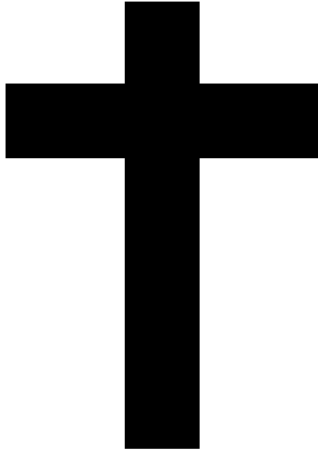

PIŃKOP GEN

The New Testament and Psalms in the Yopno Language of Papua
New Guinea

PIN^KOP GEN

The New Testament and Psalms in the Yopno Language of Papua New Guinea

Nupela Testamen na Buk Song long tokples Yopno long Niugini

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Yopno

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

 You include the above copyright and source information.

 You do not sell this work for a profit.

 You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-01-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Dec 2024 from source files dated 31 Aug 2023
b683ce50-d820-5bfc-8471-d8ee080be106

Contents

Matyu	1
Mak	64
Luk	102
Jon	167
Yabekbi	214
Rom	277
1 Korin	307
2 Korin	335
Galesia	353
Epesas	364
Pilipai	375
Kolosi	383
1 Tesalonaika	390
2 Tesalonaika	396
1 Timoti	400
2 Timoti	409
Taitus	415
Pilimon	419
Ibru	421
Jems	444
1 Pita	452
2 Pita	461
1 Jon	467
2 Jon	475
3 Jon	477
Jut	479
Panalon Abi	482
Kap	515

Gen Bin Tagisi Matyu da Mandagit

But piso gen

Matyu unun Juda amin kinda, mani Rom gapman dakon pi amini egek takis timit timit pi agit. Unun pi anakwan Yesu da yan iban pangetni dagagit.

Gen Bin Tagisi Matyu da mandagit unungwan Yesu miktimon egipgut bisapmon yo morap noman tan imgwit dakon geni ton. Unun papiagwan mibiltok yo ni da Maria kon noman tanakwa Yesu anlagit unun do yosok. Anjek pi morap agiron da wigi gen yan iminjek anakba kimakgit. Ae kimoron da ae pidagit anjek amin kabi egipgwit unun yopman Kwen Kokup wigigit unun do yosok.

Yo madep kinda Matyu da nolisak unun yan, kalip Pin kop da yo ak do yan teban tok agit, ae Sanbek Sanbek Papia Kalipmikon mandabi, unun Yesu da aripmi aban bami ton agit. Pin kop da Israel amin yokwikon ban timit do amin kinda yabet do yan teban tok agit. Do on papia da Yesu do unun amin mani yan si nolisak. Unun papia Matyu da mandagit gwan gen morapmi unun kalip kombi amin da yawit unun bami ton awit do yosok.

Ae yo madep kinda Matyu da yosok. Kwen Kokupmon ae miktimon Pin kop dakon Amin Kila Agakni unun do yosok. Yesu da pi agit do anjek Pin kop minjat amin morap dakon kila amin madep egisak. Egek minjat aminyo morap iyi dakon galaktok yol kimagek egipni do nandisak.

Matyu kon Yesu da Pin kop gen dubagisi 5 kabi yagit. Mibiltok unun kilapmi 5 mon da 7 non tosok.

Unungwan Yesu da ilenon Pin kop gen yagit. Pin kop dakon minjat amin kabi da anpak ani unun do nolisak. Gen dubagisi 2 unun kilapmi 10 non tosok. Unun Yesu da panget kabini kinjek iyi dakon geni aminon yan tenjtenjek yo ni ban ani unun do yoyigit.

Gen dubagisi 3 yagit unun kilapmi 13 non tosok. Unudon Yesu da Pin kop dakon Amin Kila Agakni dakon anpak do minjat aminyo tilak genon da yoyigit. Gen dubagisi 4 yagit unun kilapmi 18 non tosok. Unudon Yesu da minjat aminyo iyi dakon panget egek ni anpak ban ani unun do yagit. Ae gen dubagisi 5 yagit unun kilapmi 24 kon da 25 mon tosok. Unudon Yesu da mibi gildaron yo noman tokdan unun do yagit.

*Yesu miktimon altagit
(Kilapmi 1.1-4.16)*

*Yesu dakon babikni dakon man silip
(Lk 3.23-38)*

¹ On man silip unun Yesu Kristo dakon babikni dakon man silip. Yesu unun Dewit da kabikon nani. Anakwan Dewit unun Abraham da kabikon nani.

² Abraham unun Aisak dakon datni.

Aisak unun Jekop dakon datni
Jekop unun Juda gat ae peni padik padikni gat dakon datni.

³ Juda unun Peres gat Sera gat dakon datni. (Menji unun Tamar.)

Peres unun Esron dakon datni.
Esron unun Ram dakon datni.

⁴ Ram unun Aminadap dakon datni.

Aminadap unun Nason dakon datni.
Nason unun Salmon dakon datni.

- 5 Salmon unjun Boas dakon datni.
 (Menji unjun Reap.)
 Boas unjun Obet dakon datni.
 (Menji unjun Rut.)
 Obet unjun Jesi dakon datni.
- 6 Jesi unjun kila amin madep Dewit dakon datni.
 Anjakwan Dewit unjun Solomon dakon datni. (Solomon dakon menji kalip Uria dakon minjatni egipgut.)
- 7 Solomon unjun Reoboam dakon datni.
 Reoboam unjun Abiya dakon datni.
 Abiya unjun Asa dakon datni.
- 8 Asa unjun Jeosapat dakon datni.
 Jeosapat unjun Jeoram dakon datni.
 Jeoram unjun Usia dakon datni.
- 9 Usia unjun Jotam dakon datni.
 Jotam unjun As dakon datni.
 As unjun Esekia dakon datni.
- 10 Esekia unjun Manase dakon datni.
 Manase unjun Emon dakon datni.
 Emon unjun Josaia dakon datni.
- 11 Josaia unjun Joiakin gat ae notni kabi gat dakon datni.
 (Unjun amin kabi da bisapmon Israel amin uwalni da timik Babilon miktimon panji yopba egipgwit.)
- 12 Babilon panji egipgwit bisapmon, Joiakin unjun Sealtiel dakon datni.
 Sealtiel unjun Serubabel dakon datni.
- 13 Serubabel unjun Abiut dakon datni.
 Abiut unjun Eliakim dakon datni.
 Eliakim unjun Aso dakon datni.
- 14 Aso unjun Sadok dakon datni.
 Sadok unjun Akim dakon datni.
 Akim unjun Eliut dakon datni.
- 15 Eliut unjun Eleasa dakon datni.
 Eleasa unjun Matan dakon datni.

- Matan unjun Jekop dakon datni.
- 16 Jekop unjun Josep dakon datni.
 Josep unjun Maria dakon eni.
 Anjakwan Maria da Yesu anjalagit.
 Yesu unjun Kristo yan iyan.
 17 Abrahamon da win Dewiron dagagit unjun babikni 14 kabi.
 Anjakwan Dewiron da win uwalni da timik Babilon miktimon panjiwit bisap unjun babikni 14 kabi.
 Anjakwan Babilon egipgwiron da win Kristo altagit unjun kisi babikni 14 kabi.

Yesu altagit

(Lk 2.1- 7)

- 18 Yesu Kristo altagit unjun dakon gen yan. Menji Maria unjun Josep da pasak do kili manjiwit. Mani dima panjakwan Maria unjun monji kwap kili awilgit. Monji kwap awilgit unjun Telagi Wup da tapmimon da awilgit.

19 Anjakwan Josep unjun Maria monji kwapni kinda awilak yan nandajek yipman det do nandagit. Mani eni amin kilegi do amin morap da inamon Maria mayagi im do dima nandagit. Yan do anjek pasilikon da kirinik im do nandagit.

20 Josep yan nandajek egakwan Amin Tagi dakon anjelo kinda da dipminon altan iminek yan iyigit, "Josep, Dewit da kabikon nani, Maria da monji kwap unjun Telagi Wup da tapmimon awilak, do Maria pak do dima pasolgi.

21 Unjun monji wili analanban minjat amin kabini diwarini wiririgek iyi do timitdisak, do mani Yesu yan iyiki."

22 Unjun yo morap altanakwa Amin Tagi da kombi amin antagap aban gen yagit unjun bami noman tagit. Gen unjun yan tosok.

23 "Nandaki. Minjat kinda amin gat dima pakbi kinda da

monji kwap awilek monji wili kinda anjalasak. Anjalanban mani Emanuel yan yoni.”

(Emanuel dakon mibili unun yan; “Pinjkop nin gat egisak.”)

²⁴ Josep dipminon da pidañek Amin Tagi dakon anjelo da gen iyigit unun guramigek minjatni Maria pagit.

²⁵ Mani kalonji dima pagek egi wigi Maria da monji wili kinda anjalagit. Anjalanban Josep da mani Yesu yan iyigit.

2

Gik dakon mibili nandak nandak amin Yesu kok do apgwit

¹ Judia miktimon kokup kinda mani Betlehem unudon Maria da Yesu anjalagit. Unun bisapmon Erot da kila amin madep yikgit. Yesu altañakwan nandak nandak amin gildat wisak tetgin da Jerusalem kokup papmon apgwit.

² Abinj Jerusalem amin yan yoyiwit, “Juda amin dakon kila amin madep altagit unun dukwan yikdak? Nin gikni gildat wisak tetgin da kanjek gawak im do abaman.”

³ Kila amin madep Erot gen yawit unun nandañek wiripdagit. Ae amin morap Jerusalem egipgwit ununyo kisi yan gin nandañek wiripdagit.

⁴ Erot da gen unun nandañek Israel amin dakon mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat ae gen teban yoyinjet amin gat yan yoban abinj muwukgwit. Muwukba yan yoyigit, “Kristo ni kokupmon altosak do yanbi?”

⁵ Yanban kobogi yan iyiwit, “Judia miktimon Betlehem kokupmon altosak. Kombi amin kinda da kalipsigwan yan mandagit,

⁶ ‘Betlehem, Judia miktimon tosok, gagon kila amin madep kinda altokdisak, do gak Judia miktimon dakon kokup morap yapmandal. Unun amin da amin kabino Israel unun dakon kila amin madep egipdisak.’”

⁷ Yan yanba nandañek yoyinban kiwit. Kinakwa pasilikon da gik dakon mibili nandak nandak amin Erot da yoyinban apgwit. Apba yan yoyigit, “Gik unun ni bisapmonsia altagit?”

⁸ Yoyinban gik noman tagit dakon bisap iyinba nandañek Betlehem kokupmon yabegek yan yoyigit, “Ji kin monji unun kilegisi wusin koni. Kanjek abinj nayinba nakyu kisi kin gawak iben.”

⁹ Yan yanban nandañek kinakwa gik gildat wisak tetgin da kalip kawit aeni altañ yomgut. Gik unun kinakwan yol anki Monji si pakgit yut da tilagon yikban kawit.

¹⁰ Gik unun kanjek but galak madepsi

¹¹ nandañek yutnon wigek Monji gat menji Maria gat pindakgwit. Pindagek njwakben anek Monji gawak imgwit. Yan anek yikni witdalek gol ae yo diwari kibanj tagisi yuman nogi wukwi but galak do imgwit.

¹² Pinjkop da dipminon Erot do dima tobil kini do yoyinban nandañek kosit njwaknwari nan miktimmikon si kiwit.

Josep gat minjatni Monjiyo gat Isip miktimon kiwit

¹³ Nandak nandak amin unun kin mudanjakwa, Amin Tagi dakon anjelo da Josep dipminon altañ iminjek yan iyigit, “Erot da Monji anakban kimotjak do wisikdisak, do gak pidañ monji njakjak gat menji gat timikbi Isip miktimon pasal kini. Isip sigin egakwa nak da aesi apni do don gayiken.”

¹⁴ Yanban unjudon gin Josep unjun kalbi monji nakanjak gat menji gat timikban Isip kik do kosit wasawit.

¹⁵ Yan anjakwa kombi amin kinda da kalipsigwan gen yagit unjun bami noman tagit. Amin Tagi da antagap aban yan yagit:

“Monjino Isip egisak unjun opjak do yan imisat.”

Josep gat minjatni Monjiyo gat Isip miktimon panji egakwa Erot don kimakgit.

Erot da yanban monji wili morapmi dapgwit

¹⁶ Erot da nandak nandak amin nak ankwalaŋ yan nandaŋek butjap madepsi nandagit. Yan nandaŋek Betlehem kokupmon ae kokup moniŋ moniŋ Betlehem da kapmatjok tawit unjudon monji wili morap bilakni bamori dima yapbi unjun emat amini da kisisi dapman mudoni do gen teban yipgut. Nandak nandak amin da gik ni bisapmon noman tagit unjun kili iyiwit, do monji morap unjun bisapmon altawit unjun kisi kimotni do gen teban yipgut.

¹⁷ Yan aban kombi amin Jere-maia da kalipsigwan gen yagit unjun bami noman tagit. Gen unjun yan:

¹⁸ “Rama kokupmon kunam ae bupmi kapyo madepsi al-tosok.

Resel unjun monji kimakgwit unjun do nandaŋek kunam madepsi takdak.

Monjini kisi kimakgwit, do amin da buri anteban ak do antidok an.

Kunamni kirinjik imni do dima nandagit.”

Josep gat minjatni Monjiyo gat aeni tobiŋ opgwit

¹⁹ Erot kimagakwan Amin Tagi dakon anelo da Isip miktimon Josep dipminon altan ingut.

²⁰ Altan iminek yan iyigit, “Monji anjat do yawit amin unjun kili kimakgwit. Do gak pidaŋ Monji gat menji gat timikbi aesi tobiŋ Israel miktimon kini.”

²¹ Yanban Monji gat menji gat timikban Israel kiwit.

²² Mani Erot kimagakwan monji Akelas da kila amin madep ta-moni abidaŋek Judia miktim kila agit, do Judia miktimon kik do pasalgit. Josep dipminon gen kinda yan nandagit, “Ji Judia miktimon dima kini. Galili tetgin do kini.”

²³ Unjun nandaŋek kokup kinda mani Nasaret, Galili miktimon tosok, unjudon panji egipgwit. Yan aba kombi amin dakon gen bami noman tagit. Gen unjun yan: “Nasaret amin yan iyini.”

3

Telagi Pakbi Sogok Amin Jon da gen yagit

(Mk 1.2-8 ae Lk 3.1-18 ae Jn 1.19-28)

¹ Unjun bisapmon Telagi Pakbi Sogok Amin Jon unjun abin altagit. Abin altaŋek Judia miktimon amin da aripmi dima egipmi timon minjat aminyo unjudon kwa Pin kop gen yoyigit.

² Yoyinek yan yagit, “Pin kop da Amin Kila Asak unjun dakon bisap kwan tosok, do ji but tobiŋ ani.”

³ Kalipsigwan kombi amin Aisaia da Jon do gen yan mandagit:

“Miktim amin da aripmi dima egipmi timon amin kinda da yan tidaŋek yosok,

‘Amin Tagi dakon kosit andimdim ani, kositni pasiŋ anmilip ani.’”

⁴ Jon da ilikba pigik pan egipgut unjun bit madep kinda mani kamel unjun dakon dangwani ban wasanbi. Anek bit gip kinda nan boban napmi do wamgut. Japni unjun pilak pilak ae kaban jok.

⁵ Amin morapmi Jerusalem kokup papmon egipgwit, ae Judia miktimon egipgwit, ae Jodan Pakbi teri teri egipgwit unun kisi Jonon kiwit.

⁶ Kin yokwini yanjkwok anakwa Jodan Pakbikon telagi pakbi son yomgut.

⁷ Anakwan Parisi amin morapmi gat Sadyusi amin morapmi gat telagi pakbi son yomjak do Jonon apgwit. Apba pindagek yan yoyigit, “Ji tunon amin emari ton dakon gwakni kabi, Pinjop da butjap nandanek yokwi pakpak do yo yokwisi an yomdisak. Pinjop dakon butjap apdisak namin da unun dakon but piso dayik da unun yap do pasal kwan?”

⁸ Ji but tobil bamisi anek anpakjikon but tobil dakon bami anjalon ani.

⁹ Ji disi do ‘Nin Abraham dakon babikni’ yan dima yoni. Yanji dayisat, Pinjop da yanban on tip kabi da Abraham dakon babikni tagi dagoni. Ji unun Abrahamon da altawit unun da yo madep dima asak.

¹⁰ Parenka unun kindap mibilon yipbi da tosok. Kindap morap bami tagi dima toni unun mandan kindapmon maba pigi sokdan.

¹¹ “Nak amin pakbisi ban telagi pakbi son yomisat unun amin but tobil bami an dakon tilak asak. Mani nak da manjikon abisak amin unun dakon tapmim da nak dakon tapmim yapmandak. Nak yombem yokwi da kandap gwilni tagi dima abidan awili. Unun amin da Telagi Wup gat ae kindap gat son damdisak.

¹² Unun wit dakon sibat sibat wiririt kindap kirinji kisitnikon tanakwan apdisak. Abinek bami kokwinik tamonikon yopmanek sibat sibat wiririk maban kindap

kimot kimori mini unudon sokdan.”

*Yesu telagi pakbi sogit
(Mk 1.9-11 ae Lk 3.21-22)*

¹³ Unun bisapmon Yesu Galili Provins yipmanek Jodan Pakbikon, Jon da telagi pakbi son imjak do opgut.

¹⁴ Mani Jon da kirinik iminek yan iyigit, “Nak da telagi pakbi son gaben do abil, unun tagi dima. Gak da telagi pakbi son nabi kan, unun da tagi asak.”

¹⁵ Yan yanban Yesu da iyigit, “Dima, gak telagi pakbi son nabi. Yan anaki Pinjop da yo morap anen do nandisak unun kindasok dima yapmanek kisisi an mudonen.” Yanban Jon da geni guramikgit.

¹⁶ Pakbi sonjek Yesu pakbikon da wigit. Winjek unudon gin kundu witald kinakwan Yesu yan kagit, Pinjop dakon Wup kinarim da miktimon pan unun da tilak pin kwenikon yikgit.

¹⁷ Anakwan Kwen Kokupgwan da gen kinda yan altagit: “Unun Monjino. Butno unun do tagisi anakwan but dasi galak tan imisat.”

4

*Sunduk da Yesu anjkewalgit
(Mk 1.12-13 ae Lk 4.1-13)*

¹ Unun bisapmon Telagi Wup da Yesu Sunduk da anjkewaljak do miktim amin da aripmi dima egipmi timon anjigit.

² Anji yipban Pinjop do nandanek jap kelek egakwan gildat 40 ae pilin 40 mudagit, do jap do agit.

³ Anakwan Panjkewal Amin da abin altan iminek yan iyigit, “Gak asi Pinjop dakon Monji egisalon yoyinbi tip on da bret dagabit.”

⁴ Mani Yesu da kobogi yan iyigit, “Pinjop da papiakon gen yan tosok: ‘Bret dagin amin egip egip tagi dima yomjak.

Piņkop dakon gen kisi morap panjek egip egip pan.’”

⁵ Yan yanban Sunduk da Yesu anaj Piņkop dakon telagi kokup papmon Jerusalem anaj kigit. Anki Telagi Yut Madep da kwenon kwensi yipgut.

⁶ Yipmanjek yan iyigit, “Piņkop pa-piakon gen yan tosok:

‘Unun da aneloni yoyinban kilago tagisi ani. Ae kandapgo tipmon dima gitni yan do anelo da gak kisi da kendak abin gepni.’

Gen yan tosok, do gak asi Piņkop dakon Monji kan, gak amon mibilikon pan ma.”

⁷ Mani Yesu da yan iyigit, “Piņkop dakon papia da gen kinda gat yan yosok,

‘Amin Tagi Piņkopji dakon tapmin kok do anjek dimasi anjekwaldo.’”

⁸ Sunduk da aeni Yesu iyin anaj ilen dubagisi kindakon awigigit. Awigi on miktimon miktim madep madep morap kisi ae unudon yo tilimni ton gat kisi yoligit.

⁹ Yolinjek yan iyigit, “Nwakben anjek gawak nabi kan, on yo morap kisi gaben.”

¹⁰ Yanban Yesu da yan iyigit, “Sunduk gak nepmandet! Piņkop dakon papia da yan yosok:

‘Amin Tagi Piņkopji unun nan gin gawak iminjek oman anjimni.’”

¹¹ Yan iyinban Sunduk Yesu yipman dek kinakwan anelo da abin Yesu anpulugawit.

*Yesu Galili miktimon pi wasagit
(Mk 1.14-15 ae Lk 4.14-15)*

¹² Yesu Jon dam tebanon yipgwit yan nandanek tobil Galili miktimon kigit.

¹³ Nasaret kokup yipmanjek Kapaneam kokupmon kin unudon egipgut. Kapaneam unun

Galili Pakbi Idap ilenikon, Sebulan ae Naptali miktimon unudon tosok.

¹⁴ Kapaneam kokupmon ekwan kombi amin Aisaia da gen kinda yagit unun bami noman tagit. Gen unun yan:

¹⁵ “Sebulan miktim, ae Naptali miktim, Jodan Pakbi usugap tet do Galili miktimon tomal. Unun miktim bamot kosit tapmon pikwan miktimon tomal.

Galili miktimon Amin Nwaknari Kabikon nani morapmi ekwan.

¹⁶ Unun amin pilin tukgwan egek kimot do pasolgon, mani unun da tenten madep altañ yoban kili kan.”

Yesu da Piņkop da Amin Kila Asak unun dakon Gen Bin Tagisi yan tentenanjek sot amin panmilip agit

(Kilapmi 4.17-9.34)

Yesu da pini wasanjek panjetni diwari timikgit

(Mk 1.16-20 ae Lk 5.1-11)

¹⁷ Unun bisapmon Yesu wasanjek Piņkop dakon gen yan tentenanjek yan yagit, “Piņkop da Amin Kila Asak unun dakon bisap kwan tosok, do ji but tobil ani.”

¹⁸ Yesu da Galili Pakbi Idap kidipmin agek tap kilap do pi agak amin bamori pindakgit. Kinda unun mani Saimon (ae mani kinda Pita), unun gat ae padige Andru gat pindakgit. Unun amin bamot tap kilap simi simi yikni pakbi idapgwan mabal pigakwan egipgumal.

¹⁹ Unun amin bamot pindagek Yesu da yan yoyigit, “Abin nak nolgil, anjakwal amin timit timit dakon kosit doliko.”

20 Yanban unudon gin tap kilap simil simil yikni yopmanjek yolgimal.

21 Yesu timisok di kinjek ae amin bamori gat pindakgit, kinda unun Jems, Sebedi dakon monji, ae padige Jon. Unun bamot gat datni gat boron yigek tap kilap simil simil yikni bisawik panmilip anyo anakwal pindakgit. Pindagek yan yoban

22 nandanek unudon gin botni gat datni Sebedi gat yopmanjek yolgimal.

Yesu Pinjkop gen yanjek sot amin panmilip agit

(Lk 6.17-19)

23 Yesu Galili miktim morap kisi agek muwut muwut yutnikon amin yoyin dekgit. Anjek Pinjkop da amin kila akdisak dakon Gen Bin Tagisi yoyin tentenagit. Yan anjek sotni tonj ae giptimni yokwisi awit amin kisi morap panmilip agit.

24 Yan anakwan gen bini da kin irentan Siria miktim kisi aripmi agit. Do amin da sot amin mibili mibili gat, ae amin giptimikon tepmi madepsi pawit amin gat, ae konni tonj gat, ae sot kinda unun amin miktimon manj pagek giptimni nimnimikganj unun gat, ae kidari alek tanbi unun kisi panapba Yesu da panmilip agit.

25 Anakwan Galili minjat amin morapmi gat, ae Dekapolis amin gat, ae Jerusalem, ae Judia, ae Jodan Pakbi usugap tet amin gat kisi da Yesu yolgwit.

5

Yesu ilenon Pinjkop dakon gen yagit

1 Yesu minjat amin kabi madep pindagek ilenon pawigi yigakwan panjet kabini iyi yikgiron apgwit.

2 Apba yoyin degek yan yoyigit,

Kisik kisik bamisi dakon mibili yagit

(Lk 6.20-23)

3 “Amin morap iyi do nak but-nokon yo tagi minisi yan nandan amin, unun amin da Pinjkop da Amin Kila Asak da kagagwan ekwan,
do unun kisik kisik ekwan.

4 Amin morap burikon da bupmi kunamyo madep anj, unun Pinjkop da butni panjeban akdisak,
do unun kisik kisik ekwan.

5 Amin morap iyi do nandaba panj, unun Pinjkop da yo morap yom do yagit unun yoban timitdan,
do unun kisik kisik ekwan.

6 Amin morap anak kilegi do amin da jap pakbiyo do nandan unudenji nandan amin, unun Pinjkop da aripnikon yoban tugokdan,
do unun kisik kisik ekwan.

7 Amin morap notni do bupmi nandan, unun amin Pinjkop da bupmi nandan yomdisak,
do unun kisik kisik ekwan.

8 Amin morap buri kilegisi tonj, unun amin da Pinjkop kokdan,
do unun kisik kisik ekwan.

9 Amin morap emat pidokyo anakwa nawa gen yon amin do, amin da Pinjkop dakon monjini yan yoyikdan,
do unun kisik kisik ekwan.

10 Amin morap anak kilegi anakwa anakni kilegi do anjek amin da yokwi anyoman, unuden amin da Pinjkop da Amin Kila Asak da kagagwan egipdan,
do unun kisik kisik ekwan.

11 “Amin da ji do Yesu dakon amin kabi yan yanek yanba yokwi tok, ae top gen mibili mibili yan

damni, ae yokwiyo kisi anjamni kan, ji kisik kisik ani.

¹² Kalip kombi amin yan gin dapman yolyo awit. Do jiyo kisi anpakji kilegi dakon tomni wukwisi Kwen Kokupmon timitdan, do but galak nandanek kisik kisik ani.”

Ji amin dakon tap ae tentenji ekwan

(Mk 9.50 ae Lk 14.34-35)

¹³ Yesu da sanbenek yan yagit, “Ji amin dakon tap ekwan. Mani tap galagini pasilni kan, niansi anek galagini ankaluk anen? Galagini yipman detjak kan, pini mini. Isal maba kwa amin da bamon.

¹⁴ “Ji amin dakon tentenji yombem da ekwan. Kokup madep kinda ilenon tanban yo kinda da aripmi dima anyongam asak.

¹⁵ Amin da lam kolej kwoba ban dima witjiba ton. Kwen tamonikon yopba yut kagagwan amin ekwan unun kisi tentenan yoman.

¹⁶ Yanjin, tentenisi da amin da dabilon tentenosak. Yan anakwa amin da anpakji tagisi kanek Kwen Kokup Datji ankisini.”

Pinkop dakon gen teban do yagit

¹⁷ Yesu da sanbenek yan yagit, “Nak gen teban ae kombi amin dakon gen abo kin isali asak do dima pigim. Gen teban ae kombi amin dakon gen bami ton anmudoni do pigim.

¹⁸ Nak asisi dayisat, kundu gat miktam gat tonjil da aripmon gen teban dakon gen jimjimjok kinda dima pasildisak. Gen kisi morap tan bami ton akdan.

¹⁹ Amin kinda da gen teban monjisok kinda yapmanek amin diwari yan gin ani do yoyindetak kan, unun amin Kwen Kokup Pinkop da Kila Asak kokupmon mani pinbisi. Mani amin kinda da

gen teban guramigek amin diwari yan gin ani do yoyindetak kan, unun amin Kwen Kokup Pinkop da Kila Asak kokupmon mani wukwisi.

²⁰ Asisi dayisat, ji dakon anpak kilegi unun da gen teban yoyindet ae Parisi amin dakon anpak dima yapni kan, ji Pinkop da Kwen Kokup Kila Asagon dima wigikdan.”

Amin dapba kimokgon dakon gen

(Lk 12.57-59)

²¹ Yesu da sanbenek yan yagit, “Gen kinda babak da abidawit unun ji kili nandawit. Gen unun yan:

‘Amin dima dapba kimotni. Amin kinda da amin kinda anakban kimotjak kan, unun amin gen pikon kisak.’

²² Mani nak yan dayisat, amin kinda notni do butjap nandisak kan, unun amin gen pikon kisak. Ae amin kinda notni do yanba yokwi tok asak kan, unun amin gen kokwin amin kabi madepmon kisak. Ae amin kinda da amin kinda ‘Gak nandan kokwingo tagi mini!’ yan iyisak kan, unun amin Tipdom dakon kindap tebanon pigisak.

²³ “Do paretgo altakon panobinek notgo kinda da nandaba yokwi tok angamisak yan nandisak kan,

²⁴ paretgo alta da kapmatjok yopbi toni. Yopbi tanakwa mibiltok gak kwi notgo unun gat but kalon anjil. But kalon anek don kin Pinkop do paret aki.

²⁵ “Amin kinda da gen pikon gep do gen yan gaban kan, jil gen pi tamokon kik do anek kosiron kinjek gen unun tepmisi anmilip ak do pi anjil. Yan dima anjil kan, unun amin da gen kokwin kila agak amin da kisiron gepban unun da obip

amin da kisiron gepban dam teban yutnon gepdisak.

²⁶ Asisi gayisat, gak dam tebanon sigin egaki wigi moner nian yopbi do gayini unun kisisi yopmanjek don wanja kikdisal.”

Minjat yumabi ae wili yumabi dakon gen

²⁷ Yesu da sanbenjek yan yagit, “Ae gen kinda babak da abidawit unun ji kili nandawit. Gen unun yan:

‘Minjat eyo kili abi amin ji yumabi anpak dima ani.’

²⁸ Mani abisok nak da yan dayisat, amin kinda minjat kinda kanjek unun do galak tan imjak kan, unun amin butnikon da yumabi kili ak.

²⁹ Dabilgo amin tet da yokwikon gepban kan, pilik mabi kisak. Giptim diwatgo kinda pasiljak kan, unun da yo madep dima asak. Mani giptingo kisi kalon maba Tipdomon pigisak kan, unun da jigisi.

³⁰ Ae kisitgo amin tet da yokwikon gepban kan, mandan dagan mabi kisak. Giptim diwatgo kinda pasiljak kan, unun da yo madep dima asak. Mani giptingo kisi kalon maba Tipdomon pigisak kan, unun da jigisi.”

Minjat pan kwinit dakon gen

(Mt 19.9 ae Mk 10.11-12 ae Lk 16.18)

³¹ Yesu da sanbenjek yan yagit, “Kalip gen yan yawit:

‘Amin kinda minjatni kwinit do kan, minjat pankwinit dakon but piso papia kinda minjatni do mandan imjak.’

³² Mani abisok nak da yan dayisat, minjatgo kwinit yipbi kwan wili kaluk pasak kan, eni gak da gulusun al, do minjatgo da yumabi asak. Anjakwan wili unun kaluk pasak unun kisi yumabi asak. Do

minjatgo yumabi dima anjakwan isal dogin dima kwinitki.”

Gen panteban ak dima akdo

³³ Yesu da sanbenjek yan yagit, “Ae gen kinda babak da abidawit unun ji kili nandawit. Gen unun yan:

‘Amin Tagi da dabilon gen yan panteban asal unun dima yapmanjek kisi guramigek abi.’

³⁴ Mani nak abisok yan dayisat, gen yan panteban ak dimasi ani. Kwen Kokup unun Pinjok dakon kila amin madep yityit tamoni, do Kwen Kokup manon da genji dima panteban ani.

³⁵ Ae miktim unun Pinjok dakon kandap yipyip tamoni, do miktim da manon genji dima yan panteban ani. Ae Jerusalem unun Amin Tagi Madep Wikwisi dakon kokup papni, do Jerusalem da manon genji dima yan panteban ani.

³⁶ Ae ji da busun danwanji kinda kulabik aba kwakwagi bo pili unun aripmi dima asak, do busunji da manon genji dima yan panteban ani.

³⁷ Ji ‘asi’ bo ‘dima’ yan gin yoni kan, unun da tagi. Gen unun da kwenon sanbenjek yon unun Yokwi Ami da panalon asak.”

Yokwi andaba kobogi dima anyomni

(Lk 6.29-30)

³⁸ Yesu da sanbenjek yan yagit, “Ae gen kinda babak da abidawit unun ji kili nandawit. Gen unun yan:

‘Amin kinda da amin kinda dakon dabil anupbal asak kan, unun amin dakon dabilniyo kisi anupbal ani.

Ae amin kinda da amin kinda dakon geni anjak biripmitjak kan,

unun amin dakon geni kisi anjak biripmitni.’

³⁹ Mani nak da abisok yan dayisat, amin da yokwi andaba kobogi do yokwi dima anjomni. Amin kinda da mogim kulbak gikban kan, mogingo teri kinda kisi antobil ibi.

⁴⁰ Amin kinda da gen pikon gepmanjek kobogi do paba pigikgo abidok do yosak kan, mirim imalgo gat kisi ibi.

⁴¹ Ae amin kinda da yikni imegek kosit 1 kilomita kiki do tebaisi gayisak kan, yik unun imegek 2 kilomita kiki.

⁴² Ae amin kinda da yo kinda ibi do gayisak kan, ibi. Ae amin kinda da gagon goman ak do gayinban kan, manji dima ibi.”

Uwalnin but dasi galak tan yomnenj

(Lk 6.27-28 ae 6.32-36)

⁴³ Yesu da sanbenjek yan yagit, “Ae gen kinda babak da abidawit unun ji kili nandawit. Gen unun yan:

‘Notgo do but dasi galak tan yominek uwalgo do nandabi yokwi toni.’

⁴⁴ Mani nak da yan dayisat, ji uwalji do but dasi galak tan yomni. Anek yokwi andaman amin do bisit ani.

⁴⁵ Yan anek Pin kop Datji Kwen Kokup egisak unun dakon monjinisi egipni. Unun da gildatni yipban amin yokwi ae kilegi kisikon mosok. Ae sikak yipban amin anpak kilegi an ae yokwi an kisikon mosok.

⁴⁶ Amin yokwi takis timit timit amin da notni banjin but dasi galak tan yoman. Jiyo yan gin ani kan, Pin kop da kobogi do yo tagi kinda dima damdisak.

⁴⁷ Ji notji banjin gildat tagi yan yoyini kan, unun da tagi dima asak. Pin kop dima nandan iman amin kabi kisi yan gin an.

⁴⁸ Kwen Kokup Datji gwaljigi mini kilegisi egisak, do jiyo yan gin gwaljigi mini kilegisi egipni.”

6

Amin panpulugok dakon gen

¹ Yesu da sanbenjek yan yagit, “Ji kan kimotni. Amin da dandani yan do unun da dabilon anpak tagi ani kan, Datji Kwen Kokup egisak unun da unun dakon kobogi do yo tagi kinda dima daban abidokdan.

² “Wadak wadak amin do yo yom do aki bisapmon jamba but amin diwari da muwut muwut yutnon ae kosit madepmon an, unuden amin kinda yabekbi mibiltan gaminek kwen dima pisosak. Yan an amin unun amin da nandaba wukwan yomni yan do an. Nak asisi dayisat, unun kobogi kisisi wagilni timikgan.

³ Mani yo do wadak wadak an amin do yo yobi bisapmon noman amin da gandani do dima yobi.

⁴ Yan anaki Datgo yo pasili pindakdak unun da kobogi do yo tagi gamdisak.”

Bisit dakon gen

(Lk 11.2-4)

⁵ Yesu da sanbenjek yan yagit, “Ji bisit ani bisapmon jamba but amin da an unuden dima ani. Jamba but amin unun muwut muwut yut madepmon ae kokup papmon kosit amal amalon unudon agek bisit ak do galagisi nandan. Unun amin amin da pindatni do yan an. Nak asisi dayisat, kobogini kisi wagilni timikgan.

⁶ Mani gak bisit ak do nandisal kan, yutgokon wigi yoma sopmanjek Datgo pasili egisak unun bisit iyiki. Yan anaki Datgo yo pasili pindakdak unun da kobogi tagisi gamdisak.

⁷ Amin Nwaktjwari Kabi gen isali morapmi yanapno pin kopnin da genin nandisak yan nandan. Mani ji bisit ani bisapmon yan dima ani.

⁸ Ji unun amin da an unuden dima ani, nido Datji dima iyinakwa yo morap do wadak wadak an unun nandan mudosok.

⁹ Ji bisit yan ani:

'Datnin Kwen Kokup egisal,
gak dakon man telagi tosak.

¹⁰ Amin Kila Agakgo yipbi ninon apjak.

Gak dakon gen guramit Kwen Kokup tosak,
miktimon ninon yan gin tosak.

¹¹ Abisok gildat dakon jap aripninon nibi.

¹² Nin amin notnin dakon yokwini yopman gaman.

Unuden gin yokwinin wiririk nibi.

¹³ Pan kewalon dimasi nipbi.

Yokwi Ami da kisiron nan pulugan nipbi.'

¹⁴ "Ji notji dakon yokwini yopman yomni kan, Datji Kwen Kokup egisak unun da yokwisi yopman damjak.

¹⁵ Mani amin dakon yokwini dima yopman yomni kan, Datji da yokwisi dima yopman damjak."

Pin kop do nandanek jap kelkel dakon gen

¹⁶ Yesu da sanbenek yan yagit, "Ji Pin kop do nandanek jap kelek egip do nandan kan, jamba but amin da an unuden tomno dabilyosi dima inan toni. Yan ani kan, amin da ji Pin kop do nandanek jap dima non yan dandani. Nak asisi dayisat, unun amin kobogini kisi wagilni timik mudon.

¹⁷ Mani ji Pin kop do nandanek jap kelek egip do nandan kan, busun dangwanji wayigek tomno dabilyosi pakbi ban sugoni.

¹⁸ Yan anakwa amin da ji jap kelek ekwan yan dima nandan damni. Mani Datji pasili egek yo

pasili pindakdak unun da dandanek kobogi tagisi damdisak."

Yo tagisi panmuwut dakon gen (Lk 12.33-34)

¹⁹ Yesu da sanbenek yan yagit, "Ji on miktimon yo tagisi panmuwut do nandan nandan dima ani. Unun yo monin da nokdan, ae manut manut akdan, ae kabo noknok da yutji tuwilek pan kisibikdan.

²⁰ Yo tagisi Kwen Kokupmon panmuwut do nandan nandan ani. Unudon yo monin da dima nokdan, ae manut manut dima akdan, ae kabo noknok da yutji tuwilek aripmi dima timitdan.

²¹ Yo kabigo tagisi dukwan ton, but nandan nandakyosi kisi unudon gin tokdisak."

Dabil unun giptim dakon tenjeni (Lk 11.34-36)

²² Yesu da sanbenek yan yagit, "Dabil unun giptim dakon tenjeni. Dabilgo tagisi kan, giptimgo kalon tenjenini ton.

²³ Mani dabilgo yokwi kan, giptimgo kisi pilin tuksi asak. Do tenjeni butgokon tosoq unun pilin tuksi asak kan, unun da pilin tuk madepsi asak."

Amin bamori dakon oman dima agagi

(Lk 16.13)

²⁴ Yesu da sanbenek yan yagit, "Amin kinda da amin tagi bamori dakon oman aripmi dima asak. Yan kan, kinda nan gin galak tan iminek kinda do nandaban yokwi tan imdisak. Ae kinda dakon gen guramigek kinda manji imdisak. Ji Pin kop gat ae monen gat kisi dakon oman monjini aripmi dima egipmi."

Nandaba kik anek but morap dima ani

(Lk 12.22-31)

6:10: Lk 22.42 **6:12:** Mt 6.14-15; 18.21-35
4.18 **6:14:** Mk 11.25-26 **6:16:** Ais 58.5-9
6:25: Pil 4.6; 1Ti 6.6-8; 1Pi 5.7

6:13: Lk 22.40; Jem 1.13; Jn 17.15; 2Tes 3.3; 2Ti
6:19: Jem 5.1-3 **6:20:** Mt 19.21; Lk 18.22

²⁵ Yesu da sanbenek yagit, “Unun do anek yan dayisat, ji egip egipji do nandaba kik anek jap pakbiyo ni ban nonen yan dima nandani. Ae giptimji do nandanek imal dukon ban panen, yan nandanek nandaba kik dima ani. Egip egipji da jap yapmandak, ae giptimji da imal yapmandak.

²⁶ Ji minam pindakgan unun do nandani. Jap yet dima kwaokgan, ae jap panmuwut yutnon jap dima panek panmuwuk yopmanjan. Mani Datji Kwen Kokup egisak unun da jap upmokdok. Ji pinbi anakwa minam da yo madep yan nandan, ma?

²⁷ Ji nandaba kik anek egip egipji timisok di gat tagi sanbenba wigisak yan nandan, ma? Unun aripmi dimasi.

²⁸ “Ji nido imal do nandaba kik an? Jaren oni tan anan kwan unun do nandani. Pi madep anek imal dima bupmanjan.

²⁹ Mani yan dayisat, jaren pindakgan unun dakon tilimni da kalip kila amin madep Solomon dakon tilimni tagisi pagit unun yapmandak.

³⁰ On jon tan anan kwan unun anwa amin da baljan kindapmon sokdan, Mani Pin kop da si pan tilim asak, do nandan gadatji pisipmisok amin ji yansi nandani, Pin kop da ji do nandaban yo madepsi anakwan imal tilimi tonji ban pan damdisak.

³¹ “Nandaba kik anek jap pakbiyo dukon ban nonen, bo imal dukon ban panen yan dima nandani.

³² Pin kop dima nandan iman amin kabi da yo morap unuden wusik do nandaba kik an. Mani Datji Kwen Kokup egisak unun da ji unun yo morap do wadan unun nandan mudosok.

³³ Do mibiltok Pin kop dakon Amin Kila Agakni unun wisin kok

do pini ani, ae anpakni kilegi wusik do pini ani. Yan anakwa yo diwari do wadak wadak an unun kisi damdisak.

³⁴ Do anwa gildat do nandaba kik dima ani. Gildat kalon kalon dakon jigi unun iyi da aripmon tan tan an.”

7

Amin dakon anpak kokwin dima ani

(Lk 6.37-38 ae 6.41-42)

¹ Yesu da sanbenek yagit, “Ji amin dakon anpak dima kokwinini. Yan ani kan, Pin kop da jiyo kisi kokwin akdisak.

² Amin dakon anpak kokwin niansi ani, Pin kop da jiyo kisi unuden gin kokwin akdisak.

³ Gaga da dabilon kindap kwik tosok unun do dima nandanek notgo da dabilon jimjim nido kosol?

⁴ Gaga da dabilon kindap kwik tanakwan nianon da notgo ‘Dabilgokon jimjim tosok unun pan gamdisat’ yan tagi iyiki?

⁵ Gak jamba but amin. Mibiltok gaga da dabilon kindap kwik tosok unun abi kinakwan notgo da dabilon jimjimjok tosok unun kanbi pisanakwan tagi paki.

⁶ “Yo telagi pinan do dima yomni. Yoba tobilek injin dabam. Ae kindirinji tagisi bit do dima yomni. Yoba kandap da di baman misinikbam.”

Bisit dakon mibili

(Lk 11.9-13)

⁷ Yesu da sanbenek yan yagit, “Pin kop bisit iyinba yo damjak. Pinisi anek wusin pindatni. Yoma domon tidanba Pin kop da witald damjak.

⁸ Amin morap Pin kop bisit iyan unun yo timikgan, ae yo wisan amin unun bami kon, ae yoma domon tidon amin unun witald yomisak.

9 Monjisi kinda da datni bret do iyinban tip kinda tagi imjak?

10 Bo tap kilap do iyinban tunon amin emari tonj kinda tagi imjak? Unun aripmi dimasi.

11 Ji yokwi morapmi an, mani yo tagisi monjisi do yom do nandan. Do yanji nandani. Bisit iyinba Datji Kwen Kokup egisak unun da but galagon da yo tagisi damdisak.

12 “Amin da anpak tagisi nianji andamni do nandan, unun anpak amin do anyomni. Moses dakon gen teban gat ae kombi amin dakon gen gat da yanji ani do yosok.”

*Wigat gitni dakon gen
(Lk 13.24)*

13 Yesu da sanbenek yan yagit, “Ji wigat gitni nanj pigini. Amin wagil tasik tokdan dakon kokupmon pigik dakon wigat gat ae kositni gat unun ilalogisi, do unun nanj yolek pigik unun tagapmisi. Amin morapmisi da wigat unun nanj pikwanj.

14 Mani egip egip dagok dagogi minikon kigik dakon wigat gat ae kositni unun gitnisi, unudon kigik dakon pini jigisi. Amin kalon kalon dagin wigat unun kanj kwonj.”

*Kombi amin toptopmi dakon gen
(Lk 6.43-44 ae 13.25-27)*

15 Yesu da sanbenek yan yagit, “Ji kombi amin toptopmi unun do pindak kimotni. Giptimni yaworisi sipsip yombem, mani burigwan jon pujan butni tanj yomanj.

16 Ji anpakni pindak nandanjo anek kombi amin toptopmi yan pindakba pisoni. Nap keli tonj da wain sop aripmi dima potni. Ae jal da kimip aripmi dima wigiljak.

17 Kindap tagi da bami tagi pokgon, ae kindap yokwi da bami yokwi pokgonj.

18 Kindap tagi da bami yokwi aripmi dima potni, ae kindap yokwi da bami tagi aripmi dima potni.

19 Kindap morap bami dima pokgon unun amin da mandanj kindapmon sosonj.

20 Yanjo, ji anpakni pindak nandanjo anek kombi amin toptopmi yan pindakba pisoni.

21 ‘Amin Tagino’ yan yan naman amin unun kisisi Pinjop da Kwen Kokup Kila Asagon dima wigikdan. Datno Kwen Kokup egisak unun dakon gen guramikgan amin unun dagin wigikdan.

22 Amin morapmi da bisap madepmon yanji nayikdan, ‘Amin Taginin, nin gak da manon kombi gen yagiman, ae konj yolgiman, ae pi madep agiman.’

23 Yan yanba yanji yoyikdisat, ‘Yokwi pakpak amin, ji dima nandanj damisat. Nepmanj dek kinj mudabit!’”

*Amin nandanj kokwini tagisi ae nandanj kokwini tagi dima
(Lk 6.47-49)*

24 “Nak dakon gen guramikgan amin unun amin kinda yombem. Unun amin nandanj kokwini tagisi, yutni miktim tebaikon witjigit.

25 Anjakwan sikak pakbi kulup mirimyo da abin tidan antidok aba miktim tebaikon witjinbi, do tebai tagit.

26 Mani geno dima guramikgan amin unun amin kinda yombem. Unun nandanj kokwini tagi dima, do yutni miktim yaworikon witjigit.

27 Anjakwan sikak pakbi kulup mirimyo da abin tidan tuwilba manj tasik tagit.”

28 Yesu gen unun yan mudanban minjat amin kabi madep da kanek tamtam yan imgwit.

²⁹Nido yoyin det pi agit unun gen teban yoyin det amin yapman mudanek njwakjwarisi agit. Amin kinda da pi unun asak do yan mudan ibi da tilak agit.

8

Yesu da wuda tebani ton amin kinda anmilip agit

(Mk 1.40-44 ae Lk 5.12-14)

¹ Yesu ilenon da pin kinakwan minat amin kabayo morapmi da yolgwit.

² Yolek amin wuda tebani ton kinda da Yesukon kin njwakben an iminek yan iyigit, "Amin Tagi, Pin kop da dabilon kilek token do nandisal kan, tagi anmilip abi kilek token."

³ Yanban Yesu da kisitni amin unun da kwenon witjinjek yan iyigit, "Kilek toki do nandisat, do pasil gamni!" Yan yanakwan unudon gin wudani kibidarakwa giptimni kilek tagit.

⁴ Kilek tanban Yesu da yan iyigit, "Nandaki, gak unun do amin dima yoyinek mukwa sogogon kinjek giptingo yoliki. Anjek Moses da yagit unun da tilagon paret anaki amin da asi kilek tal yan gandani."

Emat amin dakon oman monjini anmilip agit

(Lk 7.1-10)

⁵ Yesu Kapaneam kokupmon pigakwan Rom dakon emat amin 100 dakon kila amin kinda da abin anpulugosak do anek yan iyigit,

⁶ "Amin Tagi, oman monjino yutnon pokdok. Kidari alek tan, ae tepmi madepsi nandisak."

⁷ Yanban Yesu da yan iyigit, "Nak da kin anmilip aben."

⁸⁻⁹ Yanban mibiltok amin unun da yan iyigit, "Amin Tagi, nak madepno da yongamgan egisat, do nak da yutnon wiki unun da tagi dima asak. Isal yum gen gin

yanaki oman monjino kilek tosak. Nak naga mibiltok amino egakwan pinbini egisat. Ae emat amino unun nak dakon pinbino ekwan. Emat amino kinda 'Ki!' yan iyiko kisak. Ae kinda 'Ap!' yan iyiko abisak. Ae oman amin kinda 'Pi on aki!' yan iyiko pi asak. Do isal yum gen gin yanaki oman monjino kilek tosak."

¹⁰ Yesu da gen unun yagit do nandaban yo madepsi aban bunon yol awilgwit amin yan yoyigit, "Asisi dayisat, Israel aminon nandan gadatni madep on amin dakon yombem kinda dima kagin.

¹¹ Yan dayisat, amin morapmisi da gildat wisak, ae si pigisak tetgin da apba Kwen Kokup Pin kop da Amin Kila Asak da kagagwan Abraham, Aisak, ae Jekop gat jap noknok tamo madepmon yitdan.

¹² Mani Juda amin kalip Pin kop da iyi Amin Kila Asak da kagagwan pigini do manjikbi unun maban pilin tukgan pigikdan. Unungwan kunam tagek iyon iyon yan tidanek egipdan."

¹³ Yan yanek emat amin 100 dakon kila amin yan iyigit, "Gak kin yo altoni do nandan teban tal unun yan gin noman tan imen kokdisal." Gen unun iyigit unun bisapmansi oman monjini kilek tagit.

Yesu da Pita dakon yopmi anmilip agit

(Mk 1.29-31 ae Lk 4.38-39)

¹⁴ Yesu unudon da kin Pita da yutnon wigi kanban Pita dakon yopmi giptimi kindapmi sonakwan sot anek pagit.

¹⁵ Yan kanek kisitni kisirikon wutinban sotni yipman dekgit. Yan aban pidanek Yesu do jap panroman agit.

Yesu da sot amin morapmi panmilip agit

(Mk 1.32-34 ae Lk 4.40-41)

16 Gildat pigakwan pilindo koŋni toŋ amin morapmi paŋpaŋ apba gen yaŋek koŋ yol yomgut. Aŋek sot amin kisisi paŋmilip agit.

17 Yaŋ aŋakwan kombi amin Aisaia da kalipsigwan gen mandagit uŋun bami noman tagit. Gen uŋun yaŋ:

“Iyi sotnin mibili mibili iyi do timigakwan kilek tagimaŋ.”

*Yesu yolyol dakon mibili
(Lk 9.57-60)*

18 Yesu da amin morapmi aŋgwasinek akba pindagek paŋdetni yaŋ yoyigit, “Nin pakbi idap teri kinda do kino.”

19 Aŋakwan gen teban yoyiŋdet amin kinda da obin Yesu yaŋ iyigit, “Yoyiŋdet, gak dukwan dukwan agipbi uŋun nak gol awilgen gin.”

20 Yaŋban Yesu da yaŋ iyigit, “Joŋ piŋan uŋun miktimgwan yutni toŋ. Ae minam kwen akwan uŋun yutni toŋ. Mani Amin Dakon Monji uŋun dipmin potpot tamoni mini.”

21 Yaŋban paŋdetni kinda da Yesu yaŋ iyigit, “Amin Tagi, nandan naminaki kin datno wayik yipmanek don abin golgen.”

22 Mani Yesu da yaŋ iyigit, “Amin kimakbi da kimakbi notni iyi tagi wayitni. Aŋakwa gak nak nol.”

Yesu da yaŋban mirim madep ya-wokgit

(Mk 4.36-41 ae Lk 8.22-25)

23 Yaŋ yaŋek boron wigakwan paŋdetni kisi yolek wigiwit.

24 Wigi pakbi idapmon kinakwa tepmisi mirim madepsi da abin pakbi tamaligakwan boron pigiwit. Yaŋ aŋakwan Yesu dipmin pagakwan

25 paŋdetni da kin anyolek iyiwit, “Amin Tagi, nin paŋpuluga! Pakbi oni naŋ kimotdamaŋ!”

26 Yaŋ yaŋba Yesu da yoyigit, “Ji nido pasolgon? Nandan gadatji pisipmi.” Yaŋ yaŋek pidan agek

mirim gat ae pakbi gat tebai yoyiŋban mirim yawogakwan pakbi wayiŋ dimasi agit.

27 Aban paŋdetni tamtam yaŋek yawit, “On nianen amin kinda da mirim pakbiyo yoyiŋban geni gu-ramikgamal?”

*Yesu da koŋyolgit
(Mk 5.1-17 ae Lk 8.26-37)*

28 Yesu pakbi idap teri kinda Gadara miktimon kin altanban amin bamori koŋni toŋ uŋun da amin kimakba paŋki tip kinamgwan yopmangaŋ miktimon da abin Yesu altan imgumal. Uŋun amin bamot amin dapdapni yokwisi. Do amin uŋun do pasalek uŋun kosit naŋ dima agipgwit.

29 Uŋun amin bamot da yaŋ tidaneŋ Yesu yaŋ iyigimal, “Pinjop dakon Monji, nianŋsi annim do abisal? Tepmi yomyom bisap dima noman tanakwan tepmi pi nimdisal?”

30 Dubagi yaŋgok bit kabi madep di jap nanek egipgwit.

31 Koŋ uŋun da Yesu bisit tebaisi yaŋ iyigimal, “Nol nipbi abiginen kan, uŋun bit kabi da butgwan piginen do nandamaŋ.”

32 Yaŋba yoyigit, “Ji abigit!” Yaŋ yaŋban koŋ da aminon da wiŋ kinjek bit da butgwan pigiwit. Pigakwa bit uŋun tintim yaŋek gilokon da pakbi idapgwan manek pakbi naŋ kimagkwit.

33 Kimagakwa bit kila amin da tintim yaŋek kin kokupmon bit gat ae koŋni toŋ amin gat dakon geni amin yoyiwit.

34 Yoyiŋba amin kisisi Yesu kok do abin mudawit. Abin kanek miktim uŋun yipmanek kisak do bisit tebai iyiwit.

9

Yesu da amin kisit kandapmiyo kimakbi kinda anmilip agit

(Mk 2.1-12 ae Lk 5.17-26)

¹ Yesu bot kinda abidanek pakbi idap teri kinda iyi da kokupmon kigit.

² Anakwan amin kabi kinda da amin kisit kandapmiyo kimakbi kinda wamanj unjudon anapgwit. Anapba Yesu da nandan gadatni pindagek amin unjun yan iyigit, “Monji, dima pasolgi, diwarigo wiririt gamisat.”

³ Yanj yanban gen teban yoyindet amin diwari da notni yoyinj yoyinj anek yan yawit, “Ma! On amin Pinjkop kulabisak!”

⁴ Yanj yanakwa Yesu da pindak mudanek yan yoyigit, “Nidosi butjikon da nandak nandak yokwi unjun nandan?”

⁵⁻⁶ Diwari wiririt ae amin kisit kandapmiyo kimakbi panmilip agak unjun kisi amin da aripmi dima agagi. Mani nak Amin Dakon Monji. Amin giptim panmilip agak dakon pi abej do yan mudan nabi, do nandani, on miktimon diwari wiririt dakon pi abej do yan mudan nabi yansi nandaba pisosak.” Yanj yanek amin kisit kandapmiyo kimakbi yan iyigit, “Gak pidan yalin potgo timigek yutgokon ki.”

⁷ Yanj yanban nandanek amin unjun pidan yutnikon kigit.

⁸ Minjat amin kabi madep unjun yo njakjwarisi kanek pasalgwit. Anek Pinjkop anjisinjek yan yawit, “Mao, Pinjkop da tapmim madepsi amin do yomisak!”

Yesu da Matyu yan imgut

(Mk 2.13-17 ae Lk 5.27-32)

⁹ Yesu unjudon da kinj amin kinda kagit mani Matyu, unjun takis timit timit yut kabenon yikgit. Kanek

yanj iyigit, “Abinj nak nol.” Yanban Matyu pidan Yesu yolgit.

¹⁰ Yesu Matyu da yutnon yigek jap nanek takis timit timit amin morapmi ae yokwi pakpak amin morapmi da apba Yesu gat panjetni gat kisi yigek jap nawit.

¹¹ Jap nanakwa pindagek Parisi amin diwari da panjetni yan yoyiwit, “Yoyindetji unjun nido takis timit timit amin* gat yokwi pakpak amin gat kisi yigek jap non?”

¹² Yesu da gen unjun nandanek yan yoyigit, “Sotni mini amin wuda wamagon dima kwan. Sotni tonj amin dagin wuda wamagon kwan.

¹³ Ji kinj Pinjkop da papiakon gen kinda tosok unjun dakon mibili nandan kimotni. Gen unjun yan:

‘Ji da paret an unjun do dima galak tosot.

Ji da amin do bupmi nandan yomni unjun do galak tosot.’

Gen yan tosok, do nandani, amin kilegi yan ilit do dima pigim. Yokwi pakpak amin yan ilit do pigim.”

Pinjkop do nandanek jap kelek egip egip dakon gen

(Mk 2.18-22 ae Lk 5.33-39)

¹⁴ Yanj yanban Jon Telagi Pakbi Sogok Amin dakon panjetni da abinj yan iyiwit, “Nin gat ae Parisi amin gat Pinjkop do nandanek jap kelek egapno gak dakon panjet kabigo nido yan dima an?”

¹⁵ Iyinba Yesu da yoyigit, “Monjisok kinda minjat pak do asak bisapmon monjisok notni gat kisi ekwan, do bupmi dima nandan. Mani don monji unjun gwayen ananj kinakwa notni unjun bisapmon Pinjkop do nandanek jap kelek ekwan.”

¹⁶ “Nin ilikba pigik garanj pudanjki kon imal diwat kalugi pakbikon dima suganji kinda nanj dima bupmanjgaman. Yan kan,

9:1: Mt 4.13 9:4: Lk 9.47; Jn 2.25 9:5-6: Jn 17.2 9:11: Lk 15.2 * 9:11: Juda amin da takis timit timit amin do yokwi pakpak amin yansi pindakgwit. Nido takis timigek ae monen kabokon da di gat kisi timikgwit. 9:13: Os 6.6; Mt 12.7 9:14: Lk 18.12

pakbikon sugono imal diwat unun da garanji ilikban pudan ki madepsi akdisak.

¹⁷ Ae wain kalugi meme gip kalipmikon dima koleno pigisak. Yan kan, wain da paptanban meme gip sulukwan wain gat meme gip gat kisi yokwi tokdamal. Amin da wain kalugi meme gip kalugikon kolonba wain gat meme gip gat kisi tagi tomal.”

Yesu da minatjok kinda aban pidagit, ae minat kinda sot agit unun anmilip agit

(Mk 5.22-43 ae Lk 8.41-56)

¹⁸ Gen unun yoyinjakwan kila amin kinda da abin Yesu burikon gawak iminek yan iyigit, “Gwano ongwanjok kimokdok, mani gak da kin kisitgo da kwenikon wutjinbi pidosak.”

¹⁹ Iyiban nandanek Yesu panjetni gat kisi kiwit.

²⁰ Kinakwa minat kinda da abin manjigwan da Yesu dakon ilikba pigikni ilenikon igayigit. Minat unun dagan mok anek yawini manakwa egakwan bilak 12 agit.

²¹ Minat unun ilikba pigiknikon igayinek noman token yan nandagit.

²² Aban Yesu da tobi kanek yan iyigit, “Gwano, dima pasolgi. Nandan gadan namisal, do kilek tosol.” Yan yanban unudon gin giptimni kilek tagit.

²³ Yesu kila amin da yutnon wige kasisin pisok amin gat ae minat amin kabi madep kunam upbalapyo anakwa pindagek

²⁴ yan yoyigit, “Abigit. Minatjok unun dima kunjwak, unun yum dipmin pokdok.” Yesu da yan yanban nandanek jikgo yanjan imgwit.

²⁵ Yan aba yoyinban yomakon pigi mudanakwa wigi minatjok kisirikon abidanban pidagit.

²⁶ Yan aban wasok tapmimi ton unun agit dakon gen bini yoyinba unun miktim dakon minat aminyo kisi da nandawit.

Yesu da amin dabili mini ae amin kadimyo kisi panmilip agit

²⁷ Yesu unun miktim yipman kinakwan dabili mini amin bamori da abin yolgumal. Yolek yan tidanek yan yagimal, “Dewit Dakon Monji, bupmi nandan nim!”

²⁸ Yesu yutnon wigakwan amin dabili mini bamot unudon winbal yan yoyigit, “Nak da dabiljil panmilip aben do nandan gadan namamal bo dima?”

Yanban iyigimal, “Amin Tagi, nandan gadan gamamak.”

²⁹ Yan yanbal Yesu da kisitni dabilnikon witinek yan yoyigit, “Nandan gadan namamal unun da aripmon gin noman tan damdisak.”

³⁰ Yanban dabili sintanjakwal Yesu da yansop tebai anyominek yoyigit, “Yo madep asat do amin dimasi yoyinjlil.”

³¹ Mani Yesu dakon gen yanbal unun miktimon madepsi irentan anan kigit.

³² Amin bamot unun Yesu yipman dek kinakwal amin kadim konni ton kinda Yesukon anan opgwit.

³³ Anopba Yesu da konni yol iminjakwan amin kadim unun gen yagit. Yan aban amin da kanek nandaba yo njwakjwarisi aban yan yawit, “Yo unuden kinda Israel miktimon dima altagit.”

³⁴ Mani Parisi amin da yan yawit, “Kon dakon kila amin madep da tapmimon kon yoldak.”

Yesu panjetni do pi yomgut

(Kilapmi 9.35-10.42)

Yesu da amin do bupmi nandagit

³⁵ Yesu kokup moniᅇ ae kokup pap kisi agek Juda amiᅇ da muwut muwut yutni taᅇ taᅇ awiron wiᅇek amiᅇ yoyiᅇ degek Piᅇkop da Amiᅇ Kila Asak dakon Gen Bin Tagisi do yoyiᅇ teᅇteᅇagit. Aᅇek giᅇtimnikon sot wudaniyo mibili mibili tawit uᅇun paᅇmilip agit.

³⁶ Miᅇat amiᅇ kabiyō madepsi pindakban paᅇpulugogᅇ mini yokwi egipᅇgwit. Sipsip kila amini mini yombemsi ekwa pindagek bupmisi nandanᅇ yomgut.

³⁷ Yesu buri da bupmisi nandanᅇk paᅇdet kabini yaᅇ yoyigᅇt, “Piᅇgaga jap bami madepsi taᅇ peᅇtaᅇ, mani pi monji bami pakpak amiᅇ morapmi dima.

³⁸ Do ji bami pakpak dakon Amiᅇ Tagini bisit iyᅇba pi amiᅇ paᅇalon aᅇ yopban pinikon kiᅇ jap paᅇ paᅇmuwutni.”

10

*Yabekbi 12 kabi dakon man
(Mk 3.13-19 ae Lk 6.12-16)*

¹ Yesu da paᅇdetni 12 kabi yoyᅇban apba koᅇ yolyol ae sot mibili mibili kisisi paᅇmilip agak dakon pi ani do yaᅇ mudanᅇ yomgut.

² Yabekbi 12 kabi dakon man uᅇun yaᅇ:

mibiltok Saimon (mani kinda Pita),
ae padige Andru,
Sebedi dakon monji Jems,
ae padige Jon.

³ ae Pilip,
Batolomiu,
Tomas,
ae takis timit timit amiᅇ Matyu,
ae Alpius dakon monji, Jems,
ae Tadius,

⁴ ae Saimon (uᅇun kalip Selot* da kabikon egipᅇgut),

ae Judas Iskariot. (Judas uᅇun da don Yesu uwal da kisiron yipᅇgut.)

Yesu da yabekbi 12 kabi pi yomgut

(Mk 6.7-13 ae Lk 9.1-5)

⁵ Yesu da amiᅇ 12 kabi uᅇun yabegᅇk yaᅇ yoyigᅇt, “Ji Amiᅇ Nᅇwakᅇwari Kabikon bo ae Samaria amiᅇ da kokupmon dima kini.

⁶ Ji Israel amiᅇ kabi sipsip da yaᅇ kili pasilᅇgwit uᅇun amiᅇ kabikon kini.

⁷ Kiᅇek Piᅇkop da Amiᅇ Kila Asak dakon bisap uᅇun kwanᅇ tosok uᅇun dakon gen yaᅇ teᅇteᅇoni.

⁸ Aᅇek sotni toᅇ amiᅇ paᅇmilip ani, ae amiᅇ kimakbi paba piᅇdoni, ae wuda tebani toᅇ paᅇmilip ani, ae koᅇni toᅇ amiᅇ koᅇni yol yomni. Ji yo yumanᅇ nogᅇ mini yumsi timikᅇaᅇ, do amiᅇ do yumsi yomni. Tomni do dima nandani.

⁹ “Ji yᅇk moniᅇjikon gol bo silwa monᅇᅇ bo kopa monᅇᅇ dima similek agipni.

¹⁰ Kosit agipni bisapmon yᅇk dima imetni, paba piᅇgik bamori dima timitni, ae kandap ᅇwil gat kosit dakon win kᅇriᅇyo kisi dima timitni. Pi anᅇkwa wadak wadakji amiᅇ da damdanᅇ.

¹¹ Kokup pap kindakon bo ae kokup moniᅇ kindakon kiᅇ altoni kaᅇ, uᅇun kokupmon amiᅇ kileᅇgi kinda wusiᅇ kaᅇ uᅇun gat ᅇin eᅇek yᅇpmanᅇ kini.

¹² Yut kindakon wiᅇini bisapmon, uᅇun yutnon amiᅇ ‘Amiᅇ Tagᅇ dakon but yawot jikon tosak’ yaᅇ yoyᅇni.

¹³ Ae uᅇun yutnon amiᅇ da ji but dasi timitni kaᅇ, ji dakon but yawot uᅇun amiᅇnon tosak. Mani but dasi dima timitni kaᅇ, but yawotji uᅇun disikon ᅇin tosak.

9:36: IDT 27.17; 1KA 22.17; Sek 10.2; Mt 14.14; Mk 6.34 **9:37:** Lk 10.2 **10:1:** Mk 6.7; Lk 9.1 * **10:4:** Selot uᅇun amiᅇ kabi kinda, Rom amiᅇ yolno kiᅇakwa nin miᅇtimnin kila anᅇᅇ yaᅇ nandawit. **10:6:** Jer 50.6 **10:7:** Mt 3.2; 4.17; Lk 10.9,11 **10:9:** Lk 10.4 **10:10:** Lk 10.7; 1Ko 9.14 **10:12:** Lk 10.5-6 **10:14:** Lk 10.10-12; Ya 13.51

14 Amin kinds da ji but dasi dima timitjak bo ae genji nandak do kurak tosak kan, yut kokupyoni yipman degek kandap jikon kimbaban tegoni unun tidanba kini.

15 Asisi dayisat, kokwin agak bisap madepmon, unuden amin da Sodom kokup amin gat ae Gomora kokup amin gat da jigi pakdan unun si yapmanek jigi madepsi pakdan.”

*Jigi mibili mibili altokdan
(Mk 13.9-13 ae Lk 21.12-17)*

16 Yesu da sanbenek yan yagit, “Nandani, nak da ji sipsip yombem ban jon pinan da bikbigon yabekdat. Do tunon amin da nandan kokwin tagisi anek akwan unun da tilagon agipni. Ae kinarim dakon anpak yolek yaworisi agipni.

17 Amin do pindak kimotni. Gen kokwin amin kabinikon depmanek muwut muwut yutnikon baljokdan.

18 Nak dakon man abin yip do anek ji timik panpan gapmanon ae kila amin madepmon panjikdan. Pankwa kila amin madepmon ae Amin Nwakjwari Kabikon nak dakon Gen Bin Tagisi yoyin tenjenoni.

19 Gen pikon panji depmanakwa gen ni ban yonen ae gen kobogi nian yoyin yan nandane pasol pasol dima ani. Unun bisapmon gin ni gen ban yoyini unun Pinjokop da dolikdisak.

20 Ji da dima yokdan. Datji dakon Wup da ji da dulumon da yokdisak, do pasol pasol dima ani.

21 “Peni da padige si anakba kimotjak do gen pikon yipdisak. Ae dat da monji gwayoni yan gin akdisak. Anakwa monji gwayoni da meni datniyo do uwal anek si dapba kimotni do amin yoyikdan.

22 Nak nandan naman do anek amin morapmi da ji do nandaba

yokwi tok andamdan. Mani tebai agek egi wigakwa bisap madepmon wigisak amin Pinjokop da yokwikon ban timitdisak.

23 Kokup kindakon amin da uwal andaba kan, kokup unun yipmanek pasal kokup kindakon kini. Nak asi dayisat, ji Israel amin dakon kokup morapmon pi wasip dima anakwa Amin Dakon Monji apdisak.

24 “Papia yut minjat monjiyo da yoyindetni dima yapmanjan. Ae oman amin da madepni dima yapmanjan.

25 Minjat monjiyo da yoyindetni da tilagon egipni kan, unun tagi. Ae oman amin da madepni da tilagon egipni kan, unun kisi tagi. Yut dakon ami nak do Belsebul yan nayini kan, gwakni ji do nandaba pinbisi anakwa man wagil yokwisi damdan.”

*Pinjokop dogin pasoldo
(Lk 12.2-7)*

26 Yesu da gen sanbenek yan yagit, “Ji amin da yo yokwi an damni do dima pasolni. Yo witjinbi da ton unun don noman tokdan. Ae gen pasili ton unun don amin kisi da nandakdan.

27 Gen pilin kaga dayisat, unun gildat kalba yan tenjenoni. Gen pisik mirakjikon dayisat unun yut kwenon da agek yan tenjenan yomni.

28 Amin da gip dapba kimokgon unun do dima pasolni, wupji aripmi dima dapba kimotdan. Ji Pinjokop dosi pasolni. Unun da gip gat wup gat kisi Tipdomon maban pigi tasik tokdan.

29 Minam monin unun yo moninisok, bamori dakon yuman nogi unun monej giman tabili kalon gin. Mani Datji da kinds miktimon dima mosak do nandisak kan, aripmi dima mokdisak.

³⁰ Pinjkop da busun dangwanji nian da ton unun kisisi nandan mudosok,

³¹ do dima pasolni. Minam monin monin morapmi dakon yuman nogi unun madep dima, mani ji dakon yuman nogi unun wukwisi.”

Nin Yesu dakon amin kabi yan yok do dima pasolnen

(Lk 12.8-9)

³² Yesu da gen sanbenek yan yagit, “Amin kinda minjat aminyokon ‘Nak Yesu dakon amin’ yan yosak kan, nak da Datno Kwen Kokup egisak ‘Unun amin nak dakon amin’ yan iyikdisat.

³³ Mani amin kinda minjat aminyokon ‘Nak Yesu dakon amin dima’ yan yosak kan, nak da Datno Kwen Kokup egisak ‘Unun amin nak dakon amin dima’ yan iyikdisat.”

Yesu but dasi galak tan imin kimotdo

(Lk 12.51-53 ae 14.26-27)

³⁴ Yesu da sanbenek yan yagit, “Nak da miktimon emat anyawot ak do pigim yan dima nandani. Nak emat agak sibanan anan pigim.

³⁵ Nak uwal pidok pidokyo no-man tosak do pigim.

‘Amin kinda da datni uwal an imdisak.

Ae gwa kinda da menji uwal an imdisak.

Anjakwan minjat kinda da namdi uwal an imdisak.

³⁶ Anjakwan amin kinda iyi dakon gwakni da uwalni dagok-dan.’

³⁷ “Amin kinda menji datniyo do but dasi galak tan yomisak unun yapmanek nak do wukwisi yan dima nandisak kan, unun amin nak dakon notno dima. Ae amin kinda monji bo ae gwi do but dasi galak tan yomisak unun yapmanek nak

do wukwisi yan dima nandisak kan, unun amin nak dakon notno dima.

³⁸ Ae amin kinda tilak kindapni guramigek nak dima noljak kan, unun amin nak dakon notno dima.

³⁹ Amin kinda miktimon tagisi egip do nandanek pi madepsi asak kan, unun amin egip egipni pasil imdisak. Mani amin kinda nak do nandanek egip egipni yipjak kan, unun amin egip egip dagok dagogi mini abidokdisak.”

Yesu dakon amin panpulugon amin da tomni tagisi timitdan

(Mk 9.41)

⁴⁰ Yesu da sanbenek yan yagit, “Amin kinda ji but dasi timikdak, unun nak nan abidosok. Amin kinda nak abidosok, Pinjkop nak yabekban pigim unun nan abidosok.

⁴¹ Amin kinda da nak kombi amin kinda anpulugosot yan nandanek kombi amin kinda abidan anki yutnikon kilani asak kan, Pinjkop da yo tagisi kombi amin do yomisak yan gin unun amin do imdisak. Ae amin kinda da nak amin kilegisi kinda anpulugosot yan nandanek amin kilegi kinda abidan anki yutnikon kilani asak kan, unun amin da yo tagisi amin kilegi da timikgan yan gin timitdisak.

⁴² Ae amin kinda da nak Yesu dakon pandetni kinda anpulugosot yan nandanek nak dakon pandetno mani mini kinda do pakbi mirimjok kinda kolej imjak kan, asisi dayisat, kobogi do yo tagisi timitdisak.”

Yesu unun namin?

(Kilapmi 11.1-16.20)

11

Jon da pandet kabini yabekban Yesukon kiwit
(Lk 7.18-35)

¹ Yesu panjetni 12 kabi yoyiŋ dek mudaneŋ unun kokup yipmanjek Galili miŋtim dakon kokup pap tawit unudon agek Piŋkop dakon gen yoyiŋ dekgit.

² Anjakwan Jon dam tebanon yigek Kristo da pi agit dakon gen bin nandaneŋ panjet kabini yaŋ yoyigiti,

³ “Ji Yesukon kiŋ yaŋ iyini, ‘Piŋkop da amin yabet do yagit unun gak, bo nin amin kindi don apdisak unun do jomjom aneŋ?’”

⁴ Yanba Yesu da kobogi yaŋ yoyigiti, “Ji kiŋ yo morap kaŋ nandanjo an unun Jon iyini.

⁵ Dabili mini amin siŋton, kandapmi alek tarbi kosit akwan, wuda tebani ton amin kilek ton, miragi mini gen nandan, kimakbi kimoron da pidon, ae yoni mini amin da Piŋkop dakon Gen Bin Tagisi nandan.

⁶ Amin kindi nak nandaneŋ nandan gadatni dima wital kisak unun amin kisik kisigi ton egisak.”

⁷ Yoyiŋban Jon dakon panjet kabini kiŋakwa Yesu da miŋat amin kabi madep Jon do yaŋ yoyigiti, “Ji miŋtim amini minikon ninan kok do kiwit? Mirim da nagal panjwayiŋ aban pindat do kiwit?”

⁸ Unun dima kaŋ, ninan kok do kiwit? Amin kindi da ilikba pigikni mani tonŋsi pagiti unun kok do kiwit? Dima, kila amin madep da yutnon unuden amin da ekwan.

⁹ Dima kaŋ, ae ninan kok do kiwit? Kombi amin kindi kok do kiwit? Asi ji kombi amin kok do kiwit. Mani Jon da kombi amin diwari yapman mudosok.

¹⁰ Unun amin dogin Piŋkop da pa-piakon gen yaŋ tosok:

‘Nandani, geno yaŋ tenjenosak do amin kindi yabekgo unun da mibiltan gamjak. Anek kositgo anjoman asak.’

¹¹ Nak asisi dayisat, amin morap miŋtimon alton unun Jon Telagi Pakbi Sogok Amin da yapman mudosok. Mani amin morap Piŋkop da Amin Kila Asak da kagagwan pinbisi ekwan unun da Jon yapmanjan.

¹²⁻¹³ “Kombi amin morap gat ae gen teban papia kisi da Piŋkop da Amin Kila Akdisak unun do yaŋ tenjenanjakwa wiŋ Jon Telagi Pakbi Sogok pini wasagit bisapmon wigiti. Jon da Piŋkop dakon gen wasaneŋ yagiron da wiŋ abisok ekwamanjon Piŋkop da Amin Kilani Ak do pi madepsi asak. Anjakwan amin da unun kirinŋit do pi madep an. Yaŋ anek emat jigiyon morapmisi panalon an.

¹⁴⁻¹⁵ Unun papia da Elaija don apjak do yagiti. Ji but bamot an yaŋ nandisat. Gen on nandak do galak ton amin ji pakyanŋi nandaneŋ mibili nandan pisoni. Jon unun Elaija.

¹⁶ “Amin abisok ekwan unun nandan kokwini tagi dima. Unun dakon mibili timisok di dayiko nandabit. Unun miŋat monjiyo da yaŋ, yuman gwayek tamokon yigek notni yoyiŋ yoyiŋ anek yaŋ yon,

¹⁷ ‘Nin kasisiŋ kili pisoman, mani ji kap ak do dima nandayin. Nin bupmi kap yaman, mani ji bupmi nandaneŋ kunam tat do dima nandayin.’”

¹⁸ Yesu da sanjenek yaŋ yagiti, “Jon abineŋ jap morapmi dima nagiti, ae wain dima nagiti. Yaŋ anjakwan, ‘Konŋi ton’ yaŋ yawiti.

¹⁹ Ae Amin Dakon Monji da abin jap pakbiyo agiti. Yaŋ anjakwan kanek yaŋ yawiti, ‘Kabiti, jap morapmi noknok amin ae wain morapmisi noknok amin. Takis timit timit ae yokwi pakpak amin dakon notni.’ Yaŋ yaŋ imgwiti, mani Piŋkop da pi morap agiti

uñun pindagek nandano nandan kokwini tagisi gin asak.”

But tobil dima anj amin uñun bupmisi

(Lk 10.13-15)

²⁰ Kokup pap diwarikon Yesu wasok tapmimi tonj morapmi agit, mani but tobil dima awit. Do Yesu da tebaisi yan yagit,

²¹ “Korasin ae Betsaida amin, awa! Nak wasok tapmimi tonj abo pindagek ji but tobil dima awit. Tair kokupmon amin gat Saidon kokupmon amin gat da pindakgwit tam, but tobil bamisi abam. Anjek bupmi dakon yik imalyo panjek abilagon yikbam.

²² Mani nak yan dayisat, gen kokwin bisap madepmon Tair gat Saidon kokupmon amin gat da kobogi do jiggi tagapmi panakwa ji da kobogi do jiggi madepsi pakdanj.

²³ Anjakwa Kapaneam kokupmon amin, ji ason Kwen Kokupmon wigini yan nandan, ma? Uñun aripmi dimasi. Ji mibiligwan Tipdomon pigikdanj. Nak wasok tapmimi tonj abo pindagek ji but tobil dima awit. Uñun morap Sodom kokupmon amin da pindakgwit tam, abisok Sodom tosoke gin.

²⁴ Do yanji dayisat, Pinjkop da amin kokwin ak do bisap yipguron Sodom amin da jiggi pakdanj uñun si yapmanjek ji da jiggi madepsi pakdanj.”

Ji nagon obinej yik yawotni

(Lk 10.21-22)

²⁵ Uñun bisapmon Yesu da yan yagit, “Dat, kundu ae miktim dakon Amin Tagi, amin diwari miktim dakon nandak nandakni uñun wukwisi, mani iyi do nandaba wigisak, do uñuden amin do gen bami morap si panjisibisal. Anjek

amin moniji da tilagon ekwan amin, uñun do yolisal.

²⁶ O Dat, gak gaga dakon galaktok yolek yan asal.

²⁷ “Datno da yo morap kili namgut. Dat uñun dagin Monji nandan imisak. Anjek Monji gat ae amin Monji da Dat dakon mibili yoyisak uñun amin dagin Datno nandan iman.

²⁸ “Jiggi mibili mibili panjek warari nandan amin, ji nagon opba bikbik dabo yik yawotni.

²⁹⁻³⁰ Bulmakau da tegon amin da yik pawil kindap kirinj panjeban aba yo jiggi ilikgan, uñun da tilak ji nak dakon kindap kirinj pani. Nak dakon kindap kirinj uñun yawori ae yik imetni uñun tagapmi. Nak amin yawori ae butno pinji, do nak gat egek Pinjkop do dayinj dekgo butji yawori tosak.”

12

Sabat dakon gen

(Mk 2.23-28 ae Lk 6.1-5)

¹ Sabat kindakon Yesu gat panjetni uñun wit pi kinda da bikbik nanj kiwit. Kinjek panjetni jap do awit, do wit bami diwari jimik dagan nawit.

² Anjakwa pindagek Parisi amin da Yesu yan iyiwit, “Pindat, panjet kabigo Sabat bisapmon nido gen teban yapmanjek pi anj?”

³ Yanja Yesu da yoyigit, “Dewit gat amin kabini gat da jap do anjek yo awit uñun ji manjin nandanjo awit bo dima?”

⁴ Dewit uñun telagi yutnon wigi bret Pinjkop do parekbi uñun abidan nanjek amin kabini kisi do yoban nawit. Bret uñun telagi, amin isali da dima noknogi, mukwa sogok amin dagin tagi nawit.

⁵ Bo ae Pinjkop da papiakon gen kinda mukwa sogok amin do yosok unun kisi dima manjin nandanyo awit? Mukwa sogok amin Sabat bisap morapmon gen teban yapmanjek pi an, mani diwarini mini ekwan.

⁶ Nak asi dayisat, amin kinda oni egisak unun da Telagi Yut Madep yapmandak.

⁷⁻⁸ Pinjkop da papiakon gen kinda tosoq unun yan:

'Nak ji da paret an unun do dima galak tosoq.

Nak ji da amin do bupmi nandan yomni unun do galak tosoq.'

Ji unun dakon mibili nandabam tam, gulusunni mini amin gen dima yan yobam. Amin Dakon Monji unun Sabat bisap dakon Amin Tagi egisak."

Yesu da Sabat bisapmon amin kisiri girenjiki kinda anmilip agit
(Mk 3.1-6 ae Lk 6.6-11)

⁹ Yesu unudon da muwut muwut yutni kindakon wigek

¹⁰ amin kisiri girenjiki kinda ekwan kagit. Amin yikgwit unun da Yesu gen teban kinda yapmanjekwan gen pikon yipnejan yan nandanek iyiwit, "Sabat bisapmon amin kinda da notni kinda anmilip asak kan, unun gen teban yapmandak?"

¹¹ Yanba yan yoyigit, "Nian nandan? Jikon da kinda dakon sipsipni kinda Sabat bisapmon gapmagwan mosak kan, yum kanakwa unungwan di egipjak? Dimasi, anpuluganjek abidan ilikba wikdisak.

¹² Sipsip unun yo isali, mani amin da yo madepsi. Yan do, Sabat bisapmon amin kinda anpulugonejan kan, gen teban yapmanjan yan dima nandani."

¹³ Yan yanek amin kisiri girenjiki yan iyigit, "Kisitgo anjinijan a." Yanban amin unun kisiri anjinijan aban kilek tan kisiri teri kinda yombem gin agit.

¹⁴ Anjakwan Parisi amin da kin "Nian anek Yesu anjannejan?" yanon da gen panjosit awit.

Yesu unun Pinjkop dakon pi amin bamisi

¹⁵ Yesu unun Parisi amin da yo an imdo yawit unun kili pindak mudagit, do kokup unun yipmanjek kigit. Kinjakwan amin morapmi da yolgwit. Anakwa sot amin kisisi panmilip anek

¹⁶ Yesu iyi nianen amin kinda unun amin dima yoyini do yan sop anjomgut.

¹⁷ Yan anjakwan Pinjkop da kalipsigwan kombi amin Aisaia antagap aban gen yagit unun bami noman tagit. Gen unun yan:

¹⁸ "On unun oman monjino, nak da naga manjigim.

Nak unun do but dasi galak tan imisat.

Nak da Wupno yipman ibo amin miktimi miktimi egi anan kwan unun gen kokwin kilegisi dakon mibili yoyin tenjenokdisak.

¹⁹ Unun pidok pidok dima asak, ae dima yan tidosak.

Do kokup pap da kosiron amin kinda da tekni dima nandakdisak.

²⁰ Nagal si gawut do asak unun aripmi dima jokgaljak.

Ae lam kimot do asak unun aripmi dima aban kimotjak.

Pi tebai anjakwan wigi anpak kilegi da anpak yokwi wutjiban tapmimi mini akdisak.

²¹ Anjakwan amin miktimi miktimi egi anan kwan unun da mani do nandan gadan iminek

panpulugosak do nandan
teban tanjek jomjom akdan.”

*Yesu Belsebul gat pi amal yan
yawit*

(Mk 3.20-30 ae Lk 11.14-23 ae
12.10)

²² Ujun bisapmon amin da konji
tonj amin kinda ananj Yesukon
anopgwit. Ujun amin dabili mini ae
kadim. Yesu da anmilib aban gen
yanjek dabili pisagit.

²³ Yanj aban minjat amin kabi
madep da kanj wuripdagek yawit,
“On amin Dewit dakon monji bo?”

²⁴ Mani Parisi amin da gen unjun
nandanjek yawit, “On amin konj
dakon mibiltok amin madepni
Belsebul unjun da tapmimon konj
yoldak.”

²⁵ Yanjba Yesu da nandak nan-
dakni pindak nandanjo anjek yanj
yoyigit, “Miktim kinda da pudanj
kabi bamori anjek emat wamjil kanj,
unjun miktim yokwi tokdisak. Ae
kokup pap kinda bo ae yut kinda
dakon amin da pudanj kabi bamori
anjek emat wamni kanj, unjunyo kisi
tagi dima egipdanj.

²⁶ Yanjin Sunduk da Sunduk yol-
jak kanj, Sunduk da iyi wasenji ki
kabi bamori anjek yo morap kila
agak dakon tapmim pasil imdisak.

²⁷ Nak Belsebul da anpulanganban
konj yoldat kanj, disi dakon notji
konj yolganj unjun amin kabi ni
tapmimon da konj yolganj? Unjun
amin kabi da genji kokwinigek
gulusun yonj yanj tagi dayini.

²⁸ Mani Pinjkop dakon Wup da
nak anpulanganban konj yoldat kanj,
Pinjkop dakon Amin Kila Agakni
jikon kili abik.

²⁹ “Amin kinda da nianj anjek
amin tebai kinda da yutnon wigij yo
kabini tagi timitjak? Mibiltok amin
tebai unjun nap teban nanj wamanj
yipmanjek yo kabini tagi timitjak.

³⁰ “Amin nak dakon notno dima,
unjun da nak uwal anjnama. Ae
amin nak dima anpulanganban amin
panmuwukgamanj, unjun amin da
amin panwasenban wasenj kwanj.

³¹ “Do yanj dayisat, Pinjkop da
yokwi morap gat ae Pinjkop do
yanjba yokwi tok agak morap tagi
wiriritjak. Mani amin kinda Telagi
Wup do yanjba yokwi tok asak
kanj, Pinjkop da unjun amin dakon
diwarini dima wiririk imdisak.

³² Amin kinda Amin Dakon Monji
do yanjba yokwi tok asak kanj,
Pinjkop da diwarini tagi wiririk
imjak. Mani amin kinda Telagi
Wup do yanjba yokwi tok asak kanj,
Pinjkop da abisok on miktimon ae
don bisap madepmon kisi diwarini
unjun dima wiririk imdisak.”

*Kindap yokwi unjun bami yokwi
potdanj*

(Lk 6.43-45)

³³ Yesu da sanjenek yanj yagit,
“Kindap kinda tagisi kanj, bami kisi
tagi. Ae kindap yokwi kanj, bami
kisi yokwi. Amin da kindap bami
pindagek kindap yokwi bo ae tagi
yanj pindakganj.

³⁴ Ji tunjon amin emari tonj
yombem. Gen tagisi nianji anjek
yoni? Yo ni da butjigwan tonj unjun
gen yogokjikon panalon anj.

³⁵ Amin kilegi unjun burikon
yo tagisi morapmi tonj, do anpak
kilegisi anj. Ae amin yokwi unjun
burikon yo yokwi morapmi tonj, do
anpak yokwi anj.

³⁶ “Mani yanj dayisat, gen kokwin
bisap madepmon isal dogin gen
yum yawit amin morap Pinjkop da
mibili nido yawit unjun do yoyinban
kobogi iyinj iyinj akdanj.

³⁷ Gaga gen yosol unjun da tilagon
gak amin kilegi bo amin yokwi yanj
gayikdisak.”

Amin da Yesu wasok tapmimi ton asak do iyiwit

(Mk 8.11-12 ae Lk 11.29-32)

³⁸ Gen teban yoyindet amin di gat ae Parisi amin di gat da Yesu yan iyiwit, “Yoyindet, gak da wasok tapmimi ton kinda abi kanjek asi gak Pinjkop dakon pi nan asal yan gandanen.”

³⁹ Yanba yan yoyigit, “Amin on bisapmon ekwan unun amin yokwisi gin. Pinjkop dakon pi nan asat yan nandak do wasok tapmimi ton kinda kok do yon. Mani kinda dima kokdan. Kombi amin Jona dakon tilak nanjin kokdan.

⁴⁰ Jona gildat kapbi ae pilin kapbi yan tap kilap da but kagagwan egipgut, yangin Amin Dakon Monji miktim kagagwan gildat kapbi ae pilin kapbi yan potdisak.

⁴¹ Niniwe amin Jona da Pinjkop dakon gen yoyinban but tobil awit. Mani ji da binapmon amin kinda egisak unun da Jona yapman mudosok, mani ji but tobil dima an. Do gen kokwin bisap madepmon Niniwe amin da pidan agek abisok ekwan amin kabi dakon anpak yokwi unun do yan tentenokdan.

⁴² Miktim saut tetgin dakon kila amin minat madep unun Solomon dakon nandan kokwini tagisi iyinjakwan nandak do miktim dubagisikon da apgut. Mani amin kinda oni egisak, unun da Solomon yapmandak, mani geni dima nandan. Do gen kokwin bisap madepmon unun kila amin minat madep da pidan agek abisok ekwan amin kabi dakon anpak yokwi unun do yan tentenokdisak.”

Kon aeni tobil abisak
(Lk 11.24-26)

⁴³ Yesu da sanbenek yan yagit, “Kon kinda da amin kinda yipman degek kin miktim kibiri timon agek

yik yawot tamo wisisak. Mani tamo kinda dima kosok do ⁴⁴ yan yosok, ‘Nak aeno tobil yut kalip egipgumon kiken.’ Kin kanban yut unun isal tosok ae sibat sibat ikdigan antilim abi kosok.

⁴⁵ Yan kosok, do kin kon 7 kabi iyi yapmanek wagil yokwisi gat timikban kwa unun yutnon egek anpak yokwisi an. Mibiltok unun amin yokwi egipgut, mani abisok unun yapmanek wagil yokwisi egisak. Yangin abisok yokwi pakpak amin ekwanon yan gin altosok.”

Yesu dakon menji padik padikyo
(Mk 3.31-35 ae Lk 8.19-21)

⁴⁶ Yesu minat amin kabi madep gen yoyinjakwan menji padik padikni panabin yomakon agek Yesu gat yan nandat ak do yawit.

⁴⁷ Yanba yutgwan amin kinda da Yesu iyigit, “Menjo padik padikgo yomakon aben da gak gat yan nandat ak do yon.”

⁴⁸ Yanban iyigit, “Menjo padik padikno unun namin?”

⁴⁹ Yanek panjetni kabikon kisit suganek yagit, “Menjo padik padikno oni.

⁵⁰ Datno Kwen Kokup egisak unun dakon gen guramikgan amin unun menjo padik padikno ae samino.”

13

Jap yet tintinok dakon gen
(Mk 4.1-9 ae Lk 8.4-8)

¹ Unun gildaron gin Yesu yut unun yipmanek pakbi idap da ilenon pabigi yikgit.

² Yigakwan amin morapmisi da opba pindakgit, do bot kindakon wigigit. Boron pawigi yigakwan amin pakbi idap da ilenon akgwit.

³ Agakwa Yesu da tilak gen kinda yan yoyigit, “Amin kinda unun jap yet tintinok do pigaga kigit.

⁴ Jap yet tɪntɪnɔkwan diwari kosiron maŋba minam da abiŋ nawit.

⁵⁻⁶ Ae yeri diwari da miktɪm tipmi toŋ timon mawit. Uŋun kwenjok tawit, do tepmi kwawit, mani tip kwenon miktɪm morapmi dima, do geli tagi dima yopba kiwit. Do gildat da wiŋ pindakban alek tawit.

⁷ Aŋakwa jap yet diwari joŋ keli toŋ timɣwan mawit. Uŋun joŋ keli toŋ gat kisi kwanɛk wutjɪŋba kibidawit.

⁸ Ae jap yet diwari da miktɪm tagisikon maŋ kwawit. Maŋ kwanɛkwa diwari da bami 100, ae diwari da 60, ae diwari da 30 yaŋ tawit.

⁹ Gen yosot uŋun pakyaŋsi nandani.”

Tɪlak gen yogok dakon mibili yoyigit

(Mk 4.10-12 ae Lk 8.9-10)

¹⁰ Tilak gen uŋun yoyiŋ mudanban paŋdet kabini da abiŋ iyiwit, “Minɔt amin kabiyo madep gen yoyiŋek tilak gen baŋ nido yoyisal?”

¹¹ Yaŋba yaŋ yoyigit, “Piŋkop da Amin Kila Asak uŋun dakon mibili pasili tosok uŋun ji da tagi nandani do Piŋkop da nandisak, mani uŋun amin do dima yolisak.

¹² Amin nak dakon gen nandanɛk burikon yipmanɔk uŋun amin Piŋkop da saŋbenɛk nandak nandak tagi madepsi imdisak. Mani amin nak dakon gen nandanɛk burikon dima yipmanɔk uŋun amin nak dakon gen diwari nandagit uŋun pasil imdisak.

¹³ Mibili yaŋ do tilak gen gin yosot. Amin uŋun dabil saŋtanɛk koŋ, mani yo kinda dima koŋ. Mirak paŋek nandan, mani dima nandaba pisolok.

¹⁴ Amin da yaŋ aŋakwa kombi amin Aisaia da kombi gen kinda

yagit uŋun bami toŋ asak. Gen uŋun yaŋ yagit:

‘Ji bisap morapmi gen nandakdan, mani mibili dima nandaba pisokdisak.

Bisap morapmi dabil saŋtanɛk kokdan, mani dima kaŋba pisokdisak.

¹⁵ Uŋun do aŋek on amin but teban kili awit.

Gen kalugi di gat nandak do kurak tanɛk mirakni paŋ sopgwiŋ, ae dabilni wamaŋ sopgwiŋ.

Yaŋ dima awit tam, dabilni ae mirakni ae butniyo da kaŋ nandanyo aba pisaŋban nagon tobilba tagi paŋmilip abom.’

¹⁶ Mani ji dabilji da tagi pindakgan, ae mirakji da tagi nandan, do ji kisik kisik ekwan.

¹⁷ Asisi dayisat, kalip kombi amin morapmi gat ae amin kilegi morapmi gat da yo ji da abisolok pindak nandanyo aŋ uŋun pindat do but kindap pawit, mani dima pindakgwiŋ. Ae abisolok ji da gen nandan uŋun nandak do but kindap pawit, mani dima nandawit.”

Jap yet tɪntɪnok dakon mibili yoyigit

(Mk 4.13-20 ae Lk 8.11-15)

¹⁸ Yesu da saŋbenɛk yaŋ yagit, “Kili jap yet tɪntɪnok dakon tilak gen dakon mibili dayiko nandani.

¹⁹ Amin Piŋkop da Amin Kila Asak dakon gen nandanɛk butni dima pison uŋun jap yet kosiron mawit uŋuden. Yokwi Ami da abiŋ gen tagi butnikon toŋ uŋun gwayeŋ paŋkisak.

²⁰ Jap yet tipmi toŋ timon mawit uŋun amin kinda yombem. Uŋun amin Piŋkop dakon gen nandanɛk uŋun bisapmon gin kisik kisigon da abidosok.

21 Mani butnikon geli tagi dima yipban kigit, do bisap pisipmisok akdak. Jigi mibili mibili altan imni ae Pinjop dakon gen dakon uwal apni bisapmon nandan gadatni yipban witald kisak.

22 Ae jap yet jon keli tonj timon mawit unun amin kinda yombem. Unun amin Pinjop dakon gen nandisak, mani miktim dakon yo do nandaba kik asak, ae moner da ankilikban unun do galagisi nandanakwan unun da Pinjop gen witjiban bami dima tosok.

23 Mani jap yet miktim tagisikon mawit unun amin kinda yombem. Unun amin Pinjop dakon gen nandanek mibili nandan kimokdok. Unun amin bami 100, ae kinda bami 60, ae kinda bami 30 yanj tanjan anj."

Jon pigaga kwonj unun dakon tilak gen

24 Yesu da tilak gen kinda gat yanj yoyigit, "Pinjop da Amin Kila Asak unun yanj. Amin kinda da jap yet pigagani kon tintinajigit.

25 Mani amin dipmin pak mudanakwa uwalni da abinj jap yet tagi yopgut unun bikbikgwan jonj yokwi dakon yeri tintinanej kigit.

26 Jap yet kwanek bami tok do anakwa jonj yokwi kisi kwanj wiwit.

27 "Kwanakwa pindagek pi monji da kinj pi ami anjalon anek yanj iyiwit, 'Amin tagi, gak pigokon jap yet tagi banjin yopgul kagagwan jonj yokwi unun nianjon da kwawit?'

28 "Iyinja yanj yagit, 'Uwal kinda da tintinajigit.'

"Yanjan iyiwit, 'Nianj nandisal? Kinjonj yokwi pilitnej do nandisal bo nianj?'

29 "Yanba yanj yoyigit, 'Dima. Jonj yokwi pilitni kanj, jap bami di kisi pilitdanj.

30 Yum pindagakwa jap gat jonj gat kisi kwanakwa bami pakpak bisapmon jap bami pakpak pi monjino yanj yoyikenj: Mibiltok

ji jonj yokwi kindapmon sok do baljanj gwilik yopni. Anek jap bami panj ilgek jap yutnokon pawigi yopni."

Mastat kindap dakon yeri dakon tilak gen

(Mk 4.30-32 ae Lk 13.18-19)

31 Tilak gen kinda gat yanj yoyigit: "Pinjop da Amin Kila Asak unun mastat yet yombem. Amin kinda da mastat yet pinikon kwaokgit.

32 Mastat yet unun jap yet kisi morap dakon pinji. Yeri monjisisok. Mani kwaotno madepsi kwosok. Jap diwari dakon tagok tagokni unun yapmanj mudanej kindap da yanj kwosok. Ae kilinj madep yopban kinakwa minam morapmi da panjabinj ununjan yikganj."

Yis dakon tilak gen

(Lk 13.20-21)

33 Yesu da aeni tilak gen kinda gat yanj yoyigit, "Pinjop da Amin Kila Asak unun yis yombem. Minjat kinda da plaua idap madep kinda gat iktagildak. Yanj anakwan plaua unun kisisi paptanj madep tawit."

Yesu tilak genon dagin Pinjop dakon gen yagit

(Mk 4.33-34)

34 Gen morap unun Yesu da minjat amin kabi yoyigit unun tilak genon dagin yagit. Gen noman dima yoyinj tentenajigit. Tilak gengin yoyigit.

35 Yanj anakwan kombi gen kinda kalip yanji unun bami tonj agit. Gen unun yanj:

"Nak da ji tilak gen dayikenj.

Yo kalipsi Pinjop da miktim wasagit bisapmon pasili tawit da ae abisok tonj unun do dayikenj."

Jonj yokwi pigaga kwonj dakon mibili yoyigit

36 Yesu da minjat amin kabi madepsi yopmanek yutnon

wigakwan pañdetni da Yesukon kinēn yan iyiwit, “Jon pigaga kwoñ dakon tilak gen unun dakon mibili yanbi nandano.”

³⁷ Iyinja yan yoyigit, “Jap yet tagi yopmandak amin unun Amin Dakon Monji.

³⁸ Pi unun on miktim. Anek jap yet tagi unun Pin kop da Amin Kila Asak da kagagwan ekwan minjat amin kabiyō. Ae jon yokwi unun Yokwi Ami dakon minjat amin kabiyō.

³⁹ Anek uwal jon tɪntɪnagit unun Sunduk, ae jap pakpak bisap unun miktim da mudosak bisap madep. Ae jap bami pakpak pi monji unun Pin kop dakon anelo kabini.

⁴⁰ “Amin da jon pilik kindapmon sosoñ unudeñ gin bisap mudok mudogikon yan gin altokdisak.

⁴¹⁻⁴² Amin Dakon Monji unun anelo kabini yabekban unun da yo morap yokwi agak dakon yo pañalon an gat ae yokwi pakpak amin gat kisi Iyi Kila Asak da kagagwan ban pilik maba kindap tepmisi sosok unungwan pigikdan. Pigi unungwan kunam tagek iyon iyon yanek egipdan.

⁴³ Unun bisapmon amin kilegi kabi Datni da Amin Kila Asak da kagagwan gildat da tenjenosok unudeñ tenjenanek egipdan. Nak da gen yosot pakyan si nandani.”

Moneñ witjinbi dakon tilak gen

⁴⁴ Yesu da sanbenek yan yagit, “Pin kop da Amin Kila Asak unun moneñ kinam kinda witjinbi yombem. Amin kinda da moneñ kinam kinda miktim kagagwan yipbi nan kan kwan aeni anki sibigit. Anek but galak nandanek yo kabini tan imgwit unun kisisi aminon yuman nanek unun dakon moneñ ban unun miktim tim yuman nagit.”

Kindirin mani ton si dakon tilak gen

⁴⁵ Yesu da sanbenek yan yagit, “Ae Pin kop da Amin Kila Asak unun moneñ ilit amin kinda yombem. Unun amin yo tomni wikwisi wisin pindat do pi asak.

⁴⁶ Anek kindirin kinda wagil mani ton si tomni wukwisi kinda kosok bisapmon kin yo kabini tan imgwit unun kisisi aminon yuman nanek unun dakon moneñ ban unun kindirin tagisi yumgut.”

Tap kilap simi simi yik dakon tilak gen

⁴⁷ Yesu da sanbenek yan yagit, “Aeno tilak gen kinda dayiko nandani. Pin kop da Amin Kila Asak unun tap kilap simi simi yik yombem. Amin da unun yik pakbi idap gwan yipba pikwan tap kilap mibili mibili yik gwan pikwan.

⁴⁸ Pigi tujanba ilikba ilenikon wikwan yigek tap kilap kokwinikan. Tagi amin idap madepmon yopmanek yokwi amin maba kwan.

⁴⁹ Miktim dakon bisap mudosak bisapmon yan gin altokdisak. Anelo kabi da abin amin yokwi amin kilegi da bikbigon ekwan unun timitdan.

⁵⁰ Timigek maba kindap tebanon pigeke unungwan kunam tagek iyon iyon yanek egipdan.”

⁵¹ Yan yanek Yesu da pañdetni yan yoyigit, “Gen morap dayisat unun dakon mibili nandan mudon bo dima?”

Yoyinban iyiwit, “O, nandan mudoman.”

⁵² Yanba Yesu da yoyigit, “Gen teban dakon yoyin det amin Pin kop da Amin Kila Asak unun dakon mibili kaluk nandanek nandan gadasak unun yut kinda dakon ami yombem. Unun amin yo kabi yopyop tamonikon kin yo kalugi ae kalipmi kisi pañabin amin yolisak.”

Nasaret amin da Yesu do kurak tanimgwit

(Mk 6.1-6 ae Lk 4.16-30)

⁵³ Yesu unjun tilak gen morap yoyin mudanek unjun kokup yipmanek

⁵⁴ iyi da kokupmon kigit. Unjudon Juda amin da muwut muwut yutnon wigi amin yoyin degakwan tamtam yanek yan yawit, “Nandan kokwin tagisi ae wasok tapmimi ton agak dakon tapmim dukwan ban pagit?”

⁵⁵ Unjun kisit kilda dakon monji. Merji unjun Maria, ma? Ae padik padik kabini Jems, Josep, Saimon ae Judas, ma?

⁵⁶ Anek samini kabi bikbik ninnon ekwan. Yo morap unjun dukon timikgit?”

⁵⁷ Yan yanek kurak taniminjek nandaba pinbanimgwit.

Yan nandanek egakwa Yesu da yan yoyigit, “Kombi amin kinda iyi dakon kokupni ae diwatniyo da nandaba pinbaniminakwa miktin diwarikon amin da nandaba wikwan iman.”

⁵⁸ Amin unjun dima nandan gadanimgwit, do Yesu unjudon wasok tapmimi ton morapmi dima agit.

14

Erot da yanban Jon anakgwit

(Mk 6.14-29 ae Lk 3.19-20 ae 9.7-9)

¹ Kila amin madep Erot unjun Yesu dakon gen bin nandanek

² oman amin kabini yan yoyigit, “Jon Telagi Pakbi Sogok Amin unjun kimoron da pidak, do wasok tapmimi ton agak unjun dakon tapmim tanimisak.”

³⁻⁴ Kalip Erot da padige Pilip dakon minjatni Erodias tuwil pagit. Aban Jon da Erot yaniyigit, “Gak gen teban yapmanek padigigo dakon minjatni tuwil pal. Unjun tagi dima.” Gen unjun nandanek Erot

da obip amini yabekban kin Jon abidanek nap teban nan waman dam tebanon yipgwit.

⁵ Erot unjun Jon anakban kimotjak do nandagit, mani amin da Jon unjun kombi amin kinda yan nandanawit. Do amin do pasalek Jon dima anakgit.

⁶ Don Erot dakon altok altok bisap do nandanek jap noknok awit bisapmon Erodias dakon gwi da kap aban Erot da kanek nandaban yo madepsi agit.

⁷ Anek yan teban tok kinda anek yaniyigit, “Yo nido nayiki, tagi gaben.”

⁸ Iyiban merji da gwi nandak nandak iban Erot yaniyigit, “Jon Telagi Pakbi Sogok Amin unjun dakon busunji idapmon yipman nabi.”

⁹ Gen yan yanban Erot burikon jigi nandagit, mani amin jap nawit unjun da inamon yan teban tok agit unjun do pasalek gen yagit dima kirinjikit. Obip amini yoyiban minjatjok da geniyigit unuden anek

¹⁰ dam tebanon kin Jon dakon busunji mandan dagawit.

¹¹ Mandan dagan idapmon yipman anabin minjatjok unjun do iba anki merji doimgut.

¹² Anakwan Jon dakon panjetni da kin bumjotni abidan anki wayikgwit. Wayigek kin Yesu unjun dakon geni iyiwit.

Yesu da amin 5 tausen do jap yomgut

(Mk 6.31-44 ae Lk 9.10-17 ae Jon 6.1-13)

¹³ Yesu unjun Jon anakba kimakgit dakon gen bin nandanek iyi gin bot kinda abidanek miktin amini minikon kigit. Kinakwan minjat amin kabi madep Yesu unjudon kisak yan nandanek kokupni yopman yopman anek pakbi idap ilenji nan yol ankiwit.

14 Anakwa bot unun panji ilenikon agakwan Yesu pin ilenikon wikek amin kabi madepsi pindak bupmi nandanek sot amin panmilip agit.

15 Anakwan pilindo panjetni da abin Yesu yan iyiwit, "Miktim amini minikon ekwaman, ae gildat kili pigikdisak, do yoyinbi amin kabi madep kokup monin monin kinjek iyi do jap yuman noni."

16 Yanba yan yoyigit, "Nido kini? Disi jap yomgut."

17 Yoyinban yan yawit, "Ninon jap morapmi dima. Bret kisit kinda ae tap kilap bamori dagin tan niman."

18 Yanba Yesu da yan yoyigit, "Unun nagon panopni."

19 Yan yanek amin morap jon timon yitni do yoyigit. Anek bret kisit kinda ae tap kilap bamot pabidanek Kwen Kokup sinjanek gisamikgit. Yan anek bret jokgalek panjetni do yoban unun da amin do yomgwit.

20 Yoba timik amin morap kisisi aripmisi nawit. Nanba bret diwat tawit unun panjetni da similba yik madepsi 12 kabi yan tugawit.

21 Wili 5 tausen da jap nawit. Ae minjat monjiyo jap nawit unun dima manjikbi.

Yesu pakbi idapmon baman baman kigit

(Mk 6.45-52 ae Jon 6.16-21)

22 Yesu panjet kabini boron wikek pakbi idap teri kinda unun da kalip wigini do yoyigit. Kinakwa Yesu minjat amin kabi madep yoyinban kiwit.

23 Yoyinban kinakwa iyi gin ilen kindakon bisit ak do wigigit. Wigi gildat pigakwan iyi gin ilenon egipgut.

24 Yesu ilenon egakwan panjet kabini boron da kin dubak tanakwa mirim da abin bot tomnikon

tidanakwan pakbi da madepsi tamaligakwan bot tobil tobil agit.

25 Kili wisawisa do Yesu da pakbi idapmon baman baman kin panjetni kabikon noman tan yomgut.

26 Pakbi idapmon baman baman apban kanek panjetni si pasalgwit. Anek "Kon kinda abisak!" yan yanek yan tidawit.

27 Yan tidanakwa unudon gin Yesu da yan yoyigit, "Ji si teban tanek egipni. Nak naga abisat. Dima pasolni."

28 Yoyinban Pita da iyigit, "Amin Tagi, gaga abisal kan, yanbi pakbi kwenon da baman baman gagon opbo."

29 Iyiban Yesu da yagit, "Kili op." Yan yanban Pita da bot yipmanek pin pakbi kwenon bamanek Yesukon kigit.

30 Kinakwan mirim unun tebai aban kan pasalek pakbi kagagwan timisok di pigeke yan tidanek yagit, "Amin Tagi nak anpuluga!"

31 Yan tidanban unudon gin Yesu da Pita abidanek yan iyigit, "Gak nandan gadatgo pisipmi, nido but bamot asal?"

32 Yan iyiban boron wigakwal mirim dagagit.

33 Daganakwan boron yikgwit amin unun Yesu gawak iminek yawit, "Asisi, gak Pin kop dakon Monji."

Genesaret miktimon Yesu da sot amin morapmi panmilip agit

(Mk 6.53-56)

34 Pakbi idap teri kinda Genesaret miktimon kin ilenikon wigakwan

35 unun miktim amin da Yesu kan nandanjo awit. Kan nandanjo anek Yesu abik dakon gen bin sanbenba miktim teri teri kigit. Kwan nandanek sot amin kisisi panabin yopmanakwa

³⁶ sot amin da Yesu dakon paba pigik diwatni igayik do bisit tebai iyiwit. Igayiwit amin unun kilek tan mudawit.

15

Pinjkop dakon gen teban da babak dakon gen yapmandak
(Mk 7.1-13)

¹ Parisi amin diwari gat ae gen teban yoyindet amin diwari gat Jerusalem kokup papmon da obinjek Yesu yan iyiwit,

² “Nido pandet kabigo babak dakon gen teban yapmanjek kisiri dima suganjek jap nonj?”

³ Yanba Yesu da yan yoyigit, “Ji Pinjkop dakon gen teban yipmanjek babakji dakon gen panjeban anjek unun ban panj ekwan. Unun tagi dima.

⁴ Pinjkop da yan yagit, ‘Ji menj datyo dakon pinji egek geni guramitni’ ae kinda gat yan yosok, ‘Amin kinda da menj datyo do gen yokwi kinda yosak kan, unun amin si anakba kimotjak.’

⁵ Mani ji da amin gulusun yoyin degek yan yoyan, ‘Menj datyo do nandaba wikwanek yo kabi unun do panpulugogi unun Pinjkop do paretni kan unun tagi’ ji da sun yan yoyan.

⁶ Ji yan anjek babakji dakon gen teban guramigek Pinjkop dakon gen teban maba kisak.

⁷ Ji jamba but amin, Pinjkop da kombi amin Aisaia dakon nandak nandak antagap aban ji do gen yanji mandagit:

⁸ ‘Unun amin kabi gen kaga dagin nak man madep naman, mani but dasi nak dima nandan naman.’

⁹ Iyi dakon gen teban do, “On unun Pinjkop dakon gen” yan yanjek amin yoyin dekan.

Nak gawak naman unun koko yo isali asak.’”

Yo noknogi da amin dakon but dima anjupbal asak
(Mk 7.14-23)

¹⁰ Yesu da minjat amin kabi madep yan ilikban apba yoyigit, “Gen dayiko mirak yopmanjek nandaba pisosak.

¹¹ Yo si nono pikwan unun do Pinjkop da nandaban yokwi dima asak. Mani gen yoman unun do Pinjkop da nandaban yokwi tosok.”

¹² Yan yanban pandetni da obin yan iyiwit, “Gen on yanjaki Parisi amin dakon but yokwi tonj gak unun di nandisal, bo dima?”

¹³ Yanba Yesu da yan yoyigit, “Kwen Kokup Datno yo iyi dima kwaokgit unun gelimbil pilik mudokdisak.

¹⁴ Ji on amin do nandaba kik dima ani. On amin kosit yolik amin dabili mini yombem. Dabili mini kinda da notni kinda kosit yolisak kan, kisi bamot gapmakon mokdamal.”

¹⁵ Yanban Pita da Yesu yan iyigit, “Gak amin tilak gen yoyil unun dakon mibili tagi niyinjbi nandanenj?”

¹⁶ Yanban Yesu da yan yagit, “Jiyo kisi dima nandanj pisonj?”

¹⁷ Jap morap noman unun kwa-sopninon pigek kosiri nan abigisak.

¹⁸ Mani gen yokwi yoman unun nandak nandakinon da winj butnin panjupbal asak.

¹⁹ Yo unun yan do yosot: nandak nandak yokwi, amin dapba kimot, yumabi anjak mibili mibili, kabo, topmon da gen pikon yopyop, ae yanba yokwi tok.

²⁰ Amin da unun anjak morap anakwa Pinjkop da pindakban yokwi an. Mani ji kisitji dima suganjek jap nonj unun da yokwi dima asak.”

Kenan miñat kinda Yesu nandan gadanimgut

(Mk 7.24-30)

21 Yesu kokup unun yipmanek Tair ae Saidon kokup bamot tomal unudon kigit.

22 Kin altanakwan Kenan miñat kinda unudon egipgut unun da abin yan tidanek yan yagit, "Amin Tagi, Dewit Dakon Monji, bupmi nandan nam! Gwano kon da madepsi anupbal asak."

23 Yanban Yesu da gen kobogi kinda dima iyigit. Anakwan panjet kabini da obinek Yesu yan iyiwit, "Miñat on yan tidanek jigi nimek noldak. Unun tagi dima. Iyinjbi kwan."

24 Yanba Yesu da yan yagit, "Pinkop da nak Israel amin sip-sip kabini pasilbi unun banjin panpulugoken do yabekgit."

25 Yanban nandanek miñat da abin gawak iminek yan iyigit, "Amin Tagi, anpulugoki dosi nandisat!"

26 Yan yanban Yesu da iyigit, "Miñat monjiyo dakon jap pinan do yomyomi mini."

27 Yanban miñat da yan iyigit, "Amin Tagi, bami yosol, mani pinan tewigi da tamokon da jap jimjim mon unun tagi nonj."

28 Yanban Yesu da nandanek yan iyigit, "O miñat, nandan gadatgo unun wukwisi. Yo nido yal unun yan gin altan gamdisak." Yan iyinakwan unudon gin gwi kilek tagit.

Yesu sot amin morapmi panmilip agit

29 Yesu unun kokup yipmanek Galili Pakbi idap da ilenikon kigit. Kinjek unudon da ilen kindakon pawigi yikgit.

30 Pawigi yigakwan miñat amin kabi madepsi da sot amin morapmi panagwit. Kandapmi yokwi ae girenjibbi, dabili mini, amin kadim,

ae sot mibili mibili ton unun Yesu da buron panabin yopmanakwa panmilip agit.

31 Anakwan kadim da gen yawit, ae kandapmi yokwi ae girenjibbi da kosit agipgwit, ae dabili mini da sintawit. Amin da unun pindagek Israel dakon Pinkop do tamtam yanek anjisiwit.

Yesu da amin 4 tausen do jap yomgut

(Mk 8.1-10)

32 Yesu da panjet kabini yan yoban apba yan yoyigit, "On miñat amin kabiyo nin gat gildat kabbi egipmaman. Kili japni kisi nan mudan, do nak bupmi nandan yomisat. Jap dima yomek yabetno kini kan, kosiron inam kimot anek man potdan."

33 Yanban panjetni da yan iyiwit, "On miktim amini minikon bret morapmi dukon ban on miñat amin morapyo yomno noni?"

34 Yanba yoyigit, "Jikon bret nian da tonj?"

Yanban yawit, "Ninon bret 7 ae tap kilap monjgok bamorisok dagin tan nimanj."

35 Yan yanakwa Yesu da miñat amin kabiyo madep miktimon pabin yitni do yoyigit.

36 Yoyinban yigakwa Yesu da bret 7 kabi gat ae tap kilap gat timik Pinkop ya yan iyinek pudan panjetni do yoban unun da amin do yoba nawit.

37 Kisi aripmisi nanba jap diwat tawit unun panjetni da timigek yik madepsi 7 kabi similgwit.

38 Wili 4 tausen da jap nawit. Ae miñat monjiyo jap nawit unun dima manjikbi.

39 Yesu unun miñat amin kabi madepsi yoyinban kinakwa iyiboron wigek Magadan tet do kigit.

16

Yesu da wasok tapmimi tonj asak do iyiwit

(Mk 8.11-13 ae Lk 12.54-56)

¹ Parisi amin ae Sadyusi amin diwari da Yesu anjkewal do anek opg-wit. Asi Pinjkop dakon pi nanj asak bo dima yanj do wasok tapmimi tonj kinda aban koni do iyiwit.

² Iyinjba yoyigit, “Gildat pigik do anjakwan ji yanj yonj, ‘Kwen gami asak, do anjwa bisap tagisi.’”

³ Ae wisa dagokdosi ji yanj yonj, ‘Gikwem pili ae kwen gami asak, do sikak mirimyo akdisak.’ Ji gildat wisayo pindagek kokwin tagisi anj, mani abisok bisap ekwamanj unun kanjek kokwin tagi dima anj.

⁴ Amin on bisapmon ekwanj unun amin yokwisi gin. Pinjkop dakon pi nanj asat yanj nandak do wasok tapmimi tonj kinda kok do yonj. Mani kinda dima kokdanj. Kombi amin Jona dakon tilak nanjinj kokdanj.”

Yanj yoyinjek yopmanj kigit.

Parisi ae Sadyusi amin dakon yis dakon tilak gen

(Mk 8.14-21)

⁵ Yesu gat panjetni gat pakbi idap teri kinda kiwit bisapmon panjetni bret do injtanjek kiwit.

⁶ Yanj aba Yesu da yanj yoyigit, “Ji Parisi gat ae Sadyusi amin gat unun dakon yis do pakyanji kanj kimotni.”

⁷ Yanjban notni yoyinj yoyinj anjek yanj yawit, “Ninon bret mini unun do bo yosok?”

⁸ Gen unun yanjba Yesu burikon da pindak nandanjo anjek yanj yoyigit, “Ji nido ninon bret mini yanj yonj? Ji nandanj gadatji pisipmi!”

⁹ Ji butji sigin pakyanji dima nandanj pisonj, ma? Nak bret 5 kabi banj amin 5 tausen do yobo nanjakwa

diwari yik morapmi similba tugawit ji unun do si injtonj?

¹⁰ Ae bret 7 kabi banj amin 4 tausen do yobo nanjakwa diwari yik morapmi similba tugawit ji unun do si injtonj?

¹¹ Nak bret do yat yanj nandanj, ma? Dima. Ji Parisi gat ae Sadyusi amin gat dakon yisni do pakyanji kanj kimotni, nak unun do dayit.”

¹² Yanj yanjban nandanjek buri pisawit. Bret dakon yis do dima yosok, Parisi gat ae Sadyusi amin gat dakon yoyinjdetni toptopmi do kanj kimotnenj do yosok yanj nandawit.

Pita da Yesu dakon mibili yanj tenjetnagit

(Mk 8.27-30 ae Lk 9.18-21)

¹³ Yesu Sisaria Pilipai kokup pap anjakmat anek panjetni yanj yoyigit, “Amin da Amin Dakon Monji do namin amin kinda yanj yonj?”

¹⁴ Yanjban iyiwit, “Diwari da Jon Telagi Pakbi Sogok Amin yanj yonj, ae diwari da Elaija yanj yonj, ae diwari da kombi amin njwakjwari kinda yanj yonj.”

¹⁵ Yanjba Yesu da yanj yoyigit, “Ae disi nak do namin yanj yonj?”

¹⁶ Yanj yoyinjban Saimon Pita da yanj iyigit, “Gak Kristo, Pinjkop egip egipmi tonj unun dakon Monji egisal.”

¹⁷ Yanjban Yesu da yanj iyigit, “Saimon, Jon dakon monji, gak kisik kisik tagi abi. Gen yal unun miktin amin kinda da dima goligit. Kwen Kokup Dat da iyi goligit.

¹⁸ Nak yanj gayisat, mango unun Pita. Anjakwan tip unun da kwenon panmuwukbi kabino panmuwuk yopbo Tipdom dakon tapmim da aripmi dima pabinj yopmanjakwan toktogisi tanj anj anj kikdisak.

¹⁹ Pinj kop da Amin Kila Asak unj un dakon yoma witald gaben. Gen miktimon yan anteban abi, Kwen Kokupmon Pinj kop da yan gin yan anteban asak. Ae gen miktimon yan witaldabi, Kwen Kokup-mon Pinj kop da yan gin yan witaldjak.”

²⁰ Yan yanek Yesu da pandetni dima yoni do kirinjik yominek yan yoyigit, “Nak Kristo egisat unj un amin kinda dimasi iyini.”

**Yesu kimot bisapni
kwan tanjakwan pandetni
da iyi dakon anpak ani
do yoyinj dekgit**

(Kilapmi 16.21-20.34)

*Kimagek pidosak unj un dakon but
piso yagit*

(Mk 8.31-9.1 ae Lk 9.22-27)

²¹ Unj un bisapmon Yesu da wasanek yo noman tanj imdan unj un do pandetni yoyinek yan yagit, “Nak Jerusalem kokup papmon kinjek kila amin, ae mukwa sogok amin dakon amin madep kabi, ae gen teban yoyinjdet amin unj un da yo yokwisi an naminek nikba kimotdisat. Anjek gildat kapbi anjakwan Pinj kop da aban pidokdisat.”

²² Yanban Pita da unj un gen nandanek Yesu ilenikon anki tebai yan iyigit, “Amin Tagi! Unj un yo morap dimasi altañ gamni!”

²³ Yanban Yesu da Pita yan iyigit, “Sunduk gak nepman det! Kosit sopsop dima anjan. Gak Pinj kop dakon nandak nandak nanj dima yoldal, gak amin dakon nandak nandak nanj yoldal.”

²⁴ Yan yanek Yesu da pandetni yan yoyigit, “Amin kinda nak nol do nandisak kanj, unj un amin iyi dakon galaktok morapni kisi yopman mudanek tilak kindapni guramigek nak noljak.

²⁵ Amin kinda iyi dakon yiyitni tagisi tosak do nandanek pi madep asak kanj, egip egipni pasil imjak. Mani amin kinda nak do nandanek egip egipni do nandaban yo madep dima asak kanj, unj un amin egip egip dagok dagogi mini abidosak.

²⁶ Amin kinda da miktim dakon yo morap panj egakwan egip egipni pasiljak kanj, unj un yo morap da nian anek anpulugoni? Bo egip egipni aeni abidok do tomni ninanj yumjak?

²⁷ Amin Dakon Monji unj un Datni dakon tilimni gat ae anjelo kabini gat apdisak. Unj un bisapmon minat amin morapyo anpakni awit unj un da aripmon tomni yomdisak.

²⁸ Nak asisi dayisat, on akgan kabikon da di dima kimagek egakwa gin Amin Dakon Monji unj un kila amin madep mani panjek apban kokdan.”

17

*Yesu dakon giptimi kulabik agit
(Mk 9.2-13 ae Lk 9.28-36)*

¹ Gildat 6 kabi mudanekwa Yesu da Pita, Jems ae padige Jon yoyinban bunjon yolba ilenj dubagi kindakon pawigi iyi gin egipgwit.

² Henon egek kanakwa Yesu dakon giptim njwakjwarisi agit. Anjakwan tomno dabilniyo gildat da yan tenjenagit. Ae imalniyo kisi kwakwagisi ae tenjenini tonji agit.

³ Yan aban kanakwa Moses gat Elaija gat altañbal Yesu gat gen yan nandatyo aba pindakgwit.

⁴ Yan anakwa Pita da Yesu iyigit, “Yoyinjdet, nin idon egip do tagisi nandaman. Gak da tagi yan nandabi kanj, nak da yut kabenj kapbi aben. Kinda gak do, kinda Moses do ae kinda Elaija do aben.”

⁵ Pita da gen yanjakwan gin gikwem tenjenini madep da pinj ilimik yominjakwan gen kinda

unjungwan da yan noman tagit, “Unjun Monjino, but dasi galak tan imisat, ae unjun do nandabo wagil tagisisi asak. Ji geni nandani.”

⁶ Panđetni gen unjun nandanek miktimon man pagedek madepsi pasal nimnimikgwit.

⁷ Yan aba Yesu da abin giptimikon witinjek yan yoyigit, “Ji dima pasalek pidabit.”

⁸ Yan yanban pidan kwen sintanjek amin bamot dima pindakgwit, Yesu nanjin kawit.

⁹ Hejon da tobil pinjek Yesu da yan yoyigit, “Yo unjun pindan unjun dakon gen amin kinda dima iyini. Anakwa Amin Dakon Monji kimoron da pidosak unjun bisapmon tagi yoyini.”

¹⁰ Panđetni da Yesu yan iyiwit, “Gen teban yoyinđet amin da gen kinda yan yon, ‘Elaija mibiltok abinjakwan Kristo unjun bunon apjak.’ Gen unjun nido yon?”

¹¹ Iyinja Yesu da gen kobogi yan yoyigit, “Gen unjun bami yon. Elaija da abin yo morap panjaluk akdisak.

¹² Mani Elaija kili apgut, aban amin da dima kanba pisagit, do galaktokni yolek yo yokwi mibili mibili an imgwit. Ae Amin Dakon Monji ununo kisi yo yokwi mibili mibili yan gin animdan.”

¹³ Yan yanban panđetni da Jon Telagi Pakbi Sogok Amin do yosok yan nandaba pisagit.

Yesu da monji kinda konni yol

(Mk 9.14-29 ae Lk 9.37-42)

¹⁴ Yesu gat panđetni kapbi gat ilejon da pin minjat amin morapmi muwukgwit kabikon kinakwa amin kinda da abin Yesu da buron gawagek yan iyigit,

¹⁵ “Amin Tagi, gak monjino do bupmi nandan ibi! Unjun bisap morapmi tebaisi nimnimigek jigi tepmiyo madepsi pasak. Anjek

bisap morapmi kindapmon mosok bo ae pakbi kagagwan man pigisak.

¹⁶ Nak panđet kabigokon anjiko anmilib ak do antidok ayin.”

¹⁷ Yanban Yesu da yan yagit, “Ji nandan gadatji mini amin, ji anpakji yokwisi. Nak bisap nian da ji gat egek jigisi guramik daben? Monji unjun nagon anopgut!”

¹⁸ Yan yoyinban anopba Yesu da kon unjun gen tebaisi iyinban win abiginjakwan unjun bisapmon gin monji unjun kilek tagit.

¹⁹ Anjakwan don panđetni iyi gin obin Yesu yan iyiwit, “Nin nido kon unjun yol do antidok aman?”

²⁰⁻²¹ Yanba yan yoyigit, “Ji dakon nandan gadatji unjun pisipmisi, yan do anjek antidok ayin. Nak asisi dayisat, ji dakon nandan gadatji unjun moninjisok, mastat yet yombem tan damisak kan, ji kabap on iyinja tuwil ki timi kindakon tagi kisak. Ae pi morap kisi tagi ani.”

²² Yesu panđetni gat Galili miktimon muwugek yan yoyigit, “Amin Dakon Monji amin da uwal da kisiron yipba

²³ unjun da anakba kimotdisak. Anakwa gildat kapbi anjakwan Pinkep da kimoron nan aban pidokdisak.” Gen unjun yanban nandanek bupmisi nandawit.

Yesu Telagi Yut Madep do takis yomgut

²⁴ Yesu gat panđetni gat Kapaneam kokupmon kin altanakwa Telagi Yut Madep dakon takis timit timit amin da Pitakon kin yan iyiwit, “Yoyinđetgo Telagi Yut Madep do takis yopmandak bo dima?”

²⁵ Yanba Pita da yagit, “O, yopmandak.”

Pita da yan yoyinjek yutnon wigi gen kinda dima yanjakwan Yesu

da kalip yan iyigit, “Saimon gak nian nandisal? On miktimon kila amin madep madep takis timikgan, unun takis namin da yopmangan? Iyi dakon monjini da bo amin njwakjwari da yopmangan?”

²⁶ Yanban Pita da yagit, “Amin njwakjwari da yopmangan.”

Yanban iyigit, “Yando, iyi dakon monjini da takis dima yopmangan.”

²⁷ Mani nin takis dima yopneñ kan, uwal anjnimdan. Do gak pakbi idapmon kin nap yipbi pikwan tap kilap mibiltok anjatjak unun da gen kagakon monen kinda tanban kokdisal. Unun monen nan nit do Telagi Yut Madep do takis yopbi.”

18

Mibiltok amin egip egip dakon gen

(Mk 9.33-37 ae Lk 9.46-48)

¹ Unun bisapmon panjetni da Yesukon kinjek yan iyiwit, “Pinjkop da Amin Kila Asak da kagagwan namin da amin diwari yapmanjek man madepni ton?”

² Yanba Yesu da amin monin kinda iyinban opban panjetni da bikbigon yipban agakwan

³ yan yoyigit, “Nak asisi dayisat, ji kulabik anjek amin monin da tilagon dima egipni kan, ji Pinjkop da Amin Kila Asak da kagagwan dima egipdan.”

⁴ Amin kinda iyi do nandaban pinjakwan amin monin da tilagon egipjak kan, unun amin Pinjkop da Amin Kila Asak da kagagwan man madepni ton.

⁵ Ae amin kinda da amin monin oden kinda nak nandan gadan naminek egakwan anpulugosok kan, unun amin nak nan anpulugosok.”

⁶ Yesu da sanbenek yan yagit, “Amin kinda da amin monin kinda nak nandan gadan naminek egakwan yokwi asak do yabetjak kan,

unun dakon kobogi yokwisi. Yabet dima anjakwan amin da wit misinjit tip madep tegikon waman maba tap ilarigwan pikeg kimotjak kan unun tagi.

⁷ “Miktimon amin ekwan, awa! Amin diwari da yokwikon depdan. Mani yokwi ani do yabetdan amin, awa!

⁸ “Kisitgo bo kandapgo da yokwi aki do gayinban kan, mandan dagan mabi kisak. Gwinimbil egek Tipdomon kindap tebanon pigiki yan do kisitgo bo kandapgo mandan daganek tagapmi egip egip dagok dagogi mini do amin aki.

⁹ Ae dabilgo da yokwi aki do gayisak kan, pilik mabi kisak. Gwinimbil egek Tipdomon kindap tebanon pigiki yan do dabilgo kinda piligek tagapmi egip egip dagok dagogi mini do amin aki.

¹⁰⁻¹¹ Ji kan kimotni. Amin monin dakon aneloni Kwen Kokupmon Pinjkop da inamon toktogisi ekwan. Do amin monin do nandaba yo isali dima ani.”

Sipsip pasilbi dakon tilak gen
(Lk 15.3-7)

¹² Yesu da sanbenek yan yagit, “Ji nian nandan? Amin kinda sipsipni 100 kabikon da kinda pasiljak kan, nian asak? Kan 99 kabi ileñ obakon yopban jap nanek egakwa kalonji pasiljak unun wusik do kisak.

¹³ “Nak asisi dayisat, sipsipni kan kwosak bisapmon but galak madepsi nandakdisak. 99 kabi dima pasilgwit unun do tagi nandisak. Mani kalonji pasiljak nan kan kwokdisak unun do kisik kisik madepsi nandakdisak.

¹⁴ Yangin Kwen Kokup Datji da amin monin kinda pasiljak do dima galak toso.”

Not yokwi aban anmilip ak dakon gen

15 Yesu da sanbenek yan yagit, “Notgo kinda yokwi angaben kan, kin kanbi disilgin gen unun yan anmilip ak do pi anjil. Gengo nandan yanwokban kan notgo abidanbi gagakon apjak.

16 Mani gengo dima nandan yanwokban kan, amin kalonji bo bamori yan timikbi kini.

‘Yan anek ji amin bamori bo kapbi da gen unun tagi anteban ani.’

17 Unun amin kapbi dakon gen dima nandisak kan, kin panmuwukbi kabikon mibilni yoyini. Anek panmuwukbi kabi dakon gen dima nandisak kan, unun amin yokwisi asak. Unun amin do Pinjop dima nandan iman amin ae takis timit timit amin yan nandan imni.

18 “Nak asisi dayisat, gen miktimon yan anteban asal, Kwen Kokupmon Pinjop da yan gin yan anteban akdisak. Ae gen miktimon yan witdaldal, Kwen Kokupmon Pinjop da yan gin yan witdaldisak.

19-20 “Nak sanbenek yan dayisat, on miktimon amin bamori bo kapbi nak da manon da muwutni kan, nak bikbiknikon egipben, do but kalon anek yo kinda do bisit yoni kan, Datno Kwen Kokup egisak unun da tagi damjak.”

Pi monji bupmini mini dakon tilak gen

21 Unun bisapmon Pita da abin Yesu yan iyigit, “Amin Tagi, notno kinda da yokwi anaban kosiri nian da yokwini yopman iben? Kosiri 7 kabi bo nian?”

22 Yanban Yesu da yan iyigit, “Nak yan gayisat, yokwini kosiri 7 kabi dima, yokwini yopman ibi kosiri 77 kabi yan asak.

23 “Nandani, Pinjop da Amin Kila Asak unun yan. Kila amin madep kinda pi monjini da goman an

imgwit, unun gomani panjilek ak do nandagit.

24 Wasanek gomani panjilek anakwan amin kinda anan opgwit. Unun amin goman monej 50 milion danari.

25 Mani goman unun sopsop dakon monej unun da aripmon dima tan imgut. Do kila amin madep da unun amin gat gwakni gat oman amin egakwa tomni do amin da monej iba gomani sopjak do yagit. Ae yo morapni yuman nan mudanek unun dakon monej ban goman sopjak do amin tagini da gen tebai yagit.

26 “Oman monji gen unun nandanek amin tagi njwakben an iminek bisit tebai yan iyigit, ‘Butgo yawori tanakwan egaki don gomango kisisi sopben.’

27 Yan yanban amin tagini da bupmi nandan iminek gomani madepni yipman iminjakwan isal kigit.

28 “Anjakwan oman monji unun wanga pigi pi isalni kinda unun goman monej 10 danari tan imgut unun kagit. Kanek tegikon tebai abidanek gen tebai yan iyigit, ‘Gomano agil unun panop!’

29 “Pi isalni unun geni nandanek njwakben an iminek bisit tebai yan iyigit, ‘Butgo yawori tanakwan egaki don gomango gaben.’

30 “Mani geni dima nandanek pi isalni abidan anki dam tebanon yipmanek gomani iminek don wanga pisak do yagit.

31 Anjakwan pi isalni diwari da kanek buri yokwi tanba kin amin taginikon yo unun agit do iyiwit.

32 “Yanba nandanek amin tagi unun da oman monji unun iyanban opban yan iyigit, ‘Gak pi monji yokwi. Gak bisit tebai nayinbi goman kisisi yipman gamit.’

³³ Nak da bupmi nandan gamit, gak nido pi isalگو do bupmi yan gin dima nandan imil?"

³⁴ Yan yanek japmi nandaneک obip amini yan yoyigit, "Ji anakba tepmi nandaneک gomano kisisi sopban don yipbo kisak."

³⁵ Tilak gen on dakon wasipmi do Yesu da sanbeneک yan yagit, "Yan gin notji da yokwi andaba yokwi yopyop but dasi nandaneک dima ani kan, Kwen Kokup Datno da yo jigi yan gin an damdisak."

19

Yesu da minat pankwinit dakon gen yagit

(Mk 10.1-12 ae Lk 16.18)

¹ Yesu gen unun yan mudaneک Galili miktim yipmanek Jordan Pakbi teri kinda Judia miktimon kigit.

² Kinakwan minat amin kabi madepsi da yol anan kinakwa Yesu da sot amin morapmi panmilip agit.

³ Anakwan Parisi amin diwari da Yesukon abin ankwalek yan iyiwit, "Nin da gen tebanon nian tosok? Amin kinda da minatni galak toknikon tagi kwinitjak, bo dima?"

⁴ Yanba Yesu da yan yagit, "Ji Pinkop da papiakon gen kinda tosok unun dima manjin kawit? Unun yan tosok,

'Wasok wasogikon Pinkop da amin wasaneک minat ae wiliyo kisi wasagit.'

⁵ Wasaneک yan yagit,

'Wili da meni datniyo yopmanek minatni gat muwukbal giptim kaloni anjil.'

⁶ Gen yan tosok, do amin wam da bamori dima, giptim kaloni amal. Unun do Pinkop da minat wili kili panmuwukgit, do amin da dima panwasekdo."

⁷ Yan yanban Parisi amin da iyiwit, "Yan kan ae mibili nido Moses da gen teban kinda yan mandagit? Gen unun yan: 'Amin kinda minatni kwinit do kan, minat pankwinit papia kinda mandan iminek kwinitjak.'"

⁸ Yanba Yesu da yagit, "Moses unun but tebanji do anek gen teban unun mandagit. Mani wasok wasogikon minat pankwinit dakon kosit unuden kinda dima tagit.

⁹ Yan dayisat, amin kinda minatni yumabi dima anakwan kwinitgek minat kaluk pasak kan, unun wili iyiyumabi asak."

¹⁰ Pan detni da gen unun nandaneک yan iyiwit, "Yan kan minat eyo dima anek egipdo."

¹¹ Yanba Yesu da yan yoyigit, "Amin diwari Pinkop da panpulugan akwan minat dima paneک tagi egipni.

¹² Ae amin diwari unun giptimni yokwi da alton, ae diwari amin da yabi pabi, ae diwari Pinkop da Amin Kila Asak dakon pi do nandaneک egip egipni parekkan, yan do anek minat dima pan. Gen on abidok do nandan amin unun tagi abidoni."

Yesu da amin monij yopba iyikon opni do yagit

(Mk 10.13-16 ae Lk 18.15-17)

¹³ Unun bisapmon amin da minat monjioni Yesu da kisitni kwenikon wutjineк bisit anyomjak do panopgwit. Panopba pan detni da dima panopni do tebai yoyiwit.

¹⁴ Yan aba Yesu da pan detni yan yoyigit, "Minat monjiyo yopba nagon apgut. Dima kirinik yomni. Pinkop da Amin Kila Asak unun amin minat monjiyo da tilagon ekwan unuden amin dakon."

¹⁵ Yan yanek kisitni minat monjiyo da kwenon wutjineк don unun kokup yipman kigit.

Monji gimonj kinda yoni morapmi da Yesu yol do yagit (Mk 10.17-31 ae Lk 18.18-30)

16 Bisap kindakon amin kinda da Yesukon obinej yan iyigit, “Yoyinet, nak ni anpak tagi kinda nan anek egip egip dagok dagogi mini abidoken?”

17 Yanban yan iyigit, “Gak anpak tagi do nido nayisal? Amin Kalonji gin unun tagisi. Gak Pinjkop dakon gen teban guramigej egip egip dagok dagogi minikon tagi kiki.”

18 Yanban iyigit, “Gak ni gen teban do yosol?”

Yanban Yesu da iyigit,
 “Amin dima dapba kimotni,
 minjat eyo kili abi ji yumabi
 dima ani,
 yo kabo dima noni,
 top gen yanek amin notji yum
 dogin gen pikon dima yopni,

19 menj dat do nandaba wukwanek
 geni guramitni,
 ae gaga do but dasi nian galak
 tosol, unudenj gin amin do
 but dasi galak tan yobi.”

20 Yan yanban monji gimonji da yan iyigit, “Nak unun gen teban morap guramik mudosot. Mani yo kinda gat ninansi anek egip egip dagok dagogi mini abidoken?”

21 Yanban Yesu da yan iyigit, “Gak kilegisi egip do nandisal kan, kin yo morapgo yuman nanek unun dakon monen ban yoni mini amin do yobi. Yan anaki yo tagisi Kwen Kokupmon tan gamdisak. Yan anek abin nak nol.”

22 Amin unun yoni morapmi tan ingwit, do gen unun nandan buri jik tanban si kigit.

23 Kinakwan Yesu da panjetni yan yoyigit, “Nak asisi dayisat, yoni morapmi amin unun Pinjkop da Amin Kila Asak da kagagwan pigik do antidok akdanj.

24 Asisi, bit madepsi kamel unun da imal bupbup da kosit gwagagon aripmi dima pigigi asak. Mani unun yapmanek yoni morapmi amin unun Pinjkop da Amin Kila Asak unun da kagagwan aripmi dimasi pigigi asak.”

25 Yanban panjetni nandanj wiripdagek yan yawit, “Yan kan namin amin da egip egip dagok dagogi mini abidosak?”

26 Yanba Yesu da panjet kabini pindagek yan yoyigit, “Amin iyi aripmi dima ani, mani Pinjkop da yo morap ak do tagi asak.”

27 Yanban Pita da Yesu gen kinda yan iyigit, “Nin yo morap yopmanek gak nan gin gol awilgaman. Do nin yo ni ban timitne?”

28 Yanban Yesu da yan yoyigit, “Nak asisi dayisat, yo aeni kalugi mudoni unun bisap madepmon Amin Dakon Monji man madep panek kila amin madep yityit tamoni tilimi ton unudon yitdisak. Anjakwan ji nak nolgan amin unun bisapmon kila amin madep tamo 12 kabi unudon yigek Israel amin kabi 12 dakon gen kokwin kila agak pi akdanj.

29 Amin morap nak do nandanek yutni, notni, sami, menji, datni, minjat monjijoni, ae jap pini yopman detni, unun yo morapni kosiri 100 yan timik timik akdanj. Yan anek egip egip dagok dagogi mini abidokdanj.

30 Mani amin morapmi abisok mibiltok ekwan unun da bunon amin akdanj. Anakwa amin morapmi abisok bunon ekwan unun da mibiltok amin akdanj.”

20

Wain pi dakon tilak gen

1 Yesu da sanbenek yan yagit, “Pinjkop dakon Amin Kila Agakni unun yan. Amin kinda miktinni

morapmi. Unjun amin wisa dagokdosi kin pi monji wain pinikon pi ani do timikgit.

² Gildat kalonji do monej 1 danari timitni do yoyinban but kalonj aba wain pinikon yabekban kiwit.

³ “Kinjakwa timi di egi 9 kilok anakwan pi ami kin makeron amin diwari isal ekwa pindagek

⁴ yan yoyigit, ‘Jiyo kisi wain pinokon kin pi anakwa pi ani da aripmon monej daben.’ Yanban nandanek wain pinikon kiwit.

⁵ “Kinjakwa don gildat binap aeni makeron kin di gat timikgit. Aeni 3 kilok kin yan gin pi monji di gat timikgit.

⁶ Anek egi pilindosi kin amin diwari isal agakwa pindagek yan yoyigit, ‘Ji nido gildat daman pini mini isal ekwan?’

⁷ “Yanban gen kobogi yan iyiwit, ‘Amin kinda da nin pi dima nimik.’

“Yan yanba pi dakon ami da yan yoyigit, ‘Ji kisi kin wain pinokon pi ani.’

⁸ “Yan yoyinnek egi pilin pilindo pi ami da kin pi monji dakon kila amin yan iyigit, ‘Pi monji yan panmuwugek monejni yobi. Bujonsi aben unjon da wasanek yominaki wigi mibiltok aben unjon dagosak.’

⁹ “Yan pan muwugek pi monji pilindosi aben unjon do monej 1 danari yomin yomin agit.

¹⁰ Yan aban kanek pi monji mibiltok apgwit unjon nin da monej madep timidaman yan nandawit. Mani dima, kisi morap monej 1 danari gin timik timik awit.

¹¹ Mibiltok aben amin unjon monej 1 danari timigek pi unjon dakon ami do nandaba yokwi tanban

¹² yan iyiwit, ‘Nin wisa dagokdosi abin pi anapno gildat da madepsi nindanakwan pilin tosok. Bujonsi

aben unjon bisap pisipmisok pi ayin, do nido monej tilak kalonji kongin nimisal?’

¹³ “Yan yanba nandanek amin tagi da pi monji kinda yan iyigit, ‘Not, nak da gak yokwi kinda dima angamit. Nak monej 1 danari gaben do gayiko gaga but kalonj al.

¹⁴ Do gak monejno abidanek ki. Naga da galaktogon amin bujon aben unjon gat monej tilak kalonikon damisat.

¹⁵ Unjon nak dakon yo. Naga dakon galaktok yolek monejno tagi kokwinik daben. Nak amin do yo tagisi anapbo gak nido nandaba yokwi tok asal?’”

¹⁶ Yan yanek Yesu da wasip do yan yagit, “Yanjin bujon amin da mibiltokan, anakwa mibiltok amin da bujon amin akdan.”

Yesu kimotjak do yanban kosiri kapbi agit

(Mk 10.32-34 ae Lk 18.31-33)

¹⁷ Yesu Jerusalem kokup papmon kinjek panjetni 12 kabi timikban iy gin kosiron kinjek yan yoyigit,

¹⁸ “Nin abisok Jerusalem kinapno amin da Amin Dakon Monji mukwa sogok amin dakon amin madep kabi ae gen teban yoyinjet amin unjon da kisiron yipdan. Yan anek gen pikon yipmanek kimotjak do yan dagok akdan.

¹⁹ Yan dagok anek Amin Nwakanwari Kabi da kisiron yipdan. Yipba unjon da toptopmon da man madep iminek, baljanek tilak kindapmon anakba kimotdisak. Kimagek gildat kapbi anakwan Pinkop da kimoron nan aban pidokdisak.”

Jems gat Jon gat man madep pak do yagimal

(Mk 10.35-45)

²⁰ Yan anakwan Sebedi dakon monji bamot gat menj gat Yesukon

kinj altanek menji da njwakben anek Yesu da yo kinda an yomjak do iyigit.

²¹ Iyinjban Yesu da yan iyigit, “Nak da ninan aben do nandisal?”

Iyinjban yan yagit, “Gak kila amin madep egipbi bisapmon on monji bamotno man madep panjek kinda da gak da amin tet do ae kinda da gwanden tet do yitjil do yan dagok anyobi do nandisat.”

²² Yanjban Yesu da monji bamot yan yoyigit, “Jil gen unun yomal dima nandan pisanjek yomal. Nak da tepmi madep pakdisat unun tagi panjil?”

Yanjban iyigimal, “Tagi panden.”

²³ Yan yanbal Yesu da yoyigit, “Unun asi, tepmi pakdisat unun pakdamal. Mani namin da nak da amin tet do ae gwanden tet do yitjak, unun nak da aripmi dima yan dagoken. Tamo unun Datno da amin kili manjin yopgut unun dakon.”

²⁴ Panjetni 10 kabi gen unun nandanek amin bamot unun do butjap nandawit.

²⁵ Yan nandanakwa Yesu da yoyinjban opba yan yoyigit, “Ji Amin Nwakanwari Kabi dakon kila amini dakon mibili disi nandan. Unun iyi do nandaba wukwanek minat amin kabiyoni da geni guramik kimotni do nandan.

²⁶ Mani unun dakon anpak unun jikon dima tosak. Jikon da amin kinda amin tagi man pak do nandisak kan, unun amin oman aminji egek amin tagi man pasak.

²⁷ Amin kinda jikon da mibiltok amin egip do nandisak kan, unun amin minat amin morap dakon oman amini egek mibiltok amin asak.

²⁸ Amin Dakon Monji unun yan gin kili agit. Amin da oman an tyuimni do dima pigit. Iyi minat amin morap panpulugokdo, ae iyi

dakon giptimnanj paregek yuman nan yop do pigit.”

Yesu da amin dabili mini bamori panmilip agit

(Mk 10.46-52 ae Lk 18.35-43)

²⁹ Yesu gat panjetni gat Jeriko kokup pap yipman degakwa minat amin kabiyu madepsi da yolgwit.

³⁰ Kinakwa kosit ilenon dabili mini amin bamori yikgimal. Yigakwal amin da “Yesu abisak” yan yanba nandanek madepsi yan tidanek yan yagimal, “Amin Tagi, Dewit Dakon Monji, bupmi nandan nim!”

³¹ Yan tidanbal amin kabi madepsi da dima yan tidonjil do yansop anyomgwit. Mani madepsi sigin yan tidanek yagimal, “Amin Tagi, Dewit Dakon Monji, bupmi nandan nim!”

³² Yan tidanbal Yesu da nandan kosiron agek yan yoyigit, “Nak ninan an daben do nandamal?”

³³ Yoyinjban yan iyigimal, “Amin Tagi, nit sintok do nandamak.”

³⁴ Yanbal Yesu bupmi nandanek kisit da dabili witjinban unudon gin sintanek Yesu yolgimal.

Yesu Jerusalem kinjek amin yoyinj dekgit

(Kilapmi 21-25)

21

Yesu kila amin madep da tilagon Jerusalem pigigit

(Mk 11.1-11 ae Lk 19.28-40 ae Jn 12.12-19)

¹ Yesu gat panjetni gat Jerusalem kokup pap ankapmat anek Betpage kokupmon kinj altawit. (Kokup unun Hen Olipmon toso.) Altanek Yesu da panjetni bamori yabegek

² yan yoyigit, “Jil ason kokup koman unudon kinj altanek unudon gin donki menji kinda napmon agakwan monji isal akban pindatdamal. Unun witald ilik idon panjopjil.

³ Amin kinda da 'Nido yan amal' yan dayinban kan, 'Amin Tagi da pi kinda ak do anek yosok' yan iyinbal unun da tepmi daban panopjil."

⁴ Yan yanjakwan kombi amin kinda da kalipsigwan gen yagit unun bami noman tagit. Gen unun yan:

⁵ "Saion kokup pap amin do gen yan yoyiki, 'Kabit, kila amin madepgo abisak.

Buri manji da donki da kwenon yigek abisak.

Donki gimoni da kwenon yigek abisak.'"

⁶ Yesu da panDET bamot yoyinban geni guramigek kigimal.

⁷ Kin donki meni gat monji gat panabin imalni donki bamot da kwenikon yopmanjakwal Yesu pawigi unudon yigkit.

⁸ Yan anjakwan amin morapmi da kosiron imalni kukwan yaliwit. Anakwa amin diwari da kin kindap kilin mandan panobin kosiron yaliwit.

⁹ Minjat amin kabi madepsi mibiltok kiwit ae bunon yolgwit kisi da gen pap yanek yan yawit:

"Osana! Dewit Dakon Monji ankisino!

Amin on Amin Tagi da manon abisak, unun PinKop da gisamigakwan abisak.

PinKop Wikwisi ankisino!"

¹⁰ Yesu unun Jerusalem kokup papmon pigakwan kokup amin kisi da buri pidanba yan yawit, "On namin aminsi kinda?"

¹¹ Yanba Yesu gat agipgwit minjat amin kabi madep da yan yawit, "On Yesu, unun kombi amin kinda, Nasaret kokup Galili miktimon da abisak."

Yesu da amin telagi yutnon monen ilit pi awit unun yolgit

(Mk 11.15-19 ae Lk 19.45-48 ae Jn 2.13-22)

¹² Yesu kin Telagi Yut Madep da nagalgwan pigi monen ilit pi awit amin unun yolban wanga abigiwit. Yan anek monen kulabik awit amin* gat minam yuman nawit amin dakon tamo unun kisi panTobilban tagal kiwit.

¹³ Yan anek gen yan yoyigit, "PinKop da papiakon gen yan tosok: 'Nak dakon yut unun minjat aminyo da abin bisit annamni do tosok.'

Mani ji da kulabik aba 'kabo noknok dakon pasili tamo' yombem asak."

¹⁴ Yesu Telagi Yut Madepmon egakwan amin dabili mini ae kandapmi yokwi unudon opba panmilip agit.

¹⁵ Anjakwan mukwa sogok amin dakon amin madep kabi ae gen teban yoyinDET amin da wasok tapmimi ton agit unun do japmi nandawit. Ae minjat monjiyo da Telagi Yut Madepmon yan tidanek yan yawit, "Osana! Dewit Dakon Monji ankisino!" Yan yanba ununyo kisi do japmi nandawit.

¹⁶ Yan nandanek Yesu yan iyiwit, "Gak on gen yon nandisal?"

Yan yanba Yesu da gen kobogi yan yoyigit, "Gen yon unun nandisat, mani ji gen kinda tosok unun dima manjan? Gen unun yan: 'Gak minjat monjiyo gat ae monji njakjak gat pantagap anaki mango yan anenokgon.'"

¹⁷ Yan yoyinek kokup pap unun yipman wanga pigest unun pilin kaga Betani kokupmon panji pakgit.

Yesu da yanban pik kindap kinda wagil kibidagit

(Mk 11.12-14 ae 11.20-24)

¹⁸ Wisa daganakwan Yesu aeni kokup papmon tobil kinjek kosiron jap do agit.

21:5: Sek 9.9 **21:9:** Kap 118.25-26 * **21:12:** Monen kulabik yan awit: Miktimi miktimi amin da Jerusalem abin iyi dakon monenmi monen kulabik awit amin do yominakwa Telagi Yut Madep dakon monen ban yoba paret awit. **21:13:** Ais 56.7; Jer 7.11 **21:16:** Kap 8.2

19 Anjek kosit ileñon pik kindap kinda akban kagit. Kanek kapmatjok da kiñ bami di dima pindakgit. Tami gin pindagek yan iyigit, “Gak buñon ae bami dimasi toki dosi nandisat!” Yan iyinjakwan unudon gin wagilsi kibidagit. Tami kisi alek tan mudawit.

20 Anakwa panjetni da pindagek tamtam yanek iyiwit, “Pik kindap nianon da tepmi kibidak?”

21 Yanba Yesu da gen kobogi yan yoyigit, “Nak asisi dayisat, ji but bamot dima anjek nandan gadat bamisi anjek egipni kan, pik kindapmon wasok at jiyo kisi yan gin tagi akdan. Ae unun gin dima, on ileñ pidan tap kaga pigisak do iyini kan, yan gin akdisak.

22 Unun do ji yo morap timit do nandan unun Pinjop nandan gadan imin kimagek bisit iyini kan, unun yo morap damdisak.”

*Yesu man madep pagit ae tapmim tan imgut unun do iyiwit
(Mk 11.27-33 ae Lk 20.1-8)*

23 Yesu unudon da kiñ Telagi Yut Madep da nagalgwan pigi amin yoyin dekgit. Yoyin degakwan mukwa sogok amin dakon amin madep kabi ae kila amin diwari Yesukon obinekan yan iyiwit, “Namin da pi unun abi do yan mudan gamgut da yo unun asal? Ae namin da man madep gamgut?”

24 Yanba Yesu da yan yoyigit, “Nak gen kinda dayikdisat. Dayiko kobogi nayini kan, nakyo kisi kobogi tagi dayiken.

25 Jon telagi pakbi sogit bisapmon, Pinjop da yabekban pi agit bo amin da yabekba agit?”

Yanban iyin gin notni yoyin yoyin anjek yan yawit, “Pinjop da yabekgit’ yan iyinekan, gen kobogi yan niyikdisak, ‘Yan kan ji nido dima nandan gadan imgwit?’

26 Mani amin morapmi da Jon do kombi amin bamisi kinda yan nandan, do ‘Amin da yabekgwit’ yan iyinekan, unun kisi tagi dima asak. Yan kan Jon dakon man bin anupbal ano minjat amin kabi madep da nindapdan.”

27 Yan nandanek Yesu do gen kobogi yan iyiwit, “Nin dima nandaman.”

Yanba Yesu da yan yoyigit, “Nakyo kisi namin da pi unun aben do yan mudan namgut unun dima dayiken.”

Monji bamori dakon tilak gen

28 Yesu da mukwa sogok amin tagi gat ae kila amin gat sanbenek yan yoyigit, “Amin kinda monji bamori gat egipgwit. Egek monji mibiltogi yan iyigit, ‘Monjino abisok kiñ wain pinokon pi aki.’

29 “Iyinban yagit, ‘Pi dima aken.’ Mani don nandak nandakni kulabik anek kiñ pi agit.

30 “Anakwan datni da kiñ monji buñon nani yan gin iyinban monji da yan iyigit, ‘Dat, pi tagi aben’, mani pikon dima kigit.

31 “Nian nandan? Monji bamoron da jit amin da datni dakon gen guramikgit?”

Yanban yan iyiwit, “Mibiltok amin.”

Yanba Yesu da yan yoyigit, “Nak asisi yosot, takis timit timit amin yokwi gat ae kosit oba minjat da ji gapmanek Pinjop da Amin Kila Asak da kagagwan mibiltan daminekan kwan.

32 Jon da jikon obinekan kosit kilegi dayin dolinban geni nandaba bami dima agit. Mani takis timit timit amin yokwi gat ae kosit oba minjat gat da geni nandaba bami agit. Ji unun kawit mani nandak nandakji kulabik anek geni nandaba bami dima agit.”

Wain pi kila amin yokwi dakon tilak gen

(Mk 12.1-12 ae Lk 20.9-19)

³³ Yesu da sanbejek yan yoyigit, “Nak tilak gen kinda gat yoko nandabit. Amin kinda da wain pini anek nagal an unun nagalon wain sop baman til do gapma kinda wayikgit. Wayik mudanek kabo noknok pindat do yut dubak kinda aban wigigit. Yut an mudanek amin da monej pini di anek pi ami do bami di pan imni yan nandanek pi unun da kisiron yipmanek miktim dubagikon kigit.

³⁴ Kin egi don wain sop pakpak bisap kwan tanakwan pi monjini yabekban wain bami timik pan opni do kiwit.

³⁵ “Kin altanba wain pi dakon kila amin da unun pi monji timigek, kinda anek ukwayityo awit, anek kinda anakba kimagakwan, kinda tip ban anekgit.

³⁶ Yan aba pi ami da aeni pi monjini mibiltok yabekgit unun dakon tilak yapmanek morapmi yabekgit. Yabekban kwa pi kila amin da mibiltok awit unuden gin yokwi anyomgit.

³⁷ Bunjansi iyi dakon monji nan yabegek yan yagit, ‘Monjino kwan kila amin da unun do nandaba wukwan imdan.’

³⁸ “Mani kila amin da monji kanek notni yoyin yoyin anek yan yawit, ‘Amin on da egi don datni dakon yo morap timitdisak, do anatan kimagakwan wain pini nin do anawatne.’

³⁹ Yan yanek monji unun abidan ilik pigaga da wanga anan abigi anakba kimakgit.

⁴⁰ “Ji nian nandan? Don pi ami da abin pi kila amin nian anyomjak?”

⁴¹ Yanban yan iyiwit, “Pi ami da abin unun amin yokwi kobogi yo yokwisi anyomdisak. Anek wain pi unun amin nwanjwari da kisiron

yipban unun da wain sop pakpak bisapmon bami tagi pan imni.”

⁴² Yanba Yesu da yoyigit, “Ji Pinjop da papiakon gen tosoq unun dima manjin nandawit? Gen unun yan:

‘Yut agak amin da gwak yokwi yan yanek maba kigit.

Mani Amin Tagi da unun gwak yut kodigikon tip kinda nan tidagit da gwak teban akdak.

Yo unun Amin Tagi da iyi aban nin da kono yo masi masimisi asak.’

⁴³ Unun do nak yan dayisat, Pinjop da iyi Amin Kila Asak jikon tosoq unun ji da kisiron nan gwayen amin kabi kinda bami tagi panalan agagi unun da kisiron yipdisak.

⁴⁴ Amin morap gwak kwenon da man dapba bisal kikan, ae gwak da amin morap da kwenon mosak unun wagil bisal ki mudokdan.’

⁴⁵ Yesu da tilak gen bamot unun yanban mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat ae Parisi amin gat da nin do yosok yan nandawit.

⁴⁶ Yan nandanek Yesu abidokdosi nandawit, mani minat amin kabi madepsi unun da Yesu do kombi amin kinda yan nandawit, do abidok do si pasalgwit.

22

Minat panek jap noknok abi dakon tilak gen

(Lk 14.16-24)

¹ Yesu da tilak gen kinda gat yanek amin yan yoyigit,

² “Pinjop dakon Amin Kila Agakni unun dakon tilak kinda unun yan. Kila amin madep kinda monji do minat panek sojok madepsi agit.

³ Kili jap noknok bisap kwan tanakwan kalip yan yomgut amin

yoyinba opni do pi monjini yabekban kiwit. Mani kin yoyinba op do dima galak tawit.

4 “Yan aba pi monji di gat aeni yabekgit. Yabegek yan yoyigit, ‘Ji kin mibiltok but piso yoyinbi amin unun yan yoyini: Nandani, nak bapalo gat ae bulmakau binap amin nelagi tonji kili dapman mandan son yopmat. Jap morap kili son panoman an yopmat. Do ji opba monjino do minjat pagim unun dakon sonnok anen.’

5 “Pi monjini unun gen anan unun amin kabikon ankiwit, mani geni nandak do kuragi nandanek iyi da galak togon kin kin awit. Kinda unun pigagani kigit, ae kinda moner ilit pinikon kigit.

6 Yan anakwa amin diwari da pi monji timigek yo yokwi an yominjek dapba kimakgwit.

7 Yan aba kila amin madep unun japmisi nandanek emat amini yabekban kin pi monjini dapgwit amin unun kisisi dapba mini awit. Anek kokupni sowit.

8 “Anakwa kila amin madep da pi monjini yan yoyigit, ‘Minjat pakpak dakon jap kili pan noman abi, mani si yan yomgom amin unun amin yokwi, do nak dakon jap dima noni.

9 Yando, ji kin kosit papmon agek amin pindak yoyinba apba jap pakbiyo anen.’

10 Yan yoyinban pi monjini kosit papmon kin amin anpakni tagi ae anpakni yokwi kisi pindak yoyinba opba jap noknok yut madep unun yikba tugagit.

11 “Yigakwa kila amin madep da amin oben unun pindat do yutnon wigigit. Wigi kanban amin kinda minjat panek jap noknok an bisapmon imal tagisi pan unuden kinda dima pagit kagit.

12 Kanek yan iyigit, ‘Not, gak nidosi minjat pakpak bisap madep

dakon imal tagisi dima panek idon wil?’ Yan iyinban amin unun geni mini yikgit.

13 Geni mini yigakwan amin madep da pi monjini yan yoyigit, ‘Ji on amin abidanek kisit kandapmiyo waman wangga abigi maba pilin tukgwan pigisak. Unudon kunam tagek iyon iyon yan tidanek egipdisak.’”

14 Yesu unun tilak gen yoyin mudanek yan yagit, “Amin yan yobi unun da morapmisi asak, mani yutnon amin tagi gat yitni do kokwinikbi unun da tagapmi.”

Rom dakon kila amin madep Sisa do takis im do bo dima?

(Mk 12.13-17 ae Lk 20.20-26)

15 Parisi amin diwari da kin Yesu sun kinda yanban nandanek gen pikon yipnen yan do gen pankosit awit.

16 Anek iyi dakon panetni gat ae Erot da kabikon amin diwari gat yabekba kin Yesu yan iyiwit, “Yoyindet, gak gen hami yogok amin kinda yan nandaman. Gak amin do dima pasoldol. Amin mani ton ae mani mini unun kisi Pinjop dakon anpak yoyin dek mudosol.

17 Gak nian nandisal? Sisa do takis imno tagi asak?”

18 Yan yanba Yesu da nianon da nak abin nep do nandan kokwin an unun pindak mudanek yan yoyigit, “Jamba but amin ji nak nido ankewalgan?”

19 Moner tabili kinda takis do yipmanjan kinda anobin naba koko.” Yan yanban moner tabili kinda anobin iba

20 yan yoyigit, “On wup gat ae man mandabi gat unun namin dakon?”

21 Yanban yan iyiwit, “Sisa dakon.”

Yan yanba Yesu da yan yoyigit, “Yo Sisa dakon unun Sisa iyi do

imdo, ae yo Pinjkop dakon unun Pinjkop iyi do imdo.”

²² Yesu da gen unun yanban nandaba njwaknjwarisi aban yipmanj kiwit.

Amin kimoron da pidoni do Yesu iyiwit

(Mk 12.18-27 ae Lk 20.27-40)

²³ Unun gildaron gin Sadyusi amin diwari da Yesukon apgwit. (Sadyusi amin kabi amin kimakbi dima pidonj yan nandanj.) Abinjak yan iyiwit,

²⁴ “Yoyinjdēt, Moses da gen kinda yan mandagit, ‘Amin kinda monji mini da kimagakwan minjatni isal egipjak kan, padige da panjakwan yawi diwatni dima pasilni yan do monji panjalasak.’

²⁵ Nin da bikbigon peni padigeyo 7 kabi egipgwit. Mibiltok nani unun minjat panjak monji mini egek kimakban padige da kwabatni pagit.

²⁶ Panjak ununyo kisi monji mini egek kimakgit. Ae unun da bujon nani kisi yan gin agit. Yan anakwa amin 7 kabi unun kisi kimak mudawit.

²⁷ Kimak mudanajakwa minjat unun don kimakgit.

²⁸ Wili 7 kabi kisi da pawit, do amin da kimoron da pidoni bisap madeppmon namin dakon minjatni asak?”

²⁹ Yanba Yesu da yan yoyigit, “Ji Pinjkop da papiakon gen tosok unun dima nandanj. Ae Pinjkop dakon tapmimni unun kisi dima kan nandanj yo anjak ji gen gulusun yonj.

³⁰ Pidot pidot bisap madeppmon minjat wiliyo agak dima tokdisak. Anjelo Kwen Kokup isal ekwan unun da tilagon egipdanj.

³¹ Ji kimoron da pidot pidot dakon mibili pakyanjsi dima nandaba pisolok. Pinjkop da unun do kili dayigit. Ji dima manjinj nandanj, ma? Yan yagit:

³² ‘Nak Abraham, Aisak, ae Jekop dakon Pinjkopni.’

Pinjkop unun amin kimakbi dakon Pinjkop dima, amin egip egipmi ton unun dakon Pinjkop.”

³³ Yesu da gen unun yanban nandanjek minjat amin kabi madepsi da yoyinjdēt unun agit do tamtam yawit.

Ni gen teban da gen teban diwari yapmanjdak?

(Mk 12.28-31 ae Lk 10.25-28)

³⁴ Sadyusi amin da Yesu anjekwal do iyinba gen tagisi yanjakwan kobogi iyik do dima nandawit. Parisi amin da unun nandanjek Yesukon opgwit.

³⁵ Obin gen teban dakon mibili nandak nandak amini kinda da Yesu anjekwalek yan iyigit,

³⁶ “Yoyinjdēt, ni gen teban da gen teban morap kisi yapmanj mudosok?”

³⁷ Yanban Yesu da yan iyigit, “Ji Amin Tagi Pinjkopji unun but gat ae nandak nandak gat kisisi paregek but dasi galak tan iminjak egipni.

³⁸ Gen teban on da gen teban diwari yapmanj mudosok.

³⁹ Ae unun da bujon nani mibiltok yosok unun yombem gin. Unun yan yosok: Gaga do but dasi nianj galak tosol, unudenj gin amin do but dasi galak tan yobi.

⁴⁰ On gen teban bamot da gen teban diwari gat ae kombi amin dakon gen morap kisi timikgamal.”

Yesu da iyi dakon mibili do panjekwalgit

(Mk 12.35-37 ae Lk 20.41-44)

⁴¹ Parisi amin sigin egakwa Yesu da yan yoyigit,

⁴² “Ji Kristo do namin dakon monji yan nandanj?”

Yanban yan iyiwit, “Dewit dakon monji.”

⁴³ Yan yanba Yesu da yoyigit, “Yan kan nido Telagi Wup da Dewit anpulanganakwan Kristo do ‘Amin Tagi’ yan iyigit? Dewit unun yan yagit:

⁴⁴ ‘Pinƙop da nak dakon Amin Tagi yan iyigit, “Gak abin nak da aminsi tet do yikbi don uwalgo kandap gibanƙogwan yopbo gengo guramitni.”’

⁴⁵ Dewit da Kristo Amin Tagino yan iyigit. Unun do nianon da Kristo unun Dewit dakon Amin Tagini ae monji kisi egisak?”

⁴⁶ Yan yanakwan amin kind a da gen kobogi kind a dima iyiwit. Ae unun bisapmon gin wasanek Yesu gen iyik do pasalgwit.

23

Parisi amin ae gen teban yoyinƙet amin da anpak yokwisi an

(Mk 12.38-39 ae Lk 11.43 ae 11.46 ae 20.45-46)

¹ Yesu da minat amin kabi madepsi gat iyi dakon panƙet kabini gat yan yoyigit,

² “Gen teban yoyinƙet amin gat ae Parisi amin gat da kalip Moses da man madepni gat yigek gen teban yoyin deƙgit unuden gin dayin deƙgan.

³ Yan do, gen morap dayin deƙgan unun kisi guramik mudoni. Mani gen dayan unun iyi dima guramikgan, do anpak an unun dima yolni.

⁴ Unun da gen teban mibili mibili jigisi guramitni do dayan, mani iyi panpulanganba guramitni do kisitjok kind a dimasi yipmanƙan.

⁵ “Yo morap an unun amin da pinatni yan do an. Pinƙop dakon gen sop simi simi kinam madepsi inamikon wamanƙan, ae imalnikon nap tilimi ton dubagisi unun ban pa.

⁶ Jap noknok tamokon ae muwut muwut yutnikon amin mani ton da yikgan tamokon yit do galak ton.

⁷ Anek amin da maket tamokon ‘Yoyinƙet, gildat tagi’ yan yoyini yan do galak ton.

⁸ “Ji dakon Yoyinƙetji kalonji kind a daƙin egisak, do amin da ji gawak daminƙek ‘Yoyinƙet’ yan dima dayini. Ji kisi morap not daƙin ekwan.

⁹ Datji kalonji unun Kwen Kokup egisak, do miktin amin kind a do dat yan dima iyini.

¹⁰ Ae ji dakon Madepji kalonji unun Kristo, do amin kind a do gawak iminƙek madepno yan dima iyini.

¹¹ Ji da binapmon mibiltok aminji ekwan unun oman aminji egi damni.

¹² Amin kind a iyi do nandaban wigisak amin unun mani mini da egipdisak, anakwan amin kind a iyi do nandaban pisak amin unun mani ton da egipdisak.”

Yesu da gen teban yoyinƙet amin gat Parisi amin gat nawa gen yoyigit

(Mk 12.40 ae Lk 11.39-52 ae 20.47)

¹³⁻¹⁴ Yesu da sanbeƙek yan yoyigit, “Gen teban yoyinƙet amin ae Parisi amin, ji jamba but aminsi. Awa! Pinƙop da Amin Kila Asak da kagagwan pigik do an amin ji da kosit sopman yoman. Yan anek disiyo kisi ununƙwan dima pikwan.

¹⁵ “Gen teban yoyinƙet amin ae Parisi amin ji jamba but aminsi. Awa! Ji amin kalonji kind a da panƙetji dagosak do pi teban anek tap kwenon da miktimi miktimi akwan. Ji Tipdom do amin an, do amin kind a abidoni kan, iyin deƙba unun amin yan gin Tipdom do amin akdisak. Ae unun gin dima, ji da anpak yokwi an unun si yapmanek unun amin anpak yokwisi asak.

22:44: Kap 110.1; Mt 26.64 23:3: Mal 2.7-8 23:5: TP 13.9; IDT 15.38-39; GT 6.8; Mt 6.1

23:11: Mt 20.26; Mk 9.35; Lk 22.26 23:12: Jop 22.29; YT 29.23; Lk 14.11; 18.14 23:16: Mt

16 “Kosit yolik amin, ji dabilji mini da ekwan. Awa! Ji yan yonj: ‘Amin kinda da Pinjkop dakon Telagi Yut Madep do yanek geni yan anteban anek ae don tagi kirinjijak. Mani amin kinda da telagi yut dakon gol do yanek geni yan anteban asak kan, tagi dima kirinjijak.’

17 Ji nandan kokwinji mini, dabilji mini. Yo ni da Pinjkop da dabilon yo madep asak? Gol yutgwan ton unun bo ae Telagi Yut Madep? Nandani, gol telagi yutgwan ton do telagi yut da aban telagi asak.

18 “Ae kinda yon unun yan: ‘Amin kinda da alta do yanek geni yan anteban asak kan, tagi kirinjijak. Mani amin kinda da altakon paret ton do geni yan anteban asak kan, tagi dima kirinjijak.’

19 Ji dabilji mini. Yo ni da Pinjkop da dabilon yo madep asak? Paret altakon ton unun bo ae alta? Nandani, paret altakon ton do alta da aban telagi asak.

20 Yando, amin kinda alta do yanek geni yan anteban asak kan, alta gat ae yo morap altakon ton unun kisi do yanek geni yan anteban asak.

21 Ae amin kinda Pinjkop dakon telagi yut do yanek geni yan anteban asak kan, telagi yut gat ae Pinjkop yutnikon egisak unun gat kisi do yanek geni yan anteban asak.

22 Ae amin kinda Kwen Kokup do yanek geni yan anteban asak kan, Pinjkop dakon kila amin madep yityit tamo gat ae Pinjkop iyi tamonikon yikdak unun gat kisi do geni yan anteban asak.

23 “Gen teban yoyindet amin ae Parisi amin ji jamba but aminsi. Awa! Ji jap tam galagisi pi kagasi ton unun pan kabi 10 kabi kokwinigek unudon ban kabi kindanan Pinjkop do paret tagi an. Mani

gen tebanon gen madep madep ton unun yapman mudon. Aminon gen kokwin kilegi ani do yosok, ae amin bupmi nandan yomni do yosok, ae nandan gadat dakon bami anpak jikon noman tosak do yosok. Ji unun dima an. Gen tebanon gen madep madep ton unun guramik mudanek paret do yosok unun kisi guramitni kan unun tagisi.

24 Kosit yolik amin, ji dabilji mini da ekwan. Ji dakon tilak unun yan. Amin da pakbi nok do anek yo monin pakbikon ton unun pindak maba kinakwa pakbi non, mani kamel madep dima noknogi unun dima kanek kalon galaukba pigisak.

25 “Gen teban yoyindet amin ae Parisi amin ji jamba but aminsi. Awa! Ji kap idapyo dakon manji sugon, mani burigwan da kabo ae sukwap nandak nandakyo tugawit da ton.

26 Parisi dabil mini amin, ji mibiltok kap dakon buri ikdigoni kan, manji iyi tagi kilek tosak.

27 “Gen teban yoyindet amin ae Parisi amin ji jamba but aminsi. Awa! Ji amin kimakba yopmanjan tip kinam yombem. Kwen da kwak sonbi do kwakwagi tagisi asak. Mani mikgwan amin kidat gat ae yo garagi tigi morapmi ton.

28 Jiyo kisi yan gin ekwan. Amin da dandaba ji amin kilegisi ekwan yan nandan, mani butjikon ji jamba but aminsi ae gen teban yapyap aminsi ekwan.

29 “Gen teban yoyindet amin ae Parisi amin ji jamba but aminsi. Awa! Ji kombi amin ae amin kilegi kalipsi egi kimakba yopgwit tamo panjilim an.

30 Anek yan yon, ‘Nin kalipsi babiknin da bisapmon egipguman tam, nin panpuluganek kombi amin dima dapnom.’

³¹ Gen yan yanakwa ji kombi amin dapdap dakon babikni yansi nandan damanaj.

³² Do ji kin babikji da wasanek anpak yokwi awit unun an mudoni.

³³ Ji tunon amin emari toj dakon gwakni kabi. Pinjop da ji yan dagan depban Tipdom do amin anakwa namin da pulugan depjak?

³⁴ “Do yan dayisat, nak da kombi amin ae nandak nandak amin ae yoyindet amin yabekgo jikon apdan. Apba ji da unun amin diwari yolba pasal kokupmi kokupmi kikdan. Anakwa diwari timigek dapba kimotdan, ae diwari tilak kindapmon dapdan, ae diwari muwut muwut yutjikon nap kirinban baljokdan.

³⁵ Yan do anek on miktimon amin kilegi morap dapba kimakgwit unun dakon kobogi ji da timitdan. Wasok wasok do amin kilegi Abel anagek ae amin kilegi morapmi kisi dapgwit. Egi wigi wasip do ji da Berekia dakon monji Sekaraia Telagi Yut Madep ae altayo da binapmon anakba kimakgit. Unun dakon kobogi yo jigisi ji da timitdan.

³⁶ Nak asisi dayisat, abisok amin ekwan ji da unun dakon kobogi yo jigisi timitdan.

Yesu Jerusalem do bupmisi nandagit

(Lk 13.34-35 ae 19.41-44)

³⁷ “O Jerusalem, Jerusalem amin, ji kombi amin dapba kimokgon. Amin Pinjop da yabekban jikon aban unun ji da tipban dapba kimokgon. Pup meni da monjini panmuwuk pirigwan yopmandak, unun da tilak nak da bisap morapmi ji panmuwut do nandagim, mani ji da kurak tan namgwit.

³⁸ Nak asisi dayisat, kokup yomasiyo yokwi tanek yumsi tokdisak.

³⁹ Ji nak dima nandanek egi wigi ni bisapmon nak do

‘Amin on Amin Tagi da manon abisak, unun Pinjop da gisamigakwan abisak’
yan nak do yoni unun bisapmon nandakdan.”

24

Yesu da Telagi Yut Madep tuwilni do yagit

(Mk 13.1-2 ae Lk 21.5-6)

¹ Yesu Telagi Yut Madep dakon nagal yipmanek wanga kinakwan panjetni da Yesukon kinjek Telagi Yut Madep dakon yut madep madep pindatjak do yolowit.

² Yoliba Yesu da yan yoyigit, “On yut madep madep pindakgan unun dakon tip notni da kwenon dima tan tan akdan. Tuwilba kisisi man mudokdan.”

Yesu da yo jigimorapmi altoni do yagit

(Mk 13.3-13 ae Lk 21.7-19)

³ Yesu Henj Olipmon yigakwan panjetni da iyi gin kin yan iyiwit, “Gen unun niyil unun ni bisapmon altokdan? Ninan kanek gak aego tobil abinaki on miktimon dakon bisap mudokdisak yan nandanen?”

⁴ Yan yanba Yesu da yoyigit, “Amin da panjekwalni do kan kimotni.

⁵ Amin morapmi da abin nak dakon man yanek yan yokdan, ‘Nak naga Kristo.’ Yan yanek amin morapmi panjekwaldan.

⁶ Unun bisapmon emat wuwik gat ae dubagikon emat an unun dakon gen bin apba nandanek butji dima pasolni. Unun yo morap altokdan, mani miktimo da mudosak bisap madep kili unun noman tosok yan dima nandani.

⁷ Miktim kinda dakon amin da pidanba miktim kinda dakon amin gat emat wamdan. Ae kila amin madep kinda dakon amin da pidanba kila amin madep kinda dakon amin gat emat wamdan. Anakwa miktim diwarikon wudip akdan. Ae amin da jap do madepsi anek diwari da kimotdan.

⁸ Minjat monji kwapmi ton da monji altok do anakwa wasanek tepmi pan, yan gin unun yo morap altanakwa bisap madep kwan tosok yan nandani.

⁹ “Unun bisapmon amin da ji timigek tepmi daminek dikba kimotdan. Ae ji nak nolgan do anek amin kisi morap da ji do butjap nandan damdan.

¹⁰ Unun bisapmon amin morapmi nak nandan gadan naman unun nandan gadatni yopba wital kinakwa notni do nandaba yokwi tok anek uwal da kiron yopman yopman akdan.

¹¹ Anakwa kombi amin top-topmi morapmi da altanek amin morapmi pankewalba nandan yominek yoldan.

¹² Anakwa anpak yokwi da madepsi iren tan an an kikdisak. Yan anakwa amin morapmi da not do but dasi galak tan yomyom anpak yipba wital kikdisak.

¹³ Mani amin morap tebaisi sigin agakwa wigi mibi bisapmon wigisak unun Pin kop da pulugan yopdisak.

¹⁴ Amin da miktimi miktimi minjat aminyo ekwan unun Pin kop da Amin Kila Asak dakon Gen Bin Tagisi yoyin mudanakwa bisap madep unun apdisak.”

*Yo yokwisi kinda da altokdisak
(Mk 13.14-23 ae Lk 21.20-24)*

¹⁵ Yesu da sanbenek yan yagit, “Yo wagil yokwisi kinda don Telagi Yut

Madepmon akban kokdan. Kombi amin Daniel da unun do kili yagit.” (On gen manjisak amin unun da pakyanji nandisak.)

¹⁶ “Unun bisapmon amin Judia miktimon egipni unun pasal kabapgan tepmisi wigini.

¹⁷ Amin kinda yut kwenon egipjak kan, yo kabini timit do yutgan pigik do nandak nandak dimasi asak.

¹⁸ Ae amin kinda pigaga egipjak kan, yutnon ilikba pigikni kin abidok do nandak nandak dimasi asak.

¹⁹ Unun bisapmon minjat monji kwapni ton, ae minjat monji mun non unun bupmisi.

²⁰ Ji da Pin kop bisit iyinba nandanakwan yo unun ais bisapmon bo Sabat bisapmon dima noman toni.

²¹ Unun bisapmon yo jigisi altokdan. Pin kop da mibilikon yo morap wasagiron da egi abisok ekwamanon yo jigisi unuden kinda dima altagit, ae buron dima altokdisak.

²² Amin Tagi da unun bisap dima anpisip asak tam minjat amin morap kisi kimak mudonom. Mani minjat amin kabi iyi do kili manjigit unun do bupmi nandanek bisap anpisip asak.

²³ “Unun bisapmon amin kinda da ‘Kristo oni!’ bo ‘Asoni!’ yan yanban kan, top yosok yan nandani.

²⁴ Amin diwari da abin ‘Nak Kristo’ yan top yokdan. Ae diwari da ‘Nak kombi amin kinda’ yan top yokdan. Yan yanek wasok tapmimi ton mibili mibili akdan. Anek minjat amin kabi Pin kop da iyi do kili manjikbi unun pankewal do pini madep akdan. Mani aripmi dima pankewaldan.

²⁵ “Nandani, yo jigisi morap unun dima altanakwa mibiltok dayisat.

26-27 Mal da gildat wisak tetgin da tenjenan kin gildat pigisak tetgin noman tanban koman, unun da tilak Amin Dakon Monji unun apban amin kisi da kokdan. Do amin kinda da 'Kristo unun miktim kibiri amin da aripmi dima egipmi timon egisak!' yan dayinban kan, unudon dima kini. Bo amin kinda da 'Kristo yut unudon pasilek egisak!' yan dayinban kan, top yosok yan nandani.

28 Yo kimakbi da ton sinjin unudon abin muwukan."

*Don Amin Dakon Monji apdisak
(Mk 13.24-27 ae Lk 21.25-28)*

29 Yesu da sanbenek yan yagit, "Yo jigi dakon bisap mudanakwan,

'Gildat dabil pilin tuk akdisak,

ae kanek dima tenjenokdisak.

Ae gik kundu yipmanek mokdan.

Anakwa kwen kundukon yo tebai ton unun da kwakwalitdan.'

30 Unun bisapmon Amin Dakon Monji dakon tilak kundukon altanban kanek miktimi miktimi amin kisi morap da kunam tadan. Kanakwa Amin Dakon Monji tapmimni gat ae tilim madepni gat gikwemon da apban kokdan.

31 Kwen madepsi da yanakwan anelo kabini yabekban kin amin iyi do manjikbi kabi miktimi miktimi ekwan unun panmuwutan."

*Pik kindap kanek butji piosak
(Mk 13.28-31 ae Lk 21.29-33)*

32 Yesu da sanbenek yan yagit, "Ji pik kindap kanek butji piosak. Kijin pakbini ton ae tami kaluk yopmandak, unun bisapmon gildat bisap kwan tosok yan nandan.

33 Unuden gin yo morap dayit unun da altanakwa miktim da mudosak bisap madep kili ununjak kwan tosok yan nandani.

34 "Nak asisi dayisat, unun bisapmon egipni amin dima kimagakwa yo morap unun kisi altan mudokdan.

35 Kundu gat miktim gat pasildamal, mani nak dakon gen unun dimasi pasildisak."

*Yo morap altokdisak unun dakon
bisap Pinjop Dat dagin nandisak
(Mk 13.32-37 ae Lk 17.26-30 ae
17.34-36)*

36 Yesu da sanbenek yan yagit, "Yo morap altosak unun dakon bisap unun amin kinda da dima nandisak. Kwen Kokup aneloyo dima nandan, ae Monjiyo kisi dima nandisak. Dat da iyi gin nandisak.

37 Noa da bisapmon amin egipgwit unuden gin Amin Dakon Monji apjak bisapmon yan gin egipdan.

38 Kulup madep dima altanakwan jap pakbiyo anek minjat pakpak awit. Yan anek egakwa Noa tap wakgakan wigigit.

39 Wigakwan yo jigi altan niman unun dima nandawit. Butni dima pisanakwa kulup madep da altanek wutinban pasilgwit. Amin yan gin egakwa Amin Dakon Monji apdisak.

40 Amin bamori pigaga egakwal Pinjop da kinda yapmanek kinda abidokdisak.

41 Minjat bamori da plaua wasanek yigakwal kinda yapmanek kinda abidokdisak.

42 "Yanjo, kan kimotni. Amin Tagisi ni gildaron apdisak unun ji dima nandan.

43 Nandan pisoni. Yut kinda dakon ami kalbi kabo noknok ni bisapmon apdisak yan nandagit

tam, kila anakwan yutni aripmi dima tuwilban.

⁴⁴ Dima apdisak yan nandanek egakwa Amin Dakon Monji unjudon apdisak. Yan do, ji tagap tanek egipni.”

Oman monji tagi ae yokwi dakon tilak gen

(Lk 12.42-46)

⁴⁵ Yesu da sanbenek yan yagit, “Oman monji kinda nandan kokwini tagisi ae pi agakni tagisi, unjudon oman monji amin tagini da oman monjini diwari kilani asak do manjisak. Yan aban jap yomyom bisapmon japni yomij yomij asak.

⁴⁶ Oman monji unjun amin tagini da tobil abij kanban pini tagisi asak kan tagisi.

⁴⁷ Nak asisi dayisat, amin tagini da unjun oman monji iyinban yo morapni kila akdisak.

⁴⁸ Mani oman monji kinda pi yokwi asak unjun burikon da yan nandisak, ‘Amin tagino unjun tepmi dima apdisak.’

⁴⁹ Yan nandanek oman monji notni dapmanek pakbi teban nanek but upbal an amin gat muwugek jap pakbiyo an.

⁵⁰ Yan anek dima apdisak yan nandanakwan amin tagini da but pisogi mini apdisak.

⁵¹ Abinek unjun oman monji tepmi pi iminek yipban jamba but amin gat kunam tagek iyon iyon yan tidanek egipdan.”

25

Minjatjok 10 kabi dakon tilak gen

¹ Yesu da sanbenek yan yagit, “Unjun bisap madepmon Pinjok dakon Amin Kila Agakni dakon tilak kinda unjun yan. Amin kinda minjat pak do agit. Anakwan minjat unjun pakdisak dakon notni minjatjok 10 kabi da lamni timigek

kosiron kin wili unjun kan abidan anop do kiwit.

² Minjatjok 5 kabi unjun nandan kokwini tagi dima, ae 5 kabi unjun nandan kokwini tagisi.

³ Minjatjok nandan kokwini tagi dima unjun lamni timigek lam kolek do pakbi di gat dima pankiwit.

⁴ Mani minjatjok nandan kokwini tagisi unjun lamni timigek lam kolek do pakbi di gat kisi timigek kiwit.

⁵ Kin jomjom an egakwa amin unjun tepmi dima abinakan dipmini winba dipmin pak mudawit.

⁶ “Pak mudanakwa kalbi binap aban amin kinda yan tidanek yan yagit, ‘Amin minjat pak do asak kili unjun abisak! Opba kin abidono!’

⁷ “Yan yanban minjatjok kisi pidan lamni panjosit

⁸ anakwa minjatjok nandan kokwini tagi dima unjun da minjatjok nandan kokwini tagisi yan yoyiwit, ‘Nin do pakbi diwatji nimgut, lamnin kimotdan.’

⁹ “Yanba nandan kokwini tagisi da yan yoyiwit, ‘Pakbi on nin kisi da aripmon dima ton. Ji kin yuman nok yutnon pakbi yumni.’

¹⁰ “Kinakwa amin minjat pak do agit unjun apgut. Apban minjat tagap tanek egipgwit unjun gat sonnok ak do yutnon wigakwa yoma sogwit.

¹¹ “Bunon don minjat kabi pakbi do kiwit unjun abij yawit, ‘Amin tagi, amin tagi, abij yoma wital nim!’

¹² “Mani amin tagi da gen kobogi yan yoyigit, ‘Nak asisi dayisat, nak dimasi nandan damisat.’”

¹³ Yesu da tilak gen unjun yan mudanek yan yoyigit, “Amin Tagisi altañ damjak unjun dakon bisap ji dima nandan, do tagap tarjek egipni.”

Pi monji monej timikgwit dakon tilak gen

(Lk 19,11-27)

¹⁴ Yesu da sanjenek yan yagit, “Pinjop da Amin Kila Asak unun do tilak kinda ako mibili nandani. Amin kinda kokup dubagi kindakon kik do anek pi monjini yan yoban opba yo kabini kila ani do yoyigit.

¹⁵ Pi monji kalon kalon dakon pi agakni da aripmon monejni kila ani do yomgut. Kinda do monej 25 tausen danari, ae kinda do 10 tausen danari, ae kinda do 5 tausen danari yan yomin mudanek kigit.

¹⁶ Kinakwan unudon gin 25 tausen danari timikgit amin unun yomin gwayek anakwan 25 tausen danari kinda gat noman tagit.

¹⁷ Ae 10 tausen danari timikgit amin ununyo yan gin anakwan 10 tausen danari kinda gat noman tagit.

¹⁸ Mani 5 tausen danari timikgit amin unun kin gapma wayigek amin tagini dakon monejni gapmakon yopban isal tawit.

¹⁹ “Amin tagini bisap dubagi egek aeni tobil apgut. Abin monejni yomgut unun dakon pini nian awit unun dakon mibili nandak do yoyigit.

²⁰ Yoyinban 25 tausen danari timikgit amin unun da yomin gwayek anakwan 25 tausen danari kinda gat noman tagit unun yolinek yan iyigit, ‘Amin tagi, gak da 25 tausen danari kila aken do namgul unun pini ako 25 tausen danari kinda gat oni noman tak.’

²¹ “Yan iyinban amin tagi da yan yagit, ‘Gak pi monjino gen guramit tagisi agil. Anek pigo dakon kila tagisi agil. Yo monjisok gabo kila tagisi agil do yo madep gabo kila tagi aki. Gak apbi kisik kisik ando.’

²² “Ae 10 tausen danari timikgit amin unun da abin yan iyigit, ‘Amin

tagi, gak da 10 tausen danari kila aken do namgul unun pini ako 10 tausen danari kinda gat oni noman tak.’

²³ “Yan iyinban amin tagi da yan yagit, ‘Gak pi monjino gen guramit tagisi agil. Anek pigo dakon kila tagisi agil. Yo monjisok gabo kila tagisi agil, do yo madep gabo kila tagi aki. Gak apbi kisik kisik ando.’

²⁴ “Ae 5 tausen danari timikgit amin unun da abin yan iyigit, ‘Amin tagi, gak dakon mibilgo nandisat, gak bupmigo mini. Amin njwakjwari da pi anakwa jap bami gak da pasal, ae miktimon jap yet tinjinon dakon bami gaga do pasal.

²⁵ Yan asal, do pasalek monengo 5 tausen danari namgul unun anki miktim kagagwan yipbo tagit. Monengo unun oni.’

²⁶ “Yanban amin tagini da gen kobogi yan iyigit, ‘Gak oman monji yokwi, pi ak do kurak tosol. Nak dakon mibilno kili nandagil. Nak amin da pigaga jap bami pasat, ae amin da jap yet tinjinon dakon bami naga do pasat.

²⁷ Yan nandagil, do monejno benon yopgul tam unun tagi. Yan agil tam abin nak da monejno gat ae ben da diwari sanbesak unun gat tagi timikgom.’

²⁸⁻²⁹ “Amin yoni tan iman amin unun nak da sanjenek yo ibo morapmisi tan imdan. Ae amin yoni kalonisok tan iman amin unun nak da ununjok gwayen mudoken. Yan do, on amin monejni unun gwayen monej 50 tausen danari tan iman unun amin do imni.

³⁰ Anek on oman monji kurak tok amin wanga abigi maba pilin tukgwan pigisak. Unudon kunam tagek iyon iyon yan tidanek egipdisak.”

Amin Dakon Monji da nin kok-winitdisak

31 Yesu da sanjenek yan yagit, "Amin Dakon Monji apjak bisapmon Kwen Kokup dakon tilimni gat ae anjelo kabini gat abinjak kila amin madep yiyit tamokon unjodon yitdisak.

32 Yigakwan amin miktimi miktimi ekwan unjun abin burikon muwuk mudoni. Abin muwukba kila amin da sipsip ae meme kokwinikgan unjun da tilagon amin kokwinitdisak.

33 Kokwinigek sipsip aminsi tet do yopmanek meme gwanden tet do yopdisak.

34 "Kila Amin Madep unjun da aminsi tet do amin yan yoyisak, 'Datno da gisam dabi amin, abinjak Datno dakon Amin Kila Agakni ji do anjoman abi unjun abinjak abidoni. Unjun miktim wasok wasogikon ji do kili anjoman agit da toso.

35 Nak kalip jap do abo jap naba nagim, ae pakbi do abo pakbi naba nagim, ae kokup njwakjwarikon da apbo but dasi abidanba yutjikon panji egipgum.

36 Imalno mini egapbo imal namgwit. Sot abo anpulgawit. Dam teban yutnon yigapbo abin nandawit.'

37 "Yan yanban kilegi kabi da gen kobogi yan iyini, 'Amin Tagi, ni bisapmon jap do abi gandanej jap ganguman, ae ni bisapmon pakbi do asal yan gandanej pakbi ganguman?'

38 Ae ni bisapmon kokup njwakjwarikon da abisal yan gandanej anki yutnion geguman, ae ni bisapmon imalgo mini yan gandanej imal ganguman?'

39 Ae ni bisapmon sot asal yan gandanej kilago agiman, ae ni bisapmon dam teban yutnon yikdal yan gandanej abin gandagiman?'

40 "Yanba Amin Madep da yan yoyisak, 'Asisi dayisat, yo morap notno kinda mani mini do awit unjun yo morap nak do awit.'

41 "Yan yoyinjak Amin Madep unjun da tobil gwanden tet do amin yan yoyisak, 'Jobit pabi kabi ji anjwikon kinjak kindapmon pigit. Unjun kindap unjun Sunduk gat anjelo kabini gat unjun do anjoman abi, unjun kimot kimori mini.

42 Kalip jap do abo jap dima namgwit, ae pakbi do abo pakbi dima namgwit.

43 Kokup njwakjwarikon da apbo yutjikon dima anki nepgwit, ae imalno mini egapbo imal dima namgwit, ae sot agim ae dam teban yutnon yikgim bisapmon kilano dima awit.'

44 "Yan yanban gen kobogi yan iyini, 'Amin Tagi ni bisapmon gandano jap do agil, bo pakbi do agil, bo kokup njwakjwarikon da apgul, bo imalgo mini, bo sot agil, bo dam teban yutnon yikgil, abi dima anpulgagiman?'

45 "Yanba yan yoyisak, 'Nak asisi dayisat, yo morap amin mani mini do dima awit unjun nak do awit.'

46 "Yan yoyinban unjun amin kabi kobogi yokwisi dagok dagogi mini pakdan. Mani kilegi amin kabi unjun da egip egip dagok dagogi mini unjodon kikan.

Yesu da tepmi panjek kimot anjek kimoron da pidagit

(Kilapmi 26-28)

26

Kila amin da Yesu anjakba kimotjak do gen yan anteban awit (Mk 14.1-2 ae Lk 22.1-2 ae Jn 11.45-53)

¹ Yesu unjun gen morap yan mudanej pandetni yan yoyigit,

2 “Disi nandan, gildat bamori gin egek Yapyap Bilak egipmi. Unun bisapmon Amin Dakon Monji amin da abidan uwal da kisiron yipba tilak kindapmon anjatdan.”

3 Unun bisapmon mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat ae Israel dakon kila amin unun mukwa sogok amin dakon mibiltok amin Kaiapas unun da yutnon muwukgwit.

4 Muwugek Yesu ni kosiron da pasilek abidan anjatno kimotjak unun dakon gen yawit.

5 Yan yanek yawit, “Telagi bisap madepmon dima abidonej. Yan anej kan, minjat aminyokon pidok pidok noman tokdisak.”

Minjat kinda da pakbi kibani ton tagisinar Yesu son ingut
(Mk 14.3-9 ae Jn 12.1-8)

6 Yesu Betani kokupmon amin kinda mani Saimon unun da yutnon yikgit. (Saimon unun kalip wuda tebani ton egipgut.)

7 Yesu jap noknok tamokon yigakwan minjat kinda pakbi kibani tagisi abidan awin Yesu da busunon tagalgit. (Unun pakbi yuman nogi wukwisi ae tibiri unun tipnan wasanbi.)

8 Yan aban pandet kabini da kanek buri yokwi tanba yan yawit, “Nidosi anek pakbi kibani tagisi unun yumsi tagaldak?”

9 Amin da yubam tam, monej madepsi timik yoni mini amin do yomnom.”

10 Yan yanba nandanek Yesu da yoyigit, “Minjat on nido jigti iman? Minjat on nak do yo tagisi asak.

11 Yoni mini amin ji gat bisapmi bisapmi egipdan, mani nak ji gat bisapmi bisapmi dima egipdaman.

12 On minjat da mibiltok giptimnokon pakbi kibani tagisi nan son naminek kimakbi tamokon nepni do antagap asak.

13 Asisi dayisat, miktimi miktimi amin da Gen Bin Tagisi yoyinek minjat on da yo ak unun dakon gen bin kisi yoyinakwa nandakdan. Anjakwa unun minjat dakon man bini dima pasildisak.”

Judas da Yesu kila amin da kisiron yip do yagit

(Mk 14.10-11 ae Lk 22.3-6)

14 Unun bisapmon pandetni 12 kabikon da kinda mani Judas Iskarot unun da mukwa sogok amin dakon amin madep kabikon kigit.

15 Kin yan yoyigit, “Yesu kisitjikon yipbo ninan namni?” Yanban silwa monej tabili 30 yan manjin imgwit.

16 Iba wasanek Yesu kisitnikon yipjak do kosit wisigit.

Yesu pandetni gat jap nawit

(Mk 14.12-21 ae Lk 22.7-14 ae 22.21-23 ae Jn 13.21-30)

17 Bret Yisni Mini Bilak wasok wasogikon pandetni da Yesukon kin yan iyiwit, “Nin kin dukwan Yapyap Bilak dakon jap panjosit anej do nandisal?”

18 Yanba Yesu da yan yoyigit, “Kokup papmon kin amin kinda kokdan. Kanek yan iyini: Yoyindet da yan yosok, Nak dakon bisap kili unun kwan tosok. Nak gat pandet kabino gat gak da yutnon apno Yapyap Bilak dakon jap nonej.”

19 Yanban pandetni da Yesu dakon gen guramigek kin Yapyap Bilak dakon jap panjosit awit.

20 Yan anek pilin tanakwan Yesu gat pandetni 12 kabi gat yigek jap nawit.

21 Jap nan yigek Yesu da yan yoyigit, “Asisi dayisat, jikon da kinda da uwal da kisiron nepdisak.”

22 Yan yanban pandetni buri yokwi tanba kalon kalon yan yawit, “Amin Tagi, nak do dima yosol, ma?”

²³ Yan yanba Yesu da yoyigit, “Kinda nak gat jap idapmon kisitnit kalonji yipmanɗamak, unun amin da nak uwalno da kisiron nepdisak.

²⁴ Asi Pinƙop da papiakon gen mandabi unun da tilagon Amin Dakon Monji kimoron kikdisak. Mani Amin Dakon Monji uwal da kisiron yipjak amin, awa! Unun amin menji da dima anjalagit tam tagi.”

²⁵ Yan yanban uwal da kisiron yipyip amin Judas da Yesu yan iyigit, “Yoyinɗet, nak do dima yosol, ma?”

Yanban iyigit, “Unun gak mani.”

Yesu da bret gat ae wain gat paɗdetni do yomgut

(Mk 14.22-26 ae Lk 22.15-20 ae 1Ko 11.23-25)

²⁶ Jap nan yigakwa Yesu da bret kinda abidan, Pinƙop ya yan iyinɗek, puɗan paɗdetni do yomgut. Yominɗek yan yoyigit, “Pabidanɗek noni, on nak dakon giptim timno.”

²⁷ Yan yanɗek wain kinam abidanɗek Pinƙop ya yan iyinɗek yominɗek yan yagit, “Ji kisi da noni.

²⁸ On yawino. Pinƙop gat amin gat sanbek sanbek abi unun anɗeban asak. Amin morapmi dakon diwarini yopman yom do parekdat.

²⁹ Nak asisi dayisat, nak wain ae dima nanɗek egi wigi Datno da Amin Kila Asak da kagagwan don ji gat wain kalugi nonen.”

³⁰ Yan yanban kap kinda yanɗek yomakon piɗek Heɗ Olipmon wigiwit.

Pita da manji imjak do Yesu da yagit

(Mk 14.27-31 ae Lk 22.31-34 ae Jn 13.36-38)

³¹ Heɗ Olipmon wigeɗ Yesu da paɗdetni yan yoyigit, “Pinƙop da papiakon gen yan tosoɗ:

‘Sipsip dakon kila amin anɗakgo kimagakwan sipsip birapmigi iyi iyi kikɗan.’

Gen unun da aripmon abisok kalbi yo morap nagon noman tarakwa pindageɗ ji manji namɗan.

³² Mani kimoron da pidanɗek nak da kalip Galili miɗtimon mibiltanɗ daminɗek kiken.”

³³ Yanban Pita da yan iyigit, “Amin diwari da manji gaminɗakwa nak yan dimasi aben.”

³⁴ Yan yanban Yesu da iyigit, “Asisi gayisat, abisok kalbi pup gen dima yanɗakwan gak da nak do ‘Unun amin dima nandan imisat’ yan kosit kapbi yokdisal.”

³⁵ Yanban Pita da yan iyigit, “Uwal da gikba kimagaki nakyo kisi nikba kimokgen do ani kan, gak do wasip dima yoken.” Yan yanban paɗdet kabi diwari kisi yan gin yawit.

Yesu Getsemani bisit agit

(Mk 14.32-42 ae Lk 22.39-46)

³⁶ Yesu gat paɗdetni gat miɗtim tim kinda mani Getsemani unudon kiwit. Kinɗ altanɗek Yesu da yan yoyigit, “Ji idon yigakwa nak asidon kin bisit aken.”

³⁷ Yan yanɗek Pita gat ae Sebedi dakon monji yat timikban kiwit. Kinɗ burikon jigi madepsi nandanɗek

³⁸ yan yoyigit, “Butno jik tanɗakwan kimot kimotno noman tanɗ naban nandisat. Do ji nak gat kisi idon Pinƙop do nandanɗek egipnen.”

³⁹ Yan yanɗek timisok di kinɗek miɗtimon manɗ pageɗ bisit yan agit, “O Dat, yo morap tagi aki. Do nak da kwenon jigi apdisak unun kukwoɗi do nandisat. Mani nak dakon nandak nandak dima yolgi. Gak dakon galak tok nianɗi tosoɗ unun dagin noman toni.”

⁴⁰ Yan yanɗek tobil paɗdetni kapbi egipgwiron kinɗ pindakban dipmin pakgwit pindageɗ Pita yan iyigit, “Ji

nak gat awa kalonji da aripmon gin Pinjkop do nandanek dima egipnen?

41 Ji teban tanek bisit anek egipni. Yanj anek egipni kanj, panjkewalon aripmi dima mokdanj. But da nak nol do galak tosoke mani gip dakon tapmimni mini."

42 Yanj yanjek aeni tobil kinj bisit yanj agit, "Datno, jigi pakenjosi nandisal kanj, tagi pakenj."

43 Bisit aban daganban abinj pindakban panjdetni dipmin do yokwisi anek aeni dipmin sigin pakgwit.

44 Yanj pindagek aeni tobil kinj bisit mibiltok agit unjuderj gin agit.

45 Yanj anek tobil abinj panjdetni yanj yoyigit, "Ji dipmin sigin pagek tapmin panj, ma? Bisap kili abik. Amin Dakon Monji yokwi pakpak da kisiron kili unj unj yipmanjanj.

46 Pidanba kino! Kabit, uwal da kisiron nepjak amin kili abik."

*Uwal da Yesu abidawit
(Mk 14.43-50 ae Lk 22.47-53 ae
Jn 18.3-12)*

47 Yesu gen yanjakwan unjodon gin panjdetni 12 kabikon da kinda mani Judas altanj yomgut. Amin kabi madep emat agak sibani ae kindap kirinjni timigek bunjon yolgwit. Mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat ae Juda amin dakon kila amin gat da yabekba oppgwit.

48 Uwal da kisiron yipyip amin da gen kinda kili yanj yoyigit, "Amin kinda nak da mandanj noko kanj, unj unj amin nanj tebai abidoni."

49 Judas tepmi Yesukon kinj al-tanjek yanj iyigit, "Yoyinjet, kalbi tagisi!" Yanj iyinjek mandanj nagit.

50 Yanj aban Yesu da yanj iyigit, "Not, yo ak do nandanek abil unj unj abi."

Yanj iyinban emat amin da Yesu tebai abidawit.

51 Aba Yesu da kabikon nani kinda da emat agak sibani ilikban

winjan mukwa sogok amin dakon mibiltok amin dakon oman monjini miragi mandanj dagagit.

52 Aban Yesu da yanj yagit, "Gak emat agak sibago yigikon simil. Emat agak siba pawilganj amin unj unj emat agak siba da mandanj yoba kimokgonj.

53 Nak Datno aripmi tagi iyiko unj unj da anjelo 72 tausen yabekban abinj nak tagi anpulugoni. Gak unj unj dima nandisal, ma?

54 Mani yanj abenj kanj, Pinjkop da papiakon gen tosoke unj unj nianjon da bami tonj asak? Uwalno da yo yanji anjamni do yosok."

55 Yanj yanjek unjodon gin Yesu da amin kabi madep yanj yoyigit, "Ji nak do kabo noknok kinda yanj nandanek emat agak siba ae kindap kirinjyo timigek nak abidok do abenj, ma? Nak gildari gildari Telagi Yut Madep da nagalgwan ji gat egek amin yoyinj dekgim. Unj unj bisapmon nak abidok do dima nandawit.

56 Mani Pinjkop da papiakon kombi amin da gen mandawit yanj gin bami noman tosoke." Yanj yanjan panjdet morapni Yesu yipmanjek pasal kinj mudawit.

*Yesu gen pikon ananj kiwit
(Mk 14.53-65 ae Lk 22.54-55 ae
22.63-71 ae Jn 18.13-14 ae 18.19-24)*

57 Yesu abidawit amin unj unj Yesu abidanj ananj mukwa sogok amin dakon mibiltok amin Kaiapas da yutnon ankiwit. Unjodon gen teban dakon yoyinjet amin gat ae kila amin gat kisi muwukgwit.

58 Pita kagi kagisok da Yesu yol ankinjek, mukwa sogok amin dakon mibiltok amin dakon yoma nagalgwan pigigit. Pikwan obip amin gat yigek Yesu yo nianji anjiba kokenj yanj do pindak egipgut.

59 Anjakwan mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat ae gen kokwin amin kisi morap gat da yanj

nandawit, amin di yan yomno abin Yesu top gen yan iminek gulusun agit yan yanakwa anjatno kimotjak yan nandawit.

⁶⁰ Mani amin morapmi yan yoba abinek top gen morapmi yawit, mani asi gulusun kinda agit yan dima kawit. Don amin bamori da abin yan yagimal,

⁶¹ “Nin da nandanapno Yesu da yan yagit, ‘Nak da Pinjok dakon Telagi Yut Madep unun tuwilek gildat kapbi da butgwan ae witjiken.’”

⁶² Yan yanakwal mukwa sogok amin dakon mibiltok amin da pidan agek Yesu yan iyigit, “Gak gen kobogi kinda dima yoyiki? On amin morap gen yan gaba nian nandan yomisal?”

⁶³ Mani Yesu da gen kinda dima yagit.

Yan aban mukwa sogok amin dakon mibiltok amin da aeni iyigit, “Gak Pinjok egip egipmi ton unun da manon yan teban tok anek gen bamisi yoki. Gak asi Kristo, Pinjok dakon Monji bo dima? Kili bami ya!”

⁶⁴ Yanban Yesu da yan yagit, “Gen yosol unun bami. Ji don kanakwa Amin Dakon Monji Tapmim Ami da aminsi tet do yikban kokdan. Anek kanakwa kundukon gikwemon da apban kokdan.”

⁶⁵ Yan yanban nandanek mukwa sogok amin dakon mibiltok amin buri wagil yokwi tanban iyid dakon paba pigikni pudanek yagit, “Mibilni nandak do amin nido sanbenek yoyino apni? Iyi Pinjok kulabinek ‘nak Pinjok dakon Monji’ yan yosok,

⁶⁶ do ji da nian an imnej do nandan?”

Yanban kisi morap da yawit, “Gulusun asak, do si kimotjak.”

⁶⁷ Yan yanek diwari da ilip sul iminek kisit da anjakgwit. Ae diwari da mogim kulbak anagek

⁶⁸ yan iyiwit, “Kristo gak namin da gikdak? Kombi gen ya!”

Pita da Yesu do wasip yagit

(Mk 14.66-72 ae Lk 22.56-62 ae Jn 18.15-18 ae 18.25-27)

⁶⁹ Anakwa Pita unun yut da nagalgwan yigakwan mukwa sogok mibiltok amin dakon oman minatjok kinda da abin yan iyigit, “Gak Yesu Galili amin gat kisi egipgwit.”

⁷⁰ Yanban Pita da wasip yanek yagit, “Gak da gen unun yosol nak dima nandisat.”

⁷¹ Yan yanek wigaron pigakwan oman minat kinda Pita kanek amin unudon akgwit yan yoyigit, “On amin unun Yesu Nasaret amin gat kisi egipgwit.”

⁷² Yan yanban Pita aeni geni anteban anek yan iyigit, “Asisi, nak unun amin dimasi nandan imisat!”

⁷³ Timisok di egek amin kapmatjok akgwit unun da kin Pita yan iyiwit, “Gak dakon tek nandano asi gak unun amin kabi dakon kokup isalni kinda yan asak, do gak unun da kabikon nani yan nandaman.”

⁷⁴ Yan yanba Pita da tebaisi yanek yagit, “Asisi dayisat, amin unun yon nak dimasi nandan imisat. Top yosot kan, Pinjok da nak tagi anupbal asak!”

Yan yanakwan unudon gin pup gen yagit.

⁷⁵ Yanban nandanek Pita Yesu da gen yagit unun do buri pisagit. Gen unun yan yagit: “Pup da gen dima yanakwan gak da nak do wasip yanbi kosit kapbi akdisak.” Pita da gen unun do buri pisanban wanga pigi kunam madepsi takgit.

27

Yesu Pailaron anaj k̄iwit

(Mk 15.1 ae Lk 23.1-2 ae Jn 18.28-32)

¹ Wisawisa do mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat ae kila amin gat da muwugek Yesu anakba kimotjak do yan dagok awit.

² Anek Yesu kisiri waman anki gapman dakon mibiltok amin Pailat da kisiron yipgwit.

Judas kimakgit

(Ya 1.18-19)

³ Judas Yesu uwal da kisiron yipgut amin kanban Yesu kimotjak do yan dagok anakwa mabisi at yan nandagit. Anek nandak nandakni kulabik anek silwa monej 30 yan timikgit unun mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat ae kila amin gat do aeni panjobil yomgut.

⁴ Yominek yan yoyigit, “Nak sunsi anek amin kilegi kinda uwal da kisiron yipmat. Unun ji da anakba kimotdisak.”

Yoyinban yan iyiwit, “Unun nin dakon yo dima. Unun gak dakon yo gin.”

⁵ Yan yanba Judas silwa monej unun telagi yut da nagalgwan dapban pigakwa kin iyi tipgut.

⁶ Aban mukwa sogok amin dakon amin madep kabi da silwa monej unun timigek yan yawit, “Monej on yawi dakon tomni. Do telagi yut dakon monej gat kisi yopnejan kan, gen tebanin yapdaman.”

⁷ Yan yanek unun monej ban miktim kwoba wasawit miktim tim kinda yuman nawit. Yuman nanek amin dubagikon da abin kimokgon unun dakon amin kimakba popyop tamo kinda wasawit.

⁸ Yan awit do unun miktim tim unun do Yawi Miktim yan yawit da yon.

⁹ Yan anakwa kombi amin Jere-maia da gen mandagit unun bami noman tagit. Gen unun yan,

“Israel amin da unun amin yuman noni do silwa monej 30 ban tomni yomgwit.

¹⁰ Yan anek Amin Tagi da nayigit, unun da tilagon unun monej ban miktim kwoba wasawit miktim tim kinda yuman nawit.”

Gak Juda amin dakon kila amin madep, ma?

(Mk 15.2-5 ae Lk 23.3-5 ae Jn 18.33-38)

¹¹ Yesu gapman dakon mibiltok amin Pailat da inamon agakwan Pailat da yan iyigit, “Gak Juda amin dakon kila amin madep, ma?”

Yanban Yesu da gen kobogi yan yagit, “Yosol unun mani.”

¹² Yan yanban mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat ae kila amin diwari gat da gen yan iminba gen kobogi kinda dima yoyigit.

¹³ Yan aban Pailat da aeni iyigit, “Amin on da gak wasok yokwi agil do gen morapmi yan gaman. Unun dima nandisal, ma?”

¹⁴ Yan yanban Yesu da gen kobogisok kinda dimasi yanakwan Pailat da Yesu do nandaban njwakjwarisi agit.

Pailat da Yesu tilak kindapmon kimotjak do yan dagok agit

(Mk 15.6-15 ae Lk 23.13-25 ae Jn 18.38-19.16)

¹⁵ Bilagi bilagi Yapyap Bilak bisapmon gapman dakon mibiltok amin da wasok kinda yan agit. Minjat aminyo da amin kinda dam tebanon yikdak unun mani yanakwa, Pailat da pulugan yopban kin kin awit.

¹⁶ Unun bisapmon amin yokwisi kinda dam tebanon yikgit, mani Barabas.

¹⁷⁻¹⁸ Amin abin muwugakwa Pailat da amin da Yesu do nandaba yokwi tanban top yanek gen pikon yipgwit yan nandagit. Yan nandanek Yesu anjutanek yan

yoyigit, “Ji dakon galaktok namın nan pulugan yipbo jikon opjak, Barabas do nandan bo Yesu mani kinda Kristo yan yon unun nan?”

¹⁹ Yan yanek Pailat gen kokwin tamokon yigakwan miñatni da gen kinda yan yipban apgut, “Nak unun amin kalbi dipminon kat, do jigisi nandisat. Unun amin kilegisi, do gak yo kinda dimasi an ibi.”

²⁰ Mani mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat ae kila amin gat da miñat amin kabi madep buri suganek yan yoyiwit, “Ji Pailat da Barabas nan puluganek Yesu nan anakban kimotjak do iyini.”

²¹ Yanba Pailat da aeni yan yoyigit, “Ji dakon galaktok on amin bamoron nan namın nan pulugan yipbo kisak do nandan?”

Yoyinban “Barabas nan” yan yawit.

²² Yanba yan yoyigit, “Yesu, mani kinda Kristo yan yon, unun do nanañ an iben?”

Yan yanban amin kisi da yan yawit, “Tilak kindapmon anakba kimotjak!”

²³ Yanba Pailat da yoyigit, “Mibili nido? Ni gulusun nan agit?”

Yanban mibitok yawit si yapmanek madepsi yan tidanek yawit, “Tilak kindapmon anakba kimotjak!”

²⁴ Yanba Pailat da iyi yan nandagit, “Gen yoko dima nandanek emat madepsi akdan.” Yan nandanek miñat amin kabi madep da dabilon kisitni pakbikon suganek yan yoyigit, “On amin kimakban nak da diwari dima paken, ji da pani.”

²⁵ Yanban amin kisi da geni yan antobil imgwit, “Nin gat ae miñat monjyonin gat da kimotjak dakon kobogi tagi panen.”

²⁶ Yan yanba Pailat da Barabas pulugan yipban miñat amin

kabiyokon kigit. Kinakwan emat amin yoyinban Yesu baljawit. Aba don tilak kindapmon anakba kimotjak do yoyigit.

Emat amin da Yesu jigilagon da abin yipgwit

(Mk 15.16-20 ae Jn 19.2-3)

²⁷ Gapman dakon emat amin da Yesu abidan anan gapman dakon yut madepmon wigakwa emat amin diwari kisi abin Yesu angwasiñek akgwit.

²⁸ Anek Yesu iyi dakon imalni iligek kila amin madep da imal gami dubak pan unuden kinda pan imgwit.

²⁹ Yan anek nap keli ton nan kila amin madep dakon pelit yombem kinda wasan busunikon aba pigigit. Aba pigakwan kindap kirin kinda kisiri aminsi tet do yipman imgwit. Yipman iminjek gawak iminjek topmon da man madep iminjek gen yan iyiwit, “Gildat tagi, Juda amin dakon kila amin madep!”

³⁰ Anek ilip sul iminjek kindap kirin kisirikon yipgwit unun gwayen busunikon kosiri morapmi baljawit.

³¹ Anek topmon da man madep imin mudanek imal gami iligek iyi dakon pabi pigik pan imgwit. Pan iminjek tilak kindapmon anakba kimotjak do ilik anan kiwit.

Yesu tilak kindapmon anakgwit

(Mk 15.21-32 ae Lk 23.26-43 ae Jn 19.17-27)

³² Kosiron kinjek emat amin da Sairini kokupmon amin kinda kawit, mani Saimon. Unun tebai iyinba Yesu dakon tilak kindapni guramikban kiwit.

³³ Kin miktim tim kinda mani Golgata unudon altawit. (Golgata dakon mibili unun Busun Kidat fleñ.)

³⁴ Kin altanek wain gat ae pakbi isipmi kinda gat iktagilek iminba

nan nandat anek nok do kurak tagit.

³⁵ Anjakwan tilak kindapmon anagek emat amin da satu wasok anek imalni kokwinik timikgwit.

³⁶ Satu wasok aba mudarban miktimon pabin yigek kila anek kan egipgwit.

³⁷ Kwen busunikon mibili nido anjakgwit unun dakon but piso yan mandawit, ON YESU, JUDA AMIN DAKON KILA AMIN MADEPNI

³⁸ Kabo noknok bamori Yesu gat kisi dapgwit. Kinda aminsi tetdo, ae kinda gwander tet do tilak kindapmon dapman dapman awit.

³⁹ Amin kin ap awit unun da yanba yokwi tok an iminek wunda kwalkwal anek yan iyiwit,

⁴⁰ “Gak Telagi Yut Madep tuwilek gildat kapbi da butgwan ae witjik do yagil, do giptingo anknokni! Gak asi Pin kop dakon Monji egisalon tilak kindapmon da pi!”

⁴¹ Yan yanba mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat gen teban yoyindet amin gat ae kila amin gat unun kisi yan gin jigilak iyinek yawit,

⁴² “Amin diwari panpulugagit da nido iyi anpulugok do antidok asak? On Israel amin dakon kila amin madepni ma! Kan tilak kindapmon da pinban kanek nandan gadan imnen.

⁴³ Pin kop nandan gadan iminek yan yosok, ‘Nak Pin kop dakon Monji egisat.’ Pin kop da Monji anpulugok do nandisak kan, tagi anpulugosak.”

⁴⁴ Unuder gin kabo noknok bamot teri teri dapbi ununyo kisi yanba yokwi tok yan gin agimal.

Yesu kimakgit

(Mk 15.33-41 ae Lk 23.44-49 ae Jn 19.28-30)

⁴⁵ Gildat binap 12 kilok miktin kisi pilin tuk anjakwan kin pilindo 3 kilok agit.

⁴⁶ kilok anakwan Yesu da yan tidanek yan yagit, “Eli, Eli, lama sabaktani?” Gen unun dakon mibili yan:

“Pin kopno, Pin kopno, nido nepman dekdal?”

⁴⁷ Yan yanban amin diwari kapmatjok akgwit unun nandanek yawit, “Nandan, unun Elaija do yan imisak.”

⁴⁸ Yanba unudon gin amin kinda tintim yanek kin yo kinda gugidan yombem jol diwaron waman wain gat ae pakbi isipmi gat unungwan sibinek Yesu da nosak do anenak imgut.

⁴⁹ Anjakwan diwari da yawit, “Yum kanba konek. Elaija da abin anpuluganban konek bo dima?”

⁵⁰ Yan yanakwa Yesu aeni yan tidanek wupni yipban kinakwan kimakgit.

⁵¹ Kimagakwan unun bisapmon gin Telagi Yut Madep dakon yoma imal unun kwen da sulugi pin mibilikon daganek timi bamori agit. Yan anakwan miktin wudip anakwan tip madep morapmi da sulugiwit.

⁵² Unun yo morap altanakwa amin kimakba yopmangan tamo wital kinakwa Pin kop dakon amin morapmi kalip kimakba yopbi unun pidawit.

⁵³ Pidan don Yesu da kimoron da pidanakwan telagi kokup papmon pukwa amin morapmi da pindakgwit.

⁵⁴ Anakwa emat amin 100 dakon kila amin gat ae emat amin Yesu do kan egipgwit amin unun wudip ae yo morap altawit unun pindagek si pasalgwit. Pasalek yan si yawit, “On amin asisi Pin kop dakon Monji egipgut.”

⁵⁵ Anjakwa minjat diwari dubagisogon da agek yo unun pindakgwit. Yesu Galili miktim yipman abinjan unun minjat kabi da yol awilek oman an iminek agipgwit.

⁵⁶ Unun kabikon kinda mani Maria, kokupni Makdala. Ae Maria njwakjwari kinda Jems gat Josep gat dakon menji. Ae Sebedi dakon monji bamot unun dakon menji kisi akgwit.

Yesu dakon bumjotni tip kinamgwan yipgwit

(Mk 15.42-47 ae Lk 23.50-55 ae Jn 19.38-42)

⁵⁷ Pilindo yoni morapmi amin kinda Arimatea kokupmon da apgut. Unun mani Josep. Unun Yesu dakon panjetni kinda.

⁵⁸ Josep unun Pailaron kin Yesu dakon bumjotni abidok do iyigit. Iyiban emat amini yoyiban bumjotni Josep do imgwit.

⁵⁹ Iminba abidan anki imal garagi mini kinda nan wamanek

⁶⁰ anki iyi dakon tip kinam amin kimakbi do kaluk pasinbi unjungwan anki yipgut. Yipmanek tip madepsi kinda antobilban abin yoma sopmanjakwan yipman kigit.

⁶¹ Maria Makdala kokupmon nani gat ae Maria kinda gat tip kinam da kapmatjok yigek yo agit unun nomansi kagimal.

Emat amin da tip kinam do kila awit

⁶² Sabat bisap do tagap tok an mudanek wisa dagokdo mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat ae Parisi amin gat Pailaron kiwit.

⁶³ Kin yan iyiwit, "Top amin si egipgut bisapmon gen kinda yan yagit, 'Gildat kapbi mudanakwa kimoron da pidoken' yan yagit.

⁶⁴ Yan yagit, do gak obip amingo tebaisi yoyinbi tip kinam dakon

kila tebaisi anjakwa wigi gildat kapbi mudoni. Yan dima ani kan, panjetni da abin bumjotni kabo ankisibin ankinjek Yesu kili pidak yan amin yoyikdan. Yan ani kan, mibiltok iyi do top gen yagit unun yapmanek top gen yokdan unun da yo yokwisi kinda akdisak."

⁶⁵ Yanba Pailat da yan yoyigit, "Ji obip amin timikba kin tip kinam unun niansi anek kilani ak do nandan unun da tilagon yoyinba ani."

⁶⁶ Yan yoyinban tip kinamon kin tip madep yoma kaga sopguron tilak kinda dima abidoni do yipgwit. Yipmanek obip amin da kilani tebaisi ani do yopba akgwit.

28

Yesu kimoron da pidagit

(Mk 16.1-10 ae Lk 24.1-10 ae Jn 20.1-18)

¹ Sabat bisap mudanjan pakgwit da Sonda wisa dagokdo Maria Makdala kokupmon nani gat ae Maria kinda gat tip kinam kok do kigimal.

² Kinakwal unjudon gin wudip madep agit. Anjakwan Amin Tagi dakon anjelo kinda Kwen Kokupmon da pin tip madep unun antobilban kinakwan kwenikon yikgit.

³ Anjelo unun mal da yan tenjanjanakwan imalni unun gik sitnan yombem kwakwagisi agit.

⁴ Obip amin unun kan pasal nimnimik man pagek kimakbi yombem awit.

⁵ Yan anjakwa anjelo da minjat bamot yan yoyigit, "Jil dima pasoljil. Yesu tilak kindapmon anakbi nan wusik do abamal yan nandisat.

⁶ Yesu yagit da aripmon Pin kop da kili aban pidak. I don dima egisak. Abin tamoni do konjil.

⁷ Jil tepmisi kin panjetni yan yoyinjal, 'Unun Pin kop da kimoron

nan kili aban pidak. Mibiltan daminek Galili miktimon kik, do unudon kin koni.' Nak gen on dayik do pit."

⁸ Yan yoyinban minat bamot unun pasalgimal, mani kisik kisik nandanek timtim yanek panjet kabini gen unun yoyik do kigimal.

⁹ Kinakwal Yesu gat domdom anek yan yoyigit, "Wisa dagokdo tagisi." Yan yoyinban kandapmi abidanek gawak imgumal.

¹⁰ Anakwal Yesu da sanbenek yan yoyigit, "Dima pasoljil. Jil kin notnoni kabi yoyinbal Galili kin unudon nandani."

Obip amin dakon gen

¹¹ Minat bamot kinakwal obip amin diwari tip kinam dakon kila awit unun da kokup papmon kin mukwa sogok amin dakon amin madep kabi yo morap altawit unun dakon gen morap yoyin mudawit.

¹² Yoyinba mukwa sogok amin dakon mibiltok amin gat ae kila amin gat muwugek nian ano kilek tosak yan do gen panjosit awit. Anek obip amin do monen madepsi yominjek

¹³ yan yoyiwit, "Ji yansi yoni, 'Nin kalbi pak injanapno panjetni da abin bumjotni kabo ankisiben.'

¹⁴ Gapman dakon mibiltok amin da unun dakon geni nandisak kan, nin da iyino buri manjakwan jikon jigi kinda dima tosak."

¹⁵ Yan yoyinba obip amin monen timigek geni guramikgwit. Gen unun Juda amin da yan an iren aba abisokyo kisi yan gin yon.

Yesu da panjet kabini Pinjop dakon pi ani do yoyigit

(Mk 16.14-18 ae Lk 24.36-49 ae Jn 20.19-23)

¹⁶ Panjetni 11 kabi Galili miktimon kin, Yesu da kabap kinda unudon wigini do kili yoyigit unudon wigiwit.

¹⁷ Wig Yesu kanek gawak imgwit, mani diwari da but bamot awit.

¹⁸ Anakwa Yesu da panjet kabinikon kinjek yan yoyigit, "Pinjop da yo morap Kwen Kokupmon ae miktimon kila aben dakon pi nak do yan mudan namgut.

¹⁹ Unun do ji miktimi miktimi kin minat amin morapyo panpulugarba nak dakon panjet kabino dagoni. Anek Dat ae Monji ae Telagi Wup unun da manon telagi pakbi son yomni.

²⁰ Nak da gen dayin doligim unun kisisi guramitni do yoyinjetni. Nandani, nak ji gat gildari gildari egapno miktim dakon bisap mudosak."

Gen Bin Tagisi Mak da Mandagit

But piso gen

Mak unun Jerusalem kokup papmon egek tagagit, ae Yesu da gen yagit ae pi agit unun pindak nandanjo agit, mani Yesu dakon panjetni kinda dima. Don Pita gat kalonji agek Pinjok dakon pi agimal. Ae don Pol Banabas gat agek pi awit.

On papiagwan gen wasok wasogi da yan yosok, "On unun Pinjok dakon Monji, Yesu Kristo dakon Gen Bini Tagisi idon da wasosok." Ae on papia da Yesu tapmimni tonj ae pi mibili mibili asak dakon yan dagok an ibi yan nolinjan komanj. Tapmimni gat ae yan dagok an ibi dakon tilakni unun minjat aminyo yoyin dekgit, ae kon yolgite, ae minjat aminyo dakon yokwini wiririk yomgut unudon komanj. Yesu da iyi do "Nak Amin Dakon Monji" yan yosok. Ae minjat aminyo morapmi yumanj nanj yop do anek naga dakon egip egipno parekdat yan yosok. (10.45)

Mak da Yesu da pi agite do morapmi yosok, mani Yesu da gen yagit unun do morapmi dima yosok. Mibiltok Jon Telagi Pakbi Sogok Amin da pi agite gat, ae Yesu da telagi pakbi sogite, ae Sunduk da Yesu anjkewalgite do Mak unun do yosok. Don Yesu da jigite mibilibi mibilibi pawite amin do bupmi nandanj yominjek yoyin dekgite unun nolisak. Mibiltok panjet kabi Yesu da pi agite unun dima nandaba pisagite, mani don yawori kanja pisagite.

Ae don minjat aminyo da Yesu dakon uwalni daganjek jigite morapmi imgwite. Ae Gen Bin Tagisi dakon mibite do Mak da Yesu da kimagek pidagite unun do yosok.

Yesu minjat aminyo Pinjok da Amin Kila Asak unun yoyik do apgut

(Kilapmi 1.1-3.6)

Jon gen yagit

(Mt 3.1-12 ae Lk 3.1-9 ae 3.15-17 ae Jn 1.19-28)

¹ Yesu Kristo, Pinjok dakon Monji, unun dakon Gen Bin Tagisi idon da wasosok.

² Kombi amin Aisaia da gen yan mandagite:

"Nandani, geno yan tenjenosak do amin kinda yabekgo unun da mibiltan gamjak.

Anjek kositgo anjnoman asak.

³ Miktim amin da aripmi dima egipmi timon amin kinda da yan tidanjek yosok,

'Amin Tagi dakon kosite andimdim ani, kositni pasin anjmilip ani.'"

⁴ Gen unun da tilagon Telagi Pakbi Sogok Amin Jon da miktim amin da aripmi dima egipmi timon kinj altagite. Altanjek but tobil anjek telagi pakbi sonjakwa Pinjok da diwarini yopmanj yomjak do yoyigite.

⁵ Anjakwan Judia miktimon ae Jerusalem kokup papmon egipgwite amin Jonon kiwite. Yokwini yanjkwok anjakwa Jordan Pakbikon telagi pakbi sonj yomgut.

⁶ Jon da ilikba pigik panj egipgut unun bit madep kinda mani kamel unun dakon dangwani banj wasanji. Anjek bit gip kinda boban napmi do wamgut. Japni unun pilak pilak ae kabanj kok.

⁷ Gen yan yagite: "Amin kinda nak da manjikon apdisak. Unun dakon tapmim da nak dakon tapmim yapmandak. Nak oman monjini dakon pinbinisi egisate, do kandap gwilni dakon nap pabinj yigek tagite dima witalgalenj.

⁸ Nak pakbisi ban telagi pakbi sonj damisat, mani unun da Telagi Wup sonj damdisak.”

Jon da Yesu telagi pakbi sonj

(Mt 3.13-17 ae Lk 3.21-22)

⁹ Unun bisapmon Yesu Nasaret kokup Galili Provins yipmanjek apgut. Apban Jon da Jodan Pakbikon telagi pakbi sonjimgut.

¹⁰ Aban pakbikon da wijek wijek Yesu yan kagit: Kudu witdal kinjakwan Telagi Wup kinarim da miktimon par unun da tilak iyikon pigit.

¹¹ Anakwan Kwen Kokupgwan da gen kinda yan altagit: “Gak Monjino. Butdasi galak tar gamisat. Butno gak do tagisi asak.”

Sunduk da Yesu anjekwalgit

(Mt 4.1-11 ae Lk 4.1-13)

¹² Unudon gin Wup da Yesu yabekban miktim amin da aripmi dima egipmi timon kigit.

¹³ Kin unudon gildat 40 egakwan Sunduk da anjekwalgit. Bit kilapyo da bikbigon egakwan anjelo da anpulgawit.

Yesu da pini wasanjek panjetni timikgit

(Mt 4.12-17 ae Lk 4.14-15)

¹⁴ Jon dam teban yutnon yipba yigakwan Yesu Galili Provinskon kigit. Kin Pinjkop dakon Gen Bin Tagisi yan tentenanjek yan yagit,

¹⁵ “Pinjkop da Amin Kila Akdisak unun dakon bisap kwan tosok. Unun do ji but tobil anek Gen Bin Tagisi unun do nandan gadani.”

¹⁶ Yesu da Galili Pakbi idap kidipmin kinjek Saimon gat padige Andru gat pindakgit. Unun amin bamot tap kilap simil simil yikni pakbi idapmon mabal pigakwan egipgumal. Pini unun tap kilap simil simil do pi agak amin bamot.

¹⁷ Unun amin bamot pindagek Yesu da yan yoyigit, “Abin nak nolgil, anakwal amin timit timit dakon kosit doliko.”

¹⁸ Yanban unudon gin tap kilap simil simil yikni yopmanjek Yesu yolgimal.

¹⁹ Yesu da timisok di kinjek Jems, Sebedi dakon monji gat padige Jon gat pindakgit. Unun bamot boron yigek tap kilap simil simil yikni bisawik panmilip anyo anakwal pindakgit.

²⁰ Pindagek unudon gin yan yoban nandanjek datni Sebedi gat pi amini gat boron si yigakwa Yesu yolgimal.

Yesu da Kapaneam kokupmon pi agit

(Lk 4.31-37)

²¹ Yesu gat panjetni gat Kapaneam kokupmon kiwit. Kin altanjek Sabat bisapmon Yesu da Juda amin da muwut muwut yutnon wigek Pinjkop gen yoyigit.

²² Gen teban yoyijdet amin da tilagon dima yagit, amin mani tonj da tilagon yagit, do amin da Pinjkop gen yogokni do nandaba njwakjwarisi agit.

²³ Anakwan unudon gin konji tonj amin kinda da yan tidanjek yan yagit,

²⁴ “Yesu, Nasaret amin, gak niban anjnim do nandisal? Nin panjupbal ak do abil? Nak nandan gamisat, gak Pinjkop Dakon Telagi Amini.”

²⁵ Yan yanban Yesu da gen tebaisi yan iyigit, “Gak gen dima yanek amin on yipman det!”

²⁶ Yanban konj da amin unun ukwayigek madepsi yan tidanjek yipman degek win kigit.

²⁷ Win kinjakwan amin da unun kanjek wuripdagek notni yoyin yoyin anek yan yawit, “Mao, unun ni yo kinda da altosok? On amin

gen n̄wakn̄warisi yosok. Amin mani ton̄ da tilagon yosok. Kon̄ gen yoyin̄ban geni guramikgan̄.”

²⁸ Yan̄ yan̄akwa man bini da tepmisi iren̄ tan̄ek Galili Provins aripmisi agit.

Yesu da Pita dakon yopmi an̄milip agit

(Mt 8.14-15 ae Lk 4.38-39)

²⁹ Juda amin da muwut muwut yutnon da pin̄ek un̄udon gin Jems gat Jon gat timikban, Saimon gat Andru gat un̄un da yutnon wigiwit.

³⁰ Un̄un yutnon Saimon yopmi giptimi kindapmi son̄akwan sot an̄ek pakgit. Un̄un dakon mibili

³¹ iyin̄ba Yesu kin̄ kisitnikon abidan̄ek ilikban pidagit. Yan̄ aban sotni yipman̄akwan jap noni do oman agit.

Yesu da sot amin morapmi pan̄milip agit

(Mt 8.16-17 ae Lk 4.40-41)

³² Gildat pigakwan pilindo sot amin gat kon̄ni ton̄ amin gat kisisi Yesukon pan̄pan̄ apgwit.

³³ An̄ek kokup amin kisi morap yut un̄un da yomakon muwukgwit.

³⁴ Muwugakwa Yesu da amin morapmisi sot mibili mibili awit un̄un pan̄milip agit. An̄ek kon̄ni ton̄ amin morapmi kon̄ni yol yomgut. An̄ek kon̄ un̄un nandan̄ imgwit, do yan̄sop an̄jomgut.

Yesu Galili miktimon agipgut

(Lk 4.42-44)

³⁵ Wisa dima dagan̄akwan Yesu pilisisok pidan̄ yut yipman̄ek miktim amin da aripmi dima egipmi timon pan̄ki egek bisit pi agit.

³⁶ An̄akwan Saimon gat notni kabi gat Yesu wisin̄ek apgwit.

³⁷ Abin̄ an̄alon an̄ek iyiwit, “Amin morapmisi da gak wisan̄.”

³⁸ Yan̄ba yan̄ yoyigit, “Nak un̄un amin kabi dogin dima pigim. Do nin kokup tan̄ an̄an̄ kwan̄ un̄udon

kin̄ek Pin̄kop gen yoyiken̄. Nak pi un̄un ak do pigim.”

³⁹ Yan̄ yan̄ek Galili Provinskon dukwan dukwan kisi agek Juda amin dakon muwut muwut yut morapmon Pin̄kop dakon gen yoyin̄ek kon̄ yol yomin̄ek agipgut.

Yesu da amin kinda wuda tebani ton̄ an̄milip agit

(Mt 8.1-4 ae Lk 5.12-16)

⁴⁰ Amin wuda tebani ton̄ kinda da un̄udon kin̄ek n̄wakben̄ an̄ imin̄ek bisit tebai yan̄ iyigit, “Pin̄kop da dabilon kilek token̄ do nandisal kan̄, tagi an̄milip abi kilek token̄.”

⁴¹ Yan̄ban Yesu da un̄un do bupmi nandan̄ek kisitni amin un̄un da kwenon witin̄ek yan̄ iyigit, “Kilek toki do nandisat, do pasil gamni!”

⁴² Yan̄ iyin̄ban un̄udon gin wudani kibidan̄akwa giptimni kilek tagit.

⁴³ Kilek tan̄ban un̄udon gin Yesu da amin un̄un yabegek gen tebai yan̄ iyigit,

⁴⁴ “Gak un̄un dakon mibili amin dima yoyiki. An̄ek mukwa sogok aminon kin̄ek giptimgo yoliki. An̄ek Moses da yagit un̄un da tilagon paret an̄aki amin da asi kilek tal yan̄ gandani.”

⁴⁵ Yan̄ yan̄ban yum kan̄ek kin̄ gen bin yan̄ an̄iren̄ agit. Un̄un do an̄ek Yesu kokup papmon noman kisak do nandaban tidok tagit. Kokup ilen̄i ilen̄ikon gin agakwan amin morap dukwan dukwan egipgwit Yesukon apgwit.

2

Yesu da amin kisiri kandapmiyo kimakbi kinda an̄milip agit

(Mt 9.1-8 ae Lk 5.17-26)

¹ Yesu gildat di egi aeni Kapaneam kokupmon kin̄ek yutnikon wigakwan kokup amin da abapni dakon gen nandawit.

² Nandan̄ek morapmisi da yutnon muwuk tugan̄ek diwari

yomakon yik tugaŋba Piŋkop dakon gen yoyigit.

³ Yoyiŋakwan amin kabi kinda apgwiron da amin ⁴ kabi da amin kisiri kandapmiyo kimakbi kinda wamaŋ unjudon anapgwit.

⁴ Anek yutnon awigi Yesu da buron yipdo anek aminon kwa tidanba yut kwenon awigiwit. Awigek Yesu da si yikgit da kwenon yut tuwilba kosit pisanakwan unjudon da amin unun wayigon pagakwan nap anyawot anakwa pigigit.

⁵ Yaŋ anakwa Yesu da nandan gadatni kanek amin kisiri kandapmiyo kimakbi yaŋ iyigit, “Monji, diwarigo yopman gamisat.”

⁶ Yaŋ yaŋban gen teban yoyiŋdet amin diwari unjudon yikgwit unun da buri da yaŋ nandawit,

⁷ “Ma, amin on ni gen naŋ yosok? On Piŋkop kulabisak on! Namin amin da diwari wiririt pi asak? Unun pi Piŋkop dagan agagi!”

⁸ Yaŋ nandanakwa Yesu unun burikon da pindak nandan yomiŋ mudanek yoyigit, “Ji nido butjikon da nandak nandak unun nandan naman?”

⁹ Jit da tagapmi, amin kisiri kandapmiyo kimakbi yaŋ iyikdo, ‘Diwarigo wiririk gamisat’, bo unuden iyikdo, ‘Pidan yalin potgo timigek pilik bamok aki?’

¹⁰ Amin Dakon Monji unun miktimon diwari wiririt dakon pi asak do yaŋ mudan ibi yaŋ nandaba pisolak do on amin anmilip aben.” Yaŋ yanek amin kisiri kandapmiyo kimakbi yaŋ iyigit,

¹¹ “Nak gayisat, pidan yalin potgo timigek yutgokon ki.”

¹² Yaŋban unjudon gin amin morapmi da dabilon yalin potni timigek abigigit. Yaŋ anakwan amin kawit unun da tamtam yanek

Piŋkop ankisinek yawit, “Yo kalugisi altanban koman!”

Yesu da Liwai (Matyu) yaŋ imgut (Mt 9.9-13 ae Lk 5.27-32)

¹³ Yesu yaŋ anek aeni pakbi idap ilenikon pigigit. Pigakwan amin morapmi yol anan unjudon kwa Piŋkop gen yoyigit.

¹⁴ Anek unjudon da kinek Liwai, Alpius dakon monji, takis timit timit yutnikon yigakwan kagit. Kanek yaŋ iyigit, “Abiŋ nak nol.” Yaŋban Liwai pidanek Yesu yolgit.

¹⁵ Anakwan Yesu Liwai da yutnon kwan yigek jap nawit. Moneŋ timit timit amin ae yokwi pakpak amin morapmi Yesu gat panjetni gat jap nawit. (Unuden amin morapmisi da Yesu yolgwit.)

¹⁶ Unjudon Parisi amin diwari yikgwit unun gen teban yoyiŋdet amin. Unun da Yesu moneŋ timit timit amin gat ae yokwi pakpak amin gat kisi yigek jap nanba kanek panjetni yaŋ yoyiwit, “Ma, unun nido takis timit timit amin gat ae yokwi pakpak amin gat kisi yigek jap non? Unun tagi dima.”

¹⁷ Yanba Yesu da nandanek yoyigit, “Amin sotni mini unun wuda wamagon dima kwan. Amin sotni ton unun dagan wuda wamagon kwan. Nak amin kilegi yaŋ ilit do dima opgum, yokwi pakpak yaŋ ilit do opgum.”

Jap kelkel dakon gen

(Mt 9.14-17 ae Lk 5.33-39)

¹⁸ Jon dakon panjetni gat ae Parisi amin gat unun bisapmon Piŋkop do nandanek jap kelek egipgwit. Anakwa amin diwari unun Yesukon kinek yaŋ iyiwit: “Jon dakon panjetni gat ae Parisi amin dakon panjetni gat unun Piŋkop do nandanek jap kelek egakwa gak dakon panjetgoni nido jap nanek ekwan?”

¹⁹ Iyiba Yesu da yoyigit, “Monjisok minat pak do an unun

bisapmon notni gat jap kelek tagi egipni? Dima. Monjisok egakwan jap kelek aripmi dima egipmi.

²⁰ Mani don monji unjun abidan anan kinakwa notni unjun bisapmon jap kelek ekwan.

²¹ “Nin ilikba pigik garanj pu-dan kwikon imal diwat kalugi pak-bikon dima suganbi kindan nan bup-nom kan, pakbikon sugono imal diwat unjun da garanj ilikban pu-dan ki madepsi akdisak.

²² Ae amin kinda da wain kalugi tibiri meme gip ban wasanbi tibiri kalipmikon kolesak kan unjun tagi dima. Yan asak kan, wain da pukwa paptan meme gip kirinjagakwa wain man mudokdan. Amin da wain kalugi meme gip kalugikon kolejba wain gat meme gip gat kisi tagi tomal.”

Sabat bisap dakon gen

(Mt 12.1-8 ae Lk 6.1-5)

²³ Sabat kindakon Yesu gat panjetni gat unjun wit pi kaga kindakon kiwit. Kinjek panjetni da wit bami diwari jimik dagawit.

²⁴ Anakwa Parisi amin da Yesu yan iyiwit, “Pindat, amin Sabat bisapmon nido gen teban yap-manjek pi an?”

²⁵ Yanba Yesu da yoyigit, “Dewit ae amin kabini jap do anek yo awit unjun ji manjin nandanjo awit bo dima?”

²⁶ Unjun Abiata da mukwa sogok amin dakon mibiltok amin egipgut bisapmon yan awit. Pinjop da yut-non wigek bret Pinjop do parekbi unjun timik nanek amin kabini kisi do yoban nawit. Bret unjun amin isali da dima nok nogi, mukwa sogok amin dagin tagi nawit.”

²⁷ Yan yanek yagit, “Sabat bisap unjun do nandaba yo madep anakwan amin kirinjik yoman unjun da tagi dima asak. Sabat bisap unjun amin panpulugok do anek yipbi.

²⁸ Yan do, Amin Dakon Monji unjun Sabat bisap unjun dakon Amin Tagini egisak.”

3

Yesu da Sabat bisapmon amin kindan anmilip agit

(Mt 12.9-14 ae Lk 6.6-11)

¹ Yesu aeni bisap kindan gat Juda amin da muwut muwut yutnon wigek amin kindan kisiri girenjiki kindan yikban kagit.

² Unjun da Sabat bisapmon amin panmilip aban kanjek gen pikon yipner yanon da amin diwari Yesu tebai kanjek yikgwit.

³ Anakwa Yesu da amin kisiri girenjiki yan iyigit, “Amin da inamon pidan at.”

⁴ Pidan agakwan minat aminyo yan yoyigit, “Sabat bisap dakon gen teban da yokwi anen do yosok? Bo tagi anen do yosok? Amin panmilip anen do yosok, bo dapba kimotni do yosok?” Yanban gen tamoni dima iyiwit.

⁵ Yan anakwa but tebani do butjap nandagit. Anek butni yokwi tanban kobok tobil tobil anek pindagek amin kisiri girenjiki yan iyigit, “Kisitgo anjini an a.” Yanban amin unjun kisiri anjini an aban kilek tagit.

⁶ Anakwan unjudon gin Parisi amin kinjek Erot dakon amin kabi unjun gat muwugek “Nian anek anjaten?” yan do gen panjosit awit.

Yesu da tapminni yoliban kokup isalni da dima nandan gadanimgwit

(Kilapmi 3.7-6.6)

Minat amin kabi madep da Yesu yolgwit

(Lk 6.17-19)

⁷ Yan anakwa Yesu da panjetni timikban pakbi idapmon kiwit.

Kinjakwa Galili amin morapmisi da yolgwit. Ae unun gin dima, Judia miktimon da,

⁸ ae Jerusalem kokup papmon da, ae Idumea miktimon da, ae Jordan Pakbi usugap tet amin, ae Tair ae Saidon kokup tetgin do amin morapmi da Yesu dakon wasok agakni dakon gen bin nandanjek apgwit.

⁹ Amin madepsi apgwit do Yesu da pan̄detni yan̄ yoyigit, “Amin morapmisi do gitni gitni aba kan̄ bot kinda an̄noman aba nak unudon milkan̄ wigiken.”

¹⁰ Yesu da sot wudani ton̄ morapmi pan̄milip agit, unun do an̄jek sot wudani ton̄ amin Yesu igayik do an̄jek ukwayit ukwayit an̄jek Yesu da buron kiwit.

¹¹ Kinjakwa kon̄ unun Yesu kan̄jek miktimon gawagek madepsi yan̄ tidan̄jek yawit, “Gak Pin̄kop dakon Monji.”

¹² Mani Yesu da mibilni dima yan̄ tenten̄oni do yan̄sop tebaisi an̄jomgut.

Yesu da pan̄detni 12 timikgit

(Mt 10.1-4 ae Lk 6.12-16)

¹³ Kili Yesu pakbi idap yipman̄jek ilen̄ kindakon wigigit. Wigek yabekbini dagoni do nandagit amin yoyin̄ban iyikon abin̄ muwukgwit.

¹⁴⁻¹⁵ Amin 12 unun gat egipni do yabekbi kabini timikgit. An̄jek yan̄ yoyigit, “Ji yabekgo kin̄ Pin̄kop gen amin yoyini, ae kon̄ yolni do yan̄ mudan̄ dabo kon̄ yolni.”

¹⁶ Yabekbini 12 unun dakon mani yan̄:

Saimon (mani kalugi Pita yan̄ iyigit),

¹⁷ ae Jems, Sebedi dakon monji, ae Jems dakon padige Jon (unun bamot mani Boanages yan̄ yoyigit, unun dakon mibili Kiririn̄ Amin),

¹⁸ ae Andru,

Pilip,
Batolomiu,
Matyu,
Tomas,
Jems Alpius dakon monji,
Tadius,
Saimon Selot,

¹⁹ ae Judas Iskariot (unun egi don̄ Yesu uwalni da kisiron yipgut).

Yesu Sunduk gat pi amal yan̄ yawit

(Mt 12.24-32 ae Lk 11.14-23 ae 12.10)

²⁰ An̄jek Yesu yutnon̄ wigakwan amin kabi madepsi aeni unudon muwukgwit. Muwugakwa Yesu gat pan̄detni gat jap noni dakon bikbik dima pisan̄jomgut.

²¹ An̄jek dabini unun bini nandan̄jek “Buri upbal tak” yan̄ yan̄jek yutnikon iyin̄ an̄an̄ kik do apgwit.

²² An̄jakwa gen teban yoyin̄det amin Jerusalem kokup papmon da apgwit unun da Yesu do yan̄ yawit, “Kon̄ dakon amin tagini Belsebul unun da burigwan egakwan unun dakon tapmimon da kon̄ yoldak.”

²³ Yan̄ba Yesu da pan̄muwugek tilak gen kinda yan̄ yoyigit: “Sunduk da Sunduk notni aripmi dima yolyoli.

²⁴ Miktim kinda dakon amin da pudan̄ kabi bamori an̄jek emat wamjil kan̄, unun miktim tebai dima tokdisak.

²⁵ Ae amin yuri kinda dakon amin da pudan̄ ki kabi bamot an̄jek emat wamjil kan̄, unun amin yut tebai dima egipdan̄.

²⁶ Unuden̄ gin Sunduk da pudan̄ ki kabi bamot an̄jek iyi emat wamjil kan̄, amin kabini tebai dima egipdan̄. Yan̄ ani kan̄ pasil mudokdan̄.

²⁷ “Bo nam̄in dasi amin tebai kinda yigakwan yutnikon wigi yo kabini gwayer̄ timitjak? Unun aripmi dima. Mibiltok tebai

kendagek kisit kandapmiyo wamanjek yo kabini tagi gwayeni.

²⁸ “Nak asisi dayisat, Pinjkop da yokwi mibili mibili gat ae Pinjkop abinj yip do manji gen yogok gat dakon diwari tagi wiriritjak.

²⁹ Mani amin kinda da Telagi Wup abinj yip do manji gen kinda yosak kan, Pinjkop da diwarini dima wiriritjak. Unun dimasisi, unun diwarini mudok mudogi mini tan wigikdisak.”

³⁰ Amin da Yesu burikon kon kinda egisak yan yawit unun do anjek gen unun yagit.

*Yesu dakon menji padik padikyo
(Mt 12.46-50 ae Lk 8.19-21)*

³¹ Gen yan yoyinjakan menji padik padikni da abinj yomakon agek Yesu yomakon pisak do gen yipha wigigit.

³² Wikwan amin Yesu gat yikgwit unun da yan iyiwit, “Menjo padik padikgo yomakon da gak do yon.”

³³ Yanba yan yoyigit, “Menjo padik padikno unun namin?”

³⁴ Yan yanek amin angwasinek yikgwit kabikon dabil sinjanek yagit, “Nak dakon menjo ae padik padikno oni.

³⁵ Pinjkop dakon gen guramikgan amin unun nak dakon menjo ae padik padikno ae samino kabi.”

4

*Jap yet tintinjok dakon tilak gen
(Mt 13.1-9 ae Lk 8.4-8)*

¹ Bisap kindakon pakbi idap ilejikon minjat aminyo aeni yoyinj dekgit. Amin madepsi da abinj unudon muwugakwa Yesu boron wigigit. Boron yigakwan amin morap ilejikon yikgwit.

² Yigakwa Yesu da tilak gen morapmi yoyinek kinda yan yagit,

³ “Nandani! Amin kinda da jap yet tintinjok do pigaga kigit.

⁴ Jap yet tintinjakanwan diwari da kosiron manba minam da abinj nawit.

⁵⁻⁶ Yeri diwari da miktim tipmi ton timon mawit. Unun kwenjok tawit, do tepmi kwawit, mani tip kwenon miktim morapmi dima, do geli tagi dima yopba kiwit. Do gildat da winj pindakban alek tawit.

⁷ Ae jap yet diwari da jon keli ton tingwan mawit. Unun jon keli ton gat kisi kwanek wutjinba kimak mudawit.

⁸ Ae jap yet diwari miktim nelagi ton unudon man kwawit. Diwari bami 100, ae diwari bami 60, ae diwari bami 30 tawit.”

⁹ Gen unun yanek aeni sanbenek yan yagit, “Gen on nandak do galak ton amin ji pakyansi nandanek mibili nandan pisoni.”

Tilak gen yogok dakon mibili yoyigit

(Mt 13.10-17 ae Lk 8.9-10)

¹⁰ Amin kabi madep kinakwa iyi dakon panjetni 12 kabi gat ae amin diwari gat da tilak gen dakon mibili nandak do iyiwit.

¹¹ Iyinja yagit, “Pinjkop dakon Amin Kila Agakni dakon gen pasili unun dakon mibili ji ban dayinj tenjenosot. Mani Pinjkop dima nandan iminek wanja ekwan amin tilak gen gin nandan.

¹² ‘Unun dabil da yo asat unun pindakgan mani mibili dima nandan,

ae geno nandan, mani mibili dima nandan pisonj.

Do Pinjkop da diwarini wiririk yomjak do but tobil ak do dima nandan.’”

Jap yet tintinjok dakon mibili yoyigit

(Mt 13.18-23 ae Lk 8.11-15)

¹³ Yan yanek yagit, “Tilak gen yat dakon mibili dima nandan kan, tilak gen diwari yoko nian anjek nandan pisoni?”

14 Amin jap yet tintinjosok unun Pinjkop gen tintinjosok.

15 Amin Pinjkop gen nandanejek butni dima pison unun jap yet kosiron mawit unuden. Sunduk da abin gen tagi butnikon ton unun gwayen panjisak.

16 Amin diwari miktim tipmi ton tim yombem, unun amin Pinjkop gen nandanejek but galagon da abidon.

17 Mani butnikon geli tagi dima yipban kigit do bisap pisipmisok akgan. Jigi mibili mibili ae Pinjkop dakon gen dakon uwal apni bisapmon nandan gadatni yopba witald kikan.

18 Ae amin diwari miktim nap keli ton tim yombem. Unun Pinjkop gen nandan,

19 mani nandak nandakni miktim dakon yo morap do nandan, ae monej panmuwut dakon galaktok da Pinjkop gen witjinba bami dima tosok.

20 Ae amin diwari miktim nelagi ton tim yombem, unun amin Pinjkop gen nandanejek abidon. Unun amin bami 100, ae kind a bami 60, ae kind a bami 30, yan tan tan an.”

Telagi egip egip dakon gen
(Lk 8.16-18)

21 Gen kind a sanbenejek yan yoyigit, “Namin da lam kolejek kwoba nan gap asak, bo pigat kagagwan yipjak? Dimasi, tamonikon yipno tentenosok.

22 Yo pasili ton ae yo witjinbi da ton unun kisi tentenikon tokdan.

23 Gen on nandak do galak ton amin ji pakyan si nandanejek mibili nandan pisoni.”

24 Yan yanek yagit, “Ji gen unun nandan unun pakyan si nandani. Ji Pinjkop dakon gen nandanejek guramitni kan, Pinjkop da sanbenejek damdisak. Mani geni dima nandani kan, sanbenejek dima damdisak.

25 Nak dakon gen nandanejek burikon yipmandak unun amin Pinjkop da sanbenejek nandak nandak imdisak. Mani geno nandanejek burikon dima yipmandak unun amin geno diwari nandagit unun pasil imdan.”

Jap yet kwoj unun dakon tilak gen

26 Yesu da sanbenejek yan yagit, “Pinjkop da Amin Kila Asak unun dakon mibili nandani do tilak gen kind a gat dayiko nandani. Amin kind a jap yet pigaga tintinjosok.

27 Kalbi dipmin pokdok ae gildat kalba wanga wanga agakwan jap yet kwoj. Mani niansi anek kwoj unun dakon mibili dima nandisak.

28 Miktim da iyi upmagakwan gigi win tami yopmanek bami ton.

29 Bami tanakwa pi ami da bami pasak.”

Mastat yet dakon tilak gen
(Mt 13.31-32 ae Lk 13.18-19)

30 Yesu da sanbenejek yan yagit, “Pinjkop da Amin Kila Asak unun dakon mibili yo nikon tilak ako nandani?

31 Unun mastat yet yombem. Mastat dakon yeri unun jap yet kisi morap dakon pinbi, moninisisok.

32 Mani miktimon kwaotno madepsi kwosok. Jap diwari dakon tagok tagokni unun yapman mudosok. Kilinji madep yopban kinakwa minam morapmi da panabin unun da yongamgwan yikgan.”

Yesu tilak genon da gin gen yagit
(Mt 13.34-35)

33 Yesu da nandak nandakni da aripmon Pinjkop dakon gen yoyinek tilak gen unuden morapmi yoyigit.

34 Amin madep kabikon Pinjkop gen tilak genon dagin yoyigit. Mani panjetni gat egek tilak gen dakon mibili yoyin tentenagit.

Yesu da yanban mirim madep yawokgit

(Mt 8.23-27 ae Lk 8.22-25)

³⁵ Unun gildat da pilin pilindo Yesu boron yigek pañdetni yan yoyigit, “Pakbi idap teri kinda do kino.”

³⁶ Yan yanban pañdetni amin kabi madep yopman degek boron wikwa pañdetni gat kisi kiwit. Ae bot diwari gat kisi kiwit.

³⁷ Kinakwa mirim madep anek pakbi tamaligakwan boron pigiwit. Pigi tunganban bot pakbigwan pigik do agit.

³⁸ Anakwan Yesu bot bunikon busun kidin kindakon witjinjek dipmin pagakwan pañdetni da anjyolek iyiwit, “Yoyin det, nin pakbi nan kimotneñ do nandabi yo isali asak?”

³⁹ Yan iyinba Yesu da pidan agek mirim gat ae pakbi gat tebai yoyin yagit, “Yawokgill!” Yanban mirim yawogakwan pakbi wayin dimasi agit.

⁴⁰ Anek pañdetni yan yoyigit, “Ji nido pasolgon? Sigin dima nandan gadan namañ, ma?”

⁴¹ Yanban pañdetni si pasalek iyi gin yawit, “On nianen amin kinda da mirim ae pakbiyo yoyinban geni guramikgamal?”

5

Yesu da koñ morapmi yolgit

(Mt 8.28-34 ae Lk 8.26-39)

¹ Yesu gat pañdetni gat pakbi idap teri kinda Gerasa amin da miktimon kiwit.

² Boron da pinakwan, amin kinda koñni ton unun da amin kimakba panji tip kinamgwan yopman gan miktimon da abin altan ingut.

³ Amin unun amin da kisitni ae kandapmiyo nap teban nan wamwami dakon arip dima agit.

⁴ Amin da bisapmi bisapmi kisit kandapyoni wamgwit, mani unun amin tebai do nap teban si

pandagagit. Amin da aripmi dima abidogi.

⁵ Unun pilin kaga ae gildat kalba amin kimakba yopman gan miktimon ae kabapmon egek madepsi yan tidanek giptimi tipban mandagit.

⁶ Yesu dubagikon akban kanek timtim yanek Yesu da buron kin gawak ingut.

⁷ Anek yan tidanek yan iyigit, “Yesu, Pin kop Wikwisi dakon Monji, gak nian si anjam do abisal? Pin kop da manon tepmi pi dima nabi do yan teban ta.”

⁸ Unun da yan yagit, nido Yesu da yan iyigit, “Koñ gak on amin yipman degek win ki!”

⁹ Yanban Yesu da antobilek iyigit, “Mango namin?”

Yan iyinban yagit, “Nak mano Amin Kabi Madep. Nin morapmi da ekwaman.”

¹⁰ Yan yanek bisit tebai sanbek sanbek iyiwit, “Nin nolbi on miktimon tim dima yipman detneñ.”

¹¹ Miktimon unun da ilenon bit kabi madep jap nanek egipgwit.

¹² Koñ unun Yesu da nandan yoban bit da butgwan piginini do bisit tebai iyiwit.

¹³ Yanba Yesu da nandan yoban koñ da aminon da winjek bit da butgwan pigiwit. Pigakwa bit unun pasal abiginjek pakbi idap tagit unjungwan pigek kimakgwit. Bit kalon sok dima, 2 tausen da kimakgwit.

¹⁴ Kimagakwa bit dakon kila amin da kokup kapmat tagit ae miktimon diwarikon kin yo unun noman tawit dakon gen bin yoyiwit. Yoyinba amin da yo noman tagit unun kok do anek abin mudawit.

¹⁵ Yesukon abinjek amin koñni morapmi gat egipgut unun buri pisagit ae ilikba pigikni ton da yikban kawit. Yan yikban kan pasalgwit.

16 Yo dabil da kan nandanjo awit amin unun da konj gat egipgut amin gat ae bit kabi dakon gen bin gat kisi amin yoyin mudawit.

17 Gen unun nandan mudanek Yesu miktim unun yipman kisak do tebai iyiwit.

18 Iyinja nandanek Yesu unun boron wigakwan amin konj gat egipgut unun da Yesu yol do bisit tebai iyigit.

19 Tebaisi iyinban kirinik iminek yan iyigit, "Gak yutgokon kin Amin Tagi da gak do bupmi nandanek wasok madep ak unun dakon gen bin yawi diwat kabigo yoyin mudoki."

20 Yanban amin unun kin Yesu da yo agit unun dakon gen bin Dekapolis miktim unudon amin yoyinban nandaba njakwarisi agit.

Yesu da minatjok kinda aban pidagit

(Mt 9.18-26 ae Lk 8.40-56)

21 Yesu unun boron wigek pakbi idap teri kinda do wigakwan amin morapmisi abin muwukgwit.

22 Muwugakwa Juda amin dakon muwut muwut yut dakon kila amin kinda mani Jairus, unun da abin Yesu kanek burikon kinjek gawak imgut.

23 Anjek si anpulgusak do madepsi yan iyigit, "Gwano kimotdisak, do abinek kisitgo da witjinbi kilek tanjek egipjak."

24 Iyinja nandanek Yesu gat kigimal.

Kinjakwal amin morapmi da yolek gadat gadat tebaisi awit.

25 Anakwa binapnikon minat kinda akgit, unun dagan mok anjek yawini manakwa egakwan bilak 12 agit.

26 Anakwan wuda wamak morapmi da anpulgok do pi antidok anakwa tepmi madepsi nandanek egipgut. Wuda wamak yuman nok do anjek monerini kisi

yomin mudagit. Aban sotni dima tagap tagit, si madep tagit.

27 Aban minat unun da Yesu dakon bin nandanek, minat amin diwari unun da bikbigon egek manjikon kinjek ilikba pigiknikon igayigit.

28 Igayinek yan nandagit, "Hikba pigiknikon igayiken kan, kilek token."

29 Yan nandanek igayinban unudon gin yawini jiptanban giptimi kilek tanban nandagit.

30 Aban Yesu unun tapmimni abikwa nandanek tobilek yan yagit, "Hikba pigikno namin da igayisak?"

31 Yanban pandetni da yan iyiwit, "Amin da gadat gadat tebaisi anakwa namin da igayin namisak yan nido yosol?"

32 Mani Yesu unun amin igayin imgut unun kok do sigin wisigit.

33 Minat unun giptimikon wasok noman tagit unun nandanek buri suganban nimmimegek Yesu da buron gawak iminek mibilni yan tentenagit.

34 Mibilni yan tentenanban Yesu da yan iyigit, "Gwano, nandan gadatgo da gak ankilek ak. Unun do butgo yawori tanakwan kiki. Sotgo kili pasilak."

35 Yesu gen yan iyinakan, muwut muwut yutni dakon kila amin Jairus da yutnon da amin diwari da abin Jairus yan iyiwit, "Gwago kili kunjwak, unun do nido yoyindet isal dogin jigi imisal?"

36 Yanba Yesu da gen unun nandagit, mani dima nandabi wup agit. Anjek kila amin yan iyigit, "Dima pasolgi. Isal nandan gadat aki."

37 Yan yanek minat aminyo diwari yopmanek, Pita, Jems ae padige Jon unun banjin timikban kiwit.

38 Kin kila amin da yomakon al-tanek amin da upbalap madep ae

gen kunamyo anakwa pindak nandanjo agit.

³⁹ Anek yutnon wigek amin yan yoyigit, “Ji nido kunam kugiyu madepsi an? Minjatjok unjun dima kunwak, unjun isal dipmin pokdok.”

⁴⁰ Yesu da yan yanban nandanek jikgo yanjan imgwit.

Yan aba yoyinban yomakon pigi mudanakwa, minjatjok dakon menji datniyo ae panjetni timikban minjatjok pakgiron wigiwit.

⁴¹ Wigi minjatjok kisirikon abidanek iyigit, “Talita kum!” (Unjun dakon mibili, “Minjatjok pidoki do gayisat!”)

⁴² Yanban unjudon gin minjatjok pidanek kinj ap aban kanek yan kimakgwit. (Minjatjok bilakni 12 kabi.)

⁴³ Anakwa Yesu da amin dima yoyini do yansop tebaisi anyomgut. Anek minjatjok jap iminba nosak do yoyigit.

6

Nasaret amin da Yesu do kurak-tan imgwit

(Mt 13.53-58 ae Lk 4.16-30)

¹ Anakwa Yesu unjun kokup yipmanek, kokupnikon kinjakwan panjetni yolgwit.

² Panji egek Sabat bisapmon Juda amin da muwut muwut yutnon wigi Pinjop gen yoyigit. Anakwan amin morapmi Pinjop dakon gen nandanek yikgwit amin unjun tamtam yanek yan yawit, “Yo unjun dukon timikgit? Nandan kokwin tagisi gat ae wasok tapmimi tonj agak unjun naminon timikgit?”

³ Unjun kisit kilda kinda, Maria dakon monji. Padik padikni unjun Jems, Josep, Judas ae Saimon. Ae samini binapninon ekwan.” Yan yanek injan iminjek nandaba pinban imgwit.

⁴ Yan nandanek egakwa Yesu da yan yoyigit, “Kombi amin kinda man bini miktim diwarikon tonj, mani iyi da kokupmon yawi diwatni gat ae yutnikon amin gat da mani dima anjenokgonj.”

⁵ Unjudon wasok tapmimi tonj ak do antidok agit. Unjun yum amin sotni tonj kalonjok di ban kisitni kwenikon witjinjek panmilip agit.

⁶ Anek nandan gadatni mini do, unjun do nandaban njwakjwarisi agit. Yan nandanek kokup tan anjan kiwit unjudon kinj Pinjop dakon gen yoyinj dekgit.

Yesu tapmimni yoljban panjet kabini da dima kanba pisagit

(Kilapmi 6.7-8.21)

Panjetni 12 kabi yabekgit

(Mt 10.5-15 ae Lk 9.1-6)

⁷ Yesu panjetni 12 kabi yan yoban opba, bamot bamot Pinjop dakon gen yoni do yabekgit. Yabegek konj yolni do yan mudan yominjek yan yoyigit,

⁸ “Ji yo diwari di dima panjek kini, win kirinj banjin pabidanek kini. Jap bo yik bo monenjo dima panjek kini.

⁹ Kandap gwil panjek agipni, anek paba pigik kalonj gin ilikba pigisak.

¹⁰ Kokup kindakon kinj yut kindakon gin yigek pinj kini.

¹¹ Kokup kindakon kinj altanba not dima andaminjek genji dima nandanek manji damni kanj, kandapjikon kimbaban tonj unjun kokup yip do anek tidanba kini. Yan anakwa unjun kokup amin da ‘Geni dima nandaman, unjun do an’ yan nandani.”

¹² Yan yanban panjetni da kinjek amin but tobil ani do yoyiwit.

¹³ Yan yoyinjek konj morapmi yol yominjek sot amin morapmi bit nelak sonj yoba kilek tawit.

Erot da yanban Jon anakgwit

(Mt 14.1-12 ae Lk 3.19-20 ae 9.7-9)

14 Yesu dakon man bin iren tanban kila amin madep Erot unun kisi da nandagit. Amin diwari da Yesu do yan yawit, “Jon Telagi Pakbi Sogok Amin unun kimoron da pidagit, anek wasok tapmimi ton agak dakon tapmim tan imisak” yan yawit.

15 Yan yanakwa amin diwari da yawit, “Unun Elaija.” Ae diwari da yawit, “Unun kombi amin kinda, kombi amin kalip egipgwit unuden amin kinda.”

16 Mani Erot unun nandanek yagit, “Kalip nak da Jon dakon tegi mandan dagagim, unun amin dasi kimoron da pidagit.”

17-18 Kalip Erot da padige Pilip dakon minjatni Erodias tuwil pagit. Aban Jon da Erot yan iyigit, “Gak gen teban yapmanek padigigo dakon minjatni tuwil pal. Unun tagi dima.” Gen unun nandanek Erot da obip amini yabekban kin Jon abidanek nap teban nan waman dam tebanon yipgwit.

19 Jon da gen yan yanban Erodias da Jon do nandaban yokwi tanban anakba kimotjak do si nandagit. Mani aripmi dima,

20 nido Erot da Jon do pasalek yan nandagit, “Jon unun amin kilegi ae telagisi.” Yan nandanek si anknutnagit. Erot da Jon dakon gen nandanek but morap agit, mani geni nandak do galak tagit.

21 Bunon Erodias da Jon anakba kimotjak unun dakon kosit kagit. Altok altok bisapnikon Erot da jap noknok ak do amin madep panmuwukgit. Gapman dakon pi amin madep ae emat amin dakon mibiltok amini ae Galili miktim dakon kila amin kisi panmuwukgit.

22 Jap nan yigakwa Erodias dakon gwi da panabin inamnikon kap agit. Aban Erot ae amin jap

nawit unun kisi da kan galak tawit. Kan galak tan Erot da minjat gimon yan iyigit, “Ni yo do galak tosol unun nayinbi tagi gaben.”

23 Yan yanek yan teban tok gen kinda yan yagit, “Yo nido nayiki, tagi gaben. Miktimno teri kinda pidan gak do tagi gaben.”

24 Yanban minjat gimon unun da wanga kin meni yan iyigit, “Ni yo nan namjak do iyiken?”

Yanban iyigit, “Kin Jon Telagi Pakbi Sogok Amin unun dakon busun unun do iyiki.”

25 Meni yan yanban minjat gimon unun tepmi wigek Erot yan iyigit, “Jon Telagi Pakbi Sogok Amin dakon busun abisok gin idapmon yipman nabi.”

26 Gen yan yanban Erot buri wagil yokwi tagit. Mani amin jap nawit unun da inamon yan teban tok gen yagit unun kirinjit do mayak tanek gen yagit unun dima kirinjkigit.

27 Unudon gin emat amin kinda Jon dakon busun anopjak do yabekgit. Yabekban unun da kin dam teban yutnon wigi Jon dakon tegi mandan dagagit.

28 Mandan dagan idapmon yipman anabin minjatjok unun do iban anki meni do imgut.

29 Anakwan Jon dakon pandetni gen bini nandanek kin bumjotni abidan anki tip kinamon yipgwit.

Yesu da amin 5 tausen do jap yomgut

(Mt 14.13-21 ae Lk 9.10-17 ae Jn 6.1-13)

30 Don yabekbi kabi da abin Yesu angwasiyek yo awit ae Pinokop gen yawit unun dakon geni iyiwit.

31 Iyinj mudanja amin morapmisi kin abin abin anakwa Yesu gat yabekbi kabini gat jap noknok dakon bikbik dima pisan yomgut. Aban Yesu da yabekbi kabini yan yoyigit, “Opba miktim amin dima

ekwan timon kino. Unjudon egek tapmim pani.”

³² Yan yanek boron wigek miktim amin da dima ekwan timon kiwit.

³³ Mani amin morapmi da unjudon kwan yan pindak nandanjo awit. Yan nandanek kokup morapni yopman yopman anek amin morapmi miktim kosit timentim yanek unjun da kalip kin altawit.

³⁴ Kin altanakwa Yesu boron da ilenikon obinek amin morapmisi pindagek sipsip kila amini mini yombem da egipgwit, do bupmisi nandan yomgut. Yan nandanek unjudon gin wasanek Pinjop gen morapmi yoyigit.

³⁵ Pinjop dakon gen yoyinjakwan pilin pilindo panjetni da abin Yesu yan iyiwit, “Miktim amin dima ekwanon ekwaman, ae gildat kili pigikdisak,

³⁶ do yoyinbi amin kabi madep kokup monin monin ae kokup teri dingwan kinjek jap yuman noni.”

³⁷ Iyinja yagit, “Disi jap yoba noni.”

Yanban panjetni da yan iyiwit, “Amin morapmisi ekwan, do monej 200 danari ban jap yumner kan aripmi asak. Yan anen do yosol, ma?”

³⁸ Yanba yoyigit, “Disikon bret nian da ton. Kin pindakgit.”

Kin pindak abin yan iyiwit, “Bret kisit kinda, ae tap kilap bamori yan gin tan niman.”

³⁹ Yan yanba Yesu da yoyinban panjetni da amin kisisi kosiri kosiri jon timon yitni do yoyiwit.

⁴⁰ Kosiri kinda 50 ae kosiri kinda 100 yan yik anan kiwit.

⁴¹ Yik mudanba bret kisit kinda ae tap kilap bamot unjun gat timigek Kwen Kokup sintanek gisamikgit. Gisamigek bret jokgal panjetni do yoban unjun da amin do kokwinik

yomgwit. Ae tap kilap yan gin kokwinik panjetni do yoban unjun da amin do yomgwit.

⁴² Yoba timigek amin kisisi jap aripmisi nawit.

⁴³ Nanba aripmi anakwan bret diwat ae tap kilap diwat tawit unjun panjetni da yik madepsi 12 kabi similba tugawit.

⁴⁴ Amin jap nawit unjun 5 tausen yan da nawit.

Yesu da pakbi kwenon baman baman kigit

(Mt 14.22-33 ae Jn 6.16-21)

⁴⁵ Unjudon gin Yesu da panjetni yoyinban boron wigek Betsaida kokupmon mibil tan kinjakwa Yesu da amin kabi madep unjun yoyinban wasen kiwit.

⁴⁶ Yoyinban kinjakwa iyi bisit pi ak do kabapmon wigigit.

⁴⁷ Pilin pilindo bot pakbi idap binapmon tanjakwan Yesu iyi gin tap kidipminjon egipgut.

⁴⁸ Egakwan mirim madep anakwan panjetni pakbi wayit do antidok anakwa pindakgit. Yan pindagek wisa wisa do pakbi idapmon baman baman kinjek kin panjetni yap do agit.

⁴⁹ Pakbi idap kwenon kinjakwan kanek panjetni kisi da yan nandawit, “Kon kinda da abisak!”

⁵⁰ Yan nandanek madepsi pasalek yan tidawit.

Mani unjudon gin Yesu da yan yoyigit, “Ji teban tanek atni. Nak naga obisat. Dima pasolni.”

⁵¹ Yan yanek boron wigakwan mirim yawokgit. Yawogakwan panjetni da tamtamsi yawit.

⁵² Nido Yesu da minjat aminyo do bret kokwinik yomgut unjun dakon mibil dima nandawit. But nandak nandakni dima pisanjakwan egipgwit.

53 Pakbi idap teri kinda Gene-saret miktimon wigeek bot ilejikon anteban awit.

54 Anteban anjek bot yipmanjek pigakwa unjudon gin minjat aminyo da Yesu kan nandanjo awit.

55 Yan kan nandanjo anjek timtim yanek kokupmi kokupmi kin yoyinba sotni tonj amin wayik wamanjek Yesu dukwan dukwan egipgut unjudon panjiwit.

56 Anjek kokup pap bo kokup monin ae dukwan dukwan kigit amin da sot amin muwut muwut tamokon unjudon panabin yopgwit. Anjek paba pigik diwatnikon igayini do bisit tebai iyiwit. Yan igayiwit amin unjun kilek tanj mudawit.

7

Pinjkop dakon gen teban da babak dakon gen yapmandak

(Mt 15.1-9)

1 Parisi amin gat gen teban yoyindet amin gat Jerusalem kokup papmon da obin Yesu anjwasinjek muwukgwit.

2 Muwugek panjet kabinikon da diwari kisitni dima suganek jap isal timik nanjo aba pindakgwit.

3 Parisi amin ae Juda amin kisisi babakni dakon gen teban yolek kisiri suganek gin jap nan nanj anj.

4 Ae maket tamokon da tobilek obin yan gin kisiri suganek jap nonj. Unjun gin dima, gen teban morapmi yolek kap, kwoba, idapyo kisi sugonj.

5 Yanjo, Parisi amin ae gen teban yoyindet amin da Yesu yan iyiwit, "Nido panjetgoni unjun babak dakon gen teban yapmanjek kisiri dima suganek jap nonj?"

6 Yanba antobilek yoyigit, "Pinjkop da kombi amin Aisaia dakon nandak nandakni antagap aban jamba but amin ji do gen yan mandagit: 'Unjun amin kabi gen kaga dagin nak man madep namanj,

mani but dasi nak dima nandanjan namanj.

7 Iyi dakon gen teban do, "On unjun Pinjkop dakon gen" yan yanek amin yoyin dekgan.

Nak gawak namanj unjun koko yo isali asak.'

8 Ji Pinjkop dakon gen teban yipmanjek babakji dakon gen panjeban anjek panj ekwanj."

9 Yesu da sanbenek yan yagit, "Ji Pinjkop dakon gen teban yum pindagek disi dakon yan teban tok gen guramikganj.

10 Moses da kalip yan mandagit:

'Ji menj datyo dakon pinji egek geni guramitni',

ae 'Amin kinda da menj datyo do gen yokwi kinda yosak kanj, unjun amin si anakba kimotjak.'

11 Mani disi Moses dakon gen maba kwanek yan yonj, 'Amin kinda da menji bo datni yan iyisak, "Nak yo on kili Pinjkop do manjigim. Dima tam tagi panj pulugokom."'

12 Yan yanek menji ae datni dima panj pulugosok. Anjek ji da unjun amin do yan yonj, 'Unjun amin tagi asak nido yo unjun Pinjkop do kili manjigit.'

13 Ji yan anjek babakji dakon yan teban tok gen guramigek Pinjkop dakon gen maba kisak. Ae unjun gin dima, yo morap diwari kisi yan gin anj."

Yo noknogi da amin dakon but dima panjupbal asak

(Mt 15.10-20)

14 Yesu da aeni amin yan ilikban apba yoyigit, "Gen dayiko ji morap kisi da mirak yopmanjek nandaba pisosak.

15-16 Yo kinda amin kwasopgwan pigisak unjun da amin dakon but aripmi dima anjupbal asak. Yo kinda amin butgwan da winj wanja kisak

uñun da amin dakon but anupbal asak.”

¹⁷ Yan yanek amin kabi madep yopmanek yutnon wigakwan panjetni da tilak gen dakon mibili nandak do iyiwit.

¹⁸ Iyinja Yesu yan yagit, “Jiyo kisi nandak nandakji mini anjakwan uñun dakon mibili dima nandan, ma? Yo kinda amin kwasopgwan pigisak uñun da amin dakon but aripmi dima anupbal asak.

¹⁹ Nido but nandak nandak nikon dima pigisak, isal kwasopnikon pigakwan uñun da ankosit anjakwan kosiri nan abigisak.” (Yesu yan yagit, do jap kisiri Pinkep da dabilon kilegi gin.)

²⁰ Yesu da sanberjek yan yagit, “Yo amin but nandak nandagon da wiñ wanğa kwan uñun da amin dakon but panupbal an.

²¹ Yo amin but nandak nandagon da wisak uñun yan: nandak nandak yokwi, yumabi anpak mibili mibili, yo kabo, amin dapdap,

²² amin wam kili abi da yumabi anpak, pindak galaktok, anpak yokwi mibili mibili, top gen yogok, kwen wigik, tagisi ekwan amin do nandaba yokwi tok nandak nandak, ae not do yokwi yogok, gen kirijit, ae nugigi anpak.

²³ Uñun yokwi morap amin buron da wiñ wanğa kwan uñun da amin panupbal an.”

Ponisia miktim minjat kinda Yesu nandan gadan imgut

(Mt 15.21-28)

²⁴ Yesu da uñun kokup yipmanek Tair kokupmon kigit. Kin yut kindakon wigeke pasili egeke yik yawot aken yan nandagit, mani pasili egip do antidok agit.

²⁵ Uñun bisapmon minjat kinda gwi konni ton uñun da Yesu dakon gen bini nandane abin Yesu da kandap mibilon gawak imgut.

²⁶ Uñun minjat Israel minjat kinda dima, uñun Grik minjat kinda Ponisia tetgin Siria miktimon altagit. Yesu da gwi dakon kon yol imjak do bisit tebai iyigit.

²⁷ Iyinja Yesu da yan iyigit, “Mibiltok Juda amin panpuluganek ae don miktim diwarikon amin panpulugoken. Yosol unuden aben kan, minjat monjiyo dakon jap pinan do yomdisat. Uñun tagi dima.”

²⁸ Yanban minjat da kobogi yan iyigit, “Amin Tagi, asi yosol, mani minjat monjiyo da jap nanakwa jimjimi mibilikon mon uñun pinan da si non.”

²⁹ Yanban Yesu da yan iyigit, “Gak gen kobogi tagisi yosol, do kon gwago kili yipman dek, do tobilek yutgokon kinjek koki.”

³⁰ Yan iyanban minjat uñun yutnikon kin kanban gwi konni mini da tamokon pakban kagit.

Yesu da wasok aban amin kadim kinda kilek tagit

³¹ Kili Yesu Tair kokup yipmanek Saidon kokup kin yapmanek Dekapolis miktim uñun kisi yapmanek Galili Pakbi Idap unudon kigit.

³² Kin altanakwan amin kabi kinda da amin kadim miragi mini kinda anan opgwit. Anobin Yesu da kisitni giptimikon witjisak do bisit tebai iyiwit.

³³ Iyinja nandane Yesu da amin kadim uñun abidanban amin kabi madep yopmanek ilenikon kigimal. Kin Yesu da kisitni amin uñun da miragon yipban pigigit. Anek kisitnikon ilip suleke melikon witjigit.

³⁴ Yan anek Kwen Kokup sinjanek yanba kik anek iyigit, “Epata!” (Uñun dakon mibili “Pisoki!”)

³⁵ Yan iyanban unudon gin miragi pisagit, ae meli tagap tanek gen kilegisi yagit.

³⁶ Aban Yesu da wasok agit unun dakon gen bin amin dima yoyini do yanşop anjomgut. Mani amin da geni dima nandanek yanba madepsi iren tagit.

³⁷ Miñat aminyo da tamtam yanek yan yawit, “Yo morap asak unun wagil tagisi asak. Wasok aban miragi mini unun da gen nandan, ae amin kadim da gen yonj.”

8

Yesu da amin 4 tausen do jap yomgut

(Mt 15.32-39)

¹ Unun bisapmon miñat amin kabi madep aeni abin muwukgwit. Jap mini do Yesu da pañdetni yoyinban apba yan yoyigit,

² “On miñat amin kabiyo nin gat gildat kapbi ekwaman. Kili japni kisi nan mudan, do bupmi nandan yomisat.

³ Diwari da kokup dubagikon da apgwit, do yabekgo kini kan, kosiron jap do anek dabili upbal tanba man potdan.”

⁴ Yan yanban pañdetni da yan iyiwit, “On ekwamanon amin dima ekwan, do jap dukon ban pañabin on miñat amin madep yomner?”

⁵ Yanba Yesu da yan yoyigit, “Jikon bret nian da tonj?”

Yanban iyiwit, “7 kabi.”

⁶ Yanba Yesu da miñat amin kabi madep yoyinban miktimon yikgwit. Yigakwa bret 7 kabi timigek Pinjop ya yan iyinek pañdetni da kokwinik yomni do yomgut. Yoban miñat aminyo do yomgwit.

⁷ Tap kilap monin monin kalon kalon kisi tan yomgwit. Unun kisi gisamigek pañdetni da kokwinik yomni do yomgut.

⁸ Miñat amin jap nanba aripmi anakwa jap diwat tawit unun pañdetni da yik madepsi 7 yan similba tugawit.

⁹ (Amin jap nawit unun 4 tausen yan da nawit.) Yan anek Yesu da miñat amin kabi madep yabekban kinakwa,

¹⁰ pañdetni gat boron wigek miktim Dalmanuta tetgin do kiwit.

Parisi amin da Yesu wasok tapmimi ton asak do iyiwit

(Mt 16.1-4)

¹¹ Unun bisapmon Parisi amin da abin Yesu ankwel do anek yan iyiwit, “Gak da wasok tapmimi ton kinda abi kanek nin da gandano Pinjop da gak yabekban pil da pini asal yan gandanej.”

¹² Yan yanba buri yokwi tanban yanba kik anek yan yoyigit, “Apmiap amin ekwan nido wasok tapmimi ton kinda kok do yonj? Nak asisi dayisat, wasok tapmimi ton kinda dima koni, dimasi.”

¹³ Yan yoyinek boron wigek pakbi idap teri kinda kiwit.

Parisi amin gat ae Erot gat dakon yis dakon tilak gen

(Mt 16.5-12)

¹⁴ Kinek pañdet kabini injanek bret diwari dima pañkiwit, bret kalonj kinda da gin boron tagit.

¹⁵ Yan aba Yesu da nawa gen yan yoyigit, “Ji Parisi amin gat ae Erot gat unun dakon yis do pasalek kan kimotni.”

¹⁶ Yanban notni yoyin yoyin anek yan yawit, “Ninon bret mini unun do bo yosok?”

¹⁷ Gen unun yanba nandanek Yesu da yan yoyigit, “Ji nido ‘ninon bret mini’ yan yonj? Gen dayisat unun dima nandaba pisosok, ma? Nandak nandak kositji soggwit?”

¹⁸ Dabilji ton mani yo dima kanba pisosok? Mirakji ton mani dima nandan? Kili injan mudan, ma?

¹⁹ Nak amin 5 tausen do bret 5 kabi pidan yomgum bisapmon, ji jap diwat yik madepsi nian da similba tugawit?”

Yanban yan iyiwit, “Yik madepsi 12 kabi.”

²⁰ Yanba yagit, “Nak amin 4 tausen do bret 7 kabi pidan yomgum bisapmon, ji jap diwat yik madepsi nian da similba tugawit?”

Yanban yan iyiwit, “Yik madepsi 7 kabi.”

²¹ Yan yanba yoyigit, “Ji sigin dima nandaba pisolok, ma?”

Yesu da pan̄detni yoyiñ dekgit

(Kilapmi 8.22-10.52)

Yesu da Betsaida Kokupmon dabili mini kind a n̄milip agit

²² Betsaida kokupmon kin̄ al-tan̄ba amin̄ di da amin̄ dabili mini kind a an̄an̄ opgwit. An̄obin̄ek Yesu da kisitni da wit̄isak do bisit tebai iyiwit.

²³ Amin̄ un̄un̄ kisirikon da abidan̄ek yan̄ban kokup yipman̄ek wanga pigigimal. Pigi dabilikon ilip sulek kisit da wit̄iñ yipman̄ek iyigit, “Yo di pindakdal, bo dima?”

²⁴ Amin̄ un̄un̄ sin̄tan̄ek yan̄ iyigit, “Nak amin̄ pindakdat. Mani pindakgo kindap yombem da obigi abigiyo yan̄ an̄.”

²⁵ Yan̄ yan̄ban Yesu da aeni dabilikon kisiri wit̄igit. Yan̄ aban̄ dabili wagil kilek tan̄ban yo morap tagi pindakgit.

²⁶ Dabili kilek tan̄ban Yesu da yabegek yan̄ iyigit, “Gak kokupmon dima kiki, yutgokon kiki.”

Pita da Yesu dakon mibili yan̄ ten̄tan̄agit

(Mt 16.13-20 ae Lk 9.18-21)

²⁷ Yesu gat pan̄detni gat Sisaria Pilipai kokup pap un̄un̄ dakon kokup moniñ moniñ tawit un̄udon kiwit. Kin̄ek pan̄detni kosiron yan̄ yoyigit, “Min̄at amin̄ da nak do nam̄in yan̄ yon̄?”

²⁸ Yan̄ban yan̄ iyiwit, “Diwari da gak do Jon Telagi Pakbi Sogok Amin̄ yan̄ yon̄, ae di da Elaija yan̄ yon̄,

ae di da kombi amin̄ kind a kalip egipgut un̄un̄ da pidak da egisak yan̄ yon̄.”

²⁹ Yan̄ yan̄ba Yesu da yoyigit, “Ae disi nak do nam̄in yan̄ yon̄?”

Yan̄ban Pita da gen kobogi yan̄ iyigit, “Gak Kristo.”

³⁰ Yan̄ban Yesu da mibilni amin̄ dimasi yoyini do yoyigit.

Yesu kimotjak do yoyigit

(Mt 16.21-28 ae Lk 9.22-27)

³¹ Un̄un̄ bisapmon Yesu da wasan̄ek pan̄detni yoyiñ degek yan̄ yoyigit, “Amin̄ Dakon Monji da tepmi madepsi pakdisak. An̄akwan kila amin̄, ae mukwa sogok amin̄ dakon mibiltok amin̄, ae gen teban yoyiñdet amin̄ gat da manji im̄in̄ek an̄akba kimotdisak. Kimagek gildat kapbi an̄akwan kimoron da pidokdisak.”

³² Gen un̄un̄ yan̄ ten̄tan̄yan̄ban Pita da Yesu abidan̄ an̄ki ilen̄ikon agek tebai iyigit.

³³ Mani Yesu da tobi pan̄detni pindagek Pita gen tebai yan̄ iyigit, “Sunduk, gak nepman̄ det. Gak Pin̄kop dakon nandak nandak dima yoldal, amin̄ dakon nandak nandak yoldal.”

³⁴⁻³⁵ Yan̄ iyin̄ek amin̄ kabi madep gat pan̄detni gat yoyiñban iyi akgiron apgwit. Apba yan̄ yoyigit, “Amin̄ kind a iyi dakon yiyitni tagisi tosak do nandan̄ek pi madep asak kan̄, egip egipni pasil im̄jak. Mani amin̄ kind a nak do nandan̄ek, ae Pin̄kop dakon Gen Bin Tagisi do nandan̄ek, egip egipni do nandaban yo madep dima asak kan̄, un̄un̄ amin̄ egip egip dagok dagogi mini do amin̄ asak. Amin̄ kind a nak nol do nandisak kan̄, iyi dakon galaktok manji yomin̄ek tilak kindapni guramigek noljak.

³⁶⁻³⁷ Amin̄ kind a miktin̄ dakon yo morap kisi pan̄ egakwan egip egipni pasil im̄jak kan̄, un̄un̄ yo morap da aripmi dima an̄pulugoni.

Egip egipni unun yo kinda nan aripmi dima yumjak, wagilsi pasil imjak.

³⁸ Abisok minjat aminyo ekwan unun Pinjkop manji iminek yo yokwi mibili mibili an. Unun kabikon da amin kinda nak ae geno do mayagi nandisak kan, Datni dakon tilimni panek telagi anelo kabi gat apni bisapmon, Amin Dakon Monji da unun amin do mayagi yan gin nandakdisak.”

9

¹ Yesu da sanbejek yan yoyigit, “Nak asisi dayisat, on akgan kabikon di dima kimagek Pinjkop dakon Amin Kila Agakni tapmimi tonji apban kokdan.”

*Yesu dakon giptim kulabik agit
(Mt 17.1-13 ae Lk 9.28-36)*

² Gildat 6 mudanjakwa Yesu da Pita, Jems, ae Jon yoyinban bunon yolba ilej dubagi kindakon wigiwit. Hlejon iyi gin egek kanjakwa Yesu dakon giptim kulabik anek njaknjwarisi agit.

³ Anjakwan Yesu dakon imalni kwakwagisi tentenagit. Unun miktim amin kinda da aripmi dima agagi, kwakwagisi agit.

⁴ Yan aban kanakwa Elaija gat Moses gat altanbal Yesu gat gen yan nandat aba pindakgwit.

⁵ Yan aba Pita da Yesu yan iyigit, “Yoyinjet, nin idon egip do tagisi nandaman. Nin yut kaber kapbi anen. Kinda gak do, kinda Moses do, ae kinda Elaija do anen.”

⁶ (Pita gat notni gat madepsi pasalgwit, ae ni gen ban yonen yan kinda dima nandawit, do Pita gen unun yumsi yagit.)

⁷ Yan yanban gikwem da pinj ilimik yomanakwan gen kinda unjungwan da yan altagit, “Unun Monjino, nak unun do but dasi galak tan imisat. Ji geni nandani.”

⁸ Gen unun nandanej unudon gin teri teri sintanej amin bamot ae dima pindakgwit. Yesu iyi gin kawit.

⁹ Hlejon da tobil pinjek Yesu da yan yoyigit, “Yo unun pindakgan unun dakon gen amin kinda dimasi iyini. Anakwa Amin Dakon Monji kimoron da pidosak, unun bisapmon amin tagi yoyini.”

¹⁰ Yoyinban panjetni da gen unun iyi gin yan nandanej yan yawit, “Kimoron da pidot pidot unun yo kinda nido nandanej yosok.”

¹¹ Anek Yesu yan iyiwit, “Gen teban yoyinjet amin da gen kinda yan yon ‘Elaija mibiltok abinjakwan Kristo bunon apjak.’ Gen unun nido yon?”

¹²⁻¹³ Iyinjba Yesu da gen kobogi yan yoyigit, “Gen unun bami yon. Elaija kili abin yo morap panmilip agit. Anjakwan amin da galaktokni yolek yo mibili mibili Pinjkop da papiakon gen tosoj unun da tilagon an imgwit. Mani Pinjkop da papiakon gen kinda mandabi unun yan: ‘Amin da Amin Dakon Monji manji iminek yo yokwi madepsi an imdan.’ Unun gen mibili nido tosoj?”

Yesu da monji kinda kojni yol

(Mt 17.14-21 ae Lk 9.37-43)

¹⁴ Yesu panjetni kapbi gat kin notni kabikon altawit. Kin altanej minjat amin kabi madep notni panjwasinba pindakgwit. Ae gen teban yoyinjet amin diwari da apba notni gat gen emat aba pindakgwit.

¹⁵ Anjakwa minjat amin kabi madep Yesu kanek but galak nandanej unudon gin Yesukon kinjek “Gildat tagi!” yan iyiwit.

¹⁶ Yanba Yesu da yan yoyigit, “Ji gen emat nido an?”

¹⁷ Yanban unun minjat amin kabikon da amin kinda da gen

kobogi yan iyigit, “Yoyinet, monjino konj da burikon yigek gen yogokositni sopmandak, do gagon anjabisat.

¹⁸ Konj da bisap morapmi yan asak. Monjino tebai abidanek maban miktimon manj pagek tarak kwakwagi da gen kaganikon pawin timikdak, anjakwan geni wantimsisak, ae giptimi kisisi kitiranj kisas. Nak panjetgoni konj yolni do yoyiko antidok an, unun da aripmi dimasi yolyoli.”

¹⁹ Gen unun nandanek Yesu da yan yoyigit, “Ji nandan gadatji mini amin nak bisap nianj da ji gat egipben? Ae bisap nianj da ji dakon jigi guramikgen? Monji unun nagon anjopgut.”

²⁰ Yan yanban monji unun Yesukon anjopgwit. Anjopba konj da Yesu kanek unudon gin monji maban miktimon pagek tobil tobil anek tarak kwakwagi da gen kaganikon pawin timikgit.

²¹ Yan aban Yesu da datni iyigit, “Bisap nianj da yan agit?”

Yanban datni da yagit, “Naknjagikon da altan imgut da tosok.

²² Bisap morapmi konj da anjakgo kimotjak yan nandanek maban kindapmon ae pakbikon pigigit. Tapmin tanj gamisak kanj, nit do bupmi nandanek panpulugoki.”

²³ Yanban Yesu da yan iyigit, “Tapmin tanj namisak bo dima nido but bamot anj namisal? Amin nandan gadatni tonj unun yo morap tagi anj mudoni.”

²⁴ Iyiban unudon gin monji dakon datni da madepsi yan yagit, “Nak nandan gadasat, mani nandan gadatno unun madep dima, do nak anj puluga!”

²⁵ Yanban Yesu da minjat amin kabi madep tintim yanek apba pindagek konj tebai yan iyigit, “Konj, gen kaga ae mirak sopsop amin,

gak monji on yipmandet! Wagil kinjek bunjon on monjigwan dimasi pigiki!”

²⁶ Yanban konj da madepsi yan tidanek monji unun maban bumjot yombem pagakwan konj yipmanjek winj kigit. Kinjakwan amin morapmi da monji kanek yan yawit, “Kunjakni.”

²⁷ Mani Yesu da kisirikon abidanek aban pidan agit.

²⁸ Yan anek Yesu yut kindakon wigakwan panjetni da iyi gin egek yan iyiwit, “Nido konj unun nin da yol do antidok aman?”

²⁹ Yanba yoyigit, “Konj unuden unun yum yolyoli dima. Bisiron da tagi yolyoli.”

Yesu unun kimotjak do yoyinban kosiri bamori agit

(Mt 17.22-23 ae Lk 9.43-45)

³⁰⁻³¹ Yesu gat panjetni gat miktimon unun yipmanjek Galili miktimon da binapgan kiwit. Kinakwa Yesu panjetni yoyinet ak do nandagit, do gen bini amin da dima nandan do si pasilek kiwit. Anek yan yoyigit, “Amin Dakon Monji don amin da kisiron yipba anjakba kimotdisak. Kimak gildat kapbi anjakwan kimoron da pidokdisak.”

³² Yan yoyinban gen unun dakon mibili dima nandaba pasagit ae iyik do si pasalgwit.

Mibiltok amin egip egip dakon gen

(Mt 18.1-5 ae Lk 9.46-48)

³³ Yesu gat panjetni gat Kapaneam kokupmon kinj pisanek yutnon wigek Yesu da panjetni yan yoyigit, “Kisiron ji ni gen nanj yan?”

³⁴ Kisiron gen emat anek yan yawit, “Nin kabikon namin da mibiltok amin asak?” Yan yawit, do gen kobogi iyik do mayak tawit.

³⁵ Anakwa pabinj yigek panjetni 12 kabi yoyinban apba yan yoyigit, “Amin kinda mibiltok amin ak do

nandisak kan, buñonsi agek amin morap dakon oman amin egipjak.”

³⁶ Yan yanek amin moniñ kinda abidanj anobjiñ bikbiknikon yipban agakwan kisiri da abidanjek yan yoyigit,

³⁷ “Amin kinda nak do nandanjek amin moniñ oden kinda but da abidosak kan, unun nak nan abidosok. Ae amin kinda nak abidosak kan, unun nak nan gin dima abidosok, Datno nak yabekban pigim unun nan abidosok.”

Amin kinda uwal dima anñimjak unun notnin

(Lk 9.49-50)

³⁸ Yanban Jon da yan iyigit, “Yoyinet, nin kanapno amin kinda da gak da manon koñ yolban kamañ. Mani nin da kabikon nani kinda dima, do yan sop an imimanj.”

³⁹ Yanban Yesu da yan yagit, “Dima kirinjik imni. Amin kinda nak dakon man yanek wasok tapmimi ton asak unun amin nikon da nak do yanba yokwi tok asak? Unun aripmi dima.

⁴⁰ Amin kinda uwal dima anñimjak amin unun notnin.

⁴¹ Nak asisi dayisat, amin kinda nak do nandanjek ji do Kristo dakon amin kabi yan nandanjek pakbi koleñ damjak kan, unun amin dakon yumanj nogi dima pasil imjak.”

Anpak yokwi da nandanj gadat anupbal asak

(Mt 18.6-9 ae Lk 17.1-2)

⁴² Yesu da sanbejek yan yagit, “Amin kinda da amin moniñ kinda nak nandanj gadanj naminjakwan yokwi asak do yabekban yokwi asak kan, yabet asak amin wit misinjit tip madep kinda tegikon amin da wamanj maba tap ilarisigwan pigeke tagi kimotjak.

⁴³⁻⁴⁴ “Kisitgo da yokwi aki do gayinban kan, kisitgo mandanj

dagoki. Gwinimbil egek Tipdomon kindap tebanon pigiki yan do kisitgo mandanj daganjek tagapmi egip egip dagok dagogi mini do amin aki.

⁴⁵⁻⁴⁶ Ae kandapgo da yokwi aki do gayinban kan, kandapgo mandanj dagoki. Gwinimbil egek Tipdomon kindap tebanon pigiki yan do kandapgo mandanj daganjek tagapmi egip egip dagok dagogi mini do amin aki.

⁴⁷ Ae dabilgo da yokwi aki do gayinban kan, dabilgo pilikgi. Gwinimbil egek Tipdomon kindap tebanon pigiki yan do dabilgo kinda piligek tagapmi Pinjokop da Amin Kila Asagon tagi wigiki.

⁴⁸ “Tipdomon namat dima kimokgon, ae kindap dima kimokdok.”

⁴⁹ Tap gat kindap gat amin kisikon altosak.

⁵⁰ Tap unun yo galagisi. Mani tap dakon galagi pasiljak kan, nianji anek galagini ankaluk anen? Ji tap yombem egek notji gat but kalonji egipni.”

10

Mijat panjkwinit dakon gen

(Mt 19.1-12 ae Lk 16.18)

¹ Yesu unun kokup yipmanjek Judia miktimon ae Jordan Pakbi teri kinda unjudon kigit. Unjudon egakwan mijat amin madepsi apgwit. Apba Yesu iyi an an agit unudenj ae Pinjokop gen yoyigit.

² Yoyinjakwan Parisi amin diwari da abin Yesu gen yokwi kinda yanban kanek gen pikon yipnenj yan nandanjek yan iyiwit, “Gen tebanin da amin kinda mijatni tagi kwinitjak do yosok bo dima?”

³ Yanba yoyigit, “Moses da ni gen teban nan damgut?”

⁴ Yanban iyiwit, “Moses da yan mandagit: Amin kinda mijatni kwinit do kan, mijat panjkwinit

papia kinda mandan iminek kwinitjak.”

⁵ Yan yanba Yesu da yagit, “Moses unun but tebanji do anek gen teban unun mandagit.

⁶ Mani wasok wasogikon Pinjkop da amin wasanjek

‘minat ae wiliyo kisi wasagit.’

⁷ ‘Unun do anek wili da meni dat-niyo yopmanek minatni gat muwukbal

⁸ giptim kalonji anjil.’

Gen yan tosok, do amin wam da bamori dima, giptim kalonji amal.

⁹ Unun do Pinjkop da minat wili kili panmuwukgit, do amin da dima panwasekdo.”

¹⁰ Yan yanban yutnon wigeek panjetni da unun gen dakon mibili nandak do iyiwit.

¹¹ Iyinja yan yoyigit, “Amin kinda da minatni yipmanek kin minat kalugi pasak kan, unun amin yumabi asak.

¹² Ae minat kinda da eni yipmanek kin wili kalugi pasak kan, unun minat yumabi asak.”

Yesu da minat monjiyo gisam yomgut

(Mt 19.13-15 ae Lk 18.15-17)

¹³ Amin da minat monjiyoni Yesukon timik panopgwit. Panobin Yesu da kisiri kwenikon witjisak do iyiwit. Mani panjetni da yan yoyiwit, “Dima panopni. Panjit!”

¹⁴ Yanba Yesu da buri yokwi tanban yan yoyigit, “Minat monji yopba nagon apgut. Dima kirinik yomni. Pinjkop da Amin Kila Asak unun amin minat monjiyo da tilagon ekwan unuden amin dakon.

¹⁵ Nak asisi dayisat, amin kinda da minat monjiyo da Pinjkop da Amin Kila Asak abidon unun da tilak dima abidoni kan, unjungwan aripmi dima pigikdan.”

¹⁶ Yan yanek Yesu da minat monjiyo timigeek kisiri kwenikon witjinjek gisam yomgut.

Monji gimon kinda yoni morapmi da Yesu yol do yagit

(Mt 19.16-30 ae Lk 18.18-30)

¹⁷ Yesu pidan kik do anjawan amin kinda tintim yanek abin gawak iminek yan iyigit, “Yoyinjet giman, nianji anek egip egip dagok dagogi mini abidoken?”

¹⁸ Yanban Yesu da yan iyigit, “Gak nido nak do amin tagisi yan nayisal? Pinjkop kalonji gin unun amin tagisi.

¹⁹ Gak gen teban nandan mu-dosol, unun yan:

‘Amin dima dapba kimotni;

minat eyo kili abi ji yumabi dima ani;

yo kabo dima noni;

top dima yoni;

top gen yanek amin notji yum dogin gen pikon dima yopni;

amin dakon yo kabi pankiligek dima timitni;

mej dat do nandaba wukwanek geni guramitni.’”

²⁰ Yanban amin unun yan yagit, “Yoyinjet, nak moninisogon da gen teban morap guramik an an ogpum da obisat.”

²¹ Yanban Yesu da kan galak tanek yan iyigit, “Yo kalonji tosok unun dima asal. Gak kin yo morapgo yuman nanek unun dakon monen ban yoni mini amin do yobi. Yan anaki yo tagisi Kwen Kokupmon tan gamdisak. Yan anek abin nak nol.”

²² Amin unun yoni morapmi tan imgwit, do gen unun nandan but yokwi nandanek si kigit.

²³ Kinjawan Yesu da panjetni pindagek yan yoyigit, “Yoni morapmi amin unun Pinjkop da Amin Kila Asak da kagagwan pigik do antidok an.”

24 Gen unun nandanek nandaba nwanjwarisi agit. Mani Yesu da sanjbejek yan yoyigit, "Monjinoni, amin Pinjkop da Amin Kila Asak da kagagwan pigik do antidok anj.

25 Asisi, bit madepsi kamel unun da imal bubpup da kosit gwagagon aripmi dima pigigi asak. Mani unun yapmanek yoni morapmi amin unun Pinjkop da Amin Kila Asak unun da kagagwan aripmi dimasi pigigi asak."

26 Yanban panjetni nandaba nwanjwarisi aban notni yoyin yoyin anek yan yawit, "Yan kan namn da egip egip dagok dagogi mini abidosak?"

27 Yanba Yesu da panjet kabini pindagek yan yoyigit, "Amin iyi aripmi dima ani, mani Pinjkop da aripmi tagi asak. Pinjkop da yo morap ak do tagi asak."

28 Yanban Pita da Yesu gen kinda yan iyigit, "Nin yo morap yopmanek gak nan gin gol awilgamanj."

29 Yanban Yesu da yan yagit, "Nak asisi dayisat, amin kinda da nak do ae Gen Bin Tagisi do nandanek yutni, peni padik padikyo, sami, menji, datni, minjat monjiyoni, ae miktimni yopmanj detjak kanj,

30 tamoni do Pinjkop da yo madepsi imdisak. Miktimon egipjak bisapmon yo morap kalip yopmanj dekgit unun dakon tilak yapmanek yo morapmi imdisak. Unun amin da yutni, peni padik padikyo, sami, menji, minjat monjiyo ae miktim morapmisi timitdisak. Mani unun gin dima, amin da yo yokwi anyomdanj. Yan anakwa bisap madep apjak bisapmon egip egip dagok dagogi mini abidokdisak.

31 Mani amin morapmi abisok mibiltok ekwan unun da bunon amin akdanj. Anakwa amin morapmi abisok bunon ekwan unun da mibiltok amin akdanj."

Yesu unun kimotjak do gen bin yoyinban kosit kapbi agit

(Mt 20.17-19 ae Lk 18.31-34)

32 Yesu gat panjetni gat Jerusalem kokup papmon wigik do anek Yesu iyi mibiltok anyoban kiwit. Kinakwa panjetni da nandak nandak morapmi anakwa amin bunon yolgwit unun da but pasol awit. Yan anakwa Yesu da panjetni 12 kabi aeni timik panmuwugek yo altan imni unun dakon but piso yoyinjek

33 yan yagit, "Nin abisok Jerusalem kinapno amin da Amin Dakon Monji mukwa sogok amin dakon amin madep kabi ae gen teban yoyinjet amin unun da kisiron yipdanj. Yan anek gen pikon yipmanek kimotjak do yan dagok akdanj. Yan dagok anek Amin Nwanjwari Kabi da kisiron yipdanj.

34 Unun amin kabi da anjolat anek, ilip sul iminek, baljanek anakba kimotjak. Gildat kapbi anakwan kimoron da pidokdisak."

Jems gat Jon gat amin madep egip do yagimal

(Mt 20.20-28)

35 Jems gat Jon gat, Sebedi dakon monji bamot, unun da Yesukon altan iminek yan iyigimal, "Yoyinjet, nit yo kinda do gayikdamak, unun gak da abi do nandamak."

36 Yanbal yan yoyigit, "Nian aben do nandamal?"

37 Yanban yan iyigimal, "Gak don tilingo gat yiki bisapmon nit kinda da gak da amin tetdo, ae kinda da gwandenj tet do yitdenj do nandamak."

38 Yanbal Yesu da yan yoyigit, "Jil gen unun yomal unun dima nandanj pisanek yomal. Nak da tepmi madep pakdisat unun tagi panjil?"

39 Yanban iyigimal, "Tagi pandenj."

Yan yanbal Yesu da yoyigit, “Unun asi, tepmi pakdisat unun pakdamal.

⁴⁰ Mani, namin da nak da amin tet do yitjak, ae namin da gwan-den tet do yitjak unun aripmi dima yan dagoken. Tamo unun Pin kop da amin kili manjin yopgut unun dakon gin.”

⁴¹ Pan detni 10 kabi gen unun nandanek Jems gat Jon gat do butjap nandawit.

⁴² Mani Yesu da yoyinban opba yan yoyigit, “Ji nandan, Amin Nwakiwari Kabi dakon amin tagi da iyi do nandaba wukwanek pi madepsi amin do yoba an. Ae geni guramik kimotni do nandan.

⁴³ Mani unun dakon anpak unun jikon dima tosak. Jikon da amin kind a amin tagi man pak do nandisak kan, unun amin oman aminji egek amin tagi man pasak.

⁴⁴ Amin kind a jikon da mibiltok amin egip do nandisak kan, unun amin minjat amin morap dakon oman amini egek mibiltok amin tagi egipjak.

⁴⁵ Amin Dakon Monji unun yan gin kili agit. Amin da oman anjinni do dima pigit. Iyi minjat amin morap panpulugokdo, ae iyi dakon giptimnanj paregek yuman nan yop do pigit.”

Yesu da amin dabili mini kind a anmilip agit

(Mt 20.29-34 ae Lk 18.35-43)

⁴⁶ Yesu gat pan detni gat Jeriko kokup papmon kinj altawit. Yesu unun kokup yipmanj degakwan pan det kabini gat ae minjat amin kabi madep gat kisi kiwit. Kinakwa kosit ilenon amin dabili mini kind a yikgit, mani Batimeus, unun Timeus dakon monji. Unun amin dabili mini do amin da monen inni do bisit yoyinjek yikgit.

⁴⁷ Yigakwan amin da “Yesu Nasaret amin obisak” yan yanba

nandanek gen madepsi yan tidanek yagit, “Yesu, Dewit Dakon Monji, bupmi nandan nam!”

⁴⁸ Yan tidanban amin morapmi da gen tebai iyinjek dima yan tidosak do iyiwit. Mani madepsi sigin yan tidanek yagit, “Dewit Dakon Monji, bupmi nandan nam!”

⁴⁹ Yan tidanban Yesu da nandanek kosiron agek yan yagit, “Iyinba apban.”

Yanban amin da dabili mini amin yan iyiwit, “But galak nandanek pida. Opbi do yosok.”

⁵⁰ Gen unun yanba nandanek imalni kukwanj yipmanjek Yesukon opgut.

⁵¹ Opban Yesu da yan iyigit, “Nak ninan angaben do nandisal?”

Yanban dabili mini amin da yan iyigit, “Yoyin det, nak sintok do nandisal.”

⁵² Yanban Yesu da yan iyigit, “Gak nandan gadanj namisal, do kilek tanek kiki.” Yan iyinban unudon gin dabili sintanek Yesu yolgit.

Yesu tepmi panjek kimakgit da aeni pidagit

(Kilapmi 11.1-16.20)

11

Yesu Jerusalem Kokupmon pigigit

(Mt 21.1-11 ae Lk 19.28-40 ae Jon 12.12-19)

¹ Yesu gat pan detni gat Jerusalem kokup pap ankapmat anek Betpage ae Betani kokupmon kinj altawit. (Kokup bamot unun Henj Olipmon tomal.) Altanek Yesu da pan detni bamori yabegek,

² yan yoyigit, “Jil ason kokup koman unudon kinj altanek unudon gin donki bilagi kind a napmon akban konjil. Unun donki amin da kwenikon dima yikbi. Napmi witdalek anopjil.

³ Amin kind a da ‘Nido yan amal’ yan dayinban kan yan iyinjil, ‘Amin

Tagi da pi kinda ak do anek yosok. Donjok yipban opdisak.’”

⁴ Unun amin bamot kin donki bilagi unun kosiron kagimal. Unun amin kinda da yoma kagakon gwilikba akgit. Napmi witalbal,

⁵ amin akgwit en da pindagek yawit, “Niban ak do anek on donki bilagi witalgamal?”

⁶ Yanba Yesu da gen yoyigit unuden gin yoyigimal. Abal nandan yominakwa donki ankgimal.

⁷ Yesukon altanek imalni ilik donki bilagi da kwenon yopmanjakwal Yesu pawigi unudon yigit.

⁸ Yan anakwan amin morapmi da kosiron imalni yaliwit. Anakwa amin diwari da kin kindap kilin mandan panjobin kosiron yaliwit

⁹ Amin mibiltok kiwit ae bujon yolgwit kisi da yan tidanek yan yawit, “Osana! Pinjok anksino!

‘Pinjok dakon gisami ton amin unun Amin Tagi da manon abisak.’

¹⁰ Osana! Babiknin Dewit da amin kila agit unuden gin on amin kila amin madepnin egip do abisak, unun do Pinjok Wikwisi Kwen Kokup Amin anksino!”

¹¹ Yesu Jerusalem kin altanek Telagi Yut Madep unun da nagalgwan pigigit. Pigi yo morap pindak an an kigit, mani gildat pigik do anakwan panjetni 12 kabi gat tobilek Betani kokupmon kiwit.

Yesu da yanban pik kindap kinda kibidagit

(Mt 21.18-19)

¹² Wisu daganakwan Betani kokup yipman dek obin kosiron Yesu jap do agit.

¹³ Yan anek pik kindap kinda dubagikon da tam dirim kagit. Yan kanek bami di ton bo dima yan do kapmatjok da kin wisigit. Mani bami di dima pindakgit. Tam di gin

pindakgit, nido pik kindap dakon bami toktok bisap dima.

¹⁴ Yesu da kindap unun yan kanek yagit, “Bunon bami dimasi toki, anaki amin da dimasi pan noni dosi nandisat.” Gen yagit unun panjetni da nandawit.

Yesu da amin Telagi Yut Madepmon monej ilit pi awit unun yolgit

(Mt 21.12-17 ae Lk 19.45-48 ae Jn 2.13-22)

¹⁵ Yesu gat panjetni gat Jerusalem kin altawit. Kin altanek Yesu Telagi Yut Madep da nagalgwan pigi pindakban amin monej ilit pi awit. Unun wasanek amin yolban wanga abigawit. Yan anek monej kulabik awit amin dakon tamo, ae minam ban monej ilit awit amin dakon tamo unun kisi pantobilban tagal kiwit.

¹⁶ Yan anek amin Telagi Yut Madep da nagalgwan yoni timigek kin ap dima ani do yan sop anyomgut.

¹⁷ Yan sop anyominjek yan yoyin dekgit, “Pinjok da papiakon gen yan mandabi:

‘Nak dakon yut unun amin miktimi miktimi ekwan unun da abin bisit annamni do tosak.’

Mani ji da kulabik aba ‘kabo noknok dakon pasili tamo asak.’”

¹⁸ Yan yanban mukwa sogok amin dakon amin madep kabi ae gen teban yoyinjet amin gen unun nandanek Yesu anakba kimotjak do kosit wisiwit. Unun Yesu do si pasalgwit, nido minat aminyo da Yesu dakon gen yogokni do tamtam yawit.

¹⁹ Yan yanakwa pilin pilindo Yesu gat panjetni gat Jerusalem yipmanjek kiwit.

Nandan gadaron da bisit ani

(Mt 21.20-22)

²⁰ Wisu dagokdo Yesu gat panjetni gat kosiron kiwit. Kinjek

pik kindap unun kili wagilsi kibidagit kawit.

²¹ Yan kanek Pita da Yesu da gen yagit unun nandanek yan iyigit, “Yoyindet, ka! Apma pik kindap yokwi tosak do yagil abisok oni kibidak!”

²² Yanban Yesu da gen kobogi yan yagit, “Ji Pin kop nandan gadan imni.

²³ Nak asisi dayisat, amin kinda da ilen kinda yan iyisak, ‘Gak pidan tap kaga pigi’ yan iyinek but bamot dima asak kan, unun iyisak unuden gin altokdisak.

²⁴ Unun do nak yan dayisat, ni yo kinda do Pin kop bisit iyinek yo unun timitni do nandan gadan kimotni kan, yan gin timitdan.

²⁵⁻²⁶ Ji bisit ani bisapmon amin kinda da yokwi an damgut kan, yokwini yopman ibi. Yan ani kan, Kwen Kokup Datji da yokwisi yan gin yopdisak.”

Yesu tapmin tan imgut unun do iyiwit

(Mt 21.23-27 ae Lk 20.1-8)

²⁷ Yesu gat pangetni gat aeni Jerusalem kin altawit. Anek Yesu Telagi Yut Madep da nagalgwan pigi agipgut. Agakwan mukwa sogok amin dakon amin madep kabi, ae gen teban dakon yoyindet amin, ae kila amin Yesukon opgwit. Obinek yan iyiwit,

²⁸ “Namin da pi unun abi do yan mudan gamgut da yo unun asal? Ae namin da man madep gamgut?”

²⁹ Yanba Yesu da yan yoyigit, “Nak jiban gen kinda dayikdisat. Dayiko kobogi nayini kan, nakyu kisi kobogi tagi dayiken.

³⁰ Jon telagi pakbi sogit bisapmon, Pin kop da yabekban pi agit, bo amin da yabekba agit? Unun do nayini.”

³¹ Yanban iyi gin notni yoyin yoyin anek yan yawit, “Kobogi ni gen kinda nan iyinen? ‘Pin kop da

yabekgit’ yan iyinen kan, gen tebai yan niyisak, ‘Ji nido dima nandan gadan imgwit?’

³² Mani ‘Amin da yabekgit’ yan iyinen kan, unun kisi tagi dima asak, nido amin morapmi da Jon do kombi amin bamisi kinda yan nandan. Do Jon dakon man bin anupbal anek kan nindapdan.” Yan do si pasalek

³³ Yesu do gen kobogi yan iyiwit, “Nin dima nandaman.”

Yanba Yesu da yan yoyigit, “Nakyo kisi namin da pi unun aben do yan mudan namgut da pi asat unun dima dayiken.”

12

Wain pi kila amin yokwi dakon tilak gen

(Mt 21.33-46 ae Lk 20.9-19)

¹ Ae Yesu da tilak gen kinda yan yoyigit, “Amin kinda da wain pini anek nagal agit. Anek unun nagalon wain sop baman til do gapma kinda wayikgit. Anek kila amin da kabo noknok pindat do yut dubak kinda witjinban wigigit. Yut witjinnek kila amin da pini anek bami pakpak bisapmon bami di namni yan nandanek wain pi unun da kisiron yipmanek miktim dubagikon kigit.

² “Wain sop pakpak bisap kwan tanakwan oman monji kinda yabekban wain bami timik panopjak do kigit.

³ Kin altanban wain pi dakon kila amin da unun pi monji abidan anagek bami kinda dima iminek yipba kigit.

⁴ Yan aba pi ami da aeni oman monji kinda yabekdak. Unun pi monji busujikon anagek yo yokwisi animgwit.

⁵ Yan aba kinda gat yabekban kwan anakba kimakgit. Yan aba pi monji morapmi yabekgit. Diwari si baljanek diwari dapba kimakgit.

6 “Dapmanakwa kalonji kinda egipgut unun iyi dakon monji. Monji unun do galagisi nandagit. Bunon iyi dakon monji yabegek yan nandagit, ‘Monjino kwan kila amin da unun do nandaba wukwanek geni nandanek bami di imni.’

7 “Mani kila amin da monji kanek notni yoyin yoyin anek yan yawit, ‘Amin on da egi don datni dakon yo morap timitdisak, do nin amin on anagek wain pini nin do anawatneji.’

8 Yan yanek monji unun anakba kimakgit. Kimakban bumjotni pigaga nan maba wanja kigit.

9 “Ji nian nandan? Don pi ami da abin pi kila amin nian anyomjak? Pi ami da abin unun kila amin dapban kimotdan. Dapban kimagakwa wain pi unun amin njwakjwari da kisiron yipdisak.

10 Ji Pinjkop da papiakon gen tosok unun dima manjin nandawit? Gen unun yan:

‘Yut agak amin da gwak yokwi yan yanek maba kigit, unun gwak amin da yut kodigikon tip kinda nan tidawit da akdak.

11 Yo unun Amin Tagi da agit, anakwan nin da kono yo masi masimisi asak.’”

12 Yan yoyinban mukwa sogok amin dakon amin madep kabi, ae gen teban yoyindet amin ae kila amin da “Tilak gen unun nin do yosok” yan nandanek Yesu abidok do nandawit. Mani minjat amin do pasalek yipba si kigit.

Rom dakon kila amin madep Sisa do moneji imimi bo dima?

(Mt 22.15-22 ae Lk 20.20-26)

13 Parisi amin diwari gat ae Erot da kabikon amin diwari gat da Yesu dakon gen nandanek surj kinda yanban abidoni do kila amin da yabekgwit.

14 Yesukon kin altanek yan iyiwit, “Yoyindet, gak gen bami yogok amin yan nandan. Gak amin do dima pasoldol. Amin mani toj ae amin mani mini unun kisi Pinjkop dakon anpak yoyin dek mudosol. Gak nian nandisal? Sisa do moneji imno tagi asak bo dima? Imnenj bo dima?”

15 Mani Yesu da unun jamba but amin yan nandan yominek yan yoyigit, “Ji nido nak anjkealgan? Moneji tabili kinda anabin naba koko.”

16 Moneji tabili kinda anobin iba abidanek yan yoyigit, “On wup gat ae man mandabi gat unun namin dakon?”

Yanban yan yawit, “Sisa dakon.”

17 Yanba yan yoyigit, “Sisa dakon yo unun Sisa iyi do imni, ae Pinjkop dakon yo unun Pinjkop iyi do imni.” Gen unun yanban nandanek Yesu do nandaba njwakjwari agit.

Amin kimakbi da pidoni do Yesu iyiwit

(Mt 22.23-33 ae Lk 20.27-40)

18 Yan anakwa Sadyusi amin diwari da Yesukon apgwit. (Unun amin kabi amin kimakbi aripmi dima pidoni yan nandan.) Abinek yan iyiwit,

19 “Yoyindet, Moses da gen kinda yan mandagit, ‘Amin kinda monji mini da kimagakwan minjatni isal egipjak kan, padige da panakwan monji panjalasak.’

20 Bisap kindakon peni padige 7 kabi egipgwit. Mibiltok nani unun minjat panek monji mini egek kimakgit.

21 Kimakban unun da bunon nani da sakwabat panek yan gin monji mini egi kimakgit. Ae unun da bunon nani yan gin agit.

22 Unuden gin notni diwari kisi minjat unun panek monji mini da kimakgwit. Kimagakwa minjat unun don kimakgit.

23 Wili 7 kabi kisi da pawit, do amin da kimoron da pidoni bisap madepmon namin dakon minjatni asak?"

24 Yanba Yesu da yan yoyigit, "Ji Pin kop da papiakon gen toso k unun dima kan nandanyo an. Ae Pin kop dakon teban tok toso k unun kisi dima kan nandanyo an. Unun do anek ji gen gulusun yon.

25 Kimakbi da pidoni bisapmon minjat eyo agak dima tokdisak. Anjelo Kwen Kokup isal ekwan unun da tilagon egipdan.

26 Nak amin da kimoron da pidot pidot unun dakon mibili dayikenj. Moses da gen kinda mandagit ji manjin nandan bo dima? Moses da kindap kinda sonban kanjakwan Pin kop da gen yan iyigit:

'Nak Abraham, Aisak, ae Jekop dakon Pin kop.'

27 Unun do nak yan dayisat, Pin kop unun amin kimakbi dakon Pin kop dima, amin egip egipmi ton unun dakon Pin kop."

Ni gen teban da mibiltok asak?

(Mt 22.34-40 ae Lk 10.25-28)

28 Anakwan gen teban yoyindet amin kinda da abin pindakban Yesu gat Sadyusi amin gat gen emat awit. Yesu da gen kobogi tagisi yoyinban nandanek Yesu yan iyigit, "Ni gen teban da gen teban morap yapman mudanek mibiltok asak?"

29 Yanban Yesu da gen kobogi yan iyigit, "Gen teban mibiltok asak unun yan:

'Israel amin kabi, gen unun nandani. Amin Tagi kalon gin unun Pin kopnin.

30 Ji Amin Tagi Pin kopji unun but gat, ae wup gat, ae tapmingo gat, ae nandak nandakgo gat kisi but dasi galak tan ibi.'

31 Ae unun da bunon yan toso k:

'Gaga do but dasi nian galak toso k, unuden gin amin do but dasi galak tan yobi.'

Unun gen teban bamot da gen teban morap yapman mudomal."

32 Yanban unun gen teban yoyindet amin da Yesu yan iyigit, "Yoyindet, tagisi yosol. Unun asisi, Pin kop unun kalon dagin egisak, ae Pin kop kinda dima egisak.

33 Notgo do galagi nian nandisal unun si yapmanek Pin kop do galagi madepsi nandan imni. Bisapmi bisapmi unun do nandanek ae oman an iminek egipni. Yan anek gaga do but dasi nian galak toso k, unuden gin amin do but dasi galak tan yobi. Unun gen bamot da mukwa sogok mibili mibili yapman mudomal."

34 Yanban Yesu da amin nandan kokwini ton kinda da yosok yan nandanek iyigit, "Pin kop da Amin Kila Asak unun gak kili ankwana asal."

Yan yanban amin morap Yesu gen sanbenek iyik do pasalgwit.

Kristo unun Dewit dakon Pin kop

(Mt 22.41-46 ae Lk 20.41-44)

35 Yesu telagi yut nagalgwan egek amin yoyin degek yan yoyigit, "Gen teban yoyindet amin da gen kinda yan yon, 'Kristo unun Dewit dakon yawi diwatni.' Mibili nido yan yon?"

36 Dewit Telagi Wup da anpuluganban iyi yan yagit:

'Pin kop da nak dakon Amin Tagi yan iyigit, "Gak abin nak da aminsi tet do yikbi don uwalgo kandap gibanogwan yopbo gengo guramini."'

37 Dewit da unun amin do Amin Tagi yan iyigit, do Kristo unun Dewit dakon yawi diwatni dima, unun Amin Tagini." Yesu da gen unun yanakwan minjat amin kabi madep da nandan galak tawit.

Gen teban yoyiŋdet amin dakon anjak yokwi

(Mt 23.1-36 ae Lk 11.37-54 ae 20.45-47)

³⁸ Anakwa Yesu da yoyiŋ degek yan yoyigit, “Ji gen teban yoyiŋdet amin da dayiŋdet an unun do pindak kimotni. Unun amin ilikba pigikni dubagi panek miŋat aminyo da makeron ‘gildat tagi’ yan yoyini yan do galak tonj.

³⁹ Muwut muwut yutnikon ae jap noknok bisap madepmon amin mani tonj da yiyit tamokon yit do galak tonj.

⁴⁰ Unun amin sakwabat panjawalek yutni timikganj. Ae amin da pindatni yan do bisit dubagisi anj. Unuden amin gen kokwin bisap madepmon kobogi do yo jigisi pakdanj.”

Yoni mini miŋat kinda da Pinjop do paret agit

(Lk 21.1-4)

⁴¹ Yesu Telagi Yut Madepmon wigek paret yopyop tamo da kapmatjok yikgit. Yigek pindagakwan amin morapmi da paret yopgwit. Monej morapmi tanj yomgwit amin unun da monej madep yopgwit.

⁴² Anakwa sakwabat yoni mini kinda da abinj monej gimani tabili bamori moniŋsisok paret yopyop tamokon yopgut.

⁴³ Yan yopban kanek Yesu da panjdetni yan panmuwugek yan yoyigit, “Nak asisi dayisat, on sakwabat unun da paret yopmandak unun da amin morap da yopmanj si yapmandak.

⁴⁴ Amin morap unun monejni morapmi tanj yomanakwa diwari gin paret idapmon yopmanj. Mani on miŋat wadak wadaksi anek monejni kisi yopmandak. Kili jap yumanj nosak monejni di dima tanj imanj.”

13

Yesu da Telagi Yut Madep tuwilni do yagit

(Mt 24.1-2 ae Lk 21.5-6)

¹ Yesu gat panjdetni gat telagi yut madep dakon nagal yipmanj wanga pinakwa monji kinda da yan iyigit, “Yoyiŋdet, tip madepsi banj yut tagisisi di awit do digo pindat!”

² Yanban Yesu da gen kobogi yan iyigit, “On yut madep pindakdal, unun dakon tip notni da kwenon dima tanj tanj akdanj. Tuwilba kisisi manj mudokdanj.”

Yesu da jigi morapmi altoni do yagit

(Mt 24.3-14 ae Lk 21.7-19)

³ Yesu Hlej Olipmon yigakwan Telagi Yut Madep ason tet tagit. Anjakwan Pita, Jems, Jon ae Andru da iyi gin Yesu yan iyiwit,

⁴ “Gak da gen unun yal, unun ni bisapmon altokdanj? Ni yo da mibiltok altanban kanek unun yo morap altosak dakon bisap kwan tosok yan nandanenj?”

⁵ Yan yanba Yesu da yoyigit, “Amin da panjawalni do kanj kimotni.

⁶ Amin morapmi da abinj nak dakon man yanek yan yokdanj, ‘Nak naga Kristo.’ Yan yanek amin morapmi panjawaldanj.

⁷ Unun bisapmon emat wuwik gat ae dubagikon emat anj unun dakon gen bin apba nandanek butji dima pasolni. Unun yo morap altokdanj, mani miktim da mudosak bisap madep kili unun yan dima nandanani.

⁸ Miktim kinda dakon amin da pidanba miktim kinda dakon amin gat emat wamdanj. Ae kila amin madep kinda dakon amin da pidanba kila amin madep kinda dakon amin gat emat wamdanj. Anakwa miktim diwarikon wudip akdisak, ae miktim diwarikon amin da jap do madepsi anek diwari da

kimotdan. Miñat monji kwapmi tonj da monji altok do anek suganba tepmi nandan, unjudeñ gin unjon yo morap altoni bisapmon, bisap madep kwanj tosok yan nandani.

⁹ “Unjon bisapmon ji disi do kila ani. Amin da gen pikon depdan ae Juda amin da muwut muwut yutnon pawigi nap kirinban baljokdan. Ji nak nandan naman do amin da ji panji miktim dakon kila amin madep da inamon depba atdan. Unjon bisapmon nak dakon gen yoyini.

¹⁰ Miktim da mudosak bisap madep tepmi dima apdisak. Mibiltok amin miktimi miktimi ekwanj unjon da Gen Bin Tagisi nandani.

¹¹ Amin da ji timik panpan gen pikon depni bisapmon dima pasolni. Ni gen ban yoyineñ yanj dima nandani. Unjon bisapmon Pinjop da ni gen dayisak unjon ban yoyini. Yanj anakwa ji dakon gen dima asak, unjon Telagi Wup dakon gen asak.

¹² “Unjon bisapmon amin da yanj akdan; peni kinda da padige uwal da kisiron yipban anakba kimotdisak, ae amin kinda da miñat monjiyoni uwal da kisiron yopban dapba kimotdan, ae miñat monjiyo da meni datniyo do yanj gin akdan.

¹³ Yanj aba ji nak nolgan do anek amin kisi morap da ji do butjap nandakdan. Mani tebai agek egi wigakwa bisap madepmon wigisak amin unjon Pinjop da yokwikon ban timitdisak.”

*Yo yokwisi kinda da altokdisak
(Mt 24.15-28 ae Lk 21.20-24)*

¹⁴ Yesu da sanbeñek yanj yagit, “Yo yokwisi amin panjupbal ak kinda don dima toktogi tamokon akban kokdan.” (On gen manjisak amin da pakyanji nandisak.) “Unjon bisapmon amin Judia miktimon

egipni unjon pasal kabapngwan tepmisi wigini.

¹⁵ Amin kinda yut kwenon egipjak kan, yo kabini timit do yutngwan dima pigisak.

¹⁶ “Ae amin kinda pigaga egipjak kan, yutnon ilikba pigikni kinj abidok do dimasi kisak.

¹⁷ Unjon bisapmon miñat monji kwapni tonj, ae miñat monji mum non unjon bupmisi.

¹⁸ Ji da Pinjop bisit iyinba nandanakwan yo unjon ais bisapmon dima altoni.

¹⁹ Unjon bisapmon yo jigisi altokdan. Pinjop da yo morap wasagiron da egi abisok ekwanjon yo jigisi unjon kinda dima altagit. Ae buñon yo jigi unjon aeni dima altokdan.

²⁰ Amin Tagi da unjon bisap dima anpisip asak tam miñat amin morap kisi pasilnom. Mani miñat amin kabi iyi do kili manjigit unjon do bupmi nandanek bisap anpisip akdisak.

²¹ “Unjon bisapmon amin kinda da ‘Kristo oni!’ bo ‘Asoni!’ yanj yanban kan, geni dima nandan gadani.

²² Amin diwari da abin ‘Nak Kristo’ yanj yokdan. Ae diwari da ‘Nak kombi amin kinda’ yanj yokdan. Yanj yanek wasok tapmimi tonj mibili mibili akdan. Anek miñat amin kabi Pinjop da iyi do kili manjikbi unjon panjiklikba kosit kilegi yipmanj detni do pini madep akdan. Mani aripmi dima akdan.

²³ Yo jigisi morap unjon dima altanakwa wagil dayisat, do disi kan kimotni.”

*Don Amin Dakon Monji apdisak
(Mt 24.29-31 ae Lk 21.25-28)*

²⁴ Yesu da sanbeñek yanj yagit, “Yo jigi dakon bisap mudanakwan ‘gildat dabil pilin tuk akdisak, ae kanek dima teñteñokdisak.

25 Ae gik kundu yipmanek mokdan, anakwa kwen kundukon yo tebai ton unun da kwakwalitdan.

26 “Unun bisapmon amin da Amin Dakon Monji kanba tapmimni ae tilimni gat gikwemon da apban kokdan.

27 Unun da anelo kabini yabekban kin amin iyi do manjikbi kabi miktimi miktimi ekwan unun panmuwutdan.”

Pik kindap kanek butji pisosak

(Mt 24.32-35 ae Lk 21.29-33)

28 Yesu da sanbejek yan yagit, “Ji pik kindap kanek butji pisosak. Kilihi pakbini ton ae tami kaluk yopmandak, unun bisapmon gildat bisap kwan tosok yan nandan.

29 Unuden gin yo morap dayit unun da alanakwa miktim da mudosak bisap madep kili ununjok kwan tosok yan nandani.

30 Nak asisi dayisat, amin unun bisapmon nani dima kimagakwa yo morap unun kisi alnan mudokdan.

31 Kundu gat miktim gat pasildamal, mani nak dakon gen unun dimasi pasildisak.”

Yo morap altosak unun dakon bisap Pinjop Dat dagin nandisak

(Mt 24.36-44)

32 Yesu da sanbejek yan yagit, “Yo morap altokdisak unun dakon bisap amin kinda da dima nandisak. Kwen Kokup aneloyo dima nandan, ae Monjiyo kisi dima nandisak. Dat da iyi gin nandisak.

33 Yo morap altokdan dakon bisap ji dima nandan, do kan kimagek egipni.”

34 Yan yanek tilak gen kinda yan yoyigit, “Amin kinda kokup kindakon kik do anek oman amini do pi kokwinik yominek yut dakon kila ani do yoyisak. Anek yoma

sopsop dakon kila amin yoma kilani tebai asak do iyisak.

35 “Unun do anek ji kan kimotni. Ji yut dakon ami ni bisapmon apjak unun dima nandan. Apjak bisap unun pilindo bo kalbi binap bo pup da gen yosok bisapmon bo wisa dagokdo unun ji dima nandan.

36 Tepmi abin dandaban dipmin potni kan, unun tagi dima.

37 Gen dayisat unun amin morap kisi do yosot. Kan kimotni.”

14

Kila amin da Yesu anakba kimotjak do yawit

(Mt 26.1-5 ae Lk 22.1-2 ae Jn 11.45-53)

1 Gildat bamori egek don Yapyap Bilak ae Bret Yisni Mini Dakon Jap Noknok Bisap Madep altok do anakwan mukwa sogok amin dakon amin madep kabi ae gen teban yoyidet amin da muwugek yan yawit, “Nian anek Yesu ankwalek abidan anatan kimotjak?”

2 Yan yanek yawit, “Telagi bisap madepmon dima abidonen. Yan anen kan, minat aminyokon pidok pidok noman tokdisak.”

Minat kinda da pakbi kibani ton tagisinar Yesu son imgut

(Mt 26.6-13 ae Jn 12.1-8)

3 Yesu Betani kokupmon amin kinda mani Saimon unun da yutnon yikgit. (Saimon unun kalip wuda tebani ton egipgut.) Yesu jap noknok tamokon yigakwan minat kinda pakbi kibani ton tagisi kinami kinda abidanek wigigit. Awin gapmi jokgalek Yesu da busunon tagalgit. (Unun pakbi dakon yuman nogi madepsi ae tibiri unun tipnan wasanbi.)

4 Yan aban amin diwari da kanek buri yokwi tanba notni yoyin yoyin anek yan yawit, “Nidosi pakbi kibani ton tagisi unun yumsi tagaldak?”

5 Amin da yubam tam, monej madepsi timik yoni mini amin do yomnom." Yan yanek minjat unjun gen tebai iyiwit.

6 Iyinja Yesu da nandajek yan yoyigit, "Ji minjat on yum koni. Nido jigi iman? Minjat on nak do yo tagisi asak.

7 Yoni mini amin ji gat bisapmi bisapmi egipdan, do tagi panpulugoni. Mani nak ji gat bisapmi bisapmi dima egipdaman.

8 Yo minjat da agagi kili aban dagak. Nak kimokgo gapmakon nepni do unjun minjat da pakbi kibari ton nan kili son namik.

9 Nak asisi dayisat, miktimi miktimi amin da Gen Bin Tagisi yoyinek minjat on da yo ak unjun dakon gen bin kisi yoyinakwa nandakdan. Ajek unjun minjat dakon man bini dima pasildisak."

Judas da Yesu kila amin da kisiron yip do yan teban tagit

(Mt 26.14-16 ae Lk 22.3-6)

10 Unjun bisapmon panjetni 12 kabikon kind a egipgut mani Judas Iskariot. Unjun da mukwa sogok amin dakon amin madep kabikon kinjek Yesu kisitnikon yipjak do yoyigit.

11 Yoyinban but galak nandajek monej imni do yan teban tawit. Judas unjun nandajek Yesu kisitnikon yipjak dakon kosit wisigit.

Yesu gat panjetni gat jap nawit

(Mt 26.17-25 ae Lk 22.7-14 ae 22.21-23 ae Jn 13.21-30)

12 Anakwan Bret Yisni Mini Dakon Jap Noknok Bisap Madep altagit. Unjun bisapmon Israel amin da Yapyap Bilak do nandajek sipsip monin dapman son non. Unjun bisapmon panjetni da Yesu yan iyiwit, "Nin kin dukwan Yapyap Bilak dakon jap panjosit anen do nandisal?"

13 Yan yanba Yesu da panjetni bamori yabegek yan yoyigit,

"Kokupmon kin kanbal amin kind a pakbi kwoba kind a guramik apban jil gat domdom akdan. Jil unjun amin nan yol ankinjil.

14 Kanbal yut kindakon wikwan kan, unjun yut dakon ami yan iyinjil, "Yoyinjetnit da yosok, "Nak gat panjetnoni gat da Yapyap Bilak dakon jap nonej dakon yut buri dukwan tosok?"

15 Yan iyinbal unjun amin da yut madep kind a kwen nani do dolisak. Unjun yutnon jap noknok tamo ae amin yiyit tamo kili panroman abi da ton. Unjudon japnin panjosit anjil."

16 Yoyinban kokupmon kin Yesu da yo morap do yoyigit unjudensi pindagimal. Yan pindagek Yapyap Bilak dakon jap panjosit agimal.

17 Pilin pilindo Yesu gat panjetni 12 kabi gat unjun yutnon opgwit.

18 Obin jap noknok tamokon jap nan yigek Yesu da yan yoyigit, "Nak asisi dayisat, jikon da kind a da nak uwalno da kisiron nepdisak. Unjun amin nin gat yigek jap noman."

19 Yan yanban panjetni buri yokwi tanba kalon kalon yan yawit, "Nak dima, ma?"

20 Yan yanba Yesu da yoyigit, "12 kabi jikon kind a nak gat bret idapmon sibinek nomak unjun.

21 Asi, Pin kop da papiakon gen mandabi unjun da aripmon Amin Dakon Monji kimot akdisak. Mani Amin Dakon Monji uwal da kisiron yipjak amin, awa! Unjun amin menji da dima anjalagit tam tagi."

Yesu da panjetni jap yomgut

(Mt 26.26-30 ae Lk 22.15-20 ae 1Ko 11.23-25)

22 Jap nan yigakwa Yesu da bret kind a abidan, Pin kop ya yan iyinek, pudan panjetni do yomgut. Yominek yan yoyigit, "Timigek noni, on nak dakon giptim timno."

23 Yan yanek aeni wain kinam abidanek, Pinjkop ya yan iyinek, yoban kisi da nawit.

24 Nanakwa Yesu da sanbejek yan yoyigit, “On yawino. Amin morapmi gat sanbek sanbek ak do parekdat.

25 Nak asisi dayisat, nak wain ae dima nanek egi wigi Pinjkop da Amin Kila Agak kokupmon don wain kalugi nokenj.”

26 Yan yanban kap kinda yanek yomakon pigekek flej Olipmon wigawit.

Pita da manji imjak do Yesu da yagit

(Mt 26.31-35 ae Lk 22.31-34 ae Jn 13.36-38)

27 Flej Olipmon wigakwa Yesu da panjetni yan yoyigit, “Pinjkop da pa-piakon gen kinda tosok unun da aripmon ji manji namdan. Gen unun yan:

‘Sipsip dakon kila amin anakgo kimagakwan sipsip wasen ki iyi iyi kikanj.’

28 Mani kimoron da pidanek nak da kalip Galili miktimon mibiltan daminekek kikenj.”

29 Yanban Pita da yan iyigit, “Amin diwari dakon nandan gadat wital kisak kan, nak yan aripmi dima abenj.”

30 Yan yanban Yesu da iyigit, “Nak asisi gayisat, abisok kalbi pup kosit bamot dima yanakwan gak da nak do wasip kosit kapbi yokdisal.”

31 Yanban Pita da yan iyigit, “Uwal da gigekek nakyo kisi nit do ani kan, gak do wasip dima yokenj.” Yan yanban notni kabi kisi yan gin yawit.

Yesu Getsemani Pigaga bisit agit

(Mt 26.36-46 ae Lk 22.39-46)

32 Yesu gat panjetni gat miktin kinda mani Getsemani unudon kiwit. Kin altanek Yesu da yan

yoyigit, “Ji idon yigakwa nak bisit akenj.”

33 Yan yanek Pita, Jems, ae Jon kisi timikban kiwit. Kin burikon jigi madepsi nandanek

34 yan yoyigit, “Butno jik tanakwan kimot kimotno noman tan naban nandisat. Do ji idon Pinjkop do nandanek egipni.”

35 Yan yanek angwikon kin miktimon man pagek bisit agit. Kosit kinda tosagon unun bisap yokwi yapjak yan nandanek bisit yan yagit,

36 “Aba, Dat, gak da yo morap tagi aki. Do nak da kwenon jigi adisak unun kukwoki do nandisat. Mani nak dakon galaktok dima yolgi, gaga dakon galaktok unun gin yolgi.”

37 Yan yanek tobil panjetni kapbi egipgwiron kin pindakban dipmin pagkwit. Pindagek Pita yan iyigit, “Saimon, gak dipmin pokdol, ma? Bisap awa kalonji da aripmon gin nak gat Pinjkop do nandanek dima egipnenj?

38 Ji teban tanek bisit anek egipni. Yan anek egipni kan, pankewalon aripmi dima moni. But da nak nol do galak tosok mani gip dakon teban tokni mini.”

39 Yan yanek aeni tobilek kin bisit mibiltok agit unuden gin agit.

40 Bisit anek abin pindakban panjetni dipmin do yokwisi anek aeni dipmin sigin pagkwit. Panyolban pidan ni gen nan iyinen yan do intanek isal yikgwit.

41 Aeni kin bisit an tobil abin panjetni yan yoyigit, “Ji dipmin sigin pagek tapmin pan, ma? Dipmin aripmi kwayinj. Bisap kili abik. Amin Dakon Monji yokwi pakpak da kisiron kili unun yipmanjanj.

42 Pidanba kino! Kabit, uwal da kisiron nepjak amin kili abik.”

Uwal da Yesu abidawit

(Mt 26.47-56 ae Lk 22.47-53 ae Jn 18.3-12)

⁴³ Yesu gen yanakwan unjudon gin panjetni 12 kabikon da kinda mani Judas altan yomgut. Amin kabi madep emat agak sibani ae kindap kirinji timigek bunjon yolgwit. Mukwa sogok amin dakon amin madep kabi ae gen teban yoyinjet amin ae kila amin unjun da yabekba apgwit.

⁴⁴ Uwal da kisiron yipyip amin da gen kinda kili yan yoyigit, "Amin kinda nak da mandan noko kan, unjun amin nan abidoni. Abidanek kilani tebai anek anan kini."

⁴⁵ Judas unjudon gin Yesukon kin altanek yan iyigit, "Yoyinjet!" Yan iyinjek mogimikon mandan nagit.

⁴⁶ Yan aban kanek Yesu tebai abidawit.

⁴⁷ Aba unjun akgwit kabikon da kinda da emat agak sibani ilikgit. Higeek mukwa sogok amin dakon mibiltok amin dakon oman monji miragi mandan dagagit.

⁴⁸ Mandan daganban Yesu da obip amin yan yoyigit, "Ji nak do kabo noknok kinda yan nandanek emat agak siba ae kindap kirinji timigek nak abidok do aben, ma?"

⁴⁹ Nak gildari gildari Telagi Yut Madep da nagalgwan ji gat egek amin yoyin dekgim. Unjun bisapmon nak abidok do dima nandawit? Mani Pinjop da papiakon nak do gen mandabi unjun da aripmon noman tosak."

⁵⁰ Yan yanban panjet morapni yipmanek pasal kin mudawit.

⁵¹ Kin mudanakwa monjisok kinda imalni kwakwagi kindanan gin imegek Yesu yolgit. Emat amin da unjun monjisok kisi abidok do awit,

⁵² mani imalni nan kukwanek pasal molan molan kigit.

Yesu gen pikon anan kiwit

(Mt 26.57-68 ae Lk 22.54-55 ae 22.63-71 ae Jn 18.13-14 ae 18.19-24)

⁵³ Yesu abidawit amin unjun da Yesu abidan anan mukwa sogok amin dakon amin madep kabi da yutnon wigiwit. Unjun yutnon mukwa sogok amin dakon mibiltok amin ae gen teban yoyinjet ae kila amin kisi muwuk egipgwit.

⁵⁴ Pita kagi kagisok da Yesu yol ankinjek, mukwa sogok amin dakon mibiltok amin da nagalgwan pigigit. Pikwan obip amin gat kindapmon yigek kindapni aliwit.

⁵⁵ Anakwan mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat ae gen kokwin amin kisi morap gat da yan nandawit, amin di yan yomno abin Yesu top gen yan iminjek gulusun agit yan yanakwa anatan kimotjak yan nandawit, mani Yesu sun kinda dima agit yan kawit.

⁵⁶ Anakwa amin morapmi da Yesu do top sitnok genyo yanba geni dakon kosiri dima pisagit.

⁵⁷ Aba amin diwari da pidan Yesu do top sitnok gen yan yawit,

⁵⁸ "Nin da nandanapno Yesu da yan yagit, 'Nak da Telagi Yut Madep amin da awit unjun tuwilek gildat kapbi da butgwan yut njakjwari kinda aben. Yut unjun amin kisit da agagi dakon tilak dima aben.'"

⁵⁹ Mani gen unjun yawit unjun kisi upbal tanek gen dakon kosiri dima pisagit.

⁶⁰ Kili mukwa sogok amin dakon mibiltok amin kila amin da inamon agek Yesu yan iyigit, "Gak gen kobogi kinda dima yoyiki? On amin morap gen yan gaba nian nandan yomisal?"

⁶¹ Mani Yesu gen kagani sopmanek gen kobogi kinda dima iyigit. Yan aban mukwa sogok amin dakon mibiltok amin da aeni iyigit, "Gak Kristo? Gak Pinjop

gawak imaman unun dakon Monji bo dima?"

⁶² Yanban Yesu da yan yagit, "Unun nak mani. Ji don kanjaka Amin Dakon Monji Tapmim Ami da aminsi tet do yikban kokdan. Anek kanjaka Kwen Kokup dakon gikwemon da apban kokdan."

⁶³ Yan yanban nandanek mukwa sogok amin dakon mibiltok amin iyi dakon paba pigikni pudagit. Yan anek yagit, "Mibilni nandak do amin nido sanbenek yoyino apni?"

⁶⁴ Iyi do 'nak Pinjok dakon Monji' yan yosok, do ji da nian an imnen do nandan?"

Yanban kisi morap da yawit, "Gulusun asak, do si kimotjak."

⁶⁵ Yan yanek diwari da ilip sul imgwit. Yan anek dabili imal nan waman sopmanek kisit da anjagwit. Kisit da anjag yan iyiwit, "Namin da gikdak? Kombi gen ya!" Yan iyinjaka obip amin da abidanek anjagwit.

Pita da Yesu do wasip yagit

(Mt 26.69-75 ae Lk 22.56-62 ae Jn 18.15-18 ae 18.25-27)

⁶⁶ Anjaka Pita unun yut da nagalgwan egakwan mukwa sogok amin dakon mibiltok amin dakon oman minatjok kinda da opgut.

⁶⁷ Obin Pita kindap alinek ekwan kagit. Minat unun da pakyanji yipban kwan kanek yan iyigit, "Gak Yesu Nasaret kokupmon nani gat kisi egipgumal."

⁶⁸ Yanban Pita da wasip yanek yagit, "Gak da gen unun yosol nak dima nandisat." Yan yanek nagalon da wigat mibilon pigigit.

⁶⁹ Anjakan oman minatjok unun da Pita aeni kanek amin unudon akgwit yan yoyigit, "On amin unun Yesu da kabikon nani kinda."

⁷⁰ Mani aeni wasip yanek yagit, "Dima."

Timisok di egek amin kapmatjok akgwit unun da yan iyiwit, "Gak asi

Yesu da kabikon nani kinda. Gak Galili amin kinda."

⁷¹ Yan yanba Pita da tebaisi yanek yagit, "Asisi dayisat, amin unun yon nak dimasi nandan imisat. Top yosot kan, jobit tagi timikgen."

⁷² Yan yanjawan unudon gin pup gen yanban kosit bamot agit. Yanban nandanek Pita Yesu da gen yagit unun do nandagit. Gen unun yan yagit, "Nak dakon man kosit kapbi wasip yanaki pup da kosit bamot gen yosak." Gen unun do nandanek buri yokwi tarban kunam madepsi tagit.

15

Yesu Pailaron anan kiwit

(Mt 27.1-2 ae 27.11-14 ae Lk 23.1-5 ae Jn 18.28-38)

¹ Wisawisa do mukwa sogok amin dakon amin madep kabi ae kila amin ae gen teban yoyindet amin ae gen kokwin amin kabi morap gat da muwugek gen kinda anjeban awit. Anek Yesu nap teban nan waman ilik anan Pailat da kisiron anki yipgwit.

² Yipba Pailat da Yesu yan iyigit, "Gak Juda amin dakon kila amin madep, ma?"

Yanban Yesu da gen kobogi yan yagit, "Yosol unun mani."

³ Yan yanban mukwa sogok amin dakon amin madep kabi da gen morapmi yan imgwit.

⁴ Yanba Pailat da aeni Yesu yan iyigit, "Gak gen kobogi kinda dima yoyiki? Amin on da yokwi agil do gen morapmi yan gaman."

⁵ Yan yanban Yesu da gen kobogi kinda dima yagit. Yan aban kanek Pailat nandaban njaknwarisi agit.

Pailat da Yesu tilak kindapmon anan do yagit

(Mt 27.15-26 ae Lk 23.13-25 ae Jn 18.38-19.16)

⁶ Bilagi bilagi Yapyap Bilak bisapmon wasok kinda yan awit:

Juda miñat aminyo da dam tebanon yikdak amin kinda dakon man yanakwa, Pailat da yopban kin kin awit.

⁷ Yesu gen pikon yipgwit bisapmon amin kinda mani Barabas unun gat notni gat dam tebanon yikgwit. Unun amin kabi Rom gapman do japmi nandanek emat wamanek amin kinda anakba kimakgit. Unun do dam tebanon yopgwit.

⁸ Kili amin morapmi da Pailaron kin altanek yan iyiwit, “Bilagi bilagi asal, unudeñ gin dam tebanon yikdak kinda pulugan yipbi kisak.”

⁹ Yanba Pailat da yan yoyigit, “Juda amin dakon kila amin madep nan yipbo kisak do nandan?”

¹⁰ Pailat yan yagit nido iyi nandagit: mukwa sogok amin dakon amin madep kabi Yesu do nandaba yokwi tanban top yanek gen pikon yipgwit.

¹¹ Mani mukwa sogok amin dakon amin madep kabi da miñat amin kabi madep buri suganek yan yoyiwit, “Ji Pailat da Barabas nan yipban kisak do iyini.” Yan yoyinba amin da yan gin iyiwit.

¹² Yanba Pailat da aeni yoyigit, “On amin ji da ‘Juda amin dakon kila amin madep’ yan iyan, nian an iben do nandan?”

¹³ Yanban yan tidanek yawit, “Tilak kindapmon anakbi kimotjak!”

¹⁴ Yanba yoyigit, “Mibili nido? Ni gulusun nan agit?”

Yanban mibiltok yawit si yapmanek madepsi yan tidanek yawit, “Tilak kindapmon anakbi kimotjak!”

¹⁵ Yanba Pailat da amin dakon buri moni do Barabas pulugan yipban miñat amin kabiyokon kigit. Kinakwan emat amin yoyinban Yesu baljawit. Aba don tilak kindapmon anakba kimotjak do yoyigit.

Emat amin da Yesu toptopmon da man madep imgwit

(Mt 27.27-31 ae Jn 19.2-3)

¹⁶ Emat amin da Yesu abidan anan gapman yut madep da nagalgwan pigiwit. Pigeke emat amin notni diwari kisisi yan yoba abin mudawit.

¹⁷ Muwugek Yesu do paba pigik gami kinda pan imgwit. Yan anek nap keli ton kinda nan kila amin madep dakon pelit yombem kinda wasanek busunikon waman imgwit.

¹⁸ Waman iminek top iyinek yan yawit, “Gildat tagi, Juda amin dakon kila amin madep!”

¹⁹ Yan yanek kindap kirin nan busunikon anagek ilip sul imgwit. Yan anek gawak iminek toptopmon da man madep imgwit.

²⁰ Anek topmon da man madep imin mudanek imal gami iligek iyi dakon pabi pigik pan imgwit. Pan iminek tilak kindapmon anakba kimotjak do ilik anan kiwit.

Yesu tilak kindapmon anakgwit

(Mt 27.32-44 ae Lk 23.26-43 ae Jn 19.17-27)

²¹ Kosiron kin amin kinda kokup pap kik do apban kawit, mani Saimon. Unun Sairini kokupmon nani kinda, Aleksanda gat Rupas gat dakon datni. Emat amin da Saimon gen tebai iyinba Yesu dakon tilak kindapni guramikban kiwit.

²² Kin miktin tim kinda mani Golgata unudon altawit. (Golgata unun dakon mibili unun Busun Kidat Hen.)

²³ Kin altanek wain gat pakbi isipmi kinda mani mea gat iktagilek iminba nok do kurak agit.

²⁴ Anek tilak kindapmon anakgwit. Anagek imalni timit do satu wasok awit.

²⁵ Wisa dagokdo 9 kilok anakwan anakgwit.

26 Anjagek mibili yanj do anjagamanj unjun dakon but piso gen yanj mandawit, JUDA AMIN DAKON KILA AMIN MADEP.

27 Yesu da ilej bamoron kabo noknok bamori kisi dapgwit.

28 Dapba Pinjkop da papiakon gen tosok unjun bami noman tagit. Gen unjun yanj: "Yokwi pakpak amin unjun kabikon anjakbi."

29 Amin kinj ap awit unjun da yanjba yokwi tok anj iminjek wunda kwalkwal anjek yanj iyiwit, "Ae! Gak Telagi Yut Madep tuwilek gildat kapbi da butgwan kaluk ak do yagil,

30 do giptingo anjikutnanjek tilak kindapmon da pi!"

31 Yanj yanjba mukwa sogok amin dakon amin madep kabi ae gen teban yoyinjdet amin kisi yanj gin notni yoyinj yoyinj anjek anj solat anjek yanj yawit, "Amin diwari panj pulugagit da nido iyi dakon giptim anj pulugok do antidok asak?"

32 On amin Kristo, asi Juda amin dakon Kila Amin Madepni kanj, tilak kindapmon da pinjan kanjek nandanj gadanj imnenj." Unjudenjin kabo noknok bamot teri teri dapbi unjunyo kisi yanjba yokwi tok anj imgumal.

Yesu kimakgit

(Mt 27.45-56 ae Lk 23.44-49 ae Jn 19.28-30)

33 Gildat binap 12 kilok anjakwan miktim kisi pilin tuk anjakwan kinj pilindo 3 kilok agit.

34 Kinj 3 kilok anjakwan Yesu da yanj tidanjek yanj yagit, "Eloi, eloi lama sabaktani?" Gen unjun dakon mibili yanj:

"Pinj kopno, Pinj kopno, nido nepman dekdal?"

35 Yanj yanjban amin diwari kapmatjok akgwit unjun nandanjek yawit, "Nandanj, unjun Elaija do yanj imisak."

36 Yanjba amin kinda timtim yanjek kinj yo kinda gugidan yombem jol diwaron wamanj wain gat ae pakbi isipmi gat unjunwan sibinjek Yesu da nosak do anjenakgit. Anjenagek yanj yagit, "Ji yipba konej. Elaija da asi abinj tilak kindapmon nanj abidan abinjban konej, bo dima."

37 Yanj yanjban Yesu madepsi yanj tidanjek kimakgit.

38 Kimagakwan Telagi Yut Madep dakon yoma imal unjun kwen da sulugi pinj mibilikon daganj ki timi bamori agit.

39 Anjakwan emat amin 100 dakon kila amin da Yesu injamikon kimakban kanjek yagit, "On amin asisi Pinjkop dakon Monji egipgut."

40 Anjakwan minjat diwari dubagisogon da agek pindak nandanjanj awit. Unjun minjat kabikon kinda mani Maria, kokupni Makdala, ae Maria njwaknjwari kinda unjun Jems bunjon nani gat Josep gat dakon menji, ae Salome gat kisi akgwit.

41 Yesu Galili miktimon egipgut bisapmon unjun minjat kabi da yol awilek oman anj iminjek egipgwit. Unjun dagin dima, ae minjat diwari kisi Yesu gat Jerusalem kokup papmon kiwit unjun kisi kanjakwa Yesu kimakgit.

Yesu dakon bumjotni tip kinamgwan yipgwit

(Mt 27.57-61 ae Lk 23.50-55 ae Jn 19.38-42)

42 Sabat dakon tagaptok bisap Nengo pilindo

43 Josep Arimatea kokupmon nani da apgut. Unjun gen kokwin amin kabi dakon kila amin egipgut. Amin morapmi da nandaba wukwan imgwit. Ae unjun Pinjkop da Amin Kila Akdisak unjun do jomjom anjek egipgut. Josep unjun pasol pasoli mini Pailaron kinj Yesu dakon bumjotni abidok do iyigit.

⁴⁴ Iyinjban Pailat da emat amin 100 dakon kila amin yan iban op-ban iyigit, “Asi Yesu kunjwak, bo dima?”

⁴⁵ Iyinjban emat amin 100 dakon kila amin da yan yagit, “Asi kunjwak.” Yan yanban nandanek Josep da bumjot ankisak do yan mudan imgut.

⁴⁶ Aban Josep da kin imal kwakwagi kinda yuman anabin Yesu dakon bumjot tilak kindapmon nan abin unun imal nan wamgut. Waman anki tip kinam kindakon yipmanek tip madepsi kinda antobilban abin yoma soggut.

⁴⁷ Maria Makdala kokupmon nani gat ae Maria Josep dakon menji gat da kanakwal Yesu dakon bumjotni yipgut.

16

Yesu kimoron da pidagit

(Mt 28.1-8 ae Lk 24.1-12 ae Jn 20.1-10)

¹ Sabat bisap mudanakwan pilin pilindo Maria Makdala kokupmon nani, ae Maria Jems dakon menji, ae Salome, unun minjat kapbi da bit nelak, ae yo mibili mibili kibanji tagisi, Yesu dakon bumjotni son im do yuman panjosit awit.

² Yan anek pakgwit da Sonda wisa dagokdo tip kinamon kik do kinakwa gildat wigit.

³ Kinjek kosiron yan nandat anek yan yawit, “Namin da tip kinam dakon tip madep antobilban pisosak?”

⁴ Yan yanek kin kanba tip madep kili antobilbi kawit.

⁵ Yan kanek tip kinamgwan pigi wili gimonji kinda kawit. Unun ilikba pigik kwakwagi dubagi kinda pabi da aminsi tet do yikban kawit. Kanek wuripdagek pasalgwit.

⁶ Yan nandanakwa yoyigit, “Ji wuripdagek dima pasolni. Yesu Nasaret kokupmon nani tilak kindapmon anakbi unun kok do

abenj. Unun kili pidan kik, idon mini. Tamoni oni kabit.

⁷ Kin panjetni gat Pita gat yan yoyini, ‘Unun da kalip Galili miktimon mibiltan daminek kik do kili dayigit, do unudon kin koni.’”

⁸ Yan yoyinban minjat kapbi unun pasal nimnimigek tip kinamon da win tintim yanek kiwit. Kin pasol pasol anek amin di dima yoyiwit.

Maria Makdala kokupmon nani da Yesu kagit

(Mt 28.9-10 ae Jn 20.11-18)

⁹ Yesu Sonda wisa dagokdo kimoron da pidanek mibiltok Maria Makdala kokupmon nani altan imgut. (Unun minjat Yesu da kalip kon 7 kabi burigwan egipgwit ban yol imgut.)

¹⁰ Altan iban kin Yesu dakon panjet kabini kunam takba pindagek yan yoyigit,

¹¹ “Yesu kalugi egakwan kat.” Yan yanban gen unun do nandaba bami dima agit.

Panjetni bamori da Yesu kosiron kagimal

(Lk 24.13-35)

¹² Bunon panjetni bamori da kokup kindakon kik do kinakwal Yesu da giptimi kulabik anek altan yoban amin njwaknwari kinda yan kagimal.

¹³ Altan yoban tobil kin notni diwari yoyinbal nandaba bami dima agit.

Yesu da panjetni pi ani do yoyigit

(Mt 28.16-20 ae Lk 24.36-49 ae Jn 20.19-23)

¹⁴ Aeni don panjetni 11 kabi muwuk yigek jap nanakwa altan yomgut. Altan yominek gen tebaisi yanek yan yoyigit, “Ji amin da ‘pidak da egisak’ yan dayinba nido nandaba bami dima ak? Nandan gadatji mini?”

¹⁵ Aeni sanjenek yan yoyigit, “Ji miktimi miktimi kin Gen Bin Tagisi amin kisisi yoyin mudoni.

¹⁶ Amin kinda nak nandan gadan namjenek telagi pakbi sosak kan, unun amin Kwen Kokup do amin asak. Ae amin kinda nak dima nandan gadan namjak kan, unun amin Tipdom do amin asak.

¹⁷ Nak nandan gadan namni amin tapmim yobo wasok tapmimi toj yan ban akdan; nak dakon man yanek koj yoldan, ae gen njwakjwari yokdan.

¹⁸ Ae unun amin da tunon amin emari toj abidokdan, ae pakbi emari toj nanba unun da dima panupbal akdan. Unun amin da sot amin kisiri kwenikon witjinba sotni mudokdan.”

Yesu Kwen Kokup wigigit

(Lk 24.50-53 ae Ya 1.9-11)

¹⁹ Amin Tagi Yesu gen unun yoyin mudanakwan Pinjop da anenakban Kwen Kokup wigigit da Pinjop da aminsi tet do yikdak.

²⁰ Anjakwan panjetni miktimi miktimi kin Pinjop dakon geni yoyin anan kiwit. Kinakwa Amin Tagi unun gat egek panpuluganakwan wasok tapmimi toj anek geni jorjik panjeban agit.

Gen Bin Tagisi Luk da Mandagit

But piso gen

Luk unun Juda amin kinda dima. Unun Grik amin kinda. Ae nandak nandak amin madep kinda, ae wuda wamakyo kisi egipgut.

Gen Bin Tagisi Luk da mandagit unun da Yesu unun Israel amin gat ae Amin Nwaknwari Kabi kisi yokwikon banj timit timit amin yanj nolinjan komanj. Yesu pini wasanek ak do agit bisapmon minjat aminyo yanj yoyigit, "Telagi Wup da antagap aban Pinjkop dakon geni tagisi bupmi amin do yoyinj tenjenagit." (4.18 do koki) Asi, minjat aminyo jigi mibili mibili pawit unun Yesu da yo tagisi anyomgut dakon geni morapmi Luk da mandagit.

Yesu dakon egip egipni morapmi do Luk kalonj dagin yosok. Unun dakon geni papia diwarikon dima mandabi. Luk kalonj dagin Yesu miktimon altagit bisapmon yo noman tawit unun do morapmi yosok. Ae Luk da Yesu da tilak gen kinda yagit unun Samaria amin kinda da kosiron kinj uwal da kisiron jigi pagit unun do mandagit. Ae Yesu da tilak gen kinda yagit unun monji kinda da datni yipmanj dek kigit unun do mandagit. Ae Luk dagin Sakius takis timit timit amin dakon geni mandagit.

Luk da yo diwari do morapmi yosok unun bisit pi tebaisi agak gat, ae Telagi Wup dakon pi gat, ae Pinjkop da minjat amin dakon yokwini wiririk yomisak unun do yosok. Ae Luk da minjat da yo awit unun do morapmi yosok.

Luk papia on kalonj nanj gin dima mandagit. Yabekbi Papia yo kisi mandagit. Unun papiagwan Yesu Kwen Kokup wigakwan unun da

kwenon yabekbi da pi awit unun dakon geni mandagit.

Gen on Luk da Tiopilas do mandagit

¹⁻³ Kila amin madep Tiopilas, amin morapmi da Pinjkop da yo morap nin da binapmon agit unun dakon geni papiakon mandak do awit. Yo morap wasanek altañakwa dabil da si pindagek yanj tenjenok awit amin dakon gen yolek mandawit. Unun amin Pinjkop gen do pi awit. Ae nak unun yo morap si wasanek noman tanj ananj opgwit unun dakon mibili pakyanji nandak do pini madepsi agim. Do gen morap on papiakon kilegisi mandanj yipbo gagon opjak kanj nandabo tagisi asak.

⁴ Papia on manjinek amin da gen morap gayiwit unun nandabi bamisi asak.

Elisabet da Jon anjalagit, ae Maria da Yesu anjalagit gat dakon gen *(Kilapmi 1.5-2.52)*

Jon dakon altok altok dakon but piso gen

⁵ Erot da Judia miktim dakon kila amin madep yikgit bisapmon mukwa sogok amin kinda egipgut mani Sekaraia. Sekaraia unun mukwa sogok amin Abiya da kabikon nani kinda. Minjatni Elisabet unun Aron da kabikon nani.

⁶ Pinjkop da dabilon kilegisi egek Amin Tagi dakon gen teban madep ae moniji kisi guramikgimal.

⁷ Mani Elisabet monji sunj egipgut, do isal egek minjat amin pelanjo agimal.

⁸ Bisap kindakon Sekaraia gat mukwa sogok amin notni gat Pinjkop da dabilon mukwa sogok pi awit.

⁹ Anjek namin dasi Amin Tagi da telagi tamogwan wigi yo kibanj

tagisi sosak yan do anpakni yolek satu wasok awit. Yan aba Sekaraia dakon man da noman tanban mukwa sok do wigigit.

¹⁰ Wigí mukwa sonjakwan yomakon miñat amin morap muwuk egek bisit pi awit.

¹¹ Anakwa Amin Tagi dakon anjelo kindá Sekaraia altañ imgut. Uñun alta mukwa kibañi tagisi soson da tosoq uñun da aminsi tet do akgit.

¹² Akban kanjek Sekaraia wuripdagek pasalgit.

¹³ Mani anjelo da yan iyigit, “Sekaraia, Piñkop da bisitgo kili nandagit, do dima pasolgi. Miñatgo Elisabet da monji wili kindá anjalakdisak. Mani Jon yan iyiki.

¹⁴⁻¹⁵ Amin Tagi da inamon mani wukwisi tokdisak, do gak butgo tagisi anjakwan kisik kisik akdisal. Ae amin morapmi da monji uñun altosak bisapmon kisik kisik akdañ. Menñ da butgwan yitjagon da Telagi Wup da tugañ iban egi anjañ kikdisak. Wain ae pakbi tebanyo dimasi nosak.

¹⁶ Uñun da Israel amin morapmi panjobilban aeni Amin Tagini Piñkopmon kikdañ.

¹⁷ Elaija dakon anpak tapmimyo panjek Amin Tagi mibiltan iminej kikdisak. Uñun da miñat monjiyo gat datni gat dakon but panjkilek aban but kalon akdañ. Ae gen kirinjit amin dakon nandak nandak panmilip aban amin kilegi dakon nandan kokwin tagisi yombem akdañ. Anjek amin pantagap aban tagap tanjakwa Amin Tagi apdisak.”

¹⁸ Yan yanban Sekaraia da anjelo iyigit, “Nit miñat amin pelanjo kili agimak. Do gen yanjaki but bamot asat. Gen uñun nianjon da bami yosol yan nandaken?”

¹⁹ Yanban anjelo da yagit, “Nak Gebriel, nak Piñkop da inamon akdat da yabekban gak do gen tagisi on gayik do abisat.

²⁰ Gen gayisat uñun asi Piñkop da bisap yipgut uñun bisapmon noman tokdisak, mani nandabi bami dima asak, do gen yogok kositgo sopmanjakwan gen dimasi yanjek egi wigaki gen gayisat uñun bami noman tokdisak.”

²¹ Yan nandat anjek egakwal amin jomjom anjegek Sekaraia nido bisap dubak Telagi Yut Madepmon egisak yan nandanjek but morap awit.

²² Yan nandanjek egakwa Sekaraia yomakon pin gen yok do antidok anjek kisit dagin tilak anyomgut. Yan anjakwan kanjek Telagi Yut Madepmon dipmin yombem kindá bo kak yan nandawit.

²³ Sekaraia Telagi Yut Madepmon pi agak bisapni mudanjakwan tobil kokupnikon kigit.

²⁴ Panji egakwan don miñatni Elisabet monji kwap awilek yutnon pasili egakwan kanek 5 mudawit.

²⁵ Anjakwan yan yagit, “Amin Tagi da nak anpuluganban monji kwap awildat. Kalip monji mini egek amin da dabilon mayagisi nandagim, mani abisok kili uñun mayagino mudosok.”

Anjelo da Maria altañ imgut

²⁶⁻²⁷ Elisabet monji kwap awilgit uñun dakon kanek 6 mudanjakwan Piñkop da anjloni Gebriel yabekban miñatjok kindá mani Maria uñun do kigit. Galili miktimon, kokup kindá mani Nasaret unjudon egipgut. Maria uñun amin kindá mani Josep, Dewit da kabikon nani uñun pasak do manjikbi.

²⁸ Gebriel Mariakon altañ iminej yan iyigit, “Gildat tagi. Amin Tagi gak gat egisak. Piñkop da miñat diwari yapmanjek gak do yo madep yan nandisak.”

²⁹ Maria gen uñun nandanjek burigwan da jigisi nandanjek yan

nandagit, “Ni gen kinda nan nayisak?”

³⁰ Yan nandajakwan iyigit, “Maria, dima pasolgi. Pin kop da gak do nandaban tagisi asak.

³¹ Nandaki, gak monji kwap awilek monji kinda anjalakdisal. Monji unun mani Yesu yan si iyiki.

³² Unun da amin man madepni ton kinda egakwan amin da Pin kop Wikwisi Dakon Monji yan iyikdan. Kalip babi Dewit da kila amin madep egipgut, unun da tilagon Amin Tagi Pin kop da yipban kila amin madep kinda egipdisak.

³³ Unun da Jekop dakon diwatni dakon kila amin madepni bisap dagok dagogi mini egi anan kinjek kilani akdisak.”

³⁴ Yan yanban Maria da anjelo yan iyigit, “Yo yosol unun nian anek al-tosak? Nak amin kinda pagim.”

³⁵ Yanban anjelo da gen kobogi yan iyigit, “Telagi Wup da gagon obinjakwan Pin kop Wikwisi unun dakon tapmim da gak kibitdisak. Unun do anek monji anjalaki unun telagi egakwan amin da Pin kop dakon Monji yan iyikdan.

³⁶ Nandaki, mamago Elisabet minjat pelanj kili agit, mani monji kwapni ton, do monji wili kinda anjalakdisak. Kalip amin da ‘Monji aripmi dima panjalasak’ yan yawit, mani abisok monji kwap kinda awilakwan kanek 6 mudosok.

³⁷ Pin kop da yo kinda ak do nandisak kan, aripmi dimasi antidok asak.”

³⁸ Yanban Maria da yan iyigit, “Nak Amin Tagi dakon oman minjat egisat, do unun yosol nagon yan gin noman tosak dosi nandisat.” Yan yanjakwan anjelo da yipmanj kigit.

Maria da Elisabet kinj kagit

³⁹ Unun bisapmon Maria tepmi kinjek miktim ilenji ton timon Judia

miktim dakon kokup pap kindakon kigit.

⁴⁰ Kinj Sekaraia da yutnon wigi Elisabet gildat tagi yan iyigit.

⁴¹ Iyinjakwan unudon gin Elisabet monji burigwan yikgit unun wigi mok agit. Anjakwan Elisabet Telagi Wup da burikon pigi tujanban

⁴² madepsi yan tidanjek yagit, “Pin kop da yo tagisi minjat diwaro do yomisak unun si yapmanj mudanjek gisamni madepsi gamisak. Ae monji unun gak da buron yikdak ununyo kisi Pin kop da gisamikdak!

⁴³ Amin Tagino dakon menji nagon nido obisak? Nak minjat tagi dima.

⁴⁴ Gak da gildat tagi yan nayinjaki unudon gin monji butnogwan yikdak kisik kisik anek wigi mok ak.

⁴⁵ Amin Tagi da gen gayigit unun nandabi bami asisi noman tokdisak yan nandagil, do kisik kisik tagi abi.”

Maria da kisik kisik kap kinda yagit

⁴⁶⁻⁴⁹ Yan yanban Maria da yagit, “Nak oman minjatni gin, ae mano minisi, mani nak do yo tagisi asak, do but dasi Amin Tagi anjisasat. Anjakwan butno da Pin kop Panpulugok Amin do kisik kisik asak. Pin kop Tapmim Ami da nak do yo madepsi kinda asak, do abisok ae don kisi amin da Pin kop da gisamni madepsi namisak unun do yokdan. Mani unun telagisi tosok.

⁵⁰ Amin Pin kop do pasolgon unun amin bupmi nandan yomisak. Abisok ae don minjat amin morapyo yan ginsi bupmi nandan yominj anan kikdisak.

⁵¹ Iyi dakon kisit dasi pi tapmimi ton agit. Amin iyi do nandaba wigiwit amin unun yolban wasenj kiwit.

52 Kila amin madep yityit tamo madepmon yikgan unun pabin yopmanek mani mini amin panenokdok.

53 Amin jap do an unun yo tagisi morapmi yominakwan buri tugon. Anek amin yoni morapmi unun yolban yoni mini da kwan.

54-55 Iyi dakon oman monjini Israel panpuluganek yan teban tok gen Abraham gat ae babikni gat do yoyigit unun dima intagit. Yan teban tok geni anteban anek unun yawi diwatni dagok dagogi mini bupmi nandan yomin anan kisak."

56 Maria kanek kapbi Elisabet gat egek don kokupnikon tobil kigit.

Jon altagit

57 Elisabet da monji analasak dakon bisap abinakwan monji wili anagalit.

58 Analanek kisik kisik anakwan Amin Tagi da bupmi nandan imgut dakon gen nandanek kokup isalni gat ae yawi diwatni gat kisi da but galaksi nandawit.

59 Altan gildatni 8 mudanakwan giptimni mandak do apgwit. Abinek datni Sekaraia dakon man nan iyik do nandawit,

60 mani menji da yan yagit, "Dima, mani Jon yansi iyinen."

61 Yanban iyiwit, "Yawi diwatjikon Jon man kinda dima tosoke."

62 Yan yanek datni ni man nan yok do nandisak yan do kisit tilak an imgwit.

63 Aba Sekaraia da yo kinda kan iba kilda mandisak do tilak an yoban iba yan mandagit, "Mani unun Jon." Yan mandaban nandaba yo njwakjwarisi agit.

64 Unudon gin gen yogokni pisanakwan gen wasanek yanek Pin kop an ksigit.

65 Anakwan kokup isalni da kan pasalek unun dakon geni yanba Judia miktim ilenji ton timon kokup morap tawit amin kisisi da nandawit.

66 Anek unun do nandan kokwin anek egipgwit. Amin Tagi dakon tapmim tan imgut, do yan yawit, "Unun monji taganek nian amin kinda egipdisak?"

Sekaraia da kombi gen yagit

67 Jon dakon datni Sekaraia Telagi Wup da burikon pigi tuganban kombi gen yanek yan yagit:

68 "Israel dakon Pin kop da abin amini yokwikon ban yuman nan nipgut, do Amin Tagi an kisinno.

69 Oman monjini Dewit da kabikon da nin panpulugosak do amin tebaisi kinda an noman agit.

70 Kalip kombi amin telagi da yan yawit,

71 'Pin kop da uwalnin gat ae amin morap nin do nandaba yokwi tok an niman amin da kisiron ban pulugan nipdisak.'

72 Sanbek sanbek telagisi agit unun sigin nandanek babiknin bupmi nandan yom do yagit.

73-74 Babiknin Abraham yan iyigit, 'Nak asisi uwalji da kisiron ban pulugan depbo pasol pasoli mini egek oman amino egipdan.

75 Gildari gildari nak da inamon telagisi ae kilegisi egi anan kikan.'

76 "Jon, monjino, gak don Pin kop Wikwisi dakon kombi amin kinda yan gayikdan. Gak Amin Tagi mibiltan iminek kositni yuldisal.

77-78 Anek minat amin kabiyoni yoyin dekbis mibilni nandaba piosak. Pin kopnin unun bupmini madepsi, do diwarini wiririk yominjek pulugan timitdisak yan nandani. Unun da Kwen Kokup dakon tenjeri madep yipban

⁷⁹ pīlin tukgwan ekwan amin da tenṭenji kokdaṅ. Uṅun da kosit noliṅban kaṅek but yawot dakon kositnaṅ kineṅ.”

⁸⁰ Uṅun monji, wup gipyo kisi tapmimi tonji tagagit. Anjakwan miṅtim amin dima ekwan timon egakwan don noman tanban Israel amin da kawit.

2

*Yesu altagit
(Mt 1.18-25)*

¹ Uṅun bisapmon Rom dakon kila amin madep Sisa Ogastus da gen teban kinda yipgut. Pi monjini kin amin miṅtimi miṅtimi ekwan uṅun mani mandani do gen teban yipgut.

² Man mandawit uṅun pi kaluksi awit. Uṅun bisapmon Kwirinius da Siria provins dakon kila amin madep egipgut.

³ Sisa Ogastus da gen teban yan yipgut, do amin kisisi mani mandani do kokupni kokupni kin mudawit.

⁴ Josep uṅun Galili provinskon, Nasaret kokupmon egipgut. Mani Dewit da yawi diwaron da altagit, do Judia provinskon, Dewit dakon kokup Betlehem uṅudon kigit.

⁵ Miṅatni pasak do manjikbi Maria uṅun gat kisi mani mandani do kigimal. Uṅun bisapmon Maria monji kwapni tonj da kigit.

⁶ Kin Betlehem kokupmon al-taṅ egakwal Maria monji altosak dakon bisapni apgut.

⁷ Amin da yumaṅ naṅek dipmin pokgon yut uṅun amin da yikba tugagit, do bulmakau yut kindakon pawigi yikgimal. Yigakwal monji mibiltogi al-taṅban Maria da imalnaṅ wamaṅ bulmakau idapmon yipban pakgit.

Sipsip kila amin da gen bin Nandawit

⁸ Bulmakau yutnon yigakwa Betlehem kokup da kapmatjok sipsip kila amin diwari da pīlin kaga sipsip kila anek jon timon egipgwit.

⁹ Egakwa Amin Tagi dakon anjelo kinda da al-taṅ yomgut. Aban Amin Tagi dakon tenṭenji da tenṭenṅaṅ yoban madepsi pasalgwit.

¹⁰ Anjakwa anjelo da yan yoyigit, “Ji dima pasolni. Nandani, nak gen tagisi kinda anabisat. Uṅun amin kisi da nandaṅek kisik kisik madepsi akdaṅ.

¹¹ Abisok Amin Tagi Kristo uṅun Dewit da kokupmon ji do altak. Uṅun ji yokwikon ban timit do altak.

¹² Ji kin monji ṅakṅak imalnaṅ wabi bulmakau idapmon potdisak do wisin koni. Uṅun kaṅek bami dayisat yan nandani.”

¹³ Gen yan yanakwan uṅudon gin Kwen Kokup anjelo morapmisi da pin notnikon muwugek Pin kop ankisineṅ yan yawit:

¹⁴ “Ason Kwen Kokup Pin kop ankisino. Miṅtimon amin galak taṅ yomisak uṅun kabikon but yawot tosak.”

Sipsip kila amin da Yesu anjalon awit

¹⁵ Anjelo da Kwen Kokup tobi wigakwa sipsip kila amin da notni yoyin yoyin anek yan yawit, “Nin Betlehem kokupmon wigi Amin Tagi da gen niyisak uṅun dakon bami kono.”

¹⁶ Yan yanek tepmisi wigi Maria gat Josep gat paṅalon anek, monji ṅakṅak uṅun bulmakau idapmon pakban kawit.

¹⁷ Kaṅek monji dakon gen bin nandawit uṅun yan tenṭenṅaṅba

¹⁸ nandaṅek amin kisisi nandaba yo ṅwakṅwarisi agit.

¹⁹ Anjakwa Maria da gen uṅun nandaban yo madep aban nandaṅek egipgut.

²⁰ Anjakwan sipsip kila amin da tobil kinjek anjelo da gen yoyigit unjun da aripmon pindakgwit, do Pinjkop anjkisiwit.

Yesu do man imgwit

²¹ Gildatni 8 anjakwan, giptim mandak bisapmon, mani Yesu yan iyiwit. Dima altajakwan anjelo da unjun man kili yagit.

Simeon gat Ana gat da Yesu Telagi Yut Madepmon kagimal

²² Josep gat Maria gat Pinjkop da inamon kilek tok dakon bisap kili noman tagit. Unjun dakon gen Moses dakon gen tebanon tosok. Do Maria gat Josep gat da Yesu Monji Amin Tagi do paret do Jerusalem anjkigimal.

²³ Amin Tagi dakon gen teban kinda mandabi nan yolek kigimal. Gen unjun yan:

“Minjat kinda monji mibiltogi unjun wili kan, unjun Amin Tagi do paret do.”

²⁴ Ae Amin Tagi dakon gen teban yolek paret ak do kigimal. Gen teban unjun yan tosok:

“Kinarim bamori bo ae yigi yigi bulagi bamori ban mukwa soni.”

²⁵ Unjun bisapmon amin kinda Jerusalem egipgut unjun mani Simeon. Unjun amin anpakni kilegisi ae Pinjkop gawak imin anjisiyo anjek egipgut. Pinjkop da Israel amin kabi but yokwikon egipgwit unjun butni panjeban asak do manjikbi amin unjun do jomjom anjek egipgut. Simeon unjun Telagi Wup da burikon tujanbi amin kinda.

²⁶ Telagi Wup da burikon gen yan kili iyigit, “Gak tepmi dima kimotdisal. Amin Tagi dakon Kristo kanjek don kimotdisal.”

²⁷ Simeon Telagi Wup da antagap aban Telagi Yut Madepmon kigit.

Anjakwan Yesu menji datniyo da gen teban yolek Yesu anjan opgumal.

²⁸ Anjopbal Simeon da Yesu be-danjek Pinjkop anjkisiyek yan yagit:

²⁹ “Amin Tagi Tapmim Ami, kalip yagil unjun da tilagon oman amingo nak but yaworon da tagi kimokgenj.

³⁰ Nin yokwikon banj timit do anjek yo asal unjun dabilno da kili unjun kosot.

³¹ Amin morap da dabilon yo anjnoman asal oni komanj.

³² Unjun da Amin Nwaktjwari Kabi miktimi miktimi ekwan unjun dakon but panjentej aban Pinjkop dakon mibili nandakdanj. Anjek gak dakon amin kabigo Israel dakon tilimni egipdisak.”

³³ Yesu dakon menji datniyo Simeon da gen yagit unjun nandanjek nandabal njwaktjwarisi agit.

³⁴ Anjakwal Simeon da gisam yominek Monji dakon menji Maria yan iyigit, “Nandaki, Israel amin morapmi da on Monji do anjek manj potdanj, ae morapmi da pidokdanj. But tobil ani do Pinjkop da yabekgit, mani yanba yokwi tok anj imdanj.

³⁵ Yan anjek amin morapmi dakon nandak nandak pasili tonj unjun panjentej akdisak. Anjek but yokwi da emat agak siba da yan wamgo sugokdisak.”

³⁶ Unjun bisapmon kombi amin minjat pelanj kinda egipgut, mani Ana. Unjun Panuel, Ase da kabikon nani dakon gwi. Unjun kalip amin paban egakwal bilak 7 kabi mudanjakwan eni kimakgit.

³⁷ Eni kimagakwan sakwabat egakwan bilakni 84 agit. Ana unjun telagi yut dima yipmanj dekgit. Jap kelek egek bisit pi anjek kalbi ae gildat kalba Pinjkop gawak iminek egipgut.

³⁸ Unjun bisapmon unjun kisi obin Monji kanjek Pinjkop ya yan iyigit. Yan anjek Pinjkop da Jerusalem amin

panpulugosak do jomjom awit amin, unun ban Monji dakon gen yoyigit.

Aeni Nasaret Kokupmon kiwit

³⁹ Yo morap Amin Tagi da gen tebanon tosok unun an mudanek tobil Galili provinskon iyi da kokup Nasaret unudon kiwit.

⁴⁰ Monji tagan teban tanek nandan kokwini tagisi tan imgut. Ae Pinjop dakon gisamni madepsi tan imgut.

Yesu monjisok da Telagi Yut Madepmon wigigit

⁴¹ Bilagi bilagi Yesu dakon menji datniyo Yapyap Bilak kok do Jerusalem kin kin awit.

⁴² Yesu bilakni 12 anjakwan Yapyap Bilak dakon anpak yolek Jerusalem kiwit.

⁴³ Unun bilak dakon bisap madep mudanakwan menji datniyo tobil kokupnikon kik do kigimal. Mani Yesu Jerusalem sigin egipgut. Egakwan menji datniyo Yesu sigin egisak yan dima nandagimal.

⁴⁴ Amin agipgwit gat akwan bo yan nandanek agakwal gildat kinda mudagit. Don diwatni ae notni agipgwit da bibiknikon wusigimal.

⁴⁵ Wusin dima anjalon an aeni tobil Yesu wusinek Jerusalem kigimal.

⁴⁶ Kin gildat kapbi wusin mudanek don Telagi Yut Madepmon anjalon agimal. Unudon kanbal yoyinjet amin da binapmon yigek gen yanakwa nandanek mibili nandak do yoyin yoyin agit.

⁴⁷ Amin morap mirak panek yikgwit unun nandak nandakni ae kobogi bamisi yagit unun do nandaba nwanwarisi agit.

⁴⁸ Menji datniyo kan wiripdagek menji da yan iyigit, "Monji, gak nido yan anaki wusamak? Datgo gat nit gak do nandaba kik anek wusamak."

⁴⁹ Mani kobogi yan yoyigit, "Jil nido nak wusik do pi amal? Nak Datno da yutnon egipmisi egisat jil unun dima nandamal?"

⁵⁰ Mani gen yoyigit dakon mibili nandabal dima pisagit.

⁵¹ Yesu menji datni yolban tobil Nasaret si kinjek bisapmi bisapmi menji datni dakon geni guramikgit. Anjakwan menji da unun yo morap agit do nandaban yo madep aban nandanek egipgut.

⁵² Yesu taganek nandan kokwini tagisi tan imgut, ae Pinjop da galak tan iminjakwan aminyo kisi da galak tan imgwit.

Yesu da pini ak do anjakwan kositni yul do yo morap noman tawit dakon gen

3

(Kilapmi 3.1-4.13)

Jon da Pinjop gen yagit

(Mt 3.1-12 ae Mk 1.2-8 ae Jn 1.19-28)

¹ Sisa Taiberius da Rom dakon kila amin madep egakwan bilak 15 anjakwan Pontias Pailat da Juda gapman dakon mibiltok amin egipgut. Ae unun bisapmon gin Erot da Galili miktim kila agit. Anjakwan padige Pilip da Ituria miktim ae Takonitis miktim kila agit. Anjakwan Lisanas da Abilene miktim kila agit.

² Anjakwan Anas gat Kaiapas gat da mukwa sogok amin dakon mibiltok amin egipgumal. Unun bisapmon Sekaraia dakon monji Jon miktim amin da aripmi dima egipmi timon egakwan Pinjop da geni imgut.

³ Iban Jon unun Jordan Pakbi oba tosogon miktim morap ton unudon agek Pinjop dakon gen yagit. Amin but tobil anek telagi pakbi sonakwa Pinjop da diwarini yopman yomjak do yoyigit.

4 Yan anakwan kombi amin Aisaia da papiakon gen mandabi unun bami tagit. Gen unun yan:

“Miktim amin da aripmi dima egipmi timon amin kinda da yan tidanek yosok,

‘Amin Tagi dakon kosit anđimdim ani, kositni pasin anmilip ani.

5 Anek dangap madep pekba tugini ae ilej morap pasinba kositni kilegisi asak.

Ae kosit girenji panmilip aba kilegisi asak.

Ae kosit yokwi panmilip aba wagil gwaljigi minisi asak.

6 Yan anakwa minjat amin morapyo da Pinjop da nin yokwikon ban timit do anek pi asak unun koni.’”

7 Amin morapmi Jon da telagi pakbi son yomjak do abinakwa yan yoyigit, “Ji tunon amin emari ton dakon gwakni kabi. Pinjop da butjap nandanek yokwi pakpak do yo yokwisi an yomdisak. Pinjop dakon butjap apdisak yan namin da unun dakon but piso dayik da unun yap do pasal kwan?

8 Ji but tobil bamisi anek anpakjikon but tobil dakon bami anjalon ani. Ji disi do ‘Nin Abraham dakon babikni’ yan dima yoni. Nak yan si dayisat, Pinjop da yanban on tip kabi da Abraham dakon babikni tagi dagoni. Ji unun Abrahamon da altawit unun da yo madep dima asak.

9 Parenka kindap mibilon yipbi da tosok. Kindap morap bami tagi dima toni unun mandan kindapmon maba pigi sokdan.”

10 Amin da Jon dakon gen unun nandanek yan iyiwit, “Nin niansi anen?”

11 Yanba Jon da kobogi yan yoyigit, “Amin kinda paba pigikni bamori kan, minini amin do kinda

imjak. Ae japni tan iman aminyo kisi yan gin asak.”

12 Yan yanban takis timit timit amin diwari telagi pakbi sok do apgwit unun da yan iyiwit, “Yoyinđet, nin niansi anen?”

13 Iyinja yoyigit, “Ji takis gapman da dayisak unun da aripmon gin timitni. Ae sanbenek di gat dima timitni.”

14 Ae emat amin diwari da yan iyiwit, “Ae nin niansi anen?”

Iyinja yoyigit, “Ji amin yo yokwi an yominjek top yoyinjek monenji dima timitni. Topmon da gen pikon dima yopni. Pi an dakon yuman nogi timikgan unun aripninon timikgaman yan nandaba mudosak.”

15 Amin da butni pidanban but morap anek yan nandawit, “Jon unun Kristo bo?”

16 Yan nandanakwa Jon da yan yoyigit, “Nak pakbisi ban telagi pakbi son damisat. Mani nak da manjikon abisak amin unun dakon tapmim da nak dakon tapmim yapmandak. Nak yombem yokwi da kandap gwil napni tagi dima witdalgen. Unun amin da Telagi Wup gat ae kindap gat son damdisak.

17 Unun wit dakon sibat sibat wiririk kindap kirinji kisitnikon tanakwan apdisak. Abinjek bami kokwinik tamonikon yopmanek sibat sibat wiririk maban kindap kimot kimori mini unudon sokdan.”

18 Jon nawa gen morapmi gat kisi amin dakon but pisoni do yoyigit. Yan anek Gen Bin Tagisi yan tenjenan yomgut.

Erot da Jon dam tebanon yipgut

19 Jon da gapman dakon kila amin madep Erot tebai kan yagit, nido Erot da padige dakon minjatni Erodias tuwil pagit, ae anpak yokwi di kisi agit.

²⁰ Erot yokwi kinds gat sigin sanben anek Jon dam tebanon yipgut.

Jon da Yesu telagi pakbi sonimgut

(Mt 3.13-17 ae Mk 1.9-11)

²¹ Amin morap telagi pakbi sonakwa Yesu yo kisi sogit. Sonek bisit anjakwan kundu witdal kigit.

²² Witdal kinakwan Telagi Wup kinarim da miktimon par unun da tilak Yesukon pigit. Anjakwan Kwen Kokupgwan da gen kinds yan altagit: "Gak Monjino. Butdasi galak tan gamisat. Butno gak do tagisi asak."

Yesu dakon babini dakon man silip

(Mt 1.1-17)

²³ Yesu bilakni 30 da tilak anjakwan pini wasagit.

Yesu unun Josep dakon monji amin da yan nandawit.

Josep unun Eli dakon monji.

²⁴ Eli unun Matat dakon monji.

Matat unun Liwai dakon monji.

Liwai unun Melki dakon monji.

Melki unun Janai dakon monji.

Janai unun Josep dakon monji.

²⁵ Josep unun Matatias dakon monji.

Matatias unun Amos dakon monji.

Amos unun Naum dakon monji.

Naum unun Esli dakon monji.

Esli unun Nagai dakon monji.

²⁶ Nagai unun Mat dakon monji.

Mat unun Matatias dakon monji.

Matatias unun Semen dakon monji.

Semen unun Josek dakon monji.

Josek unun Joda dakon monji.

²⁷ Joda unun Joanan dakon monji.

Joanan unun Resa dakon monji.

Resa unun Serubabel dakon monji.

Serubabel unun Sealtiel dakon monji.

Sealtiel unun Neri dakon monji.

²⁸ Neri unun Melki dakon monji.

Melki unun Adi dakon monji.

Adi unun Kosam dakon monji.

Kosam unun Elmadam dakon monji.

Elmadam unun Er dakon monji.

²⁹ Er unun Josua dakon monji.

Josua unun Eliesa dakon monji.

Eliesa unun Jorim dakon monji.

Jorim unun Matat dakon monji.

Matat unun Liwai dakon monji.

³⁰ Liwai unun Simeon dakon monji.

Simeon unun Juda dakon monji.

Juda unun Josep dakon monji.

Josep unun Jonam dakon monji.

Jonam unun Eliakim dakon monji.

³¹ Eliakim unun Melea dakon monji.

Melea unun Mena dakon monji.

Mena unun Matata dakon monji.

Matata unun Natan dakon monji.

Natan unun Dewit dakon monji.

³² Dewit unun Jesi dakon monji.

Jesi unun Obet dakon monji.

Obet unun Boas dakon monji.

Boas unun Salmon dakon monji.

Salmon unun Nason dakon monji.

- 33 Nason unun Aminadap dakon monji.
 Aminadap unun Atmin dakon monji.
 Atmin unun Ani dakon monji.
 Ani unun Esron dakon monji.
 Esron unun Peres dakon monji.
 Peres unun Juda dakon monji.
- 34 Juda unun Jekop dakon monji.
 Jekop unun Aisak dakon monji.
 Aisak unun Abraham dakon monji.
 Abraham unun Tera dakon monji.
 Tera unun Nao dakon monji.
- 35 Nao unun Seruk dakon monji.
 Seruk unun Reu dakon monji.
 Reu unun Pelek dakon monji.
 Pelek unun Ebe dakon monji.
 Ebe unun Sela dakon monji.
- 36 Sela unun Kainan dakon monji.
 Kainan unun Apaksat dakon monji.
 Apaksat unun Siem dakon monji.
 Siem unun Noa dakon monji.
 Noa unun Lamek dakon monji.
- 37 Lamek unun Metusela dakon monji.
 Metusela unun Enok dakon monji.
 Enok unun Jaret dakon monji.
 Jaret unun Malalel dakon monji.
 Malalel unun Kenan dakon monji.
- 38 Kenan unun Enos dakon monji.
 Enos unun Set dakon monji.
 Set unun Adam dakon monji.
 Adam unun Pinjkop dakon monji.

4

Sunduk da Yesu anjkewalgit
 (Mt 4.1-11 ae Mk 1.12-13)

¹ Yesu Telagi Wup da burikon tujanban Jodan Pakbikon da tobil

apgut. Abinjakwan Telagi Wup da iyin anaj miktim amin da aripmi dima egipmi timon anjkit.

² Kin unudon gildat 40 japmi mini egek jap do madepsi agit. Anjakwan Sunduk da anjkewalgit.

³ Anjkewalek yan iyigit, "Gak asi Pinjkop dakon Monji egisalon yanbi tip on da bret daganban."

⁴ Yanban Yesu da yan iyigit, "Pinjkop da papiakon gen yan tosok: 'Bret dagin amin egip egip tagi dima yomjak.'"

⁵ Yan yanban Sunduk da Yesu iyin anaj ilen dubagisi kindakon wigek unudon gin on miktimon miktim madep madep morap kisi yoliban pindakgit.

⁶ Anek yan iyigit, "On miktim madep kisi kilani aki do yan mudan gabo man madep paki. On miktim madep kisi nak dakon, do amin kindo do im do nandaken kan tagi ibenj.

⁷ Gawak nabi kan, on yo morap gak do gamin mudoken."

⁸ Yan yanban Yesu da iyigit, "Pinjkop da papiakon gen yan tosok: 'Amin Tagi Pinjkopji unun nan gin gawak imanjek oman anjimni.'"

⁹⁻¹¹ Yan yanban Sunduk da Yesu iyin anaj Jerusalem kokup papmon kigit. Kin Telagi Yut Madep da kwenon awigi yipmanjek yan iyigit, "Pinjkop da papiakon gen kindo yan tosok:

'Unun da aneloni yoyinban kilago tagisi ani. Ae kandapgo tipmon dima gitni yan do anelo da gak kisit da kendak abin gepni.'

Gen yan tosok, do gak asi Pinjkop dakon Monji kan, gak amon mibilikon pan ma."

¹² Yanban Yesu da iyigit, "Pinjkop da papiakon gen kindo yan yosok:

'Amin Tagi Pinjopji dakon tapmin kok do anjek dimasi anjkewaldo.'

¹³ Sunduk da panjkewal morap unjun an mudanek ae bisap kindakon don anjkewalgen yan nandanek Yesu yipman kigit.

Yesu unjun Galili Provinskon kinjek Wup da teban togon pini wasagit

(Kilapmi 4.14-9.50)

Yesu unjun Galili Provinskon pini wasagit

(Mt 4.12-17 ae Mk 1.14-15)

¹⁴ Yesu unjun Wup da teban togon aeni tobil Galili miktimon kigit. Kinjakwan minjat amin morapyo kokup teri teri egipgwit unjun da gen bini nandawit.

¹⁵ Bisapmi bisapmi Juda amin da muwut muwut yutnon wigek amin yoyin dekgit. Yan anjakwan amin kisi da anjkiawit.

Nasaret amin da Yesu do nandaba yokwi tok awit

(Mt 13.53-58 ae Mk 6.1-6)

¹⁶ Yesu unjun Nasaret kokupmon kigit. Kalip unjun kokupmon egek tagan teban tanjek amin tagi agit. Sabat bisapmon Juda amin da muwut muwut yutnon wigi wigi agit unjudej gin Sabat kindakon wigigit. Anjek Pinjop dakon gen manjik do pidan akgit.

¹⁷ Pidan agakwan kombi amin Aisaia dakon papia iba abidan witdalek gen yan nan manjigit:

¹⁸ "Amin Tagi dakon Wupni nagon tosok, nido amin yoni minikon kinjek Gen Bin Tagisi yoyiken do nak manjinek but nelak tagil namgut.

Ae dam tebanon ekwan amin pulugan ki abigini yan yoyiken do yabekgit.

Ae dabili mini amin tagi sinjtoni, ae amin da pabin yopmanjan amin unjun pulugan yopbenj do yabekgit.

¹⁹ Amin Tagi da minjat amin kabini yo tagisi anjomdisak dakon bisap kili abisak unjun dakon yan tetjenok akenj do yabekgit."

²⁰ Yesu unjun gen manjin mudanek papia gironjgek kila amin do iminek yikgit. Yigakwan unjun muwut muwut yutnon amin kisi dabilni Yesukon gin tanjakwan yikgwit.

²¹ Anakwa Yesu da yan yoyigit, "Pinjop dakon gen manjiko nandayin unjun abisok dabiljikon bami ton asak."

²² Yanban amin gen yagit do nandaba tagisi anjakwan yawit, "Mao! On Josep dakon monji da nianjansi da gen galagisi on yosok?"

²³ Yanba Yesu yoyigit, "Amin da gen kinda yon unjun yan: 'Wuda wamak gaga dakon giptim anmilip a.' Unjun gen nak nayikdan, ma? Ae 'Kapaneam kokupmon wasok agil do amin da yanba nandagiman unjun yomaninon yan gin abi do nandaman' yan nayikdan, ma?"

²⁴ Nak asisi dayisat, kombi amin morap kokup kalonni da geni dima nandan yoman.

²⁵ Asisi, kombi amin Elaija da bisapmon sikak dima manjakwan bilak kapbi ae kanek 6 yan egek jap do madepsi awit. Unjun bisapmon Israel miktimon sakwabat morapmi egipgwit.

²⁶ Mani Pinjop da Elaija Israel sakwabat kinda do dima yabekgit. Sakwabat kinda Sarepat kokupmon egipgut unjun do yabekban kigit. Sarepat unjun Saidon kokup da tetgin do tosok.

²⁷ Ae kombi amin Elisa da bisapmon Israel miktimon wuda tebani ton amin morapmi egipgwit,

mani kinda dima kilek tagit. Siria miktimon nani amin kinda mani Neman unun dagin kilek tagit.”

28 Yan yanban amin muwut muwut yutnon egipgwit kisi da japmisi nandanek

29 pidan Yesu yolba kokup da wanja pigigit. Kokup unun ilejon tagit, do tipdomon maba pigisak do ankiwit.

30 Mani amin da bikbigon da si kigit.

Yesu da amin kinda konji yol

(Mk 1.21-28)

31 Yesu Nasaret kokup yipmanek Galili miktimon kokup kinda mani Kapaneam unudon pigigit. Pabigi egek Sabat bisap morapmon amin yoyin dekgit.

32 Yoyin degakwan amin kinda man madejni tonj da gen njakwarisi niyisak yan nandawit.

33 Konji tonj amin kinda Juda amin da muwut muwut yutnon yikgit. Unun da madepsi yan tidanek yan yagit,

34 “Yesu, Nasaret amin, gak niban anjim do nandisal? Nin panjupbal ak do abil? Nak nandan gamisat, gak Pinjkop Dakon Telagi Amini.”

35 Mani Yesu da konj tebai yan iyigit, “Gak gen dima yanek amin on yipman det!” Yan iyinjakwan konj unun da amin ukwayikban man amin da binapmon pakgit. Pagakwan amin unun dima anjupbal anek yipman kigit.

36 Amin da unun kan wuripdagek notni yoyin yoyin anek yawit, “Mao, nian gen kinda yosok? Amin man madejni tonj ae tapmimni tonj da tilagon konj gen tebai yoyinban geni nandanek pasal kwan.”

37 Yan yanakwa Yesu da pi agit dakon gen unun provins dakon amin kisi da nandawit.

Yesu da Pita dakon yopmi anjmilip agit

(Mt 8.14-15 ae Mk 1.29-31)

38 Yesu Juda amin dakon muwut muwut yut yipmanek Saimon da yutnon kigit. Saimon dakon yopmi sot anek giptimni kindapmi sogit. Yan anjakwan Yesu da anjplugosak do iyiwit.

39 Aba Yesu unun minjat da kapmatjok panji agek giptimni kindapmi sogit unun pasil imjak do tebai yagit. Yanban sotni pasil iminjakwan unudon gin pidanek japni panjosit agit.

Yesu da amin panjmilip agit

(Mt 8.16-17 ae Mk 1.32-34)

40 Gildat si pigik do anjakwan amin da notni sot mibili mibili awit unun Yesukon panjopgwit. Panjopba Yesu da kisitni kwenikon kalon kalon wutjinek panjmilip agit.

41 Ae amin morapmi konji tonj unun yol yomgut. Yolakwan konj da yan tidanek yawit, “Gak Pinjkop dakon Monji.” Yesu unun Kristo yan nandanimggwit, do Yesu da konj gen dimasi yoni do kirinjik yomgut.

Yesu kokup pap diwarikon agipgut

(Mk 1.35-39)

42 Wisa dagokdosi Yesu amin dima egipgwit tim kindakon kigit. Anjakwan amin da wusij anjalon anek dima yopman kisak do nandanek abidok do awit.

43 Mani yan yoyigit, “Nak Pinjkop da Amin Kila Akdisak unun dakon Gen Bin Tagisi kokup pap diwarikon kisi agek yoyin tenjenoken. Nak Pinjkop da unun pi aben dosi yabekgit.”

44 Yan yanek Judia miktimon muwut muwut yut tan anan kiwit unudon agek Pinjkop gen yoyigit.

5

Yesu da wasaneƙ paɗdetni timiƙgiƙi
(Mt 4.18-22 ae Mk 1.16-20)

¹ Bisap kindakon Yesu Genesaret* Pakbi Idap ileɗikon ageƙ Piɗkop dakon gen yaɗakwan amin morapmi da abin uɗun da kapmat-sisok aɗwasaneƙ nandawit.

² Yesu bot bamori ileɗikon taɗbal pindakgit. Uɗun tap kilap simiɓ simiɓ amin da yopba taɗakwal tap kilap simiɓ simiɓ yikni pakbikon sugawit.

³ Yesu uɗun bot kindakon miɓkan wiƙgiƙi. Bot uɗun Saimon dakon. Uɗun boron wiƙeƙ Saimon yaɗ iyigiti, “Bot imiɗdilbi timisok di pakbikon kwan.” Yaɗ iyineƙ Yesu boron yigeƙ amin yoyin deƙgit.

⁴ Yoyin deƙ mudaneƙ Saimon yaɗ iyigiti, “Timisok di gat kiɗeƙ pakbi ilariƙon kiɗeƙ tap kilap simiɓ do yik yopba piƙini.”

⁵ Yaɗban Saimon da iyigiti, “Amin tagi, nin kalbi tap kilap simiɓ do pi madep aɗeƙ tap kilap kinda dima iligapdo wisa dagak. Mani gak dakon gen guramigeƙ yik yum yopno piƙini.”

⁶ Yoyigiti uɗudeɗ aɗakwa tap kilap morapmisi yigon piƙi tugaɗeƙ yik dagok do awit.

⁷ Aɗakwa notni bot kindakon agipgwit amin da abin paɗpulgoni do kisit da tilak aɗ yomgwit. Tilak aɗ yoba apba tap kilap bot bamot kisikon yopba tugaɗ jik taɗeƙ pakbi kagagwan piƙiƙi do agimal.

⁸⁻¹⁰ Saimon gat notni kabi gat tap kilap ilikgwit uɗun pindageƙ tam-tam yawit. Ae Saimon dakon pi isal bamotni Jems gat Jon gat Sebedi dakon monji yat uɗun kisi tam-tam yaƙimal. Aɗeƙ Saimon Pita da Yesu ɗwakbeɗ aɗ imineƙ yaɗ iyigiti, “Amin Tagi, nepman deƙ ki. Nak yokwi pakpak!”

Yaɗban Yesu da Saimon yaɗ iyigiti, “Gak dima pasolbi. Abisok onda wasaneƙ gak amin timiɗdisal.”

¹¹ Yaɗ yaɗban bot bamotni ilikba ileɗikon wigakwal yo morapni kisi yopmaneƙ Yesu yolgwit.

Yesu da amin kinda wuda tebani toɗ aɗmilip agiti

(Mt 8.1-4 ae Mk 1.40-45)

¹² Bisap kindakon Yesu kokup pap kindakon egakwan amin wuda tebani toɗ kinda egipgut. Uɗun da Yesu kaɗeƙ ɗwakbeɗ aɗ imineƙ miƙtimon gawageƙ Yesu bisit tebai iyigiti, “Amin Tagi, Piɗkop da dabilon kileƙ toƙeɗ do nandisal kaɗ, tagi aɗmilip abi kileƙ toƙeɗ.”

¹³ Yaɗban Yesu da kisitni amin uɗun kwenikon wiɗjineƙ yaɗ iyigiti, “Kileƙ toƙi do nandisal, do pasil gamni!” Yaɗ yaɗban uɗudon gin wuda tebani pasil imineƙakwa kileƙ tagiti.

¹⁴ Aban Yesu da yaɗ iyigiti, “Gak amin dimasi yoyineƙ kiɗ mukwa sogok aminon giptimgo yoliki. Aɗeƙ Moses da yaƙiti uɗun da tilagon paret aɗaki amin da asi kileƙ tal yaɗ gandani.”

¹⁵ Mani Yesu da yo agiti dakon geni sigin kiɗ ireɗ tagiti. Aɗakwan amin morapmi da geni nandak do opgwit. Ae sotni paɗmilip anyomjak do opgwit.

¹⁶ Mani Yesu bisap morapmi miƙtim amin dima ekwan timon paɗki egeƙ bisit pi agiti.

Yesu da amin kisiri kandapmiyo kimakbi kind aɗmilip agiti

(Mt 9.1-8 ae Mk 2.1-12)

¹⁷ Bisap kindakon Yesu amin yoyin degakwan Parisi amin ae gen teban yoyinɗet aminyo kisi paɗobiɗ yikgwit. Uɗun amin Jerusalem, ae Galili dakon kokup morap toɗ, ae Judia miƙtimon da opgwit. Yesu Amin Tagi dakon tapmim taɗ imgut, do sot amin paɗmilip agiti.

5:1: Mt 13.1-2; Mk 3.9-10
Jn 21.3-8 5:11: Mt 19.27

* 5:1: Genesaret uɗun Galili Pakbi Idap dakon mani kinda.

5:14: Ms 14.1-32

5:5:

18 Anjakwan amin kabi kinda da amin kisiri kandapmiyo kimakbi kinda waman anaj opgwit. Unun wayigon yipba pagakwan anaj Yesu da akgiron awigik do awit.

19 Mani amin morapmi, do yut-non awigik do antidok awit. Do yut kwenon wigi yut tuwilek amin unun wayigon pagakwan napmon da abidanakwa amin morap da bi-napmon pigeke Yesu da buronsi pigigit.

20 Yesu da nandan gadatni pindagek yagit, "Not, diwarigo yopman gamisat."

21 Yanban Parisi amin gat ae gen teban yoyindet amin gat da iyi yan nandawit, "On namin amin kinda da Pinjkop kulabinjek gen unun yosok? Diwari yopyop unun amin kinda da aripmi dimasi agagi. Unun Pinjkop kalon dagin asak."

22 Yesu da nandak nandakni unun pindak nandanyo anek yan yoyigit, "Ji nido butjikon da nandak nandak unun nandan naman?"

23 Diwari yopyop ae amin kisit kandapmiyo kimakbi panmilip agak unun kisi amin da aripmi dima agagi.

24 Mani Amin Dakon Monji on miktimon diwari wiririt dakon pi asak do yan mudan ibi yan nandaba pisosak do on amin anmilip aben." Yesu yan yanek kisiri kandapmiyo kimakbi amin kanek yan iyigit, "Nak gayisat, gak pidan yalin potgo timigek yutgokon ki."

25 Yanban unudon gin amin unun pidanek yalin potni timigek Pinjkop anjksinjek yutnikon kigit.

26 Anjakwan minat amin morapyo unun kan wuripdagek Pinjkop anjksinjek yawit, "Abisok yo njwaknwarisi altanban koman."

Yesu da Liwai (Matyu) yan imgut
(Mt 9.9-13 ae Mk 2.13-17)

27 Unun da kwenon Yesu yomakon pigeke kin kanban takis

timit timit yut kaberon takis timit timit amin kinda yikban kagit. Unun mani Liwai. Yesu da Liwai yan iyigit, "Abin nak nol."

28 Yan iyinban Liwai pidan yo morapni kisi yopmanek Yesu yolgit.

29 Anek Liwai da yutnikon Yesu do jap madepsi panjosit agit. Yan aban takis timit timit amin morapmi gat ae amin diwari gat kisi yigek jap nawit.

30 Anakwa Parisi amin gat ae gen teban yoyindet amin Parisi da kabikon nani unun da Yesu dakon pandetni do yanba yokwi tok anek yan yoyiwit, "Ji jap pakbiyo takis timit timit amin ae yokwi pakpak amin gat nido an?"

31 Yanba Yesu da yan yoyigit, "Amin sotni mini unun wuda wamagon dima kwan. Amin sotni ton unun dagin wuda wamagon kwan."

32 Nak amin kilegi yan ilit do dima pigim. Yokwi pakpak yan ilikgo but tobil ani do pigim."

Pinjkop dogin nandanek jap kelek egip egip do yagit

(Mt 9.14-17 ae Mk 2.18-22)

33 Parisi amin da Yesu yan iyiwit, "Jon dakon pandetni bisap morapmi Pinjkop do nandanek jap kelek egek bisit pi an. Ae Parisi amin nin dakon pandetnin kisi yan gin an. Mani gak dakon pandetgoni jap pakbiyo anek ekwan."

34 Yanba Yesu da yoyigit, "Monji kinda minat pasak bisapmon unun jap noknok bisap madep kinda, ae monji notni gat ekwan, do jap kelek tagi dima egipni."

35 Mani don monji unun abidan anan kinakwa notni unun bisapmon jap kelek ekwan."

36 Yesu da tilak gen kinda gat yoyinjek yagit, "Amin kinda da imal kalugi kinda pudan imal garanji dagan kwi kindakon bupjak kan unun tagi dima. Yan asak kan, imal

kalugi anupbal asak. Ae imal kalugi unun kalipmi gat arip dima.

³⁷ Ae amin kinda da wain kalugi tibiri meme gip ban wasanbi kalipmi kindakon kolesak kan unun tagi dima. Yan asak kan, wain da pukwa paptan meme gip kirinjagakwa wain man mudokdan. Ae meme gipyo kisi yokwi tokdisak.

³⁸ Do wain kalugi meme gip kalugikon kolan.

³⁹ Ae wain kalipmi nosok amin wain kalugi nok do kuragi nandanek yan yosok, 'Wain kalipmi unun tagisi.'

6

Sabat bisap dakon gen

(Mt 12.1-8 ae Mk 2.23-28)

¹ Sabat bisap kindakon Yesu wit pi binap kinda nan kigit. Kirakwan pangetni da wit bami di jimik kisit da misinjikba gipmi manakwa bami si nawit.

² Anakwa Parisi amin di da pindagek yawit, "Ji Sabat bisap dakon gen teban yapmanek nido yan an?"

³ Yanba Yesu da kobogi yan yoyigit, "Ji Dewit gat amin kabini gat da jap do awit bisapmon yo awit unun di manjin nandan bo dima?"

⁴ Dewit unun Pin kop da yutnon wigi bret Pin kop do parekbi unun timikgit. Bret unun mukwa sogok amin dagin tagi noknogi. Mani Dewit da nanek amin kabini kisi do yomgut."

⁵ Yesu da sigin yan yoyigit, "Amin Dakon Monji unun Sabat bisap dakon Amin Tagi."

Yesu da Sabat bisapmon amin kinda anmilip agit

(Mt 12.9-14 ae Mk 3.1-6)

⁶ Sabat bisap kindakon Yesu Juda amin da muwut muwut yutnon wigek yoyinet agit. Unudon amin

kisiri aminsi tetni girenjikbi kinda egipgut.

⁷ Parisi amin gat ae gen teban yoyinet amin gat da Yesu Sabat bisapmon amin panmilip aban kanek gen yan imnen yan do kan egipgwit.

⁸ Mani Yesu da nandak nandakni pindak nandanjo anek amin kisiri girenjikbi yan iyigit, "Gak pidan amin da inamon at." Iyiban amin unun pidan akgit.

⁹ Pidan agakwan Yesu da yoyigit, "Ji nian nandan? Sabat bisap dakon gen teban unun anpak tagi bo yokwi anen do yosok? Amin kutnok do yosok, bo ae amin si panupbal ano kimotni do yosok?"

¹⁰ Yesu da amin morap kisi pindak anan ki mudanek yan iyigit, "Kisitgo aninjin a." Iyiban yan gin anakwan kisiri kilek tagit.

¹¹ Mani Parisi amin gat ae gen teban yoyinet amin gat da japmisi nandan iminek iyi gin yan nandan anek Yesu niansi an imno yan yawit.

Yesu da yabekbini 12 kabi timikgit

(Mt 10.1-4 ae Mk 3.13-19)

¹² Unun bisapmon Yesu kalbi bisit pi ak do kabap kindakon wigi Pin kop bisit iyigit. Bisit pi an egakwan wisa daganban

¹³ pangetni yan yoban apba 12 kabi manjigit. Manjinek yabekbi man yomgut.

¹⁴ Kinda unun mani Saimon (unun Yesu da Pita yan iyigit).

Ae Saimon dakon padige Andru, ae Jems,

Jon,

Pilip,

Batolomiu,

¹⁵ Matyu,

Tomas,

Alpius dakon monji Jems,

ae Saimon (unun Selot da kabikon nani),

16 ae Jems dakon monji Judas,
ae Judas Iskariot (unjun da don Yesu
uwal da kisiron yipgut).

*Yesu da amin morapmi panmilip
agit*

(Mt 4.24-25 ae Mk 3.7-12)

17 Yesu unjun amin kabi timikban
ilenjon da miktim kuldukgiban
kindakon pukwa panjetni
morapmi gat kisi akgwit. Anjakwa
Judia miktim dakon amin morapmi
gat, ae Jerusalem kokup papmon
amin gat, ae tap amin Tair ae
Saidon kokup da kapmatjok
egipgwit amin unjun gat kisi
egipgwit.

18 Unjun geni nandakdo, ae sotni
panmilip asak do nandanek apgwit.
Konj da panupbal abi amin unjun
Yesu da panmilip agit.

19 Sot amin panmilip agak dakon
tapmin Yesukon da apgut, do amin
morap kisitni kwenikon igayik do
awit. Yan anek kilek tawit.

*Yesu da yoni mini amin kisik kisik
ani do yagit*

(Mt 5.1-12)

20 Yesu da panjetni pindagek
yagit,

“Yoni mini amin ji kisik kisik ek-
wan, nido ji Pinjok da Amin
Kila Asak unjun da kagagwan
ekwan.

21 Abisok jap do an amin ji kisik
kisik ekwan. Don jap nan
tugokdan.

Abisok kunam takgan amin ji kisik
kisik ekwan. Don jikgo yan-
jakdan.

22 Amin da dandaba ji Amin
Dakon Monji yolyol amin
yan dandanek nandaba
yokwi tok andamdan. Ji unjun
gat gadanek dima egipni do
dayanek yanba yokwi tok
an damanek man yokwisi
damdan. Yo morap unjun

altan damdan, mani ji kisik
kisik ani.

23 Unjun bisapmon ji butji tagisi
tanjakwan kisik kisik anek wigi
mok ani.

Nandani. Kobogi do tomni
wukwisi Kwen Kokupmon tan
damisak. Kalip babini da kombi
amin do yo yokwi yan gin
anyomgwit.

24 “Mani yoni morapmi amin,
awa! Ji yo tagisi wagil timikgan.
Don butji panjetban ak do yo di dima
timitdan.

25 “Abisok jap nanek butji papton
amin, awa! Don jap do akdan.

“Abisok jikgo yanjan amin, awa!
Don kunam tagakwa dabil pakbisi
mokdan.

26 “Amin da man madep daman
amin, awa! Kalip babakji da kombi
amin toptopmi do yan gin an yomg-
wit.”

*Uwalnin but dasi galak tan
yomner*

(Mt 5.38-48)

27 Yesu da sanbenek yan yagit,
“Geno nandan amin yan dayisat, ji
uwalji do but dasi galak tan yomni.
Ae nandaba yokwi tok an daman
amin do anpak tagi anyomni.

28 Ae jobit timitni do dayan amin,
unjun Pinjok da panpulugosak do
bisit iyini. Ae yokwi an daman
amin do bisit ani.

29 Amin kinda da mogim kulbak
gikban kan, teri kinda kisi antobil
ibi. Ae amin kinda da mirim imalgo
gwayenban kan, yum kanaki paba
pigikgo kisi abidosak.

30 Ae amin morap da yo kabigo
yobi do gayinba kan yobi. Ae
amin kinda da yogo kinda abidan
ankisak kan, antobil gamjak do
tebai dima iyiki.

31 Amin da anpak nianji andamni
do nandan, unjun anpak amin do
anyomni.

³² “Amin butdasi galak tañ damañ bañgin butdasi galak tañ yomni kañ, ji amin tagi dima. Yokwi pakpak amin unun kisi amin butdasi galak tañ yomanñ bañ butdasi galak tañ yomanñ.

³³ Ae anpak tagi anđamanñ amin bañgin anpak tagi anyomni kañ, ji amin tagi dima. Yokwi pakpak da anpak unun kisi anñ.

³⁴ Ae unun amin goman tagi sopjak yañ nandanñ teban tanej amin kinda do yo imni kañ, ji amin tagi dima. Yokwi pakpak amin notni da goman unun kisisi sopdanñ yañ nandanñ notni do yo yomanñ.

³⁵ Mani ji uwalji do but dasi galak tañ yominej anpak tagisi anñ yomni. Anjek amin do yo yominej sopni do dima yoyini. Pinkop da yokwi pakpak ya yañ dima iyañ amin unun do yo tagi yumsi yomisak, do ji anpak tagisi ani kañ, Pinkop Wikwisi da kobogi do yo tagisi daminjakwan monjinisi egipdanñ.

³⁶ Datgo da amin do bupmi nandisak, do jiyo yañ gin amin do bupmi nandani.”

Amin dakon anpak dima kokwinitni

(Mt 7.1-5)

³⁷ Yesu da sanbejek yañ yagit, “Ji amin dakon anpak dima kokwinitni kañ, Pinkop da jiyo kisi dima kokwinitjak. Ji amin yokwi aba unun do kobogi timitni do dima yoyini kañ, Pinkop da jiyo kisi yokwisi do tebai dima dayikdisak. Ji amin dakon diwarini yopmanñ yomni kañ, Pinkop da ji dakon diwarisi yañ gin yopmanñ damdisak.

³⁸ Ji amin do yo yomni kañ, Pinkop da ji do yo damdisak. Unun da yo morapmisi daminjakwan tugok tugogisi egipdanñ. Tilak nianñsi yomni unun da tilak yañ gin timitdanñ.”

³⁹ Yesu da tilak gen kinda yañ yoyigit, “Dabili mini kinda dabilni

mini notni kinda kosit tagi yolisak? Kañ kisi bamot gapmagwan mokdamal.

⁴⁰ Papia yut minjat monjiyo yoyinđetni dima yapmanñanñ. Mani papia yut tagisi wigi mudanej don yoyinđetni yombem anñ.

⁴¹ Gaga da dabilon kindap kwik tosok unun do dima nandanñ notgo da dabilon jimjim nido kosol?

⁴² Gaga da dabilon kindap kwik tosok unun dima kanjek nianñon da notgo ‘Dabilgokon jimjim tosok unun pañ gamdisat’ yañ iyiki? Gak jamba but amin. Mibiltok gaga da dabilon kindap kwik tosok unun abi kinjakwan notgo da dabilon jimjimjok tosok unun kanñbi pisanjakwan tagi paki.”

Kindap yokwi da bami yokwi potdanñ

(Mt 7.16-20 ae 12.33-35)

⁴³ Yesu da sanbejek yagit, “Kindap tagi da bami yokwi aripmi dima potni. Ae kindap yokwi da bami tagi aripmi dima potni.

⁴⁴ Amin da kindap sop bami bañ pindagek kindap yokwi bo tagi yañ pindak nandanño anñ. Amin da pik kindap dakon bami pak do nap keli tonon kin dima dekgañ. Ae wain sop kindap yokwi keli tonon kin dima pañ.

⁴⁵ Amin kilegi unun nandak nandakni kilegi morapmi butnikon ton, do anpak kilegisi asak. Anjakwan amin yokwi unun nandak nandak yokwi butnikon ton, do anpak yokwi asak. Nandak nandak nianñ amin butgwan ton, unun gen kagakon da yonñ.”

Yut bamori dakon tilak gen

(Mt 7.24-27)

⁴⁶ Yesu da sanbejek yañ yagit, “Ji nido nak Amin Tagi yañ nayinej geno dima guramikanñanñ?”

47 Nagon obinejek geno nandanek guramikgan amin unun dakon tilak kinda doliken.

48 Amin kinda yutni ak do anjek gapma wayikban mibilisigwan pigakwan miktimgwan tip madep da kwenon gwak magit. Anek don yut unun da kwenon agit. Aban pakbi madepsi igek yutni tidan tuwil do agit mani yutni tebaisi agit, do tebaisi akgit.

49 Mani amin kinda nak dakon gen nandanek dima guramikdak amin unun amin kinda yombem. Unun yutni teban tokni mini isal miktim kwenon gin agit. Don pakbi igek yut unun tidanban unudon gin tuwil ki madepsi tasik tagit.”

7

Yesu da emat amin dakon mibiltok amin kinda dakon pi monji anmilip agit

(Mt 8.5-13)

1 Yesu gen unun amin yoyin mudanek Kapaneam kokupmon pigigit.

2 Unun kokupmon Rom dakon emat amin 100 dakon mibiltok amin kinda egipgut. Unun dakon oman amini si galak tan imgut unun sot madep anek kimotdosi agit.

3 Anjakwan unun mibiltok amin da Yesu dakon gen bini nandagit, do Juda amin dakon kila amin di yabekban Yesukon kiwit. Kin Yesu da abin oman amini anmilip asak do iyiwit.

4 Anek Yesu da anpulugosak do madepsi yan iyiwit, “Unun amin tagisi, do geni nandanek kin oman monjini anpulugoki.

5 Unun amin da Juda amin nin do galak tan nimisak, ae muwut muwut yutnin witjin nimgut.”

6 Yan iyinba Yesu gat kisi kiwit. Kin yutni ankapmat anakwa mibiltok amin da notni di yabekban obin Yesu yan iyiwit, “Mibiltok amin da gak do yan yosok, ‘Amin

Tagi, pi madep dima gaben. Nak amin pinbisi, do nak da yutnon wiki unun da tagi dima asak.

7 Yando, naga gagon dima abit. Mani gak da kilek tosak do yanaki tagi kilek tosak.

8 Nido nak madepno da yongangwan egisat, do nak da unun dakon pinbini egisat. Ae emat amino nak da yongangwan ekwan, do kinda “Ki!” yan iyiko kisak. Ae kinda “Ap!” yan iyiko abisak. Ae oman amino kinda “Pi on aki!” yan iyiko pi asak.”

9 Yesu gen unun nandanek nandaban yo madepsi aban tobilek amin madepsi bunon yolgwit yan yoyigit, “Nak yan dayisat, Israel aminon nandan gadatni madep on amin dakon yombem kinda dima kagim.”

10 Yan yanban amin yabekgit unun tobil yutnon wigi oman monji unun kili kilek tagit kawit.

Yesu da Nain kokupmon monji gimoni kinda kimoron nan aban pidagit

11 Yesu bisap pisipmisok egek kokup kinda mani Nain unudon kinakwan pardetni gat ae amin morapmisi gat kisi kiwit.

12 Kin unun kokup dakon tip dam dakon wigat ankapmat agit. Anek amin da amin kimakbi kinda waman anjan wanja pinba pindakgit. Amin kimakgit unun dakon menji unun sakwabat egakwan monji kalonisi da kimakgit. Unun kokup madep dakon amin morapmisi unun sakwabat gat kisi pinba pindakgit.

13 Amin Tagi da sakwabat unun kanek bupmisi nandan iminek yan iyigit, “Gak kunam dima takgi.”

14 Yan yanek kin bumjot abiwit tamo witjinakwan bumjot guramikgwit amin unun akgwit. Agakwa Yesu da yan yagit, “Monji gimoni pidoki do gayisat!”

15 Yan iyinban amin kimakbi unun pidan yigek wasanek gen yagit. Yanban Yesu da meni do ingut.

16 Aban amin morap kisi pasalek Pin kop an kisi nek yan yawit, "Kombi amin madepsi kind a nin da bikbigon altanban koman. Pin kop da minat amin kabiyoni Israel panpulugok do abik."

17 Ae Yesu da yo agit unun dakon gen bin da madepsi iren tanek Judia miktim kisi aripmi agit, ae miktim diwarikon kisi kigit.

Jon da pan detni bamori Yesu do yabekgit

(Mt 11.2-19)

18 Jon dakon pan detni da Yesu da yo morap agit dakon geni Jon iyiwit.

19 Iyinja pan detni bamori yan yoban opbal Amin Tagi yan ijinjil do yabekgit, "Gak Pin kop da amin yabet do yagit unun, bo nin amin kind a don apdisak do jomjom anen?"

20 Amin bamot unun kin Yesu al tan iminek yan iyigimal, "Jon Telagi Pakbi Sogok Amin da yan gayik do anek nit yabekban abamak, 'Gak Pin kop da amin yabet do yagit unun, bo nin amin kind a don apdisak do jomjom anen?'"

21 Unun bisapmon gin Yesu amin sotni mibili mibili tan yomgwit unun panmilip anek konni tan yomgwit unun yol yomgut. Ae dabilni mini morapmi paban pisawit.

22 Do gen kobogi yan yoyigit, "Jil kin abisok yo pindak nandan yo amal unun do Jon ijinjil. Dabilni mini amin sin ton, ae kandapmi alek tanbi amin kosit akwan, ae wuda tebani ton amin unun kilek ton, ae miragi mini amin da gen nandan, ae amin kimakbi pidon, ae

yon mini amin da Gen Bin Tagisi nandan.

23 Amin kind a nak nandanek nandan gadatni dima wital kisak unun amin kisik kisigi ton egisak."

24 Amin bamot Jon da yabekgit unun tobil kinjakwal, Yesu da minat amin kabi madep Jon do yan yoyigit, "Ji miktim amini minikon ninan kok do kiwit? Mirim da nagal kind a anwayin aban kok do kiwit?"

25 Dima kan, ninan kok do kiwit? Amin kind a yik imalyo tagisi ban gin pagit unun kok do kiwit? Dima, yik imalyo tagisi panek giptim dakon yoni tagi tagi dagin tan yoman amin unun kila amin madep da yutnon gin ekwan.

26 Mani ji ninan kok do kiwit? Kombi amin kind a kok do kiwit? Unun bami, nak asisi dayisat, Jon da kombi amin diwari yapman mudosok.

27 Unun amin do Pin kop da papiakon gen yan mandabi:

'Nandani, geno yan tentenosak do amin kind a yabekgo unun da mibitan gamjak. Anek kositgo anroman asak.'

28 Nak yansi dayisat, amin morap miktimon alton unun Jon da yapman mudosok. Mani amin morap Pin kop da Amin Kila Asak da kagawan pinbisi ekwan unun da Jon yapmangan."

29 (Jon da amin gat ae takis timit timit amin gat telagi pakbi kili son yomgut, do gen unun nandanek yan yawit, "Pin kop dakon anpak unun kilegisi.")

30 Mani Parisi amin gat ae gen teban mibili nandak nandak amin gat unun Jonon telagi pakbi dima sowit. Yan anek Pin kop da kosit kilegi yolik do agit unun manji ingwit.)

31 Yesu da sanbenek yan yagit, "Ni tilak gen kind a nan dayiko amin

abisok ekwan unun dakon anjak do nandaba pisosak? Unun nianjen amin di da ekwan?

³² Unun minjat monjiyo da yan, yuman gwayek tamokon yigek notni yoyin yoyin anek yan yon: 'Nin kasisin kili pisoman, mani ji kap ak do dima nandayin. Nin bupmi kap yaman, mani ji bupmi nandane kunam tat do dima nandayin.'

³³ Yesu da sigin yan yagit, "Jon Telagi Pakbi Sogok Amin abinek bret dima nagit, ae wain dima nagit. Yan anjakwan, 'Konni kindata jip imisak' ji da gen unun yawit.

³⁴ Ae Amin Dakon Monji da abin jip pakbiyo agit. Yan anjakwan kanek ji da yan yon, 'Kabir, jip morapmi noknok amin ae wain morapmisi noknok amin. Takis timit timit ae yokwi pakpak amin dakon notni.'

³⁵ Ji da gen unun yon, mani Pinjop da pi morap agit unun pindagek nandano nandan kokwini tagisi gin asak."

Minjat kinda da pakbi kibani tagisi nan Yesu son imgut

³⁶ Parisi amin kinda da Yesu yutnikon obin jip nosak do yan iban yutnikon obin jip tamokon yiggit.

³⁷ Unun kokupmon yokwi pakpak minjat kinda egimgut. Unun minjat Yesu Parisi da yutnon yigek jip nosok yan amin da yanba nandane pakbi kibani tagisi kinami kinda abidane yutnon wigigit. Tibiri unun tinpan wasanbi.

³⁸ Wigi Yesu da manjikon kandapnikon panji agek kunam tagakwan dabil pakbini da kandapnikon manjuktanba busun dangwani ban ikdigagit. Yan anek kandapnikon mandan nane pakbi kibani tagisi nan son imgut.

³⁹ Yan anjakwan Parisi amin unun Yesu yan imgut iy burikon da yan nandagit, "On amin asi

kombi amin kinda tam, on minjat kisiri kwenikon witjisak unun yokwi pakpak minjat kinda yan nandaban."

⁴⁰ Yan nandane Yesu da iyigit, "Saimon, nak gen kinda gayiko."

Yanban iyigit, "Yoyin det, kili nayi."

⁴¹ Yanban Yesu da iyigit, "Amin bamori unun amin kindakon gomani ton. Kinda dakon gomani unun monej 500 danari, ae kinda dakon gomani unun monej 50 danari.

⁴² Unun amin bamot gomani sopjil dakon monejni aripmi dima, do gomani dima sopjil do yoyigit. Gak nian nandisat? Yan aban jit amin da unun amin do madepsi galak tan imgut?"

⁴³ Yanban Saimon da iyigit, "Goman madepni dima sopjak do iyigit amin unun da, yan nandisat."

Yanban Yesu da yan iyigit, "Gak kokwin kilegisi anek yosol."

⁴⁴ Yan yanek Yesu da tobil minjat unun kanek Saimon yan iyigit, "On minjat do koki? Nak yutgokon wiko kandapno sugoken do pakbi dima namil. Mani on minjat da dabil pakbini nan kandapno sugane busun dangwani ban ikdigak.

⁴⁵ Nak dima mandan nal, mani yutgokon si wiron da wasane minjat on da kandapno mandan nak da sigin mandan nosok.

⁴⁶ Gak busun nokon bit nelak dima tagal namil. Mani minjat on da pakbi kibani tagisi kandapnokon son namik.

⁴⁷ Do yan gayisat, on minjat dakon diwarini morapmi Pinjop da yopman iban nak do but dasi galagi madepsi nandan namisak. Mani diwarini tagapmisok tan iman amin Pinjop da diwarini yopman imjak kan, unun amin da nak do galagi madep dima nandan namjak."

48 Yan yanek Yesu da minjat unun yan iyigit, “Nak da diwarigo yopman gamisat.”

49 Yan iyinban amin kabi Yesu gat jap nanek yikgwit unun iyi gin yan yawit, “On nianen amin kinda da diwari yopyop asak?”

50 Yan yanakwa Yesu da minjat unun yan iyigit, “Nandan gadatgo do anek Pinjop da gak yokwikon nan abidosok. Butgo yawori tanjakwan kiki.”

8

Minjat diwari Yesu yolba kisi agipgwit

1 Unun da kwenon Yesu kokup pap ae kokup monin monin tawit unudon agek Pinjop da Amin Kila Asak unun dakon Gen Bin Tagisi yoyin tenjenagit. Yabekbi 12 kabi kisi agipgwit.

2 Ae minjat diwari Yesu da konni yol yomgut ae sotni panmilip agit unun kisi Yesu gat agipgwit. Kinda unun Maria. Maria unun Makdala kokupmon nani yan iyiwit. Kalip Yesu da konni 7 kabi yol imgut.

3 Ae Joana, Susana ae minjat morapmi gat kisi Yesu gat agipgwit. Joana unun Kusa dakon minjatni. Kusa unun Erot dakon yutni dakon kila amin kinda. Unun minjat kabi yo kabini iyi dakon ban Yesu gat panjetni gat panpulugawit.

Jap yet tinjinok dakon tilak gen (Mt 13.1-9 ae Mk 4.1-9)

4 Amin morapmisi kokup morap tawiron da abin muwukgwit. Abin muwugakwa Yesu da tilak gen kinda yan yoyigit,

5 “Amin kinda unun jap yetni pigaga panji tinjinagit. Tinjinajakwan jap yet diwari kosiron manba amin da bamarakwa minam da abin si nawit.

6 Anakwa jap yet diwari tipmi ton timon mawit. Man kwawit, mani

miktim pakbini mini, do kibidan pasilgwit.

7 Anakwa jap yet diwari jon keli ton tingwan mawit. Unun jon keli ton gat kisi kwanek wutjinba kimak mudawit.

8 Ae jap yet diwari miktim tagisikon man kwawit. Unun bami 100 tan tan awit.” Yesu da tilak gen unun yan mudanek yan yagit, “Gen on nandak do galak ton amin ji pakyanji nandanek mibili nandan pisoni.”

Yesu nido tilak genon dagin Pinjop gen yagit

(Mt 13.10-17 ae Mk 4.10-12)

9 Panjetni da tilak gen unun yagit dakon mibili do iyiwit.

10 Iyinja yagit, “Pinjop da ji banjin iyi dakon Amin Kila Agakni unun dakon mibili pasili ton unun damisak. Mani amin diwari tilak gen gin nandan.

‘Do dabil sinjanek kokdan, mani dima kan nandanyo akdan.

Ae gen nandakdan, mani mibili dima nandaba pisokdan.’”

Jap yet tinjinok dakon tilak gen dakon mibili

(Mt 13.18-23 ae Mk 4.13-20)

11 Yesu da sanbenek panjetni banjin yan yoyigit, “Tilak gen dayit dakon mibili unun yan. Jap yet unun Pinjop dakon gen.

12 Jap yet kosiron mawit, unun amin Pinjop gen nandan dakon tilak. Amin nandan gadat aba Pinjop da yokwikon ban timitjak yan do Sunduk da abin butnikon Pinjop dakon gen gwayesak.

13 Ae jap yet tipmi ton timon mawit, unun amin da Pinjop gen nandan abidanek kisik kisik an dakon tilak. Mani geli tagi dima yipban kigit. Do nandan gadat bisap pisipmisok anek panjewal altan yoba tepmisi Pinjop manji imin mudon.

14 Ae jap yet jon keli ton bikbikgwan mawit, unun amin Pin kop dakon gen nandanek kin miktimon egip egipni do nandaba kik an unun dakon tilak asak. Unun monerj gat ae on miktim dakon yo morap gat do galagi nandanakwa unun da wutjin yominakwa bami dima ton.

15 Mani jap yet miktim tagisikon mawit, unun amin Pin kop dakon gen nandanek tebaisi abidon unun dakon tilak. Unun buri kilegisi tanakwan tebai agek bami tagisi panalon an.

Lam dakon tilak gen

(Mk 4.21-25)

16 Yesu da sanbenek yan yagit, "Amin da lam kolej kwoba nan dima wutinba ton, bo ae dipmin potpot tamo da mibilgwan dima yopmanjan. Noman tamokon yopmanakwa amin da yutnon winjek terterji unun konj.

17 Yo morap pasili ton unun don nomansi altan mudokdan. Ae yo morap wutinbi da ton unun noman tan mudanakwa amin da pindak nandanjo akdan.

18 "Ji kan kimagek gen pakyanji nandani. Tan yoman amin unun Pin kop da di gat sanben daban timitdan. Mani minini amin unun tan naman yan nandisak unun Pin kop da gwayekdisak."

Yesu dakon menji padik padikyo unun namin?

(Mt 12.46-50 ae Mk 3.31-35)

19 Unun bisapmon menji padik padikyo Yesu kok do opgwit. Mani amin morapmi, do Yesu da kapmatjok kik do antidok awit.

20 Anakwa amin di da Yesu yan iyiwit, "Menjo padik padikgoyo yomakon agek gak gandak do yonj."

21 Yanba yoyigit, "Amin Pin kop dakon gen nandanek guramikan unun menjo ae padik padiknoni."

Yesu da yanban mirim gat ae tap madep gat yawokgimal

(Mt 8.23-27 ae Mk 4.35-41)

22 Bisap kindakon Yesu pan detni gat bot kindakon wigek yan yoyigit, "Pakbi idap teri kindo do kino." Yan yanban kiwit.

23 Boron yigek kinakwa Yesu dipmin pakgit. Anakwan mirim madepsi kindo pakbi idapmon obinakan boron pakbi pigi tuganakwa pasil do awit.

24 Anakwa pan detni da kin Yesu anyolek iyiwit, "Amin Tagi, nin pasildamanj!"

Iyinba pidan pakbi gat mirim gat tebai yoyinban mirim dima anakwan pakbi yaworisi tagit.

25 Anakwan Yesu da pan detni yan yoyigit, "Nandan gadatji dukan yipmanj?"

Yanban pan detni si pasalgwit. Anek wuripdagek notni yoyin yoyin anek yawit, "On nianen amin kindo da pakbi mirimyo gen tebai yoyinban geni guramikgamal?"

Yesu da amin kindo dakon konji yolimgut

(Mt 8.28-34 ae Mk 5.1-20)

26 Yesu gat pan detni gat Gerasa miktim tetgin kin altawit. (Gerasa miktim unun teri kindo tanakan Galili miktim unun pakbi idap teri kindo tosok.)

27 Yesu bot yipmanek ilenon winakan unun kokup papmon amin kindo da abin altan imgut. Unun amin konji tan imgwit. Bisap dubagisi molan egipgut, ae yut kindakon dima egipgut. Amin kimakba pan ki tip kinamgwan yopmanjan miktimon gin egipgut.

28 Unun amin da Yesu kanek madepsi yan tidanek Yesu da kandapmon man pagek gen papmon da yan yagit, "Yesu, gak Pin kop Wikwisi dakon Monji, gak ninan an namdisal? Bupmi nandan nabi. Yo yokwi dimasi an nabi!"

²⁹ Konj da amin unun yipmanj de-
tjak do Yesu da kili iyigit, unun
do madepsi yanj tidanej gen unun
yagit. Unun amin konj da bisap
morapmi anupbal awit, do amin da
bisapmi bisapmi kilani tebaisi anej
nap teban tebaisi banj kisit kan-
dapyoni panjteban awit. Mani nap
teban unun pandaganek konj da iminj
suganjakwan miktim amin dima ek-
wanj timon kinj kinj agit.

³⁰ Yesu da yanj iyigit, “Mango
namin?” Iyinjban konjni morapmi
tanj imgwit, do “Amin Kabi Madep”
yanj iyigit.

³¹ Yesu da bupmi nandanj yomjak
do konj da bisit tebai yanj iyiwit,
“Nin gapma kidagi mini unjungwan
piginej do dima niyiki.”

³² Bit kabi madep kinda kap-
matjok ilenon egek jap nanek
egipgwit. Konj unun bit da butgwan
pigik do Yesu bisit tebai iyinjba
nandanj yomgut.

³³ Anjakwan konj amin unun
yipmanj degek winj abigi bit da
butgwan pigiwit. Pigakwa bit unun
timtim yanek obandom nanj pigi
pakbi idapgwan pigekek pakbi nanj
kimakgwit.

³⁴ Anjakwa bit kila amin yo unun
pindagek timtim yanek kinj kokup
papmon amin gat ae kokup teri teri
egi ananj kiwit unun amin gat kisi
yoyiwit.

³⁵ Anjakwa amin da yo nianjensi
kinda da altagit, unun kok do apg-
wit. Abinj Yesu altanj iminek amin
unun konjni kili yipmanj dekgwit
kawit. Kanjba amin unun Yesu da
buron buri kili pisagit ae ilikba
pigikni tonj da yikgit. Yanj yikban
kanj pasalgwit.

³⁶ Anjakwa yo dabil da kanj nan-
danjo awit amin unun da konj da
anupbal abi amin nianjon da kilek
tagit unun dakon mibili yoyiwit.

³⁷ Yoyinjba Gerasa miktim dakon
minjat amin morap kisi pasol pasol

madepsi nandanek Yesu unun yop-
manj dek kisak do iyiwit. Iyinjba
boron wigek yopmanj kigit.

³⁸ Mani amin unun konj da
yipmanj dek kiwit amin da Yesu yol
do bisit tebai iyigit.

Iyinjban Yesu da tobil kisak do
yabegek yanj iyigit,

³⁹ “Gak tobil yutgokon kinjek
Pinjkop da gak anpuluganej yo
madepsi ak unun do amin yoyiki.”
Yanj iyinjban amin unun tobil kinj
kokupni dakon amin morap Yesu
da anpuluganej yo morap agit unun
do yoyigit.

*Yesu da minjatjok kinda kimakgit
nanj aban pidagit, ae minjat sotni tonj
kinda anjkilek agit*

(Mt 9.18-26 ae Mk 5.21-43)

⁴⁰ Yesu pakbi idap teri kinda do
kinj altanjakwan amin morapmi da
but dasi abidawit, nido unun do
jomjom anek egipgwit.

⁴¹ Unun bisapmon amin kinda
apgut, mani Jairus. Unun Juda
amin dakon muwut muwut yut
dakon kila amin kinda egipgut.
Unun da Yesu da kandap mibilon
manj pagek yutnikon kisakdosi
madepsi iyigit.

⁴² Unun monji mini, gwi kalonji
kinda gin bilakni unun 12 da tilak,
unun da si kimot do agit.

Yesu yutnikon kik do kosiron
kinjakwan amin madepsi, do gitni
gitni anjakwa kigit.

⁴³ Kinjakwan minjat kinda
unungwan agipgit. Unun daganj mok
anej yawini manjakwa bilak 12 yanj
agit, mani amin kinda da aripmi
dima anjkilek agagi.

⁴⁴ Unun minjat Yesu da manjikon
kapmatjok abinej Yesu dakon
imal dubakni da ilenikon igayigit.
Anjakwan unjudon gin yawini pasil
imgwit.

⁴⁵ Anjakwan Yesu da yagit, “Namin
da igayinj namik?”

Yanjban amin morap nin dima
dima yanjakwa Pita da iyigit, “Amin

tagi, amin morapmisi da gak gat gadat gadatsi akwan.”

46 Mani Yesu da yagit, “Amin kinda da igayin naminakwan tapminno diwari kwan nandat.”

47 Yanban minjat unun aripmi dima pasilgen yan nandanek nimnimik abin Yesu da kandap mibilon man pagit. Man paged amin morap da dabilon mibili nido Yesu igayigit unun dakon yan kwok anek yan yagit, “Igayiko sotno unudon gin pasilak.”

48 Yanban Yesu da iyigit, “Gwano, nandan gadatgo da gak ankilek ak. Butgo yawori tanakwan kiki.”

49 Yesu gen unun yanakwan muwut muwat yut dakon kila amin Jairus da yutnon da amin kinda apgut. Abinek Jairus yan iyigit, “Gwago kili kuwak, do yoyindet isal dogin dima iyinbi kisak.”

50 Yesu unun nandanek Jairus yan iyigit, “Dima pasolgi. Isal nandan gadat gin anaki gwago kilek tosak.”

51 Yan yanek yutnikon kin al-tanek amin diwari dima wigin do yoyinek Pita, Jon, ae Jems gat, ae minjatjok dakon menji datniyo gat timikban yutnon wigiwit.

52 Unun yutnon amin morapmi da minjatjok do bupmi nandanek kunam tagek iyon iyon yanek egipgwit. Anakwa Yesu da yoyigit, “Ji kunam yopgut. Dima kuwak, isal dipmin pokdok.”

53 Yanban minjatjok wagil kuwak yan nandanek jikgo yanjan ingwit.

54 Mani Yesu da minjatjok kisirikon abidanek gen papmon da yagit, “Gwano, pida!”

55 Yan yanban minjatjok unun dakon wupmi aeni tobil abin pigakwan unudon gin pidagit. Pidanakwan Yesu da jap di iba nosak do yoyigit.

56 Aban menji datni da unun kanek tamtam yagimal. Mani Yesu

da tebai yoyigit, “Jil on yo noman tanban komal unun do amin dimasi yoyinjin.”

9

Yesu da yabekbini 12 kabi pikon yabekgit

(Mt 10.5-15 ae Mk 6.7-13)

1 Yesu da yabekbini 12 kabi yan yoban obin muwukba sot amin panmilip agak, ae kon kisisi yolni dakon pi ani do yan mudan yongut.

2 Yominjek Pin kop da Aminon Kila Asak dakon gen yan tenjenoni, ae sot aminyo panmilip ani yan do yabekgit.

3 Anek yan yoyigit, “Ji kosit agip do yo di dima timitni. Win kirin, ae yik, ae bret, ae monen, ae paba pigik bamori dima timitni.

4 Yut kindakon wugini kan, unudon gin egek kokup unun yipman kini.

5 Kwa amin da ji dima timikba kan, kokup pap unun yipman det do kandapjikon kimbaban tegon unun tidanba kini. Yan aba amin da yokwi anapno unun do anek kwan yan nandani.”

6 Yan yoyinban kokupmi kokupmi agek Gen Bin Tagisi yoyin tenjenanek amin dakon sotni panmilip awit.

Erot da Yesu namin amin kinda yan si nandak do agit

(Mt 14.1-2 ae Mk 6.14-16)

7 Gapman dakon kila amin madep mibiltogi Erot da Yesu dakon gen bini nandagit. Di da Yesu kanek Jon kimoron da aeni pidagit yan yawit, do Erot but morap agit.

8 Ae di da yawit, “Elaija da noman tak.” Ae di da “Kombi amin kalipsi egipgwit unun kinda da kimoron da pidak” yan yawit.

9 Mani Erot da yan yagit, “Jon dakon tegi kili mandan dagagim.

Mani abisok namin amin kinda dasi yo madepsi anakwan gen bini nayinba nandisat?" Yan yanjek Yesu kok do pini agit.

Yesu da amin 5 tausen do jap yomgut

(Mt 14.13-21 ae Mk 6.30-44 ae Jn 6.1-13)

¹⁰ Yabekbi kabi aeni tobil Yesukon abinek yo morap awit dakon geni iyiwit. Iyinja Yesu da timikban iyi gin kokup kinda mani Betsaida unudon kiwit.

¹¹ Anakwa minjat amin kabi madepsi unun Yesu unudon kisak yan kan nandanjo anek burjon yolgwit. Anakwa Yesu da tagisi nandan yominjek Pinjkop da Aminon Kila Asak unun do yoyinek sot amin panmilip agit.

¹² Pilin pilindo yabekbini 12 kabi da obinj Yesu yan iyiwit, "Kokup amini minikon ekwaman, do yoyinbi minjat amin morapyo kinjek kokup moninj moninj ae timi digwan kin jap pakbiyo gat ae dipmin potpot tamoyo gat wisini."

¹³ Mani Yesu da yabekbini yoyigit, "Disi jap yomgut."

Yoyinban yawit, "Nin japnin morapmi dima. Bret 5 kabi gat ae tap kilap bamori gat gin. Nin kin on minjat amin morap do jap moner ban si yumner do nandisat?"

¹⁴ (Wili 5 tausen da tilak egipgwit.)

Yanba Yesu da panjetni yan yoyigit, "Amin 50 50 yan panmuwuk yopba yik yik ani."

¹⁵ Yan yanban panjetni da yan gin aba amin kisi yik mudawit.

¹⁶ Yigakwa Yesu da bret 5 kabi gat ae tap kilap bamot gat kisi timik Kwen Kokup sinjanek gisamikgit. Anek bret gat ae tap kilap gat pandaganek panjetni do yominjakwan amin do kokwinik yomgwit.

¹⁷ Yoba timik amin morap kisasi aripmisi nanakwa jap nawit dakon diwari tawit unun panjetni da similba yigi 12 yanji tugawit.

Pita da Yesu dakon mibili yan tentenagit

(Mt 16.13-19 ae Mk 8.27-29)

¹⁸ Bisap kindakon Yesu iyi gin bisit pi agit. Unun bisapmon panjetni kisi unudon egipgwit. Egi yan yoyigit, "Amin kabi madep da nak do namin yan yon?"

¹⁹ Yoyinban yan iyiwit, "Dida Jon Telagi Pakbi Sogok Amin yan yon, ae di da Elaija yan yon, ae di da kombi amin kalipmi kinda da kimoron da pidagit yan yon."

²⁰ Yanba yan yoyigit, "Mani ji disi nak do namin yan yon?"

Yanban Pita da antobilek iyigit, "Gak Kristo, Pinjkop da yabekban apgul."

Yesu kimagek pidosak do yagit

(Mt 16.20-28 ae Mk 8.30-9.1)

²¹ Yan yanban Yesu da iyi Kristo egisak unun dakon geni amin kindakon dimasi yoni do yansop anyomgut.

²² Anek yan yagit, "Amin Dakon Monji da egi yo yokwi morapmi noman tan iba tepmi pakdisak. Ae Juda amin dakon kila amin, ae mukwa sogok amin dakon amin madep kabi, ae gen teban yoyinjet amin unun da manji iminek anakba kimotdisak. Anakwa gildat kapbi anakwan pidokdisak."

²³ Yan yanjek amin kisi yan yoyigit, "Amin kinda nak nol do nandisak kan, iyi dakon galaktok manji yominjek tilak kindapni gildari gildari guramigek nak noljak."

²⁴ Amin kinda iyi dakon yiyitni tagisi tosak do nandanek pi madep asak kan, egip egipni pasil imdisak. Mani amin kinda nak do nandanek egip egipni do nandaban yo madep

dima asak kan, unun amin egip egip dagok dagogi mini abidosak.

²⁵ Amin kinda miktim dakon yo morap panek egi kimotjak bisapmon iyi pasiljak kan, unun yo morap da aripmi dima anpulugokdan.

²⁶ Amin kinda nak do ae nak dakon gen do mayagi nandisak kan, Amin Dakon Monji iyi dakon tilimni gat ae Datni dakon tilimni gat ae Pinjkop dakon telagi anelo kabi dakon tilimni gat apjak bisapmon unun amin do mayagi yan gin nandan imdisak.

²⁷ Nak asisi dayisat, ji on akgan kabikon da di dima kimagek Pinjkop dakon Amin Kila Agakni kokdan.”

*Yesu dakon giptim kulabik agit
(Mt 17.1-13 ae Mk 9.2-13)*

²⁸ Yesu unun gen yanek egi gildat 8 yan da tilak mudanakwa Pita, Jon ae Jems gat timikban ilen kindakon bisit pi ak do wigiwit.

²⁹ Wigek Yesu bisit pi anjakwan tomno dabilni kulabik anek imalni mal dakon tenjenj yombem agit.

³⁰⁻³¹ Yan aban kanakwa Moses gat Elaija gat tilimni gat noman tagimal. Noman tanjal Yesu gat gen yan nandat aba pindakgwit. Yesu Pinjkop dakon galaktok yolek Jerusalem kokup papmon on miktim yipman detjak unun dakon gen yawit.

³² Pita gat notni bamot gat dipmin do yokwisi awit. Mani dipminon da pidan Yesu tilimni gat ae amin bamot gat kisi akba pindakgwit.

³³ Amin bamot Yesu yipman det do anakwal Pita da Yesu yan iyigit, “Amin Tagi, nin idon tagisi ekwan. Nin yut kaben kapbi anen. Kinda gak do, ae kinda Moses do, ae kinda Elaija do anen.” (Pita gen unun nan yosot yan unun dima nandanek yum yagit.)

³⁴ Pita gen sigin yanakwan gikwem da pinj ilimik yomanakwan pasalgwit.

³⁵ Gikwem kagagwan da gen kinda yan altagit, “On Monjino, pino asak do manjigim, do ji geni nandani.”

³⁶ Yan mudanakwan Yesu nanjin kawit. Yo ilenon altanba pindakgwit unun iyi dogin nandaba tawit. Unun bisapmon amin di dima yoyiwit.

*Yesu da monji kinda konji yol
imgut*

(Mt 17.14-21 ae Mk 9.14-29)

³⁷ Wisa dagok do Yesu gat panjetni gat ilen yipman pigakwa amin kabi madepsi kosiron domdom awit.

³⁸ Amin madep kabigwan da amin kinda da yan tidanek anpulugosak do yan iyigit, “Yoyinet, monjino kalonj kindagin. Do kinj koki do nandisat.

³⁹ Bisap morapmi konj kinda da burigwan pigakwan unudon gin madepsi yan tidosok. Anek tebai anupbal anjakwan nimnimigakwan tarak da gen kaganikon wun tugon. Giptimi obisi anupbal anek bisap kalon kalon gin yipman dekdak.

⁴⁰ Panjetgoni da yol imni do bisit tebai yoyigim, mani antidok awit.”

⁴¹ Yan yanban Yesu da yagit, “Nandan gadatji mini amin, ji anpakji yokwisi. Nak bisap nian da ji gat egek jigisi guramik daben? Monjigo idon anop.”

⁴² Monji unun Yesu da akgiron obinjakwan konj da monji unun ukwayikban miktimon man pagek nimnimikgit. Mani Yesu da konj tebaisi iyinek monji unun anmilip aban kilek tanban datni do antobil imgut.

⁴³ Yan aban amin da Pinjkop dakon tapmim madepsi kanek tamtam yawit.

*Yesu kimagek ae pidokdisak do
yanban kosit bamot agit*

(Mt 17.22-23 ae Mk 9.30-32)

Amin Yesu da yo morap agit do
nandaba njwakjwarisi anjakwa, Yesu
da panjetni yan yoyigit,

⁴⁴ “Gen dayikdisat unun pakyanji
nandani. Amin Dakon Monji amin
da kisiron yipdanj.”

⁴⁵ Mani panjetni gen unun dakon
mibili pasili tanj yomgut, do dima
nandaba pisagit. Ae gen unun
dakon mibili nandak do anjek iyik
do si pasalgwit.

Namin da mibiltok amin egisak?

(Mt 18.1-5 ae Mk 9.33-37)

⁴⁶ Bisap kindakon Yesu dakon
panjetni namin da mibiltok aminin
egisak yan do gen emat kinda awit.

⁴⁷ Anjakwa Yesu da panjetni
dakon but pindak nandanjo anjek
amin monij kinda iyi akgiron
anobij yipban akgit.

⁴⁸ Yipban agakwan panjetni yan
yoyigit, “Amin kinda nak do nan-
danjek on amin monij but dasi
abidosok, unun nak nanj but dasi
abidosok. Ae amin kinda nak
but dasi abidosok, unun Dat nak
yabekban pigim unun nanj but dasi
abidosok. Ji kabikon kinda da
pinbisi egi damjak kanj, unun da
mibiltok aminji asak.”

*Uwal dima anjamjak amin unun
notji*

(Mk 9.38-40)

⁴⁹ Jon Yesu da gen yagit nan-
danjek yan yagit, “Amin Tagi, nin
kanapano amin kinda da gak da
manon kon yolban kamanj. Mani
nin da kabikon nani kinda dima, do
yanjso panjimamanj.”

⁵⁰ Mani Yesu da iyigit, “Yanjso
dima anjimini. Amin kinda uwal
dima anjamjak kanj unun notji.”

Yesu gat panjetni gat Jerusalem kiwit

(Kilapmi 9.51-19.28)

*Samaria amin da Yesu not dima
anjingwit*

⁵¹ Pinjop da Yesu abidanj ananj
Kwen Kokup wigisak dakon bisap
kwanj tagit. Anjakwan Yesu unun
Jerusalem kikenj yanji nandaban
teban tagit.

⁵² Anjek amin di yabekban unun
da kalip mibiltanj Samaria dakon
kokup kindakon yut tamoyo
pannoman ani do kiwit.

⁵³ Mani Yesu Jerusalem kikedisak
yanj nandawit, do unun kokupmon
amin da Yesu abidok do dima galak
tawit.

⁵⁴ Jems gat Jon gat da unun
pindagek Yesu yan iyigimal, “Amin
Tagi, nit da yondo Kwen Kokup
kindap da pinj sonja mini ani do
tagi nandisal?”

⁵⁵ Yanbal Yesu da tobil tebaisi yanj
yoyigit, “Dima yogogisi yomal!”

⁵⁶ Yanj yoyinban ae kokup
njwakjwari kindakon kiwit.

Yesu yolyol dakon gen

(Mt 8.19-22)

⁵⁷ Kosiron kinjakwa amin kinda
da iyigit, “Dukwan dukwan agipbi
unun nak gol awilgenjin.”

⁵⁸ Yanban Yesu da iyigit, “Jon
pinjan unun miktingwan yutni tonj.
Ae minam kwen akwanj unun yutni
tonj. Mani Amin Dakon Monji unun
dipmin potpot tamoni mini.”

⁵⁹ Yanj iyinjek ae amin kinda yanj
iyigit, “Abinjak nak nol.”

Mani amin unun da yanj iyigit,
“Amin Tagi, nandanj naminjaki kinj
datno wayik yipmanjek don abinjak
golbenj.”

⁶⁰ Yanj yanban Yesu da iyigit,
“Amin kimakbi da kimakbi notni
iyi tagi wayitni. Mani gak kinj
Pinjop da Aminon Kila Asak unun
dakon gen yanj tentenjoki.”

⁶¹ Yanj yanban ae amin kinda da
Yesu yanj iyigit, “Amin Tagi, gol do

nandisat, mani nandan naninjaki kin gwakno galok gen yoyinek don abin golgen.”

⁶² Yanban iyigit, “Sapa nan miktim pudanek dambi da manjigwan wusisak unuden amin da Pinjkop da Amin Kila Asak da kagagwan aripmi dima egipmi.”

10

Panjetni morapmi Pinjkop dakon genyoni do yabekgit

¹ Egi Amin Tagi da panjet 72 gat manjigit. Anek iyi kokup dukwan dukwan kik do agit, unudon mibiltok unun da kalip kini do bamot bamot yabekgit.

² Anek yan yoyigit, “Pigaga jap bami madepsi tan pektan, mani pi monji bami pakpak amin morapmi dima. Unun do ji bami pakpak dakon Amin Tagi bisit iyinba pi amin panalon an yopban pinikon kini.

³ “Ji kinjek yan nandani: Ji sip-sip monin ban yan jon pinan da bikbigon yabekdat.

⁴ Monej simil kinam, ae yik, ae kandap gwil dima timigek kini. Anek kosiron amin pindak ‘Gildat tagi!’ yan dima yoyini.

⁵ Yut kindakon wigek mibiltok yan yoyini, ‘On yut amin butji yawoti tosak.’

⁶ Yut unudon but yawot amin kindan ekwan kan, but yawot genji dakon bami unudon tosak. Minini da egipjak kan, but yawotji dakon bami jikon aeni tobiljak.

⁷ Yut wigini unudon gin yik egiyo anakwa jap daba noni. Pi agak amin unun tomni tagi timikgan. Ji yuri yuri dima agipni.

⁸ “Kokup kindakon kinakwa not an daminek jap daba kan unun si noni.

⁹ Anek amin sotni ton panmilip anek yan yoyini, ‘Pinjkop da Amin

Kila Agakni ji da kapmatjok kili abik.’

¹⁰ Kokup kindakon kinakwa not dima an daba kan, unun kokup dakon kosit madepmon agek yan yoyini,

¹¹ ‘Kokupji dakon kimbaban kandapninon tegon, unun tidono kinakwa diwarisi tan daman yansi nandani. Anek yansi nandani, Pinjkop dakon Amin Kila Agakni ji da kapmatjok kili abik.’

¹² Yansi dayisat, gen kokwin bisap madepmon Sodom kokup amin da kobogi do jigi tagapmi pakdan. Mani kokup unuden amin kobogi do jigi madepsi pakdan.”

But tobil dima an amin unun bupmisi

(Mt 11.20-24)

¹³ Yesu da sanbenek yan yagit, “Korasin ae Betsaida kokupmon amin, awa! Nak wasok tapmimi ton abo pindagek ji but tobil dima awit. Tair ae Saidon kokupmon amin da pindakgwit tam, but tobil bamisi abam. Anek bupmi dakon yik imalyo panek abilagon yikbam.

¹⁴ Mani gen kokwin bisap madepmon Tair gat Saidon kokupmon amin gat da kobogi do jigi tagapmi panakwa ji da kobogi do jigi madepsi pakdan.

¹⁵ Anakwa Kapaneam kokupmon amin, ason Kwen Kokup nin da wigikdaman yan nandan, ma? Unun aripmi dimasi. Ji mibiligwan Tipdomon pigikdan.”

¹⁶ Yesu da panjetni sanbenek yan yoyigit, “Ji dakon gen nandisak amin, unun da nak dakon gen nandisak. Ae manji damisak amin, unun nak nan manji namisak. Ae nak manji namisak amin, unun da nak yabekgit amin manji imisak.”

Panjet 72 aeni tobil apgwit

17 Panjet 72 unun kisik kisigon da tobil abinek Yesu yan iyiwit, "Amin Tagi, gak dakon man yanapno kon da genin guramikgan!"

18 Yan yanba yoyigit, "Sunduk unun Kwen Kokup da mal da yan manban kagim.

19 Nandani. Nak ji da tunon amin emari ton gat ae skopion gat bamoni, ae uwal dakon tapmim kisisi pabin yopni do yan mudan damisat. Yo kinda da ji aripmi dima panupbal asak.

20 Mani kon da genji guramikgan, unun do kisik kisik dima ani. Ji dakon man Kwen Kokupmon mandabi da ton, unun do nandanek kisik kisik ani."

Yesu da kisik kisik nandanek Pinjkop anjkisigit

(Mt 11.25-27 ae 13.16-17)

21 Unun bisapmon Yesu Telagi Wup da kisik kisik iban yan yagit, "Dat, kundu ae miktim dakon Amin Tagi, amin diwari miktim dakon nandak nandakni unun wukwisi, mani iyi do nandaba wigisak, do unuden amin do gen bami morap si panjisibisal. Anjek amin moniji da tilagon ekwan amin, unun do yolisal. Yan asal do gak anjkisiat. O Dat, gaga dakon galaktok yolek yan asal.

22 "Datno da yo morap kili namgut. Dat unun dagin Monji nandan imisak. Anjek Monji gat ae amin morap Monji da Dat dakon mibili yolisak, unun amin dagin Datno nandan iman."

23 Yan yanek Yesu tobil panjetni bangin yan yoyigit, "Ji da yo pindak nandanjo an, unun pindakgan amin unun kisik kisik ekwan.

24 Nak yan si dayisat, kalipsisgan kombi amin morapmi gat ae kila amin madep morapmi gat da yo ji da pindakgan unun pindatdosi nandawit, mani dima pindakgwit.

Ae gen nandan unun nandakdosi nandawit, mani dima nandawit."

Samaria amin kinda da Juda amin kinda anpulugagit

25 Bisap kindakon gen teban dakon mibili nandak nandak amin kinda da pidan agek Yesu anjkewal do anjek yan iyigit, "Yoyinjet, yo nina anjek egip egip dagok dagogi mini abidoken?"

26 Iyiban Yesu da iyigit, "Gen teban papiakon gen tosok unun manjnek nian kokwinikdal?"

27 Iyiban yagit,

"Ji Amin Tagi Pinjkopji unun but gat ae wup gat ae tapmingo gat ae nandak nandakgo gat kisi but dasi galak tan ibi.

Ae gaga do but dasi nian galak tosol, unuden gin amin do but dasi galak tan yobi."

28 Yanban Yesu da iyigit, "Kobogi bamisi yosol. Yan si anjek egip egip abidokdisal."

29 Mani unun amin iyi do Yesu da amin kilegi kinda yan kosak do nandanek yan iyigit, "Nak namin amin ban but dasi galak tan yoben do yosol?"

30 Yan yanban Yesu da iyigit, "Amin kinda Jerusalem yipmanek Jeriko kokup papmon kik do anjek kosiron pigigit. Pigakwan kabo noknok da abidan yik imalni gwayenek anakba pali kimakban yipman kiwit.

31 "Kinakwa mukwa sogok amin kinda unun kosit nanjin pigigit. Pigi amin unun kanek anpekwolek kosit ilej nan yapman kigit.

32 Yapman kinakwan Liwai amin kinda obin kanek yan gin anpekwolek yapman kigit.

33 "Mani Samaria amin kinda da unun kositnan obin amin unun kanek bupmi nandan imgut.

34 Bupmi nandan iminjek giptimi anjak anupbal awit unun wain gat ae

bit nelak gat banj soj iminej wamanj ingut. Yanj anek amin unun kendak anenak iyi da donkikon yipgut. Yipmanek anki amin da yumanj nanek pokgonj yut kindakon yipmanek kilani agit.

³⁵ Anek wisa dagok do silwa monej tabili bamori unun yut pakgimal dakon kila amin do iminej yanj iyigit, 'Kilani anaki on monej da aripmi dima anjakwan nanj mudok di abi kanj, tobil abinej don gaben.'

³⁶ Yanj yanek Yesu da gen teban dakon nandak nandak amin yanj iyigit, "Nianj nandisal, unun amin kapbi da kabikon namin da kabo noknok da anjakgwit amin unun do but dasi galak tanj ingut?"

³⁷ Yanjban iyigit, "Bupmi nandanj iminej anpulugagit amin unun da."

Yanjban Yesu da iyigit, "Gak kinj anjak yanj gin abi."

Yesu unun Mata gat Maria gat da yutnon egipgwit

³⁸ Yesu gat panjetni gat kinjek kokup kindakon altawit. Unun kokupmon minjat kinda egipgut mani Mata. Unun da yanjban Yesu unun yutnikon wigigit.

³⁹ Wikwan Mata dakon padige mani Maria unun Amin Tagi da kandap mibilon yigek geni nandagit.

⁴⁰ Mani Mata unun jap dakon oman do nandaba kik morapmi anek obinj Yesu iyigit, "Amin Tagi, padigino nepmak da naga gin pi madep asat. Gak unun do dima nandisal? Iyinjbi obinj nak anpuluganjan."

⁴¹ Yanjban Amin Tagi da Mata yanj iyigit, "Mata, gak yo morapmi do nandaba kik anek butgo yokwi tosok.

⁴² Mani gak yo kalonj kinda dogin nandaki kanj tagi. Maria unun dogin nandisak, do tagi dima kirinjik ibenj."

11

*Bisit agak dakon gen
(Mt 6.9-15 ae 7.7-11)*

¹ Bisap kindakon Yesu unun bisit pi anek egipgut. Bisit aban mudanjakwan panjetni kinda da yanj iyigit, "Amin Tagi, Jon da panjetni bisit agak do yoyinj dekgit, yanj gin niyinj dekgi."

² Yanjban Yesu da yoyigit, "Bisit ani bisapmon yanj yoni:

'Dat, gak dakon man telagi tosak.

Amin Kila Agakgo yipbi ninon apjak.

³ Gildari gildari jap aripninon nibi.

⁴ Nin yokwi anjmanj amin dakon diwarini yopmanj yomamanj, do gak yanj gin nin dakon diwarinin yopmanj nibi.

Panjewalon dima nipbi."

⁵ Yanj yanek yoyigit, "Jikon da kinda da kalbi binap notni da yutnon kinj yanj iyisak, 'Not, bret timi kapbi nabi tamoni don gabenj.

⁶ Notno kinda kosit dubagikon da abik da yutnokon isal yikdak. Japno mini.'

⁷ "Yanjban notni yutgwan da gen kobogi yanj iyisak, 'Jigi dima nabi. Pidanek aripmi dima gabenj. Yoma benjan kili at, ae gwakno gat kili pak mudamanj.'

⁸ Nak yanj dayisat, amin unun notni da bisit iyik unun do dima imisak. Mani sanjek sanjek yanjakwan unun do kurak tanjek yo nido wadanek yosok unun kisi imisak.

⁹ "Yando, nak yanj dayisat: Ji Pinjkop bisit iyinjba tagi damdisak, ae wisinej bami kokdanj, ae yoma domon tidanba wital damdisak.

¹⁰ Amin morap Pinjkop bisit iyanj unun yo timikganj, ae yo wisanj amin unun bami konj, ae yoma domon tidonj amin unun wital yomisak.

¹¹ "Dat kabi, ji kabikon da monjisi kinda da tap kilap do dayinjan

tunjon amin emari ton kinda tagi imni?

¹² Bo pup kwap do dayinban skopion kinda tagi imni?

¹³ Ji yokwi pakpak amin, mani monjisi do yo tagi yoman. Do yanji nandani. Ji bisit iyinba Datji Kwen Kokup egisak unun da Telagi Wup tagi damjak.”

Yesu Belsebul gat pi amal yan yawit

(Mt 12.22-30 ae Mk 3.20-27)

¹⁴ Yesu da amin kinda kon kinda da ankadim aban gen dima yagit, unun konni yol ingut. Yol iban amin kadim unun gen yanjakwan amin da kanba yo njawarwarisi agit.

¹⁵ Mani amin di da yan yawit, “Kon dakon mibiltok amin Belsebul da tapmimon kon yoldak.”

¹⁶ Yanjakwa amin diwari da Yesu ankwel do anek iyinba wasok tapmimi ton kinda anjakwan, asi Pinjop da yabekban pigit da pini asak yan kok do nandawit.

¹⁷ Mani Yesu da nandak nandakni pindak nandanjo anek yoyigit, “Miktim kinda dakon amin da pudan ki kabi bamori anek emat wamjil kan, miktim unun yokwi tokdisak. Ae amin yuri kinda da pudan kinjek emat wamni kan, unun amin yut tagi dima egipdan.

¹⁸ Sunduk dakon amin kabini da pudan ki kabi bamori anek emat wamjil kan, nianon da Sunduk gat amin kabini gat tebai atni? Nak da kon Belsebul da tapmimon yoldat yan yon.

¹⁹ Mani nak Belsebul da anpuluganban kon yoldat kan, disi dakon notji kon yolgan unun amin kabi ni tapmimon da kon yolgan? Unun amin kabi da genji kokwinigek gulusun yon yan tagi dayini.

²⁰ Mani Pinjop da iyi tapmim namanjakan kon yoldat kan, Pinjop

dakon Amin Kila Agakni jikon kili abik.

²¹ “Amin tebaisi kinda emat agak yo kabini timigek iyi dakon yut kilani tebai anjakwan, yo kabini tagisi ton.

²² Mani amin kinda unun yut ami dakon tapmim yapmandak amin kinda da abisak. Abin anagek emat agak yo kabini timigek tapmim pagit unun gwayesak. Yan anek yo morapni kabo nanek kokwinik notni do yomisak.

²³ “Amin nak dakon notno dima, unun da nak uwal anjama. Ae amin nak dima anpuluganban amin panmuwukgama, unun amin da amin panwasanban wasan kwan.”

Kon kinda aeni tobi abisak

(Mt 12.43-45)

²⁴ Yesu da sanbenek yan yagit, “Kon kinda da amin kinda yipman degek kin miktim kibiri timon agek yik yawot tamo wisisak. Mani tamo kinda dima kosok, do yan yosok, ‘Nak aeno tobi yut kalip egipgumon kiken.’

²⁵ Yan yanek kin kanban sibat sibat wiririgek yo morap panjosit abi pindakdak.

²⁶ Yan kosok, do kin kon 7 kabi iyi yapmanek wagil yokwisi gat timikban kwa unun yutnon egek anpak yokwisi an. Mibiltok unun amin yokwi egipgut, mani abisok unun yapmanek wagil yokwisi egisak.”

Nianen amin da kisik kisik ekwan?

²⁷ Yesu gen unun yanjakwan minat amin kabi madep kabigwan da minat kinda da pidan yan iyigit, “Mengo si analanek mum gaban nagil unun dasi kisik kisik tagi asak!”

²⁸ Yanban Yesu da yagit, “Mani unun yapmanek amin Pinjop dakon

gen nandanek guramikgan amin unun da kisik kisik ekwanj.”

Yesu wasok tapmimi tonj asak do iyiwit

(Mt 12.38-42 ae Mk 8.12)

²⁹ Amin morapmisi da Yesukon sigin obinj muwugakwa Yesu da yoyigit, “Amin on bisapmon ekwanj unun amin yokwisi gin. Pinjkop dakon pi nanj asat yanj nandak do wasok tapmimi tonj kinda kok do yonj. Mani kinda dima kokdanj. Jona dakon tilak nanjin kokdanj.

³⁰ Kalipsigwan Pinjkop da kombi amin Jonakon tilak aban Niniwe kokup pap amin da asi Pinjkopmon da abik da asak yanj kawit. Unudenj gin yo Amin Dakon Monjikon noman tanj iba apmiap amin da kanjek asi Pinjkop da yabekban abik yanj kokdanj.

³¹ “Miktim saut tetgin dakon kila amin minjat madep unun Solomon dakon nandanj kokwini tagisi iyinjakwan nandak do miktim dubagisikon da apgut. Mani amin kinda oni egisak, unun da Solomon yapmandak, mani geni dima nandanj. Do gen kokwin bisap madepmon unun kila amin minjat madep da pidanj agek abisok ekwanj amin kabi dakon anjak yokwi unun do yanj tentenokdisak.

³² Niniwe amin Jona da Pinjkop dakon gen yoyinban but tobil awit. Mani ji da binapmon amin kinda egisak unun da Jona yapmanj mudosok, mani ji but tobil dima anj. Do gen kokwin bisap madepmon Niniwe amin da pidanj agek abisok ekwanj amin kabi dakon anjak yokwi unun do yanj tentenokdanj.”

Giptim dakon tentenji

(Mt 5.15 ae 6.22-23)

³³ Yesu da sigin yagit, “Amin da lam kolenj pasiligwan yopba dima tonj. Bo ae kwoba banj wutjiba dima tonj. Noman tamokon yopba tanj

tentenjanakwan amin da winj tentenji konj.

³⁴ Dabilgo unun giptimgo dakon tentenji. Dabilgo tagisi kanj, giptimgo kalonj tentenini tonj. Mani dabilgo yokwi kanj, giptimgo pilin tuksi tosök.

³⁵ Yanjo, giptimgo dakon tentenji unun pilin tuk asak yanj do kanj kimokgi.

³⁶ Giptimgo kalonj tentenini tonj ae pilin tuk kinda dima tosök kanj, giptimgo lam dakon tentenji dakon panjop pindakdal unudenj tentenokdisak.”

Parisi amin gat gen teban mibili nandak nandak amin gat dakon anjak yokwi

(Mt 23.1-36 ae Mk 12.38-40 ae Lk 20.45-47)

³⁷ Yesu gen yanj mudanjanakwan Parisi amin kinda da yutnikon kwan yigek jap nonjil do iyigit. Iyiban Yesu kinj yutnikon wigi jap noknok tamokon yigit.

³⁸ Yigek mibiltok kisiri dima suganjek jap nanjan Parisi amin unun da kanjek dima agagi asak yanj nandagit.

³⁹ Aban Amin Tagi da yanj iyigit, “Parisi amin ji kap idapyo dakon manji banjin sugonj. Mani kabo gat ae anjak yokwi mibili mibili gat unun butjigwan tugawit da tonj.

⁴⁰ Ji nandanj kokwinji tagi mini! Pinjkop da manji banj gin dima, buri gat kisi wasagit.

⁴¹ Ji bupmi amin do but dasi galak tanjek panpulugoni kanj, ji amin kilegisi.

⁴² “Mani Parisi amin, awa! Ji jap tam galagisi pi kagasi tonj unun panj kabi 10 kabi yopmanjek unun kabikon banj kabi kindananj Pinjkop do paret anj. Mani gen kokwin kilegi agak gat, ae Pinjkop do but dasi galak tanj imim unun ji dima anj. Anjak kilegi unun gat ae paretyo kisi ani kanj tagisi.

43 “Parisi amin, awa! Ji muwut muwut yut madepmon tamo mibiltogi unudon yit do galagi nandan. Ae amin da maket tamokon nandaba wukwan daminek gildat tagi yan dayini do galagi nandan.

44 “Parisi amin, awa! Ji amin kimakbi yopyop tamo miktingwan tanakwa amin da dima pindagek kwenikon baman akwan ji unun yombem.”

45 Gen teban mibili nandak nandak amin kinda da gen unun yanban nandanek Yesu yan iyigit, “Yoyindet, Parisi amin do gen unun yanek, ninyo kisi pabin nipmandal.”

46 Yanban Yesu da yagit, “Gen teban mibili nandak nandak amin jiyo kisi, awa! Ji amin gen teban mibili mibili jigisi guramitni do yoyan, mani kisitjok kinda yominjek panpuluganek guramit do dimasi nandan.

47 “Awa! Ji kombi amin dakon bumjot tamo wason. Mani babakji da dapba kimakgwit.

48 Babakji da kombi amin dapba kimakgwit unun dakon bumjot tamoni ji da panjilim an. Yan an unun babaknin da tagisi dapba kimakgwit yan nandan dakon tilak asak.

49 Unun do anek Pinjop da nandan kokwini tagisikon da yan yagit, ‘Nak da kombi amino gat ae yabekbi kabino gat unun amin kabikon yabetdisat. Yabekgo diwari dapba kimotdan, ae diwari yo yokwisi anyomdan.’

50 Yan do anek Pinjop da miktim wasagiron da kombi amin morap dapba kimakgwit unun dakon kobogi amin abisok ekwan unun da timitdan.

51 Wasok wasok do amin kilegi Abel anagek ae amin diwari dapmanakwa wigi wasip do Sekaraia Telagi Yut Madep ae altayo da binapmon anakba kimakgit unun

dakon kobogi yo jigisi amin abisok ekwan unun da timitdan.

52 “Gen teban mibili nandak nandak amin, awa! Nandak nandak pakpak tamo dakon yoma witaldisi kili gwayewit. Disi unungwan dima wigiwit. Anek unungwan wigik do awit amin ji da kosit sopsop anyomgwit.”

53 Yesu unun yut egipgut yipman degakwan gen teban yoyindet amin gat ae Parisi amin gat da Yesu do uwal an iminek gen mibili mibili iyiwit.

54 Anjekwalno sun kinda yanakwan gen pikon yipnen yanon da iyiwit.

12

Parisi amin dakon anpak yokwi do kan kimotni

(Mt 10.26-27)

1 Amin tausen morapmi da abin muwugek gitni gitnisi anek notni baman baman anakwa Yesu da mibiltok pandetni ban kalip yan yoyigit, “Parisi amin dakon yisni do kan kimotni. Unun jamba but aminsi ekwan.

2 Yo morap gwiligwan ton unun altan tenjan mudokdan. Ae yo morap pasili ton unun amin da nandaba pisokdan.

3 Do gen morap ji da pilin tukgwan yawit unun amin da tenjenikon nandakdan. Ae gen morap yut kagagwan gen pisigon da yawit unun yut kwenon wigi gen papmon da yoyin tenjenokdan.”

Pinjop dogin pasoldo

(Mt 10.28-31)

4 Yesu da sanbenek yan yagit, “Not kabi, yan si dayisat. Amin da giptim dapba kimagakwa unun da kwenon yo di aripmi dima akdan, do unun do dima pasolni.

5 Mani namnamin amin dosi pasolni unun do dayikdisat. Ji Pinjop do pasolni. Pinjop da giptim dapban kimagakwa Tipdomon maban

pigini unun dakon tapmim tan imisak. Asisi dayisat, ji Pinjkop dosi pasolni.

6 Minam monij unun yo monijisok, 5 kabi dakon yuman nogi unun monerj giman tabili bamorigin. Mani Pinjkop da minam monijgok unun dakon kindasok dimasi intanjingut.

7 Pinjkop da busun dangwanji nian da ton unun kisisi nandan mudosok, do ji dima pasolni. Minam monij monij morapmi dakon yuman nogi unun madep dima, mani ji dakon yuman nogi unun wukwisi."

Nin Yesu dakon amin kabi yan yok do dima mayak tonerj

(Mt 10.32-33 ae 12.32 ae 10.19-20)

8 Yesu da sanbenek yan yagit, "Nak da yansi dayisat, amin kinda da 'Nak Yesu dakon amin kinda' yan amin yoyisak kan, Amin Dakon Monji da Pinjkop dakon anjelo kabinikon unun amin nak dakon amin kinda yan yoyisak.

9 Mani amin kinda 'Nak Yesu dakon amin dima' yan amin yoyisak kan, nakyo kisi Pinjkop dakon anjelo kabinikon unun amin nak dakon amin dima yan yoyikenj.

10 Amin morap Amin Dakon Monji do yanba yokwi tok ani amin unun Pinjkop da diwarini yopman yomdisak, mani amin morap Telagi Wup do yanba yokwi tok ani amin unun Pinjkop da diwarini dima yopman yomdisak.

11 "Amin da ji Juda amin dakon muwut muwut yut madepmon, bo gapmanon, bo ae amin mani wukwi da inamon panji depni bisapmon, disi kutnok do anek ni gen ban yoyinerj yan nandanek nandaba kik dima ani.

12 Unun bisapmonsini ni gen ban yoyini unun Telagi Wup da dayinj detdisak."

Yoni morapmi amin kinda gulusun agit dakon tilak gen

13 Unun amin kabi madepgwan da amin kinda da Yesu yan iyigit, "Yoyindet, peno iyinbi datnit da yo morap yopgut unun kokwinik diwarini nak do namjak."

14 Yanban Yesu da iyigit, "Not, namini da jilon gen kokwin pi anek yo kabisi kokwinik daben do manijinj nepgut?"

15 Yan yanek minat aminyo yan yoyigit, "Ji kan kimotni. Yo mibili mibili timit timit dakon galagi di pabam. Yo kabisi unun morapmisi kan, unun da egip egip bamisi aripmi dima damdan."

16 Yan yanek tilak gen kinda yan yoyigit, "Yoni morapmi amin kinda dakon pigagani jap bami tagisi morapmi tawit.

17 Anakwa amin unun iyi yan nandagit, 'Jap bami yopben dakon tamo kili tujan, do ae di gat yopben dakon tamo aripmi dima, do nianjini aben?'

18 Yan nandanek yagit, 'Nak yansi aben: Jap yopyop yutno kisi tuwilek madepsi wutjinek wit gat ae yo kabino gat kisi unun yutnon yopben.

19 Yan anek naga do yansi yokenj, "Nak bilak morapmi tagisi egi ananj kikenj dakon yo morapno aripmisi. Do yaworisi egek jap pakbiyo madepsi anek bisap morapmi kisik kisik anek egipben."

20 "Mani Pinjkop da iyigit, 'Gak nandan kokwingo tagi mini. Gak abisok kalbi kimotdisal. Yo morapgo gaga do panjosit agil unun amin da timitdan.'

21 Yesu da gen unun yanek yan yagit, "Amin yoni morapmi panmuwut do pi anegekan Pinjkop do dima nandanek ekwan amin, unun aminon yo yansi altokdisak."

Yo morap do nandaba kik dima ani
(Mt 6.25-34)

²² Yan yanek Yesu da pandetni yan yoyigit, “Yansi dayisat, egip egipji do nandaba kik anek ‘Jap dukon ban nonen’ bo ae giptimji do nandaba kik anek ‘Imal dukon ban panen’ yan dima nandani.

²³ Egip egip da jap yapmandak, ae giptim da imal yapmandak.

²⁴ Ji minam do nandani. Jap yet dima kwaokgan, ae jap dima pan, ae jap panmuwut yutni mini. Mani Pinjokop da jap upmokdok. Minam dakon yuman nogi pinbisi anakwa amin ji dakon yuman nogi unun madepsi.

²⁵ Ji nandaba kik anek egip egipji timisok di gat tagi sanbenja wigisak yan nandan, ma? Unun aripmi dimasi.

²⁶ Yo moninisok unuden ji da aripmi dimasi agagi, do nido yo diwari morap do nandaba kik anj?

²⁷ “Jaren oni tan anan kwan unun do nandani. Pi madep anek imal dima bupmangan. Mani yan dayisat, jarej pindakgan unun dakon tilimni da kalip kila amin madep Solomon dakon tilimni tagisi pagit unun yapmandak.

²⁸ On jon tan anan kwan unun anwa amin da baljan kindapmon sokdan. Mani Pinjokop da si panjilim asak, do nandan gadatji pisipmisok amin ji yansi nandani, Pinjokop da ji do nandaban yo madepsi anakwan imal tilimi tonji ban pan damdisak.

²⁹⁻³⁰ Pinjokop dima nandan iman amin kabi da yo morap unuden wusij pindat do pini an. Mani Datji da yo unun do wadak wadak an unun nandisak, do ji jap pakbiyo dukon ban nonen yan nandanej nandaba kik dima ani.

³¹ Nandaba kikji yipmanek Pinjokop dakon Amin Kila Agakni unun wisij kok do pi ani. Yan

anakwa yo diwari do wadak wadak an unun kisi damdisak.”

Yo tagisi Kwen Kokup do panmuwutni

(Mt 6.19-21)

³² Yesu da sanbenek yan yagit, “Sipsip kabisok, ji dima pasolni. Datji da iyi Amin Kila Asak da kagagwan egipni do tagisi nandisak.

³³ Ji yo morapji tan daman unun yopba amin da yuman noni. Yan aba monen timigek yoni mini amin do yomni. Anek yo kabisi tagisi Kwen Kokupmon panmuwuk yopba unudon tagisi tokdan. Unun tamokon toni kan, yo kabisi dima pasildan, ae kabo noknok da dima timitdan, ae yo monin da dima nokdan.

³⁴ Yo kabisi tagisi dukwan ton, but nandak nandakyosi kisi unudon gin tokdisak.”

Oman monji tagisi da tagap tanek ekwan

(Mt 24.42-44)

³⁵ Yesu da sanbenek yan yagit, “Ji imalji panek lamji kolejek tagap tanek egipni.

³⁶ Oman monji da tagap tanek amin tagini da minjat pakpak dakon sonnogon da tobil apjak do jomjom anek ekwan ji yan gin tagap toni. Do ni bisapmon abin yoma domon tidosak ji yoma tepmi wital imni.

³⁷ Oman monji amin tagini da pindakban tagap tanek ekwan kan tagisi. Nak asisi dayisat, amin tagini da iyi oman dakon imal panek oman monji yoyinban jap tamokon pabin yigakwa iyi jap yomdisak.

³⁸ Amin tagi unun kalbi binap bo wisa dagokdosi abin pindakban tagap tanek egipni kan tagisi.

³⁹ Ji yan nandani. Yut kinda dakon ami kalbi kabo noknok ni bisapmon apjak yan nandagit tam, kila anakwan aripmi dima tuwilban.

40 Ji kisi tagap tanek egipni. Dima apjak yan nandanakwa Amin Dakon Monji unjudon apdisak.”

Oman monji tagi ae yokwi dakon tilak gen

(Mt 24.45-51)

41 Pita da Yesu yan iyigit, “Amin Tagi, tilak gen yal unjun nin dogin yal, bo ae amin kisi do yal?”

42 Yanban Amin Tagi da yagit, “Oman monji kinda nandan kokwini tagisi ae pi agakni tagisi, unjuden oman monji amin tagini da oman monjini diwari kilani asak do manjisak. Yan aban jap yomyom bisapmon japni yomin asak.

43 Oman monji unjun amin tagini da tobil abin kanban pini tagisi asak kan tagisi.

44 Nak asisi dayisat, amin tagini da unjun oman monji iyinban yo morapni kila akdisak.

45 Mani unjun oman monji burikon da amin tagini tepmi dima apdisak yan nandanek oman monji gat ae oman minjat gat dapmanek jap pakbiyo madep anek pakbi tebanyo kisi nan but upbal asak kan,

46 dima apdisak yan nandanakwan amin tagini da but pisogi mini abin unjun oman monji tepmi pi iminek gen kirinjit amin kabi gat yopban egipdan.

47 Oman monji kinda amin tagini dakon galaktokni nandanek tagap tanek galaktokni dima yoljak kan, amin tagi da kosiri morapmi baljokdisak.

48 Mani oman monji kinda amin tagini dakon galaktokni dima nandanek anpak yokwi si baljoni da aripmon asak kan, amin tagini da kosiri morapmi dima baljokdisak. Yo morapmi timikgan amin unjun yo morapmi pantobil yomyomi. Yo morapmi kila ani do dabi

amin unjun yo morapmi pantobil yomyomi.”

Yesu unjun pidok pidok nan abigit (Mt 10.34-36)

49 Yesu da sanbenek yan yagit, “Nak miktimon kindap sokeñ do pigim. Kilisi kwan sok tam tagi.

50 Nak tepmi madepsi pakdisat. Butno jik tosoke, do pako dagosak doji nandisat.

51 Nak amin da miktimon but yawot pani yan do pigim yan nandan, ma? Unjun dima. Yan dayisat, nak miktimon aminon pidok pidok panalon ak do pigim.

52 Abisok da wasanek amin yuri kindakon amin 5 kabi da pidan kinek bamori da kapbi gat uwal uwal akdan. Ae kapbi da bamori gat uwal uwal akdan.

53 Wasen kinek dat da monji gat pidok pidok akdamal, ae men da gwi gat pidok pidok akdamal, ae minjat kinda gat namdi gat pidok pidok akdamal.”

Yo altawit dakon mibili dima nandawit

(Mt 16.2-3)

54 Amin kabi madepsi yan yoyigit, “Ji gildat da si pigisak tetgin do menji wamanjak yan pindagek ‘Sikak mokdisak’ yan yanakwa asi sikak mosok.

55 Ae saut tetgin dakon mirim madep abinakwan ji da yan yon, ‘Gildat tepmisi wusikdisak.’ Yan yanakwa asi gildat tepmisi wusisak.

56 Jamba but amin, ji da miktimon ae kwen yo morap ton pindagek kokwin tagisi an. Mani abisok yo morap alton unjun pindagek kokwin nido tagi dima an?”

Notgo gat genjil anjilek anjil

(Mt 5.25-26)

57 Yesu da sanbenek yan yagit, “Ji disi anpak yokwi tagiyo nido dima kokwinikgan?”

⁵⁸ Amin kinds da gen yan gam do aban gen kokwin tamokon kik do kosiron kinjil bisapmon genjil unjun yan anmilip ak do pi anjil. Yan dima anek kwal gen kokwin kila agak amin da obip amin da kisiron gepban unjun da dam teban yutnon gepdisak.

⁵⁹ Nak asisi gayisat, gak dam tebanon sigin egaki wigi monej nian yopbi do gayini unjun kisisi yopmanjek don wanja kikdisal.”

13

But tobil dima ani amin wagil pasildan

¹ Yesu da gen unjun yan mudanakwan amin diwari da Pailat da yo agit unjun do iyiwit. Pailat da obip amini yoyinban kin Galili amin diwari Pinjkop do mukwa sojakwa unjun dapba kimakgwit. Do unjun amin dakon yawini gat ae paret do yo mukwa sowit dakon yawini kisi mawit.

² Unjun do iyinba Yesu da yoyigit, “Nian nandan? Galili amin kimakgwit unjun dakon yokwini da Galili amin diwari dakon yokwini yapgut, unjun do anek jiggi unjun pawit yan nandan?”

³ Unjun dimasi! Nak asisi dayisat, ji but tobil dima ani kan, unjun amin kabi da kimakgwit jiyo kisi yan gin kimotdan.

⁴ Bo Silom yut dubak tuwil ki man amin 18 kabi witjinban kimakgwit do nandani. Unjun amin kabi dakon yokwini da Jerusalem amin diwari dakon yokwini yapgut unjun do anek pasilgwit yan nandan?”

⁵ Unjunyo kisi dimasi! Nak asisi dayisat, ji but tobil dima ani kan, jiyo kisi yan gin kimotdan.”

Kindap bami mini unjun dakon tilak gen

⁶ Yesu da tilak gen kinds yan yoyigit, “Amin kinds da wain pinikon pik kindap kinds kwaokgit. Bisap kinds bami wisik do kigit, mani bami mini pindakgit.

⁷ Bami mini pindagek pi kila amini yan iyigit, ‘Nandaki. Nak bilak kapbi abin pik kindap dakon sopmi wisin wisin anek mini pindakdat. Yan do kindap on si pasiki. Miktim dakon tapmim nido isal dogin ilik mudosok?’

⁸ “Yanban pi kila amin da yan iyigit, ‘Amin tagi, yum kanbi bilak kinds gat atjak. Anjakwan mibilikan miktim wayigek yalik yopben.

⁹ Bilak kwenikon bami tosak kan tagisi. Mani bami dima tosak kan, tagi pasiki.’”

Sabat bisapmon Yesu da minjat kinds anmilip agit

¹⁰ Sabat bisap kindakon Yesu da Juda amin dakon muwut muwut yut kindakon amin yoyin dekgit.

¹¹ Unjudon minjat kinds egipgut. Unjun kon kinds da yigek abidanakwan sot anjakwan bilak 18 agit. Manji gironjiggit, do kwen kilegi aripmi dima akgit.

¹² Yesu da kanek iyinban opban yan iyigit, “Minjat, sotgo kili gepman dek kik.”

¹³ Yan iyinek kisiri kwenikon wutinban unjudon gin manji kilek tanakwa Pinjkop anjiskigit.

¹⁴ Mani muwut muwut yut dakon kila amin da Sabat bisapmon Yesu da amin anmilip agit unjun do butjap nandagit. Butjap nandanek minjat aminyo yan yoyigit, “Pi agak dakon gildat 6 kabi ton. Unjun bisapmon sot amin apba tagi panmilip ani. Mani Sabat bisapmon dimasi ani.”

¹⁵ Yanban Amin Tagi da kobogi yan iyigit, “Ji jamba but amin! Ji Sabat bisapmon bulmakausi gat ae donkisi gat yutnikon ban witald ilik panji yopba pakbi non, ma?”

16 Miñat on Abraham dakon gwi, Sunduk da tebai abidanakwan bilakni 18 agit. Sabat bisapmon dima pulugan kisak do nandan, ma?”

17 Yan yanban uwalni mayagi nandawit. Mani miñat aminyo Yesu da yo morap wagil tagisisi agit unun do kisik kisik awit.

Mastat dakon yeri dakon tilak gen

(Mt 13.31-32 ae Mk 4.30-32)

18 Yesu da sanbenjek yan yagit, “Pinjkop dakon Amin Kila Agakni unun nianjsi? Yo ni gat tilak abo?”

19 Unun mastat yet yombem. Amin kinda da mastat yet kinda pigagani kwaokgit. Anjakwan mastat unun kwan madep tan kindap kinda da yan agakwan minam da abin kilinikon yutni unudon awit.”

Yis dakon tilak gen

(Mt 13.33)

20 Yesu da sanbenjek yan yagit, “Pinjkop dakon Amin Kila Agakni yo ni gat tilak abo?”

21 Unun yis yombem. Miñat kinda da plaua idap madep kinda gat iktagildak. Yan anjakwan plaua unun kisisi paptan madep tawit.”

Yoma kosit gwagak monijisok nan wigikdo

(Mt 7.13-14 ae 7.21-23)

22 Yesu unun Jerusalem kokup papmon kik do anek kokup pap ae kokup monij monij tawit unudon agek amin yoyin dekgit.

23 Anjakwan amin kinda da yan iyigit, “Amin Tagi, Pinjkop da amin kalonjok di banjin yokwikon ban timitjak bo nian?”

Yanban Yesu da yoyigit,

24 “Nak yanjsi dayisat, amin morapmi da egip egipmon wigik do pini akdan, mani aripmi dima wigikdan. Do ji yoma kosit gwagak moniji nan wigik do pi tebai ani.

25 Yut dakon ami da pidan yoma sopban ji da kin yomakon agek yoma tidanek yan yokdan, ‘Amin Tagi, nin do yoma witald nim.’

“Mani gen kobogi yan dayikdisak, ‘Nak dima nandan damisat. Ji dukon nani amin?’

26 “Yan yanban ji da kobogi yan iyikdan, ‘Nin gak gat kisi egek jap pakbiyo agiman. Ae kokup papnin dakon kosit madepmon agek niyin dekgil.’

27 “Mani unun da yan dayikdisak, ‘Nak asisi dayisat, nak dima nandan damisat. Ji dukon nani unun dima nandisat. Yokwi pakpak ji kisisi nepman dek kit!’

28 “Ji Abraham, Aisak, Jekop, ae kombi amin kisisi Pinjkop da Amin Kila Asak kokupmon ekwa pindatdan. Mani ji maba wanga kin mudokdan. Unun bisapmon ji kunam tagek iyon iyon yan tidanek egipdan.

29 Amin da gildat wisak ae si pigisak tet, ae not tet ae saut tet da Pinjkop da Amin Kila Asak kokupmon abinjak jap noknok tamo madepmon yitdan.

30 Nandani, amin diwari abisok bunjon ekwan, unun don mibiltok amin akdan. Ae amin diwari abisok mibiltok ekwan, unun don bunjon amin akdan.”

Yesu da Jerusalem Kokup do bupmi nandagit

(Mt 23.37-39)

31 Unun bisapmon gin Parisi amin diwari da abin Yesu yan iyiwit, “Gak idon dima egipbi, kokup digwan kiki. Erot da gak gikban kimokgi do nandisak.”

32 Yanba Yesu da yoyigit, “Ji kin unun top amin yan iyini, ‘Nandaki. Nak abisok ae anwa kon yolgen, ae sot amin panmilip aben. Ae pidanji do pi aben do nandagin unun anwasip aben.’

³³ Kombi amin Jerusalem kokup papmon gin dapba kimokgon. Kokup njwakjwarikon dima dapba kimokgon, do nak abisok ae anjwa ae pidanji do sigin kiker.

³⁴ “O Jerusalem, Jerusalem amin, ji kombi amin dapba kimokgon. Amin Pinjkop da yabekban jikon aban unun ji da tipban dapba kimokgon. Pup menji da monjini panmuwuk pirigwan yopmanjadak, unun da tilak nak da bisap morapmi ji panmuwut do nandagim, mani ji da kurak tan nangwit.

³⁵ Nak asisi dayisat, kokup yomasiyo yokwi tanjek yumsi tokdisak. Ji nak dima nandanej egi wigi ni bisapmon nak do ‘Amin on Amin Tagi da manon abisak, unun Pinjkop da gisamigakwan abisak’ yan nak do yoni unun bisapmon nandakdan.”

14

Yesu da giptimi paptanji amin kinda anmilip agit

¹ Sabat kindakon Yesu jap nok do Parisi amin dakon kila amin kinda da yutnon kigit. Anakwan yipba kik anek kan yikgwit,

² nido Yesu da buron giptimi paptanji amin kinda yikgit.

³ Yesu da unun amin kanek gen teban mibili nandak nandak amin gat ae Parisi amin gat yan yoyigit, “Sabat bisapmon sot amin tagi panmilip anej bo dima? Gen teban da nianj yosok?”

⁴ Mani gen kobogi kinda dima iyiwit. Yan anakwa Yesu da amin unun abidanej anmilip anek digo ki yan iyanban si kigit.

⁵ Kinakwan yan yoyigit, “Jikon da kinda dakon monji bo bulmakauni Sabat bisapmon pakbi gapmakon manjan tepmi tagi ilikba wisak bo dima?”

⁶ Yanban gen kobogi aripmi dima iyigi yan kawit.

Yesu da amin iyi do nandaba pini do yagit

⁷ Yesu da amin jap nok do apgwit unun pindakban tamo mibiltogi nanikon gin yit do awit. Do tilak gen kinda yan yoyigit,

⁸ “Amin kinda da minat pakpak dakon sonnogon yan gaban kiki kan, tamo mibiltogi nanikon dima yikgi. Tamo unun amin madep kinda gak gwapmandak unun do manjikbi nan di yikbim.

⁹ Yan kan amin yan daban kiki unun da abin yan gayisak, ‘On tamo on amin do imin.’ Yan gayinban gak gaga do mayagisi nandanej tamo amin pinbisi do yopbi unudon panji yitdisal.

¹⁰ Amin kinda da yan gaban kan, gak tamo amin pinbisi do yopbi unudon panji yikgi. Yigaki amin yan gamjak unun da ‘Not, on tamo tagikon pawin yit’ yan gayinban pawin yigaki amin diwari da amin mani ton kinda yan gandani.

¹¹ Amin kinda iyi do nandaban wugisak kan, Pinjkop da unun amin abin yipdisak. Mani amin kinda iyi do nandaban pisak kan, Pinjkop da mani awigikdisak.”

Kobogi tagi dima damni amin ban panpulugoni

¹² Yesu da amin unun yan iban kigit unun yan iyigit, “Gak jap noknok kinda asal kan, notgo, bo ae pego padik padikgo bo ae yawi diwatgo bo ae yoni morapmi amin diban dima yan yobi. Unun da kobogi do don yan gamdanj.

¹³ Gak jap noknok kinda abi kan, yoni mini amin, ae giptimi yokwi tanji, ae kandap yokwi ae dabili mini amin banjin yan yobi.

¹⁴ Yan abi kan, gak kisik kisigi tonji egipbi. Unuden amin kobogi

tagi dima gamni, mani Pinjkop da amin kilegi kimoron ban paban pidoni bisapmon don kobogi gamdisak.”

Jap noknok dakon tilak gen

(Mt 22.1-10)

15 Amin kinda jap nawitgwan da gen unun nandanek Yesu yan iyigit, “Pinjkop da Amin Kila Asak kokupmon yigek jap nokdan amin unun kisik kisik ekwan.”

16 Mani Yesu da yan iyigit, “Amin kinda da jap madepsi kinda panjosit anek amin morapmi yan yomgut.

17 Jap noknok bisapmon oman monjini kinda yabekban amin yan yomgut unun yoyik do kigit. Kin yan yoyigit, ‘Yo morap kili panjosit abi, do ji tagi opni.’

18 “Mani amin kisisi dima op do yawit. Kinda da yan yagit, ‘Nak pi kinda kaluk yumit unun kin koken. Do nandan namijaki dima opben.’

19 “Ae kinda da yagit, ‘Nak pi agak bulmakau 10 kabi yumit, unun kin panjikilik pindatgen. Do nandan namijaki dima opben.’

20 “Ae kinda da yagit, ‘Nak mijat kaluk pat, do aripmi dima opben.’

21 “Oman monjini tobil obin amin tagini amin yoyinban gen yawit dakon mibili iyigit. Iyiban yut unun dakon ami unun da butjap nandanek oman monjini tebai yan iyigit, ‘Gak tepmisi kokup madep da kosit madep ae kosit monjon kin, amin yoni mini, ae giptimi yokwi tanbi, ae dabili mini, ae kandap yokwi unun timik panopbi.’

22 “Yan iyiban oman monji da yan gin anek yan iyigit, ‘Amin tagi, yo aben dosi nayil unun kili anmudat, mani tamo ton.’

23 “Iyiban amin tagi da oman monji yan iyigit, ‘Gak kokup madep yipmanek kin kosit madepmon bo ae pigaga da dam kidipmin agek

amin pindak tebai yoyinbi abin yikba yutno tugosak.

24 Nak yanji dayisat, amin unun kalip yan yomgum unun da nak dakon jap jimjimjok kinda dimasi nokdan.’”

Nandan kimagek Yesu yoldo

(Mt 10.37-38)

25 Mijat amin kabi madepsi yolakwa Yesu da tobilek yan yoyigit,

26 “Amin kinda nak nol do nandisak kan, meni datni, ae mijatni gwakniyo gat, ae peni samini padigejo gat, ae iyi dakon egip egipni gat kisi do uwal dima anyomjak kan, unuden amin nak dakon pandetno aripmi dima egipjak.

27 Tilak kindapni guramigek dima noljak amin pandetno aripmi dima egipjak.

28 Amin kinda yut madep kinda ak do kan, mibiltok yigek monejni manjisak. Anek yut tagi an mudogi bo dima unun dakon nandak nandak asak.

29 Yan dima anek yut gwak manek yo diwari do wadanek yut dima an mudosok kan, amin morap koni unun kisi jigilak yanek yanjan imdan.

30 Anek yan yokdan, ‘On amin yutni an diwarikgit, mani wasip ak do antidok asak.’

31 Bo kila amin madep kinda da uwalni gat emat wam do nandisak kan, mibiltok nandan kokwin asak. Iyi dakon emat amin 10 tausen da uwalni dakon 20 tausen tagi yolni bo dima, yan do nandak nandak asak.

32 Tagi dima yolni yan nandisak kan, uwalni kapmat dima abinakwa amin kabi kinda yabekban kin emat dima wamni do gen yoyin panjawot an.

³³ Jiyo yan gin yo morapji dima yopman mudoni kan, panjetnoni tagi dima egipni.”

Yesu da tap dakon galagini yokwi tosak do yagit

(Mt 5.13 ae Mk 9.50)

³⁴ Yesu da sanbenek yan yagit, “Tap unun yo tagisi kinda. Mani galagini pasilni kan, niansi anek galagini ankaluk anen?”

³⁵ Tap unuden miktim aripmi dima panpulugogi. Bo bulmakau dakon kok gat iktagili aripmi dima. Tap unuden isal mamno kwan. Mirakni ton amin da gen on pakyanansi nandanek mibili nandan pisoni.”

15

Sipsip kinda pasilgit dakon tilak gen

(Mt 18.12-14)

¹ Takis timit timit amin gat ae yokwi pakpak amin gat da geni nandak do Yesu da kapmatjok opgwit.

² Anakwa Parisi amin gat gen teban yoyindet amin gat da yanba yokwi tok anek yan yawit, “On amin yokwi pakpak amin not anyoban yigek jap non.”

³ Yan yanakwa Yesu da tilak gen kinda yan yoyigit,

⁴ “Jikon da amin kinda sipsipni 100 ban kalonji da pasiljak kan nian asak? Unun da sipsip 99 jon timon yopban egakwa kalonji pasildak unun wisinjak don analon asak.

⁵ Wisin kan abidosok bisapmon but galak nandanek kwapmikon guramik anan

⁶ yomanikon ankisak. Ankinjak notni gat ae kokup isalni gat yan yoban obin muwukba yan yoyisak, ‘Sipsipno pasilak unun kili wisin kat, do kisik kisik ano.’”

⁷ Yesu da sanbenek yan yoyigit, “Nak asisi dayisat, yokwi pakpak

kinda da but tobil asak kan, Kwen Kokupmon kisik kisik madepsi yan gin akdan. Amin 99 unun kilegi do but tobil agagi mini do unun dakon kisik kisik madep dima ani. Mani yokwi pakpak kinda but tobil asak unun dakon kisik kisik unun madepsi noman tosok.”

Monej kinda pasilgit dakon tilak gen

⁸ Ae Yesu da sanbenek yan yagit, “Minjat kinda da silwa monej tabili 10 kabi ban kalonji da yutnon man pasiljak kan unun nian asak? Unun da lamni kolejek yutni ikdiganek tebaisi wisinjak don kosak.

⁹ Kan abidosok bisapmon but galak nandanek notni gat ae kokup isalni gat yoyinban obin muwukba yan yoyisak, ‘Monejno pasilak unun kili wisin kat, do kisik kisik ano.’”

¹⁰ Yesu da yan yoyigit, “Nak asisi dayisat, yokwi pakpak kinda da but tobil asak kan, Pinjok dakon anelo da kisik kisik yan gin akdan.”

Dat kinda gat monji bamotni gat dakon tilak gen

¹¹ Yesu da sanbenek yan yagit, “Amin kinda egipgut unun monji bamori.

¹² Monji bunon nani da datni yan iyigit, ‘Dat, gak peno gat nit do yo morap nim do nandisal unun nak dakon diwarino abisok kokwinik nabi.’ Yan yanban datni da yo kabini kokwinik monji bamotni do yongut.

¹³ “Yoban bisap pisipmisok egek monji bunon nani da yo kabini kisisi timik dubagisi kin miktim kindakon panji egipgut. Panji egek anpak yokwi mibili mibili anek monejni nan mudagit.

¹⁴ Monejni nan mudanawan unun miktim amin da jap do madepsi anek diwari da kimagwit. Anakwa monji unun wadak wadak madepsi agit.

15 Do kin unun miktım dakon amin kindakon pi kind a bıdagıt. Aban amin tagını da yabekban bit damnikon kin bit jap yomgut.

16 Anek bit da birap gıp nawıt unun pındak galak tanek unun ban nanek butno kadım tosak yan nandagıt. Mani amin kind a da jap kind a dıma ıngıt.

17 “Nandak nandakni kulabık anek yan yagıt, ‘Datno dakon oman monji morapni unun japni arıpmısi tan yomanakwa ekwan, mani nak idon egek jap do kimotdisat.

18 Do yanşı aben, nak tobil kin datno yan iyiken: “Dat, nak Pinjop da inamon ae gak yo kisikon yo yokwı agım,

19 do bunon monjino yan dıma nayıki. Yum oman monjigo yuman nanaki ekwan unuden kind a da tilak egıppen.”

20 Yan nandanek pıdan datnikon kıgıt. Kinakwan datni dubagikon da monji kan bupmi nandan tımtım yanek kin monji bedanek mandan nagıt.

21 Yan aban monji da datni yan iyıgıt, ‘Dat, nak Pinjop da inamon ae gagon yo yokwı agım, do bunon monjino yan dıma nayıki.’

22-24 Mani datni da oman monjini yan yoyıgıt, ‘Monjino kimoron da yan abısak. Pasılbikon nan analon aman. Do ji tepmi kin paba pigık dubagı tagısi kind a anabın pan ımni. Ae kısırıkon sip tagısi kind a yıpan ımın ek kandap gwıl kısı pan ımni. Ae bulmakau monji nelagı ton kind a nan anapba anak son nanek kısık kısık ano.’ Datni da yan yanakwan jap noknok anek kısık kısık awıt.

25 Yan anek egakwa monji mibiltogı pigaga egıpgıt da yutnon obın ankapmat anek nandaban amin da kap kısık kısıkyo awıt.

26 Yan anakwa nandanek oman monji kind a yan iban apban iyıgıt, ‘Unun niban an?’

27 Yan yanban iyıgıt, ‘Padıgıgo tagısi egısak da abık do datgo da kanek bulmakau monji nelagı ton anwak.’

28 Yan iyınban monji mibiltogı butjap nandanek yutnon wıgık do kurak tagıt. Yan anakwan datni da yomakon pın ek butni manakwan yutnon wıgısak do iyıgıt.

29 Mani datni yan iyıgıt, ‘Dat, gak yan nıdo asal? Nak oman monji ısali kind a da yan bılak morapmi egek omango an egısak. Anek gengo bısap kindakon dıma kırıngım. Notnoni gat kısık kısık anen do memesok kind a dıması namgul.

30 Mani monjigo on yo morapgo kosıt mınat gat egek yomın mudagıt, unun da apban kanek bulmakau monji nelagı ton unun anwal.’

31 Yanban datni da yan iyıgıt, ‘Monjino, bısapmi bısapmi gak nak gat ekwamak. Ae yo morapno unun gak dakon gin.

32 Mani padıgıgo kimoron da yan abık, ae pasılbikon nan analon aman, do nin but kwaktok nandanek kısık kısık tagısi aman.’”

16

Kıla amin kind a da goman panıkilek asak dakon tilak gen

¹ Yesu da panıdetni yan yoyıgıt, “Yoni morapmi amin kind a gat ae yo morapni dakon kıla amını gat egıpgımal. Amin da abın yoni morapmi amin yan iyıwıt, ‘Yo morapgo dakon kıla amin ısıl dogın yo morapgo nan mudok angamısak.’

² “Iyınba nandanek yo kıla amını unun yan iban opban yan iyıgıt, ‘Gak nıan anakı gengo nandat? Gak kin yo morapno kılı nıan asal unun dakon but pıso kind a mandan nabi. Gak pi unun sanbenek dıma akdısal.’

³ “Iyınban yo kila agak pi amini unun iyı yan nandagit, ‘Amin tagino da pikon noldak, do nian aben? Amin kinda dakon oman monjini egek miktımnı pudañ iben dakon tapmımnıo mıni. Ae amin moner do bisit yoyık do mayagi nandısat.

⁴ Do pi yopben bısapmon amin da but galagon da yan naba yut-nikon kin kin aken do nian aben unun kılı unun nandısat.’

⁵ Yan nandanek amin kalon kalon amin taginikon goman awit unun yan yoban apgwit. Mıbılto abın altagıt amin yan iyıgit, ‘Gak amin taginokon goman nian da agıl?’

⁶ “Iyınban yagit, ‘Olip pakbi tıbırı madep 100 da arıp.’

“Yanban yan iyıgit, ‘Gak tepmısi yıgek on papia tam gomango mandabikon olip pakbi tıbırı 50 yan manda.’

⁷ “Ae kinda abın altanban yan iyıgit, ‘Gak gomango nian da?’

“Iyınban yagit, ‘Wıt yıgi 100 da arıp.’

Yan iyınban yagit, ‘On gomango mandabi papia tamon wıt yıgi 80 yan manda.’

⁸ “Yan anakwan amin tagını da yo agıt unun kanban amin nandan kokwını tagısı da arıpmıon agıt, do yo kila agak pi amini yokwi unun do nandaban wukwan imgut. On miktım dakon amin kabı da nandan kokwın tagısı anek notni gat yuman gwayek pi an. Unun tenjenı dakon amin kabı yapmanjan.

⁹ Nak da yan dayısat, on miktım dakon moner ban amin not anıyomni. Yan ani kan, monenjo mudonı bısapmon jı egıp egıp dagok dagogı mıni da yutgwan tagısı wıgını.

¹⁰ “Amin kinda yo monınısisok kılani tagı asak kan, unun amin da yo madep kılani tagı asak. Ae amin kinda yo monınısok kılani yokwi

asak kan, unun amin yo madepyo kısı kılani yokwi asak.

¹¹ Yan do, jı on miktım dakon moner kılani tagı dıma ani kan, namın da nandan gadan damınek yo tagısı bamısi daban kılani anı?

¹² Ae jı amin dakon yo kabı kılani tagı dıma ani kan, namın da yo kabı dısi do damjak?

¹³ “Amin kinda da amin tagı bamorı dakon oman arıpmı dıma asak. Yan kan, kinda nanın galak tan imınek kinda do nandaban yokwi tan imdısak. Ae kinda dakon gen guramıgek kinda manjı imdısak. Jı Pınkop gat ae moner gat kısı dakon oman monjını arıpmı dıma egıpmı.”

Yesu da gen teban gat ae Pınkop da Amin Kıla Asak gat unun do yagit

¹⁴ Parisı amin moner do galagısı nandan, do Yesu da gen yagit unun nandanek yanba yokwi tok an imgwit.

¹⁵ Manı Yesu da yan yoyıgit, “Jı amin da amin kilegısı yan dandani yan do pi madep an. Manı Pınkop da butjıgwan yo pasılı ton unun pındak mudosok. Amin da yo tagısı yan yon unun Pınkop da dabilon yo wagıl inanısi.

¹⁶ “Gen teban gat ae kombı amin dakon gen gat yan tenjenanba Jon da bısapmon wugıt. Manı Jon da bısapmon da wasanek Pınkop dakon Amin Kıla Agaknı dakon Gen Bin Tagısı yan tenjenon. Anakwa amin unıngwan pıgık do pi tebaisı an.

¹⁷ Miktım gat kundu gat tagı pasıljıl. Manı gen teban dakon gen jimjimjok kinda arıpmı dıması pasıldısak. Kısısi bamı tan mudokdan.”

Yesu da mıñat pankwınıt dakon gen yagit

(Mt 5.31-32 ae 19.9 ae Mk 10.11-12)

18 Yesu da sanbenjek yan yagit, "Amin kinda minjatni kwini yipban kinjakwan minjat kaluk pasak kan, unun amin yumabi asak. Ae amin kinda minjat kinda kalip eni da kwini git unun pasak kan, unun amin kisi yumabi asak."

Yoni morapmi amin kinda gat Lasarus gat dakon gen

19 Yesu da sanbenjek yan yagit, "Yoni morapmi amin kinda egipgut, unun bisapmi bisapmi ilikba pigikni kildani ton tagisi ae imalni gami ban panjek yoni aripmisi tan iminjakwa yaworisi egipgut.

20-21 Yan egakwan unun da yut yoma kagakon yoni mini amin kinda mani Lasarus unudon pak egipgut. Lasarus yan nandagit, yoni morapmi amin dakon jap tamokon da jap jimjim mon unun ban noke kan tagisi yan nandagit. Ae pinan da abin wudani asiwukgwit.

22 "Yoni mini amin egek kimakban anjelo da abidan anki yipba Abraham gat egipgumal. Egakwal yoni morapmi amin unun yo kisi kimakban wayikgwit.

23 Aba Tipdomon tepmi madepsi nandanek egipgut. Egek sintanban wikwanek Abraham dubagisikon Lasarus gat kapmat kapmat yigakwal pindakgit.

24 Pindagek yan tidanek yan iyigit, 'Abraham dat, bupmi nandan nam. Lasarus iyinbi unun da pakbi jimjimjok di kisirikon yopman panabin melnokon yopban timisok di yawotjak. Nak on kindapmon egek tepmi madepsi nandisat!'

25 "Mani Abraham da yan yagit, 'Monjino, gak kalip egipgul do nandaki. Gak kalip yo kabigo tagisi banjin panjek egaki Lasarus unun yo kabini yokwi banjin panjek egipgut.' Mani abisok Lasarus

on kokupmon butni yaworisi tanjakwan gak da tepmi madepsi nandisat.

26 Ae unun gin dima. Nin da binapmon dangap dubagisi kinda tosok. Yan tosok do idon ekwan amin jikon aripmi dima kikigi, ae unudon ekwan amin idon aripmi dima obopmi.'

27 "Yan yanban yoni morapmi amin da gen tebaisi yan iyigit, 'Yan kan, dat, nandan naminek Lasarus iyinbi datno da yutnon kin

28 padik padikno 5 kabi ekwan unun nawa gen tebai yoyinban nandanek on tepmi kokupmon dima apni.'

29 "Mani Abraham da yan yagit, 'Moses gat ae kombi amin gat dakon gen do padik padikgo mirak yopmanek tagi nandani.'

30 "Yanban yoni morapmi amin da yagit, 'Abraham dat, unun aripmi dima. Mani amin kimakbi kinda da kin alta yomjak kan, padik padikno da but tobil tagi ani.'

31 "Yanban Abraham da yan iyigit, 'Moses gat ae kombi amin gat dakon gen dima nandani kan, amin kinda kimoron da pidanban kanek nandan gadat aripmi dima akdan.'"

17

Anpak yokwi da nandan gadat anupbal asak

(Mt 18.6-7 ae 18.21-22 ae Mk 9.42)

1 Yesu da panjetni yan yoyigit, "Yokwi mibili mibili da abin amin pankewalba yokwi anek man mudokdan. Mani unun yokwi ani do dayikdan amin, awa!

2 Amin kinda da amin monin kinda yokwi asak do yabetjak kan, unun dakon kobogi yokwisi. Yabet dima anjakwan amin da wit misinjit tip madep tegikon waman maba tap ilarigwan pikeg kimotjak kan unun da tagapmi.

3 Yanjo, ji disi do kila tagisi ani.

“Notgo kinda yokwi aban kan, tebai iyinbi egip egipni anmilip asak. Ae but tobil aban kan, yokwini yipman ibi.

4 Unun gildaron gin kosiri 7 kabi yokwi an gaminek abin ‘But tobil at’ yan gayisak kan, yokwini yipman imin imin abi.”

Nandan gadat dakon gen

5 Yabekbi kabi da Amin Tagi yan iyiwit, “Nandan gadatnin anpap a.”

6 Yanba Amin Tagi da yoyigit, “Ji dakon nandan gadatji unun mastat yet yombem monisusok tan damjak kan, on kindap piligi tap kagagwan pigisak do iyinba genji tagi guramitjak.”

Oman monji dakon gen

7 Ae Yesu da sanbejek yan yagit, “Oman monjisi kinda pigaga da bo sipsip kila asagon da apban ‘Gak panabin yigek jap sot unun na’ yan tagi iyini? Unun dimasi.

8 Amin tagi da oman monjini yanji iyisak, ‘Gak tagap tanek jap son pilik nabi nan mudanapbo gak jap don noki.’

9 Oman monji pini gin asak, do amin tagini da ya yan aripmi dima iyigi.

10 Jiyo yan gin, Pin kop da oman morap ani do dayigit unun an mudanek yan gin yoni, ‘Nin oman monji do, isal pinin gin aman.’”

Yesu da amin wuda tebani ton 10 kabi panmilip agit

11 Yesu unun Jerusalem kik do anek provins bamot Samaria ae Galili yo da kilapmikon da kigit.

12 Kinjek kokup kindakon wigik do anakwan amin wuda tebani ton 10 kabi da dubagikon agek

13 gen papmon da yan tidanek yan iyiwit, “Yesu, Amin Tagi, bupmi nandan nibi!”

14 Yanba pindagek Yesu da yoyigit, “Ji kin mukwa sogok amin giptimji yolini.” Yan yoyinban kinakwa giptimni kilek tawit.

15 Kilek tanakwa kinda da giptimno kilek tak yan kan tobil obinek Pin kop gen papmon da ankisigit.

16 Anek Yesu da kandap mibilon gawak iminek ya yan iyigit. Amin unun Samaria amin kinda.

17 Yesu da unun amin kanek yan yagit, “Amin 10 kabi kisi giptimni kilek tan, ma? Mani 9 kabi unun dukwan ekwan?”

18 Unun kisi tagi dima abinek Pin kop ankisini? On amin miktin njwakjwarikon nani dagin abik.”

19 Yan yoyinek amin unun yan iyigit, “Gak pidanek ki. Nandan gadatgo do anek giptingo kilek tak.”

Pin kop amin kila akdisak

(Mt 24.23-28 ae 24.37-41)

20 Parisi amin da Yesu yan iyiwit, “Ni bisapmon Pin kop Amin Kila Agakni yipban apdisak?”

Yanba Yesu da yoyigit, “Pin kop da Amin Kila Agakni yipban apban amin da dabilni da kanba pisosak dakon tilak altanba dima pindatdan.

21 Bo amin da ‘Oni obik’, bo ae ‘Asoni obik’ yan dima yokdan. Nandani, Pin kop dakon Amin Kila Agakni unun jikon kili abik.”

22 Yan yanek pan detni yan yoyigit, “Ji don Amin Dakon Monji dakon bisap kinda kok do galagisi nandakdan. Mani dima kokdan.

23-24 Mal kwen binap teri teri kisi ten tenon, yan gin Amin Dakon Monji apdisak. Do amin da ‘Asoni egisak’ bo ‘Oni egisak’ yan dayinba dima yolni.

25 Mani Amin Dakon Monji mibiltok tepmi madepsi panakwan abisok ekwan amin da manji imdan.

26 “Noa da bisapmon amin egipgwit unuden gin Amin Dakon Monji apjak bisapmon yan gin an egipdan.

27 Jap pakbiyo madep anek minat pakpakyo kisi awit. Yan anek egakwa Noa tap waggakon wigigit. Wugakwan pakbi madepsi paptan wunek amin kisisi witjinban pasilgwit.

28 “Lot da bisapmon yan gin awit. Jap pakbiyo awit, ae yuman gwayek awit, ae jap pi awit, ae yut kisi awit.

29 Mani Lot da Sodom kokup yipman degakwan unudon gin kindap gat ae salfa tip gat kundukon da sikak da yan manek amin morap kisi panupbal aban pasilgwit.

30 “Amin Dakon Monji abin noman tosak bisap madepmon amin anpak yan gin an egakwa apdisak.

31 Unun bisapmon amin kinda yut kwenon egakwan yo kabini yutgwan toni kan, yo kabini timit do yutnon dimasi pigisak. Ae pigaga egipjak aminyo kisi yan gin yutnon yo kabini timit do dimasi tobil kisak.

32 Lot dakon minatnikon yo noman tan imgwit unun do nandani!

33 Amin kinda iyi dakon egip egip anknok do nandisak kan, egip egipni pasil imdisak. Mani amin kinda egip egipni paretjak kan, egip egipni kutnanban tan imdisak.

34 “Nak yansi dayisat, unun kalbi amin bamori dipmin pagakwal Pin kop da kinda abidanek kinda yipdisak.

35-36 Minat bamori bret sok do plaua wasanakwal, kinda abidanek kinda yipdisak.”

37 Pan detni da gen unun nandanek iyiwit, “Amin Tagi, unun yo morap dukon noman toni?”

Iyinja yan yoyigit, “Amin kimakbi dakon bumjotni dukwan ton, sinjin unudon gin muwukgan.”

18

Bisit dima yipnen do sakwabat kindakon abidanek tilak gen yagit

1 Yesu da bisapmi bisapmi bisit anek dima kurak toni do tilak gen kinda yan yoyigit.

2 “Kokup madep kindakon gen kokwin kila agak amin madep kinda egipgut. Unun Pin kop do dima pasalgit. Ae amin do nandaban yo isali anakwa egipgut.

3 Unun kokupmon sakwabat kinda egipgut. Unun minat bisapmi bisapmi gen kokwin kila agak amin madepmon abin abin anek yan iyigit, ‘Uwalno gen pikon yipmanek nak anknutna.’

4 “Bisap morapmi apban gen kokwin amin madep da anpulugok do kurak tagit. Mani don yan nandagit, ‘Nak Pin kop do dima pasoldot ae amin do nandako yo isali an.’

5 Mani minat unun bisapmi bisapmi jigi namisak, do yumsi anpulugoken. Bisapmi bisapmi yan gin apjak kan, tagisi dima nandakdisat.”

6 Amin Tagi da sanbenek yan yagit, “Gen kokwin kila agak amin yokwi unun da gen yagit unun do nandani.

7 Ji nian nandan? Pin kop da iyi do manjigit amin kabi gildari gildari ae pilini pilini iyi do yan tidon, unun aripmi dima bo panpulugosak? Bo jomjom anegek tepmi dima panpulugosak? Unun dimasi!

8 Yansi dayisat, bisit yan ani kan, tepmisi panpulugokdisak. Mani, Amin Dakon Monji miktimon apjak bisapmon amin nandan gadatni ton pindatjak, bo dima?”

Amin kilegi kindagat amin yokwi kindagat dakon tilak gen

⁹ Amin diwari iyi do amin kilegi yan nandane amin diwari do nandaba piwit. Yesu da unun amin do tilak gen kinda yan yoyigit.

¹⁰ “Amin bamori bisit ak do Telagi Yut Madepmon wigigimal. Kinda unun Parisi amin, ae kinda unun takis timit timit amin.

¹¹ “Parisi amin unun agek iyi burikon da bisit yan agit, ‘Pin kop, amin yokwi diwari ekwan nak unuden amin dima, unun do nak ya yan gayisat. Kabo noknok, bo yokwi pakpak, bo yumabi agak amin, bo ae takis timit timit amin amon akdak, nak unuden dima.

¹² Nak Sonda kinda da butgwan bisap bamot gak do nandane jap kelek egi egi asat. Ae yo morap timikdat unun kokwinikgo 10 kabi anakwa kabi kinda paret do yipman yipman asat.’

¹³ “Mani takis timit timit amin dubagikon agek but yokwi nandane Kwen Kokup sintok do mayak tane yan yagit, ‘Pin kop, nak yokwi pakpak, do bupmi nandan nabi!’”

¹⁴ Yesu da sanbene yan yagit, “Nak yan si dayisat, amin kinda iyi do nandaban wugisak kan, Pin kop da unun amin abin yipdisak. Anek iyi do nandaba pan amin unun Pin kop da pawigikdisak. Do takis timit timit amin unun yutnikon tobil kinjek Pin kop da dabilon diwarini mini egipgut. Mani Parisi amin unun dima.”

Minjat monjiyo Yesukon yopba opni

(Mt 19.13-15 ae Mk 10.13-16)

¹⁵ Amin da monji naknak Yesu da kisitni kwenikon wutjisak do panopgwit. Unun pindagek pan detni da kirinik yomgwit.

¹⁶ Mani Yesu da minjat monjiyo iyikon apni do yoyinjek pan detni

yan yoyigit, “Ji minjat monjiyo yopba nagon apgut. Dima kirinik yomni. Pin kop da Amin Kila Asak unun amin minjat monjiyo da tilagon ekwan unuden amin dakon.

¹⁷ Nak asisi dayisat, amin kinda amin monin da Pin kop da Amin Kila Asak unun abidon unun da tilak dima abidoni kan, unungwan aripmi dima pigikdan.”

Kila amin kinda yoni morapmi Yesu gat gen yagimal

(Mt 19.16-30 ae Mk 10.17-31)

¹⁸ Kila amin kinda da Yesu yan iyigit, “Yoyin det tagisi, nak nian si anek egip dagok dagogi mini abidoken?”

¹⁹ Yanban Yesu da yan iyigit, “Gak nido nak do amin tagisi yan nayisal? Pin kop kalon gin unun amin tagisi.

²⁰ Gen teban unun gaga nandisal. ‘Minjat eyo kili abi ji yumabi dima ani. Amin dima dapba kimotni. Yo kabo dima noni. Top gen yanek amin isal dogin gen pikon dima yopni. Mer dat do nandaba wukwanek geni guramitni.’”

²¹ Iyiban kila amin da yagit, “Nak monin isogon da gen teban morap unun kisi guramik anan opgum.”

²² Gen unun yanban nandane Yesu da yan iyigit, “Gak yo kalonisi kinda gin dima asal. Yo morapgo kisi yuman nan mudane, unun dakon monen yoni mini amin do yobi. Yan anaki yogo tagisi Kwen Kokupmon tan gamdisak. Yan anek abin nak nol.”

²³ Yan iyiban kila amin unun yoni morapmisi do but yokwi madepsi nandagit.

²⁴ Yesu da amin unun kanek yagit, “Yoni morapmi amin Pin kop da Amin Kila Asak unun da kagagwan pigik do antidok an.

25 Asisi, bit madepsi kamel unun da imal bupbup da kosit gwagagon aripmi dima pigigi asak. Mani unun yapmanjek yoni morapmi amin unun Pinjkop da Amin Kila Asak unun da kagagwan aripmi dimasi pigigi asak.”

26 Amin da gen unun nandanjek yawit, “Yan kan, namn da egip egip dagok dagogi mini abidosak?”

27 Yanba Yesu da yagit, “Yo amin da aripmi dima agagi, unun Pinjkop da aripmi tagi asak.”

28 Yanban Pita da yagit, “Nin yo morapnin yopmanjek gak nan gol awilgaman.”

29 Yanban Yesu da yoyigit, “Nak asisi dayisat, amin morap Pinjkop dakon Amin Kila Agakni dakon pi do nandanjek yutni, bo minjatni, bo peni padik padikyo, bo menji datni, bo ae monji gwayoni yopman detjak kan,

30 on miktimon egipni bisapmon, Pinjkop da yo morapni yopman dekgwit unun si yapmanjek morapmisi yoban timitdan. Ae bunon bisap madep noman tanban egip egip dagok dagogi mini abidokdan.”

Yesu da kimagek pidosak do yanban kosiri kapbi agit

(Mt 20.17-19 ae Mk 10.32-34)

31 Yesu da yabekbini 12 kabi timik iyi bangin yan yoyigit, “Nandani. Nin Jerusalem kikedaman. Kinapno gen morap kalip kombi amin da Amin Dakon Monji do mandawit unun kisisi bami ton akdan.

32 Amin da Amin Nwakanwari Kabi da kisiron yipba jigilagon da abin yipdan, ae yokwi animinjek ilip sul imdan.

33 Yan anek nap nan baljanjek anjakba kimotdisak. Mani gildat kapbi mudanakwa aeni kimoron da pidokdisak.”

34 Panjetni gen unun dakon mibili dima nandaba pisawit. Mibili pasili tagit, do gen unun mibili nido yosok unun dima nandaba pisagit.

Yesu da dabili mini amin kinda anmilip agit

(Mt 20.29-34 ae Mk 10.46-52)

35 Yesu Jeriko kokup pap kin ankapmat anjakwan dabili mini amin kinda da kosit ilenon yigek amin da monej imni do bisit yoyigit.

36 Unun amin nandaban amin morapmi obin yapman kinakwa nandanjek yan yoyigit, “Ji niban an?”

37 Yanban iyiwit, “Yesu Nasaret amin da obigisak.”

38 Iyinja yan tidanek yan yagit, “Yesu, Dewit Dakon Monji, bupmi nandan nam!”

39 Amin mibiltok opgwit unun da kirinjik iminjek tayanok yitjak do tebai iyiwit. Mani tebai sigin yan tidanek yagit, “Dewit Dakon Monji, bupmi nandan nam!”

40 Yanban Yesu agek amin unun abidan anopni do yoyigit. Yoyinban kapmat anapba Yesu da yan iyigit,

41 “Niansi angaben do nandisal?”

Iyinja yagit, “Amin Tagi, nak sintok do nandisal.”

42 Yanban Yesu da iyigit, “Dabilgo kilek tosak. Nandan gadatgo da anmilip asak.”

43 Iyinja unudon gin dabili kilek tanban Yesu yolek Pinjkop ankisigit. Yan aban minjat amin morap kisi da kanjek Pinjkop ankwisiwit.

19

Yesu Sakius da yutnon wigigit

1 Yesu unun Jeriko kokup pap wigi yapmanjek kik do agit.

2 Unun kokupmon amin kinda egipgut mani Sakius. Sakius unun takis timit timit amin dakon amin madep kinda egipgut. Unun yoni morapmi amin kinda egipgut.

3 Yesu unun nianen amin kinda yanj kok do pi tebai agit. Mani Sakius unun amin pisipmi, ae amin morapmi da muwugek kosit sogpwit, do Yesu kok do antidok agit.

4 Antidok agit do Sakius unun timtim yanek mibiltan kin pik kindap kindakon wigigit. Yesu unun onan abisak do tagi koken yanjon da nandanek wigigit.

5 Wigakwan Yesu unun pik kindap akgiron abin kwen sintanek Sakius kanek yan iyigit, "Sakius, gak tepmi pi. Nak abisok gak da yutnon panji yitden dosi nandisat."

6 Yan yanban Sakius da tepmi pin but galak nandanek Yesu abidanban yutnikon wigigimal.

7 Wigakwal pindagek amin da yanba yokwi tok an iminek yan yawit, "Unun yokwi pakpak amin kinda da yutnon wigik."

8 Yan yanakwa Sakius pidan agek Amin Tagi yan iyigit, "Amin Tagi, nandaki. Nak abisok yo kabi morapno kokwinik kabi bamori anakwa kabi kinda yoni mini amin do yoben. Ae amin kinda ankwalek yo kabini di timikgim kan, unun dakon kobogi do yo timikgim unun do yo 4 kabi gat sanbenek yomin yomin aben."

9 Yanban Yesu da iyigit, "On amin kisi unun Abraham dakon monji kinda. Abisok Pinjop da on yut amin kisi yokwikon ban timik mudosok.

10 Nido Amin Dakon Monji unun amin pasilbi yokwikon ban wisinek timit do pigit."

Oman monji 10 kabi monej timikgan dakon tilak gen

(Mt 25.14-30)

11 Gen unun yanban nandan egakwa Yesu tilak gen kinda yoyigit. Yesu unun Jerusalem kili kin ankapmat agit, ae amin da

Pinjop da Amin Kila Akdisak dakon bisap kili unun kwan tokdisak yan nandawit do

12 yan yoyigit, "Amin tagi kinda kila amin madep man panek tobil abin don amin kabini kila asak do kokup dubagi kindakon kik do agit.

13 Amin unun kokup yip do anek oman monjini 10 kabi yan yoban apba gol monej tabili kinda kalon kalon do yomin yomin agit. Yan anek yoyigit, 'Ji monej unun ban monej ilit pi anakwa tobil apben bisapmon unudon wigisak.'

14 "Mani kokup isalni da nandaba yokwi tok an imgwit. Yan nandawit do amin tagi unun kinakwan kokup amin di yabekba kin yawit, 'Nin unun amin da kila amin madepnin egipjak do dima galak toman.'

15 "Mani kila amin madep man iba don tobil kokupnikon apgut. Kokupnikon abinek yan yagit, 'Monej kokwinik yomgum oman monji unun yan yoba apba monej ilit pi aba nian da noman tawit unun do pindakgen.'

16 "Yanban kinda da mibiltok abinek yan yagit, 'Amin tagi, nak gol monej tabilgo unun nan monej ilit pi abo tabili 10 kabi noman tawit.'

17 "Yanban amin madep unun da iyigit, 'Gak oman monji tagisi! Pi tagisi agil! Yo monjisok mani kilani tagisi agil, do kokup pap 10 kabi kilani abi do man madep gamisat.'

18 "Ae oman monji unun da bujon nani da abin yan yagit, 'Amin tagi, nak gol monej tabilgo unun nan monej ilit pi abo tabil 5 kabi noman tawit.'

19 "Yanban amin tagini da yagit, 'Kokup pap 5 kabi kila aki do man madep gamisat.'

20-21 "Ae kinda da abin yan yagit, 'Amin tagi, gol monej tabilgo oni. Gak teban teban amin kinda yan

gandisat. Yo amin da yopmangan unun gak da sigo timikdal. Ae jap amin da kwaokgan unun yo kisi sigo pasal. Yan asal do pasalek imal diwatjok kindakon waman yipbo tagit.'

22 "Yanban amin tagi da oman monji unun yan iyigit, 'Gak oman monji wagil yokwisi! Gaga gen yosol unun dogin gen pikon gepben. Nak teban teban amin kinda ae amin da yo yopmangan timikdat, ae jap amin da kwaokgan unun pilikdat yan nandan namisal.

23 Gak mibili nido monerjo benon dima yopgul? Benon yopgul tam ben da diwari sanben namajakwan abin unun kisi timikgom?"

24 Yan iyinek amin kapmatjok akgwit unun yan yoyigit, 'Gol monerj tabil unun gwayerj amin monerj tabilni 10 kabi tan iman unun do imni.'

25 "Yan yanban iyiwit, 'Amin tagi, unun amin monerj tabilni 10 kabi kili timak!'

26 "Yanba yan yagit, 'Nandani. Amin morap yoni tan yoman unun sanbenek morapmi yomdisat. Mani amin kinda yoni mini kan, yo kalongok di tan iman unun gwayekdisat.

27 Mani uwalno nak da kila amin madepni dima egi yoben do nandawit, unun timik idon panabin dabilnokon dapba kimotni.'"

28 Yesu tilak gen unun yan mudanek aeni Jerusalem wigik do kosit wasagit.

**Yesu Jerusalem kin
altanek Telagi Yut
Madepmon amin yoin
dekgit**

(Kilapmi 19.29-21.38)

Yesu Jerusalem kokup papmon

pigigit

(Mt 21.1-11 ae Mk 11.1-11 ae Jn 12.12-19)

29 Yesu kin Betpage ae Betani pankapmat agit. Unun kokup bamot flej Olipmon tomal. Unudon da pandetni bamori yabegek yan yoyigit,

30 "Jil ason kokup tosok unudon kinjil. Unudon kin kanbal donki bilagi kinda amin da kwenikon dima yikbi unun napmon anteban abi da akban konjil. Napmi wtdalek anojil.

31 Amin kinda da 'Donki nido wtdalgamal?' yan dayinban kan, yan iyinjil, 'Amin Tagi da pisok kinda ak do anek yosok.'"

32 Amin bamot yabekban kin pindakbal gen yoyigit da aripmon yan gin noman tawit.

33 Aba donki bilagi unun wtdalakwal donki unun dakon ami da yan yoyiwit, "Donki bilagi unun nido wtdalgamal?"

34 Yanba yoyigimal, "Amin Tagi da pisok kinda ak do anek yosok."

35 Amin bamot donki bilagi unun anobinek ilikba pigik dubakni donki kwenon yopmanek Yesu yipba unun kwenon yikgit.

36 Donkikon yigek kinjakwan amin da ilikba pigik dubakni kosiron yalin anan kiwit.

37 Anakwa Yesu abin flej Olip dakon kosit obandom nan pukwan unun ankapmat anakwan pandet kabini madepsi da wasok tapmimi ton morap aban pindakgwit unun do nandanek kisik kisik madepsi awit. Yan anek madepsi yan tidanek Pinjok ankwisiwit.

38 Yan tidanek yan yawit:

"Kila Amin Madep on Amin Tagi da manon abisak, unun Pinjok da gisamigakwan abisak.

Kwen Kokupmon but yawot tosak. Pinjok Wikwisi ankwisino!"

39 Yanakwa amin madep unun da bikbigon Parisi amin di akgwit unun da Yesu yan iyiwit, “Yoyindet, panjetgoni kirinik yom.”

40 Iyinja yan yoyigit, “Nandani. Gen kagani sopni kan, tip da iyi yan tidokdan.”

Yesu Jerusalem do kunam takgit

41 Yesu Jerusalem ankapmat anek kokup pap unun kanek kunam tagek

42 yan yagit, “Gak abisok but yawot dakon kosit kosol tam tagisi, mani unun pasili tanakwan dabilgo da aripmi dima kokdisal.

43 Nandaki. Don bisap kinda noman tokdisak. Unun bisapmon uwalgo da gak angwasinjek miktin panabin dam madepgonon yopba tujan wigikdan. Anakwa teri teri da abin pandagat akdan.

44 Anek gak gat ae minat amin gak da dam madepgonon ekwan unun kisi wagisi tuwil pantasik akdan. Tuwilba tip notni da kwenon dima tan tan akdan. Nido Pin kop gagon kili abik, mani butgo dima pisak.”

Yesu da amin Telagi Yut Madepmon monej ilit pi awit unun yolgit

(Mt 21.12-17 ae Mk 11.15-19 ae Jn 2.13-22)

45 Yesu Telagi Yut Madep da nagon pigi amin monej ilit pi awit unun wasanek yolakwan abigiwit.

46 Anek yan yoyigit, “Pin kop da papiakon gen yan tosok: ‘Nak dakon yut unun amin da abin bisit annamni do tosok.’

Mani ji da kulabik aba ‘kabo noknok dakon pasili tamo yombem asak.’”

47 Gildari gildari Telagi Yut Madepmon amin yoyin dekgit. Anakwan mukwa sogok amin dakon amin madep gat, ae gen teban yoyindet amin gat, ae amin dakon kila amin gat da Yesu nian

anek anjatno kimotjak yan do kosit wisiwit.

48 Mani minat amin morapyo da geni nandak do galagi madepsi nandawit, do anakba kimotjak dakon kosit kinda dima kawit.

20

Yesu namn da man madep imgut
(Mt 21.23-27 ae Mk 11.27-33)

1 Bisap kindakon Yesu da amin Telagi Yut Madep da nagalgwan yoyindet anek Gen Bin Tagisi yoyin tenjenagit. Anakwan mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat, ae gen teban yoyindet amin gat, ae kila amin gat kisi da Yesukon abin

2 yan iyiwit, “Namin da pi unun abi do yan mudan gamgut da yo unun asal? Ae namin da man madep gamgut?”

3 Yanba Yesu da yan yoyigit, “Nakyo kisi gen kinda dayiko kobogi nayini.

4 Jon telagi pakbi sogit bisapmon, pi agit unun Kwen Kokup dakon pi, bo amin dakon pi nan agit?”

5 Yanban iyi gin notni yoyin yoyin anek yawit, “‘Kwen Kokup dakon pi’ yan iyinen kan, gen kobogi yan niyikdisak, ‘Yan kan ji nido dima nandan gadan imgwit?’

6 Mani amin morapmi da Jon do kombi amin bamisi kinda yan nandan, do ‘Amin dakon pi’ yan iyinen kan, unun kisi tagi dima asak. Yan kan Jon dakon man bin anjupbal ano minat amin kabi madep da tip ban nindapdan.”

7 Yan nandanek Yesu do gen kobogi yan iyiwit, “Nin dima nandaman.”

8 Yanba Yesu da yoyigit, “Nakyo kisi namin da yan mudan namgut da pi asat unun dima dayiken.”

Wain pi kila amin yokwi dakon tilak gen

(Mt 21.33-46 ae Mk 12.1-12)

9 Yesu da sanjenek tilak gen kinda yan yoyigit, “Amin kinda da wain pini anek amin da monen pini di anek pi ami do bami di pan imni yan nandanek pi unun da kisiron yipmanek miktim timi digwan bisap dubagi egip do kigit.

10 Kin egi don wain sop pakpak bisap kwan tanakwan oman monji kinda yabekban wain bami timik panopjak do kigit. Mani pi kila awit amin da oman monji obisi anagek bami di dima iminjek yolba kigit.

11 Yan aba pi ami da aeni oman monji kinda yabekgit. Mani unun pi monji kisi obisi anagek yo yok-wisi an iminjek bami di dima iminjek yipba kigit.

12 Yan aba kinda gat yabekban kwan madepsi anagek maba wain pi da wanja pigigit.

13 “Yan aba wain pi dakon ami da yan yagit, ‘Nak nianji aben? Nak monjino but dasi galak tar imisat unun nan yabekgo kwan nandaba wukwan imni bo.’

14 “Mani pi kila amin da monji kanek notni yoyin yoyin anek yan yawit, ‘Amin on da egi don datni dakon yo morap timitdisak, do amin on anagek wain pini nin do anawatnen.’

15 Yan yanek monji unun abidan maba wanja pigakwan anakba kimakgit.

“Ji nian nandan? Don pi dakon ami da abin pi kila amin nianji anjomdisak?”

16 Pi ami da abin unun pi kila amin dapban kimotdan. Dapban kimagakwa wain pi unun amin njakwari da kisiron yipdisak.”

Yanban nandanek amin da yan yawit, “Unun dimasi agagi!”

17 Yanba Yesu da amin pindagek yoyigit, “Yan kan Pinjop da papi-akon gen kinda tosok unun dakon mibili nian? Gen unun yan:

‘Yut agak amin da gwak yokwi yan yanek maba kigit, unun gwak yut kodigikon tip kinda nan tidawit da akdak.’

18 Amin morap gwak kwenon da man dapba bisal kikan, ae gwak da amin morap da kwenon mosak unun wagil bisal ki mudokdan.”

19 Yesu da tilak gen unun yanban gen teban yoyindet amin gat ae mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat da nin pabin nip do anek yosok yan nandawit. Yan nandanek Yesu unudon gin abidokdosi nandawit, mani minjat amin kabi madep unun do si pasalgwit.

Rom dakon kila amin madep Sisa do monej im do bo dima?

(Mt 22.15-22 ae Mk 12.13-17)

20 Mukwa sogok amin dakon mibiltok amin gat ae gen teban yoyindet amin gat da Yesu anman ak do pi madep awit. Yan anek amin di yabekba abin Yesu anman awit. Unun amin topmon da Yesu dakon gen nandan galak tawit. Sun kinda yanban abidan gapman dakon mibiltok amin madepmon yipno gen pikon yipjak yan do anjekwal do awit.

21 Anek Yesu yan iyiwit, “Yoyindet, gen yosol ae yoyindet asal unun kilegisi asal yan nandan gadaman. Amin mani ton ae mani mini unun kisi gen bamisikon da Pinjop dakon anpak yoyin dekdal.

22 Do, nian nandisal, Sisa do takis imno tagi asak, bo dima?”

23 Yanba Yesu da nianon da anjekwal do awit unun pindak mudanek yan yoyigit,

24 “Monen tabili kinda nolinba koko. On wup gat ae man mandabi gat unun namin dakon?”

Yanban iyiwit, “Sisa dakon.”

25 Yanba Yesu da yoyigit, “Yo Sisa dakon unun Sisa iyi do imdo, ae

yo Pinjkop dakon unjun Pinjkop iyi do imdo.”

²⁶ Yanban minjat amin morapyo da dabilon Yesu anjkewalno sun kinda yanban abidoneŋ yaŋ dakon kosit kinda dima kawit. Geni kobogi yoyigit do nandaba njwakjwarisi aban tayanjgok akjgwit.

Amin kimakbi da pidoni do Yesu iyiwit

(Mt 22.23-33 ae Mk 12.18-27)

²⁷ Sadyusi amin kabi di Yesukon apjgwit. (Sadyusi amin unjun amin kimakbi aripmi dima pidoni yaŋ nandan.)

²⁸ Unjun da Yesu yaŋ iyiwit, “Yoyijdet, Moses da gen kinda yaŋ mandagit: Amin kinda monji mini da kimotjak kaŋ, sakwabatni padige da paban monji panalanjil. Yaŋ aban peni diwatni tonj da egipni.

²⁹ “Kalip peni padigeŋyo 7 kabi egipjgwit. Peni mibiltok amin minjat panjek monji mini da kimakgit.

³⁰ Yaŋ aban unjun da bujon nani da kwabatni unjun panjek monji mini da kimakgit.

³¹ Kimagakwan ae kinda da pagit. Peni padigeŋyo 7 kabi kisi da panjek monji mini egek kimakjgwit.

³² Ae don minjat unjun kisi kimakgit.

³³ Wili 7 kabi kisi da pawit, do pidot pidot bisap madepmon namin dakon minjatni asak?”

³⁴ Yanba Yesu da kobogi yaŋ yoyigit, “Amin miktimon ekwan unjun minjat eyo anjek ekwan.

³⁵ Mani amin kimoron da pidanek egip egipmon tagi egipni do kokwinikbi kabi unjun bisapmon minjat eyo dima akdan.

³⁶ Unjun anjelo da yaŋ egipdan, do ae kinda gat aripmi dima kimotni. Unjun kimoron da pidokdan, do Pinjkop dakon minjat monjiyo egipdan.

³⁷ “Moses da kindap wal monijgok sogit unjun do gen mandagit unjun manjinek asisi nandaman, amin kimoron da pidokdan. Moses da Amin Tagi do yaŋ yagit,

‘Unjun Abraham, Aisak, ae Jekop dakon Pinjkop.’

³⁸ Pinjkop da amin kisi morap pindakban egip egipmi tonj ekwan, do Pinjkop unjun amin kimakbi dakon Pinjkop dima, unjun amin egip egipmi tonj dakon Pinjkop.”

³⁹ Yanban gen teban yoyijdet amin diwari da nandanek iyiwit, “Yoyijdet, gen tagisi yosol.”

⁴⁰ Amin da Yesu gen kinda gat sanjbejek iyik do pasalgwit.

Yesu da iyi dakon mibili do panjekwalgit

(Mt 22.41-46 ae Mk 12.35-37)

⁴¹ Mani Yesu da yaŋ yoyigit, “Amin mibili nido Kristo unjun Dewit dakon monji yaŋ yonj?

⁴² Dewit da iyi Kap Papiakon gen yaŋ mandagit:

‘Amin Tagi da nak dakon Amin Tagino yaŋ iyigit, “Gak abinj nak da aminsi tet do yikbi

⁴³ don uwalgo kandap mibiljogwan yopbo gengo guramitdan.”’

⁴⁴ Dewit da Kristo unjun Amin Tagino yaŋ iyigit. Do nianjon da Kristo unjun Dewit dakon monji egisak?”

Gen teban yoyijdet amin unjun anjakni yokwi

(Mt 23.1-36 ae Mk 12.38-40 ae Lk 11.37-54)

⁴⁵ Amin kisisi mirak panj egakwa Yesu da panjetni yaŋ yoyigit,

⁴⁶ “Ji gen teban yoyijdet amin do pindak kimotni. Unjun imal dubagi ban panjek agip do galak tonj. Ae yumanj gwayek tamokon amin da gildat tagi yaŋ yoyini do galagi nandan. Ae muwut muwut yutnon tamo tagisikon yit do galak tonj. Ae jap noknok bisap madepmon tamo

amin mani tonj do tilak abi unjodon yit do galak tonj.

⁴⁷ Unjun amin sakwabab panjkewalek yutni timikganj. Ae amin da pindatni yanj do bisit dubagisi anj. Unjoden amin gen kokwin bisap madepmon kobogi do yo jigisi pakdanj.”

21

Yoni mini minjat kinda da Pinjkop do paret agit

(Mk 12.41-44)

¹ Yesu pindak egakwan yoni morapmi amin Telagi Yut Madep dakon paret idapmon paretni yopgwit.

² Ae kanjakwan sakwabab kinda unjun yoni mini, unjun da monej gimanjok bamori paret idapmon yopgut.

³ Aban Yesu da yagit, “Asisi dayisat, sakwabab yoni mini on da amin morap da paret yopmanj unjun yapmanjek monej madepsi yopmanjak.

⁴ Amin morap unjun monejni morapmi tanj yomanjakwa diwari gin paret idapmon yopmanj. Mani on minjat wadak wadaksi anjek monejni kisi yopmanjak. Kili jap yumanj nosak monejni di dima tanj imanj.”

Yesu da Telagi Yut Madep tuwilni do yagit

(Mt 24.1-2 ae Mk 13.1-2)

⁵ Panjdetni diwari da Telagi Yut Madep kanjek yawit, “Amin da tip kildani tonj tagisi gat, ae yo diwari yo kildani tagisi Pinjkop do paret awit unjun ban antilim awit.”

Yanba Yesu da yagit,

⁶ “Yo on pindakganj unjun bisap kinda apdisak unjun bisapmon unjun dakon tip notni kwenon dima tanj tanj akdanj. Tuwilba kisisi manj mudokdanj.”

Yesu da jigis morapmi altokdanj do yagit

(Mt 24.3-14 ae Mk 13.3-13)

⁷ Yanban yanj iyiwit, “Yoyinjet, yo unjun ni bisapmonsini altokdanj? Ni tilak da mibiltok altanakwan kanjek yo kili unjun altokdanj yanj nandananj?”

⁸ Yanba yanj yoyigit, “Amin da panjkewalni do kanj kimotni. Amin morapmi da nak da manon abinek ‘Nak unjun amin’, ae ‘Bisap madep kili kwanj tosok’ yanj yokdanj. Mani unjun amin dima yolni.

⁹ Amin morapmi emat anj, bo gapman gat emat anj, unjun dakon geni apba nandanj kanj dima pasolni. Yo unjun da mibiltok altokdanj. Mani mibi bisap madep unjodon gin dima altokdisak.”

¹⁰ Sigin sanjenjek yanj yoyigit, “Miktim kinda dakon amin da pidanba miktim kinda dakon amin gat emat wamdanj. Ae kila amin madep kinda dakon amin da pidanba kila amin madep kinda dakon amin gat emat wamdanj.

¹¹ Wudip madepsi akdanj, ae miktim dikon amin da jap do madepsi anjek amin diwari da kimotdanj, ae amin morapmisi sot akdanj. Ae kundukon tilak masi masimi mibili mibili altanakwa pindagek pasal nimnimikyo akdanj.

¹² “Mani unjun yo morap dima noman tanjakwa amin da ji timik yo yokwisi andamdanj. Yanj anjek Juda amin da muwut muwut yutnon gen yanj daminjek dam tebanon depdanj. Ae nak dakon man abinj yip do anjek ji timik panjki depba kila amin madep gat ae gapman dakon mibiltok amin gat da inamon atdanj.

¹³ Unjun bisapmon Gen Bin Tagisi yoyinj tentenjeni dakon bikbik pisanj damdisak.

¹⁴⁻¹⁵ Nak da naga gen dulumji panjtagap anjek nandak nandak tagisi damdisat. Dabo amin gen yanj damni unjun da gen yoni unjun

aripmi dima pabin depni. Do ji disi kutnok do anek ni gen ban panjobil yomnen yan do nandaba kik dima ani.

¹⁶ Menji datji, ae padik padikji, ae yawi diwatji, ae notji unyuno kisi da ji uwal da kisiron depba ji kabikon di si dikba kimotdan.

¹⁷ Nak dakon man jikon tosok do anek amin kisi da nandaba yokwi tok madepsi andamdan.

¹⁸ Mani busun dangwanji kinda aripmi dima tasik tokdisak.

¹⁹ Ji tebai agek egip egip bamisi abidoni.”

Yesu da Jerusalem yokwi tosak do yagit

(Mt 24.15-21 ae Mk 13.14-19)

²⁰ Yesu da sanbenek yan yagit, “Ji pindakba emat amin da abin Jerusalem angwasiyek akba kan, yan nandani, kokup pap wagil tasik tosak dakon bisap kili unun abisak.

²¹ Unun bisapmon amin Judia miktimon egipni unun pasal kabapngwan tepmisi wugini. Amin Jerusalem egipni unun win wanga kini. Ae amin kokup pap da wanga egipni ae tobil kokup papngwan dima pigini.

²² Unun bisap unun Pinokop da amin do kobogi yokwisi yomdisak dakon bisap. Yan aban gen mandabi unun kisi bami ton akdan.

²³ Unun bisapmon jig madepsi Juda miktimon noman tanjakwan Pinokop dakon butjap amin da kwenon mokdisak. Do minjat monji kwapni ton, ae minjat monji mun non unun bupmisi.

²⁴ Uwal da abin amin diwari emat agak sibaban dapba kimotdan. Ae diwari miktimi miktimi panji yopba oman amini do egipdan. Anakwa Amin Nwakjwari Kabi da Jerusalem baman iktagildan. Unun amin da

Jerusalem kilani anakwa Pinokop da bisap yipgut unun mudosak.”

Amin Dakon Monji apdisak

(Mt 24.29-31 ae Mk 13.24-27)

²⁵ Yesu da sanbenek yan yagit, “Unun bisapmon tilak mibili mibili gildat dabilon, ae kane-gon, ae gigon noman tokdan. Anakwa miktimon minjat amin kabi morapmi nandanakwa tap da madepsi tamaligakwan pasol pasol madepsi anek butni tagi dima tokdisak.

²⁶ Kwen kundukon yo tebai ton unun da kwakwalitdan, do amin morapmi da jig morap miktimon noman tokdisak do nandaba kik anek pasol pasol madepsi anek injam kimot akdan.

²⁷ Unun bisapmon kanakwa Amin Dakon Monji gikwemon da tapminni gat tilim madepni gat apdisak.

²⁸ Yo morap unun wasanek altoni bisapmon Pinokop da ji timitjak dakon bisap kili unun kwan tosok, do ji pidan agek busunji kwen gwan pidan mudoni.”

Pik kindap kanek butji pisosak

(Mt 24.32-35 ae Mk 13.28-31)

²⁹ Yesu da tilak gen kinda yoyinjak yan yagit, “Ji pik kindap ae kindap morap kisi do pindatni.

³⁰ Tami kaluk apmenon yopmanakwa pindagek gildat bisap kili unun abisak yan nandan.

³¹ Unuden gin yo morap dayit unun da altanakwa Pinokop da Amin Kila Akdisak dakon bisap kili kwan tosok yan si nandani.

³² “Nak asisi dayisat, amin unun bisapmon nani dima kimagakwa yo morap unun kisi altan mudokdan.

³³ Kundu gat miktim gat pasildamal, mani nak dakon gen unun dimasi pasildisak.”

Pan̄detni kaŋ kimotni do yoyigit

³⁴ Yesu da san̄ben̄ek yaŋ yaŋgit, “Ji kaŋ kimotni. Bisap morapmi pakbi teban nan̄ek but upbal di abam. Ae on miktim dakon yo do nandaba kik di abam. Un̄juden da ji pabin̄ depjak kaŋ, un̄un bisap madep da but piso mini paron yaŋ depban yokwaldan̄.

³⁵ Min̄jat amin morapyo miktimi miktimi ekwan̄ un̄un bisap madep altan̄ban kokdan̄.

³⁶ Bisapmi bisapmi kalugisi egek Pin̄kop da tapmim daban yo morap un̄un altokdan̄ un̄un tagi yapni, ae Amin Dakon Monji da in̄jamon tagi atni yaŋ do bisit pi ani.”

³⁷ Gildari gildari Yesu da amin Telagi Yut Madep da nagalgwan yoyin̄ dekgit. An̄ek kalbi fleŋ Olipmon yut kindakon pan̄ki pak pak agit.

³⁸ An̄akwan amin kisi da wisa dagokdosi pidan̄ Telagi Yut Madepmon geni nandak do kin̄ kin̄ awit.

**Yesu tepmi pan̄jek
kimakgit da aeni pidagit**
(*Kilapmi 22-24*)

22

Judas da Yesu kila amin da kisiron yip do yagit

(*Mt 26.1-5 ae 26.14-16 ae Mk 14.12 ae 14.10-11 ae Jn 11.45-53*)

¹ Bret Yisni Mini dakon bisap madep un̄un kwan̄ tagit. Un̄un bisap do Yapyap Bilak yaŋ yon̄.

² An̄akwan mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat, ae gen teban yoyin̄det amin gat da min̄jat amin kabi madep un̄un do pasalgwit, do Yesu nian̄on da abidan̄jek an̄atno kimotjak un̄un do nandak nandak awit.

³ An̄akwa Sunduk Judas da buron pigigit. (Mani kinda Iskariot yaŋ iyiwit. Un̄un pan̄detni 12 kabikon nani kinda.)

⁴ Judas kwan mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat, ae Telagi Yut Madep dakon obip amin un̄un dakon mibiltok amin gat gen yawit. Nian̄on da Yesu kisitnikon yipjak yaŋ do yaŋ nandat awit.

⁵ An̄ek but galak nandan̄jek moneŋ di tagi gamnen̄ yaŋ iyiwit.

⁶ Judas gen iyiwit un̄un nandan̄aban tagi an̄akwan Yesu abidan̄ kisitnikon yip do kosit wusik agit. Bisap kindakon Yesu amin morapmi gat dima egakwa un̄udon uwal da kisiron yipben̄ yaŋ do jomjom agit.

Pan̄detni bamori jap pan̄kosit agimal

(*Mt 26.17-25 ae Mk 14.12-21 ae Jn 13.21-30*)

⁷ Un̄un bisapmon Bret Yisni Mini dakon bilak bisap madep noman tagit. Un̄un bisapmon Yapyap Bilak do sipsip bulagi ban dapmangan̄.

⁸ Do Yesu da Pita gat Jon gat yabegek yaŋ yoyigit, “Jil kin̄ Yapyap Bilak un̄un dakon jap pan̄kosit abal nonen̄.”

⁹ Yan̄ban iyigimal, “Kin̄ dukwan pan̄kosit anden̄ do nandisal?”

¹⁰ Yan̄bal yaŋ yoyigit, “Jil kin̄ kokup papmon pigakwal amin kinda pakbi kwoba kinda guramik apban jil gat domdom akdan̄. Un̄un amin da yut wigisagon jil un̄udon yol an̄an̄ wigin̄jil.

¹¹ Wigi yut un̄un dakon ami yaŋ iyin̄jil, ‘Yoyin̄det da yaŋ yosok, “Nak gat pan̄detnoni gat da Yapyap Bilak dakon jap nonen̄ dakon yut buri dukwan tosoq?”’

¹² Yaŋ iyin̄bal yut buri madep kwen nani do dolikdisak. Un̄udon jap noknok tamo gat ae amin yityit tamo gat kisi ton̄. Un̄udon jap pan̄kosit an̄jil.”

¹³ Yesu da gen yoyigit da aripmon yaŋ gin̄ pindakgimal. Yaŋ pindagek Yapyap Bilak dakon jap pan̄kosit agimal.

Yesu gat yabekbi kabini gat da mibi jap nawit

(Mt 26.26-30 ae Mk 14.22-26 ae 1Ko 11.23-25)

¹⁴ Jap noknok bisap anjakwan Yesu jap noknok tamokon yabekbi kabini gat kisi yikgwit.

¹⁵ Yigek yan yoyigit, “Nak tepmi dima panjek ji gat on Yapyap Bilak dakon jap nonen unun do tagisi kili nandagin da sigin nandan egisat.

¹⁶ Nak yan dayisat, jap on ae dima noken. Yan anjapbo wigi on jap dakon mibilisi Pinjkop da Amin Kila Asak kagagwan bami don noman tokdisak.”

¹⁷⁻¹⁸ Yan yanek wain kinam abidanjek Pinjkop ya yan iyinejek yagit, “Nak yan dayisat, nak wain ae dima nanek egi wigi Pinjkop da Amin Kila Asagon don noken. Do abidanjek disi kokwin anek noni.”

¹⁹ Ae bret abidanjek Pinjkop ya yan iyinejek bret unun panjagan yominejek yan yagit, “On nak dakon giptim timno ji do parekdat. On nanek nak do nandanek egipni.”

²⁰ Nanakwa ae wain kinam abidanjek yan yagit, “Wain kinam on nak da ji gat sanjek sanjek kalugi asat unun dakon tilak. Nak yawino nan ji do tagaldat.

²¹ Mani uwal da kisiron nepjak amin nak gat kisi tamokon oni yikgamak.

²² Amin Dakon Monji nianjon da kimotdisak do yanbi unun da tilak kimotdisak. Mani uwal da kisiron yipjak amin, awa!”

²³ Panjetni gen unun nandanek notni yoyin yoyin anek yawit, “Nin kabikon da namin dasi akdisak?”

Mibiltok amin dakon gen

²⁴ Panjetni da namin dasi mibiltok aminin egisak yan do gen emat awit.

²⁵ Aba Yesu da yan yoyigit, “Amin Njwaknari Kabi dakon kila amin

madepni unun man madepni ton, do iyi do nandaba wukwanek gen tebai yanek amin kabini kila an. Anek Nin amin dakon panpulugokni ekwaman’ yan topmon da yon.

²⁶ Mani ji yan dima egipni. Amin kinda jikon man madepni ton, unun amin monji kinda bunjonsi altagit unun da tilagon egipjak. Ae kila aminji da oman monji da tilak egipjak.

²⁷ Nandani. Jap nosok amin da mibiltok amin bo jap pilikdak amin da mibiltok amin? Jap nanek yikdak amin unun da mibiltok amin asak. Mani nak ji da binapmon oman monjisi egisat.

²⁸ Panjekwal altan namgwit bisapmon ji nak dima nepman dekgwit. Nak gat kisi egipguman.

²⁹ Datno da nak kila amin madep egipben do yan mudan namgut, yan gin nak da ji kila amin madep pi ani do yan mudan damisat.

³⁰ Do nak kila amin madep egipben bisapmon ji jap noknok tamonokon yigek jap pakbiyo akdan. Yan anek kila amin madep yiyit tamokon yigek Israel amin 12 kabi gen kokwin pi an yomdan.”

Yesu Pita da manji injak do yagit

(Mt 26.31-35 ae Mk 14.27-31 ae Jn 13.36-38)

³¹ Yesu da yan yagit, “Saimon, nandaki. Wit dakon sibat sibatni tarapmikgan unuden Sunduk da nandan gadatgo anjekwalban moki do yagit.

³² Mani nandan gadatgo dima mosak yan do bisit kili agim. Gak tobil apbi bisapmon notgoni panjeban abi.”

³³ Mani Pita da iyigit, “Amin Tagi, nak gak gat dam tebanon kinjek ae gak gat kisi kimotden do tagap tosot.”

³⁴ Yanban Yesu da iyigit, “Pita, nak yan gayisat, abisok kalbi pup gen

dima yanakwan gak da kosiri kapbi nak do wasip yokdisal.”

Yesu panđetni yo ni ban timigek kini unun do yoyigit

³⁵ Yan yanek panđet kabini yan yoyigit, “Ji nak da pino ani do yabekgim bisapmon, monej simil yik moni, ae yik madep, ae kandap gwilyo dima timikgwit. Unun bisapmon ji yo kabi do wadak wadak awit bo dima?”

Yan yoyinban iyiwit, “Dima.”

³⁶ Yanba yoyigit, “Mani abisok monej simil simil yik moninji tan daman kan, unun si timitni. Ae yik madepji kisi timitni. Ae emat agak sibani mini amin unun imal dubakni yuman nanek unun dakon monej ban emat agak sibani yumni.

³⁷ Pinok gen papiakon gen kinda nak do mandabi unun bami noman tokdisak. Gen unun yan: ‘Amin da kanba amin yokwisi kinda agit.’

Yan si dayisat, gen morap nak do mandabi unun kisi bami noman tokdar.”

³⁸ Yan yanban iyiwit, “Amin Tagi, pindat! Nin emat agak sibani noman bamori oni.”

Yanba yoyigit, “Unun aripmi.”

Yesu Hlej Olipmon bisit pi agit

(Mt 26.36-46 ae Mk 14.32-42)

³⁹ Yesu bisap morapmi agit unuden gin kokup pap yipmanjek Hlej Olipmon wigigit. Wigakwan panđetni kisi yolba wigiwit.

⁴⁰ Hlejon wigi altanek panđetni yan yoyigit, “Pankewalon dima moni yan do bisit ani.”

⁴¹ Yan yoyinek dubagisok amin da tip maba kwan unun da aripmon kigit. Kin njakber anek bisit anek yan yagit,

⁴² “Dat, gak tagi nandisal kan, tepmi dima paken. Mani nak dakon galaktok dima yolgi. Gaga dakon galaktok yolgi.”

⁴³ Yanakwan Kwen Kokup anelo kinda da pin Yesu anđeban agit.

⁴⁴ Yesu nandaban jigi madepsi anakwan bisit tebai sigin agit. Yan anakwan kinjini yawi da yan maktimon mawit.

⁴⁵ Bisit an mudanek pidan panđetnikon tobil kin pindakban bupmi but yokwiyo madepsi nandawit do dipmin pakgwit.

⁴⁶ Yan pindagek yoyigit, “Nido dipmin pokgon? Pankewalon dima moni yan do pidan bisit abit.”

Judas da Yesu uwal da kisiron yipgut

(Mt 26.47-56 ae Mk 14.43-50 ae Jn 18.3-11)

⁴⁷ Yesu gen sigin yanakwan amin kabi madep kinda apgwit. Panđet 12 kabikon da kinda mani Judas unun da mibiltok aban apgwit. Unun da Yesu mandan nok do kapmatjok apgut.

⁴⁸ Mani Yesu da iyigit, “Judas, gak Amin Dakon Monji mandan nanek unun kosiron da uwal da kisiron yipdisal, ma?”

⁴⁹ Panđet kabi yo unun noman tok do aban kanek yan yawit, “Amin Tagi, emat agak sibani ban tagi dapnen?”

⁵⁰ Yan iyinek kinda da emat agak sibani mukwa sogok amin dakon mibiltok amin dakon oman monji anagek mirakni amin tet nani mandaban dagan kigit.

⁵¹ Mani Yesu da yagit, “Yan dima a!” Yan iyinek kisitni unun amin da miragon witinban aeni kilek tagit.

⁵² Anek Yesu da mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat, ae Telagi Yut Madep dakon obip amin dakon mibiltok amin, ae kila amin gat Yesu abidok do apgwit unun yan yoyigit, “Ji emat agak siba gat ae kindap kirin gat timigek kabo noknok amin kinda nan yan abidok do aban, ma?”

⁵³ Nak gildari gildari Telagi Yut Madep da nagalon ji gat kisi egi egi agiman, mani nak dima abidawit. Mani abisok on ji dakon bisap. Abisok pilin tuk dakon tapmim da madepsi asak.”

Pita da Yesu do wasip yagit

(Mt 26.57-58 ae 26.69-75 ae Mk 14.53-54 ae 14.66-72 ae Jn 18.12-18 ae 18.25-27)

⁵⁴ Yesu gen unun yan mudanakwan abidan anan mukwa sogok amin dakon mibiltok amin unun da yutnon awigiwit. Anakwa Pita kagisok da yolgit.

⁵⁵ Amin diwari unun yut da nagalon kindap sojek yigakwa Pita yo kisi unun gat yikgwit.

⁵⁶ Yigakwa oman minjat kinda da Pita unun kindap da tenjenikon yikban kagit. Pakyansi kanek yan yagit, “On amin Yesu gat kisi egipgumal.”

⁵⁷ Mani Pita da wasip yanek yagit, “Minjat, unun amin dima nandan imisat.”

⁵⁸ Timisok di egek amin kinda da kanek yan iyigit, “Gakyo kisi unun da kabikon nani kinda.”

Iyinjban Pita da yagit, “Nak dima!”

⁵⁹ Awa kalonji da tilagon egek amin kinda da tebaisi yagit, “On Galili amin kinda! Do asisi, on amin unun gat kisi egipgumal!”

⁶⁰ Mani Pita da yagit, “Gen yosol unun dimasi nandisat.” Gen unun yanakwan pup unudon gin yagit.

⁶¹ Yanban Amin Tagi da tobil Pita nomansi sinjanban kwanek kagit. Kanakwan Pita Amin Tagi da gen iyigit unun do nandagit: “Abisok kalbi pup gen dima yanakwa gak da kosiri kapbi nak do wasip yokdisal.”

⁶² Pita unun do nandanek nagalon da wanga pigi kunam madepsi takgit.

Yesu jikgo yanjan iminjek anjakgwit
(Mt 26.67-68 ae Mk 14.65)

⁶³ Yesu abidawit amin da Yesu abin yip do jigilak yan iminjek baljawit.

⁶⁴ Anjek imal nan dabili waman sopmanek yan iyiwit, “Unun namin da gikdak yan do kombi gen yan ka!”

⁶⁵ Ae abin yip do anjek gen yokwi morapmi di gat kisi iyiwit.

Yesu gen kokwin amin kabi da inamon gen yan imgwit

(Mt 26.59-66 ae Mk 14.55-64 ae Jn 18.19-24)

⁶⁶ Wisa daganakwan Juda amin dakon kila amin gat mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat, ae gen teban yoyindet amin gat gen kokwin ak do muwukgwit. Muwugek Yesu gen kokwin tamokon anki yan iyiwit,

⁶⁷ “Gak asi Kristo kan, niyinjbi nandano.”

Yanba yoyigit, “Dayiken kan, ji aripmi dima nandan gada namni.

⁶⁸ Ae nak da dayiken kan, kobogi aripmi dima nayikdan.

⁶⁹ Mani Amin Dakon Monji Pin kop Tapmim Ami da amin tet do kili unun yitdisak.”

⁷⁰ Yanban amin morap kisi da iyiwit, “Do asi gak Pin kop dakon Monji, ma?”

Iyinjba yoyigit, “Ji bamisi yon. Nak unun mani.”

⁷¹ Yanban yawit, “On amin gulusunni dakon mibili nandak do amin di gat yan yomno nido apni? Iyi dakon gen kaga da kili unun yanban nandaman.”

23

Yesu Pailaron anan kiwit

(Mt 27.1-2 ae 27.11-14 ae Mk 15.1-5 ae Jn 18.28-38)

¹ Yan yanek unun amin kabi muwukgwit kisi da pidan Yesu iyinj ilik anan Pailaron kiwit.

² Anki wasanek gen yan iminjek yawit, “On amin da Israel amin

kabi nin panupbal anek nin da Sisa do takis dima imnenj do yosok. Ae iyi do nak kila amin madep kinda, nak Kristo yanj yosok.”

³ Yanj yanba Pailat da Yesu yanj iyigit, “Gak Juda amin dakon kila amin madep, ma?”

Yanban Yesu da gen kobogi yanj yagit, “Yosol unun mani.”

⁴ Yanj iyinban Pailat da mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat, ae minjat amin morap egipgwit yanj yoyigit, “Nak on amin dakon yokwini kinda dima kosot.”

⁵ Yanban gen tebaisi yanj yawit, “On amin Juda miktim kisisi agek amin yoyinj degakwan kwen wigik anj. Galili miktimon da pi wasanjek anjakwan obinj idon obik.”

Yesu Erot ron ananj kiwit

⁶ Yanba nandanjek Pailat da yoyigit, “On amin Galili amin kinda bo dima?”

⁷ Erot da Galili miktim kila agit, do Yesu unun Galili amin kinda yanj yanba nandanjek Pailat da Yesu yipban Erot ron kigit. Unun bisapmon Erot yo kisi Jerusalem egipgwit.

⁸ Erot da Yesu kanek tagisi nandagit. Bisap dubagisok amin da gen bini yanba nandagit, do Yesu da wasok tapmimi tonj kinda aban kokenj kanj tagisi yanj nandagit.

⁹ Erot da Yesu dakon mibili nandak do gen morapmi iyigit, mani gen kobogi kinda dima yagit.

¹⁰ Anjakwan mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat, ae gen teban yoyindet amin gat da kapmatjok agek gen yanj im do pi tebaisi awit.

¹¹ Anakwa Erot gat emat amin kabini gat da jigilak gen yanjek abinj yipgwit. Anek paba pigik dubak kildani tagisi kinda nanj panj iminjek yipba aeni tobil Pailat ron kigit.

¹² Kalip Erot gat Pailat gat uwal anek egipgumal, mani unun bisapmon gin not agimal.

Pailat da Yesu tilak kindapmon anjatni do yagit

(Mt 27.15-26 ae Mk 15.6-15 ae Jn 18.38-19.16)

¹³ Pailat da mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat, ae kila amin gat, ae amin kisi yanj yoban opba

¹⁴ yanj yoyigit, “Ji da on amin nagon anjabinj unun da amin kwen wigik ani do yoyisak yanj nayanj. Mani kisin egek unun yo morap dakon mibili nandak do iyit. Ji da gen morap yanj iman unun nak da koko bami dima asak.

¹⁵ Ae Erot yo kisi yanj gin nandanjek aeni yipban ninon tobil abisak. Anjatno kimotjak da tilak yokwi kinda dima agit kosot.

¹⁶⁻¹⁷ Yanjdo, nak yum baljanjek yipbo kisak.”

¹⁸ Mani amin kisi da yanj tidanjek yawit, “On amin anakbi kimagakwan Barabas nanj yipbi ninon apjak!”

¹⁹ (Barabas unun kalip amin kinda anakban kimakgit, ae Jerusalem kokup papmon Rom gapman gat emat wangwit, unun do dam tebanon yipgwit.)

²⁰ Pailat da Yesu puluganj yipban kisak dosi nandagit, do minjat amin kabi madep dakon buri moni do aeni gen yoyigit.

²¹ Mani aeni sigin yanj tidanjek yawit, “Tilak kindapmon anjakgit! Tilak kindapmon anjakgit!”

²² Yanj yanba aeni yoyinjakwan kosiri kapbi anjakwan yanj yagit, “Mibili nido? Ni gulusun nanj agit? Anjatno kimotjak da aripmon yokwi kinda dima agit kosot. Do yum baljanjek yipbo kisak.”

²³ Yanban amin da Yesu tilak kindapmon anjatni do tebaisi sigin yawit. Yanj yanakwa Pailat dakon gen tapmimni manjakwan

²⁴ amin dakon geni nandanj yominjek Yesu kimotjak do yanj dagok agit.

²⁵ Añek amin dakon galaktok yolek amin unun kalip gapman gat emat wamgut, ae amin kind a anakban kimakban dam tebanon yipgwit, unun yipban kigit. Ae galaktokni yolek Yesu anakba kimotjak do emat amin da kiron yipgut.

Yesu tilak kindapmon anakgwit

(Mt 27.32-44 ae Mk 15.21-32 ae Jn 19.17-27)

²⁶ Emat amin da Yesu abidan anan kosiron kinakwa amin kind kokup papmon kik do apban kawit, mani Saimon, unun Sairini kokupmon nani kind. Saimon gen tebai iyinek tilak kindapni kwapmikon yipba guramigek Yesu yolban kiwit.

²⁷ Kinakwa amin morapmisi yolba kiwit. Anakwa minjat diwari da yolek Yesu do bupmi kap kind yanek kunam tagek yolgwit.

²⁸ Mani Yesu unun minjat kabi tobil pindagek yan yoyigit, "Jerusalem dakon gwani, ji nak do kunam dima tatni. Disi gat ae minjat monjiyosi gat do tatni.

²⁹ Bisap kind apdisak unun bisapmon amin da yan yokdan, 'Minjat monji sun ekwan ae minjat monji mini ae minjat monji da mumi dima nanbi, unun kisik kisik ekwan.'

³⁰ Unun bisapmon amin da kabap yan yoyikdan, 'Ji tuwil ki man nin witjinba pasilne!' "

³¹ Wasok yokwi on kindap kalugi pakbini tonon an kan, ae si kibidosagon nian ani?"

³² Emat amin da unun bisapmon yokwi pakpak bamori gat kisi Yesu gat dapba kimotni do timik panpan kiwit.

³³ Kinak miktim tim kind mani Busun Kidat unudon Yesu tilak kindapmon anagek yokwi pakpak

kinda amin tet do, ae kind gwanden tet do yan dapgwit.

³⁴ Anakwa Yesu da yagit, "Dat, diwarini wiririk yobi. Yo an unun dima nandan pisanek an." Yan yanakwan emat amin da imalni namn da timitjak yan do wasok kind awit.

³⁵ Anakwa amin kan agakwa kila amin da yanba yokwi tok an iminek yan yawit, "Amin diwari panpulugagit, do unun asi Kristo, Pinkop da pini asak do manjigit amin kan, iyi tagi anpulugosak."

³⁶ Yan yanakwa emat amin unun kisi da abinek jigilak gen yan iminek wain isipmi iba nosak do

³⁷ anek yan yawit, "Gak asi Juda amin dakon kila amin madep kan gaga anpuluga!"

³⁸ Tilak kindapmon but piso gen kind busunni da kwen yan mandawit: ON AMIN UNUN JUDA AMIN DAKON KILA AMIN MADEPNI

³⁹ Yokwi pakpak kind Yesu gat dapbi unun da yanba yokwi tok anek Yesu yan iyigit, "Gak Kristo, ma? Gak gaga anpuluganek nityo kisi panpuluga!"

⁴⁰ Yan yanban yokwi pakpak teri kind anakbi unun da gen tebai yan iyigit, "Gak Pinkop do dima pasoldol, ma? On amin da tepmi pasak nityo kisi yan gin pamak.

⁴¹ Nit asi yokwi agimak, do kobogi yokwi pamak, mani on amin yokwi kind dima agit."

⁴² Yan yanek yagit, "Yesu, gak kila amin madep man paki bisapmon nandan nabi."

⁴³ Yanban Yesu da gen kobogi yan iyigit, "Asisi gayisat, gak abisok nak gat Paradais kon egipdamak."

Yesu kimakgit

(Mt 27.45-56 ae Mk 15.33-41 ae Jn 19.28-30)

⁴⁴⁻⁴⁵ Unun bisapmon gildat dabil pilin tuksi agit, do 12 kilok anakwan

miktim kisi pilin tuk anjakwan kin pilindo 3 kilok agit. Anjakwan Telagi Yut Madep dakon yoma imal unun kwen da sulugi pin mibilikon dagan ki timi bamori agit.

⁴⁶ Anjakwan Yesu unun gen papmon da yan yagit, "Dat, wupno gak da kisiron yipmandat!" Yan yanek kimakgit.

⁴⁷ Yan aban kanjek emat amin dakon kila amin da Pin kop anjkinjek yan yagit, "Asisi, on amin kilegisi egipgut."

⁴⁸ Amin kabi madepsi yo noman tawit unun pindat do apgwit unun pindagek bupmisi nandanek tobil yutnikon kiwit.

⁴⁹ Mani minjat amin morap nandan imgwit gat, ae minjat Galili da Yesu yolek apgwit unun gat dubagikan da agek yo noman tawit unun pindakgwit.

Yesu dakon bumjotni tip kinamon yipgwit

(Mt 27.57-61 ae Mk 15.42-47 ae Jn 19.38-42)

⁵⁰⁻⁵¹ Amin kinda egipgut mani Josep. Unun Juda dakon kokup pap kinda mani Arimatea unudon nani. Unun amin tagisi ae anpakni kilegisi. Ae unun Pin kop da amin kila akdisak unun do jomjom anjek egipgut. Unun Juda amin dakon gen kokwin amin kabikon nani kinda, mani gen kokwin amin kabi notni Yesu do nandak nandak awit ae yo awit unun do but kalon dima agit.

⁵² Josep unun Pailat ron kin Yesu dakon bumjotni abidok do iyinban nandan imgut.

⁵³ Aban Yesu dakon bumjotni tilak kindapmon nan abidan abin imal kwakwagi kinda nan wamgut. Wamanek anki kimakbi tamo kinda kalip tipnan pasiwit, ae bumjot kinda unudon dima yipbi, unudon yipgut.

⁵⁴ Sabat dakon yo pan tagap ak bisap, Nengokon yipgut. Sabat bisap unun kili wasok do agit.

⁵⁵ Minjat Galili da Yesu gat apgwit unun Josep yol anjkinjek tip kinam unun kawit. Ae Josep da Yesu dakon bumjotni nianon da yipgut unun kisi kawit.

⁵⁶ Kanjek yutnikon tobil kin bumjotnikon yop do marasin gat ae pakbi kibani tagisi gat pan kosit awit. Mani Sabat dakon gen teban yolek yik yawot awit.

24

Yesu kimoron da pidagit

(Mt 28.1-10 ae Mk 16.1-8 ae Jn 20.1-10)

¹ Sonda wisa dagokdosi minjat kabi unun yo kibani tagisi kili pan kosit awit unun timigek tip kinamon kiwit.

² Kin kanba tip madep tip kinam soggut unun kili antobilba kigit kawit.

³ Mani pigi Amin Tagi Yesu dakon bumjotni dima kawit.

⁴ Bumjotni dukwan tosok yan nandanek but morap anek egakwa unudon gin amin bamori kapmatjok altanek akbal pindakgwit. Unun danton imalni da mal dakon tenjeni yombem madepsi tenjenawit.

⁵ Anjakwan minjat da pasol pasol madepsi nandanek mukgwan gawagakwa amin bamot da yan yoyigimal, "Ji nido kimakbi tamokon amin egip egipmi ton unun wisan?"

⁶ Unun idon dima egisak. Kili pidak. Galili miktimon egek gen kinda dayigit do nandani.

⁷ Yan dayigit, 'Amin da Amin Dakon Monji yokwi pakpak da kisiron yipba tilak kindapmon anakba kimotdisak. Ae gildat kapbi egi mudanek aeni pidokdisak.'"

8 Yan yanbal nandanek Yesu da gen kili yoyigit unun do buri pisawit.

9 Buri pisanba tip kinamon da tobil kinjek yo pindak nandanjo awit unun yabekbi 11 kabi gat, ae amin diwari gat kisi yoyiwit.

10 Minjat gen yoyiwit dakon mani unun yan: Maria Makdala kokupmon nani, Joana, Maria Jems dakon menji, ae minjat notni diwari unun kisi da yoyiwit.

11 Gen unun yoyinba yabekbi kabi da nandaba ngugigi gen aban dima nandan yomgwit.

12 Mani Pita pidan timent yanek tip kinamon kin pagadanek pindakban imal dagin tawit. Yan pindagek yutnon tobil kinjek unun yo morap nianon da altawit yan do nandak nandak agit.

Amin bamori da Yesu Emeas kosiron kagimal

(Mk 16.12-13)

13 Unun gildaron gin pandetni bamori Emeas kokupmon kik do kigimal. Emeas unun Jerusalem da dubagisi, 11 kilomita da arip tosok.

14 Unun amin bamot kinjek yo morap altawit dakon geni yan nandat agimal.

15 Yo morap unun do yan nandat anek kinakwal Yesu iyi opban kisi kiwit.

16 Dabil da kagimal, mani unun Yesu yan dima kan nandanjo agimal.

17 Yesu da yan yoyigit, "Jil ni gen ban yan nandat anek kwamal?"

Yan yoyinban bupmi tomno dabilyo anek akgimal.

18 Kinda, unun mani Kliopas, unun da kobogi yan iyigit, "Dubagikon amin Jerusalem apgwit da ekwan unun da bikbigon gak kalon dagin yo on bisapmon noman tan unun dima nandal?"

19 Yanban Yesu da yoyigit, "Ni yo?"

Yanban yagimal, "Yesu Nasaret aminon yo altawit unun do yomak. Unun kombi amin kinda. Gen yagit, ae pi agit, unun Pinjop da dabilon, ae amin kisi da dabilon, tapmini tonji aban kawit.

20 Mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat, ae kila aminin gat da Yesu gapman da kisiron yipgwit. Yan aba gapman da si anakba kimotjak do gen yan anjeban anek tilak kindapmon anakba kimakgit.

21 Mani nin unun amin Israel amin yokwikon ban pulugan nipdisak amin yanon da nandan imguman. Unun yo morap altaakwa Yesu anakba kimakgit dakon gildatni abisok kapbi asak.

22 Ae nin da kabikon nani minjat di da gen njakwarisi niyinba nandan. Unun wisa dagokdosi tip kinamon kin

23 Yesu dakon bumjotni dima tanban kanjek tobil abin yan niyimil, "Nin kin dipmin yombem kinda kanapno anelo da yan niyen "Unun kalugi egisak."

24 Yan niyinba notnin di da tip kinamon kin yo minjat da niyen yan gin tanba pindan. Mani Yesu iyi dima kan."

25 Yan yanbal Yesu da amin bamot yan yoyigit, "Jil nandan kokwinjil tagi mini. Kombi amin da gen morap yawit unun butjilon da tepmi dima nandan gadamal.

26 Kristo mibiltok tepmi madep panek don Pinjop da man madep injak, jil unun dima nandamal, ma?"

27 Yan yanek Moses gat ae kombi amin morap dakon gen gat ban wasanek Pinjop da papia morapmon gen iyi do mandabi unun dakon mibili yoyin tenjenagit.

28 Kokup unun kik do agimal unun ankapmat anakwa Yesu da sanjerek kik do yan agit.

29 Mani amin bamot da kirinjik iminek yan iyigimal, "Pilin tokdisak do gak nit gat egipnen." Yan iyinbal amin bamot gat kisi yutnon wigiwit.

30 Wigi jap noknok tamokon yigek bret abidan Pinjkop ya yan iyinek bret pudanek yomgut.

31 Yan aban amin bamot dabilni pisanban kan nandanjo agimal. Yan anjakwal unudon gin pasilakwan ae sanberjek dima kagimal.

32 Anjakwan amin bamot yan yagimal, "Kosiron Pinjkop da papiakon gen toj dakon mibili niyinjakwan butnit madepsi pidan."

33 Amin bamot yan yanek unudon gin tobil Jerusalem kigimal. Kin panjet 11 kabi gat ae notni diwari gat muwuk egipgwit unun pindagakwal

34 yan yawit, "Amin Tagi kili pidak da Saimon altan imik!"

35 Yan yanba amin bamot da yo kosiron altawit unun do yoyinek yagimal, "Bret pudanakwan unudon kan nandanjo amak."

Yesu panjetni kabikon altan yomgut

(Mt 28.16-20 ae Mk 16.14-18 ae Jn 20.19-23)

36 Unun dakon gen yan nandanek egakwa Yesu bikbik nikon altan yominek akgit. Agek yan yoyigit, "But yawot jikon tosak."

37 Yan yanban amin wup kinda da agek yosok yan nandanek wuripdagek pasalgwit.

38 Pasalakwa yan yoyigit, "Ji nido pasalek but bamot an?"

39 Kisit kandapyono do pindakgit. Nak naga akdat. Giptimno abidanek nandabit. Nak kidat sabamyono toj do nandani. Amin wup unun kidat sabamyoni mini."

40 Yan yoyinek kisit kandapyoni yoligit.

41 Yolinban pindagek kisik kisik madep awit, mani but morap nandanek nandaba bami dima agit. Yan nandanakwa yoyigit, "Jikon jap di toj?"

42 Yanban tap kilap kili panjkit abi timisok kinda iminba

43 abidanek nanban kawit.

44 Kanakwa yan yoyigit, "Nak ji gat egipguman bisapmon yan kili dayigim: Moses da gen tebanon, ae kombi amin da genon, ae Kap Papiakon nak do gen mandabi da toj unun kisisi bami altan mudokdan."

45 Yan yanek Pinjkop da papiakon gen toj unun dakon mibili nandaba pisoni do panpulugagit.

46 Anek yan yoyigit, "Pinjkop da papiakon gen yan mandabi: Kristo unun tepmi panek gildat kapbi egek kimoron da pidokdisak.

47 Aban panjet kabini da unun da manon but tobil dakon gen gat, ae diwari wiririt dakon gen gat yoyin tenjenanba amin miktimi miktimi ekwan unun da nandakdan. Pi unun Jerusalem kokup papmon da wasanek akdan.

48 Ji unun yo morap altawit unun pindakgwit, do unun dakon gen bin minjat amin morapyo yoyin tenjenokni.

49 Nandani! Dat da yo dam do yan teban tok agit unun nak da jikon yabetdisat. Ji tepmi dima kinjek kokup papmon egakwa Pinjkop dakon tapmim Kwen Kokup da jikon pikdisak."

Yesu Kwen Kokup wigigit

(Mk 16.19-20 ae Ya 1.9-12)

50 Yan yoyinek panjetni mibiltan yominek Betani kokupmon kiwit. Kin unudon kisiri panjenagek gisam yomgut.

51 Gisam yominjakwan gin panjetni yopman degek Pinjkop da anan Kwen Kokup wigigit.

⁵² Wigikwan gawak iminek tobil
kisik kisik madepsi nandanek
Jerusalem kiwit.

⁵³ Kiŋ Telagi Yut Madep-
mon sanbek sanbek egek Piŋkop
aŋkisiwit.

Gen Bin Tagisi Jon da Mandagit

But piso gen

Jon unun pan̄det 12 kabikon nani kindā. Amin da Jon do Yesu da butdasi galak tañ im̄gut amin unun yañ nandan̄. Unun Jon dagin 1 Jon, 2 Jon ae 3 Jon gat ae Pan̄alon Abi gat kisi mandagit.

Jon da Yesu pi masi masimi morapmi agit unun kisi dima mandagit do yosok. Mani Yesu unun asi Mesaia, Pin̄kop da miñat aminyo yokwikon bañ timit̄do manjigit amin, yañ nandan̄ do pi madep diwari agit unun bañgin mandagit.

Gen Bin Tagisi on mandagitgwan Jon da Yesu do yañ yosok, “Pin̄kop dakon Gen da amin dagan̄ek amin nin da binapmon egip̄gut.” Jon da miñat aminyo da Yesu Pin̄kop dakon Monji yañsi nandan̄ gadar̄ imni do nandan̄ek mandagit. Jon da Yesu nandan̄ gadar̄ imañ amin unun egip̄ egip̄ teban abidokdar̄ yañsi nandan̄ek mandagit (20.31 do koki).

Jon papiakon yo diwari pindakgaman̄ unun yañ: Miñat aminyokon yo morap toñ unun bañ timigek Yesu da tilak gen yagit unun bañ mandagit. Do mirim, ae pakbi, ae bret, ae ten̄ten̄i, ae wain obi, ae sipsip kila amin unun dakon gen pindakgaman̄.

Gen da amin dagan̄ek amin bik̄bigon egip̄gut

(Kilapmi 1)

Gen egip̄ egip̄mi toñ da amin dagagit

¹ Yo morap dima altañakwa wasok wasogikon Gen unun egip̄gut.

Gen unun Pin̄kop gat egip̄gumal, ae Gen iyi Pin̄kop unun.

² Unun kalipsigwan yo morap dima altañakwa Pin̄kop gat egip̄gumal.

³ Pin̄kop da unun Gen nañ gin yo morap kisisi wasañ mudagit. Kosit ñwak̄wari kindakon da yo kindā dima noman tagit.

⁴ Iyi unun egip̄ egip̄ dakon malunsi egip̄gut. Unun egip̄ egip̄ da amin ten̄ten̄añ yomgut.

⁵ Añakwan unun ten̄ten̄i da pilin tukgwan ten̄ten̄añban pilin tuk da dima aban kimakgit.

⁶ Pin̄kop da amin kindā yabekban apgut, unun mani Jon.

⁷ Unun da abin̄ amin kisisi geni nandan̄ im̄nek ten̄ten̄i nandan̄ gadar̄ imni do ten̄ten̄i dakon but piso gen yagit.

⁸ Jon iyi ten̄ten̄i dima. Unun da ten̄ten̄i dakon but piso gen gin yagit.

⁹ Ten̄ten̄i bamisi unun miktimon pin̄ek miñat amin morapyo ten̄ten̄añ yomisak.

¹⁰ Gen unun miktimon pin̄ egip̄gut. Miktim gat ae yo morap miktimon toñ unun iyi wasagit, mani miktimon ekwan miktim amin da nian̄en amin kindā yañ dima kar̄ba pisagit.

¹¹ Iyi da kokupmon apban dabini da dima abidawit.

¹² Mani amin morap not añ im̄nek mani nandan̄ gadar̄ im̄gwit amin, unun amin Pin̄kop dakon monji gwayonisi ani do yagit.

¹³ Unun meñ datyo da yawikon da dima altawit. Ae amin da galak togon da dima. Pin̄kopmon da altawit.

¹⁴ Gen unun amin dagan̄ban nin gat egip̄guman̄. Egakwan Dat da monji kalon̄i yabekban pigit unun dakon tilimni kagiman̄. Nandan̄ yawot ae ar̄pak bamisi unun aminon tugagit.

15 Unjun dakon mibili Jon da madepsi yan tidañek amin yan yoyigit, “Nak unjun amin dakon mibilni do yan kili dayigim, ‘Unjun amin nak da buñon abisak, mani nak dima altañapbo kilisi egipgut, do nak ñwapmanjak.’”

16 Nandan yawot unjun aminon tugagit da tosok, do nin kisisi gildari gildari panpuluganjakwan gisami ton ekwaman.

17 Nido Pinjokop da Moses iyinban gen teban nimgut, mani nandan yawot gat ae anpak bamisi unjun Yesu Kristokon da apgut.

18 Pinjokop unjun amin kinda da dimasi kagit. Mani Monjisi kalonji, Datni da kapmatjok egisak, unjun da Pinjokop dakon mibili kili noligit.

Jon telagi pakbi sogok da gen yagit

(Mt 3.1-12 ae Mk 1.7-8 ae Lk 3.15-17)

19 Juda amin Jerusalem egipgwit unjun da mukwa sogok amin ae Liwai amin yabekba Jonon kin yan iyiwit, “Gak nianjen amin kinda?”

20 Yanba Jon da iyi dakon mibilni dima ankisibigit. Yan tenjenjek yan yoyigit, “Nak Kristo dima.”

21 Yanban iyiwit, “Yan kan gak namin? Gak Elaija bo?”

Yanba yoyigit, “Dima.”

Aeni iyiwit, “Gak kombi amin unjun apjak do jomjom aman, unjun bo?”

Yanba yoyigit, “Dima.”

22 Yanban iyiwit, “Gak namin? Gak da gen kobogi niyinbi kin amin yabekba abiman yoyino. Gak gaga do namin yan yosol?”

23 Iyiba Jon da kombi amin Aisaia da kalipsigwan gen kinda yagit unjun da aripmon yan yoyigit,

“Nak amin kinda miktim amin da aripmi dima egipmi timon da yan tidañek yan yosot, ‘Amin Tagi dakon kosit yulba kilegisi asak.’”

24 Parisi amin da unjun amin yabekba apgwit.

25 Unjun amin da Jon sanbenek yan iyiwit, “Gak Kristo dima, ae Elaija dima, ae unjun kombi amin dima kan, nido amin telagi pakbi son yomisal?”

26 Yan yanba Jon da yan yoyigit, “Nak amin pakbisi ban telagi pakbi son yomisat, mani amin kinda ji da bikbigon akdak, unjun amin ji dima nandan iman.

27 Unjun nak da manjikon noldak. Nak yombem yokwi da kandap gwil napni tagi dima witalgen.”

28 Jon gat gen yan nandat awit unjun Betani kokupmon Jordan Pakbi usugap tet unjon awit. Jon unjon egek amin telagi pakbi son yomgut.

Yesu unjun Pinjokop dakon Sipsip Monijn

29 Gildat kinda do Jon da Yesu iyikon opban kanek yan yagit, “Kabiti, on Pinjokop dakon Sipsip Monijn. Unjun miktim amin dakon diwarini wirikdak.

30 On amin do nak kili dayigim, ‘Amin kinda nak da buñon abisak unjun da nak si ñwapmanjak, nido nak dima altañapbo kilisi egipgut.’

31 Nak naga dima nandan imgum, mani Israel amin kabi da unjun amin kan nandanjo ani do anek telagi pakbi son yominjek apgum.”

32 Jon yan tenjenjek aeni yagit, “Nak kanapbo Telagi Wup kinarim da miktimon pan unjun da tilak Kwen Kokup da Yesukon pigit.

33 Nak naga unjun amin dima nandan imgum. Mani Pinjokop da nak telagi pakbi son yoben do yabegek yan nayigit, ‘Gak kanbi Telagi Wup amin kinda da kwenon pin yikban kan yan nandaki, unjun amin da amin Telagi Wup nan telagi pakbi son yomdisak.’

34 Unun amin nak naga kagim, do yanji dayisat, unun amin unun Pinjok dakon Monji.”

Yesu wasanej panjetni timikgit

35 Gildat kinda do Jon gat panjetni bamori gat unudon gin akgwit.

36 Agek Yesu obinjakwan kanjek yan yoyigit, “Kabıt, on Pinjok dakon Sipsip Monijnı!”

37 Jon da gen unun yanban nandanek panjetni bamot Yesu yolgimal.

38 Yolakwal Yesu da tobil pındagek yan yoyigit, “Yo ninan wisamal?”

Yanban yan iyigimal, “Rabai, gak dukon egisal?” (“Rabai” unun gen dakon mibili unun “Yoyıjdet.”)

39 Yan yanbal Yesu da yoyigit, “Jil abıj konjil.”

Yan yanban kin yutni kagimal. Kanek pilindo 4 kilok agit do Yesu gat egıpgwit.

40 Amin bamot Jon dakon gen nandanek Yesu yolgimal, kinda mani Andru unun Saimon Pita dakon padige.

41 Andru Yesu yipmanek unudon gin Saimon wisıj kan yan iyigit, “Nin Mesaia kili kamanj.” (“Mesaia” dakon mibili unun “Kristo”).

42 Yan iyınej abıdan ananj Yesukon kin altanbal Yesu da Saimon kanek yan iyigit, “Gak Saimon, Jon dakon monji. Bunon amin da Sipas yan gayini.” (“Sipas” unun dakon mibili unun “Pita*.”)

Yesu da Pilip gat Nataniel gat yan yomgut

43 Wisu dagokdo Yesu Galili Provinskon kik do anek Pilip kan kwan yan iyigit, “Abıj nak nol.”

44 Pilip unun Betsaida kokupmon nani, Andru gat Pita gat dakon kokup isalni.

45 Pilip unun kin Nataniel kan kwan yan iyigit, “Moses da gen teban papiakon amin kinda do gen mandagit, ae kombi amin da gen mandawit, unun amin kili kan kwamanj. Unun Yesu, Nasaret kokupmon amin, Josep dakon monji.”

46 Yanban Nataniel da iyigit, “Yo tagi kinda Nasaret kokupmon tagi dima altogi nandısat.”

Yanban Pilip da yan iyigit, “Abınej ka.”

47 Yesu da Nataniel apban kanek Nataniel do yan yagit, “Kabıt, Israel amin bamisi kinda abısak. Unun amin topni minisi.”

48 Yanban Nataniel da Yesu yan iyigit, “Nıanj anek nak dakon mibılno nandısıl?”

Yan yanban Yesu da gen kobogi yan iyigit, “Pilip dima yan gamınjakwan gak pik kindap mibılın yigaki kili gandat.”

49 Nataniel unun gen nandanek yan kwok yan agit, “Yoyıjdet, gak Pinjok dakon Monji. Gak Israel amin dakon Kila Amin Madep.”

50 Yanban Yesu da yan iyigit, “Nak da gak pik kindap mibılın yıkbı gandat yan gayiko unun do anek nandan gadanj namısal. Don unun si yapmanek wasok njwakjwarisi pındatdısal.

51 Nak asisi gayisat, don Kwen Kokup wıtdal kinjakwan kokdısal. Kanaki Pinjok dakon anelo kabı da Amin Dakon Monjikon wıkwanj pangın akdanj.”

**Yesu man madepni
pidanjbisi yan koni do
wasok tapmimi tonj agit**

2

(Kılapmi 2-4)

Yesu da yanban pakbisi da wain dagawit

1:34: Mt 3.17 1:36: Jn 1.29 1:40: Mt 4.18-20 1:42: Mt 16.18 * 1:42: Nin da genon 'Pita' dakon mibili unun 'Tip.' 1:45: GT 18.18; Aıs 7.14; 9.6; Jer 23.5; Esi 34.23 1:49: Mt 14.33; 16.16; Mk 3.11 1:51: WW 28.12

1 Pi agak bamori mudan^aakwal Kana kokup, Galili miktimon minjat pakpak kina dakon son^aok madep kina awit. Aba Yesu dakon menji da kin pindakgit.

2 Yesu gat pan^adet kabini gat kisi yan yoba opba unun minjat pawiron kisi egipgwit.

3 Egek wain nan mudan^aba Yesu menji da yan iyigit, "Wain kili mudan^a."

4 Yanban Yesu da iyigit, "Menj, gak da nak diwat dima nayiki. Abisok unun nak dakon bisap dima."

5 Yanban menji da oman amin yan yoyigit, "Yo kina do dayinban kan unun ani."

6 Pakbi tibit madep daman 100 lita da tilak tip ban wasan^abi 6 kabi yan tawit. Juda amin da an^apakni yolek Pin^akop da dabilon kilek tok do unun pakbi tibit ban kole^an son^a ani do tawit.

7 Yesu da oman amin yan yoyigit, "Ji pakbi kole^an tibirikon tagalba pikwan." Yoyinban yan aba genikon win tugawit.

8 Yan aba yoyigit, "Ji diwari kole^an pan^apan^a jap noknok kila aminon pan^akit." Yoyinban pan^aki imgwit.

9 Pakbisi da wain dagagit do jap noknok kila amin da an^akilik kok do nan nandan galagisi agit. Oman amin pakbi kolewit unun da Yesu da yo agit unun kawit, mani kila amin dima kagit, do wili minjat pagit unun yan iban

10 opban yan iyigit, "Mibiltok wain galagisi yomno morapmi nanakwa, don wain isaliban yomno non. Kositnin yan tosok, mani gak wain tagisi pan^akutnan^abi tan ban bunon don yomisal."

11 Unun wasok tapmimi ton Yesu da Kana kokup Galili miktimon unudon mibiltoksi wasan^ajek agit. Yan anek tilimni yolinban pan^adetni da unun kanek nandan gadan imgwit.

12 Yesu Kana kokup yipmanek menji gat padige kabi gat ae pan^adet kabini gat Kapaneam kokupmon kin unudon gildat kabi kina egipgwit.

Yesu da Telagi Yut Madepmon monej ilit pi awit amin yolgit

(Mt 21.12-13 ae Mk 11.15-17 ae Lk 19.45-46)

13 Juda amin dakon Yapyap Bilak kapmat tan^aakwan Yesu Jerusalem kigit.

14 Kin Telagi Yut Madep unun da nagalgwan pigi pindakban amin monej ilit pi awit. Amin diwari unun bulmakau, sipsip ae minam ban monej ilit pi awit. Anakwa amin diwari da tamonikon yigek monej kulabik aba pindakgit.

15 Yan pindagek nap diwat diwat timigek unun ban amin ae bulmakau ae sipsip kisi baljan yolban telagi yut yipmanek wanga abigiwit. Yan anek Rom dakon monej ban Telagi Yut Madep dakon monej kulabik an an awit amin dakon monejni wiririkban kinakwa tamoni pan^atobilgit.

16 Anek minam ban monej ilit pi awit yan yoyigit, "Minamji timik wanga pan^aabigit! Ji da kulabik aba Datno dakon yut monej ilit tamo yombem dima asak!"

17 Yanban pan^adetni da gen kina Pin^akop da papiakon tosok unun do nandawit. Gen unun yan tosok:

"Gak dakon yut do galagisi nandisat, unun do anek unun yut da tagisi tosok do pini asat."

18 Juda amin da yo agit unun kanek yan iyiwit, "Ni wasok tapmimi ton kina nan nolin^abi kanek gak yan mudan gamin^abi da unun yo asal yan gandanen?"

19 Yanba Yesu da gen kobogi yan yoyigit, "On telagi yut tuwilba gildat kapbi da butgwan nak da kaluk witjikdisat."

20 Yanban Juda amin da yawit, “Nin bilak 46 kabi da butgwan telagi yut on agiman. Gak da gildat kapbi dogin witjik do yosol, ma?”

21 Mani telagi yut unun iyi dakon giptim do yagit.

22 Don Pinjokop da Yesu kimoron nan aban pidagit unun bisapmon panjetni da gen unun yagit unun do nandawit. Anek Pinjokop dakon gen gat ae Yesu da gen yagit kisi do nandaba bamisi agit.

Yesu da amin morap kisi dakon mibilni nandan mudosok

23 Yesu Yapyap Bilagon Jerusalem kokup papmon egipgut bisapmon amin morapmi da wasokni tapmimi ton madepsi aban pindagek nandan gadan ingwit.

24-25 Mani Yesu da mibilni nandan mudagit, do but unun do dima yopgut. Amin kinda da amin dakon mibilni iyinjetjak do dima nandagit, nido iyi amin dakon butni kili pindak mudagit.

3

Yesu Nikodemus gat gen yagimal

1 Parisi amin kinda egipgut mani Nikodemus. Unun Juda amin dakon kila amin kinda.

2 Unun amin kalbi kinda Yesukon kin alnan iminek yan iyigit, “Yoyinjet, amin kinda Pinjokop gat gadat gadat dima asak tam, gak da wasok tapmimi ton asal unun aripmi dima aban. Do gak yoyinjet kinda Pinjokopmon da apgul yan nandan gamaman.”

3 Yanban Yesu da gen kobogi yan iyigit, “Nak asisi gayisat, amin kinda aeni dima altosak kan, Pinjokop dakon Amin Kila Agakni aripmi dima kosak.”

4 Iyiban Nikodemus da iyigit, “Amin pelan kili abi kinda da nian

anek aeni altosak? Meni da butgwan pitek aeni tagi altosak?”

5 Yanban Yesu da iyigit, “Nak asisi gayisat, amin kinda pakbi ae Telagi Wupmon dima altosak kan, Pinjokop da Amin Kila Asagon aripmi dima pigisak.

6 Aminon da alnan unun amin, ae Wupmon da alnan unun wup.

7 Gak aego altoki dosi gayit unun do dima wiripdakgi.

8 Mirim unun galaktokni yolek dukwan dukwan tagini kisak. Wuwigi nandan manni dukwan da abisak ae dukwan kisak unun dima kan pisoman. Amin morap Wupmon da alnan unun yan gin.”

9 Yanban Nikodemus da iyigit, “Unun nianon da noman toni?”

10 Yanban Yesu da kobogi yan iyigit, “Gak Israel amin dakon yoyinjet kinda da yo morap on dima nandabi pisisok, ma?”

11 Nak asisi gayisat, nin yo si nandan unun do yoman, ae yo si pindakiman unun do yan tenjenok aman. Mani dayino ji gen unun timit do dima galak ton.

12 Nak miktimon yo ton unun do dayiko nandaba bami dima asak. Yan an do Kwen Kokupmon yo ton unun do dayiko nian si anek nandaba bami asak?

13 Amin kinda da Kwen Kokup dimasi wigigit. Amin Dakon Monji Kwen Kokup da pigit unun dagin wigigit.

14 Kalip Moses da miktim kibiri timon tunon amin anenakgit, yan gin amin da Amin Dakon Monji anenotdan.

15 Anenakba nandan gadan imni amin unun kisisi egip egip dagok dagogi mini abidokdan.

16 “Pinjokop amin miktimi miktimi ekwan unun do but dasi galak tan yominek Monji kalonji yomgut. Unun do nandan gadan imni amin

Tipdom do amin dima ani. Egip egip dagok dagogi mini do amin ani.

¹⁷ Pinjkop da Monji miñat aminyo anpakni kokwin anek gen pikon yopjak do miktimon dima yabekgit. Yokwikon banj timitjak do yabekban pigit.

¹⁸ Monji nandan gadanj iman amin unun kobogi yokwi dima timitni. Mani nandan gadagi mini amin unun Pinjkop dakon Monji kalonj dakon mani dima nandan gadanj iman, do kobogi yokwi timitni dakon yanj dagok kili anjyobi.

¹⁹⁻²⁰ Kobogi yokwi timitdan dakon mibili unun yanj: Tenjenj da miktimon tenjenanban amin da anpakni yokwi noman toni do pasalek tenjenj manji iminek pilin tuk do galak tawit.

²¹ Mani gen bami panek egisak amin unun tenjenikon abisak. Abinek tenjenikon egakwan amin da kanba Pinjkop da anjpluganban anpak tagisi asak.”

Jon da Yesu dakon mibili yanj tenjenagit

²² Unun da kwenon Yesu gat panjetni gat Judia miktimon kiwit. Panji panjetni gat egek amin telagi pakbi soñ yomgut.

²³ Anjakwan Jonyo kisi amin telagi pakbi soñ yomgut. Aion kokupmon pakbi morapmi tawit do amin unudon apba telagi pakbi soñ yomgut. Aion unun Salim kokup da kapmatjok tosok.

²⁴ (Unun bisapmon Jon dam tebanon dima yipbi.)

²⁵ Unun bisapmon Jon dakon panjetni gat ae juda amin kinda gat gen emat awit. Ni kosiron da pakbi soñek Pinjkop da dabilon tagi kilek toggi yanj do gen emat awit.

²⁶ Anek Jon dakon panjetni da kinj Jon yanj iyiwit, “Yoyindet, amin unun Jordan Pakbi teri kinda gak gat

egek mibili yanbi nandagiman, abisok amin kisisi da unun aminon kwa telagi pakbi soñ yomisak.”

²⁷ Yanba Jon da yanj yoyigit, “Pinjkop Kwen Kokup egisak unun da amin kinda do pi kinda dima imisak kanj tagi dima asak.

²⁸ Nak kalip gen yagim unun disi nandan, unun yanj: ‘Nak Kristo dima. Pinjkop da nak yabekban mibiltan iminek abisat.’

²⁹ Wili kinda da miñat kinda pasak kanj, miñat unun iyi do pasak. Panjakwan wili dakon notni da agek mirak yopmanek geni nandanek kisik kisik asak. Abisok kisik kisik da nak da buron tugosok.

³⁰ Unun dakon man da wukwisi tosak, anjakwan nak dakon man da pinji tosak.

³¹ “Amin kwen da pigit unun da amin morap kisi yapman mudosok. Miktim amin unun on miktim dakon, ae nandak nandakni unun on miktim dakon. Amin Kwen Kokup da pigit unun da amin morap kisi yapman mudosok.

³² Unun da yo morap pindak nandanyo agit unun do yanj tenjenjok asak, mani amin da nandaba bami dima asak.

³³ Geni do nandaba bami asak amin unun Pinjkop da gen bami yosok yanj nandan gadanj.

³⁴ Amin unun Pinjkop da yabekban apgut unun Telagi Wupni tagapmisok dima, tugok tugogisi tanj imisak, do Pinjkop dakon gen yanj tenjenosok.

³⁵ Dat da Monji but dasi galak tanj iminek yo morap kilani asak do unun da kisiron yopgut.

³⁶ Amin morap Monji nandan gadanj iman unun amin egip egip dagok dagogi mini abidonj. Mani amin morap Monji dakon gen dima guramikganj unun amin egip egip dima abidoni. Pinjkop dakon

butjapni unjun aminon toktogisi tosoK.”

4

Yesu da Samaria minjat kinda gat gen yagimal

1-2 Yesu da amin telagi pakbi soŋ yoban paŋdetni morapmisi awit, yaŋ Parisi amin da gen bini nandawit. Jon da paŋdet timikgit dakon tilakni unjun yapgut yaŋ amin da yaŋba nandawit. (Yesu iyi telagi pakbi dima soŋ yomgut, paŋdetni da soŋ yomgwit.)

3 Yesu da Parisi amin da gen bino kili nandan namer yaŋ nandanek Judia Provins yipmanek tobi aeni Galili Provinskon kigit.

4 Galili kik do Samaria Provins binap nar kigit.

5 Kiŋ Samaria dakon kokup pap kinda mani Sika unjudon kiŋ altagit. Sika unjun da kapmatjok miktim tim kinda tosoK, unjun miktim tim kalipsigwan Jekop da monji Josep do ingut.

6 Pakbi gapma kinda Jekop da kalip wayikgit unjun miktimon tagit. Gildat binap anjakwan Yesu kosit agipgut do warari nandanek unjun pakbi gapma da ilenikon yik yawokgit.

7 Yik yawogakwan Samaria minjat kinda pakbini kolek do apgut. Apban Yesu da yaŋ iyigit, “Pakbi tagi koleŋ nabi noken?”

8 (Paŋdetni jap yum do kokup papmon kili kiwit.)

9 Yanban Samaria minjat da Yesu yaŋ iyigit, “Gak Juda amin kinda, ae nak Samaria minjat kinda, do nido pakbi nabi noko yaŋ nayisal?” (Minjat unjun mibili yaŋ do yagit, Juda amin da Samaria amin gat not dima anek egipgwit.)

10 Yanban Yesu da iyigit, “Gak Pinkop da but galak yo amin do isal yomisak unjun nandisal tam,

ae namin da pakbi nabi noko yaŋ gayik unjun nandisal tam, iyinbi unjun amin da pakbi egip egipmi ton tagi gaban.”

11 Yanban minjat da yaŋ iyigit, “Amin tagi, gak pakbi tibitgo mini, ae pakbi gapma unjun dubagi. Do gak pakbi egip egipmi ton unjun dukon nar anapbi?”

12 Babiknin Jekop da pakbi gapma on nin do nimgut. Jekop iyi gat ae monjini gat on gapmakon pakbi koleŋ nawit, ae bulmakau sipsipyoni gat kisi nawit. Gak da Jekop yapmanjal, ma?”

13 Yanban Yesu da iyigit, “Amin morap on pakbi nanek ae pakbi do akdar.

14 Mani nak da amin kinda do pakbi ibo nosak kaŋ, ae pakbi do dima akdisak. Nak da pakbi ibeŋ unjun da butnikon pakbi dabil kinda mudok mudogi mini taŋ imdisak. Pakbi dabil unjun da egip egip dagok dagogi mini imdisak.”

15 Yaŋ yanban minjat da Yesu yaŋ iyigit, “Amin tagi, unjun pakbi nam. Nabi nanek pakbi do dima aken. Anek buŋon pakbi kolek do idon sanbenek dima apben.”

16 Yanban Yesu da yaŋ iyigit, “Gak kiŋ ego iyinbi tobi apjil.”

17-18 Yaŋ yanban iyigit, “Nak eno mini.”

Yanban Yesu da iyigit, “Gak kalip amin paŋ kwinit abi kosiri 5 agit, da abisok amin yikgamal unjun ego dima. Gak eno mini yaŋ bamisi yosol.”

19 Yanban minjat da yaŋ iyigit, “Amin tagi, gak kombi amin kinda yaŋ gandsat.

20 Samaria amin nin dakon babiknin on ilenon Pinkop gawak imgwit. Mani Juda amin ji da yaŋ yon, Jerusalem gin kinek Pinkop gawak imneŋ kaŋ tagisi.”

21 Yanban Yesu da iyigit, “Minjat, nak gen gayisat unjun nandabi bami

asak. Bisap kinda apdisak, unun bisapmon Dat gawak imim unun on ilejon dima tokdisak, ae Jerusalemyo kisikon dima tokdisak.

²² Samaria amin ji Pinjokop dakon mibili pakyanji dima nandanek gawak iman. Amin yokwikon ban timit timit dakon kosit unun Juda amin ninon tosak do yanbi, do nin Pinjokop bamisi nandanek gawak imaman.

²³ Mani bisap kinda apjak, ae kili abik, unun bisapmon amin Telagi Wup da tapmimon da, ae anjak bamisikon da Dat gawak imdan. Dat da unuden amin da gawak imni do galak tosak.

²⁴ Pinjokop iyi unun Wup, unun do anek gawak iman amin unun Telagi Wup da tapmimon da, ae anjak bamisikon da gawak imni kan unun kilegisi.

²⁵ Yan yanban minat da Yesu yan iyigit, “Mesaiia, mani Kristo yan iyan, unun don apjak yan nandisat. Unun da abin yo morap niyin panjente an mudokdisak.”

²⁶ Yanban Yesu da iyigit, “Nak gak gat gen yomak nak unun amin mani.”

²⁷ Yesu gen yan yanakwan unudon gin panjetni da tobil abin kanba Yesu minat kinda gat gen yanbal pindagek wiripdakgwit. Mani “Gak yo nido galak tosol?” bo “Nido on minat gat gen yomal?” yan kinda da Yesu dima iyiwit.

²⁸ Anakwa minat unun pakbi tibitni yipmanek tobil kokup papmon kinjek amin yan yoyigit,

²⁹ “Ji abin amin kinda koni. Unun amin da yo morap kalip agim unun nayin mudak. Unun Kristo bo?”

³⁰ Yoyinban kokup pap yipmanek Yesukon apgwit.

³¹ Kosiron abinakwa panjetni da Yesu yan iyiwit, “Yoyinjet, gak jap di na.”

³² Mani yan yoyigit, “Nak japno ton, unun jap dakon mibili ji dima nandan.”

³³ Yoyinban panjetni da notni yoyin yoyin anek yan yawit, “Amin kinda da jap panabin imik bo?”

³⁴ Yanakwa Yesu da yan yoyigit, “Pinjokop nak yabekban pigim unun dakon galaktokni yolek pi namgut unun an mudoken unun da japno asak.

³⁵ Ji da yan yon, ‘Kaneke 4 kabi mudanakwan jap pakpaga.’ Mani nak da yan dayisat, ji sintanek jap pi do pindak mudoni. Jap morap unun kili bami tan mudan.

³⁶ Jap bami pakpak amin unun tomni timikdak. Jap bami panmuwukdak unun egip egip dagok dagogi mini do panmuwukdak. Yan do, jap kwaot kwaot amin gat ae jap bami pakpak amin gat kisi da kisik kisik tagi anjil.

³⁷ Yan do, gen kinda yon unun bami, ‘Amin kinda da jap kwaokdak, ae kinda da bami pasak.’

³⁸ Ji pigaga kinda pi dima awiron jap bami pani do nak da yabekgin. Amin da pi madepsi awiron ji da pini dakon bami pan.”

³⁹ Minat da, “Unun amin da yo morap kalip agim unun nayin mudak” yan yanban nandanek Samaria amin morapmi unun kokup papmon nani da Yesu nandan gadan imgwit.

⁴⁰ Yan awit do Yesukon abinjek “Gak nin gat egipnen” yan iyinba gildat bamori unun kokupmon egipgwit.

⁴¹ Egek amin morapmisi Yesu iyi dakon geni nandanek nandan gadan imgwit.

⁴² Anek minat yan iyiwit, “Gen yanbi nandanek nandan gadan imaman. Mani unun dogin dima. Nin da nin iyi dakon gen nandanek yanji nandan, unun amin asi

miktim amin morap yokwikon ban timit timit amin yan nandaman.”

Yesu da amin madep kinda dakon kila amin dakon monji anmilip agit

43 Yesu unun gat gildat bamori egi mudanek unun kokup yipmanek Galili Provinskon kigit.

44 Yesu iyi gen kinda yan yagit, “Kombi amin kinda iyi da miktimon amin da dima nandaba wikwan iman.”

45 Galili amin unun kisi Yapyap Bilak bisapmon Jerusalem kokup papmon egek Yesu da yo morap agit unun pindah nandanjo awit, do Yesu unun Galili kin altnakwan but galagon da abidawit.

46 Yesu aeni Galili miktimon Kana kokupmon kigit. Kalip unun kokupmon unun da wasok aban pakbisi unun da wain dagagit. Kana kokupmon kila amin madep dakon kila amin kinda egipgut. Monji Kapaneam kokupmon sot agit.

47 Unun kila amin da Yesu Judia yipmanek Galili abik unun dakon geni nandanek Yesukon kinjek monji sot an pali kimot do agit unun anmilip asak do bisit tebai iyigit.

48 Iyiban Yesu da yan iyigit, “Ji wasok tapmimi ton mibili mibili dima pindatni kan, nandan gadat dima akdan.”

49 Yanban kila amin da yan iyigit, “Amin tagi, monjino dima kimagakwan tepmi piki.”

50 Yanban Yesu da iyigit, “Gak kiki. Monjigo egipdisak.”

Yanban kila amin Yesu da gen yagit unun do nandaban bami aban tobil kigit.

51 Tobil kinakwan pi monjini da apba kosiron domdom anek yan iyiwit, “Monjigo sot yipmak da tagi egisak.”

52 Yanba yoyigit, “Ni bisapmon sotni yipman dek?”

Yanban iyiwit, “Ama gildat tobil do 1 kilok giptimi kindap sogit unun yawokgit.”

53 Yanba datni da yan nandagit, apma unun bisapmonsi Yesu da yan nayigit, “Monjigo egipdisak.” Yan nandanek iyi gat ae amin kabini yutnikon egipgwit unun gat kisi nandan gadat awit.

54 Yesu Judia yipmanek Galili kin wasok tapmimi ton unun aban kosit bamot agit.

Yesu da Pin^{kop} gawak imim bisap madepmon amin yoyin dekgit
(Kilapmi 5-10)

5

Yesu da Betesda Pakbi Idapmon amin kinda anmilip agit

1 Egi don Juda amin dakon jap noknok bisap madep kinda altnakwan Yesu Jerusalem kigit.

2 Jerusalem kokup papmon pakbi idap kinda tosok, Ibru genon da Betesda yan yon. Unun pakbi idap tip dam madep dakon wigat kinda mani Sipsip Wigat unun da kapmatjok tosok. Pakbi idap ilenikon yik nandat yut 5 yan ton.

3-4 Unun yik nandat tamokon sot amin morapmi egipgwit: dabili mini amin, ae kandapmi yokwi amin, ae kidari alek tanbi amin kisi egipgwit.

5 Amin kinda egipgut unun sotni tan iminakwan gin egakwan bilak 38 agit.

6 Yesu da unun amin pagakwan kanek sot kilisi agit yan nandanek iyigit, “Gak giptingo kilek tosok do nandisal?”

7 Yanban sot amin da kobogi yan iyigit, “Amin tagi, pakbi da wayin asak bisapmon amin kinda da nak anpulugan pakbi idapmon abigi

dima nepmandak. Nak pigik do anjapbo amin diwari da njwapmanjek pigi pigi an.”

⁸ Yanban Yesu da iyigit, “Gak pidañ yalin potgo timigek kosit agip!”

⁹ Gen yan iyinjakwan unjudon gin amin unun giptimi kilek tanban yalin potni timigek kosit agipgut.

Yo unun Sabat bisapmon altagit,

¹⁰ do Juda amin da kilek tagit amin yan iyiwit, “Abisok unun Sabat bisap. Gak gen teban yapmanjek yalin potgo timigek agisal.”

¹¹ Yanba yan yoyigit, “Amin unun nak anmilip ak unun da yan nayik, ‘Gak pidañ yalin potgo timigek kosit agip!’”

¹² Yanban iyiwit, “‘Gak pidañ yalin potgo timigek kosit agip!’ yan unun namin da gayik?”

¹³ Yesu amin morapmi da bikbigon da kili kigit, do kilek tagit amin unun namin da iyigit unun dima nandagit.

¹⁴ Don Yesu da Telagi Yut Madep da nagalon pigeke amin unun kanek yan iyigit, “Nandaki, gak kilek tal. Yo yokwi sanberkek dima aki. Aki kan sot agil unun yapmanjek yo jigisi da altan gamdisak.”

¹⁵ Iyinjban amin unun kin Juda amin yan yoyigit, “Yesu da nak anmilip agit.”

¹⁶ Yesu unun Sabat bisapmon yo yan agit, do Juda amin da wasanek yo yokwi anjingwit.

¹⁷ Mani Yesu da yan yoyigit, “Datno yik nandari mini pi agit da anan obisak, ae nakyo kisi yan gin asat.”

¹⁸ Yesu Sabat dakon gen teban yapgut, ae unun gin dima, Pinjkop unun naga dakon Datno yan yanek nak Pinjkop gat arip yan nandagit. Unun yagit do Juda amin da mibiltok anakba kimotjak

do nandawit unun si yapmanjek wagilsa anatan kimotjak yan nandaba teban tagit.

Pinjkop dakon Monji unun yan dagok anjibi

¹⁹ Juda amin da yan nandanakwa Yesu da gen kobogi yan yoyigit, “Nak asisi dayisat, Monji unun iyi da nandak nandagon yo kinda aripmi dima asak. Datni da yo asak unun kanek unun nan gin asak. Dat da pi asak, Monji kisi yan gin asak.

²⁰ Dat da Monji but dasi galak tan iminek yo morap asak unun Monji yolisak. Wasok agit unun si yapmanjek Dat da wasok masi masimi yolijnban ji unun pindagek tamtam yokdan.

²¹ Dat da amin kimakbi paban pidañakwa egip egip yomisak, unudeñ gin Monji da namin amin do egip egip yom do nandisak unun iyi dakon galaktok yolek yomisak.

²²⁻²³ Dat da amin kinda dakon anpakni dima kokwinikdak. Amin da Dat do man madep iman, yan gin Monji do man madep imni do anek amin kokwin agak pi kisi morap unun Monji do imin mudagit. Amin kinda Monji man madep dima imisak kan, Dat Monji yabekban pigit ununyo kisi man madep dima imisak.

²⁴ “Nak asisi dayisat, amin kinda nak dakon gen nandanek Dat yabekban pigim unun nandan gadan injak kan, unun amin egip egip dagok dagogi mini abidosak. Unun amin gen pi tamokon dima atjak. Unun kimot yipmanjek egip egip kili abidosok.

²⁵ Nak asisi dayisat, bisap kinda apdisak, ae kili abik, unun bisapmon amin kimakbi Pinjkop Monji dakon gen nandanek egip egip abidokdan.

26 Nido Dat unun iyikon egip egip tosok, do Monji kisi iyikon egip egip tan imjak do yan dagok agit.

27 Monji unun Amin Dakon Monji egisak, do Dat da yan mudan iban gen kokwin asak.

28 Nak da gen yosot unun do but morap dima ani. Bisap kinda apdisak, unun bisapmon amin morap kimakbi kokupmon pokgon unun Monji dakon gen nandanek

29 wanja kin mudokdan. Anpak kilegi awit amin unun pidanek kalugi egipdan. Ae anpak yokwi awit amin unun pidanek gen kokwin tamokon kwa gen kokwin amin da pasilni do yoyikdisak.”

Amin diwari kisi da Yesu dakon mibili yawit

30 Yesu da sanbenek yan yagit, “Nak naga da nandak nandagon yo kinda aripmi dima aben. Datno dakon gen nandanek gen kokwin asat. Naga dakon galaktok yolek dima asat, Dat nak yabekgit unun dakon galaktok yoldat, do gen kokwin kilegi asat.

31 “Pi asat unun jonigek naga do yan tenjenok aben kan, amin da nak dakon gen tagi dima nandan teban toni.

32 Mani amin kinda egisak ununyo kisi nak da pi asat unun jonigek yan tenjenok asak. Nak nandisat, gen yan tenjenok asak unun bamisi yosok.*

33 “Ji da amin yabekba Jonon kwa Jon da nak do yan kwok bamisi agit.

34 Miktim amin kinda da nak dakon gen anteban asak unun da yo madep dima asak. Mani ji yokwikon ban pulugan kini yan do Jon da yan kwok agit unun do dayisat.

35 Jon unun lam kinda da yan sonjek tenjenagit. Ji bisap pisipmisok unun dakon tenjeni do galak tawit.

36 “Mani pi asat unun yo kinda da jonigek nak do yan tenjenok asak unun da Jon da yan kwok agit unun yapmandak. Yo unun pi morap Datno da an mudoken do namgut unun. Unun anapbo asi Dat da nak yabekban pigim unun nandaba bamisi asak.

37 Datno nak yabekban pigim unun da iyi pi asat unun jonigek yan tenjenok asak. Ji tekni bisap kinda dima nandawit, bo tomni bisap kinda dima kawit.

38 Dat dakon geni ji dima abidon, nido amin yabekban pigit unun dima nandan gadan iman.

39 Pin kop da papiakon gen ton unun da egip egip dagok dagogi mini niman ji yan nandan. Yando, ji pini tebaisi anek manjenek nandan kokwinik mudon. Unun papia da nak do yan kwok asak,

40 mani ji da egip egip dagok dagogi mini abidok do nagon ap do dimasi galak ton.

41 “Nak amin da man madep namni do gen unun dima yosot.

42 Mani nandan damisat, ji Pin kop do but dasi dima galak tan iman.

43 Nak Datno da manon apbo ji da nak dima abidon. Mani amin kinda da iyi da manon apjak kan, ji tagisi abidoni.

44 Ji notji da man madep damni do nandan, mani Pin kop kaloni da man madep damjak do dima nandan. Ji yan anek nianon da nandan gadat ani?

45 “Nak Daron kinjek ji gen pikon depdisat yan dima nandani. Moses da ji panpulugosak yan nandan teban ton, mani dima. Moses da iyi gen pikon depdisak.

46 Moses da nak do gen mandagit. Geni do nandaba bami asak tam, nakyo kisi nandan gadan nabam.

⁴⁷ Mani unun gen mandagit unun do nandaba bami dima asak, do nikon da nak dakon gen do nandaba bami asak?"

6

Yesu da amin 5 tausen do jap yomgut

(Mt 14.13-21 ae Mk 6.30-44 ae Lk 9.10-17)

¹ Don Yesu Galili Pakbi idap teri kinda do wigigit. (Unun pakbi idap mani kinda Taiberias.)

² Yesu da wasok tapmimi ton anek sot amin panjkilek aban kawit, do amin morapmisi da bunon yol-gwit.

³ Yolakwa Yesu ilenon wikwan panjet kabini gat yikgwit.

⁴ Unun bisapmon Juda amin dakon Yapyap Bilak Madep kwan tagit.

⁵ Yesu amin morapmisi apba pindagek Pilip yan iyigit, "On minjat amin kabi do bret dukon ban yuman yomno noni?"

⁶ (Pilip si anjekwalek kok do yan iyigit. Yesu unun yan aken yan unun iyi kili nandagit.)

⁷ Yanban Pilip da kobogi yan iyigit, "Nin monen 200 danari ban bret yuman yomno amin kalon kalon da bret jimjimjok kinda aripmi dima timik timik agagi."

⁸ Yanban panjetni kinda mani Andru, unun Saimon Pita dakon padige, unun da Yesu yan iyigit,

⁹ "Monjisok kinda oni unun dakon bret timi 5 bali ban wasanbi unun gat ae tap kilap bamori gat tan iman. Mani on minjat amin morapyo do yomno aripmi dima asak."

¹⁰ Yanban Yesu da yagit, "Yoyinba minjat aminyo pabin yitni." Unun timon jon tim madep tagit. Wili 5 tausen yan da tilak pabin yikgwit.

¹¹ Yik mudanakwa Yesu da bret timigek Pinjok ya yan iyinjek amin yikgwit unun do yoban galaktokni

da aripmon nawit. Ae tap kilap timigek yan gin agit.

¹² Jap nanba aripmi anakwa Yesu da panjetni yan yoyigit, "Jap diwat nan diwaran unun kisi timik panmuwutni. Jimjimi kinda dima tan yokwi toni."

¹³ Yan yoyinban bret timi 5 bali ban wasanbi nan diwarikgwit unun yik madep 12 kabi similba tugawit.

¹⁴ Yesu da unun wasok tapmimi ton aban kanek amin da yan yawit, "Asisi, Pinjok da kombi amin miktimon yabet do yagit oni."

¹⁵ Amin da Yesu unun kila amin madepnin egi nimjak do anteban anen yan nandanakwa Yesu da butni pindak mudagit, do yopmanek iyi gin tobil ilenon wigigit.

Yesu pakbi idap kwenon baman baman kigit

(Mt 14.22-33 ae Mk 6.45-52)

¹⁶ Pilin pilindo panjetni pakbi idapmon pigiwit.

¹⁷ Anakwa pilin tanjakwan Yesu dima opban kan iyi gin bot kindakon wigek Kapaneam kokupmon kik do pakbi idap binap nan kiwit.

¹⁸ Kinakwa mirim madepsi anakwan pakbi madepsi tamalikgit.

¹⁹ Anakwan panjetni pakbi wayigek 5 bo 6 kilomita da tilak kinjek kanakwa Yesu pakbi idap kwenon baman baman bot da kapmatjok opban kanek pasalgwit.

²⁰ Pasalba Yesu da yan yoyigit, "Nak da naga obisat. Ji dima pasolni."

²¹ Yan yanban Yesu boron wisak do but galaksi nandawit. Boron wikwan unun bisapmon gin kokup kik do nandawit bot unudon akgit.

Amin da Yesu wisiwit

²² Gildat kinda do minjat amin kabi madep pakbi idap teri kinda do egipgwit unun sigin egipgwit. Egek yan nandawit, apma bot

kalonji kinda gin tagit, mani Yesu unun boron panjetni gat dima wigiwit. Panjetni dagin wigek kiwit.

²³ Yanj nandanek egakwa bot diwari Taiberias kokup da apgwit. Abin Amin Tagi da bret gisamigek yoban nawit, unun kokup da kapmatjok panabin akgwit.

²⁴ Anakwa amin da Yesu gat panjetni gat dima ekwan yan pindagwit, do bot timigek Kapaneam kokupmon Yesu wisin kok do kiwit.

Yesu unun Kwen Kokup dakon bret

²⁵ Kin pakbi idap teri kinda Yesu kanqwan yan iyiwit, “Yoyinjet, gak ni bisapmon idon abil?”

²⁶ Yanja Yesu da yan yoyigit, “Asisi dayisat, ji bret dabo nanek butji tugawit unun do anek nak wisin anan oben. Wasok tapmimi ton doliko pindagek unun tilak dakon mibili nandawit, unun do anek dima oben.

²⁷ Ji jap tan yokwi togi pak do pi dima ani, egip egip dagok dagogi mini dakon jap unun pak do pi ani. Jap unun Amin Dakon Monji da damdisak. Yan asak do Pinjok Dat da tilak agit.”

²⁸ Yanban iyiwit, “Nin niansi anek Pinjok dakon pi anen?”

²⁹ Yanja Yesu da yan yoyigit, “Pinjok dakon pi unun yan: Ji Pinjok da amin yabekban apgut unun nandan gadan imni.”

³⁰⁻³¹ Gen unun yanban yan iyiwit, “Babiknin da miktim kibiri timon mana nawit. Unun dakon gen Pinjok da papiakon yan mandabi da tosok:

‘Kwen Kokup dakon bret amin do yoban nawit.’

Do gak nian abi? Tilak tapmimi ton niansi kinda nan abi kanek nandan gadan gamner?”

³² Yanja Yesu da yan yoyigit, “Asisi dayisat, Kwen Kokup dakon bret Moses da dima damgut. Datno da Kwen Kokup dakon bret bamisi ji do damisak.

³³ Amin Kwen Kokup da pin miktimon minjat amin morapyo do egip egip yomisak unun Pinjok dakon bretni.”

³⁴ Yanban iyiwit, “Amin tagi, unun bret bisapmi bisapmi nin do nibi.”

³⁵ Yanja Yesu da yoyigit, “Nak naga egip egip dakon bret. Amin kinda nagon apjak kan, jap do ae sanbenek dima akdisak, ae amin kinda nak nandan gadan namjak kan, pakbi do ae sanbenek dimasi akdisak.

³⁶ “Nak yan dayit, ji nak kili nandawit mani sigin dima nandan gadan namanj.

³⁷ Dat da minjat amin morapyo namisak unun da nagon apdan. Amin morap nagon aban aripmi dima yolbo kini.

³⁸ Nido nak naga dakon galaktok yolek Kwen Kokup da dima pigim. Namin da nak yabekgit nak unun dakon galaktok yol do pigim.

³⁹ Datno nak yabekban pigim unun dakon galaktok unun yan: Nak Datno da amin kili namgut unun kinda dima yipbo pasiljak. Mibi gildaron kisisi pabo pidoni.

⁴⁰ Datno dakon galaktok unun yan: amin morap Monji kanek nandan gadan imni, unun kisisi egip egip dagok dagogi mini do amin ani do nandisak. Ae mibi gildaron kisisi pabo pidoni do nandisak.”

⁴¹ Yesu da nak naga bret Kwen Kokup da pigim yan yagit do Juda amin da nandaba yokwi tok an iminjek gen morapmi yawit.

⁴² Yan yawit, “On Yesu, Josep dakon monji gin, ma? Menji ae datni unun nandan yomamanj.

'Nak Kwen Kokup da pigim' yan nianjon da yosok?"

⁴³ Yanba Yesu da yoyigit, "Ji nandaba yokwi tok anek disi gen gen dima abit.

⁴⁴ Dat da nak yabekban pigim. Amin kinda iyi da galak togon nagon aripmi dima apjak. Dat da nandak nandakni antagap aban nagon tagi opjak. Ae mibi gildaron nak da kimoron nanj abo pidokdisak.

⁴⁵ Kombi amin da papiakon gen yanj tonj:

'Pinjkop da minjat amin morapyo yoyindetdisak.'

Amin morap Dat dakon gen do mirak panek nandak nandak panj unun nagon obanj.

⁴⁶ Miktim amin kinda da Dat dimasi kagit. Amin unun Pinjkop gat egipgumal da apgut unun dagin Dat kagit.

⁴⁷ Nak asisi dayisat, nandanj gadat asak amin unun egip egip dagok dagogi mini do amin asak.

⁴⁸ Nak naga egip egip dakon bret.

⁴⁹ Babikji miktim kibiri timon mana nawit unun kimak mudawit.

⁵⁰ Mani bret Kwen Kokup da pigit, amin da unun nanek aripmi dima kimotni.

⁵¹ Nak egip egip dakon bret Kwen Kokup da pigim. Amin kinda unun bret nosak kanj, egip egip dagok dagogi mini egipjak. Bret unun yomdisat unun naga dakon sabamno, miktim amin da egip egip abidoni do yomdisat."

⁵² Yanj yanban Juda amin da iyigin gen emat madepsi anek yawit, "Unun amin nianjon da sabamni niban nonenj do yosok?"

⁵³ Yanba Yesu da yanj yoyigit, "Asisi dayisat, ji Amin Dakon Monji dakon sabam ae yawiyo dima noni kanj, jikon egip egip dima tanj damjak.

⁵⁴⁻⁵⁵ Sabamno unun jap bamisi ae yawino unun pakbi bamisi, do amin kinda nak dakon sabamno ae yawino nosak kanj, egip egip dagok dagogi mini egipjak. Anjakwan mibi gildaron kimoron nanj abo pidosak.

⁵⁶ Nak dakon sabamno ae yawino nosak amin unun nagon egakwan nak unun aminon egipbenj.

⁵⁷ Dat egip egipmi tonj da nak yabekban pigim. Unun egisak do anek nak egisat. Unun da tilak nak egisat do anek nak nosak amin unun kisi egipjak.

⁵⁸ Bret on dasi Kwen Kokup da pigit. Kalip babikji bret unun nanj egek don kimakgwit. On bret unuden dima. Amin kinda bret on nosak kanj, unun amin egip egip dagok dagogi mini egipjak."

⁵⁹ Yesu gen on Kapaneam kokupmon Juda amin da muwut muwut yutnon egek amin yoyinj degek yagit.

Egip egip dagok dagogi mini dakon gen

⁶⁰ Yesu da gen unun yanban nandanej panjetni morapmi da yanj yawit, "Gen on yosok unun jigisi. Namin da aripmi abidosak?"

⁶¹ Panjetni da gen unun do yanba yokwi tok aba buri pindagek yanj yoyigit, "Gen unun do nandanj gadatji witdal kisak, ma?"

⁶² Ji kanjakwa Amin Dakon Monji kalip egipgut kokupmon aeni tobil wigisak kanj, ji nianj nandani?

⁶³ Telagi Wup da iyi amin egip egip dagok dagogi mini yomisak. Amin da iyi egip egip dagok dagogi mini aripmi dima timitni. Gen dayisat unun da Wup egip egip damisak unun jikon anabisak.

⁶⁴ Mani jikon da amin diwari nandanj gadat dima anj." (Nandanj gadat dima awit amin unun Yesu da pini wasanej agiron da kili nandanj yominj mudagit. Ae namin da uwal

da kisiron yipjak unun kili nandanimgut.)

⁶⁵ Yesu da sanbenjek yan yagit, “Mibili yan do nak yan kili dayigim, ‘Amin kinda Dat da dima antagap asak kan, nagon aripmi dima opak.’”

⁶⁶ Yesu da gen unun yoyinban pan-detni diwar*i* tobil kinjek Yesu sanbenjek dima yolgwit.

⁶⁷ Yan anakwa Yesu pan-detni 12 kabi yan yoyigit, “Ae jiyo kisi nepman dek kikedan?”

⁶⁸ Yoyinban Saimon Pita da kobogi yan iyigit, “Amin Tagi, nin namonon kinen? Gak dakon gen da egip egip dagok dagogi mini nimisak.

⁶⁹ Nin nandan gadat anek yan*si* nandaman, gak Pin*kop* dakon Telag*i* Amini.”

⁷⁰ Yanban Yesu da yoyigit, “Nak ji 12 kabi manjigim, mani ji kabikon da kinda unun Sunduk yombem.”

⁷¹ (Unun Judas, Saimon Iskar*iot* dakon monji do yagit. Unun pan-detni 12 kabikon nani kinda, mani unun bin amin do Yesu uwal da kisiron yipgut.)

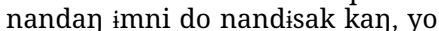
7

Imal Yut Kaben Bilagon Yesu Jerusalem kigit

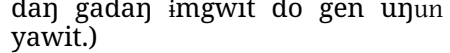
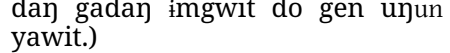
¹ Unun da kwenon Yesu Galili Provinskon gin agipgut. Juda amin da Yesu si an*at*no kimotjak yan nandawit, do Judia Provinskon agip do dima nandagit.

² Juda amin dakon Imal Yut Kaben Bilak unun dakon bisap kwan tanakwan

³ Yesu dakon padik padikni da yan iyiwit, “Gak on kokup yipmanek Judia Provinskon kinjek wasok tapmimi ton anaki pan-detgoni da koni.

⁴ Amin kinda amin morapmi da nandanimni do nandisak kan, yo

pasili dima asak. Gak yan asal do amin morapmi da dabilon abi koni.”

⁵ (Padik padikniyo kisi dima nandangadanimgwit do gen unun yawit.)

⁶ Yanba Yesu da yoyigit, “Ji galak tokjikon tagi agipni, mani nak dakon bisap unun dima kwan*t*ak.

⁷ Miktim amin morap da ji nandaba yokwi tok aripmi dima an damni, mani nak anpak yokwi an unun do yan kwok asat, do unun do nandaba yokwi tok an naman.

⁸ Ji jap noknok bisap madep do Jerusalem kini. Nak dakon bisap dima ak, do naga dima kiken.”

⁹ Gen unun yan yanek Galili Provinskon sigin egipgut.

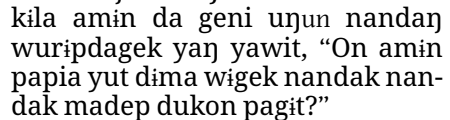
¹⁰ Mani padik padikni jap noknok bisap madepmon kin mudan*ak*wa noman da dima, pasilikon da bunon don kigit.

¹¹ Unun bilak bisap madepmon Juda amin dakon kila amin da Yesu wisin*ek* yan yawit, “Unun amin dukwan egisak?”

¹² Yan yanakwa amin kabi madep Jerusalem egipgwit da gen pisigon da gen yawit. Diwar*i* da “Unun amin tagisi” yan yawit. Ae diwar*i* da “Dima, unun amin top pan*k*ewaldak” yan yawit.

¹³ Mani Juda amin dakon kila amin do pasalek mibilni noman dima yawit.

¹⁴ Jap noknok bisap madep binap*g*wan Yesu unun Telag*i* Yut Madep unun da nagalon p*ig*ek amin yoyin dekgit.

¹⁵ Anakwan Juda amin dakon kila amin da geni unun nandanwuripdagek yan yawit, “On amin papia yut dima wigek nandak nandak madep dukon pagit?”

¹⁶ Yan yanba yoyigit, “Gen unun dayin dekd*at* unun naga dakon gen

dima. Pinjkop yabekban pigim unjun dakon gen nanj dayisat.

¹⁷ Amin kinda Pinjkop dakon gen guramitjak kan, unjun da geno dakon mibili tagi nandisak. Pinjkop dakon gen nanj yosot, bo naga da nandak nandagon da yosot unjun tagi kokwinitjak.

¹⁸ Amin kinda iyi dakon gen yosok, unjun amin iyi man madep pak do yosok. Mani amin kinda yabet amini man madep pasak do nandisak unjun amin topni mini, amin kilegisi.

¹⁹ Kalip Moses da gen teban damgut, mani jikon da amin kinda da unjun gen teban dima guramikdak. Ji nak nido nikba kimokgej do nandanj?"

²⁰ Yanban kobogi yanj iyiwit, "Konj kinda gagon egisak. Namun da gikban kimokgi do nandisak?"

²¹ Yanba Yesu da yanj yoyigit, "Nak wasok tapmimi tonj kalonj kinda agim unjun do wiripdakgwit.

²² Kalip Moses da monjisi dakon giptim mandak dakon anpak ani do dayigit. (Asi, Moses iyi dima wasanek agit, babikji Abraham da wasanek agit.) Ji Moses dakon gen teban yolek monjisi dakon giptim Sabat bisapmon kisi mandan.

²³ Ji Moses dakon gen teban dima yapni do anek monjisi dakon giptimni Sabat bisapmon kisi mandan gin. Ji yanj anj, do nak da Sabat bisapmon amin kinda anjmilip agim unjun do butjap nido nandanj nanmanj?

²⁴ Ji dabil dagin pindagek nandanj kokwin anj. Yo morap kokwin agak bamisi ani kanj unjun tagisi."

Yesu unjun nianjen amin kinda?

²⁵ Jerusalem kokup papmon amin diwaru da yawit, "On amin nanj kila amin da anakba kimotjak do nandanj, ma?"

²⁶ Kabit, nomansi agek gen yanjakwan gen kinda dima iyanj. Kila amin da asi unjun Kristo yanj nandanj imanj?

²⁷ Unjun amin kokupni unjudon yanj nandanj imamanj. Kristo apjak bisapmon amin da dukon amin kinda yanj dima nandanj imdanj."

²⁸ Yanj yanjakwa Yesu unjun Telagi Yut Madep da nagalon amin yoyinj degek gen papmon da yanj yagit, "Ji nak dakon mibilno ae kokupno dukwan tosok unjun nandanj. Mani nak naga da galak togon dima pigim. Datno nak yabekban pigim unjun topni minisi. Ji unjun dima nandanj imanj,

²⁹ mani nak unjun gat egipgumak, ae unjun da nak yabekban pigim, do unjun nandanj imisat."

³⁰ Gen unjun yanban nandanjek dam tebanon yip do awit, mani bisapni dima agit do amin kinda da dima abidagit.

³¹ Amin morapmi da nandanj gadanj iminjek yanj yawit, "Amin kinda da don abinjek on amin da wasok tapmimi tonj asak unjun yapmanjek morapmisi asak? Aripmi dima, do on Kristo bo?"

Yesu abidok do obip amin yabekgwit

³² Amin da Yesu do gen pisigon da yanj nandat anj iminjakwa Parisi amin da nandawit. Nandanjek mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat Parisi amin gat da Yesu abidok do obip amin yabekgwit.

³³ Anakwa Yesu da gen yanj yagit, "Nak bisap pisipmisok ji gat egek yabekban pigim aminon tobil wigikenj.

³⁴ Wigapbo ji nak wisikdanj, mani dima nandakdanj. Ae nak da kokup egipbenj unjudon ji aripmi dima wigikdanj."

³⁵ Yanban Juda amin dakon kila amin da notni yoyin yoyin anek yan yawit, “Unun dukwan kinakwan dima konej do yosok? Juda amin notnin Grik amin kabikon ekwan unudon kinjek Grik amin yoyin det-jak do yosok?”

³⁶ Unun da yan yak, ‘Wigapbo ji nak wisikdan, mani dima nandak-dan.’ Ae ‘Ji nak da kokup egipben unudon aripmi dima wigikdan’ yan yak. Gen unun nianon da yak?”

Yesu da pakbi egip egipmi ton do yagit

³⁷ Jap noknok bisap madep egipgwit unun dakon mibi gildat unun bisap madepsi. Unun bisapmon Yesu da pidan agek gen papmon da yan yagit, “Amin kinda pakbi do asak kan, nagon abinjak nosak.

³⁸ Amin kinda nak nandan gadan namjak kan, Pinjop gen da yosok unun da aripmon burikon da pakbi morapmi egip egipmi ton dasi pak anan kikkisak.”

³⁹ (Yesu nandan gadan imni amin da don Telagi Wup abidoni do gen unun yagit. Unun bisapmon Yesu man madep dima pagit, do Telagi Wup dima yobi.)

Amin da wasen ki kabi bamot awit

⁴⁰ Amin diwari da Yesu da gen yagit unun nandanek yan yawit, “Asisi, on Kombi Amin Pinjop da yabekban miktimon pisak do yagit oni.”

⁴¹ Yanakwa diwari da yawit, “On amin unun Kristo.”

Ae diwari da yawit, “Dima. Kristo unun Galili Provinskon da dima altosak.

⁴² Pinjop da papiakon gen yan tosok: Kristo unun kila amin madep Dewit dakon yawi diwat kabikon da altosak. Unun kalip

Dewit da egipgut kokup Betlehem unudon altokdisak.”

⁴³ Amin da Yesu do nandak nandak yan panjek wasen ki kabi bamori awit.

⁴⁴ Diwari da dam tebanon yip do nandawit, mani amin kinda da dima abidagit.

Kila amin da Yesu dima nandan gadan imgwit

⁴⁵ Obip amin unun tobil mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat Parisi amin garon kwa yan yoyiwit, “Ji nido unun amin dima abidan awen?”

⁴⁶ Yanba obip amin da yoyiwit, “Amin kinda da unun amin da gen yosok unuden kinda dima yagit.”

⁴⁷ Yanba Parisi amin da yoyiwit, “Ji kisi bo panjewalak?”

⁴⁸ Kila amin kinda bo Parisi amin kinda da unun amin dimasi nandan gadan imgut.

⁴⁹ Unun amin kabi madep gen teban dima nandaba pisosok, do Pinjop da unun amin kabi jobit timitni do yagit.”

⁵⁰ Nikodemus, unun kalip Yesukon kigit, unun kila amin gat Parisi gat da kabikon nani kinda. Unun da yan yoyigit,

⁵¹ “Gen tebanin da yan yosok, Amin kinda iyi dakon mibi!ni dima yanban nandanek isal dogin yokwi al yan aripmi dima iyigi.”

⁵² Yan yanban iyiwit, “Gak kisi Galili amin, ma? Gak Pinjop da papiakon gen ton unun pakyansi manjinjek nandaki kan, kombi amin kinda Galili Provinskon da aripmi dima altokdisak yan nandakdisal.”

Mijat kinda yokwi agit unun Yesukon anan apgwit

⁵³ Yan iyinakwa amin kisi yut-nikon kin kin awit.

8

1 Mani Yesu Henj Olipmon wigigit.

2 Wisa dagokdosi aeni Telagi Yut Madep da nagalgwan pigakwan amin morapmi iyikon apgwit. Abinjakwa Yesu pabin yigek amin yoyin dekgit.

3 Anjakwan gen teban yoyindet gat Parisi amin gat da minjat kinda abidan anapgwit. Amin da kanakwa unun minjat da yumabi agit. Anabin amin da dabilon yipba

4 agakwan Yesu yan iyiwit, "Yoyindet, on minjat da yumabi si anjakwan amin da kanj.

5 Gen tebanon Moses da gen kinda yagit unun yan: minjat unuden tipban anakba kimotjak. Gak da unun do nian nandisal?"

6 Yesu da gen yokwi kinda yanban gen pikon yipne yan nandanek ankwalgwit. Mani Yesu gawak pikeg kisiri da miktimon kilda mandagit.

7 Anjakwan gen sigin iyinjakwa pidanek yan yoyigit, "Jikon da amin kinda yokwi kinda dima agit kanj, unun amin da mibiltok minjat da kwenon tip anjatjak."

8 Yan yanek aeni gawagek miktimon kilda mandagit.

9 Gen unun yanban nandanek amin iyi kalon kalon kin kin awit. Bilakni morapmi amin da mibil tanek kinjakwa bilakni kalonisok amin da bunon kiwit. Kin mudanakwa Yesu iyi gin egakwan minjat unun inamnikon akgit.

10 Agakwan Yesu pidan agek yan iyigit, "Minjat, amin morap unun dukwan ken? Amin kinda gen pikon gep do dima akdak on?"

11 Yanban minjat da yagit, "Amin tagi, amin kinda dima akdak."

Yanban Yesu da iyigit, "Nakyo kisi gen pikon dima gepben. Gak kin aego yo yokwi dima aki."

Yesu unun miktim dakon tenjeni

12 Yesu da minjat aminyo yan yoyigit, "Nak naga miktim dakon tenjeni. Amin kinda nak noljak kanj, unun amin pilin tukgwan dima agipjak. Egip egip dakon tenjeni da unun aminon tosak."

13 Yan yanban nandanek Parisi amin da Yesu yan iyiwit, "Gak gaga nan jonigek gaga do yankwok asal, do nandano bami dima asak."

14 Yanba Yesu da gen kobogi yan yoyigit, "Unun asi, nak naga jonigek yankwok asat. Nak dukwan da apgum ae dukwan kiken unun nandisat, do yankwok asat unun bamisi yosot. Mani nak dukwan da apgum ae dukwan kiken unun ji dima nandanj.

15 Ji amin kokwin an unun miktim da anpagon kokwin an. Nak amin kinda dima kokwinikdat.

16 Mani nak amin kokwin abom tam bamisi kokwinikgom. Nido nak naga gin amin kokwin dima asat, Datno nak yabekban pigim unun da nak anpuluganban kokwin amak.

17 Ji da gen tebanon gen yan tosok, Amin bamori da gen kalonj nanjin yankwok amal kanj, unun da gen bami asak.

18 Nak naga nan jonigek naga do yankwok asat, ae Dat nak yabekban pigim ununo kisi nak nan jonigek yankwok asak."

19 Yanban Parisi amin da yan iyiwit, "Datgo dukwan egisak?"

Yanba yoyigit, "Ji nak dima nandan nama, ae Datno kisi dima nandan iman. Nandan nama tam, Datnoyo kisi tagi nandan ibam."

20 Yesu unun Telagi Yut Madep dakon buri kinda paret yopgwit unudon egek amin yoyin degek gen unun yagit. Mani bisapni dima agit, do amin kinda da dima abidagit.

Yesu da iyi kisak kokupmon aripmi dima kini do yagit

21 Yesu da sanbejek amin yan yoyigit, “Nak depman kiko ji nak wisikdan, mani yokwisi tan daminjakwa kimotdan. Nak da kikenon aripmi dima apni.”

22 Gen yan yanban nandanek Juda amin da iyi gin yan yawit, “‘Nak kikenon aripmi dima apni’ yan unun nido yosok? Iyi nan anagek kimot do yosok?”

23 Yanba Yesu da yan yoyigit, “Ji migon amin. Nak kwen amin. Ji miktim amin, mani nak miktim amin dima.

24 Yando, kili dayit, ji yokwisi tan daminjakwa kimotdan. Ji nak Unun Amin yan dima nandan gadan namni kan, yokwisi tan daminjakwa kimotdan.”

25 Yanban iyiwit, “Gak namin?”

Yanba Yesu da yoyigit, “Nak kili dayigim da dayin anan obisat.

26 Ji dakon anpak kokwinigek gen morapmisi tagi yoken. Mani Amin nak yabekban pigim unun top dima yosok. Gen morap unun yanban nandagim unun ban miktim aminon yan tenjenosot.”

27 Gen unun yoyinjakwan Datni do yosok yan dima nandawit,

28 do Yesu da yan yoyigit, “Ji Amin Dakon Monji anenagek nak Unun Amin yan nandan namdan. Unun bisapmon nak naga da nandak nandagon yo dima asat yan nandakdan. Dat da nayin dekgit unun banjin yosot yan nandakdan.

29 Nak yabekban pigim amin unun nak gat ekwamak. Bisapmi bisapmi nak Dat dakon galaktok yoldat, do dima nepman dekdak.”

30 Gen unun yanjakwan gin amin morapmi da nandanek nandan gadan imgwit.

Gen bami da amin pulugan yopdisak

31 Yesu da Juda amin nandan gadan imgwit yan yoyigit, “Nak dakon gen guramitni kan, nak dakon panjetnoni bamisi egipdan.

32 Yan egek gen bami nandan pisanba unun da pulugan depdisak.”

33 Yanban yan iyiwit, “Nin Abraham dakon babikni kabi ekwaman. Nin bisap kindakon amin kindakon oman monjini dima egipguman. Do nianon da amin taginin da kisiron da pulugan kinen do yosol?”

34 Yanba Yesu da gen kobogi yan yoyigit, “Nak asisi dayisat, amin morap yokwi an unun yokwi dakon oman monjini ekwan.

35 Oman monji amin yuri kindagat toktogisi dima ekwan. Monji dagin toktogi ekwan.

36 Yando, Monji da pulugan depjak kan, ji wagisi pulugan depbi.

37 “Ji Abraham dakon amin kabi yan nandan damisat. Mani nak dakon gen abidok do dima nandan, do nikba kimokgen do nandan.

38 Datno da yo morap noligit unun do dayisat. Ae datji da anpak ani do dayigit, ji unun ban an.”

39 Yanban nandanek Juda amin da yan iyiwit, “Datnin unun Abraham.”

Yan yanba Yesu da yoyigit, “Ji asi Abraham dakon monjini tam, Abraham da iyi anpak agit unun ban abam.

40 Pinkop da gen bami morap yanban nandagim unun ban dayisat. Anapbo ji nak nikba kimokgen do nandan. Abraham yan dima agit.

41 Ji datji dakon anpak unun banjin an.”

Yanban iyiwit, “Nin gwamda dima. Datnin unun Pinkop kalon gin.”

42 Yanba Yesu da yan yoyigit, “Nak Pinkop gat egipgumak da

pigim. Nak naga da galak togon dima pigim. Pinjop da yabekban pigim, do Pinjop unun asi Datji tam, ji da nak do but dasi galak tan nabam.

⁴³ Gen yosot unun ji da dima nandaba pisosok. Nido geno abidok do dima nandan.

⁴⁴ Ji datji Sunduk unun dakon monjini egek galaktokni yol do tagisi nandan. Kalipsi wasok wasogikon amin dapdap kinda egipgut. Gen bami unun iyikon dima tosok, do gen bami unun dima yoldak. Unun top gen dakon datni egisak, do iyi dakon gen yanek top yosok.

⁴⁵ Mani nak gen bami yosot, ae ji geno do nandaba bami dima asak.

⁴⁶ Nak yokwi asat yan nandan, ma? Yan nandan kan yokwi asat unun ji da tagi antenten ani. Mani gen bami yosot kan, nido geno do nandaba bami dima asak?

⁴⁷ Pinjop dakon amin ekwan unun da gen morap yosok unun nandan. Mani ji Pinjop dakon amin dima ekwan, do geni dima nandan.”

Yesu gat Abraham gat dakon gen

⁴⁸ Yesu da gen yan yanban Juda amin da yan iyiwit, “Gak Samaria amin kinda, kon kinda da gak da buron egisak. Unun gen bami yoman?”

⁴⁹ Yanba Yesu da yoyigit, “Nak da buron kon kinda dima egisak. Nak da Datno nandabo wukwan iminapbo, ji da nak do nandaba pisak.

⁵⁰ Amin da nandaba wukwan namni do pi dima asat. Amin kinda gen kokwin amin egisak, unun da mano wukwisi tosak do pini asak.

⁵¹ Nak asisi dayisat, amin kinda da nak dakon gen guramitjak kan, unun amin dimasi kimotjak.”

⁵² Yanban nandanek Juda amin da Yesu yan iyiwit, “Yan yanaki gak da

buron kon kinda asisi egisak yanji nandaman. Abraham gat kombi amin gat unun kisi kimakgwit, mani gak da yosol ‘Amin kinda da nak dakon gen guramitjak kan, unun amin dimasi kimotjak.’

⁵³ Gak datnin Abraham unun yapmandat yan nandisal, ma? Abraham gat kombi amin gat kili kimakgwit. Gak nianjen amin kinda yan nandisal?”

⁵⁴ Yanba Yesu da yan yoyigit, “Nak amin da nandaba wukwan namni do pi aben kan, mano pinbisi asak. Mani Datno da mano madepsi tosak do pini asak. Ji da Datno do unun nin dakon Pinjop yan yon.

⁵⁵ Ji unun dima nandan iman, mani nak nandan imisat. Nak naga dima nandan imisat yan yoken kan, ji yombem gin top amin aken. Mani nak nandan iminek geni guramikdat.

⁵⁶ Babikji Abraham unun nak dakon bisap kok do tagisi nandagit. Unun kanek but kwaktok nandagit.”

⁵⁷ Juda amin da gen unun yanban nandanek yan iyiwit, “Gak dakon bilakgo 50 dima anjakwan gak da nak Abraham kagim yan yosol, ma?”

⁵⁸ Yanba Yesu da yan yoyigit, “Nak asisi dayisat, Abraham dima altanakwan nak kili egipgum da egisat.”

⁵⁹ Yan yanakwan tip timigek anakba kimotjak do nandawit. Mani Yesu unun pasilek Telagi Yut Madep dakon nagal yipmanek wanga kigit.

9

Amin dabili mini kinda dakon gen

¹ Yesu kosit agek amin dabili mini kinda meni da yan anjalagit kagit.

² Kanjakwan panjetni da yan iyiwit, “Yoyinjet, namin da yokwi aban on amin dabili mini da altagit. Iyi agit bo meni datniyo da agimal?”

³ Yanba Yesu da yoyigit, “On amin iyi yokwi agit bo ae men datniyo da yokwi agimal unun do dima. Pinjop da wasok kinda on aminon noman aban amin da koni do dabili mini altagit.

⁴ Pinjop da nak yabekban apgum unun dakon pini gildat kalba anenji. Pilin tokdisak. Amin kinda da kalbi pi aripmi dima asak.

⁵ Nak miktimon egisaron nak naga on miktin dakon tenjeni.”

⁶ Yesu gen unun yanek miktimon ilip sulek miktin gat dagapmikban nenak aban dabili mini amin da dabilon wiririkgit.

⁷ Yan anek iyigit, “Gak kin Silom Pakbi Idapmon pakbi soki.” (Silom dakon mibili unun “Yabekbi.”) Dabili mini amin unun kin pakbi son dabili sintanjakwan yomanikon apgut.

⁸ Apban kokup isalni gat ae yo do bisit yanjakwan kawit amin gat da yan yawit, “On amin unun kalip yigek amin da monen imni do bisit yoyigit unun amin bo?”

⁹ Diwari da yawit, “Asi, on unun amin.” Anakwa diwari da yawit, “Kagiman amin unun yombem, mani on unun amin dima.”

Yan yanakwa amin unun iyi yan yoyigit, “Nak unun mani.”

¹⁰ Yanban iyiwit, “Nianji anek dabilgo kilek tak?”

¹¹ Yanba gen kobogi yan yoyigit, “Amin kinda mani Yesu yan iyan unun da miktin ban nenak wasanek dabilnokon wiririgek yan nayik, ‘Gak kin Silom Pakbi Idapmon pakbi soki.’ Yan nayinban kin pakbi sonjek dabilno kilek tanban yo pindat.”

¹² Yanban iyiwit, “Unun amin dukwan egisak?”

Yanba yoyigit, “Nak dima nandisat.”

Parisi amin da dabili sintagit amin unun dakon geni yawit

¹³ Amin dabili mini egipgut da sintagit unun iyan anan Parisi aminon kiwit.

¹⁴ Yesu da miktin ban nenak wasanek dabilnokon wiririkban sintagit unun Sabat bisapmon agit.

¹⁵ Unun do anek Parisi amin da aeni iyiwit, “Dabilgo nianji anek kilek tanban sintal?”

Yanba yagit, “Unun da nenak dabilnokon wiririkban pakbikon suganek sintat da yo pindakdat.”

¹⁶ Yanban Parisi amin diwari da yan yawit, “Unun amin Sabat dakon gen teban yapmandak, do Pinjop da dima yabekban apgut, yan nandaman.”

Mani diwari da yawit, “Unun yokwi pakpak amin tam wasok tapmimi ton yan dima aban.” Parisi amin gen bamori yan yanek wasen ki kabi bamori awit.

¹⁷ Aeni dabili sintagit amin yan iyiwit, “Unun amin wasok aban dabilgo sintak amin do nianjen amin kinda yan nandisat?”

Yanba yagit, “Unun kombi amin kinda.”

¹⁸ Juda amin da unun amin dabili mini egipgut da sintagit unun do nandaba bami dima agit. Yan nandawit do unun amin dakon meni datniyo apjil do gen yipgwit.

¹⁹ Gen yipba kwan apbal yan yoyiwit, “Asi on monji jil dakon? Dabili mini altagit yan yomal amin on unun? Yan kan nian anek dabili kilektak?”

²⁰ Yoyinba meni datniyo da yan yoyigimal, “Asi, on monji nit dakon, dabili mini nan meni da yan analagit.

²¹ Mani nianon da dabili sintak unun nit dima nandamak. Ae namin da dabili aban pisak, ununyo

kisi nit dima nandamak. Uñun amin madep kili agit, do iyinan iyinba kobogi tagi dayisak.”

²² Juda amin dakon kila amin da gen teban kinda yan yipgwit, Amin kinda da Yesu unun Kristo yan yosak kan, unun amin Juda amin da muwut muwut yutnon dimasi wigisak. Gen teban yan yipgwit, do menji datni da Juda amin do pasalek yan yagimal,

²³ “Unun amin madep kili agit, do iyin nan iyinba kobogi dayisak.”

²⁴ Kalip dabili mini egipgut amin unun ae kosiri kinda gat iyinba opban yan iyiwit, “Pinjok man madep iminjek yan teban tok tebaisi kinda anjek gen bami gin yoki. Unun amin unun yokwi pakpak amin kinda yan nandaman.”

²⁵ Yanba amin unun da gen kobogi yan yoyigit, “Unun amin unun yokwi pakpak amin kinda bo dima unun dima nandisat. Mani yo kalonji nandisat, unun nak dabilno mini egipgum da abisok sintosot.”

²⁶ Yanban iyiwit, “Unun da nianjsi anjamik? Nianjon da dabilgo sintak?”

²⁷ Yanba yoyigit, “Nak kili dayiko dima nandayin. Ae nido sigin nandak do yon? Ji kisi panjetni egip do anjek yon, ma?”

²⁸ Yanba yokwi tok an iminjek gen yan iyiwit, “Gak unun amin dakon panjetni, mani nin Moses dakon panjetni ekwaman.”

²⁹ Pinjok da Moses gen iyigit yan nandaman, mani unun amin dukwan da apgut unun nin dima nandaman.”

³⁰ Yan yanba yoyigit, “Ji da gen njaknjawarisi kinda yon. Unun amin da dabilno anmilip ak, mani ji da unun amin dukwan da apgut unun nin dima nandaman’ yan yon.”

³¹ Pinjok da yokwi pakpak dakon geni dima nandan yomisak yan nandaman. Mani amin galaktokni

yolek gawak iman amin unun geni nandan yomisak.

³² Amin kinda dabili mini menji da yan anjalagit nan amin kinda da wasok aban dabili pisagit yan kinda dima nandagiman. Miktim wasok wasogikon da egi anjan obinjek abisok ekwamanon gen bin kinda yan dima nandaman.

³³ Unun amin Pinjok da dima yabekban apgut tam, yo kinda aripmi dima aban.”

³⁴ Yanban Parisi amin da unun gen nandanek yan iyiwit, “Menjo da gak anjalagiron da abisok ekwamanon yokwigo madepsi tan gamgwit da tan gaman, do gak nido nin niyin dekdal?” Yan yanjek yolba wanja abigigit.

Nandan gadatni mini amin unun dabili mini yombem

³⁵ Yesu da yolba abigigit dakon gen unun nandanek wisin kan yan iyigit, “Gak Amin Dakon Monji nandan gadan imisal bo dima?”

³⁶ Yanban yan iyigit, “Amin tagi, Amin Dakon Monji unun namin? Nayinbi unun amin nandan gadan iben.”

³⁷ Yan yanban Yesu da yan iyigit, “Gak unun amin kili kal. Gen gayisak amin unun mani.”

³⁸ Yanban amin unun da yan iyigit, “Amin Tagi, nak nandan gadan gamisat.” Yan yanjek gawak imgut.

³⁹ Anjakwan Yesu da yan yagit, “Nak miktimon gen kokwin ak do pigim. Yando, dabili mini amin unun sintoni, ae dabili sinton amin unun dabili mini ani.”

⁴⁰ Parisi amin diwari kapmatjok akgwit unun da gen unun nandanek yan iyiwit, “Nin kisi dabilnin mini ekwaman yan yosol, ma?”

⁴¹ Yanba Yesu da yan yoyigit, “Ji dabilji mini ekwan tam, yokwisi mini. Mani ‘dabilnin ton’ yan yon,

do yokwisi dakon gen unun sigin
tanj daminj ananj kisak.”

10

Yesu unun sipsip kila amin tagisi

¹ Yesu da sanjenek yan jagit,
“Nak asisi dayisat, amin kinda sip-
sip dam dakon wigat nanj dima
pigek kosit njwaknjwarikon da dam
irak pigisak kan, unuden amin unun
kabo noknok ae amin dapmanjek
yoni gwayan amin.

² Mani wigat nanj pigisak amin
unun sipsip dakon kila amin.

³ Wigat kila amin da unun amin
do yoma witald iban pigisak. Pigi
sipsipni kalonj kalonj dakon mani
yanban tegi nandanakwa mibiltan
yoban wanja kwanj.

⁴ Kisisi wanja kinj mudanjakwa
sipsip kila amin da mibiltan yoban
tegi nandan iman, do burjon yol
ananj kwanj.

⁵ Sipsip da amin njwaknjwari dima
yolganj. Tegi dima nandan iman
do yan yoban sipsip si pasal kinj
mudonj.”

⁶ Yesu da tilak gen unun yanban
dima nandaba pisagit.

⁷ Dima nandaba pisagit do Yesu
da aeni yoyigit, “Nak asisi dayisat,
nak naga sipsip dam dakon wigat.

⁸ Amin morap mibiltok apgwit
unun kabo noknok ae amin dap-
manjek yoni gwayan amin. Mani
sipsip da geni dima nandan yomg-
wit.

⁹ Nak naga wigat. Amin kinda
nagon abinjek damon pigisak
kan, Pinjkop da yokwikon nanj
abidokdisak. Anjakwan unun amin
damon pigi ae wanja kinj gin anjek
jap do aripmi dima akdisak.

¹⁰ Kabo noknok unun yo kinda
do dima abisak. Unun sipsip kabo
timit do, ae dapban kimotni do, ae
parjupbal ak do abisak. Mani nak

yanj do dima abisat. Nak wadak
wadagi mini tagisi egipni do abisat.

¹¹ “Nak naga sipsip dakon kila
amin tagisi. Sipsip dakon kila
amin tagisi unun iyi dakon egip egip
paregek sipsipni panpulugosok.

¹² Sipsip dakon kila amin yokwi
monej do nandanek pi asak unun
sipsip dakon ami dima, do jon
pinan abisak bisapmon si pasalek
sipsip yopmanj kisak. Yopmanj
kinjakwan jon pinan da obinj sipsip
dapmanj nok do anjakwan wasen
kwanj.

¹³ Unun amin tomni timit dogin
nandisak do yanj asak. Sipsip tagi
egipni do dima nandisak.

¹⁴⁻¹⁵ “Nak naga sipsip dakon kila
amin tagisi. Datno da nak nandan
namanjakwan nak da Datno nandan
imisat. Unudenj gin sipsipno da
nak nandan namanjakwa nak da sip-
sipno nandan yomisat. Anjek sip-
sipno do anjek naga dakon egip
egipno parekdat.

¹⁶ “Nak sipsipno diwari unun on
damon nani dima. Unun wanja
ekwanj. Unun sipsip kabi nak
da ilik panabinj yopbo naga dakon
tek nandakdanj. Anjek sipsip kabi
kalonj gin egakwa kila amin kalonj
da kilani akdisak.

¹⁷ Nak egip egipno paregek aeno
abidokdisat, yanj do Dat da nak do
but dasi galak tanj namisak.

¹⁸ Amin kinda da egip egipno
aripmi dima gwayesak. Naga
dakon galaktok yolek egip egipno
parekgenj. Egip egipno parekgenj ae
abidokenj unun dakon yanj dagok
unun nagon toso. Dat da yanji
abenj dosi jagit.”

¹⁹ Juda amin gen unun nandanek
aeni wasen ki kabi bamori awit.

²⁰ Morapmi da yanj yawit, “Konj
kinda burikon egakwan but upbal
asak. Ji nido geni nandanj?”

21 Yan yanakwa diwari da yawit, “Gen yosok unun konni ton amin dakon gen nanj dima yosok. Konj da dabili mini amin aripmi dima anmilip agagi.”

Juda amin da Yesu uwal an imgwit

22 Unun bisapmon Juda amin dakon jap noknok bisap madep kinda Jerusalem ais bisapmon noman tagit. Unun kalip Telagi Yut Madepni ankaluk awit unun do nandanek egipgwit.

23 Yesu unun Telagi Yut Madep da nagalgwan tamo kinda Solomon Dakon Kij Ap Tamo yan yawit unudon agipgut.

24 Agakwan Juda amin da abin Yesu angwasiy agek yan iyiwit, “Gak gaga dakon mibilgo ni bisapmon niyin tenjenjeki? Gak asi Kristo kan, yankwok nomansi a.”

25 Yanba Yesu da yan yoyigit, “Nak kili dayigim, mani ji da nandaba bami dima agit. Nak namin aminsi kinda Datno da manon pi morap asat unun da tagi dolisak.

26 Mani ji unun nak dakon sipsip kabi dima, do dima nandan gadan naman.

27 Nak sipsip kabino nandan yomisat. Unun tekno nandanek nolgan.

28 Nak da egip egip dagok dagogi mini yobo aripmi dimasi pasilni. Amin kinda da nak da kisiron ban aripmi dima gwayesak.

29 Datno da sipsip kabino namgut, ae Datno yo morap yapmanek wukwisi egisak, do amin kinda da kisitnikon ban aripmi dima gwayesak.

30 Dat gat nit kalonji ekwamak.”

31 Juda amin da gen unun nandanek aeni tip timigek anakba kimotjak do awit.

32 Anakwa Yesu da yan yoyigit, “Nak Datno dakon pi tagisi

morapmi ji dolik do anapbo pindakgwit. Unun pi agimgwan ni pi nan agim do nandanek tipban nit do an?”

33 Yanban Juda amin da yan iyiwit, “Gak da pi tagisi kinda agil do anek tipban dima gitnen. Gak amin isali kinda da nak Pinjkop yan yanek Pinjkop kulabisal unun do anek gitdaman.”

34 Yanba Yesu da yoyigit, “Gen teban papiajikon Pinjkop dakon gen kinda yan tosok:

‘Nak yan dayisat, ji unun pinjkop.’

35 Pinjkop da papiakon gen ton unun bamisi gin. Kalip Pinjkop da amin do geni yoyin tenjenanek ji pinjkop yan yoyigit.

36 Ae Dat da iyi nak tilak anek yabekban miktimon pigim. Do ‘Nak Pinjkop dakon Monji’ yan yanapbo ji nido ‘Gak Pinjkop kulabisal’ yan yon?

37 Nak Dat dakon pi dima asat kan, geno do nandaba bami dima asak.

38 Mani nak asi pini asat. Yanjo, ji geno do nandaba bami dima asak kan, pi asat unun kanek nandan gadat ani. Anek yansi nandani, Dat unun nagon egisak ae nak Daron egisat.”

39 Yan yanban aeni Yesu abidok do awit, mani dima abidanakwa kigit.

40 Kij Jodan Pakbi pudanek aeni Jon da kalip amin telagi pakbi soj imgut unun kokupmon panji egipgut.

41 Unudon egakwan amin morapmi Yesukon abin yan yawit, “Jon unun geni panjeban asak do wasok tapmimi ton dima agit, mani gen morap on amin do yagit unun gen bamisi gin yagit.”

42 Unun kokupmon amin morapmi da Yesu nandan gadan imgwit.

**Yesu unun Judia ae
Jerusalem kinjakwan kila
amin da anjakba
kimotjak do nandawit**
(Kilapmi 11-12)

11

Lasarus kimakgit

¹ Amin kinda mani Lasarus unun sot agit. Kokupni unun Betani, unun Maria gat peni Mata gat dakon kokupni.

² Unun Maria da pakbi kibani tonj tagisi Amin Tagi da kandapmon tagalek busun dangwi nan ikdiganban kibidagit. Lasarus unun Maria gat peni gat dakon olapmi.

³ Sami bamot da Yesu do gen yipbal kigit, "Amin Tagi, notgo but dasi galak tan imisal unun sot asak."

⁴ Yesu gen unun nandanej yan yagit, "Unun sot asak mani wagil dima kimotjak. Pinjok gat Monji gat da man madep panjil do sot unun asak."

⁵ Yesu da Mata gat padige gat ae Lasarus gat do but dasi galak tan yomgut.

⁶ Yesu Lasarus da sot agit unun dakon geni nandanej kokup egipguron gildat bamori gat egipgut.

⁷ Egi mudanej panjetni yoyigit, "Nin aenin tobil Judia Provinskon kinej."

⁸ Yanban panjetni da iyiwit, "Yoyinet, apmasok Juda amin da gak tipban gikba kimokgi do awit. Unun do dima nandanej aego tobil kik do yosol?"

⁹ Yanba Yesu da yan yoyigit, "Gildat kinda dakon tenteni unun 12 awa tonj. Amin kinda gildat kalba kosit agipjak kan, miktin dakon tenteni kosok, do aripmi dima man potjak.

¹⁰ Mani kalbi kosit agipjak kan, tenteni mini do anek kesal anatjak."

¹¹ Yesu yan yanek ae kinda gat yan yagit, "Notnin Lasarus unun yum dipmini pokdok, do nak da kin anyolbo pidosak."

¹² Panjetni gen unun nandanej Yesu yan iyiwit, "Amin Tagi, yum dipmin pokdok kan, sotni dagan kinjakwan kilek tosak."

¹³ Yesu da Lasarus kimakgit dakon gen yanban panjetni da asi dipmin pokdok yan nandawit.

¹⁴ Yan nandawit, do Yesu da nomansi yan tentanej yan yoyigit, "Lasarus unun kili kimakgit,

¹⁵ mani nak unudon dima egapbo kimakgit do tagi nandisat. Nido nak ji dakon nandanej gadat panjeban ak do nandisat. Kili unudon kino."

¹⁶ Yesu da gen yan mudanjakwan Tomas, mani kinda Yayat yan iyiwit, unun da panjet notni diwari yan yoyigit, "Ninyo kisi unun gat kinjek kisi kimotnejan."

Yesu unun pidot pidot ae egip egip ami

¹⁷ Yesu Betani kokupmon altanej Lasarus unun kili kimakgit da gildat 4 kabi kimakbi tamogwan tosok yan nandagit.

¹⁸ Betani kokup unun Jerusalem da kapmatjok 3 kilomita da tilak toso.

¹⁹ Do Juda amin morapmi da Mata ae Maria dakon but panjeban ak do apba olapmi kimakgit dakon gwayam egipgwit.

²⁰ Mata unun Yesu obisak yan nandanej Maria yutnon yipmanek kosiron kwan Yesu gat domdom agimal.

²¹ Anek Mata da Yesu yan iyigit, "Amin Tagi, gak idon egipgul tam, olapno dima kimakgit.

²² Unun kili kimakgit, mani abisok gak da Pinjok yo nianen

kinda do bisit iyinbi unun da tagi gamjak yan nandisat.”

²³ Yanban Yesu da iyigit, “Olapgo unun pidokdisak.”

²⁴ Yanban Mata da iyigit, “Asi, mibi gildaron pidot pidot bisap madepmon don pidokdisak yan nandisat.”

²⁵ Yanban Yesu da iyigit, “Nak naga pidot pidot ae egip egip ami. Amin kinda nak nandan gadan naminek kimotjak kan, kalugi sigin egipdisak.”

²⁶ Ae amin morap kalugi egek nandan gadan namni unun amin wagil dima kimotdan. Gen unun yosot unun nandabi bami asak, bo dima?”

²⁷ Yan yanban Mata da iyigit, “Amin Tagi, asi gak Kristo, Pin kop dakon Monji, miktimon apjak do yanbi amin yan nandan gamisat.”

Yesu Lasarus do bupmi nandanek kunam takgit

²⁸ Mata gen unun yanek tobil kin padige Maria iyindage tayanok yan iyigit, “Yoyindet da abik da gak do yosok.”

²⁹ Maria gen unun nandanek tepmisi pidan Yesu kok do kigit.

³⁰ Yesu unun kokupmon dima obinek Mata gat domdom agimal tamokon unudon gin sigin akgit.

³¹ Juda amin Maria dakon but anteban ak do yutnon egipgwit unun da kanba Maria tepmisi pidan wanga pikwan kan, kimakbi tamokon kunam tat do kisak yan nandanek bunon yolgwit.

³² Maria Yesu akgiron kin kanek kandapmikon man pagek yan iyigit, “Amin Tagi, gak idon kisi egipguman tam olapno dima kimakgit.”

³³ Yesu da Maria gat Juda amin Maria gat apgwit unun kunam takba pindagek bupmi madepsi nandanek buri da yokwi tagit.

³⁴ Anek yoyigit, “Ji bumjotni dukwan yipgwit?”

Yanban yan iyiwit, “Amin Tagi, abinek ka.”

³⁵ Yan yanba nandanek Yesu kunam takgit.

³⁶ Yan aban kanek Juda amin da yan yawit, “Kabit. Unun da unun amin do but dasi galak tan imgut.”

³⁷ Mani amin diwari da yawit, “Unun da dabili mini amin anmilib aban sintagit. Yan agit, do ae nido unun amin dima anpuluganjawan kimakgit?”

Yesu da Lasarus aban pidagit

³⁸ Yesu unun aeni bupmisi nandanek kimakbi tamokon kin altagit. Kimakbi tamo unun tip kinam kinda tip madep nan sogwit.

³⁹ Yesu yan yagit, “Ji tip madep aba kwan.”

Yan yanban Mata unun amin kimakgit dakon sami da yan iyigit, “Amin Tagi, abisok tanban gildat 4 kabi asak, do yan anen kan, kiban madepsi akdisak.”

⁴⁰ Yanban Yesu da iyigit, “Nak kili gayigin, nak nandan gadan nabi kan, gak Pin kop dakon tapmim madepni kokdisal.”

⁴¹ Yan yanakwan tip madep aba kinakwan Yesu kwen sintanban wigakwan yan yagit, “Dat, gak bisitno kili nandal, do ya yan gayisat.”

⁴² Gak bisapmi bisapmi bisitno nandisal, mani abisok on amin idon akgan unun da gak da nak yabekbi pigim yan nandani unun do anek gen unun gayisat.”

⁴³ Yesu yan yanek gen papmon da yagit, “Lasarus, wanga pi!”

⁴⁴ Yan iyinban amin kimakbi imal nan kisit kandap tomni dabilyo wamgwit walimbil wanga pigit. Pinban Yesu da yan yoyigit, “Imalni witdalek yipba kisak.”

Kila amin da Yesu anakba kimotjak do gen yan anteban awit

(Mt 26.1-5 ae Mk 14.1-2 ae Lk 22.1-2)

⁴⁵ Juda amin morapmi Maria gat gwayam egip do opgwit unun da Yesu da yo agit unun kanek nandan gadan imgwit.

⁴⁶ Mani diwari da Parisi aminon kinjek Yesu da yo agit unun do yoyiwit.

⁴⁷ Yan anakwa mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat Parisi amin gat da gen kokwin amin kabi yoyinba abin muwukba yan yoyiwit, "Nian ano? Unun amin wasok tapmimi ton morapmi asak.

⁴⁸ Nin yum koner kan, unun da wasok morapmi yan gin anakwan amin kisi da nandan gadan imdan. Anakwa Rom gapman da abin Telagi Yut Madep gat ae Juda amin nin kisi panjupbal akdan."

⁴⁹ Yan yanba amin kinda bikbiknikon yikgit, mani Kaiapas, unun bilak do mukwa sogok amin dakon mibiltok amin egipgut, unun da yan yoyigit, "Ji nandak nandakji mini.

⁵⁰ Juda amin nin morap kisi do anek amin kalon da kimotjak kan, unun da tagisi asak. Ji unun dima nandan? Nin kisi pasil mudoner kan, unun da tagi dima asak."

⁵¹ Kaiapas gen yagit unun iyi da nandak nandagon da dima yagit. Unun bilak do mukwa sogok amin dakon mibiltok amin egek kombi gen yanek Yesu da Juda amin kisi do anek kimotjak do yagit.

⁵² Ae Juda amin dogin dima, Pinjok dakon minjat monjiyo dukwan dukwan ekwan, unun kisi panmuwuk kabi kalon yop do anek kimotdisak.

⁵³ Unun gildaron gin kila amin da wasanek Yesu anakba kimotjak do gen yan panjosit awit.

⁵⁴ Yan awit, do Yesu Juda amin da bikbigon noman dima agipgut.

Anek unun kokup yipmanek miktin amin dima ekwan unun da kapmatjok kokup kinda mani Epraim unudon kwan pandetni gat egipgwit.

⁵⁵ Yapyap Bilak kwan tanakwan amin morapmi kokup dukwan dukwan da Jerusalem apgwit. Abin anpakni yolek iyi Pinjok da dabilon kilek tanek bisap madepmon kilegisi egipni yan do pini awit.

⁵⁶ Anek Telagi Yut Madep da naganon muwuk egek Yesu wisinek notni yoyin yoyin anek yan yawit, "Nian nandan? Jap noknok bisap madep abin kosak bo dima?"

⁵⁷ Mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat Parisi amin gat da amin yan kili yoyiwit, "Amin kinda da Yesu unudon egisak yan nandisak kan, niyiban abidan dam tebanon yipner."

12

Maria da pakbi kibani ton tagisi nan Yesu son imgut

(Mt 26.6-13 ae Mk 14.3-9)

¹ Gildat 6 kabi tanakwa don Yapyap Bilak altosak unun bisapmon Yesu Betani kokupmon kigit. Betani kokup unun Lasarus Yesu da kimoron nan aban pidagit amin dakon kokupni.

² Unudon Yesu do nandaba wukwan iminek jap pakbiyo madep awit. Aba Mata da jap pilik yominakwan Lasarus gat amin diwari gat kisi yigek Yesu gat jap nawit.

³ Nanakwa Maria da pakbi kibani ton tagisi kinami kinda abidagit. Unun pakbi dakon tilakni unun 1 lita dakon binap, ae yuman nogi unun wukwisi. Unun pakbi kinam abidanek Yesu da kandapmon tagalek iyi dakon busun dangwani ban ikdigagit. Aban unun pakbi

dakon kibari da yut kisi ilimik mudagit.

⁴ Yan anjakwan panjetni kinda mani Judas Iskariot, unun don Yesu uwal da kisiron yipgut, unun da yan yagit,

⁵ “Unun pakbi kibari ton tagisi aminon moner 300 danari da arip timigek yoni mini amin do yomnom tam unun tagisi.”

⁶ Judas unun yoni mini amin do nandaba kik anek dima yagit. Iyi unun kabo noknok amin kinda Yesu gat panjetni gat dakon moner kinam kila agit, do bisap morapmi moner yopgwit unun Judas da kabo timikgit.

⁷ Yesu da gen unun nandanek yan yagit, “Minat on yum koni. Nak kimokgo son naminek kimakbi tamokon nepni unun bisap do pakbi on anjroman agit.”

⁸ Yoni mini amin unun bisapmi bisapmi ji gat egipdar, mani nak bisapmi bisapmi ji gat dima egipdaman.”

Lasarus anakba kimotjak do yawit

⁹ Juda amin morapmi Yesu Betani kokupmon egisak yan nandanek unudon apgwit. Yesu kok do gin dima, Lasarus kimoron nan aban pidagit ununyo kisi kok do apgwit.

¹⁰⁻¹¹ Yesu da Lasarus aban pidanban kanek Juda amin morapmi da kila amini yopman degek Yesukon kinan nandan gadan imgwit. Yando, mukwa sogok amin dakon amin madep kabi da Lasarus kisi anakba kimotjak do gen panjosit awit.

Yesu kila amin madep da tilagon Jerusalem pigigit

(Mt 21.1-11 ae Mk 11.1-11 ae Lk 19.28-40)

¹² Gildat kinda do amin kabi madep Yapyap Bilak kok do apgwit unun da Yesu Jerusalem kokup papmon abisak yan nandawit.

¹³ Nandanek jopban dakon tami mandan timik Yesu kok do kokup pap da wanga pigiwit. Pigeek gen papmon da yan yawit:

“Osana! Pinjop anjksino!

‘Amin Tagi da manon abisak amin unun gisami ton egisak.’

Israel amin dakon kila amin madep unun gisami ton egisak.”

¹⁴ Yan yanakwa Yesu da donki kinda kan unun da kwenon yikgit. Yan anjakwan Pinjop da papiakon gen kinda tosok unun bami ton agit.

¹⁵ Gen unun yan:

“Saion kokup pap dakon amin, ji dima pasolni. Kabit, ji dakon kila amin madep donki bilagi da kwenon yigek abisak.”

¹⁶ Unun bisapmon panjetni gen unun dakon mibili dima nandaba pisagit. Mani bunon don man madep panjakwan gen papiakon mandabi unun Yesu dosi yosok yan nandaba pisagit. Ae amin da yo anjimgwit unun papiakon gen ton ununyo kisi do nandaba pisagit.

¹⁷ Yesu da Lasarus kimakbi tamokon nan yan pidagit bisapmon amin morapmi da kanek kin gen bini yanba iren tagit.

¹⁸ Wasok tapmimi ton agit unun dakon gen bini kili yanba nandawit, do amin morapmi da kosiron kok do kiwit.

¹⁹ Yan anakwa Parisi amin da pindagek notni yoyin yoyin anek yan yawit, “Yo morap an im do nandaman unun aripmi dima anen. Pindagit, miktimi miktimi manat aminyo morap kisi da yolgan.”

Grik amin di da Yesu kok do yawit

20 Yapyap Bilagon amin Pinjkop gwakw im do Jerusalem egipgwit unun bikbigwan Grik amin diwari kisi egipgwit.

21 Unun Grik amin da Pilip kin kawit. (Pilip unun Galili provins Betsaida kokupmon nani.) Yan iyiwit, "Amin tagi, nin Yesu kok do abamanj."

22 Yanba Pilip da kin Andru iyinban kisi Yesukon kinjek gen unun iyigimal.

23 Iyibal yagit, "Amin Dakon Monji man madep pasak dakon bisap kili unun kwanj tosok."

24 Nak asisi dayisat, wit yet miktimon manek dima kimotjak kan, isal tokdisak. Mani kimotjak kan, bami morapmi tokdanj.

25 Amin kinda iyi dakon egip egipni do but dasi galak tosok kanj pasil imjak. Mani amin kinda miktimon egip egipni uwal animjak kan, egip egip dagok dagogi mini abidosak.

26 Nak do oman asak amin unun nak nol kimotjak. Anjek nak da egisaron oman amino kisi egipdenj. Nak do oman asak amin unun Datno da man madep indisak."

Amin dakon Monji anenotdanj

27 Yesu da gen sanbenek yan yagit, "Abisok butno jik tosok. Ni gen nanj yokenj? 'Dat yo jigi nagon apdisak gwayeki' yan yokenj? Dima. Yo jigi nagon apdisak unun pak do apgum."

28 Dat, mango anpab abi madepsi asak."

Yesu yan yanban Kwen Kokupmon da gen kinda yan pigit, "Nak mano anpab abo madepsi agit da aeno akdisat."

29 Amin kapmatjok akgwit da gen unun nandanek diwari da yawit, "Kirinjanj asak" ae diwari

da "Anjelo kinda da gen iyik" yan yawit.

30 Yanba Yesu da yan yoyigit, "Gen unun nandanjanj unun naga do anjek dima, ji do anjek altak."

31 Abisok Pinjkop da on miktimon amin kokwin akdisak. Abisok on miktimon dakon kila amin madep yolban kikdisak.

32 Nak miktimon nanj anenotni bisapmon amin kisisi ilikgo naganon apdanj."

33 (Yesu unun kosit nianon da kimotjak unun nandanani do tilak gen unun yagit.)

34 Yanban amin da gen kobogi yan iyiwit, "Kristo unun altanek dagok dagogi mini egipdisak, Pinjkop dakon gen teban papia da yan yosok. Do gak da Amin Dakon Monji anenotdanj yan nido yosol? Amin Dakon Monji unun namin amin kinda?"

35 Yanba Yesu da kobogi yan yoyigit, "Bisap pisipmisok tenjenji ji gat egipjak. Pilin tuk tepmi apban kosit dima kokdanj, do abisok tenjenji tanjakwan gin tenjenjikon agipni. Amin pilin tukgwan akwanj unun dukwan kwanj unun dima nandanj."

36 Abisok tenjenji ji gat egakwan gin egip egipji tenjenjikon tosok yanji nandanek tenjenji dakon monjinani dagoni."

Juda amin morapmi Yesu dima nandanjanj gadanj imgwit

Yesu gen unun yoyin mudanek dima koni do yopman kin pasilikon egipgut.

37 Wasok tapmimi tonj morapmi aban kawit, mani sigin dima nandanjanj gadanj imgwit.

38 Yan anjakwa kombi amin Aisaia da gen yagit unun bami tonj agit. Gen unun yanj:

12:23: Jn 13.31-32; 17.1 12:24: 1Ko 15.36 12:25: Mt 16.25 12:27: Kap 6.3; 42.5; Mt 26.38

12:32: Jn 3.14 12:33: Jn 19.6 12:34: Kap 110.4; Ais 9.7; Dan 7.14 12:35: Jn 8.12 12:36: Ep 5.8 12:38: Ais 53.1

“Amin Tagi, gen yagiman unun namin da nandaban bami agit?”

Ae Amin Tagi da tapmimni namin do yolnban kagit?”

39-40 Ae gen kinda gat yan yagit:

“Yo kinda dima koni yan do Pinjkop da dabili panjopgut.

Ae but da nandan pisanek nagon apba dima panmilip aben yan do but yomani dakon kosit sopman yomgut.”

Mibili yan do aripmi dima nandan gadawit.

41 Aisaia da Yesu dakon tilimni kanek gen unun Yesu dosi yagit.

42 Yan di anakwa kila amin morapmi Yesu nandan gadan imgwit. Mani Parisi amin do pasalek yan kwok dima awit. Parisi amin da muwut muwut yutnikon ban yolba wanga egipni unundo si pasalek yan kwok dima awit.

43 Amin da mani pawigini do galagisi nandawit. Mani Pinjkop da mani pawigisak do dima nandawit.

Yesu da gen yagit unun gen dagin amin kokwin akdisak

44 Yesu da tebaisi yan yagit, “Amin kinda nak nandan gadan namisak, unun amin nak kalon nanjin dima nandan gadan namisak. Unun Dat yabekban pigim ununyo kisi nandan gadan imisak.

45 Nak nandisak amin da nak yabekban pigim amin unun kosok.

46 Nak miktimon tenjenji da yan apgum. Do nak nandan gadan namni amin unun pilin tukgwan dima egipdan.

47 Amin kinda geno nandanek dima guramitjak kan, unun amin dima kokwinikgen. Nak on miktimon amin kokwin ak do dima pigim. Yokwikon ban timit do pigim.

48 Mani amin kinda nak manji naminek geno dima abidosak kan, unun amin gen yagin unun da mibi gildaron kokwin akdisak.

49 Nido nak naga da nandak nandagon da dima yosot. Dat yabekban pigim unun da iyi nian yoken ae nianon da yoken do nayigit unun ban yosot.

50 Dat da gen yoken dosi nayigit unun gen da amin egip egip dagok dagogi mini panalon anjomisak yan si nandisat. Yan do anek gen nayigit unun banjin yosot.”

Yesu da panjetni yopman degek tobil Datnikon wigik do yoyigit

(Kilapmi 13-17)

13

Yesu da panjetni dakon kandap pakbi ban sugagit

¹ Yapyap Bilak dakon jap noknok bisap dima altanakwan Yesu on miktim yipmanek Daron wigikdisat dakon bisap kili kwan tosok yan nandagit. Yesu on miktimon panjetni egipgwit unun do but dasi galak tan yomgut. Sigin yan gin nandan yominakwan wigi bisapni mudagit.

² Pilindo Yesu gat panjetni gat jap nanek yikgwit. Sunduk da Judas, Saimon Iskariot dakon monji, unun da Yesu uwal da kisiron yipjak do nandak nandak kili imgut.

³ Yesu yan si nandagit, Dat da yo morap kila aben do tapmim nangut yan nandagit. Ae Pinjkopmon da apgum, do ae Pinjkopmon tobil kikdisat yan kisi nandagit.

⁴ Do Yesu jap noknok tamokon da pidan imal dubakni kukwan yipmanek pakbi son wiririt imal kinda abidanek kogikon wamgut.

5 Yan anek pakbi tagalban idap madep kindakon pigakwa panđetni dakon kandap wasanek sugagit. Yan anek pakbi soj wiririt imal kogikon wamgut unun nan wiririkgit.

6 Yan anek Yesu Saimon Pitakon opban yan iyigit, “Amin Tagi, gak nak dakon kandap sugokdisal, ma?”

7 Yan yanban Yesu da kobogi yan iyigit, “Nak da yo asat unun abisok dima nandabi pisosok, mani don nandabi pisokdan.”

8 Yanban Pita da yan iyigit, “Nak dakon kandap dimasi sugoki.”

Yanban Yesu da yan iyigit, “Dima sugan gaben kan, gak panđetno dima egipdisal.”

9 Yanban Saimon Pita da yan iyigit, “Amin Tagi, yan kan kandapno gin dima sugoki. Kisitno ae busunjo kisi sugoki.”

10 Yanban Yesu da yan iyigit, “Amin kinda pakbi kili sogit kan, unun amin kandapni banjin sugosak. Yan aban giptimni kisi kilegisi akdan. Ji kili kilek tawit. Mani ji kisi do dima yosot.”

11 Yesu namin amin da uwal da kisiron yipjak unun amin kili kagit. Unun do anek ji kisi dima kilek tan yan yoyigit.

12 Yesu panđetni dakon kandap sugan mudan imal dubakni panek tobil panji tamonikon yikgit. Panji yigek yan yoyigit, “Nak da yo an damisat unun dakon mibili di nandan?”

13 Ji da nak Yoyinđet ae Amin Tagi yan nayan. Unun tagisi yon. Nak unun mani.

14 Nak Amin Tagisi ae Yoyinđetji da kandapji sugat. Do jiyo kisi notji dakon kandap sugan sugan ani.

15 Nak da yo ani do dolisat, unun kanek unun nan gin ani.

16 Asisi dayisat, oman monji amin tagini dima yapmandak. Ae gen anjisak amin da yabet amin dima yapmandak.

17 Ji nak da anpak unun at dakon mibili kili unun nandan. Ji yan gin ani kan, kisik kisik akdan.

18 Nak ji kisi do dima yosot. Nak naga amin kabi naga do manjigim unun nandan yomisat. Mani Pinjop da papiakon gen tosok unun bami ton akdisak. Gen unun yan:

‘Nak gat bret nomak amin unun nak baman nam do kandapmi anenokdok.’

19 Yo unun dima altanakwa gen unun kili dayit. Do don yo unun bami noman tanakwa yanji nandan gadani, Nak Naga Unun Amin.

20 Asisi dayisat, amin kinda pi monjino yabekgo kwa but dasi abidosok kan, unun amin nak nan but dasi abidosok. Ae nak but dasi abidosok amin Pinjop nak yabekgit unun nan but dasi abidosok.”

Judas da Yesu uwal da kisiron yipdisak

(Mt 26.20-25 ae Mk 14.17-21 ae Lk 22.21-23)

21 Yesu gen unun yanek burigwan da jigisi nandane yan yagit, “Nak asisi dayisat, jikon da kinda da nak uwal da kisiron nepdisak.”

22 Gen unun yanban panđetni notni pindak pindak awit. Namin amin do yosok unun dima nandaba pisagit.

23 Panđetni kinda Yesu da but dasi galak tan imgut unun Yesu da ilenikon yikgit.

24 Saimon Pita da busunji da tilak an iminek yan iyigit, “Namin do yosok yan do iyin ka.”

25 Iyinban unun panđetni da Yesu da kapmatsisok kinek yan iyigit, “Amin Tagi, namin do yosol?”

26 Yanban Yesu da iyigit, “Amin kinda bret diwat on idapgwan

sibinek ibo nokdisak unun amin do yosot.” Yan yanek bret idapgwan sibinek Judas do imgut. Judas unun Saimon Iskariot dakon monji.

²⁷ Judas bret unun abidanakwan Sunduk da burikon pigigit. Yan anakwan Yesu da iyigit, “Yo ak do nandal unun tepmisi abi.”

²⁸ Amin morap jap noknok tamokon yikgwit unun Yesu da gen yagit unun dakon mibili dima nandaba pisagit.

²⁹ Judas unun monej kila agit. Do amin diwari da Judas kin Pinjokop gawak imim dakon bisap madep dakon yo di yumjak, bo ae bupmi amin do monej yomjak do iyisak yan nandawit.

³⁰ Judas bret diwat unun abidanek unudon gin wangga pigigit. Wangga unun pilin tuk kili agit.

Yesu unun gen teban kalugi kinda panjetni do yomgut

³¹ Judas unun yomakon pigakwan Yesu yan yagit, “Abisok Amin Dakon Monji unun man madep pakdisak. Ae Monji do anek Pinjokop yo kisi man madep panjek

³² Monji do man madep imdisak. Yan unun tepmisi akdisak.

³³ “Gwakno kabi, nak ji gat bisap pisipmisok gin egipner. Nak kinapbo ji da nak wisikdan. Mani Juda amin yoyigim yan gin abisok ji ban dayisat, nak da kisaron ji aripmi dima apdan.

³⁴ “Nak gen teban kalugi kinda damisat unun yan: ji disikon notji do but dasi galak tan yomij yomij ani. Nak ji do but dasi galak tan damisat, yan gin ji disikon notji do yan gin nandani.

³⁵ Ji disikon notji do but dasi galak tan yomni kan, amin kisi da dandaba ji nak dakon panjet kabino akdan.”

Pita da manji imdisak do Yesu da yagit

(Mt 26.31-35 ae Mk 14.27-31 ae Lk 22.31-34)

³⁶ Kili Saimon Pita da Yesu yan iyigit, “Amin Tagi, gak dukon kikdisal?”

Yanban Yesu da yan iyigit, “Nak da kokup kikdisat unudon abisok gak aripmi dima noldisal. Mani don nak noldisal.”

³⁷ Yanban Pita da yan iyigit, “Amin Tagi, mibili nianon da nak abisok gak tagi dima golben? Nak gak do anek tagi kimokgen?”

³⁸ Yanban Yesu da yan iyigit, “Gak nak do anek tagisi kimokgen yan nandisal, ma? Asisi gayisat, pup gen dima yanakwa gak da ‘nak do unun amin dima nandan imisat’ yan kosiri kapbi yokdisal.”

14

Yesu unun Daron kigik dakon kosit

¹ Yesu da sanbenek yan yagit, “Ji butji dima jik toni. Egip egipji Pinjokopmon tosok yanji nandani, ae egip egipji nagon tosok yanji nandan namni.

² Datno da yutnon yut buri morapmisi tonj. Yan dima kan, gen unun aripmi dima dayikom.

³ Nak kin ji dakon tamo panroman anek, aeno tobil abin ji timikgo panji nak gat egipner.

⁴ Nak da kokup kikdisat dakon kosit unun disi nandan.”

⁵ Yanban Tomas da yan iyigit, “Amin Tagi, gak dukon kikdisal, nin dima nandan. Do nianon da kosit unun koner?”

⁶ Yanban Yesu da yan yoyigit, “Nak naga kosit, ae gen bami, ae egip egip. Daron kigik kosit njwakjwari kinda dimasi tosok. Nak kalongin.

⁷ Nak do pakyanji nandan namen tam, Datnoyo kisi tagi

nandan ibam. Abisok da wasanjek unun nandan iminek kili unun kon.”

⁸ Yan yanban Pilip da Yesu yan iyigit, “Amin Tagi, gak da Dat nolnibi nin dakon but mudanban.”

⁹ Yanban Yesu da iyigit, “Pilip, nak bisap dubagi ji gat egipguman, mani nak dima nandan namisal, ma? Amin kinda nak nandisak unun Dat nan kosok. Gak nianon da Dat nolnibi kono yan yosol?”

¹⁰ Bo Dat nagon egakwan nak Daron egisat unun nandabi bami dima ak? Nak gen dayit unun naga da nandak nandagon da dima dayit. Dat nagon egisak unun da pini asak.

¹¹ Nak Daron egapbo Dat nagon egisak yan dayisat unun nandaba bami asak. Mani geno do nandaba bami dima asak kan, wasok tapmimi ton morap agim unun da mibilno tagi dolisak.

¹² “Asisi dayisat, nak nandan gadan namjak amin da nak da pi asat unun akdisak. Nak Daron wigikdisat, do nak da pi agim si yapmanek madepsi akdisak.

¹³ Yo morap aben do nak da manon da nayini, unun akdisat. Yan abo Dat da Monjikon man madep pakdisak.

¹⁴ Yo morap do nak da manon bisit yoni, unun nak akdisat.”

Yesu da Telagi Wup yipban pisak do yagit

¹⁵ Yesu da sanbenek yan yagit, “Ji nak do but dasi galak tan naman kan, yo morap ani do yagim unun guramitni.

¹⁶ Nak Datno iyiko unun da Panpulugok kinda gat damdisak. Unun da ji gat bisap mudok mudogi mini egipdisak.

¹⁷ Panpulugok damdisak unun gen bami dakon Wup. Miktim amin da aripmi dima abidogi,

nido dima kon, ae dima nandan iman. Mani ji da nandan iman. Ji gat egisak, ae don ji da butgwan egipdisak.

¹⁸ Nak ji depman dekgo men datyoni mini da tilagon dima egipdan. Nak jikon tobil apdisat.

¹⁹ Bisap pisipmisok egek miktim amin da nak dima nandakdan. Mani ji da nak nandakdan. Nak egisat, do jiyo kisi yan gin egipdan.

²⁰ Unun bisapmon nak Daron egisat, ae ji nagon ekwan, ae nak jikon egisat, yansi nandaba pisokdisak.

²¹ Amin kinda yo morap ani do yagim unun nandanjek guramikdak, unun amin da nak do but dasi galak tan namisak. Amin kinda nak do but dasi galak tan namisak unun amin do Datno da but dasi galak tan imdisak. Ae nakyo kisi unun amin do but dasi galak tan iminek naga nan yoliko kokdisak.”

²² Yesu da yan yanban Judas kinda, unun Judas Iskariot dima, unun da yan iyigit, “Amin Tagi, gak nianon da gaga ninban gin nolikdisal, mani miktim amin morap dima yolikdisal?”

²³ Yanban Yesu da yan iyigit, “Amin kinda but dasi galak tan namjak kan, unun amin da nak dakon gen guramitjak. Datno da unun amin but dasi galak tan imjak. Anjakwan nit op do unun amin gat egipnen.”

²⁴ Amin kinda but dasi dima galak tan namisak, unun amin nak dakon gen dima guramikdak. Gen on nandan unun nak dakon gen dima, gen on Dat yabekban pigim unun dakon gen.

²⁵ “Nak ji gat sigin egek gen on dayisat.

²⁶ Mani Panpulugok, Telagi Wup, nak da manon Dat da yabekban

14:9: Jn 12.45; Kol 1.15; Ibr 1.3

14:10: Jn 12.49

14:11: Jn 10.38

14:12: Mk 16.19-20

14:13: Mt 7.7; Jn 15.16

14:15: Jn 15.10; 1Jn 5.3

14:16: Jn 14.26; 15.26; 16.7

14:17: Jn

16.13 14:20: Jn 17.21-23 14:24: Jn 7.16

pikdisak. Unun da yo morap do dayin detdisak. Ae ji panpuluganban gen morap dayigim da dayisat unun ae nandaba pisokdan.

27 “But yawot jikon yipmandat. But yawotno ji do damisat. But yawot on miktimon minjat amin da daman unuden dima. Do butji jik tanjakwa pasol pasol dima ani.

28 Gen kinda dayiko nandawit unun yan ‘Nak depman kikdisat. Anek aeno tobil jikon opdisat.’ Ji da nak but dasi galak tan naman kan, nak Daron wigikdisat unun da kisik kisik damdisak, nido Dat da nak nwapmandak.

29 Yo morap don noman tan mudanjakwa nandan gadat ani yan do mibiltok gen on dayisat.

30 “Bisap dubak gen dima yonej, nido on miktim dakon kila amin madep kili unun apdisak. Unun da nak aripmi dima abin nepjak.

31 Mani miktim amin da nak da Dat but dasi galak tan imisat yan nandani unun do anek yo morap aben do Dat da nayigit unun da aripmansi asat. Kili pidanba kino.”

15

Yesu unun wain nap obisi

1 Yesu da sanbejek yan yagit, “Nak naga wain nap obisi. Ae Datno unun wain pi dakon kila amin.

2 Kilinno morap bami dima ton unun Dat da mandan maban kwan. Anek kilinno morap bami ton unun Dat da bami madepsi toni do panmilip asak.

3 Gen dayigim unun da ji kili sugan panmilip agit.

4 Ji nagon sanbenba nak da jikon sanbekej. Wain kilin obikon dima sanbesak kan, bami dima tosak. Yangin jiyo nagon dima sanbeni kan, bami dima tokdan.

5 “Nak naga wain obi ae ji kilinno morap. Amin kinda nagon sanbenban nak unun aminon sanbekej kan, bami morapmi tokdisak. Ji nak nipman degek yo kinda aripmi dima ani.

6 “Amin kinda nagon toktoji dima sanbesak kan, unun amin kilin yokwi yombem. Kilin unuden amin da mandan yopba kibidanba pan muwuk kindapmon sosoj.

7 “Ji nagon toktoji sanbeni ae geno jikon tosak kan, yo nido galak tanek bisit ani unun dakon bami noman tan damdisak.

8 Ji bami morapmisi tanba amin da dandaba nak dakon pandetnosi akdan. Yan aba Datno da man madep pakdisak.

9 “Dat da nak do but dasi galak tan namisak, yan gin nak da ji do but dasi galak tan damisat. Nak ji do but dasi galak tan damisat, ji toktogisi unun kagagwan egipni.

10 Nak Datno dakon gen teban guramigek but dasi galak tan namisak unun da kagagwan egisat. Ji yan gin nak dakon gen teban guramitni kan, but dasi galak tan damisat unun da kagagwan egipdan.

11 Nak dakon kisik kisik da jikon tanjakwan ji dakon kisik kisik da madepsi tugosak, mibili yan do anek gen on dayisat.

12 “Gen tebano unun yan: nak da ji do but dasi galak tan damisat, jiyo yan gin disikon notji do but dasi galak tan yomin yomin ani.

13 Amin kinda da notni do but dasi galak tan iminek unun panpulugok do anek egip egipni paretjak kan, amin do but dasi galak tan yomyomni unun da anpak bamisi ae wukwisi asak. Amin diwar morap dakon si yapmandak.

14 Ji gen teban on dayisat unun guramitni kanj, ji nak dakon notnoni kabi akdanj.

15 Oman monji unun amin tagini da yo morap asak unun dima nandanj. Unun do oman monjino yanj aeno dima dayikenj. Gen morap Datnokon nandagim unun kili dayigim. Yanj agim do ji notnoni yanj dayisat.

16 Nak ji gat egipnenj do ji da dima manjinj nepgwit. Nak ji gat egipnenj do manjigim. Anej ji kinj pi aba bami dima yokwi tanjek toktoji toni do manjigim. Do nak da manon yo nido bisit ani unun Dat da tagi damjak.

17 Gen tebano unun yanj: Ji disikon notji do but dasi galak tanj yominj yominj ani.”

Miktim amin da panjet do nandaba yokwi tok anyomdanj

18 Yesu da sanjenjek yagit, “Miktim amin da nandaba yokwi tok andaba kanj, yanjsi nandani, mibiltok nak do yanj gin awit.

19 Ji miktim amin da tilagon egipni kanj, miktim amin da notnin di yanjon da but dasi galak tanj damdanj. Mani ji on miktim dakon amin dima. Nak da ji on miktimon banj kili manjinj depgum. Unun do anjek miktim amin da nandaba yokwi tok andamanj.

20 Gen dayigim unun do nandani, ‘Oman monji amin tagini dima yapmanjanj.’ Nak yokwi annamgwit kanj, jiyo kisi yokwi yanj gin andamanj. Ae nak dakon gen guramikgwit kanj, ji dakon gen kisi guramitdanj.

21 Ji nak nolganj do anjek yokwi andamanj, nido Dat nak yabekban pigim unun dima nandanj iman.

22 “Nak pinjek gen dima yoyigim tam, yokwini dakon gen kinda dima tosok. Mani nak pinjek gen kili yoyigim, do amin kinda da ‘nak

dima nandanjek sunj agim’ yanj yogogi mini.

23 Amin kinda nak do nandaban yokwi tok anj namisak, unun amin Datno kisi do nandaban yokwi tok anj imisak.

24 Nak unun da binapmon pi tapmimi tonj amin kinda da dima agit unun banj agim. Yanj dima agim tam, yokwini dakon gen kinda dima tosok. Mani nak da wasok tapmimi tonj agim unun pindakgwit, mani nak gat Datno gat kisi do nandaba yokwi tok anj nimanj.

25 Yanj aba gen teban papianikon gen kinda tosok unun bami tonj agit. Gen unun yanj:

‘Isal dogin amin da nandaba yokwi tok anj namgwit.’

26 “Panpulugokji, Gen Bami Dakon Wup, Daron egisak. Nak da jikon yabekgo pikdisak. Unun da Daron da pinjek mibilno do yanj tenjenjek akdisak.

27 Ae ji nak da pi si wasagimon da wasanek egipgumanj da ekwamanj, do jiyo kisi nak do yanj tenjenjek ani.”

16

1 “Gen unun nandanj gadatji dima witdal kini do anjek dayisat.

2 Muwut muwut yutnikon banj ji dolek unun gat dima muwutni do yanjsop anj damdanj. Bisap kinda apjak, unudon amin da dikba kimagakwa unun amin da nin da Pinjop do yo tagisi anj imamanj yanj nandakdanj.

3 Unun Dat dima nandanj iman, ae nakyu kisi dima nandanj namanj. Yanjo, yo morap unun anj damdanj.

4 Mani abisok yo unun altokdanj do kili dayinj mudat, do don amin da yo unun anj daba gen on dayisat unun do nandani.”

Yesu da Telagi Wup dakon pi do yagit

Yesu da sanɓenɓek yaɓiɓi, “Kalip naga gat kisi egipgumaŋ do aŋek on gen morap dima dayigim.

⁵ Abisok nak Dat yabekban pigimon tobil wigikdisat. Mani jikon da kinda da ‘Gak dukon kisal?’ yaŋ dima nayan.

⁶ Abisok gen on dayiko jigisi nandan.

⁷ Mani asisi dayisat, nak ji paŋpulugok do depmaŋ dek wigikdisat. Dima wigiken kaŋ, Paŋpulugokji jikon dima pikdisak. Mani nak wigiken kaŋ, nak da yabekgo jikon pikdisak.

⁸ Uŋun da piŋ pi aban miŋtim amin morap aŋpak yokwi gat, ae aŋpak kilegi gat, ae Piŋkop da amin gen pikon yopdisak gat dakon mibili kisi pakyaŋsi nandaba pisokdisak.

⁹ Pi aban yokwinin madepsi taŋ nimaŋ yaŋ pindatdaŋ. Yokwini dakon mibili uŋun nak dima nandan gadaŋ naman.

¹⁰ Ae pi aban aŋpak kilegi dakon mibili nandaba pisokdisak, nido nak Daron wigapbo ae sanɓenɓek dima nandakdaŋ.

¹¹ Ae pi aban amin gen pikon yopyop dakon bisap apdisak yaŋ nandani, nido on miŋtim dakon kila amin madep uŋun kobogi yokwi timitdisak.

¹² “Gen yogogi morapmi ton, mani abisok dayiken kaŋ, ji aripmi dima timitdaŋ.

¹³ Mani Gen Bamisi Dakon Wup uŋun da abin ji paŋpulugaŋban gen bami morap nandaba pisokdaŋ. Uŋun iyi dakon gen baŋ dima dayikdisak, gen nandisak uŋun baŋgin dayikdisak. Aŋek yo don altokdaŋ uŋun do dayikdisak.

¹⁴ Uŋun da nak dakon gen abidanek dayin tenɓenɓanban uŋun da nak dakon tilim madepno akdisak.

¹⁵ Daron yo morap ton uŋun nak dakon. Uŋun do mani yat, Wup da nak dakon gen abidanek yaŋ tenɓenɓan damdisak.”

Kisik kisik da but yokwi dakon kulabik akdisak

¹⁶ Yesu da sanɓenɓek yaŋ yaɓiɓi, “Bisap pisipmisok nak sanɓenɓek ae dima nandakdaŋ. Ae timisok di egek donjok nandakdaŋ.”

¹⁷ Paŋdet diwari notni yoyin yoyin aŋek yawit, “Gen uŋun niyisak dakon mibili nian? Yaŋ yak, ‘Bisap pisipmisok nak sanɓenɓek ae dima nandakdaŋ. Ae timisok di egek donjok nandakdaŋ.’ Ae yaŋ yak, ‘Uŋun dakon mibili uŋun yaŋ: nak Daron kikdisat.’

¹⁸ ‘Bisap pisipmisok’ yaŋ uŋun mibili nido yak? Gen uŋun dakon mibili dima nandamaŋ.”

¹⁹ Yesu uŋun do nayikdaŋ yaŋ pindagek yaŋ yoyigit, “Gen uŋun yat dakon mibili nandak do disi gin yon, ma? Yaŋ dayit, ‘Bisap pisipmisok nak sanɓenɓek ae dima nandakdaŋ. Ae bisap pisipmisok egek ae donjok nandakdaŋ.’

²⁰ Asisi dayisat, ji kunam madepsi tatdaŋ, ae bupmi kunamyo kisi madepsi akdaŋ. Mani miŋtim amin da kisik kisik akdaŋ. Butji wagilsa yokwi tokdaŋ, mani but yokwisi dakon kulabigi don kisik kisik madepsi nandakdaŋ.

²¹ Miŋat kinda monji altok do aŋakwan tepmi madepsi nandisak. Mani monji altaŋakwan tepmi uŋun pasak dakon nandak nandak dima asak. Monji miŋtimon kili altosok uŋun do kisik kisik asak.

²² Uŋun da tilak ji abisok but yokwi aŋ. Mani aeno dandaken bisapmon kisik kisik akdaŋ. Ae amin kinda da kisik kisikji aripmi dima gwayesak.

²³ Uŋun bisapmon ji da nak yo kinda do bisit dima nayikdaŋ.

Asisi dayisat, yo kinda do nak da manon da Dat bisit iyini kan, unun damdisak.

²⁴ Ji kalip nak da manon da yo kinda abidok do bisit kinda dima awit. Ji bisit ani. Yan anek yo timigakwa kisik kisik da butjikon tugosak.”

Yesu da miktım dakon tapmım kili abigit

²⁵ Yesu da sanbenek yan yagit, “Nak on gen morap tilagon da dayisat. Don tilak gen ae dima dayiken. Dat do nomansi dayin tentenokdisat.

²⁶⁻²⁷ Nak da ji do anek Dat bisit iyiken yan dima dayisat. Dima. Ji nak do but dasi galak tan naman, ae nak Pinkopmon da apgum yan nandaba bami asak. Yan an, do Dat da iyi but dasi galak tan damisak. Do unun bisapmon ji nak da manon Dat bisit iyikdan.

²⁸ Nak Daron da miktımon pigim. Ae abisok miktım yipmanek Daron wigikdisat.”

²⁹ Yan yanban panDET kabini da yan iyiwit, “Abisok nomansi niyisal. Tilak gen dima yosol.

³⁰ Nin abisok yanşi nandaman, gak yo morap kili nandan mudosol, ae amin da dima gayinakwa gaga tagi yoki. Unun do anek gak Pinkopmon da apgul yanşi nandano bami asak.”

³¹ Yanba Yesu da yan yoyigit, “Abisok ji kili nandan gadat an, ma?”

³² Nandani, bisap kili kwanTak. Asi bisap kili unun, do ji biripmigi yutjikon kin kin akdan. Yan anek nak nepba naga gin egipdisat. Mani Dat nak gat egisak do naga ginsi dima egipben.

³³ Ji nagon gadanek butji yaworisi tanakwa egipni, yan do anek gen on dayisat. Miktımon egipni bisapmon jigi noman tan damdan. Mani ji pasol pasoli mini tebaisi

atni. Nak da miktım dakon tapmım kili abin yipgum.”

17

Yesu iyi do bisit agit

¹ Yesu panDET kabini gen unun yoyin mudanek Kwen Kokup sintanek bisit yan agit, “Dat, bisap kili abik. Monjigo dakon man awigaki kando Monjigo da gak dakon man awigisak.

² Amin morap Monjigo da kila asak do yan mudan ingul. Yando, amin morap imisal unun da egip egip dagok dagogi mini tagi yomjak.

³ Egip egip dagok dagogi mini dakon mibili unun yan; amin da gak Pinkop kalonşi bamisi yan nandan gaman, ae Yesu Kristo gak da yabekbi pigit yan gin nandan iman.

⁴ Gak da pi morap namgul, unun pi an mudoko miktım amin da tilingo kili kawit.

⁵ Dat, miktım dima noman tanakwan nak gak gat egek tilimno tan namgut. Abisok gak da inamon unun tilim aego nabi.

Yesu panDETni do bisit agit

⁶ “Amin morap on miktımon ban namgul kabikon gak dakon mibilgo kili yoyin tentenagam. Unun amin gak dakon ban nak do nabi gak dakon gen guramikgwit.

⁷ Abisok yanşi nandan, yo morap namgul unun gak dasi namgul yan nandan.

⁸ Nido gen morap namgul unun yoyiko abidawit. Anek asi nak gagon da apgum ae gak da nak yabekgil, yanşi nandaba bamisi asak.

⁹ Nak unun amin kabi do bisit asat. Miktım amin kisi do dima asat. Unun amin kabi namgul unun gak dakon amin kabigo, do unun do bisit asat.

10 Nak dakon amin kabi unun gak dakon. Ae gak dakon amin kabi unun nak dakon. Amin da nak dakon amin kabino pindagek tilimno karjek man madep naman.

11 “Nak gagon obinej miktimon sarjbenjek dima egipbenj. Mani unun amin kabi da miktimon sigin egipdanj. Telagi Dat, mango tapmimi tonji namgul unun nanj panjutnoki. Yanj anjaki nit da kalonjisi ekwamak, unun amin kabi da kalonjisi yanj gin egipni.

12 Nak unun gat egipgumanj bisapmon man namgul unun nanj panjutnanjapbo tagisi egipgwit. Unun amin kabikon da amin pasiljak do yanji unun dagin pasilgit. Yanj anjakwan Pinjkop da papiakon gen unun do mandabi unun bami tonj agit.

13 “Nak abisok gagon opbenj, mani kisik kisikno da unun amin kabikon tugosak yanj do miktimon sigin egek gen on yosot.

14 Nak naga on miktimon nani dima, ae amin kabino unun kisi on miktimon nani dima, do nak gengo amin kabino do yobo miktimon amin da nandaba yokwi tok anj yomgwit.

15 Amin kabino miktimon banj timikgi do bisit dima asat. Panjutnanjaki Yokwi Ami da dima panjupbal asak yanj do bisit asat.

16 Nak naga on miktimon nani dima, ae amin kabino unun kisi on miktimon nani dima.

17 Gak dakon gen unun gen bamisi. Amin kabikonon pi abi gengo bamisi unun da burikon pi aban gakdosi amin ani.

18 Gak da nak yabekbi miktimon pigim. Yanjin nak da amin kabino miktimon yabekdat.

19 Unun amin da gakdosi amin ani do anjek egip egipno kalonj gak do gamisat.

Yesu nandan gadat amin kisi do bisit agit

20 “Nak unun amin kabi do gin bisit dima asat. Unun amin kabi da gen yanjakwa nak nandan gadan namni amin unun kisi do asat.

21 Dat nak gagon egapbo gak nagon egisal yanj gin unun amin kabi da but kalonji egipni do bisit asat. Unun amin nit gat egapno miktimon amin da asi gak da nak yabekbi pigim yanj nandaba bamisi asak dosi nandisat.

22 Nit kalonji ekwamak yanj gin unun amin kalonjisi egipni, yanj do tilim namgul unun kili yomgum.

23 Nak unun amin kabikon egapbo gak nagon egisal. Kalonjisi egipni do nandisat. Yanj egakwa miktimon amin da gak da nak yabekbi pigim yanj nandani dosi nandisat. Ae gak da nak do but dasi galak tanj namisal yanj gin gak da unun amin do galak tanj yomisal yanj nandani dosi nandisat.

24 “Dat, minjat amin nak do namgul unun nak da egipbenj kokupmon nak gat kisin egipnenj do nandisat. Tilim namgul unun koni do nandisat. Yo morap dima noman tanjakwa but dasi kilisi galak tanj namgul, unun do anjek unun tilim namgul.

25 Dat Kilegisi, miktimon amin gak dima nandan gaman. Mani nak nandan gamisat. Ae amin kabino da gak da nak yabekbi pigim yanji nandaba bami asak.

26 Nak da gak unun amin kabikon yoligim. Ae gak da but dasi galak tanj namisal yanj gin unun amin kabi da amin do but dasi galak tanj yomni, ae nak unun amin kabikon egipbenj, yanj do sigin sarjbenjek gak yolikdisat.”

**Yesu tepmi panjek
kimagit da aeni pidagit**
(Kilapmi 18-20)

18

Judas da Yesu uwal da kisiron yipgut

(Mt 26.47-56 ae Mk 14.43-50 ae Lk 22.47-53)

¹ Yesu bisit an mudanban panjet kabini gat kisi Kidron Pakbi Kidat yapmanjek kiwit. Unun pakbi da usugap da pigaga kind a tosok. Yesu gat panjet kabini gat unun pigagagwan pigiwit.

² Bisap morapmi Yesu gat panjet kabini gat unun pigaga muwuk muwuk awit, do uwal da kisiron yipjak amin Judas kisi unun pigaga kan nandanjo agit.

³ Do Judas da Rom dakon emat amin di gat ae Telagi Yut Madep dakon obip amin diwari gat timikban unudon kiwit. Obip amin unun mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat Parisi amin gat da yabekgwit. Unun amin kabi lam ae kalij ae emat dakon yo kisi timikgwit.

⁴ Yesu yo morap noman tan imdan unun kili nandan mudagit. Do kapmatjok da kin unun amin kabi yan yoyigit, "Ji namin nan wisan?"

⁵ Yoyinban yan yawit, "Nin Yesu Nasaret amin nan wisaman."

Yanba Yesu da yoyigit, "Nak unun mani." Yesu uwal da kisiron yipjak amin Judas unun amin kabi gat kisi akgwit.

⁶ Yesu da "Nak unun mani" yan yanakwan amin unun timisok di duwalik kinjek miktimon piligi pakgwit.

⁷ Yesu da aeni yoyigit, "Ji namin nan wisan?"

Yoyinban yawit, "Yesu Nasaret amin."

⁸ Yan yanba Yesu da yan yoyigit, "Nak kili dayit, nak unun mani. Ji nak wisan kan, on amin kabi yopba kini."

⁹ Yan yanban gen kind a kalip yagit unun bami ton agit. Gen

unun yan; "Amin kabi unun nak do namgul unun kind a dima yipbo pasilgit."

¹⁰ Saimon Pita da emat agak sibani ilik mukwa sogok amin dakon mibiltok amin dakon oman monji dakon miragi amin tet nani mandan dagagit. Oman monji unun dakon mani Malkus.

¹¹ Yan aban Yesu da tebai yan iyigit, "Emat agak siba yigikon simil! Dat da tepmi paken do nandisak unun dima paken yan nandisak, ma?"

Yesu Anaskon ankiwit

¹² Emat amin gat ae mibiltok amin madepni gat, ae Juda amin dakon obip amin gat da Yesu abidanjek nap teban nan abisiwit.

¹³ Yan anjek mibiltok Anaskon ankiwit. Anas unun Kaiapas dakon yopmi. Unun bilagon Kaiapas da mukwa sogok amin dakon mibiltok amin egipgut.

¹⁴ Unun da kalip Juda amin yan yoyigit, "Amin kalon kind a dagin amin morap kisi do anek kimotjak kan, unun tagi."

Pita da Yesu do wasip yagit

(Mt 26.69-70 ae Mk 14.66-68 ae Lk 22.55-57)

¹⁵ Saimon Pita gat ae panjet kind a gat Yesu yol anan kigimal. Mukwa sogok amin dakon mibiltok amin da unun panjet nandan imgut, do Yesu yol anan mukwa sogok amin dakon mibiltok amin da nagalon pigigit.

¹⁶ Mani Pita wanga yoma kaga da kapmatjok akgit. Do panjet unun mukwa sogok amin dakon mibiltok amin da nandan imgut unun da kin oman minjat kind a yoma kila agit unun iyinek Pita abidanban nagalgwan pigigimal.

¹⁷ Oman minjat unun yoma kila agit unun da Pita yan iyigit, "Gak unun amin dakon panjetni kind a bo?"

Iyɪnban Pita da yagit, “Nak dima.”
 18 Kokup mirimisi agit, do oman monji gat ae obip amin gat kindapni alik do kindap kinda sogit da patderikon anɟwasɪnek akgwit. Anɟakwa Pita yo kisi agek kindapni aliwit.

Mukwa sogok amin dakon mibiltok amin da Yesu gen yan ɪngut
 (Mt 26.59-66 ae Mk 14.55-64 ae Lk 22.66-71)

19 Unun bisapmon mukwa sogok amin dakon mibiltok amin da Yesu paɳdet kabini do iyigit ae yoyɪɳdet agit kisi do iyigit.

20 Yanban Yesu da yan iyigit, “Nak gen nomansi amin kisi yoyɪɳ terɳɳagim. Muwut muwut yutnikon yoyɪɳ dekgim, ae Telagi Yut Madep da nagalon Juda amin da abiɳ muwuk muwuk an unudon bisapmi bisapmi yoyɪɳ dekgim. Gen kinda pasilikon dimasi yagim.

21 Do nido nak nayisal? Gen yanapbo nandawit amin ban yoyi. Gen yagim unun da nandan.”

22 Yesu yan yanakwan obip amin kinda da mogim kulbak anagek yan iyigit, “Mukwa sogok amin dakon mibiltok amin dakon geni kobogi gen tagi nan iyisat yan nandisal ma?”

23 Yanban Yesu da yan iyigit, “Gulusun yat kan, unun do nayi. Ae gen kilegi yat kan, nido nikdal?”

24 Nap kisirikon abisiwit dima witdalek Anas da Yesu yabekban mukwa sogok amin dakon mibiltok amin Kaiapaskon ankiwit.

Pita da aeni Yesu do wasip yagit
 (Mt 26.71-75 ae Mk 14.69-72 ae Lk 22.58-62)

25 Saimon Pita kindapni alin agakwan yan iyiwit, “Gak Yesu dakon paɳdetni kinda, ma?”

Yan iyinba yoyigit, “Nak paɳdetni kinda dima.”

26 Mani mukwa sogok amin dakon mibiltok amin dakon oman

amin kinda, unun Pita da miragi mandan dagagit amin unun dakon diwatni kinda, unun da yan iyigit, “Gakyo kisi Yesu gat pigaga ekwa dandat, ma?”

27 Iyɪnban Pita da yagit, “Dima!” Wasip yanakwan unudon gin pup gen yagit.

Yesu Pailaron ankiwit
 (Mt 27.1-2 ae 27.11-14 ae Mk 15.1-5 ae Lk 23.1-5)

28 Juda amin da Yesu abidan Kaipas dakon yut yipmanek gapman dakon amin madep da yutnon ankiwit. Unun kili wisa dagagit, do iyi gapman dakon amin madep da nagalon dima pigiwit, nido pigineɳ kan PinƳop da dabilon kilek tanek Yapyap Bilak dakon jap noknoknin anɳun akdaman yan nandawit.

29 Wanɟa joman agakwa Pailat da pin yan yoyigit, “Ji on amin mibili nido gen yan imen?”

30 Yanban yan iyiwit, “Unun yokwi pakpak kinda dima tam, gagon dima anopnom.”

31 Yanba Pailat da yoyigit, “Disi abidan anki disi dakon gen tebanji yolek gen pikon yipni.”

Yanban Juda amin da yan iyiwit, “Nin da amin kinda anatno kimotjak dakon yan dagok ninon dimasi tosok.”

32 Gen unun yanba kalip Yesu da kosit nianon da kimotjak do yagit, unun bami ton agit.

33 Pailat da aeni gapman da yutnon wigi Yesu iyinban opban yan iyigit, “Gak Juda amin dakon kila amin madep, ma?”

34 Yanban Yesu da iyigit, “Unun gaga nandanek yosol, bo amin di da nak do yan gayiwit?”

35 Yanban Pailat da yagit, “Nak Juda amin kinda dima! Gaga dakon amin kabigo gat ae mukwa sogok amin dakon amin madep kabigo gat da gak abidan anan nagon anoben. Gak ninan agil?”

³⁶ Yanban Yesu da yan iyigit, “Nak da Amin Kila Asat unun on miktim dakon yo dima. On miktim dakon tam nak dakon oman monjino gat emat wamanakwa amin kinda da nak Juda amin da kisiron aripmi dima nepbam. Nak da Amin Kila Asat unun kokup njwakjwari dakon yo.”

³⁷ Yanban Pailat da iyigit, “Asi gak kila amin madep kinda, ma?”

Yanban Yesu da kobogi yan iyigit, “Kila amin madep kinda yan nayisal unun asi bami yosol. Nak gen bami minat amin morap yoyikej do on miktimon pigim. Mibili yan do mej da anjalagit. Gen bami yolgan amin morap unun nak dakon gen do mirak yopmanjan.”

³⁸ Yanban Pailat da iyigit, “Gen bami unun yo kinda ni?”

Pailat da Yesu tilak kindapmon anjatni do yagit

(Mt 27.15-31 ae Mk 15.6-20 ae Lk 23.13-25)

Pailat gen unun iyinej aeni wanga Juda aminon pigej yan yoyigit, “Nak da gulusun kinda agit do gen yan imnejan da arip dimasi kosot.

³⁹ Mani Yapyap Bilagon anpakji yolek amin kinda dam tebanon nan witaldaj yipbo kin kin an. Do Juda amin dakon kila amin madep nan yipbo kisak bo nian nandanjan?”

⁴⁰ Yanban yan tidanej yawit, “Barabas nan yipbi kisak.” Barabas unun kabo noknok, ae amin dapmanej yoni gwayan amin kinda.

19

¹ Pailat da yanban Yesu abidanej baljawit.

² Anakwa emat amin da nap keli tonj kindanaj kila amin madep dakon pelit yombem kinda wasanej Yesu da busunon yipgwit. Yan anej imal dubak gami kinda nan panj imgwit.

³ Anek kapmatjok da kin yan iyiwit, “Gildat tagi, Juda amin dakon kila amin madep!” Yan iyinej mogim kulbak anjagwit.

⁴ Anakwa Pailat wanga aeni pigi Juda amin yan yoyigit, “Nak da unun amin jikon abiko yan si nandanjan imni, nak da unun amin gulusunni kinda agit do gen yan imnejan da arip dimasi kosot.”

⁵ Yesu nap keli tonj ban pelitni wamanjan imgwit gat ae imal dubak gami kisi kwenikon sigin tanakwa wanga yan yigit. Pinjakwan Pailat da amin yan yoyigit, “Kabir, unun amin oni.”

⁶ Yanjakwan mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat ae obip amin gat da Yesu kanek tebai yan tidanej yan yawit, “Tilak kindapmon anakba kimakban! Tilak kindapmon anakba kimakban!”

Yanba Pailat da yoyigit, “Disi abidanj anki tilak kindapmon anakba kimotjak. Nak da gulusunni kinda agit do gen yan imnejan da arip dima kat.”

⁷ Mani Juda amin da yan iyiwit, “Unun amin da iyi do ‘Nak Pinjok dakon Monji’ yan yagit. Nin dakon gen teban da unuden amin si kimotni do yosok.”

⁸ Pailat gen unun nandanej mibiltok pasalgit unun si yapmanej madepsi pasalgit.

⁹ Anek aeni gapman yutnon wigi Yesu yan iyigit, “Gak dukon nani?” Mani Yesu da gen kobogi kinda dima iyigit.

¹⁰ Anakwan Pailat da iyigit, “Kobogi nayik do dima nandisal, ma? Gepbo kiki bo ae tilak kindapmon gitni dakon yan dagok nagon gin tosok. Gak unun dima nandisal, ma?”

¹¹ Yanban Yesu da iyigit, “Pinjok kwen egisak unun da tapmim dima gangut tam, gak da nak abin nepbi

dakon tapmim kinda dima tan gaban. Do amin gak da kision nepmak unun dakon yokwi da gak dakon yokwi yapmandak.”

¹² Pailat gen unun nandanek Yesu yipban isal kisak do kosit wisik agit. Mani Juda amin da yan tidanek yan yawit, “Gak unun amin yipbi kisak kan, gak Sisa dakon notni dima. Amin iyi do nak kila amin madep yan yosok unun Sisa dakon uwalni.”

¹³ Pailat gen unun nandanek Yesu anan wanga abigigit. Abigek tamo kinda mani Tip Ban Yalinbi Tamo yan yon unudon gen kokwin an yityit tamo kinda tosok unudon yikgit. (Unun tamo Ibru genon da Gabata yan yon.)

¹⁴ Anwa Yapyap Bilak do nandanek jap pankosit ak bisap, gildat binap 12 kilok agit. Pailat da Juda amin yan yoyigit, “Kabit, kila amin madepji oni.”

¹⁵ Yanban yan tidanek yawit, “Anabigit! Anabigit! Tilak kindapmon anakgit!”

Yanba Pailat da yoyigit, “Kila amin madepji tilak kindapmon anakgen do nandan?”

Yanban mukwa sogok amin dakon amin madep kabi da yan yawit, “Ninon kila amin madep kinda dima egisak. Sisa kalonjin!”

¹⁶ Pailat da Yesu tilak kindapmon anan do emat amin da kision yipban abidan ankiwit.

Yesu tilak kindapmon anakgit

(Mt 27.32-44 ae Mk 15.21-32 ae Lk 23.26-43)

¹⁷ Yesu iyi tilak kindapni guramigek kokup pap yipmanek miktim tim kindakon kiwit, mani Busun Kidat. Ibru genon da Golgata yan yon.

¹⁸ Unudon tilak kindapmon anakgit. Amin bamori kisi tilak kindap teri teri dapmanakwa Yesu binapmon akgit.

¹⁹ Pailat da yanban but piso gen kinda mandan tilak kindapmon yipgit. Gen unun yan, YESU NASARET AMIN, JUDA AMIN DAKON KILA AMIN MADEPNI

²⁰ Unun kosiri kapbi mandawit. Ibru gen, ae Rom gen, ae Grik genon da kisi mandawit. Yesu anakgit miktim tim unun kokup pap da kapmatjok tagit, do Juda amin morapmi da gen unun manjiwit.

²¹ Juda amin dakon mukwa sogok amin dakon amin madep kabi da Pailat yan iyiwit, “Juda amin dakon kila amin madepni’ yan dima mandaki. Gen yan mandaki: ‘On amin da yagit, Nak Juda amin dakon kila amin madepni.’”

²² Yanba Pailat da yagit, “Yum koni. Gen kili mandat unun dagin tosak.”

²³ Emat amin da Yesu tilak kindapmon anagek imalni timikgit. Timigek kokwin 4 kabi anakwa kalon kalon da imalni kalon kalon timikgit. Ae paba pigik dubakni kisi abidawit. Paba pigikni sanbekni unun mini imal diwat kalon nan bupbi kawit.

²⁴ Yan kanek notni yoyin yoyin anek yan yawit, “Dima pudonon. Namin da abidosak yan do satu wasok anen.” Yan yanek yan gin aba Pinokop da papiakon gen kinda tosok unun bami ton agit. Gen unun yan:

“Imalno kokwinigek timikgit, ae namin da paba pigikno abidosak yan do satu wasok awit.”

Do emat amin da yan awit.

²⁵ Yesu dakon meni, ae meni dakon padige, ae Maria unun Klopas dakon minatni, ae Maria Makdala kokup papmon nani, unun minat kabi da Yesu dakon tilak kindap da kapmatjok akgit.

26 Yesu da menji gat ae pañdet but dasi galak tañ imgut unun kapmatjok akbal pindagek menji yañ iyigit, “Minjat, on gak dakon monjigo.”

27 Ae pañdet unun yañ iyigit, “On gak dakon menjo.” Unun bisapmon da wasanej pañdet unun da Maria anki yutnikon kila agit.

Yesu kimakgit

(Mt 27.45-56 ae Mk 15.33-41 ae Lk 23.44-49)

28 Yesu pi morapni kili unun mudosok yañ nandanej, ae Pinjokop da papiakon gen kinda tosok unun bami toñ asak dosi nandanej yañ yagit, “Tekno bap tosok.” Gen unun yanjawan

29 wain kinam kinda kapmatjok tagit. Do yo kinda gugidan yombem abidan wainon sibirba tujanban, isop kindap dakon kilinjikon walik yipba Yesu da dulumon wigigit.

30 Wikwan Yesu da wain nanjek yañ yagit, “Kili unun mudosok.” Yañ yanjek busunji tadik pinjek wupni yipban kigit.

Emat amin kinda da Yesu dakon gekgegi sugagit

31 Kili Sabat bisap dakon yo panjagap ak gildat agit. Unun Sabat unun bisap madepsi kinda, do Juda amin da tilak kindapmon bumjot dima toni do nandawit. Yañ nandawit do amin tilak kindapmon akgwit dakon kandapni dapman jokgal do Pailat iyiwit. Yañ aba tepmi kimakba bumjotni panjani yanon da yawit.

32 Yanja emat amin da kin amin bamot Yesu gat dapgwit dakon kandapni dapman jokgalgwit.

33 Mani Yesukon abinj kanja kili kimakgit kawit, do kandapni dima anak jokgalgwit.

34 Mani emat amin kinda da Yesu dakon gekgegi gwawia nan sugagit.

Suganjban unudon gin pakbi yawiyo da pakgwit.

35 Yo unun si kagit amin unun da iyi unun dakon yañ tenjenok asak. Ae iyi bamisi yosot yañ nandisak, do jiyo kisi nandan gadat ani yañ do gen unun yañ tenjenosok.

36 Yo unun aba Pinjokop da papiakon gen kinda tosok unun bami toñ agit. Gen unun yañ:

“Kidatni kinda dima anak jokgal-dan.”

37 Ae Pinjokop dakon gen kinda gat yañ tosok:

“Amin da giptimi sugawit unun kokdan.”

Yesu dakon bumjotni kimakbi tamo kalugi kindakon yipgwit

(Mt 27.57-61 ae Mk 15.42-47 ae Lk 23.50-56)

38 Kili don Josep Arimatea kokupmon nani da kin Yesu dakon bumjotni Pailat da nandan iban anjisak do iyigit. (Josep unun Yesu dakon pañdetni kinda. Mani Juda amin dakon kila amin do pasalek Yesu do nandan gadatni si anjisibigit.) Pailat da nandan iban Josep da kin Yesu dakon bumjotni anjigit.

39 Ae Nikodemus kalip Yesu kalbi kin kagit ununyo kisi unun bisapmon gin apgut. Unun yo kibani toñ tagisi di timik panjagut. Unun kindap bamori dakon gawonji ban iktagilek wasawit. Yo kibani tagisi unun dakon jigini unun 30 kilo da arip.

40 Josep gat Nikodemus gat da Yesu dakon bumjotni abidanej yo kibani tagisi unun tagal imgumal. Yañ anek imal tagisi ban gwilikgimal. Unun Juda amin da anjagon amin kimakbi do yañ anj.

41 Yesu tilak kindapmon anjagwit da kapmatjok pi kinda tagit. Unun pigagagwan kimakbi tamo kalugi

kinda tagit. Unjun tamokon bumjot kinda dima yipbi.

⁴² Unjun Juda amin da Sabat bisap dakon yo panjtagap ak bisap, ae kimakbi tamo unjun kapmatjok tagit, do amin bamot Yesu dakon bumjotni anjki unjungwan yipgumal.

20

Yesu kimoron da pidagit

(Mt 28.1-8 ae Mk 16.1-8 ae Lk 24.1-12)

¹ Sonda wisa dagokdo pilin tuk tanjakwan gin Maria Makdala kokupmon nani kimakbi tamokon apgut. Abinjan kanban kimakbi tamo dakon yoma sogwit dakon tip kili antobilba kigit kagit.

² Yanjan kanjek timtim yanjek kinj Saimon Pita gat ae Yesu da panjetni kinda but dasi galak tanj imgut unjun bamot yan yoyigit, "Amin Tagi kimakbi tamokon nanjan abigenjan. Anjki dukwan yipmanjan unjun dima nandanjan."

³ Yanjan Pita gat ae panjet kinda unjun gat kimakbi tamokon kigimal.

⁴ Amin bamot kisi timtim yanjek kigimal, mani panjet kinda unjun da Pita yapmanjan unjun da kalip kimakbi tamokon kinj altagit.

⁵ Kinjan pagadanjek kimakbi tamogwan wusigit. Wusinekan imal tagisi Yesu dakon bumjotni wamgwit unjun tanja pindakgit. Mani dima wigigit.

⁶ Saimon Pita unjun da bujan abinekan unjun kimakbi tamogwan wigigit. Wigekan imal tanja pindakgit.

⁷ Ae imal kinda kagit unjun Yesu da busujan wabi. Imal unjun imal diwari gat dima tawit. Unjun gironjokbi da iyindage tanjan kagit.

⁸ Ae panjet unjun kinda mibiltok kimakbi tamokon kigit unjun kisi wigigit. Wigi pindagekan nandanjan gadat agit.

⁹ Unjun bisapmon Pinjokop da papiakan Yesu kimoron da ae pidokdisak dakon gen tosokan unjun do dima nandaba pisagit.

¹⁰ Yo unjun pindagekan panjet bamot tobil kokupmon kigimal.

Maria Makdala kokupmon nani da Yesu kagit

(Mt 28.9-10 ae Mk 16.9-11)

¹¹ Maria kimakbi tamo da wanjan agekan kunam tagit. Kunam tagekan tagekan pagadanjek kimakbi tamogwan wisigit.

¹² Wisinekan anjelo bamori imalni kwakwagi pindakgit. Unjun anjelo bamot Yesu dakon bumjotni da tagit unjudon yikgimal. Kinda busunjan da tagiron yikgit, anakwan kinda kandapni da tagiron yikgit.

¹³ Maria yanjan iyigimal, "Minjan gak kunam nido takdal?"

Yanjan yanjan yoyigit, "Amin Tagi no abidanjan anjki dukwan yipmanjan unjun dima nandisat."

¹⁴ Yanjan yanjek tobil Yesu akban kagit. Mani Maria da unjun Yesu yanjan dima kanban pisagit.

¹⁵ Kili Yesu da yanjan iyigit, "Minjan gak nido takdal? Gak namin nanjan wisisal?"

Maria da pikaga unjun dakon pi monjan kinda yanjan nandanjan yanjan iyigit, "Amin tagi, gak da bumjot anjki kanjan, dukwan yipmal nayinjan kinjan abidanjan anopbenjan."

¹⁶ Yanjan Yesu da yagit, "Maria!"

Yanjan Maria da tobil Ibru genon da yanjan iyigit, "Rabonai." (Rabonai unjun dakon mibili unjun Yoyindet.)

¹⁷ Yanjan Yesu da yanjan iyigit, "Nak Datnokon dima wigit, do nak dima abidoki. Kinjan notno kabij yanjan yoyiki, 'Nak Datno ae jidakon Datjij unjudon wigikenjan. Pinjokopno ae jidakon Pinjokopjij unjudon wigikenjan.'"

¹⁸ Iyinjban Maria Makdala kokupmon nani da kinjan panjet kabij yanjan yoyigit, "Amin Tagi nak da kili kat."

Yañ yoyiņek Yesu da gen iyigit unun yoyigit.

Panġetni da Yesu kawit

(Mt 28.16-20 ae Mk 16.14-18 ae Lk 24.36-49)

¹⁹ Sonda pilin kaga panġetni Juda amin dakon kila amin do pasalek yut kindakon muwugek yoma benġan anek yikgwit. Yigakwa Yesu da abin bikbik nikon agek yaņ yoyigit, “Butji yawori tosak.”

²⁰ Yaņ yaņek kisit bamotni ae gekgekniyo yolinban panġetni Amin Tagini kaņek but galak madepsi nandawit.

²¹ Aeni Yesu da yaņ yoyigit, “Butji yawori tosak. Dat da nak yabekgit, yaņ ġin nak da ji yabekdat.”

²² Yaņ yaņek migani pisonban panġetnikon kinakwan yaņ yagit, “Ji Telagi Wup abidoni.

²³ Ji amin dakon yokwini yopmaņ yomni kaņ, diwarini pasil yomdaņ, ae dima yopmaņ yomni kaņ, diwarini taņ yomdaņ.”

Tomas da Yesu kagit

²⁴ Panġetni diwari Yesu kawit bisapmon kinda unun notni gat dima egipgwit, mani unun Tomas (ae mani kinda Yayat).

²⁵ Panġet diwari da Tomas yaņ iyiwit, “Nin Amin Taginin kamaņ!”

Yaņ iyinba Tomas da yoyigit, “Kisirikon birin tamo dima pindagek witjiken, ae gekgekikon wuda gwaljik dima witjiken kaņ, ji da gen nayan unun do nandabo bami dima asak.”

²⁶ Gildat 7 kabi mudanakwa panġet kabi ae notni Tomas gat kisi yutnon muwugek yoma benġan awit. Mani Yesu abin bikbik nikon altaņban kawit. Altaņek yaņ yoyigit, “Butji yawori tosak.”

²⁷ Yaņ yoyiņek Tomas yaņ iyigit, “Gak abin kisitno witjiken pindat. Aņek kisitgo awin gekgeknon

witjiki. Gak but bamot dima anek nandaņ gadaņ nabi.”

²⁸ Yaņban Tomas da yaņ iyigit, “Amin Tagino ae Pinkopno.”

²⁹ Yaņ yaņban Yesu da iyigit, “Gak kili nandal, do nandaņ gadaņ namisal. Amin nak dima nandaņek nandaņ gadaņ namaņ, unun amin kisik kisik tagi ani.”

On papia dakon mibilisi

³⁰ Yesu da wasok tapmimi toņ diwari morapmisi anakwan panġetni da pindakgwit, unun on papiakon dima mandabi.

³¹ Mani papia on yaņ do mandabi. Ji da Yesu unun Kristo yaņsi nandaņ gadaņ imni. Ae Yesu unun Pinkop dakon Monjisi yaņ nandaņ gadaņ iminakwa, unun da manon egip egip abidoni, mibili yaņ do papia on mandabi.

Yesu aeni panġet kabnikon altaņ yomgut
(Kilapmi 21)

21

Yesu panġetni diwari do altaņ yomgut

¹ Don aeni Yesu da panġetni Galili Pakbi idap ilenikon egakwa altaņ yomgut. Altaņ yomgut dakon gen unun yaņ.

² Saimon Pita, ae Tomas (Yayat yaņ iyiwit), ae Nataniel (Galili miktin, Kana kokupmon nani kinda), ae Sebedi dakon monji bamot gat, ae Yesu dakon panġetni bamori gat kisi egipgwit.

³ Saimon Pita da notni yaņ yoyigit, “Nak tap kilap ilit do kisat.”

Yaņban yawit, “Nin kisin kinen.” Yaņ yaņek boron wigek kiwit. Mani unun kalbi tap kilap kinda dima ilikgwit.

⁴ Wisa dagokdosi gildat dima winakwan Yesu unun pakbi idap ilenikon akban kawit, mani unun Yesu yaņ dima kaņba pisagit.

⁵ Anakwa Yesu da yan yoyigit, “Not kabi, ji tap kilap di ilan?”

Yanban yawit, “Dima.”

⁶ Yanba yan yagit, “Ji yikji bot amin tet do maba kwan tap kilap di ilitni.” Yan yanban yikni maba pikwan tap kilap morapmisi pigi tujanba yik ilik awik do antidok awit.

⁷ Yan anakwa pan̄det Yesu da galak tan̄ imgut unun da Pita yan iyigit, “Unun Amin Tagi mani!” Saimon Pita unun pi do anek ilikba pigik kadimni kili ilik yipgut. Do notni da “Unun Amin Tagi mani!” yan yanban nandanek ilikba pigik kadimni ae panek pakbigwan pan magit.

⁸ Manek ilenikon kinakwan notni boron da bunjon yolgwit. Yolek yikni tap kilap tujanbi walimbil ilik anan̄ kiwit, nido bot unun pakbi dubagikon dima tagit, 100 mita unun da tilagon gin tagit.

⁹ Kin̄ ilenikon wigek yan pindakgwit: kindap kinda sogit da patderikon tap kilap kinda tagit, ae bretyo kisi tan̄ba pindakgwit.

¹⁰ Pindagakwa Yesu da yan yoyigit, “Ji abisok tap kilap ilan di pan̄apgut.”

¹¹ Yanban Saimon Pita da boron wigek tap kilap yik ilikban ilenikon wigigit. Yigon tap kilap madep madep 153 yan da pigi tugawit, mani yik unun dima dagagit.

¹² Yesu da yan yoyigit, “Ji abin̄ jap nabit.” Unun Amin Tagini yan kili nandan̄ mudawit, do gen unun yanban pan̄detni si pasalek kinda da “Gak namin?” yan dima iyiwit.

¹³ Anakwa Yesu kindapmon kin̄ek bret ae tap kilap timigek pan̄detni do yomgut.

¹⁴ Yesu kimoron da pidan̄ pan̄det kabinikon on altan̄ yomgut unun da aban kosiri kapbi agit.

Yesu da Pita yan iyigit, “Gak sipsipno kila abi”

¹⁵ Jap nan̄ mudanek Yesu da Saimon Pita yan iyigit, “Saimon, Jon dakon monji, gak nak do but dasi galak tan̄ namin̄ kimagek on amin kabi da but dasi galak tan̄ naman̄ unun yapmandal, ma?”

Yanban Pita da yagit, “Asi, Amin Tagi, gaga nandisal. Nak but dasi galak tan̄ gamisat.”

Yanban Yesu da iyigit, “Sipsip monin̄ kabino upmokgi.”

¹⁶ Ae kosiri kinda gat yan iyigit, “Saimon, Jon dakon monji, gak nak do but dasi galak tan̄ namisal, bo dima?”

Yanban Pita da yagit, “Asi, Amin Tagi, gaga nandisal. Nak but dasi galak tan̄ gamisat.”

Yanban Yesu da iyigit, “Sipsipno kila abi.”

¹⁷ Ae Yesu da iyanban kosiri kapbi anakwan aeni yan iyigit, “Saimon, Jon dakon monji. Gak but dasi galak tan̄ namisal?” Pita unun Yesu da kosiri kapbi “Gak but dasi galak tan̄ namisal?” yan iyigit, do buri jik tagit.

Yan nandanek Yesu yan iyigit, “Amin Tagi, yo morap unun nandan̄ mudosol. Nak but dasi galak tan̄ gamisat, gaga nandisal.”

Yanban Yesu da yan iyigit, “Gak sipsipno upmokgi.

¹⁸ Asisi gayisat, gak monji gimoni egipgul bisapmon ilikba pigikgo panek kokup dukwan kik do nandagil unudon kin̄ kin̄ agil. Mani amin pelan̄ aki bisapmon, kisitgo anenagaki amin̄ njwakjwari da ilikba pigikgo pan̄ gamin̄ek gak anan̄ kosit dima kik do nandaki unun nan̄ an̄kikdan̄.”

¹⁹ Yesu gen on Pita kosit nianon da kimagek Pin̄kop man madep imjak unun do yagit. Yan yanek iyigit, “Nak nolgi.”

*Yesu da paɗdet kinda si galak taɗ
imgut, uɗun dakon gen*

²⁰ Pita da tobil paɗdet kinda Yesu da but dasi galak taɗ imgut uɗun kagit. Uɗun buɗon yol paɗpaɗ apgut. (Uɗun amin jap nawit bisapmon Yesu dakon piɓit da kapmatjok busuɗi uɗudonjok yipmanɛk Yesu yaɗ iyigit, “Amin Tagi, namin da gak uwal da kisiron gepjak?”)

²¹ Pita da uɗun amin kanɛk Yesu yaɗ iyigit, “Amin Tagi, ae on amin iwa?”

²² Yaɗban Yesu da yaɗ iyigit, “Egakwan gin nak aeno tobil apben do nandaken bo dima, uɗun nak dakon yo. Gak nak nol.”

²³ Yaɗ yaɗban binap gen kinda paɗmuwukbi kabikon kin ireɗ tagit. Gen uɗun yaɗ: “Uɗun paɗdet dima kimotdisak.” Mani Yesu da paɗdet uɗun dima kimotjak yaɗ dima yagit. “Egakwan gin nak aeno tobil apben do nandaken bo dima, uɗun nak dakon yo”, uɗun gin yagit.

²⁴ Uɗun paɗdet da uɗun yo morap dakon yaɗ tenɗenok anɛk gen uɗun mandagit. Nin nandaman, gen uɗun yaɗ tenɗenosok uɗun bamisi.

²⁵ Yesu da yo diwari morapmisi gat agit. Yo morap agit kisi morap papiakon mandanen kan, miktimon papia uɗun da toni dakon tamo aripmi dima bo toni.

Yabekbi Pi Awit Dakon Gen

But piso gen

Yabekbi Papia on Gen Bin Tagisi Luk da mandagit unun sanjenek yosok. Luk dagin on papia kisi mandagit. On papiagwan yan konej: Telagi Wup da yabekbi do kosit yopman yominjakwan Yesu dakon Gen Bin Tagisi “Jerusalem ae Judia ae Samaria yawit, ae yanakwa miktimi miktimi kigit” (1.8 do koki).

Papia Yabekbi da Yesu dakon panmuwukbi Juda amin kabikon da wasanek don madep tanek miktimi miktimi kigit do yosok. Ae Luk da yo kinda nolisak unun yan: Kristo dakon pi gat, ae minat aminyo Yesu yolgwit dakon egip egip do kalip Pinjop da Israel amin do yan teban tok agit unun bami ton awit.

Yo madep kinda Yabekbi Papia da yosok unun yan: Unun Telagi Wup dakon pi do yosok, unun Pinjop dakon Wupni. Mibiltok Telagi Wup Pentikos bisapmon pandet kabikon pigit. Anek don nandak nandakni panthagap anek tapmim yomgut unun do yosok. Tapmim yominjakwan wasok tapmimi ton anakwa amin da geni do nandaba bami agit, ae Yesu do nandan gadawit.

On papiakon pandet kabi da minat aminyokon Yesu dakon Gen Bin Tagisi yawit bisapmon gen dubagisi yawit. Anakwa minat aminyo morapmi da Gen Bin Tagisi unun yolakwa panmuwukbi si teban tagit.

Papia on da yabekbi morapmi da pi awit unun do yosok. Mani Pita gat Pol gat da pi agimal unun do morapmi yosok. Pita unun Yesu dakon pandetni kinda. Mani

1:1-2: Lk 1.3 1:1-2: Mk 16.19; Lk 24.49-51
14.16-17; Ya 2.33 1:5: Mt 3.11

Pol kalip Yesu dima yolgit. Pol mibiltok Kristo dakon panmuwukbi pabin yop do pi tebaisi agit. Mani don Yesu da Pol yan iban but tobil anek pi amini bamisi kinda dagagit. Anek Amin Nwakywari Kabikon Pinjop gen yoyigit.

On papiagwan Luk da Pol da yo morap agit do yanek “nin da agiman” yan yosok. Nandak nandak amin morapmi da yan nandan: Luk iyi Pol gat bisap di agipgumal do “nin da agiman” yan unun do yosok.

Yabekbi kabi da Jerusalem kokup papmon Yesu dakon gen yoyin tenjenyawit

(Kilapmi 1.1-8.3)

Yesu da Telagi Wup yipban pisak do yan teban tok agit

¹⁻² Tiopilas, nak kalip papia kinda mandagim. Unun papiakon Yesu wasanek pi agit ae Pinjop dakon gen yoyin dekgiron da kwen wigigit unun dakon mibili mandagim. Yesu yabekbi kabini manjigit unun altan yominjek Telagi Wup da tapmim iminjakwan pi ani do yoyin mudanakwan Pinjop da abidan anan Kwen Kokup wigigit.

³ Mibiltok tepmi madep panek kimaggit da bunon egip egip aeni abidanek unun amin kabikon altan yomgut. Altan yominjek asi kalugi egisak yan nandani do yo morapmi agit. Gildat 40 unun gat egek Pinjop da Amin Kila Asak unun dakon mibili yoyigit.

⁴ Bisap kinda unun gat egek yansi ani do yoyigit, “Ji Jerusalem kokup pap dima yipman detni. Datno da yo dam do yan teban tagit unun abidok do jomjom ani. Nak kalip yo unun do kili dayigim.

⁵ Jon da amin pakbi son yomgut, mani gildat kabisok kinda

1:3: Lk 24.36-49; Ya 10.41 1:4: Lk 24.49; Jn

egek Pinƙop da Telagi Wup son damdisak.”

⁶ Unƙun bisapmon yabekbi kabini gat muwugek Yesu yan iyiwit, “Amin Tagi, gak abisok Israel amin nin panƙpuluganƙi aenin miƙtimnin kila anek egipneƙ bo dima?”

⁷ Yanƙa yan yoyigiti, “Dat da yo morap ak do bisap manjigiti unƙun ji dakon yo dima. Dat da yo morap unƙun iyi kila asak.

⁸ Mani Telagi Wup jikon pinƙan tapmim pakdan. Tapmim panek nak dakon gen Jerusalem kokup papmon yan tenƙenoni. Ae unƙudon da Judia kokup morap kisi, ae Samaria miƙtim kisi, ae miƙtimi miƙtimi kisi yan tenƙenoni.”

*Yesu Kwen Kokup wigigiti
(Mk 16.19-20 ae Lk 24.50-53)*

⁹ Yesu da gen unƙun yan mudanƙawan, ƙanƙawa kwen wigigiti. Wigakwan gikwem da wamanƙawan aeni dima kawit.

¹⁰ Kwen tebai sinƙanƙawa unƙudon gin amin bamori imalni kwakwagi unƙun da altanƙbal yabekbi kabi gat akgwit.

¹¹ Altanek yan yoyigimal, “Galili amin ji nidosi kwen sinƙanek ak-gan? Yesu unƙun abisok Pinƙop da abidanƙban ji depman dek Kwen Kokup wigik. Abisok ƙanƙawa wigik yan gin apjak bisapmon yan da tilagon apdisak.”

Judas dakon kulabikni manjiwit

¹² Yan yoyinƙbal ileƙ Olip yipmanek tobi Jerusalem kokup papmon kiwit. Heƙ Olip unƙun Jerusalem da kapmatjok tosoƙ.

¹³ Ƙin altanek yut kwen nani si egipgwiron wigiwit. Amin egipgwit unƙun mani yan: Pita, Jon, Jems, Andru, Pilip, Tomas, Batolomiu, Matyu, Jems Alpius dakon monji, Saimon Selot da

kabikon nani, ae Judas Jems dakon monji.

¹⁴ Unƙun amin kabi gat ae minƙat diwari gat ae Yesu dakon menji gat ae padik padikni gat kisi but ƙalonon da muwugek bisit pi sanƙbek sanƙbek awit.

¹⁵ Unƙun bisapmon amin 120 yan da Yesu nandan gadan imgwit. Pita unƙun kabikon da pidan ageƙ yan yagiti,

¹⁶ “Not kabi, kalipsigwan Telagi Wup da Dewit anƙtagap aban Pinƙop da papiakon Judas do gen kinda mandagiti unƙun gen bami ton agiti. Judas unƙun Yesu anƙnoman anjyoban obip amin da abidawit.

¹⁷ Judas kalip nin da kabikon ekwan pi ƙalonƙi agimanƙ.”

¹⁸ Judas unƙun yo yokwi agiti dakon tomni timigek miƙtim tim kinda yumanƙ nagiti. Unƙun miƙtimon Judas da man sulugakwan kok wamiyo kisi miƙtimon man mudawit.

¹⁹ Amin morap Jerusalem egipgwit unƙun dakon gen nandanek unƙun miƙtim tim mani Yawi Miƙtim yan yawit. Iyi da genon da Akeldama yan yawit.

²⁰ Pita da sanƙbek gen yan yagiti, “Ƙap Papia madepmon gen kinda yan mandabi:

‘Yut kokupyonikon amin di dima egipdo, isal tosaƙ dosi nandisaƙ.’

Ae unƙun papiakon gen kinda yan mandabi:

‘Ƙila amin pi agiti unƙun amin kinda da kulabisak dosi nandisaƙ.’

²¹⁻²² Gen yan tosoƙ do amin kinda kulabiƙi anƙnoman aneƙ. Jon Telagi Pakbi Sogok Aminon da wasanek Yesu nipman wigigiti, ae amin morap nin gat sanƙbek sanƙbek egapno Amin Tagi Yesu ƙin ap agiti, unƙun amin kinda nan kulabik aneƙ. Unƙun amin dasi nin gat pi anek Yesu

kimoron da pidagit unun do yan tenjenok anen.”

²³ Pita da yan yanban amin bamori do yan yomgwit, kinda mani Josep unun Basabas yan iyiwit, ae mani kinda Jastus. Ae amin kinda unun mani Matias.

²⁴⁻²⁵ Amin bamot unun manjinek bisit yan awit, “Amin Tagi, gak amin morap dakon but kisi pindak mudosol. Unun bamoron da namin dasi Judas dakon tamo abidanej yabekbi pi asak unun amin noliki. Bupmisi, Judas unun tamoni yipmanek kimak tamo iyi do yan mudanbikon kigit.”

²⁶ Bisit yan anek namin da noman tosak yan do wasok kinda awit. Tip wasok aba Matias da noman tagit. Noman tanej yabekbi 11 kabikon sanjbegit.

2

Telagi Wup pigit

¹ Pentikos Bisap Madepmon Yesu nandan gadanj imgwit amin kabi yut kindakon gin muwugek egipgwit.

² Unudon gin nandanakwa wuwik madep kinda mirim madep an unun da tilagon Kwen Kokup da pigit. Pin unun yut yikgwiwon tugagit.

³ Anakwan yan pindakgwit: milen asip amin mel yombem da noman tan wasen ki amin kalon kalon da kwenon yikgwit.

⁴ Anek Telagi Wup da amin kisi morap burikon pigit tugagit. Anek Wup da panpuluganban wasanej gen mibili mibili yawit.

⁵ Unun bisapmon Juda amin di Jerusalem kokup papmon egipgwit. Unun amin miktim morap tan anan kwan unudon da apgwit. Unun amin Pinjok gawak iminek egipgwit.

⁶ Wuwik unun nandanej unun minjat amin kabi madepsi da

muwugek amin kalon kalon mirak pan nandaba Yesu nandan gadanj imgwit amin kabi da iyi da genonsi da gen yawit. Yanba nandanej nandaba njaknjawaris

⁷ aban yan yawit, “On amin kabi gen yon unun kisi morap Galili amin gin, ma?”

⁸ Kosit nianon da nin dakon gen kalon kalon yon?

⁹ Nin miktinnin Patia, Midia, Elam, Mesopotemia, Judia, Kapadusia, Pontus, Asia,

¹⁰ Prigia, Pampilia, Isip, ae Libia miktim Sairini kokup pap da kapmatjok tosongon amin. Nin Rom amin diwari apgumanj da idon ekwamanj

¹¹ (Juda amin ae amin diwari Juda amin kabikon sanjenbi kisi). Diwari nin Krit amin, ae diwari Arebia amin. Nin kisi morap da nandanapno unun amin kabi da nin da genon da Pinjok dakon wasokni masi masimi unun do yanba nandamanj.”

¹² Amin wuripdak pasalek notni yoyin yoyin anek yan yawit, “Yo on altanban komanj unun dakon mibili nianj?”

¹³ Yan yanakwa amin diwari da jigilak gen yanek yan yawit, “On amin kabi wain kalugi morapminan da but upbal anj.”

Pita da Pinjok dakon gen yagit

¹⁴ Yanba nandanej Pita notni 11 kabi gat kisi pidan agek gen papmon da amin yan yoyigit, “Juda amin not kabi, ae ji Jerusalem kokup papmon ekwanj amin morap, mirak pakyanji yopmanakwa yo on altosok unun dakon mibili dayiko nandani.

¹⁵ “Ji on amin kabi but upbal an yan nandan, ma? Dimasi! Bisap apmenon wisa dagokdo 9 kilok gin asak. Pakbi teban noknok bisap unun pilindo.

16 Abisok yo on altosok unun kombi amin Joel da unun do kalipsisgwan yan yagit:

17 'Pinjop da yan yosok, Mibi gildat kwan tanakwan Wupno amin morap kisi do tagal yoben.

Anjapbo monji gwayosi da kombi gen yokdan.

Ae monji bilagi da dipmin yombem pindatdan.

Ae amin pelan da dipmin pindatdan.

18 Unun bisapmon oman amin kabino minjat ae wili kisi do Wupno tagal yobo unun da kombi gen yokdan.

19 Anakwa kwen binap yo masi masimi unun doliko pindatni.

Ae miktimon wasok tapmimi tonj ako bisap madep unun dakon tilak yan pindatni.

Yawi ae kindap ae mukwa madep altokdan.

20 Unun bisapmon gildat dabil pilin tuk anakwan kanek yawi dom akdisak.

Yan anakwan Amin Tagi apjak dakon bisap madep don al-tosak.

Unun bisap madepmon Amin Tagi dakon tapmim madepni ae tilim madepni unun altokdisak.

21 Unun bisapmon minjat amin morap Amin Tagi da panpulugosak do bisit iyan unun amin kabi iyi do panjnutnosak.'"

22 Pita sanjenek yan yagit, "Israel amin kabi, ji mirak yopmanjek Yesu Nasaret amin do yoko nandabit. Unun amin Pinjopmon da apgut yan nandani do Pinjop da tapmim iminjakwan wasok tapmimi tonj, ae yo masi masimi ae tilak mibili mibili agit. Yo morap agit unun disi kawit.

23 Pinjop da yan aben yan kili nandagit, do amin unun ji da kisiron yipgut. Yipban ji da amin yokwi da kisiron yipba unun da abidanek tilak kindapmon anakba kimakgit.

24 Kimot dakon jigi da amin unun bisap pisipmisok wagil aripmi dima abin yipmi, do Pinjop da kimoron nan aban pidagit.

25 Kalip Dewit da Yesu tepmi pasak do yan yagit:

'Nak Amin Tagi koko nak gat sanjek sanjek egisak.

Unun nak da kapmatjok egek tapmim naminjakwan yo kinda da aripmi dima anjkwakwalitjak.

26 Yan asak, do butno da tagisi anakwan kisik kisik gen yosot.

Ae giptimno Pinjop da anpulugosak do jomjom asat.

27 Gak nipbi kimakbi tamokon dima tokenj.

Telagi amingo dakon giptim anjnutnanjaki dima miktosak.

28 Gak egip egip dakon kosit kili nolinbi kagim.

Nak gak gat egek kisik kisikgo da butnokon pigi tugosak.'

29 Not kabi, babiknin Dewit unun dakon mibili do asisi dayin tenjenoko. Dewit unun kimakban kilisi wayikgwit. Bumjotni dakon tamo abisok on kokupmon komanj.

30 Mani Dewit unun kombi amin kinda egipgut. Pinjop da yan teban tok gen kinda yan iyigit: 'Gak dakon babigo kinda da gak da tamokon kila amin madep egipjak.'

31 Yo don altoni unun pindagek Kristo kimoron da pidosak do kili yagit. Giptimi kimakbi tamokon dima tosak ae dima miktosak yan Dewit da kili yagit.

32 Yesu unjun Pinjkop da kimoron nan aban pidagit. Nin si kagiman do unjun dakon yan tenjenok aman.

33 Pinjkop da man madep ingut da iyi da aminsi tet do yikdak. Dat da Telagi Wup Monji do iben yan kili yan teban tagit. Do Monji do iban unjun da tagalban yo abisok noman tosok unjun ji kan nandanyo an.

34 Dewit iyi Kwen Kokup dima wigigit mani yan yagit:

'Amin Tagi da nak dakon Amin Tagino yan iyisak,

Gak nak da aminsi tet do yigaki

35 uwalgo dakon tapmim pabin yopbo gak dakon pinjbi egipni.'

36 Yando, Israel amin kabi ji yanji nandani, Yesu unjun ji da tilak kindapmon anjagwit, mani Pinjkop da unjun amin yipban Amin Tagi ae Kristo egisak."

Amin morapmi da but tobil anek telagi pakbi sowit

37 Pita da gen unjun yanban nandaba buri suganba amin da Pita gat yabekbi kabi diwari gat yan yoyiwit, "Not kabi, nin abisok nianji ano kilek tosak?"

38 Yanba Pita da yan yoyigit, "Ji kalon kalon but tobil anek Yesu Kristo da manon telagi pakbi sonakwa Pinjkop da yokwisi wiriritjak. Yan anakwa Pinjkop da but galak do Telagi Wup damjak.

39 Pinjkop da Telagi Wupni dam do kili yan teban tok agit. Ji ae minjat monjiyosi ae amin dubagikon ekwan, ae amin kisi morap Pinjkop da yan yomisak unjun Telagi Wupni damjak."

40 Pita da gen morapmi sanbenek nawa gen tebaisi yan yoyigit, "Ji kan kimotni. Yokwi pakpak kabikon da tobil apba Pinjkop da ji timitjak."

41 Unjun gildaron gin amin 3 tausen Pita dakon gen nandaba bami agit. Yan anek telagi pakbi sonjek Yesu da panmuwukbi kabikon sanbewit.

Amin but kalon anek egipgwit

42 Panmuwukbi kabi da yabekbi dakon gen nandak do galagi madepsi nandawit. Ae but da notni banjal banjal anek, jap anwa nok do ae bisit ak do sanbek sanbek muwukgwit.

43 Yan anakwa Pinjkop da panpuluganban yabekbi kabi da wasok tapmimi ton morapmi aba amin da pindagek pasal kimakgwit.

44 Yesu nandan gadan ingwit amin kabi but kalon anek yo kabini kaloni di banjin pan egipgwit.

45 Yo kabini gat miktimni gat yopba amin da yuman nanba moner unjun ban bupmi amin panpulugawit.

46 Gildari gildari Telagi Yut Madepmon muwukgwit. Ae notni da yutnon muwuk muwuk anek but galagon da not panpulugok dakon kisik kisik anek jap nawit.

47 Anek Pinjkop anjisinjek egipgwit ae amin kisi morap da unjun amin do nandaba tagisi agit. Gildari gildari amin diwari but tobil aba Amin Tagi da yokwikon ban timikban panmuwukbi kabikon sanbenba kabi madepsi agit.

3

Pita da kandap yokwi kindanjanmilip agit

¹ Bisap kindakon gildat tobil do anakwan Pita gat Jon gat bisit agak bisapmon Telagi Yut Madepmon kik do kigimal.

² Kin pindakbal amin kabi kindan da kandap yokwi kindan waman anagwit. Unjun amin meni da yan anjalagit. Gildari gildari amin unjun

anabin Telagi Yut Madep dakon yoma kaga kinda mani Kildani Tagisi unjodon yipman yipman awit. Amin Telagi Yut Madep da nagalgwan pigakwa unjun amin da monej imni do bisit yoyigit.

³ Pita gat Jon gat nagalgwan pigik do anakwal monej injil do bisit yoyigit.

⁴ Pita gat Jon gat da amin unjun tebai kanek Pita da yan iyigit, "Gak nit ninda!" ⁵ Yan iyinban yo di namdamal yan nandanek tebai pindakgit.

⁶ Yan pindagakwan Pita da iyigit, "Nak monejno mini. Mani yo tan naman unjun tagi gaben. Yesu Kristo Nasaret kokupmon nani unjun da tapmim namgut do gayiko pidan kosit agip!"

⁷ Yan iyinek kisiri aminsi tet do abidanek anpuluganban pidagit. Pidanek unjodon gin kandapni ae banjiyo kisi teban tawit.

⁸ Kandapmi teban tanba wigi man agek wasanek pilik bamok agit. Yan anek Pinjok anjisinjek wigi mok mok anek amin bamot gat Telagi Yut Madep da nagalon pigiwit.

⁹ Pigakwa amin morap da kanba pilik bamok anek Pinjok anjisinban

¹⁰ kanek nandaba njaknjawarisi aban yan nandawit, "Mao! On amin yoma kaga mani Kildani Tagisi unjodon yigek amin da monej imni do bisit asak amin oni. Unjun da kilek tak!"

Pita da Telagi Yut Madepmon genyagit

¹¹ Yan nandanek amin morap timtim yanek abin kanba amin unjun Pita Jonyo timikban akba pindakgwit. Tamo unjun akgwit dakon mani unjun Solomon dakon Yik Nandat Tamo.

¹² Apba pindagek Pita da yan yoyigit, "Israel amin kabi, ji mibili

nido tamtam yanek nit tebai nindan? Nit da kilegi do bo nit da tapmimon da on amin wasok ando kilek tak yan nandan? Unjun dimasi!

¹³ Babiknin Abraham, Aisak ae Jepok unjun dakon Pinjok da oman amini Yesu man wukwisi imgut. Unjun amin si anakba kimotjak do ji da uwal da kisiron yipgwit. Pailat da pulugan yipban kisak do nandagit, mani ji da manji iminek si kimotjak do yawit.

¹⁴ Unjun Amin Telagisi ae Kilegisi egipgut, mani ji da manji imgut. Manji iminek amin dapdap amin kinda jikon yipban opjak do Pailat iyiwit.

¹⁵ Egip egipmon niyin panpan kigik amin unjun ji da anakba kimakgit. Mani Pinjok da kimoron nan aban pidagit. Pidanban kagimak do nit unjun do yan tenjenok amak.

¹⁶ Nit Yesu nandan gadan imamak, do unjun da wasok aban on amin kan nandanjo an unjun abisok kilek tak. Yesu da iyi nandan gadatnit panjeban anakwan unjun nandan gadat da on amin wagisi anmilip aban kilek tak da akban kon.

¹⁷ "Asi, not kabi ji gat ae kila amin kabisi gat dima nandan pisanek Yesu anakgwit.

¹⁸ Mani kalip Pinjok da kombi amin kisi da gen kagakon da Kristo tepmi pasak do yagit. Do ji da Yesu anakba gen unjun bami ton agit.

¹⁹ Yan do, ji but tobil anek Pinjokmon gadanba yokwisi mudoni.

²⁰ Yan aba Amin Tagi da tapmimni kalugi ji do damjak. Anek Kristo ji panpulugok do anek manjikbi unjun damjak. Unjun mani Yesu.

²¹ Yesu unjun Kwen Kokup egek Pinjok da yo morap panjaluk asak

uñun do jomjom asak. Yo morap pañkaluk abeñ yañ Piñkop da uñun do kili yañ teban tagit. Pañtagap aban telagi kombi amin kabini da uñun do kili yawit.

²² Kalip Moses da yañ yagit:

‘Amin Tagisi Piñkop da don ji kabikon amin kinda anñoman aban kombi amin nak yombem egipjak.

Uñun amin da gen morap dayisak uñun pakyañsi nandani.

²³ Geni dima nandani amin uñun Piñkop da kisisi pañupbal aban iyi dakon amin kabi gat ae dima egipni.’

²⁴ “Kombi amin Samuel gat ae uñun da buñon kombi amin morap noman tawit uñun kisi da abisok yo noman toñ uñun do yañ tentenjak awit.

²⁵ Ji kombi amin dakon babi kabini ekwañ. Piñkop da babikji gat sanbek sanbek agit do yo morap yom do yagit uñun ji da timitni. Piñkop da Abraham yañ iyigit:

‘Nak da gak dakon babigo yabegek amin miktimi miktimi ekwañ uñun gisamikgo tagisi egipni.’

²⁶ Piñkop da oman monjini anñoman an mibiltok ji do yabekban apgut. Ji kisi kalon kalon anpakji yokwi yopmanjek gisami toñ egipni yañ do anjek yabekgit.”

4

Pita gat Jon gat dam tebanon yopgwit

¹ Pita gat Jon gat amin gen sigin yoyinakwal mukwa sogok amin gat Sadyusi amin gat ae Telagi Yut Madep dakon obip amin dakon mibiltok amin gat kisi apgwit.

² Abiñ nandaba amin bamot da Yesu kimoron da pidagit ae amin kimakbi yañ gin pidokdañ uñun do yoyin tentenagimal. Yañ anjakwal

amin bamot do nandaba yokwi tok awit.

³ Anek amin bamot timigek gen pikon yop do nandawit, mani pilin tok do agit do anwa don yañ nandanjek dam teban yutnon yopgwit.

⁴ Mani amin morapmi da amin bamot dakon gen uñun nandanj Yesu nandanj gadañ iminjek pañmuwukbi kabikon sanberba 5 tausen yañ da tilak agit.

Pita gat Jon gat gen kokwin amin kabikon yopgwit

⁵ Wisa dagokdo Juda amin dakon kila amin madep gat kila amin gat ae gen teban yoyinjet amin gat kisi Jerusalem kokup papmon muwukgwit.

⁶ Mukwa sogok amin dakon mibiltok amin Anas ae dabini diwari, ae Kaiapas gat Jon ae Aleksanda gat kisi muwukgwit.

⁷ Muwugek Pita gat Jon gat yoyinba injamnikon agakwal yañ yoyiwit, “Jil ni tapmimon da yo uñun agimal? Ae namin da pi uñun anjil do yañ mudanj damgut?”

⁸ Yanba Pita uñun Telagi Wup da burikon pigi tugañban yañ yoyigit, “Juda amin dakon kila amin madep ae kila amin yañ nandani.

⁹ Nianon da kandap yokwi anmilip agimak uñun dakon mibili nandak do yon kan

¹⁰ ji gat ae Israel amin kabi gat kisi dayiko nandani. Yesu Kristo Nasaret kokupmon nani uñun da tapmimon on amin anmilip agimak da ji da dabilon akdak. Ji da Yesu tilak kindapmon anjakba kimakgit mani Piñkop da kimoron nan aban pidagit.

¹¹ Yesu do tilak gen kinda yañ yanbi:

‘Yut agak amin ji da gwak yokwi yañ yanek maba kigit.

Uñun gwak tip kinda nan tidawit da akdak.’

12 Nin amin kında da yokwikon ban aripmi dima timitjak. Yesu iyi da manon gin miktimi miktimi amin ekwan unun tagi timitjak. Pinjkop da unun amin kalongin nin do anjek yabekban pigit.”

13 Yan yanban amin madep da yan nandawit: On amin bamot amin isali, papia yutnon dima yikbi, mani pasol pasoli mini gen tapmimi ton yomal. Yan pindagek but morap nandanjek on amin kalip Yesu gat egipgwit yan nandan kokwinikgwit.

14 Anek amin kilek tagit unun kisi akba pindagek gen di aeni yoyik do dima nandawit.

15 Anek amin bamot yoyinba gen kokwin tamo yipmanjek wanja pigigimal. Pigakwal yanba yok anjek yan yawit,

16 “Unun amin bamot nianji anyomne? Unun da wasok tapmimi ton kında abal Jerusalem amin kisi da nandan do aripmi dima anwasip anej.

17 Mani gen unun aminon dima kin irentosak do yansop an yomno Yesu dakon mibili do aeni dima yonjil.”

18 Yan yanjek yoyinba yutnon winbal Yesu da manon gen dima yonjil ae amin dima yoyindetjil do yansop tebaisi an yomgwit.

19 Mani Pita gat Jon gat da gen yan pantobil yongumal, “Disi kokwinitni. Pinjkop dakon gen yipmanjek ji dakon gen guramitden kan, Pinjkop da nandaban kilek tosak bo nianj?

20 Nit gen kaganit aripmi dima sopden. Nit yo pindak nandanjo agimak unun dosi yan tenjenok akdamak.”

21 Yan yanbal gen kokwin amin da sanbenek but pasol gen diwari yoyinjek amin do pasalek yopba kigimal. Amin da wasok agimal unun do Pinjkop anjisiwit. Do ni jigi

nan tagi yomne yan kında dima nandawit.

22 Amin anjilip agimal unun bilakni 40 yapbi, aripmi dima kilek togi yan nandawit do Pinjkop anjisiwit.

Panmuwukbi da bisit awit

23 Pita gat Jon gat gen kokwin yutnon da pin dabini kabikon kigimal. Kinjek mukwa sogok amin dakon amin madep kabi, ae kila amin gat da gen morap yoyiwit unun kisi yoyin mudagimal.

24 Yoyin mudanbal but kalonon da Pinjkop bisit yan iyiwit, “Amin Tagi Tapmim Ami, kundu ae miktim ae tap ae yo morap unungwan ton unun kisi gak da wasan yopgul.

25 Kalipsigwan nin dakon babiknin gak dakon oman amingo Dewit Telagi Wup da antagap aban gen yan yagit:

‘Amin kabi kabi mibili nido japmisi nandanjek iyi do nandaba wukwanek isal dogin yo yokwi ak do gen yan panteban anj?

26 Kila amin madep miktimi miktimi ekwan unun emat ak do tagap tok anj.

Kila amin da Amin Tagi gat ae Kristoni gat pabin yop do muwukgan.’

27 Asisi Erot ae Pontias Pailat, ae Amin Nwakjwari Kabi amin, ae Israel amin unun kisi da on kokup papmon telagi oman amingo Yesu gak da pigo asak do manjigil, unun amin abin yip do muwukgwit.

28 Yan anakwa gak tapmingo madep do kalip yo don altoni do nandabi teban tagit unun noman tawit.

29 O Amin Tagi, uwalnin da yo yokwi anjnim do yon, do panpuluganaki oman amin kabigo nin da pasol pasoli mini teban tanjek gengo yan tenjenonej.

³⁰ Gak tapmimgo yolijaki sot amin kilek toni. Ae tilak tapmimi tonj ae wasok masi masimi unun telagi oman amingo Yesu unun da manon aki.”

³¹ Bisit anwasip anakwa yut muwukgwit unun kwakwalikgit. Yan aban Telagi Wup da amin kisi da buron pigi tugan yoban Pinjop dakon gen pasol pasoli mini tapmimi tonji yawit.

Amin kisi not panpulgog awit

³² Yesu nandan gadan ingwit amin unun kisisi but kalonj ae nandak nandak kalonj panek egipgwit. Amin kinda da yo kabini do unun nak dakon yo yanj dima yagit. Yo morapnin unun amin kisin dakon yo yanj nandawit.

³³ Anjek yabekbi kabi da Yesu da kimoron da pidagit unun do tapmimi tonji sigin yanj tentenjawit. Yanj anakwa Pinjop dakon nandan yawotni da bikbiknikon madepsi tanj yomgut.

³⁴⁻³⁵ Bisap kalonj kalonj amin miktimni tonj ae yutni tonj unun amin do yominek monej timik panji yabekbi kabi do yoba bupmi amin do kokwinik yomgwit, do bikbiknikon bupmi amin kinda dima egipgut.

³⁶ Unun bisapmon amin kinda egipgut unun mani Josep. Yabekbi kabi da Banabas yanj iyiwit. Banabas dakon mibili unun yanj: “But panjeban ak amin.” Unun Liwai amin kinda, kokupni unun Saiprus.

³⁷ Josep unun miktim timni kinda amin do yominek monej timik panji yabekbi kabi do yomgut.

5

Ananias gat Sapaira gat dakon gen

¹ Amin kinda egipgut unun mani Ananias. Minjatni dakon mani unun Sapaira. Ananias unun miktim

timni kinda amin do yominek monej timikgit.

² Timigek diwari iyi do yopmanjakan minjatni unun kan nandanjo agit. Anjek kisisi panjabisat yanj top yoyinek monej diwari gin yabekbi kabi do yomgut.

³ Yanj aban Pita da yanj iyigit, “Ananias gak nianon da Sunduk do bikbik iminek galaktokni yolal? Gak Telagi Wup do wasip yanj iminek miktim dakon monej diwari gaga do yopmal?”

⁴ Gaga dakon miktim galaktokokon yumanj nal. Do monej timal unun gak dakon yo. Unun banj ni yo ak do nandal unun tagi abim. Nianon da nandak nandak yokwi unun pal? Gak amin banj wasip dima yoyisal. Gak Pinjop nanj wasip iyisal.”

⁵ Yanban nandanek Ananias piligi manj kimakgit. Kimakban unun dakon gen bini nandawit amin morap unun madepsi pasalgwit.

⁶ Anakwa monji kabi kinda da abinj bumjotni imalnanj wamanj anki gapmagwan yipgwit.

⁷ Bisap 3 awa egi mudanakwa minjatni yo morap unun noman tanj unun dima nandanek apgut.

⁸ Apban Pita da yanj iyigit, “Nayinbi nandako. Miktimjil dakon monej timamal on gin?”

Yanban iyigit, “Asi unun gin.”

⁹ Yanj yanban Pita da yanj iyigit, “Jil nianon da Amin Tagi dakon Wup wasip iyik do but kalonj amal? Pindat, amin ego gapmagwan yipmanj amin unun yoma kagakon akganj. Unun amin da gakyo kisi wamanj anjikdandj.”

¹⁰ Yanj yanban unudon gin minjat unun Pita da buron piligi manj kimakgit. Kimakban monji kabi unun da abinj kanja kimakgit kanj eni yipgwiron anki yipgwit.

¹¹ Yanj anakwa panmuwukbi morap gat ae amin diwari gen bin

uñun nandawit amin kisi madepsi pasalgwit.

Yabekbi kabi da wasok tapmimi toñ morapmi awit

¹² Yabekbi kabi da miñat aminyo da binapmon tilak tapmimi toñ ae wasok masi masimi morapmi awit. Yesu nandan gadan ingwit amin uñun Solomon dakon Yik Nandat Tamo uñudon muwuk muwuk awit.

¹³ Anjakwa amin diwari panmuwukbi kabi do nandaba wukwisi agit. Mani uñun gat muwuk egipdo si pasalgwit.

¹⁴ Yan nandanakwa miñat wiliyo morapmi da Amin Tagi nandan gadan iminek panmuwukbi kabikon sanbewit.

¹⁵ Sanbenakwa yabekbi kabi da wasok tapmimi toñ morapmi aba pindakgwit, do miñat aminyo da sot amin morapmi panapgwit. Panabin tobaron ae yalin poron yopba kosit obakon pakgwit. Yan nandanek awit: Pita kosit obanan obin kinakwan gildat panopmon wupni da sot amin di witinban kilek toni yan do yopba pakgwit.

¹⁶ Kokup monin monin Jerusalem anawasinek tan anan kiwit uñun dakon amin morapmi da sot amin ae amin kon da panupbal abi aminyo kisi panapba kilek tawit.

Anjelo da yabekbi dam tebanon ban pulugagit

¹⁷ Yabekbi kabi da wasok tapmimi toñ anjakwa amin morapmi uñudon kin gadanakwa mukwa sogok amin dakon mibiltok amin gat dabini gat da pindagek nandaba yokwi tok an yomgwit. Uñun amin uñun Sadyusi da kabikon nani.

¹⁸ Uñun amin kabi da kin yabekbi kabi timik dam teban yutnon yopgwit.

¹⁹ Yopmanakwa uñun kalbi Amin Tagi dakon anjelo kindi da dam

teban yut dakon yoma witdalek ilikban wanga pigiwit.

²⁰ Pigakwa anjelo da yan yoyigit, “Ji kin Telagi Yut Madep da nagalon pabigi agek egip egip kalugi on dakon mibili kisisi amin yoyin mudoni.”

²¹ Yan yoyinban wisa daganakwan anjelo da yoyigit uñun da tilagon kin Telagi Yut Madep da nagalon pabigi amin wasanek yoyin dekwit.

Anakwa mukwa sogok amin dakon mibiltok amin gat dabini gat gen kokwin tamo madepmon opgwit. Obinek Israel amin dakon kila amin obin muwutni do yan yomgwit. Obin muwugek yabekbi kabi dam teban yutnon da opni do gen yipba kigit.

²² Mani obip amin da dam teban yutnon kin mini pindagek obin yan yoyiwit,

²³ “Nin kin dam teban yut dakon yoma kono benjan tebaisi abi, ae obip amin yoma domon akba pindaman, mani yoma witdal wigi amin kindi dima ekwan kaman.”

²⁴ Yan yanba nandanek Telagi Yut Madep dakon obip amin dakon mibiltok amin gat mukwa sogok amin dakon amin madep kabi kisi but morap nandanek yawit, “Uñun amin dukon ken?”

²⁵ Uñun do yanakwa amin kindi da abin yoyigit, “Nandani! Ji da amin dam teban yutnon yopgwit uñun aben da Telagi Yut Madep da nagalon agek amin yoyin dekan.”

²⁶ Yan yoyinban Telagi Yut Madep dakon obip amin dakon mibiltok amin gat obip amin kabini gat da kin yabekbi kabi timik panopgwit. Mani miñat aminyo da tipban nindapni yan do pasalek yo jigi di dima an yominjek tayanngok panopgwit.

Yabekbi kabi da gen kokwin amin do dima pasalgwit

27 Obip amin da yabekbi kabi panjobin gen kokwin amin da inamon yopba akgwit. Agakwa mukwa sogok amin dakon mibiltok amin unun da mibili yoyin nandak do yan yoyigit,

28 “Ji unun amin dakon mibili amin dima yoyindetni do yansop tebaisi yan danguman. Mani ji sigin yoyin degakwa Jerusalem kokup pap amin kisi da ji dakon gen nandayin. Ae ji da nin do top kinda yan yon. Kila amin nin da Yesu anatan kimakgit, top yan yan niman.”

29 Yan yanban Pita gat notni kabi gat da yan iyiwit, “Nin Pin kop dakon gen unun nansi guramitno tagi asak. Amin dakon gen dima guramitnen.

30 Ji da Yesu tilak kindapmon anakba kimakgit. Mani babiknin dakon Pin kop da kimoron nan aban pidagit.

31 Aban pidanban awigi iyi da aminsi tet do yipgut da nin dakon kosit niyin nolik amin, ae yokwikon ban timit timit aminin yikdak. Do Israel amin but tobil anapno yokwinin tagi wiririk nimjak.

32 Pin kop da yo morap agit unun nin da pindakiman. Nin unun do yan tenjenok aman. Ae Telagi Wup unun kisi unun do yan tenjenok asak. Pin kop da amin morap iyi dakon gen guramikgan amin unun Telagi Wup yomisak.”

Parisi amin kinda da notni kabi nandak nandak tagi yomgut

33 Yan yanba nandaneke gen kokwin amin da japmisi nandaneke yabekbi kabi dapba kimotni do nandawit.

34 Mani Parisi amin kinda mani Gamaliel unun da gen kokwin amin kabikon pidan akgit. Agek yabekbi kabi da wanga pigi bisap pisipmisok atni do obip amin yoyinban timikba

pigiwit. (Gamaliel unun gen teban yoyindet amin kinda egipgut. Amin kisi da unun do nandaba wukwan imgwit.)

35 Pigakwa Gamaliel da notni kabi yan yoyigit, “Israel amin kabi, ji unun kabi do yo kinda an yom do kan, pakyan si nandan kimagek ani.

36 Bilak abikisigwan amin kinda mani Tiudas unun da noman tan egek iyi do nandaban wukwan amin 400 yan da tilak yolgwit. Mani amin da anakba kimagakwan unun yolgwit amin tayinigi kinakwa pini bami dima agit.

37 Ae unun da bunon Galili amin kinda mani Judas unun da noman tagit. Noman tan gapman da man manjiwit bisapmon Judas da amin kabi kinda timikban gapman gat emat wangwit. Unun kisi anakba kimagakwan unun yolgwit amin tayinigi kiwit.

38 Unun do nak nansi dayisat, ji unun amin kabi do yo yokwi kinda dima an yomni. Isal yopba kini. Amin da nandak nandagon yo unun an kan, bami dima asak.

39 Mani Pin kop da nandak nandak yoban an kan, ji da aripmi dima pabin yopni. Yan ani kan, ji Pin kop gat emat wamni.”

40 Yan yanban bami yosok yan nandaneke yabekbi kabi yoyinba winba baljawit. Baljanek bunon ae Yesu da manon gen dima yoni do yansop an yominek yopba kiwit.

41 Yesu dakon man do tepmi panek mayaktok tagi paman yan nandawit. Yan nandaneke gen kokwin amin kabi yopman degek kisik kisik madepsi nandaneke kiwit.

42 Gildari gildari Telagi Yut Madep da nagalgwan ae yuri yuri muwuk muwuk awit. Anek Yesu unun Kristo unun dakon Gen Bin Tagisi amin yoyin tenjenawit.

6

*Yabekbi kabi panpulgوني do amin
7 kabi manjiwit*

¹ Unjun bisapmon amin morapmi da pandet kabikon sanbenba pandet morapmisi awit. Anjakwa unjun kabikon da amin diwari Grik gen yawit unjun da Aram gen yawit amin unjun do yanba yokwi tok anek yan yawit, "Ji gildari gildari bupmi amin do jap yominek sakwabat ninon ekwan unjun do jap dima yomanj. Unjun tagi dima."

² Yan yanakwa yabekbi 12 kabi da Yesu nandan gadan imgwit amin kabi yan yoba opba yan yoyiwit, "Nin da Pinjok dakon gen yan tentenok pi yipmanek jap kokwin pi anen unjun da tagi dima asak."

³ Yan do anek not kabi ji yan ani. Disi da kabikon amin 7 kabi manjinba unjun da jap kokwin pi ani. Amin nandak nandakni tagisi, ae amin da dabilon tagisi ekwan, ae Telagi Wup da burikon tugarbi unjuden amin ban pindagek timitni. Timikba unjun amin do jap kokwin pi yominek

⁴ nin da bisapmi bisapmi bisit pi ae Pinjok gen yan tentenok pi gin anen."

⁵ Yan yanba minat aminyo da gen unjun do nandaba galagi aban amin 7 kabi yan manjiwit. Kinda Stiwen, unjun nandan gadatni tebaisi ae Telagi Wup da burikon tugarbi, ae Pilip, ae Pokorus, ae Nikano, ae Timon, ae Pamenas ae Nikolas. Nikolas unjun Antiok kokup pap amin kinda. Unjun Juda aminsi dima mani kulabik anek Pinjok gawak iminek Juda amin kabikon sanbegit.

⁶ Amin kabi unjun manjin yabekbi kabi da inamon yopba akgwit. Agakwa pi unjun ani do kisitni kwenikon wutjinjek gisam yominek bisit awit.

⁷ Jigi unjun anmilip awit do Pinjok dakon gen da madepsi irentan

anjan kigit. Yan anjakwan Jerusalem kokup papmon Yesu nandan gadan imgwit amin madepsi paptan iren tawit. Anjakwa mukwa sogok amin morapmi da but tobil anek nandan gadat awit.

*Juda amin da Stiwen gen pikon
yipgwit*

⁸ Stiwen unjun Pinjok da anpulanjek tapmim iminjakwan yo masi masimi ae tilak mibili mibili amin da binapmon agit.

⁹ Unjun bisapmon amin diwari da Stiwen gat gen emat awit. Unjun amin Juda amin dakon muwut muwut yut kinda mani Pulugan Yopbi unjun kabikon nani. Unjun amin kokup pap Sairini ae Aleksandria ae miktim Silisia ae Esia tetgin da apgwit.

¹⁰ Mani Stiwen Telagi Wup da anpulanjek nandak nandak tagisi iminjakwan geni abik do antidok awit.

¹¹ Antidok awit do pasilikon da amin diwari yan yoyiwit, "Ji kin amin yan yoyini, 'Nin nandanapno Stiwen da Moses gat Pinjok gat do gen yokwi yanban nandan' yan yoyini."

¹² Top gen unjun yoyinba amin ae kila amin ae gen teban yoyindet amin dakon butni madepsi pidawit. Yan anek kin Stiwen abidan anjan gen kokwin amin kabikon ankiwit.

¹³ Anki yipmanek top amin di kokwinik yopba sitnok an iminek yan yawit, "On amin bisapmi bisapmi Telagi Yut Madep gat ae gen teban Moses da mandagit gat do yanba yokwi tok asak."

¹⁴ Nin da nandanapno on amin da yan yagit, 'Yesu Nasaret amin da Telagi Yut Madep unjun tuwiljak. Ae Moses da anpak nimgut unjun kulabik akdisak.'

¹⁵ Sitnok yan an iminjakwa amin gen kokwinon yikgwit kisi da

kanakwa Stiwen dakon tomno dabilyo anelo yombem agit.

7

Stiwen da gen kokwin aminon genyagit

¹ Anek mukwa sogok amin dakon mibiltok amin da yan iyigit, “Gen on yan gaman unun asi yon bo top?”

² Yan iyinban Stiwen da oden yoyigit, “Not ae dat kabi, nandani! Datnin Abraham unun Aran miktimon dima kin egek Mesopotemia miktimon egipgut bisapmon Pinjop tilimni unun Abrahamon altan imgut.

³ Altan iminek yan iyigit: ‘Gak miktimo ae notgo dabigoyo yopmanek miktim kinda nak da goliken unudon kiki.’

⁴ Pinjop da yan iyinban Kaldia miktim yipmanek Aran miktimon panji egipgut. Panji egakwan datni kimagakwan Pinjop da yabekban ji da abisok on miktim ekwanon agut.

⁵ Apban Pinjop da Abraham iyi do miktim timjok kinda dimasi imgut. Mani Abraham gat yawi diwatni gat da on miktim don abidoni do yan teban tok gen kinda yagit. Gen unun iyigit bisapmon Abraham monji mini egipgut.

⁶ Pinjop da Abraham yan iyigit: ‘Gak dakon yawi diwatgo da amin njwaknari da miktimon egipni.

Egek oman amin daganakwa amin da yo yokwi an yominakwa bilak 400 asak.

⁷ Mani yo yokwi an yomni amin nak da don kobogi yokwi an yoben.

Yan anapbo yawi diwatgo da miktim unun yipmanek obin

on miktimon nak gawak namni.’

⁸ Yan iyinek sanbek sanbek agimal dakon tilakni giptimni mandisak do iyigit. Anek don Abraham dakon monji Aisak altanban gildatni 8 kabi anakwan giptimi mandagit. Ae don Aisak da Jekop dakon datni agit. Ae Jekop da babiknin 12 kabi dakon datni agit.

⁹ Unun babiknin 12 kabikon da diwari da Josep do nandaba yokwi tok anek amin do yominak tomni timikgwit. Timikba unun amin da Josep oman monji egipjak do Isip miktimon ankiwit. Mani Pinjop unun Josep gat egek

¹⁰ jigi morapni altan imgwit unun anpuluganek kukwan imgut. Anakwan Josep da Isip dakon kila amin madep Pero gat gen yagimal bisapmon Pinjop da nandan kokwin tagisi iminjakwan kila amin madep da kanban tagisi agit. Yan kagit do Isip miktim ae yutni dakon yo morap kila asak do yipgut.

¹¹ Yipmanjakwan Isip ae Kenan miktimon jap kalonisok tawit do babiknin jap do anek jigi madepsi pawit.

¹² Yan egek Jekop jap Isip ton yan nandanek babiknin yabekban Isip miktimon kiwit.

¹³ Don aeni kwa Josep da notni yan yoyigit, ‘Nak naga ji dakon notji Josep.’ Yan aban kila amin madep Pero da Josep dakon yawi diwatni dakon mibili nandan pindakyo agit.

¹⁴ Unun da kwenon Josep da datni Jekop ae yawi diwatni 75 kabi yan kisisi morap apni do gen yipban kigit.

¹⁵ Jekop gen unun nandanek kin Isip miktimon egek kimakgit. Ae babiknin diwari kisi kimakgwit.

16 Kimakba amin da bumjotni waman aeni tobil panji Sekem kokup papmon wayikgwit. Bumjot kopyop tamo unun kalip Abraham da Sekem amin kinda mani Amo unun dakon monjini do monej yominjek abidagit.

17 Kalip Pinjop da Abraham dakon yawi diwatni da Israel mihtim don abidoni do yan teban tok an imgut. Kili mihtim abidoni dakon bisap kwan tanakwan Israel amin Isip mihtimon egipgwit unun madepsi irej tawit.

18 Irejtan egakwa kila amin madep kalugi kinda noman tagit. Unun amin da Josep dima nandan imgut.

19 Unun kila amin madep da nin dakon babiknin madepsi panjawalek yo jigisi an yomgut. Yan anek gen tebaisi yoyinban monji njaknjakni wanga pabigi yopba tanej kimakgwit.

20 Unun bisapmon Moses altagit. Moses unun monji njaknjak tagisi ae Pinjop da kan galak tagit. Datni da yutnon kilani anakwa kanekni kapbi agit.

21 Kanekni kapbi anakwan wanga abigi yipmanakwa kila amin madep Pero dakon gwi da kan abidan anji iyi dakon monji nan yan upmakgit.

22 Upmakban taganej Isip amin dakon nandak nandak tagisi kisi nandan mudagit. Anek gen yagit ae pi mibili mibili agit unun tapmimi tonsi agit.

23 Moses unun bilakni 40 anakwan Israel amin notni kin pindat do nandagit.

24 Kin pindakban Isip amin kinda da Israel amin kinda yokwi an iban kagit. Yan kanej notni anpulugok do anek Isip amin unun yokwi agit dakon kobogi do unun amin anakban kimakgit.

25 Moses yan anek yan nandagit, 'Pinjop da nak anpuluganban Israel amin uwal da kision ban timitdisat yan nandan namdan.' Mani Israel amin Moses do yan dima nandawit.

26 Pakgit da wisa dagokdo Moses abin pindakban Israel amin bamori da emat wamgumal. Wabal panwasik do anek yan yoyigit, 'Jil not kalonji da nido notni dapman dapman amal?'

27 Yan yoyinban emat wasagit amin da Moses ukwayikban kinakwan yan iyigit: 'Namin da kila amin ae gen kokwin aminin gepmak?'

28 Apma gak Isip amin kinda anakbi kimakgit, abisok nakyo kisi yan gin nikbi kimokgen do nandisal, ma?'

29 "Gen unun iyinban nandanej Moses pasal Midian mihtimon panji egek unudon minat kinda panek monji bamori panalagit.

30 Panalanek bilak 40 egi mudanakwan anelo kinda da Moses altan imgut. Anelo unun kindap monin kinda sonjek milen asip baljagit unungwan akgit. Sinai Kabap da kapmatjok mihtim kibiri tim kinda tagit unudon altan imgut.

31 Moses yo unun altanban kanej but morap agit. Yan nandanej kapmatjok da pakyanji kok do anek kigit. Kinakwan Amin Tagi da yan iyigit,

32 'Nak babikgo Abraham, Aisak ae Jepok dakon Pinjop.' Yan iyinban Moses nimnimigek sintan kokdosi pasalgit.

33 Anakwan Amin Tagi da yan iyigit: 'Moses, kandap gwilgo ilik yopman. Mihtim tim unun baman akdal unun telagi mihtim.

34 Minat amin kabino Isip amin da yo yokwi morapmi an yominakwa kili pindat. Ae kunam

wuwikni kili nandat do anek Isip da kisiron ban timit do pisat. Moses kili apbi yabekgo Isip miktimon kiki.'

³⁵ "Kalip Israel amin da Moses abin yipmanek yan iyiwit, 'Namin da mibiltok amin ae gen kokwin aminin manjin gepmak?' Pin kop da unun Moses nanjin mibiltok amini ae jigikon ban timitjak amini yabek yomgut. Anjelo kindap monjon akgit unun da Pin kop dakon gen abidanek Moses yabekgit.

³⁶ Anek Moses da Isip miktimon ban timik panjinek wasok tapmimi tonj ae tilak mibili mibili Isip miktimon ae Tap Gamikon agit. Ae miktim kibiri timon bilak 40 egek yan gin agit.

³⁷ "Unun Moses dagin Israel amin yan yoyigit, 'Pin kop da nak analon anj nepgut yan gin ji kabikon nanj kombi amin kinda don analon anj damjak.'

³⁸ Babiknin miktim kibiri tim egipgwiron Moses unun gat kisi egipgwit. Sinai Kabapmon wikwan anjelo kinda da gen iyigit. Moses da Pin kop dakon gen egip egipmi tonj timigek nin da nandaner do ningut.

³⁹ "Mani babiknin Moses dakon gen nandan guramit do dima galak tawit. Geni maba kinakwan burikon da Isip miktimon tobil kik do nandawit.

⁴⁰ Yan nandanek Aron yan iyiwit, 'Moses Isip miktimon da nin pan panj obik amin unun dukwan kik unun nin dima nandaner. Do gak da kokup kidat dakon wupmi di wasan nibi unun da mibiltan niba kosit wasanek kiner.'

⁴¹⁻⁴² Unun bisapmon bulmakau wup kinda kokup kidatni wasawit. Wasanek paret anek kisit da yo wasawit do kisik kisik madepsi awit. Yan anakwa Pin kop da manji

yominek gik kanek gildatyo gawak yomni do bikbik yomgut. Kombi amin da papiakon gen tosoq unun da tilagon yo yokwi awit. Gen unun yanj tosoq:

'Israel amin ji miktim kibiri timon bilak 40 egek bulmakau ae sipsip dapmanek mukwa sowit, unun nak do awit? Unun dimasi.

⁴³ Yut kaber imalnan wasanbi unun guramik awilgwit unun nak dakon yut dima.

Disi dakon kokup kidatji Molek unun dakon yutnan awilgwit.

Ae kokup kidatji Repan unun dakon gik wup wasanek unun kisi pawilek gawak yomgut.

Yan awit do nak da ji dolbo miktinji yipmanek Babilon umogap tetgin do kini.' "

⁴⁴ Stiwen sanbenek yan yagit, "Kalip babiknin miktim kibiri timon egipgwit bisapmon Pin kop dakon imal yutni tanj yomgut. Yut unun da tanakwan Pin kop babiknin gat egipgwit dakon tilak agit. Imal yut unun awit Pin kop da Moses yan ani yan iyigit unun da tilagon awit.

⁴⁵ Anek don monjini gat Josua gat da unun imal yut abidan anjan Pin kop da amin kabi morapmi yoban abigiwit unun miktimon anki yipgwit. Anki yipba agakwan wigi Dewit dakon bisap don apgut.

⁴⁶ Pin kop da Dewit do yo tagisi anj imgut. Anakwan Dewit da Jepok dakon Pin kop do yut kinda awal do bisit agit.

⁴⁷ Mani Solomon da unun yut awalgit.

⁴⁸ "Mani Pin kop Wikwisi unun amin kisit da yut awalganjon unudon dima egisak. Kombi amin da yan yawit:

49 'Amin Tagi da yan yosok, Kwen Kokup unun kila amin madep yiyit tamono ae miktim unun kandap yipyip tamono.

Do nak do yut kinda aripmi dima agagi.

Ae yik yawot tamono dukwan tosak?

50 Nak naga unun yo morap wasagim.'"

51 Stiwen da gen kokwin amin kabi sanbejek tebaisi yan yoyigit, "Kwen wigik amin ji amin Pinjkop dima nandan iman da tilagon butji unun tebaisi ae mirakji da Pinjkop dakon gen dima nandabi yombem. Babikji da Telagi Wup do kurak tawit, jiyo kisi yan gin an.

52 Ji dakon babikji da kalip kombi amin kisi morap do yo yokwisi an yomgwit. Anek kombi amin diwari Amin Kilegi don apjak do yan kwok awit babikji da unun amin dapba kimakgwit. Unun Amin Kilegi ji da uwal da kision yipba kili anakba kimakgit.

53 Ji Pinjkop dakon gen teban anelo da gen kagakon ban timikgwit, mani dimasi guramikgwit."

Stiwen tipban anakba kimakgit

54 Stiwen da gen unun yanban nandanek butjap madepsi nandanek mam nawit.

55 Yanji awit, mani Telagi Wup da Stiwen da buron pigi tujanban Kwen Kokup sinjanek Pinjkop dakon tilimni kagit. Ae Yesu Pinjkop da aminsi tet do akban kagit.

56 Yan kanek yagit, "Kabit, nak kanapbo Kwen Kokup witald kinakwan Amin Dakon Monji Pinjkop da aminsi tet do akban kosot."

57 Yan yanban geni diwari nandak do kurak tanek mirakni si pansopmanek madepsi yan tidawit. Yan anek unudon gin amin kisisi

da pidan mipagek kin Stiwen abidawit.

58 Abidan kokup pap yipmanek wannga abigi tipban anakgwit. Amin Stiwen do wasanek sitnok an imgwit unun da imal dubakni ilik panji monji kinda akgit mani Sol unudon yopmanek Stiwen tipban anakgwit.

59 Tipban anagakwa Stiwen bisit yan agit, "Amin Tagi Yesu, wupno abida."

60 Stiwen yan yanek njakben anek yan tidanek yan yagit, "Amin Tagi, yokwini dakon kobogi dima yobi." Stiwen yan yanek kimakgit.

8

¹⁻² Anakba kimagakwan Sol da yo tagisi kinda nan an yan pindakgit.

Sol da panmuwukbi pantasik ak do pi agit

Stiwen anagakwa Pinjkop antelak anek egipgwit amin di da Stiwen do bupmi kunamyo madepsi anek bumjotni anki yipgwit.

Unun gildaron da wasanek Pinjkop dakon gen dakon uwalni da panmuwukbi Jerusalem egipgwit unun panjupbal ak do pi madepsi awit. Yan anek panmuwukbi yolba wasan ki Judia tetgin do ae Samaria tetgin do kin kin awit. Kinakwa yabekbi kabi dagin Jerusalem egipgwit.

³ Unudon egakwa Sol da panmuwukbi pantasik ak do pi madepsi agit. Yan anek yuri yuri agek amin timik panji dam teban yutnon yopman yopman agit.

Panmuwukbi Kabi da Judia Ae Samaria Miktimon Yesu dakon Gen Yoyin Tenjenawit (Kilapmi 8.4-12.25)

Samaria miktimon Pinjkop dakon gen yawit

4 Panmuwukbi dukwan dukwan wasen kiwit unun agek aminon Gen Bin Tagisi yoyin tenjenawit.

5 Anek Pilip Samaria dakon kokup pap kindakon pigi Kristo dakon Gen Bin Tagisi yoyin tenjenagit.

6 Yanjakwan amin morapmi da geni nandawit, ae wasok tapmimi ton aban kanek gen yagit nandak do mirak pakyansi yopgwit.

7 Kanakwa Pilip da kon morapmi yol yominakwan kon da madepsi yan tidanek win abigiwit. Ae amin kidari kimakbi ae kandapmi yokwi unun panmilip anyo agit.

8 Yan anjakwan unun kokup papmon kisik kisik madepsi awit.

9 Unun kokup papmon amin kind a egipgut unun mani Saimon. Unun kon da tapmim iminakwa wasok amin da dima agagi morapmi kilisok aban Samaria minat amin morap kisi da kanek but morap nandan imgwit. Unun amin da iyi do nak kila amin madep kind a yan yagit.

10 Anjakwan amin wukwi ae amin pinbi unun kisi unun dakon geni nandak do mirak pakyansi yopgwit. Pin kop dakon teban tokni mani Tapmimi Madepsi yan yon unun aminon tosok yan yawit.

11 Wasok njawakwari morapmi aban kili kawit. Kanek but morap nandanek yol awilgwit.

12 Mani don Pilip da Pin kop da Amin Kila Asak dakon Gen Bin Tagisi gat ae Yesu Kristo dakon man yan tenjenagit. Yan anjakwan minat wiliyo kisi unun do nandan gadanek telagi pakbi sowit.

13 Saimon unun kisi nandan gadat anek telagi pakbi sogit. Son ek Pilip yolban dukwan dukwan kisi agipgumal. Anek tilak ae wasok tapmimi ton agit unun pindagek but morap madepsi nandagit.

14 Yo yan altnakwa yabekbi kabi Jerusalem egipgwit amin da Pin kop

dakon gen Samaria amin da kili abidawit unun dakon gen bini nandawit. Nandanek Pita gat Jon gat unudon kinjil do yabekgwit.

15-16 Telagi Wup Samaria aminon dima pigit. Isal Yesu da manon gin telagi pakbi sowit do yabekba kin altnak Telagi Wup abidoni do bisit agimal.

17 Bisit an mudanek kisitni kwenikon witjinakwal Telagi Wup abidawit.

18 Yan abal pindagek Saimon da monej yom do anek yan yoyigit,

19 “Nak do tapmim namjbal kisitno amin kwenon witjiko Telagi Wup yan gin abidoni.”

20 Yanban Pita da iyigit, “Gaga ae monejgo kisi Tipdomon piginjil dosi nandisat. Pin kop da but galak do yo nimisak unun monej nan aripmi dimasi yomyomi. Dimasi.

21 Pin kop da dabilon gak dakon but tagi dima tosok do Pin kop dakon pi aman unun gak gat aripmi dimasi agagi.

22 Yokwi unun asal unun yopmanek but tobi a. Anek butgokon nandak nandak yokwi ton unun wiririk gamjak do Amin Tagi bisit iyiki.

23 Pindak galaktokgo da butgo anupbal aban yokwi da dam tebanon ekwi gandisat.”

24 Yanban Saimon da gen kobogi yan yoyigit, “Jil nak do bisit abal Amin Tagi da nak do nandan yawok namjakwan yo unun yomal unun nagon dima noman toni.”

25 Pita gat Jon gat da Samaria amin Amin Tagi dakon gen yoyin tenjenagimal. Ae Pin kop da yo tagisi anyoban kagimal ununyo kisi yoyigimal. Yoyin mudanek Jerusalem kokup papmon aeni kigimal. Kosiron kin ek Samaria dakon kokup morap tawit unudon Gen Bin Tagisi yoyin tenjenagimal.

Pilip da Itopia amin kinda Pinjkop gen iyigit

²⁶ Amin Tagi dakon anjelo kinda da Pilip yan iyigit, “Gak mihtim kibiri timon kosit kinda Jerusalem da Gasal kwan unjodon pigiki.”

²⁷ Yan iyinban kosiron kin Itopia amin kinda kagit. Unjun amin gapman dakon amin madepni kinda egipgut. Itopia dakon kila amin madep minjat Kandasi dakon monej kila amin madepni egipgut. Unjun amin Pinjkop gawak im do Jerusalem opgut.

²⁸ Opgut da mihtimnikon tobil kik do anek bit madep os da amin ilik pawilgan tamokon yikgit. Yigek kombi amin Aisaia da gen mandagit papia unjun manjigit.

²⁹ Anjakwan Telagi Wup da Pilip yan iyigit, “Gak unjun amin pawil pawil tamo da kapmatjok kiki.”

³⁰ Iyinban Pilip timtim yanek kapmatjok da kin nandanjakwan Aisaia dakon gen unjun manjigit. Manjinjakwan Pilip da yan iyigit, “Gak gen unjun manjikal dakon mibili nandisal bo dima?”

³¹ Iyinban yan iyigit, “Amin kinda da mibili dima nayisak kan, aripni dima nandabo pisosak.” Yan yanek Pilip amin pawil pawil tamokon winban yitjil do iyigit.

³² Pinjkop dakon gen unjun yan tosok nan manjigit:

“Sipsip dap do an ae sipsip monin dangwi mandak do anakwa gen dima yon, unjun da tilagon gen kinda dima yagit.

³³ Anek amin da madepsi abin yipmanek gen pikon yipmanek yan dagok kilegi dima animgwit.

Miktimon egip egipni gwayenba yeri mini agit.”

³⁴ Amin unjun da gen unjun manjinek Pilip yan iyigit, “Kombi amin unjun namin do yosok, iyi do

yosok bo amin njwaknwaru kinda do yosok? Nayinbi nandako.”

³⁵ Yan iyinban Pilip da gen unjun manjigit unjun dakon mibili iyinek Yesu dakon Gen Bin Tagisi iyigit.

³⁶⁻³⁷ Kosiron kinjek pakbi kindakon altanek amin madep unjun da Pilip yan iyigit, “Kosol, pakbi oni. Mibili nido telagi pakbi dima sokej?”

³⁸ Yan yanban amin pawil pawil dakon kila amin iyinban os pabidanjakwan Pilip gat amin unjun gat mihtimon man pinjek pakbikon pigigimal. Pigele Pilip da telagi pakbi son imgut.

³⁹ Pakbi yipmanek winjakwal unjodon gin Amin Tagi dakon Wup da Pilip ananj kigit. Yan anjakwan amin madep unjun sanbenek Pilip dima kagit. Mini kagit mani amin unjun kisik kisik anek aeni tamonikon pawin yigek kigit.

⁴⁰ Kinjakwan Pilip unjun Asdot kokupmon noman tanj akgit. Anek Pilip kokup pap morap tanj ananj kiwiron agek Yesu dakon Gen Bin Tagisi yoyin tentenanek don Sisaria kokup papmon kinj altagit.

9

Sol but tobi agit

(Yabekbi 22.4-16 ae 26.9-18)

¹ Unjun bisapmon gin Sol da Yesu nandan gadan imgwit amin sigin dapba kimotni do yanek mukwa sogok amin dakon mibiltok aminon kigit.

² Kin Damaskus kokupmon Juda amin dakon muwut muwut yut dakon kila amin egipgwit unjun do papia kinda mandan injak do iyigit. Iyinban papia kinda mandan imgut. Unjun papiakon gen yan tagit, “Sol da obin pindakban minjat ae wili morap Yesu Yolyol Kosit nanj yolek akwa kan, unjun da tagi timik dam teban yutnon yop do Jerusalem panopjak.”

3 Sol unun papia abidanek kin Damaskus kokup pap ankapmat agit. Anjakwan tilagi yanji Kwen Kokup dakon tenjeni kinda Sol anjwasinek madepsi tenjenan ingut.

4 Anjakwan Sol miktimon man pagak nandanjakwan gen kinda altanek yan iyigit, "Sol, Sol, nak anjupbal ak do pi nido asal?"

5 Yan iyinban Sol da yagit, "Amin Tagi gak namin?"

Yan iyinban yagit, "Nak Yesu, nak nan anjupbal ak do pi asal.

6 Abisok gak pidan kokup papmon pigiki. Pigiki amin kinda da yo ninansi aki unun da don gayisak."

7 Yo yan altanjakwan amin Sol gat agipgwit gen unun nandawit mani ami dima kawit, do geni minisi akgwit.

8 Anakwa Sol pidan sintagit mani yo dima pindakgit. Yan aban kisirikon abidan anan Damaskus pigiwit.

9 Pigi gildat kapbi egakwan dabili dima pisagit. Ae jap pakbiyo dima agit.

10 Damaskus kokup papmon Yesu nandan gadan ingut amin kinda egipgut mani Ananias. Unun amin buri pisanjakwan dipmin yombem kinda kanjakwan Amin Tagi da yan iyigit, "Ananias!"

Yan iyinban yagit, "Amin Tagi, nak oni."

11 Iyinban Amin Tagi da iyigit, "Gak kosit kinda mani Kosit Kilegi yan yon unudon kin Judas da yutnon wigiki. Wigi Tasas amin kinda mani Sol unun do yoyiki. Unun amin bisit pi anek egisak.

12 Sol da buri pisanjakwan dipmin yombem kinda kanjakwan amin kinda mani Ananias unun da abin win dabili aeni sintosak do kisiri kwenikon witjigit."

13 Amin Tagi da gen unun iyinban Ananias da kobogi yan iyigit, "Amin Tagi, gak dakon telagi amin kabigo Jerusalem ekwan unun amin da yo yokwisi morapmi an yomgut. Unun dakon geni amin morapmi da kili yanba nandagim.

14 Ae mukwa sogok amin dakon amin madep kabi da yan mudan ingwit da idon apgut. Abin amin mango yanek bisit an amin unun timik dam tebanon yop do apgut."

15 Mani Amin Tagi da Ananias yan iyigit, "Gak kiki! Unun amin nak dakon man yan tenjenosak do manjigim. Unun da Amin Nwaktwari Kabi, ae unun dakon kila amin madep kabini, ae Israel amin kabi kisikon mano yan tenjenosak do yabetdisat.

16 Nak dakon man yan tenjenanek jigi pasak unun yoliko pindatjak."

17 Iyinban Ananias kin yutnon wigi kisiri Sol da kwenon witjigit. Witjinek yan yagit, "Sol not, Amin Tagi Yesu kosiron altan gamgut unun da dabilgo aeni sintanjakwan Telagi Wup da butgokon tugosak do anek yabekban abisat."

18 Yan iyinjakwan yo dabili sogut unun kukwan ki manjakwan yo pindakgit. Anek Sol pidan telagi pakbi sogit.

19 Yan anek unun da kwenon jap nanek aeni tapmim pagit.

Sol Damaskus kokup papmon Pinjkop dakon gen yagit

Sol gildat kabi di Yesu nandan gadan ingwit amin gat Damaskus egipgwit.

20 Egek unudon gin Juda amin dakon muwut muwut yut agek Pinjkop dakon gen yanek yagit, "Yesu unun Pinjkop dakon Monji."

21 Sol da gen yanban nandawit amin unun but morap anek yan yawit, "Kalip on amin da Jerusalem

kokup papmon Yesu da manon bisit awit amin unun panjupbal agit. Ae unun amin timik nap ban waman panjan Jerusalem mukwa sogok amin dakon amin madep kabikon panjik do apgut. On unun amin da yosok, ma?"

²² Yan yawit mani Sol dakon gen yogokni dakon tapmim sanjenek madepsi tagagit. Anjakwan Juda amin Damaskus egipgwit unun yoyin tenjenjek asisi Yesu unun Kristo yan yoyigit. Yan yanban gen kinda aripmi dima iyigi kawit.

Juda amin da Sol uwal an imgwit

²³ Gildat morapmi egi mudanakwa Juda amin da muwugek Sol anjat do gen yawit.

²⁴ Mani yo ak do yawit unun amin da Sol kili iynba nandagit. Juda amin gildari gildari ae pilini pilini kokup pap dakon yoma morap tawit unudon egek Sol anjat do kila tebaisi awit.

²⁵ Mani bunon yolgwit amin da Sol pilin kaga anjan kokup pap dakon dam madepmon kwen awigiwit. Awigi gok madep kindakon iynba yigakwan nap anyawot anakwa kosit gwagak nan wanga mibilikon pigigit.

Sol Jerusalem egipgut

²⁶ Don Sol Jerusalem kinjek Yesu nandan gadan imgwit amin kabikon sanbek do kigit. Mani nandan gadat amin notnin kinda yan dima nandan imgwit, do kisi morap da kan pasalgwit.

²⁷ Yan anakwa Banabas da Sol anjan yabekbi kabi da egipgwiron ankgit. Ankinjek Sol da kosiron Amin Tagi kagit ae Amin Tagi da gen iyigit unun dakon geni yoyigit. Yoyinjek Sol da Damaskus Yesu dakon mani pasol pasoli mini yan tenjenjan yomgut unun kisi do yoyigit.

²⁸ Yan yoyinban nandanakwa Sol Yesu nandan gadan imgwit amin gat Jerusalem egipgwit. Egek pasol pasoli mini agek Yesu da manon Pinjok gen yan tenjenagit.

²⁹ Anjek Juda amin Grik gen yawit unun gat gen emat an an awit. Anjek Sol si anakba kimotjak do nandawit.

³⁰ Yan anakwa notni da pindak nandanjo anjek Sol Sisaria kokupmon anki yabekba Tasas kokupmon kigit.

³¹ Unun bisapmon Judia ae Galili ae Samaria provinskon panmuwukbi tagisi egipgwit. Amin da yokwi dima an yominakwa panmuwukbi tapmim pawit. Anjek Amin Tagi do nandan gawagek egakwa Telagi Wup da nandak nandakni panjeban agit. Anjakwan amin morapmi panmuwukbikon sanjenba madepsi sigin tagagit.

Pita da Anias anmilip agit

³² Pita unun kokup morap kisi agek Lida kokupmon kwan Pinjok dakon amin kabi gat egipgwit.

³³ Unun kokupmon amin kisit kandapmi kimakbi kinda kagit, mani Anias. Anias unun tamokon gin pagakwan bilak 8 kabi agit.

³⁴ Kanjek Pita da yan iyigit, "Anias, abisok Yesu Kristo da gak anmilip asak. Do pidan yalin potgo panmilip a." Yan iynban Anias unudon gin kwen pidagit.

³⁵ Pidagek Lida kokupmon amin ae Saron miktam amin morap da Anias kanjek but tobil anjek Amin Tagikon kiwit.

Pita da Tabita kimoron nan aban pidagit

³⁶ Jopa kokup papmon Yesu nandan gadan imgut minat kinda egipgut mani Tabita. (Grik genon Dokas yan iyiwit.) Unun bisapmi bisapmi anpak kilegisi anjek yoni mini amin panpulugagit.

37 Unjun bisapmon sot anek kimakgit. Kimakban bumjotni pakbinan sugan awigi yut kinda kwen nani tagit unjudon yipgwit.

38 Lida kokup unjun Jopa kokup pap da kapmatjok tosoke. Do Yesu nandan gadan imgwit amin da Pita Lida kokupmon egisak yan nandanek amin bamori yabekba kin iyigimal, "Bisap noknok dima anek ninon tepmisi opbi!"

39 Pita gen unjun nandanek pidanban amin bamot gat kiwit. Kwan abidanba yut kwen nani tagit do anan wigiwit. Wikwan sakwabot morapmi da abin Pita angwasiyek bunam tagek Dokas da egek imal pupgat unjun yoliwit.

40 Yan aba Pita da amin morap kisi yoyinban yomakon pigiwit. Pigakwa Pita njakben anek bisit agit. Anek minjat unjun kimak tagit tetgin do tobilek yan iyigit, "Tabita gak pida." Yan iyinban dabili sinjanek Pita kanek pidan yikgit.

41 Anjakwan Pita da kisirikon abidanek ilikban pidan akgit. Anek Pinjok dakon minjat amin kabi gat ae sakwabot gat yan yoban winba Tabita notji oni egisak yan yoyinek yoligit.

42 Anjakwan Pita da wasok tapmimi ton agit unjun dakon geni Jopa amin kisi da nandawit. Nandanek amin morapmi da Amin Tagi do nandan gadawit.

43 Yan anakwa Pita gildat morapmi Jopa kokup papmon amin kinda mani Saimon unjun gat egipgumal. Saimon unjun bulmakau gip panjilek ak amin kinda.

10

Anjelo kinda da Konilias altan iminjek gen iyigit

1 Amin kinda Sisaria kokupmon egipgut unjun mani Konilias. Unjun Rom gapman dakon emat amin 100 dakon kila amini egipgut. Emat

amin kabi unjun Itali Emat Amin Kabi yan yawit.

2 Konilias gat gwakni gat unjun Pinjok do pasal gawak iminjek egipgwit. Yan anek Konilias da Juda amin yoni mini amin panpulugagit. Ae bisapmi bisapmi Pinjok do bisit pi anek egipgut.

3 Bisap kindakon gildat tobil do 3 kilok buri pisanjakwan dipmin yombem kinda kagit. Kanjakwan Pinjok dakon anjelo kinda yutnon wigi yan iyigit, "Konilias!"

4 Konilias unjun kanek pasol pasol madep anek yan iyigit, "Amin Tagi yo kinda ni?"

Iyinban anjelo da iyigit, "Bisit pi asal ae yoni mini amin panpulugosol Pinjok da unjun anjak kanban tagisi asak.

5 Abisok amin di yabekbi amin kinda Jopa kokup papmon egisak unjun abidan anjok do kini. Amin unjun mani Saimon ae mani kinda Pita yan iyan.

6 Pita unjun wawi Saimon unjun da yutnon egisak. Wawi unjun bulmakau gip panjilek ak amin kinda. Yutni tap kidipminjon tosoke."

7 Anjelo gen unjun iyinjek kinjakwan Konilias da oman monjini bamori ae emat amini kinda gat yan yoban opgwit. Emat amini unjun Pinjok do pasal gawak imim amin kinda. Unjun bisapmi bisapmi Konilias anpuluganban egipgumal.

8 Konilias da unjun amin kapbi yo morap altan imen unjun kisi yoyin mudanek yabekban Jopa kiwit.

Pita da dipmin kinda kagit

9 Yabekban kin kosiron pakgwit da wisa dagokdo aeni kin Jopa kokup pap ankapmat anakwa gildat binap agit. Unjun bisapmon gin Pita bisit pi ak do yut kwenon wigigit.

10 Wigi bisit an egek jap do agit, mani jap apmenon panjosit anakwa dipmin yombem kinda kagit.

11 Kanjakwan Kwen Kokup witdal kinjakwan yo kinda imal

madep yombem kinda da pigit. Uñun kodigi 4 kabikon da yipba miktimon pigit.

¹² Uñun imalon bit kilapyo mibili mibili ae birombak tuñon aminyo ae minam kisi unjungwan tanba pindakgit.

¹³ Pindagakwan gen kinda da yan noman tanban nandagit. Gen unun yan: "Pita, gak pidan on dapman na."

¹⁴ Mani Pita da yan yagit, "Amin Tagi, dimasi dapman noken. Nak bisap kindakon jap kinda Juda amin da gen tebanon dima noknogi kinda dima nagim."

¹⁵ Yan yanban gen aeni iyigit, "Yo Pin kop da panmilip aban yo tagisi an unun gak da dima noknogi yan dima yoki."

¹⁶ Yo unun kosiri kapbi altan iminek unudon gin aeni Kwen Kukup wigigit.

¹⁷ Wigakwan Pita yo unun kagit dakon mibili niansi yan nandanek but morap agit. Yan nandanek egakwan Konilias da amin yabekgit unun apgwit. Abin amin yoyinba Saimon dakon yut yolinba unun da yoma kagakon pan ki akgwit.

¹⁸ Agek yan tidanek yan yawit, "Saimon, mani kinda Pita yan yon, unun egisak bo dima?"

¹⁹ Yan yanakwa Pita yo kagit unun do but morap sigin nandanek yigakwan Telagi Wup da yan iyigit, "Saimon, amin kapbi gak wisan."

²⁰ Uñun nak da naga yabekgo aben do gak unun gat pigi kik do but bamot dima aki."

²¹ Yan iyanban Pita da pidan pigi amin unun yan yoyigit, "Amin wisan unun nak mani. Ji mibili nido aben?"

²² Yanban amin unun da yan iyiwit, "Emat amin 100 dakon kila amin kinda mani Konilias unun da yabekban abaman. Uñun amin

kilegisi ae Pin kop do pasalek gawak iminek egisak. Juda amin morap da unun amin do nandaba wukwan iman. Telagi anelo kinda da gak yan gaban yutnikon kiki do iyigit. Kinek gak da gen di yanbi nandisak do iyigit."

²³ Yan iyanba Pita da amin unun yanban yutnon winba kilani aban pakgwit.

Pita Konilias da yutnon kigit

Wisa dagokdo pidan kinakwa Jopa amin notni di kisi bunon yolba kiwit.

²⁴ Pita gat amin kiwit unun kosiron dipmin kinda pakgwit da wisa dagokdo Sisaria kukupmon kin altawit. Altanakwa Konilias unun do jomjom anek egipgut. Ae yawi diwatni gat ae notsini gat yan yoban apgwit unun gat kisi jomjom anek egipgwit.

²⁵ Anakwan Pita obin yoma wilanon wukwan Konilias unun Pita da akgiron kin nyakben anek gawak ingut.

²⁶ Anakwan Pita da ilikban pidanakwan yan iyigit, "Pidan at! Nak madeppo dima."

²⁷ Yan iyanban Konilias gat gen yanek yutnon wigi pindakban amin morapmisi muwukgwit.

²⁸ Pindagek Pita da yan yoyigit, "Ji disi nandan, nin da gen tebanon Juda amin nin Amin Nwaknwari Kabi gat muwuri unun dimasi tosok ae yutnikon aripmi dima kigigi. Mani Pin kop da yan si nolayanban kat, amin kisi morap unun gat tagi muwugek egipmi. Amin yokwi yan yogogi mini.

²⁹ Yan si nolayanban kat, do ji dakon gen nagon kwan nandanek but bamot dima anek abisat. Ji mibili nido nak do gen yipba kigit?"

³⁰ Yanban Konilias da iyigit, "Yo kinda altan naban egapno gildat 4 kabi mudak. Yo unun yan noman tan namgut. Nin abisok gildat tobil

do 3 kilok on ekwaman unuden bisapmon nak yutnokon egek bisit pi agim. Bisit anek egapbo unuden gin amin kinda inamnokon akban kagim. Imalni unun tenjenini madepsi.

³¹ Altanek yan yagit, 'Konilias, gak bisit pi asal ae yoni mini amin panpulugosol Pin kop da unun anpak kanban tagisi asak.

³² Do gak amin di yabekbi kin amin kinda mani Saimon ae mani kinda Pita unun abidan anop do Jopa kini. Pita unun bulmakau gip panmilih ak amin kinda mani Saimon unun da yutnon egisak. Yutni unun tap ilenon tosok.'

³³ Yan nayinban unuden gin gak idon opbi do amin yabekgo kiwit. Kin gayinba nandanek abisal unun da tagisi asak. Abisok nin Pin kop da dabilon muwaman da yigek Amin Tagi da gen morap nin niyiki do gamgut unun nandanen."

Pita Konilias da yutnon Pin kop gen yagit

³⁴ Yanban Pita da yan yagit, "Nak abisok asisi nandan kimokdot, Pin kop da amin morap kisi do nandaban aripsi asak.

³⁵ Amin miktimi miktimi Pin kop do pasalek gawak iman ae anpak kilegi an, unun amin do Pin kop da nandaban tagisi asak.

³⁶ Pin kop da Israel amin kabi nin do Gen Bin Tagisi niyigit unun ji disi nandan. Geni kinda unun yan: Yesu Kristo unun amin morap dakon Amin Tagi egisak. Yesu da pi aban Pin kop gat but kalon agiman.

³⁷ Judia miktimon yo morap altawit unun ji disi nandan. Jon da amin telagi pakbi soni do yoyin mudanawan Galili Provinskon yo yan altawit.

³⁸ Pin kop da Yesu Nasaret kokupmon nani pini asak do

yan dagan iminek Telagi Wupni imgut. Iban yomani yomani kinnek amin panpulugagit. Pin kop da Yesu gat egipgut do Sunduk da amin panjupbal agit unun Yesu da panmilih an mudagit.

³⁹ "Judia miktimon ae Jerusalem kokup papmon yo morap agit unun nin kan nandanyo agiman. Ae tilak kindapmon anakba kimakgit.

⁴⁰ Mani gildat kapbi anakwan Pin kop da wasok aban kimoron da pidanban analon an yoban amin diwari da kawit.

⁴¹ Amin kisi morap da dima kawit. Pin kop da man bini yan tenjenok ani do kokwinikgit kabi ninon gin altagit. Kimoron da pidanban nin unun gat jap pakbiyo agiman.

⁴² Pin kop da amin kimakbi ae wayin abi unun kisi anpakni kokwin asak do unun amin manjigit. Nin da gen unun amin yoyinen do Yesu da yan ningut.

⁴³ Kombi amin kisi morap da Yesu da pi don asak do yan kwok kalipsigwan kili awit. Yesu nandan gadan iman amin unun kisi morap Yesu dakon kilegi do Pin kop da yokwini wiririk yomdisak."

⁴⁴ Pita gen sigin yanakwan Telagi Wup amin morap mirak panek yikgwit unun kabikon pigit.

⁴⁵⁻⁴⁶ Anakwan gen mibili mibilikon da Pin kop yan ankisiwit. Anakwa Juda amin di Yesu nandan gadan imgwit amin Pita gat agwit unun da but morap anek yawit, "Mao, Pin kop da but galak do Telagi Wup Amin Nwaktwari Kabi kisi do yomisak!"

Yan yanba Pita da yagit,

⁴⁷ "Telagi Wup nin da abidagiman on amin yan gin abidon. Do telagi pakbi tagi soni."

⁴⁸ Yanek Yesu Kristo da manon telagi pakbi soni do yoyigit. Telagi

pakbi soŋ mudanek Pita gildat kabi di gat unjodon egipni do iyiwit.

11

Pita da paŋmuwukbi Jerusalem egipgwit yo altan ingwit do yoyigit

¹ Yabekbi kabi ae paŋmuwukbi kabi Judia miktimon egipgwit unjodon da Amin Nwakŋwari Kabi kisi da Piŋkop gen kili abidawit unjodon dakon geni nandawit.

² Do Pita Jerusalem kwan nandan gadat amin giptimi mandabi da nandaba yokwi tok an ingwit.

³ Yan anek iyiwit, “Gak amin giptimni dima mandabi da yutnon kwi unjodon gat jap nido nawit?”

⁴ Yan yanba Pita da yo morap altan ingwit unjodon do yoyigit.

⁵ Yoyinɛk yan yagit, “Nak Jopa kokup papmon bisit pi anek butno pisanakwan dipmin yombem kinda kagim. Kanapbo Kwen Kokup da imal madep kinda kodigi 4 kabikon da yipba nak da egipgimon pigit.

⁶ Piŋakwan nak unjungwan wisinɛk bit kilapyo mibili mibili pindakgim. Unjungwan jon bit kilapyo, ae birombak tunjon aminyo, ae minam amin da dima upmakbi unjodon kisi pindakgim.

⁷ Yan pindagapbo gen kinda altanɛk yan nayigit, ‘Pita, gak pidan on dapman na.’

⁸ “Nayinban kobogi yan yagim, ‘Amin Tagi, aripmi dimasi dapman noker. Nak bisap kindakon jap kinda Juda amin da gen tebanon dima noknogi kinda dimasi nagim.’

⁹ “Gen unjodon aeni altanɛk yan nayigit, ‘Yo Piŋkop da paŋmilip aban yo tagisi an unjodon gak da dima noknogi yan dima yoki.’

¹⁰ Yo unjodon kosiri kapbi altanɛk yan nayigit unjodon gin aeni Kwen Kokup wigigit.

¹¹ “Yan pindagapbo amin kapbi Sisaria kokupmon da nak do

yabekgwit unjodon amin nin da yut egipguman yomakon unjodon paŋabin agkwit.

¹² Agakwa Telagi Wup da nak yan nayigit, ‘Gak but bamot dima anek pigit unjodon gat kini.’ Yan nayinban pigapbo notno 6 kabi on akgaman unjodon kisi bunjon nolba kin Konilias da yutnon wigigiman.

¹³ Kin yutnikon wigapno Konilias da yan niyigit, ‘Anjelo kinda da altanɛk yan nayigit, “Jopa kokup papmon amin kinda egisak mani Saimon, ae mani kinda Pita. Unjodon amin kin iyinba opjak do amin di yabekbi kini.

¹⁴ Kin iyinba obin gen di gayisak. Unjodon gen gayinban Piŋkop da gak gat ae yutgokon amin morap ekwan unjodon kisi yokwikon ban timitdisak.”

¹⁵ “Yan nayinban nak da wasanɛk yanapbo Telagi Wup ninon mibiltok pigit unjodon amin kabikon yan gin pigit.

¹⁶ Yan anakwan Amin Tagi da gen kinda yagit unjodon do butno pisagit. Yan yagit, ‘Jon da telagi pakbi soŋ damgut. Mani Piŋkop da ji Telagi Wup soŋ damjak.’

¹⁷ Nin kalip Amin Tagi Yesu Kristo nandan gadan inguman bisapmon Piŋkop da Telagi Wupni but galak do ningut. Ae unjodon amin kabi do yan gin yomgut, do nak yombem da Piŋkop tagi dima kirinɛk ibom?”

¹⁸ Pita yan yanban nandanɛk buri manakwa Piŋkop dakon man awigek yan yawit, “Nin abisok asisi nandanɛk, Piŋkop da Amin Nwakŋwari Kabi kisi nandan yominakwan but tobil anek egip egip abidon.”

Antiok amin paŋmuwukbi kaluk awit

¹⁹ Stiwen anakgwit bisapmon Yesu nandan gadan ingwit amin

uwalni da yo yokwi an yomɔɔakwa wasen ki Ponia tetgin, ae Saiprus ae Antiok tetgin kin kin awit. Kinɛk Yesu dakon Gen Bin Tagisi Juda aminon gin yawit.

²⁰ Mani unun amin kabikon diwari unun Saiprus ae Sairini kokupmon nani unun da Antiok kiwit. Kin Amin Tagi Yesu dakon Gen Bin Tagisi Grik amin kisi do yoyiwit.

²¹ Yoyɔɔakwa Amin Tagi da panpulugajakwan amin morapmi da nandan gadat awit. Yan anek but tobil anek Amin Tagikon kiwit.

²² Unun dakon gen bini Jerusalem kwan panmuwukbi da nandanɛk Banabas yabekba Antiok kigit.

²³ Kin Pinƙop da nandan yawotni do anek yo tagisi anyomgut unun pindakgit. Pindagek but galaksi nandanɛk Amin Tagi bisapmi bisapmi but dasi nandanɛk yolni do yoyin panɛteban agit.

²⁴ Banabas unun amin tagisi, nandan gadatni tebaisi tanakwan Telagi Wup unun da buron tugagit, do amin morapmi da Amin Tagikon kiwit.

²⁵ Antiok pi an mudanɛk Banabas unun Sol wisin kok do Tasas kigit.

²⁶ Kin Sol kan abidanban Antiok apgumal. Apbal panmuwukbi gat Antiok bilak kinda egek amin morapmi Pinƙop dakon gen yoyin dekgimal. Antiok kokupmon amin da Yesu nandan gadan imgwit amin unun Kristo Dakon Amin Kabi yan wasanek yoyiwit.

²⁷ Unun bisapmon kombi amin di Jerusalem yipmanek Antiok piwit.

²⁸ Pinakwa kombi amin kinda mani Agabus unun da pidan agek Telagi Wup da anpulugajakwan yanƙwok kinda yagit. "Miktimi miktimi jap minisi akdisak," yan yoyigit. (Unun dakon bami Klodias

da kila amin madep egipgut bisapmon jap do awit.)

²⁹ Panmuwukbi Agabus da gen yagit unun nandanɛk notni Judia miktimon egipgwit panpulugok do yawit. Yanek amin kalon kalon monen tan yomgwit da tilagon panmuwukgwit.

³⁰ Panmuwuk Banabas gat Sol gat do yomɔɔek yabekba Jerusalem panmuwukbi dakon kila amin do panƙigimal.

12

Erot da Jems anakban kimagakwan Pita dam tebanon yipgut

¹ Unun bisapmon kila amin madep Erot da panmuwukbi diwari panupbal agit.

² Anek Jon dakon padige Jems emat agak siba nan anakban kimakgit.

³ Erot da yan aban Juda amin da nandaba tagisi aban Pita kisi abidagit. (Unun Bret Yisni Mini Dakon Jap Noknok Bisap Madepmon agit.)

⁴ Abidanɛk anki dam teban yutnon yipmanek kilani ani do obip amin 16 kabi yopgut. Anek don Yapyap Bilak mudanakwan amin morap da dabilon abin gen pikon yip do nandagit.

⁵ Yan nandanɛk Pita dam teban yutnon yipban kilani awit. Mani panmuwukbi da Pinƙop da Pita anpulugosak do bisit pi madepsi awit.

Anelo da Pita anpulugagit

⁶ Anwa Erot da Pita gen pikon yiyipmi yan do kalbi obip amin bamori da bikbigan pagakwan kilani agimal. Pita unun nap teban bamori ban anɛteban awit. Anakwa obip amin diwari dam teban dakon yoma kila anek akgwit.

⁷ Anakwa unudon gin Amin Tagi dakon anelo kinda altanakwan

tenjenj madepsi kinda dam teban yutgwan tenjenagit. Anakwan anelo da Pita gekgegikon tidan an yolek iyigit, “Gak tepmisi pidan at!” Yan iyinjakwan kisirikon nap teban bamot wital kin mibilikon magimal.

8 Manjakwal anelo da Pita yan iyigit, “Gak imalgo panek kandap gwilgo yopman.” Iyiban yan gin anakwan aeni iyigit, “Imal dubakgo panek nak nol.”

9 Yan yanban Pita anelo yol ankgit. Mani anelo da unun asi asak yan Pita dima nandaban pisagit. Butno pisanjakwan dipmin yombem kinda kosot yan nandagit.

10 Yan nandane kin obip amin kabi kinda yapmanek kin aeni obip amin kabi kinda gat yapmanek ain yoma tagit unudon kigimal. Unudon kinjakwal ain yoma unun iyi wital kinjakwan kokup papmon pigigimal. Pigi timisok di kinjek anelo unun Pita yipman dek kigit.

11 Kinjakwan Pita buri pisanjakwan yagit, “O, kili nandako pisosok. Amin Tagi da aneloni kinda yabekban pin nak anpulugak. Erot gat ae Juda amin gat da yo morap ak do nandane nepgwiron nan anpulugosok.”

12 Yan nandane Jon dakon menji Maria unun da yutnon kigit. (Jon unun mani kinda Mak yan iyiwit.) Amin morapmi unun yutnon muwuk egek bisit pi awit.

13 Yan anek egakwa Pita da abin wanga agek yoma domon tidagit. Tidanjawan oman minat kinda mani Roda unun da yoma wital do anek opgut.

14 Obin Pita dakon tek nandan burikon kisik kisik madepsi nandagit. Yan nandane yoma dima witaldek timtim yanek kin notni yan yoyigit, “Pita yoma domon akdak!”

15 Yoyiban iyiwit, “Gak nugigi, Pita dam teban yutnon yigek aripmi dima apjak.”

Yan iyinba sign teban tanek yagit, “Asisi, Pita yomakon akdak!”

Yanban iyiwit, “Aneloni da bo akdak.”

16 Yan yanakwa Pita yoma sign tidanban nandane yoma witaldek Pita kanek but morap awit.

17 Yan anakwa Pita da gen dima yanek tayanok yitni do kisiri da tilak an yomgut. Anek Amin Tagi da damon nan wital anan obik unun do yoyigit. Yoyin mudane yoyigit, “Ji da Jems gat not kabi gat yo on altan namik unun do yoyini.” Yan yoyinnek Pita si abigigit.

18 Wisu dagokdo obip amin da Pita wisinba mudanban but morap anek notni yoyin yoyin anek yawit, “Pita dukwan kik?”

19 Erot da Pita wisin koni do amin yabekban kin wisiwit mani dima kawit. Dima kawit do Erot da obip amin Pita kila awit unun gen pikon yopmanek dapba kimotni do yoyigit.

Erot kimakgit

Don Erot Judia miktin yipmanek Sisaria kokupmon panji egipgut.

20 Erot unun Saidon ae Tair kokupmon amin do nandaba yokwi tok madepsi an yomgut. Unun kokup pap bamot japni unun Erot da miktin kila agiron unudon timikgwit. Mani Erot da japmi nandane kosit sopsop an yomgut. Yan agit do kokup pap bamot kisi muwugek Erot dakon but mosak do kin konen yan yanek kiwit. Kin mibiltok Blastas do altan iminnek unun gat not anek don Erot do kiwit. (Blastas da Erot dakon dipmin potpot yutni dakon kila agit.)

21 Kwa Erot da bisap kinda an yominnek unun bisapmon kila amin madep yik imalni panek kila amin

madep tamonikon yikgit. Yigek gen madepsi yoyigit.

²² Yanakwan amin da yan tidanek yawit, “Unun amin dima, pinjkop kinda da yosok.”

²³ Gen unun nandanek Erot iyi do nandaban wigakwan Pinjkop dima anjksigiti. Yan agit do Amin Tagi dakon anjelo da unudon gin anjkanb namat da nan iba kimakgit.

²⁴ Mani Pinjkop dakon gen da irentan kokupmi kokupmi kigit.

²⁵ Banabas gat Sol gat pini Jerusalem wasip anek Jon mani kinda Mak unun abidanbal kisi Antiok kiwit.

Pol miktimi miktimi agek Yesu dakon gen yan tenjagat

(Kilapmi 13.1-21.14)

13

Banabas gat Sol gat yabekgwit

¹ Antiok panmuwukbi kabikon kombi amin ae yoyindet amin kisi egipgwit. Unun dakon mani yan; Banabas, ae Simeon mani kinda Naija yan iyiwit. Ae Lusias Sairini kokupmon nani, ae Manain unun monijisogon da Erot gat kalonj egipgumal, ae Sol.

² Bisap kindakon jap kelek egek Pinjkop gawak iminek egipgwit. Yan anakwa Telagi Wup da yoyigit, “Ji Banabas gat Sol gat manjin yopba pi anjil do nandisat unun anjil.”

³ Yan yanban nandanek Pinjkop do nandanek jap kelek egek bisit pi awit. An mudanek kisitni amin bamot da kwenon witjinek yabekba kigimal.

*Amin bamot Saiprus miktimon
Pinjkop dakon gen yagimal*

⁴ Amin bamot Telagi Wup da yabekban Selusia kokup papmon pigigimal. Pige unudon da tap waggakon da Saiprus wigigimal.

⁵ Wigi Salamis kokup papmon kin altanek Juda amin dakon muwut muwut yut tawit unudon agek Pinjkop dakon gen yan tenjenagimal. (Jon mani kinda Mak unun amin bamot gat kisi agek panpulugagit.)

⁶ Anek miktim timjok kinda tap binap tosok unun mani Saiprus unun kisisi agi mudanek don Papos kokup papmon kin altawit. Kin altanek Juda amin kinda kagimal. Unun amin sot wamwam amin ae kombi gen toptop yogok amin kinda. Unun amin mani Ba-Yesu.

⁷ Ba-Yesu unun gapman dakon mibiltok amin mani Segius Paulus unun dakon panpulugokni egipgut. Segius Paulus unun nandak nandakni wukwisi. Sol gat Banabas gat da obin Pinjkop dakon gen yanbal nandisak do yan yomgut.

⁸ Mani Segius da Yesu dima nandan gadan imjak do amin bamot uwal an yomgut. (Ba-Yesu unun sot wamwam amin kinda do Grik genon da Elima yan iyiwit.)

⁹ Mani Sol (mani kinda Pol) unun Telagi Wup da burikon tujanban Elimas tebaisi kanek yan iyigit,

¹⁰ “Gak Sunduk dakon monji. Gak anpak tagisi morap ton unun dakon uwalni. Top gen yogok mibili mibili gat ae anpak yokwi morap unun gagon tugosok. Gak da Amin Tagi dakon anpak kilegisi pan upbal asal. Yokwi morap asal unun dima yopbi, ma?”

¹¹ Yan yanek iyigit, “Nandaki, abisok Amin Tagi dakon kisit da gikban dabilgo pilin tokdisak. Anakwan gildat dimasi kanek dabilgo yan gin tanakwan bisap dubagisok egipbi.”

Pol da Ba-Yesu yan iyinakwan unudon gin pilin tuk da pin dabili sopgut. Sopmanakwan kosit wisik anek amin da kisirikon abidanek

kosit yolini do pabidaŋ dagok agit.

¹² Yan anjakwan Segius unun kaŋek nandaŋ gadat agit. Anek Amin Tagi dakon gen do nandaban yo madepsi agit.

Pisidia miktim dakon kokup kinda Antiok unudon Pinjkop gen yagimal

¹³ Pol gat notni gat kisi Papos kokup pap yipmanek tap wakga abidaŋek Pega kokup papmon kiwit. Pega kokup pap unun Pampilia miktimon toso. Jon mani kinda Mak unudon yopman degek tobi Jerusalem aeni pigigit.

¹⁴ Pega yipmanek kin Antiok kokup papmon kin altawit. Antiok unun Pisidia miktimon toso. Sabat bisap kindakon Juda amin da muwut muwut yutnon pawigi yikgwit.

¹⁵ Yigakwa unun muwut muwut yut dakon kila amin da gen teban ae kombi amin gen Pinjkop da papiakon toŋ unun ban diwari manjin mudanek Pol gat dabini gat do gen yan yipba pigigit, “Not kabi, ji amin dakon but panteban ak do gen di yok do nandaŋ kaŋ tagi yoni.”

¹⁶ Geni unun nandaŋek Pol pidaŋ agek tayanŋok yitni yan do kisiri anenagek yan yoyigit, “Israel amin ae Amin Nwakiwari Kabi, ji Pinjkop gawak iman amin, nak do mirak yopni!

¹⁷ Israel amin dakon Pinjkop da babiknin iyi do manjinek Isip miktimon gisam yomanjakwan amin morapmisi iren tawit. Don Pinjkop da iyi da tapmimon Isip ban timik panogut.

¹⁸ Yan anek miktim kibiri timon agek anpak yokwi aba Pinjkop da yum pindagakwan bilak 40 egipgwit.

¹⁹ Anjakwan Kenan miktimon Pinjkop da miktim 7 unun dakon

amin panupbal anek miktimni Israel amin do wagil yomgut.

²⁰ Unun yo morap altaŋ yomgwit unun dakon bilakni 450 da aripmon altawit.

“Anek don Israel amin miktimni abidaŋ egakwa Pinjkop da kila amini panalon an yomgut. Yan anjakwan wigi kombi amin Samuel altagit.

²¹ Samuel da bisapmon Pinjkop da kila amin madepni kinda analon anyomjak do Israel amin da yawit. Yanba Samuel da Sol, Kis dakon monji nan analon an yoban unun da kilani anjakwan bilak 40 yan agit. (Sol unun Benjamin da jalapmon nani kinda.)

²² “Don Pinjkop da Sol yan dagan iban isal egakwan Dewit da kila amin madep egipjak do manjigit. Pinjkop da yan anek Dewit do yan yagit, ‘Nak Dewit Jesi dakon monji unun kaŋek butno tagisi asak. Unun da geno tagisi guramitjak yan kosot.’

²³ Kalip Pinjkop da yan teban tok gen kinda yan yagit, ‘Don amin kinda yabekgo unun da Israel amin timitjak.’ Yagit unun da aripmon Dewit dakon yawi diwaron nan Israel amin kabi timitjak do Yesu yabekgit.

²⁴ Yesu pini dima wasanjakan Jon da Israel amin but tobi anek telagi pakbi soni do yoyigit.

²⁵ Jon pini aban mudok do anjakwan yan yoyigit, ‘Ji nak do namim yan nandaŋ? Nak ji da jomjom an iman amin dima. Mani nandani, amin wukwisi kinda nak da bujon noldak. Nak unun amin dakon pinbisi egisat do unun dakon kandap gwil napni nak da aripmi dima witdali.’

²⁶ “Not kabi, Abraham dakon babini kabi, ae Amin Nwakiwari Kabi Pinjkop gawak iman amin,

nandani. Pinjop da amin yok-wikon ban timitjak unun dakon but piso geni unun nin do yipban apgut.

²⁷ Jerusalem amin gat ae kila amin gat da Yesu unun namin amin kinda yan unun dima nandaba pisagit. Ae kombi amin dakon gen Sabat bisap morap manjiwut, mani dima nandaba pisagit. Do unun amin gen pikon yipmanjek anakba kimakgit. Yan aba kombi amin da gen yawit unun bami noman tagit.

²⁸ Yo yokwi kinda yan ak, do tagi anatanen yan kinda dima kawit. Mani Pailat da anakban kimotjak do madepsi yawit.

²⁹ Gen morap unun do kalip kombi amin da papiakon kili mandawit unun da aripmon an mudawit. Yan anek bumjotni don tilak kindapmon nan kukwan anki kimakbi tamokon yipgwit.

³⁰ Mani Pinjop da kimoron nan aban pidagit.

³¹ Pidan gildat morapmi altan yoban amin Yesu gat kisi Galili da Jerusalem pigiwit unun da kawit. Abisok Yesu kawit amin da unun dakon geni Juda aminon yan tenjenon.

³²⁻³³ “Nin Gen Bin Tagisi dayaman. Pinjop da kalip babaknin yan teban tok kinda an yomgut unun bami ton agit. Gwakni kabi nin da bisapmon Yesu kimoron nan aban pidanban gen yagit unun bami ton agit. Kap Papi 2 kon gen unun yan mandabi:

‘Gak Monjino, nak abisok gak dakon Datgo asat.’

³⁴ Pinjop da asi Yesu kimoron nan aban pidagit. Aeni aripmi dimasi kimotjak. Pinjop da unun do yan yagit:

‘Kalip Dewit do yo tagisi ae telagisi an in do yan teban tok agim unun yo ji do daben.’

Yo morap unun yagim unun da tilagon asi altokdan.’

³⁵ Ae unun do Pinjop da papiakon gen kinda gat yan tosok:

‘Gak Telagi Amingo kimakbi tamokon yipbi tanek dima miktosak.’

³⁶ “Nin nandaman, Dewit kalip Pinjop dakon galaktok yolek egipgut. Anek don kimakban bumjotni anki iyi dakon babakni da kimakbi yopyop tamokon yipba tanek miktagit.

³⁷ Mani amin unun Pinjop da kimoron nan aban pidagit unun amin giptimni dima miktagit.

³⁸⁻³⁹ Unun do anek not kabi gen unun yan tenjenoman unun pakyanji nandani. Unun amin da nin dakon yokwi wiririt aminin egisak. Moses dakon gen teban guramigek ji amin kilegi aripmi dima ani. Yokwisi sigin tan damni. Mani unun amin da amin morap iyi do nandan gadan iman amin unun yokwini wiririk yominjek amin kilegisi yan yoyisak.

⁴⁰ Ji kan kimotni! Dima kan, kalip kombi amin da gen yawit unun jikon altosak. Gen unun yan yawit:

⁴¹ ‘Manji gen yogok amin ji yo aben unun kanek but morap anek wagil tasik toni.

Ji da bisapmon yo njwakjwari kinda akdisat.

Amin kinda da yo unun akdisat unun do dayisak kan, ji aripmi dima nandan gadadan.’”

⁴² Pol da gen unun yoyin mudanban Banabas gat yomakon pigakwal amin da yan yoyiwit, “Jil awiki Sabat bisapmon aesil obinek gen unun sigin niyinjil.”

⁴³ Yan yoyinba amin kisi muwut muwut yut yipmanjek yomakon pigiwit. Pigakwa Juda amin morapmi gat ae Amin Nwakjwari Kabikon nani morapmi Juda aminon sanbenjek Pinjop but dasi gawak imgwit amin gat kisi Pol

gat Banabas gat yolgwit. Yolakwa amin bamot da Pinƙop dakon nandan yawotni do nandanek tebaisi agek egi anan kini do yoyin panƙteban agimal.

⁴⁴ Awuki Sabat bisap unun abinjakwan unun kokup pap dakon amin morapmisi da Pinƙop dakon gen nandak do abin muwukgwit.

⁴⁵ Muwugakwa Juda amin da amin morapmisi muwukba pindagek amin bamot do yanba yokwi tok anek Pol da gen yagit abin yipgwit.

⁴⁶ Yan anakwa Pol gat Banabas gat da pasol pasoli mini yan yoyigimal, "Asisi, nit pi kokwinik nimgut da tilagon Pinƙop gen mibiltok Juda amin ji do kalip dayamak. Mani ji da gen unun abidok do dima galak ton. Yan anek egip egip dagok dagogi mini dimasi abidoneŋ yan disi yon. Do nit ji depmanek Amin Nwakwari Kabikon kinden.

⁴⁷ Amin Tagi da yan anen do kili yan niyigit:

'Nak da ji manjin depbo Amin Nwakwari Kabi dakon tenŋen madepni egipni.

Anek miktimi miktimi ekwan amin panpulanganakwa yokwikon ban timikgen do manjin depgum.'

⁴⁸ Yan yanban nandanek Amin Nwakwari Kabikon nani da tagisi nandanek Amin Tagi dakon gen do but galaksi nandawit. Anakwan minat amin morapyo egip egip dagok dagogi mini abidoni do manjin yopgut unun da nandan gadat awit.

⁴⁹ Anakwa Amin Tagi dakon gen da unun miktim da kokup morap kisi iren yagit.

⁵⁰ Mani Juda amin da minat man madepni ton Pinƙop dosi pasalgwit, ae unun kokup pap dakon kila aminyo kisi dakon but sugawit. Yan anek Pol gat Banabas gat

yokwi anyominek unun miktimon dima egipjil do yolgwit.

⁵¹ Yan aba yokwi iyikon gin tosoƙ yan nandani do kandapnikon kimbaban tawit unun tidanbal kinakwa Ikoniam kokup papmon kigimal.

⁵² Kinakwal Antiok kokupmon Yesu nandan gadan imgwit amin burikon kisik kisik nandawit, ae Telagi Wup da tungan yomgut.

14

Banabas gat Pol gat Ikoniam kokupmon Pinƙop gen yagimal

¹ Pol gat Banabas gat Antiok kokupmon Pinƙop dakon pi agimal unuden gin Ikoniam kokupmon yan gin agimal. Juda amin da muwut muwut yut kindakon wigek gen tagisi yoyinjakwal Juda ae Grik amin morapmi da nandan gadat awit.

² Mani Juda amin diwari dima nandan gadawit unun da Amin Nwakwari Kabi dakon but sugawit. Sugaŋba nandan gadat awit minat amin do nandaba yokwi tok anyomgwit.

³ Pol gat Banabas gat bisap dubagi Ikoniam egek Amin Tagi dakon gen madepsi yoyigimal. Anek Amin Tagi da tapmim yominakwan wasok tapmimi ton morapmi agimal. Yan anakwal amin da Pinƙop asi amin do nandan yawok yomisak yan nandani do Amin Tagi da wasok tapmimi ton unun yoligit.

⁴ Mani unun kokup papmon amin kabi bamori pudan kiwit. Kabi kinda Juda amin gat akgwit, ae kabi kinda yabekbi bamot gat akgwit.

⁵ Anek don Amin Nwakwari Kabikon nani gat ae Juda amin gat ae kila amini gat kisi da yan nandat anek Pol gat Banabas gat yokwi an yominek tipban dap do awit.

6 Mani amin bamot unun yo ak do awit unun pindak nandanyo anek kokup unun yipmanek Likonia miktimon kigimal. Kin kokup pap bamot Lista ae Debe ae kokup monin monin unudon tawit kisi agek

7 Gen Bin Tagisi yan tentenan yongumal.

Banabas gat Pol gat Likonia miktimon Pinjkop gen yagimal

8 Lista kokup papmon amin kinda kandapmi alek tarbi mibilikon gin yigek egipgut. Menji da yan anjalagit.

9 Unun amin Pol da Pinjkop dakon gen yanakwan mirak panakwan Pol da unun amin kilek tosak dakon nandan gadatni tarban kagit.

10 Kanek madepsi yanek yan iyigit, "Gak pidan baman at!" Yan iyinban amin unun wigi manek wasanek kosit agipgut.

11 Pol da wasok unun aban kanek minjat amin morapyo da Likonia genon da yan tidanek yan yawit, "Mao, pinjkop ekwan di da amin giptim panek ninon pen!"

12 Banabas unun Sus yan iyinjek Pol unun gen yogok amin do Emes yan iyiwit.

13 Kokup kidat Sus unun dakon Telagi Yut Madepni kokup pap da wanga kapmatjok tagit. Unun telagi yut dakon mukwa sogok amin bulmakau wili di jarej ban panjilim abi unun panabin kokup pap da yoma kagakon yopgut. Mukwa sogok amin gat ae minjat aminyo gat kisi amin bamot do bulmakau dapmanek mukwa son yomdo awit.

14 Yan anakwa yabekbi bamot Banabas gat Pol gat paret an yom do an dakon geni nandan wuripdak imalni pidanek minjat amin morap kabikon pigi yan tidanek yan yagimal,

15 "Not kabi, ji nidosi unun akdan? Nit amin ji yombem gin. Nit ji do Gen Bin Tagisi dayamak. Ji da kokup kidat unun yopmanek Pinjkop egip egipmi ton egisak unudon gin tobilni do dayamak. Unun Pinjkop da miktim, kundu ae tap wasanek yo morapni kisi wasan yopgut.

16 Kalip miktimi miktimi amin kabi morap egipgwit unun yum pindagakwan galaktokni yolek egipgwit.

17 Mani amin da Pinjkop asi egisak yan nandani do yo tagisi morapmi damisak. Sikak yipban manakwan pigaga jap tagisi paniren an daban aripmisi nanek kisik kisik an."

18 Amin bamot gen unun yanek amin dakon but pabik do pali pantidok agimal. Mani dima, buri manakwa paret dima awit.

19 Juda amin di Antiok ae Ikoniam da apgwit unun da amin dakon but suganba Pol uwal an imgwit. Uwal an iminjek Pol tip ban anagek kili kunjwak yan nandanek ilik anan abigi kokup pap da wanga yipgwit.

20 Yipba tanakwan don Yesu nandan gadan imgwit amin da abin muwuk Pol anawasinek akgwit. Yan anakwa pidanban kokup papmon aeni pigiwit. Pigi pakgwit da wisa dagokdo Banabas gat unun kokup pap yipmanek Debe kokup pap kigimal.

Pol gat Banabas gat da amin dakon but panjeban agimal

21 Amin bamot Debe kokup papmon Gen Bin Tagisi yoyin tentenanakwal amin morapmisi da Yesu nandan gadan imgwit. Anek unudon da tobil Lista ae Ikoniam ae Antiok kigimal.

22 Unun kokup pap kapbi gwasinek Yesu nandan gadan imgwit amin dakon but panjeban anek yan yoyigimal, "Yesu dima

yipman degek nandan gadan iminek tebaisi atni. Mibiltok jigi morapmi panek don Pin kop da Amin Kila Asagon kisdaman.”

²³ Yan yoyinjek panmuwukbi kabi morap egi anan kiwit unun do kila amini manjin manjin awit. Anek Pin kop do nandanek jap kelek egek bisit pi anek egipgwit. Anek unun kila amin kabi egip egipni Amin Tagikon tosok yansi nandawit amin unun Amin Tagi da kision yopgumal.

Aeni Antiok kokup pap Siria miktimon kigimal

²⁴ Yan anek Pisidia miktin nan kinjek Pampilia miktimon kin altagimal.

²⁵ Altanek Pega kokupmon Pin kop gen yoyinjek Atalia kokup papmon pigigimal.

²⁶ Pigi tap wakga kind a bidanek Atalia kokup pap yipmanek Antiok kokupmon kin altagimal. Kalip Antiok panmuwukbi da amin bamot Amin Tagi da nandan yawok yominek panpuluganakwan Pin kop dakon pi anjil do yabekba kigimal. Kin Pin kop dakon pi an mudanek aeni

²⁷ abin altanek panmuwukbi yan yobal apba Pin kop da panpuluganakwan yo morap agimal unun dakon geni yoyinjek yan yagimal, “Pin kop da Amin Nwakanwari Kabi nandan gadat dakon kosit witald yoban nandan gadat awit.”

²⁸ Yan yanek Antiok panmuwukbi gat gildat morapmi egipgwit.

15

Panmuwukbi dakon muwut muwut madep kind Jerusalem awit

¹ Pol gat Banabas gat Antiok egakwal amin diwari Juda miktimon da pin panmuwukbi yoyin degek yan yoyiwit, “Ji Moses

dakon gen guramigek giptimji dima mandani kan, Amin Tagi da ji dima timitjak.”

² Yan yoyinjakwa Pol gat Banabas gat da nandabal yokwi tanban unun amin gat gen emat madepsi awit. Yan anakwa panmuwukbi da amin bamot gat ae nandan gadat amin di gat manjin yopba Jerusalem kiwit. Kwa yabekbi gat panmuwukbi dakon kila amin gat gen unun anmilib ani yan do yabekgwit.

³ Yabekba Ponisia ae Samaria miktin unun ban kiwit. Kinjek unun miktin bamotgwan nandan gadat amin yan yoyigimal, “Amin Nwakanwari Kabi da but tobil anek Pin kopmon kwan.” Gen unun yoyinbal but galak madepsi nandawit.

⁴ Jerusalem kin altanba panmuwukbi gat ae kila amini gat ae yabekbi kabi gat da gildat tagi yan yoyiwit. Yan yoyinba Pin kop da panpuluganakwan yo morap agimal unun dakon geni yoyigimal.

⁵ Yanbal nandan gadat amin di Parisi da kabikon nani unun da pidan agek yan yawit, “Amin Nwakanwari Kabikon nani unun giptimni mandanek Moses dakon gen teban guramitni do yoyini.”

⁶ Yan yanba yabekbi kabi gat ae panmuwukbi dakon kila amin gat da gen unun nian yono kilek tosak yan do muwukgwit.

⁷ Muwugek yan nandat morapmisi anek Pita da pidan agek yan yoyigit, “Not kabi, ji kili nandan. Pin kop da pi kokwinik niminek nak Gen Bin Tagisi Amin Nwakanwari Kabikon yanapbo nandanek nandan gadat ani do nak kilisok manjigit.

⁸ Pin kop da amin morap dakon but kisi pindak mudosok. Pindak mudanek Telagi Wupni Juda amin nin do ningut, yan gin Amin

Nwakwari Kabi amin kisi do yomgut. Yan agit do Pin kop da unun amin timit do tagisi nandisak yan nandaman.

⁹ Nin do wasok kinda anek unun amin do wasok nwakwari kinda asak yan yogogi mini. Nandan gadat anakwa butni sugan panmilip asak.

¹⁰ Do ji abisok nido Pin kop ankewalek panmuwukbi da kwapmon yo jigi yopmanan? Kalip babiknin da Moses dakon gen teban unun guramit do antidok awit, ae ninyo kisi unun guramit do antidok aman.

¹¹ Do yansi nandan gadanen, Amin Tagi Yesu dakon nandan yawotni do anek Pin kop da nin yokwikon ban timikdak. Ae unun amin kabi kisi yan gin timikdak.”

¹² Pita yan yanban amin muwuk yikgwit kisi tayan kok yigek Pol gat Banabas gat do mirak yopgwit. Mirak yopmanakwa Pin kop da panpulugajakwan Amin Nwakwari Kabikon wasok tapmimi ton agimal unun do yoyigimal.

¹³ Yoyin mudanakwal Jems da yan yagit, “Not kabi mirak pani.

¹⁴ Pin kop da wasanek Amin Nwakwari Kabikon aman timikban iy dakon amin kabi awit unun do Saimon da kili nyik.

¹⁵ Pin kop da Amin Nwakwari Kabi don timitdisak dakon geni unun kombi amin da kalipsigwan kili yawit. Gen unun yan tosok:

¹⁶ ‘Amin Tagi da yan yosok, “Dewit dakon diwatni unun yut kinda yombem.

Unun yut da man tuwil kigit, mani nak da aeno don abin anmilip anek witjiken.

¹⁷ Yan abo Amin Nwakwari Kabi morap naga do kili manjigin unun da Amin Tagini nak wisini.”’

¹⁸ Gen unun Amin Tagi da kalipsigwan kili yagit.”

¹⁹ Jems da sanbenek yan yagit, “Do nak yan nandisat, Amin Nwakwari Kabi but tobil anek Pin kopmon kwan unun nin da jigi dima yomnen do nandisat.

²⁰⁻²¹ Kalipsi da win abisok on ekwamanon kokup pap morap tan anan kwanon Moses dakon gen yan tenjenawit. Sabat bisap morapmon Juda amin dakon muwut muwut yutnon Moses dakon gen manjin manjin awit. Do yum but piso papia kinda yan mandan yomnen. Ji kokup kidat do paret abi unun dakon jap dima noni. Jap unuden Pin kop da pindakban dima noknogi an. Ae minjat wiliyo yumabi mibili mibili dimasi ani. Ae bit kilapyo si tipba kwon gat ae yawiyo kisi dimasi noni.”

Papia kinda yipba kigit

²² Yabekbi kabi gat ae kila amin gat ae panmuwukbi morap gat da iyikon amin bamori pindakba Pol Banabas gat Antiok kini do yawit. Yan yanek Judas mani kinda Basabas gat ae Sailas gat yan manjiwit. Unun amin panmuwukbi dakon kila amin bamot egipgumal.

²³ Amin bamot do papia yomgwit unungwan gen yan mandawit,

“Nin yabekbi kabi ae panmuwukbi dakon kila amin, nin ji dakon notji da papia on mandaman. Amin Nwakwari Kabi Yesu nandan gadan iman amin Antiok ae Siria ae Silisia Provinskon ekwan ji gildat tagi yan dayaman.

²⁴ “Nin da kabikon amin diwari da kin ji dakon nandak nandak panupbal awit dakon geni kili nandagiman. Nin da yan yoyini yan dima yoyinapno kin dayawit.

²⁵ Nin idon muwuk but kalon anek amin bamot ji do kini do manjigiman. Manjin yopno notnin

bamot galagisi nandan yomaman Pol ae Banabas unun gat kini do yan yomguman.

²⁶ Amin bamot unun egip egipni dima panjutnane Amin Taginin Yesu Kristo dakon man yoyin tetenagimal.

²⁷ Nin da Judas gat Sailas gat gen on mandaman unun nan gin dayinwil do yabekgaman.

²⁸ Telagi Wup da nandisak, ninyo kisi yan gin nandane yan dayaman, jigi morapmi dima damnen. Gen teban anjok banjin yolni.

²⁹ Ji bit kilapyo kokup kidat do dapman paret an unun dima noni. Ae yawi dima noni. Ae si tipba kwon ununyo kisi dima noni. Anek minat wiliyo yumabi mibili mibili dima ani. Ji kan kimagek unun anpak morap yapni kan unun tagisi. Nin dakon gen yan gin. Do ji tagisi egipni.”

³⁰ Amin bamot yabekba Antiok pigi panmuwukbi kabi yan yobal muwukba papia unun yomgumal.

³¹ Yobal panmuwukbi da papia unun manjinba unun da buri panjeban aban but galaksi nandawit.

³² Anakwa Sailas gat Judas gat unun kombi amin bamori do gen tagisi morapmi panmuwukbi yoyinek buri panjeban agimal.

³³⁻³⁴ Amin bamot unun Antiok bisap dubagkok egipgumal. Egek don panmuwukbi da galok gen yoyinek but yawot gat kinwil yan yoyinek yopba amin yabekba kigimal kabikon aeni kigimal.

³⁵ Kinakwal Pol gat Banabas gat Antiok sigin egek amin diwari gat kisi yoyinjet pi awit. Anek Amin Tagi dakon gen yoyin tetenawit.

Pol gat Banabas gat but kalon dima agimal

³⁶ Gildat di egi mudane Pol da Banabas yan iyigit, “Nit aenit

kokup papmon agek nandan gadat amin pindatden. Amin Tagi dakon gen yan tetenjan yomgumak tagi panjek ekwan bo yan do agek pindatden.”

³⁷ Banabas unun Jon mani kinda Mak unun kisi abidanbal agipni do nandagit.

³⁸ Mani Mak kalip Pampilia miktimon yopman degek abinakan iyi gin pi agimal, do Pol unun gat agip do nandaban tagi dima agit.

³⁹ Unun do anek gen emat madepsi agimal. Yan anek pidan ki Banabas da Mak abidanban tap wakga kinda abidanjek Saiprus miktimon wigigimal.

⁴⁰ Yan anakwal Pol Sailas nan abidagit. Anakwan panmuwukbi da Amin Tagi dakon nandan yawotni jilon tosak yan yoyinba kigimal.

⁴¹ Kin Siria ae Silisia miktimon agek Pol da panmuwukbi morap yoyin panjeban agit.

16

Pol da Timoti abidanban Sailas gat kisi agipgwit

¹ Pol Debe kokup pap kinjek unudon da Lista kokup pap kin altagit. Unun kokupmon Yesu dakon panjetni kinda egipgut mani Timoti. Menji unun Juda minat kinda. Unun minat Yesu nandan gadan imgut. Mani datni unun Grik amin kinda.

² Panmuwukbi kabi Lista kokup pap ae Ikoniam kokup papmon egipgwit amin da Timoti do amin tagisi kinda yan yawit.

³ Do Pol Timoti abidoko kisi agipden yan nandagit. Mani Juda amin unun miktimon egipgwit da Timoti dakon datni unun Grik amin kinda yan kili nandawit. Do Juda amin dakon but moni do Pol da Timoti dakon gip mandagit.

⁴ Anek Timoti abidanban kokup papmon agek gen kalip kila amin

gat yabekbi kabi gat da Jerusalem muwugek anteban awit unun ban panmuwukbi yoyinek yan yoyiwit, "Ji gen on nan guramigek egipni."

⁵ Yan anjakwa panmuwukbi morap dakon nandan gadat teban tagit. Gildari gildari amin da panmuwukbi kabikon sanbenba amin kabi madepsi awit.

Pol da Masadonia amin kinda dipminon kagit

⁶ Telagi Wup da Esia miktimon Pin kop dakon gen dima yonjil do yansop anyomgut, do Pol gat Timoti gat kin Prigia ae Galesia miktim binap nan kigimal.

⁷ Misia miktimon kin altanek Bitinia miktimon pigik do agimal. Mani Yesu dakon Wup da dima piginjil do kosit sopgut.

⁸ Yan aban Misia miktim yapmanek Troas kokup papmon pigigimal.

⁹ Pigi unun kalbi Pol da buri pisanakwan dipmin yombem kinda kanakwan Masadonia amin kinda da yan iminek yan iyigit, "Gak tap pidanek Masadonia miktimon obin nin panpulugoki."

¹⁰ Pol da unun kanek Pin kop da iy Gen Bin Tagisi kin yoyinon do yan nimisak yan nandanek unudon gin Masadonia kik do tagap tagiman.

Lidia nandan gadat agit

¹¹ Nin Troas kokup pap yipmanek tap wakga kinda abidanek nomansi kinjek miktim timjok kinda tap binap tosok unun mani Samares unudon wigi altagiman. Wisu dagokdo unun miktim yipmanek tap wakga aenin abidanek Neapolis kokupmon kigiman.

¹² Ae unun kokup yipmanek Pili pai kin altagiman. Pilipai unun Masadonia miktim dakon kokup pap madepni. Unun Rom da kila agit. Rom amin morapmi da kalip

kili apgwit da unun kokupmon ekwan. Nin unudon gildat kabi di egipguman.

¹³ Egek Sabat bisapmon kokup pap dakon yoma kagakon pigi yapmanek wanga pigi pakbi kindakon kigiman. Nin unun pakbikon tamo kinda konejon bisit anen yanjon da pigigiman. Unun pakbikon pigi pindatno minat di muwukgwit pindak unudon yigek Gen Bin Tagisi yoyigiman.

¹⁴ Minat kinda unun kabigwan yikgit unun mani Lidia, kokupni Taitaira. Lidia imal gami ban yopmanek monej ilit pi anek egipgut. Unun Pin kop gawak iminek egipgut. Amin Tagi da Lidia dakon but yomani witalban Pol da gen yagit do bamisi yosok yan nandanek mirak pakyanji yopgut.

¹⁵ Anek minat unun gat ae yutnison egipgwit amin gat kisi telagi pakbi sowit. Son mudanek yan niyigit, "Nak asisi Amin Tagi Yesu do kili nandan gadasat yan nandan naman kan, nak da yutnon panji egipnen." Yan yanek yutnison si kinen do teban tanban kigiman.

Pol gat Sailas gat Pilipai dam teban yutnon yopgwit

¹⁶ Bisap kindakon nin bisit agak tamokon kigiman. Kino oman minatjok kinda kosiron apban domdom agiman. Unun minatjok konni kinda tan iminakan yo don altoni unun do yan kwok agit. Amin da opba yo don altoni dakon mibili yoyinakan kila amini da monej madepsi timikgwit.

¹⁷ Nin kinapno minatjok unun Pol gat nin gat da bujon nolek yan tidanek yan yagit, "On amin unun Pin kop Wikwisi Madep dakon oman monjini. Pin kop da ji yokwikon ban timitjak dakon gen dayan."

¹⁸ Minatjok unun yan sigin yanakan gildat morapmi agit.

Yañ anjakwan Pol unun nandanek kuragisi nandan tobil konj yan iyigit, “Yesu Kristo da yan dagok annamgut do yanşi gayisat, gak minjatjok on yipman degek win abigi!” Yan iyinban unudon gin konj minjatjok unun yipman dekgit.

¹⁹ Yan aban oman minjatjok unun dakon kila amini monerj timit timit kositnin pasildak yan nandawit. Yan nandanek Pol gat Sailas gat timik tebai ilik panpan kila amin do maket tamokon panjkiwit.

²⁰ Amin bamot panpan gen kokwin amin madepmon panji yopmanek yan yoyiwit, “On Juda amin bamot da nin dakon kokup pamon amin but suganbal upbalap madepsi an.

²¹ Rom dakon anpagon yo dima anerj do gen teban tosok on amin bamot da amin unun tetgin ilik pangwamal.”

²² Yan yanakwa amin muwukgwit kisi da yanba yokwi tok anyomgwit. Yan aba gen kokwin amin madep da amin bamot dakon paba pigikni iligek kalinj kirinban baljoni do yoyiwit.

²³ Yoyinba madepsi baljanek dam teban yutnon yopgwit. Yopmanek dam teban yut dakon kila amin kilani tebaisi asak do iyiwit.

²⁴ Iyinja nandanek amin bamot pawigi dam teban yutnon yut monij kinda yutgwansi tagit unudon yopgut. Yopmanek dima abiginjil yan do kandapni kindap kwuk ban panjeban agit.

²⁵ Yan aban egek kalbi binap Pinjkop do bisit anek ae kap yanakwal dam teban yutnon amin yikgwit da nandawit.

²⁶ Anakwa unudon gin wudip madepsi kinda anek dam teban yut dakon gwak pan kwakwalikgit. Yan anjakwan yoma kisi witald kinj mudanakwa amin morap kisit

kandapnikon yo panjeban awit unun kisi witald ki mawit.

²⁷ Manakwa dam teban yut dakon kila amin dipminon da pidan pindakban dam teban yut dakon yoma kisi pisawit. Yan pindak amin kisi abigi mudan yan nandanek nak kila tagi dima at yanon da emat agak sibani ilik iyi nanj sugok do agit.

²⁸ Yan ak do anjakwan Pol da yan tidanek yan iyigit, “Giptingo goman di abim! Dam teban yutnon amin nin kisi morap oni ekwamanj.”

²⁹ Yan yanakwan dam teban yut dakon kila amin tentenji kinda anopni do yagit. Anopba abidan pasol pasol nandanek timtim yanek kinj Pol gat Sailas gat da buron gawagek nandaban wukwan yomgut.

³⁰ Yan anek amin bamot timik yut buri moniji yikgimal unun yipmanek yut buri madep do pabigi yan yoyigit, “Amin bamot, nian anapbo Amin Tagi da nak yokwikon nan abidosak?”

³¹ Yan yanban iyigimal, “Gak Amin Tagi Yesu nandan gadan iminjaki Pinjkop da gak gat ae yutgokon amin ekwanj gat kisi yokwikon ban timitjak.”

³² Yan iyinjek Amin Tagi dakon gen iyinjek amin morap yutnikon egipgwit gat kisi yoyigimal.

³³ Yoyinbal kalbi binap unun bisapmon gin dam teban yut dakon kila amin da amin bamot timik panji giptimni obip amin da baljanba dagawit unun pakbi ban sugagit. Yan anek unudon gin iyi ae gwakni kisi telagi pakbi sowit.

³⁴ Anek amin bamot timikban yutnikon pawigi yigakwal jap yomgut. Amin unun gat gwakni gat Pinjkop nandan gadan iminjek burikon da kisik kisik madepsi nandawit.

³⁵ Wisa dagokdo gen kokwin amin madep da obip amini yabekba kin dam teban yut dakon kila amin yan iyiwit, “Gak amin bamot unun yopbi kinjil.”

³⁶ Yan iyinba kin Pol yan iyigit, “Jil dam teban yut yipmanek kinjil do gen kokwin amin madep da gen yipba obisak. Do jil but yawot gat kinjil.”

³⁷ Mani Pol da obip amin yan yoyigit, “Manit Rom gapmanon toso. Do nidosi nit dakon mibilnit pakyanji dima kokwinige amn morapmi da dabilon nindapmanek dam teban yutnon nipman? Yan ayin da abisok nit pasilikon da nipba kikkamak? Unun tagi dima. Amin madep unun da iyisi abin pulugan nipba kinden.”

³⁸ Yan yoyinban obip amin da Pol da gen yoyigit unun anan gen kokwin amin kabi yoyiwit. Yoyinba Pol gat Sailas gat Rom amin bamori yan yanba nandanek si pasalgwit.

³⁹ Anek gen kokwin amin madep da dam teban yutnon kin amin bamot buri moni do kokwin tagisi dima anek yo yokwisi andanguman, gen yan yoyinnek panpan wanga pabigiwit. Yan anek kokup pap unun yipman kinjil do gen yaworikon da yoyiwit.

⁴⁰ Yoyinba Pol gat Sailas gat dam teban yut yipmanek Lidia da yutnon wigigimal. Wigii nandan gadat amin pindak buri panteban ak do gen yoyigimal. Yan anek don kokup pap yipmanek kigimal.

17

Tesalonaika amin da Pol gat Sailas gat dap do awit

¹ Pol gat dabini gat Ampipolis kokupmon kin altawit. Kokup unun yipmanek Apolonia kokup papmon kinnek Tesalonaika kokup papmon kin altawit. Unun kokup

papmon Juda amin dakon muwut muwut yut kinda toso.

² Pol iyi Sabat bisap morapmon wigi wigi agit yan gin unun muwut muwut yutnon Juda amin gat wigiwit. Sabat bisap kapbi kisi unun yutnon wukwan Pin kop dakon gen dakon mibili yan nandat awit.

³ Anek Pol da Pin kop dakon gen dakon mibili yoyin tenjenan yomgut. Gen unun asi bami noman tan mudan yan yoyinnek yagit, “Kombi amin da Kristo tepmi panek kimagek don aeni pidosak do yan kwok kalipsigwan kili awit. Unun Yesu do dayin tenjenosot, unun Kristo yanji dayisat.”

⁴ Yan yoyinban Juda amin diwari da Pol gat Sailas gat dakon gen nandanek nandan gadat anek amin bamoron sanbewit. Anakwa Grik amin morapmi Pin kop gawak imgwit amin ae kila amin minat morapmi kisi amin bamot yolgwit.

⁵ Yan anakwa Juda amin da amin bamot do nandaba yokwi tok an yomgwit. Yan nandanek maket tamokon pidok amin di egipgwit unun timikba unun gat amin morapmi panmuwuk buri suganba uphalap madepsi awit. Yan anek tintim yanek amin kinda mani Jeson unun da yutnon kin Pol gat Sailas gat wisin timik amin morap da inamon pabigi yopnen yan yanek kiwit.

⁶ Mani amin bamot mini pindak Jeson gat panmuwukbi kabi di gat timik ilik panpan unun kokup pap dakon kila aminon pankiwit. Pankinnek yan tidanek sitnok anyominnek yawit, “On amin miktimi miktimi agek yokwi morapmi an da abisok idon aben da ekwan.”

⁷ Jeson da unun amin yanban yutnikon pawigi ekwan. Unun amin morap kisi kila amin madepnin Sisa dakon gen tebani unun yapmanek yan yon, “Kila amin madep

ḡwakḡwari kindā egisak unun mani Yesu.’”

⁸ Gen unun yanba nandanek miḡat aminyo gat ae kokup pap dakon kila amin gat wiripdagek upbalap madep awit.

⁹ Yan anakwa kila amin da Jeson gat notni gat yoyinba monen yopmanek abigiwit. Upbalap dima noman tosak kan monen ni ae timitni yanḡon da yopgwit.

Pol gat Sailas gat Beria kokup papmon pi agimal

¹⁰ Piliḡ tanakwan paḡmuwukbi da Pol gat Sailas gat yabekba Beria kigimal. Kiḡ altanek Juda amin da muwut muwut yutnon wigigimal.

¹¹ Juda amin Beria egipgwit unun amin tagisi. Anpakni da Juda amin Tesalonaika egipgwit unun yapgut. Pol dakon gen do galagisi nandanek gildari gildari Piḡkop dakon gen unun pakyansi manjiḡ nandawit. Manjiḡ nandanek Pol da gen asi yosok bo suḡ yosok yan do kokwin awit.

¹² Anek Juda amin morapmisi da nandan gadat awit. Ae Grik kila amin miḡat morapmi da nandan gadat anakwa Grik wili morapmi unun kisi yan giḡn awit.

¹³ Yan anakwa Juda amin Tesalonaika egipgwit unun da Pol unun Beria kokupmon egek Piḡkop dakon gen yosok yan nandawit. Yan nandanek obin amin dakon but sugaḡ paḡupbal awit.

¹⁴ Anakwa unudon giḡn paḡmuwukbi da tepmisi Pol yabekba tapmon pigigit. Pigakwan Timoti gat Sailas gat unun Beria sigin egipgumal.

¹⁵ Egakwal Pol Atens kokup papmon pigi altanek iyi gat pigiwit amin yan yoyigit, “Ji tobil Beria wigi Timoti gat Sailas gat yoyinba tepmi piḡnjil.” Yan yoyinban wigiwit.

Pol Atens kokup papmon Piḡkop dakon gen yagit

¹⁶ Pol Atens egek Timoti gat Sailas gat do jomjom anek egipgut. Egek unun kokup papmon kokup kidat dakon wup morapmisi pindagek buri yokwisi agit.

¹⁷ Yan agit do Juda amin da muwut muwut yutnon wigigit. Unudon Juda amin gat ae Amin Nwakḡwari Kabikon amin Piḡkop gawak iman amin gat kisi egipgwit. Unun amin da Piḡkop dakon mibili pakyansi nandani do gen tebaisi yoyigit. Ae gildari gildari maket tamokon paḡki egek amin kiḡ ap awit unun gat kisi yan giḡn agit.

¹⁸ Anakwan Epikorian ae Stoik* amin kabi bamot unun dakon nandak nandak amin diwari da opba Pol gat gen emat anakwa di da yan yawit, “On gen pakbi amin ni gen naḡ yosok?” Ae di da yawit, “Miktim dubagikon nani dakon piḡkop unun do bo yosok?” Pol da Gen Bin Tagisi yoyinnek Yesu do yoyigit ae amin kimoron da pidoni do kisi yoyigit unun do anek gen unun yawit.

¹⁹ Unun amin da Pol abidan anan gen kokwin amin kabi kindā fleḡ Areopaguskon muwukgwit unudon ankiḡnek yan iyiwit, “Nin gak da gen kalugi unun amin yoyin dekdal unun niyiki do nandaman.

²⁰ Gen yosol unun nandano ḡwakḡwarisi asak do mibili niyinbi nandano.”

²¹ (Atens miḡat amin morap ae amin dubagikon da apba egipgwit ununyo kisi yan awit, bisapmi bisapmi nandak nandak kalugi mibili mibili unun do yan nandat an egek bisapni madepsi naḡ naḡ awit.)

²²⁻²³ Pol Ariopagus muwut muwut tamokon kila amin da binapmon pidan agek yan

17:17: Ya 18.19 * **17:18:** Epikorian amin kabi unun on miktim dakon kisik kisik mibili mibili do yo bamisi yan nandawit. Anakwa Stoik amin kabi unun giḡtim dakon galaktok dima yolnen kan, nin amin tagisi yan nandawit.

yagit, “Atens amin nak kokupji anjwasinjek agek pinjkop gawak yomyom an unun dakon yo kidat pindakgim. Pindagek alta kindakon gen kinda yan mandabi kagim: On Alta Unun Pinjkop Kinda Mibilni Dima Nandanaj Unun do Wasanbi. Nak yan kagim do anek ji do yan nandisat, ji pinjkop gawak yomyom dakon anjak do nandaba yo madepsi asak. Unun Pinjkop mibilni dima nandanek isal dogin gawak iman unun dakon mibilisi dayiko nandabit.

²⁴ “Pinjkop miktim ae yo morap miktim da kwenon ton wasan yopgut unun Pinjkop da kundu ae miktim dakon Amin Tagi Madep egisak. Yanjo, amin kisit da telagi yut wutjan unudon dima egisak.

²⁵ Ae yo kinda do wadak wadak aban amin kisit da yo unun wasanek Pinjkop anpulugogi unun dima tosok. Pinjkop da iyi egip egip ae mirim ae yo morap gat kisi amin kisi do yomisak.

²⁶ Pinjkop unun da amin kalonjison da amin kabi morapmi wasagit. Wasanban iren tanek kin miktimi miktimi aripmisi agit. Egipni dakon bisap gat ae miktim egipni dakon kilapmi kisi kokwinik yomgut da ekwan.

²⁷ Amin da Pinjkop tebai wisin koni do anek unun agit. Mani Pinjkop dubagikon dima egisak. Kapmatjok nin da bikbigon egisak.

²⁸ Kap wasok aminji kinda da yan yagit, ‘Unun da egip egip nimisak ae tapmim nimirakwan kosit akwaman.’ Ae kinda da yan yagit, ‘Ninyo kisi unun dakon monjini ekwaman.’

²⁹ “Nin Pinjkop dakon monjini ekwaman, do Pinjkop unun gol bo silwa bo tip yombem yan dima nandanen. Pinjkop amin da nandak nandagon da yo kisit da wason

unun yombem dima.

³⁰ Kalip nandan kokwini tagi dima amin egakwa Pinjkop da yo kinda dima anyominjek yum pindagakwan egipgwit. Mani abisok amin morap dukwan dukwan ekwan but tobil ani do gen tebai yosok.

³¹ Don minjat amin morap gen pikon yop do bisap kinda kili yipgut. Unun bisapmon gen kokwin kilegisi anek miktim amin kisi morap gen pikon yopdisak. Gen kokwin pi unun asak do Pinjkop da amin kinda kili manjigit. Unun amin Pinjkop da asisi kimoron nan aban pidagit, do amin morap yanji nandan imni, Pinjkop da gen kokwin pi unun amindosi imgut.”

³² Pol da amin kimoron da pidoni do yanban amin diwari da jigilak gen yan imgwit. Mani diwari da yan iyiwit, “Yo unun yosol unun do di gat niyinjbi nandanen do nandanaman.”

³³ Yan yanba Pol muwut muwut tamo yipmanjek kigit.

³⁴ Amin diwari Pol yolek nandan gadat awit. Kinda unun mani Dionisius. Unun amin gen kokwin amin Ariopagus muwut muwut tamokon muwukgwit unun kabikon nani kinda. Ae minjat kinda mani Damaris, ae amin diwari kisi nandan gadat awit.

18

Pol Korin kokup papmon Pinjkop dakon gen yagit

¹ Don Pol Atens yipmanjek Korin kokup papmon kigit.

² Kin Juda amin kinda kagit mani Akwila. Akwila unun Pontus miktimon nani kinda. Kili yangok minjatni Prisila gat Itali miktim yipmanjek opgumal. Itali miktim mibili yan do yipmanjek apgumal. Rom dakon kila amin madep

Klodias da Juda amin kisi morap Rom kokup pap unun yipman kin mudoni do gen tebai yipgut. Pol unun amin wam pindat do kigit.

³ Pol da yut kabek dakon imal bubpup pi agit unun amin wanyo kisi pi yan gin agimal, do Pol kwan egek unun pi awit.

⁴ Pol Sabat morapmon Juda amin dakon muwut muwut yutnikon wigigit. Wikwan Juda ae Grik amin Yesu nandan gadan imni do gen emaron da nayinbi gayiko awit.

⁵ Sailas gat Timoti gat Masadonia yipmanek pinjakwal Pol imal yut pi agit unun yipmanek Pinkep dakon pi gin agit. Pinkep dakon gen yoyinek Juda amin yan yoyigit, "Yesu unun asi Kristo."

⁶ Mani Juda amin da Pol dakon gen abin yipmanek jigilak gen yan imgwit. Yan aba imalnikon jimjim tawit tarapmikban manakwa yan yoyigit, "Ji Tipdom do amin ani kan, gulusun unun disi dakon, nak dakon dima. Nak abisok Amin Nwakwari Kabikon kin Pinkep dakon gen unudon yoken."

⁷ Yan yoyinek muwut muwut yut unun yipmanek unudonjok pigi amin kinda mani Titus Jastus unun da yutnon wigigit. Titus unun Pinkep gawak iminek egipgut.

⁸ Unun muwut muwut yut dakon mibiltok amini mani Krispus unun gat gwakni gat Pol da Pinkep dakon gen yanban Amin Tagi nandan gadan imgwit. Ae Korin kokup papmon amin morapmi nandan gadat anek telagi pakbi sowit.

⁹ Kalbi kindakon Amin Tagi da Pol buri pisanakwan dipmin yombem kinda kanakwan altan iminek yan iyigit, "Gak dima pasalek nak dakon geno sigin yan tenjenoki. Gen mapmit dima aki.

¹⁰ Nak gak gat egisat. Nak dakon amin morapmisi on kokup pap-

mon ekwan, do amin kinda da dima gitjak."

¹¹ Iyiban Pol Korin egakwan bilak kinda mudanakwan ae bilak kinda dakon kanek 6 kabi egek Pinkep dakon gen yoyin dekgit.

¹² Mani Galio da Akaja miktin dakon kila amin madep yikgit bisapmon Juda amin da muwugek Pol uwal an iminek abidan ilik anan gen pi yutnon anki yipmanek yan yawit,

¹³ "On amin da amin Rom dakon gen teban dima guramitni do yoyin degek Pinkep gawak imin dakon kosit nwakwari yolisak."

¹⁴ Yan yanba Pol da geni kobogi yoyik do agit. Mani Galio da Juda amin yan yoyigit, "Juda amin, on amin Rom gapman dakon gen teban kinda yapgut, bo ae anpak yokwi kinda agit kan, ji dakon gen tagi nandaken."

¹⁵ Mani ji disi dakon gen monin monin ae man ae gen tebanji do yon. Nak unuden gen do gen pi ak do dima galak tosot. Disi yan panmilip abit."

¹⁶ Yan yoyinek yolban gen pi yut yipmanek abigiwit.

¹⁷ Abigi unudon gin Korin amin da amin kinda mani Sostenes abidank gen pi tamo da kapmatjok anakgwit. Yan aba Galio unun awit do nandaban yo isali agit. Sostenes unun Juda amin dakon muwut muwut yut dakon kila amin kinda.

Pol aeni Antiok kokup pap Siria miktimon kigit

¹⁸ Pol gildat morapmi Korin egek don panmuwukbi galok gen yoyinek Prisila gat Akwila gat timikban Senkria kokupmon pigiwit. Pigi altanek Pol Pinkep do yan teban tok kinda kili agit, do busun dangwani mandagit. Yan anek Siria miktimon kik do anek tap wakga kinda abidawit.

¹⁹ Abidanek Epesas kokup papmon kinj altawit. Altanek Prisila gat Akwila gat unudon yopmanek Pol iyijuda amin da muwut muwut yutnon wukwan Juda amin gat Pinjkop dakon gen dakon mibili do gen emat anek nayinbi gayiko awit.

²⁰ Anek yan iyiwit, "Gak nin gat timisok di gat egek don kiki."

Yan iyinba yoyigit, "Aripmi dima egipnenj."

²¹ Mani yopmanj kik do anek yan yoyigit, "Pinjkop da ji do aeno opbenj do nandisagon don opbenj." Yan yoyinjek tap wakgakon wigek Epesas yipmanjek kigit.

²² Kinj Sisaria kokup papmon altanek unudon da Jerusalem wigij panjmuwukbi gildat tagi yan yoyinjek Antiok kokup papmon pigigit.

²³ Pigi Pol bisap dubagkok Antiok egek don aeni Galesia ae Prigia miktimon kokup morap tonj unudon kokup gwasik agit. Yan anek Yesu nandanj gadanj imgwit amin morap dakon nandanj gadat panjteban agit.

Apolos da Epesas kokup papmon Pinjkop gen yagit

²⁴ Pol kokup gwasik anjakwan Juda amin kinda mani Apolos unun Aleksandria kokup papmon amin kinda unun panjabinj Epesas egipgut. Unun amin gen yogokni tagisi, ae Pinjkop dakon gen dakon mibili pakyanjsi nandagit.

²⁵ Amin da Apolos Amin Tagi dakon mibili do iyin dekba kili nandagit. Ae Amin Tagi dakon gen but dasi nandanjek amin yoyin dekgit. Yan anek Yesu dakon mibili sunj dima yagit. Bamisi yan tenjtenjagit. Mani Jon da telagi pakbi sogit unun dogin nandagit.

²⁶ Apolos unun Juda amin da muwut muwut yutnon wigek pasol pasoli mini Pinjkop dakon gen madepsi yoyigit. Yoyinjakwan

Prisila gat Akwila gat da geni nandanj Apolos abidanj anjki yutnikon egek Pinjkop dakon mibili pakyanjsi nandanj pisosak do iyin dekgimal.

²⁷⁻²⁸ Don Apolos Akaia miktimon kik do nandak nandak anjakwan Epesas panjmuwukbi da buri anteban awit. Yan anek papia kinda Akaia panjmuwukbi da Apolos kwan tagisi abidoni do mandawit. Anjakwa Apolos kinj Akaia miktimon altanek amin da dabilon Juda amin dakon top geni pabinj yopgut. Anek Pinjkop da papiakon gen tonj unun panjtenjtenj anek Yesu unun asi Kristo yan yoyigit. Yan anek Pinjkop dakon nandanj yawitni do anek nandanj gadat awit amin unun madepsi panjpulugagit.

19

Pol da Epesas kokup papmon Pinjkop dakon gen yagit

¹ Apolos Korin egipgut bisapmon Pol koron tetgin agek don Epesas pigij altagit. Pigi altanek Yesu dakon panjdetni diwari pindakgit.

² Pindagek yan yoyigit, "Ji nandanj gadat awit bisapmon Telagi Wup abidawit bo dima?"

Yan yoyinban yawit, "Dima, nin Telagi Wup kinda egisak yan dima nandagimanj."

³ Yanba Pol da yoyigit, "Kanji ni telagi pakbi nanj sowit?"

Yoyinban yawit, "Nin Jon dakon telagi pakbi nanj sogimanj."

⁴ Yanba Pol da yan yoyigit, "Jon da amin telagi pakbi sonj yomgut unun but tobil anek telagi pakbi soni do agit. Jon da yan yoyigit, 'Amin kinda nak da bunjon noldak unun amin nanj nandanj gadanj imni.' Jon da gen yagit unun Yesu do yagit."

⁵ Pol da gen unun yanban nandanjek Amin Tagi Yesu da manon telagi pakbi sowit.

⁶ Piŋkop dakon pakbi soŋakwa Pol da kisiri kwenikon witjŋakwan Telagi Wup da unun kabikon piŋakwan gen mibili mibili yanjek kombi gen yawit.

⁷ Amin unun 12 kabi da tilak da awit.

⁸ Pol Juda amin dakon muwut muwut yutnon wigek Piŋkop gen madepsi yoyigit. Anej Piŋkop da Amin Kila Asak dakon gen do yanjek gulusun nandak nandakni panmilip ak do aban notni pabin yopman yopman awit. Pol pi unun anek kanek kabi egipgut.

⁹ Mani diwari gen unun nandanj but teban anek nandan gadat ak do dima galak tawit. Yan anek amin morapmi da dabilon Yesu Yolyol Kosit do yanba yokwi tok awit. Yan anakwa Pol gat Yesu dakon panjetni gat yopman degek si kiwit. Kin Pol gildari gildari yan nandak yut kindakon wukwan Piŋkop dakon gen dakon mibili do nayinbi gayiko awit. Yan nandak yut unun Tiranus dakon.

¹⁰ Pol bilak bamori egek Piŋkop gen yanakwan Asia miktimon Juda amin ae Grik amin egipgwit unun kisi morap da Amin Tagi dakon gen nandawit.

Skewa dakon monjini da koŋ yol do awit

¹¹ Pol Piŋkop da anpuluganakwan wasok tapmimi ton njakwarisi morapmi agit.

¹² Yan agit do amin da imal dakni panobin Pol da kwenon witjŋek panki sot amin do yoba timikgwit. Timigakwa sotni mudanakwa koŋni wiŋ abigiwit.

¹³ Anakwa Juda amin diwari da agek Amin Tagi Yesu da manon da koŋ yol do anek yan yawit, "Pol da amin kinda dakon mibili yan tentenjosok, unun Yesu. Unun da manon gayiko abigi!"

¹⁴ Juda amin dakon mukwa sogok amin dakon amin madep kinda mani Skewa unun dakon monjini 7 kabi da yan gin awit.

¹⁵ Anakwa bisap kindakon koŋ kinda da gen kobogi yan yoyigit, "Nak Yesu nandan imisat, ae Pol yo kisi nandan imisat. Mani ji namin?"

¹⁶ Yan yoyinjek koŋni ton amin da mingan kwenikon wigi obisi dapmanjek imalni pan dagan yopban yut yipmanjek molan abigiwit.

¹⁷ Juda amin ae Grik amin morap Epesas egipgwit unun yo altagit dakon geni nandanj madepsi pasalgwit. Yan anek Amin Tagi Yesu dakon man do nandaba wukwisi agit.

¹⁸ Anakwa amin nandan gadat kili awit unun da amin morap da inamon kalip yo yokwi morap awit unun yan tentenawit.

¹⁹ Anek amin morapmi Sunduk dakon yo kidat pawilgwit unun dakon mibili papiani panabin amin morapmi da dabilon kindapmon soŋba sowit. Papia unun dakon yuman nogi manjikba 50 tausen silwa monej agit.

²⁰ Yan anakwa Amin Tagi dakon gen tapmimi toni iren tan ananj kokupmi kokupmi kigit.

²¹ Yo morap unun altan mudanakwa Pol Jerusalem kik do anek miktim bamot Masadonia ae Akaia ban kik do nandagit. Nandanj yagit, "Nak Jerusalem kinjek don Rom kokup papmon kikkosi nandisat."

²² Pol panpulugok bamotni Timoti gat Erastas gat ban yabekban unun da kalip Masadonia kigimal. Kinakwal Pol iyi Asia miktimon bisap dubakgok egipgut.

Pol uwal an imgwit

²³ Unun bisapmon Epesas amin da Yesu Yolyol Kosit do yanba

yokwi tok anek upbalap madepsi awit.

²⁴ Mibili yan do awit. Kisit kilda amin kinda egipgut mani Demitius. Unun amin silwa ban kokup kidat minjat Atemis unun dakon wup wasagit. Monej ilit pi anek pi monjini monej madepsi timikgwit.

²⁵ Demitius unun iyi dakon pi monjini ae kisit kilda amin diwari kisi yan yoban muwukba yan yoyigit, "Disi nandan, pi on amanon monej madepsi timikgaman.

²⁶ Disi kili kan nandanyo awit. Pol da amin dakon nandak nandakni kili panjupbal an mudagit. Anek amin kisit da kokup kidat wason unun yo bami dima yan si yosok. Pol da gen unun yanjakwan Epesas kokupmon amin ae Esia miktim amin da nandaba gen unun bamisi asak.

²⁷ Pol dakon gen da monej ilit kositnin anjupbal akdisak do nak si pasoldot. Pinjop madep Atemis dakon telagi yut do amin da nandaba yo isalisi akdisak. Anek Atemis dakon man madepni mokdisak. Esia miktimon ae miktimi miktimi amin kisi unun pinjop minjat nan gawak iman. Mani Pol da unun dakon man madep abin yip do pi asak."

²⁸ Yan yanban amin gen unun nandan japtan yan tidanek yawit, "Epesas nin dakon Atemis unun da wukwisi madep!"

²⁹ Yan yanek unun kokup papmon amin morapmi da madepsi yan tidanek upbalap madepsi awit. Anek Pol dakon notni bamori unun ilik panpan muwut muwut yut madepmon panjiwit. Unun amin bamot unun Masadonia amin, Pol gat kisi agipgwit. Mani kinda Gaius ae kinda Aristakus.

³⁰ Anakwa Pol amin da binapmon kik do nandagit mani panmuwukbi da dima kisak do kosit sopsop awit.

³¹ Ae Esia gapman dakon amin

madep di unun Pol dakon notni, ununyo kisi da Pol muwut muwut yut madepmon dimasi kisak do gen yipba apgut.

³² Amin muwukgwit unun nandan upbal madepsi awit. Yan anek madepsi yan tidanek gen mibili mibili yawit. Ni mibili do muwukgaman unun dima nandaba pisagit.

³³ Juda amin da amin kinda mani Aleksanda yipba minjat amin morap da inamon agakwan amin da yokwi unun da bo ak yan nandawit. Yan anakwa Aleksanda da Juda amin nin da dima aman yanon da geni kobogi yoyik do anek upbalap dima yoni do kisiri da tilak an yomgut.

³⁴ Mani amin da Juda amin kinda yan kan nandanyo anek madepsi sigin yan tidanek yawit, "Epesas nin dakon Atemis unun wukwisi madep!" Unun gen nanjin sigin yanakwa bisap 2 aua da arip agit.

³⁵ Yan anakwa Epesas kokup pap dakon kilda mandakni da gen sopman yominjek nawa gen yan yoyigit, "Epesas amin, amin morap kisi nandan, Atemis daman dakon telagi yut ae tipni kundukon da magit unun kisi nin da kokup papmon tanjakwal nin da kilani aman yan nandan niman.

³⁶ Unun top dima unun asisi do upbalap dima yoni. Tayanok nandan kokwin anek yo don ani.

³⁷ On amin bamot panaben unun Telagi Yut Madepnin dakon yo di kabo dima nagimal. Ae nin dakon pinjop minjat do yanba yokwi tok kinda dima agimal.

³⁸ Demitius gat pi monjini gat nandaba yokwi tok anek gen di yok do nandan kan, gen pi agak bisapmon tagi yoni. Yanba gen kokwin amin madep da geni nandanek tagi panmilip ani.

³⁹ Do ji genji di yan panmilip

ak do nandan kan, gen kokwin muwut muwut bisapmon tagi yan panmilip ani.

⁴⁰ Gapman dakon amin madep da abisok yo aman dakon geni nandisak kan, gen pikon nipjak do nak si pasoldot. Upbalap madep nido ayin yan nyisak kan, nin da gen kobogi tagi kinda aripmi dima iyinej.”

⁴¹ Kilda mandak da gen yan yoyinek amin muwukgwit unun yoyinban kin mudawit.

20

Pol Masadonia ae Grik miktimon agipgut

¹ Upbalap madep awit da daganakwan Pol da panmuwukbi yan yoban abin muwukba buri panjeban anek galok gen yoyinek Masadonia miktimon kigit.

² Kin unudon agek panmuwukbi gen morapmi yoyinek buri panjeban anek don Grik miktimon kin altagit.

³ Unudon kanek kapbi egipgut. Egek don tap waggakon da Siria miktimon kik do tagap tagit. Mani Juda amin da Pol anjat do anek yan nandat an dakon geni nandagit. Do yum pindagek Masadonia miktimon ae tobil kik do nandagit.

⁴ Amin diwari Pol gat kisi agipgwit. Kinda unun mani Sopata unun Beria kokupmon amin kinda, Perus dakon monji. Ae Tesalonika kokupmon amin bamori mani Aristakus ae Sekundus, ae Debe kokup papmon nani kinda mani Gaius. Ae Timoti gat Esia miktimon amin bamori mani Tikikus ae Tropimus. Unun amin kabi Pol gat kisi agipgwit.

⁵ Unun amin kabi da kalip Troas kokup papmon panji egek nin do jomjom awit.

⁶ Anakwa nin Bret Yisni Mini Bisap Madep mudanakwan Pilipai yipmanek tap waggakon wigek kigiman. Kin tap binap agapno

gildat 5 kabi mudanakwan amin nin do jomjom anek Troas kokup pap egipgwit unudon kino notni pindak pindak agiman. Anek unudon gildat 7 kabi egipguman.

Troas kokup papmon Pol da Yutikus kimakgit nan aban pidagit

⁷ Sonda kalbi nin panmuwukbi gat jap anwa nok do anek muwukgiman. Anapno Pol wisa dagokdo kuben yan nandanek Pinjop gen dubagisi yanakwan kalbi binapmi agit.

⁸ Yut nin da egipguman unun yut kwen toso. Unun yutnon lam morapmi kolen yopgwit.

⁹ Unun yut da kosit gwagagon monji bilak kinda yikgit mani unun Yutikus. Pol da gen sanjenek yanakwan monji unun yik dipmin pagek uwagat anek wanga miktimon man anakgit. Man anakban kimakgit nan pigi abidawit. Unun yut notni kwen kwen awit dakon kidin kapbi kwen nani egipgwiron da magit.

¹⁰ Mani Pol da pigi monji unun da kwenon pagek kisiri da kendagek yagit, “Ji nandaba kik dima ani. Egip egipni tan imisak.”

¹¹ Pol yan yanek aeni kwen wigi bret pidanban nawit. Yan anek gen sigin yoyinakwan wigi wisa daganakwan yopman kigit.

¹² Yopman kinakwan amin monji unun abidan yutnikon ankiwit. Wagil dima kimakgit yan nandanek butni yawori tawit.

Pol Troas kokup pap yipmanek Miletus kokup papmon kigit

¹³ Nin Pol yipmanek tap waggakon da Asos kokup papmon kin altanek Pol do jomjom agiman. Nin da kalip kinapno Pol iy miktimon kosit kik do anek unun do nyiggit.

¹⁴ Jomjom anapno Pol Asos abin altan niban abidono tap waggakon wigek Mitilini kokup papmon kigiman.

15 Unudon da wisa dagokdo Mitilini yipmanek miƙtim kinƙa mani Kios kapmatjok tanban kanek yapgumaŋ. Ae gildat kinƙa do tap unun pudaŋ yapmanek Samos kokup papmon kiŋ altagimaŋ. Ae unudon da wisa dagokdo Miletus kokup papmon kiŋ altagimaŋ.

16 Pol da Esia miƙtimon bisap noknok dima aneŋ yaŋ nandagit, do nin tap wakgakon da Epesas kokup pap si yapmanek Miletus kokup pap kiŋimaŋ. Bisap noknok dima anek tepmi kineneŋ kaŋ, Pentikos Bisap Madep Jerusalem koneŋ yaŋ nandagit.

Pol da Epesas paŋmuwukbi dakon kila amin galok gen yoyigit

17 Nin kokup pap Miletus unudon egek Pol da Epesas paŋmuwukbi dakon kila amin opni do gen yipban kigit.

18 Gen yipban kwan opba yaŋ yoyigit, “Nak kilisi Esia miƙtimon apgum bisapmon ji gat bisap morapmi egek anpak agim unun disi nandaŋ.

19 Bisap morapmi Juda amin da nak abiŋ nep do gen yawit. Yaŋ anakwa bisap morapmi butno madepsi jik tanakwan kunam morapmi takgim. Anek nak nagado nandako manakwan Amin Tagi dakon pi agim.

20 Nak ji paŋpulugok do gen tagisi kinƙa dima wutjiko tagit. Gen kisisi muwut muwut madepmon ae yutjikon dayiŋ dekgim unun disi nandaŋ.

21 Nak Juda amin ae Grik amin but tobil anek Piŋkopmon kiŋek Amin Taginin Yesu nandaŋ gadaŋ imni do gen madepsi yaŋ tenjenagim.

22 Nandani. Telagi Wup da unudon kiken dosi nayisak, do nak Jerusalem kikdisat. Unudon kiko

yo kinƙa ni da altaŋ namjak unun dima nandisat.

23 Mani on gin nandisat, kokup morap agisaron butnokon Telagi Wup da yaŋsi nayisak. Don amin da dam teban yutnon nepdaŋ, ae jigi namdaŋ unun kisi nayinakwan agisat.

24 Mani nak naga dakon egip egip do yo madep kinƙa yaŋ nandaŋek egip egipno anƙutnok do dima nandisat. Nak kosit unun agisat nanŋin agek Amin Tagi Yesu da pi nangut unun an mudoken. Pi unun Piŋkop da nandaŋ yawotni do anek yo madepsi ninon asak unun dakon Gen Bin Tagisi yaŋ tenjenoken.

25 “Not kabi, nandani. Nak ji gat egek Piŋkop da Amin Kila Asak dakon gen dayiŋ tenjenagim. Nak abisok nandisat, ji depman kiŋapbo jikon da kinƙa da nak ae bunon dimasi nandaŋdaŋ.

26-27 Nak Piŋkop dakon nandaŋ kinƙa dima wutjiko tagit. Kisisi dayiŋ tenjenagim. Nak abisok but piso wagil dayisat. Do jikon da amin kinƙa Tipdom do amin asak kaŋ, unun nak dakon gulusuŋ dima.

28 Ji disi dakon kila anek paŋmuwukbi morap dakon kila kisi ani. Paŋmuwukbi kabi unun Piŋkop da Monji dakon yawi naŋ yumaŋ nagit. Unun sipsip kabini ji da kila ani do Telagi Wup da ji manjiŋ depgut.

29 Nak nandisat. Depman kiŋapbo joŋ piŋan yokwisi da jikon abiŋek sipsip kabi paŋupbal akdaŋ.

30 Anakwa jikon da amin diwari da piŋdaŋ paŋmuwukbi kabikon da amin diwari bunon yolni do top gen yoyikdaŋ.

31 Yaŋdo, ji kaŋ kimotni. Bilak kapbi da butgwan nak kunamon da ji kalon kalon kisi dayiŋ dekgim. Unun do dima inƙtoni.

32 “Nak abisok Pinjop da kilasi asak do unun da kisiron depmandat. Nandan yawotni dakon geni da ji panjeban aban yoni tagisi telagi amin kabini do yopbi unun tagi timitni.

33 Nak amin dakon monen ae yo kabini do pindak galaktok dima agim.

34 Nak da pi agim dakon mibili unun disi nandan. Naga da kisi da pi anek yo nido wadak wadak agim unun timigek notno pi agiman unun kisi panpulugagim.

35 Naga pi teban yan anek dayin doligim. Jiyo yan gin anek teban tokni mini amin unun panpulugoni. Amin Tagi Yesu iyi gen kinda yagit unun dima intonej. Gen unun yan: ‘Yo imisak amin dakon kisik kisikni wukwi, anjakwan iban abidosok amin dakon kisik kisikni pinji.’”

36 Pol gen unun yoyin mudanek kila amin kabi gat njakben anek bisit yagit.

37 Bisit aban mudanakwan kila amin kisi da kunam tagek Pol be dan mandan nawit.

38 Pol da bujon nak dakon inamno ae dima kokdan yan yoyigit do bupmisi nandawit. Bupmi yanji nandanek Pol anan tap waggakon ankiwit.

21

Pol Jerusalem kigit

1 Nin kila amin yopman degek tap wakga abidanek nomansi miktim timjok kinda tap binap tosok unun mani Kos unudon wigiman. Wigek unudon da gildat kinda do miktim timjok kinda tap binap tosok unun mani Rodes wigek unudon da Patara kokup papmon kigiman.

2 Kin kono tap wakga kinda Ponisia miktimon kik do aban kagiman. Kanek unudon wigino kigiman.

3 Kinjek miktim tim kinda tap binap tosok unun mani Saiprus kanek unun gwanden tetgin do tanjakwan nin amin tetgin da yapguman. Yapmanek Siria miktimon kin kokup Tair unudon tap wakga panji akgit. Agakwan tap waggakon pi monji yik iligakwa

4 nin kin Yesu dakon pandet kabini pindatno unun gat gildat 7 kabi egipguman. Egapno Telagi Wup da panjagap aban Pol yan iyiwit, “Gak Jerusalem dima kiki.”

5 Egipguman dakon bisap mudanakwan Yesu dakon pandetni gat ae minat monjiyoni gat kisi kokup pap yipman degek tap kidipmanon pigigiman. Pigi unudon njakben anek bisit agiman.

6 Bisit ano mudanakwan notni galok gen yoyin yoyin anek yutnikon kinakwa nin tap waggakon wigiman.

Kombi amin Agabus da Pol gen iyigit

7 Nin Tair kokup yipmanek kin Tolemes kokup papmon altagiman. Unudon Yesukon sanbewit amin kabi gildat tagi yan yoyino unun gat gildat kinda egipguman.

8 Unudon pakgiman da wisa dagokdo unun kokup pap yipmanek Sisaria kokup papmon kin altanek Pilip da yutnon kino unun gat egipguman. Pilip unun yabekbi kabi panpulugoni do kalip amin 7 kabi manjikbi unun kabikon nani kinda. Unun amin Gen Bin Tagisi yan tentenok amin kinda.

9 Pilip unun gwi 4 kabi. Unun aminon dima yopbi. Minat kabi unun kombi gen yogok minat egipgwit.

10 Nin Sisaria kokupmon gildat kabi di egapno kombi amin kinda mani Agabus unun Judia miktimon da pigit.

¹¹ Piñ altan niniñek Pol dakon boban napni abidanek Agabus da iyi dakon kisit kandapyo wamgut. Wamanek yan yagit, “Telagi Wup da yan yosok, ‘Nak da on asat, yan gin Juda amin Jerusalem ekwan da on boban nap dakon ami waman Amin Nwaktwari Kabi da kiron yipdan.’”

¹² Yan yanban Pol Jerusalem dimasi kisak do nin gat ae amin egipguman gat kisi da anjutanjek tebaisi iyigiman.

¹³ Mani Pol da gen kobogi yan yagit, “Nak dam tebanon nepni do tagi nandisat. Ae Jerusalem Amin Tagi Yesu da man do kimokgen do tagi nandisat. Do ji nido nak angolgol anek kunam takgan? Yan anakwa butno yokwi tosok.”

¹⁴ Yanban Pol kono kik do teban tagit, ae nandak nandakni nin da kulabik aripmi dima agagi yan nandanek yagiman, “Amin Tagi da yo altan injak do nandisak unun tagi altan injak.”

Pol dam tebanon yigakwan gen pikon yipmanek mibilni nandak do pi awit

(Kilapmi 21.15-26.32)

Pol Jerusalem kinj altagit

¹⁵ Yan nandanek nin yiknin panek Jerusalem kokup papmon wigigiman.

¹⁶ Yesu dakon pandetni di Sisaria egipgwit unun gat kisi wigek unun da nin panji Nason da yutnon nipba egipguman. Nason unun kalip Yesu kili nandan gadan imgut. Miktimni unun Saiprus.

¹⁷ Nin Jerusalem kinj altono panmuwukbi da nin but galagon da timikgwit.

¹⁸ Timikba pakgiman da wisa dagokdo Pol nin gat kisi Jems kok do kigiman. Kinj altanek

panmuwukbi dakon kila amin kisi morap unudon gin Jems gat ekwa pindakgiman.

¹⁹ Unudon Pol da gildat tagi yan yoyinej Piñkop da anpuluganban Amin Nwaktwari Kabikon pi morap agit unun dakon gen kisisi yoyin mudagit.

Kila amin da Pol Telagi Yut Madepmon wigisak do iyiwit

²⁰ Panmuwukbi dakon kila amin Pol dakon gen nandanek Piñkop anjisiwit. Anek iyiwit, “Not nandaki. Juda amin morapmisi da Yesu kili nandan gadan imgwit. Unun amin kisisi da Moses dakon gen teban guramik kimokgon.

²¹ Mani amin diwari da gak do yan yoyiwit, ‘Pol da Juda amin Amin Nwaktwari Kabi da bikbigon ekwan unun Moses dakon gen teban dima guramitni do yoyinej yan yoyisak, “Ji monjisi dakon giptim dima mandani. Ae Juda amin dakon anpak dima yolni.”’

²² Nianji anej? Gak idon kili apgul yan nandan gamdan.

²³⁻²⁴ “Do nin da gen kinda gayino gak yan gin abi. Anjaki gakyo kisi gen teban guramikdal yan gandani. Nin gat amin 4 kabi ekwan. Unun amin kabi Piñkopmon yan teban tok gen kinda kili awit. Gak unun amin kabi timikbi Piñkop da dabilon gen teban yolek giptim panjilek ak dakon anpak ani. Ae mukwa sok do unun dakon yo gak da gaga yubi. Yan anjaki unun amin kabi busun danjwani tagi mandani. Yan abi amin da gandanek top yan imguman yan gandani.

²⁵ Amin Nwaktwari Kabi Yesu nandan gadan imgwit amin nin da gen anteban agiman unun kili mandan yomguman. Gen unun yan: Ji kokup kidat do paret abi unun dakon jap dima noni. Ae yawi gat ae bit kilapyo si tipba kwon

dima noni. Ae miñat wiliyo yumabi mibili mibili dima ani.”

²⁶ Gildat kinda do Pol amin 4 kabi unun timikban giptim panjilek ak dakon anpak anek egipgwit. Yan anek Telagi Yut Madepmon wigi mukwa sogok amin dakon mibiltok amin ni bisapmon wasip anek, ae amin kalon kalon dakon paretni mukwa soni unun do Pol da but piso yoyigit.

Juda amin da Pol Telagi Yut Madepmon abidawit

²⁷ Gildat 7 kabi pali mudanakwan Juda amin di Esia miktimon da apgwit unun da Pol Telagi Yut Madepmon kawit. Kanek miñat amin morap muwukgwit dakon but suganek Pol abidawit.

²⁸ Abidanek yan tidanek yan yawit, “Israel amin ji abin nin panpuluganba on amin gen pikon yipno. On amin da kokupmi kokupmi amin morapmi dakon but panupbal asak. Anek Israel amin kabi nin do, ae Moses dakon gen teban do, ae on Telagi Yut Madep kisi do yanba yokwi tok asak. Ae unun gin dima. Grik amin timikban on Telagi Yut Madep da nagalon wunek telagi tamo on anupbal aban yo isali asak.”

²⁹ (Kalip Epesas kokup papmon amin kinda mani Tropimus unun Pol gat Jerusalem kokup papmon ekwal pindakgwit, unun do anek gen unun yawit. Unun amin Pol da abidanban Telagi Yut Madepmon wigigimal yan nandawit.)

³⁰ Kokup madepmon amin gen unun nandan wuripdagek teri teri da tintim yanek apgwit. Abin Pol abidan ilik anaj Telagi Yut Madep dakon nagal yapmanek wanga abigiwit. Yan anek unudon gin Telagi Yut Madep dakon yoma kisi sopgwit.

Rom dakon emat amin da Pol abidawit

³¹ Pol anakba kimot do anakwa Jerusalem amin morap kisi gen butjap ematyo madep an unun dakon gen bini Rom dakon emat amin dakon mibiltok amin da nandagit.

³² Yan nandanek unudon gin kila amini di gat ae emat amini di gat timikban tintim yanek miñat amin kabikon pigiwit. Pigakwa amin da emat amin dakon mibiltok amin gat ae emat amini gat pindagek Pol sanjenek dima anakgwit.

³³ Emat amin dakon mibiltok amin da obin Pol abidanek nap teban bamori ban Pol abisini do yoyigit. Anek amin yan yoyigit, “On namin amin kinda? Ae ninan agit?”

³⁴ Yanban di da gen kinda yanakwa di da njaknjari yawit. Yan yanek upbalap madep anakwa gen bami kinda dima abidagit. Do Pol abidan anaj emat amin da yomakon awigini do yoyigit.

³⁵ Pol kin yut unun da man wigigon altanakwan amin da Pol si anakba kimotjak do gwayan tebaisi awit. Yan aba emat amin da pasalek Pol si kendak anaj wigiwit.

³⁶ Amin morapmi da bujon yolek madepsi sigin yan tidanek yawit, “Anakba kimakban!”

Pol da Juda amin iyi dakon nandan gadat dakon mibili yoyigit

³⁷ Emat amin da Pol anaj yutnikon awigik do anakwa emat amin dakon mibiltok amin Grik genon da yan iyigit, “Gen kinda tagi gayiken?”

Yanban iyigit, “Gak Grik gen nandisal, ma?”

³⁸ Abikisokgwan Isip amin kinda gapman gat emat wasanek amin dapidap sibani ton amin 4 tausen timikban miktim amini minikon kiwit. Gak unun amin dima, ma?”

³⁹ Yanban Pol da yagit, “Nak Juda amin kinda. Kokupno unun Tasas, Silisia miktimon tosok. Kokup

madepno amin morap da man bini nandan. Amin gen tagi yoyiken?”

⁴⁰ Yanban mibiltok amin da gen tagi yoyisak do iyigit. Iyınban Pol unun man wigigon da agek upbalap dima ani do kisiri da tilak an yomgut. Yan aban amin kisi upbalap yipman mudawit. Yan anakwa Pol da Ibru genon da yan yoyigit,

22

¹ “Not kabi ae dat kabi nandani. Nak gulusun kinds dima agim do dayikdisat.”

² Nandaba Pol Ibru genon da gen yanakwan upbalap dima anek tayanok egipgwit. Yan anakwa Pol da yan yoyigit,

³ “Nak Juda amin kinds. Meno da Tasas kokup pap Silisia miktimon tosoq unudon anlagit. Mani nak on kokup papmon tagagim. Yoyinetno Gamaliel unun da nak babiknin dakon gen teban morap tagisi nayin dekgit. Ji Pinokop dakon pi but dasi an, nakyo kisi yan gin an kimakgim.

⁴ Nak da minjat ae wili nandan gadat anek Yesu Yolyol Kosit nan agipgwit unun panupbal anek dapbo kimotni do pi agim. Anek pabisin panpan dam teban yutnon pankgim.

⁵ Yan anapbo mukwa sogok amin dakon mibiltok amin gat ae kila amin dakon gen kokwin amin kabi da nandan namgwit, do nak da pi agim unun da ji tagi dayin tenjenoni. Unun da Juda amin notnin Damaskus egipgwit do papia kinds mandawit. Unun naba nak Yesu nandan gadan imgwit amin kabi Damaskus egipgwit unun timik panjobin Jerusalem dam teban yutnon yopmanek kobogi do yo yokwi anyomni do anek kigim.”

Pol da but tobil agit dakon mibili yoyigit

(Yabekbi 9.3-19 ae 26.12-18)

⁶ Pol sanbenek yan yagit, “Nak kin gildat binap 12 kilok da tilagon Damaskus ankapmat anapbo tenjen madep kinds Kwen Kokup da pin anbinap aban nak binapmon akgim.

⁷ Tenjenan naban nak miktimon man pagek nandanapbo gen kinds altanek yan nayigit, ‘Sol! Sol! Gak nido nak anupbal ak do pi asal?’

⁸ “Yanban yan iyigim, ‘Amin Tagi gak namın?’

“Iyiko yagit, ‘Nak Yesu Nasaret amin nan anupbal ak do pi asal.’

⁹ Amin nak gat agipguman unun tenjen kawit. Mani gen unun nayigit unun dima nandawit.

¹⁰ “Nayınban iyigim, ‘Amin Tagi, nak ninan aben?’

“Gen unun yoko Amin Tagi da nayigit, ‘Gak pidan Damaskus kokupmon pigaki amin kinds da pi morap aki do yan mudan gangum unun do gayisak.’

¹¹ Tenjen madep unun tenjenan naban dabilno pilin tagit do amin agipguman unun da nak kisitnokon da abidan Damaskus abigiwit.

¹² “Abigi nepba amin kinds mani Ananias nak nandak do apgut. Unun amin Pinokop gawak iminek gen teban guramik kimakgit. Juda amin morap Damaskus egipgwit da nandaba amin kilegisi kinds agit.

¹³ Ananias unun kapmatjok da abin agek nak yan nayigit, ‘Sol not, dabilgo aeni sintosak.’ Yan nayınban unudon gin sintanek Ananias kagim.

¹⁴ Kanapbo nayigit, ‘Babiknin dakon Pinokop da gak da niansi abi do nandisak unun golinban koki do manjin gepgut. Ae Amin Kilegi kanaki unun da iyi gen gayınban nandaki do manjin gepgut.

¹⁵ Gak yo morap pindak nandanjo agil unun minjat amin morap yoyin tenjenokdisal.

16 Do bisap noknok dima abi. Pidanjek telagi pakbi sonjek mani yanaki unun da diwarigo wiririk gaban.’

17 “Don aeno Jerusalem tobil abinj Telagi Yut Madepmon wigi bisit an egek dabilno kulabik anakwan dipmin yombem kinda kagim.

18 Kanapbo Amin Tagi da yan nayigit, ‘Gak tepmisi pidan Jerusalem yipman ki. Nak dakon gen on kokup papmon yoyiki kan, amin da dima abidokdan.’

19 “Nayinban iyigim, ‘Amin Tagi, dima, on amin kalip nak da muwut muwut yut morapmon agek amin gak nandan gadan gangwit unun baljanek dam tebanon yopgum unun nandan naman.’

20 Ae gak dakon gen yan tenjenok amingo Stiwen anakba kimakgit bisapmon nak kapmatjok agek tip ban anakgwit amin dakon imal dubakni ilik yopman naba kila agim. Anek pindagapbo Stiwen anakba kimakban nandako tagisi agit.’

21 “Mani Amin Tagi da nayigit, ‘Nak da Amin Nwaknwaru Kabi kokup dubagisikon ekwan unun do kiki do yabekdat.’”

Pol da emat amin nak Rom amin kinda yan yoyigit

22 Pol da Amin Nwaknwaru Kabi do gen unun yanakwan amin da nandanek yan tidanek yawit, “Anakba kimakban. Unuden amin miktimon tagi dima egipmi.”

23 Yan tidanek imal dubakni ilik maba kinakwa kimbaban timik maba kwen wigiwit.

24 Yan anakwa emat amin dakon mibiltok amin da emat amini yan yoyigit, “Ji Pol anki nin ekwaman yutnon baljoni. Baljanek amin da mibili nido japmi nandanek yan tidan iman unun dakon mibili iyi yanban nandani.”

25 Yoyinban anki kisit kandapyoni panjinjin anek wangwit. Anakwa Pol da kila amini kapmatjok akban kanek yan iyigit, “Gen kokwin amin da nak dakon mibilno dima kan nandanjo anakwa nak nitdan. Unun tagi dima akdan. Nak Rom amin kinda. Ji Rom dakon gen teban yapmangan.”

26 Yanban kila amini gen unun nandan kin mibiltok amini yan iyigit, “Ma, on amin Rom amin kinda. Gak nianji akdisal?”

27 Iyinban kin Pol yan iyigit, “Nayinbi nandako. Gak Rom amin kinda?”

Iyinban yagit, “Asi nak Rom amin kinda.”

28 Yanban yan yagit, “Nak Rom aminsi dagok do tomni madepsi yumgin.”

Yanban Pol da iyigit, “Gak yan agil mani nak altagimon da Rom aminsi kinda egipgum da egisat.”

29 Yanakwan amin Pol baljok do awit pasalek dima baljawit. Anakwa mibiltok amin da Pol Rom amin kinda nan yoyiko nap teban nan anteban ayin yan kan nandanjo anek unun kisi pasol pasol agit.

Pol gen kokwin amin kabikon gen yagit

30 Juda amin da Pol ni gulusun nan agit do yon, emat amin dakon mibiltok amin unun dakon mibili pakyanji nandak do pi agit. Do gildat kinda do mukwa sogok amin dakon amin madep kabi ae Juda amin dakon gen kokwin amin morap abin muwutni do gen tebai yipgut. Yipban abin muwugakwa Pol dakon nap teban wital iminek abigi yipban unun da inamon akgit.

23

¹ Pol da sinjanban gen kokwin amin kabikonsi kinakwan pindagek yan yoyigit, “Not kabi, abikikon da

wiŋ abisok egisaron nak Piŋkop da dabilon butnokon da tagisi egi anjaŋ wit yaŋ nandisat.”

² Gen unjun yaŋban mukwa sogok amin dakon mibiltok amin Ananias da Pol da kapmatjok akgwit amin gen kaganikon anjatni do yoyigit.

³ Yoyiŋban anagakwa Pol da yaŋ iyigit, “Piŋkop da gitdisak. Gak yut dakon pompom kilegi yombem, mani mukgwan nip da nanba nitniranbi. Gak gen teban guramikdat yaŋ nandanek nak gen pikon nep do abil da yikdal. Mani gaga gen teban yapmanek nitni do yoyisal.”

⁴ Amin kapmatjok akgwit da gen unjun nandanek Pol yaŋ iyiwit, “Gak Piŋkop dakon mukwa sogok amin dakon mibiltok amin do yaŋba yokwi tok an imisal, ma?”

⁵ Yaŋba Pol da yoyigit, “Not kabi, Piŋkop da papiakon gen yaŋ tosok: ‘Ji kila aminji kinda do yaŋba yokwi tok dima ani.’

On amin unjun mukwa sogok amin dakon mibiltok amin yaŋ dima koko pisak.”

⁶ Pol da gen kokwin amin kabi di unjun Sadyusi amin ae di Parisi amin yaŋ nandan yomgut. Do gen papmon da yaŋ yoyigit, “Not kabi, nak Parisi amin kinda. Datno kisi unjun Parisi amin kinda. Nak amin kimakbi da kimoron da don pidokdan unjun do nandan teban tanek egisat. Yaŋ nandisat do anek gen pikon nepman.”

⁷⁻⁸ Sadyusi amin da amin kimakbi aripmi dimasi pidoni, ae anelo wupyo mini yaŋ yon. Mani Parisi amin unjun kisi nandan teban ton. Yaŋ nandan do anek gen unjun yaŋban Parisi amin ae Sadyusi amin iyi uwal uwal anek pudan kabi bamori awit.

⁹ Anek gen teban yoyindet amin di unjun Parisi kabikon nani unjun

da pidan agek madepsi yaŋ tidanek yaŋ yawit, “On amin gulusuŋni minisi koman. Wup bo anelo kinda da gen bo iyigit? Unjun dima nandanaman.”

¹⁰ Yaŋ yaŋba emat amin dakon mibiltok amin da pindakban gen emat madepsi awit. Yaŋ anek amin kabi bamot unjun da Pol teri teri da ilikba giptimi daganakwan kimotjak yaŋ do pasalgit. Do emat amini yabekban pigi Pol amin kabi da binapmon nan gwayen anjaŋ emat amin da yutnon ankiwit.

¹¹ Anki yipba kalbi Amin Tagi da Pol da kapmatjok agek yaŋ iyigit, “Gak pasol pasol dima aki. Si teban tanek egipbi. Nak dakon gen Jerusalem yaŋ tentenagil unjun Rom miktimon yaŋ gin yaŋ tentenjoki.”

Juda amin da Pol anakba kimotjak do gen yaŋ anteban awit

¹² Wisa dagokdo Juda amin muwugek Pol anakba kimotjak do wagil yaŋ anteban awit. Anek yawit, “Jap pakbiyo dima anek Pol anjatno kimagakwan don nonen. Yaŋ dima anen kan, Piŋkop da nin tagi nindapjak.”

¹³ Yaŋ teban tok awit amin unjun 40 yapgut.

¹⁴ Amin kabi unjun kin mukwa sogok amin dakon amin madep kabi, ae kila amin kabi yaŋ yoyiwit, “Nin jap dima nanek Pol anjatno kimagakwan don nonen do wagil yaŋ anteban aman. Yaŋ dima anen kan, Piŋkop da nin tagi nindapjak.

¹⁵ Do ji gat ae gen kokwin amin kabi gat muwugek emat amin dakon mibiltok amin do gen yipba kwan unjun da Pol yipban jikon opjak. Mibilni sigin nandak do nandanaman, gen yaŋ yipba kisak. Anakwan jikon dima abin altanakwan kosiron anjatno kimotjak do nin tagap tonen.”

16 Mani Pol gwaktani da kosiron pasilikan da anjatan dakon geni nandanek amat amin da yutnon wigi Pol unun do iyigit.

17 Iyiban Pol da amat amin 100 dakon kila amin kinda yan iban opban yan iyigit, “Gak on monji abidan anan mibiltok amingokon ankw gen di nandak unun iyisak.”

18 Iyiban monjisok unun ankinjek mibiltok amin yan iyigit, “Dam tebanon egisak amin Pol da yan naban opbo on monji gagon anopber do nayiban anobisat. Gen kinda nandak unun gayikdisak.”

19 Yanban mibiltok amin da monjisok unun kisirikon da abidan anan ilenikon kin iyi gin egek yan iyigit, “Gak ni gen nan nayik do nandal?”

20 Yanban monji unun da yan iyigit, “Juda amin da anwa gak da Pol yipbi gen kokwin amin kabikon pigisak do gen yan anteban ayin. Pol dakon mibili di gat nandanen yanon da top gayikdan.

21 Mani amin kabi kinda 40 yapmandak unun da jap pakbiyo dima anek Pol kosiron pasilikan da anjato kimagakwan don nonen yan anteban awit. Yan dima anen kan, Pin kop da nin tagi nindapjak yan yawit. Do gak dima nandan yobi. Gak da geni nandanek nandan yobi do sintan ekwan.”

22 Yan yanban mibiltok amin da monjisok unun yabegek yan iyigit, “Gak tayanok kin gen nayil unun do amin kinda dimasi iyiki.”

Polyipba Sisaria kokupmon kigit

23 Yan anek mibiltok amin da amat amin 100 dakon kila amin bamori yan yoban opbal yan yoyigit, “Jil kin amat amin 200 gat, ae oskon akwan amin 70 gat, ae jangwa timit amin 200 gat yan timitjil. Timikbal tagap tane kalbi 9 kilok Sisaria kini.

24 Yan anek Pol do os kinda kisi anoman anek Pol ankutnan anan gapman dakon mibiltok amin madep Pelikson ankini.”

25 Yan yoyinek Peliks do papia kinda yan mandagit,

26 “Nak Klodias Lisias da papia on gapman dakon mibiltok amin madep Peliks do mandisat. Gildat tagisi.

27 Juda amin da unun amin abidanek anakba kimotjak do awit. Mani nak da unun Rom amin kinda yan kan nandan yo agim, do nak gat amat amin kabino gat da kin uwalni da kisiron nan abidagiman.

28 Anek ni gulusun kinda agit nan abidawit unun dakon mibili nandak do anek gen kokwin amin kabinikon ankinjim.

29 Nak da Juda amin yoyiko iyi dakon gen tebani kinda yapmak do anek abidaman yan nayiwit. Mani gen yan ingwit unun koko yo madep dima agit. Rom amin nin da si anjato kimotjak bo ae dam tebanon yipner da aripmon gulusun kinda dima agit.

30 Ae Juda amin da si anakba kimotjak do pasilikan da gen yan anteban awit unun nandanek tepmisi yabekgo gagon obisak. Ae gen yan iman amin unun kisi gagon obinek mibili nido gen yan iman unun gak da inamon yan tenjenoni do yoyisat.”

31 Kalbi amat amin gen unun guramigek Pol abidan anan kokup pap Antiparis unudon ankiwit.

32 Wisa dagokdo amat amin kabi miktimon da agipgwit unun tobil iyi da yomakon kinakwa oskon agipgwit amin dagan Pol Sisaria anan kiwit.

33 Oskon agipgwit amin Sisaria kin altanek gapman dakon mibiltok amin madep do papia unun iminek Pol yo kisi unun da kisiron yipgwit.

³⁴ Gapman dakon mibiltok amin madep da papia unjun manjinek Pol yan iyigit, “Gak provinsgo dukon?”

Yanban Pol da iyigit, “Nak provin-sno Silisia.”

³⁵ Yanban iyigit, “Gen yan gaman amin da abin altanakwa gengo don nandaken.” Yan iyinek obip amini yoyinban Pol kila amin madep Erot da kalip yut madep agit unjudon yipmanek kilani ani do yoyigit.

24

Juda amin dakon kila amin da Pol gen pikon yipgwit

¹ Gildat 5 kabi egi mudanek mukwa sogok amin dakon mibiltok amin Ananias gat, ae kila amin di gat, ae Rom dakon gen teban nandak nandak amin kinda mani Tetulus kisi Sisaria pigiwit. Pigi Pol ni gulusu nan agit dakon geni gapman dakon mibiltok amin madep iyiwit.

² Gapman dakon mibiltok amin madep Peliks da Pol yan iban winakwan Tetulus da Pol gulusu agit dakon mibili yan iminek Peliks yan iyigit, “Kila amin madep Peliks, gak da nin panpuluganaki emari mini yaworisi ekwaman. Gak nandak nandakgo tagisi do nin da miktimon kulabik tagisi anaki abisok tagisi ekwaman.

³ Unjun do anek nin gak do but galaksi nandanek ya yansi gayaman.

⁴ Mani gak bisap dubagi abidono egipnen unjun tagi dima. Do nandan yawok nimek genin pisipmisok on nandan nibi do gayaman.

⁵ “On amin yokwi morapmisi panalon aban koman. On miktimon kokup kisi morapmon Juda amin dakon buri suganban emat up-balapyo madepsi an. Ae Juda amin nin nipman degek nandan gadat njakjwari kinda awit. Amin da unjun kabi do Nasaret Amin

yan yon. Unjun amin kabi dakon mibiltok amini oni akdak.

⁶⁻⁷ On amin da Telagi Yut Madep anupbal aban telagi dima tosak do pini anakwan abidagiman.

⁸ Do gak da gaga iyinaki gen morap yan imaman unjun bami yoman yan iy yanakwan nandaki.”

⁹ Yan yanakwan Juda amin kisi da Tetulus dakon gen jonigek yan yawit, “Gen morap yosok unjun bamisi yosok.”

Pol da Peliks gen iyigit

¹⁰ Gapman dakon mibiltok amin madep da Pol da gen yosak do kisi tilak an iban Pol da yan yagit, “Nak nandisat, bilak morapmi gak on amin kabi dakon gen kokwin kila agak amini egipgul. Do gen yan namen dakon kobogi gayik do tagisi nandisat.

¹¹ Amin yoyiki kan yan gayikdan, nak Pinkop gawak im do anek Jerusalem kin altanek gildat 12 kabi egipgum.

¹² Juda amin nandanakwa nak amin kinda gat gen emat Telagi Yut Madepmon dima agimak. Bo ae muwut muwut yutnikon bo kokup papmon amin panmuwugek up-balap ani do butni dima sugagin.

¹³ Abisok gen on yan naman dakon bami kinda dima golikdan. Unjun top yon.

¹⁴ Mani gen bamisi unjun yan. Nak babiknin dakon Pinkop gawak iminek Yesu Yolyol Kosit nan agisat. Juda amin da unjun kosit do nandan gadat njakjwari kinda yan yon. Nak gen teban morap ton ae kombi amin da gen morap mandawit unjun nandan teban tosot.

¹⁵ Pinkop da amin kilegi ae yok-wiyo kisi don kimoron ban paban pidokdan unjun do nandan teban tanek egisat. On aminyo kisi yan gin nandanek ekwan.

¹⁶ Yan do anek bisapmi bisapmi Pinkop da dabilon ae amin da

dabilon butnokon gulusun^{no} mini egipben do kilani tebaisi asat.

17 “Nak bilak di kokup n^{wak}n^{wari}kon egek don Jerusalem apgum. Juda amin notnoni yoni mini amin panpulugok do moneⁿ pan^{ap}gum, ae Pin^{kop} do mukwa sok do kisi apgum.

18 Nak Telagi Yut Madepmon kik do anek mibiltok kilektok dakon silip yolek don kigim. Telagi Yut Madepmon kili kilek tagim da egapbo nandawit. Nin amin kalon^{isok} da upbalapmi mini egipguman^{an}.

19 Mani Juda amin di Esia Provins da apgwit unun da nak abidawit. Unun amin kabi kisi pigiman^{an} da abisok gak da inamon gen yanⁿ nam^{an} tam tagi. Mani dima piwit do Juda amin kabi on akgaman^{an} da nak do gen di yanⁿ nam do nandanⁿ kan, abisok gak da inamon agek gen yanⁿ namni kan tagi.

20 On Juda amin kabi nak asidon gen kokwin amin kabini da inamon agapbo kili nandawit. Do ni gulusun^{no} nan kawit unun nan^{si} gayini do yoyi.

21 Nak gen kalonⁱ kinda gin gen papmon da yanⁿ yagim, ‘Pin^{kop} da amin kimakbi aeni paban pidokdanⁿ unun nandanⁿ teban tosot. Yanⁿ nandisat do ji da nak gen pikon nepman^{an}.’”

22 Peliks unun Yesu Yolyol Kosit unun dakon mibili kili nandanⁿ mudagit. Do Pol gen unun yanⁿ mudanakwan Juda amin jomjom ani do yoyinek yagit, “Emat amin dakon mibiltok amin Lisias da piⁿjakwan genji dakon yanⁿ dagok don anⁿ dabenⁿ.’”

23 Yanⁿ yoyinek emat amin 100 dakon kila amin yanⁿ iyigit, “Pol dam tebanon yipman^{ek} tebai dima wamni. Ae notni da anⁿpulugok do apba kan, dima kirin^{ik} yobi.”

Peliks da Pol dam tebanon yipban bilak bamori egipgut

24 Gildat kabi di egi mudanakwa Peliks gat minatni Drusila gat apgumal. Drusila unun Juda minat kinda. Peliks da Pol yanⁿ iban obinⁿ Yesu Kristo nandanⁿ gadanⁿ imim dakon mibili do iyinⁿakwan nandagit.

25 Pol unun anpak kilegi gat, ae amin iyi do kila anek anpak kalipmi pabinⁿ yopman^{ek} egip egip dakon gen gat, ae Pin^{kop} da don gen pikon nipdisak unun do iyigit. Iyinⁿakwan Peliks da nandanⁿ pasalek yagit, “Gak nipmanⁿ dek kiki. Don bik^{ik}no kinda tanⁿban kan opbi do gen yipbo opjak.”

26 Peliks unun Pol da moneⁿ di iban dam tebanon nan puluganⁿ yipban kisak unun do kisi nandagit. Yanⁿ nandagit do bisap morapmi Pol yanⁿ iban opban gen yagimal.

27 Don bilak bamori egi mudanakwa Posius Pestus da Peliks dakon tamo abidagit. Anⁿakwan Juda amin da Peliks do nandaba tagi asak yanⁿ do Peliks da Pol dam tebanon sigin yipban egipgut.

25

Pol da Rom dakon kila amin madep Sisa da geni nandisak do yagit

1 Pestus da abinⁿ gapman dakon tamo madep abidanⁿ yigek wasan^{ek} Judia miktim kila agit. Anek gildat kapbi egi mudan^{ek} Sisaria kokup pap yipman^{ek} Jerusalem wigigit.

2 Wigakwan mukwa sogok amin dakon amin madep kabi gat ae Juda amin dakon mibiltok amin gat da Pestuskon kin^{ek} Pol gen yanⁿ imgwit unun do iyiwit.

3 Iyinek tebaisi yanⁿ yawit, “Gak nin panⁿpulugan^{ek} yanⁿbi unun amin yipba Jerusalem wisak.” Amin di kosiron pasilek Pol anⁿakba

kimotjak do kili yoyiwit unun do anek gen unun iyiwit.

⁴ Yanba Pestus da yan yoyigit, “Pol Sisaria dam tebanon egisak. Nak Sisaria kili ununjak pigikdisat.

⁵ Do kila aminji di yopba nak gat pigino gulusun kinda agit kan, unun amin da gen yan imni.”

⁶ Pestus unun gat gildat 8 bo 10 egi mudanakwa Sisaria pigigit. Pigi pakgwit da wisa dagokdo gen pi an yutnon yigek Pol anopni do yoyigit.

⁷ Yoyinban anobin yipba agakwan Juda amin Jerusalem da piwit da Pol angwasiy akgwit. Anek gulusun yokwisi morapmisi agit yan yanek gen yan imgwit. Mani gen unun bani mini isalsi yan imgwit.

⁸ Yanba Pol da yan yoyigit, “Nak Juda amin da gen tebanon gulusun kinda dima agim. Ae Telagi Yut Madep do bo ae Sisa do gulusun kinda dima agim.”

⁹ Yanban Pestus unun Juda amin da but galak nandan imni do anek Pol yan iyigit, “Gak Jerusalem wigi nak da inamon agaki gen on yan gamen unudon nandaken do tagi nandisal?”

¹⁰ Yanban Pol da yan iyigit, “Nak Sisa dakon gen kokwin amin kabikon akdat. Idon gin gen yan namgwit dakon geni nandagi. Nak Juda aminon gulusun kinda dima agim unun gaga pakyanji nandisal.

¹¹ Nak si kimokgen da aripmon sun kinda agim kan, tagi nikba kimokgen. Mani top yanek gen pikon nepgwit kan, amin kinda da nak Juda amin da kision dimasi nepjak. Rom dakon kila amin madep Sisa dagin geno nandisak do nandisat.”

¹² Yanban Pestus nandan kokwin amin kabini gat gen yanek unun da kwenon yan iyigit, “Gak Sisa da gengo nandisak do yal, do Sisakon kikdisal.”

Pestus da kila amin madep Agripa Pol do iyigit

¹³ Gildat kabi di egi mudanek kila amin madep Agripa gat sami Benaisi gat Pestus kok do Sisaria kokupmon opgumal. Obinek but galak gen iyinek pi tamo on abidagil unun do nandando tagisi asak yan iyigimal.

¹⁴ Sisaria gildat morapmi egipgumal do Pestus da Pol dakon geni amin madep iyinek yagit, “Peliks da amin kinda dam tebanon yipgut da egisak.

¹⁵ Nak Jerusalem wigigim bisapmon Juda amin dakon mukwa sogok amin dakon amin madep kabini gat, ae kila amini gat da unun amin gen yan imgwit. Yan iminek sun agit dakon kobogi nak da yan dagok anapbo kobogi yokwi abidosak do yawit.

¹⁶ Yanba yoyigim, ‘Rom amin nion gen teban kinda yan tosok. Amin kinda da amin kinda gen yan injak kan, amin unun da geni yan injak amin da inamon agek gen yan iban kobogi tagi yosak. Yan aban asi yo yokwi kinda agit kan, kobogi do yo yokwi tagi an imimi. Yan dima ani kan, Rom nin dakon gen teban yapmanjan.’

¹⁷ “Nak idon opgum bisapmon gen yan imgwit amin nak gat kisi opguman. Obinek nak bisap noknok dima agim. Pakgiman da wisa dagokdo gen pi yutnon yigek unun amin anopni do yoyigim.

¹⁸ Anobinakwa gen yan imgwit amin da pidan agek yo yokwisi kinda agit do bo yan imdan yan nandagim. Mani dima.

¹⁹ Yum yo bamori dogin gen emat awit. Kinda unun iyi Pinjop anpak nianji anek gawak iman unun do yawit, ae kinda unun amin kinda kimakgit mani Yesu do gen emat awit. Mani Pol da Yesu unun pidagit da egisak yan yosok.

20 Nak gen unun dakon mibili nandako dima pisagit do nianon da gen kokwin kilegi aben yan do antidok agim. Do Pol yan iyigim, 'Gak Jerusalem wigı nak da inamon agaki gen on yan gameŋ unudon nandaken do tagı nandisal?'

21 "Yan iyiko Pol yan yagit, 'Nak Sisa da geno nandisak do nandisat. Do idon dam tebanon egapbo don nepbi Sisakon kiken.' Yan yagit do dam tebanon sigin egipjak do yan dagagim. Unudon egakwan Sisakon kigik dakon kosit anoman anek don yipbo kisak."

22 Agripa da gen unun nandanek Pestus yan iyigit, "Nak da naga unun amin dakon geni nandaken do nandisat."

Yanban Pestus da kobogi yan iyigit, "Anwa yanakwan nandakdisal."

23 Gildat kinda do Agripa gat Benaisi gat kila amin madep imalni tagisi panek opgumal. Opbal emat amin dakon mibiltok amin madep gat, ae kokup pap unun dakon mibiltok amin gat kisi muwut muwut yutnon wigıwit. Anakwa Pestus da Pol yan iban wigıt.

24 Winakwan Pestus da yan yagit, "Kila amin madep Agripa, gat ae amin morap on muwaman ji on amin do koni. Juda minat amin morapyo Jerusalem ekwan ae idon ekwan kisi da on amin gen yan ingwit. Anek madepsi yan tidanek unun amin dimasi egipjak, nak da si anakgo kimotjak do nayıwit.

25 Mani nak da gulusun kinda si kimotjak da arıpmoŋ dima agıt kagim. Ae iyi Sisa da geni nandisak do yagit, do nak da yan mudan ibo Sisakon kikdisak.

26-27 Mani ni gen bami kinda nan mandan yipbo amin madepninon kisak unun dima nandako pısosok. Dam tebanon amin kinda yipbo kinakwan gen yan ingwit dakon but pıso gen kinda gat dima yipbo kisak

kan unun tagı dima. Do kila amin madep Agripa, gak ae amin kabi ji kisi da on amin dakon mibili nandani do anek muwaman. Mibilni pakyanısi nandano pısanakwan gen bami papiakon tagı mandaken."

26

Pol Agripa da inamon gen yagit

¹ Agripa da Pol yan iyigit, "Bıkbık gabo gaga do gen ya."

Iyınban mirak yopni do Pol kisiri anenagek iyi kutnok do gen yan yagit,

²⁻³ "Kila amin madep Agripa, gak Juda amin nin dakon anpak unun pakyanısi nandisal, ae pidok pidok mibili nido aman unun kisi nandan mudosol. Do Juda amin da gen yan namınakwa nak naga ankutnok do gen kobogi gak da inamon yok do tagisi nandisat. Butgo yawori tanakwan yıgek gen morap gayıkdısat unun pakyanısi nandaki.

⁴ "Juda amin morap kisi da nak pakyanısi nandan naman. Nak monınısogon mıktımnokon yawı diwatno gat egapno nandan namgwıt. Ae unudon gin dima, don Jerusalem panıki egıpgum bısapmon kisi nandan namgwıt.

⁵ Nak dakon mibılno unun da kilisi nandan namgwıt, do iyi gayık do nandan kan tagı gayını. Nak monji bılagı egıpgumon da wasanek Parisi amin kinda egıpgum. Parisi amin dakon gen tebani unun morapmısi. Juda amin kabi diwari dakon gen tebani yapmanek unun dakon jıgısi. Gen teban morap unun guramıkgım.

⁶ Gen pıkon nepgwıt dakon mibili unun yan. Pınkop da bıabıknın do yo ak do yan teban tagıt unun asi altokdısak yan nandan teban tosot.

⁷ Juda amin nin dakon amin kabi 12 unun kalbi ae gıdari Pınkop gawak imaman. Yan anek yo unun

asi altokdisak yan nandan teban tanjek ekwaman. Kila amin madep, nak kisi unun dogin nandan teban tanjek egisat. On gen dogin Juda amin da gen pikon nepgwit.

⁸ Amin diwari ji nido Pinjkop da amin kimakbi aripmi dima paban pidokdan yan nandan?

⁹ “Kalip nakyo kisi Yesu Nasaret amin dakon man abin yip do pi madepsi aben yan si nandagam.

¹⁰ Jerusalem kokup papmon pi yan si agim. Mukwa sogok amin dakon amin madep kabi da yan mudan naminakwa Yesu dakon telagi minat amin kabi morapmi dam tebanon yopgum. Ae si dapba kimotni do gen yan anteban awiron nakyo kisi da si dapba kimotni do yagim.

¹¹ Bisap morapmi Juda amin dakon muwut muwut yut tawiron agek unun amin Yesu manji imni do pi madepsi agim. Nak butjap madepsi nandan yominek yo yokwisi an yoben do kokup pap dubagikan kisi yol panjigim.

Pol da iyi Yesu nandan gadan imgut do iyigit

(Yabekbi 9.3-19 ae 22.6-16)

¹² “Bisap kindakon mukwa sogok amin dakon amin madep kabi da yan mudan naba Damaskus kigim.

¹³ Kila amin madep, nak yan si gayisat, gildat binap 12 kilok da tilagon kosiron kinapbo tenjeni madep kinda Kwen Kokup da pinban kagim. Tenjeni unun tapmimi tonsi tenjenagit. Gildat dakon tenjeni yapgut. Tenjeni unun nak ae amin agipguman ninon yangut.

¹⁴ Anjek tenjenan niban nin kisi miktimon manpak mudagiman. Man pagek nandanapbo Ibru genon da gen kinda yan nandagam, ‘Sol, gak nido nak anjupbal ak do pi asal? Gak nak dakon galaktok yol do kurak tanjek gaga nan tepmi imisal.’

¹⁵ “Yan nayinban yagim, ‘Amin Tagi gak namin?’

“Yan yoko Amin Tagi da yagit, ‘Nak Yesu. Nak nan anjupbal ak do pi asal.

¹⁶ Gak pidan at. Gak nak dakon oman aki do anjek manjin gep do altan gamisat. Gak abisok yo pindakdal, ae yo don goliko pindatgi unun dakon yan tenjenok abi do manjin gepmandat.

¹⁷ Nak da gak anjutanapbo gaga dakon amin kabi ae Amin Nwakjwari Kabi da gak dima anjupbal ani. Gak yabekgo Amin Nwakjwari Kabikon kin

¹⁸ but dabilni pabi pisoni. Pabi pisanjek pilin tuk manji iminek but tobil anjek tenjenikon apni. Abinek Sunduk dakon tapmimon da pulugan kinjek Pinjkopmon apni. Anjek nak nandan gadan naminakwa diwarini wiririk yobo telagi minat amin kabinokon sanbeni.’”

Pol Pinjkop dakon pi agit unun do iyigit

¹⁹ Pol sanbenek yan yagit, “Kila amin madep Agripa, nak Kwen Kokup dakon yo unun kanjek geni dima kirinjigim.

²⁰ Damaskus da wasanek Jerusalem ae Judia miktin kisi, ae Amin Nwakjwari Kabikon agek Pinjkop dakon gen yoyin tenjenanek yan yagim, ‘Ji but tobil anjek Pinjkop nandan gadan imni. Yan anjek asi but tobil ayin yan amin da dandani do anpak kilegisi ani.’

²¹ Gen unun yanapbo Juda amin da Telagi Yut Madepmon abidanek nikba kimokgen do pini awit.

²² Mani Pinjkop da anpulugan akwan egi anan wigim da abisok egisat. Yan agit do abisok idon agek amin isali ae amin madep ji do gen on yan tenjenosot. Gen on kalipsigwan kombi amin gat ae Moses gat da yo don altoni do yawit unun banjin yosot.

23 Yan yawit, 'Kristo unun tepmi panek don kimoron da wasok wasok pidot pidot amin egipjak. Anjek Israel aminon ae Amin Nwakɔwari Kabikon kwan Pinƙop dakon Gen Bin Tagisi dakon tenƙen do yan tenƙenɔsak.'"

Pol da Agripa but tobil asak do iyigit

24 Pol gen sigin yanakwan, Pestus da madepsi yan tidaɓek yagit, "Pol gak but upbal al. Nandak nandak kalugi timit do pi morapmisi abi unun da nandak nandakgo anupbal ak."

25 Yanban Pol da yagit, "Kila amin madep Pestus, nak but upbal dima asat. Nandak nandakno tagisi tanakwan gen bami yosot.

26 Unun yo morap unun nomansi altaɓ mudawit, do kila amin madep Agripa da gen morap yosot unun kisi nandan mudosok. Unun do anjek pasol pasoli mini nomansi iyisat.

27 Kila amin madep Agripa, gak kombi amin dakon gen nandan teban tosol yan nandisat."

28 Yanban Agripa da Pol yan iyigit, "Bisap pisipmisok gen nayinbi Kristo Dakon Amin kinda dagoken yan nandisal, ma?"

29 Yanban Pol da kobogi yan iyigit, "Bisap pisipmi bo dubagi egek but tobil ani unun da yo madep dima asak. Gak ae on amin kabi abisok nak dakon gen nandan, ji kisi nak yombem gin ani do Pinƙop bisit iyisat. Mani on nap teban kisit jikon panƙeban ani do dima galak tosoƙot."

30 Pol yan yanban kila amin madep, ae gapman dakon mibiltok amin madep, ae Benaisi, ae amin diwari amin madep gat yikgwit unun kisi pidan akgwit.

31 Pidan agek yut unun yipman degek notni yoyin yoyin anek yawit, "On amin si kimotjak bo ae

dam tebanon egipjak da arimon gulusun kinda dima agit."

32 Yan yanakwa Agripa da Pestus yan iyigit, "On amin yipbi isal tagi kigigi, mani iyi Sisa da geni nandisak do yagit, do Sisakon yipno kisak."

Pol Rom kigit

27

(Kilapmi 27-28)

Pol Rom kisak do tap wakgakon yipgwit

1 Nin tap wakga abidanek Itali miktimon kinen do yan anƙeban awit. Anjek Pol gat ae dam tebanon amin di gat timik emat amin 100 dakon kila amin da kisiron yopgwit. Kila amin unun mani Julius. Unun Sisa Dakon Emat Amin Kabikon nani kinda.

2 Nin kokup pap Adametium dakon tap wakga kindakon wigigiman. Tap wakga unun Asia miktim dakon kokup pap diwari toɓ unudon kik do agit. Aristakus, kokupni Tesalonaika, unun nin gat kisi kigiman. Provinsni unun Masadonia.

3 Agapno wisa daganban Saidon kokupmon panƙi akgiman. Unudon Julius da Pol do nandaban tagi agit do yan iyigit, "Gak kwi notgoni da yo nido wadasal unun tagi anƙepulugoni."

4 Unun kokup yipman dek kinapno mirim dambi da apgut do Saiprus miktim tim tap binap tosoƙ unun da yongam anakwan nin unun tetgin da kigiman.

5 Kinƙek Silisia ae Pampilia Provins bamot yapmanek tap binap mandanek kokup pap Maira unudon kin altagiman. Maira unun Lisia Provinskon tosoƙ.

6 Unun kokup papmon Julius da tap wakga nwakɔwari kindanalan agit. Tap wakga unun kokup pap Aleksandria dakon tap wakga

kinda. Unun tap wakga Itali kik do agit do nin unudon wigigimanj.

⁷ Wigino mirim unun dambi da apgut do tap wakga unun yaworisi agegakwan gildat kabi di mudawit. Nin si antidok anek don kokup pap Nidas anjwan agimanj. Mirim dambi da sigin abinjakwan tap wakga antobilno miktim timjok kinda tap binap tosok unun mani Krit unun da anyongam anjakwan mirim dima agit tetgin da kigimanj. Kinjek Krit dakon miktim tomni diwat kinda yipban tap kaga kigit mani Salmone unun da kapmatjok da yapmanek kigimanj.

⁸ Tap wakga dakon kila amin pi madepsi anakwa Krit dakon tap kidipmij nan yolek kigimanj. Kin don kokup kinda mani Tap Waga Tamo Tagisi unudon kin altagimanj. Kokup unun kokup pap Lasia da kapmatjok tosok.

⁹ Nin yaworisi agek bisap madepsi nagimanj. Anek Juda amin da Pinjop do nandanek jap keleki ekwanj bisap madepni unun kili yapmak, do mirim sikakyo da tap pakbi anjupbal akdisak yan nandanek Pol da yan yagit,

¹⁰ "Amin morap, gen dayisat unun pakyanji nandani. Nin kinapno bisap yokwisi kinda noman tan nimdisak. Anjakwan yik gat ae tap wakga gat ae nin gat kisi mudokdamanj."

¹¹ Mani emat amin 100 dakon kila amin Pol da gen unun yagit do nandaban yo isali anjakwan tap wakga abidok amin gat ae tap wakga dakon ami gat dakon nandak nandakni yolgit.

¹² Ais bisapmon tap wakga unun tamokon tagi dima panji akganj. Do amin morapmi da but kalon anek yum Piniks kokup papmon panji egip do anjilik konej yan nandawit. Unudon ais bisapmon tagi egipnejan yan nandawit. Piniks unun Krit miktimon saut tet do tosok, ae unudon da gildat pigisak

tetgin do noman tagi kokogi. Piniks unun Krit dakon tap wakga panji akganj tamo kinda. Unudon mirim madep dima asak.

Mirim madepsi agit

¹³ Mirim saut tet da yawori anjakwan Piniks tagi kinejan yan nandawit. Yan nandawit do kirat madep tap wakga abidanban akgan unun ilikba winban Krit da tap kidipmij nan yolek kigimanj.

¹⁴ Mani bisap dubak dima agapno mirim madepsi tapmimi ton kinda apgut. Mani unun Nod Tet Mirim yan yon. Unun mirim da Krit miktim timon da apgut.

¹⁵ Abin tap wakga tebaisi tidanjanwan nin sigin kik do antidok agimanj, do tap wakga yum kono mirim da iyi awilgit.

¹⁶ Anjakwan nin kin miktim timjok kinda tap binap tosok mani Kauda unun da manjikon da kigimanj. Unun da yongam timi di agit do nin pi madepsi anek bot monij abisino bunon nolgij unun ilitno apgut.

¹⁷ Apban tap wakga dakon pi monji da ilikba tap waggakon winban tebaisi anteban awit. Yan anek nap teban yopba tap wakga da mibilgwan pukwa tap wakga dima tuwil kisak do wamanjan panteban awit. Ae Aprika miktim unun da kapmatjok niman tim yokwi kinda tosok mani Sitis unudon tap wakga da kin teban tosok yan do pasol pasol awit. Yan awit do tap wakga dakon imal ilikba pinba yum kanakwa mirim da tap wakga awilgit.

¹⁸ Mirim gat tap gat da nin tebaisi ukwayikgimal, do wisa dagokdo tap wakga dakon pi monji da yik morap maba tap kaga pigi mudawit.

¹⁹ Anek gildat kinda do tap wakga dakon yoni monji da tap wakga dakon yoni diwari maba pigiwit.

²⁰ Mirim sikakyo madepsi da dagok dagogi mini anjakwan gildat

morapmi agipgumañon gildat dabil gat ae gik gat dima pindakgiman. Ae nin pulugañ kineñ yan kinda dima nandagiman. Nin kisisi pasildaman yan nandagiman.

²¹ Gildat morapmi jap dima nanek agipgwit. Don Pol da binapnikon agek yan yoyigit, "Amin kabi, ji nak dakon gen guramikba Krit mihtim timon si egipgumañ tam, tap wakga dima yokwi tanban, ae yo morap dima pasilbam.

²² Mani abisok yan dayisat, nin kabikon kinda dima pasildisak. Tap wakga dagin wagil tasik tokdisak, do ji but pasol dima ani.

²³ Nak Pinkop gawak imisat. Nak unun dakon amin. Unun dakon anelo kinda da kalbi abin nak da kapmatjok agek

²⁴ yan si nayik, 'Pol, gak dima pasolgi. Asisi gak kin Sisa da inamon atdisal. Nandaki, gak dakon bisit Pinkop da kili nandak, do amin morap gak gat tap waggakon ekwan unun dima pasildan.'

²⁵ Pinkop dakon aneloni da yan nayik, do ji dima pasolni. Pinkop top dima yosok. Gen nayik unun yan si altanban kokdaman.

²⁶ Yum kanapno mirim da tap wagganin awal anki mihtim tim kinda tap binap tosoq unudon yipban tegañ atdisak."

²⁷ Nin gildat 14 non Tap Adia unudon agek unun kalbi binap 12 kilok tap wakga dakon pi monji da nin mihtim tim kindakon abin ankapmat aman yan nandawit.

²⁸ Yan nandaneq tap pakbi ilari bo ae kwen yan kok do tilak yipba pigi 40 mita abidagit. Yan kanek ae timisok di gat kin tilak aeni yipba pigi 30 mita abidagit.

²⁹ Yan kanek tap wakga kin tipmon tidanban wagil tuwil kisak yando si pasalgwit, do tap wakga da bunikon kirat madep tap wakga abidanban akgañ 4 kabi yopba

pigiwit. Yan anek wisa tepmi dagosak do bisit pi awit.

³⁰ Tap wakga dakon pi monji unun nian anek tap wakga tayanqok yipman degek giptimnin pankutnoneñ yanon da kosit wusik awit. Do bot monji witalba pigakwan kirat madep tap wakga abidanban akgañ unun tomnikon da yopno pigini yan top yoyiwit.

³¹ Anakwa Pol da emat amin 100 dakon kila amin gat ae emat amini gat yan yoyigit, "On amin kabi tap waggakon dima egipni kan, ji kisi pasildan."

³² Yanban emat amin da bot monji anteban awit nap unun mandan daganban tap da anañ kigit.

³³ Wisawisa do Pol da amin morap jap noni do yan yoyigit, "Bisap dubak butji tagi dima tanakwa jap dima nawit. Isalsi agakwa gildat 14 mudak.

³⁴ Yando, ji jap si noni dosi dayisat. Nanba unun da ji panteban asak. Ji dimasi pasildan. Ae busun dangwanjisok kinda dimasi pasildisak."

³⁵ Gen unun yan mudaneq bret abidan amin morap da dabilon Pinkop ya yan iyineq bret pudaneq nagit.

³⁶ Yan aban amin morap kisi dakon but tagisi anakwa kisi da jap nawit.

³⁷ Nin morap kisi 276 yan da tap waggakon agipgumañ.

³⁸ Jap aripninon nanek tap wakga tagap tosak yan do wit maba tap kagagwan pigiwit.

Tap wakga tuwil kigit

³⁹ Wisa daganakwan tap wakga dakon pi monji da mihtim unun kanek ni mihtimon abiman unun dima nandaba pisagit. Mani tap wakga da panki atjak tamo nimani ton tagisi kinda kawit. Yan kanek

nin unudon pan̄ki atneŋ kaŋ tagisi yaŋ nandawit.

⁴⁰ Yaŋ nandawit do kirat madep tap wakga abidanban akgaŋ unun dakon napni mandan̄ dagan̄ba tap kagagwan tawit. Yaŋ anek unudon gin tap wakga antobilakwa agisak dakon kindap kwik dakon napni witalgwit. Anek mirim da tap wakga piŋonban kisak do imal ilikba kwen wigigit. Yaŋ anakwa tap wakga unun tap kidipmiŋ tetgin kigit.

⁴¹ Mani tap wakga niman madep kinda tap binap tagit unudon wukwan abidagit. Tap wakga dakon tomno nimanon tebaisi teŋanek tagit. Yaŋ anakwan tap da tap wakga dakon bun̄i tidan̄ tuwilgit.

⁴² Emat amin̄ da dam tebanon amin̄ pakbi pudanek wagil̄ kikdan̄ yaŋ nandanek si dapba kimotni do nandawit.

⁴³ Mani emat amin̄ 100 dakon kila amin̄ da Pol an̄kutnanek dima dapba kimotni do nandagit, do dima dapni do emat amin̄ yaŋsop anyomgut. Anek tap pudan̄ nandan̄ amin̄ tap pakbigwan manek unun da kalip ilen̄on wigini do yoyigit.

⁴⁴ Anakwa amin̄ diwari kindap diwat ae tap wakga dakon diwat ban̄ timigek ilen̄ikon wigini do yoyigit. Yoyin̄ban yaŋ gin anek nin kisin̄ ilen̄ikon tagisi wigigiman̄. Amin̄ kinda dima pasilgit.

28

Pol Malta miktim timon egipgut

¹ Nin ilen̄ikon tagisi wigigiman̄. Wigek miktim tim̄jok kinda tap binap tosok unun mani Malta unudon obiman̄ yaŋ kokup amin̄ da niyin̄ba nandanagiman̄.

² Unun kokupmon amin̄ da nin do an̄pak tagisi an̄ningwit. Sikak manek kokup mirimisi agit do kindap pan̄ soŋek unudon kindap alinen̄ do niyiwit.

³ Pol kilan kilan di pan̄muwak kindapmon soŋakwan tuŋon amin̄ emari ton̄ kinda kindap tedep da yolban wigit. Wiŋ Pol da kision̄ in̄jinek geni duban̄ pigakwan teŋan̄ tagit.

⁴ Unun kokupmon amin̄ da kaŋba Pol da kision̄ tuŋon amin̄ unun telin̄ telin̄ aban̄ kawit. Yaŋ kaŋek iyi gin notni yoyin̄ yoyin̄ anek yawit, “Koni, on amin̄ unun amin̄ kinda an̄akban kimakgit. Tap kaga pigi dima kunwak, mani abisok kobogi yomyom pin̄kop da dima egipjak do nandisak, do kobogi imisak.”

⁵ Mani Pol da tuŋon amin̄ unun pambalikban kindapmon manakwan Pol da giptimon yo kinda dima noman tan̄ imgut.

⁶ Amin̄ giptimi pap tosak bo ae unudon gin man̄ pagek kimotjak yaŋ nandawit. Mani bisap dubagi egi kaŋba Pol da giptimon yo kinda dima altan̄ imgut yaŋ kaŋek nandak nandakni kulabik anek yawit, “On amin̄ unun pin̄kop kinda.”

⁷ Kindap soŋ aligiman̄ da kapmatjok Malta dakon kila amin̄ madepni dakon yoma unudon tosok. Kila amin̄ unun mani Publius. Unun amin̄ da nin timik yutnikon pan̄ki gildat kapbi kilanin̄ tagisi agit.

⁸ Publius dakon datni unun sot anek giptimi kindapmi soŋakwan pakgit. Ae kok ilityo kisi agit, do Pol unun kok do wigek bisit an̄ imin̄ mudanek kisitni kwenikon wutjin̄ek an̄milip agit.

⁹ Yaŋ aban̄ unun miktim timon sot amin̄ diwari kisisi apba pan̄milip agit.

¹⁰ Nin do nandaba wukwan niman̄ek but galak do yo morapmi ningwit. Ae tap wakga abidok do agiman̄ bisapmon kosit agek nan̄ pan̄yo anen̄ do yo unun tap wakgakon yopgwit.

Pol Rom kin̄ altagit

11 Nin Malta miŋtim timon kanek kapbi egipgumaŋ. Egek don tap wakga kinda abidanek kosit wasagimaŋ. Uŋun tap wakga ais bisapmon uŋudon panjabin akgit. Tap wakga uŋun Aleksandria kokup pap dakon. Tomnikon kokup kidat Sus dakon monji bamotni uŋun yayat dakon wupmi pasin yopbi.

12 Nin tap wakga abidanek kokup pap Sirakus kin gildat kapbi uŋudon egipgumaŋ.

13 Egek don Sirakus yipmaŋ degek Regium kokupmon kin altagimaŋ. Uŋudon pakgimaŋ da wisa dagokdo mirim saut tet da apgut do nin Regium yipmaŋ dekgimaŋ. Yipmaŋ degek gildat kinda do nin Puteoli kokupmon kin altagimaŋ.

14 Uŋun kokupmon Yesu nandan gadan imgwit amin di pindakgimaŋ. Pindatno uŋun da Sonda kinda nin gat egipneŋ do niyiwit. Do uŋun gat egek don miŋtim kosit Rom kokup papmon kigimaŋ.

15 Kinapno Rom amin diwari Yesu nandan gadan imgwit amin da nin abamaŋ yaŋ nandanek nin timit do kosiron apgwit. Apba kokup kinda mani Apius Maket uŋudon nin amin diwari gat domdom agimaŋ. Ae diwari kokup kinda mani Yumaŋ Nanek Pokgon Yut Kapbi uŋudon pindakgimaŋ. Pindagek Pol tapmim panek Pinjkop ya yaŋ iyigit.

16 Nin Rom pigino Pol iyi gin yut kindakon egakwan emat amin kinda da kilani aban egipjil do yawit.

Pol da Gen Bin Tagisi Rom yagit

17 Pol gildat kapbi egek juda amin dakon kila amin yaŋ yoba apgwit. Abin muwugakwa yaŋ yoyigit, “Not kabi, nak nin dakon amin kabi bo ae babiknin dakon

anpak pabin yop do anek yo yokwi kinda dima agim. Mani amin da nak Jerusalem abidan Rom amin da kisiron nepgwit.

18 Nepba Rom amin da gen morapmi nayinba geno nandaba gulusuŋ kinda si nikba kimokgen da arip dima agim kawit. Yaŋ kawit do isal nepba kiken do nandawit.

19 Mani Juda amin da yaŋ do dima galak tawit. Yaŋ awit do Sisa dagin geno nandisak do yagim. Mani nak naga dakon amin kabino gen pikon yopben yaŋon da dima agim.

20 Mibili niaŋon da on nap teban kisitnokon yipgwit uŋun dayik do anek yaŋ dabo aben. Israel amin da Mesaia apdisak yaŋ nandan teban ton. Uŋun Mesaia kili apgut yaŋsi nandisat. Yaŋ do anek dam tebanon egisat.”

21 Yaŋ yaŋban iyiwit, “Gak dakon gen juda amin di da papiakon nandan yipba apban dima kagimaŋ. Ae juda amin kinda da judia miŋtim da idon abinek gak do gen yokwi kinda dima niyinban nandagimaŋ.

22 Mani kokupmi kokupmi amin da juda amin nin da bikbigon amin kabi kinda nandan gadat ŋwakŋwari kinda awit uŋun do gen yokwi yaŋ yoba nandamaŋ, do gaga dakon nandak nandak niyinbi nandanen do nandamaŋ.”

23 Yaŋ yaŋek bisap kinda yipmaŋek don uŋun bisap yipgwiron Pol da yut egipguron amin morapmi uŋudon apgwit. Apba wisa dagokdo da wigi pilin tuk anakwan Pol da Pinjkop da Amin Kila Asak dakon geni yoyin tenjenan yomgut. Yaŋ anek Moses da gen tebanon, ae kombi amin da papiakon gen ton uŋun ban yoyinek Yesu nandan gadan imni do pi madepsi agit.

24 Yaŋban di da Pol da gen yagit do nandaba bami agit, ae diwari

da nandan gadat ak do dima galak tawit.

²⁵ Do iyi gin gen emat anek si kiwit. Mani dima kinakwa Pol da mibi gen kinda yan yoyigit, “Telagi Wup da kombi amin Aisaia antagap aban babakji do gen bamisi kinda yan yoyigit:

²⁶ ‘Gak kin on amin kabi yan yoyiki: Ji bisap morapmisi gen nandakdan, mani mibili dima nandaba pisokdisak.

Ji bisap morapmisi sintanek kokdan, mani dima kan nandanjo akdan.

²⁷ Unun do anek on amin nandak nandak kositni kili sogwit.

Ae gen kalugi di gat nandak do kurak tanek mirakni pan sogwit ae dabilni waman sogwit.

Yan dima awit tam, dabilni ae mirakni ae butniyo da kan nandanjo aba pisanban nagon tobilba nak da panmilip abom.’”

²⁸⁻²⁹ Pol sanbenek yan yagit, “Unun do ji nandani, Pin kop da amin yokwikon ban timitjak dakon geni Amin Nwakiwari Kabikon kwan unun da mirak yopmanek nandakdan.”

³⁰ Pol da yut unun egipgut unun si yuman nan nan anek bilak bamori egipgut. Egakwan amin da yut-nikon abin abin anakwa nandaban tagisi agit.

³¹ Anek Pin kop da Amin Kila Asak dakon geni yoyin tenentanek Amin Tagi Yesu Kristo do yoyin dekgit. Gen yan tenenok do dima pasalgit. Ae amin kinda da yan sop dima an imgut.

Pol da Rom Amin do Papia Mandagit

But piso gen

Pol da papia on mandagit, nido Pol kin kokup pap Rom unjudon panmuwukbi egipgwit unjun pindat do nandagit. Unjudon bisap pisipmisok egek don Spen miktimon kin Gen Bin Tagisi yan tentenok do nandagit. Do mibiltok on papia nan kalip yipban kigit. On papiagwan Pol da Kristo dakon Gen Bin Tagisi do pakyanji yan tentenosok, ae Yesu yolyol amin da ni anpak ban ani unjun do yosok.

Mibiltok Pol da gildat tagi yan yoyinek ae Pin kop da Rom panmuwukbi panpulugosak do bisit pi asak unjun do yoyigit. Anjek papia on mandagit dakon mibili yan yagit, “Nandan gadat agak kosiron dagan Pin kop da dabilon minjat aminyo kilegi dagoman” (1.17). Pol da yan yosok, Juda amin bo ae Amin Nwakanwari Kabi kisi yokwi pakpak gin. Do Pin kop da nandan yawok yoyinek yokwikon ban timitjak kosit unjun kalonisi kind a gin. Amin kind a Yesu Kristo nandan gadan injak amin Pin kop da yokwikon nan abidokdisak, anjakwan unjun amin Pin kop dakon notnisi dagokdisak, ae Yesu Kristo dakon sami ae padik padikyo dagokdisak.

Pin kop da amin kind a yokwikon nan abidosak kan, egip egipni kalugisak. Pin kop unjun gat egakwan Wupni unjun aminon tugosok. Do yokwi ae kimot da unjun amin abin yipjak dakon tapmimni minisi. Kilapmi 5 mon da 8 ron Pol da gen teban dakon mibili yosok, ae Telagi Wup dakon tapmimni Yesu nandan gadan iman aminon pi asak unjun do yosok.

Kilapmi 9 non da 11 non Pol da jigini madep kind a do yosok. Pol iyi Juda amin kabikon nani kind a. Juda amin unjun kalip Pin kop da iyi do manjigit. Mani Juda minjat aminyo morapmi da Yesu manji imgwit. Amin Nwakanwari Kabi morapmi da Yesu dakon pandetni dagawit, mani Juda amin dima. Pol da yan yosok, Gulusun unjun Juda amin iyi dakon. Pin kop da yo madep unjun iyikon ak do nandagit unjun dima kanba pisagit. Mani Pol da Juda minjat amin kabi Yesu dakon minjat amin kabikon don abin sanbekdan yan nandagit.

Gen mibi do Pol da panmuwukbi ni anpak ban ani unjun do yosok. Pol da amin do but dasi galak tan yomyom anpak ani unjun do morapmisi yosok. Ae Pin kop dakon pi agak dakon anpak do yosok, ae gapman da yongamgan egip egip, ae amin panpulugok anpak gat do yosok.

Nandan gadat kosiron dagan Pin kop da dabilon amin kilegisi aman (Kilapmi 1-4)

Pol da yabekbi pini do yosok

¹ Nak Pol, Yesu Kristo dakon oman monji da papia on mandisat. Unjun da nak yabekbi pi aben do yan namgut, ae Pin kop dakon Gen Bin Tagisi yan tentenok aben do manjin nepgut.

² Kalip Pin kop da Gen Bin Tagisi unjun do yan teban tok aban kombi amin da gen unjun Pin kop da telagi papiakon mandawit.

³ Gen Bin Tagisi unjun da Monji do yosok. Unjun amin daganek Kila Amin Madep Dewit da kabikon da altagit.

⁴ Ae Pin kop da kimoron nan aban pidagit bisapmon Telagi Wup da Amin Taginin Yesu Kristo unjun Pin kop dakon Monji tapmim madepni tan imisak yanji noligit.

⁵ Yesu da pi agit do anek Pinƙop da nin do yo tagisi an nimeƙ yabekbi pi aneƙ do yan mudan nimgut. Nin da yan yomno Amin Nwakiwari Kabikon amin morap Yesu nandan gadan iminek geni guramigakwa man madep pasak do anek nin manjin nipgut.

⁶ Jiyo kisi yan ilit nandanek Yesu Kristo da kabikon sanbewit.

⁷ Rom amin, Pinƙop da ji do but dasi galak tan daminek iyi dakon amin kabi ani do yan damgut. Nak on papia ji do mandan damisat.

Pinƙop Datnin ae Amin Tagi Yesu Kristo dakon nandan yawotni gat ae but yawotni gat jikon tosak do bisit asat.

Pol Rom amin pindat do nandagit

⁸ Nak mibiltok yan dayisat. Miktimi miktimi amin morap da ji dakon nandan gadat do madepsi yon, do ji do nandanek Yesu Kristo da manon Pinƙop ya yansi iyisat.

⁹ Pinƙop iyi nandisak, bisapmi bisapmi ji do nandanek bisit asat. Nak Pinƙop Monji dakon Gen Bin Tagisi yan tenƙenok asat unun but dasi nandan kimagek asat.

¹⁰ Nak bisit yan iyisat, jikon apben do nandisak kan, kosit kinda yipman naban jikon tagi apben.

¹¹ Nak ji dandak do galagisi nandisat, nido wupji dakon yo tagisi di dabo panek tebaisi atni do nandisat.

¹² Nandak nandakno yan tosoƙ, ji dakon nandan gadat da nak anteban anjakwan nak dakon nandan gadat da ji panƙeban asak.

¹³ Not kabi yansi nandani, nak bisap morapmi jikon ap do nandagin. Nido Amin Nwakiwari Kabikon pi abo nandan gadat awit unuder gin jikon ak do nandisat. Mani bisap morapmi yo diwari da kosit sopman naman.

¹⁴ Pinƙop da pi namgut unun Grik amin, ae Grik amin dima, ae nandan kokwini kilegi amin, gat ae nandan kokwini tagi dima amin, unun kisi panƙapulugoker do pi namgut. Unun aminon pi dima aben kan, gomano ton yan asak.

¹⁵ Yan do anek Rom amin jiyo kisikon Gen Bin Tagisi yan tenƙenoker do galagi madepsi nandisat.

Gen Bin Tagisi unun Pinƙop dakon tapmimni

¹⁶ Nak Gen Bin Tagisi unun do dima mayak tosot. Nido, unun gen kagagwan Pinƙop dakon tapmimni tosok, do unun gen da amin morap nandan gadat an unun yokwikon ban timikdak. Mibiltok Juda amin timikdak, ae Amin Nwakiwari Kabiyo kisi timikdak.

¹⁷ Pinƙop nianon da amin kilegi yan niyisak unun do Gen Bin Tagisi da nolisak. Nin nandan gadat anapno unun do anek Pinƙop da amin kilegi yan niyisak. Wasok wasok unun nandan gadat, ae wasipyo kisi unun nandan gadat kalongin. Gen kinda Pinƙop da papiakon tosok unun do yosok. “Amin kilegi unun nandan gadat anek egipdan.”

Amin kisi morap da Pinƙop manji imgwit

¹⁸ Pinƙop Kwen Kokup da anpaknin kokwin anek butjapni nolisak. Unun da amin morap manji iminek anpak yokwi an amin unun do butjap madepsi nandan yomisak. Unun amin da anpak yokwi anek gen bami witjinba ton.

¹⁹ Unun amin Pinƙop dakon mibili kili nandawit, nido Pinƙop da iyi kili yoligit.

²⁰ Pinƙop da yo morap wasagiron da win abisok ekwamanon unun yo morap pindagek Pinƙop dakon

mibili ni pasili ton unun nomansi pindakgan. Pin kop dakon egip egip nianjensi, ae tapmimni tok-togisi tosoke unun pindakgan, do amin kinda da nak Pin kop dima nandan imisat yan yogogi minisi.

²¹ Asi, Pin kop nandan imgwit, mani unun Pin kopsi yan nandanek mani anksinjek ya yan iyik do dima nandawit. Nandak nandakni up-bal tawit, ae nandan kokwini tagi dima anakwa butni pilin tuk awit.

²² Nin nandan kokwinin tagisi yan yawit, mani nandan kokwini tagi dima amin dagawit.

²³ Unun da Pin kop tilimni ton egip egip teban egisak unun manji iminek dima gawak imgwit. Yum kanjek amin egi kimak kimak aman unun dakon wupmi gat, ae minam, ae bit kilapyo gat, ae birombak mibili mibili dakon wupmi wasanek gawak yomgwit.

Minjat aminyo da anpak yokwi mibili mibili awit

²⁴ Yan awit do Pin kop da yum pindagakwan yokwi dakon galaktok yolek notni da giptimon yum-abi anpak inanis an an awit.

²⁵ Unun amin da Pin kop dakon gen bami yipmanek top gen ban yolgwit. Anek Pin kop yo morap wasagit unun manji iminek yo morap wasagit unun ban gawak yominek omani anyomgwit. Mani Pin kop yo morap wasagit unun nanjin toktogisi anksin kimori. Unun asi.

²⁶ Unun Pin kop manji imgwit, do Pin kop da yum pindagakwan anpak mayak mayagi ak do but kindap pawit. Anek minjat da minjat eyo dakon anpak yipmanek minjat notni gat anpak yokwisi awit.

²⁷ Ae wiliyo kisi minjat eyo anpak yipmanek wili notni gat anpak dima agagi ak do but kindap madepsi pawit. Anek anpak yokwisi awit

unun da aripmon kobogi do yo yokwisi timikgwit.

²⁸ Pin kop egisak yan nandawit, mani manji iminakwa Pin kop da yum pindagakwan iyi dakon nandak nandak yokwini yolgwit. Anek anpak yokwi dima agagi awit.

²⁹ Unun anpak yokwi mibili mibili anek, wagat wagat, ae nandaba yokwi tok, ae pindak galaktok, ae amin dapba kimot dakon anpak, ae emat, ae top gen, ae gwayen yok unun aminon tugosok.

³⁰ Ae amin panupbal ak do gen yokwi yon, ae Pin kop do nandaba yokwi tok an, ae butjapmon da gen pap yon, ae pibit tidok an. Ae anpak yokwi kalugi panalon an, ae menj datyo dakon gen dima guramikgan.

³¹ Unun nandak nandakni tagi mini, ae iyi dakon yan teban tok geni yapmangan, ae bupmini mini, ae diwari yopyop anpak dima an nandan.

³² Pin kop dakon gen teban kilegi da anpak yokwi unuden an amin si kimotni do yosok unun nandan, mani yum kanjek unun anpak yokwi morap sigin an. Ae unun gin dima, amin diwari da unun anpak yokwi anakwa si jonjigan.

2

Pin kop da amin dakon anpakni kokwin kilegisi asak

¹ Ji amin suganek anpakni kokwin an amin yan dayisat, ji disi do sun kinda dima agiman yan yogogi mini. Ji amin suganek anpakni kokwin an bisapmon, unun disiyo kisi do yon. Nido, anpak yokwi an unun disiyo kisi yan gin an.

² Nin nandaman, Pin kop da unuden amin kokwinigek kobogi yokwisi yomisak, unun kokwin kilegikon da asak.

³ Gak amin suganek anpakni kokwin asal, mani gagayo kisi anpak yokwi yan gin asal. Gak Pinjkop da gen yan gaban tagi pulugan kiken yan nandisal, ma?

⁴ Pinjkop da anpak yaworisi angaminek kobogi tepmi dima gaminek gak do jomjom anegisak unun do nandabi yo isali asak, ma? Gak da but tobil abi do anek anpak yaworisi angamisak. Gak unun dima nandisal, ma?

⁵ Mani, gak but teban anek but tobil ak do dima nandisal. Yan anek Pinjkop da kobogi yo yokwisi angamdisak dakon yo gaga madepsi panmuwuk kakwasal. Ae Pinjkop da minjat aminyo gen kokwini kilegisi anjomdisak bisap madepmon butjap madepni analon anakwan gak kobogi yokwisi timitdisal.

⁶ Pinjkop da
“amin kalon kalon anpak awit
da aripmon kobogi yomin
yomin akdisak.”

⁷ Amin diwari anpak kilegisi ak do pi madepsi an kimagek Pinjkop gat Kwen Kokupmon tagisi egek man madep gat tilimni gat ae egip egip teban timit do wusik wusik an. Pinjkop da unun amin do egip egip dagok dagogi mini yomdisak.

⁸ Mani, amin diwari iyi dogin nandanek gen bami manji iminek anpak yokwisi an amin unun Pinjkop dakon butjapni abidokdan.

⁹ Amin morap anpak yokwi an unun jigi tepmiyo madepsi pakdan. Mibiltok Juda amin da paba Amin Nwaktwari Kabi kisi da pakdan.

¹⁰ Mani, amin morap anpak kilegi an unun tilim gat ae man madep gat ae but yawot gat timitdan. Mibiltok Juda amin da timikba Amin Nwaktwari Kabi kisi da timitdan.

¹¹ Nido Pinjkop da minjat amin morap tilak kalonikon gin kokwin

asak.

¹² Amin Nwaktwari Kabi Pinjkop dakon gen teban dima abidawit, mani yokwi aba Pinjkop da kobogi do yo yokwisi an yomdisak. Ae Juda amin da gen tebani abidawit, do yokwi aba gen tebani unun yolek gen yan yomdisak.

¹³ Nido, gen teban isal dogin nandan amin unun Pinjkop da dabilon amin kilegi dima. Gen tebani guramikgan amin banjin Pinjkop da amin kilegi yan yoyisak.

¹⁴ Amin Nwaktwari Kabi unun Pinjkop dakon gen tebani dima abidawit, mani diwari iyi da nandak nandagon da gen teban guramikgan. Pinjkop dakon gen teban dima abidawit, mani butnikon da anpak yokwi tagiyo iyi kokwinikgan.

¹⁵ Unun da yan nolisak, Pinjkop dakon gen teban butnikon kili mandabi. Ae Pinjkop dakon galak tok nandan, do bisap diwarikon butnikon da sujan aman yan nandan, ae bisap diwarikon tagi aman yan nandan.

¹⁶ Bisap kinda apdisak, unun bisapmon Pinjkop da Yesu Kristo obakon da amin morap kisi dakon anpak pasilikon da awit unun kokwin akdisak. Gen Bin Tagisi yan tentenosot unun da unun do yosok.

*Juda amin gen teban da
panpulugosak yan nandan*

¹⁷ Juda amin ji yan nandan, Pinjkop da gen tebani nin do ningut, do nin do tagisi nandisak. Ae ji disi dakon man pawigek, “Nin Pinjkop dakon notnisi ekwaman” yan yon.

¹⁸ Ji Pinjkop dakon galaktok nandan. Ji gen teban dakon nandak nandak morapmi kili pawit, do anpak kilegi unun tagisi yan yon.

19-20 Ji yanſi nandan teban ton, “Gen tebanon nandak nandak tagisi morap gat ae gen bami gat timikgaman, do nin amin dabili mini dakon kosit yolik amin, ae pilin tukgwan ekwan amin dakon tenſeni. Nin nandan kokwini tagi dima amin gat ae miſat monjiyo kisi dakon yoyinſetni” yan nandan teban ton.

21 Asi, ji amin morapmi yoyin dekan, mani mibili nido ji disi ban yoyinſet dima an? Amin kabo dima noni do yoyan, mani ji disi kabo dima bo non?

22 Ji “Yumabi anpak dima ani” yan yon. Mani disi yumabi anpak dima bo an? Ae ji kokup kidat gawak yomyom do dimasi agagi yan yon, mani Amin Nwakſwari Kabi dakon kokup kidat gawak yomyom yutnon yoni kabo dima bo timikgan?

23 Ji disi dakon man pawigek, “Nin Pinſkop dakon gen teban pakyanſi nandaman” yan yon. Mani ji disi gen teban kirinſigek Pinſkop dakon man abin yipmanſan.

24 Pinſkop dakon papia da unun anpak do yan yosok:

“Juda amin ji da anpak yokwi an do anek Amin Nwakſwari Kabi da Pinſkop dakon man abin yipmanſek jigilak gen yan iman.”

Giptim mandak dakon anpak bamisi

25 Asi, gak gen teban guramikgi kan, giptim mandak anpak unun da anpak tagisi asak. Mani gen teban kirinſitdal kan, gak giptimgo dima mandabi Amin Nwakſwari Kabi yombem dagosol.

26 Ae amin kinda giptimi dima mandabi da gen teban guramikdak kan, unun amin giptimi mandabi yombem.

27 Asi, Juda amin ji Pinſkop dakon gen teban abidawit, ae amin da giptimji mandawit. Mani ji gen teban kirinſigkan kan, Amin Nwakſwari Kabi dakon anpak tagi da Juda amin ji amin yokwi yan dolikdisak, nido iyi giptim mandak dima an mani gen teban guramikgan.

28 Juda aminon da altanſi da Juda amin bamisi dima asak. Ae giptim mandak anpak unun kwen giptim dakon yogin dima.

29 Amin kinda Pinſkop da butni kanſan tagisi asak unun amin Juda amin bamisi. Giptim mandak dakon anpak bamisi unun Pinſkop dakon gen teban guramik anpak da dima analon asak, Pinſkop dakon Wup da amin buron analon asak. Unun amin amin da mani dima awikwan, Pinſkop da mani awigisak.

3

Anpak yokwi da anpak tagi aripmi dima abin yipjak

1 Do gak Juda amin kinda kan, unun da nianon da gak anpulugosak? Ae giptim mandak dakon anpak unun da Juda amin tagi panpulugosok, bo dima?

2 Unun da madepsi panpulugosok. Pinſkop da Juda amin do yo tagi mibili mibili yomgut. Mibiltok unun da geni kila ani do yomgut.

3 Asi, diwari da geni dima guramikgwit. Yan awit do Pinſkop da yan teban tok agit unun tagi kirinſitjak?

4 Unun dimasi! Asi, amin morap top amin gin, mani Pinſkop kalon gin bami yogok amin. Unun do Pinſkop gen papia da yan yosok:

“Pinſkop gak anpak kilegikon da gen yan namisal.

Ae gen pikon gepni kan teban tokdisal.”

5-6 Nin dakon anpak yokwinin da Pinſkop dakon anpak kilegisi

nomansi antenjen asak kan nian yonen? Pinjkop da yokwinin dakon kobogi niban sun asal yan tagi iyinen? Unjun dimasi! Unjun amin dakon nandak nandak gin. Pinjkop bisapmi bisapmi anpak kilegikon da pi dima asak kan, nianjon da minjat amin morapyo kokwin akdisak?

⁷ Amin diwari da yan yon, “Nak dakon top geno da Pinjkop dakon geni bamisi antenjen anjek man madejni awigisak kan, nianjon da amin yokwi yan nayinek kobogi yokwi namisak?”

⁸ Ae amin diwari da gen yokwi yan yon, “Kili anpak yokwi anjapno unjudon da anpak tagi noman tanban.” Amin diwari da yanba yokwi tok an naminek gen yokwi unjuden nak da yosot yan yon. Pinjkop da kokwin agakni kilegikon da unjun amin kobogi yokwisi yomdisak.

Amin kinda da anpak kilegi kinda dima asak

⁹ Do nian? Juda amin nin da amin diwari yapmanjgaman? Unjun dimasi! Nak kili dolit, Juda amin gat ae Amin Nwakjwari Kabi gat nin kisi yokwi dakon tapmin da nin tebai wamanjak.

¹⁰ Unjun do Pinjkop gen papia da yan yosok:

“Amin kilegi kinda dima egisak. Minisi.

¹¹ Nandak nandakni tagisi amin mini.

Kinda da Pinjkop wisin kok do pi dima asak.

¹² Amin kisi morap Pinjkop manji iminek yokwi tawit.

Kinda da anpak tagi kinda dimasi asak.”

¹³ “Gen kagani unjun kimakbi tamo yombem.

Top gen morapmi yon.”

“Tunjon amin dakon pakbi emari ton gen dulumnikon da mon.”

¹⁴ “Bisapmi bisapmi amin jobit yominek panjasik ak do gen yon.”

¹⁵ “Unjun tepmisi amin dapba kimotni do kwan.

¹⁶ Unjun dukwan dukwan amin panjupbal anjek jigi yom do akwan.

¹⁷ Amin gat but kalon egip egip dakon mibili dimasi nandan.”

¹⁸ “Unjun Pinjkop do dimasi pasolgon.”

¹⁹ Nin nandaman, gen morap gen tebanon ton unjun amin morap gen teban da yongamgwan ekwan unjun da guramitni do ton. Do amin kinda da “nak amin kilegi” yan aripmi dimasi yosak. Nin kisi morap miktimon ekwaman Pinjkop da dabilon diwarinin ton.

²⁰ Do gen teban guramit kosiron da amin kinda Pinjkop da dabilon kilegisi dima egisak. Dimasi! Gen teban da nin diwarinin ton yan nolisak, unjun gin.

Kristo nandan gadan iman amin unjun amin kilegi

²¹ Mani abisok Pinjkop da ni kosiron da amin kilegi yan niyisak unjun nolisak. Unjun gen teban guramit kosiron da dima. Moses dakon gen teban gat ae kombi amin dakon papia gat da nianjon da kilek tonej unjun do yan kwok kili awit.

²² Minjat amin morapyo Yesu Kristo nandan gadan iman unjun Pinjkop da amin kilegisi yan yoyisak. Kosit njwakjwari kinda dima tosok. Amin morap Pinjkop da dabilon arip gin.

²³ Nido nin kisi morap yokwi agiman, ae Pinjkop gat Kwen Kokup aripmi dima egipmi.

²⁴ Mani Pinjkop da nin do nandan yawok nimanjek minjat aminyo kilegi yan niyisak. Unun Yesu Kristo da nin yuman nan nipgut do anek yan niyisak.

²⁵ Pinjkop da Yesu kimagek yawini da minjat amin morapyo nandan gadan imni unun dakon yokwini wiriritjak do manjigit. Unun agit da gen kokwin agakni unun kilegisi yan nolisak. Nido kalip minjat aminyo yokwi aba yo yawori an yominjek kobogi tepmi dima yomgut.

²⁶ Ae abisok bisapmon iyi kokwin agakni unun kilegisi yan nolik do amin morap Yesu nandan gadan iman unun amin kilegi yan yoyisak.

²⁷ Do gen teban yolek unun kosiron da nin amin kilegi dima aman. Pi kinda anek dima, nandan gadat kosiron dagin amin kilegi aman, do amin kinda da iyi do dima nanda-ban wigisak.

²⁸ Nido nin nandaman, nandan gadat kosiron dagin amin kilegi aman. Gen teban yolyol kosiron da dima.

²⁹ Pinjkop unun Juda amin dakon Pinjkop gin? Unun dimasi. Unun Amin Nwaktjwari Kabi kisi dakon Pinjkopni.

³⁰ Nido Pinjkop unun kalonji kindagin egisak, ae nandan gadat kosiron da Juda amin giptimi mandabi ae Amin Nwaktjwari Kabi giptimi dima mandabi unun kisi nandan gadan iminjakwa timikdak.

³¹ Do nandan gadat anek gen teban yum konen? Unun dimasi. Nin nandan gadat bamisi anek gen teban jonjigaman.

4

Abraham da nandan gadat aban Pinjkop da amin kilegi yan iyigit

¹ Yan do nin babiknin Abraham do nian yonen?

² Abraham anpak kilegi gin anek unun kosiron da kilegi man pagit tam iyi mani tagi awikwan. Mani Pinjkop da dabilon unun kosiron da kilegi man dima pagit.

³ Pinjkop gen papia da unun do nian yosok? Yan yosok: "Abraham Pinjkop dakon gen do nandan gadat aban amin kilegi yan iyigit."

⁴ Amin pi anek tomni timikgan unun do but galak dakon yo yan dima yoman. Unun tomni timikgan yan yoman.

⁵ Mani amin kinda pi dima anek nandan gadat asak unun amin Pinjkop yokwi pakpak kokwin anek kilegi man yomisak unun da dabilon kilek toso.

⁶ Dewit kisi da unun do yagit. Amin anpak tagi ak do pi madep dima an unun Pinjkop da dabilon amin kilegi dagon, ae unun da kisik kisik tagi ani unun do yagit.

⁷ Dewit da yan yagit: "Amin Pinjkop dakon gen tebani yapba gulusunni unun yopman yominjek diwarini wiririkdak unun amin kisik kisik ekwan."

⁸ Amin kinda yokwi aban Amin Tagi da kobogi im do sanjenek dima nandisak unun amin kisik kisik ekwan."

⁹ Ji nian nandan? Juda amin giptimni mandabi unun dagin gisami ton ekwan? Bo Amin Nwaktjwari Kabi giptimi dima mandabi unun kisi da gisami ton ekwan? Kisi bamot gisami ton ekwan. Nin yan yoman, Abraham nandan gadat aban Pinjkop da amin kilegi yan iyigit.

¹⁰ Abraham nian aban Pinjkop da amin kilegi yan iyigit? Giptimni mandagit bo don mandagi? Unun giptimni dima mandajakwan Pinjkop da amin kilegi yan iyigit.

11 Giptimni dima mandanek nandan gadat anjakwan Pinjkop da amin kilegi yan iyigit. Anek don Abraham unun amin kilegi kinda yan dakon tilak do giptim mandak dakon anpak imgut. Yan do, Abraham unun amin morap giptim dima mandanek Pinjkop nandan gadan iba amin kilegi yan yoyisak dakon datnisi egisak.

12 Ae Abraham unun giptimi mandabi amin kabi dakon dat yo kisi egisak. Mani amin giptimni mandanek nandan gadat dima an amin unun dakon datni dima egisak. Amin morap giptimni mandanek Abraham da giptimni dima mandanek nandan gadat agit yan gin nandan gadat an amin dakon datni egisak.

Pinjkop dakon yan teban tokni unun nandan gadat amin morap kisi do toj

13 Kalip Pinjkop da Abraham gat babakni gat do miktim morap kisi yom do yan teban tok agit. Abraham gen teban yolakwan unun do anek yan teban tok dima an imgut. Nandan gadat gin anjakwan amin kilegi yan iyinjak yan teban tok an imgut.

14 Gen teban yolgan amin dagin Pinjkop dakon yan teban tokni timitni kan, nandan gadat unun yo isali asak, anjakwan yan teban tokni unun bami mini an mudokdan.

15 Amin da gen teban yapmanjakwa Pinjkop da butjap nandan yomisak. (Mani gen teban mini kan, gen kirinjit dakon diwarini mini.)

16 Pinjkop da Abraham gat babakni don altanek egipdan unun do nandan yawok yominjak yan teban tok an yomgut. Do Pinjkop da yo unun manjin yomgut unun timit do nandan gadat anek tagi timitni. Unun yo gen teban yolgan

amin dogin dima toj, amin morap Abraham da nandan gadat agit yan gin an amin kisi da yo unun timitdan. Abraham unun nin morap kisi dakon datnin.

17 Unun do Pinjkop dakon papia da yan yosok:

“Nak da gak gepbo miktimi miktimi amin egi an an kwan unun dakon datni egipdisal.”

Pinjkop unun nandan gadan imgut da dabilon Abraham unun datnin egisak. Unun Pinjkop dagin amin kimakbi egip egip yomisak, ae yo dima tawit unun gen yanjakwan noman toj.

18 Abraham unun Pinjkop da yan teban tok an imgut unun aripmi dimasi noman tokdan yan nandagit, mani miktimi miktimi amin egi an an kwan unun dakon datni egipdisat unun do nandan gadat tebaisi agit. Pinjkop da kili iyigit:

“Babikgo da madepsi iren tokdan.”

19 Abraham unun bilakni 100 do monji aripmi dima panjalagi, ae minjatni Sara unun yo kisi monji aripmi dima panjalagi agit, mani nandan gadatni dima yawogek tebaisi tagit.

20 Pinjkop da yan teban tok an iban but hamot anek nandan gadatni dima yipman dekgit. Nandan gadatni sigin teban tanjakwan Pinjkop do man madep imgut.

21 Ae Pinjkop da yo ak do yan teban tok agit unun aripmi tagi akdisak yanji nandan teban tagit.

22 Yan do anek Pinjkop da Abraham dakon nandan gadatni kanek “amin kilegi yan iyigit.”

23 Gen unun mandabi unun yan: “Pinjkop da amin kilegi yan iyigit” gen unun Abraham dogin dima mandabi.

24 Gen unun nin kisi do yosok. Nin Pinjkop Amin Taginin Yesu

kimoron nan aban pidagit unun nandan gadan imaman amin Pinjkop da amin kilegi yan niyisak.

²⁵ Pinjkop da Yesu nin dakon diwarinin wiriritjak do yum kanjakwan amin da anjakba kimakgit. Ae nin da kilegi man panen do anjek kimoron nan aban pidagit.

**Nin Kristo gat kisi
kimakgiman ae unun gat
kisi egip egip
abidagiman**

(Kilapmi 5-8)

5

Pinjkop da nin minjat aminyo kilegi yan niyisak

¹ Yan do anjek nin nandan gadat ano Pinjkop da minjat aminyo kilegi yan niyisak. Do Amin Taginin Yesu Kristo da panpuluganban nin Pinjkop gat but kalon ekwaman.

² Yesu da minjat aminyo nandan gadat aman unun Pinjkop dakon nandan yawot kagagwan piginen do yoma witald nimgut da nin abisok unudon tebaisi akgaman. Anjek nin Pinjkop da abin timikban Kwen Kokupmon iyi da tilim madepgwan egipnen do nandan teban tanjek jomjom aman, ae nin unun do nandanjek kisik kisik aman.

³ Nin unun dogin kisik kisik dima aman. Jigi noman tan niman ununyo kisi do kisik kisik anen, nido jigi da nin dakon but panjeban anjakwa jigikon tebaisi akgaman.

⁴ Ae jigikon tebai agek egip egipninon anpak kilegisi noman ton, ae unun anpak da nin jonjibban but galagon da nandan teban tanjek jomjom anjek ekwaman.

⁵ Ae jomjom aman unun isal dogin dima aman, nido Pinjkop da Telagi Wupni butninon tagal niban unun da Pinjkop da nin do but dasi

galak tan nimisak unun nolinban koman.

⁶ Nin tapminnin mini da egapno Pinjkop bisap yipguron Kristo da abin yokwi pakpak amin nin do kimakgit.

⁷ Miktim amin ninon kinda da amin kilegi anpulugok do kimot ak do dima nandisak, mani amin tagisi kinda amin diwari da unuden amin anpulugok do tagi kimotni.

⁸ Mani nin yokwi pakpak sigin egapno Kristo da nin do kimakgit. Unun da Pinjkop da nin do but dasi galak tan nimisak unun nolinban koman.

⁹ Kristo dakon yawi da nin panjkilek aban nin amin kilegi agiman, do unun da nin madepsi panpuluganjek panjktunban Pinjkop da japmisi nandanek yokwi pakpak amin do kobogi yokwisi yomjak bisapmon tagisi egipdaman.

¹⁰ Nin Pinjkop gat uwal sigin egipguman bisapmon Pinjkop dakon Monji da kimagek uwal uwal tagit unun mosak dakon pi anjek panmuwukban Pinjkop gat but kalon agiman. Yan agit do yansi nandanaman, abisok Monji kalugi egisak do anjek Pinjkop da nin yokwikon ban timitdisak.

¹¹ Ae unun gin dima, Amin Taginin Yesu Kristo da nin panpuluganban nin Pinjkop gat but kalon agiman, do nin unun do kisik kisik madepsi aman.

Adam da kimot analon agit, mani Yesu da egip egip analon agit

¹² Adam amin kaloni kinda dagin yokwi aban yokwi da miktimi miktimi amin nin kisi timikgit. Ae yokwi da kimot analon agit. Aban minjat amin morapyo kisi kimot da timikgit, nido amin morap kisi yokwi awit.

¹³ Pinjkop da Moses do gen teban dima iminjakwan yokwi miktimon

kili tagit. Mani gen teban dıma tagit do Pinƙop da amin dakon yokwini dıma manjigit.

¹⁴ Mani Adamon da wiŋ Moses da bisapmon amin yokwi awit do kimot da miŋat amin morapyo timikgit. Diwari Adam da Pinƙop dakon gen irakgit unuden dıma awit, mani kimot da ununyo kisi timikgit.

Adam unun Yesu don altosak dakon tilak agit, nido Adam da yo agit unun dakon bami miŋat amin moropyo kisikon ireŋ tagit.

¹⁵ Mani Adam dakon yokwi gat Pinƙop dakon nandan yawotni gat unun arip dıma, unun iyi iyi. Amin kinda, Adam, unun da yokwi aban amin morapmi da kimakgwit. Mani Pinƙop dakon nandan yawotni da kimot dakon tapmim abin yipmanek miŋat aminyo morapmikon madepsi tugaŋ yomgut. Amin kalonji Yesu Kristo dakon nandan yawotni do anek Pinƙop da nin paŋpulanban amin kilegi agiman. Yo unun but galak do ningut.

¹⁶ Pinƙop da but galak do kilegi man ningut unun da yo madepsi asak, unun da Adam da yokwi aban jigi pagiman unun madepsi yapmanjak. Adam dakon yokwini do anek Pinƙop da miŋat aminyo gen pikon yopmanek kisi morap tasik toni do yagit. Mani Pinƙop da but galak do yaŋ agit: miŋat aminyo yokwi morapmi aba nandan yawok yominek amin kilegi yaŋ yoyigit.

¹⁷ Amin kalon kinda da gen kirinjit aban unun dakon yokwini da kimot analon aban kimot da kila amin madep kinda da yaŋ amin morap pabin yopgut. Mani Pinƙop dakon nandan yawok gat ae but galak yoni gat dakon tapmim da kimot dakon tapmim yapmanek madepsi daman. Do nin yaŋsi

nandaman, miŋat amin morap Pinƙop dakon nandan yawot unun abidon Pinƙop da amin kilegi yaŋ yoyinjakwan amin kalonji Yesu Kristo da pi agit do anek miktimon egipjak bisapmon tebaisi atdan.

¹⁸ Yaŋdo, amin kalonji da gen teban kirinjikban unun yokwi do anek Pinƙop da amin morap kobogi yokwi timitni do gen pikon yopgut. Yaŋ gin, amin kalon kinda da anpak kilegi aban Pinƙop da unun agit do anek nin amin kilegi yaŋ niyinjakwan kalugi ekwaman.

¹⁹ Amin kalonji da gen kirinjit aban unun do anek amin morap kisi yokwi pampak amin dagawit. Yaŋ gin amin kalonji da gen guramit aban miŋat amin morap kisi amin kilegi dagokdan.

²⁰ Amin da anpakni unun yokwisi yaŋ kaŋ nandanjo ani do anek Pinƙop da gen tebani yoban abidawit. Mani amin da yokwi morapmisi aba yokwi awit da aripmon Pinƙop da nandan yawot madepsi an yomgut.

²¹ Do yokwi da kila amin madep da yaŋ yigek amin morap kimot analon an yomgut. Mani abisok Pinƙop dakon nandan yawotni kila amin madep da yaŋ yikdak. Amin Taginin Yesu Kristo da pi agit do anek Pinƙop da nandan yawok niminek amin kilegi yaŋ niyinjakwan egip egip dagok dagogi mini abidoman.

6

Nin Kristo gat kisi kalonji kimakgiman

¹ Do nin nian yonen? “Pinƙop dakon nandan yawotni da madepsi irentosak do anek nin yokwi sigin anen” yaŋ tagi yonen, ma?

² Unun dımasi! Nin kimakbi yombem do yokwi dakon yaŋ ilit

aripmi dima nandanej yolyoli. Do nianon da yokwi sigin anen?

³ Nin Yesu Kristo gat gadanej telagi pakbi sogimanj bisapmon nin morap kisi Yesu gat kimot kalonj agimanj. Ji unun dima nandan, ma?

⁴ Telagi pakbikon nin Kristokon gadano kimot kalonj ano Pinjkop da nin Kristo gat kisi wayikgit. Ae Dat da tapmim madepnikon da Kristo kimoron nan aban pidagit, do unun da aripmon nin egip egip kalugikon egipnenj.

Nin Kristo gat kisi kalonj egipdamanj

⁵ Nin Kristokon gadano unun da kimot agit nin yo kisi yanj gin kimakgimanj, do unun da kimoron da pidagit unudenj gin nin kimoron da pidokdamanj.

⁶ Nin nandamanj, but kalip dakon tapmim wagil minisi asak do anjek Yesu gat ae nin dakon but kalipnin gat kisi tilak kindapmon dapgwit. Do nin yokwi dakon oman amin sanjenek dima ekwamanj,

⁷ nido amin kili kimakgit unun yokwi dakon oman amini dima egisak.

⁸ Nin Kristo gat kisi kimakgimanj, do nin unun gat kisi egipdamanj yanjsi nandanj teban tomanj.

⁹ Nido nin yanjsi nandamanj, Kristo kimoron da kili pidagit, do ae kimot kinda gat aripmi dima asak. Kimot tapmimi mini do sanjenek aripmi dima abinj yipjak.

¹⁰ Kimot agit unun yokwi dakon tapmim abik do anjek bisap kalonj kinda kimakban dagagit, mani abisok Pinjkop man madep im do egisak.

¹¹ Do yanj gin ji yanj nandani, "Nin kimakbi yombem da yokwi da kisiron dima ekwamanj. Nin Yesu Kristokon gadagimanj, do Pinjkop man madep im do ekwamanj."

¹² Ji yokwi yipba unun da giptimji si kimori unun kilani dima asak. Yokwi da ilik pangwan giptim dakon galaktok yokwi di abam.

¹³ Ae ji yokwi yipba giptim diwatji kisi kila anakwan anpak yokwi dima ani. Ji kimakbi tamokon da pidawit da kalugi ekwanj, do ji disi banj Pinjkop do paret ani. Anjek Pinjkop yipba giptimji kalonj kila anakwan anpak kilegi ani.

¹⁴ Yokwi da sanjenek kilasi dima akdisak, nido ji gen teban da kisiron dima ekwanj. Ji Pinjkop dakon nandanj yawot da kagagwan ekwanj.

Nin anpak kilegi dakon oman amin ekwamanj

¹⁵ Nin gen teban da kisiron dima ekwamanj, do nianj anen? Nin Pinjkop dakon nandanj yawot da kagagwan ekwamanj do yokwi tagi anen? Unun dimasi!

¹⁶ Ji yanjsi nandani. Amin kinda dakon geni guramigek oman anj im do kini kanj, unun amin dakon oman amin egipdanj. Do unun da tilak ji yokwi do kinjek geni guramitni kanj kimot akdanj. Mani Pinjkopmon kinjek geni guramitni kanj, amin kilegi akdanj.

¹⁷ Kalip ji yokwi dakon oman amin egipgwit, mani abisok Pinjkop da geni daban but dasi nandanej guramikganj, do ya yanj iyinenj.

¹⁸ Ji yokwi dakon oman amin egipgwit, mani Pinjkop da yokwikon banj timigek anpak kilegi dakon oman amin depgut da ekwanj.

¹⁹ Nandanj kokwinji aripmi dima, do mibili nandaba pisosak do anjek tilak genon yosot. Kalip giptimji kalonj yipba anpak injani gat ae anpak yokwisi mibili mibili gat dakon oman amin egipgut. Mani abisok giptimji kalonj yipba anpak

kilegi dakon oman amin egipjak dakon pi anj kimotni. Yanj anjek ji telagisi egipdanj.

²⁰ Ji yokwi dakon oman amin egipgwit bisapmon anjak kilegi dakon oman amin dima egipgwit.

²¹ Mani anjak yokwi kalip awit unun dakon bami tagi kinda dima abidawit. Abisok unun anjak do mayagi nandanj. Unun anjak da amin kimot yomisak.

²² Mani Pinjkop da ji yokwi da kisiron banj timik iyi dakon oman amin depgut da ekwanj. Do iyi panpuluganban telagisi egek egip dagok dagogi mini egipdanj.

²³ Yokwi dakon tomni unun kimot, mani Pinjkop da but galak do egip egip dagok dagogi mini yumsi nimisak. Unun egip egip Amin Taginin Yesu Kristokon tosok.

7

Kristokon gadagimanj dakon tilak gen

¹ Not kabi, gen teban pakyanji nandanj amin ji do gen on dayisat. Ji disi nandanj, amin kinda si egisak bisapmon gen teban da yongamgwan egisak. Mani kimokdok bisapmon gen teban da yongamgwan sanjenek dima egisak.

² Nak tilak gen kinda yoko. Gen teban da yosok unun da aripmon minjat kinda amin paban eni gat giptim kalonji amal. Mani eni kimokdok bisapmon gen teban da sanjenek dima wamanjak.

³ Do minjat unun eni egakwan amin kinda pasak kanj, minjat unun yumabi asak. Mani eni kimokdok kanj, gen teban da dima abidosok, do amin kinda pasak kanj, unun yumabi dima asak.

⁴ Yanjo, not kabi, ji Kristokon gadanba unun gat kili kimakgwit, do ji Moses dakon gen teban da kisiron dima ekwanj. Ji da Pinjkop do

bami tagisi panalon anj imni do anjek abisok kimoron da pidagit amin dakon amin kabini ekwanj.

⁵ Nin but kalipmi dakon galaktok yolgumanj bisapmon gen teban da giptimnin dakon galaktok yokwi yolnerj do yabet aban yokwi agimanj. Yanj anjek kimot analon agimanj.

⁶ Mani nin Kristo gat kisi kili kimakgimanj, do gen teban da nin dima timikdak, nin puluganji da ekwanj. Do abisok Pinjkop do oman amanj unun Telagi Wup da kosit kalugi nolinakwan oman amanj. Gen teban papiakon mandabi unun yolek oman dima amanj.

Yokwi da nin panupbal agit

⁷ Gen teban da galaktok yokwi ninon panalon aban yokwi amanj kanj, gen teban unun yo yokwi yanj tagi yonerj? Unun dimasi! Gen teban da tanjek yokwino nolinban nomansi pindakdat. Gen teban da yanj yosok:

“Ji amin dakon yo do pindak galaktok dima ani.”

Yanj dima yosok tam, pindak galaktok unun anjak yokwi yanj dima nandakom.

⁸ Mani yokwi gen tebanon tapmim panjek butnokon pindak galaktok mibili mibili panalon agit. Gen teban mini kanj, yokwi unun tapmimni mini amin kimakbi yombem.

⁹ Gen teban dima nandagim bisapmon nak kalugi egipgum. Mani gen teban nagon apgut bisapmon yokwi da pidanakwan nak kimot agim.

¹⁰ Gen teban unun amin egip egip yom do noman tagit. Mani unun da egip egip dima namgut, kimot namgut.

¹¹ Nido yokwi da gen tebanon tapmim panjek nak ankiligek nikban kimakgim.

12 Do gen teban unun telagisi. Gen teban morap Pinjkop da yipgut unun telagisi, ae kilegisi, ae tagisi.

13 Gen teban tagisi da asi nak nikban kimakgim? Unun dimasi! But kalipno da yo tagisi unun nan abidanek nak nikban kimakgim. Yokwi pini anek nomansi tenjanakwan yokwi unun injan injanisi yan konej do anek Pinjkop da yum kanakwan pini agit.

Yokwi da kilanin ak do pi asak

14 Nin nandaman, gen teban unun Pinjkop dakon Wupmon da abisak. Mani nak but kalip nan yoldat, nido nak yokwi dakon oman amin egisat.

15 Nak anpak asat unun mibili dima nandanek asat. Anpak si ak do nandisat unun dima asat. Mani anpak dimasi ak do nandisat unun ban asat.

16 Nak naga anpak dima galak tosot unun ban asat kan, Moses dakon gen teban unun yo tagisi kinda yan yosot.

17 Yanjo, nak naga anpak yokwi unun dima asat. Yokwi nak da buron egisak unun da asak.

18 Nak nandisat, nak da buron yo tagi kinda dima tosok. Unun but kalipno do yosot. Asi, nak anpak kilegi ak do nandisat, mani aripmi dima aben.

19 Anpak tagi ak do nandisat unun dima asat. Ae anpak yokwi dima ak do nandisat unun ban asat.

20 Nak anpak dima galak tosot unun ban asat kan, nak naga dima asat. Yokwi butnokon egisak unun da asak.

21 Yanjo, anpak kinda da egip egipnokon pi tebaisi asak unun yan. Anpak tagi ak do nandisat bisapmon yokwi da kosit sopsop an namisak.

22 Asi, nak butnogwan da Pinjkop dakon gen teban do nandako yo madepsi asak.

23 Mani butno dakon galaktok madep kinda da butnogwan pi aban nandisat. Unun galaktok da nandak nandaknokon nak abin nep do emat anek yokwi da dam tebanon nepmanek giptimno kila asak.

24 Awa, nak bupmisi egisat! Giptimno da kimoron nepmandak, do namin da nak pulugan nepjak?

25 Nak Pinjkop ya yan iyisat! Amin Taginin Yesu Kristo dasi pulugan nepdisak.

Yanjo, nak nandak nandaknokon Pinjkop dakon gen teban yol do nandisat, mani but kalip egip egipmon nak yokwi dakon oman amin egisat.

8

Kristo da yokwinin wiririk niminek Telagi Wup nimgut

1 Yanjo, minjat aminyo Yesu Kristokon gadawit unun yokwi dakon kobogi dimasi timitdan.

2 Nido ji Yesu Kristo dakon minjat amin kabini ekwan, ae Wup egip egip nimisak unun dakon tapmin da ji pulugan depmandak. Anakwan ji yokwi gat ae kimot gat da kision sanybenek dima ekwan.

3 Pinjkop da Moses do gen teban nimgut unun da nin dakon diwarinin aripmi dima wiriritjak, nido but kalipnin da gen teban aripmi dima guramitjak. Mani Pinjkop da iyi dakon Monji yabekban pin yokwi pakpak amin nin dakon giptim yombem abidanek yokwinin wiririkit. Pinjkop da Monji nan paregek yokwi dakon tapmin abigit.

4 Gen teban dakon anpak kilegi nin da egip egipmon tugok tugogisi noman tosok do anek Pinjkop da yan agit. Nin abisok but kalipmon dima ekwaman, nin Telagi Wupmon ekwaman.

⁵ Amin but kalip anpagon ekwan unun but kalip dakon galaktok banjin yolgan, mani amin Telagi Wupmon ekwan unun Telagi Wup dakon galaktok yolgan.

⁶ Amin kinda nandak nandakni but kalipmon yipmandak kan, unun amin kimotjak. Mani nandak nandakni Telagi Wupmon yipmandak kan, unun amin egip egip abidanek but yawot egipjak.

⁷ Amin kinda nandak nandakni but kalipmon yipmandak kan, unun Pinjkop dakon uwalni, nido gen tebani dima guramikdak, ae unuden amin da aripmi dima guramiri.

⁸ Amin morap but kalipmon ekwan unun anpak Pinjkop da galak tosok unun aripmi dima ani.

⁹ Mani ji but kalip anpagon dima ekwan. Pinjkop dakon Wupni asi jikon egisak kan, Telagi Wup da ji dayin pawilakwan ekwan. Kristo dakon Wupni mini amin unun Kristo dakon amin dima.

¹⁰ Yokwi da giptimjikon kimot panalon andaban kimot akdan. Mani Kristo butjikon egisak kan, ji amin kilegi dagawit, ae wupji kalugi ekwan.

¹¹ Pinjkop Yesu Kristo kimoron nan aban pidagit unun dakon Wupni jikon egisak kan, Pinjkop da Wupni da tapmimon giptimji kimot akdan unun egip egip yomdisak.

Nin Telagi Wupmon Pinjkop dakon gwakni agiman

¹² Yando, not kabino, Pinjkop da nin Wup dakon galaktok yolnej do nandisak. But kalip da ji timisok di dima panpulugagit, do unun dakon galaktok dimasi yolni.

¹³ Ji but kalip anpagon egipni kan, si kimotdan. Mani Telagi Wup da tapmimon giptim dakon anpak

yokwi pabin yopni kan, kalugi egipdan.

¹⁴ Nido minat amin morapyo Pinjkop dakon Wup da yoyin pawildak unun Pinjkop dakon gwakni ekwan.

¹⁵ Pinjkop da Wup damgut unun da ji oman amin egek pasol pasol aesi ani do dimasi nandisak. Wupni da ji panpuluganban Pinjkop dakon gwakni daganek Pinjkop do "Aba, Dat" yan iyaman.

¹⁶ Telagi Wup gat ae nin dakon wup gat da "nin Pinjkop dakon gwakni ekwaman" unun do yanjkwok amal.

¹⁷ Nin Pinjkop dakon gwakni ekwaman, do Pinjkop Dat da Kristo do yo tagisi morap im do yan teban tok agit unun nin kisi da timidaman. Nin abisok unun da tepmi pagit unuden gin panen kan, nin unun da tilimnikon unun gat kisi egipdaman.

Don Kwen Kokupmon tilimnikon tagisi egipdaman

¹⁸ Tilimni wagil tagisisi unun don nimdisak, do abisok tepmi paman unun yo moninjisok yanji nandisat.

¹⁹ Nido yo morap Pinjkop da wasagit unun da Pinjkop da gwakni nomansi panjenjen akdisak dakon bisap tepmi noman tanban yan do anjtep an.

²⁰ Yo morap wasagit unun Pinjkop da jobit yomgut. Jobit unun dima timit do nandawit, mani Pinjkop da iyi don panjaluk akdisak unun nandan teban tanjek jomjom ani do anjek jobit yomgut.

²¹ Don, Pinjkop da bisap yipguron yo morap tasik tanjek kimot an unun puluganban ae dima kimagek mik tokdan. Aban Pinjkop dakon gwakni nin gat tilimnikon puluganbi da egipdaman.

²² Nin nandaman, miñat da monji pañalak do tepmi pañ unun da tilak yo morap Piñkop da wasagit tepmi pañ. Anjek kisi morap da iyon iyon yawit da yajakwa wik da abisok bisapmon wisak.

²³ Ae yo unun dagin iyon iyon dima yon. Ninyo kisi iyon iyon yoman. Nin Telagi Wup kili abidagiman, ae yo diwari tagisi don timitdaman yansi nandaman. Mani nin abisok tepmi sigin pañek iyon iyon yañek Piñkop da monji gwayono yañ niyinek giptim kalugi nimdisak bisap unun do nandan teban tañek jomjom aman.

²⁴ Piñkop da nin yokwikon ban timikgit, ae yo morap tagisi an nim do nandisak unun do jomjom aman. Yo kinda abidok do jomjom aman kan, nin nandaman unun yo dima abidaman. Amin kinda yo kinda kili abidagit kan jomjom dima asak.

²⁵ Mani nin yo unun dima abidagiman, do jomjom aman kan, nin butnin yawori tanjakwa jomjom aman.

²⁶ Ae Telagi Wup da tapmimni mini amin nin pañpulugosok. Nin yo nido bisit aneñ unun dima nandaman, ae gen kaga da ni gen nañ yoneñ unun dima nandaman. Mani Telagi Wup da iyon iyon yañek nin pañpulugok do iyi bisit asak.

²⁷ Unun da Piñkop dakon galaktok yolek telagi amin kabini nin pañpulugok do bisit asak. Do Piñkop amin but pindat pindat amin da Wup dakon nandak nandakni kosok.

²⁸ Nin nandaman, Piñkop da yo morap kisikon pi aban unun yo morap da amin morap iyi do but dasi galak tañ iman amin unun da pañpulugok madepsi timikgan. Unun amin Piñkop da galaktokni yolni do anjek yan yomgut.

²⁹ Nido miñat aminyo Piñkop da kalipsigwan “don timitdisat” yan nandan yomgut unun Monji Yesu yombem dagoni do tilak agit. Monji da peni mibiltogi egakwan padik padikni ae saminyo morapmi da egipni do nandagit.

³⁰ Ae amin unun tilak agit ununyo kisi yan yomgut. Ae amin unun yan yomgut unun miñat aminyo kilegi yan yoyigit. Ae amin unun kilegi yan yoyigit unun tilimni yomgut.

Piñkop nin do toktogisi but dasi galak tañ nimisak

³¹ Yan agit do nian yoneñ? Piñkop da nin pañpulugosok, do namin da uwal anjek nin pabin nipjak?

³² Piñkop iyi dakon Monji dima anjuknañek nin morap pañpulugosok do yabekgit. Yan agit do yo morap kisi but galagon da nimdisak.

³³ Piñkop da nin iyi do kili manjigit, do namin da gen pikon nipjak? Piñkop da iyi miñat aminyo kilegi yan niyisak.

³⁴ Namin da nin yokwi dakon kobogi timitneñ do yosak? Unun aripmi dima, nido Yesu Kristo nin do anjek kimakgit, ae unun gin dima, nin do anjek kimoron da pidagit. Ae abisok Piñkop da amin tet do yigek nin pañpulugosok do iyisak.

³⁵ Kristo da nin do but dasi galaktañ nimisak, do yo kinda da nin unun kagagwan nañ aripmi dima pañwasisak. Jigi tepmiyo panen, bo amin da yo yokwi an nimni, bo jap do aneñ, bo imal do wadak wadak aneñ, bo yo yokwisi kinda da nin pañupbal ak do asak, bo emat ninon noman tosak kan, unun yo morap da tagi pañwasini? Unun aripmi dimasi!

³⁶ Piñkop gen papia da unun do yan yosok:

“Nin gak dakon miñat aminyo ekwaman, do bisapmi bisapmi

amin da nin si nindapba kimokgoman.

Ujun da nindaba nin sipsip si dapba kimori yombem da ekwaman.”

³⁷ Mani Kristo da nin do but dasi galaktan nimisak, do unjun yo morap noman tan nimirakwa panpulugajakwan pabij yopmanjgaman.

³⁸ Nak asisi nandan teban tosot, Pinjkop da nin do but dasi galaktan nimisak, ae yo kinda da nin unjun kagagwan nan aripmi dima panwasisak. Kimot, bo egip egip, bo anelo, bo konj, bo yo abisok tonj, bo yo don noman tokdan, bo yo tapmimi tonj mibili mibili,

³⁹ bo yo kwen tonj, bo yo mikgwan tonj, bo yo diwari tan anan kwan unjun yo morap da Pinjkop da nin do but dasi galak tan nimisak unjun kagagwan ban aripmi dima panwasisak. Pinjkop da nin do but dasi galaktan nimisak unjun Amin Taginin Yesu Kristo obakon nolinban koman.

Pol Pinjkop da Israel aminon pi agit unjun do yagit

(Kilapmi 9-11)

9

Pol da Israel amin do bupmi nandan yomgut

¹ Nak Kristo dakon amin, do bamisi yosot. Top dima yosot. Nak gen on yosot unjun Telagi Wup da nandak nandakno si jonjigakwan gen unjun bami yosot yanji nandanjek yosot.

² Nak bisapmi bisapmi bupmi but yokwiyo anek butno madepsi jik toso.

³ Nak Pinjkop da yawi diwat kabino Israel amin yokwikon ban timitjaksi do nandisat. Do nak dakon galaktok unjun yan: Kosit

di yan tonj tam nak da naga jobit timigek Kristo yipman degapbo Israel amin da nak dakon tamo abidanbam.

⁴ Israel amin kabi unjun Pinjkop da gwaknoni yan kili yoyigit. Tilimni kili yolijnban bisap morapmi kawit, ae Pinjkop da sanbek sanbek unjun gat anek gen tebani yomgut. Ae gawak imni dakon mibili yoyinjek yan teban tokni yomgut.

⁵ Unjun dakon babikni mibiltogi unjun man madepni tonj da egipgwit. Ae unjun kabikon da Kristo amin dagagit. Kristo unjun Pinjropsi, yo morap dakon busunji egisak, do bisapmi bisapmi mani anjkiinj kimotnenj. Unjun asi.

Pinjkop da Israel aminon pi agit Pol da unjun do yagit

⁶ Do Pinjkop da Israel amin do yan teban tok agit unjun jonjigakwan bami tonj dima agit yan tagi yonen? Unjun dima, nido Israel aminon da altanji unjun kisi morap Israel amin bamisi dima.

⁷ Ae Abrahamon da altanji amin morap kisi da Abraham dakon gwaknisi yan tagi dima yonen. Pinjkop da kalip yan yagit: “Aisak kalonon dagin babikgo noman tokdan.”

⁸ Unjun gen dakon mibili unjun yan. Amin da monji panalan unjuden alton amin morap kisi da Pinjkop dakon gwakni dima. Monji morap yan teban tok kosiron da altanji unjun dagin Abraham dakon babikni.

⁹ Nido Pinjkop da yan teban tok yan agit:

“Bisap yipgumon tobil abinapbo Sara da monji wili anjalakdisak.”

¹⁰ Ae unjun gin dima, babiknin Aisak da Rebeka panjek monji yayat panjalagit.

¹¹ Mani Pinjkop anpakni yolek galaktoknikon amin manjisak.

Yayat bamot dima altanek anjak tagi bo ae yokwi dima anjakwal

¹² Pinjkop da Rebeka yan iyigit:

“Monji mibiltok altosak unun da padige dakon oman amini egipdisak.”

¹³ Pinjkop gen papia da unun do yan yosok:

“Padige Jekop do but dasi galaktan ingum, mani peni Iso do dima galaktan ingum.”

¹⁴ Do nian yonej? Pinjkop kokwin kilegi dima asak? Dimasi!

¹⁵ Nido Pinjkop da Moses yan iyigit:

“Nak amin kinds do bupmi nandan im do nandaken kan, bupmi nandan imdisat.

Ae amin kinds anjapulugok do nandaken kan anjapulugokdisat.”

¹⁶ Yanjo, Pinjkop amin manjit do nandisak kan, amin dakon galaktok bo amin dakon teban tebanon da dima manjisak, unun bupmini do anek manjisak.

¹⁷ Telagi papiakon Isip dakon kila amin madep Pero Pinjkop da yan iyigit:

“Nak da jigi madepsi gabo miktimi miktimi minjat aminyo da tapmimno kanek man madep namni yan do anek nak da kila amin madep man gangum.”

¹⁸ Yanjo, nin nandaman, Pinjkop da amin kinds do bupmi nandan im do nandisak kan, bupmi nandan imdisak. Ae amin kinds aban but teban asak do nandisak kan, galaktokni yolek aban but teban asak.

¹⁹ Mani jikon da kinds da yan nayikdisak, “Pinjkop da yan asak kan, nido nin gulusunin ton yan niyisak? Namn da Pinjkop da yo ak do nandisak unun yapmanek iyi da galaktogon yo kinds asak?”

²⁰ Gak yan dimasi yoki. Gak amin gin, do Pinjkop da yo asak unun do “Dima agagi asal” yan nido yosol?

“Amin iyi wasagit da wasagit amin ‘Nido nak yan wasagit?’ yan tagi dima iyigi.”

²¹ Miktim kwoba wasok amin da mikgakak timi kinds abidanek kwoba tagisi kinds pi tagisi do wasanek, kwoba kinds pi isali di ak do wasosak kan, unun dima agagi asak yan tagi nandanen?

²² Pinjkop da yan gin asak. Unun butjapni ae tapmimni amin kisi da koni do nandisak, mani japmi nandan yomisak amin tasik toni do parekbi unun jomjom anek tepmi dima panjasak asak.

²³ Yan asak, nido amin bupmi nandan yomisak unun da tilimni dakon yo tagisi morap unun dakon mibili nandan do nandisak. Unun amin tilimnikon egipni do kili manjigat.

²⁴ Unun nin mani. Unun da nin Juda amin ae Amin Nwakjwari Kabi da kabikon ban manjin nigut.

²⁵ Kombi amin Osea da papia mandagiron Pinjkop da Amin Nwakjwari Kabi do yan yagit:

“Minjat aminyo unun kalip nak dakon amin kabi dima egipgwit, unun abisok nak dakon amin kabino yan yoyiken.

Ae but dasi dima galaktan yomgum amin, unun abisok but dasi galaktan yobej.”

²⁶ Ae kinds yan yagit:

“Ji nak dakon amin kabi dima yan yoyigim tamokon unudon gin ‘Ji Pinjkop egip egip teban egisak unun dakon monji gwayoni yan yoyikdisat.”

²⁷ Aisaia Israel amin do nandanek yan tidanek gen yan yagit:

“Israel minjat aminyo tap kidipminjon niman ton yombem morapmisi iren tokdan, mani Amin Tagi

da kalonjisor di banjin yokwikon ban timitdisak.

²⁸ Nido Amin Tagi da minjat amin morap gen pikon yopmanek kobogi yokwisi tepmisi yomdisak.”

²⁹ On yo noman tokdan unun do Aisaia da kalip yan yagit:

“Amin Tagi Tapmim Ami da nin dakon amin kabi kalonjisor di dima yopban egipgwit tam, nin Sodom ae Gomora kokup da tasik tagimal yan gin tasik tagiman.”

Israel amin nandan gadat bami dima awit

³⁰ Do nian yonej? Yan yonej; Amin Nwaknware Kabi Pinjop da dabilon kilegi egip do pi teban dima awit. Unun nandan gadat anek kilek tawit.

³¹ Mani Israel amin Moses dakon gen teban yolek minjat amin kilegi egip do pi tebaisi awit, mani dima kilek tawit,

³² nido nandan gadat kosiron da amin kilegi egip do dima nandawit. Unun iyi da teban tebanon da kilegi man pak do nandawit. Unun Yesu dima nandan gadat imgwit, do tip kinda da yan kosiron tanakwan kandapni tidanek man pakgwit.

³³ Pinjop gen papia da unun do yan yosok:

“Nandani. Nak da tip kinda Saion kokup papmon amin kesal dapni do yipmandat.

Mani nandan gadat imni amin mayaktok dima pakdan.”

10

Israel amin Pinjop dakon anpak dima nandan

¹ Not kabi, Pinjop da Israel amin yokwikon ban timitjak dosi nandanek bisit iyisat.

² Nak Israel amin dakon mibilni nandisat, unun Pinjop dakon galaktok yol do pi tebaisi an, mani

Pinjop dakon galaktok pakyansi dima nandanek an.

³ Unun nian anapno Pinjop da kilegi man nimjak unun dima nandanek iyi da teban tebanon da amin kilegi dagok do pi tebaisi an. Yan anek Pinjop yipba unun da panjilek aban amin kilegi dima dagon.

⁴ Nin nandaman, Kristo da pi aban gen teban yo isali agit, do minjat amin morap Kristo nandan gadat iman unun Pinjop da dabilon amin kilegi dagon.

⁵ Moses da minjat aminyo gen teban yolek ni anpak ban anakwa Pinjop da amin kilegi yan yoyisak unun do yan mandagit:

“Amin kinda gen teban morap kisi guramikdak unun kalugi egipjak.”

⁶ Mani amin kinda nandan gadat anakwan Pinjop da unun do amin kilegi yan iyisak unun amin da yan yosok, “Ji disi butjikon da ‘Namin da Kwen Kokup wigisak?’ yan dima yoni. Gen unun yoni unun da Kristo miktimon abik do nandan yan asak.

⁷ Ae ji

‘Namin da kimakbi tamokon pigisak’

yan dima yoni. Gen unun yoni unun da Kristo kimakbi tamokon nan awik do nandan yan asak.”

⁸ Mani nian yonej? Nin Pinjop dakon gen yolek yan yonej:

“Pinjop dakon gen unun ji da kapmatjok tosok.

Unun gen kagasikon ae butjikon tosok.”

Gen unun nandan gadat dakon gen nin da yan tentenjak aman unun.

⁹ Nin yan yoman. Gak yan kwok anek gen kagagokon da “Yesu unun Amin Tagi” yan yoki, ae butgokon da “Pinjop da Yesu kimoron nan aban pidagit” yan nandan gadasal kan, Pinjop da gak yokwikon nan abidokdisak.

10 Nin butninon da nandan gadat ano Pinjkop da nin minjat aminyo kilegi yanj niyisak, ae nandan gadatnin gen kagakon da yanjkwok ano Pinjkop da nin yokwikon ban timikdak.

11 Pinjkop dakon gen da unjun do yanj yosok:

“Amin morap Pinjkop nandan gadan iman unjun mayaktok dima pakdan.”

12 Juda amin gat ae Amin Nwakanwari Kabi gat unjun kisi Pinjkop da dabilon arip gin. Amin Tagi unjun amin morap kisi dakon Amin Tagini. Unjun da amin morap panpulugosak do bisit iyan unjun madepsi gisamikdak.

13 Do

“minjat amin morap Amin Tagi dakon man yanjek panpulugosak do bisit iyan unjun yokwikon ban timitdisak.”

14 Mani minjat aminyo dima nandan gadan imni kan, nianjon da bisit iyanba panpulugosak? Ae gen bini do dima nandani kan, nianjon da nandan gadan imni? Ae amin kinda da Pinjkop gen dima yoyisak kan, nianjon da gen bini nandani? Unjun aripmi dima nandani.

15 Ae amin dima yabetni kan, Pinjkop gen aripmi dima yanj tentenokdan. Pinjkop gen da yanj yosok:

“Gen bin tagisi panaban amin dakon abapni unjun yo madepsi!”

Israel amin Gen Bin Tagisi dima abidawit

16 Mani Israel amin kisi da Gen Bin Tagisi dima abidawit. Aisaia da yanj yagit:

“Amin Tagi, gen yanj tentenoman namn da nandan gadasak?”

17 Yanjo, nin nandaman, amin da Kristo dakon gen yanj tentenanba

nandano unjun da nandan gadat panalon asak.

18 Mani nak gen kinda dayikdisat unjun yanj. Israel amin Gen Bin Tagisi unjun nandawit bo dima? Unjun nandawit. Pinjkop gen papia da yanj yosok:

“Minjat amin morapyo miktimi miktimi ekwan da tekni kili nandawit.

Geni miktim diwarikon da diwarikon kili kigit.”

19 Ae gen kinda gat dayikdisat unjun yanj. Israel amin da gen unjun dakon mibili nandaba pisagit bo dima? Unjun nandaba pisagit. Mibiltok Pinjkop da Moses dakon gen kagakon da Israel amin gen yoyigit unjun do nandanen. Gen yanj yagit:

“Nak da amin kabi kinda man bini mini ae nandak nandakniyo tagi dima unjun timikgo nak nandan gadan naba ji da unjun do nandaba yokwi tok anek butjap nandakdan.”

20 Ae Aisaia da gen tebaisi yanj yagit:

“Amin kabi kinda nak wisik do pi dima awit unjun da nak kili analon awit.

Ae nak do dima yanjek egipgwit amin nak da naga nan yoliko kili nandawit.”

21 Mani Aisaia da Israel amin do nandanek yanj yagit:

“Nak gildat kinda kalon gen kirijit anek but tobil ak do dima nandan amin unjun nagon opni do kisitno dedan egisat.”

11

Pinjkop da Israel amin diwari do nandan yawot agit

1 Do nak yanj dayikdisat, Pinjkop da minjat amin kabini manji yomgut? Unjun dimasi! Nak naga Israel amin kinda. Nak

Abraham dakon babi, ae Benjamin da kabikon nani kindā.

² Piŋkop da miŋat aminyo kalip iyi do manjigŋit uŋun manji dima yomgut. Ji Piŋkop da papiakon Elaija do gen mandabi uŋun dima nandanŋ bo? Elaija Israel amin do gen yanŋ yomiŋek Piŋkop yanŋ iyigŋit:

³ “Amin Tagi, gak dakon kombi amingo kili dapba kimakgwit, ae gak dakon altago tuwilgwit.

Abisok nak kalonŋ dagin egapbo nakyo kisi nikba kimotdisat.”

⁴ Mani Piŋkop da kobogŋi ni gen nanŋ iyigŋit? Yanŋ iyigŋit:

“Nak dakon amin kabino 7 tausen da ekwanŋ, uŋun amin kokup kidat Bal uŋun do gawat gawat dima awit.”

⁵ Uŋudenŋ gin abisokyo kisi Piŋkop da Juda amin kabisok kindā nandanŋ yawot anŋ yomiŋek iyi do kili manjigŋit.

⁶ Uŋun pi kindā awit do anek dima manjigŋit, uŋun nandanŋ yawok yomiŋek isalsi manjigŋit. Uŋun pi kindā anakwa manjigŋit tam, uŋun da nandanŋ yawotsi dima asak.

⁷ Yanŋdo, nianŋ yoneŋ? Israel amin Piŋkop da dabilon kilek tok do pi tebasi awit, mani dima kilek tawit. Piŋkop da amin diwari banŋin manjŋban uŋun dagin kilek tawit. Anakwan diwari Piŋkop da but yomani sopmanŋ yomgut.

⁸ Piŋkop gen papia da uŋun do yanŋ yosok:

“Piŋkop da nandak nandakni paŋupbal aban upbal tawit, ae dabili sopban yo dima pindari awit, ae mirakni sopban yo dima nandawit.

Piŋkop da yanŋ agit da abisok yanŋ gin egi ananŋ obanŋ.”

⁹ Kalip Dewit da uŋun do yanŋ yagŋit:

“Uŋun jap noknok anek kisik kisik anŋ, mani gak da yokwi awit dakon kobogŋi do paron yopbi yokwalni, ae gapmakon moni, ae kosiron tipmon kandapni tidoni dosi nandisat.

¹⁰ Ae dabilni abi pilin tanakwa yo dima pindatni, ae jigŋi morapmi imek yomiŋaki manji gironŋitni, anek yanŋ gin egi wigŋini dosi nandisat.”

Piŋkop da Amin Nwaktŋwari Kabi yokwikon banŋ timikgŋit

¹¹ Yanŋdo, nak yanŋ dayikdisat. Israel amin yokwikon manjek wagil tasik tanŋ yanŋ nandanŋ? Uŋun dimasi! Uŋun Piŋkop manji imgwit, anakwa Piŋkop da Amin Nwaktŋwari Kabi yokwikon banŋ timikgŋit. Israel amin da uŋun kanek ninon yanŋi asak tam tagisi yanŋ nandanŋ yomni do anek Piŋkop da uŋun agit.

¹² Israel amin da Piŋkop manji imgwit bisapmon Piŋkop da miktim amin morap kisi paŋpuluganek yo tagisi morapmi anyomgut. Ae Israel amin Piŋkop dakon anpak yipmanŋ dekgwit bisapmon Piŋkop Amin Nwaktŋwari Kabi do yo tagisi anyomgut. Yanŋ agit do yanŋi nandanenŋ, Israel amin Piŋkopmon ae tobil apni bisapmon, mibiltok agit uŋun si yapmanek miktim amin morap kisi do yo wagil tagisisi morapmi anyomdisak.

¹³ Amin Nwaktŋwari Kabi, nak abisok ji do gen on dayikdisat. Piŋkop da nak jikon yabekbi pi abenŋ do yanŋ namgut. Nak pi uŋun asat uŋun do tagisi nandisat,

¹⁴ nido nak uŋun pi anapbo, Piŋkop da jikon yo tagisi anŋ daminakwan, Israel amin dabinoni da uŋun kanek, ninon yanŋ gin asak tam tagisi yanŋ nandani do nandisat. Yanŋ nandanakwa Piŋkop

da diwari yokwikon ban timitjak kan tagisi yan nandisat.

¹⁵ Pinjkop da Israel amin yopman dekgit bisapmon minat aminyo miktimi miktimi ekwan unun timikban iyi gat but kalon awit. Yan agit do Israel amin yokwikon ban timitjak kan, nin nandaman, unun kili kimakgwit ban egip egip ae yomisak yan asak.

¹⁶ Amin da wit mibiltok pan unun ban diwari timigek bret wasanjek Pinjkop do paret an. Yan aba bret diwari kisi telagi gin an mudon. Ae kindap dakon geli unun telagi kan, kiliyi yo kisi telagi gin.

¹⁷ Nak tilak gen kinda dayikdisat. Olip kindap amin da kwaokbi dakon kiliyi unun Israel amin dakon tilak asak. Unun kiliyi diwari Pinjkop da pañsanik maban kiwit. Ae Amin Nwakjwari Kabi ji olip kindap iyi kwokwo dakon kiliyi yombem, ji pañabin olip kindap tagisi amin da kwaokbikon sanbegit da gelikon pakbi iligek kiliyi diwari gat tagisi ton.

¹⁸ Mani ji disi do nin kiliyi diwari yapmanek kiliyi tagisi yan dima nandani. Ji da geli do pakbi dima iman, geli da pakbi damisak, do ji disi do dima nandaba wigisak.

¹⁹ Mani ji da yan yokdan, "Nin da kindap obikon sanbenen do anek kiliyi unun Pinjkop da pañsanikgit."

²⁰ Unun asi, Pinjkop da yan agit. Mani Israel amin Kristo dima nandan gadan imgwit, unun do anek pañsanikgit. Ae ji nandan gadan iman do kindapmon sanbewit da ekwan. Do ji disi do nandaba dima wigisak. Ji si pasolni.

²¹ Nido Pinjkop da kindap unun iyi dakon kiliyi unun pañsanikgit, do ji disi do nandaba wigisak kan, jiyo kisi pañsanitdisak.

²² Ji pakyansi nandani. Pinjkop da amin do anpak yawori anjomisak, mani yokwi aba japmi nandan

yomisak. Amin morap anpakni yopman dekgwit unun yo yokwisi anjomgut, mani ji anpakni tagisi unun do nandan teban tanek sigin atni kan, anpak yawori andamdisak. Mani ji yanon dima atni kan, jiyo kisi pañsanitdisak.

²³ Ae Israel amin kalip pañsanikgit unun nandan gadat ani kan, kindap obikon aeni sanbekdisak. Nido Pinjkop iyi aeni sanbesak dakon tapmim tan imisak.

²⁴ Disi nandan, Amin Nwakjwari Kabi ji kalip olip kindap iyi kwokwo dakon kiliyi yombem da yan egipgwit. Unudon ban Pinjkop da ji pañsanik olip kindap amin da kwaokbikon sanbegit. Kindap iyi yan dima kwon, mani Pinjkop da yan agit. Do kiliyi unun pañsanikgit unun iyi da obikonsi tagapmisi sanbekdisak.

Pinjkop amin morap do bupmini yolik do nandisak

²⁵ Not kabi, nak ji da gen pasili kinda tosoq unun dakon mibili nandaba pisosak do nandisat. Yan kan disi do dima nandaba wigisak. Gen pasili unun yan: Israel amin diwari Pinjkop da but yomani sopgut unun yan egi wigakwa Amin Nwakjwari Kabi nian da iyikon apni do tilak yipgut unun da aripmon iyikon apdan.

²⁶ Ae don Pinjkop da Israel amin morap kisi yokwikon ban timitdisak. Unun do Pinjkop gen papia da yan yosok:

"Yokwikon Ban Timit Timit Amin unun Saion kokup papmon da apdisak.

Abinek Jekop dakon amin kabikon altanek Pinjkop gen pabin yop anpakni wiririkban kin mudokdan.

²⁷ Anek yokwini wiririk yom do nak unun gat sanbek sanbek kinda aben."

²⁸ Israel amin Yesu dakon Gen Bin Tagisi unjun do manji imgwit, do Pinjkop dakon uwalni dagawit. Yanj anjek ji Amin Nwaktjwari Kabi panpulugawit. Mani Pinjkop da kalipsigwan Israel amin iyi dakon minjat amin kabi egipni do kili manjigit, ae babikni do sigin nandan yominjek but dasi galaktan yomisak.

²⁹ Nido Pinjkop da amin yan yomisak unjun nandak nandakni kulabik dima asak, ae but galak do yo yomisak unjun aripmi dima gwayesak.

³⁰ Amin Nwaktjwari Kabi ji kalip Pinjkop dakon gen pabinj yopgwit. Mani abisok Israel amin Pinjkop dakon gen dima guramikganj. Yanj do anjek ji bupmini abidawit.

³¹ Unjudenjin gin abisok Israel amin da Pinjkop gen dima guramikganj. Mani ji da bupmini abidawit, do Israel amin yo kisi tagi abidoni.

³² Pinjkop da minjat amin morap kisi bupmini yolik do nandagit, do yum pindagakwan amin kisi geni kiringijek dam tebanon egipgwit.

Pinjkop man madep iminj kimotnen

³³ Mao! Pinjkop dakon anpakni tagisi, ae nandan kokwini, ae nandak nandakni unjun wagil ilarisi. Gen kokwin pi agakni amin da mibili aripmi dima wisinj kokogi, ae amin da pi agakni aripmi dima nandan pisogi.

³⁴ Unjun do Pinjkop gen papiakon gen yanj tosok:

“Namin da Amin Tagi dakon butni kagit?”

Ae namin da anpuluganek nandak nandakni ingut?”

³⁵ “Namin da mibiltok Pinjkop do yo imgut do kobogi do Pinjkop da yoni tamoni pantobil injjak?”

³⁶ Pinjkop da iyi yo morap wasagit, ae unjun da yanjakwan tamonikon ton. Ae yo morap da mani anjenokgonj. Dagok dagogi mini tilimni tanj anjan kikkisak teban. Unjun asi.

Kristo nandan gadan iman amin da ni anpak ban ani unjun do Pol da yagit

(Kilapmi 12.1-15.13)

12

Nin giptimnin nanj Pinjkop do paret anj imnenj

¹ Yanjo, not kabino, nak Pinjkop dakon bupmini madepsi unjun do nandanej gen tebai yanj dayisat. Ji kalugi sigin egek giptimji nanj Pinjkop do paret anj imni. Yanj anjek telagi egek anpak Pinjkop da galak tosok unjun banj anjek egipni. Ji yanj ani kanj, Pinjkop bamisi gawak imdanj.

² Ji miktim amin da tilagon dima egipni. Ji yum kanjakwa Pinjkop da nandak nandakji panjaluk aban anpakji kisi kalugisak. Yanj ani kanj, Pinjkop dakon galaktokni tagi nandaba pisokdisak. Anjek anpak tagisi gat, ae anpak Pinjkop da si galak tosok gat, ae anpak gwaljigi minisi unjun tagi nandaba pisokdisak.

Pinjkop da pi kokwinik nimisak unjun tagisi anenj

³ Pinjkop da nak do anpak tagisi anj naminej pi namgut, do ji kalonj kalonj yanj dayisat. Ji disi do dima nandaba wigisak. Pinjkop da nandan gadat damisak unjun da aripmon anpakji kokwinijek disi do “nin nianjen amin?” yanj do nandani.

⁴ Nin nandamanj, giptimnin kalonji mani diwatni morapmi, ae pini kalonji dima anj.

⁵ Yanjin, nin minat aminyo morapmi mani nin Kristokon giptim kalonji agimanj. Ae nin kisi giptim kalonji dakon diwatni da ekwamanj.

⁶ Pinjop da nandanj yawotni do anjek but galak do pi njwakjwat njwakjwat nimgut. Do amin kinda kombi gen yosak do pi imgut kanj, nandanj gadatni tanj imisak unjun da aripmon kombi gen yosak.

⁷ Amin kinda panjmuwukbi panj pulugosak do pi imgut kanj, tagisi panj pulugosak. Ae amin kinda yoyinjdet pi imgut kanj, yoyinjdet pi anj kimotjak.

⁸ Ae amin kinda amin but panjteban ak pi imgut kanj, amin but panjteban ak pi unjun anj kimotjak. Ae amin kinda wadak wadak amin panj pulugosak do pi imgut kanj, yo morapmi yomjak. Ae amin kinda kila amin pi imgut kanj, kila amin pi unjun do tapmimni kisi paregek asak. Ae amin kinda amin do bupmi nandanjek panj pulugok pi imgut kanj, kisik kisigon da panj pulugosak.

Nin amin do but dasi galak tanj yomnerj

⁹ Ji amin do but dasi galak tanj yominj kimotni, topmon da dima ani. Ji anjak yokwi do nandaba yokwisi asak. Anjek anjak tagi banj pabidanj kimotni.

¹⁰ Ji disi dakon notji do but dasi galaktanj yomanj unjuderj gin Pinjop dakon minjat aminyo do but dasi galak tanj yomni. Anjek disi do nandaba nianj wigisak unjun si yapmanjek notji do madepsi nandaba wukwan yominj yominj ani.

¹¹ Ji kurak togij mini pisi anj kimotni. Butjikon Telagij Wup da kindap da yanj sonjek panjtagap aban Amin Tagij dakon pi anj kimotni.

¹² Ji nandanj teban tanjek Amin Tagij da yo tagisi anj damjak do

jomjom anj, do kisik kisik anjek egipni. Ae jigij noman tanj daba kanj, butji yaworij tanjakwa tebaisi atni. Bisapmi bisapmi bisit anj kimotni.

¹³ Pinjop dakon minjat aminyo yo do wadak wadak aba kanj panj pulugoni. Ae amin kokup njwakjwarikon da apba kilani anjek panj pulugoni.

¹⁴ Amin da yokwi anjdamni kanj, Pinjop da yo tagisi anjomjak do bisit iyini. Panjupbal asak do bisit dima iyini.

¹⁵ Ji kisik kisik anj amin gat kisik kisik ani, ae kunam takganj amin gat kunam tatni.

¹⁶ Ji kalonj kalonj but kalonjon da egipni. Disi do nandaba dima wigisak. Anjek amin pinjbi ekwanj gat egip do dima kurak toni. Ji man pawigik dima ani.

¹⁷ Amin da yokwi anj daba kanj, kobogij do yokwi dima anj yomni. Minjat aminyo da dabilon ji anjak tagisi bangin anjakwa dandani.

¹⁸ Ji gat but kalonj egip do nandanj kanj, amin morap kisi gat but kalonjon da egip do pi madepsi ani.

¹⁹ Not kabino, amin da yokwi anj damni kanj, yokwi kobogij dima anj yomni. Pinjop da butjap nandanj yomjak do bikbik imni. Nido Pinjop gen papiakon Amin Tagij da yanj yosok:

“Kobogij yomyom unjun nak dakon pi.

Yo yokwi awit dakon kobogij nak da naga yomdisat.”

²⁰ Do ji kobogij dimasi yomni. Pinjop gen papia da yanj yosok:

“Uwalgo jap do aban kanj, jap ibi.

Ae pakbi do aban kanj, pakbi ibi.

Yanj abi kanj, anjak yokwini do nandanjek mayagij pakdisak.”

21 Ji yum kanakwa yokwi da dima pabin depjak. Anpak tagisi ban anek yokwi pabin yopni.

13

Nin gapman da yongamgwan egipney

¹ Amin morap nin gapman dakon pi amin da yongamgwan egipney, nido gapman kinda iyi dima noman tagit. Kisi morap Pin kop da panalon agit.

² Yan do, amin kinda gapman dakon pi amin dakon gen pabin yopmandak kan, unun amin Pin kop da amin manjinek pikon yopgut unun ban kwen wigik an yomisak. Yan ani amin kwen wigik awit dakon kobogi do yo yokwisi timitdan.

³ Nandani, gapman dakon pi amin unun amin kilegi ekwan unun panpasol ak do dima ekwan. Unun amin anpak yokwi an unun panpasol ak do ekwan. Do ji gapman do pasol pasol dima ak do nandan kan, anpak tagisi banjin anakwa gapman da manji pawigisak.

⁴ Gapman unun Pin kop dakon oman amin. Unun ji panpuluganba tagisi egipni do ekwan. Mani ji yokwi ani kan, sisi pasolni, nido emat agak siba isal dima abidon. Unun da amin yokwi aba Pin kop da japmi nandanek kobogi yom do nandisak amin unun kobogi yom do ekwan.

⁵ Yan do, nin gapman da kobogi yokwi annimdisak unun do pasalek geni guramitney. Ae unun gin dima, butningwan da sun kinda dima anek kilegisi ekwaman yansi nandaney do anek geni guramitney.

⁶ Mibili yan do ji gapman do takis yoman, nido gapman dakon pi amin unun Pin kop dakon oman

amini ekwan, ae unun toktogisi pini ankimokgon.

⁷ Aminon goman morap agil unun sopbi. Takis mibili mibili yopyopmi unun yopni. Ae kila amin mibili mibili morap do gawak yominek man madep yomni.

Nin amin morap do but dasi galak tan yomney

⁸ Jikon gomanji kinda di tan daban. Gomanji kaloni kindagin tagit da tosok unun ji da aripmi dima sopsopmi. Goman unun amin do but dasi galak tan yomni. Nido amin kinda amin do but dasi galak tan yomisak unun gen teban yol kimokdok.

⁹ Gen teban da yan yosok:

“Yumabi dima ani.

Amin dima dapba kimotni.

Kabo dima noni.

Ae pindak galaktok dima ani.”

On gen teban gat ae gen teban diwari ton unun gen teban kaloni kinda dagin kisi timikdak. Gen teban unun yan:

“Gaga do but dasi nian galak tosol, unuden gin amin do but dasi galak tan yobi.”

¹⁰ Amin kinda amin do but dasi galak tan yomisak unun amin amin do anpak yokwi dima anyomisak. Yan do, amin kinda amin do but dasi galak tan yomisak unun gen teban yol kimokdok.

Nin anpak kilegisi ban aney

¹¹ Ji yan anek egipni, nido on bisap ekwaman unun disi nandan. Abisok unun dipminon da pidot pidot bisap, nido Pin kop da nin abin timitdisak dakon bisap kili unun kwan tosok. Kalip Yesu nandan gadan inguman bisapmon unun bisap dubagikon tagit, mani abisok kili kapmat tosok.

¹² Pilin kili ununjok mudokdisak, anakwan wisa yo kisi kili ununjok dagokdisak. Yan do, nin pilin tuk

dakon anpak yokwi morap yop-manek tenjen dakon yo ban pasik yan panen.

¹³ Nin amin da gildaron akwan unuden anpak kilegisi ban anek egipnen. Nin jap pakbiyo madep anek pakbi teban nanek but upbal anek dima egipnen. Ae yumabi anpak mibili mibili gat, ae anpak injani mibili mibili gat dima anen. Ae gen emat gat, ae pindak galaktok gat dima anen.

¹⁴ Ji Amin Tagi Yesu Kristo imal nan yan pani. Ae but kalip dakon galaktok yol do nandak nandak dima ani.

14

Nin amin dakon anpak kokwin dima anen

¹ Amin kinda nandan gadat asak, mani nandan gadatni dima teban tagit kan, unuden amin kokwin dima anek but dasi abidoni. Mani unun gat anpak diwar agagi bo dima agagi unun do ji gen emat dima ani.

² Amin kinda unun nandan gadatni tebai, do jap morap kisi tagi nosok. Mani amin kinda unun nandan gadatni tebai dima, do bit kilapyo dima nosok.

³ Do jap morap kisi tagi nosok amin unun bit kilapyo dima nosok amin do nandaba yokwi tok dima asak. Ae bit kilapyo dima nosok amin da jap morap kisi nosok amin do yokwi asak yan dima nandisak. Nido Pin kop da unun aminyo kisi kili abidagit.

⁴ Gak namn da amin kinda dakon oman amini dakon anpakni kokwin asal? Pi tagi asak bo ae yokwi asak, unun amin tagini dagin yogogi. Mani unun tebai tagi atjak, nido Amin Tagini da iyi anteban anjakwan tebaisi atjak.

⁵ Amin kinda gildat kinda do unun gildat telagisi yan nandane unun gildat da gildat diwari yapmanjak yan nandisak. Ae amin kinda da gildat morap kisi arip gin yan nandisak. Amin kalon kalon unun butnikon da ni nandak nandak nan abidosok unun tebai abidane atjak.

⁶ Amin kinda gildat kinda nan tilak anek unun gildaron Pin kop gawak imisak kan, unun Amin Tagi do nandane asak. Ae jap morap kisi nosok amin, unun Amin Tagi do nandane nosok, nido Pin kop ya yan iyinek nosok. Ae bit kilapyo dima nosok amin, unun Amin Tagi do nandane Pin kop ya yan iyinek nosok.

⁷ Nandani. Ninon amin kinda iyi dogin dima egisak, ae kimot ak do iyi dogin dima kimokdok.

⁸ Nin kalugi ekwaman kan, Amin Tagi man madep im do ekwaman. Ae nin kimotnen kan, Amin Tagi man madep im do kimotdaman. Do kalugi egipnen bo kimotnen, nin Amin Tagi dakon gin.

⁹ Kristo unun amin kimakbi ae kalugi ekwan unun kisi dakon Amin Tagini egip do anek kimakgit da ae pidagit.

¹⁰ Do gak nido notgo dakon anpak kokwin asal? Ae nido nandaba yokwi tok an imisal? Nandani. Nin kisi morap Pin kop da gen pikon atdaman.

¹¹ Unun do Pin kop gen papia da yan yosok:

“Nak Amin Tagi da bamisisi yosot, amin kisi morap da njwakben anjamdan.

Anek kisi morap da nak do Pin kop bamisi yan yokdan.”

¹² Do nin kisi kalon kalon anpak morap agiman dakon mibili Pin kop iyikdaman.

13:13: Lk 21.34; Ep 5.18

13:14: Ep 5.11

14:1: Ro 15.7

14:2: WW 9.3-4

14:3: Kol 2.16

14:4: Mt 7.1; Jem 4.11-12

14:5: Gal 4.10-11

14:8: Gal 2.20

14:10: 2Ko 5.10

14:11: Ais

45.23; Pil 2.10-11

Nin notnin yokwikon moni do pi dima aneņ

¹³ Yaņdo, nin notnin dakon anpak kokwin dima an an aneņ. Nin nandak nandak tagisi ban panjek notnin kinda yokwikon mosak dakon pi dimasi aneņ.

¹⁴ Amin Tagi Yesu da nandak nandakno aban pisanjakwan yaņsi nandako pisosok, jap kinda nono Piņkop da nandaban yokwi tosak uņun dima tosak. Mani amin kinda jap kinda dima noknogi yaņ nandisak kaņ, dimasi nosak, nido jap uņun do iyi dima noknogi yaņ nandisak.

¹⁵ Notgo da jap kinda dima noknogi yaņ nandisak, uņun gak da naņek butni anupbal asal kaņ, gak notgo do but dasi dima galak taņ imisal. Kristo uņun notgo do kimakgit, do japmon da butni dima anupbal abi.

¹⁶ Gak anpak kinda do tagisi agagi yaņ nandisak kaņ, kaņ kimokgi. Uņun anpak do anek notgo anupbal abi amin da anpak uņun do anpak yokwi yaņ di yaņbam.

¹⁷ Nandani, Piņkop dakon Amin Kila Agakni uņun jap pakbiyokon dima tosak. Amin Kila Agakni uņun anpak kilegi, ae but yawot, ae Telagi Wup da kisik kisik paņalon animisak uņudon tosak.

¹⁸ Amin kinda uņun anpak yolek Kristo dakon pi asak, uņun Piņkop da kaņban tagisi anakwan amin da nandaba wukwan imdaņ.

¹⁹ Yaņdo, nin anpak but kalon paņalon asak, ae anpak notnin tagi paņteban agagi uņun ban yolek an kimotneņ.

²⁰ Jap dogin anek Piņkop da aminon pi tagisi asak uņun dima anupbal ani. Jap morap kisi noknogi gin, mani gak da jap kinda nanaki uņun do anek notgo dakon

nandaņ gadatni witdal kisak kaņ, gak yokwi asal.

²¹ Gak bit kilapyo bo wain noki, bo ae yo diwari gat anapbo notno mosak yaņ nandisak kaņ, uņun anpak dima abi.

²² Nandaņ gadat anek uņun yo morap do niaņ nandisak uņun Piņkop gat jil dakon yo. Amin kinda yo kinda do tagisi nandaņek burikon da nak yokwi dima asak yaņ nandisak amin kisik kisik tagi asak.

²³ Mani amin kinda but bamot anek jap kinda nosak kaņ, uņun gulusuņ asak, nido nandaņ gadaron da dima nosok. Nandaņ gadatni-non da anpak morap amin da dima agagi yaņ nandaņek aman, uņun yokwi aman.

15

Nin Kristo yol kimotneņ

¹ Nandaņ gadatni tebai amin nin da nandaņ gadatni dima teban taņbi amin paņpulugoneņ. Nin nin do gin nandaņek kisik kisik pak do dima nandanen.

² Nin notnin paņpulugono kisik kisik panjek nandaņ gadatni teban toni do pi aneņ.

³ Nido Kristo yo kisi iyi kisik kisik pak do dima nandagit. Piņkop gen papia da uņun do yaņ yosok:

“Piņkop, gak do yaņba yokwi tok awit uņun gen da nak yo kisi abidosok.”

⁴ Gen morap kalip Piņkop gen papiakon mandabi uņun da nin niyiņdetjak do mandawit. Gen uņun da butnin paņteban anakwan tebaisi agek Piņkop da abin timitjak uņun do jomjom anek egipneņ.

⁵ Piņkop da nin dima alek toneņ do tapmim niminek butnin paņteban asak. Uņun da ji paņpuluganban Yesu Kristo yol kimagek but kalonji egipni dosi nandisat.

⁶ Anej ji Amin Taginin Yesu Kristo dakon Pinjopni ae Datni unun but kalonj ae gen kalonjon da mani anjksini do nandanjek bisit asat.

Kristo da Juda amin gat ae Amin Nwaktjwari Kabi gat kisi panpulugagit

⁷ Kristo da but dasi nandanjek ji timikgit, do jiyo yan gin notji but dasi timik timik ani. Yan anjek Pinjop man madep imni.

⁸ Ji yan ani, nido nak yan dayisat, Kristo unun Juda amin dakon oman amini dagagit. Anej Pinjop unun gen bami yogok amin yan yolik do anjek babikni do yan teban tok an yomgut unun aripmisi agit.

⁹ Yan anjek Amin Nwaktjwari Kabi da Pinjop dakon bupmini do nandanjek mani anjksini do nandagit. Pinjop gen papia da unun do yan yosok:

“Yando, nak Amin Nwaktjwari Kabikon mango yan anjksikenj.

Anej gak dakon man awigik do kap yokenj.”

¹⁰ Ae Pinjop gen kinda da yan yosok:

“Amin Nwaktjwari Kabi ji Pinjop dakon amin kabi gat but galaksi nandanjek kisik kisik ani.”

¹¹ Ae timi kindakon yan yosok:

“Amin Nwaktjwari Kabi ji Amin Tagi anjksini.

Mijat amin morapyo miktimi miktimi ekwanj ji mani anjksini.”

¹² Ae Aisaia yo kisi da yan yagit:

“Jesi da kabikon da gugik kinda wikdisak.

Unun da mijat aminyo miktimi miktimi ekwanj kilani akdisak.

Amin Nwaktjwari Kabi da unun amin da panpulugosak do nandan teban tanjek jomjom anjek egipdanj.”

¹³ Yo tagisi timitnej do jomjom aman unun Pinjop da unun nim do yan teban tok agit. Egip egipji unudon tosok yanji nandan iminjakwa unun da kisik kisik ae but yawot daban butjikon tugosak, ae Telagi Wup da tapmimon yo tagisi dam do yan teban tok agit unun timitdaman yanji nandani dosi nandisat.

Pol da iyi pi agit unun do yagit, ae Rom amin do gildatni tagi yomgut

(Kilapmi 15.14-16.27)

Pol da iyi pi agit do but galaksi nandagit

¹⁴ Not kabino, ji bisapmi bisapmi anpak tagisi banjin an yanji nandan damisat. Ae nandak nandak aripmi timikgwit, do notji yoyindet tagi an an ani.

¹⁵ Mani nak butji pabo pisanakwa gen diwari aesi nandani do gen diwari tebaisi ban mandan damisat. Nido Pinjop da nandan yawok naminej

¹⁶ nak Yesu Kristo dakon pi amini egek Amin Nwaktjwari Kabikon pi aben do nak manjigit. Nak unun pi anjek Pinjop dakon Gen Bin Tagisi yan tentenok anjek mukwa sogok amin kinda da yan egisat. Egek nak Amin Nwaktjwari Kabi ban Pinjop da paret si galak tosok yombem kinda nan Pinjop do imisat. Iminjapbo Telagi Wup da pantelak asak.

¹⁷ Yando, nak Yesu Kristokon gadako Pinjop dakon pi agimak unun do butgalaksi nandisat.

¹⁸ Nak yo kinda do dima yokdisat. Kristo da tapmim naminjawan Amin Nwaktjwari Kabikon pi anjapbo but tobil anjek Pinjop gen guramikgwit unun dogin yokenj. Nak gen yagim ae pi agim,

19 ae Telagi Wup da tapmimon wasok tapmimi ton mibili mibili agim. Yan anapbo pindagek but tobil awit. Nak Jerusalem da wasanek Kristo dakon Gen Bin Tagisi dakon gen morap yan tenjenanapbo Ilirikum Provinskon kigit.

20 Nak Kristo dakon man dima nandan amin kabikon Gen Bin Tagisi yan tenjenok aben dosi nandagim da nandan egisat. Nak amin da gwak kili mawiron yut ak do dima galak tosot.

21 Pinjkop gen papia da yosok unudenj akdosi nandisat. Unjun yan yosok:

“Amin gen bini dima yoyiwit amin da unjun kokdan, ae gen bini dima nandawit amin da nandan pisokdan.”

22 Pi unjun da bisap morapmi nak abisajakwan ji abinj dandaken dakon bisap mini.

Pol da Rom amin pindagek Spen kik do nandagit

23 Mani idon amin da Kristo dakon gen bin kili nandawit, do nak idon pino mini, ae bilak morapmi nak ji dandak do si nandagim da nandisat.

24 Yanjo, nak Spen miktimon kiken bisapmon obinj ji dandaken don kiken dosi nandisat. Nak ji gat bisap pisipmisok egipnejen unjun da kisik kisik namajakwan unjun da kwenon anpuluganba Spen kiken do galak tosot.

25 Mani abisok nak Jerusalem kiken telagi panmuwukbi kabi panpulugokenj.

26 Panmuwukbi Masadonia ae Akaia provins hamoron ekwan unjun da Jerusalem telagi panmuwukbi kabikon wadak wadak amin ekwan unjun panpulugok do tagisi nandanek monen panmuwukgwit.

27 Unjun ak do tagisi nandawit, nido gomani Juda aminon tosok unjun sopsopmi. Juda amin da Amin Nwaktjwari Kabikon Pinjkop dakon yo tagisi anabinj yomgwit, do Amin Nwaktjwari Kabi da Juda amin do giptim dakon yo tagisi di panpulugoni kan tagisi.

28 Nak Jerusalem amin do monen yomyom pi abo daganakwan Spen kik do obinj ji dandakenj.

29 Ae nak nandisat, jikon opben bisapmon Kristo dakon gisamni nagon madepsi tujan naban unjun da ji tagisi panpulugokdisak.

30 Not kabi, Amin Tagi Yesu Kristo do nandanek, ae Telagi Wup da amin do but dasi galak tan yomyom anpak panalon asak, unjun do kisi nandanek nagon sanbenba Pinjkop do bisit an kimotnensi.

31 Bisit aba Judia miktimon nandan gadat dima an amin da nak dima abidoni. Ae bisit aba telagi panmuwukbi Jerusalem ekwan unjun da nak da panpulugok do pi asat unjun do galagisi nandani.

32 Yan kan Pinjkop da galak tosagon nak kisik kisigon da jikon opbo kisin da tapmim panenj.

33 Pinjkop dakon but yawotni ji kisikon tosok do bisit asat. Unjun asi.

16

Pol da minjat amin morapmi do gildatni tagi yomgut

1 Nak nandan gadat minjat saminin Pibi dakon mibili do dayikdisat. Unjun minjat tagisi kinda, panmuwukbi Senkria kokupmon ekwan unjun dakon oman minjatni egisak.

2 Unjun da minjat aminyo morapmi gat ae nak gat kisi panpulugagit, ae unjun Amin Tagi dakon minjat kinda, do but dasi abidoni. Unjun anpak da telagi

pañmuwukbi dakon anpaksi asak. Ae yo nido wadak wadak asak unun anpulugoni.

³ Gildatno tagi Prisila gat Akwila gat do yomni. Unun pi isalno Yesu Kristo dakon pi kalonji aman.

⁴ Unun nak kutnok do anjek pali kimakgimal. Do nak gin dima, Amin Nwakɲwari Kabi dakon pañmuwukbi morap kisi da unun bamot do but galak nandanek ya yan yoman.

⁵ Gildatno tagi pañmuwukbi unun bamot da yutnon muwukgan unun do yomni.

Gildatno tagi notnosi Epenetus do imni. Unun da mibiltok Esia Provinskon Kristo do nandan gadan ingut.

⁶ Gildatno tagi Maria do imni. Unun da ji pañpulugok do pi madepsi morapmi agit.

⁷ Gildatno tagi Andronikus gat ae Junias gat do yomni. Unun bamot nak dakon diwatno, nak gat kisi dam tebanon egipguman. Unun yabekbi kabikon man madepni ton. Unun da mibiltok Kristo nandan gadan ingumal, anjakwal nak don nandan gadat agim.

⁸ Gildatno tagi Ampliatu do imni. Unun Amin Tagi dakon amin kinda, do nak but dasi galak tan imisat.

⁹ Gildatno tagi Ubanus do imni. Unun pi isalno Kristo dakon pi kalonji amak. Ae notnosi Stakis kisi do gildatno tagi imni.

¹⁰ Gildatno tagi Apeles do imni. Unun Kristo yolyol aminsi kinda yan kawit.

Gildatno tagi Aristobulus da yutnon ekwan amin do yomni.

¹¹ Gildatno tagi Erodion do imni. Unun nak dakon diwatno kinda.

Gildatno tagi Nasisus dakon diwatni Amin Tagi da kabikon ekwan unun do yomni.

¹² Gildatno tagi Tipina gat ae Tiposa gat do yomni. Unun minjat bamot Amin Tagi dakon pi madepsi amal.

Gildatno tagi notnosi Pesis do imni. Unun minjatyo kisi da Amin Tagi dakon pi madepsi agit.

¹³ Gildatno tagi Rupas do imni. Unun Amin Tagi yol kimokdok. Ae gildatno tagi menji do kisi imni. Unun nak dakon menjo kisi egipgut.

¹⁴ Gildatno tagi Asinkritus, ae Pegon, ae Emes, ae Patobas, ae Emas gat, ae nandan gadat amin diwari unun gat ekwan unun do yomni.

¹⁵ Gildatno tagi Pilologus gat, Julia gat, ae Nerus gat sami gat, ae Olimpas gat ae telagi pañmuwukbi morap unun gat ekwan unun do yomni.

¹⁶ Ji pañmuwukbi diwari do but dasi galak tan yoman yan yolikdo, kisitni iligek si bedoni.

Kristo dakon pañmuwukbi morap da gildatni tagi yipba jikon obisak.

Amin diwari da pañmuwukbi tuwil do pi an

¹⁷ Not kabi, amin diwari da ji da gen abidawit unun abin yipmanek jikon pidok pidok ae jigiyoyo panalon an. Unun amin do kan kimotni do tebaisi dayisat. Ji unun da dubagikon egipni.

¹⁸ Unun amin Amin Taginin Kristo dakon pi ban dima an. Unun giptim dakon galaktok banjin yolgan. Unun nandan kokwini mini amin pangalak aba gen toptopmi do nandan gadat an.

¹⁹ Ji Pinjok dakon gen guramik kimokgon dakon geni amin kisi da kili nandawit, do nak ji do but galaksi nandisat. Mani nandan kokwin tagisi anek anpak tagisi banjin timigek anpak yokwi dakon nandak nandak jikon kinda dima tosak do nandisat.

²⁰ Kili ununjak Pinjok but yawot nimisak unun da Sunduk kandap gibaninon yipban bamono suligikdisak.

Amin Taginin Yesu dakon nandan yawotni jikon tosak do bisit asat.

Amin diwari da gildatni tagi Rom amin do yopgwit

²¹ Pi isalno Timoti da gildatni tagi damisak. Ae nak dakon diwatno Lusias, ae Jeson, ae Sosipata ununyo kisi da gildatni tagi daman.

²² Nak Tetius, Pol dakon gen abidanek papia on mandisat. Amin Tagi da manon gildat tagi yan dayisat.

²³⁻²⁴ Gaius da gildatni tagi damisak. Unun da nak gat ae panmuwukbi morap gat kisi yutnikon kilanin tagisi asak.

Erastas unun kokup pap dakon monej kila amini, ae notnin Kwatas da gildatni tagi ji do damamal.

Nin Pinjok dakon man anjksin kimotne

²⁵ Pinjok da nak da Yesu Kristo dakon Gen Bin Tagisi dayisat unun gen nan ji dakon nandan gadatji tagi panjeban asak. Gen Bin Tagisi unun kalipsigwan pasili tan an opgut.

²⁶ Mani abisok Pinjok da nomansi panjente asak. Kalipsigwan Pinjok egip egip teban egisak unun da kombi amin yoyinban geni mandawit. Nin minjat amin morapyo miktimi miktimi ekwan unun da nandan gadan iminjek geni guramitni do anjek unun gen ban dayaman.

²⁷ Unun Pinjok kalon gin nandan kokwini tagisi. Yesu Kristo obakon da nin do yo tagisi agit, unun do nandanek nin Pinjok dakon man toktogisi anjksin kimotne! Unun asi.

Pol da Korin Amin do Papia 1 Mandagit

But piso gen

Pol da bisapmon Korin unun kokup pap madep kinda Akaia provinskon Grik da miktimon tagit. Pol iyi Yesu Kristo dakon Gen Bin Tagisi mibiltoksi Korin unudon yan tentenagit. Anek panmuwukbi wasok wasoksi panalon agit. (Yabekbi 19.1-17 unudon do koki.) Mani yopman degek kokup nwanjwarikon kin pi agit bisapmon panmuwukbi Korin egipgwit unudon jigi noman tan yomgwit. Aba Pol da nandak nandak yoban jigi unun panmilip ani yan do papia diwar: Pol do mandan imgwit. Do Pol iyi Epesas kokupmon egek jigini unun panmilip ani do nandak nandak kilegi yominjek papia on mandagit.

Pol da Korin panmuwukbi dakon nandan gadatni yawotni yan do nandaba kik madepsi agit. Ae anpakni tagisi unun tasik tosak do nandaba kik agit. Pol da minjat eyo kili abi da anpak kilegi ani unun do yagit, ae minjat aminyo Telagi Wup yipman degek jigi pawit unun do yosok. Ae Pin kop gawak imim dakon silip anpak tagisikon da ani, ae Telagi Wup da but galak dakon yo mibili mibili panmuwukbi do yomisak unun do yosok. Ae amin kimakbi kimoron da pidokdan unun do kisi yosok.

Unun yo morap da Korin amin jigi yomgut, do Pol da Pin kop dakon galaktok kan nandanyo ani do panpuluganek gen tagisi ban mandan yomgut. Gen kinda mandagit unun kilapmi 13, panmuwukbi da unun do tagisi nandan. Unudon Pol da amin do but dasi galaktan yomyom anpak unun do yosok. Ae yo madepsi kinda Pin kop da minjat aminyo do but galak do yomisak

unun butdasi galak tan yomyom anpak unun do yosok.

Yesu yolyol amin gen emat anek iyi dakon man dima pawigini

(Kilapmi 1-4)

¹ Nak Pol Yesu Kristo dakon yabekbini. Pin kop da iyi da galak togon yabekbi pi namgut. Nak gat ae notnin Sostenes gat

² Nit da papia on panmuwukbi Korin kokup papmon ekwan ji do mandamak. Yesu Kristo da iyi ji panjelak anek iyi do manjigit. Ji gat ae amin morap kokup morap kisikon Amin Taginin Yesu dakon man anenagek bisit an iman amin kisi manjigit. Unun nin ae ununyo kisi dakon Amin Taginin.

³ Pin kop Datnin gat ae Amin Tagi Yesu Kristo gat da nandan yawok daminek butji panyawot aban yawori tosak do bisit asat.

Pol da Pin kop ya yan iyigit

⁴ Pin kop da Yesu Kristo obakon da nandan yawok daminek yo tagisi an damgut, do bisapmi bisapmi ji do nandanek Pin kopno ya yan si iyisat.

⁵ Nido Yesu obakon yo tagisi morapmi timikgwit. Panpuluganban gen yogokji unun tagisi, ae nandak nandak morapmi damgut.

⁶ Unun da nak da Kristo dakon mibili dayigim unun ji da nandanek yol kimakgwit yan nolisak.

⁷ Do ji abisok Amin Taginin Yesu Kristo altan tentenokdisak unun do jomjom anek Telagi Wup dakon but galak dakon yo do wadak wadak dima an.

⁸ Amin Taginin Yesu Kristo da ji panjeban anakan wigi mibi gildaron wigisak, anakan Amin Taginin tobil apjak gildaron amin kinda da ji sur kinda awit yan aripmi dima yoni.

⁹ Pinjkop da yo morap ak do yagit unj un aripmisi akdisak. Pinjkop da ji Monji Amin Taginin Yesu Kristo gat egip egipnikon kalonji egipni do yanj dangut.

Paŋmuwukbi wasenj kiwit

¹⁰ Not kabi, Amin Taginin Yesu Kristo da manon gen tebaisi dayinek yanj yosot, ji pidok pidok yipmanjek but kalonj ani. But ae nandak nandakyo kalonji gin tanjakwa kabi kalonjsi egipni.

¹¹ Not kabi, Kloj da kabikon amin di da ji da binapmon pidok pidok tanjakwan ekwan yanj nayiwit.

¹² Nak mibili yanjon da yosot, jikon da di da yanj yonj, “Nak Pol yoldat”, ae diwari da “Nak Apolos yoldat”, ae diwari da “Nak Pita yoldat”, ae diwari da “Nak Kristo yoldat” yanj yonj.

¹³ Unj Kristo da wasenki morapmi agit? Bo nak Pol ji do anjek tilak kindapmon kimakgim? Bo ji telagi pakbi Pol da manon da sowit?

¹⁴ Nak ji da binapmon Krispus gat Gaius gat banjin telagi pakbi sonj yomgum. Amin di gat dima sonj yomgum. Unj do nak Pinjkop ya yanj iyisat.

¹⁵ Do amin kinda da “Nak Pol da manon telagi pakbi sogim” yanj aripmi dima yogogi.

¹⁶ (Asi, nak amin kabi di gat kisi telagi pakbi sonj yomgum. Unj Stepanas da yutnon egipgwit amin banj sonj yomgum. Ae amin diwari gat sonj yomgum bo dima, unj nak dima nandisat.)

¹⁷ Kristo da nak amin telagi pakbi sonj yobenj do dima yabekgit. Gen Bin Tagisi yanj tenjenokenj do yabekgit. Ae amin da miktim dakon nandanj kokwin tagisikon da gen yonj unjudej dima yosot. Yanj asat yanj Kristo dakon tilak

kindapni yipbo tapmimi mini di aban.

Kristo unj Pinjkop dakon tapmim

¹⁸ Amin pasildanj unj da tilak kindap dakon gen unj nandanj kokwini tagi dima amin dakon gen kinda yanj yonj. Mani minjat aminyo nin Pinjkop da yokwikon banj timikgit amin nin da tilak kindap unj Pinjkop dakon tapmim yanjsi nandanjanj.

¹⁹ Pinjkop da papiakon yanj mandabi:

“Nak da nandanj kokwini kilegisi tanj yomanj amin dakon nandanj kokwini kilegi panjasik akdisat.

Ae nandak nandakni tonj amin dakon nandak nandakni wiririkgo pasil mudokdanj.”

²⁰ Do nin abisok on miktim dakon nandanj kokwini tagisi amin dakon nandanj kokwini tagisi do nianjsi yonenj? Ae Moses dakon gen teban dakon mibili nandak nandak amin do nianjsi yonenj? Ae on miktim dakon gen yogok amin tagisi do nianjsi yonenj? Pinjkop da on miktim dakon nandanj kokwin tagisi morap panjupbal aban nandanj kokwini tagi dima amin dakon gen gin anj mudawit.

²¹ Nido Pinjkop nandanj kokwini tagisikon da amin da iyi da nandak nandagon da Pinjkop nandanj imni do dima galak tagit. Nin da tilak kindap do yanj tenjenanjanj amin da unj do nandanj kokwini tagi dima amin dakon gen yanj yonj, mani amin da unj gen nandanjanj nandanj gadanj iminjakwa Pinjkop da unj kosiron da yokwikon banj timit do nandagit.

²² Juda amin wasok tapmimi tonj pindagek gen unj bami yanj nandanjanj. Anjakwa Amin Njwakjwari Kabi

da nandanj kokwin tagisi pindat do nandanj.

²³ Mani nin Kristo tilak kindapmon anjakba kimakgit dakon geni dayinj tenjenomanj. Anapno Juda amin da gen unjun do nin da dima galak tanjek abidogi gen kinda nanj yonj yanj nandanj. Ae Amin Nwaknjwari Kabi da gen unjun do nandanj kokwini tagi dima amin dakon gen kinda yanj nandanj.

²⁴ Mani Pinjkop da yanj ilikgit minjat aminyo Amin Nwaknjwari Kabi bo ae Juda amin nin, nin nandamanj, Kristo unjun Pinjkop dakon tapmim ae nandanj kokwini tagisi.

²⁵ Miktim amin da Pinjkop dakon nandak nandakni diwari unjun tagi dima yanj nandanj. Mani unjun nandak nandak da amin dakon nandanj kokwini tagisi yapmanj mudosok. Ae Pinjkop dakon anjak diwari da Pinjkop unjun tapmimni mini yanj nolisak yanj nandanj. Mani unjun anjakni unjun tapmimni madepsi, amin dakon tapmim yapmanj mudosok.

²⁶ Not kabi, Pinjkop da yanj daban Yesu yolyol amin dagawit bisap do nandani. Jikon da morapmi miktim amin da dabilon nandanj kokwini tagisi mini da egipgwit. Ae jikon morapmi tapmimni mini da egipgwit. Ae jikon da morapmi amin man bini tonj da kabikon nani dima.

²⁷ Mani Pinjkop da amin manjigit unjun miktim amin da dabilon nandanj kokwini tagi dima amin yanj pindakgwit amin banj manjigit. Yanj anjek miktim dakon nandanj kokwini tagi amin panmayak agit. Ae Pinjkop da amin manjigit unjun miktim amin da dabilon tapmimni mini yanj pindakgwit unjun banj manjigit. Yanj anjek miktim dakon amin tapmimni tonj panmayak agit.

²⁸ Pinjkop amin timit do on miktimon mani mini ae amin diwari da pindakba yo isalisi anj unjun banj timikgit. Nido amin man madepni tonj gat ae tapmimni tonj gat pabinj yopban yo isali ani do nandagit.

²⁹ Pinjkop da dabilon amin kinda da iyi dakon man aripmi dima awigisak yanj do yanj agit.

³⁰ Pinjkop da iyi ji Yesu Kristo gat depgut da ekwanj. Anjek Kristo yipgut da nin dakon nandanj kokwin tagisi dakon mibilisi egi nimisak. Ae Kristo obakon Pinjkop da nin panmilip aban minjat aminyo kilegisi ae telagisi amanj. Ae Kristo da pi agit dogin anjek Pinjkop da nin yumanj nagit, do yokwi da sanjenek kilanin dima asak.

³¹ Pinjkop da nin do yanji agit, do Pinjkop gen papia da yosok unjun da aripmon anenj. Yanj yosok:

“Amin kinda yo kinda do yo madepsi yanj nandak do kanj, Amin Tagi dogin yo madepsi yanj nandanj imdo.”

2

Pol da Korin amin dakon nandanj gadat do yagit

¹ Not kabi, nak jikon obinjek Pinjkop dakon geni pasili dayinj tenjenagim bisapmon, nandanj kokwini tagisi amin da gen madep mibili mibili yonj unjudej dima yagim.

² Nido ji gat egipgumanj bisapmon yo njwaknjwari di do nandak nandak dimasi agim. Yesu Kristo, ae tilak kindapmon kimot agit unjun dogin nandagim.

³ Nak ji gat egipgumanj bisapmon tapmimno mini. Nak pasalek madepsi nimnimikgim.

⁴ Nak gen yagim gat ae Gen Bin Tagisi yanj tenjenagim unjun nandanj kokwini tagisi amin da yonj unjudej nandak nandak madepno da ji

dakon nandak nandak kulabik tagi asak yanon da dima yagim. Unun dimasi. Nak Telagi Wup dakon tapmim nan ji doligim.

⁵ Yan agim nido ji da amin dakon nandan kokwini tagisi do nandan gadani do dima galak tagim. Pinjkop dakon tapmim do nandan gadan imni do nandagim.

Telagi Wup da nandan kokwin tagisi nimisak

⁶ Mani Pinjkop dakon anjagon kili tagan teban tawit aminon nandan kokwin tagisi unudon yan tenjenoman. Unun nandan kokwin tagisi unun miktim amin dakon nandan kokwin tagisi yombem dima. Ae on miktim dakon kila amin si pasildan unun dakon nandan kokwin tagisi yombem dima.

⁷ Nin Pinjkop dakon nandan kokwini tagisi ban yan tenjenok aman. Pinjkop yo morap dima wasagit bisapmon nandan kokwini tagisikon da Kwen Kokup iyi gat tilimnikon egipnejan do kosit kili yipgut. Mani unun kosit dakon geni pasili tagit.

⁸ Anjakwan on miktim dakon kila amin kinda da dima nandan pisagit. Nandan pisawit tam, Kwen Kokup Amin Taginin tilimni tagisi unun tilak kindapmon aripmi dima anjkbam.

⁹ Mani, Pinjkop da papiakon gen unun do yan yosok:

“Yo kalip dabil da dima pindakgwit,
ae miragon da dima nandawit,
ae nandak nandagon dima no-
man tanjbi,
unun Pinjkop but dasi galak
tanj iman amin do panjroman
agit.”

¹⁰ Unun dakon geni pasili tawit, mani iyi dakon Wupni da nin do panjan an nimgut. Telagi Wup da yo morap kisi pakyanji pindak

mudosok, ae Pinjkop dakon nandak nandakni pasili kisi pindakdak.

¹¹ Amin kinda da amin notni dakon nandak nandak aripmi dima pindatjak. Amin unun dakon wupni butnigwan yikdak unun dagin pindakdak. Yanjin, amin kinda da Pinjkop dakon nandak nandak aripmi dima pindatjak. Pinjkop iyi dakon Wupni da iyi gin kan nandanjo asak.

¹² Nin on miktim dakon nandak nandak ban dima timikgiman. Nin Pinjkop da butgalak do yo morap nimisak unun nandan pisonen do Wup Pinjkopmon da apgut unun nan abidagiman.

¹³ Nin unun but galak dakon yo do yan tenjenok aman. Mani genin amin nandan kokwini tagisikon da dima yoman, Telagi Wup da iyi niyinj dekban unun ban yoman. Telagi Wupni tonj amin do Telagi Wup dakon gen yoyinj tenjenoman.

¹⁴ Mani Telagi Wupni mini amin Pinjkop dakon Wupni da yo nimisak unun do nandan kokwini tagi dima amin dakon gen yan nandan, ae aripmi dima nandan pisoni, nido Telagi Wupni tonj amin dagin unun yo kokwinigek pakyanji pindak nandanjo an.

¹⁵ Telagi Wupni tonj amin da yo morap kisi kokwinik pindakgan. Mani amin diwari da Telagi Wupni tonj amin dakon anjak kokwin aripmi dima ani.

¹⁶ Pinjkop da papiakon gen yan tosok:

“Namin da Amin Tagi dakon nandak nandak pindak nandanjo asak do Amin Tagi tagi iyinjdetjak?”

Mani Kristo dakon nandak nandak ninon tosok.

3

Panmuwukbi dakon pi amin unun Pinjkop dakon pi amini

¹ Not kabi, nak kalip ji gat egipguman bisapmon gen dayigim unun Telagi Wup yolgan amin yoyisat unun da aripmon dima dayigim. Amin but kalip anpak anjakwa yoyisat unun da tilagon dayigim. Unun bisapmon ji Kristo da anpagon amin monin da tilagon egipgwit.

² Nak mum dabo nawit. Jap tebai ban dima dangum, nido ji jap tebai timit do dima tagap tawit. Abisok yo kisi jap tebai timit do dima tagap ton,

³ nido ji but kalip dakon anpak sigin yolgan. Asi, notji do nandaba yokwi tok anek gen emat agak unun jikon sigin tosok. Ji unun anpak an unun but kalip dakon anpak ban an. Ji on miktim dakon anpak gin an.

⁴ Kinda da yan yosok, "Nak Pol yoldat" ae kinda da "Nak Apolos yoldat" yan yosok. Unun anpak anek miktim amin da yan ekwan.

⁵ Ji pakyansi nandani. Apolos unun namin? Ae nak Pol unun namin? Nit pi amin gin. Amin Tagi da nit do pi njakjwat njakjwat nimgut. Aban nit pi unun ando ji Kristo nandan gadan imgwit.

⁶ Nak jap yet kwaokgim. Anapbo Apolos da pakbi yongut. Mani Pinkop da jap bami panalon agit.

⁷ Do jap yet kwaokgit amin mani mini, ae pakbi yongut amin kisi mani mini. Pinkop da iyi jap bami panalon asak, do unun kalongin mani ton.

⁸ Jap yet kwaokdak amin gat ae pakbi yomisak amin gat unun kisi bamot Pinkop dakon pi nanjin amal. Do kisi bamot pi agimal da aripmon tomni timik timik akdamal.

⁹ Nit Pinkop gat pi kalonj amanj. Ae ji Pinkop dakon pigagani. Ji Pinkop dakon yutni.

Panmuwukbi dakon pi amin unun

kisit kilda yombem

¹⁰ Pinkop da nandan yawotni do anek nak kisit kilda nandak nandakni tagisi yombem kinda nan manjigit. Aban yut ak do gwak magim. Anapbo amin diwari da yut unun gwak magimon witjan. Mani minjat aminyo morap kalon kalon yut unun an unun pakyansi kan kimagek witjini.

¹¹ Amin kinda da gwak njakjwari kinda dimasi mosak. Yesu Kristo kalon nan gin Pinkop da gwak teban kili magit.

¹² Amin da unun gwak da kwenon yut witjini bisapmon diwari da gol ban akdan, ae diwari da silwa ban, ae diwari da tip tomni wukwisi ban, ae diwari da kindap ban, ae diwari da gurik ban, ae diwari da wit dakon obi ban akdan.

¹³ Don Pinkop da minjat aminyo gen pikon yop do bisap yipguron amin da pi morap awit dakon mibili tentenokdisak. Unun bisap kindap da yan noman tanej amin morap kalon kalon pi tagi awit bo dima yan do ankilik kokdisak.

¹⁴ Amin kinda unun gwak kwenon yut agit, unun dima sosak kan, pi amin unun tomni tagisi timitdisak.

¹⁵ Mani pi amin kinda dakon yut wagil son mudosak kan, unun amin pi agit dakon tomni pasil imdisak. Pi amin iyi yokwi da kision da pulugan kikdisak, mani unun amin kindapmon nan abidoman yombem da egipjak.

Ji Pinkop dakon yut

¹⁶ Ji Pinkop dakon telagi yutni, ae Pinkop dakon Wupni jikon egisak. Unun dima nandan, ma?

¹⁷ Amin kinda Pinkop dakon telagi yut antasik asak kan, Pinkop da unun amin antasik akdisak. Nido, Pinkop dakon telagi yut unun telagisi. Telagi yut unun ji.

Nin amin dakon man dima pawiginej

¹⁸ Ji disi banj di panjkewalbam. Amin kinda ji da binapmon miktim dakon yo morap kisi nandanj mudosot yanj nandanjek “Nak nandanj kokwino tagisi” yanj yosak kanj, unjun amin on miktim dakon nandanj kokwini tagisi unjun si yopmanjek nandanj kokwini tagisi amin tagi dagosak.

¹⁹ Nido, on miktim dakon nandanj kokwin tagisi morap unjun Pinjkop da pindakban nandanj kokwin tagi dima anj. Pinjkop da papiakon unjun do yanj yosok:

“Amin iyi do nak nandanj kokwino tagisi yanj nandanj amin unjun Pinjkop da iyi pat yopmanganon yopban yokwalba timikdak.”

²⁰ Ae Pinjkop dakon papia da yanj yo kisi yosok:

“Pinjkop da nandanj kokwini tagisi amin dakon nandak nandakni kisi pindak mudosok.

Ae yo morap ak do nandanj unjun aripmi dima aba noman tokdan yanj nandisak.”

²¹ Do ji amin dakon man paukwanj unjun yipmanj mudoni. Yo morap ji dakon.

²² Pol, bo Apolos, bo Pita, bo on miktim, bo egip egip, bo kimot, bo yo morap abisok tonj, bo yo don noman tokdanj, unjun yo morap ji dakon.

²³ Ae ji Kristo dakon, ae Kristo unjun Pinjkop dakon.

4

Amin Tagi da iyi pi amin kokwin asak

¹ Ji da nin do Kristo dakon pi amini yanj nandanj nimni, ae Pinjkop dakon geni pasili kilani tagisi anjek yanj tentenjak dakon pi ninon tosok yanj nandanj nimni.

² Ae yanjsi nandani, amin kinda madepni dakon pi asak, unjun amin madepni dakon gen kakgimansi guramitjak.

³ Do ji nak dakon anjak kokwin ani, bo amin da gen pikon nak dakon anjak kokwin ak do nandanj kanj, nak unjun do nandaba kikjok kinda dima asat. Nak nagayo kisi anjakno kokwin dima asat.

⁴ Asi, nak naga butnokon yo kinda dima tosok yanj nandisat. Mani nak naga do amin kilegi yanj aripmi dima yokenj. Nak dakon anjak kokwin ak do Amin Tagi dagin asak.

⁵ Gen pi bisap dima abik, do amin diwari dakon anjak kokwin dima ani. Ji Amin Tagi apjak bisap do jomjom ani. Unjun da yo morap pilin tuggwan pasili tonj unjun timik tentenjikon yopdisak. Anjek amin morap dakon nandak nandak pasili tonj unjun noman panjalon akdisak. Unjun bisapmon Pinjkop da amin morap kalonj kalonj pi tagi awit unjun do mani pawigikdisak.

Korin amin da iyi dakon mani pawigiwit

⁶ Not kabi, nak ji dakon nandak nandak panpulugok do anjek Apolos gat nit do gen on dayisat. Ji nit do nandanjek anjak kilegi Pinjkop gen papia da yosok unjun gin yolni. Yanj anjek pibit tidok anjek amin kinda awigek ae kinda dima abinj yipni.

⁷ Not, gak amin diwari yapmandal yanj nandisal, ma? Gak Pinjkopmon yo tagisi kinda dima abidagil, ma? Asi, gak Pinjkopmon yo morap timikgil, mani yo morap unjun gaga panjalon agil da yanj gaga dakon man nido awigisal?

⁸ Yo si galak tonj unjun aripninon tujan yanj nandanj, ma? Ji yo irenj amin kili daganj mudanj da tagisi ekwamanj yanj nandanj, ma? Ae nin

ŋwapmanjek kila amin madep daga-
manj yan nandan, ma? O bupmisi.
Nin ji da kila amin madep bamisi
ekwa ninyo kisi ji gat kila amin
madep gin egip do nandan.

⁹ Mani Pinjkop da yabekbi nin ban
mibi amin nipgut yan nandisat.
Nin gen pikon nipmanjek minjat
amin morap da dabilon ae anelo da
dabilon kimotneŋ do yan dagok an
nibi yombem da ekwaman.

¹⁰ Nin Kristo man madep im do
nandan kokwini tagi dima amin
yombem da ekwaman, mani ji
Kristokon gadawit do nandan kok-
wini tagisi amin ekwan, ma? Nin
tapminnin mini anakwa ji da unun
tapmimji ton, ma? Nin manin mini
anakwa ji da unun man madepji ton,
ma?

¹¹ Kalip da win abisok ekwa-
manon nin jap do aman, ae pakbi
do aman, ae imal garanisi ban pa-
man, ae amin da nindapmanjan,
ae nin da tagi egipneŋ kokup mini.

¹² Nin kisitnin da pi madepsi
aman. Nin da jobit paner do yon,
mani Pinjkop da yo tagi anyomjak do
bisit iyaman. Nin do yo yokwisi an
nimanjakwa yaworisi egek jigŋ unun
guramikgaman.

¹³ Gen giren niyinba gen tagisi
ban yoyaman. Minjat aminyo da
dabilon nin sibat sibat inanis amin
da maba kwan unun yombem. Yan
dagin egapno wik da wisak.

*Pol da Korin amin iyi dakon
anpak yolni do nandisak*

¹⁴ Nak ji mayagi dam do gen on
dima mandisat. Ji monji gway-
ono but dasi galak tan damisat, do
nawa gen on dayisat.

¹⁵ Jikon amin morapmisi da Kris-
tokon tagisi egipni do oman an
damanjek kilasi tagi ani, mani datji
morapmi dima. Gen Bin Tagisi
dayin tentenagam bisapmon Yesu
Kristokon datji dagagim.

¹⁶ Yan do, nak dakon anpak
pakyansi yolni.

¹⁷ Unun dogin anek Timoti
yabekgo jikon opgut. Unun nak
dakon monjino but dasi galaktan
imisat. Unun Amin Tagi dakon
pi kilani tagisi asak. Unun da ji
pantagap aban nak da Kristo gat
gadan kimagek kokupmi kokupmi
panmuwukbi morap anpak yolni do
yoyin dekgim unun do ae nandaba
pisoni do dayisak.

¹⁸ Jikon amin diwari nak dima
opdisat yan nandanek kwen wigik
an.

¹⁹ Mani nak Amin Tagi da galak
tosagon jikon tepmisi opdisat.
Opben bisapmon kwen wigik an
amin dakon gen nandak do anek
dima opdisat. Ni tapmim da tan
yomisak unun pindak nandanjo ak
do opdisat.

²⁰ Nido, Pinjkop dakon Amin Kila
Agakni unun gen gin yogok dakon
yo dima. Unun tapmim dakon yo.

²¹ Do niban aber do nandan?
Si baljanek panjilek ak do opben
do nandan? Bo but dasi galaktan
daminek anpak yaworisi andaben
do nandan?

**Yesu yolyol amin anpak
yokwi bikbiknikon ton
unun panmilip an
mudoni**

(Kilapmi 5-6)

5

*Korin panmuwukbikon yumabi
anpak tosok*

¹ Jikon yumabi anpak ŋwakŋwari
kinda tosok dakon geni nandagim.
Unun anpak Pinjkop dima nandan
iman amin da dima an. Unun amin
kinda da menji kimagakwan datni
da minjat kalik pagit unun gat pok-
gomal.

² Anjakwan ji disi do yo madep yan nandanek amin diwari yapman mudoman yan nandan, ma? Ji bupmi nandanek kunam tatni. Yokwi agit amin unun yolba kinjakwan ji da bikbigon sanjenek dima egipjak.

³ Asi, nak ji da dubagikon egisat, mani butnokon da ji gat egisat. Anek nak naga unun dakon anpak kili kokwinikgim.

⁴ Yan do anek yan yosot, Amin Taginin Yesu da manon muwut muwut kinda abidoni. Anakwa Yesu Amin Taginin dakon tapmin jikon tosak, ae nak butnokon da ji gat egipbenj.

⁵ Anek unun amin Sunduk da kisiron yipba giptimni antasak asak. Yan aba Amin Tagi dakon bisap madepmon Pinjokop da unun amin dakon wupni yokwikon nan tagi abidosak.

Anpak yokwi an amin yol mudoni

⁶ Ji disi dakon man paukwan, unun anpak tagi dima. Yis kalonisok di da bret kisi panpap an, ji unun dima nandan, ma?

⁷ Do ji yis kalipmi wiririkba kin mudoni, anakwa bret kalugi yisni mini da yan egipni. Nak nandisat, ji bret yisni mini yombem da ekwan, nido Kristo nan Yapyap Bilak do Sipsip mukwa soson unuden nin dakon diwarinin mudoni do kili sonbi.

⁸ Do kisik kisik anek bisap madep dakon jap noknok anen. Mani bret kalipmi yisni ton ban dima nonen, nin bret kalugi ban nonen. Bret kalipmi unun anpak yokwi morap dakon tilak asak, anakwan bret kalugi unun but kilegisi ae gen bamisi dakon tilak asak.

⁹ Nak papia mandan dangum bisapmon yan yagim, "Ji yumabi anpak an amin gat kisi dima egipni."

¹⁰ Miktim amin morap yumabi an, bo ae amin dakon yo do pindak galaktok anek kabo non, bo ae kokup kidat gawak yoman amin si yopman dek mudoni yanon da dima yagim. Ji unuden amin yopmandet do nandan kan, on miktim wagil yipmandetni.

¹¹ Mani gen mandagim dakon mibili unun yan: Amin kinda Kristo dakon man panjek yumabi anpak asak, bo amin dakon yo do pindak galaktok asak, bo kokup kidat gawak yomisak, bo amin do yanba yokwi tok asak, bo pakbi teban nanek but upbal asak, bo amin dakon yo kabo timikdak kan, ji unun amin gat kaloni dima egipni. Ae unun gat jap pakbiyo kaloni dima ani.

¹² Nak panmuwukbi da wanga ekwan amin dakon anpakni kokwin ak do pi dima asat. Mani panmuwukbi kokwin agak dakon pi ji da agagisi.

¹³ Panmuwukbi da wanga akgan amin Pinjokop da iyi kokwin akdisak. Mani Pinjokop gen papia da yan yosok:

"Amin yokwi yolba ji da bikbigon dimasi egipjak."

6

Panmuwukbi notji gen pikon dima yopni

¹ Jikon amin kinda amin kinda gat gen ton bisapmon nido panmuwukbi dakon pi amin si yapmanek Pinjokop dima nandan iman kabi dakon pi aminon kwan? Unuden ak do pasol pasolji mini, ma?

² Pinjokop dakon minjat aminyo nin da miktimon minjat amin morapyo dakon anpakni kokwin akdaman, ji unun dima nandan, ma? Ae nin da kokwin yan akdaman kan, ji gen

moninʼisok binapjikon noman ton disɪ kokwin arɪpmɪ dima ani, ma?

³ Nin aneloyo kisi dakon anpak kokwin akdaman, ji unun dima nandan, ma? Nin da kokwin yan akdaman, do on miʼktim dakon yo morap kokwin arɪpmɪ tagi aneɲ.

⁴ Yanɔ, jikon jigi noman ton bisapmon paɲmuwukbikon dima sanbenji ae paɲmuwukbi da dabilon mani mini aminon jigisi unudon nido paɲkwan?

⁵ Gen on ji paɲmayak ak do dayisat. Paɲmuwukbi jikon amin bamorikon geni ton bisapmon amin kinda nandan kokwini tagisi anek paɲmilip asak dakon amin kinda dima egisak, ma?

⁶ Mani ji da notji nandan gadat dima an amin da dabilon paɲki gen yan yoman. Unun tagi dima!

⁷ Ji gen pikon kwan unun da ji Kristo tagi dima yolgan yan nolisak. Ji yum pindagakwa yokwi andamni kan tagi. Ae yum pindagakwa yo kabisi timitni kan tagi.

⁸ Mani yan dima an. Ji disɪ paɲmuwukbi notji ban paɲkewalek yokwi anyoman.

⁹ Yokwi an amin unun Pinƙop da Amin Kila Asak da kagagwan dima pigikdan, unun dima nandan, ma? Ji disɪ ban di paɲkewalbam. Amin yumabi anpak mibili mibili an, ae kokup kidat do gawat gawat an, ae wili da wili notni gat yumabi anpak mibili mibili an,

¹⁰ ae kabo non amin, ae yo morapmi timit do but kindap paɲ amin, ae pakbi teban nanek but upbal an amin, ae amin do yanba yokwi tok an amin, ae topmon da amin dakon yo timikgan amin, unuden amin Pinƙop da Amin Kila Asak da kagagwan dima pigikdan.

¹¹ Ji kabikon diwari kalip unuden amin egipgwit. Mani Pinƙop da

sugan paɲmilip aban iyi dakon miɲat amin kabi dagawit. Amin Tagi Yesu Kristo da manon, ae Pinƙop dakon Wup da tapmimon Pinƙop da ji paɲmilip aban iyi da dabilon miɲat aminyo kilegisi awit.

Giptimnin unun Telagi Wup dakon yutni

¹² Amin diwari da yan yon, “Yo morap tagi agagi.” Gen unun bami, mani yo diwari da amin tagi dima paɲpulugogi. Yo morap tagi agagi, mani yo kinda dakon oman amini dima egipben.

¹³ Ae amin diwari da yan yon, “Jap unun kwasop dakon, ae kwasop unun jap dakon tamo.” Gen unun bami, mani Pinƙop da kisi bamot yanban pasildamal. Giptimnin unun yumabi aneɲ do dima tosok, unun Pinƙop dakon pi aneɲ do tosok. Anjakwan Pinƙop unun giptimnin kila asak.

¹⁴ Pinƙop da Amin Tagi kimoron nan aban pidagit, ae iyi da tapmimon nin dakon giptimnin paban pidokdan.

¹⁵ Giptimji unun Kristo dakon giptim diwatni unun dima nandan, ma? Do nak Kristo dakon giptim diwatni kosit miɲaron sanbekeɲ kan unun tagi, ma? Unun dimasi!

¹⁶ Amin kinda kosit miɲaron sanbesak unun gat giptim kalon amal, ji unun dima nandan, ma? Pinƙop gen papia da unun do yan yosok:

“Bamori da giptim kalon anjil.”

¹⁷ Mani amin kinda Amin Tagikon sanbesak kan, wupmon bamori da kalonɲi amal.

¹⁸ Ji yumabi anpak yipmanek pasal kin mudoni. Yokwi diwari amin da an unun giptim da wanga an, mani yumabi anpak asak amin iyi dakon giptim nan anupbal asak.

¹⁹ Giptimji unun Telagi Wup dakon telagi yut madepni, ji unun dima nandan, ma? Pinjkop Wupni kili damgut, unun ji da butgwan egisak. Gak gaga dogin dima egisal.

²⁰ Pinjkop da ji yuman nagit, do yo morap giptim da ani unun Pinjkop man madep im do ani.

Pol da minjat eyo do yagit

(Kilapmi 7)

7

¹ Ji da papiakon gen mandan namgwit unun dakon kobogi abisok mandan daben. Amin kinda minjat dima pasak kan unun tagi.

² Mani yumabi anpak madepsi tosok, do wili ji kalon kalon minjatni ton da egipni, ae minjat kalon kalon ji esi ton da egipni kan tagisi.

³ Wili giptimni dima kutnosak, ae yan gin minjat giptimni dima kutnosak.

⁴ Minjat dakon giptim tim unun iyi dakon dima, unun eni dakon. Ae wili dakon giptim tim unun iyi dakon dima, unun minjatni dakon.

⁵ Do kinda da giptim timni dima ankutnosak. Jil bisap pisipmi dima pakeg bisit pi ak do but kalon amal kan unun tagi. Mani don giptimjil ae panmuwutjil. Giptimjil dakon galaktok kilani tagi dima abal Sunduk da di panjkewalban.

⁶ Nak gen on ji panpulugok dogin yosot. Unun da gen teban kinda dima asak.

⁷ Amin morap da nak yombem minjat eyo dima anek egipni kan tagi. Mani Pinjkop da but galak dakon yo mibili mibili amin do yomisak. Kinda minjat eyo asak do imisak, ae kinda isal egipjak do imisak.

⁸ Minjat eyoni mini amin gat, ae sakwabat gat do yan yosot. Ji nak yombem isal egipni kan unun tagi.

⁹ Mani giptim dakon galaktok kilani aripmi dima ani kan, minjat eyo agagisi. Minjat eyo dima anek yumabi di abam.

¹⁰ Minjat eyo kili abi do gen teban on damisat. Unun nak dakon gen teban dima, unun Amin Tagi dakon gen teban. Unun yan: minjat da eni dima yipmanjetjak.

¹¹ Mani eni yipmanjetjak kan isal egipjak, bo tobil kwan eni gat but kalon anjil. Ae eni minjatni dima kwinitjak.

¹² Ae amin diwari do yan yosot. Gen on Amin Tagi dakon dima, naga yan yosot. Kristo yolyol amin not kinda minjatni nandan gadat dima asak, mani eni gat egip do nandisak kan, minjatni dima kwinitjak.

¹³ Ae Kristo yolyol minjat kinda eni nandan gadat dima asak, mani minjatni gat egip do nandisak kan, eni dima yipmanjetjak.

¹⁴ Nido eni nandan gadat dima asak mani minjatni do anek eni unun telagi. Ae minjatni nandan gadat dima asak mani eni do anek minjatni unun telagi. Yan dima tam minjat monjiyosi unun telagi dima. Mani abisok unun telagi.

¹⁵ Mani minjat bo wili kinda nandan gadat dima anek wasen kik do nandisak kan, yan tagi anjil. Nandan gadat asak amin nandan gadat dima asak amin gat sigin egipjil dakon gen teban kinda dima tosok. Nido Pinjkop da nin notnin gat but yaworon da egipnejen do nandisak.

¹⁶ Minjat ji esi yokwikon ban timitdan bo dima, ji unun dima nandan. Ae wili ji minjatji yokwikon ban timitdan bo dima, jiyo kisi unun dima nandan.

Pinjkop da nian egipnejen do tilak agit unun da aripmon gin egipnejen

¹⁷ Nin kalon kalon Pinjkop da nian egipnejen do tilak agit unun da

aripmon egipnerj. Piŋkop da wasok wasok yaŋ nimgut bisapmon niaŋ egipgumaŋ uŋun da aripmon gin egipnerj. Nak paŋmuwukbi morap do gen teban on yipmaŋdat.

¹⁸ Wili kinda giptimni mandabi da don Piŋkop da yaŋ ilikgit kaŋ, dima mandabi yaŋ koni dakon pi dima asak. Ae wili kinda giptimni dima mandabi da don Piŋkop da yaŋ ilikgit kaŋ, giptimni dima mandisak.

¹⁹ Nido giptim mandabi bo dima mandabi uŋun yo isali. Yo madep uŋun Piŋkop dakon gen teban guramitnerj.

²⁰ Piŋkop da yaŋ nimgut bisapmon niaŋ egipgumaŋ uŋun da aripmon gin egipnerj.

²¹ Oman amin egaki yaŋ gamgut kaŋ, nandaba kik dima aki. Mani pulugaŋ kiki dakon kosit piŋsaŋ gaban kaŋ, uŋun naŋ yolgi.

²² Nido amin kinda oman amin egakwan Amin Tagi da yaŋ ilikgit kaŋ, uŋun amin Amin Tagi da dabilon pulugaŋbi da egisak. Ae yaŋ gin amin kinda pulugaŋbi da egakwan Amin Tagi da yaŋ ilikgit kaŋ, uŋun abisok Kristo dakon oman amini egisak.

²³ Piŋkop da ji yumaŋ naŋ depgut, do ji Piŋkop dakon galaktok yipmaŋek amin dakon galaktok yoldo nandak nandak dima ani.

²⁴ Not kabi, Piŋkop da yaŋ ilikgit bisapmon niaŋ egipgwit uŋun da aripmon Piŋkop gat egipni.

Pol da miŋat eyo dima awit amin do gen yipgut

²⁵ Nak miŋat eyo dima awit amin do Amin Tagi dakon gen teban kinda tosok do dima dayikdisat. Mani naga dakon nandak nandak baŋ yokdisat, nido Amin Tagi da bupni nandaŋ namiŋek aŋtagap aban gen bami yogok amin dagam.

²⁶ On bisapmon jigi morapmi noman tonj, do ji niaŋ ekwaŋ yaŋ gin egipni kaŋ tagi.

²⁷ Gak miŋat pagil kaŋ, uŋun kwinit do kosit wisik dima aki. Ae miŋat dima pagil kaŋ, miŋat pak do dima nandaki.

²⁸ Mani miŋat kinda paki kaŋ, uŋun yokwi dima asal. Ae miŋatjok kinda amin kinda pasak kaŋ, uŋun yokwi dima asal. Mani miŋat aminyo miŋat eyo aŋ uŋun egip egipnikon jigi morapmi pakdaŋ. Jigi uŋun pani do dima galak tosot.

²⁹ Not kabi, yaŋ do nandaŋek yosot. Bisap kili kwaŋ tosok, do miŋatni tonj amin uŋun miŋatni mini yombem da egek Yesu yol kimagek egipni.

³⁰ Ae kunam yaŋ tidaŋek takgaŋ amin uŋun kunam dima takgaŋ yombem da egipni. Ae kisik kisik aŋ amin kisik kisik dima aŋ yombem da egipni. Ae yo yumaŋ nok aŋ amin yoni mini yombem da egipni.

³¹ Ae on miktim dakon yo timigek pi aŋ amin uŋun yo morap pindakba egip egipnikon yo madep dima ani. Nido bisap dubak dima on miktim gat yo morapni gat pasildaŋ.

³² Ji on miktim dakon yo do nandaba kik ani do dima nandisat. Miŋat dima pagit amin uŋun Amin Tagi dakon pi dogin nandisak, ae Piŋkop dakon galaktok yol do nandisak.

³³ Mani miŋat pagit amin on miktim dakon yo do nandaba kik asak, ae miŋatni dakon galaktok yol do nandisak,

³⁴ do nandak nandakni bamori kisi tomal. Ae miŋatjok ae sakwabat ae miŋat eni da kwiniŋbi uŋun Amin Tagi dakon pi do nandaŋ. Uŋun wupni ae giptimni Piŋkop do paregek telagi egip do nandaŋ. Mani miŋat amin pagit on miktim dakon yo do nandaba kik

asak, ae eni dakon galaktok yol do nandisak.

³⁵ Ji panpulgoko tagisi egipni do gen on yosot. Yanpoy andam do dima yosot. Ji da anpak kilegi anek yo diwari yopmanek bisapmi bisapmi Amin Tagi dakon pi dogin nandani do nandisat.

³⁶ Amin kinda minjatjok kinda pasak do manjin imgwit unun dima panek bisap dubak egek unun do anpak tagi dima asat yan nandisak, bo ae unun minjatjok pakdosi nandisak, bo ae giptim dakon galaktok kila aripmi dima agi yan nandisak kan, iyi dakon galaktok yolek minjat unun tagi pasak. Unun da yokwi dima asak.

³⁷ Mani amin kinda minjatjok kinda pasak do manjin imgwit unun butnikon da dima paker yanji nandisak, ae amin da pasak dosi dima iyan, ae iyi dakon giptim dakon galaktok kila tagi aben yan nandisak kan, minjat unun dima pasak. Unun da tagi asak.

³⁸ Do amin unun minjatjok unun pasak kan, unun anpak tagi asak. Mani dima pasak kan, unun da wagil tagisi asak.

³⁹ Minjat kinda eni sigin egakwan minjat unun eni tagi dima yipman deri. Mani eni kimotjak kan, galaktokni yolek amin kaluk tagi pasak. Mani Amin Tagi nandan gadan imjak amin kinda nan pasak.

⁴⁰ Mani naga yan nandisat, amin dima pasak kan, kisik kisik egipdisak. Pinjok dakon Wup da nakyo kisi antagap aban gen on yosot yanji nandisat.

8

Bit kilapyo kokup kidat do parekbi dakon gen

¹ Nak abisok bit kilapyo kokup kidat do parekbi unun dakon geni yokdisat. Nin kisi morap nandak nandaknin ton, yan nandaman.

7:39: Ro 7.2-3 8:1: Ya 15.29 8:2: Gal 6.3
Ro 14.13-15; Gal 5.13

Nandak nandak unun da kwen wigik anpak panalon asak, mani but dasi galak tan yomyom anpak da panmuwukbi panjeban asak.

² Amin kinda yo kinda do nak pakyanji nandan mudosot yan nandisak kan, nandak nandakni aripmi dima.

³ Mani amin kinda Pinjok do but dasi galak tan imisak kan, Pinjok da unun amin pakyanji nandan imisak.

⁴ Yanjo, bit kilapyo kokup kidat do parekbi unun tagi nonej bo dima? Nin nandaman, kokup kidat dakon wupmi unun yo bami kinda dima, ae Pinjok morapmi dima ekwan, kaloni kinda dagin egisak.

⁵ Amin morapmi da Kwen Kokupmon ae miktimon pinjok morapmi ae amin tagi morapmi ekwan yan nandan.

⁶ Mani nin nandaman, Pinjok kaloni kinda dagin egisak, unun Datnin. Unun da yo morap wasagit, ae unun dagin egip egip nimisak. Ae Amin Tagi kaloni kinda gin egisak unun Yesu Kristo. Pinjok da Yesu obakon da yo morap wasagit, ae unun obakon da gin nin morap kisi egip egip ningut.

⁷ Mani Yesu yolyol amin diwari unun dima kanja pisagit. Diwari kalip kokup kidat gawak yomgwit, do abisok kokup kidat unun yo bamisi kinda yan nandanej jap kokup kidat do parekbi unun non bisapmon burikon da gulusun aman yan nandan.

⁸ Mani jap nianjen di ban noman unun da nin Pinjok da kapmatjok aripmi dima panjisak. Jap unun dima nonej kan, Pinjok da dabilon unun gulusun kinda dima asak. Ae jap unun nonej kan, Pinjok da dabilon dima kilek tonej.

⁹ Disi nandan, jap kisi tagi noknogi, mani nandan gadatni dima teban tanji amin da jap kokup

8:4: GT 4.39; 6.4; Gal 4.8 8:6: Ep 4.5-6 8:9:

kidat do parekbi nanba dandanek yokwikon di manbam. Do ji kan kimotni.

¹⁰ Nandani. Gak kokup kidat do yo bami dima yan nandanek kokup kidat gawak yomyom yutnon wigi jap unun nanaki notgo dima noknogi yan nandisak amin kinda da gandisak kan, unun yo kisi buri pidanban jap unun kokup kidat do parekbi unun nokdisak.

¹¹ Gak dakon nandak nandako da notgo nandan gadatni dima teban tanbi antasik akdisak. Kristo unun amin do anek kimakgit.

¹² Gak notgo dima noknogi yan nandisak amin unun yokwi an imisal bisapmon Kristo yo kisi yokwi an imisal.

¹³ Yan do, japmon notno yokwikon yipben kan, nak bujon bit kilapyo dimasi nokeñ. Yan anek notno yokwikon di yipbom.

9

Pol yabekbi pi anek tomni timit do dima nandagit

¹ Nak yo kinda da dam anakwan dima egisat. Nak yabekbi kinda, ae Amin Taginin Yesu kili kagim. Amin Tagi dakon pi agim dakon bami kabi ji mani.

² Amin diwari da nak do yabekbi kinda yan dima bo nandan naman, mani ji da nak do asi yabekbi kinda yan nandan naman, ma? Ji da Yesu yolyol amin dagawit unun da tilak kinda da yan tanakwan unun da nak Amin Tagi dakon yabekbini kinda yan yolanakwan konj.

³ Amin diwari da anpakno kokwinigeek abin nepmanba kobogi do gen unuden ban yoyisat.

⁴ Banabas gat nit pi anapdo pi amak dakon yuman nogi amin da nit do jap pakbiyo tagi panpulugogi.

⁵ Nit yabekbi diwari ae Amin Tagi dakon padige ae Pita yo da

an unuden Yesu yolyol minjat panek kisin agek pi agagi.

⁶ Banabas gat nit dagin nit dakon yiyit dakon pi ando tagi asak yan nandan, ma?

⁷ Emat amin da pini anek tomni timikgan, do yiyitni do iyi dakon moneñ dima non. Ae wain kwaokdak amin wain dakon sopmi iyi pan non. Ae sipsip kila an amin iyi sipsip dakon mumni non.

⁸ Nak amin dakon nandak nandak yolek gen on dima yosot. Gen teban yo kisi yan gin yosok.

⁹ Moses da gen tebanon gen yan toso:

“Ji bulmakau wit gip golek do baman misinikgan bisapmon jap noni do gen kaganí dima sopni.”

Pin kop da bulmakau dogin nandanek gen unun yagit yan nandan, ma? Dima.

¹⁰ Unun nin dakon tagi timnin do anek gen unun yagit. Miktim pidosok amin gat ae wit gip misinikdak amin bamot bami nokdamak yan nandanek pini amal.

¹¹ Nin da wupji panpulugok do yo tagisi ji da binapmon kwaokgiman, do ji da nin do giptim dakon yo panpulugoni unun da jigí damjak, ma?

¹² Pin kop dakon pi amin diwari panpulugon, do unun yapmanek nit madepsi panpulugoni kan, unun da tagisi asak.

Mani nit jigí morapmi panek jikon yo timirisi unun dima timikgamak, nido Kristo dakon Gen Bin Tagisi kosit sopsop ak do dimasi nandamak.

¹³ Pin kop da Telagi Yutnon telagi pi an amin unun Telagi Yut dakon jap ban timikgan. Ae alta dakon pi an amin da altakon paret do bit kilapyo mukwa soson unun dakon

diwari nonj. Ji unjun dima nandan, ma?

¹⁴ Unjuden gin, Amin Tagi da yanji anen do gen yan yagit. Gen Bin Tagisi yan tenjenok amin unjun gen yanakwa si nandan minjat aminyo da giptim dakon yo panpulugok ani.

¹⁵ Mani nak giptim dakon panpulugok minjat aminyokon dima timikdat. Ae abisok jikon yo timit do gen on dima yipmandat. Nak jikon yo timit do dima nandisat. Yo unjun dima timigek kimokgen kan unjun da tagi. Nido pi anjabo amin da tomni dima nama unjun da kisik kisik madepsi namisak. Amin da yo naminek kisik kisikno gwayeni do dima galak tosot.

¹⁶ Mani Gen Bin Tagisi yan tenjenok asat bisapmon mano aripmi dima awigiken. Amin Tagi da unjun pi naminek pi unjun abendosi nayigit. Ae Gen Bin Tagisi dima yan tenjenoken kan, awa yo jigisi noman tan namdisak.

¹⁷ Pi on naga da nandak nandagon asat tam tomni tagi timikgom. Mani naga da nandak nandagon dima asat. Pinjop da namgut ban asat.

¹⁸ Yan do, ni tomni nan abidoken? Gen Bin Tagisi yan tenjenek yo timirisi unjun dima timikdat. Minjat aminyokon Gen Bin Tagisi isalsi yanek tomni dima timigek tagisi nandisat, unjun da tomnino asak.

Pol minjat amin morapyo dakon oman amini egipgut

¹⁹ Nak puluganji da egisat. Nak amin kinda dakon oman monji dima egisat. Mani minjat amin morapmi Kristokon panap do anek oman amini dagagin.

²⁰ Juda amin kabikon egek unjun timit do Juda amin yombem dagosot. Naga Moses dakon gen teban da yongamgwan dima egisat, mani gen teban da yongamgwan

ekwan amin unjun timit do anek unjun amin gat egisat bisapmon gen teban da yongamgwan yombem egisat.

²¹ Ae amin Nwakiwari Kabi Moses dakon gen teban dima abidawit amin gat egisat bisapmon, gen teban da yongamgwan dima egisat yombem da egisat, nido unjun amin timit do nandisat. Mani Pinjop dakon gen teban dima yipman dekdad, nak Kristo dakon gen teban yoldat.

²² Ae amin nandan gadatni dima teban tanji gat egisat bisapmon, nandan gadatno dima teban tanji da tilak unjun gat egisat, nido unjun amin yokwikon ban timit do nandisat. Nak amin morap kisi dakon anpak timikgim, nido kosit morap kisi ankiligek amin diwari yokwikon ban timit do nandisat.

²³ Pi morap unjun asat unjun Gen Bin Tagisi da iren tosak do asat. Nido Gen Bin Tagisi dakon yo tagisi kisin da timik timik anen do nandisat.

Nin si teban tanek timtim yanek kin tomni tagisi abidonenj

²⁴ Napbi gwapbokon kwan amin unjun kisi da timtim yanek kwan, mani kalonji kinda dagin tomni abidosok. Unjun ji dima nandan, ma? Do ji tomni abidok do si teban tanek timtim yanek kini.

²⁵ Amin morap aktidok ak do nandan amin unjun iyi dakon kila tebaisi anek giptim dakon tagap tok an. Tomni unjun timikgan unjun tasik togi, mani nin tomni aripmi dima tasik togi unjun timit do aktidogon kwaman.

²⁶ Yan do, tomni abidokenji yan nandane timtim yanek dukwan dukwan dima wisijek tilagonsi kisat. Amin da kisit emat dakon aktidok tagisi an unjun da tilak kisitno isal timon dima dapmandat.

27 Giptimno da oman amino egipjak do antagap asat. Gen Bin Tagisi amin yoyinek naga aktidok dima anek tomni dima di timikgom.

10

Nin panjkewalon monej do kanj kimotneje

1 Not kabi, nak Moses da bisapmon babikninon yo noman tawit unjun do pakyanji nandani do nandisat. Pinjkop da kisi morap kosit yolik do gikwem kinda yipmanj yomgut, ae Tap Gami wasenj kinakwan kisi morap teri kinda wigiwit.

2 Gikwem kagagwan kiwit ae tap pakbi binapmon da kiwit unjun da telagi pakbi sowit yombem asak. Unjun awit da Moses dakon amin kabi egipgwit dakon tilak.

3 Ae kisi morap da Pinjkop dakon Wup da jap yomgut unjun nawit.

4 Ae kisi morap Pinjkop dakon Wup da pakbi yomgut unjun nawit. Asi, Wup dakon tip unjun gat kisi agipgwit unjun dakon pakbi nawit. Tip unjun Kristo.

5 Pinjkop da pi madepsi aban kawit, mani unjun amin kabikon morapmi da anpak yokwi aba tagi dima nandanj yomgut. Do miktim kibiri amin da aripmi dima egipmi timon panjupbal aban kimagakwa bumjotni timi dukon di tanj tanj awit.

6 Unjun yo morap noman tawit da nin do mama gen kinda asak. Do unjun da yo yokwi ak do but kindap awit unjudej dima anenj.

7 Unjun da kokup kidatni dakon wupni do gawak yomgwit nin yanj dima anenj. Pinjkop gen da yanj yosok:

“Jap pakbiyo madepsi anek unjun da kwenon kap ae kisik kisikyo mibili mibili awit.”

8 Unjun da yumabi anpak awit unjudej dima anenj. Unjun da yanj aba gildat kalonj dogin amin 23 tausen da kimakgwit.

9 Unjun amin da awit unjudej Kristo dima anjkewalneje. Unjun da yanj aba tunjon amin emari tonj da injinj yoba kimakgwit.

10 Ae ji unjun da Pinjkop do yanba yokwi tok awit unjudej dima ani. Yanj aba kimot yomyom anjelo da abinj dapban kimakgwit.

11 Unjun yo morap noman tawit da nin do mama gen kinda asak. Amin da Pinjkop da papiakon gen unjun mandawit unjun da mibi bisapmon ekwamanj amin nin do mama gen niyisak.

12 Yanjo, amin kinda nak tebaisi akdat yanj nandisak amin unjun kanj kimotjak. Yokwikon di manjan.

13 Panjkewal jikon noman tonj unjun njwaknjwari dima, unjun amin morap kisikon yanj gin noman tonj. Ae Pinjkop toktok teban ji gat egek panpulugosok, do ji panjeban anjakwan panjkewalon dima manjek tebaisi atdanj. Panjkewal noman tanj damni bisapmon Pinjkop da puluganj kini dakon kosit kinda yipdisak, anjakwan yokwikon dima mokdanj.

Nin Pinjkop gat ae kokup kidat gat kisi do gawat gawat dima anenj

14 Yanjo, notnoni, ji kokup kidat gawak yomyom anpak yipmanj degek pasal kini.

15 Ji nandanj kokwinji tagisi, do gen dayisat disisi kokwinjtni.

16 Telagi jap nomanj bisapmon kap abidanjek Pinjkop ya yanj iyinek nomanj unjun da yawini do anek nin Kristo gat kabi kalonj amanj. Ae bret pudanjek nomanj bisapmon unjun da giptimni do anek nin Kristo gat kabi kalonj amanj.

17 Bret kalonj kında dagın tosok, nin amin morapmi da unun nanjin nomañ, do nin morapmi da giptim kalonj amañ.

18 Ji Israel amin dakon anpak do nandani. Bit kilapyo altakon soson bisapmon unun nanjek Pinjkop gat kabi kalonj anj.

19 Mani ji da kokup kidat do mukwa soson unun do nak da yo bamisi anj yan yosot yan di nandabam. Ae kokup kidat do yo bamisi yan dima yosot.

20 Unun dimasi. Nak yan yosot. Pinjkop dima nandan iman amin da mukwa soson unun konj do anj, unun Pinjkop do dima anj. Ae ji konj gat kabi kalonj ani do dima galak tosot.

21 Amin Tagi da kapmon ae konj da kapmon kisi noni kanj, unun ma abisi anj. Ae Amin Tagi da tamokon ae konj da tamokon kisi jap noni kanj, unun yo kisi ma abisi anj.

22 Amin Tagi yipman degapno nin do nandaban yokwi tok anj nimjak do nandaman, ma? Nin dakon tapmim da unun dakon tapmim yapman gamanj, ma?

Bisapmi bisapmi Pinjkop dakon man awigineñ

23 Amin diwari da yan yonj, “Yo morap tagi agagi.” Gen unun bami, mani yo diwari da nin tagi dima panpulugogi. “Yo morap tagi agagi”, mani yo diwari da butnin tagi dima panjeban asak.

24 Nin nin banjin panpulugok ak do dima nandanen. Nin amin diwari panpulugok do nandak nandak anen.

25 Bit kilapyo morap yuman gwayek tamokon yopman gamanj unun tagi noni. Nandaba kik anek kokup kidat do parekbi bo dima, unun do dima yoyini.

26 Nido nin nandamanj,

“On miktim gat yo morapni gat ton unun kisi morap unun Amin Tagi dakon gin.”

27 Yesu dima nandan gadan imisak amin kında da yutnikon kin jap noni do dayinban yutnikon kik do nandan kanj tagi kini. Ae jap morap daban nandaba kigi mini tagi noni. Noknogi bo dima noknogi unun do but morap dima ani.

28 Mani amin kında da nandaba kik anek, “Bit on kokup kidat do parekbi” yan dayinban kanj, unun dima noni. Noni kanj unun amin da sunj anj yan nandan damdisak.

29 Disi jap morap kisi tagi noknogi yan nandan, mani unun amin yan dima nandisak.

Nak jap morap kisi tagi noknogi yan nandisat. Do nido amin kında da jap unun nonen kanj unun sunj amañ yan nandan akwan jap unun yopbenj?

30 Pinjkop ya yan iyinek jap nokeñ kanj, mibili nido amin kında da gak sunj asal yan nayisak?

31 Yan do, jap pakbiyo ani bo yo diwari gat ani bisapmon Pinjkop man madep im do nandanek ani.

32 Juda amin, bo Grik amin, bo Pinjkop dakon panmuwukbi da yokwikon moni dakon anpak kında dima ani.

33 Nakyo kisi minjat amin morapyo da anpak si galaktonj unun banj asat. Naga anj pulugok do anek dima asat. Minjat amin morapyo panpulugoko Pinjkop da yokwikon banj timitjak do nandanek asat.

**Pol da Telagi Wup
dakon but galak dakon
yo gat ae Pinjkop gawak
imim dakon anpak do
yagit**

(Kilapmi 11-14)

11

¹ Nak da Kristo dakon anpak yol-dat, yan gin jiyo kisi nak dakon anpak yolni.

Amin da busuɲni witjan unun do Pol dayagit

² Ji bisapmi bisapmi nak do nandanɛk ekwan, ae gen timikgim ban damgum unun ban yolek ekwan, do ji anpak tagisi an.

³ Mani gen kinda gat nandani do nandisat unun yan. Wili dakon busuɲi unun Kristo, ae miɲat dakon busuɲi unun wili, ae Kristo dakon busuɲi unun Pinƙop.

⁴ Wili kinda busuɲni witɲiɲek bisit asak, bo kombi gen yosak kan, unun da busuɲni Kristo abin yipmanɲak.

⁵ Mani miɲat kinda busuɲni dima witɲiɲek bisit asak, bo kombi gen yosok kan, unun da busuɲni eni abin yipmanɲak. Unun busuɲ dangwani kisi mandan mudosok yan asak.

⁶ Miɲat kinda busuɲni dima witɲisak kan, busuɲ dangwani kisi mandan mudosak. Ae busuɲ dangwani pisipmi bo ae warot pak do mayagi nandisak kan, busuɲni si witɲisak.

⁷ Wili unun busuɲni dima witɲisak, nido wili Pinƙop iyi yombem wasanbi, unun da Pinƙop dakon tilimni nolisak. Mani miɲat unun wili dakon tilimni nolisak.

⁸ Nido Pinƙop da miɲat dakon giptim nan wili dima wasagit, wili dakon giptim nan miɲat wasagit.

⁹ Ae Pinƙop da miɲat do nandanɛk wili dima wasagit. Wili do nandanɛk miɲat wasagit.

¹⁰ Yan do anek, ae anelo da nindan do anek, miɲat unun busuɲni witɲisaksi. Yan asak unun da eni do gawat gawat asak dakon tilak.

¹¹ Mani Amin Tagi da kabikon miɲat wiliyo iyi dage dima ekwan. Miɲat unun wili dakon panpulugokni, ae wili unun miɲat dakon panpulugokni.

¹² Nido kalip Pinƙop da wili dakon giptim nan miɲat wasagit, mani wili miɲaron da alton. Ae Pinƙop unun yo morap dakon mibili.

¹³ Ji disi gen on kokwin ani. Miɲat kinda busuɲni dima witɲiɲek bisit asak kan, unun anpak tagi nan asak?

¹⁴ Pinƙop da miɲat aminyo nianon da wasan nipgut unun pindagek yansi nandaman, wili busuɲ dangwani dubagi amin unun mayagi.

¹⁵ Mani miɲat busuɲ dangwani dubagi kan, unun miɲat dakon tilimni tagisi, nido Pinƙop da busuɲni witɲisak do imgut.

¹⁶ Amin kinda da nak dakon gen unun do gen emat asak kan, yansi nandisak, nin gat ae Pinƙop dakon panmuwukbi diwari gat anpak ɲwakɲwari kinda dima yolgaman.

Korin amin telagi jap kosit kilegikon da dima nawit

¹⁷ Kili nak anpak diwari an unun do tagisi dima nandisat. Unun do anek anpak diwari ji da agagisi unun do dayikdisat. Ji Pinƙop gawak im do muwukgan bisapmon notji dima panpulugon, notji panupbal an.

¹⁸ Do mibiltok unun do dayikdisat. Pinƙop gawak im do muwukgan bisapmon pidok pidok anek ekwan yan amin da yanba nandagim. Gen unun nandako bamisok agit,

¹⁹ nido panmuwukbi timisok di wasan kinakwa unudon da Pinƙop dakon anpak namin da bamisi yogan unun da dolisak.

²⁰ Pinƙop gawak im do muwukgan bisapmon Amin Tagi dakon

telagi jap ban nomanj yansi nandajek dima nonj.

²¹ Ji kalonj kalonj notji do jomjom dima anjek jap tepmi timigek nan nanj anjek wain morapmi nanjek but upbal anj. Anjakwa diwari jap do anj.

²² Yutji mini do jap pakbiyo aripmi dima ani, ma? Pinjkop dakon panmuwukbi do yo isali yanj nandajek japni mini amin panmayak ak do nandanj, ma? Ni gen banj dayikenj? Ji anjak tagisi anj yanj dayikenj, ma? Unjun dimasi!

Amin Tagi dakon telagi jap dakon gen

²³ Nido nak Amin Tagikon gen timikgim unjun kili dayigim unjun disi nandanj. Gen unjun yanj. Kalbi Judas da Amin Tagi uwal da kision yipgut bisapmon unjun kalbi Amin Tagi Yesu da bret abidanjek

²⁴ Pinjkop ya yanj iyinek pudanjek yanj yagit, “On nak dakon giptim timno ji do parekdat. On nanjek nak do nandajek egipni.”

²⁵ Ae jap nanj mudanjek wain kap abidanjek yanj gin anjek yanj yagit, “On wain kap unjun sanjek sanjek kalugi naga dakon yawi nanj asat. Ji bisap morap on wain nanjek nandanj namni.”

²⁶ Yesu da gen yagit unjun da yanj nolisak. Bisap morap on bret gat ae wain on kapmon noni bisapmon Amin Tagi dakon kimot do yanj tenjenanjakwa wigi ae apjak bisapmon wigisak.

Anjak kilegikon da Amin Tagi dakon telagi jap nonen

²⁷ Yanjo, amin kinda da Amin Tagi dakon bret ae wain kapni anjak kilegikon da dima nosak kanj, Amin Tagi dakon giptim ae yawi yokwi anjimisak dakon gulusunji tanj imisak.

²⁸ Do butjikon da kokwin tagisi anjek bret gat wain kapmon noni.

²⁹ Nido Amin Tagi dakon giptim tim do dima nandaba wigakwan bret wainyo noni kanj, gulusunj anj do Pinjkop da kobogi damdisak.

³⁰ Mibili yanj do anjek jikon amin diwari tapmimni mini, ae diwari sot anj, ae diwari kili kimakgwit.

³¹ Mani butnin dakon kokwin tagisi anjek nonen kanj, kobogi dima timitnejen.

³² Mani Amin Tagi da anjaknin dakon kobogi niminek nin panmilip asak. Unjun miktimon minjat aminyo gat dima pasilnejen do yanj asak.

³³ Yanjo, not kabino, Amin Tagi dakon telagi jap nok do muwutni bisapmon amin diwari do jomjom anjek don noni.

³⁴ Amin kinda jap do tepmi nandisak kanj yutnikon nosak. Yanj anjek muwutni bisapmon gulusunj dima anjek kobogi dima timitjak.

Gen diwari dayigi unjun opben bisapmon don dayikenj.

12

Telagi Wup da but galak do pi anenj do tapmim nimisak

¹ Not kabi, Telagi Wup da but galak do pi morap dakon tapmim niminj niminj asak unjun pakyanji nandani do dayikdisat.

² Disi nandanj, Pinjkop dima nandanj imgwit bisapmon kokup kidat dakon wupmi gen dima yonj unjudon kini do amin da dayinba kokwin dima anjek kinj kinj awit.

³ Yanjo, pakyanji nandani, Pinjkop dakon Telagi Wup da amin kinda antagap aban “Yesu jobit tagi pasak!” yanj aripmi dima yosak. Ae Telagi Wupni mini amin da “Yesu unjun Amin Tagi” yanj aripmi dima yosak.

⁴ Telagi Wup dakon but galak dakon yo mibili mibili, mani Wup kalonji kinda dagin egisak.

⁵ Panmuwukbikon pi mibili mibili aman, mani Amin Tagi kalonji kinda gin.

⁶ Ae pi agak dakon kosit mibili mibili ton, mani Pin kop kalonj dagin minjat aminyo do tapmim yominjakwan pi unun an.

⁷ Panmuwukbi kisi panpulugonej do Telagi Wup da amin kalonj kalonon pi asak.

⁸ Amin kinda Telagi Wup da antagap aban nandan kokwin tagisi anjek minjat aminyo panpulugosok. Ae unun Wup kalonj dagin kinda antagap aban nandak nandak tagisi minjat aminyo yoyisak.

⁹ Ae unun Wup kalonj dagin nandan gadat tebaisi amin kinda do imisak. Ae unun Wup kalonj dagin amin kinda tapmim iban sot amin panmilip asak.

¹⁰ Ae amin kinda do wasok tapmimi ton agak dakon tapmim imisak. Ae amin kinda do kombi gen yosak dakon tapmim imisak. Ae amin kinda do wup mibili mibili kokwin agak dakon tapmim imisak. Ae amin kinda do gen mibili mibili yogok dakon tapmim imisak. Ae amin kinda do gen unun panjobiljak dakon tapmim imisak.

¹¹ Unun Wup kalonj dagin unun yo morap panjalon asak. Iyi da galaktogon but galak dakon yo kokwinigeek amin kalonj kalonj do yominj yominj asak.

Nin giptim kalonji kinda dakon diwatni kabi da ekwaman

¹² Amin dakon giptim unun kalonji gin, mani giptim diwatni morapmi. Ae unun giptim dakon diwat morap unun giptim kalonji kinda dakon gin. Kristo dakon giptim kisi yan gin.

¹³ Wup kalonji kinda dagin nin morap telagi pakbi son niban giptim kalonj agiman. Juda amin nin, ae Grik amin, ae oman amin, ae oman amin dima ekwan amin

nin kisi Wup kalonji butninin abidagiman.

¹⁴ Giptimnin unun kalonji kinda gin dima, diwatni morapmi.

¹⁵ Kandap da “Nak kisit dima, do giptim dakon diwatni dima” yan tagi yosak, mani unun giptim dakon diwatni sigin tosok.

¹⁶ Ae mirak da “Nak dabil dima, do giptim dakon diwatni dima” yan tagi yosak, mani unun giptim dakon diwatni sigin tosok.

¹⁷ Giptimon dabil dagin tosok tam, nian anjek gen nandisak? Ae giptimon mirak dagin tosok tam, nian anjek yo dakon kibanj nandisak?

¹⁸ Mani giptim unun yan dima. Pin kop da iyi dakon galaktok yolek giptim dakon diwatni kalonj kalonj yopgut da tamonikon tan tan an.

¹⁹ Giptim dakon diwatni kalonji kinda dagin tosok tam unun giptim dima.

²⁰ Mani giptim dakon diwatni morapmi da giptimon sanberba giptim kalonji kinda gin asak.

²¹ Dabil da kisit “Gak mini tam naga tagi egipbom” yan aripmi dima iyigi. Ae busuj da kandap “Gak mini tam naga tagi egipbom” yan aripmi dima iyigi.

²² Dimasi. Giptim dakon diwatni tapmimni madep dima yan pindakgaman unun dima ekwan tam giptim tagi dima tanban.

²³ Ae giptim dakon diwatni mani mini yan pindakgaman unun ban kila tagisi aman. Ae giptim dakon diwatni mayagi yan nandaman unun ban tagisi witjaman.

²⁴ Mani giptim dakon diwatni diwari mayagini mini unun yum pindagapno isal ton. Pin kop da giptim dakon diwatni kisi wasan yopmanek diwatni nin da yo madep dima yan pindakgaman unun do man madep yopgut.

²⁵ Yan aban giptim dima wasenj kisak, ae giptim dakon diwatni da

notni aripisi kila an an an.

²⁶ Giptim diwat kinda tepmi pasak kan, giptim diwat kisi morap tepmi pan. Ae giptim diwat kinda man madep pasak kan, giptim diwat kisi morap kisik kisik pan.

²⁷ Ji kisi morap Kristo dakon giptim tim ekwan, ae ji kalon kalon giptim diwatni ekwan.

²⁸ Ae Pinjokop da panmuwukbikon pi ani do amin manjigit. Mibiltok yabekbi, ae unun da bunon kombi amin, ae unun da bunon yoyindet, ae wasok tapmimi ton agak amin, ae sot amin panmilip ak amin, ae amin panpulugok amin, ae pi mibili mibili kila agak amin, ae gen amin da dima nandagi mibili mibili yogok amin kisi manjigit.

²⁹ Kisi morap yabekbi dagin dima ekwan, ae kisi morap kombi amin dagin dima ekwan, ae kisi morap yoyindet dagin dima ekwan, ae kisi morap wasok tapmimi ton agak amin dagin dima ekwan,

³⁰ ae kisi morap sot amin panmilip ak amin dagin dima ekwan, ae kisi morap gen amin da dima nandagi mibili mibili yogok amin dagin dima ekwan, ae kisi morap gen pantobil amin dagin dima ekwan.

³¹ Mani ji Telagi Wup dakon but galak dakon yo wukwisi unun timit do tek kindap pani.

Abisok anpak wagil tagisisi kinda do dayikdisat.

13

Nin amin do but dasi galaktan yomnerj

¹ Nak amin dakon gen mibili mibili ae anelo dakon gen kisi yoken, mani amin do but dasi galaktan yomyom anpak nagon dima tosak kan, nak gongon bo ae duban mibili mini tidon unun yombem.

² Ae kombi gen yogok dakon tapmim nagon tosak, ae nandak nandak pasili ton unun nandan mudosot, ae nandak nandak morap kisi nandan mudosot, ae nandan gadatno tebaisi do kabap kinda iyiko diwalik tagi kisak, mani amin do but dasi galaktan yomyom anpak nagon dima tosak kan, nak yo isalisi.

³ Nak yo morapno yoni mini amin do yoben, ae yum pindagapbo amin da giptimno abidan kindapmon sonba sonjek kimokgen, mani amin do but dasi galaktan yomyom anpak nagon dima tosak kan, unun da nak kindasok aripmi dima anpulugoni.

⁴ Amin kinda amin do but dasi galaktan yomisak, unun amin da yokwi an iba butni yawori tanakwan kobogi anyom do dima nandisak, ae amin morap do anpak yaworisi gin anyomisak. Ae amin tagisi ekwan amin do pindak galaktok anek nandaba yokwi tok dima anyomisak, ae pibit tidok dima asak, ae iyi do nandaban dima wigisak.

⁵ Ae anpak mayagi dima asak, ae iyi dogin dima nandisak, ae butjap tepmi dima nandisak, ae amin da yokwi an iba yokwini do dima nandan egisak.

⁶ Unun anpak yokwi do kisik kisik dima asak, gen bami do kisik kisik asak.

⁷ Amin do but dasi galaktan yomyom anpak asak amin jigi da aripmi dima abin yipmandak. Bisapmi bisapmi Pinjokop do nandan gadat anek anpulugosak do jomjom asak, ae jigi bisapmon tebaisi akdak.

⁸ But dasi galaktan yomyom anpak unun aripmi dima mudosak. Mani kombi gen yogok gat, ae gen mibili mibili yogok gat, ae amin dakon nandak nandakni tagi

morap unun pasildan.

⁹ Nin yo morap dakon nandak nandak diwari banjin nandaman, ae kombi genyo kisi diwari banjin yomanj.

¹⁰ Mani don yo wagol gwaljigi minisi noman tanjakwan abisok yo morap diwat diwat nandaman unun pasildan.

¹¹ Unun dakon tilak unun yan. Nak moninjisok egipgum bisapmon gen amin moninj da tilagon yagim, ae nandak nandakno gat ae kokwin agakno gat amin moninj da tilak egipgum. Mani amin madep anjek amin moninj anpak yipman mudagim.

¹² Abisok nin Pinjkop dakon mibili diwari gin nandaman. Unun pakbi idapmon wupnin pindak upbal aman unun yombem. Mani Pinjkop dakon tomno dabilyo bamisi don kokdaman. Pinjkop da abisok nin bamisi nandan nimisak, unuden don nandan imdaman.

¹³ Nandan gadat gat, ae Pinjkop da panpulugosak do jomjom agak gat, ae but dasi galaktan yomyom anpak, unun anpak kapbi da toktok teban tan anan kikan. Mani but dasi galaktan yomyom anpak da anpak diwari yapman mudosok.

14

Kombi gen yok do galagi madep nandanen

¹ Ji amin do but dasi galaktan yomyom anpak toktogisi an kimotni. Ae Telagi Wup da but galak do yo nimisak unun timit do galak tanjek kombi gen yogok dakon tapmim abidok do madepsi galak toni.

² Nido amin kinda gen njwaknjwarikon* da gen yosak kan, unun amin da nandani do dima yoyisak, unun Pinjkop nanjin iyisak, nido amin da ni gen nan yosok

unun dima nandan, Telagi Wup da tapmim iban gen pasili yosok.

³ Mani, amin kinda kombi gen yanjek minjat aminyo dakon nandan gadatni panjeban asak, ae tebai atni do butni panjeban asak, ae jigikon ekwan amin butni panjeban asak.

⁴ Amin kinda gen njwaknjwarikon da gen yosok unun iyi dakon but anjeban asak, mani kombi gen yosok amin panmuwukbi morap dakon but panjeban asak.

⁵ Ji kisi da gen njwaknjwarikon da gen yoni do nandisat, mani kombi gen yoni dosi nandisat. Kombi gen yosok amin da gen njwaknjwari yosok amin yapmandak, mani gen njwaknjwari yanjakwan amin kinda da panjebiljak kan unun tagi, unun da panmuwukbi dakon but panjeban asak.

⁶ Not kabi, nak jikon obinek gen njwaknjwarikon da gen dayiken kan, nianon da gen unun da ji panpulugosak? Mani Pinjkop da gen pasili noligit unun dayiken, bo nandak nandak tagisi di dayiken, bo kombi gen kinda dayiken, bo dayindet aben unun da ji tagisi panpulugosak.

⁷ Yo egip egipmi mini unudon abidank tilak aben. Kasisinj ae gitayo geni kilegi dima yoni kan, nikon da amin kap dakon tek nandank kap yoni?

⁸ Ae kwen kilegi dima yosak kan, amin nianon da emat do tagap toni?

⁹ Jiyo kisi yan gin. Ji gen njwaknjwari yanakwa nianon da amin da gen unun dakon mibili nandaba pisoni? Gen yanba isali akdan.

¹⁰ Asi, miktimon gen mibili mibili morapmi ton, ae kisi morap mibili ton gin.

¹¹ Mani amin kinda da gen yanban dima nandabo pisosak kan, unun amin da nak do kokup

13:13: 1Tes 1.3 **14:1:** 1Ko 12.31; 14.39 * **14:2:** Gen njwaknjwari dakon mibili unun yan. Unun miktim amin morap da dima yon gen kinda do yosok.

ɲwakɲwarikon amin yan nandan namɲakwan nak da unun amin do kokup ɲwakɲwarikon amin yan nandan iben.

¹² Gen ɲwakɲwarikon da gen yoni kan, amin da ji do yan gin nandan damdan. Ji Telagi Wup dakon but galak dakon yo timit do galagi madepsi nandan, do but galak dakon yo paɲmuwukbi tagisi paɲteban agagi unun timit do pi tebaisi aɲ kimotni.

Gen ɲwakɲwari yogok dakon gen

¹³ Yanɗo, amin kinda gen ɲwakɲwarikon da gen yosak kan, Pinƙop da gen unun tagi paɲtobiljak dakon tapmin imjak do bisit asak.

¹⁴ Nido, gen ɲwakɲwarikon da bisit aben kan, wupnokon da bisit asat, mani nandak nandaknokon da yo bami kinda dima nandisat.

¹⁵ Yanɗo, nian aben? Wup ae nandak nandakno kisi da bisit aben. Wup ae nandak nandakno kisi da kap yoken.

¹⁶ Yan dima aɲek wupmon dagin Pinƙop aɲkisiɲek ya yan iyinaki mirak yopmandak amin unun gen yosol dakon mibili dima nandisak, do nianɗon da “Unun asi” yan yosak?

¹⁷ Pinƙop ya yan iyinɲek yo tagisi asal, mani mirak yopmandak amin dakon buri dima aɲteban asal.

¹⁸ Nak bisap morapmi gen ɲwakɲwarikon da gen yanɲek ji gwapman mudosot do Pinƙop ya yan iyisat.

¹⁹ Mani, paɲmuwukbi Pinƙop gawak im do muwutni bisapmon gen ɲwakɲwarikon da gen sop 10 tausen yoken kan, unun da paɲpulugok kinda dima akdisak. Mani gen sop 5 kabi amin da tagi nandagi unun ban yoyinɲdet aben kan, unun da paɲpulugok madepsi akdisak.

²⁰ Not kabi, nandak nandakjikon da amin moniɲ da tilak dima egipni. Amin moniɲ da aɲpak

yokwi dakon mibili dima nandaneɲekwan ji unun da ariɲmon egipni. Mani nandak nandakji unun amin madep da tilagon egipni.

²¹ Pinƙop da gen tebanon gen yan mandabi:

“Amin Tagi da yan yosok, ‘Geno kokup ɲwakɲwarikon amin do yobo unun da gen ɲwakɲwarikon da unun miɲat aminyo do yoyikdan.

Mani geno nandak do mirak dima yopdan.’”

²² Yanɗo, gen ɲwakɲwarikon da gen yogok unun da Pinƙop dakon tilak madepni kinda asak. Unun nandan gadat kili awit amin do dima yolisak, nandan gadat dima awit amin do yolisak. Mani kombi gen yogok unun tilak kinda nandan gadat kili awit amin paɲpulugok do yomisak, unun nandan gadat dima awit amin do dima yomisak.

²³ Do paɲmuwukbi morap Pinƙop gawak im do muwugek ji kisi gen ɲwakɲwarikon da gen yoni kan, but galak dakon yo dakon mibili dima nandan amin, bo ae nandan gadat dima abi amin da wiɲ dandanɲek ji do si ɲugigan yan yokdan.

²⁴ Mani, ji kisi kombi gen yoni kan, but galak dakon yo dakon mibili dima nandan amin, bo ae nandan gadat dima abi amin da abin gen unun nandan unun da buri suganba iyi do nin yokwi pakpak do kobogi pakdaman yan nandakdan.

²⁵ Nandak nandakni burigwan pasili ton unun tenɲenokdan. Ae man pak gawagek Pinƙop gawak imiɲek “Pinƙop bamisi ji gat egisak” yan yokdan.

Kosit kilegikon da Pinƙop gawak imnen

²⁶ Yanɗo, not kabi, Pinƙop gawak im do muwutni bisapmon niban ani? Kinda da kap yosak, ae kinda da yoyinɲdet asak, ae kinda da Pinƙop dakon nandak nandak

pasili ton unun yosak, ae kinda da gen n̄wakn̄warikon da gen yosak, ae kinda da unun gen yosak unun pan̄tobiljak. Yo morap ani unun pan̄muwukbi pan̄teban ak do ani.

²⁷ Amin diwari gen n̄wakn̄warikon da gen yoni kan, amin bamori bo kapbi dagin yoni. Ae kisi bisap kalon dima yoni, notji do bikbik yomin yomin anek yoni. Ae amin kinda da gen unun si pan̄tobiljak.

²⁸ Mani gen pan̄tobil amin mini kan, gen n̄wakn̄warikon da gen yogok amin gen dima yosak. Gen iyi gat ae Pin̄kop gat dogin yosak.

²⁹ Amin bamori bo kapbi da kombi gen yoni, anakwa diwari da geni kokwinitni.

³⁰ Ae kinda yigakwan Pin̄kop da gen kinda an̄alon an̄iban kan, gen yosok amin gen san̄benek dima yosak.

³¹ Yan anek kombi gen yogok amin kisi kalon kalon kombi gen yoni dakon bikbik pisan̄ damdan. Anakwa pan̄muwukbi kombi gen yoyinjakwa nandak nandak timigek unun da butni pan̄teban asak.

³² Kombi gen yogok amin unun wupni dakon kila iyi tagi an, do iyi da bisapmon gen tagi yoni.

³³ Nido Pin̄kop unun yo morap upbilapmon da agak amin dima. Nin da but kalonon da egipneŋ do nandisak.

Telagi pan̄muwukbi morap nin da aman unuden jiyi kisi muwut muwutjikon

³⁴ min̄at gen dima yoni. Gen yan̄ba tagi dima akdisak. Moses dakon gen teban da yosok unun da aripmon gawat gawaron da yitni.

³⁵ Pan̄muwukbi da muwut muwuron min̄at gen yoni kan unun mayagi, do gen kinda dakon mibili nandak do kan, yutnikon eni ban̄ yoyin̄ba tagi yoyini.

³⁶ Korin amin, Pin̄kop dakon gen jikon da noman tagi yan nandan, ma? Ae geni ji dagin abidawit, anakwa amin diwari dima abidawit yan nandan, ma?

³⁷ Jikon da amin kinda iyi do nak kombi amin kinda yan nandisak, bo Wup dakon nandak nandak tan̄ namisak yan nandisak amin yan̄si nandisak, gen on mandisat unun Amin Tagi dakon gen teban yan̄si nandisak.

³⁸ Amin kinda yan dima nandisak kan, unun amin do kombi amin kinda dima yan nandan imni.

³⁹ Yan̄do, not kabi, kombi gen yok do galagi madepsi nandan, ae gen n̄wakn̄wari yogok dakon kosit sop-sop dima ani.

⁴⁰ Mani Pin̄kop gawak imin dakon silipmon yo morap ani unun kosirikon da kilegisi ani.

Amin kimakbi aeni kimoron da pidokdan

(*Kilapmi 15*)

15

Kristo kimagek kimoron da pidagit

¹ Not kabi, Gen Bin Tagisi dayigim unun do butji pabo pisan̄ban nandan do nandisat. Gen Bin Tagisi kili abidawit da unudon tebai akgan.

² Ae gen dayigim unun tebaisi abidoni kan, Pin̄kop da unun Gen Bin Tagisikon da ji yokwikon ban̄ timitdisak. Yan̄ dima ani kan, nandan̄ gadatji unun yo isali.

³ Gen kinda abidagim unun da gen wagol madepsi asak. Gen unun kili damgum. Gen unun yan̄. Pin̄kop gen tosok unun da aripmon Kristo nin dakon yokwi wiririt do kimakgit.

⁴ Ae Pin̄kop gen tosok unun da aripmon amin da kimakbi

tamogwan yipgwit, ae gildat kapbi anjakwan kimoron da pidagit.

⁵ Ae Pita kon altanjek don yabekbi 12 kabikon kisi altanj yomgut.

⁶ Ae don nandan gadat amin 500 yapmanjak unun kabikon altanj yomgut. Unun kabikon morapmi abisok ekwan, mani diwari kili kimakgwit.

⁷ Ae don Jems altanj imgut. Ae don yabekbi kisikon altanj yomgut.

⁸ Unun kabikon altanj yominek don mibi do nagon altanj namgut. Nak monji kinda altok altok bisapmonsidi dima altanji yombem.

⁹ Nido nak yabekbi kabi dakon pinbinisi egisat. Ae amin da yabekbi yan tagi dima nayigi, nido kalip Pinjok dakon panmuwukbi panjupbal ak do pi madepsi agim.

¹⁰ Mani Pinjok da nandan yawok naminek anjapuluganban yabekbi kinda dagat da egisat. Ae nak do nandan yawot agit unun dima sun tagit. Dimasi. Yabekbi diwari yapmanjek pi madepsi agim da asat. Mani naga dima asat, Pinjok da nandan yawok naminek tapmin namanjakwan pi unun asat.

¹¹ Do nak bo ae yabekbi diwari da pi unun an unun da yo madep dima asak. Yo madep unun Yesu kimot anjek aeni pidagit unun dakon geni yan tenjenanapno ji da nandanek nandan gadat awit.

Don amin kisi morap kimakgwit unun kimoron da pidokdan

¹² Kristo kimoron da pidagit unun dakon geni yan tenjenoman, do jikon amin diwari da mibili nido "Amin kimakbi kimoron da aripmi dima pidokdan" yan yonj?

¹³ Asi, amin kimakbi aripmi dima pidoni kan, Pinjok da Kristo kimoron nan dima aban pidagit.

¹⁴ Asi, Kristo kimoron nan dima aban pidagit tam, gen yan tenjenok

aman unun yo isali asak, ae nandan gadat an ununyo kisi yo isali.

¹⁵ Ae yan tam nin Pinjok da yo agit unun do top amin dagagiman. Nido nin Pinjok da Kristo kimoron nan aban pidagit unun dakon geni yan tenjenoman. Mani Pinjok da amin kimakbi kimoron ban dima paban pidon tam, Kristo kimoron nan dima aban pidagit.

¹⁶ Asi, amin kimoron da dima pidon tam, Kristo kimoron da dima pidagit.

¹⁷ Ae Kristo dima pidagit tam, nandan gadatji da ji aripmi dima panpulugokdisak. Yokwi morapji sigin tan damanjakwa ekwan.

¹⁸ Ae Kristo nandan gadan iminek kimakgwit amin unun pasilgwit.

¹⁹ Nin Kristo nandan gadan iminek unun da panpulugosak do jomjom anek ekwaman. Mani nin yo tagisi on miktimon gin timit do jomjom aman tam, nin bupmi amin dakon mibi amin wagil yokwisi ekwaman.

²⁰ Mani yan dima. Kristo kimoron da kili pidagit. Unun pigaga jap bami mibiltoksi tosok unun da tilak kili kimakgwit amin dakon wasok wasok amini pidagit.

²¹ Amin kalonji kinda da kimot anjalon agit, ae yan gin amin kalonji kinda da kimoron da pidot pidot anjalon agit.

²² Adam dakon amin kabi morap si kimokgon, ae yan gin Kristo dakon amin kabi morap egip egip abidokdan.

²³ Mani nin morap Pinjok da silip yipgut unun da aripmon pidokdaman. Mibiltok Kristo, ae don tobil apjak bisapmon minat amin kabi morapni nin kimoron da pidokdaman.

²⁴ Unun da kwenon mibi bisap abanjakwan Kristo da kon mibili

mibili tapmimi toj dakon kila amini unun panupbal aban pasil mudanakwa kila agak pi morap Pinjkop Dat da kisiron yipdisak.

²⁵ Nido Kristo dasi kila amin madep egakwan wigi uwal morapni pabin yopmanakwan pinjini egipdan.

²⁶ Ae uwalni mibisi abin yipdisak unun kimot.

²⁷ Pinjkop gen papiakon gen yan toso:

“Unun da yo morap pinjini egipni do yopgut.”

Yo morap pinjini egipni do yopgut yan yosok, mani nin nandaman, Pinjkop iyi Yesu dakon pinjini dima egisak.

²⁸ Ae don, yo morap Kristo dakon pinjini tanakwa Monji da iyi nan Pinjkop dakon pinjini yipdisak. Mibiltok Pinjkop da yo morap Monji dakon pinjini yopgut, mani Monji da iyi nan Pinjkop dakon pinjini yipjak bisapmon Pinjkop da yo morap dakon wukwisini yitdisak.

²⁹ Amin kimakbi kimoron da dima pidoni tam, mibili nido amin diwari da amin kimakbi panpulugok do telagi pakbi soso? Aripmi dima pidoni tam, nido unun anpak an?

³⁰ Amin morapmi da pi aman unun do toktogisi uwal an niminek nindapba kimotner do an. Do amin kimoron da dima pidoni tam, nin mibili nido unun pi aman?

³¹ Not kabi, nak asi dayisat, Amin Taginin Yesu Kristo da jikon pi tagisi asak unun do butnokon da nandako yo madepsi asak. Disi nandan, unun bamisi. Ae yanjo kisi nandani, nak gildari gildari kimoronsi kin kin asat. Gen on bamisi yosot.

³² Epesas kokupmon amin diwari jon bit kilapyo yokwisi da yan emat anek nak nit do awit. Kimakbi kimoron da dima pidoni tam,

mibili mini emat agim. Ae amin kimakbi kimoron da dima pidoni tam,

“anjwa wagil kimotdaman, do jap pakbiyo madepsi anen.”

³³ Ji amin diwari da top panjewardan do pindatni. Gen on disi nandan, “Ji amin yokwi gat muwutni kan, anpakji tagi unun panupbal akdan.”

³⁴ Ji aesi nandak nandak kilegi timigek yokwi ae sanjenek dima ani. Asi jikon da diwari Pinjkop dima nandan iman. Ji da mayaktok pani do anek gen on dayisat.

Giptimnin kimoron da pidokdisak unun njwaknjwari

³⁵ Amin kinda yan yokdisak, “Amin kimakbi kosit nianjon da pidokdan? Ae pidoni bisapmon nianjen giptim da pidokdan?”

³⁶ Unun nandan kokwini tagi dima amin dakon gen kinda! Gak jap yet kwaokdal unun mibiltok kimot anek don kwosok.

³⁷ Ae wit bo ae jap diwari dakon yeri kwaokdal unun jap bami don kwokdisak unun yombem dima.

³⁸ Mani Pinjkop da iyi nandan kokwinigek yeri kalon kalon do obi tamijo iyikon iyikon wasosok.

³⁹ Giptim morap unun arip gin dima. Amin unun giptimni njwakjwat, ae bit kilapyo giptimni njwakjwat, ae minam gat ae tap kilapyo kisi yan gin.

⁴⁰ Kundukon yo toj unun giptimni iyi, ae miktimon yo toj unun yo kisi giptimni iyi. Mani kundukon yo toj dakon tilimni unun njwakjwat, ae miktimon yo toj dakon tilimni unun yo kisi njwakjwat.

⁴¹ Gildat kanek ae gikyo tilimni njwakjwat njwakjwat. Ae gik morap tilimni iyikon iyikon tan yoman.

⁴² Amin kimakbi kimoron da pidokdan unun yan gin. Giptim

wayikgaman unun miktogi, mani giptim pidosak unun aripmi dima miktogi.

⁴³ Giptim wayikgaman unun tilimni mini, mani giptim pidokdisak unun tilimni wagil tagisi. Giptim wayikgaman unun tapmimni mini, mani giptim pidokdisak unun tapmimi tonj.

⁴⁴ Giptim wayikgaman unun on miktim dakon, mani giptim pidokdisak unun Wup da egip egip imisak.

Miktim dakon giptim tosoak, do giptim Wup da egip egip imisak unun yo kisi tosoak gin.

⁴⁵ Pinjkop dakon papia da yanj yosok:

“Amin mibiltogi, Adam, unun amin egip egipmi tonj dagagit.”

Mani mibi Adam da amin do egip egip yomyom Wup dagagit.

⁴⁶ Wup dakon egip egip da mibiltok dima altagit. On miktimon egip egip da mibiltok altagit, anjakwan wup dakon egip egip da don altagit.

⁴⁷ Amin mibiltogi Adam unun on miktim dakon, ae miktim nanj wasanji. Ae Adam unun da bujon nani unun Kwen Kokupmon da pigit.

⁴⁸ Miktimon minjat amin morap unun giptimni unun Adam dakon giptim yombem. Mani Kwen Kokup dakon giptimnin unun Kristo dakon yombem akdisak.

⁴⁹ Abisok nin miktim amin Adam yombem da ekwaman. Unuderj gin don Kwen Kokup amin Kristo yombem akdaman.

⁵⁰ Not kabi yanji dayisat, miktim giptim gat kisi Pinjkop da Amin Kila Asak da kagagwan aripmi dima wigigi. Ae yo miktogi da yo dima miktogi aripmi dima timiri.

⁵¹ Nandani. Gen pasili kinda dayikdisat. Nin morap kisi dima

kimotdaman. Nin kisi morap kulabik an mudokdaman.

⁵² Kwen mibisi yosak bisapmon nin mal wambilgaman unun da tilak tepmisi kulabik akdaman. Kwen yanban amin kili kimakgwit unun kimoron da pidokdan, ae bujon aripmi dima mik tokdan. Ae nin kalugi sigin ekwaman amin kulabik akdaman.

⁵³ Nido, giptimnin miktogi unun kulabik anjek toktogisi tagisi egipdisak. Giptimnin si kimori unun kulabik anjek toktogisi kalugi egipdisak.

⁵⁴ Giptimnin si kimori ae miktogi unun kulabik anjek toktogisi tagisi kalugi egipdisak bisapmon Pinjkop dakon gen kinda tosoak unun bami tonj akdisak. Gen unun yanj:

“Pinjkop da emaron teban tanjek kimot obisi anjakban pasilgit.

⁵⁵ Kimot, gak amin pabinj yopyop dakon tapmingo jiri?

Kimot, gak amin tepmi madep yomyom tapmingo jiri?”

⁵⁶ Yokwi da kimot tapmim iban amin tepmi madep yomisak. Ae yokwi unun gen tebanon tapmim pasak.

⁵⁷ Mani Amin Taginin Yesu Kristo da tapmimon Pinjkop da tapmim nimanjakwan emaron teban toman, do Pinjkop ya yanji iyaman.

⁵⁸ Yanjo, not kabino, ji tebaisi agek wayinj wayinj dima ani. Disi nandan, Amin Tagi dakon pi madepsi an unun bami mini dima akdan, do ji bisapmi bisapmi Amin Tagi dakon pi an kimotni.

Pol yo ak do nandagit unun do yagit

(Kilapmi 16)

16

Pol da Jerusalem do moner panjmuwutdan unun do yagit

¹ Kili Pinjokop dakon minjat aminyo Jerusalem ekwan unun do monej panjmuwutdan unun do dayikdisat. Galesia panjmuwukbi da ani do kosit yologim, ji yan gin ani.

² Sonda morapmon ji morap kisi kalonj kalonj pi agak da butgwan monej timikganj unun kokwinigek kabi kinda yopmanj yopmanj ani. Anakwa nak opbenj bisapmon monej panjmuwut dakon pi dima ani.

³ Nak da obinj altokenj bisapmon paretdji Jerusalem panjini do disi amin kabi di manjini. Anakwa nak da but piso papia kinda mandanj yobo abidanek kini.

⁴ Ae nakyo kisi kigisi yan nandakenj kanj, kisin tagi kinenj.

Pol Korin amin kinj pindat do nandagit

⁵ Nak Masadonia miktin nanj kik do nandisat. Ununanj kinjek don jikon abinj altokenj.

⁶ Nak ji gat timisok di gat egipbenj bo ae sigin egapbo ais bisap mudosak unun dima nandisat. Ae kokup njaknjwarikon kikenj bisapmon ji da anjmuluganjakwa kikenj.

⁷ Nak ji gat bisap pisipmi egip do dima galak tosot. Amin Tagi da tagi nandisagon ji gat bisap dubagkok egipnenj.

⁸ Mani nak kokup pap Epesas idon egapbo Pentikos bisapmon wigisak.

⁹ Nido, Pinjokop da nak do yoma kinda witdal namik da minjat amin morapmi panjmulugoko Yesu yolyol amin dagonj. Mani amin morapmi da uwal anjnamanj.

¹⁰ Timoti jikon apban kanj anjmuluganjba pasol pasol dima asak. Nak da Amin Tagi dakon pi asat, ununyo kisi yan gin asak.

¹¹ Jikon da di da kanjba amin isali kinda yan di aban. Tobil apjak

bisapmon yipba but yaworon da nagon apjak. Not diwari gat kisi apni do jomjom asat.

¹² Notnin Apolos dakon gen unun yanj. Not diwari ji dandak do kiwit bisapmon unun gat kini kanj tagisi yan iyigim. Mani unun bisapmon op do dima galak tagit. Iyi gwagak kanjek don obinj dandisak.

Gen diwari

¹³ Disi do kila tebai anjek nandanj gadaron tebai atni. Tebaisi agekyo kinda do pasol pasol dima ani.

¹⁴ Yo morap ani unun but dasi galak tanj yomyom anjagon dagin ani.

¹⁵ Not kabi, Stepanas gat yut-nikon ekwanj amin gat da Akaia provinskon mibiltoksi but tobil anjek Yesu nandanj gadanj imgwit unun disi nandanj. Ae Pinjokop dakon minjat aminyo panjmulugok do iyi dakon egip egip parekgwit. Nak gen tebai yan dayisat,

¹⁶ ji unuden amin gat ae unun amin panjmuluganjba pi kalonj anj amin gat dakon pinjini egipni.

¹⁷ Stepanas gat Potunatus gat Akaikus gat nagon opba but galaksi nandagin, nido ji kisi da abinj nak aripmi dima nandani,

¹⁸ ae unun da nak kisik kisik namgwit ae jiyo kisi kisik kisik damgwit. Unuden amin da pi madep anj unun do but galaksi nandanjek man madep yomni.

¹⁹ Panjmuwukbi morap Esia provinskon ekwanj unun da gildatni tagi dayanj. Akwila gat Prisila gat ae panjmuwukbi unun bamot da yutnon muwukganj unun da Amin Tagi da manon gildatni tagi madepsi dayanj.

²⁰ Yesu yolyol amin notji morap da gildatni tagi dayanj. Panjmuwukbi notji gat domdom ani bisapmon but dasi timitni.

²¹ Nak Pol da naga gildat tagi on mandisat.

²² Amin kinda da Amin Tagi but dasi dima galaktan imisak kan unun jobit timitjak.

Amin Tagi gak apbi!

²³ Amin Tagi Yesu dakon nandan yawotni jikon tosak do bisit asat.

²⁴ Nin Yesu Kristokon kabi kalon agiman, do ji but dasi timikdat. Unun asi.

Pol da Korin Amin do Papia 2 Mandagit

But piso gen

Korin panmuwukbi diwari da Pol do yanba yokwi tok awit, do Pol butjik madepsi nandagit. Ae yabekbi toptopmi diwari da yoyindet gulusun anek Pol abin yipgwit. Pol da Korin amin gat gen unun anmilip ak do nandagit, ae iyi do Pinjkop dakon yabekbi bamisi kinda yan nandan imni do papia on mandagit. Yan anek ae kosiri kinda gat tagisi nandan yom do anek papia on mandagit.

Gen mibiltok wasanek mandagit unungwan Pol da gen tebaisi kalip Korin amin do yipgut unun do yosok. Gen unun dima yip do nandagit, mani kwen wigik anek yanba yokwi tok an imgwit, do gen tebaisi yipgut. Yipban gen unun nandanek anpakni panmilip awit, do abisok kisik kisik madepsi nandan yomisak.

Unun bisapmon panmuwukbi Judia miktimon egipgwit unun yokwisi egipgwit, do Pol unun do monej panji yom do monej panmuwukgit. Do kilapmi 8 ae 9 non Pol da Korin minjat aminyo da pi unun do monej panmuwutni do buri pan>tagap ak do gen yipgut.

*Pol da Pinjkop da yabekbi kabi do pi yomgut unun do yagit
(Kilapmi 1-7)*

¹ Nak Pol, nak Yesu Kristo dakon yabekbini. Pinjkop da iyi da galak-togon pi unun namgut. Nak gat ae notnin Timoti gat da papia on Pinjkop dakon panmuwukbi Korin kokup papmon ekwan gat, ae telagi panmuwukbi morap Akaiia provin-skon ekwan, ji kisi do mandan damamak.

² Pinjkop Datnin gat ae Amin Tagi Yesu Kristo gat da nandan yawok daminej butji panyawot abal ya-wori tosak do bisit amak.

Pinjkop da jigi bisapmon butnin pan>teban asak

³ Amin Taginin Yesu Kristo dakon Pinjkopni ae Datni unun anksinenj. Unun Datnin bupmi ami, ae amin morap jigi pan unun butni pan>teban asak dakon Pinjkop.

⁴ Jigi bisap morapmon butnin pan>teban asak. Pinjkop da butnin pan>teban asak, unuden gin nin da jigi mibili mibili pan amin morap buri pan>teban aman.

⁵ Tepmi madep Kristo da pagit unuden gin ninyo kisi paman. Ae Kristo da butnin pan>teban aban butnin yaworisi tosak.

⁶ Nin jigi paman bisapmon ji da but yawot pani ae Pinjkop da ji yokwikon ban timitjak unun do anek paman. Ae Pinjkop da butnin pan>teban aban butnin yawori tosak bisapmon, jiyo kisi but yawot pani do anek Pinjkop da yan asak. Ji tebai agek nin da tepmi paman unuden gin tepmi pani kan, Pinjkop da butji pan>teban akdisak.

⁷ Ae ji jigikon tebaisi atdan yanji nandan damaman, nido ji nin gat kisi jigi kalonj paman, ae nin gat kisi but yawot kalonj timitdaman yanji nandan.

⁸ Not kabi, nin Esia provinskon jigi pagiman unun ji da nandani do nandan. Jigi madepsi da nin pabij nipmanek unun da tapmimnin pabigit. Aban nin kimotdaman yanji nandagiman.

⁹ Asisi, kimot akdaman yanji nandagiman. Nin tapmimnin madep dima yanji nandan do jigi unun noman tan ningut. Pinjkop amin kimakbi kimoron ban paban pidot pidot amin unun dagan nin aripmi tagi pan>pulugosak yanji nandan do jigi unun pagiman.

¹⁰ Uñun jigi pañek kimoronsi kigiman, mani Pinjkop da kimoron ban pañpulugagit, ae don yo kisi nin jigikon ban timitdisak. Jigi morap noman tan nimni bisapmon Pinjkop da nin jigikon ban pañpulugokdisak yan si nandan teban toman.

¹¹ Mani ji nin pañpulugane k bisit aba Pinjkop da amin morapmi dakon bisitni nandane k nin pañpulugosak. Anakwan amin morapmi da Pinjkop da ninon pañpulugok asak unun kanek ya yan iyini.

Pol da Korin amin top dima yoyigiti

¹² Nin yan si nandaman, on miktimon Pinjkop da nin pañpuluganakwan nin anpak telagisi aman ae gen bamisi ban yoman. Ae jikon yan ginsi agiman. Nin on miktim dakon nandan kokwin tagisi dima yolguman. Pinjkop da nin nandan yawok niminek pañpulugagit, do nin anpak agiman unun do nandano wigisak.

¹³⁻¹⁴ Nin papia mandan yopno jikon oban bisapmon gen ji da manjinek mibili tagi nandan pisogi unun banjin mandaman. Asi, bisap diwarikon gen mandaman ji da mibili dima nandan. Mani nin gen morap mandaman unun ji da pakyan si nandani do nandaman. Ae Amin Tagi Yesu tobi apjak bisapmon nin da ji do tagisi nandaman yan gin ji da nin do tagisi nandani do nandaman.

¹⁵ Nak yan si nandagim, do abin dandane k pañpulugoko kisik kisik aba kosiri bamori asak do nandagim.

¹⁶ Nak Masadonia provins kik do obin ji dandane k don Masadonia kiken yan nandagim. Ae don Masadonia da tobi obinek ji dandan apbo ji da kosit agipben dakon

yo di anpulugan ba Judia miktimon kiken yan nandagim.

¹⁷ Obin dandak do nandak nandak agim unun kalkali agim yan nandan, ma? Nak yo ak do nandak nandak asat unun miktim amin da gen kaga da "Aken" yan yanek dima an, nak yan asat yan nandan, ma?

¹⁸ Pinjkop gen morapni guramik kimokdok, ae nin gen kagakon da "Aner" yan yone k unun anensi.

¹⁹ Nak ae Sailas, Timoti gat nin da Yesu Kristo Pinjkop dakon Monji dakon geni jikon yan tenjenok agiman. Ae disi nandan, Kristo "Unun aken" yan yanek dima kiringidak. Bisapmi bisapmi Kristo "Aber" yan yanek geni yol kimagek asak.

²⁰ Pinjkop dakon yan teban tok geni morapmi ton, ae unun yan teban tok morap da bami ton ani do Kristo da "Nak da aken" yan yosok. Mibili yan do nin Yesu da manon da Pinjkop dakon man awigek "Unun asi" yan yoman.

²¹ Pinjkop da nin gat ae ji gat kisi Kristokon gadane k pan teban aban tebaisi akgaman. Ae unun da nin gat ae ji gat kisi iy do manjigit.

²² Unun iy dakon amin ekwaman dakon tilak yipman nimgut. Ae Wupni nin da buron yipgut, do Pinjkop da nin do yo tagisi morap diwarini do yan teban tok agit unun gat kisi don timitdaman yan si nandaman.

Pol Korin tepmi dima kigiti

²³ Nak gen bamisi yosot unun Pinjkop da nandisak. Do unun da manon da bamisi yan daysat, nak Korin tepmi dima opgum nido gen tebai dayiko jigi pani do dima nandagim.

²⁴ Ji nandan gadat anek anpak yan si anek egipni dakon kila aminji

egip do dima galak tomanj. Ji nandan gadaron tebai agakwa ji da kisik kisik pani do pi kisin da amanj.

2

¹ Yanjo, nak kalip obinjek jigí damgum unudenj ae kosiri kindá gat jigí dam do dima nandagim.

²⁻³ Jigí dabo but yokwi nandani kanj, naminon kisik kisik pakenj? Ji dagin kisik kisik namdanj, do jikon obinjek butjik pak do dima galak tosot. Mibili yanj do anek papia mandanj damgum. Ji nandanj, nak yo kindá do kisik kisik abenj kanj, jiyo kisi kisik kisik akdanj gin.

⁴ Nak papia unun mandagim bisapmon but yokwi anek kunam pakbino madepsi mawit. Mani papia unun butjik dam do anek dima mandagim. Nak da ji do but dasi galaktanj damisat yanjsi nandani do mandagim.

Yokwi agit amin dakon diwarini yipmanj imni

⁵ Jikon yokwi agit amin unun da nak nanj jigí dima namgut, unun da ji banj jigí damgut. Nak unun do gen tebai dima yok do nandisat.

⁶ Yokwi agit amin kobogí timitjak do jikon amin morapmi da yawit unun aripmi. Jigí di gat timitjak do dima yoni.

⁷ Diwarini yipmanj iminjek butni anteban ani. Butjik madepsi nandaban unun da obisi di abinj yipban.

⁸ Yanjo, ji da but dasi sigin galaktanj imanjan yanj yolini do nak da unun ani dosi dayisat.

⁹ Papia unun mandanj damgum unun ji pankilik dandak do mandagim. Ji yo morapmon nak dakon gen guramikganj bo dima, unun kok do anek mandagim.

¹⁰ Ji amin kindá dakon yokwini yipmanj imni kanj, nakyo kisi yokwini yipmanj ibenj. Ae yokwi kindá nak da yiyipmi tosok kanj, nak ji

panpulugok do Kristo da dabilon yokwi unun yipmandat.

¹¹ Yanj asat nido Sunduk da nin panjiligek dima pabinj nipjak do nandisat. Sunduk da nin pabinj nip do pi nianj asak unun nandamanj.

Pol Taitus kok do nandagit

¹² Nak Troas kokup papmon Yesu dakon Gen Bin Tagisi yanj tentenok ak do abinj altagim bisapmon, Amin Tagi da geni yoyikenj do kosit tagisi yipmanj namgut.

¹³ Mani butno yawori dima tagit, nido notno Taitus dima kagim. Do nak Troas kokup pap amin galok gen yoyinjek Masadonia provin-skon kigim.

Pin kop da tapmimon yabekbi emaron teban tonj

¹⁴ Mani nin Pin kop ya yanjsi iyanjan, nido Kristo da uwalni pabinj yopgut. Ae Pin kop da mibil tanj nimirjakwan nin iyi dakon amin kabini bujon da yolgamanj. Unun da nin pantagap aban Kristo dakon mibilyo yono unun da yo kibanj tagisi da yanj dukwan dukwan kisak.

¹⁵ Asi, nin yo kibanj tagisi panjalon anj unun yombem banj Kristo da timik Pin kop do paret asak. Unun kibanj Pin kop da yokwikon banj timikdak amin gat, ae Tipdomon pigikdanj amin kisi da nandanj.

¹⁶ Amin Tipdomon kwanj unun kibanj unun da kimot dakon kibanjni asak, mani amin Pin kop da yokwikon banj timikdak unun kibanj unun da egip egip dakon kibanjni asak. Namin dasi yabekbi pi aripmi tagi asak? Nin da aripmi dima.

¹⁷ Amin morapmi da Pin kop dakon gen yanj tentenanjek monenj ilikganj nin unudenj dima amanj. Pin kop da iyi pi unun nimgut, ae nin top dima yomanj. Nin egip egipnin Kristokon tosok, ae Pin kop

da dabilon gen nimgut unun but dasi nandanek yan tenjenoman.

3

Yabekbi unun sanjek sanjek kalugi dakon pi amin

¹ Nin aenin ji da nin do nandaba wikwan nimni yanon da gen on yoman yan nandan, ma? Bo ae amin diwari da an judej nin da amin diwari yoyino unun da nin amin tagisi yan ji da nandani do papia mandan niba damnen yan nandan, ma? Bo ae nin da dayino ji da papia unuden kindan mandan nimni yan nandan, ma? Unun dimasi.

² Disi unun nin dakon papia yombem da egakwa amin da anpaknin pindakgan. Unun papia dakon gen butninon mandabi do amin morap da tagi manjinek nandani.

³ Ji papia kindan Kristo da mandan yipban apgut da yan ekwan. Pi anapano Kristo da papia unun mandagit. Unun kilda mandan nan dima mandagit, unun Pinjkop dagok dagogi mini egisak dakon Wup nan mandagit. Ae tipmon dima, amin buron mandagit.

⁴ Nin Kristokon gadagiman, do Pinjkop da dabilon gen unun asi yansi nandaman.

⁵ Nin da nin unun pi aripmi dima anen, do nin da yo kindan agiman yan dima yonen. Pinjkop kalonj dagin tapmim niban pi unun aman.

⁶ Ae unun da nin panjpluganban sanjek sanjek kalugi dakon pi amin dagagiman. Sanjek sanjek unun gen teban papiakon mandawit unun yombem dima, unun Wup dakon yo. Gen teban da amin dapban kimokgon, mani Wup da egip egip yomisak.

⁷ Pinjkop dakon gen teban da kimot analon agit. Pinjkop da unun gen teban tipmon mandagit

bisapmon tilimni madepsi gat kisi noman tagit. Do mibiltok Moses dakon tomno dabilni madepsi tenjenagit, aban Israel amin da aripmi dima kokogi agit, ae don tenjenj unun yawokgit.

⁸ Gen teban dakon tilimni da madep agit, mani Wup da pi asak unun da gen teban dakon tilimni yapmanek unun da wagil madepsi tenjenosok.

⁹ Gen teban dakon pi unun nin gen pikon nipmanek pasilnen do yosok. Mani unun tenjenj madepni gat apgut, do nin nandaman, Pinjkop da dabilon kilek tok dakon pi unun dakon tilimni unun wagil madepsi daman.

¹⁰ Yo kalugi Pinjkop da asak dakon tilimni unun madepsi daman, anakwan yo kalipmi dakon tenjenj unun monijisok, do yo kalipmi dakon tenjenj si pasil mudok do yan asak.

¹¹ Yo kalipmi unun toktogisi dima tagit, mani unun tilimni gat apgut, do yo kalugi toktok teban tokdisak unun dakon tilimni da madepsi daman tenjenosok.

¹² Unun tenjenj da ninon madepsi tenjenanakwan nandan teban tanek jomjom aman, do nin pasol pasoli mini unun do yan tenjenoman.

¹³ Moses da agit nin yan dima aman. Unun tomno dabilnikon tenjenj madep unun kin yawogakwan Israel amin da dima koni yan do imal nan tomno dabilni witjigit.

¹⁴ Mani Pinjkop da Israel amin dakon nandak nandak dakon kositni waman sogut, ae abisok yo kisi yan gin tosok. Sanjek sanjek kalipmi dakon gen manjan bisapmon imal da yan nandak nandak kositni waman sopmanakwan gen dakon mibili dima nandan pison. Nido Kristo nandan gadan

imijapno unun kosiron dagin Pinjkop da imal tim unun kwiniikdak.

¹⁵ Asi, kalip da wij ae abisok ekwamanon Moses dakon gen teban manjan bisap morapmon imal tim da nandak nandak kositni sopman yomisak.

¹⁶ Mani but tobil anek Amin Tagikon kisak amin Pinjkop da imal tim unun kukwan imisak.

¹⁷ Nak Amin Tagi do yosot unun Wup do yosot. Ae Amin Tagi dakon Wup amin kindakon egisak kan, unun amin puluganbi da egisak.

¹⁸ Nin kisi morap yo kinda da tomno dabilnin dima witjisak. Do Amin Tagi dakon tilim madepni da ninon yamanakwan nin da pakbi idap yombem da yan unun tenjen panjobilapno aminon kisak. Tenjen unun Amin Tagikon da abijek nin kulabik aban iyi yombem dagoman. Ae Amin Tagi dakon Wupni ninon pi aban tenjen ninon madepsi paptosok.

4

Yabekbi unun miktim kwoba yobem

¹ Pinjkop da bupmi nandan niminek pi on ningut, do jigi noman tan niman bisapmon pi dima yipmangan.

² Dimasi. Nin anpak mayagi ae top anpak morap manji kili yomguman. Nin amin dima panjkwalgaman, ae Pinjkop dakon gen kulabik dima aman. Nin gen bami nomansi yan tenjenapno amin da nin dakon anpak kokwinigek Pinjkop da dabilon pi kilegisi aman yan kan nandanyo an.

³ Ae amin diwari imal tim da tomno dabilni witjinakwan Gen Bin Tagisi nin da yan tenjenoman unun dima nandan pison kan, unun amin

Tipdom dakon kosit nan agek dima nandan pison.

⁴ On miktim dakon pinjkop toptopmi Sunduk unun da amin nandan gadat dima an dakon nandak nandak kositni sopgut. Aban Kristo Pinjkop yombemsi dakon Gen Bin Tagisi dakon tenjenini da unun amin da butgwan aripmi dima pigisak.

⁵ Nin yan tenjenok anek nin do dima yoman, nin yan tenjenok anek yan yoman, “Yesu Kristo unun Amin Taginin, ae unun dakon man pidosak do anek ji dakon oman monji ekwaman.”

⁶ Nak unun yosot nido kalipsigwan Pinjkop da yan yagit: “Pilin tukgwan tenjeni tagi tenjenosak.”

Iyi dakon tenjeni da abij nin da buron madepsi tenjenagit. Nin Kristo dakon tomno dabilni kanek Pinjkop dakon tilim madepni kan nandanyo aman.

⁷ Mani yo tagisisi unun yabekbi nin miktim kwoba tepmi tasik togi yombem da kagagwan ninon ton. Amin da unun tapmim madepsi daman unun nin dakon dima, unun Pinjkop dakon tapmimni yan kan nandanyo ani do anek nin da giptimon ton.

⁸ Kosit mibili mibilikon da jigi noman tan niman, mani unun da tapmimnin dima paban. Nandaba kik anek niansi anen yan morapmi nandaman, mani nandak nandaknin yipno dima witald kigit.

⁹ Amin da yo yokwisi an niman, mani Pinjkop da nin dima nipman dekdak. Amin da nindapba migon man pokgoman, mani nin dima tasik toman.

¹⁰ Amin da nin da giptimon Yesu dakon kimot unudon kon. Do amin da Yesu dakon egip egipni kisi nin da giptimon kon.

3:16: TP 34.34 **3:17:** Jn 8.36; Ro 8.2 **4:2:** 2Ko 2.17; 1Tes 2.5 **4:4:** Ep 2.2; Kol 1.15; Ibr 1.3
4:6: WW 1.3; Ais 9.2; 2Ko 3.18 **4:7:** 2Ko 5.1 **4:8:** 2Ko 1.8; 7.5 **4:10:** 1Ko 15.31 **4:11:**

11 Nin Yesu dakon pi aman, do bisapmi bisapmi amin da nin si nindapba kimotnej do pi an. Yanjo, si kimori giptim timninon Yesu dakon egip egipni unjudon noman koj.

12 Yanjo, kimot da ninon pi asak, mani egip egip da jikon pi asak.

13 Pinjokop gen papiakon gen yanjosok:

“Nak Pinjokop nandan gadan imgum, do yanjosok agim.”

Ae yanjosok gin ninyo kisi nandan gadat aman, do yanjosok agim.

14 Nido nin yanjosok nandan, Pinjokop da Amin Tagi Yesu kimoron nan aban pidagit, ae unjosok da nin Yesu gat kisi kimoron ban paban pidokdaman, ae unjosok da nin gat ae ji gat kisi timik panji nipban iyi da kapmatjok egipdaman.

15 Unjosok yo morap ninon noman toj unjosok ji panpulugok do noman toj. Ae Pinjokop dakon nandan yawotni da minjat aminyo morapmikon irenjan yomij yomij an an kinakwan unjosok da Pinjokop do ya yanjosok madepsi iyinjakwa Pinjokop dakon tilimni madepsi tenjosok.

16 Yanjo, nin pi dima yipman gaman. Giptimnin unjosok tasik tok do asak, mani gildari gildari butnin kalugi an an asak,

17 nido nin nandan, jigi tepmiyo paman unjosok madepsi, mani bisap pisipmisok gin tokdan. Ae unjosok da nin panjosok aba nin Kwen Kokupmon dagok dagogi mini tilimnikon egipdaman. Unjosok tilim da madepsi anjakwan abisok jigi paman unjosok yapman mudosok.

18 Yanjo, yo dabil da si pindari unjosok do dabilnin unjudon dima yipman gaman. Nin yo dima pindari unjosok do dabilnin kak gimansi unjudon gin yipman gaman. Nido yo dabil da pindari unjosok bisap pisipmisok gin tokdan, mani

yo dima pindari unjosok toktogisi tokdan.

5

Kwen Kokup dakon giptim dakon gen

1 Giptimnin unjosok imal yut kaben yombem. Nin nandan, unjosok miktim dakon imal yut kaben unjosok tasik tosak kan, Pinjokop da nin do yut njakwari kindan nimdisak. Unjosok yut amin kisi da dima awalbi, Kwen Kokupmon abidanapno toktogisi tokdisak.

2 Nin abisok miktim giptim gat kisi egek iyon iyon yanjosok ekwaman. Nin Kwen Kokup dakon giptim unjosok abidono unjosok da imal da yanjosok waban egipnej dosi nandan.

3 Nido imal unjosok wamnej bisapmon nin molan dima egipdaman.

4 Nin miktim dakon giptim gat sigin egek jigi panek iyon iyon yoman. Mani on miktim giptim wagil yipmandet do dima nandan. Nin giptim kalugi unjosok abidono unjosok da giptimnin kimot asak unjosok imal nan yanjosok waban egip egip teban egipnej dosi nandan.

5 Pinjokop da iyi unjosok egip egip abidonej do anjomnan agit. Ae Wupni nin do nimgut, do nin yanjosok nandan, yo tagisi morap diwari nim do yanjosok teban tok agit unjosok gat kisi don nimdisak.

6 Nin unjosok do nandanek unjosok da butnin panjosok asak. Nin nandan, nin giptim timnin gat sigin egek Amin Tagi da dubagikon ekwaman.

7 Mibili yanjosok do nin yo dabil da si pindagek dima ekwaman, nin nandan gadaran dagan ekwaman.

8 Asi, nin nandan teban tanek akgaman. Nin on giptim yipmanjek Amin Tagi da kokupmon kina

yomaninsikon unun gat kisi egip do nandaman.

⁹ Yanjo, on miktim giptimon ekwaman, bo ae on giptim yipmanjek Amin Tagikon kwaman, nin bisapmi bisapmi iyi anpak galak tosoq unun yol do madepsi galak toman,

¹⁰ nido nin kisi morap Kristo da inamon gen pikon atdaman. Agek miktim giptimon egipguman bisapmon anpak tagi bo yokwi agiman unun da aripmon tomni timidaman.

Nin minjat aminyo panpulugono Pinjkop gat but kalon an

¹¹ Yanjo, nin Amin Tagi do pasolgomana, do minjat aminyo nandak nandak kulabik anjek Pinjkop nandan gadana imni do pi tebai aman. Pinjkop da nin dakon but pindakdak. Ae jiyo kisi butjikon da nin pi kilegisi aman yan nandani do nandisat.

¹² Gen on ji da man madep nimni yanon da dima yoman. Ji da nin dakon anpak do tagisi nandani yanon da yoman. Amin diwari da man madep dogin kisik kisik anjek amin butgwan yo bamisi ton unun do dima nandan. Nin ji da unun amin dakon geni kobogi pantobil yomni do nandaman.

¹³ Amin da nin do nugigi yan yon kan, nin da Pinjkop dakon pi aman do anek unun do yon. Ae nin nandak nandak kilegisi timigek pi aman kan, nin ji panpulugok do anek pi unun aman.

¹⁴ Kristo da nin do but dasi galaktan niminek nin pantagap aban pi tebaisi aman. Nido nin yansi nandaman, amin kalonisi kindi da nin kisi morap dakon tamo abidanek kimakgit, do nin kisi morap kimakgiman.

¹⁵ Unun da amin kisi morap iyi dogin nandanek dima egipni do

anek kimakgit. Kristo nin dakon tamo abidanek kimakgit da ae Pinjkop da aban pidagit unun do nandanek egipnen.

¹⁶ Yanjo, abisok da wasanek nin on miktim dakon nandak nandagon da amin kokwin dima aman. Asi, kalip nin on miktim dakon nandak nandagon da Kristo kokwin agiman, mani abisok yan dima aman.

¹⁷ Yanjo, amin kindi Kristokon gadasak kan, Pinjkop da ankaluk aban amin kalugi kindi dagosok. Mao! Anpak kalipmi pasilakwan anpak kalugi kili noman tak.

¹⁸ Pinjkop da iyi egip egip kalugi unun nimisak. Kalip nin unun dakon uwal egapno Kristo da nin panpuluganban Pinjkop gat but kalon agiman. Ae minjat aminyo timik panapno Pinjkop gat but kalon ani do nin do pi unun ningut.

¹⁹ Nido Pinjkop Kristokon pi anakwan minjat amin morap miktimi miktimi ekwan unun timik iyikon panapban but kalon awit. Unun yokwi morapni awit unun do sanbenek dima nandan yomgut. Ae Pinjkop da minjat aminyo timik iyikon panapban but kalon ani dakon gen bin minjat aminyokon yoyinen unun dakon pi ningut.

²⁰ Yanjo, nin Kristo dakon inam abidanek geni yan tenjenok aman. Pinjkop da nin dakon gen kagakan da minjat aminyokon gen yoyisak. Nin Kristo da manon tebaisi yansi dayaman, "Ji Pinjkop gat uwal tosoq unun yipmanjek Pinjkop gat but kalon ani."

²¹ Kristo yokwi kindi dima agit, mani Pinjkop da nin panpulugok do anek yokwi morapnin Kristo da kwenon yopban yokwi pakpak amin kindi dagagit. Nin Kristokon gadanek Pinjkop dakon minjat aminyo kilegisi anen do yan agit.

6

Yabekbi pi anek jigí morapmi pawit

¹ Nin Pinjkop gat kisi pi kalonj anek tebaisi yanj dayaman, “Ji Pinjkop dakon nandan yawotni yipba bami mini di tarban.”

² Pinjkop da yanj yosok:
“Nak ji panpulugoken bisap yipgumon bisitji nandagim.
Ae yokwikon banj timit timit gildaron ji panpulugagim.”
Nandani. Abisok Pinjkop da nin panpulugosak dakon bisap. Abisok nin yokwikon banj timitjak dakon gildat.

³ Nin amin da pi amanj unun do yanba yokwi tok anek dima moni yanon da pi amanon gulusunj kinda dima amanj.

⁴ Nin Pinjkop dakon oman monji egek bisapmi bisapmi minjat amin morapmon anpak tagisi banj yola-manj. Jigi mibili mibili noman tar niba nin tebaisi akgamanj.

⁵ Obisi baljon, ae dam tebanon nipmanjan, ae uwal da pandagat anek japmi nandanek gen tebainyan. Ae pi tebaisi anek dipmin tagi dima pokgomanj, ae jap do amanj.

⁶ Anpak gwaljigi minisi banj amanj, ae nandak nandak tagisi banj timikgamanj. Jigi noman tar niba but yaworon da ekwamanj, ae minjat aminyo do anpak tagisi anjomamanj. Telagi Wupmon tapmim unudon timikgamanj. Amin do bamisi but dasi galaktan yomamanj.

⁷ Gen bamisi banj yanj tenjenomanj, ae Pinjkop da tapmimon pi amanj. Nin emat dakon yo amin da kisit teri teri da tebain timikganj unun da tilak anpak kilegi timigek Pinjkop dakon pi amanj.

⁸ Amin diwari da manin pawikwanj, ae diwari da manin

pabanj. Amin diwari da manji gen yanj nimanj, ae diwari da anpak tagi amanj yanj yonj. Amin diwari da nin do top amin yanj yonj, mani gen bamisi banj yomanj.

⁹ Amin da dima nandanj nimanj da tilak ekwamanj, mani nandanj nimanj. Kimoron kwamanj, mani sigin ekwamanj. Amin da nin tebaisi baljon, mani dima nindapba kimokgomanj.

¹⁰ Butjik panjek ekwamanj, mani bisapmi bisapmi kisik kisik ekwamanj. Nin yoni mini amin da ekwamanj, mani amin panpulugono yo morapmisi timikganj. Yonin mini, mani yo morap kisi nin dakon gin.

¹¹ Korin amin, gen dayamanj unun nomansi dayamanj. Nin but dasi galaktan damamanj.

¹² But dasi ji timit do dima kurak tomanj, mani ji da nin but dasi timit do kuragi nandanj.

¹³ Nak dat kinda da monji yoyisak unun da tilak yanj dayisat, ji nin do but dasi galaktan nimni.

Nin Pinjkop dakon yutni

¹⁴ Nandanj gadat dima anj amin gat gadat gadaron da pi dima ani. Anpak tagi gat anpak yokwi gat tagi panmuwutnen? Bo tenjenj gat pilin tuk gat tagi panmuwutnen?

¹⁵ Kristo gat Sunduk gat but kalonj amal, ma? Kristo nandanj gadanj imisak amin gat nandanj gadat dima asak amin gat nandak nandakni iyi iyi.

¹⁶ Pinjkop dakon telagi yut gat ae kokup kidat gat tagi panmuwutnen? Pinjkop dagok dagok mini egisak unun dakon telagi yutni ekwamanj. Kalip Pinjkop da yanj yagit:

“Nak unun amin kabi gat egipbenj, ae unun da binapmon agipbenj.

Anek Pinjkopni egapbo unun da nak dakon minjat amin kabi egipdanj.”

17 Yan do, Amin Tagi da sigin yan yagit:

“Ji unun yopman degek disi dage egipni.

Unun amin dakon yoni Pinjok da pindakban inani an unun dima igayini.

Yan anakwa nak da ji but dasi timigek

18 Datji egapbo ji da nak dakon monji gwayono egipni.

Amin Tagi Tapmim Ami da gen on yosok.”

7

¹ Notnonisi, Pinjok da unun yan teban tok morap nin do ninggut, do giptimninon ae wupninon yokwi morap ton unun kisisi suganjek Pinjok da dabilon gwaljigi minisi anej. Anjek Pinjok do pasalek gawak iminek bisapmi bisapmi telagisi egipnenj.

Korin amin but tobil aba Pol but galaksi nandagit

² Ji nin do but dasi galaktan nimni. Nin amin kinda do yokwi kinda dima agimanj. Nin amin kinda yokwi asak do dima iyigimanj. Nin amin kinda ankiligek yoni di dima timikgimanj.

³ Anpakji kokwinigek gen pikon dep do dima yosot. Nak yan kili dayigim, nin toktogisi ji do but dasi galaktan damamanj. Kimotnej bo egipnenj nin sigin but dasi galaktan damdamanj.

⁴ Ji tebaisi akganj yanji nandan teban tosot. Ji do tagisi nandisat, ae ji da butno anteban anj. Jigi morapmi noman tan nimanj, mani ji do nandanek unun da kisik kisik madep namisak.

⁵ Masadonia miktimon abinj al-tagimanj bisapmon yik yawotjok kinda dima agimanj. Unjudon jigi mibili mibili teri teri da abinj noman tan ningwit. Amin da nin gat

gen emat morapmi awit, ae butningwan da pasol pasol madepsi nandagimanj.

⁶ Mani Pinjok but panjeban agak amin da Taitus yabekban abinj nin dakon but panjeban agit.

⁷ Ae unun gin dima. Mibiltok ji da Taitus dakon but anteban aba unun da ninon abinj ji da anpak tagisi awit unun do niyiban unun kisi da butnin panjeban agit. Ae ji da nak nandak do madepsi galak ton, ae yokwi awit do bupmisi nandanj, ae nak anpulugok do madepsi galak ton, ununyo kisi do Taitus da niyigit. Niyiban kisik kisik da butno tugagit.

⁸ Nak dakon papia da ji butjik dangut, mani unun do bupmi dima nandisat. Asi, mibiltok bupmi nandagim, mani abisok bupmi dima nandisat. Papia unun da butjik dangut, mani unun do bisap pisipmisok gin nandawit.

⁹ Abisok kisik kisik asat, mani ji da butjik pawit do kisik kisik dima asat. Butjik unun pawit da jikon but tobil panalon agit unun do anjek kisik kisik asat. Pinjok da iyi butjik unun dangut, do nin da gen yipgumanj unun da ji dima panjbal agit.

¹⁰ Butjik Pinjok da panalon asak unun da ninon but tobil panalon asak. Ae but tobil ano Pinjok da nin yokwikon banj timikdak, do butjik pamanj da jigi dima nimisak. Mani on miktim dakon butjik da kimot panalon asak.

¹¹ Ji pakyanji nandani. Butjik Pinjok da dangut unun da jikon anpak tagi mibili mibili panalon agit. Unun da ji pantagap aban jigisi tepmisi panmilip ak do pi awit, ae japmi nandanek sunj agit amin unun tebaisi iyiwit, ae Pinjok do pasol pasol awit, ae nak nandak do galagi nandawit, ae sunj agit amin unun anpakni anmilip ak do pi tebai awit. Ji unun anpak morap awit

uñun da jikon gulusuñ kında dima tosook yañ nolisak.

¹² Nak papia uñun suñ agit amin gat ae yokwi añ imgut amin uñun bamot do nandañek dima mandagim. Piñkop da dabilon ji nin do but dasi galaktañ nimañ uñun ji da pakyañsi nandani do nandagim. Mibili yañ do añek papia uñun mandagim.

¹³ Uñun añpakji da nin dakon but pañteban asak.

Asi, ji da butnin pañteban awit, mani uñun gin dima, nin kisik kisik madepsi agimañ, nido ji da Taitus dakon nandaba kikiñi añmilip aba butni yaworisi tagit.

¹⁴ Kalip nak ji dakon añpak tagisi do Taitus iyinjek manji pawigigim. Ae geno uñun do mayagi dima nandagim, nido ji dakon añpak do gen morap yagim uñun bamisi gin. Gen morap dayigimañ uñun bami gin. Ae ji dakon man pawigek Taitus do gen uñun yagim uñun kisi bamisi gin.

¹⁵ Taitus jikon apgut bisapmon ji da nandaba wikwan iminjek pasal nimnimikyoo añek abidañek geni guramikgwit. Uñun da uñun añpak awit uñun do sigin nandañ egek ji do nandaban yo madepsi asak.

¹⁶ Abisok but galak madepsi nandisat, nido ji da añpak kilegisi gin akdañ yañsi nandisat.

Paret ak do tagap tok ani

(Kilapmi 8-9)

8

Pañmuwukbi da Judia amin pañpulugok do paret awit

¹ Not kabi, Piñkop da Masadonia pañmuwukbi do nandañ yawok yomineñek pañpulugagit uñun do dayikdisat.

² Jigi madepsi noman tañek uñun da nandañ gadatni pañkewalgit.

Uñun bisapmon bupmisi egipgwit, mani kisik kisik madepsi añek amin diwari pañpulugok do moneñ morapmi pañmuwukgwit.

³ Nomansi yañsi dayisat, uñun da iyi dakon galaktok yolek paret awit. Moneñ yomyomi dakon tilak yapmañek madepsi yomgwit.

⁴ Uñun da nin kisi da telagi pañmuwukbi Judia ekwañ uñun pañpulugoneñ do tebaisi niyiwit.

⁵ Ae paret awit uñun moneñ bañgin dima awit. Mibiltok iyi bañ Piñkop do paret awit. Ae Piñkop dakon galaktok yolek iyi bañ nin do kisi paret awit.

⁶ Kalip Taitus da niañon da paret wasañek ani uñun do dayigit, do jikon tobiñ kineñek paret dakon pi añ mudoni yañ dayisak do nin da tebai iyigimañ.

⁷ Ji yo morapmon añpak tagisi añ. Ji Piñkop tebaisi nandañ gadañ iman, ae gen tagisi yon, ae nandak nandakji ton, ae Piñkop dakon pi ak do galagi madepsi nandañ. Ae nin do but dasi galaktañ nimañ. Yañdo, nandañ yaworon da paret ak do nandañ uñun but dasi nandañek kilegisi ani.

⁸ Ji da si anisi do gen teban dima yipmanjat. Masadonia pañmuwukbi da paret ak do buri pidon, jiyo yañ gin paret ak do butji pidoni kañ, nak da ji asisi amin do but dasi galaktañ yomañ yañ nandañ dabeñ.

⁹ Ji Amin Tagi Yesu Kristo dakon nandañ yawotni uñun nandañ. Uñun yoni morapmi tañ imgut, mani nin pañpulugañban yo morapmisi timitneñ do añek bupmi aminsi dagagit.

¹⁰ Kili paret pañmuwutdañ uñun do nandak nandak dabeñ. Apma bilak do ji pi uñun wasañek paret ak do galagisi nandawit.

¹¹ Do pi uñun añ mudoni kañ tagisi. Kalip butji pidañba pi

uñun ak do galagisi nandawit, do abisokyo kisi yan gin yo tan daman uñun da aripmon tepmi an mudoni kan tagisi.

¹² Amin kinda paret akdosi nandanek yo tan iman da aripmon paret asak kan, Pinjkop da uñun do tagisi nandisak. Ae paret ak do yoni mini kan, uñun kisi tagi yan nandisak.

¹³ Ji da jigí madepsi panjakwa amin diwari tagisi egipni yanon da dima yosot. Nin kisi tilak kalonikon gin egipneñ do nandisat.

¹⁴ Abisok yosi morapmi tan daman, do wadak wadak an amin tagi panpulugoni. Ae don, ji da wadak wadak ani kan, uñun yoni morapmi tan yomnikon ji tagi panpulugoni. Yan ani kan, ji kisi morap tilak kalonikon gin tagi egipni.

¹⁵ Pinjkop gen papia da uñun do yan yosok:

“Amin jap morapmi similgwit uñun tilakni yapmanek dima similgwit,
ae amin kalonisok similgwit jap do wadak wadak dima awit.”

Pol da amin yabekban Korin kiwit

¹⁶ Nak Pinjkop ya yan iyisat. Uñun da Taitus dakon but antagap aban nin da ji panpulugok do nandaman uñun yo kisi yan gin nandisak.

¹⁷ Tobil jikon opjak do iyino tagi yan yagit. Mani iyi jikon op do madepsi galak tagit do jikon obisak.

¹⁸ Ae notnin kinda gat yabetno uñun gat kisi obamal. Uñun amin panmuwukbi morapmon Gen Bin Tagisi yan tenjenok dakon man bini ton amin kinda.

¹⁹ Ae uñun gin dima. Nin gat kisi agek nin panpuluganban nin kisi da paret uñun timik panjinen do panmuwukbi da

manjiwit. Nin Amin Tagi man madep im do nandaman, ae minjat aminyo panpulugok ak do galagisi nandaman uñun amin da kan nandanjo ani do pi uñun aman.

²⁰ Nin paret madepsi uñun panmuwan uñun nin da kilani aman uñun do amin kinda da yanba yokwi tok kinda dimasi asak do nandaman. Yando, notnin uñun abidono kisi akwaman.

²¹ Nin anpak kilegisi gin ak do nandaman, ae Amin Tagi da dabilon gin dima, minjat aminyo da dabilon kisi ak do nandaman.

²² Ae nin notnin kinda gat yabetno amin bamot gat kisi kwan. Bisap morapmi pi mibili mibilikon ankilik kono pi but dasi aban kagiman. Uñun ji da pi tagisi akdan yanji nandisak, do pi uñun ak do galagisi nandisak.

²³ Ji Taitus kili nandan imgwit. Taitus uñun nak gat gadat gadaron da ji panpulugok do pi kalonj amak. Ae amin bamot do yanji nandani, uñun panmuwukbi dakon injam timigek akwamal, ae Kristo man madep imamal.

²⁴ Ji uñun amin anpak tagisi anyomni, anakwa panmuwukbi morap da ji da amin do but dasi galaktan yoman yan nandan damni. Ae nin da ji dakon man isal dogin awikwaman yan dima nandani.

9

Jerusalem panmuwukbi do paret panmuwutni

¹ Ji nin da telagi panmuwukbi Jerusalem ekwan uñun do paret panmuwukgaman uñun dakon geni kili nandawit, do gen dubagi dima mandaken.

² Nak nandisat, ji amin panpulugok do galagi madepsi nandan, do Masadonia minjat aminyokon manji pawigisat. Nak

yanj yoyisat, “Apma bilagon da win abisok Akaia panmuwukbi paret ak do tagap tawit da ekwanj.” Gen unun nandawit bisapmon buri pidanba iyiyi kisi paret ak do tagisi nandawit.

³ Mani nak da ji dakon man pawigisat unun gen isali dima asak do nandisat. Ae nak ji da paret yop do kili tagap tawit yanj kili yoyigim, do amin kapbi unun yabekgo obin ji panthagap aba paret yop do wagil tagap tanjek egipni yanj do yabekdat.

⁴ Ji paret ak do wagilsi tagap tanj yanji nandamanj. Mani nak gat Masadonia amin di gat da obin dandano ji dima tagap toni kanj, nak gat ji gat kisi mayagi pakdamanj.

⁵ Yanjo, nak amin kapbi unun yabekgo mibiltan jikon obin panpuluganba paret unun yop do yawit unun panmuwutni do nandisat. Do nin da openj bisapmon amin da ji but galagon da paret an yanj dandani. Nin da teban teban yanapno an yanj dima nandani.

⁶ Ji gen on do nandani. Jap kalonisok kwaokdak amin unun bami kalonisok pasak. Ae jap morapmi kwaokdak amin unun bami morapmi pasak.

⁷ Do ji morap kalonj kalonj nandanj kokwin anek paret nianj da yop do nandanj unun da aripmon yopni. Amin kinda butjigon da bo ae amin da teban tebanon da di yopban. Pinjop da amin but galagon da paret asak unun do galak toso.

⁸ Ae Pinjop da yo tagisi morapmi aripmi tagi daminjakwan yo kabisi morapmi akdanj. Anjakra yosi aripmisi tanj daminjakwa amin diwari tagi panpulugoni.

⁹ Pinjop da papiakon gen yanj toso:

“Amin kilegi amin da jap yet

tinjinon unun da tilak bupmi amin do yo morapmi yomisak.

Anpakni kilegi unun toktogisi tanj ananj kisak.”

¹⁰ Pinjop da jap kwaokdak amin do jap yet imisak, ae jap iban nosok. Unudenj gin Pinjop da yo morapmi daban aripmisi akdanj. Ae amin da pigaga jap yet kwaogek don bami morapmisi tonj unun da tilak anpakji kilegi da morapmisi tokdanj.

¹¹ Pinjop da yo morapmi daminjakwan ji da amin diwari tagi panpulugoni. Ae ji da paret panmuwutni unun nin da wadak wadak amin do yominapno unun do Pinjop ya yanj iyikdanj.

¹² Do ji da paret ani unun da Pinjop dakon minjat aminyo panpuluganban wadak wadak sanjenek dima ani, ae unun do anek Pinjop do ya yanj madepsi iyikdanj.

¹³ Ji da paret ani unun da anpakji tagisi noman panalon akdisak. Ae ji da Kristo dakon Gen Bin Tagisi abidawit da tagisi guramikgan yanj amin da dandani. Ae ji da unun gat ae amin diwari gat kisi do yo morapmi yominakwa unun do Pinjop anjisini.

¹⁴ Ae Pinjop dakon nandanj yawotni jikon tugosok yanj dandani, do ji do but dasi galak tanj daminjak ji do bisit ani.

¹⁵ Pinjop da but galak do yo ningut unun madepsi daman, gen kaga da aripmi dima yogogi. Do nin Pinjop ya yanji iyinenj!

Amin diwari Pol do yanjba yokwi tok aba geni panmilip agit

(Kilapmi 10-13)

10

Pol da amin abin yip do awit dakon geni panmilip agit

¹ Amin diwari da yanɓa yokwi tok aɗ namɓek yanɗ yonɗ, “Pol nin gat kalonɗi ekwamanɗ bisapmon piɗbi egisak, mani dubagikon kisak bisapmon tebai niyisak.” Mani nak Pol da ji Kristo da piɗbi egek amin do anɓak yaworisi aɗ yomgut uɗun do nandanɗ gen dayikdisat uɗun do pakyansɗ nandani do nandisat.

² Yanɗ dayisat, ji kanɗ kimotni. Nak jikon opɓo egipneɗ bisapmon gen tebai di dayikom. Jikon amin diwari da yabekbi nin da on miɓtimon amin dakon anɓak yolek pi amanɗ yanɗ nandanɗ. Nak uɗuden amin gen tebai aripmi tagi yoyikeɗ.

³ Nin miɓtimon ekwamanɗ, mani miɓtimon amin da emat aɗ uɗuden diɓa amanɗ.

⁴ Emat dakon yo timiɓgamanɗ uɗun on miɓtimon dakon diɓa. Uɗun Piɓkop dakon tapmiɓni uɗudon tosoɓ, do uwal dakon tapmiɓ aripmi tagi abisak.

⁵ Nin nandak nandak morap gat ae top gen morap amin da Piɓkop nandanɗ im do anɗakwa kosit sopmanɗanɗ uɗun pabiɗ yopmanɗamanɗ. Aɗek amin dakon nandak nandak do dam tebai aɗek Kristo nanɗin yolni do yoyiɗ dekgamanɗ.

⁶ Ae nin ji do jomjom amanɗ. Ji diwari nin dakon gen morap guramiɓ kimotni bisapmon, gen pabiɗ yopmanɗanɗ amin tepmi pi yom do tagap tomanɗ.

⁷ Ji kwen nani baɗɗin piɓdakɗanɗ. Amin kinɗa iyi do nak Kristo dakon amin egisat yanɗsi nandanɗ teban tosoɓ kanɗ, uɗun amin pakyansɗ yanɗsi nandisak, ninyo kisi Kristo dakon amin.

⁸ Amin Tagi da on pi nin da aneɗ do yanɗ dagok aɗ nimgut. Nin da ji dakon nandanɗ gadat paɗteban aneɗ do nandisak. Nandanɗ gadatji paɗupbal aneɗ do diɓa nandisak. Yanɗo, nin manin timisok di awigineɗ kanɗ, nin uɗun do mayagi

diɓa panenɗ.

⁹ Nak papiakon da ji paɗpasol ak do diɓa nandisat.

¹⁰ Amin diwari da yanɗ yonɗ, “Pol da papiakon gen tebai morapmi yosok, mani iyi abiɗ nindasak bisapmon tapmiɓni mini komanɗ, ae gen yogokni uɗun tagi diɓa.”

¹¹ Gen uɗuden yonɗ amin da pakyansɗ yanɗ nandani. Nin opno ji gat egipneɗ bisapmon papia damgumanɗon gen tonɗ uɗun da aripmon anɓak uɗun baɗ anek egipdamanɗ.

¹² Nin amin diwari da iyi dakon man pawikwanɗ nin yanɗ diɓa aneɗ. Ae nin dakon anɓak uɗun gat arip yanɗ diɓa yoneɗ. Uɗun amin da iyi gat tilak aɗek anɓakni kokwinikɗanɗ. Ae notni dakon anɓak iyi dakon gat tilak aɗek kokwinikɗanɗ. Yanɗ aɗ amin uɗun nandanɗ kokwini tagi diɓa.

¹³ Mani nin man pawigik dakon tilak yapmanɗek manin diɓa pawigineɗ. Nin Piɓkop da pi nimgut uɗun aɗek iyi tilak yiɓgut uɗun yolek anɓakni kokwin aneɗ. Ae Piɓkop da pi uɗun aneɗ dakon tilak yiɓban Korin amin ji kisi da aripmon kigit.

¹⁴ Nin manin madepsi diɓa pawikwamanɗ. Nin jikon pi agimanɗ, do uɗun da tilagon gin manin pawikwamanɗ. Nin jikon Kristo dakon Gen Bin Tagisi diɓa yagimanɗ tam manin aripmi diɓa pawiginom. Nin da mibiltok jikon abiɗek Gen Bin Tagisi yanɗ tentenɗanɗ damgumanɗ.

¹⁵ Nin pi gakinin yapmanɗek amin diwari da pi awit uɗun do top yanek nin da agimanɗ yanɗ yanek manin diɓa pawikwamanɗ. Nin ji dakon nandanɗ gadatji teban tosak, ae jikon pi amanɗ uɗun madepsi pap-tosak dosi nandanɗ.

¹⁶ Ae ji da ekwanɗ da manjigwan miɓtimon tonɗ nin uɗudon Gen Bin

Tagisi yanj tenjenok do nandaman. Nin amin da pi kili awit tamokon kinj pi anjek manin dima pawiginej.

¹⁷ Pinjkop gen da yanj yosok:

“Amin kinda yo kinda do yo madepsi yanj nandak do kanj, Amin Tagi dogin yo madepsi yanj nandan imdo.”

¹⁸ Do amin kinda iyi dakon man awigisak unjun Amin Tagi da dabilon mani mini. Mani amin kinda Amin Tagi da mani awigisak unjun amin mani tonj.

11

Pol gat yabekbi toptopmi gat dakon gen

¹ Nak do bikbik naba nandan kokwini tagi dima amin da yanj gen di dayikenj. Mani bikbik kili namgwit.

² Pinjkop da ji iyikon gin gadanjek egipni do nandisak, ae nakyo kisi yanj gin nandisat. Nak da ji Kristo do manjigim, minjatjok gimonjisi amin gat dima pakbi amin kinda pasak do manjikbi unjun da tilak ji Kristo do manjigim.

³ Mani tunjon amin da Ip anjkewalgit unjudej jikon yanj gin noman tosak do pasoldot. Nandak nandakji upbal tanja anjak gwaljigi minisi gat ae Kristo dogin nandanjek egip egip unjun di yipman dekbam.

⁴ Nak pasoldot, nido amin diwari da abinj jikon Yesu njwaknjwari kinda nin da kalip dima dayinj tenjenagiman unjun do dayanj, bo ji da wup njwaknjwari kinda kalip dima abidawit unjun abidoni, bo gen bin tagisi njwaknjwari kinda kalip nin da dima dayigiman unjun abidoni bisapmon, ji geni nandakdo gin tagap tanjek ekwanj.

⁵ Nandani. Unjun yabekbi ji da nandaba wukwan yomanj nak

unjun dakon pinjini dima egisat yanji nandisat.

⁶ Asi, gen yogokno tagisi dima, mani nandak nandakno unjun tagisi. Unjun nandak nandakno anjak morap agimanjon kili doligimanj.

⁷ Nak jikon Pinjkop dakon Gen Bin Tagisi yanjek unjun dakon tomni dima timikgim. Yanj anjek nak ji dakon man pawigik do anjek naga do nandako pigit. Yanj agim unjun yokwi agim yanj nandanj, ma?

⁸ Panjmuwukbi diwari da monej naba unjun da nak jonjban ji panpulugok do pi agim. Yanj agim unjun da kabo nagim yombem asak.

⁹ Nak ji gat egipgum bisapmon nak anpulugoni do bisit dima dayigim. Not Masadonia da Korin apgwit unjun da nak dakon wadak wadak anpulugawit. Nak jigij dima dam do nandagim, ae unjun nandak nandak sigin nandanj egisat.

¹⁰ Kristo dakon gen bami nagon tosok, do nak asisi dayisat, amin kinda da anjak agim do naga do nandabo wigisak dakon kositno Akaia provins amin kinda da aripmi dima sopmanj namjak.

¹¹ Nak mibili nido yanj agim? Nak ji but dasi dima galaktanj damisat mibili yanj do agim, ma? Unjun dimasi. Pinjkop da nandisak, nak ji do but dasi galaktanj damisat.

¹² Mani amin diwari minjat aminyo da dabilon nin yombem daganjek mani pawigik do kosit wisik anakwa nak da unjun kosit sopmanj yom do pini asat, ae yanj sigin akdisat.

¹³ Unjun amin unjun yabekbi toptopmi, minjat aminyo panjkewal do pi anj. Unjun amin kulabik anjek ji da Kristo dakon yabekbi bamisi yanj pindatni do topmon da pi anj.

¹⁴ Ji unjun do dima wuripdatni. Sunduk da iyi kulabik anjek amin da

tenjenj dakon anjelo kinda yan koni do topmon da agisak.

¹⁵ Do unun Sunduk dakon pi amini kisi kulabik anjek amin da anpak kilegi dakon pi amin yan pindatni do topmon da pi ani kan, ji unun do dima wuripdatni. Don pi awit unun da aripmonsioni tomni yokwisi timitdan.

Pol yabekbi pi anjek jiggi mibili mibili pagit

¹⁶ Nak aeno yoken. Ji nak do asi nandan kokwino tagi dima yan dima nandan namni. Mani ji da nak nandan kokwini tagi dima amin kinda yan nandan kan, unun kisi tagi gin. Mani bikbik naminjakwa mano timisok di awigiken.

¹⁷ Nak Amin Tagi dakon galaktok yolek gen on dima yosot. Nak nandan kokwini tagi dima amin daganek naga dakon man awigisat.

¹⁸ Amin morapmi miktim dakon anpagon da mani pawikwan, do nakyon kisi yan gin aben.

¹⁹ Ji disisi do nin nandan kokwinin tagisi yan nandan, do nandan kokwini tagi dima amin dakon geni nandak do kisik kisik an.

²⁰ Asi, amin da ji panjkwalek oman amini dep do an, bo yosi kabokon da timik mudon, bo galaktokni yolni do panjkwalgan, bo iyi dakon man pawikwan, bo ae mogim kulbak dikgan bisapmon ji da yum pindagakwa galak toknikon ji pabin depmangan.

²¹ Nak mayagi nandanek yan dayisat, nin jikon anpak unuden anen dakon tapminni mini.

Mani amin kinda iyi dakon man awigisak kan, nagayo kisi mano awigiken gin. (Nak nandan kokwini tagi dima amin da yan yosot.)

²² Unun amin Ibru amin, ma? Nak yo kisi Ibru amin gin. Unun amin Israel amin, ma? Nak yo kisi

Israel amin gin. Unun amin Abraham dakon babikni, ma? Nak yo kisi Abraham dakon babikni.

²³ Unun amin Kristo dakon oman amini, ma? (Kili nak nandan kokwini tagi dima aminsi da yan yosot.) Nak da unun amin yapmanek Kristo dakon oman amini tagisi egek pi madepsi agim. Ae unun amin yapmanek bisap morapmi dam tebanon egipgum. Ae bisap morapmisi nikgwit, ae jiggi morap unun pagim do nak da unun amin yapmandat. Ae bisap morapmi palisi kimakgim.

²⁴ Juda amin da nak amin baljok nap ban kosiri 39 yan baljawit. Yan unun bisap 5 kabi awit.

²⁵ Bisap kapbi nak kindap kirin ban baljawit. Bisap kindakon tip ban nikgwit. Bisap kapbi tap wakgikon agapbo tuwil kiwit. Kinda da tuwil kigit bisapmon nak tap idapmon pilin kinda ae gildat kinda pakbi da awilgit.

²⁶ Bisap morapmi nak kosit dubagikon kinapbo pakbi da pali ankiwit, ae kabo noknok da jiggi namgwit, ae naga dakon amin Juda amin da jiggi namgwit, ae Amin Njwaknwari Kabi da jiggi namgwit. Ae kokup papmon, ae miktim kibiri amin da aripmi dima egipmi timon, ae tap kwenon pali kimakgim. Ae panmuwukbi toptopmi da jiggi madepsi namgwit.

²⁷ Nak pi tebaisi mibili mibili agim. Kalbi morapmi pi anjek dipmin dima pakgim. Nak jap pakbiyo do madepsi anjek bisap morapmi japmi mini egipgum. Ae bisap morapmi mirimisi nandanek mirim imalno mini da egipgum.

²⁸ Ae jiggi diwari mibili mibili gat kisi pagim. Ae gildari gildari panmuwukbi morap do nandaba kik anjek jiggi madepsi pasat.

²⁹ Panmuwukbi kinda dakon tapmin mosok bisapmon nak

dakon tapmim kisi mosok. Ae Yesu yolyol amin kinda amin kinda da yokwi asak do iyanban yokwikon mosok bisapmon nak unun do japmisi nandisat.

³⁰ Nak mano awigikenji kan, yo ni da tapmimno madep dima yan noliban kosot, nak unun ban awigikenj.

³¹ Pinjkop, Amin Tagi Yesu dakon Pinjkopni ae Datni nak top dima yosot yanji nandisak. Nin toktogisi mani anjisinenj.

³² Damaskus egipgum bisapmon Kila Amin Madep Aretas dakon kila amini da nak abidanj dam tebanon nep do anek emat amini yoyinban kokup pap dakon tip dam madep dakon yoma kagakon nak abidok do kila anek akgwit.

³³ Mani not diwari da nak gok kindakon nepmanek tip dam dakon kosit gwagagon da nap anyawot anakwa miktimon pigigim. Yan anakwa kila amin da kisiron da puluganj kinjek kigim.

12

Pinjkop da yo morapmi Pol do dipmin yombemon yolinban pindakgit

¹ Nak naga dakon man awigikenji. Asi, unun da nin tagi dima panpulugosak, mani Amin Tagi da dipmin yombem ae yo pasili di panalon an namgut unun do dayikdisat.

² Nak Kristo yolyol amin kinda nandanj imisat, unun bilak 14 mudanjakwa Pinjkop da abidanj ananj Kwen Kokup 3 kon unudon awigi yipgut. Unun giptim walimbil wigigit, bo giptim yipmanek wigigit nak dima nandisat, Pinjkop dagin nandisak.

³⁻⁴ Nak nandisat, Pinjkop da unun amin ananj Paradais kon awigigit. Unun giptim walimbil wigigit, bo giptim yipmanek wigigit

nak dima nandisat, Pinjkop dagin nandisak. Kwen Kokupmon egek nandanjakwan gen njaknjawarisi, amin da tagi dima yogogi nandagit.

⁵ Nak unun amin dakon mani tagi awigikenj, mani naga dakon man dima awigikenj. Nak naga tapmimno mini yanji nandisat, do mano awigikenj kan, tapmimno mini do anek mano tagi awigikenj.

⁶ Nak naga dakon man awigikenj kan, nak nandanj kokwini tagi dima amin da yan dima yokenj, nido nak gen bamisi yokenj. Mani nak naga dakon man awigik do dima nandisat, nido amin da mano awigini do dima galak tosot. Unun da anpakno gat ae gen yogokno gat pindagek unun da tilagonjok mano awigini kan unun tagi.

Yo kisigi tonj yombem kinda da Polsugagit

⁷ Pinjkop da unun yo pasili tagisi morap noligit, mani unun yo morap do nandanek naga do kisik kisik dima aben do Pinjkop da nandagit. Yando, yum kanjakwan yo kisigi tonj yombem kinda da giptim timno sugagit. Unun Sunduk dakon oman monjini da nak do yo yokwi anj namisak.

⁸ Nak bisap kapbi Amin Tagi da unun yo abidanj maban kisak do bisit tebai agim.

⁹ Mani yan nayigit, "Nak dakon tapmim amin tapmimni minikon pi tagisi asak, do nak nandanj yawok gaminjek tagi anpulugokdisat." Unun da yan nayigit, do nak abisok tapmimno mini da egisat unun do kisik kisik asat, nido Kristo dakon tapmimni nagon tosak do nandisat.

¹⁰ Yando, Kristo dakon pi anek tapmimno mini asak bisapmon, bo amin da yanba yokwi tok anj namanj, bo jigji mibili mibili da nak al-tan namanj, bo amin da nak anupbal ak do pi anj bisapmon butno tagisi

tanjakwan egisat. Nido tapmimno mini bisapmon Pinjkop da tapmim madep namisak.

Pol Korin amin dakon nandan gadat panjteban ak do nandisak

11 Gen on yosot unun nandan kokwini tagi dima amin dakon gen, mani disi anpak an unun pindagek yan yosot. Asi, nak amin isali kinda, mani ji da nak do amin tagisi yan yawit tam tagisi, nido unun yabekbi ji da nandaba wukwan yoman nak unun dakon pinjini dima egisat.

12 Nak ji gat egipguman bisapmon pi morapmi agim unun da nak yabekbi bamisi yan dolinban disi kawit. Nak tebai agek jigi guramigek tilak masimi, ae wasok tapmimi ton, ae pi tapmimi ton morapmi agim unun da nak Pinjkop dakon pi nan agim yan doligit.

13 Jikon anpak agim unuden gin panmuwukbi diwarikon yan gin agim. Yo kaloni kinda gin jikon dima agim, ji da nak panpulugok ani do jigi dima damgum. Unun sun agim yan nandan? Yan kan diwarino yipman namni.

14 Nak abisok jikon opbo bisap kapbi akdisak, ae unun bisapmon kisi jigi dima daben. Nak ji dakon yo kabisi timit do dima nandisat, nak disi ban timit do nandisat. Disi nandan, minjat monjiyo da menj datyo panpulugok do yo dima panmuwugan, menj datyo da minjat monjiyoni panpulugok do yo panmuwugan.

15 Nak but galak nandaken ji panpulugok do yo morapno gat ae egip egipno gat kisi daben. Nak ji do but dasi madepsi galak tanj damisat, do ji mibili nido nak do madepsi dima galak ton? Unun tagi dima!

16 Asisi, nak jigi dima damgum, mani amin diwari da yan yon, "Pol unun nin da galaktokni yolne do pasilikon da nin panjkewalgit."

17 Jikon amin di nak da yabekgo opgwit, unun kabikon da kinda da galaktokni yolni do pasilikon da ji panjiligek yo kabisi timikgwit, ma?

18 Nak Taitus jikon opjak do tebaisi iyiko opgut, ae unun notnin kinda gat kisi yabekgo opgumal bisapmon Taitus da galaktokni yolni do pasilikon da ji panjiligek yo kabisi timikgit? Unun dimasi! Taitus gat nit nandak nandaknit kaloni ae anpaknit kalonisi gin.

19 Ji da papia on manjnek nin da genin panjteban ak do mandaman yan nandan? Unun dimasi. Nin egip egipnin Kristokon tosok, ae Pinjkop da dabilon gen bamisi dayaman. Notnonisi, yo morap aman unun ji dakon nandan gadat panjteban ak do aman.

20 Nido nak abin dandako anpak nak da si galak tosot unuden an amin di dima ekwa pindakgen yan do nak timisok di pasoldot. Ae jiyo kisi da nak nandaba anpak ji da si galakton unuden agak amin kinda da yan dima di egipbom. Nak obin dandako gen emat, ae amin do nandaba yokwi tok, ae butjap, ae disi dogin nandaken egip egip, ae amin do yanba yokwi tok, ae manji gen, ae pibit tidok anpak, ae pi panupbal ak anpak, unun anpak morap jikon tanba pindakgen yan do pasoldot.

21 Nak ae opben bisapmon Pinjkop da ji da dabilon abin nepjak do pasoldot. Kalip jikon amin morapmi da anpak injani morapmi, ae yumabi anpak mibili mibili awit. Nak obin dandaken bisapmon ji but tobil dima anek unun anpak yokwi morap sigin aba dandaken kan, nak bupmisi nandaken.

13

Korin amin nandan gadatni dakon kila tagisi ani

¹ Abisok jikon opbo bisap kapbi asak. Pinjkop gen papiakon gen yanj tosok:

“Amin bamori bo kapbi da amin kinda da sunj aban kanjek asi sunj agit yanj yoni kanj, unjun bami yanj nandani.”

² Nak mibiltok opgum da ae unjun da manjikon opbo egipgumanj bisapmon kalip yokwi awit amin gat ae amin diwari kisi mama gen yoyigim. Ae abisok dubagikon egek aeno yanj yoyisat, aeno jikon tobil opbenj kanj, yokwi awit amin kobogi yomdisat.

³ Kristo asi nak da gen kagakon da gen yosok bo dima ji unjun kok do yonj, do unjun anpak abo, nak Kristo dakon gen abidanek yosot yanji nandakdanj. Kristo ji panjmilip ak do tapmim wisik dima asak, jikon tapmimni madepsi.

⁴ Asi, Kristo kalip tapmimni mininanj tilak kindapmon anjakgwit, mani abisok Pinjkop da tapmimon kalugi egisak. Nin unjun gat gadagimanj ae tapmimninyo kisi mini, mani nin Pinjkop da tapmimon unjun gat kalugi egek ji panjpulugok do pi akdamanj.

⁵ Ji nandanj gadat bamisi anj bo dima, yanj do disi banj panjkiligek pindatni. Yesu Kristo ji da butgwan egisak, ji unjun dima nandanj? Unjun jikon dima egisak kanj, nandanj gadatji bami dima.

⁶ Ae nin Kristo dakon yabekbini bamisi yanj disi kokwinigek nindani do nandisat.

⁷ Nin Pinjkop da ji panjpuluganjanakwan yokwi kinda dima ani do bisit amanj. Ji da nin do Kristo dakon pi amin yanj nindani yanjon da gen on dima yomanj. Ji da nin do pi amin toptopmi yanj tagi nandani, mani

yo madep unjun ji da anpak tagisi banjin ani do nandamanj.

⁸ Nido nin gen bami abinj yip do yo kinda aripmi dima anenj. Nin gen bami jonit dogin pi amanj.

⁹ Ji tebai agakwa nin dakon tapmim mini anj bisapmon nin unjun do kisik kisik amanj. Ae ji nandanj gadat kalip tebai awit unjun ankaluk anek aesi tebai atni do bisit amanj.

¹⁰ Amin Tagi da pini kila abenj do nak tilak anek yanjdagok anj namgut. Nak abisok ji da dubagikon egek papia on mandisat, nido jikon obinj ji dakon anpak panjmilip ak do gen tebai yok do dima galak tosot. Amin Tagi da ji dakon nandanj gadat panjeban abenj do pi on namgut. Nandanj gadatji panjupbal akenj do dima namgut.

Pol da galok gen yagit

¹¹ Not kabi, nak gen wasip anek galok gen dayisat. Ji anpakji panjmilip anek kilegisi egipni. Geno nandanek guramitni. But kalonjon da yaworisi egipni. Yanj anakwa Pinjkop but dasi galaktanj daminek but yawot damisak unjun da ji gat egipjak.

¹² Panjmuwukbi notji gat domdom ani bisapmon but dasi timitni. Pinjkop dakon telagi panjmuwukbi idon ekwanj unjun da ji do gildat tagi yanj dayanj.

¹³ Amin Tagi Yesu Kristo dakon nandanj yawotni, ae Pinjkop dakon amin do but dasi galak tanj yomyom anpakni jikon tosak, ae Telagi Wup da ji panjpuluganjan but kalonji egipni dosi nandisat.

Pol da Galesia Amin do Papia Mandagit

But piso gen

Mibiltok Juda amin dagin Yesu yolgwit. Mani Yesu da yabekbi Pol yabekban kin Amin Nwaknwarri Kabi dukwan dukwan egipgwit unudon agek Gen Bin Tagisi yoyin tentenagit. Anakwan minat aminyo morapmi da Yesu dakon amin kabikon abin sanbewit. Anakwa jigi kindan noman tagit. Unun minat aminyo kalip Juda amin da Moses dakon gen teban yolgwit unuden dima yolgwit. Yesu yolyol amin daganek Moses dakon gen teban guramik kimori bo dima?

Amin diwari da unun amin Juda amin dakon anpak yolek giptim timni mandanek ae Moses dakon gen teban yol kimotni do pi awit. Mani Pol da dimasi do yagit. Anek yan yagit, Nin Yesu Kristo nandan gadan iminek unun kosit kalonon dagin Pinjok da dabilon amin kilegi dagoman, anek egip egip kalugi abidoman.

Juda amin unuden di Galesia Provinskon kiwit unun da panmuwukbi Moses dakon gen teban yol kimotni do pi ak do awit. Pol da unun awit dakon geni nandanek Galesia panmuwukbi dakon nandan gadatni gat ae anpakni gat panmilip ak do anek papia on mandagit.

Mibiltok Pol da iyi do Pinjok da iyi yabekbi pi imgut unun do yosok. (Gagi 1.1 do koki.) Unun iyi dakon galaktok bo amin kindan dakon galaktok yolek pi unun dima asak. Pinjok da Amin Nwaknwarri Kabikon Gen Bin Tagisi yan tentenosak do yan imgut. Don Pol da yan yosok, "Amin Yesu Kristo nandan gadan iman unun dagin Pinjok da dabilon

amin kilegi." Papia on dakon mibi gen unun yan: Kristo da pulugan nipmandak bisapmon, Telagi Wup da nin pawilakwan amin do anpak kilegi an yomanan.

Pinjok da iyi Pol yabekbi pi asak do manjigit

(Kilapmi 1.1-2.14)

¹ Nak yabekbi Pol da papia on mandisat. Yabekbi pi aben do amin da dima yabekgwit, bo amin da dima manjin nepgwit. Yesu Kristo gat ae Pinjok Datni kimoron nan aban pidagit unun da nak yabekgimal.

² Nak gat ae panmuwukbi notno nak gat ekwaman nin da Yesu nandan gadan iman amin morap Galesia provinskon ekwan ji do gildat tagi yan dayaman.

³ Pinjok Datnin ae Amin Tagi Yesu Kristo dakon nandan yawot gat ae but yawotni gat jikon tosak.

⁴ Kristo da Pinjok Datnin dakon galaktok yolek yokwinin wiririt do egip egipni parekgit. Abisok anpak yokwisi on miktimon tosoke nin unun kagagwan ban timit do anek yan agit.

⁵ Pinjok dakon man madejni dagok dagogi mini tan anan kisak teban. Unun asi.

Gen Bin Tagisi unun kalonj kindagin

⁶ Ji da anpak an unun do butnokon da nirip sorjek nwanwarisi nandisat. Pinjok da Kristo dakon nandan yawotni do anek ji yan damgut, mani ji tepmisi yipman degek gen bin nwanwarri kindan yolgan.

⁷ Gen bin tagisi nwanwarri kindan dimasi tosoke. Amin diwari da ji dakon nandan nandan panjungam anek Kristo dakon Gen Bin Tagisi kulabik anek antasik an.

⁸ Mani nin nin, bo ae anelo kindan Kwen Kokupsi da pinj, Gen Bin

Tagisi kında nin da yan tenjenan damguman unudensi dima yan tenjenosak kan, unun amin Tipdom do amin asak.

⁹ Kalip kili dayigiman gen unun banjin ae dayisat: amin kında da Gen Bin Tagisi kında nin da dayino abidawit unudensi dima yan tenjenosak kan, unun amin Tipdom do amin asak.

¹⁰ Ji nian nandan? Amin da nak tagisi yan nandan namni yanon da gen on yosot? Unun dima. Pinjop da nak amin tagisi yan nandan namjak yanon da yosot. Amin da kisik kisik ani yanon da yoken kan, nak Kristo dakon oman monji dima.

Pol yabekbi man abidagit dakon gen

¹¹ Not kabi, yansi nandani. Gen Bin Tagisi kalip yan tenjenan damgum unun aminon da dima noman tagit.

¹² Amin kında da dima namgut, ae amin da dima nayin dekgwit. Yesu Kristo da iyi nolinban kagim.

¹³ Nak da kalip Juda amin da anpak an ae nandan gadat an unun yol kimagek egipgum dakon geni ji kili nandawit. Nak Pinjop dakon panmuwukbi morap panjupbal abo minisi ani do pi tebaisi agim.

¹⁴ Nak Juda amin dakon anpak yolek nak gat nani morapmi yapgum. Babikno dakon anpak yol kimot do pi tebaisi agim.

¹⁵ Mani nak men da dima analanakwan Pinjop da nak kili manjigit. Anek nandan yawotni do anek iyi dakon amin egipben do yan namgut.

¹⁶ Ae bisap si yipguron nak da Amin Nwakjwari Kabikon Monji do yan tenjenok aben do Monji noligit. Unun bisapmon nak unun dakon mibili nandak do amin di dima yoyigim.

¹⁷ Nak yabekbi kabi mibiltok noman tawit unun pindat do Jerusalem dima kigim. Dima, nak unudon gin Arebia miktimon kigim. Ae don Damaskus kokupmon tobil kigim.

¹⁸ Unudon egek bilak kapbi mudanakwan Pita kan nandanyo ak do Jerusalem kiko unun gat gildat 15 yan egipgumak.

¹⁹ Unudon yabekbi diwari dima pindakgim. Jems, Amin Tagi dakon padige, unun kalon nanjin kagim.

²⁰ Pinjop da dabilon asisi dayisat. Gen mandisat unun top dima.

²¹ Ae don Siria ae Silisia provin-skon agipgum.

²² Unun bisapmon Kristo dakon panmuwukbi morap Judia miktimon egipgwit unun da nak dima nandan namgwit.

²³ Isal gen binogin nandawit: "Kalip nin yo yokwisi anjnim do agit amin abisok nandan gadat anjupbal ak do agit unun dakon yan tenjenok asak."

²⁴ Pinjop da nagon pi agit unun dakon geni nandanjek mani anjisiwit.

2

Yabekbi diwari Pol gat but kalon awit

¹ Bilak 14 mudanakwa aeno Jerusalem wigigim. Unun bisapmon Banabas gat kisi wigigimak. Ae Taitus kisi abidoko wigigiman.

² Pinjop da iyi nak unudon kikenjosi noligit. Jerusalem egipgum bisapmon Gen Bin Tagisi Amin Nwakjwari Kabikon yan tenjenok asat unun dakon mibili do panmuwukbi dakon kila amin iyi banjin yoyigim. Nido, pi agim da asat unun amin da kanba bami mini asak yan do pasol pasol agim.

³ Taitus nak gat kisi egipgumak. Taitus unun Grik amin kinda, mani giptimni mandanej do dima yawit.

⁴ Panmuwukbi toptopmi di muwut muwutninon panabin kabokon da pindak nandanjo ak do yikgwit. Yesu Kristo da nin kili pulugan nipgut, mani unun amin da nin gen teban dakon oman monji ae egipnenj do nandanek yikgwit.

⁵ Mani geni dimasi nandan yomgumanj. Gen Bin Tagisi unun kulabik dima anek jikon toktogisi tosak do nandagimanj.

⁶ Panmuwukbi dakon kila amin egipgwit unun asi mani ton bo mani mini nak da nandabo yo madep dima asak. Pinjkop da kokwin bamisi asak. Gen Bin Tagisi yagim unun kulabik ak do dima nandawit.

⁷ Dimasi. Pinjkop da Juda aminon Gen Bin Tagisi yan tentenok pi Pita do imgut, yan gin nak da Amin Nwaktjwari Kabikon Gen Bin Tagisi yan tentenok pi namgut yan nandan namgwit.

⁸ Asi, Pinjkop da Pita do tapmim iban Juda aminon yabekbi pi asak, yan gin nak do tapmim naban Amin Nwaktjwari Kabikon yabekbi pi asat.

⁹ Amin da Jems, Pita ae Jon unun panmuwukbi dakon kila amin yan pindakgwit. Unun kila amin da Pinjkop da nandan yawotni do anek pi unun namgut unun nandanek Banabas gat nit dakon kisit iligek notninsi yanon da nit timikgwit. Anek nit Amin Nwaktjwari Kabikon pi anjapdo unun da Juda amin nandan gadat dima abi kabikon pi ani do but kalonj agimanj.

¹⁰ Yo kalonj kindagin andenj do niyiwit. Nit yoni mini amin unun do nandan yominek panpulugonderj do niyiwit. Unun dakon pi ak do tagisi nandagim.

Pol da Pita gulusunj agit do iyigit

¹¹ Mani don, Pita Antiok kokupmon apgut bisapmon nak da panmuwukbi da dabilon tebai iyigim, nido gulusunj madepsi agit.

¹² Kalip Pita Amin Nwaktjwari Kabi nandan gadat awit unun gat jap kalonj nanj awit. Mani don Jems da Juda amin di yabekban Antiok kiwit. Unun amin yan nandawit, nin Yesu nandan iminek giptimninyo kisi mandanej kanj, Pinjkop da kanban kilek tosak. Do abinj altawit bisapmon Pita unun Juda amin da yokwi nandan namni yan do pasalek Amin Nwaktjwari Kabi yopmanj degek unun gat gadat gadat dima awit.

¹³ Juda amin diwari Pita da jamba but anjak agit unun yolba kisi da awit. Ae Banabas kisi yolek gulusunj agit.

¹⁴ Gen Bin Tagisi dakon gen bami kilegi dima yolba pindagek unun amin kabi da dabilon Pita yan iyigim, "Gak Juda amin kinda, mani Juda amin dakon anjak yopmanek Amin Nwaktjwari Kabi dakon anjak asal. Mibili nido Amin Nwaktjwari Kabi nandan gadat awit unun da Juda amin dakon anjak yol kimotnidosi nandisal?"

**Amin Yesu Kristo
nandan gadan iman
unun dagan Pinjkop da
dabilon amin kilegi**
(Kilapmi 2.15-4.31)

Yesu nandan gadan injak amin unun amin kilegi

¹⁵ Nin Juda amin kabikon da altagimanj. Amin Nwaktjwari Kabi yokwi pakpak kabikon da dima altagimanj.

¹⁶ Mani nin nandamanj, amin Moses dakon gen teban yolakwa Pinjkop da unun do anek amin kilegi yan dima yoyisak. Amin Yesu

Kristo nandan gadan iminek kilek tonj. Ninyo kisi Yesu Kristo nandan gadan inguman, nido nin nandanaman unun kosiron dagin Pinjkop da amin kilegi yan niyisak. Nido gen teban yolapno amin kilegi yan aripmi dima niyisak.

¹⁷ Nin Kristo nandan gadan iminek Pinjkop da dabilon amin kilegi agimanj. Ae nin Juda amin dakon gen teban dima yolgaman, do Juda amin da nandan, nin Amin Nwaktjwari Kabi da arip yokwi pakpak gin yan nandan nimanj. Anek Kristo da yokwi anenj do nandisak yan nandan. Mani unun dimasisi!

¹⁸ Nak kalip Moses dakon gen teban yol kimagek Pinjkop da dabilon man kilegi pak do pi madep agim da don Yesu nandan iminek unun nandak nandak wagil yipgum. Do unun nandak nandak aeno abidokenj kan, nak yokwi pakpak amin kinda.

¹⁹ Mani gen teban da nak kimoron nepgut, do abisok egip egipno Pinjkopmon tosok. Nak Kristo gat kisi tilak kindapmon kimakgimak.

²⁰ Nak naga egip egipmi tonj dima egisat, Kristo nak da buron egisak. On miktimon egip egip asat unun Pinjkop dakon Monji nandan gadan iminek egisat. Unun da nak do but dasi galak tan naminek egip egipni nak anpulgok do parekgit.

²¹ Nak Pinjkop dakon nandan yawotni yipbo yo isali dima asak. Gen teban yolek amin kilegi tagi anenj kan, Kristo isal dogin kimakgit.

3

Gen teban yolyol dakon kosit ae nandan gadat dakon kosit

¹ Galesia amin ji nandan kokwinji tagi dima! Nin da Yesu Kristo kili doligimanj. Unun disi dabil da yan kanakwa tilak kindapmon

akgit. Namin da nandak nandakji panjupbal ak?

² Nak yo kalonji kinda dogin dayikdisat: Ni kosiron da Telagi Wup abidawit? Gen teban yolyol kosiron da, bo Gen Bin Tagisi nandanek nandan gadat anek unudon da abidawit?

³ Ji wagilsi nandan kokwinji tagi dima, ma? Ji Telagi Wup da tapmimon da egip egip kalugi wasawit da abisok disi da tapmimon da wasip akdan, ma?

⁴ Ji kalip Yesu yolek jiggi noman tan daba jiggi isal dogin pawit, ma? Nak da isal dogin pawit yan dima nandisat.

⁵ Pinjkop da Telagi Wup daminek wasok tapmimi tonj ji da bikbigon asak, mibili nido yan asak? Ji da gen teban yolakwa, unun do? Bo, Gen Bin Tagisi nandanek nandan gadat anakwa, unun do asak?

⁶ Pinjkop da papiakon gen yan tosok:

“Abraham Pinjkop nandan gadanimgut, do Pinjkop da amin kilegi yan iyigit.”

⁷ Do ji yanji nandani, amin Gen Bin Tagisi do nandan gadan unun Abraham dakon gwaknisi.

⁸ Kalipsigwan Pinjkop da yanji nandagit, don Amin Nwaktjwari Kabi da nandan gadat anakwa amin kilegi yan yoyikenj. Pinjkop yanji nandanek unun yo dima noman tanakwa kalipsigwan Abraham Gen Bin Tagisi do yan tenjenok animgut. Pinjkop gen papia da unun do yan yosok:

“Gak obakon gin Pinjkop da minjat amin morap miktimi miktimi ekwan yo tagisi anyomdisak.”

⁹ Abraham nandan gadat aban Pinjkop da yo tagisi animgut. Yangin Pinjkop da minjat amin morap nandan gadat ani unun yo tagisi anyomdisak.

10 Mani Pin̄kop da miñat amin morap gen teban yolek Pin̄kop da dabilon nin amin kilegi tagi aneñ yañ nandan̄ unun jobit yomdisak. Nido, Pin̄kop gen papiakon gen yañ toso:

“Amin kinda gen teban papiakon gen teban morap toñ unun dima guramitjak kan, Pin̄kop da unun amin jobit imdisak.”

11 Pin̄kop da papiakon gen yañ toso:

“Amin nandan̄ gadat ani, unun Pin̄kop da amin kilegi yañ yoyinjakwan egipdan̄.”

Gen unun da yañsi nolisak, gen teban yolapno Pin̄kop da amin kilegi yañ niyisak dakon kosit kinda dima toso.

12 Gen teban yolyol unun nandan̄ gadat dakon yo dima. Unun iyi kinda. Nido Pin̄kop gen papiakon gen yañ toso:

“Amin kinda gen teban morap kisi guramikdak unun egip egip abidosak.”

13 Gen teban da yañ yosok, amin morap nin kisi gen tebanon gen morap toñ unun tagi dima guramikgaman̄, do jobit panen̄. Mani nin panpulugok do Kristo da iyi jobit panek nin yokwikon ban̄ timikgit. Pin̄kop gen papia da yañ yosok:

“Amin morap tilak kindapmon wukwan̄ unun jobiri toñ amin.”

14 Kalip Pin̄kop da Abraham do gisam imgut unun Amin Nwakiñwari Kabi da Yesu Kristo da pi unun agit do anek unun gisam kili abidan̄. Do nin kisi morap Yesu do nandan̄ gadat anek kalip Pin̄kop da yañ teban tok agit da aripmon Telagi Wup abidoneñ.

Pin̄kop dakon gen teban da Pin̄kop dakon yañ teban tokni kulabik aripmi dima asak

15 Not kabi, nak abisok amin nin da anpagon da tilak kinda aben̄. Amin kinda da yañ dagok gen kinda mandisak kan, amin di da gen di aripmi dima sanbegi. Bo amin kinda da yañ dagok gen unun dima yolyoli yañ aripmi dima yosok.

16 Kalipsigwan Pin̄kop da yo tagi don noman toni do yagit. Yañ teban tok unun Pin̄kop da Abraham gat monji gat do an̄ yomgut. Pin̄kop gen papia da “gak dakon gwakgo do” yañ dima yosok. Monji morapmi do dima yosok. Kalonji kinda dogin yanek yañ yosok:

“Gak dakon monji do.”

Unun Monji unun Kristo.

17 Nak yanon da yosot. Mibiltok Pin̄kop Abraham gat sanbek sanbek agimal. Anjakwan bilak 430 yañ mudanakwa Moses dakon gen teban donsi noman tagit. Gen teban unun da Pin̄kop da sanbek sanbek agit unun kulabik aripmi dima asak. Unun da kalip Pin̄kop da yañ teban tok agit aripmi dima aban pasiljak.

18 Pin̄kop da yo nim do manjigit unun abidok do gen teban yol kimotneñ kan, yañ teban tok agit do anek dima abidoman̄. Mani nin nandan̄, Pin̄kop da unun yo morap Abraham do im do kili yañ teban tagit.

19 Yañ kan, gen teban nido toso? Unun yañ; Pin̄kop da yokwi dakon mibili altan̄ tentenjosak do nandagit. Do yañ teban tok da kwenon gen tebanyo kisi nimgut. Gen teban sigin tanjakwan wigi monji unun altagit. Unun kalip Pin̄kop da yo im do yañ teban tok agit. Pin̄kop da gen teban unun anelo do yoban unun da binap amin Moses do yañ tentenjan̄ imgwit. Yañ aba binap amin unun da nin do nimgut.

20 Mani amin kinda da iyi pi kinda ak do nandisak kan, pi unun

binap amin kinda do aripmi dima iban. Pinjkop unun kalonj gin, ae unun kalonj dagin Abraham do yan teban tok anj imgut.

Gen teban da kilanin anek Kris-tokon panjkisak

²¹ Gen teban unun yan teban tok gen Pinjkop da kalip yagit dakon uwalni? Unun dimasi. Pinjkop da gen teban niminek unun da egip egip damjak yan yagit tam, gen teban yolyol kosiron da nin minjat aminyo kilegi anom.

²² Mani Pinjkop gen papia da yosok, “Yokwi da minjat amin morap kisi dam tebanon yopgut,” do Yesu Kristo nandan gadan imni amin unun Pinjkop da kalip yan teban tok agit yo unun tagi abidoni.

²³ Nandan gadat dakon bisap dima altaqakwan, gen teban da nin dam tebanon nipban egipgumanj. Dam tebanon sigin egapno wigi nandan gadat dakon bisap unun al-tan kili noman tagit.

²⁴ Gen teban unun kila aminin da yan egek nin Kristokon panjkisak. Panjwan nandan gadat anjapno Pinjkop da minjat aminyo kilegi yan niyisak.

²⁵ Abisok nandan gadat dakon bisap kili noman tak, do gen teban da kila aminin egakwan dima ekwamanj.

Nandan gadat anek Pinjkop dakon gwaknisi ekwamanj

²⁶ Ji kisisi Yesu Kristo nandan gadan iminek Pinjkop dakon gwakni dagawit.

²⁷ Minjat amin morap telagi pakbi sojek Kristokon gadawit, ji Kristo imal nan yan pawit.

²⁸ Kristo da amin kabikon Juda amin bo Grik amin mini, ae oman monji bo ae isal ekwanj amin mini, ae minjat bo ae wili mini.

Abisok Yesu Kristo obakon ji wagil kalonjgin.

²⁹ Ji Kristo dakon amin kabi ekwanj kan, ji Abraham dakon gwakni. Ae kalip Pinjkop da Abraham dakon amin kabi do yo yom do yan teban tok agit unun ji dakon.

4

Kristo da pi agit do nin Pinjkop dakon gwakni agimanj

¹ Nak dakon gen unun yan; monji kinda egisak kan, don unun monji da datni dakon yo morap timitjak. Unun yo morap monji dakon da ton yan asak, mani monjisok egisak bisapmon unun dat dakon oman monji da aripmon egisak.

² Unun kila amin ae mibiltok amin da yongamgwan egakwan wigi dat da bisap yipguron wigisak.

³ Ninyo kisi yan gin, gen bami dima nandanjek egipgumanj bisapmon on miktin dakon gen teban ae anjakni unun dakon oman monji egipgumanj.

⁴ Mani Pinjkop da bisap yipguron Monji yabekban pigit. Minjat da analanban gen teban da yongamgwan egipgut.

⁵ Nin gen teban da yongamgwan egapno yokwikon ban yumanj nipgut. Anek yan aban Pinjkop dakon gwakni agimanj.

⁶ Ji abisok Pinjkop dakon gwakni ekwanj, do Pinjkop da Monji dakon Wupni yabekban nin da buron kili pigigit. Anjakwan Wup da pantagap aban Pinjkop do “Aba, Dat” yan yan tidomanj.

⁷ Yan do anek gak oman monji dima egisal. Gak Pinjkop da aban monji dagagil. Ae gak monji egisal, do yoni tagisi unun timitdisal.

Pol da Galesia amin do nandaba kik agit

8 Ji kalip Pinjkop dīma nandan imgwit bisapmon yo pinjkop dīma unun dakon oman monji egipgwit.

9 Mani abisok Pinjkop kili nandan imen. Bo yanji yoken kan tagi, Pinjkop da ji kili nandan damgut. Do ji nido ae tobil kinjek wup yokwi tapmimi minisi yo isali unuden unun dakon oman monji egip do nandan?

10 Ji bisapmi bisapmi bisap madep gat, ae kanek kalugi dakon bisap madep gat, ae bilak kalugi dakon gawat gawat bisap madep unun yol kimotdosi nandan.

11 Pi jikon agim unun isali asak yan do ji dakon anpak do nandanek si pasoldot.

12 Not kabi, ji Juda amin dakon gen teban yipmanek nak yombemsi dagoni do tebai dayisat. Nak naga gen teban yipmanek ji yombemsi agim. Yan anapbo ji da gulusun kinda dīma an namgwit.

13 Disi nandan, sot kinda da abidanban nak wasok wasoksi abin jikon Gen Bin Tagisi yan tejenagim.

14 Sotno da jigi madepsi damgut, mani ji manji dīma namgwit, ae nak gat egip do dīma kurak tawit. Nak Pinjkop dakon anelo kinda nan yan abidawit, bo ae Yesu Kristo iyi nan yan abidawit.

15 Unun bisapmon ji nak do kisik kisik anek tagisi nandan namgwit. Mani abisok unun kisik kisikji dukon tosok? Nak asisi yosot, unun bisapmon nak anpulugok do madepsi galak tawit. Ae dabilji tagi pilikbam tam, pilik nak do nabam.

16 Nianji? Nak gen bami dayinjek uwalji dagagim, ma?

17 Nandani, amin ji pangalak ak do pi an, unun ji panpulugoni dakon nandak nandakni mini. Unun ji da nin nipman degek unun yolni yan do pi an.

18 Nin amin do anpak yo tagisi anyom do nandak nandak tebai anen kan, unun tagisi. Bisapmi bisapmi unun anpak ani, ae nak da egipber bisapmon gin dīma ani.

19 Gwaknoni, minjat da monji altok do anakwa tepmi pan, unuden tepmi aeno pasat. Nido, ji Kristo yombemsi ani do nandisat.

20 Nak abisok ji gat dīma ekwaman. Nak ji gat kisi ekwaman tam, gen tagisok di tagi dayikom. Nak ji do nandaba kik asat. Nianon da ji panpulugoken unun dīma nandisat.

Agagat Sara gat dakon tilak gen

21 Gen teban da yongamgwan egip do nandan amin, ji abisok nak nayini. Gen teban da nian yosok?

22 Pinjkop gen papia da yan yosok, Abraham unun monji bamori. Omani do egipgut minjat Aga da kinda anjalagit. Ae minjatsini isal egipgut da kinda anjalagit.

23 Unun oman minjat dakon monji unun amin da monji panalan kosiron da altagit. Mani minjatsini isal egipgut dakon monji unun, Pinjkop da yan teban tok anakwan altagit.

24 Unun gengwan tilak gen kinda tosok. Minjat bamot unun sanbek sanbek bamori dakon tilak asak. Aga unun Sinai Kabapmon sanbek sanbek dakon tilak asak. Anakwan monjini da gen teban dakon oman monji dagon.

25 Aga unun Sinai Kabap dakon tilak asak. Unun kabap miktim Arabia dakon. Ae Jerusalem abisok tosok unun dakon tilak kisi asak. Jerusalem unun gwakni gat gen teban dakon oman monji ekwan.

26 Mani Jerusalem kinda Kwen Kokup tosok unudon oman amin mini. Unun kokup unun nin dakon menjnin.

27 Pinjkop gen papia da yan yosok:

“Mijat gak bupmikon egek monji dima panjalasal, gak kisik kisik aki.

Mijat gak monji panjalak do tepmi dima nandagil, gak but galak nandanek yan tidoki.

Nido, mijat eni ton dakon gwakni yapmanek gwakgo morapmisi akdan.”

²⁸ Not kabi, ji Aisak yombem. Pinjop dakon yan tebantogon ji gwaknisi awit.

²⁹ Monji unun amin da monji panalan kosiron da altagit, unun da Telagi Wup da tapmimon da altagit unun da yo yokwisi an yomgwit. Abisok kisi anpak yan gin tosok.

³⁰ Mani Pinjop genon ni gen tosok? Gen yan tosok:

“Oman mijat unun gat monji gat yolni.

Nido oman mijat dakon monji unun da dat gat ae mijatsini dakon monji gat dakon yo diwat dima timitjak.”

Unun Pinjop gen da yosok.

³¹ Not kabi, nin nandaman, nin oman mijat dakon gwakni dima. Nin mijatsini isal egipgut dakon gwakni.

**Kristo da nin pulugan
nipman dak bisapmon,
Telagi Wup da nin
pawilban amin do anpak
tagisi anjomaman**
(Kilapmi 5-6)

5

Nin puluganbi da aripmansi egipneŋ

¹ Nin yokwi da napmon dima egipneŋ do anek, Kristo da nin pulugan nipgut. Do ji tebai atni. Amin da gen teban dakon oman monji ae dagoni do dayinba kan, geni dima nandani.

² Nak Pol da gen dayisat unun pakyanŋi nandani. Ji yum pindagakwa giptimji mandani kan, Kristo dakon pi da ji kindasok aripmi dima panpulugokdisak. Dimasi.

³ Ji morap yum pindagakwa amin da giptimji mandan amin aeno yanŋi dayin tenjenokdisat. Anpak unun ani kan, gen teban morap kisi yol kimotdo.

⁴ Gen teban yolek unun kosiron da Pinjop da amin kilegi yan niyisak yan nandan amin, ji Kristo kili yipman dekgwit. Ji Pinjop dakon nandan yawotni kili yipman dekgwit.

⁵ Telagi Wup da tapmimon Pinjop nandan gadan iminek unun da amin kilegi yan niyisak do jomjom aman.

⁶ Amin kinda Yesu Kristokon egisak kan, giptimni mandisak bo dima mandisak unun kisi yo isali. Mani amin kinda nandan gadat anek unun da anjtagap aban amin do but dasi galak tan yomisak unun da yo bamisi.

⁷ Kalip ji Kristo dakon kosit nan tagisi agipgwit. Mani namn da kosit sopman damik da gen bamikon sanjenek dima akwan?

⁸ Nandak nandak abisok yolgan, unun Pinjopmon da dima abisak. Pinjop da ji iyikon kini do yan ilikdak.

⁹ Nandani, yis kalonŋisok di da aba bret morap kisi tagi paptoni.

¹⁰ Amin Tagi da ji panpuluganban nak dakon nandak nandak yolek nandak nandak njwaknjwari di dima timitdan yanŋi nandan gadasat. Namn da ji dakon nandak nandak panjupbal asak, unun dima nandisat. Mani amin unun iyi dakon gulusunŋi dakon kobogi yokwisi timitdisak.

¹¹ Not kabi, asi nak amin da giptim mandak mandak ankimotni

do yan tenjenok sigin asat kan, nido nak yokwi sigin an nam do pi an? Amin da giptim mandak ankimotni do yosot tam, tilak kindap dakon gen da amin sanjenek nandak nandakni aripmi dima anupbal abam.

¹² Amin unun nandak nandakji panupbal an, unun giptimni mandanek ae yabi yo kisi wagil pan mudoni do nandisat.

¹³ Asi not kabi, Pinjop da ji puluganji da egipni do yan damgut. Mani, “nin puluganji da ekwaman, do but kalip dakon anpak tagi anen” yan dima nandani. Ji kalon kalon Pinjop dakon minjat aminyo diwari dakon oman monji egek but dasi galak tan yomij kimotni.

¹⁴ Gen teban morap kisi on gen teban kalongwan gin tosok:

“Gaga do but dasi nian galak tosok, unuden gin amin do but dasi galak tan yobi.”

¹⁵ Mani, ji butjap nandanek bikbikjikon emat tosok kan, yagosi. Ji kisi di pasilbam.

Telagi Wup dakon anpak ae but kalip dakon anpak

¹⁶ Nak yan dayisat: Ji yum kanakwa Telagi Wup da dayin pawilakwan egipni. Yan ani kan, but kalip dakon galaktok aripmi dima yoldan.

¹⁷ But kalip dakon galaktok da Telagi Wup abin yip do pi asak. Ae Telagi Wup dakon galaktok da but kalip abin yip do pi asak. Unun bamot uwal uwal amal, do yo ak do nandan unun aripmi dima ani.

¹⁸ Mani ji Telagi Wup da dayin pawiljak kan, gen teban da dam tebanon dima ekwan.

¹⁹ But kalip dakon anpak unun disi nandan. Anpak unun yan: yum-abi anpak mibili mibili,

²⁰ ae kokup kidat do gawat gawat, ae sot wamwam mibili mibili, ae nandaba yokwi tok, ae

ukwayit, ae amin dakon yo do pindak galaktok, ae butjap, ae gaga dogin nandak nandak, ae pidok pidok,

²¹ ae tagisi ekwan amin do nandaba yokwi tok nandak nandak, ae pakbi teban nanjek but upbal anpak, ae kwen wigik anek gen papmon da yan tidok anpak, ae anpak yokwi mibili mibili oden. Nak nawa gen kili dayigim, ae abisok unun gen kalon bangin yosot: minjat amin morap anpak unuden an, unun Pinjop da kila asak da kagagwan aripmi dima pigikdan.

²² Mani Telagi Wup da panjtagap aban anpak tagisi aman unun yan: amin do but dasi galak tan yomyom anpak, ae kisik kisik, ae but yaworon da egip egip anpak, ae but yaworon da jigi pakpak, ae amin panpuluganek anpak tagisi an yomyom, ae bisapmi bisapmi kilegisi egip egip,

²³ ae yawori egip egip, ae nin do kila anek anpak kalipmi pabin yopmanek egip egip. Anpak unun dima ani dakon gen teban kinda dima tosok.

²⁴ Yesu Kristo dakon minjat amini but kalipni gat, ae galaktokni gat ae wagat wagat anpak yokwini unun timik tilak kindapmon dapba kili kimak mudawit.

²⁵ Telagi Wup da egip egip nimisagi, do mibiltok yipno unun da niyin pawiljak.

²⁶ Nin dakon man dima pawigek, emat ani do amin diwari dakon but dima sugonen. Ae tagisi ekwan amin do nandaba yokwi tok nandak nandak dima anen.

6

Nianjen jap yet kinda nan kwaokgi, bami unuden nanjin paktisal

¹ Not kabi, jikon da kinda yokwi agit yan nandan iman kan, Telagi

Wup yolgan amin ji da unjun amin anpak yawori an iminek anpakni anmilip ak do anpulugoni. Mani disi do kan kimotni. Sunduk da panjawalban ji yo kisi yokwi di abam.

² Ji amin diwari panpuluganek jigini guramitni. Yan anek Kristo dakon gen teban tagisi guramitni.

³ Amin kinda mani ton yan nandisak, mani unjun mani mini kan, unjun amin iyi nan top anjawaldak.

⁴ Amin kalon kalon anpakni tagi bo yokwi yan do kokwinik kimotni. Yan asak amin, anpak iyi agit unjun do kisik kisik tagi asak. Anek iyi dakon anpak do nandanek amin diwari dakon anpak dima kokwinitjak.

⁵ Nido, amin morap kisi kalon kalon iyi anpak awit dakon jigi panpan akdan.

⁶ Pinjop gen nandak nandak timikgan amin, ji yo kabisi morap kokwinik yoyindetji do diwari imni.

⁷ Ji disi ban pankiligek Pinjop anjawalner yan di nandabam. Ji da aripmi dimasi. Ni jap yet nan kwaokgi unjun nanjin pakdisal.

⁸ Amin kinda iyi dakon but kalip dakon galaktok yoljak kan, but kalip unjun dakon anpak da bami yokwisi tanek wagisi yokwi tosak. Mani Telagi Wup dakon galaktok yoljak kan, Telagi Wup da egip egip unjun amin do iban dagok dagogi mini tagisi egi wigikdisak.

⁹ Do nin anpak tagisi ak do dima kurak tonej. Pi anek dima alek tonej kan, jap bami pakpak bisapmon bami wagil tagisi pakdaman.

¹⁰ Do ni bisapmon amin morap panpulugoki dakon bikbik pisan gaban kan panpulugoki. Ae nandan gadat amin notji banji pindagek panpulugonisi.

Pol da Yesu dakon tilak kindap do but galaksi nandagit

¹¹ Gen on nak da naga mandisat. Kilda mibil madepmon da gen mandisat unjun do koni.

¹² Nandani. Giptim mandak do teban teban an amin unjun amin diwarikon man madep pak do anek an. Unjun pasalek yan nandan, "Amin diwari da nin Kristo dakon tilak kindap do nandan gadaman yan nandan nimni kan, yo yokwi an nimdan."

¹³ Giptimni mandawit amin, unjun iyi gen teban dima yolgan. Mani unjun amin man madep timit do anek giptimji mandak do dayan.

¹⁴ Nak yo kinda bo amin kinda dakon man dima awigiker. Dimasi. Nak Amin Taginin Yesu Kristo dakon tilak kindap nan gin awigisat. Kristo da tilak kindapmon pi agit do anek koko on miktim dakon anpak yokwi morap unjun intan mudagam, ae nak naga tilak kindapmon kili kimakgim da on miktim dakon anpak yokwi morap sanjenek dima yoldat yan asak.

¹⁵ Abisok giptim mandabi bo dima mandabi unjun yo isali. Pinjop da nin aban minjat aminyo kalugi agiman, unjun da yo bamisi asak.

¹⁶ Pinjop da minjat amin morap nandak nandak on abidanjek yolgan unjun bupmi nandan yominjek butni pan yawot aban yawori toni. Unjun minjat aminyo unjun Pinjop dakon Israel amin kabisini.

¹⁷ Gen mibi dayiker unjun yan amin kinda da jigi ae sanjenek dimasi namjak. Nak amin da nikgwit unjun dakon wuda gwaljikni giptimnokon tanakwa unjun da aba nak Yesu dakon pi aminsi yan asak.

¹⁸ Not kabi, Amin Taginin Yesu Kristo dakon nandan yawotni

uḡun ji kalonḡ kalonḡ dakon wup
kisikon tosak. Uḡun asi.

Pol da Epesas Amin do Papia Mandagit

But piso gen

On papia dakon mibilisi unun yan: Pinjkop da yo morap kisi Kristo do panmuwutdisak. Unun Kwen Kokup ae miktim dakon yo morap kisi panmuwuk iban Kristo da yo morap dakon busunji yitdisak (1.10). Ae Pinjkop da iyi dakon minjat aminyo panthagap aban Kristokon gadan kimagek but kalonji egipni do nandisak.

Pol da on papiakon mibiltok Pinjkop dakon nandan yawot da Kristo nandan gadan iman minjat aminyo panpulanganban minjat amin kabi kalonji awit do yosok. Yesu da pi agit unun do anek Pinjkop da minjat aminyo yokwikon ban timikgit. Ae Telagi Wup yomgut unun da yo tagisi morap an yom do yan teban tok agit unun akdisak yan nolisak (1.14). Ae gen unun da bunjon mandagit unun Pol da Yesu yolyol amin Kristo gat gadawit, do but kalonji egek Pinjkop dakon anpak ani do yosok.

On papiagwan minjat aminyo Kristokon gadawit anek kabi kalonji awit unun do Pol da minjat aminyo da nandaba pisoni do tilak genon da yosok. Yan yosok, Pinjkop dakon minjat aminyo unun giptim kalonji yombem anakwa Kristo unun giptim unun dakon busunji (4.1 16). Ae Pinjkop dakon minjat aminyo unun yut kinda yombem anakwa Kristo unun yut unun dakon gwak teban akdak (2.19 22). Ae Pinjkop dakon minjat aminyo unun minjat kinda yombem anakwa Kristo unun minjat unun dakon eni yombem (5.22 32). On papia da Pinjkop da minjat amin kabinikon yo tagisi an yom do nandisak unun do yosok.

*Kristo do anek Pinjkop da nin panjaluk agit
(Kilapmi 1-3)*

¹ Nak Pol, Yesu Kristo dakon yabekbini. Iyi da galak togon Pinjkop da yabekbi pi nangut. Papi on telagi panmuwukbi kokup pap Epesas egek Yesu Kristo yol kimokgon amin ji do mandisat.

² Pinjkop Datnin gat ae Amin Tagi Yesu Kristo gat unun da nandan yawot daminek butji panyawot aban yawori tosak.

Kristo do anek Pinjkop da Kwen Kokup dakon yo tagisi nimisak

³ Amin Tagi Yesu Kristo dakon Pinjkopni ae Datni anjksinen. Nin Kristo dakon amin kabi agiman unun do anek nin gisamigek wupnin panpulugok do Kwen Kokup dakon yo tagisi morap nimgut.

⁴ Nin telagi egipnen do, kalipsigwan miktim Pinjkop da dima wasanban noman tanakwan Yesu gat gadat gadat anej do kilisi manjigit. Telagisi egek Pinjkop da dabilon minjat aminyo gulusunni mini da egipnen do agit.

⁵ Kalipsigwan nin do but dasi galak tan niminek Yesu Kristo do anek iyi dakon monji egipnen do manjin nimgut. Unun iyi dakon galaktok yolek yan agit.

⁶ Monji unun but dasi galak tan imisak unun da manon, Pinjkop da nin do nandan yawot madepsi yumsi agit. Do nandan yawotni madepsi unun do nandanek Pinjkop dakon man anjksin kimotnen.

⁷ Nandan yawotni unun wagil tugok tugogisi. Kristo nin ae yuman nip do kili kimakgit, ae yawini ban Pinjkop da yokwinin kisisi wiririk nimgut.

⁸ Pinjkop da nandan yawotni ninon madepsi tagalgit. Ae nandak nandak tagisi mibili mibili

morapmi gat, ae nandan kokwin kilegisi gat nimgut.

⁹ Kalip Pinjop da Kristo da pi asak unun do anek yo unun yan aben yan kili nandagit. Mani nandak nandakni unun pasili tagit, abisok ninon kili panalon agit.

¹⁰ Yo unun akdisak unun yan; iyi bisap yipguron yo morap Kwen Kokup ton ae miktimon ton unun yo morap kisi Kristo do panmuwutdisak. Anakwan Kristo da yo morap kisi dakon busunji yitdisak.

¹¹ Pinjop da iyi dakon galaktok ae nandak nandak yolek yo morap anakwan noman ton. Ae iyi da galak togon kalipsigwan Juda amin nin Kristokon gadanek Pinjop dakon minjat amin kabisi anej do kili manjigit.

¹² Juda amin nin da mibiltok butnin Kristokon yipmanek yolgiman. Ae nin da bisapmi bisapmi Pinjop dakon tilim madepni do nandaneke mani anjisiner do nin manjigit.

¹³ Ae Amin Nwakanwari Kabi jiyo kisi gen bami kili abidawit. Unun Pinjop dakon Gen Bin Tagisi ji yokwikon ban timikgit unun. Ji Kristo kili nandan gadan ingwit, anakwa Pinjop da yan teban tok kalip agit unun yolek ji do Telagi Wup damgut. Unun da iyi dakon minjat amin bamisi awit dakon tilak asak.

¹⁴ Nin Telagi Wup kili abidagiman, do nandan, Pinjop da minjat amin kabini do yo tagisi morap diwari yom do yan teban tok agit unun gat kisi yomdisak. Nin Pinjop da timikban iyi gat kisi egipner bisapmon yo unun timitdaman. Anek nin Pinjop dakon tilim madepni do nandaneke mani anjisikdaman.

Pol da Epesas amin Pinjop da

nandak nandak yomjak do bisit agit

¹⁵ Ji Amin Tagi Yesu nandan gadan iminek Pinjop dakon minjat aminyo morap but dasi galak tan yoman dakon geni nandagim.

¹⁶ Do bisit asat bisapmon, yipman deri mini ji do nandaneke Pinjop ya yan iyisat.

¹⁷ Anek Amin Taginin Yesu Kristo dakon Pinjop da ji panpulugosak do bisit asat. Unun Datnin tilimni madepsi. Unun da nandak nandak kilegi daminek panthagap aban pakyansi nandan imni.

¹⁸ Nak but dabiljikon tenteni yipjak do bisit asat. Aban yo unun ji da abidoni do yan damgut unun tagisi nandaba pisosak. Yo unun ji da jomjom anekwan unun. Yan aban Pinjop da yo wagil tilimi tonji unun iyi dakon minjat aminyo nin do manjigit unun nandano pisosak.

¹⁹ Ae yan nandakdan. Pinjop dakon tapmim unun bisapmi bisapmi minjat aminyo nandan gadan imaman unun panpulugosak dakon tapmim unun wagil madepsi. Nin da tapmimni aripmi dima kokwinitne. Pinjop dakon tapmim madepni ninon pi asak,

²⁰ unun dagan kalip Kristokon pi agit. Kristo kimakban Pinjop dakon tapmim madepnikon da Pinjop da aban pidanban awigi Kwen Kokup iyi da amin tet do yipban yikgit.

²¹ Yigek yo morap kwen ton unun dakon wukwisi egisak. Wup tapmimi ton mibili mibili, ae kila amin morap, ae yo morap tapmimi ton dakon wukwisi egisak. Kila amin morap abisok ekwan ae don egipdan kisi dakon wukwisi egisak.

²² Pinjop da yo morap Kristo da kandap mibilgwan yopmanek yipban yo morap dakon busunji yikgit. Yan agit do panmuwukbi dakon busunji yikdak.

²³ Panjmuwukbi unjun Kristo dakon giptimni. Kristo unjun yo morap kisikon egek tujan yomisak. Ae panjmuwukbini kisikon wagilsu tujan yomisak.

2

Kristo da pi agit do anjek nin egip egip abidagimanj

¹ Kalip ji gulusunj mibili mibili gat ae yokwi mibili mibili gat aba unjun da dikba wupji kimak mudawit.

² Unjun bisapmon ji on miktim dakon anpak yokwikon agipgwit. Ji kundukon wup yokwi ekwan dakon kila amini dakon anpakni yolgwit. Unjun kila amin Pinjkop dakon gen pabinj yopmanganj amin da but kagagwan egek pi asak.

³ Kalip nin morap kisi unjun amin kabi gat egipgumanj. Nin but kalipnin dakon galaktok yokwi ae nandak nandak yokwi yolgumanj. Yansi egipgumanj bisapmon Pinjkop da tomni yokwisi minjat amin morap anpak unjuden anj da abidoni do anjoman agit unjun abidogi.

⁴⁻⁵ Asi, yokwinin da nindapba kimak mudagimanj. Nin amin wagil kimakbi da tilak egipgumanj, mani Pinjkop dakon bupmini unjun tugok tugogisi, ae nin do but dasi galak tanj nimgut. Aban Kristo gat kisi egip egip abidagimanj. Asi, Pinjkop dakon nandanj yawotni do anjek ji yokwikon banj timikgit.

⁶ Pinjkop da nin Yesu Kristo gat kisi kimoron banj paban pidagimanj. Yanj anjek nin Kristo gat kisi Kwen Kokupmon kila amin madep yityit tamokon kili nipban yikgimanj.

⁷ Yesu Kristo da pi agit do anjek ninon yo tagisi unjun agit. Nido, minjat aminyo don egi ananj kikanj unjun da nandanj yawot madepni unjun yolik do nandagit.

⁸ Ji Yesu Kristo nandanj gadanj imgwit, anjakra Pinjkop dakon nandanj yawotni dogin anjek Pinjkop da ji yokwikon banj timikgit. Unjun ji da disi dima awit. Pinjkop isalsi but galak do ji do agit.

⁹ Unjun pi kinda awit dakon yumanj nogi dima. Do amin kinda da iyi dakon man aripmi dima awigisak.

¹⁰ Yesu Kristo do anjek Pinjkop da aban nin minjat aminyo kalugi agimanj. Nin da yo tagisi anej dakon kosit Pinjkop da kili anjoman agit unjun nanj agipnenj do yanj agit.

Kristo da kabi bamori uwal uwalon egipgumanj unjun panjmuwukban kabi kalonji agimanj

¹¹ Ji disi nandanj, Juda amin wili dakon giptim mandanek ji do "Giptimni dima mandanj amin" yanj yonj. Unjun amin dagin giptimnikon wasok anj unjun do yosok. Pakyanji nandani, kalip ji Amin Njwakjwari Kabikon da altawit.

¹² Unjun bisapmon ji Kristo gat dima gadanjbi. Ji Israel amin kabi da wanga egipgwit. Pinjkop da yanj teban tok anjek sanjek sanjek Israel amin gat anjawan ji unjun amin kabi da wanga egipgwit. On miktimon egek yo tagi kinda tosok do don noman tokdisak yanj nandanek jomjom dima awit. Ji Pinjkop dima nandanj imgwit.

¹³ Kalip ji dubagisikon egipgwit, mani abisok Kristo dakon yawi do anjek ji Yesu Kristo gat gadawit da Pinjkop da kapmatsisok ekwanj.

¹⁴ Kristo da iyi aban nin but yawot egek kalonji ekwamanj. Kalip Juda amin ae Amin Njwakjwari Kabi uwal uwal anjek egipgwit. Unjun uwal uwal anpakni da Juda amin ae Amin Njwakjwari Kabi da binapmon dam da yanj tagit. Mani Kristo giptimni paregek dam unjun

wagił tuwilek uwal uwal anpak unun anmilip agit.

¹⁵ Unun da Juda amin dakon gen teban gat ae gen tebani moni moni diwari morap gat kisi wiririk mudagit. Unun da amin kabi bamori panmuwukban amin kaloni kinda kalugi asak unun do anek yan agit. Yan aban but kalon agiman.

¹⁶ Kabi bamot unun giptim kalonikon panmuwugek Pin kopmon panop do anek tilak kindapmon kimakgit. Ae tilak kindapmon uwal uwal unun kalip tagit unun anakban kimakgit.

¹⁷ Unun abinek but yawot dakon gen yan tenjenagit. Gen unun Amin Nwaknwarı Kabi ji Pin kop da dubagikon egipgwit gat ae Juda amin nin kapmatjok egipguman amin gat kisi do yan tenjenagit.

¹⁸ Nin but kalon ekwaman, nido Kristo obakon da nin kabi bamori kisi Wup kaloni da Daron tagi kinej dakon kosit yipman nimisak.

Panmuwukbi morap nin Pin kop dakon yutni

¹⁹ Telagi Wup da kosit yan yipman nimisak, do ji abisok binap amin miktimni mini da tilak dima ekwan. Ji Pin kop dakon minjat aminyo gat kabi kaloni ekwan. Ji Pin kop dakon minjat amin kabi ekwan.

²⁰ Ji yut kinda yombem, Pin kop da witjigit. Unun da yabekbi nin gat ae kombi amin gat ban yut unun dakon gwak yan magit. Ae yut kodigikon gwak teban tip kindanan tidawit unun Yesu Kristo.

²¹ Yut unun dakon kidari Kristokon gadawit do anek kisi morap tagisi gadanek ton. Pin kop da yut unun sigin witjinakwan yut unun Amin Tagi dakon telagi yut asak.

²² Jiyo kisi Kristokon gadanba Pin kop da minjat amini gat panmuwukban Pin kop dakon yutni awit. Pin kop Telagi Wupmon da unun yutnon egisak.

3

Pol Amin Nwaknwarı Kabikon Gen Bin Tagisi yan tenjenosak dakon pi tan imisak

¹ Nak Pol dam tebanon yikdat, nido Amin Nwaknwarı Kabi ji panpulugok do anek Yesu Kristo dakon pi asat.

² Nak gen on kili nandawit yan nandisat, unun yan: Pin kop da ji do anek nak do nandan yawok naminek pi unun aben do nak manjigit.

³ Pin kop da yo agit dakon geni kalip pasili tagit, mani nagon panalon agit. Unun dakon geni disok kili mandat.

⁴ Ae gen on manjini bisapmon Kristo da pi unun agit dakon gen pasili Pin kop da noligit unun dakon mibili nandani.

⁵ Kalip bisap morapmi, Pin kop da gen pasili on nomansi dima yan tenjenagit. Mani abisok Wupmon da Pin kop da telagi yabekbini gat ae kombi amini garon yoyin tenjenosok.

⁶ Gen pasili unun yan: Gen Bin Tagisikon da nin giptim kaloni anek Amin Nwaknwarı Kabi gat Israel amin kabi gat kisi da Pin kop da yo nim do yagit unun timitdaman. Ae Pin kop da Yesu Kristo do anek yan teban tok agit dakon bami kisin da timitdaman.

⁷ Pin kop da nak antagap aban Gen Bin Tagisi dakon oman amin dagagim. Nandan yawok naminek anteban aban pi unun aben dakon tapmimni namgut.

8 Nak Piŋkop dakon miŋat amin morapyo dakon piŋbinisi egisat, mani nandan yawok namiŋek pi unun namgut. Pi unun Amin Nwakŋwari Kabikon Gen Bin Tagisi yan tenjenoken. Gen Bin Tagisi unun Kristo da nin do yo tagisi morap agit da asak, amin nin da aripmi dimasi kokwinigek manjinen unun do yosok.

9 Piŋkop da yo morap wasagit, mibiltok yo morap ak do nandagit dakon nandak nandakni si ankisibigit. Yan aban kalip bisap morapmi nandak nandak unun pasili tagit. Mani, abisok nandak nandakni unun nomansi yan tenjenoken do pi namgut.

10 Kalip si ankisibigit, mani abisok paŋmuwukbini aban noman tanakwan nandan kokwin tagisi gat nandak nandakni gat aban tenjenosok. Aban anelo tapmimi ton gat ae Kwen Kokup dakon wup gat da Piŋkop dakon nandak nandak nandaba pisolok.

11 Kalip Piŋkop da iyi yo unun ak do nandagit, abisok Yesu Kristo Amin Taginin da pi agiron unudon kili agit.

12 Nin Kristo nandan gadan imiŋek iyikon gadanek dima pasolnen. Kristo unun Piŋkopmon kin altonen dakon kositnin, yan si nandanen.

13 Yan do, nak abisok yan dayisat, nak ji paŋpulugok do anek tepmi pasat unun do butjik dima pani. Yo unun noman tak unun do kisik kisik ani. Nido, unun da ji paŋpuluganban Piŋkop gat tagisi egipdan.

Pol da Epesas amin tebaisi atni do bisit agit

14 Nak Dat da yo agit unun do nandanek ŋwakben an imisat.

15 Unun da miŋat amin kabi morap Kwen Kokup ae miŋtimon ekwan unun wasagit.

16 Nak ŋwakben anek bisit yan asat, Dat da yoni wagil tagisiti ban ji panjeban anek Telagi Wupmon da tapmim damiŋakwan tebaisi atni.

17 Anakwan nandan gadatji do anek Kristo butjikon egipjak. Anakwan amin do but dasi galak tan yomyom anpagon gelji tebai yipba pigakwan atni.

18-19 Anek ji Piŋkop dakon miŋat amin morap gat kisi tapmim panek Kristo da amin do but dasi galak tan yomisak unun do pakyanji nandaba pisolok. Unun madepi daman. Halogini unun madepsi, ae dubagisiti kisak, ae kwensi wigisak, ae mibilisigwan pigisak. Asi, Kristo da amin do but dasi galak tan yomisak, unun da nandak nandak morap kisi yapmandak, mani ji da tagi nandaba pisolok. Yo tagisi morap Piŋkop iyikon tujan ton, unun jiyo kisikon tujan toni.

20 Piŋkop iyi dakon tapmim nin da buron pi asak, ae unun tapmim da nin dakon nandak nandak yapman mudosok. Yo morap Piŋkop da asak do bisit iyaman, unun tapmimni da arip dimasi.

21 Do dagok dagogi mini paŋmuwukbi miŋat aminyo Yesu Kristo da manon Piŋkop dakon man ankin kimotni. Don babikon da babikon yan gin tan anan kisak teban. Unun asi.

Nin Kristo dakon giptimni ekwan do Piŋkop dakon anpak anek

(Kilapmi 4-6)

4

Nin Kristo dakon giptimni ekwan

1 Nak Pol dam tebanon egisat, nido Amin Tagi dakon pi asat. Piŋkop yol kimotni do yan damgut, do butji pabo pisanakwan anpak

iyi nandisak unun an kimotnidosi dayisat.

² Ji panmuwukbi diwari dakon pinjini egek anpak yaworisi an yomni. Yokwi andamni bisapmon butji yawori tanjakwa but dasi galak tan yominek butjap tepmi dima nandan yomni.

³ Telagi Wup da but kalon egipneñ dakon anpak niminjakwan but yawot da nap da yan waban kabi kalonisi ekwaman. Ji unun anpak abidok do tapmimji kisi unun do paretni.

⁴ Nin kisi Wup kalonji gin abidagiman, ae nin giptim kalonji. Pinjop da ji yo kalonji kinda dogin jomjom ani do yan damgut.

⁵ Amin Tagi unun kalonji gin, ae nandan gadat unun kalonji, ae telagi pakbi sogok unun kalonji gin.

⁶ Pinjop kalonji gin unun nin morap kisi dakon Datnin. Unun minjat amin morap dakon wukwini, ae minjat amin morap da binapmon pi asak, ae minjat amin morap da butgwan egisak.

⁷ Mani Kristo da but galak do yo madepsi ningut unuden gin Pinjop da nin morap kalon kalon do nandan yawotni nimin nimin agit.

⁸ Mibili yan do Pinjop dakon gen da yan yosok:

“Unun kwensi wigek amin morapmi iyi teban tanjek timikgit unun timikban kisi wigiwit.

Wigek amin do but galak do yo yomgut.”

⁹ “Unun kwensi wigigit” yan gen tim toso, unun da yan nolisak, Kristo unun kwen gin dima wigigit. Unun mibiltok miktim dakon diwari mibilisigwan kisi pigigit.

¹⁰ Unun amin mibiltok mibilikon pigigit, unun kwen yo kisi wigigit. Unun yo morap kila ani ak do anjek

Kwen Kokup morap da kwensi wigigit.

¹¹ Unun da but galak do yo yan ban yomgut: Amin diwari yabekbi pi ani do yomgut, ae amin diwari kombi amin pi yomgut, ae amin diwari aminon Gen Bin Tagisi yan tenjenok ani do pi yomgut, ae amin diwari pasto pi yomgut, ae diwari yoyindet pi yomgut.

¹² Yoban unun da panmuwukbi panjagap aba Pinjop dakon pi anakwa Kristo dakon giptim teban tanjek tagisi tosak.

¹³ Pi unun sigin tan anaj kinjakwan wigi nin morap kisi but kalonji egek nandan gadat bamisi anjek Pinjop dakon Monji pakyanji nandan imneñ. Yan anapno panmuwukbi egip egipnin teban tanjakwan Kristo iyi dakon anpak tagisi, unun dakon tilak abidoneñ.

¹⁴ Anjek nin amin monin da aripmon sanbenek dima egipneñ. Anjek amin pangalak an amin, ae amin panjawal, ae top dakon mibili pakyan nandan amin unun dakon geni da ji dakon nandak nandak panji panjabin panjabin dima ani.

¹⁵ Nin gen unuden do mirak dima yopneñ. Anjek amin do but dasi galak tan yomyom anpak anjek gen bami gin yoneñ. Yan anjek nin minjat aminyo tebaisi agek Kristoton tagok tagok aneñ. Kristo unun panmuwukbi dakon busunji.

¹⁶ Unun da busunjin yigakwan giptim dakon sanjek morapni unuden sanjenakwa giptim tebaisi toso. Anjakwan giptim diwat morap kalon kalon pini anakwa amin do but dasi galak tan yomyom anpak anakwa giptim tebaisi tagosok.

Panmuwukbi anpak kalugi ban ani

¹⁷ Do nak gen kinda dayik do nandisat. Amin Tagi da manon da gen tebaisi yan yosot: Ji Amin

Nwakɲwari Kabi da anpak yokwi an unuden sanbenek dima ani. Nandak nandakni wagilsi upbal tan,

¹⁸ ae nandak nandakni unun pilin tuk yombem. Butni unun sopbi, do nandak nandakni unun wagil minisi, ae Pinƙop dakon egip egip da wanga ekwan.

¹⁹ Anpak an unun do mayagi dima nandan. Yokwi ak do mibilisigwan pikek an, ae anpak inani mibili mibili ak do buri pidon.

²⁰⁻²¹ Ji Yesu Kristo dakon gen kili nandawit yan nandisat. Ae gen bami Yesukon tosoƙ yan kili dayin deƙgwiƙ. Nak nandisat, ji Amin Nwakɲwari Kabi dakon anpak unun dima ani do dayin deƙgwiƙ.

²² Jiyo kisi kalip but kalipmi dakon anpak ban awit. But kindap toptopmi da but kalipmi jonƙiban wagil yokwisi asak. Do ji anpak kalipmi unun wiririk mudanek but nandak nandakji kulabik aba kalugisak.

²³ Nandak nandakji unun si kalugisak.

²⁴ Ji minat aminyo kalugi dag-
oni. Unun Pinƙop da iyi aban minat aminyo kalugi daganek Pinƙop iyi yombem an. Pinƙop unun kilegisi ae telagisi.

²⁵ Do top anpak unun yipni. Ji morap kisi panmuwukbi diwari do gen bami gin yoyini. Nido, nin morap kisi giptim kalonji dakon diwatni.

²⁶ “Ji butjap nandan kan, kan kimotni. Yokwi di abam.” Ji butjap sigin nandan egakwa gildat dima pigisak.

²⁷ Sunduk do yoma dima witdal imni.

²⁸ Kabo noknok kabo sanbenek dima noni. Kisitji da pi bamisi an kimagek yo morapmi timigek wadak wadak amin panpulugoni.

²⁹ Gen yokwi mibili mibili dima yoni. Amin alegi tagi panteban ani dakon gen banƙin yoni. Gen unuden nandan amin unun dakon butni panteban asak.

³⁰ Ji anpak yokwi anek Pinƙop dakon Telagi Wupni bupmi dima imni. Pinƙop da Telagi Wup damgut unun iyi dakon minat aminyosi ekwan dakon tilak. Ae bisap madepmon yokwikon ban timigek pulugan de-
pjak yan unun da nolisak.

³¹ Butjikon da nandaba yokwi tok, ae butjapmon da gen pap yogok, ae butjap, ae but sigok, ae yanba yokwi tok, ae anpak yokwi mibili mibili unun wagilsi yopman mudoni.

³² Panmuwukbi diwari do anpak tagisi an yominjek but dasi galak tan yomni. Pinƙop da Kristo da manon diwarisi yopman damisak, yan gin ji diwarini yopman yomni.

5

Ji tenjenikon egipni

¹ Pinƙop da ji but dasi galak tan damisak. Anakwan monji gwayon-
isi ekwan, do anpak iyi asak unun ban ani.

² Kristo da but dasi galak tan nimanek nin panpulugok do anek iyi dakon egip egipni pareƙgit, yan gin jiyo kisi amin do but dasi galak tan yomyom anpak ban yolek ani. Egip egipni unun paret kibani tagisi nan yan Pinƙop do pareƙgit.

³ Ji yumabi anpak gat, ae anpak inani morap dimasi ani, ae amin dakon yo do pindak galaktok dimasi ani. Pinƙop dakon minat aminyo nin, unuden anpak dakon gen dimasi yoner.

⁴ Gen inani dima yoni, ae nandan kokwini tagi dima amin da gen yon unuden dima yoni, ae jigilagon da gen yokwi dima yoni. Anpak

unuden nin da dimasi agagi. Pinjkop ya yan iyinej unun da tagisi asak.

⁵ Yanji nandani, yumabi anpak an amin gat, ae anpak injani an amin gat, ae pindak galaktok anpak an amin, unuden amin kabi Kristo gat Pinjkop gat da kila amal da kagagwan aripmi dima pigini. Pindak galaktok anpak unun da kokup kidat gawak yomaman yan asak.

⁶ Amin da anpak yokwi unun ani do nandanek top gen unun dayikdan. Mani geni dima nandani. Anpak unuden dogin Pinjkop da amin geni dima guramikgan unun do butjap madepsi nandan yomisak.

⁷ Do unuden amin gat not dima anek egipni.

⁸ Nido kalip ji pilin tukgwan egipgwit, mani abisok Amin Tagi da tentenikon depgut, do ji tentenikon dakon minjat aminyo da yan agipni.

⁹ Tentenji da anpak tagisi mibili mibili morap gat, anpak kilegi gat, ae gen bami gat panalon asak.

¹⁰ Amin Tagi da anpak si galak tosoq unun wisin pindat do pi ani.

¹¹ Ji pilin tuk dakon anpak an amin gat gadat gadat dima ani. Anpak unuden da bami tagi dima ton. Ji da minjat aminyo anpak unun yokwi yan yolijba pindatni.

¹² Anpak yokwi pasilikon da an unun mayagisi, unun do dima yogogi.

¹³ Mani tentenji da anpak morap dakon mibili panalon aban nomansi tentenan ton.

¹⁴ Ae tentenji da yo kindan analon asak bisapmon, unun yo kisi amin da tagi pindari asak. Yan do anek gen on tosoq:

“Dipmin pokdol amin gak pidoki.

Kimoron da pidanaki Kristo da tentenan gamjak.”

¹⁵ Ji pilik bamokji dakon kila tebaisi an kimotni. Amin nandan kokwini mini da aripmon dima agipni, amin nandan kokwini tagisi da aripmon agipni.

¹⁶ Abisok ji Pinjkop dakon pi ani dakon bisap. Mani abisok bisap ekwaman unun bisap yokwi, do kan kimotni. Bisap unun isal dogin di mudanban.

¹⁷ Nandan kokwini tagi dima amin da aripmon dima agipni. Amin Tagi dakon galaktok unun pakyansi nandani.

¹⁸ Wain morapmi nanek but upbal dima ani. Anpak unuden da ji panupbal an. Pinjkop dakon Wupni yipba jikon tugosak.

¹⁹ Ae Pinjkop dakon minjat aminyo diwari gat gen yoni bisapmon, kap papiakon kap ton gat, ae Pinjkop gawak imim dakon kap diwari gat, ae Telagi Wup da kap butjikon panalon asak, genji unun gat kisi timigek yoni. Anek Amin Tagi do gen kagasi ae butjiyo kisi da kap yan imni.

²⁰ Ae Amin Taginin Yesu Kristo da manon da bisapmi bisapmi yo morap do Pinjkop Dat ya yan iyin kimotni.

Pol da minjat eyo kili abi do yagit

²¹ Ji Kristo do nandaba wukwan iminek notji gawak yomin yomin anek egipni.

²² Minjat, ji Amin Tagi do gawat gawat anek nandaba wukwan iman, yan gin esi do yan ginsi anek egipni.

²³ Nido, Kristo da panmuwukbi dakon busunji yikdak, unun da tilak wili unun minjatni dakon busunji egisak. Panmuwukbi unun Kristo dakon giptimi, ae Kristo da yokwikon ban timigkit.

24 Panmuwukbi unun Kristo do gawat gawat anek nandaba wukwan iminek ekwan, yan gin minjat ji yo morapmon esi do yan ginsi anjomni.

25 Kristo da panmuwukbi do but dasi galak tan yominek panpulugok do iyi dakon egipni parekgit, yan gin wili ji minjatji but dasi galak tan yomij kimotni.

26 Pakbi gat ae geni gat ban Kristo da panmuwukbini suganban telagisi awit.

27 Panmuwukbi suganban iyi da dabilon wagil tagisisi asak do anek yan agit. Aban jimjimi mini ae garak bo ae yo unuden minisi anek telagi ae gulusunni mini egipni yan do agit.

28 Wili ji disi dakon giptim do galak ton, yan gin minjatji but dasi galak tan yomni. Amin kinda minjatni do but dasi galak tan imisak, unun amin da iyi do yan gin nandisak.

29 Nin nandaman, amin kinda iyi dakon giptim tim do uwal dima an imgut. Giptimni jap iminek kilani tagisi asak. Kristo da panmuwukbi do yan gin asak,

30 nido nin Kristo dakon giptim dakon kandap ae kisit dabilyoni.

31 Pinjok dakon papia da yan yosok:

“Yan do anek amin kinda menji datyoni yopman degek minjatni gat gadanbal bamori da giptim kalonji gin asak.”

32 Gen pasili on dakon mibili unun madepsi, mani nak unun yan yosot, gen on Kristo gat panmuwukbini gat do yosok.

33 Mani wili kalon kalon ji da disi do but dasi galak ton, yan gin minjatji do yan gin nandani. Ae minjat ji esi do nandaba wukwan yomni.

6

Pol da minjat monjiyo gat ae menj datyo gat do yagit

¹ Minjat monjiyo, ji menj datyosi dakon gen guramik kimotni. Nido ji Amin Tagikon kili gadawit, ae anpak unun ji da ani do nandisak.

² Pinjok gen papiakon gen yan tosok, “Gak menj datgo dakon pinbinisi egi kimagek geni guramikgi.” Gen teban yan teban tokni ton kabikon da on da mibiltok asak.

³ Yan teban tok gen yan tosok: “Gak yan abi kan, pi morap akdisal unun abi bami tagisi tokdan.

Ae on miktimon bisap dubak egipdisal.”

⁴ Dat, ji minjat monjiyosi dakon buri dima sugoni. Minjat monjiyosi panmilip anek Amin Tagi dakon gen yoyindetni.

Pol da oman monji gat mibiltok amin gat do yagit

⁵ Oman monji, ji mibiltok aminji do pasalek pinbini egek geni guramitni. Kristo dakon gen but dasi nandanekek guramikan, unun da tilak geni guramitni.

⁶ Unun da amin tagisi yan dandani yan do kapmatjok egipni bisapmon pi tagisi di abam. Dima. Nin Kristo iyi dakon oman monji gin ekwaman yan nandanekek butjikon da Pinjok dakon galaktok yol do but galaksi nandani.

⁷ Ji but dasi nandanekek pi ani. Ji amin dakon pi ani bisapmon nin Amin Tagi dakon pi ban aman yanon da nandanekek ani.

⁸ Nandani, oman monji bo oman monji dima mani amin kinda pi tagisi asak kan, Amin Tagi da yuman nogi tagisi imdisak.

⁹ Ae mibiltok amin jiyo kisi oman monjisi do anpak tagisi an yomni. Pasol pasol yomyom anpak unun

yipni. Amin Tagi Kwen Kokup egisak unun ji ae ununyo kisi dakon Amin Tagi. Unun da minjat amin morapyo kisi dakon anpak tilak kalonjikon gin kokwinikdak.

Parjmuwukbi unun emat amin yombem

10 Nak geno wasip ak do yan yosot. Ji Amin Tagikon gadawit, do tapmim madep morapni do nandanek tebaisi atni.

11 Pinjkop da emat dakon yo kabi nimisak unun pani. Panjek tebaisi agek Sunduk dakon panjkewal mibili mibili unun tagi pabin yopni.

12 Pakyanjsi nandani, nin amin gat emat dima wamanjgamañ. Nin wup yokwisi tapmimi ton gat, ae kon miktim kila an gat, ae yo tapmimi ton mibili mibili on pilin tuk tosok bisapmon miktim kila an, ae kon kwen ekwan gat emat amañ.

13 Do ji Pinjkop da emat dakon yo damisak unun kisi morap timigek bisap yokwikon emaron tebai tagi atni. Ae emat dagosak bisapmon ji tebai sigin atni.

14 Ji tebai atni. Anjek gen bami nan boban napmi do wamni. Anjek anpak kilegi ban pibit kutnok yan pani.

15 Ae Pinjkop da but yawot nimisak unun dakon Gen Bin Tagisi yan tenjenoni. Ununan kandap gwil yan pani.

16 Ji emat dakon yo morap unun timigek, nandan gadatyo kisi abidanba unun da pasikji asak. Anjek Yokwi Ami unun dakon dikdik morapni milen asipmi ton ji yaman damisak unun tagi pabin yopni.

17 Pinjkop da yokwikon ban kili timikgit yan nandani. Unun nandak nandak da busun kutnokji asak. Yan anjek Telagi Wup dakon

emat agak siba abidoni, unun Pinjkop dakon gen.

18 Telagi Wup da tapmimon bisapmi bisapmi bisit an kimotni. Bisit mibili mibili ak do pi tebaisi anjek Pinjkop da ji panjlugosak do bisit iyini. Kila tebai anjek unun anpak dima yipman detni. Bisapmi bisapmi Pinjkop dakon minjat amin morapyoni do bisit ani.

19 Ae Pinjkop bisit iyinba nakyo kisi anjlugosak. Anjakwan geni nak da gen kagakon yipmanjakwan pasol pasol abin yipmanjek Gen Bin Tagisi dakon gen pasili yan tenjenoken.

20 Pinjkop da iyi Gen Bin Tagisi on yan tenjenoken do yabekban kigim. Ae unun dogin anjek nak dam tebanon yigek nap tebanban nak anteban awit. Nak Gen Bin Tagisi yoken dakon pi tosok, do Pinjkop bisit iyinba nak anteban aban pasol pasol abin yipmanjek minjat aminyokon madepsi yan tenjenoken. Pinjkop da yanjsi aben do nandisak.

Pinjkop da panjlugosak do Pol da bisit agit

21 Tikikus da pi nian agim ae nian egisat dakon but piso gen dayisak. Tikikus unun notninsi, ae Amin Tagi dakon oman amini tagisi kindi.

22 Unun yabekgo jikon obinjakwan nin nian ekwamañ unun dakon geni dayisak, ae butji panjeban asak, mibili yan do yabekdat.

23 Pinjkop Dat gat ae Amin Tagi Yesu Kristo gat da panjmuwukbi morap ji dakon butji panjawot aban yawori tosok. Anjek unun da panjtagap aban nandan gadat tebai anjek amin do but dasi galak tan yomni.

24 Pinjkop da minjat amin morapyo Amin Tagi Yesu Kristo but dasi

galak taŋ imiŋ kimagek dima
yipmaŋ dekaŋ uŋun do nandaŋ
yawotni yomjak.

Pol da Pilipai Amin do Papia Mandagit

But piso gen

Pol tap pakbi idap pudanek wasok wasoksi Yurop miktim kin altagit bisapmon, Pol kin Masadonia Provinskon kokup pap Pilipai unjudon Gen Bin Tagisi yan tenjenagit (Yabekbi 16.8 40 unjudon koki). Don ae kokup kindakon panji egakwan dam tebanon yipgwit. Amin da dam tebanon Rom bo egipgut yan nandan. Dam tebanon egipgut bisapmon amin di da Pilipai panmuwukbi dakon nandan gadat panupbal ak do nandan dakon geni nandagit. Nandanek unjun gen do butjik nandagit, mani iyi dam tebanon egipgut unjun do butjik dima nandagit. Pol unjun Yesu do nandan gadat anek but galaksi nandagit.

Kalip Pol monen ae yo kabi do wadak wadak aban Pilipai amin da anpuluganek monen yopba kiwit. Do Pol da on papiakon but galak gen mandagit. Ae dam tebanon egakwan nandaba kik anek but yokwi nandani yan do nandan gadatni panjeban agit.

Pol da Pinjkop da but galak do yo madep yomgut unjun do yoyisak. Unjun egip egip kalugi Yesu Kristokon nan abidawit unjun do yoyisak. Yan yoyisak, unjun Juda amin dakon gen teban yolek unjun kosiron da but galak dakon yo unjun dima abidawit. Yesu kalon nanjin nandan gadan iminjek abidawit. Pol unjun Pilipai amin da Kristo dakon anpak abidan kimagek yoyindet toptopmi do kan kimotni do nandisak. Kristo unjun iyi do amin madep yan nandanek iyi dakon galaktok dima yolgat. Unjun iyi pinjisi egek Pinjkop da pi

imgut unjun banjin agit. Pol da yan yosok, minjat aminyo Kristo gat gadan kimagek ekwan unjun da Pinjkop dakon but yawot abidanek kisik kisik ekwan.

On papia manjiki bisapmon Pol Pilipai panmuwukbi do but dasi galaktan yomisak yansi kokdisal.

Pilipai amin da Pol gat gadat gadat awit do Pol but galaksi nandagit (Kilapmi 1-4)

¹ Nak Pol gat ae Timoti gat nit Yesu Kristo dakon pi monjini. Nit papia on Yesu Kristo dakon minjat aminyo morap kisi kokup pap Pilipai ekwan ji do mandamak. Ji gat ae panmuwukbi unjun dakon kila amin gat ae pi amini ji do mandamak.

² Pinjkop Datnin gat ae Amin Tagi Yesu Kristo gat da ji do nandan yawok daminjek panpuluganbal butji yawori tosak.

Pol da Pinjkop ya yan iyigit

³ Ji do nandisat bisap morapmon Pinjkopno ya yan iyisat.

⁴ Ji do bisit asat bisap morapmon nak kisik kisigon da asat.

⁵ Nido Gen Bin Tagisi wasanek nandawit gildaron da winj abisok ekwamanon ji da nak anpuluganba Gen Bin Tagisi unjun dakon yan tenjenok pi aman.

⁶ Nak yansi nandisat, Pinjkop da jikon pi tagisi wasagit unjun sanjenek anan kinakwan Yesu Kristo da tobil apjak bisap madepmon wasip akdisak.

⁷ Ji unjun nak da but kagagwan ekwan, do asi nak but dasi galak tan damisat. Pinjkop da nandan yawotni do anek nak gat ae ji gat kisi yo tagisi nimin nimin asak. Dam tebanon egisaron, bo wanga egek Gen Bin Tagisi anjutanjek anteban asaron, nandan yawotni do anek panpulugok madepsi asak.

⁸ Pinjkop da nandisak, Yesu Kristo da amin do but dasi galak tan yomyomni unun nak da buron yipgut da tanjakwan nak ji kisi morap dandak do tagisi nandisat.

⁹ Nak ji do bisit yan asat: Jikon amin do but dasi galak tan yomyom anpak unun sigin madepsi anjakwa pap tosak, ae nandak nandakji gat ae nandan kokwinji gat tagisi tan damjak.

¹⁰ Anjakwan anpak morap nandan kokwin anek anpak tagisi banjin pan egipni. Anek Kristo da tobil apjak bisapmon ji wagil gwaljigi mini ae diwarisi mini egipni.

¹¹ Ae anpak kilegi dakon bami Yesu Kristokon da abisak unun da jikon tugosak. Anjakwan amin da kanek Pinjkop man madep iminek anjisini.

Pol dam tebanon egipgut, unun da Gen Bin Tagisi anteban agit

¹² Not kabino, yanjsi nandani. Dam tebanon nepman unun da Gen Bin Tagisi dakon kosit sopsop dima asak. Unun da Gen Bin Tagisi anjiren asak.

¹³ Emat amin morap gapman dakon kila amin madep dakon yut on kila anek ekwan gat, ae minjat aminyo diwari gat da nak Kristo yoldat unun do anek dam tebanon nepman yan kili nandawit.

¹⁴ Panmuwukbi not morapmi unun da nak dam tebanon egisat yan nandawit, do Amin Tagi da butni panteban aban pasol pasol yipmanek Pinjkop gen yan tentenok do pi tebaisi an.

¹⁵ Asi, Kristo dakon gen yan tentenok an amin diwari da nak do nandaba yokwi tok anek abin nepmanan, nido nak Kristo do yan tentenok tagisi asat dakon man tan namisak. Mani diwari nak da pi asat unun do but galaksi nandanek ununyo kisi da Gen Bin Tagisi yan tentenok.

¹⁶ Unun amin nak but dasi galak tan naminek yan tentenok pi an, nido Pinjkop da nak Gen Bin Tagisi anteban aben do dam tebanon nepgut yan nandan naman.

¹⁷ Mani amin diwari man madep timit do pi anek Kristo dakon gen yan tentenok. Nandak nandakni tagi dima. Nak dam tebanon egapbo jigi di gat sanbenek nam do anek an.

¹⁸ Butni tagisi tanjakwan yon bo butni tagi dima tanjakwan yon nak unun do nandaba kik dima asat. Yo madep unun Kristo dakon Gen Bin Tagisi yan tentenok. Nak unun do but galaksi nandisat, ae don but galak madep sigin nandaken.

Pol dima kimagek sigin egek Pilipai amin panpulugok do nandagit

¹⁹ Asi nak but galaksi nandanek egipben. Nido, ji da nak Pinjkop da anpuluganjakwan Telagi Wup Yesu Kristo da yabekgit unun da nandan gadatno anteban asak do bisit an yan kili nandagim. Yan an do nak nandisat, abisok yo noman tan naman unun da nak anpuluganban tagisi egipdisat.

²⁰ Nak but galaksi nandanek yanjsi nandisat: Nak mayaktok aripmi dima paken. Nikba kimokgen do yoni kan, nak teban tanek naga anpak asat unun anpak nanjin yolek Kristo ankisiken. Bo egipben do yoni kan, anpak morap asat unun da Kristo man madep imjak yanjsi nandisat.

²¹ Nak yanjsi nandisat: Egipben bisapmon yo morap aben unun da Kristo man madep imdisak. Ae kimokgen kan, abisok egip egip asat unun si yapmanek yo wukwisi abidokdisat.

²² Nak dima kimagek sigin egipben kan, Kristo dakon pi abo bami tagisi tokdan. Egipben bo kimokgen? Ni kosit da tagi asak unun dima nandisat.

2

23 Jigisi nandisat, nido nandak nandak bamori asat. Kında unun yan: Nak kimagek egip egipno yipmanek kiko Kristo gat egip do nandisat. Unun da miktimon egip egip yapmanek wukwisi asak.

24 Mani miktimon egek ji panpulugoken kan, unun da tagisi asak.

25 Asi, Pin kop da miktimon egipben do nandisak unun nandan gadan kimokdot. Miktimon ji gat egek panpuluganapbo nandan gadatji teban tanakwa but galaksi nandani yan si nandisat.

26 Do nak don jikon aeno abin altan damdisat. Anapbo ji nak do but galak nandanek Yesu Kristo ankisini.

Pin kop da Pilipai amin jigiyu kisi pani do nandisak

27 Yo nianen di noman tan namni unun do dima nandani. Yo madep unun ji disi anpak kilegi anek Kristo dakon Gen Bin Tagisi guramik kimotni. Yan anakwa nak abin ji dandaken, bo dubagikon egek genji gin nandaken kan yan si nandaken: Ji but kalonon da tebai agek Kristo dakon Gen Bin Tagisi nandan gadani do amin pan tagap ak do pi an yan nandan daben.

28 Ji uwalji do dima pasolni. Uwalji do dima pasolni kan unun da yan yolisak: Pin kop da ji yokwikon ban pulugan depdisak, mani uwalji si pasildan.

29 Pin kop da ji do tagisi nandanek Kristo nandan gadan inni do bikbik damgut. Ae unun gin dima, Kristo dakon man do jigiyu kisi pani do nandaban tagisi asak.

30 Nak gat ji gat kisi Kristo dakon man do anek jigipaman. Kalip nandanakwa jigipagin da ae sigin pasat dakon geni disi nandan.

Nin but kalon si egek amin do anpak tagisi an yomnen

1 Ji Kristo da butji pan teban anakwan bo akan? Ji but dasi galak tan damisak do butji yawori bo toso? Ji Telagi Wup da egip egipmon but kalon anek bo ekwan? Ji not do but dasi galak tan yominek bupmi nandan yoman, ma?

2 Yan kan ji nandak nandak kalon ban gin pan egipni, ae not do but dasi galak tan yominek but kalon si egipni. Yan ani kan, nak dakon kisik kisik madepsi pap tosak.

3 Ji disi dogin nandaba kik anek yo dima ani, bo man madep pak do anek yo dima ani. Amin diwari do gawak yominek man madep yomni.

4 Disi dogin dima nandani. Amin diwariyo kisi tagisi egipni do nandani.

Kristo pin bi ekwan Pin kop da anenakgit

5 Ji Yesu Kristo da nandak nandak pagit yan gin pani.

6 Yesu unun iyi Pin kop egipgut, mani Pin kopmon egip egipni unun tebai dima abidagit.

7 Unun yipmanek oman monji kında dakon anpak yolek amin daganek altagit.

8 Amin da kanba aminsi egipgut. Aminsi egek don gawat gawat anek Datni dakon galaktok yolek kimakgit. Asi, gen guramigek tilak kindapmon si kimakgit bisapmon mayaktok madepsi pagit.

9 Yo yan agit do Pin kop da Yesu dakon man madepsi anenagek kwensi yipgut. Man madep imgut unun man morap diwari yapman mudanek man wukwisi kında imgut.

¹⁰ Pinjkop da yanj agit nido amin morap Kwen Kokupmon ae miktimon ae amin kili kimakbi ae wup miktim kagagwan ekwan unun kisi da Yesu dakon man madep do anek njwakben anj inni yanj do agit.

¹¹ Njwakben anj iminek amin kisisi da yanj yokdan, "Yesu Kristo unun Amin Tagi." Yanj yanjakwa Pinjkop Dat da man madep pasak.

Nin minjat aminyo da binapmon tenjenini tonj da ekwaman

¹² Not kabinosi, kalip nak ji gat egapbo geno nandanek guramikgwit. Abisok nak ji gat dima ekwaman, mani yanj dayisat, ji nak da abisok gen on mandan damisat unun guramik kimotni. Pinjkop da ji yokwikon banj timikgit, do pasal nimnikyo anek pi madepsi anek Pinjkop da ji do but galak do wup dakon yo tagisi timitni do manjigit unun timitni.

¹³ Yanjsi ani, nido Pinjkop da iyi jikon pi asak. Unun da geni guramitni do ji dakon but panjtagap asak, ae galaktokni yolni do tapmim damisak.

¹⁴ Yo morap anikon, nandaba yokwi tok anek gen emaron da dima ani.

¹⁵ Yanj ani kanj, minjat amin morap da dandaba gulusunji mini ae yokwisi mini da egipni. Miktimon yokwi pakpak amin unun da binapmon egek Pinjkop dakon monjini gwaljigi mini egipni, ae gik da yanj tagisi tenjenoni.

¹⁶ Minjat aminyo panpuluganek egip egip bamisi egipni do Pinjkop dakon Gen Bin Tagisi yoyini. Yanj ani kanj, don Kristo da tobil miktimon apjak bisapmon nak but galaksi nandakdisat. Nido pi madepsi jikon agim unun pi isali dima asak.

¹⁷ Nandan gadatji unun paret yombem kında nanj Pinjkop do

imanj. Ae naga jigi pasat unun da Pinjkop do paret anek wain tagalgan unun yombem asak. Yanj do anek but galaksi nandisat.

¹⁸ Do jiyo kisi nak gat but galak nandanek egipnenj.

Pol da Timoti Pilipai yabekban kisak do yagit

¹⁹ Amin Tagi Yesu da kosit aban piosak kanj, kili ununjok Timoti yabekgo jikon opdisak. Don ae tobil apjak bisapmon ji nianj ekwan dakon gen bin nandanek unun gen da kisik kisik namjak.

²⁰ Timoti yombem amin di nak gat dima ekwaman. Unun ji nianj ekwan ae ji panpulugok do nandak nandak madepsi asak.

²¹ Amin diwari iyi dogin nandanj. Yesu Kristo dakon yo do dima nandanj.

²² Mani ji Timoti unun amin kilegisi unun pakyanjsi nandanj imanj. Monji da dat panpulugonj unun da tilak Timoti da nak anpuluganban Gen Bin Tagisi yanj tenjenomak.

²³ Mibiltok yo noman tanj nandanj unun pindagek don Timoti tepmisi yabekgo opjak.

²⁴ Ae Amin Tagi da anpuluganban nakyo kisi donjok obinj dandakenj yanjsi nandisat.

Pol da Epaprodaitas yabekban Pilipai kisak do yagit

²⁵ Mani abisok Epaprodaitas nanj yabekgo jikon tobil opjak do nandisat. Unun notno ae pi isalno. Nit Amin Tagi dakon emat amin ekwamak. Ji da yabekba nagon obinj nak anpulugagit.

²⁶ Epaprodaitas ji dandak do tepmisi nandisak, ae but yokwi yo kisi asak, nido sot madepsi da abidagit dakon geni ji kili nandanek bupmi madepsi nandawit, mibili yanj do bupmi nandisak.

²⁷ Unun bamisi. Sot obisi anjek palisi kimakgit, mani Pinjkop da bupmi nandan iminek anmilip agit. Ae nakyo kisi bupmi nandan namgut. Nido kimakgit tam nak but yokwi madepsi nandakom.

²⁸ Do jikon yipbo opjak do tagisi nandisat, nido ji unun aesi kanjek but galaksi nandanek egipdan, ae nak dakon but kisi yawori tokdisak.

²⁹ Jikon abin altosak bisapmon kisik kisik anjek Amin Tagi da manon da abidoni. Asi, unuden amin do man madep yomni.

³⁰ Nido unun Kristo dakon pi anjek palisi kimakgit. Ji nak anpulugok do nandawit, mani Epaprodaitas da ji da tamokon obin nak anpuluganjek pali kimakgit.

3

Amin kinda Kristo nandan gadan imisak unun amin kilegisi

¹ Not kabino, wasip do yan dayisat, ji Amin Tagi dakon minjat amin kabini do kisik kisik ani. Kalip papia diwari ji do mandan damgum unuden ae mandak do dima kurak tosot, nido gen unun da ji panpulugokdisak. Gen unun yan:

² Amin diwari yan yon, gak Pinjkop da amin kilegi yan gayisak do nandisal kan, giptim mandak dakon anpak yolek abi. Yan yon amin jon pinjan yokwi yombem. Nandak nandakni yokwi ae anpakni yokwi, do unuden amin do kan kimotni.

³ Nido nin dagin Pinjkop dakon amin kabi bamisi ekwaman. Nin Pinjkop dakon Wup da tapmimon Pinjkop gawak imaman, ae Yesu Kristo da nin do yo madepsi agit unun do nandanek man madep imaman, do Pinjkop da nin dogin nandaban kilek tosok. Nin da pi kinda ano Pinjkop da nindaban nin amin kilegisi aman unun dakon

kosit kinda dimasi tosok yansi nandaman.

⁴ Nak naga kalip Pinjkop da inamon amin kilegisi egipben do amin diwari yapmanek pi madepsi agim. Do man madep pak do nandisat kan tagi pakenj.

⁵ Nido, menj da analanban gildat 8 yan mudanakwan mukwa sogok amin da giptimno mandawit. Nak Israel amin kinda, Benjamin da kabikon nani. Nak Ibru aminsi kinda, nak Ibru amin dakon yawi diwatsi. Nak Parisi kabikon nani kinda, nak gen teban morap guramik kimokdot.

⁶ Nak Pinjkop dakon pi madepsi anjek minjat aminyo Kristo nandan gadan ingwit obisi panjupbal agim. Ae Juda amin dakon gen teban yolapbo gulusunno kinda dima kawit.

⁷ Kalip unun yo morap anjapbo mano tonj ae unun da anpuluganban Pinjkop da nandaban kilek tosok yan nandagim, mani abisok koko yo isali asak. Abisok nak Kristo dogin nandisat.

⁸ Asi, yo morap ak do nandagim bo ae yolapbo Pinjkop da kanban kilek tosok yan nandagim, unun wagil yo isalisi. Nido, Amin Tagino Yesu Kristo nandan imisat unun do nandako yo bamisi asak. Do nak anpulugok do yo agit, nak unun do nandanek Kristo dakon anpak abidagim. Ae nandak nandaknokon da kalip yo diwari yolek agim unun yo isalisi yan nandisat. Yesu Kristo nanjin tebai abidanek

⁹ iyikonsi egipbenj do nandisat. Nak gen teban tagisi guramikdat do Pinjkop da inamon nak amin kilegisi yan dakon nandak nandak dimasi pasat. Nak Kristo nandan gadan imisat, anjapbo Pinjkop da amin kilegi yan nayisak.

¹⁰ Kristo pakyañsi nandan im do nandisat. Uñun kimagek aeni pidagit, do tapmimni nagon tosak do nandisat. Ae tepmi pagit unuden gin pakenj do nandisat. Ae kimot do anek nandak nandak pagit unuden gin pakenj do nandisat.

¹¹ Nido, Piñkop da nakyo kisi kimoron nan aban pidokenj do nandisat.

Pol si teban tarjek timtim yanjek tilagonsi kisak

¹² Nak Kristo dakon anpak unun kili abidanek aripnosi anapbo Piñkop da gulusunno kinda dima kosok yanj dima nandisat. Mani Yesu Kristo pakyañsi nandan imin anpak unun nan yoldat. Nido, nak iyi do manjigit bisapmon anpak unuden abenj do manjigit.

¹³ Not kabino, nak Kristo pakyañsi nandan imin anpak unun kili abidagim yanj dima nandisat. Mani napbi gwapbo kindakon agisat yanj nandisat. Yo kalip agim unun do nandak nandak dima asat, nak yo morap don noman tokdan unun do nandak nandak banj asat.

¹⁴ Nak tapmimno kisi paregek timtim yanjek tilagon kinj altanek tomnino unun abidokenj do pini asat. Tomni unun yanj: Nak Yesu Kristo pakyañsi nandan imin anpak unun kili abidagim yanj dima nandisat. Mani napbi gwapbo kindakon agisat yanj nandisat. Yo kalip agim unun do nandak nandak dima asat, nak yo morap don noman tokdan unun do nandak nandak banj asat.

¹⁵ Piñkop dakon yo do nandak nandakji amin bami dakon tilak yombem kanj, nandak nandakji nak dakon gat arip. Ae jikon da diwari nandak nandakni nwanjwari tanj yomanj kanj, Piñkop da nandak nandak unun panmilip anakanwan galaktokni yolni.

¹⁶ Yo madepsi unun yanj: Piñkop da ni anpak yolnenj do kili niyigit unun tebaisi timigek yolnenj.

¹⁷ Not kabino, ji nak dakon anpak banj yolek ani. Nin ji gat egipguman

bisapmon anpak tagisi anapno amin diwari da pindagek yolgwit. Ji unun minjat aminyo banji pindak kimagek anpakni unun si yolni.

¹⁸ Nido, minjat aminyo morapmi da Kristo dakon tilak kindap do uwal anek anpak yokwisi anj. Bisap morapmi minjat aminyo unuden do kili dayigim, ae abisok dabil pakbino si manakwa anpak yokwi anj unun do aeno dayisat.

¹⁹ Giptim dakon galaktok da piñkopni asak. Ae anpak diwari amin da mayaktok pakpagi unun banj anek iyi do nandaba tagisi asak. Unuden amin miktim dakon yo morap dogin nandan, do Piñkop da panjupbal aban Tipdomon pigikdan.

²⁰ Mani nin Kwen Kokup dakon minjat aminyo ekwamanj. Nin Amin Tagi Yesu Kristo yokwikon banj timit timit aminin da Kwen Kokupmon da pisak unun do nandan teban tarjek jomjom amanj.

²¹ Unun da iyi dakon tapmimon da yo morap kila asak, ae on miktim dakon giptimnin kulabik aban iyi dakon giptim yombem wagil tagisi akdisak.

4

Nin but kalonj anek, kisik kisik anek, nandak nandak kilegi timigek egipnenj

¹ Not kabino, nak ji do but dasi galak tanj daminjek ji abin dandak do tagisi nandisat. Anek but galak madepsi nandisat, nido ji Kristo nandan gadanj imgwit. Pi madep agim dakon tomnino unun ji mani. Notnoni, ji gen abisok dayisat unun da arimon tebaisi atni.

² Yuodia gat ae Sintiki gat yanji dayisat, jil Amin Tagi nandan gadanj imamal do jil pidok pidok yipmanjek but kalonj anjil.

³ Ae pi isalno tagisi, gak miñat bamot unun pañpuluganbi but kalon anjil do gayisat. Nido nak gadan nabal Gen Bin Tagisi yan teñteñok do pi madepsi agiman. Ae Klemen gat ae nak dakon pi isalno diwari gat kisi da pi agiman. Unun amin kabi dakon mani unun egip egip teban papiakon tan yoman.

⁴ Bisapmi bisapmi Amin Tagikon gadanek kisik kisik ani. Aeno dayisat, kisik kisik anek egipni.

⁵ Anpak yaworisi anek egakwa amin kisi da anpakji tagisi pindatni. Nandani, Amin Tagi kilisok unun apdisak.

⁶ Ji yo kinda do nandaba kik dimasi ani. Bisapmi bisapmi jigisi do nandanek Pinokop iyini. Bisit iyinek, ya yan iyinek, pañpulugosak do iyini.

⁷ Yan ani kan, Pinokop dakon but yawotni jikon tosak. Unun but yawot amin nin da mibili aripmi dima nandan pisonen. But yawotni da butji ae nandak nandakji pañkutnanban Yesu Kristokon gadanek tagisi egipni.

⁸ Not kabino, nak mibi gen kinda gat dayisat, unun yan. Bisapmi bisapmi ji unun dogin nandani: anpak bamisi, ae tagisi ae kilegisi, ae anpak wagil jimjimi minisi, ae yo gwaljigi minisi, ae yo tagisi morap, ae anpak nomanisi, ae anpak tagisi morap amin da aba pindatnen do tagisi nandan, ji yo unuden dogin nandanek egipni.

⁹ Nak anpak morap ani do dayin dekho nandawit, ae anpak morap abo nandawit, unun anpak morap ji bisapmi bisapmi an kimotni. Anakwa Pinokop but yawot ami da ji gat egipjak.

Pol da Pilipai amin da but galak do yo yopman imgwit unun do but galak nandagit

¹⁰ Ji da nak anpulugok do yo ayin unun do tagisi nandanek Amin Tagi ankisiat. Asi, ji kalip nak do nandawit, mani nak anpulugoni dakon kosit kinda dima tan damgut.

¹¹ Nak da yo do wadanek gen on dima dayisat. Nak nandak nandak yan nan kili nandako pisagit: Nak yo kabino morapmi bo morapmi dima, unun do nandaba kik dima asat, kisi tagi gin yan nandisat.

¹² Bupmi aminsi egipben bo ae yo kabino morapmi panek egipben, unun kisi tagigin. Jap do anek egisat, bo butno tugon unun yo isali.

¹³ Nido, Kristo da tapmin naminakwan yo morap tagi aben.

¹⁴ Asi, ji da nak anpulugok do yo yopba opni do dima nandagin. Mani, ji anpak tagisi anek nagon gadanba jigi kalonji panek nak do yo yopba apgwit.

¹⁵ Nak kalip Masadonia miktimon agek Gen Bin Tagisi dayiko ji nandan gadanek pañmuwukbi kaluksi awit. Pili-pai miñat aminyo disi nandan, Masadonia miktim yipman dekgim bisapmon pañmuwukbi miñat aminyo kokup ñwakñwarikon nani di da monen di nak anpulugok do dima yopman namgwit. Ji dagin nak do yan awit.

¹⁶ Kokup pap Tesalonaika egapbo ji da monen ae yo di nak anpulugok do bisap morapmi yopman namgwit.

¹⁷ Yan yanapbo but galak do ji da ae anpulugoni do yosok yan di nandabam. Dima. Ji anpak tagisi sigin anakwa Pinokop da unun do tagisi nandisak do nandisat.

¹⁸ Ji da yo morap Epaprodaitas da kiron da yopba apgwit unun kili timikgim. Abisok yono tugok tugogisi. Unun but galak dakon yo yopman namgwit unun paret kibanj tagisi yombem nan ji da

Piņkop do imgwit. Piņkop da paret unuden do galagisi nandisak.

¹⁹ Ae Piņkop da yo morap nido wadak wadak an unun aripjikon damjak, nido Piņkop dakon yo tagisi morap unun Yesu Kristokon ton, do asi damdisak.

²⁰ Piņkop Datnin mani dagok dagogi mini ankisij kimotnej. Unun asi.

Pol da Pilipai amin do gildat tagi yan yoyigit

²¹ Yesu Kristo dakon minjat amin morap do gildat tagi yan yoyini. Panmuwukbi notnin nak gat idon ekwaman unun kisi da ji do gildat tagi yan dayan.

²² Ae Piņkop dakon minjat amin morap da gildat tagi yan dayan. Diwari kila amin madep Sisa da yut papmon pi an, unun da nak da gildat tagi yan dayiken do gwayan gwayan tebai nayan.

²³ Amin Tagi Yesu Kristo dakon nandan yawotni ji da wupmon tosak.

Pol da Kolosi Amin do Papia Mandagit

But piso gen

Kolosi unun kokup pap kinda Esia Provinskon tosok. Unun Epe-sas kokup pap da kapmatjok tosok. Pol da iyi unun panmuwukbi dima panalon agit, amin di da panalon awit.

Pol unun amin di da Kolosi amin dakon nandan gadatni panupbal ak do an unun dakon geni nandagit. Do nandan gadatni panjeban ak do papia on mandagit. Yan yoyisak, Kristo unun yo morap dakon busunji. (Gagi 1.15-20 ae 2.9-15 unudon koki.) Kristo kalon dagin nin yokwikon ban tagi timitjak, ae kosit njwakjwari kindakon da nin aripmi dima panpulugogi. Unun Kristo da dubagikon panjikdan. Kristo obakon da Pinjkop da yo morap wasagit, ae Kristo da pi agit do anek Pinjkop da yo morap yokwikon ban timitdisak. Kristo ninon egakwan nin minat aminyo kalugi daganek Kristo dakon anpak yolek aman.

Pol da papia on mandan amin bamot do yoban papia anan Kolosi kigimal. Unun Tikikus gat ae Onesimus gat. (Gagi 4.7,9 unudon koki.) Pol da Pilimon do papia mandagit unungwan Onesimus do morapmi yosok.

Kristo unun yo morap dakon busunji. Ae Pinjkop dakon egip egip ae anpak morap kisi unudon tujanbi da ton

(Kilapmi 1.1-3.4)

¹ Nak Pol, Yesu Kristo dakon yabekbi kinda. Pinjkop da iyi da galak togon yabekbi pi aben do nak manjigit. Nak gat ae notnin Timoti gat nit da

² Pinjkop dakon telagi minat aminyo kokup pap Kolosi ekwan ji do papia on mandamak. Ji Kristo yol kimagek nit dakon padik padik ae saminit kabi ekwan. Nin Pinjkop Datnin da nandan yawok daminek butji panyawot aban yaworisi tosok do bisit aman.

Kolosi amin da Yesu nandan gadan imin kimakgwit

³ Nit ji do bisit amak bisap morapmon Pinjkop, Amin Taginin Yesu Kristo dakon Datni, ya yan iyamak.

⁴ Nido, nit da ji dakon gen nandagimak, unun yan: ji Yesu Kristo nandan gadan imin kimagek Pinjkop dakon minat aminyo but dasi galak tan yoman.

⁵ Ji yan an nido Pinjkop da ji do yo tagisi Kwen Kokupmon panroman agit da ton unun timitdaman yansi nandan, do nandan gadat anek amin do but dasi galak tan yoman. Gen Bin Tagisi dakon gen bami nandawit bisapmon yo Kwen Kokupmon ton yan ji kili nandawit.

⁶ On Gen Bin Tagisi jikon obinek miktimi miktimi kisi kigit. Yan anek madepsi paptan iren tanek minat amin morapmon anpak tagisi panalon an yomisak. Ae Gen Bin Tagisi si abidawit gildaron da wasanek yan gin agit. Unun gildaron Pinjkop da asi amin do nandan yawot an yomisak unun nandaba pisagit.

⁷ Asi Epapras da Gen Bin Tagisi on dayin dekgit. Epapras unun Kristo dakon oman amin tagisi kinda, ae unun nin dakon pi isalnin, nin but dasi galak tan imaman. Unun da nit panpuluganek Kristo dakon pi jikon tosok unun kilani tagisi asak.

⁸ Unun da Telagi Wup da ji panjagap aban amin do but dasi galak tan yoman unun do niyigit.

Pinjkop da Kolosi amin panjeban asak do Pol da bisit agit

⁹ Yanjo, nit ji dakon gen nandagiman bisapmon unun gildaron gin wasanej Pinjkop da ji panpulugosak do bisit yipman deri mini amak. Bisit amak unun Telagi Wup da nandak nandak kilegi gat ae nandan kokwin mibili mibili tagi gat daminjakwan ni anpak ani do Pinjkop iyi nandisak unun nandaba pisosak.

¹⁰ Ji da Amin Tagi dakon minjat aminyo da anpak ani do nandisak unun ani do bisit amak. Ae pi tagisi morap ani unun bami tagisi tokdan. Anjek Pinjkop do morapmi sigin pakyanji nandaba pisokdan.

¹¹ Ae bisit yanjo kisi amak: Ji Pinjkop da tapmim mibili mibili damjak, anjakwan unun dakon tapmimni tagisikon ji tebai agek but yaworon da jigi tagi guramitni. Ae kisik kisik

¹² anjek Pinjkop Dat ya yan iyini. Unun da ji panpuluganban yo ji do Kwen Kokup manjikbi da ton unun kisin da timik timik akdaman. Asi Pinjkop dakon minjat aminyo nin Pinjkop da tenjenikon ekwaman unun yo abidokdaman.

¹³ Pinjkop da nin pilin tuk da kisiron ban pulugan nipmanjek monji Yesu unun but dasi galak tan imisak unun da kila asak da kagagwan nipgut.

¹⁴ Pinjkop dakon Monji da nin yuman nan nipmanjek diwarinin wiririk nimgut.

Kristo unun Pinjkop da yo morap wasagit dakon busunji egisak

¹⁵ Kristo amin da kawit, unun Pinjkop, dabil da aripmi dima kokogi unun dakon wupmisi. Kristo unun Pinjkop da yo morap wasagit dakon busunji egisak.

¹⁶ Kristo da iyi yo morap wasagit. Miktimon yo pindakgaman unun gat ae Kwen Kokup yo dima pindakgaman unun gat kisi wasagit. Ae kila amin madep gat ae anjelo madep gat ae wup tapmimi ton gat ae yo kila ani do yandagok anyobi mibili mibili gat kisi wasagit. Asi, Pinjkop da yo morap Yesu da kisiron da wasagit, ae yo morap unun iyi dakon.

¹⁷ Yo morap dima noman tanjakwa Kristo kili egipgut. Ae yo morap iyi da kisiron da kila anjakwan kosirikon ton.

¹⁸ Kristo unun panmuwukbi minjat aminyo dakon busunji egakwan panmuwukbi unun giptimni. Iyi panmuwukbi dakon egip egip dakon mibili. Unun amin kili kimakgwit da binapmon da mibiltan pidagit do iyi yo morap dakon busunji aripmi tagi egipjak.

¹⁹ Nido, Pinjkop da iyi dakon egip egip morap kisi ae tapmim morapni kisi Monji unudon tosak do tagisi nandagit.

²⁰ Pinjkop da miktim gat ae Kwen Kokup gat dakon yo morap kisi unun gat but kalon ani do nandagit. Kristo dakon yawi tilak kindapmon tagalgit unun kosiron da but kalon noman tosak do nandagit.

²¹ Ji kalip Pinjkop da dubagikon egek uwalsi an imgwit. Nido, nandak nandakji da uwal an iminjek ji anpak yokwisi awit.

²² Mani, Kristo unun tilak kindapmon kili kimakgit, yan aban Pinjkop da ji panpuluganban iyi gat but kalon awit. Unun iyikon panjap do anjek yan agit. Ae iyi da dabilon gulusunni mini telagi ae gwaljigi mini egipni do yan agit.

²³ Ji nandan gadatji tebaisi abidanek tebaisi atni kan, yan gin

noman tanj damdanj. Ji yum pindagakwa yo kinda da nandak nandakji ilikba, Gen Bin Tagisi nandanek nandanj gadat tebaisi anjek jomjom agak dakon anpak abidawit unun di yipmanj dekbam. Nak Pol, Gen Bin Tagisi unun yanj tentenok abenj dakon oman amin dagoko minjat aminyo morap mibili mibili miktimon ekwanj unun yanj tentenok anj yomgumanj.

Pol da Kolosi amin panpulugagit

²⁴ Abisok nak ji panpulugok do giptimnokon tepmi pak do tagisi nandisat. Nak panmuwukbi panpulugok do nandisat, unun Kristo dakon giptimni. Kristo panmuwukbi panpulugok do tepmi pagit unun aban dima dagagit. Giptimnokon tepmi pasat unun Kristo da tepmi pagit unun aripmi ak do nandak nandak asat.

²⁵ Nak panmuwukbi morap ji dakon oman amin daganjek egisat, nido Pinjop da iyi nak ji Israel amin kabikon nani dima unudon gen morapni yanj tentenokenj do nak manjigit.

²⁶ Kalipsigwan bisapmi bisapmi Pinjop da minjat amin morap kabi kisikon gen on si anjksibigit. Mani abisok Pinjop da gen unun anjalon aban iyi dakon minjat aminyo nin da kili nandamanj.

²⁷ Asi, Pinjop da minjat amin kabini nin nolinban yanjsi nandamanj, gen pasili unun wagil tagisisi, ae unun da Israel amin kabi gat ae Amin Nwaktjwari Kabikon nani nin kisi tagisi panpulugosak yanjsi nandamanj. Gen pasili unun yanj: Kristo unun ji gat egisak. Ae unun da ji timik pangwan unun gat Kwen Kokup egipni do ji unun do jomjom anjek ekwanj.

²⁸ Yabekbi nin Kristo dakon Gen Bin Tagisi minjat amin morap kabi

kisikon yanj tentenomanj. Nin nandak nandak tagisisi unun ban minjat amin morap yoyinj dekgamanj, ae Pinjop dakon gen morap pakyansij kanj kimagek yolni do yoyamanj. Nido nin Yesu yolyol amin tebaisi daganjba Pinjopmon panjkinenj do nandamanj.

²⁹ Yanjsi noman toni do nandanek nak tapmim morapno tanj naminjakwa pi tebaisi asat. Kristo da iyi unun tapmim panjalon naminjakwan pi unun asat.

2

Nandanj gadat tebai anjek top gen pabinjyopnenj

¹ Nak Pol da on nandani do nandisat: Nak ji gat ae Laodisia minjat aminyo gat ae minjat amin morap diwari gat kisi da nak dakon injam dima kawit amin nak ji kisi panpulugok do pi madepsi asat.

² Pi madepsi asat, nido ji dakon but panjeban abo tebai tosak do nandisat, anjek but dasi galak tanj yomyom anpak tagisi tanjakwan kabi kalonj ani. Pi madepsi anjapbo unun da ji dakon nandanj gadat panjeban anjakwan Pinjop dakon gen pasili unun dakon mibili tagi nandaba pisolak. Kristo unun gen pasili unun dakon mibili.

³ Nandanj kokwin tagisi morap gat ae nandak nandak tagisi morap gat unun yo tagisi yumanj nogi wukwisi yombem da Kristokon pasili tonj.

⁴ Nak gen on yosot, nido amin di da top dayinjek pangalak ani yanj do dima galak tosot.

⁵ Asi, nak ji gat kisi dima ekwanmanj, mani nandak nandaknokon da ji gat egisat. Ji da but kalonj anjek Kristo tebai nandanj gadanj iman, unun do anjek but galaksi nandisat.

⁶ Ji Yesu Kristokon gadanek yipba Amin Tagisi egipgut, do unun da anjpagon sigin egipni.

7 Ji kindap geli yopba pigakwa miktimon tebai akgañ, ae yut da gwak tebai da kwenon tebai akgañ unun da aripmon tebai atni. Añek Gen Bin Tagisi amin da dayiñ dekg-wit unun tebaisi nandañ gadañ kimotni. Añek bisapmi bisapmi Piñkop ya yañ iyin kimotni.

8 Ji kañ kimotni. Amin kinda da top gen kinda dayinban nandak nandakni di yolbam. Unuden amin babikni gat ae wup yokwi kundu ae miktimo kila añ dakon nandak nandak bañ timikgañ. Unun Kristo dakon nandak nandak dima yolgañ.

9 Ji disi nandañ, Kristo amin nin yombem dagañek Piñkop dakon egip egipni tugañ imgut.

10 Ae Kristo kalonon gin egip egip bami jikon tugagit. Unun kila amin mibili mibili miktimon ae kwen binap ekwañ kisi dakon Amin Tagini egisak.

11 Ji Kristo gat gadawit añek Kristo da pi agit do añek but kalip kili yopmañ mudawit. But kalip yopyop dakon anpak unun giptim mandak dakon anpak yombem, mani unun giptim dakon dima. Kristo da yo unun butjikon agit.

12 Ji telagi pakbi sowit bisapmon, Piñkop da ji gat ae Kristo gat kisi kimakbi tamogwan wayikgit. Ae Piñkop Kristo kimoron nañ aban pidagit unun dakon tapmim madepni do nandañ gadañ, do telagi pakbi sowit unun kimoron bañ paban pidawit yañ asak.

13 Kalip ji yokwi mibili mibili awit, añek but kalip dakon anpak yolba unun da dikban kimakgwit. Mani abisok Piñkop da panpuluganban Kristo gat kisi egip egip ekwañ. Anakwa Piñkop da diwarinin kisisi wiririk ningut.

14 Nin gulusuñ morapmi agimañ, do Piñkop dakon gen teban mand-

abi da ton unun da gen yañ nimeñek obisi pabin nipgut. Mani, Piñkop da Yesu tilak kindapmon kimakgit bisapmon papia tam unun abidan tilak kindapmon anakgit. Yañ añek gen teban mandabi unun kisi morap aban pasilakwan gen wagil kimakgit.

15 Yañ añek kon tapmimi ton dakon busuñi morap gat, ae kon tapmimi ton diwari gat dakon tapmim pabin yopgut. Añek Kristo da tilak kindapmon pi agit do añek, Piñkop da pabin yopban minat aminyo da dabilon yo isali awit.

Nin Kristo gat kisi kili kimakgimañ, do gen teban morap da nin aripmi dima panpulugogi

16 Yañdo, amin kinda da gen yañ damineñek jap pakbiyo dakon gen teban dima yolgañ, bo telagi bisap madep do bilagi bilagi dima yolgañ, bo ae kanek kalugi dakon bisap dima yolgañ, bo ae Sabat bisap yo kisi dima yolgañ, unun morap do yum pindagakwa amin da gen di yañ dabam.

17 Unun yo bami noman tokdisak dakon wupmi gin. Yo bamisi unun Kristo.

18 Yañ do añek amin kinda yo dipminon pindakgit unun do dayineñek ji anelo gawak yomni do dayinban kañ yum kañakwa dima pabin depjak. Unuden amin but kalip dakon anpak yolek iyi do nandak nandak amin yañ nandañ.

19 Unun amin Kristo busuñnin yipmañek unun da kagikon ekwañ. Busuñnin unun da giptimni kisi upmokdok, añek giptim dakon sanbek morap sanbenakwan gadañek tagi ton. Anakwan giptim unun Piñkop da tapmimon tagañ madep tosok.

20 Ji Kristo gat kili kimakgwit, yañ añek on miktim dakon nandak

nandak yokwi kili yipman dekgwit. Do ji nido abisok miŋtim amin da aripmon akwan? Ji nido on miŋtim dakon gen teban unuden yolgan?

²¹ “Ji yo dima timitni, ji yo dima noni, kisitgokon yo dima panŋkutnoki. Ji yan ani kan, Pinŋkop da dabilon jimjimji tonj.”

²² Gen teban unun jap isali amin da don nan mudon unun do yon. Amin dagin gen teban unun yopmanjek unun ban dayin dekgan.

²³ Asi, amin diwari gen teban unuden yolek nin Pinŋkop bamisi gawak imaman yan nandan, mani dimasi. Ae iyi do nandaba pinakwa giptimni panupbal anek Pinŋkop da unun do tagisi nandan nimisak yan nandan. Unun gen teban yolek nandak nandak tagisi ban yolgaman yan nandan, mani dimasi. Unun gen teban morap da nin panpuluganba but kalip dakon anpak aripmi dima pabin yopnen.

3

Nin Kristo gat kisi kimoron da kili pidagiman

¹ Ji Pinŋkop da egip egip kalugi damgut anek Kristo gat kisi kimoron ban paban pidawit. Unun do anek ji Kwen Kokup dakon yo timit do nandak nandak ani. Unun kokupmon Kristo unun Pinŋkop da amin tet do kila amin madep yityit tamonikon yidak.

² Ji Kwen Kokup dakon yo dogin nandanek miŋtim dakon yo do dima nandani.

³ Nido ji amin kili kimakgwit yombem. Ji Pinŋkopmon gadanek egip egipji bamisi unun Kristokon pasili tosok.

⁴ Kristo egip egipnin dakon mibili don altan noman tosok bisapmon jiyo kisi unun gat Pinŋkop da tenŋtenji madepmon altan noman tokdan.

Kristo unun nin da butgwan egek unun da aban nin miŋat aminyo kalugi dagagiman

(Kilapmi 3.5-4.18)

Nin miŋat aminyo kalugi agiman

⁵ Yanjo, ji miŋtim dakon anpak morap butjikon ton unun dapba kimak mudoni. Nak anpak oden do yosot: yumabi anpak mibili mibili, ae yo yokwi ak do but kindap, ae yo morapmi timit do nandaba kik. Unun yo morapmi timit do nandak nandak unun da ji kokup kidat gawak yoman yan asak.

⁶ Pinŋkop da miŋat aminyo anpak unuden anek geni dima guramikgan unun tomni yokwisi yomdisak.

⁷ Jiyo kisi kalip Pinŋkop dakon gen dima guramikgwit bisapmon anpak unuden awit.

⁸ Mani abisok anpak unuden wiririk mudoni. Ji butjap dima nandani, ae amin do nandaba yokwi tok dima ani, ae amin do yanba yokwi tok dima ani, anek gen dima yogogi dima yoni.

⁹ Panmuwukbi notji top gen dima yoyini. Nido, but kalip gat anpakni gat kili yopgwit.

¹⁰ Anek ji kili amin kalugi dagawit. Asi, Pinŋkop da iyi ji panŋkaluk anek nandak nandak tagisi daminjakwan amin kalugi daganek iyi yombemsi ekwan.

¹¹ Do egip egip kalugi unuden, ji kisi arip gin. Amin Nwaktari Kabi bo Juda amin, unun yo isali. Bo ae giptim mandabi bo dima mandabi, unun yo isali. Bo ae dubagikon amin geni nwanŋwari yon ae anpakni nwanŋwari an unun yo kisi yo isali. Bo ae oman amin bo oman amin dima, unun yo isali. Yo madep unun Kristo nin kisin dakon wukwinin egisak, ae nin kisi morapgan egisak.

Nin amin do but dasi galak tan yomyom anpak abidan kimotneŋ

¹² Piŋkop da ji kili manjigit da iyi dakon telagi miŋat aminyo egakwa but dasi galak tan damisak. Do ji anpak oden ban yolek ani: Ji miŋat aminyo kisi morap do bupmisi nandan yomiŋek yo tagisi anyomni. Ji disi do nandaba piŋakwa miŋat aminyo anpak yaworisi anyomiŋek but yaworon da jigi pani.

¹³ Ae jikon amin di gat gen di ton kan, but tobil ani do bikbik yomni. Aŋek yum pindagek diwarini yopman yomni. Amin Tagi da diwarisi kili yopgut, do jiyo kisi notji dakon diwarini yopman yomni.

¹⁴ Ji amin do but dasi galak tan yomni, nido unun anpak da anpak morap yapman mudosok. Ae unun da anpak tagisi morap kisi jonjiban pi kaloni an.

¹⁵ Yum kanakwa Kristo da but yawot damisak unun da nandak nandakji kila asak. Nido, Piŋkop da ji iyi do manjinek butji yawori tanakwan giptim kaloni egipni do nandisak. Ae ji yo morap do Piŋkop ya yan iyini.

¹⁶ Kristo dakon gen yipba butjikon tebai tosak. Ji kalon kalon notji yoyin det aba nandak nandak kilegi timigek anpak tagisi banjin ani. Butjikon da Piŋkop ya yan iyini, ae Kap papiakon kap yoni, ae Piŋkop gawak imim dakon kap yoni, ae Telagi Wup da kap paŋalon an damisak unun yo kisi yoni.

¹⁷ Ae gen morap yoni, ae pi morap anikon nin Amin Tagi Yesu dakon miŋat aminyo yan nandaneŋ ani. Aŋek Yesu da manon yo morap do Piŋkop ya yan iyini.

Pol da Yesu yolyol amin yuri kinda nian egipni do yagit

¹⁸ Miŋat ji esi dakon gen nandaneŋ guramitni. Nido, ji Amin

Tagi dakon, ae anpak unun Piŋkop da dabilon kilegisi.

¹⁹ Ae wili ji miŋatji but dasi galak tan yomiŋ kimotni, anek buri si yokwi toni da aripmon anpak yokwi dima anyomni.

²⁰ Ae miŋat monjiyo, ji meŋ datji dakon gen nandaneŋ yo morapmon geni guramitni. Amin Tagi da unuden anpak yolni do galak toso.

²¹ Ae dat, ji monji gwayosi tebaisi yoyinba ji do nandaba yokwi tok di an dabam. Yan aba yo tagi di nin da aripmi dima aneŋ yan di nandabam.

Pol oman amin gat kila amin gat do yagit

²² Oman monji, ji kila aminji dakon gen morap guramik kimotni. Nindaba tagisi asak yan do anek kapmat egek dandisak bisapmon pi tagisi di abam. Dima. Ji Amin Tagi do pasal iminek pi ani unun but dasi nandaneŋ ani.

²³ Yo morap ani unun si teban taneŋ ani. Amin dogin dima, Amin Tagi do pi aman yan nandaneŋ ani.

²⁴ Disi nandan, don Amin Tagi da tomni damdisak. Tomni unun yo tagisi miŋat amini do manjigit unun. Ji Kristo dakon pi monji ekwan, ae unun kila aminji egisak.

²⁵ Amin morap gulusuŋ an, unun gulusuŋni dakon tomni timitdan. Piŋkop da miŋat amin morap dakon anpak kokwin ak do arip gin asak.

4

¹ Kila amin, ji oman monjisi anpak tagisi ae kilegisi ban anyomni. Disi nandan, jiyo kisi oman monji egakwa Kila Aminji Kwen Kokup egisak.

Bisit tebai anek anpak kilegi aneŋ

² Bisit agak unun tebaisi abidan kimotni. Anek bisit ani bisapmon

si nandan kimagek Pinjkop ya yan iyini.

³ Pinjkop da ninyo kisi panpulugosak do bisit ani. Bisit iyinba Kristo dakon gen kalip pasili tagit unun yan tenjtenjen do Pinjkop da kosit yipman nimjak. Nin geni antenjen ano minjat aminyo da dima galak tajekek dam tebanon nepgwit.

⁴ Bisit aba geni unun nomansi yan tenjtenjen. Pinjkop da yanji abenjdosi nandisak.

⁵ Ji panmuwukbi dima abi minjat aminyo gat egipni bisapmon nandak nandak tagisi ban yolek anpak kilegi an kimotni. Bisapmi bisapmi Kristo da miktimon anpak agit, unuden ak do tagap toni.

⁶ Bisapmi bisapmi gen tagisi minjat aminyo panpulugogi unun banjin yoni. Do gen di mibili nandak do dayini bisapmon geni kobogi gen tagisi ban yoyini.

Pol da Tikikus gat Onesimus gat yabekban Kolosi kigimal

⁷ Tikikus da nak da egip egip morap asat unun dayikdisak. Tikikus unun notninsi, ae pi isalnin, ae Amin Tagi dakon oman amini tagisi.

⁸ Nin nian ekwaman dakon geni dayinban nandani, ae ji dakon but panjeban asak, mibili yan do anjek jikon yabekgo kigit.

⁹ Nak Onesimus yabekgo Tikikus gat kigimal. Onesimus unun notnin tagisi. Unun pi do but dasi nandanek an kimokdok. Unun ji da kabikon amin kinda. Unun bamot da yo morap idon noman tawit unun do dayikdamal.

Pol da gildatni tagi Kolosi amin do yipban kigit

¹⁰ Aristakus, unun nak gat kisi dam tebanon ekwamak. Unun da gildat tagi yan dayisak. Ae Mak, Banabas dakon nugi, ununyo kisi

gildatni tagi yan dayisak. (Nak Mak do gen kili yipbo nandawit. Gen unun yan: jikon apban kan, but galagon da abidoni.)

¹¹ Ae amin kinda Yesu, amin da Jastus yan iyan, ununyo kisi gildat tagi yan dayisak. Israel amin kabikon unun amin kabi dagin nak gat pi anek Pinjkop dakon amin kila agakni teban tosak do pi aman. Unun amin da butno tagisi anteban an.

¹² Epapras da gildat tagi yan dayisak. Unun ji da kabikon amin kinda, ae Yesu Kristo dakon oman amin. Ji da Pinjkop dakon galaktok morap nandaba pisanek tebai atni do bisapmi bisapmi bisit tebai asak.

¹³ Yanji dayisat, unun da ji gat ae panmuwukbi morap kokup pap Laodisia ekwan gat ae Irapolis kokup papmon ekwan unun panpulugok do pi madepsi asak.

¹⁴ Luk, wuda wamaknin unun but dasi galak tan imaman, unun gat ae Demas gat da gildat tagi yan dayamal.

¹⁵ Laodisia kokup papmon panmuwukbi ekwan unun gildatno tagi yoyini. Ae Nimpa gat ae panmuwukbi morap unun minjat da yutnon muwukgan ununyo kisi gildatno tagi yoyini.

¹⁶ Ji papia on manjinek Laodisia panmuwukbi do yipba kwan ununyo kisi da manjini. Ae papia Laodisia do yipbo kigit, ununyo kisi ji da tagi manjini.

¹⁷ Anek Akipus yan iyini, "Gak Amin Tagikon pi abidagil unun kilani tagisi anek pi unun tagisi abi."

¹⁸ Nak Pol da naga gildat tagi on mandisat. Dam tebanon sigin egisat, do dima intan namni. Pinjkop dakon nandan yawotni jikon tosak.

Pol da Tesalonaika Amin do Papia 1 Mandagit

But piso gen

Tesalonaika unun Masadonia Provins dakon kokup madepni. Pol Pilipai yipman dekgit bisapmon Tesalonaika kokup madepmon kin panmuwukbi unun iyi panalon agit (Yabekbi 17.1-9 unudon koki). Mani Juda amin da kanba minat aminyo morapmi da Pol dakon gen nandanek Yesu yolyol amin dagawit, do nandaba yokwi tok an iminek Pol yolba Tesalonaika yipman kigit. Don pi isalni Timoti yabekban kin Yesu yolyol amin Tesalonaika egipgwit unun nian ekwan unun pindak nandanjo anek abin Pol iyigit.

Pol, Timoti da yo unun noman tawit dakon geni iyigit bisapmon, Pol ae Sailas ae Timoti da Tesalonaika panmuwukbi dakon nandan gadatni panteban ak do anek papia on mandawit. Nandak nandak amin morapmi da on papia do Pol da papia morap dima mandanek on papia nan mibiltoksi mandagit yan nandan. On papiakon Pol da Tesalonaika panmuwukbi dakon nandan gadat gat ae anpakni tagisi do but galaksi nandisak.

Tesalonaika panmuwukbi unun Yesu kosit nianon da apjak unun dima nandaba pisagit. Kristo dima tobil abinjakwan kili kimakgwit amin unun egip egip teban abidokdan, bo dima? Ae Kristo ni bisapmonsni apjak? Yando, mibili nandak do nandan. Pol da geni unun dakon kobogi mandan yominek anpak tagisi ankimagek Amin Tagi da apjak bisap do jomjom ani do yoyigit.

*Pol gat pi isalni gat Tesalonaika
amin do nandaba kik awit
(Kilapmi 1-3)*

¹ Pol, Sailas, ae Timoti nin da panmuwukbi Tesalonaika kokup papmon ekwan ji do papia on mandaman. Ji Pinjkop Dat ae Amin Tagi Yesu Kristokon kili gadawit.

Pinjkop da nandan yawok daminek butji pan yawot aban yawori tosak.

*Pol da Tesalonaika amin dakon
nandan gadat do but galaksi
nandagit*

² Bisapmi bisapmi nin ji do nandanek Pinjkop ya yan iyanan. Bisit amanon ji kisi do nandanek amon.

³ Nin ji dakon anpak do nandanek Pinjkop Dat ya yan iyanan. Nido nandan gadatji do anek anpak tagisi an, ae amin do but dasi galak tan yominek pi tebaisi an, ae tebaisi agek Amin Taginin Yesu Kristo ae tobil apdisak unun do nandan teban tanjek jomjom an.

⁴ Not kabi, Pinjkop da ji do but dasi galak tan damisak, ae ji iyi do manjigit yansi nandan.

⁵ Nido Gen Bin Tagisi jikon ankigiman unun gen nan gin dima ankigiman. Unun tapmim gat ae Telagi Wup gat kisi da altan damgut. Ae nandan gadatnin unun tebaisi yan disi pindakgwit. Nin ji da binapmon egek ji panpulugok do pi agiman unun disi nandan.

⁶ Pinjkop dakon gen abidanakwa jigi morapmisi noman tan damgwit, mani nin gat ae Amin Tagi gat da jigi panek kisik kisik pagiman jiyo kisi unun anpak yolakwa Telagi Wup da kisik kisik damgut.

⁷ Anpakji tagisi unun nandan gadat minat aminyo morap Masadonia ae Akaia provinskon ekwan do yolinja pindakgwit.

⁸ Amin Tagi dakon gen yan tentenawit unun Masadonia ae Akaia provinskon ekwan amin

dagin dima nandawit, kokup dukwan kisi da ji da Pinjkop do nandan gadawit unun dakon geni nandawit, do nin da sanbejek gen di yogogi mini.

⁹ Jikon opno nin tagisi timikgwit unun dakon geni unun minjat aminyo da iyi yonj. Ji kokup kidat yopmanjek but tobil anek Pinjkop bamisi egip egip teban egisak unudon kinjek oman amini dagawit dakon geni yonj.

¹⁰ Ae ji Monji Kwen Kokup da tobil pikdisak unun do jomjom anek ekwan unun dakon geni kisi yonj. Monji unun kimakgit nanj Pinjkop da aeni aban pidagit. Unun Yesu da nin panjutnanban Pinjkop dakon butjap madep noman tokdisak bisapmon dima yokwi tonenj.

2

Pol iyi Tesalonaika kokup papmon pi agit do yosok

¹ Not kabi, nin ji gat egipguman bisapmon pi agiman unun dima sunj tagit, unun disi nandanj.

² Nin jikon dima kinjek Pilipai kokupmon egipguman bisapmon anpak yokwi mayak mayagi anj ningwit, ae nindapba tepmi pagiman, unun disi nandanj. Mani jikon opguman bisapmon Pinjkopnin da nin panjeban anakwan uwalnin yum pindagek jikon Gen Bini Tagisi yanj tenjenagimanj.

³ Nin Yesu nandanj gadanj imni do yanj damgumanj bisapmon, gen gulusunj kinda dima dayigimanj, ae nandak nandak yokwi di gat nandanjek pi dima agimanj, ae ji dima panjkwalgimanj. Unun dimasi.

⁴ Pinjkop da butnin panjkilik nindanjek iyi dakon galaktok yolek Gen Bin Tagisi yanj tenjenonej dakon pi ninggut. Yando, minjat aminyo da nindaba pi tagisi anj yanj nindani do dima amanj. Pinjkop nin dakon but pindat pindat amin unun da

nindaban tagisi amanj unun dogin nandanjek amanj.

⁵ Ji nandanj, ae Pinjkop kisi nandisak, nin da ji dima pangalak agimanj, ae ji dakon yo kabi do pindak galaktok anek gen tagi unun dima dayigimanj.

⁶ Ji bo ae amin di da man madep nimni yanon da pi dima agimanj.

⁷ Asi, nin Kristo dakon yabekbini, do panpulugonisi do tagi dayinom. Mani, nin ji da bikbigon egipgumanj bisapmon menj kinda da monjini upmokdok unun da tilak yaworisi egipgumanj.

⁸ Nin ji do but dasi galak tanj damgumanj, do Pinjkop dakon Gen Bin Tagisi damgumanj. Ae unun gin dima, notsi agimanj do anek ji panpulugok do egip egipnin kisi parekgimanj.

⁹ Not kabi, nin ji gat egek Pinjkop dakon Gen Bin Tagisi yagimanj bisapmon nin yo nibanj nanj panyo anenj yanj do pi tebaisi agimanj unun disi nandanj. Nin dakon yiyit do jiggi dima pani yanj do gildari ae kalbi pi madepsi agimanj.

¹⁰ Kristo nandanj gadanj iman amin jikon anpak agimanj unun disi nandanj, ae Pinjkop yo kisi nandisak. Nin telagisi egek, anpak kilegisi anek, gwaljigi mini egipgumanj.

¹¹ Dat kinda da minjat monjijonikon anpak asak, unun da aripmon nin da jikon anpak yanj gin agimanj, unun disi nandanj.

¹² Nin ji dakon but panjeban anek but yokwi dima ani yanj do dayinj panjeban agimanj. Ae anpak Pinjkop da pindakban tagisi anj unun banj ani do morapmi dayigimanj. Pinjkop da iyi dakon amin kila agak ae tilim kaganigwan egipni do yanj damisak.

Panmuwukbi da nandanj gadat bamisi anek jigikon tebai akgwit

¹³ Ae yo kinda gat kisi do nandanjek bisapmi bisapmi Pinjkop ya yanj iyanan. Yo unun yanj: Pinjkop gen yanjanpo timikgwit bisapmon, amin dakon gen banj timikgaman yanj dima nandawit. Pinjkop iyi dakon gen banj timikgaman yanjsi nandawit. Gen damguman unun asi Pinjkop dakon gen. Unun gen da nandan gadat amin jikon pi tebaisi asak.

¹⁴ Not kabi, Judia miktimon Pinjkop dakon panmuwukbi morap Yesu Kristokon gadanbi da egi anjan kwanon, yo noman tanj yomgwit, jikon yanj gin noman tanj damgwit. Judia miktimon nandan gadat amin Juda amin da jiggi morapmi anjyomgwit, yanj gin kokup isalji da jiyo jiggi morapmi andamgwit.

¹⁵ Juda amin da Amin Tagi Yesu anakba kimakgit, ae kombi amin kisi dapba kimakgwit, ae nin nolba kigiman. Pinjkop da anpak pindakban inani an unun anek amin morap kisi uwal an yoman.

¹⁶ Amin Nwaktjwari Kabikon Pinjkop gen dima yoyinej yanj do kosit sopsop ak do pi an, nido Pinjkop da yokwikon banj dima timitjak do nandan. Yanj anek kalipgwan da yokwi sigin anek yokwini panmuwuk kakwanba madepsi anakwan apmerjon Pinjkop dakon butjapni pabinj unun aminon tagit.

Pol da Tesalonaika amin aeni pindat do tagisi nandagit

¹⁷ Not kabi, nin bisap pisipmi ji depman degek dat kinda da minjat monjyoni yopmanek dubagikon egisak unun dakon tilak egipguman. Nin ji dima dandagiman, mani butninin da ji gat egipguman. Do aenin tobil kinj ji dandak do pi madepsi agiman. Nin ji dandakdosi nandaman.

¹⁸ Nin jikon kik do nandagiman. Nak Pol da jikon kosiri morapmi kik do pini agim, mani Sunduk da kosit sopmanj nimgut.

¹⁹ Amin Taginin Yesu aeni apjak bisapmon yo nido nandanjek inamnikon tebai agek kisik kisik anej? Ae pi agiman dakon bami yo ninan yolino pi tagisi awit yanj nindasak? Nin ji do kisik kisik anej.

²⁰ Asi, nin ji do nandanjek butnin tagisi asak, ae kisik kisik amanj.

3

Pol da Timoti Tesalonaika amin panjeban asak do yabekgit

¹ Nin ji dandak do tepmisi nandagiman, do gen yanj anjeban anek nit Atens kokupmon egek

² Timoti yabetdo jikon opgut. Timoti notnin unun Pinjkop dakon oman amin, unun Kristo dakon Gen Bin Tagisi yanj tentenjosok. Ji panjeban anek nandan gadatji panpulgusak do yabekgimik.

³ Jiggi tepmiyo unun da noman tanj daba di da nandan gadatji dima yipman detni yanj do yabekgimik. Disi nandan, jiggi ae tepmiyo unuden panerj do Pinjkop da kili nandagit.

⁴ Nin ji gat sigin egipguman bisapmon jiggi morapmi paktaman yanj dayigiman. Disi pakyanjsi nandan, yo dayigiman unun kili noman tawit.

⁵ Mibili yanj do nak ji do nandaba kik anek Timoti yabekgo ji dakon nandan gadat pindat do opgut. Panjkewal Amin da ji panjkewalban manjakwa pi agiman unun isali asak yanj do pasalgim.

Timoti gen tagisi kinda anjanban Pol kisik kisik agit

⁶ Timoti jikon da ninon tobil abinek gen tagisi kili niyik. Ji da nandan gadat tebai anek amin do but dasi galak tanj yoman unun do

niyik. Ae bisapmi bisapmi nin do nandanek tagisi nandan yan yosok. Nin ji dandakdosi nandaman, yan gin jiyo kisi nin nindakdosi nandan yanjo kisi niyik.

⁷ Not kabi, nin jigi ae tepmiyo panek ji da nandan gadat tebai an unun dakon geni nandanek unun da butnin panjeban asak.

⁸ Amin Tagikon gadanek tebai akan yan nandaman, do nin egip egip bamisi ekwaman.

⁹ Nin ji do nandanek Pinjopnin da inamon kisik kisik madepsi anek Pinjop ya yan iyino aripmi dima asak.

¹⁰ Gildari ae kalbi Pinjop da nipban abin ji dandanek nandan gadatji da tetgin yo nido wadan unun damnen do bisit madepsi anek ekwaman.

Pol Tesalonaika amin kin pindat do bisit agit

¹¹ Pinjop Datnin gat ae Amin Taginin Yesu gat da kosit yipman nimanakwan jikon open kan tagisi yan nandaman.

¹² Amin Tagi da ji panjagap aban ji kabikon ae amin morap kisikon but dasi galak tan yomyom anpak unun madepsi paptan iren tosak do nandaman. Nin da ji do madepsi but dasi galak tan damaman unun da tilagon ani dosi nandaman.

¹³ Yan anakwa Amin Taginin Yesu Kristo da butji panjeban anakwan iyi dakon minjat amin kabini morap gat apjak bisapmon ji telagisi ae gwaljigi minisi Pinjop Datnin da inamon atni dosi nandisat.

Tesalonaika amin anpak tagisi an kimotni
(Kilapmi 4-5)

4

Yumabi dima ani

¹ Not kabi, mibi do yan dayisat. Anpak morap Pinjop da pindakban tagisi an unun anidosi nin da kili doligiman, ji unun ban yolek an. Mani abisok Amin Tagi Yesu da manon unun anpak sigin sanjbenek madepsi an kimotnisi do dayin panjeban aman.

² Amin Tagi Yesu da yan mudan niban nawa gen dayigiman unun disi nandan.

³ Pinjop da ji telagisi egek yumabi anpak mibili mibili dima ani do nandisak.

⁴ Giptimji dakon galaktok yokwi dima yolni do kila tagisi anek telagisi egek amin bamisi da tilagon egipni.

⁵ Galak tok yokwisi gat, ae nandak nandak yokwisi gat da ilik panjwa Pinjop dima nandan iman amin da yumabi an unuden di abam.

⁶ Ji panmuwukbi wili notji panjwalek yumabi anpak unuden minjatni gat dima ani. Amin Tagi da anpak unuden an amin yo yokwisi anyomdisak. Nin unun dakon nawa gen tebaisi kili dayigiman.

⁷ Pinjop da yumabi anpak mibili mibili anen do dima yan nimgut. Telagisi egipnen do yan nimgut.

⁸ Yando, gen on abin yipmandak amin unun amin dakon gen nan dima abin yipmandak. Unun Pinjop, Telagi Wupni damisak, unun dakon gen nan abin yipmandak.

Anpak tagisi an kimagapno teban tosak

⁹ Panmuwukbi notji do but dasi galak tan yomin yomin ani unun do gen di dima mandagi nandisat, nido Pinjop da iyi unun do kili dayin dekgit.

¹⁰ Ji asi panmuwukbi notji Masadonia provinskon dukwan dukwan ekwan unun do but dasi galak tan yoman. Mani, unun anpak

sigin sanbenek madepsi anjakwa pap tosak dosi dayaman.

¹¹ Ji yawori egek disi da egip egipmon yo morap agagi unjun dogin nandanek amin diwari da egip egip nian an unjun dakon geni ban yanek dima egipni. Kalip dayigiman unjun da aripmon ji kisitji da pi anek unjun ban egip egipji dakon kila ani.

¹² Yan anek kanjo amin da kisiron dima egipni. Anjakwa panmuwubikon dima sanbenbi amin da anpakji pindagek nandaba wukwan damni.

Amin Tagi da abin nin panmuwutdisak

¹³ Not kabi, amin kili kimakgwit kabikon yo ni da noman tokdan unjun ji da pakyan si nandani do nandaman. Pinjok dima nandan gadan iman amin da kimakbi aripmi dima pidoni yan nandanek bupmi madepsi nandan unjudej di abam.

¹⁴ Yesu kimakgit da aeni pidagit yan si nandan gadaman. Yan agit do nin yan si nandaman, Pinjok da amin Yesu nandan gadan iminjek kili kimakgwit amin unjun Yesu gat timikban apdan.

¹⁵ Amin Tagi iyi dakon gen dayaman unjun yan: Amin Tagi tobil apjak bisapmon nin kalugi ekwaman amin da amin kimakbi mibil tan yominjek dima kikedaman.

¹⁶ Amin Tagi iyi Kwen Kokup da pinjek yan tidanek gen teban kinda yosak. Anjakwan anjelo mibiltogi da gen yanjakwan Pinjok dakon kwen yosak. Anjakwan Kristo nandan gadan iminjek kimakgwit amin da kalip pidokdan.

¹⁷ Unjun bisapmon minjat aminyo kalugi sigin egipnejen amin nin wigino unjun amin gat gikwemon muwugek kwen binap Amin Tagi gat domdom akdaman. Anek Amin

Tagi gat bisap dagok dagogi mini egi wigikedaman.

¹⁸ Ji notji panjeban ak do gen on notji yoyin yoyin ani.

5

Nin si tagap tanjek egapno Amin Tagi apjak

¹ Not kabi, unjun yo morap ni bisapmon, bo ae ni gildaron noman tokdan unjun do dima mandagi nandisat.

² Nido disi nandan, Amin Tagi apjak dakon gildat unjun kabo noknok da kalbi but pisoni mini aban unjun da tilak but pisoni mini apdisak.

³ Amin da yan yokdan, "Yaworisi ekwaman, ae yo di da nin aripmi dima panupbal ani." Yan yanjakwa unjudej gin minjat da monji panjalak do but pisoni mini monji suganjakwa tepmi pan unjun da tilak tepmisi tasik tokdan, ae aripmi dimasi pulugan kikedan.

⁴ Mani not kabi, ji pilin tukgwan dima ekwan, do unjun gildat kabo noknok da yan noman tan daban dima wiripdatdan.

⁵ Ji kisisi tenjenj ae gildat dakon amin. Nin kalbi ae pilin tuk dakon amin dima.

⁶ Yanjo, amin diwari da dipmin pak ekwan unjun da tilak dima egipnejen. Kalugi egek nin do kila tagisi anek egipnejen.

⁷ Dipmin pokgon amin unjun kalbi pokgon, ae pakbi teban nanek but upbal an amin unjun kalbi an.

⁸ Mani nin gildat dakon amin, do nin nin do kila tagisi anek egipnejen. Nandan gadat gat, ae amin do but dasi galak tan yomyom anpak ban pibit kutnoknin do panen. Ae Pinjok da yokwikon ban wagil timitdisak yan nandan teban tanjek jomjom aman unjun da busun kutnoknin asak.

⁹ Pinjkop da butjapni panen do dima manjigit. Amin Taginin Yesu Kristo da pi agit do anek nin yok-wikon ban timitjak do manjigit.

¹⁰ Yesu nin do anek kimakgit. Sigin egapno apjak bo kimagapno apjak unun iyi gat egipdaman gin, mibili yan do anek kimakgit.

¹¹ Yan do, ji abisok an, yan gin notji panpuluganek butni pan teban an an ani.

Pinjkop da panmuwukbi panpulugan ban anpak tagisi ban timitni

¹² Not kabi, ji kila aminji gawak yomni. Unun amin ji dakon wuk-wisi egek ji da binapmon pi tebai anek nawa gen dayan. Amin Tagi da unun amin kila aminji egipni do panalon an yopgut.

¹³ Pi madepsi an unun do nandanek nandaba wukwan yominjek but dasi galak tan yomni. Ae not kabisi gat but kalon anek yawori egipni.

¹⁴ Not kabi, anpak ani dosi nandaman unun yan; kurak tok amin pi ani do tebai yoyini, ae yo tagi dima anen yan nandan amin butni pan teban ani, ae tapmimni mini amin panpulugoni. Amin kisi do but yaworon da kulabik ani do bikbik yomni.

¹⁵ Amin da yokwi andaba kan, tamoni do kobogi yokwi dima anyomni. Bisapmi bisapmi disikon ae amin kisikon anpak tagisi anyom do pi tebaisi ani.

¹⁶ Bisapmi bisapmi kisik kisik anek egipni.

¹⁷ Bisit yipman deri mini anek egipni.

¹⁸ Yo nianen di noman tan daba kan, ji Pinjkop ya yan iyini, nido Pinjkop da Yesu Kristokon gadawit amin ji anpak yan ani do nandisak.

¹⁹ Telagi Wup da butjikon yo kinda ani do kindap da yan sonban kan dima abi kimotjak.

²⁰ Ae amin kinda da kombi gen dayik do aban kan dima kurak tan imni.

²¹ Mani gen morap gat ae anpak morap gat kokwin tagisi ani. Anek yo tagisi ban timigek

²² yo yokwi morap panpekwozni.

²³ Pinjkop but yawot nimisak unun da ji pan tagap aban egip egipji kisi parek iminjek telagisi egipni dosi nandaman. Yan anek wupji ae butji ae giptimji dakon kila anekwan diwarisi mini egakwa Amin Taginin Yesu Kristo tobil apjak.

²⁴ Pinjkop ji yan damgut unun da jikon pi aban unun yo morap noman tokdan, nido Pinjkop gen yosok unun dimasi yapmandak.

²⁵ Not kabi, Pinjkop da nin panpulugosak do bisit ani.

²⁶ Panmuwukbi notji gat domdom ani bisapmon but dasi timitni.

²⁷ Amin Tagi da manon da tebai yan dayisat, on papia panmuwukbi kabi kisikon manjin yomni.

²⁸ Amin Taginin Yesu Kristo dakon nandan yawotni jikon tosak do bisit aman.

Pol da Tesalonaika Amin do Papia 2 Mandagit

But piso gen

Tesalonaika panmuwukbi unjun Kristo ae tobil apjak bisapmon yo ni da noman tokdan yan do nandak nandak morapmi awit. Panmuwukbi diwari da Amin Tagi dakon Gildat kili noman tak yan yawit. Anakwa diwari da unjun nandanek pi dima anek jomjom gin anek egipnen yan nandawit. Do Pol ae Sailas ae Timoti gat da nandak nandakni panmilip ak do anek papia on mandawit.

Pol da unjun bisap dima noman tak yan yosok. Mibiltok minjat aminyo kwen wigik anakwa yokwi morapmi noman tokdan. Anakwa gen teban pabin yop amin kinda noman tanek Kristo do uwal madepsi akdisak.

Pol da minjat aminyo nandan gadaron tebai agek jigi pani do yoyigit. Pol iyi gat ae pi isalni gat da iyi dakon nan potni do pi tebai an, yan gin ani do yoyigit. Pi ak do dima kurak toni, ae amin panpulugok do dima kurak toni do yoyigit.

*Amin Tagi don apdisak
(Kilapmi 1-2)*

¹ Pol, Sailas, ae Timoti nin da panmuwukbi Tesalonaika kokup papmon ekwan ji do papia on mandaman. Ji Pinjok Datnin ae Amin Tagi Yesu Kristo gat kili gadawit.

² Pinjok Datnin ae Amin Tagi Yesu Kristo dakon nandan yawotni ae but yawotni jikon tosak do bisit aman.

*Tesalonaika amin jigi bisapmon
tebai akgan*

³ Not kabi, nin bisapmi bisapmi ji do nandanek Pinjok ya yan iyaman. Yan aman unjun da tagisi, nido nandan gadatji unjun pap tanek teban tosok, ae ji morap kalon kalon notji do but dasi galak tan yomyom anpak unjun sigin pap tan anan kisak.

⁴ Mibili yan do nin Pinjok dakon panmuwukbi morapmon agek ji dakon man pawikwaman. Anek uwal da yokwi andaman ae jigi morap pan unjun do yoyinek yan yoman, "Tesalonaika amin unjun tebai agek nandan gadatni tebai abidanek jigi ae tepmiyo morapmi pan."

*Pinjok anpak kilegikon da nin
kokwinikdak*

⁵ Unjun yo morap noman tan daman unjun da nin yan nolisak: Pinjok kokwin kilegi gin asak. Ji Pinjok da Aminon Kila Asak unjun aba pidok do anek tepmi unjun do pan. Ae Pinjok da ji panpuluganban kilek tanek aminon kila asak da kagagwan tagi egipni.

⁶ Pinjok da gen kokwin kilegisi asak, do jigi daman amin unjun kobogi do jigi iyi yomdisak.

⁷ Ae jigi abisok pan unjun panyawot anakwan yawori egipdan, ae ninyo kisi yan gin. Amin Tagi Yesu aneloni tapmimi ton gat ae kindap teban gat Kwen Kokup yipman degek noman tosak bisapmon Pinjok da yo yan akdisak.

⁸ Yesu pinjek Pinjok dima nandan iman amin gat ae Amin Taginin Yesu dakon Gen Bin Tagisi dima yolgan amin gat kisi yo yokwisi anyomdisak.

⁹ Unjun amin kobogi yokwisi yan ban pakdan: Amin Tagi gat ae tilimni tapmimi ton unjun da

dubagisikon egek bisap dagok dagogi mini wagil yokwisi egipdan.

¹⁰ Amin Tagi si apjak gildaron amin kabini nandan gadan imgwit unun da man madep iminek madepsi ankisini do anek apdisak. Jiyo kisi unun gat egipdan, nido nin da Pin kop dakon gen dayino nandaba bamisi agit.

Pin kop da Tesalonaika amin pan teban asak do bisit an

¹¹ Jigi tepmiyo noman tan damdan nin unun do nandanek Pin kop da ji pan pulugosak do bisit yipman deri mini aman. Nin Pin kop da pan pulugan ban anpak ani do yan damgut unun aripmi tagi ani do nandaman. Nandan gadaron da pi morap ak do nandan, ae anpak tagisi morap ak do nandan unun Pin kop da tapmim daban ani do bisit aman.

¹² Yan anek Amin Taginin Yesu dakon man awigini, ae unun da ji dakon man kisi awigisak. Pin kopnin gat ae Amin Tagi Yesu Kristo gat da nandan yawok daminjakwan yo morap unun jikon tagi noman toni.

2

Gen teban yapyap amin noman tokdisak

¹ Not kabi, Amin Taginin Yesu Kristo aeni tobil apban unun gat muwutdaman unun do dayikdaman. Ji mirak pakyan si yopni do tebai dayaman.

² Amin Tagi dakon gildat kili abik dakon gen di nandani kan, dima wiripdagek pasolni. Amin kinda da kombi gen yanek, bo ae Pin kop gen yan tentenanek, bo ae nin da papia kinda mandanek Amin Tagi kili abik yan yipguman yan amin da dayinba kan, geni dima nandan yomni.

³ Yum pindagakwa amin di da kosit mibili mibilikon da ji dima pan kewalni. Nandani, unun gildat tepmi dima noman tokdisak. Mibiltok amin morapmi da kwen wigik anek Pin kop manji imdan, ae gen teban yapyap amin noman tokdisak. Unun amin Tipdomon pigisak do parekbi.

⁴ Amin da yo morap gawak yominjek pin kopnin yan yon unun do uwal akdisak. Unun yo morap pabin yopmanek iyi dakon man awigikdisak. Anek Pin kop da Telagi Yut Madepmon pawigi yigek "Nak naga Pin kop" yan yokdisak.

⁵ Nak ji gat egipguman bisapmon unun do kili dayigim. Ji unun kili in tawit, ma?

⁶ Yo ni da gen teban yapyap amin kosit sopman iminjakwan tepmi dima noman tosok unun disi nandan. Ni bisapmon noman togi unun bisapmonsini noman tokdisak.

⁷ Abisok gen teban yapyap anpak unun pasilikon da asak. Pasilikon tanjakwan don Pin kop da bikbik iminjakwan noman tokdisak.

⁸ Unun bisapmon gen teban yapyap amin da noman tokdisak. Noman tanban Amin Tagi Yesu da iyi dakon gen migan nan anakban kimotdisak. Amin Tagi tilim gulgwani gat abin noman tanek unun dakon tenteni da gen teban yapyap amin obisi anupbal akdisak.

⁹ Gen teban yapyap amin unun noman tanek Sunduk da tapmimon da amin pan kewal do wasok tapmimi ton mibili mibili gat ae yo masi masimi mibili mibili akdisak.

¹⁰ Pan kewal yokwisi mibili mibilikon da wagil tasik tokdan amin ban pan kewaldisak. Unun wagil tasik tokdan, nido gen bami but dasi abidanek yokwikon da pulugan kik do dimasi galak tawit.

¹¹ Do top gen do nandan gadani

do anek Piŋkop da nandak nandakni madepsi panjupbal akdisak.

¹² Anjakwan amin morap gen bami dima nandan gadanek anjak yokwi ak do madepsi galak tawit amin unun gen pikon atni bisapmon kobogi yokwisi timitdan.

Piŋkop da ji yokwikon banj timit do kili manjigit

¹³ Mani not kabi, Amin Tagi da ji do but dasi galak tanj damisak. Nin toktogisi ji do nandanek Piŋkop ya yanj iyinej yanjsi nandaman. Nido Piŋkop da yo morap dima wasanban noman tanakwa ji yokwikon banj timit do kili manjigit. Telagi Wup da ji panjelak aban gen bami nandan gadanba unun kosiron da ji yokwikon banj timikgit.

¹⁴ Unun Amin Taginin Yesu Kristo dakon tilim madepni da kagawan egipni do nandisak. Yanj do anek Gen Bin Tagisi nin da yanj tenjenagiman unun da ji kili yanj damgut.

¹⁵ Do not kabi, ji tebai atni. Piŋkop dakon gen nin da dayinj tenjenagiman bo ae papiakon da mandanek dayinj dekgiman unun guramik kimotnisi.

¹⁶ Amin Taginin Yesu Kristo gat ae Piŋkop Datnin gat da nin do but dasi galak tanj nimamal. Anek nandan yawok nimisak do anek toktogisi butnin panjeban aban tagisi tosok, ae nin panpuluganban nandan gadat anek Piŋkop da yo tagisi anj nimjak do jomjom aman.

¹⁷ Unun da butji panjeban anek panpuluganban anjak tagisi morap anek gen tagisi banj yoni dosi nandaman.

Tesalonaika amin pi akdo kuragi nandan unun panmilip ani

(Kilapmi 3)

3

Piŋkop da nin panpulugosak do bisit ani

¹ Not kabi, nin mibi genin unun yanj: Ji Piŋkop da nin panpulugosak do bisit ani. Anjakwa Amin Tagi dakon gen da tepmisi kinj irenj tanakwan ji da geni do nandaba wigigit unudenj gin amin da yanj gin nandani.

² Ae Piŋkop do bisit aba nin amin yokwi da kisiron banj timitjak. Ji disi nandan, amin morapmi Kristo dima nandan gadan iman.

³ Mani Amin Tagi gen yosok unun dimasi yapmandak. Unun da ji panjeban anek kilasi tagisi anjakwan Yokwi Ami da jikon yo kind aripmi dima asak.

⁴ Ae Amin Tagi da panjagap aban anjak morap ani dosi dayigiman unun anj yanjsi nandaman. Ae don kisi yanj gin akdan yanjsi nandaman.

⁵ Amin Tagi da nandak nandakji panjagap aban Piŋkop da amin do but dasi galak tosok anjak gat, ae Kristo da tebaisi agek jigi pagit unun pakyanjsi nandaba pisosak dosi nandaman.

Amin kisi morap pi anisi

⁶ Not kabi, Amin Taginin Yesu Kristo da manon gen tebaisi yanj dayaman. Panjmuwukbi not diwari jap pi ak do pi do kurak tanek isalsi egek nin da gen damguman dima guramikanj kanj, ji unun amin da dubagikon egipni.

⁷ Ji disi nandan, nin dakon anjak yol kimotni kanj tagisi. Ji gat egipguman bisapmon, isalsi dima egipguman.

⁸ Amin da kisiron jap di isalsi dima timikgiman. Nin si yunguman. Jigi dima damner yanj do gildari ae kalbi pi tebaisi agiman.

⁹ Jikon jap dima timitnejen yanon da dima. Jap nimnisi do tagi

dayinom, mani yan dima agiman. Nido, anpak tagisi disi yolek ani, nin unun dolik do anek unun do yan agiman.

¹⁰ Disi nandan, ji gat sigin egipguman bisapmon yan dayigiman, pi dima ak do nandisak amin, unun jap dima nosak.

¹¹ Mani, abisok jikon amin diwari isalsi ekwan dakon geni nandaman. Pi kinda dima an. Unun amin diwari da egip egip nian an unun dakon geni banjin yanek ekwan.

¹² Amin Tagi Yesu Kristo da manon da unun amin do gen tebaisi yan yomaman, unun egip egipni panjilek anek iyi dakon kila ak do pi an kimotni.

¹³ Not kabi, anpak tagisi ak do dima kurak toni.

¹⁴ Amin kinda gen morap on papiakon mandaman unun dima guramitjak kan, unun amin yan amin kinda yan kokwinikba agakwan, ji unun da dubagikon egipni. Yan anakwa mayagi pasak.

¹⁵ Unun uwalnin yan nandan imni yanon da dima yoman. Unun notnin yan nandan iminek, nawa gen iyini.

Pol dakon gildatni tagi

¹⁶ Amin Tagi but yawot ami, toktogisi yo morapmon butji panyawot aban butji yawori tosak, ae ji morap gat kisi egipjak do bisit aman.

¹⁷ Nak Pol, nak da naga ji do gildat tagi mandisat. Papia morap mandisaron gen oden ban mandisat. Unun nak dakon papia dakon tilak asak.

¹⁸ Amin Taginin Yesu Kristo dakon nandan yawotni ji morap kisikon tosak do bisit aman.

Pol da Timoti do Papia 1 Mandagit

But piso gen

Timoti unun Yesu yolyol amin bulagi kinda. Unun Lista kokup pap Galesia Provinskon amin kinda. Menji unun Juda minjat kinda, anakwan datni unun Grik amin kinda. Pol da Timoti abidanban kisi agek Pinjkop gen yanj tenjenok do pi agimal (Yabekbi kilapmi 16-20 unudon koki). Timoti Epesas kokup papgwan panmuwukbi egipgwit dakon kila amin daganakwan Pol da papia on mandanj ingut.

Papia on da mibiltok yosok unun yanj: Amin diwari da minjat aminyo dakon nandan gadatni panjupbal ani yanj do Timoti kanj kimotjak do iyigit. Unun amin dakon nandak nandakni njwakjwari tawit unun yanj: On miktim dakon yo morap unun tagi dima, do minjat aminyo egip egip abidok do nandan unun jap diwari dima nok do gen teban yopgwit, ae minjat yo kisi dima pani do yanjsop anj yomgwit.

Gen madepsi kinda gat mandagit. Pinjkop gawak imim silip unun kila tagisi ani, ae panmuwukbikon pi tagisi ani do mandagit. Ae nianjen amin da panmuwukbi dakon kila amini egipni ae pi amini egipni unun do mandagit.

Mibi do Pol da Timoti Yesu Kristo dakon pi amin tagisi egipjak, anek Yesu yolyol amin kalonj kalonj do ni anpak tagisi banj anyomjak unun do mandagit.

Timoti iyi gat ae panmuwukbi gat kisi dakon anpak kilani tagisi asak (Kilapmi 1-6)

¹ Nak Pol, Yesu Kristo dakon yabekbi kinda da on papia mandisat. Pinjkopnin yokwikon banj

timit timit aminin gat ae Yesu Kristo unun nandan teban tanjek jomjom anek ekwamanj unun bamot da nak yabekbi pi abenj dosi nayigimal.

² Timoti, gak nandan gadat asal do nak da gandabo gak monjinosi asal. On papia gak do mandanj gamisat. Pinjkop Dat ae Amin Taginin Yesu Kristo dakon bupmini gat ae but yawotni gat gagon tosak.

Top gen morap do kanj kimotnej

³ Nak Masadonia miktimon kinjek gen gayigim unudenj aeno sigin gayisat. Gak Epesas kokupmon sigin egek minjat aminyo Pinjkop gen yoyinj dekgan amin di yoyinjdet ani bisapmon top gen dima yoni do gen tebaisi yoyiki.

⁴ Ae babikni dakon binap gen gat ae babikni dakon mibili gat do dima yoni do tebaisi yoyiki. Gen unudenj da gen emat panalon asak. Unun da Pinjkop dakon pi dima jonjkdak. Nandan gadat anek Pinjkop dakon pi aripmi tagi anenj.

⁵ Amin da notni do but dasi galak tanj yominek egipni, mibili yanj do gen teban on yipmanjat. Amin nandan gadat bamisi anek, ae burikon gwaljigi mini egek, ae butnikon da yokwi tagiyo dakon kokwin tagisi asak kanj, amin do but dasi galak tanj yomyom anpak tagisi tosak.

⁶ Amin diwari da unun anpak yopmanjek gen isali banjin yanjek ekwanj.

⁷ Unun amin Pinjkop dakon gen teban yoyinjdet ak do tagisi nandan. Anek nin da bamisi yomanj yanj nandan, mani gen yonj dakon mibili dima nandanj pisanjek yonj.

⁸ Nin nandamanj, gen teban Pinjkop da ni pi nanj asak do nandagit unun asak kanj, gen teban unun yo tagisi kinda.

⁹ Gen teban unun amin kilegi do dima tosak. Unun gen teban pabinj yopmanjanj amin, ae kwen

wigik anj amin unjun do tosook. Unjun Pinjkop manji iminek yokwi anj amin, ae Pinjkop gawak im do dima galak tanjek Pinjkop dakon yo do yanba yokwi tok anj amin do tosook. Gen teban unjun amin menj datni gat ae amin diwari gat dapba kimokgonj amin do tosook.

¹⁰ Gen teban unjun amin yum-abi mibili mibili anj, ae wili da wili notni gat wam toj amin do tosook, ae amin kabo panjisibirj panji oman monji egipni do monerj panj amin gat, ae top unj amin gat, ae topmon da geni parjeban anj amin gat unjuden amin do tosook, ae Yesu yolyol dakon gen madep madep morap toj unjun yapmanjek anjak yokwi diwari anj amin unjun kisi do tosook.

¹¹ Gen bamisi unjun Pinjkop da Gen Bin Tagisi yanj tenjenok abenj do namgut unjun. Pinjkop unjun tilim madepnikon egisak. Unjun anjkisinj kimotnenjsi.

Pinjkop dakon bupmini do Pol da ya yanj iyigit

¹² Amin Taginin Yesu Kristo da tapmim naminek nak pini unjun aripmi tagi abenj yanj nandanej nak manjigit, do ya yanj iyisat.

¹³ Asi, nak kalip uwalon da jigilak anj iminek manji gen yanj imgum. Mani Pinjkop da bupmi nandanj namgut, nido yo nibanj agim unjun dima nandanej Monji do dima nandanj gadanj imgum.

¹⁴ Amin Taginin da nak do nandanj yawot wagil madepsi anj namgut. Anjek Yesu Kristokon sanjbeginj do anjek nandanj gadat anjak gat ae amin do but dasi galak tanj yomyom anjak abenj do nak anjtagap agit.

¹⁵ Yesu Kristo yokwi pakpak amin timit do miktimon pigit. Gen unjun bamisi amin kisi da nandanej nandanj gadat tagi ani. Nak naga

yokwi pakpak dakon mibiltok amin egipgum.

¹⁶ Mibili yanj do anjek nak do bupmi nandagit. Minjat aminyo nagon yo agit unjun kanjek yanjsi nandani: Yesu Kristo da yokwi pakpak amin do nandanj yawok yominej but tobil ani do bikbik madepsi yomisak. Yanj nandanej nandanj gadanj iminek egip egip teban abidoni, mibili yanj do yokwi pakpak dakon mibiltok amin nak do bupmi nandagit.

¹⁷ Pinjkop unjun Kila Amin Madep toktok teban egisak. Unjun aripmi dima kimori, ae amin da aripmi dima kokogi. Unjun kalongin Pinjkop, do dagok dagogi mini man madepni gat ae tilim gulgwani gat tanj ananj kikdisak. Unjun asi.

Timoti, gak anjak yokwi pabinj yop do pi tebaisi abi

¹⁸ Timoti, monjino, gak do kombi gen yawit, nak unjun do nandanej gak da yo abi unjun do gayikdisat. Kombi gen unjun da gak anjeban anjakwan anjak yokwi pabinj yop do emat abi.

¹⁹ Emat unjudon Yesu nandanj gadanj iminj kimagek butgokon da yokwi tagiyo dakon kokwin tagisi anjek egipbi. Amin diwari yokwi amanj yanj nandanj mani yanjkwok aba Pinjkop da panjkilek asak do dima nandanj. Do nandanj gadatni tap wakga da yanj tipmon tidanej tuwil kwanj.

²⁰ Imenius gat Aleksanda gat da yanj abal nak da Sunduk da kisiron yopgum. Unjun nandak nandak kilegi timigek bujon Pinjkop do gen yokwi dima yonjil do anjek unjun agim.

2

Pinjkop da amin morap kisi panjpujugosak do bisit iyinenj

¹ Yo madepsi abi do nandisat unjun yanj: gak da minjat amin

morap yoyinbi bisit mibili mibili anek Pin kop ya yan iyinek amin morap kisi panpulugosak do bisit iyini.

² Kili amin madep gat ae kila amin morap diwari kisi panpulugosak do bisit ani. Yan anek kan do tayan gok egek butnin yawori tanakwa Pin kop dakon galaktok morap yolek telagisi egipnenj.

³ Bisit yan anen kan unun tagisi. Pin kop Yokwikon Ban Timit Timit Aminin unun da yan anen do tagisi nandisak.

⁴ Unun amin morap kisi yokwikon ban timikban gen bami nandaba pisoni do nandisak.

⁵ Nin nandamanj, Pin kop kalonji dagin egisak, ae Pin kop ae minjat aminyo dakon binap amin kalonji dagin egisak, unun amin Yesu Kristo.

⁶ Kristo minjat amin morap yumanj nok do egip egipni parekgit. Yan anjakwan Pin kop da bisap yipguronsi minjat amin morap yokwikon ban timit do si nandisak yansi noligit.

⁷ Pin kop da nak iyi dakon geni yan tenjenok aben do yabekbi pi namgut. Top dima yosot, bamisi yosot. Amin Nwakanwari Kabikon kin yoyindet abo Kristo nandan gadan iminek gen bami nandani do anek pi unun namgut.

⁸ Nak wili kokupmi kokupmi ekwan unun telagi kisitni panjenagek bisit ani do nandisat. Butjap ae gen emari mini egek bisit ani do nandisat.

Pi tagisi da minjat dakon tilimni asak

⁹ Ae gen kind a unun yan: Minjat imal pak do kan, giptimni tagi witjini unun da aripmon gin pani, wili da pindak galaktok ani yanon da imal yumanj nogi wukwi ban

dima pani. Busun dangwani dima pan tilim ani, ae gol kindirinjo ban giptimji dima pan tilim ani.

¹⁰ Pin kop yolek gawak imisat yan yon minjat pi tagisi mibili mibili ani. Unun da tilimni bamisi asak.

¹¹ Minjat iyi do nandaba pinakwa gen dima yanek tayan gok egek Pin kop dakon gen timit do pi ani.

¹² Nak minjat yopbo wili dakon mibiltok amin egek Pin kop dakon gen do yoyindet ani do dimasi nandisat. Mirak gin yopmanjek egipni.

¹³ Nido, Pin kop Adam nan mibiltok wasanek bunon Ip wasagit.

¹⁴ Ae Adam top gen do dima nandan gadagit. Minjat da top gen nandan gadanek yokwi agit.

¹⁵ Mani minjat unun monji tagi panalani. Yan anek nandan gadat anek amin do but dasi galak tan yominek ae telagi egek anpak tagisi anek egipni. Unun anpak morap yipmanj deri mini ani kan, Pin kop da yokwikon ban timitdisak.

3

Panmuwukbi dakon kila amin anpak tagisi ban ani

¹ Gen on bamisi: amin kind a panmuwukbi dakon kila amin kind a egipdosi nandisak kan, unun pi tagisi kind a nan abidok do nandisak.

² Kila amin unun anpak kilegisi gin anjakwan amin da gulusunni kind a dima koni, ae minjat kalonji dakon eni egipjak, ae iyi dakon kila tagisi asak, ae nandan kokwin tagisi anek anpak tagisi ban gin asak, ae amin yutnikon kwa kilani tagi asak, ae yoyindet agakni unun tagisi.

³ Unun pakbi teban nanek but upbal dima asak, ae emat pidokyo dima asak, yawori egisak, ae gen

emat dima asak, ae monej timit do tek kindap dima asak.

⁴ Uñun iyi dakon gwakni kila tagisi anjakwan monji gwayoni da gawat gawaron da geni tagisi guramikgarj.

⁵ Amin kinda iyi dakon gwakni kila tagi dima asak kanj, Piñkop dakon pañmuwukbi kabi dakon kila aripmi dima asak.

⁶ Amin kinda Yesukon kaluk sanbesak uñun da kila amin pi dima asak. Uñun iyi do nak amin madep kinda yan nandanek kwen wigik aban Piñkop da Sunduk gen pikon yipgut, yan gin gen pikon di yipban.

⁷ Amin uñun pañmuwukbikon dima sanbewit amin da kanjba amin tagisi asak uñuden da kila amin man tagi abidosak. Kanjba yokwi asak kanj, man yokwi panjek Sunduk da paron yokwaldisak.

Pañmuwukbi dakon pi amin anpak tagisi ban yolek ani

⁸ Pañmuwukbi dakon pi amin uñunyo kisi amin da kanjba amin tagisi asak, ae gen bami gin yosok, ae pakbi teban nanjek but upbal dima asak, ae amin dakon yo morapni timit do but kindap dima pasak.

⁹ Uñun butnogwan yo mini yan nandanek nandan gadat aman dakon gen bami morap Piñkop da noligit uñun tebaisi timikdak.

¹⁰ Mibiltok pini do pañkilik pindatni. Pindakba pi tagi ani kanj, yopba pañmuwukbi dakon pi amin tagi egipni.

¹¹ Miñatniyo kisi amin da kanjba miñat tagisi asak, ae amin do yanjba yokwi tok dima asak. Uñun iyi dakon kila tagisi anjek yo morap asak uñun kilegisi gin asak.

¹² Pañmuwukbi dakon pi amin uñun miñat kalonji dakon eni egipjak, ae iyi dakon gwakni kila tagisi asak.

¹³ Pi amin uñun pi tagisi asak uñun amin diwari da nandaba wukwan imdanj, ae Yesu Kristo nandanj gadanj imgwit uñun do pasoli mini yan tentenok akdanj.

Piñkop da gen bami nomansi noligit

¹⁴ Nak tepmisi abinj dandak do nandisat, mani papiakon gen on ji do mandakenj kanj tagisi yan nandisat.

¹⁵ Tepmi dima apbenj kanj, ji gen on kanjek Piñkop dakon amin kabi nin anpak nianj ban anjek egipnenj uñun nandani. Piñkop dakon amin kabi nin Piñkop egip egipmi tonj dakon pañmuwukbi kabini ekwamanj. Pañmuwukbi uñun gen bami jonjkanj tebai tosak dakon gwak teban egisak.

¹⁶ Nin pakyanji nandanaj, nandanj gadatnin dakon mibili uñun yo madepsi kinda. Uñun kalip pasili tagit mani Piñkop da anjroman agit. Gen bami noligit uñun yanj; Uñun amin giptimsi paban amin da kawit, ae Telagi Wup da uñun amin kilegisi yan noligit, ae anjelo da kawit, ae amin da miktimi miktimi kinj geni yan tentenok awit, ae miktim amin da nandanj gadanj imgwit, ae uñun Piñkop da abidanj Kwen Kokup awigigit.

4

Top gen da miñat amin dakon nandak nandakni pañupbal akdisak

¹ Telagi Wup da yanji yosok, bisap kinda don apdisak, uñun bisapmon amin diwari nandanj gadatni witdal kikanj, nido uñun wup yokwi amin pañkewalganj uñun dakon geni guramitanj, ae konj dakon geni yoldanj.

² Jamba but amin da top gen ban miñat aminyo yoyindetanj. Uñun amin anpak yokwi anjek mayagi dimasi nandanj.

³ Unjun amin da minjat aminyo minjat eyo dima ani, ae jap diwari dima noni do gen teban yopman yomdan. Mani Pinjkop nandan gadan iminek geni bami nandan amin da unjun jap morap timigek ya yan iyinek tagi noni do wasagit.

⁴ Yo morap Pinjkop da wasagit unjun tagisi gin, do Pinjkop do ya yan iyinek timitnejan kan, pindatno yokwi dima ani.

⁵ Pinjkop dakon gen gat ae bisitnin gat da unjun jap morap panjelak asak.

Timoti unjun Kristo dakon oman amin tagisi egipjak

⁶ Gak gen on Yesu yolyol amin notgoni do yobi kan, gak Yesu Kristo dakon oman amin tagisi egipdisal. Ae gen bami nandan gadaman ae nandak nandak tagisi timigek yolgaman unjun da gak tapmim madepsi gamdisak.

⁷ Mani babak dakon morap gen Pinjkopmon da dima noman tawit, do unjun gat ae gen morap amin da isal yon unjun gat manji yobi. Anek Pinjkop dakon anpak tagisi yolek egip do tagap tok madepsi abi.

⁸ Giptim antagap ak aman unjun da panpulugok madep dima asak, mani wupnin antagap aman unjun da panpulugok madepsi kinda asak, nido abisok ekwaman ae don egip egip teban abidokdaman unjun kisi do panpulugok akdisak.

⁹ Gen unjun bamisi amin kisi da nandanek nandan gadat tagi ani.

¹⁰ Nin pi madepsi aman nido Pinjkop egip egipmi ton da nin panpulugokdisak yan nandan teban tanek jomjom anek ekwaman. Pinjkop unjun amin kisi yokwikon timit timit amini, ae nandan gadan iman amin unjun banji timitdisak.

¹¹ Gak gen on minjat aminyo yoyin degek guramitni dosi yoyiki.

¹² Yum pindagaki amin da gak monji bilagi yan gandanek dima

nandaba pinban gamni. Anpak tagisi anaki nandan gadat amin da anpakgo ban pindagek yan gin ani. Gen tagisi ban yoki, ae kilegisi egipbi, ae amin do but dasi galak tan yobi, ae nandan gadat bamisi abi, ae Pinjkop da dabilon gwaljigi minisi egipbi.

¹³ Egi wigi si apben bisapmon gak pi madepsi anek Pinjkop gen minjat aminyo morapmi muwut-nikon manjin yobi, ae mibili yan tentenan yobi, ae Pinjkop dakon anpak do yoyin dekgi.

¹⁴ Panmuwukbi dakon kila amin da kisitni kwengokon witjinakwa amin kinda da gak do kombi gen yagit bisapmon Telagi Wup da but galak do tapmim gamgut unjun yipbi dima yawotjak.

¹⁵ Bisapmi bisapmi pi morapgo do kila tagisi abi. Pi madepsi anaki minjat amin morap da pi agakgo si madep tosok yan koni.

¹⁶ Gaga dakon anpak ae yoyindet agakgo do kila tagisi abi. Si teban tanek sigin abi kan, Pinjkop da gaga gat ae gengo nandan amin gat kisi yokwikon ban timitdisak.

5

Timoti minjat aminyo naga dakon yawi diwat yanji pindatjak

¹ Gak amin pelan gen tebai dima yoyiki. Datgo gen yaworikon da yoyin panmilip asal, yan gin gen yaworikon da yoyin panmilip abi. Ae gaga dakon padik padikgo do anpak nian asal, monji bulagi do yan gin abi.

² Ae menngo do anpak nian an yomisal, minjat pelan do yan gin abi. Ae samingoni do anpak yokwi dima an yomisal, minjatjok bulagi do yan gin anpak yokwi dima anjyobi.

Namin da sakwabat kilani asak?

³ Sakwabat morap panpulugokni minisi ekwan unjun ban panpulugoni.

4 Mani sakwabat unun monjini di toŋ bo ae uwani di toŋ kaŋ, paŋpulugaŋbi Piŋkop da dabilon aŋpak madepsi kinda unun nandan piŋsoni. Unun meŋi kilani tagisi aŋek meŋ datyo da kalip pi madep awit unun dakon gomani tagi sopni. Piŋkop da aŋpak unuden do tagisi nandisak.

5 Miŋat kinda sakwabat egek paŋpulugokni minisi egisak kaŋ, unun miŋat Piŋkop nandan gadaŋ imiŋ kimagek Piŋkop da yo tagisi aŋ imjak do nandanek jomjom asak. Aŋek gildari ae kalbi Piŋkop da aŋpulugosak do bisit asak.

6 Mani sakwabat kinda unun giptim dakon galaktok yoldak kaŋ, miŋat unun amin kimakbi yombem.

7 Do miŋat unun yoyiŋbi aŋpak tagisi baŋgin aŋakwa amin da yaŋba yokwi tok dima aŋjomni.

8 Amin kinda iyi dakon yawi diwatni dima paŋpulugosak kaŋ, unun amin tagi dima. Mani amin kinda iyi dakon gwakni kisi kilani tagi dima asak kaŋ, unun amin nandan gadatni kili yipman dekgit, do amin yokwisi. Piŋkop dima nandan iman amin yapmanek unun wagil yokwisi.

9 Sakwabat dakon man silipmon, miŋat oden dakon man baŋgin mandaki: Miŋat bilak 60 yapmandak, ae eni kaloni dakon miŋatni egipgut unun dakon man baŋgin mandaki.

10 Ae pi tagisi mibili mibili agit dakon man bini taŋ yomaŋ unun dakon man baŋgin mandaki. Nak pi tagisi oden do yosot: Gwakni kila tagisi agit, ae amin kokup ŋwakŋwarikon da apba kilani aŋek paŋpulugagit, ae paŋmuwukbi dakon kandap pakbi baŋ sugagit, ae jigikon ekwaŋ amin paŋpulugagit, ae pi tagisi diwari agit. Gak

miŋat unuden dakon man baŋgin mandaki.

11 Mani miŋatjok sakwabat dakon man dima mandaki. Nido giptimni dakon galaktok yolek burikon da miŋat eyo kaluk aeni ak do nandan bisapmon Kristo manji iman.

12 Aŋek yaŋ teban tok awit unun yapmangaŋ, do gulusuŋni taŋ yomisak.

13 Ae unun gin dima, kuraktok aŋpak timigek yut diwarikon agi agi aŋ. Ae kuraktok aŋpak gin dima, amin diwari da yo aŋ unun dakon geni nandak do galagi nandan. Aŋek gen morapmi dima yogogi yon.

14 Do miŋatjok sakwabat egipni unun amin paŋek monji paŋalanek yutni kila ani do nandisat. Yaŋ ani kaŋ, uwal da aŋpakni tagisi unun kaŋek gen yokwi aripmi dima yaŋ imni.

15 Disi nandan, miŋatjok sakwabat diwari kosit kilegi kili yipman dekgwit da Sunduk yolgaŋ.

16 Kristo nandan gadaŋ imisak miŋat kinda da yutgwan miŋat diwari sakwabat ekwaŋ kaŋ, miŋat unun da iyi kilani asak. Yaŋ aŋakwan paŋmuwukbi miŋat aminyo diwari da kilani ak do jiggi dima pani, ae sakwabat morap paŋpulugokni minisi ekwaŋ unun baŋ kilani tagi ani.

Kila amin pi tagi aŋ unun kilani tagisi ani

17 Ji kila amin pi tagisi aŋ amin man madep yomiŋek tagisi yumaŋ noni. Mibiltoksi yomni amin unun: Piŋkop gen yaŋ tenjenok aŋ amin gat, ae Piŋkop gen yoyiŋdet aŋ amin.

18 Yaŋsi ani, nido Piŋkop gen pa-pia da yaŋ yosok.

“Ji bulmakau wit giŋ golek do ba-man misinikaŋ bisapmon jap noni do gen kagani dima sopni.”

Ae kinda yan yosok:

“Pi amin yuman nogini aripmi tagi timitjak.”

¹⁹ Amin kinda da kila amin kinda do suj kinda ak yan yosak kan, geni do mirak dima yopbi. Mani bamori bo kapbi da gen unuden yanba kan, geni tagi nandaki.

²⁰ Ae kila amin kinda yokwi asak kan, panmuwukbi morap da dabilon anmilip abi, anjaki diwari pasol pasol timitni.

Timoti iyi dakon anpak kan kimotjak

²¹ Pinjok ae Yesu Kristo ae Pinjok dakon anjelo kabi da dabilon noman yanji gayisat, gen morap on gayisat unun yol kimagek pi abi. Anjek amin kisikon anpak tilak kalonikon da pi abi.

²² Pinjok dakon pi asak do gak amin kinda da kwenon kisitgo tepmisi wutjik do dima nandaki. Amin diwari dakon yokwi da gagon di tejanbam. Gak gaga do kila tagisi anjek Pinjok da dabilon gwaljigi minisi egipbi.

²³ Gak pakbisigin dima noki. Butgo anpulugosak ae sot unun toktogi noman tan gamisak unun mudosak do wain disok kisi noki.

²⁴ Amin diwari dakon yokwini unun nomansi ton. Ae amin da nandan, Pinjok da unun amin gen pikon yopmanek kobogi yokwi yomdisak. Mani amin diwari yokwini pasili ton, ae don noman tokdan.

²⁵ Unuden gin, amin diwari anpakni tagisi noman gin ton. Mani, amin diwari anpakni tagisi unun noman dima ton, unun don noman tokdan.

6

Oman monji anpak tagisi banjin ani

¹ Yesu yolyol amin morap amin diwari dakon oman amini ekwan, madepni man madep yominek pinjini egipni. Yan aba amin da Pinjok dakon man ae panmuwukbi nin dakon nandan gadat do yanba yokwi tok dima ani.

² Ae oman amin kinda dakon madepni unun nandan gadat amin kinda kan, oman amin unun “notno gin do geni tagi abin yipben” yan di nandaban. Dima, unun yanji nandisak, “Amin unun Yesu yolyol amin kinda, do pini an iminek but dasi galak tan iben” yan nandisak. Anakwan nandak nandak unuden da antagap aban pi tagisi akdisak.

Monej dakon galagi unun yokwi dakon mibili

Gak bisapmi bisapmi minat aminyo anpak kilegi ban ani do yoyin dekgi, anjek anpak gayigim unun ani dosi yoyiki.

³ Amin Taginin Yesu Kristo dakon gen da Pinjok dakon anpak do niyin dekdak. Amin kinda gen unun yipmanek minat aminyo gen njakjwari Yesu dakon geni kilegi yombem kinda nan dima yoyindetjak kan,

⁴ yan nandanen, unun amin kwen wigik asak, ae nandak nandakni minisi. Unun gen emat anjek gen dakon mibili do notni pabin yop do pi asak. Yan anjek yo yan panjalon asak: tagisi ekwan amin do nandaba yokwi tok, ae emat, ae yanba yokwi tok, ae amin diwari do but giman nandanek nandaba yokwi tok.

⁵ Ae bisapmi bisapmi gen emat anjekwan. Amin anpak unuden an unun nandak nandakni wagili upbal tawit, ae gen bamisok kinda dima nandan. Unun Pinjok dakon anpak do yo morap timit timit kosit kinda yan nandan.

⁶ Mani, amin kinda Pinjkop yolek yo kabini do nandaban aripmi tan naman yan nandisak kan, unun amin yo bamisi timikdak.

⁷ Nin nandaman, menj da panjaranban miktimon altagiman bisapmon yo kinda dima abidanjek apgumanj. Ae miktim yipmanj detnejan bisapmon yo di dima timigek kikedamanj.

⁸ Yanjo, jap imalyonin di tan nimni kan, "unun aripninon" yan yonenj.

⁹ Mani, monen morapmi timit do nandan amin, kilap da paron yokwalgan da arip, panjkewal da altan yominejek timitdisak. Unun nandan kokwini tagi dima amin da but sulugik morapmi anek unun da obisi panjntok akdisak. Yan anek wagilsi tasik tan mudokdanj.

¹⁰ Monen do galagi nandak nandan unun yokwi morap dakon mibili. Amin diwari monen do galak tawit, unun da ilikban nandan gadatni yipmanj dekgwit anek jiggi morapmi panjek bupmisi nandanj.

Gak tebaisi kinjek egip egip teban abidoki

¹¹ Mani, gak Pinjkop dakon amin egisal, do anpak yokwi unuden morap yopmanj degek pasal kiki. Pi tebai anek yo oden ban timikgi: anpak kilegi, ae Pinjkop dakon anpak, ae nandan gadat, ae amin do but dasi galak tan yomyom anpak, ae tebaisi agek jiggi imet imet anpak, ae amin do yo yawori an yomyom anpak.

¹² Kristo nandan gadan imisak amin unun napbi gwapbokon kisak. Do gak napbi gwapbo tagisi unuden tebaisi kinjek egip egip teban abidoki. Tebai agek nandan gadatgo amin morapmi da dabilon yan tentenagil bisapmon, Pinjkop

da egip egip abidoki do kili yan gamgut.

¹³ Pinjkop yo morap kisi do egip egip yomisak unun da dabilon, ae Yesu Kristo Pontias Pailat da inamon tebaisi agek gen bami yagit unun da dabilon nak tebaisi yan gayisat,

¹⁴ gak gen abidagil unun guramik kimagek amin da yanba yokwi tok an gamni da aripmon yo kinda dima abi. Tebaisi guramik kimagaki wigi Amin Taginin Yesu Kristo da noman altosak bisapmon wugisak.

¹⁵ Unun Pinjkop da bisap yipgut unuden altokdisak. Pinjkop unun anjisinj kimotnejsi. Unun kalon dagin yo morap kila asak. Unun kila amin madep morap dakon Kila Amin Madepni, ae amin tagi morap dakon Amin Tagini.

¹⁶ Unun kalon dagin dima kimokdok, unun tentenji madepmon egisak, ae nin unun da kapmatjok aripmi dima kikigi. Amin kinda da dima kagit, ae kinda da dima kokogi. Man madepni ae tapmim madepni unun bisap dagok dagogi mini tan imdisak teban. Unun asi.

Yoni morapmi amin Pinjkop nandan gadan iminejek minjat aminyo diwari panpulugoni

¹⁷ Yoni morapmi amin on miktimon ekwan yoyinbi iyi dakon man dima pawigini. Ae yo morapni tepmi bisal kigi do nandan gadat dima ani. Unun Pinjkop dosi nandan gadan imni. Unun Pinjkop da nin da kisik kisik anen do yo tagisi morapmi nimisak.

¹⁸ Yoyinbi anpak tagisi morapmi anek yo do wadak wadak an amin do yo morapmi yomni. Yonin bami unun amin do yo tagisi an yomyom anpak unun yan nandani.

¹⁹ Yan ani kan, iyi don panpulugoni dakon yoni morapmi panmuwutdan, ae unun yoni morapmi tebai tokdan. Anjek egip egip bamisi abidokdan.

Timoti pini do kila tagisi asak

²⁰ Timoti, Pinkop da pi unun gangut unun kila tagisi an kimokgi. Gen mibili mibili Pinkop dakon galaktok dima yolyoli yon amin, unun amin gat dima egipbi. Ae amin nandak nandaknin ton yan nandanek Pinkop dakon gen bami anupbal anek gen yon amin, unun da dubagikon egipbi.

²¹ Amin diwari unuden nandak nandak yolek nandan gadatni kili yipman dekwit.

Pinkop dakon nandan yawot jikon tosak do bisit asat.

Pol da Timoti do Papia 2 Mandagit

But piso gen

Timoti unun Pol dakon pi isalni, do Pol da papia on anpak tagisi yolek asak unun do mandagit. Pol dam tebanon egek kili nikba kimotdisat yan nandanek Timoti nandan gadatni dima yawotjak, ae Yesu Kristo dakon Gen Bin Tagisi do yan tenjenok pi dima yipmanjetjak do mandagit. Ae Pinjop dakon gen morap tagisi guramik kimotjak do iyigit. Amin da tepmi jigiyu madepsi imdan, mani tebaisi agek Pinjop da pi imgut unun an kimotjak do mandan imgut.

Timoti amin nandak nandakni gulusun ton amin dakon gen do mirak dima yopjak do iyigit. Unuden gen da amin mirak pan yoman amin dakon egip egip panupbal an. Do Timoti Pol dakon anpak tagisi timigek unun ban yol kimotjak. Unun nandan gadaron tebaisi agek buri yaworisi tanakwa ae amin do but dasi galak tan yomanej jigi mibili mibili unun guramitjak do iyigit.

Timoti Pinjop dakon amin dagok do pi tebaisi asak

¹ Nak Pol, Yesu Kristo dakon yabekbini. Iyi da galak togon Pinjop da nak yabekbi pi aben, ae Yesu Kristo nandan gadan iman amin egip egip unun yom do yan teban tok an yomgut unun do yoyiken do nak tilak agit.

² Timoti monji gimano nak on papia gak do mandan gamisat. Pinjop Dat ae Amin Taginin Yesu Kristo dakon nandan yawotni gat, ae bupmini gat, ae but yawotni gat gagon tosak do bisit asat.

Gen Bin Tagisi do mayaktok dima panen

³ Babikno Pinjop da dabilon gulusunin mini yanji nandanek Pinjop dakon pi awit, nakyo kisi yan gin pini asat. Kalbi ae gildari yipman deri mini bisit anek gak do nandanek Pinjop ya yan iyisat.

⁴ Dabilgo dakon pakbi mawit, nak unun do nandanek abin aeno gandakdosi nandisat, anek but galaksi nandaken.

⁵ Nak nandisat, kalip uwago Lois ae menjo Yunis da nandan gadat agimal, gakyo kisi yan gin Kristo nandan gadan iman kimokdol yanji nandisat. Anek gak dakon nandan gadakgo tebai unun do nandanek,

⁶ nandak nandakgo abo pisanban Pinjop da but galak do wup dakon yo unun gamgut abi egip egipgokon aeni teban tosak do nandisat. Unun amin da kindap pisonakwa madepsi soson unun da tilak. Kisitno busungokon wutjigim bisapmon Pinjop da but galak do tapmim gamgut unun do yosot.

⁷ Abi madepsi sosak, nido Telagi Wup nimgut unun pasol pasol anen do dima nandisak. Unun da tapmim nimisak, ae nin panpuluganban amin do but dasi galak tan yomaman, ae nin do kila anek anpak kalipmi pabin yopman gaman.

⁸ Do gak Amin Taginin dakon gen yan tenjenok do mayaktok dima pabi. Ae nak Yesu dakon dam tebanon amini nak do mayaktok dima pabi. Pinjop dakon tapmim abidanbi Gen Bin Tagisi yan tenjenok pikon nak gat kisi jigi panden.

⁹ Pinjop da nin yokwikon ban timigek telagisi egipnen do yan nimgut. Nin da anpak tagi kinda agiman do anek dima, nandan yawotni do anek yan nimgut. Kalipsigwan yo kinda dima

wasanban noman tanjakwan, Yesu Kristo do anek nandan yawotni nim do kili nandaban teban tagit.

¹⁰ Ae abisok Yesu Kristo yok-wikon ban timit timit aminin noman kili altan tenjenanban Pinjok dakon nandan yawotni kisi noman altan tenjenagit. Yesu Kristo da kimot dakon tapmim aban pasilgit, anek Gen Bin Tagisi da panthagap aban minjat amin morap kisi egip egip teban do nandaba pisagit.

¹¹ Pinjok da nak unun Gen Bin Tagisi dakon yan tenjenok anek yabekbi pi anek yoyinjet pi aben do manjigit.

¹² Mibili yan do jigi unun guramikdat. Mani unun do mayagi dima pasat, nido amin unun nandan gadan imisat unun kili nandan imgum. Ae nak da kisitnikon yo yipgum unun kilani tagisi anjakwan wigi Kristo apjak Gildaron wugisak yanji nandan kimokdot.

¹³ Gen tagisi gamgum unun tebaisi abidanek minjat aminyo yoyin dekgi. Anek Yesu Kristokon gadanek nandan gadat bamisi anek amin do but dasi galak tan yobi.

¹⁴ Pinjok da Gen Bin Tagisi kilani abi do gamgut, unun kilani tagisi an kimokgi. Telagi Wup nin da butgwan yikdak unun da gak pi unun do tagi anpulugosak.

¹⁵ Gak nandisal, Esia provinskon amin morap nak kili nepman dekwit. Ae Pigelus gat ae Emogenes kisi nak kili nepman dekgimal.

¹⁶ Nak Onesiporus dakon gwakni Amin Tagi da bupmi nandan yomjak dosi nandisat. Bisap morapmi Onesiporus da nak dakon but anteban aban butno tagisisi agit. Ae dam tebanon yikgim unun do mayagi dima pagit.

¹⁷ Unun Rom abinek nak nandak do pi madepsi anek wisigit anek don nak nandagit.

¹⁸ Ae kokup pap Epesaskon unun da nak madepsi anpulugagit unun gaga pakyanji nandisal. Gen kokwin bisap madepmon Amin Tagi da bupmi nandan injak dosi nandisat.

2

Timoti Yesu Kristo dakon emat amin tagisi da egipjak

¹ Monjino, Yesu Kristo dakon nandan yawotni da gak anteban anjakwan tebaisi akgi.

² Anek gen morap amin morapmi da dabilon yan tenjenanjabo nandagil, unun Pinjok gen tebai abidon amin do yobi. Anaki unun da amin diwari kisi tagi yoyinjetni.

³ Gak Yesu Kristo dakon emat amin tagisi da egek pi unun dakon jigi pabi, amin diwari nin gat kisi da panen.

⁴ Emat amin pi an bisapmon, pi di gat kisi dima an. Unun mibiltok amin madepni da pi agakni pindakban kilegisi asak do nandisak.

⁵ Napbi gwapbokon kisak amin napbi gwapbo dakon gen teban kisi yoldak. Yan dima asak kan, napbi gwapbokon teban tanek tomni abidon, unun dima abidosak.

⁶ Amin kinda jap do pi madep anek kilani tebai asak amin, unun da amin diwari mibiltan yominek pigaga jap pasak.

⁷ Geno on yosot unun do nandaki, anaki Amin Tagi da nandak nandakgo aban pisanban gen morap unun dakon mibili nandabi pisokdisak.

⁸ Gak toktogisi Yesu Kristo do nandaki. Unun Kila Amin Madep Dewit da kabikon nani, unun kimagek aeni pidagit. Nak Gen Bin Tagisi on nan yan tenjenosot.

⁹ Gen Bin Tagisi unun yan tenjenanjabo mibili unun do nak jigi mibili mibili panek yokwi pakpak

kinda nan yan kisit kandapyono nap teban ban panjeban abi. Mani Pinjok dakon geni unun nap teban nan aripmi dima anjeban agagi.

¹⁰ Yanjo, nak Pinjok dakon minjat aminyo iyi do manjigit panpulugokenj do butno anjeban anek unun jigi morap pasat. Nak Yesu Kristo da yokwikon ban timitjak do nandisat, ae unun gat kisi toktogisi tilimnikon egi wigini do nandisat.

¹¹ Gen on unun bamisi:
Nin unun gat kisi kalonji kimakgimanj kan,
ninin unun gat kalonji egipdamanj.
¹² Nin tebaisi agek jigi morap unun guramitnejenj kan,
ninin unun gat kisi kila amin madep egipdamanj.
Nin manji imnenj kan,
unun yo kisi manji nimdisak.

¹³ Nin yanj teban tok genin yapnenj kan,
unun geni guramitdisak gin,
nido iyi dakon geni kulabik aripmi dima asak.

Timoti Pinjok dakon pi aminsi dagok do pi tebaisi asak

¹⁴ Gak bisapmi bisapmi minjat aminyo panpuluganji gen unun do nandani. Unun gen emat anek gen dakon mibili do notni pabinj yop do pi dima ani do Amin Tagi da manon gen tebaisi yoyiki. Gen unuden da amin kinda aripmi dima anpulugogi. Unun da amin mirak panjek nandanj unun dakon butni panjupbal asak.

¹⁵ Gak pi aminsi dagok do pi tebaisi abi, anjaki Pinjok da pigo do nandaban tagisi asak. Yanj anek mayaktok dima pakdisal, ae Pinjok dakon gen bami kilegisi yoyindetdisal.

¹⁶ Pinjok dakon galak tok dima yolyoli dakon gen morap manji yobi. Gen unuden da amin ilik

panpanj Pinjok dakon kosit da dubagikonsi sigin panjikdanj.

¹⁷ Gen unuden unun wuda yokwisi amin panjupbal anj unun yombem, madepsi akdisak. Gen unuden yonj amin bamot unun Imenius gat ae Piletus gat.

¹⁸ Amin bamot gen bami dakon kosit kili yipmanj dekgimal. Unun yanj yomal, "Minjat amin morapyo kimoron da pidokdanj dakon bisap madep kili noman tagit." Gen on nanj minjat aminyo diwaris dakon nandanj gadat panjupbal amal.

¹⁹ Mani Pinjok da panjmuwukbi madepni wasok do anek gwak teban kili magit da gwak unun tebaisi akdak. Ae unun gwagon gen yanj mandagit:

"Amin Tagi da iyi dakon minjat amini nandanj yomisak,"

ae

"Amin morap nin Amin Tagi dakon amin yanj yonj amin unun anpak yokwi unun manji yominj kimotni."

²⁰ Yoni morapmi amin da yutnon kwoba idapyo mibili mibili tonj. Diwaris gol ae silwa ban wasanji, ae diwaris kindap ban wasanji, ae diwaris miktim ban wasanji. Unun kabikon diwaris pi tagisi ak do tonj, ae diwaris pi isali mibili mibili ak do tonj.

²¹ Amin kinda egip egipnikon anpak yokwi wiririk mudanek Pinjok da dabilon gwaljigi mini asak kan, unun amin idap kinda pi tagisi ak do tosok unun yombem. Unun Pinjok dakon aminsi egek Amin Tagini tagi anpulugosak. Unun da pi tagisi morap ak do tagap tokdisak.

²² Gak yawi kaluk da butgwan but suligik morap noman tonj unun yopmanjek pasal kini. Anek anpak kilegi gat, ae nandanj gadat gat, ae amin do but dasi galak tanj yomyom gat, ae but yawot

anjak gat unun timit do pi tebaisi abi. Anjek amin Pinjkop da dabilon gwaljigi mini egek Amin Tagi da manon bisit an amin gat on anjak tagisi morap anjek egipni.

²³ Gak nandan kokwini tagi dima amin dakon gen gulusunni do mirak dima yopbi. Gaga nandisal, gen unuden da butjap ukwayityo panjalon asak.

²⁴ Amin Tagi dakon oman amin unun butjap ukwayityo dimasi asak. Amin morap kisi do anjak tagi ban anyomisak, ae yoyindet agakni unun tagisi. Amin da kwen wigik an iba kan, anjak yaworisi anyomisak.

²⁵ Unun pi yaworisi anjek geni pabin yopmangan amin dakon nandak nandakni panmilip asak. Yan asak kan, Pinjkop da panpulanganban but tobil anjek gen bami do nandan pisoni.

²⁶ Sunduk da galaktokni yolni do iyi da paron depban yokwalgwit. Mani gen bami nandani kan, nandak nandakni ae pisanakwa Sunduk da paron da kukwan kikan.

3

Mibi bisapmon amin da anjak yokwisi akdan

¹ Mani yansi nandaki, mibi bisapmon jigi morapmi yokwisi da noman tokdan.

² Amin da iyi dogin galak tanek monej timit do galagi madepsi nandakdan. Iyi do nandaba yo madep anakwa kwen wigik akdan. Ae butjap ukwayityo anjek amin diwari yobipdan. Men datyo dakon gen pabin yopdan, ae minjat aminyo da anjak tagi anyoba ya yan dima yoyikdan. Pinjkop dakon anjak manji yomdan.

³ Amin do but dasi galak tan yomyom anjak dima akdan, ae amin da yokwi anyoba diwari yopyop anjak dima akdan. Amin

diwari do yanba yokwi tok anjek giptim dakon galaktok kila tagi dima akdan, anjek amin dapman panjupbal akdan. Anjak tagi morap uwal an yomdan.

⁴ Iyi dakon notni yokwi an yomdan, anjek nandak nandak gulusun morapni tepmisi yoldan. Unun iyi do amin madep yan nandakdan. On miktim dakon anjak kisik kisigi ton mibili mibili unun do galagisi nandane Pinjkop do but dasi dima galaktokdan.

⁵ Pinjkop dakon anjak ak do gip dagin akdan. Anjek Pinjkop da egip egipnikon pi asak dakon kibbik dima imdan. Gak unuden amin da dubagikon egipbi.

⁶ Unuden amin amin pankiligek yutnikon wigek minjat pangalak anjek unun dakon galak tok yolni do pi an. Minjat unun yokwi morapmi awit dakon jigi madepsi panjek ekwan. Ae but sulugik anjek yokwi mibili mibili an.

⁷ Minjat unun nandak nandak pak do tagisi nandan, mani gen bami aripmi dima nandan pisoni.

⁸ Kalip Janes gat Jambres gat da Moses uwal an ingumal, yan gin, amin anjak unun an unun gen bami nan uwal an iman. Unun nandak nandakni wagisi upbal tawit, ae Pinjkop dimasi nandan gadan iman.

⁹ Mani pini unun madepsi dima iren tokdisak. Unun kalip amin da Janes gat ae Jambres gat dakon nugigi anjakni pindakgwit yan gin amin morap da anjakni pindakba nugigisi akdan.

Timoti Pinjkop gen tebaisi abidosak

¹⁰ Mani gak ni gen ban yoyindetdat, ae anjakno do nandisal. Mibili nido pi asat unun nandisal. Nak Pinjkop do tebaisi nandan gadane bisapmi bisapmi butno tebaisi anteban anjek pi asat, ae amin do but dasi galak tan

yominek tebaisi agek but yaworon da jigí guramikdat.

¹¹ Anpak yokwi morap amin da nak do aba jigí pagim, ae tepmi morap Antiok ae Ikoniam ae Lista kokup papmon naba guramikgim unun gak nandisal. Mani Amin Tagi da unun jigí morapmon nak anpulanganakwan tagisi egipgum.

¹² Asisi, amin morap Yesu Kristo gat gadanej Pinjok dakon anpak ak do nandan, unun aba amin da yo yokwi an yomdan.

¹³ Mani amin yokwi gat ae top amin gat da anpak yokwi sigin anakwa wagil yokwisi akdisak. Unun minjat aminyo panjewardan, anakwa unun yo kisi da tamoni do panjewardan.

¹⁴ Mani gak gen unun abidagil da tebaisi nandan gadasal, unun gen tebaisi abidoki, nido gayin dekgiman amin gaga nandan nimisal.

¹⁵ Gak moninisok egipgul bisapmon Pinjok dakon gen telagi papianikon ton nandak nandak unudon wasanej pagil. Papia unun da nandak nandak kilegi tagi gamjak. Nandak nandak kilegi unun yan: Yesu Kristo nandan gadan iminjaki Pinjok da gak yokwikon nan abidosak.

¹⁶ Pinjok da papiakon gen morap ton unun Telagi Wup da iyi amin panjagap aban mandawit. Gen unun da gen bami do niyindetdak, ae minjat aminyo nandak nandak yokwini panmilip asak, ae kosit agip agipni panmilip asak, ae anpak kilegi do niyindetdak.

¹⁷ Gen unun da panpulanganban Pinjok dakon minjat aminyo nin anpak tagisi morap timikgiman, ae unun da panjagap aban pi tagisi morap mibili mibili ak do tagap toman.

4

Timoti unun Pinjok gen yan tenjenok pi ankimotjak

¹ Yesu Kristo da don altanej kila amin madep egek minjat aminyo morap kalugi ekwan gat ae amin kili kimakgwit gat kisi dakon anpakni kokwin akdisak. Yanji akdisak, do nak Pinjok ae Yesu Kristo da dabilon gak do gen tebaisi yan gayisat:

² Gak geni yan tenjenok do pi tebaisi abi. Amin gen nandak do tagap tok an bo ae tagap ton dima an, gak bisapmi bisapmi Kristo dakon yan tenjenok dakon pi an kimokgi. Gak buri pidoni dakon gen ban madepsi yoyiki, ae but tobil anek Pinjok dakon anpak yolni do panjagap abi. Gak bisapmi bisapmi minjat aminyo dakon but panjeban anek yaworikon da Pinjok da anpak si galak tosok unun do tagisi yoyin dekgi.

³ Nido, don amin gen kilegi sanjenek nandak do dima galak tokdan. Unun da iyi ni gen ban nandak do galakton unun dakon yoyindetni iyi timitdan.

⁴ Unun gen bami manji iminek babikni dakon binap gen do mirak yopdan.

⁵ Mani gak gaga bisapmi bisapmi nandak nandakgo si pisanakwan egipbi. Jigi ae tepmiyo guramikgi. Ae Gen Bin Tagisi minjat aminyokon yan tenjenok dakon pi abi. Minjat aminyo panpulgoki dakon pi Pinjok da gamgut, pi unun an kimokgi.

Pol kilisok unun kimotdisak

⁶ Gak yanji abi, nido nak kilisok unun kimotdisat. Anapbo yawino da Pinjok do wain paret an iman unuden tagaldisat. Kiker dakon bisap kili kwan tosok.

⁷ Nak egip egip dakon napbi gwapbo tagisikon timtim yanek

kigim, anek abisok tilagon kili abin alat. Nak Pinjkop do nandan gadatno tebaisi abidagim.

⁸ Amin da nabpi gwapbokon teban tanek tomni timikgan unun kili tagap tak da nak do jomanek tosok. Tomni unun yan; Amin Tagi da amin kilegi yan nayikdisak. Amin Tagi da anpak kilegi yolek amin dakon anpakni kokwin anek minat aminyo gen pikon yopjak bisap madepmon tomni unun namdisak. Ae nak kalon dogin dima namdisak, amin morap Yesu noman altanban kok do but kindap an unun do kisi yomdisak.

Timoti unun Pol do tepmisi opjak

⁹ Gak kosit nianon da nagon tepmisi opbi dakon pi madepsi abi.

¹⁰ Nido, Demas kili nepman dekgit. Unun on miktim dakon yo morap do galagi nandanek Tesalonaika kokupmon kigit. Kresens unun Galesia provinskon kinakwan Taitus unun Dalmesia miktimon kigit.

¹¹ Luk kalon dagin nak gat ekwamak. Mak abidanbi gak gat kisi opjil, nido unun da nak pikon anpulugosak amin tagisi.

¹² Tikikus unun nak da yabekgo Epasas kili kigit.

¹³ Gak apbi bisapmon paba pigik dubakno kokup pap Troas unudon Kapus da yutnon yipgum unun si abidanek opbi. Ae papia kisi timikgi. Papia sipsip gip ban wasanbi unun banji timikgi.

¹⁴ Aleksanda, unun ain ban yo wasok amin, unun da nak do yo yokwisi agit. Unun anpak agit dakon kobogi do Amin Tagi da yo yokwisi don an imdisak.

¹⁵ Gakyo kisi unun amin do kan kimokgi. Unun nin dakon gen do uwal madepsi agit.

¹⁶ Mibiltok gen pikon nepgwit dakon kobogi yagim bisapmon,

amin kanda da nak gat agek anpuluganban gen dima yagimak. Amin morap kisi nak nepman dekgwit. Pinjkop da unun gulusunni dakon kobogi yokwi dima yomjak dosi nandisat.

¹⁷ Mani, Amin Tagi da nak da ilenonjok agek nak anteban agit. Do nak Gen Bin Tagisi aripmisi yanapbo Amin Nwaktjwari Kabi morap kisi da nandawit. Anapbo Pinjkop da nak laion da gen kakakon nan abidagit.

¹⁸ Amin Tagi da nak anpak yokwi morap an namdan unudon nan abidokdisak. Anek anpuluganban tagisi egapbo anan Pinjkop dakon amin kila agakni Kwen Kokup tosok unudon ankikdisak. Amin Tagi dagok dagogi mini tilim gulgwani tar anan kikdisak. Unun asi.

¹⁹ Gildatno tagi Prisila gat ae Akwila gat ae Onesiporus dakon gwakni kisi do yoyiki.

²⁰ Erastas unun kokup pap Korinon sigin egisak. Anakwan Tropimus unun sot agit, do kokup pap Miletus unudon yipman dekgim da egisak.

²¹ Gak kosit nianon da tepmisi opbi dakon pini ankimokgi. Jomjom anegaki ais bisap di apban. Yubulus da gildatni tagi gayisak. Ae Pudens, ae Linus ae Klodia gat ae panmuwukbi diwari morap gat kisi da gildatni tagi gayan.

²² Amin Tagi da wupgo gat egipjak, ae nandan yawotni da gagon tosok do bisit asat.

Pol da Taitus do Papia Mandagit

But piso gen

Taitus unun Juda amin kabikon nani kindā dima. Mani Yesu yolyol amin dagagit bisapmon Pol anpulanganban yabekbi pi agimal. Pol da Taitus Krit miktim tim tap binap tosok unudon panmuwukbi dakon pi kila asak do yipban egipgut.

Mibiltok Pol da yosok, Krit amin dakon anpak unun tagi dima. Mani amin kindā panmuwukbi dakon kila amin dagok do kaŋ, anpak tagisi ankimotjak. Don Pol da Taitus da miŋat aminyo iyikon iyikon nianŋon da yoyiŋdet asak unun do iyigit. Miŋat amin pelan, ae yawi kaluk, ae oman monji unun yoyiŋdet nianŋi asak unun do mandagit.

Gen mibi do yaŋ mandagit. Taitus da miŋat aminyo yoyiŋ degek but kalonŋi egek notni do anpak tagisi an yomiŋ yomiŋ anek gen emat dima anek egipni do yoyigit.

Taitus unun nandan gadatni panŋteban anek panmuwukbi Krit miktim tim tap binap tosogon ekwan unun dakon anpakni panmilip asak.

(Kilapmi 1-3)

¹ Nak Pol, Piŋkop dakon oman monji ae Yesu Kristo dakon yabekbini. Nak miŋat aminyo Piŋkop da iyi do manjigit unun dakon nandan gadatni panŋteban abeŋ do nak yabekgit, ae panpulugoko gen bami nandan pisanek Piŋkop dakon anpak yolek ani yaŋ do nak yabekgit.

² Do panpulugoko nandan gadat tebaisi anek, Piŋkop da egip egip teban yomjak do jomjom an. Kalipsigwan Piŋkop da yo kindā dima wasanban noman tagit

bisapmon, egip egip teban unun nim do kili yaŋ teban tagit. Unun top dima yosok.

³ Ae don, iyi bisap unun yipguron, amin di geni yaŋ tenŋenŋoni do pannoman agit. Yaŋ aban geni noman altaŋ tenŋenŋagit. Piŋkop, yokwikon ban timit timit aminin, unun da nak Piŋkop gen yaŋ tenŋenok pi on abeŋ dosi nayigit.

⁴ Taitus, nak papia on gak do mandan gamisat. Gak monjinosi, nandan gadakgo nin morap gat arip. Piŋkop Dat gat ae Yokwikon Ban Timit Timit Aminin Yesu Kristo gat da nandan yawok gaminek anpulanganbal butgo yawori tosak do bisit asat.

Taitus unun panmuwukbi dakon kila amin tagisi ban manjisak

⁵ Gak pi morap anđiwarikgiman unun panwasip abi yaŋ do anek Krit miktimon geggum. Do gayigim unun da aripmon kokup morapmon panmuwukbi dakon kila amin manjiki.

⁶ Gak miŋat aminyo da dabilon gulusunni mini amin ban manjiki. Unun miŋat kalonŋi dakon eni egipjak. Ae unun amin dakon monji gwayoni Kristo nandan gadan imni, ae Piŋkop da dabilon anpak garagi tagi yolek dima ani, ae kwen wigik anek meŋ datyo dakon gen pabiŋ yop anpak yolek dima ani.

⁷ Panmuwukbi dakon kila amin unun Piŋkop dakon pi kila agak amin, do kosit kilegisi agipjak, anakwan amin da gulusunni kindā dima koni. Unun iyi do nandaban dima wigisak, ae butjap tepmi dima nandisak. Unun pakbi teban nanek but upbal dima asak, ae emat pidokyo dima asak, ae moneŋ morapmi timit do nandak nandak dima asak.

⁸ Amin yutnikon kwa kilani tagi asak, ae anpak tagisi morap do galagisi nandisak, ae anpakni

kilegisi, ae telagisi egisak, ae iyi do kila anek anpak kalipmi pabiŋ yopmandak.

⁹ Uŋun gen bamisi iyin dekgwit uŋun tebaisi abidosak. Anek miŋat aminyo gen bami yoyin degek butni paŋteban asak. Ae gen bami pabiŋ yopmanŋan amin gen tebaisi yoyinŋakwan gulusuŋni pindatni.

Miktim tim Krit uŋudon amin morapmi da amin diwari dakon nandan gadat paŋupbal an

¹⁰ Gak kila amin tagisi baŋ manjiki, nido kwen wigik amin morapmi ekwan. Uŋun gen isali morapmi yanek amin dakon nandak nandak paŋkewalŋan. Uŋun kabikon, morapmi uŋun Juda amin, uŋun da gip mandani do pi tebaisi an.

¹¹ Uŋun amin miŋat aminyo dakon monerŋni timit do nandanek yoyinŋet gulusuŋ anek miŋat aminyo diwari gat ae gwakni morap kisi gat dakon nandan gadat paŋupbal an. Do gen uŋuden dima yoni do yanŋop an yobi.

¹² Kalip Krit amin dakon nandak nandak amin madep kinda da yan yagit, “Krit amin morap uŋun top yogok amin. Uŋun amin yokwisi jon kilap yombem. Uŋun isalsi egek jap morapmi nok do gin nandan.”

¹³ Gen uŋun bami. Do gak anpakni paŋmilip anek Piŋkop nandan gadan imin kimotni do gen tebaisi yoyiki.

¹⁴ Yan anaki Juda amin dakon babakni dakon binap gen do mirak sanbenek dima yopni, ae gen bami manji iman amin dakon gen tebani do mirak dima yopni.

¹⁵ Miŋat aminyo burikon yoni mini uŋun nandak nandakni kilegi gin. Mani anpak Piŋkop da dabilon garagi tagi baŋ yolek Kristo dima nandan gadan iman amin uŋun nandak nandakni kilegi minisi.

Nido, nandak nandakni gat butni gat Piŋkop da dabilon garagi tagi.

¹⁶ Gen kaganikon da yan yon, “Piŋkop nandan imisat”, mani anpakni da yan nolinban koman, Piŋkop manji iminŋek ekwan. Piŋkop da dimasi galak taŋ yomisak. Uŋun gen pabiŋ yop aminsi, ae anpak tagisi kinda aripmi dima ani.

2

Amin pelan anpak Piŋkop da si galak tosok baŋ ani

¹ Mani, gak miŋat aminyo Yesu yolyol dakon gen madep madep morap toŋ uŋun yol kimotni do yoyin deghi.

² Amin pelan pakbi teban nanek but upbal dima ani do yoyiki. Uŋun amin da pindakba amin tagisi ani do yoyiki, ae nandan kokwin tagisi anek anpak tagisi baŋgin ani. Uŋun nandan gadat tebaisi anek, amin do but dasi galak taŋ yominŋek, tebai agek jigi morapmi guramitni do yoyin deghi.

³ Ae miŋat pelan yo kisi yoyinbi Piŋkop da anpak galak tosok uŋun baŋ yolni. Amin do manji gen dima yoni, ae pakbi teban dakon oman monjini dima egipni. Ae yoyinbi amin diwari anpak tagisi do yoyinŋetni.

⁴ Miŋat pelan da miŋat gimoni da ani gat ae monji gwayoni gat but dasi galak taŋ yomni do yoyinŋetni.

⁵ Ae yoyin dekba miŋat gimoni nandan kokwin tagisi anek anpak tagisi baŋgin anek Piŋkop da dabilon gwaljigi mini egipni. Anek yutni kila tagisi ani, ae amin do anpak tagisi anjomni, ae ani dakon pinbini egipni. Anpak uŋun ani kan, amin da Piŋkop gen do yanba yokwi tok dima akdan.

Taitus anpak tagisi wili gimoni da yolek ani uŋun baŋ asak

⁶ Uñuden gin, gak wili gimonji panjeban abi unjuno kisi nandan kokwin tagisi anek iyi dakon egip egipni dakon kila tagisi ani.

⁷ Yo morap aki bisapmon, gak gaga anpak tagisi banjin abi, anjaki amin da anpakgo kanjek yolni. Minjat aminyokon yoyinjet pi aki bisapmon gen kilegisi yanjaki amin da gandaba pi amin bamisi kinda yan gandani.

⁸ Gen kilegisi banjin yoki kan, amin da gulusun kinda dima kokdan. Ae uwal da gen yokwi kinda aripmi dima niyikdan, nandak nandak yokwini do mayagi pakdan.

Oman amin madepni dakon gen tagisi guramitni

⁹ Gak oman amin yoyinji madepni dakon pinjini egek pi tagisi madepni da galak tosak unun ban ani. Anek madepni da gen yoyinba kobogi do gen yokwi dima yoyini,

¹⁰ ae madepni dakon yo kabo dima timitni. Madepni dakon gen tagisi yol kimagakwa, madepni da anpak ani do but galaksi nandisak unun anakwa pindakban gwaljigi minisi ani. Yan aba yo morap anikon amin da oman amin pindagek gen on yan tentenoman unun do galak toni. Unun gen unun Pinjop yokwikon banj timit aminin dakon gen bamisi.

Pinjop dakon anpak yolek Kristo do jomjom anej

¹¹ Nin nandaman, Pinjop dakon nandan yawotni unun kili noman tagit, do amin morap yokwikon banj tagi timitjak.

¹² Nandan yawotni unun da anpak yan anej do nolisak. Pinjop da pindakban anpak injani an unun dima anej do nolisak. Ae on miktin dakon anpak yokwi

morap yopnej do nolisak. Ae on miktimon egek nin do kila tagisi anek kilegisi egek Pinjop yolnej do nandan yawotni da nolisak.

¹³ Unun anpak tagisi yolek nandan teban tanjek kisik kisik bisap madep do jomjom anej. Unun bisapmon Yesu Kristo Pinjopnin Wikwisi ae Yokwikon Banj Timit Timit Aminin tilimni gat noman altokdisak.

¹⁴ Kristo unun mibili yan do egip egipni parekgit. Nin yokwi morap da kisiron banj pulugan nipmanjek sugan panmilip aban gwaljigi minisi anej do parekgit. Ae nin da iyi dakon amin kabi anek anpak tagisi but dasi anej do parekgit.

¹⁵ Gak gen on minjat aminyo yoyindekgi. Gak yan mudan gabi, do gen on guramitni do panjtagap abi, ae gen pabinj yopmanjan amin unun anpakni panmilip ak do gen tebaisi yoyiki. Gak yum pindagaki amin da gengo do yo isali yan dima yoni.

3

Pinjop da nin do yo tagisi agit, do nin anpak tagisisi anej

¹ Gak minjat aminyo aego butni pabi pisanba kila amin madep gat ae gapman dakon pinjini egek geni guramik kimotni. Anek bisapmi bisapmi pi tagisi mibili mibili morapmi ak do tagap toni.

² Yoyinji amin kinda do gen giren kinda dima yoni, anek gen emat dima ani. Bisapmi bisapmi yaworisi egek minjat amin morap kabikon iyi do nandaba pinjakra anpak tagisi banj anjomni.

³ Ninyo kisi kalip nandan kokwinin tagi dima, ae gen pabinj yop agiman. Sunduk da nin panjilikban but sulugik gat ae giptim dakon galaktok mibili mibili

dakon oman monji egipgumanj. Nin anpak yokwi mibili mibili anek tagisi ekwanj amin do nandaba yokwi tok agimanj. Amin da uwal anjningwit, ae ninyo amin do uwal agimanj.

⁴ Mani Pinjkop Yokwikon Banj Timit Timit Aminin unun da nin do but dasi galak tanj ninggut, anek golgoli nandanek nin do anpak tagisi agit. Ae unun anpakni noman altanj tentenagit bisapmon,

⁵ nin yokwikon banj timikgit. Nin da nin anpak kilegi kinda agimanj do anek nin yokwikon banj dima timikgit. Iyi dakon bupmi do anek yokwikon banj timikgit. Nin suganban monji njakjak kalugi yombem anapno Telagi Wup da egip egip kalugi ninggut.

⁶ Yesu Kristo Yokwikon Banj Timit Timit Aminin pi agit unun do anek Pinjkop da Telagi Wupni madepsi ninon tagalgit.

⁷ Kristo da nin do nandanj yawok niminek panpuluganban Pinjkop da dabilon amin kilegisi agimanj. Anpak unun anek egip egip teban abidonej do nin manjigit. Nin egip egip teban do nandanj teban tanek jomjom anek ekwamanj.

⁸ Gen morap gayisat unun bamisi.

Nak gen unun do madepsi yanj tentenoki do nandisat, anjki minjat aminyo Pinjkop nandanj gadanj iman unun da anpak tagisi ak do pi madepsi ani. Anpak unuden unun yo bamisi, ae unun da amin morapmi tagi panpulugogi.

⁹ Mani pidok pidok ak do nandanj kokwini tagi dimakon da yonj, ae gen emat anj amin, ae babikni dakon man dogin yanekwanj, ae Moses dakon gen tebanon gen ton unun dakon mibili do gen emat anj amin dakon geni gulusun do mirak dima yopbi. Gen unuden da nin aripmi dimasi panpulugoni.

¹⁰ Amin kinda panmuwukbi tuwil do anpak di aban kanj, nandak nandakni anjmlip ak do mama gen di iyiki. Kosit kalonj bo kosit bamot gengo dima nandaban kanj, manji iminek wagil yipmanj deggi.

¹¹ Gaga nandisal, unuden amin kosit kilegi kili yipmanj deggit, ae yokwi pakpak amin dagak. Do iyi dakon yokwini da kobogi yokwi timitjak do kili yanj mudanj ibi.

Taitus kinj Pol kosak

¹² Nak da Atemas bo Tikikus kinda gak do yabekgo opjak bisapmon gak nak do Nikopolis kokupmon op do kosit wisik dakon pi madepsi abi. Nido nak ais bisapmon Nikopolis egip do nandisat.

¹³ Gak Senas unun gen teban dakon nandak nandak amin gat Apolos gat kilani tagisi abi. Gak da kosit agipjil dakon yo do panpulugoki. Anjki kosit agipjil bisapmon yo do wadak wadak dima anjil.

¹⁴ Minjat aminin da pi tagisi anek yo do wadak wadak anj amin panpulugoni dakon nandak nandak timitni. Panmuwukbi isal egek Pinjkop dakon anpak dima yolni kanj, unun tagi dima.

¹⁵ Minjat amin morap nak gat ekwamanj unun da gak do gildat tagi yanj yipba obisak. Ae nin dakon gildatnin tagi minjat aminyo Yesu Kristo nandanj gadanj iminek nin do but dasi galak tanj niman unun yoyiki.

Pinjkop dakon nandanj yawotni ji morap kisikon tosak do bisit asat.

Pol da Pilimon do Papia Mandagit

But piso gen

Pilimon unun man bini ton amin kinda. Unun Kolosi kokup pap dakon Yesu yolyol amin kinda. Oman monjini kinda mani Onesimus unun amin madepni yipman degek pasal kin kokup kindakon egipgut. Unun kokup papmon Onesimus Pol anjalon anjek Yesu yolyol amin dagagit.

Unun bisapmon Pol dam tebanon egipgut, do Pilimon aripmi dima kin kosak. Mani on papia mandan Onesimus do iban madepnikon ankgit. Rom dakon gen teban da oman monji kinda pasal kisak kan, madepni da tagi anjakban kimotjak do yosok. Mani unun papiagwan Pol da Pilimon oman monjini tebai dima iyisak do mandagit. Oman monjini unun Yesu yolyol amin kili dagak, do notnosi yanon da abidosak.

Pilimon dakon oman monji pasal kigit da don Yesu yolyol amin daganban, Pol da yabekban tobil ae Pilimon do kigit

¹ Nak Pol, Yesu Kristo yoldat do anek dam tebanon egisat. Nak gat ae notnin Timoti, nit da papia on Pilimon gak do mandamak. Gak notnin tagisi ae pi isalnin.

² Nit papia on saminin Apia kisi do mandamak. Ae Akipus Yesu do anek yokwi pabin yop do nin gat kalonji emat aman ununyo kisi do mandamak. Ae panmuwukbi Pilimon gak da yutnon muwuk muwuk an unun kisi do mandamak.

³ Nit Pinjop Datnin, ae Amin Tagi Yesu Kristo, unun da nandan yawot an daminek butji panyawot aban yawori tosak do bisit amak.

Pilimon dakon anpakni tagisi do Pol but galaksi nandagit

⁴ Bisapmi bisapmi bisit asaron, nak gak do nandanek Pinjopno ya yan iyisat.

⁵ Nido, toktogisi amin da yan nayan, gak Amin Tagi Yesu nandan gadan imin kimokdol, ae Pinjop dakon minat aminyo but dasi galak tan yomin kimokdol.

⁶ Pinjop da gak anpuluganban yipman deri mini minat aminyokon Yesu do nandan gadat asal unun yan tenjenok abi do Pinjop bisit iyisat. Yan anaki Kristo da yo morap tagisi nimisak unun do pakyansi nandaki.

⁷ Not, gak Pinjop dakon minat aminyo morap but dasi galak tan yomin kimagek butni panjeban asal. Yan anaki unun da kisik kisik madepsi naminakwan butno yaworisi tosok.

Pilimon da Onesimus notnosi yanon da abidosak

⁸ Yo kalonji kinda abi do nandisat. Kristo da manon unun si abi do nak da tebai tagi gayikenj. Mani, anpak tagisi asal unun nandisat,

⁹ do gen tebai dima gayikenj. Amin do but dasi galak tan yomyom anpak da nit kisi timikdak, do nak gen yaworisok gayikenj. Nak Pol, Yesu Kristo dakon gen yan tenjenok asat, ae Kristo dakon pi unun do anek dam tebanon egisat.

¹⁰ Monjino Onesimus do anpak tagisi an ibi do gayisat. Dam tebanon egapbo Onesimus nagon apgut bisapmon, nak da Kristo bamisi nandan gadan imjak do anpulugagim. Do unun monjinosi yombem agit.

¹¹ Kalip gak anpulugok do pi tagi dima agit. Mani abisok pi tagisi anek gak gat ae nak gat kisi tagisi panpulugokdisak.

¹² Abisok yabekgo nak dakon but gat kisi gagon tobil obisak.

¹³ Abisok Gen Bin Tagisi yan tenjenok dakon pi do anek dam teban amin egisat bisapmon abidoko gak da tamokon pi asak kan, nak unun do tagisi nandaken.

¹⁴ Mani gak dakon yan dagok dima kanek yo kinda dima aben. Gak da idon egek nak anpulugosak do nandisal kan unun gak dakon galak tok. Nak tebai dima gayiken.

¹⁵ Asi, Onesimus bisap pisipmisok gepman dekgit. Mani yo unun noman tan imgut, unun gak da yokwikon nan ae abidanbi gak gat toktogisi egipjil do bo noman tagit.

¹⁶ Abisok unun gak dakon oman monjigin dima. Asi unun gak dakon oman monjigo egisak, mani abisok gak dakon notgosi dagak do but dasi galak tan ibi. Naga koko notnosi aban but dasi abidosot. Mani nandisat, gak da but dasi galak tan imin kimotdisal. Oman monji pini aban kan galaktokdisal, ae Kristo do anek gak da kanbi notgosi anakwan but dasi galak tan imin kimotdisal.

¹⁷ Do Kristo da pikon nit kalonisi ekwamak yan kosol kan, nak opbo but dasi nian abidanbim, Onesimus do yan gin abi.

¹⁸ Gagon gulusun di agit, bo ae gagon goman di agit kan, mani kulabik anek unun gomanon nak dakon man mandaki.

¹⁹ Nak Pol da naga dakon kisit da papia on mandisat. Nak da naga goman unun sopben. Mani nandaki! Nak da gen bami gayiko nandan gadat agil, do gak nagon gomango ton. Goman unun gaga dakon egip egipgo. Mani unun do dima yoken.

²⁰ Not, nandaki. Amin Tagi da manon gak anpak tagi on nak do abi do nandisat. Nit Yesu Kristo dakon

amin ekwamak do unun anpak anek nak dakon but anteban abi.

²¹ Papia on mandanek yanji nandisat, gak da nak dakon gen on guramitdisal. Nak nandisat, Onesimus do anpak akdisal, unun da anpak abi do gayisat unun yapdisak.

²² Ae nak gen kinda gat tosok. Nak Pinkep da ji dakon bisit nandakdisak, anek nak nepban jikon tobil apdisat yanji nandan gadasat. Do yutgokon yut buri kinda nak da pokgen do anroman abi.

Pol dakon pi isalni da Pilimon do gildatni tagi yipman iman

²³ Epapras da gildat tagi yan gayisak. Unun kisi Yesu Kristo do anek dam tebanon ekwamak.

²⁴ Nak dakon pi isalno, unun Mak, ae Aristakus, ae Demas ae Luk ununyo kisi da gildat tagi yan gayan.

²⁵ Amin Tagi Yesu Kristo dakon nandan yawot da ji dakon wup gat egipjak do bisit asat.

Papia Ibru Amin do Mandabi

But piso gen

Papia on namın da mandagit unun dima nandaman. Mani on papia mandagit amin unun Juda amin dakon Pinƙop gawak imim silip morap ae telagi papianikon gen morap toŋ unun pakyaŋsi nandisak amin kinda da mandagit yaŋ nandaman.

Papia on Juda amin kabi kinda Yesu yolyol amin dagawit unun do mandagit, nido Yesu yipmanjek tobil saŋbek saŋbek kalipmikon ae kik do nandawit. Do paŋpuluganjek Yesu dima yipman detni do mandagit. Papia on da nandan gadatni paŋteban anek Pinƙop da Yesu Kristo obakon da pi madep agit unun do yosok. Kristo kalon dagin Pinƙop dakon anpak bamisi unun nolisak.

On papia da yo madep kapbi do yosok. 1) Yesu unun Pinƙop dakon Monjisi. Yesu miktimon egipgut bisapmon jigi ae tepmiyo madepsi pagit, yaŋ anek unun kosiron da miŋat aminyo dakon paŋpulugok amini dagagit (2.10). Do Yesu da kombi amin morap kalip egipgwit unun yapman mudosok, ae anelo ae Moses yo kisi yapmandak. 2) Pinƙop da iyi Yesu mukwa sogok amin dagok dagogi mini egipjak do manjigit, ae Yesu da Juda amin dakon mukwa sogok amini yapman mudosok. 3) Yesu unun mukwa sogok amin dakon mibiltok amin Kwen Kokup egisak, anek nandan gadan imni amin yokwikon baŋ tagi timitjak. Pinƙop gawak imim dakon silip do Moses dakon gen teban da yagit, unun Yesu da yo bami don asak unun dakon tilak baŋ awit.

On papia da miŋat aminyo dakon nandan gadat paŋteban ak do yosok. Do Israel aminon nandan gadatni tebaisi amin kalip egipgwit dakon gen morapmi toŋ (kilapmi 11). Yaŋ yosok, jigi morapmi noman taŋ damdan, mani nandan gadatji tebai abidan wigek kimot ani. Yesu pakyaŋsi siŋtaŋ kaŋek anpakni yolek jigi tepmiyo pabin yopni do yosok.

Pinƙop dakon Monji da gen niyisak
(*Kilapmi 1-2*)

Yesu Kristo unun Pinƙop dakon Monji

¹ Kalipsigwan Pinƙop da kombi amini paŋtagap aban bisap morapmi ae kosit mibili mibilikon da geni yoyinban babiknin da nandawit.

² Mani abisok mibi bisap ekwamanon Pinƙop da geni Monjikon da niyigit. Monji unun da yo morap timitjak do manjigit, ae unun da kisiron da miktim gat ae kundukon yo morap toŋ gat wasaŋ yopgut.

³ Monji da Pinƙop dakon tilim gilgwani gat tenŋosok. Iyi unun Pinƙop yombemsi asak. Geni tapmimi toŋ unun da miktim gat ae kundu gat jonikkban tebai tomal. Unun da amin dakon yokwini sugaŋ paŋmilip aban kilegisi awit, anakwa Kwen Kokupmon Pinƙop Kila Amin Madep Wikwisi da aminsi tet do yikgit.

Pinƙop Monji da anelo yapmandak

⁴ Dat da Monji do man ingut unun wukwisi, unun da anelo dakon mani yapman mudosok, do Monji unun da anelo dakon wukwisini egisak.

⁵ Unun yaŋsi nandaman, nido Pinƙop da Monji yaŋ iyigit:
“Gak Monjino. Abisok nak Datgo dagosot.”

Ae kinda gat yan iyigit:

“Nak da Datni egapbo unjun da Monjino egipjak.”

Pinjkop da anjelo kinda do gen yan dimasi iyigit.

⁶ Ae Pinjkop da Monji mibiltogi miktimon yabegek yan yagit:

“Pinjkop dakon anjelo kisi morap da gawak imin kimotni.”

⁷ Pinjkop da anjelo do gen kinda yan yagit:

“Unjun da anjloni aban mirim dagon.

Unjun da oman amini aban milenjasip dagon.”

⁸ Mani Monji do yan yagit:

“Pinjkop, gak kila amin madep toktok teban egi ananj kikedisal.

Gak da anjak kilegikon da amin kabigo kilani akdisal.

⁹ Gak anjak kilegi do galak tanjek anjak yokwi do dima galak tosol.

Yan asal do nak Pinjkopgo da man madep gaminek bit nelak sonj gabo kisik kisikgo da madepsi asak.

Asi, man madepgo da notgo dakon man yapmanj mudosok.”

¹⁰ Pinjkop da Monji aeni yan iyigit:

“Amin Tagi, kalipsigwan yo morap dima altajakwa gak da on miktim dakon jonitni wasagil da tebaisi tosok.

Ae kundukon yo morap ton unjun kisitgo da wasagit.

¹¹ Kundu gat miktim gat wagil tasik tokdamal, mani gak toktok teban egipdisal.

Unjun imal giranji da yan pasildamal.

¹² Unjun gak da yalin yitnan yan gironjtdisal.

Gak da amin da imal kulabik anj, unjuden kulabik akdisal.

Mani gak kulabik dima asal, ae gak dakon bisap mudok mudogi mini.”

¹³ Kalip Pinjkop da Monji yan iyigit:

“Gak nak da amin tet do yigaki wigi uwalgo yopbo pinjbiggo egipni.”

Mani ni bisapmon anjelo kinda do Pinjkop da gen unjuden kinda yagit? Dimasi!

¹⁴ Anjelo unjun oman amin gin. Unjun wup, Pinjkop da minjat aminyo yokwikon ban timitdisak unjun panpulugoni do yabekdak.

2

Pinjkop da nin yokwikon ban timikgit unjun yo madepsi

¹ Pinjkop dakon Monji man madep pagit, do gen nandagimanj unjun nandak nandaknion da tebai abidanjek guramik kimotnen. Gen unjun guramit do alek tanjek di diwalik pikwam.

² Kalip babaknin Pinjkop da gen yoyik do anjelo da gen kagakon da gen bamisi yoyigit, do amin morap gen unjun iragek abinj yipgwit, unjun anjak yokwi awit unjun da aripmon tomni yokwisi timikgwit.

³ Pinjkop da nin yokwikon ban timit do pi agit unjun yo madepsi, do nin Pinjkop da pi agit unjun do nandano yo isali asak kanj, kosit nianjon da yokwi dakon kobogi yapnen? Nin da aripmi dima.

Mibiltok Amin Taginin Yesu da iyi nin yokwikon ban timit do yan tentenagit. Anjakwan geni nandawit amin da yan niyiwit, “Gen unjun bamisi gin.”

⁴ Ae Pinjkop da tilak mibili mibili, ae yo masi masimi, wasok tapmimi ton mibili mibili gat agit. Ae iyi da galaktogon Telagi Wup dakon but galak dakon yo mibili mibili kokwinik yomgut. Yo morap unjun agit

da Monji dakon gen unun bamisi
yan nolijban koman.

*Yokwikon Ban Timit Timit
Aminin dakon gen*

⁵ Ae egip egip kalugi egipdaman
do yoman unun anjelo da kila ani
do Pinjkop da dima yan mudan
yomgut.

⁶ Pinjkop da papiakon timi
kindakon amin kinda da yan yagit:
“Pinjkop, amin unun nianen ban
unun do nandak nandak
anjegisal?”

Amin unun yo isali.

Gak nido kilani anjegisal?

⁷ Gak da amin yopbi bisap
pisipmisok anjelo dakon
pinjini egipgwit.

Gak da amin panjenagak tilim
gat ae man madep gat
yomgul.

⁸ Gak da yo morap nin dakon
pinjini egipni do yan mudan
ningul.”

Unun da yo morap kilani ani do yan
yosok, do yo kinda isal dima tosak,
yo kisisi kilani ani. Mani abisok yo
morap pindatno kilani dima an, yo
diwari dakon kilani ban gin an.

⁹ Mani nin Yesu koman. Pinjkop
da bisap pisipmisok yipban anjelo
dakon pinjini egipgut. Mani
Pinjkop da nandan yawotni do
anjek Yesu yabekban minjat amin
morap dakon tamo abidanek tepmi
madepsi panek kimakgit, do Pinjkop
da anjenagak tilim gilgwani tagisi gat
ae man madep gat imgut.

¹⁰ Pinjkop unun yo morap dakon
ami, ae unun da yo morap wasagit.
Unun monji gwayoni morapmi
timik panji yopban Kwen Kokup
tagisi egipni do nandagit. Yan
nandagit do Yesu yipban tepmi
pagit, anjek tepmi unun pagit do
anjek unun da minjat aminyo dakon
yokwikon ban timit timit amini

tagisi ae mibiltok amini dagagit.
Pinjkop da yan aban kilek tagit.

¹¹ Yesu gat, ae minjat aminyo
panmilip aban telagi awit amin
kabi gat unun Datni kaloji kinda
gin. Yan do anjek “not” yan yoyik do
mayagi dima nandisak.

¹² Unun yan yagit:

“Nak da gak dakon man madep
notnokon yan tetjenokenj.

Pinjkop gawak im do muwutni
bisapmon gak dakon man
unun da binapmon yan
anjisikenj.”

¹³ Ae yan yagit:

“Egip egipno Pinjkopmon tosoy yanji
nandakenj.”

Ae kinda gat yan yagit:

“Koki, nak Pinjkop da monji
gwayoni namgut nak unun gat
oni ekwamanj.”

*Yesu nin panpulugok do amin da-
gagit*

¹⁴ Pinjkop dakon monji gwayoni
unun giptim ae yawiniyo ton, unun
aminsu gin, do Yesu unun kisi amin
dagagit. Anjek minjat aminyo kimot
yomisak dakon tapmim tan imisak
amin Sunduk, unun anjupbal ak do
anjek kimakgit.

¹⁵ Minjat aminyo kimot do pasol-
gon, anjek miktimon ekwan bisap
morap kimot da pasol yoban dam
tebangwan yan ekwan. Mani Yesu
unun dam teban yipman detni do
anjek kimakgit.

¹⁶ Asisi, Yesu anjelo panpulugok do
anjek pi unun dima agit. Unun Abra-
ham dakon babikni panpulugok do
anjek pi unun agit.

¹⁷ Do yo morapmon iyi
dakon notni yombemsi daganek
bupmikon da, ae pi agak tagisikon
da mukwa sogok amin dakon
mibiltok amini dagagit. Do Pinjkop
dakon gen guramigek yokwi wiririt
pi tagisi an kimokdok, ae bupmini
madepsi.

18 Panjkilit noman tarj iba iyi tepmi pagit, do minjat aminyo panjkilit noman tarj yoba tagi panjpulugosak.

Yesu dakon man madep da Moses dakon man madep yapmanjak (Kilapmi 3.1-4.13)

3

1 Yanjo, telagi not kabi, Pinjkop Kwen Kokup egisak unun da jiyo kisi yanj damisak. Ji Yesu do pakyanji nandani. Unun Yabekbi ae Mukwa Sogok Mibiltok Amin, nin da nandan gadaj iminjek mani do yanj tenjenok aman amin unun.

2 Pinjkop da pi unun iban kalip Moses da minjat aminyo Pinjkop dakon yut madep da yanj agakwa pini tagisi anek minjat aminyoni panjpulugagit, unuden gin Yesu yo kisi Pinjkop dakon pi tagisi agit.

3 Mani, nandaman, yut awaldak amin dakon man da yut dakon man yapmandak. Do Pinjkop da Yesu do man madep imgut unun da Moses dakon man madep yapmandak.

4 Yut morap kalon kalon amin da awalgwit, mani Pinjkop da yo morap wasagit.

5 Moses unun Pinjkop dakon oman amini egipgut, egek Pinjkop dakon gen guramik kimagek Pinjkop da yutnon pi agit. Unun Pinjkop da yo don yanj tenjenosak unun dakon yanj tenjenok amin egipgut.

6 Mani Kristo Pinjkop dakon Monji da minjat aminyo Pinjkop dakon yut ekwan unun kilani asak dakon pi tarj imisak. Anek Pinjkop dakon gen guramik kimagek pi unun asak. Bisapmi bisapmi nin pasol pasoli mini nandan gadat tebaisi anek Amin Tagi da yo tagisi anj nimdisak unun do jomjom anej

kanj, ninyo kisi Pinjkop dakon yutni ekwamanj.

Gen pabij yopmanjan amin yik yawot dima akdanj

7 Yanj do anek Telagi Wup da yanj yosok:

“Ji abisok Pinjkop dakon gen nandani kanj,

8 kalip babikji da kwen wigik awit bisapmon geni abinj yipgwit, unuden ji but teban dima ani.

9 Unun miktim amin dima ekwanj timon nak anjekalgwit.

Anek bilak 40 da aripmon pi tapmimi tonj agim unun kawit.

10 Yanj aba unun minjat aminyo do butjapsi nandanek yanj yagin,

‘Butnikon da nak dima nolganj. Bisapmi bisapmi kosit yipmanj yongum unun si yapmanjanj.’

11 Do butjap nandanek yanj teban tok anek yanj yoyigim,

‘Asisi, ji nak dakon yik yawot kokupgwan dimasi pigini.’”

12 Not kabi, ji kanj kimotni. Not kindi ji da binapmon nandak nandak yokwi di nandanek nandan gadatni yipmanj degek Pinjkop egip egipmi tonj manji di iban.

13 Bisap mini abisok gin ekwamanj, do gildari gildari ji kalon kalon panmuwukbi diwari do gen tagisi ban yoyini, anek buri panjeban ani. Anpak yokwi da jikon kindi anjekwalban but teban di aban.

14 Nin Pinjkop wasanek nandan gadaj imgumanj bisapmon, nandan gadat tebaisi agimanj. Nandan gadatnin anjeban anjapno teban tanjakwan wigi kimotnej dakon bisapmon wigisak kanj, nin Kristo dakon notnisi egipdamanj.

15 Ji mama gen do dima injtoni. Gen unun yanj:

“Ji abisok Piŋkop dakon gen nandani kaŋ, kalip babakji da kwen wigik awit bisapmon geni abin yipgwit, unuden but teban dima ani.”

¹⁶ Namın amın da kalip Piŋkop dakon gen nandanek kwen wigik anek geni abin yipgwit? Miŋat aminyo Moses da timikban Isip yipman opgwit unun dagin anpak unun awit.

¹⁷ Ae Piŋkop da namın do bilak 40 da arip butjap nandan yomgut? Miŋat aminyo yokwi anek kimakgwit anakwa giptimni miktım kibiri amın da aripmi dima egipmi miktım tawit amın unun do butjap nandagit.

¹⁸ Piŋkop da namın amın kabı da yik yawot kokupmon aripmi dima kini do gen tebaisi yan anteban agit? Miŋat aminyo geni abin yipgwit unun dogin agit.

¹⁹ Do nandan, miŋat aminyo unun Piŋkop dima nandan gadan imgwit, mibili yan do anek yik yawot kokupnikon dima kini do yagit.

4

Piŋkop dakon miŋat aminyo dayik yawot kokup abidokdan

¹ Piŋkop da nin timik yik yawot kokupmon panjik do yan teban tok agit. Do nin si pasalek kaŋ kimotner, Piŋkop da jikon amın kind a unun kokupmon aripmi dima kikdisak yan kind a kaŋban.

² Kalip Israel amın da nandawit, unuden gin ninyo Gen Bin Tagisi nandagiman. Mani isal nandawit, anek Piŋkop gen do dima nandan gadawit. Do Gen Bin Tagisi unun nandawit da dima panpulugagit.

³ Mani miŋat aminyo nin Piŋkop nandan gadan imaman nin nipban yik yawot kokupnigwan pikwaman. Kalip Piŋkop da kokup unun do nandanek gen yan yagit:

“Do nak butjap nandanek yan teban tok anek yan yoyigim, ‘Asisi, ji nak dakon yik yawot kokupgan dimasi pigini.’”

Mani kalipsigwan Piŋkop da yo morap wasagit bisapmon pi morapni kisi an mudanek yik yawot kokupni kisi an noman agit.

⁴ Piŋkop da papiakon timi kindakon gildat 7 do yan yagit:

“Piŋkop da gildat 7 non pi morap an mudagit pindakgit, anek unun gildaron yik yawot agit.”

⁵ Ae gen unun mibiltok kaman unun da yan yosok, “Unun nak dakon yik yawot kokupgan dimasi pigikdan.”

⁶ Unun da yan nolisak, Piŋkop dakon yik yawot kokup unun tosok, mani amın diwari unungwan dima pigiwit, nido unun amın kabı kalip Gen Bin Tagisi nandawit, mani geni abin yipgwit.

⁷ Yan do anek Piŋkop da yik yawot kokupnikon pigik dakon gildat kind a yipmanek unun gildat do “Abisok” yan yagit. Kalipsigwan babaknin gen kirinjit anek kimakgwit da donsi Dewit dakon gen dulumon da yagit. Gen on do kili yaman, unun yan:

“Abisok ji nak Piŋkop dakon gen nandani kaŋ, but teban dima ani.”

⁸ Kalip Josua da yik yawot kokup yomgut tam, Piŋkop da bisap kindakon don yom do dima yanban.

⁹ Do nin nandan, Piŋkop dakon miŋat aminyo yik yawot tan yomisak. Unun Sabat yik yawot bisap yombem.

¹⁰ Do yik yawot kokupgan pigisak amın unun kalip Piŋkop da pi wasip anek yik yawot agit, unuden gin pini yipmanek yik yawot asak.

¹¹ Do nin yik yawot kokupgan pigik do pi tebaisi anen. Kalip gen

pabin yop anpak awit unudenj amin kinda gen pabin yop anjek yikyawot dima di abidanban.

¹² Nido Pinjkop gen unun egip egipmi tonj, ae tapmimni madep. Geni unun tepmisi, ae emat agak siba geni teri teri tonj unun yapmanjak. Gen unun da amin yaban mikgwansi pigisak. Pigeke amin gat ae wup gat yaman pidosok, ae kidat dakon sanjek gat ae wuk gat kisi yaman pidosok, do nin dakon nandak nandak gat ae butnin dakon galaktok morap gat unun pakyanjsi nandanj mudosok.

¹³ Pinjkop da yo morap wasagit, unun kindasok Pinjkop da dabilon aripmi dima pasili. Yo morap kisi pisanjsi ae nomansi Pinjkop da dabilon tonj. Ae Pinjkop da yanban nin anpak morap agimanj gat pi morap agimanj unun dakon mibili iyinj mudokdamanj.

Yesu unun mukwa sogok dakon mibiltok aminin

(*Kilapmi 4.14-10.39*)

Yesu Kwen Kokupmon egek sanjek sanjek kalugi dakon Mukwa Sogok dakon Mibiltok Amin egisak

¹⁴ Nin anpak morap agimanj unun Pinjkop iyinj mudokdamanj, do nin Yesu nandanj gadanj iminj kimotnej. Yesu unun Mukwa Sogok Mibiltok Aminin egisak, unun Kwen Kokupgwansi wigigit. Unun Yesu unun Pinjkop dakon Monji. Do nin nandanj gadatnin unun yanj tetenjak amanj unun tebaisi abidonej.

¹⁵ Mukwa Sogok Mibiltok Aminin unun da nin do bupmi nandanjek nin tapmimnin madep dima unun nandisak. Nido panjewal morap ninon noman tonj unun Yesu yo kisi noman tanj imgwit, mani yokwi dima agit.

¹⁶ Do nin jiginin tonj bisapmon bisit anjek pasol pasoli mini Pinjkop da kila amin madep yityit tamonikon kinej. Unun nandanj yawot aminsi, unun da bupmi ae nandanj yawok niminjek nin tagi panj pulugosak.

5

¹ Mukwa sogok dakon mibiltok amin dakon mibili unun yanj. Pinjkop da amin kinda abidanj minjat aminyo dakon binap amini egipjak do manjisak. Unun Pinjkop do but galak dakon yo mibili mibili imim gat ae yokwi wiririt dakon paret mibili mibili agak dakon pi banj asak.

² Iyi miktim amin nin yombem tapmimni madep dima, do amin nandak nandakni mini ae Pinjkop dakon kosit yipmanj dekganj amin anpak yawori anj yomisak.

³ Unun tapmimni madep dima do minjat aminyo gat ae iyi dakon yokwini kisi mudoni do paret asak.

⁴ Amin kinda da galak toknison “Nak man madep panjek mukwa sogok dakon mibiltok amin egipben” yanj aripmi dima yosak. Kalip Pinjkop da Aron yanj imgut unudenj Pinjkop da amin kinda yanj iminjakwan pi unun abidosok.

⁵ Ae Kristo kisi, iyi dakon man awigek mukwa sogok amin dakon mibiltok amin dima dagagit. Pinjkop da iyi unun pi asak do manjigit. Pinjkop da yanj iyigit: “Gak Monjino. Abisok nak Datgo dagosot.”

⁶ Ae timi kindakon Pinjkop da yanj yosok: “Gak mukwa sogok amin toktoji egipbi.

Gak mukwa sogok amin Melkisedek yombem.”

⁷ Yesu miktimon egipgut bisapmon, Pinjkop do bisit agit.

Uņun nandagit, Piņkop da kimoron naņ aripmi tagi abidosak yaņ nandagit, do bisit tebaisi agit, ae madepsi yaņ tidanek kunam morapmi takgit. Uņun iyi do nandaban piņakwan Piņkop gawak imiņek egipgut, do Piņkop da bisitni nandan imgut.

⁸ Yesu uņun Piņkop dakon Monji egipgut, mani tepmi pagit uņun da Piņkop dakon galaktok yolyol dakon anpak iyin dekgit.

⁹ Tepmi paņek Piņkop da pi imgut uņun aņ mudanek amin morap geni guramikgaņ uņun yokwini wiririk yomiņek egip egip teban yomyom amini dagagit.

¹⁰ Ae Piņkop da Yesu manjiņek yaņ yagit, “Gak mukwa sogok amin dakon mibiltok amin kinda Melkisedek yombem egipbi.”

Nin amin moniņ da tilagon dima egipneņ

¹¹ Yesu mukwa sogok amin dakon mibiltok aminin dakon geni morapmi ton. Nin uņun do dayik do nandaman, Mani nandak nandakji yo tepmi timit timit da arip dima, do nin gen uņun dakon mibili ji dolik do antidok aman.

¹² Ji paņmuwukbi bisap dubak kilisi awit. Ji da amin diwari Piņkop gen do yoyin det pi tagi agagi, mani dima. Ji nandak nandak do wadak wadak aņ, do amin di da aeni Piņkop gen dakon gen madep madep uņun dayin detni kaņ tagi. Ji jap tebai noknok da arip dima. Ji mum noknok da tilak sigin ekwan.

¹³ Nin nandaman, mum baņgin noņ amin uņun amin moniņ. Anpak kilegi uņun niaņ uņun dima nandan.

¹⁴ Mani jap tebai uņun amin madep kili abi dakon. Uņuden amin bisap morapmi anpak jit da tagi ae jit da yokwi uņun paņkiligek kili kokwinikgwit, do abisok tagisi nandan pi saņ mudan.

6

Nin si teban taņ egek Piņkop da yo tagi anjimjak do jomjom aneņ

¹⁻² Do nin kalip Kristo dakon gen niyin det abi uņun dogin dima yoneņ. Nin yaņ gin sigin aneņ kaņ, nin yut dakon gwak bisap morapmi maņek yut dima witjamaņ da yaņ asak. Do nin saņbeņek gen yaņ baņ gin dima yoneņ: but tobił anek anpak morap kimot paņalon aņ uņun manji yomyom dakon gen, ae Piņkop nandan gadaņ imim dakon gen, ae telagi pakbi sogok dakon gen mibili mibili, ae kisit amin da kwenon wutjik dakon gen, ae amin kimakbi kimoron da pidokdaņ dakon gen, ae nin morap kisi Piņkop da kokwin anek kobogi dagok dagogi mini abidokdamaņ, uņun dakon gen. Uņuden gen baņgin dima timik egipneņ. Nin amin madep kili abi dakon yoyin det baņ aneņ.

³ Piņkop da yaņ tagi aneņ do nandisak kaņ, tagi aneņ.

⁴⁻⁶ Amin diwari Piņkop da ten tenini yoban gen bami kili abidawit, ae Kwen Kokup dakon but galak yo uņun kili ankiligek nandawit, ae Telagi Wup uņun kili abidawit. Uņun Piņkop gen ankiligek uņun yo tagisi yaņ kili nandawit, ae Piņkop da wasaņek Amin Kila Asak dakon tapmim kaņek uņun yo tagisi yaņ kili nandawit. Uņuden amin yokwikon maņek Piņkop manji imni kaņ, tobił abinek but tobił asak dakon kosit mini. Anpak uņun asak da, iyi Piņkop dakon Monji tilak kindapmon aeni anakdak. Uņun amin da jigilak yaņ imni yaņ do tilak kindapmon aeni awigi anakdak.

⁷ Nandani, nak tilak kinda abeņ. Bisap morapmi sikak mosok, anakwan miktim da sikak abidaneņ pi awit amin paņpuluganeņ jap

tagisi panalon an yomjak kan, Pinjkop da on miktim do yo tagisi asak.

⁸ Mani miktim da nap keli ton ae jon yokwi ban gin panalon asak kan, miktim unun yokwi. Do bisap dubak dima Pinjkop da yokwi tosak dosi yokdisak. Anjakwan kindap da sonjan pasildisak.

⁹ Notnonisi, nin minjat aminyo Pinjkop manji iman amin do yoman, mani nandaman, ji jigi unuden dima timitdan. Pinjkop da ji panpuluganek yokwikon ban timikgit.

¹⁰ Pinjkop unun kokwin agakni unun kilegisi, do ji da pi tagisi awit unun do dima intokdisak. Ji Pinjkop but dasi galak tan iminek unun da panthagap aban minjat amini panpulugawit. Ae yan gin sigin an.

¹¹ Ji morap da pi tebaisi yan gin sigin ankimagakwa wigi mibi bisapmon wigisak dosi nandaman. Yan ani kan, nandan gadatji abidan kimagek Pinjkop da yo tagisi annim do yagit ae unun do nandan teban tanek jomjom an unun abidokdanji.

¹² Dima kurak toni do nandaman. Nandan gadat an kimagek Pinjkop da yo nim do yan teban tok agit unun timit do but yaworon da jomjom an amin dakon anpak ban yol do nandaman.

Pinjkop dakon yan teban tokni do tebaisi nandan gadanen

¹³ Kalip Pinjkop da Abraham yan teban tok animgut bisapmon, amin kinda da Pinjkop yapmanek unun da wukwisi do unun da manon da geni aripmi dima anteban asak. Yan do anek Pinjkop da iyi da manon da gen yan anteban anek yan yagit:

¹⁴ “Asisi yosot, gak do yo tagisi an gaminek babikgo dakon gwakni panpulugoko morapmisi akdan.”

¹⁵ Iyiban Abraham butni yawori tanakwan jomjom anek don Pinjkop da yo morap im do yan teban tok agit unun timikgit.

¹⁶ Gen panteban agak dakon anpak unun yan. Amin kinda da manon gen yan anteban an kan, unun amin wukwisi ae iyi yapmandak yan yolisak. Amin kinda gen yan anteban ak asak kan, unun da geni anteban anakwan amin geni abin yip do nandayin amin dakon gen kositni sopman yomisak.

¹⁷ Kosit yan tosak do kalip Pinjkop da Abraham dakon minjat amin kabini nin do yo tagisi an nim do yan teban tok an nimgut. Ae nandak nandakni kulabik dima asak yan nomansi nolik do anek iyi dakon gen anteban ak do gen yan anteban agit.

¹⁸ Do gen bamori tomal, unun Pinjkop dakon yan teban tokni gat, ae gen yan anteban agit on gat. Unun bamot kulabik aripmi dima anjil, nido Pinjkop da top dimasi yosak. Do minjat aminyo pasal kin Pinjkop da kapmatjok pasilgiman nin Pinjkop dakon yan teban tokni unun do nandanek butnin panteban an kimagek Pinjkop da yo unun nim do yan teban tok agit unun do jomjom anen.

¹⁹ Unun jomjom da egip egipnin dakon teban tok tagisi ae tebaisi, kirat madep tap wakga tebai abidosok unun yombem. Kirat unun imal madep telagi yut dakon buri telagisisi sopmandak unun yapmanek yutgwan wigisak.

²⁰ Yesu da mibiltan niminek nin panpulugok do unungwan kili wigigit. Unun mukwa sogok amin dakon mibiltok amin daganek dagok dagogi mini egi wigikdisak. Unun Melkisedek yombem.

7

Melkisedek unjun man madepni tonj

¹ Melkisedek unjun Salem kokup pap dakon kila amin madepni, ae Pinjkop Wukwisi dakon mukwa sogok amini egipgut. Abraham da emat anjek kila amin madep dapmanjek kokupmon apgut bisapmon, Melkisedek da kosiron domdom anjek gisam imgut.

² Minjakwan Abraham da emaron yo morap timikgit unjun kokwin aban kabi 10 anjakwan unjudon ban kabi kinda Melkisedek do imgut. Melkisedek dakon man dakon mibili unjun yan: "anjpak kilegi dakon kila amin madep." Ae unjun Salem kokup pap dakon kila amin madep kisi, unjun dakon mibili unjun yan: "but yawot anjak dakon kila amin madep."

³ Melkisedek menji ae datniyo dakon but pisoni dima mandabi, ae babikni kabi yo kisi dakon but pisoni mini. Menji da anjalagit bisap mini ae ni gildaron kimakgit dakon bisapni mini. Unjun Pinjkop dakon Monji da yan egipgut. Unjun mukwa sogok toktogisi egisak.

⁴ Babiknin mibiltogi Abraham da yo tagi tagi morap emaron timikgit unjun kokwin aban kabi 10 anjakwan unjudon ban kabi kinda Melkisedek do imgut. Do yanji nandaman, Melkisedek unjun man madepni tonj!

⁵ Moses dakon gen teban da yan yosok, Israel amin yo kabini kokwinikba kabi 10 anjakwa unjudon ban kabi kinda Liwai amin kabikon mukwa sogok pi timikgan amin do yomni. Israel amin unjun Liwai dakon notni, ae unjun Abraham dakon monjini kisi, mani Israel amin da yo kabini tan yoman unjun dakon kabi kinda notni unjun do yoman.

⁶ Melkisedek Liwai da kabikon da dima altagit. Mani Abraham dakon yo kabini dakon kabi kinda timigek Pinjkop dakon yan teban tok timikgit amin Abraham do gisam imgut.

⁷ Ae nin pakyanji nandaman, gisam yomisak amin unjun amin madep anjakwan gisam timikdak amin unjun pinjini egisak.

⁸ Mukwa sogok amin da Israel amin dakon yoni kabi kinda timik timik an, unjun amin kimot do gin ekwan. Mani Melkisedek, Abraham dakon yoni kabi kinda timikgit amin, unjun Pinjkop dakon papia da sigin egisak yan yosok.

⁹⁻¹⁰ Melkisedek Abraham gat domdom agimal bisapmon Liwai Israel amin dakon yo timit timit amin unjun babikni Abraham da yawikon egipgut, do nin yan tagi yonej, Abraham da Melkisedek do yo imgut bisapmon Liwai da imgut yan asak.

Mukwa sogok amin mibiltogi kalugi da mukwa sogok kalipmi yapman mudosok

¹¹ Kalip Israel minjat aminyo gen teban abidawit, ae unjun gen teban da yan yosok, Liwai amin kabi unjun mukwa sogok pi ani. Mani, Liwai dakon mukwa sogok pini da minjat aminyo aripmi tagi panmilip agagi kan, mibili nido Pinjkop da mukwa sogok amin kinda don yabekgit, unjun Melkisedek yombem, ae unjun Aron yombem dima?

¹² Ae mukwa sogok amin kulabik ani kan, gen teban yo kisi kulabik agagi.

¹³ Pinjkop da mukwa sogok amin don yabekgit amin, unjun Israel amin kabi njaknjari kindakon altagit. Ae unjun da kabikon amin kinda kalip altakon mukwa sogok pi kinda dima agit.

¹⁴ Nin nandaman, Amin Taginin Juda da kabikon da altagit, ae Moses da unun amin kabi dakon amin da mukwa sogok amin egipni do gen kinda dima yagit.

¹⁵ Do mukwa sogok kalugi unun altak unun Melkisedek yombem, ae yanji nandano pisosak, unun da Liwai kabikon mukwa sogok amin yapman mudosok.

¹⁶ Amin diwari unun mukwa sogok amin dagawit, nido unun Liwai kabikon nani. Mani unun mukwa sogok amin dagagit, nido egip egipni unun tapmimi tonji, ae yo kinda da aripmi dima antasik agagi.

¹⁷ Pinjokop gen da unun do yan yosok:

“Gak da mukwa sogok amin dagok dagogi mini egipdisal.

Gak mukwa sogok amin Melkisedek yombem.”

¹⁸ Gen teban kalipmi unun Liwai amin dagin mukwa sogok amin dagoni unun Pinjokop da kili wiririk mudagit, nido gen teban unun tapmimi mini ae unun da nin aripmi dima panpulugogi.

¹⁹ Gen teban da yo kinda anmilib aban tagisisi dima agit. Yando, Pinjokop da kosit njwaknjwari kinda witalban pisagit unun tagisisi ae gen teban yapmandak, ae unun kosiron da Pinjokop da kapmatjok tagi kinej yanji nandan teban tanjek jomjom aman.

²⁰ Ae Pinjokop da unun mukwa sogok amin manjigit bisapmon, unun gen yan anteban anek manjigit. Mukwa sogok kalipmi do yan dima agit.

²¹ Mani, Pinjokop da gen yan anteban anjakwan Yesu mukwa sogok amin dagagit. Pinjokop dakon papia da yan yosok:

“Amin Tagi da gen kili yan anteban agit,

‘Gak mukwa sogok dagok dagogi mini egipbi.’

Ae geni unun kulabik dimasi asak.”

²² Pinjokop yan yagit, do nin nandaman, Yesu da sanbek sanbek kalugi unun anteban asak, ae sanbek sanbek kalugi unun wagil tagisisi ae sanbek sanbek kalipmi yapmandak.

²³ Kalip amin morapmi da mukwa sogok amin dagawit, nido unun kimakgwit, anek mukwa sogok amin toktoji aripmi dima egipmi.

²⁴ Mani Yesu da dagok dagogi mini egisak. Unun mukwa sogok pi dagok dagogi mini do abidagit.

²⁵ Do minjat aminyo unun da manon Pinjokop da kapmatjok kini unun bisapmi bisapmi yokwikon ban tagi timitjak, nido unun dagok dagogi mini egisak, anek Pinjokop da panpulugosak do bisit anegisak.

²⁶ Mukwa sogok mibiltok amin unuden da nin tagisi panpulugosak. Unun telagi egisak, ae gulusunni kinda dima tan imisak, ae Pinjokop da dabilon gwaljigi minisi. Unun Pinjokop da yokwi pakpak da dubagikon kwensi ason Kwen Kokup yipgut da egisak.

²⁷ Mukwa sogok dakon mibiltok amin kalipmi unun gildari gildari mukwa son son awit. Mibiltok iyi dakon yokwini mudoni dakon mukwa sowit, anek don minjat aminyo dakon yokwini mudoni dakon mukwa sowit. Mani Yesu pi yan dima asak. Unun bisap kalongin iyi dakon egip egipni wagil parekgit.

²⁸ Gen teban da mukwa sogok amin dakon mibiltok amin miktim amin tapmimni madep dima amin ban manjigit. Mani gen teban da manjikon Pinjokop da gen yan anteban anek Monji manjigit. Unun Monji unun wagil tagisisi, ae unun dagok dagogi mini egipdisak.

8

Yesu Kwen Kokup mukwa sogok amin dakon mibiltok amin egisak

¹ Gen unun yoman dakon mibili unun yan: Nin mukwa sogok amin dakon mibiltok amin tagisi unuden aminin egisak. Unun Kwen Kokupmon Kila Amin Madep Wikwisi egisak unun dakon kila amin madep yityit tamokon kisiri aminsi tet do kili yikgit.

² Unun Pinjop dakon pi Kwen Kokup telagi yutnon asak. Yut unun Amin Tagi dakon yut bamisi, unun da iyi agit, amin da dima awit.

³ Mukwa sogok dakon mibiltok amin morap Pinjop do but galak yo panji panji an, ae mukwa sogok dakon pi unun tan yomisak. Do Mukwa Sogok dakon Mibiltok Aminin ununyo kisi mukwa sosaksi.

⁴ Unun miktimon egisak tam, mukwa sogok amin aripmi dima ekwan. Nido, miktimon mukwa sogok amin kili ekwan. Unun gen teban yolek Pinjop do but galak dakon yo mibili mibili iman.

⁵ Unun mukwa sogok pi unun telagi yut miktimon tosok unuden an. Telagi yut unun telagi yut bamisi Kwen Kokup tosok unun dakon tilakni ae wupmigin. Moses da imal nanj telagi yut awal do agit bisapmon Pinjop da yan iyigit:

“Gak imal yut dakon yo morap aki bisapmon, pakyanji kan kimagek wupmi kabapmon goligim unun nanji yolek abi.”

⁶ Mani abisok Kristo mukwa sogok pi abidagit unun da mukwa sogok amin diwari dakon pi yapmanj mudosok. Nido, unun binap amin egek sanjek sanjek kalugi anteban asak, ae sanjek sanjek unun da sanjek sanjek kalipmi yapmandak. Ae sanjek sanjek kalugi da yo nim do yan teban tok asak unun da sanjek

sanjek kalipmi da yo nim do yan teban tok agit unun yapmandak.

Sanjek sanjek kalugi da sanjek sanjek kalipmi yapmandak

⁷ Nandani. Sanjek sanjek kalipmi unun wagil tagisi tam, Pinjop da sanjek sanjek kalugi aripmi dima aban.

⁸ Mani, Pinjop da minjat aminyo dakon gulusunni pindagek yan yagit:

“Amin Tagi da yan yosok,

‘Nandani, bisap kinda apdisak, nak unun bisapmon Israel amin kabi gat ae Juda amin kabi gat sanjek sanjek kalugi aben.’

⁹ Sanjek sanjek unun kalip Isip miktimon babakni kisitnikon da timik panjagum bisapmon sanjek sanjek agim unuden dima aben.

Nido nak da sanjek sanjek agim dakon gen dima guramikgwit, do nak da manji yomgum.

¹⁰ Mani sanjek sanjek kalugi nak da Israel minjat aminyo gat akdisat, unun yan:

Nak da gen teban morapno nandak nandaknikon yopdisat, anjek geno butnikon mandakdisat.

Anjek nak da Pinjopni egapbo, unun nak dakon minjat amin kabi egipdan.

¹¹ Ae unun bisapmon amin da notni gat ae peni padik padikni yo yoyin degek “Ji Amin Tagi nandan inni” yan dima yokdan.

Nido kisi morap nak nandan namdan gin.

Unun amin isali bo ae man madepni ton unun nandan namdan gin.

¹² Nak da yokwini wiririk yominek, ae sanbenek dima nandaken.’”

13 Pinjkop da sanjek sanjek kalugi do yanek, unun da yan nolisak, sanjek sanjek mibiltogi unun kalipmi dagak. Ae yo kalipmi daganek si pasil do an, unun bisap pisipmisok gin tokdan, anek wagil pasildan.

9

Pinjkop gawak imim dakon silip dakon gen teban kalipmi

¹ Sanjek sanjek mibiltogi unun Pinjkop gawak imim dakon silip dakon gen tebani tan imgwit, ae on miktimon Telagi Yut kinda tagit.

² Unun Telagi Yut unun imal ban yut kaben kinda yut buri bamori yan witiwit. Yut buri mibiltogikon tenjeni yopyop tamo gat, ae bret yopyop tamo gat, ae telagi bret gat unun da tawit. Unun yut buri do Yut Buri Telagi yan yawit.

³ Anek Yut Buri Telagi da pomon imal madepsi kinda abisiŋba magit. Anek imal unun da manjigwan yut buri kinda tagit unun Yut Buri Telagisi yan yawit.

⁴ Yo sonba kibani tagisi an dakon alta wasawit unun gol ban kwenikon witiwit unun yutgwan tagit. Ae Sanjek Sanjek Kinam wasanek gol ban kwenikon wutiwit ununo kisi tagit. Ae unun tamo tingwan yo yan tawit: kwoba moniŋ gol ban wasanbi unungwan tagit, unun kwobagwan mana* tawit, ae unun tamogwan Aron dakon win kirini kalip gugi wugit, ae tip bamot Pinjkop da sanjek sanjek dakon gen mandagit unungwan tawit.

⁵ Ae anelo serabim bamori dakon wupmi amin da wasawit da unun Sanjek Sanjek Kinam unun da kwenon yikgimal. Unun bamot dakon piri da kinam dakon gapmi anjonŋam anjil do wasawit. Anelo

bamot unun Pinjkop unudon egisak dakon tilak. Mani, abisok unun yo morap dakon mibili do aripmi dima yoken.

⁶ Yo morap yan da aripmon wasanek mukwa sogok amin gildari gildari telagi yut dakon yut buri mibiltogi do wigek pini awit.

⁷ Anakwa mukwa sogok amin dakon mibiltok amin unun kalon dagin Yut Buri Telagisi do wigigit. Bilagi bilagi kosit kalon wigi wigi agit. Ae isal dima wigigit. Unun yawi timik pawigigit. Anek unun yawi ban iyi dakon yokwini gat ae minat aminyo da dima nandanek gulusun awit dakon yokwini wiririt do paret agit.

⁸ Unun anpagon Telagi Wup da yan nolisak, telagi yut unun sigin tagit bisapmon, Yut Buri Telagisigwan wigineŋ dakon kosit dima pisagit.

⁹ Unun yo morap da abisok yan nolisak, mukwa sogok amin da Pinjkop do but galak dakon jap iman ae bit kilapyo ban mukwa son iman, mani unun da Pinjkop gawak iman amin dakon but aripmi dima panmilip asak, ae nin amin kilegisi yan aripmi dima nandakdan.

¹⁰ Gen teban unun da jap ae pakbi, ae pakbi sonba Pinjkop da dabilon kilek toni dakon silip mibili mibili do yosok. Unun giptim dakon yo dogin yosok, do yo unun da Pinjkop da dabilon nin aripmi dima panmilip aban kilek toneŋ. Pinjkop da gen teban on minat aminyo da yolakwa wigi sanjek sanjek kalugi noman tokdisak dakon bisapmon wigisak do gen teban on yomgut.

Yesu iyi dakon yawini nan paret agit

¹¹ Mani abisok Kristo kili apgut da yo tagisi noman tawit da ton unun dakon Mukwa Sogok

9:1: TP 25.23-26.30 9:3: TP 26.31-33 9:4: TP 16.33; 25.10-16; 30.1-6; IDT 17.8-11; GT 10.3-5

* 9:4: Mana unun jap kinda Moses da bisapmon Pinjkop da yopban pinba Israel amin da nawit.
9:5: TP 25.18-22 9:6: IDT 18.2-6 9:7: MS 16.2-34 9:9: Ibr 10.1-2

Mibiltok Amini egisak. Unjun telagi imal yut wagil tagisi ae telagi imal yut kalipmi yapmandak unjungwan kili wigigit. Amin da yut unjun dima awalgwit. Unjun on miktim dakon yo dima.

¹² Ae Kristo meme bo ae bulmakau monin dakon yawi ban timigek unjun Yut Buri Telagisigwan dima wigigit. Unjun iyi dakon yawi nan timigek telagi yutgwan bisap kalon kinda gin wigigit. Anek nin yokwikon ban yuman nanban egip egip dagok dagogi mini do amin agiman.

¹³ Sanbek sanbek kalipmikon minat aminyo Pinjkop da dabilon garak aba mukwa sogok amin da meme gat ae bulmakau wili dakon yawi, ae bulmakau minat sonba son pasilgan dakon abilakni unjun ban timigek unjun minat aminyokon tagal yongwit. Unjun Pinjkop da dabilon gwaljigi mini egipni do anek yan awit.

¹⁴ Mani Kristo dakon yawi da unjun yapmandak. Kristo unjun gulusun kinda agit dakon diwarini kinda dimasi tan imgut. Ae Wup egip egip teban egisak unjun da tapmimon iyi dakon egip egipni nan paret agit, do yawini giptimnin banjin panmilip aban gwaljigi mini dima aman. Mani unjun anpaknin yokwi morap nin kimoron panjwan unjun dakon diwari wiririkban pasilakwa nin Pinjkop da dabilon gwaljigi minisi ekwaman yansi nandaman. Do nin Pinjkop egip egipmi ton dakon pi tagi anen.

Kristo dakon yawi da sanbek sanbek kalugi anteban asak

¹⁵ Mibili yan do anek Yesu unjun sanbek sanbek kalugi dakon binap amin egisak. Unjun minat aminyo sanbek sanbek mibiltogi sigin tagit bisapmon yokwi awit dakon

diwari wiririt do anek kimagek minat aminyo dakon egipni yuman nagit. Do minat amin morap Pinjkop da yan yomisak, unjun da Pinjkop da kalip monji gwayoni do gisamni dagok dagogi mini yom do yagit unjun timitdan.

¹⁶ Amin kinda don kimot do anek, yo kabini namin da timitjak yan dakon but piso papia kinda mandisak. Anek kimotjak bisapmon monji unjun papia yolek dat da yo kabi manjin imgut unjun timit do nandisak kan, mibiltok datni asi kimakgit amin da yan nandanakwa yo kabini tagi timitjak.

¹⁷ Amin unjun kimokdok kan, but piso gen unjun pini ton asak. Mani but piso mandagit amin egisak kan, but piso mandagit unjun isal tosok.

¹⁸ Unjun da tilak Pinjkop da sanbek sanbek mibiltogi agit unjun anteban ak do yawi tagalgwit.

¹⁹ Moses da gen teban morap minat aminyo do yoyin mudanek bulmakau monin gat ae meme gat dakon yawini timik pakbi gat iktagilgit. Anek isop kindap dakon kilin nap gami ban wabi unjun sipsip dangwan ban wasanbi unjun yawikon sibigit. Anek abidan awalakwan yawi dakon mumumi da Pinjkop dakon gen teban papia ae minat amin morap da kwenon mawit.

²⁰ Anek yan yagit:

“Yawi on Pinjkop da sanbek sanbek unjun yolnisi do yagit unjun anteban asak.”

²¹ Ae unjuden gin Moses da telagi imal yut gat ae Pinjkop gawak imim dakon yo morap ton unjudon yawi pawilakwan mawit.

²² Asi, gen tebanon yawi kalon dagin yo morapmi aban gwaljigi mini an. Ae yo kinda anakba kimagakwan yawini dima mosak kan, Pinjkop da minat amin dakon yokwini dima yopman yomisak.

Kristo da yokwi wiririt do iyi nan paret agit

²³ Telagi imal yut gat yo morapni gat unun yo Kwen Kokup ton dakon wupmi gin. Unun yo dangwi ton dakon yawini timigek unudon tagalba Pin kop da dabilon gwaljigi mini awit. Mani, yo Kwen Kokup nani pan telak ak do paret wagil tagisi yo dangwi ton yapmandak unun ban awit. Yan dima awit tam dima telak tan bam. Do unun agagisi awit.

²⁴ Nin nandaman, Kristo unun telagi yut amin kisit da awalbi ae Pin kop dakon telagi yut bamisi dakon wupmi gin asak unjungwan dima wigigit. Unun Pin kop da kap matsisok altan noman tanek nin pan pulugok do anek Kwen Kokupsi wigigit.

²⁵ Bilagi bilagi mukwa sogok amin dakon mibiltok amin mukwa sok do yawi timigek Yut Buri Telagisi unjungwan wigigit. Ae yawi unun timikgit unun iyi dakon yawi dima. Mani Yesu unun Kwen Kokup iyi nan paret do wigigit, ae unun bisap morapmi dima agit.

²⁶ Yan bisap morapmi asak tam, unun tepmi morapmi sigin pan anan kisak, unun Pin kop da yo morap wasanban noman tawiron da win abisok bisapmon wisagon tepmi sigin paban. Mani dima. Abisok mibi bisapmon Kristo bisap kalon si kind a miktimon pin ek yokwi wiririt do iyi nan paregek kimakgit.

²⁷ Amin morap kisi bisap kalon gin kimagek don gen pikon atdan.

²⁸ Unuden gin, Kristo min at aminyo morapmi dakon yokwini dakon jigini timit do anek bisap kalon kindagin iyanan paregek kimakgit. Ae bisap kind a gat don apdisak, mani unun bisapmon yokwi wiririt do dima apdisak.

Min at aminyo unun do jomjom an amin yokwikon ban timit do apdisak.

10

Mukwa sogok kalipmi da yokwi aripmi dima wiriritjak

¹ Moses dakon gen teban unun yo tagisi don noman tokdan dakon wupmi gin, unun bam dima. Do gen teban yolek bilagi bilagi mukwa son son awit, mani gen teban da min at aminyo telagi yutnon aban unun pan milip aban tagisisi aripmi dima ani.

² Mukwa sogok unuden da min at aminyo pan milip aban tagisisi an tam, mukwa sogok di gat san berjek dima abam. Mukwa sogok da min at aminyo telagi yutnon apgwit unun wagil pan milip aban gwaljigi mini kili awit tam, butnikon da sun agiman dakon gulusunin unun sigin tan niman yan dima nandabam.

³ Mani dima. Bilagi bilagi mukwa unun son ek yokwini do sigin nandan,

⁴ nido bulmakau wili gat ae meme gat dakon yawini da yokwi aripmi dimasi wiririti.

⁵ Yan do anek Kristo miktimon apgut bisapmon yan yagit:

“Gak amin da yo dangwi ton ban dapman mukwa son ek paret ani do dima galak tagil.

Mani gak da giptimno nan an noman agil.

⁶ Mukwa sogok dakon yo kindapmon wagil soson gat ae yokwi wiririt dakon mukwa soson unun kisi do gak dima galak tagil.

⁷ Do nak yan yagam, ‘Pin kop, nak gak dakon galaktok yol do kili abit.

Unun nak do papiakon kili mandabi.’”

⁸ Mibiltok Kristo da gen teban da paret ani do yosok unun do yan yagit, “Gak amin da yo dangwi ton ban dapman mukwa sonjek paret ani do dima galak tagil, ae mukwa sogok dakon yo kindapmon wagil soson gat ae yokwi wiririt dakon mukwa soson unun kisi do gak dima galak tagil.” (Mani Moses dakon gen teban da anisi do yosok.)

⁹ Ae sanjenek yan yagit, “Nak gak dakon galaktok yol do kili abit.” Unun do anek sanjek sanjek kalugi anteban ak do anek sanjek sanjek kalipmi wiririkdak.

¹⁰ Yesu Kristo Pinjop dakon galaktok yolek giptimni nan paregek bisap kalon kimakgit. Yan anek panpulugagit da nin iyi dakon telagi minjat amin kabi ekwaman.

Yesu da paret agit unun da yokwi tagi wiriritjak

¹¹ Sanjek sanjek kalipmi da bisapmon mukwa sogok amin morap gildari gildari agek pini an an awit. Unun mukwa kalon nan gin bisap morapmi son son awit, ae unun da yokwi aripmi dima wiririti.

¹² Mani, Kristo da paret kalonisi kinda gin agit, ae unun paret bisap dagok dagogi mini tan anan kirkdisak. Yan an mudanek Pinjop da amin tet do yikgit.

¹³ Yigek Pinjop da uwalni kandap mibilnikon yopban geni guramitni do jomjom anegisak.

¹⁴ Nido unun iyanan bisap kalon paregek panpuluganban minjat aminyo iyi dakon telagi minjat amin kabi dagon. Ae unun da aban gwaljigi minisi awit, ae yan gin toktogisi egi anan kirkdan.

¹⁵ Unun dakon mibili Telagi Wup kisi da nin do yan tenjenok asak. Mibiltok yan yosok:

¹⁶ “Amin Tagi da yan yosok,

‘Sanjek sanjek kalugi nak da don unun gat aben unun yan. Nak da gen tebano butnikon yopdisat, anek gen teban dakon geni nandak nandaknikon mandakdisat.’”

¹⁷ Ae don gen unun sanjenek yan yosok:

“Nak da yokwini gat ae gen teban iragek yo yokwi an do wagil injtokenj.”

¹⁸ Ae Pinjop da yokwi kili wiririkgit, do yokwi wiririt dakon mukwa soni dakon pi mini.

Nin nandan gadat an kimagek Pinjop da kapmatjok kinenj

¹⁹ Yan do, not kabi, Yesu dakon yawini da yokwinin kili wiririk mudagit, do nin pasol pasoli mini Yut Buri Telagisi unungwan tagi wiginenj.

²⁰ Nin unun yutgwan kosit kalugi egip egipmi ton unudon da tagi wiginenj. Kosit unun Yesu da iyi dakon giptim paregek witdalgit, unun Telagi Yut Dakon Buri Telagisi dakon yoma kaga do imal madep abisinba magit unun witdalek wigigit.

²¹ Nin Mukwa Sogok dakon Mibiltok Aminin egisak. Unun wukwisi ae Pinjop dakon minjat amin kabi morap kilani asak.

²² Unun da anpak yokwi agiman dakon gulusunin wiririkgit, do Pinjop da dabilon gwaljigi mini da ekwaman, yansi nandanen do yawini nin dakon buron tagalgit. Anek giptimnin pakbi jimjimi minisi nan sugagit. Yansi agit do butninon anpak toptopmi morap ton unun wiririk mudonen, anek Pinjop do nandan gadan iminj kimagek unun da kapmatsisok kinenj.

²³ Nin nandan gadatnin gat ae yo tagisi do nandan teban tanjek jomjom anek ekwaman unun do

yanj tenjenok aman do nandan gadatnin tebaisi abidanej but bamot dimasi anej. Nido, yo morap Pinjkop da ak do yanj teban tok agit, unjun asisi akdisaksi.

²⁴ Nin kalonj kalonj Pinjkop dakon minjat aminyo diwari do nandanej panjtagap ano amin do but dasi galak tanj yomni, anej anjak tagisi anj yomni. Nin unjun do nandak nandak anej.

²⁵ Ae Pinjkop dakon minjat aminyo nin amin diwari da anj unjudej muwut muwutnin dima yipmanj detnej. Ji nandanj, Kristo dakon abap bisapni kili abinej kapmat tosok, do nin kalonj kalonj amin diwari dakon but panjteban ak do pi madepsi anej.

Nin Pinjkop dakon Monji manji dima imnej

²⁶ Nandani, nin gen bami kili nandanj pisagimanj, anej don si nandanj mudanej yokwi da anjpagon agipnej kanj, yokwi unjun wiririt dakon mukwa sogok kinda gat dimasi tosok.

²⁷ Nin yanjon da egipnej kanj, pasol pasol madepsi anej gen pi madep dakon gildat gat ae kindap tedepmi madepsi Pinjkop dakon uwalni wagil soj yomdisak unjun do jomjom akdamanj.

²⁸ Kalip, amin kinda Moses dakon gen teban irakgit, anjakwan amin bamori bo kapbi da kanjek sunj ak dakon yanjkwok awit kanj, unjun amin do bupmi dima nandanj imgwit. Kila amin da minjat aminyo yoyinba si anjakba kimakgit.

²⁹ Do ji Pinjkop dakon Monji do nandaba yo isali asak amin do nianjsi nandanj? Unjun amin jigi madepsi pakdanj. Kristo dakon yawi da sanjek sanjek kalugi anjteban asak, unjun da panmilip aban unjun amin Pinjkop dakon

aminsi dagawit anej telagisi egipgwit. Mani, abisok unjun amin da aba yawi yo isalisi asak. Anej nandanj yawot dakon Wup do anjak yokwisi anj iman.

³⁰ Nin nandamanj, Pinjkop da yanj yagit:

“Yokwi dakon kobogi yomyom unjun nak dakon pi.

Nak da kobogi anyomdisat.”

Ae sanjenek yanj yagit:

“Amin Tagi da minjat amini dakon anjakni gen pikon kokwin anej kobogi yokwi yomdisak.”

³¹ Asi, nin Pinjkop egip egipmi tonj dakon Monji manji imnej kanj, Pinjkop da kobogi yokwisi nimdisak do pasol pasol madepsi anej.

Nin nandanj gadaron tebaisi atnej

³² Ji aesi kalip Pinjkop dakon tenjenj abidawit bisap unjun do nandani. Unjun bisapmon jigi tepmiyo madepsi pawit, mani ji tebaisi akgwit.

³³ Bisap diwari minjat aminyo da dabilon depba agakwa jigilak yanj daminej yo yokwi anj dangwit. Ae ji bisap diwari jigi unjudej pawit amin gat gadanej panjapulugawit.

³⁴ Ae dam tebanon yopba egipgwit amin unjun do bupmi nandanj yomgwit. Ae amin da yo kabisi gwayewit bisapmon, ji kisik kisik anej yum pindakgwit, nido yanj nandawit, yo bamisi tanj nimisak gin, unjun dagok dagogi mini tanj ananj kikdisak.

³⁵ Ji jigi kalip pawit unjun do nandanej nandanj gadatji tebai unjun dima yipmanj detni. Nandanj gadat tebai anj dakon tomni madepsi Pinjkop da damdisak.

³⁶ Tebaisi ak kimotni, yanj anej Pinjkop dakon galaktok tagi yolni. Anjak kalip Pinjkop da yo tagisi dam

do yanj teban tok agit unun tagi timitni.

³⁷ Tebaisi atni, nido Pinjkop gen papia da yanj yosok:

“Asi, bisap dubak dima, amin unun apdisak kili ununjok apdisak. Ae tepmisi apdisak.

³⁸ Nak dakon amino kilegisi unun nandan gadaron egipdisak.

Mani duwalik pigisak kan, tagi dima nandan iben.”

³⁹ Mani nin duwalik pitek pasilneŋ dakon amin dima. Nin nandan gadat anek egip egip teban abidoneŋ dakon minjat aminyo da ekwaman.

Nandan gadat dakon mibilisi

(Kilapmi 11-13)

11

Pinjkop do nandan gadan imineŋ tebaisi atneŋ

¹ Nandan gadat dakon mibili unun yanj. Nin pakyanŋi yanŋi nandaman, yo tagi morap Pinjkop da nim do yanj teban tok agit unun timit do nandan teban tanek jomjom anek ekwaman unun asi timitdaman yanŋi nandaman. Ae dabil da yo unun dima pindakgaman, unun yo morap unun ton yanŋi nandaman.

² Kalip amin nandan gadat awit, aba Pinjkop da anpakni do but galaksi nandagit.

³ Nin nandan gadat aman do yanŋi nandaman, Pinjkop miktim gat ae kundukon yo morap ton unun yanban genikon da noman tawit. Do yo morap abisok dabil da pindakgaman, unun yo amin da dima pindari ban wasagit.

Abel, Enok, ae Noa yo da Pinjkop do nandan gadat awit

⁴ Abel Pinjkop do nandan gadat anek mukwa sonj ingut. Aban Pinjkop da Abel dakon mukwa

do galak tagit. Mani Ken dakon mukwa do dima galak tagit. Abel unun nandan gadat agit, mibili yan do anek Pinjkop da but galak dakon yo Abel da ingut unun do galak tanek amin kilegi yan iyigit. Abel kilisi kimakgit, mani nandan gadatni unun da nin sigin yan tenjtenjan nimisak.

⁵ Enok Pinjkop do nandan gadat agit. Aban anpakni do tagisi nandagit, do dima kimagakwan Pinjkop da abidan anan Kwen Kokup wigigit. Amin da wisinek dima kawit, nido Pinjkop da kili abidagit.

⁶ Mani, nandan gadatni mini amin, Pinjkop da unun amin do nandaban tagi dima asak. Nido, Pinjkop da kapmatjok kik do nandisak amin, unun Pinjkop egisak yanŋi nandan gadan kimokdok, ae amin Pinjkop wusik do pi an amin unun Pinjkop da yo tagisi an yomisak yan nandan gadan kimokdok.

⁷ Pinjkop da Noa yo don noman tokdan unun dakon but piso gen iyigit. Iyinjban yo unun Noa da dima pindakgit, mani Pinjkop dakon gen nandan gadanek tap wakga kinda wasagit. Anek iyi gat ae gwakni gat unun tap waggakon wigek dima tasik tawit. Unun nandan gadatnikon da, Noa da miktim amin morap diwari gulusun awit unun panjtenjan agit.

Abraham gat Sara gat nandan gadat agimal

⁸ Abraham Pinjkop do nandan gadat agit, do Pinjkop da yan ingut bisapmon Abraham Pinjkop dakon gen guramikgit. Unun kokupni yipman degek Pinjkop da miktim kinda iban iyi dakon miktim dagosak do nandagit unudon kigit. Abraham dukwan kiken unun

dima nandagit, mani nandan gadat anek kigit.

⁹ Unun nandan gadat anek kin Pinjkop da miktim im do yagit unudon yikgit. Anek unun miktimon wanja amin da yan imal yutnon yikgit. Ae Aisak gat Jekop gat kisi imal yutnon yikgimal, unun amin do Pinjkop da miktim unun yom do yan teban tok agit.

¹⁰ Abraham yan agit nido nandan gadat anek kokup pap toktogisi unudon don egipben yan nandagit. Pinjkop da kokup pap unun nian wasogi unun iyi nandan mudanek wasagit.

¹¹ Abraham gat Sara gat monji panalak bisap kili yapgumal, mani nandan gadat anek monji panalanjil dakon tapmim pagimal. Sara nandan gadat anek yan nandagit, "Pinjkop da yan teban tok agit, ae unun da gen bami gin yosok."

¹² Do amin kalon unun amin pelansi anek si kimot do agit bisapmon monji morapmisi dakon datni dagagit. Babikni unun iren taje kundukon gik ton ae tap kidipmanon niman ton morapmisi, amin da aripmi dima manjiri awit.

¹³ Unun minat amin morap unun nandan gadat anek egi wigi kimot awit. On miktimon egipgwit bisapmon yo tagisi Pinjkop da yom do yan teban tok agit unun dima timikgwit, isal nandan gadaron da dubagikon pindagek but galak nandawit. Unun iyi do nin miktim njwakjwarikon amin yombem da amin da miktimon bisap pisipmisok ekwaman yan yawit.

¹⁴ Yan yon amin unun iyi dakon miktim wisan yan nandaman.

¹⁵ Miktim yipmanek apgwit unun dogin nandanek egipgwit tam tobil kokup egipgwiron tagi kwam.

¹⁶ Mani miktimni kalipmi unun yapmanek miktim wagil tagisisi unudon egip do galak tawit, miktim unun Kwen Kokup. Unun amin da Pinjkop do, "Gak nin dakon Pinjkop," yan iyinjakwa Pinjkop mayagi dima pasak, nido unun amin do kokup pap kinda kili anjoman agit da tosok.

¹⁷⁻¹⁸ Pinjkop da Abraham do yan teban tok anek yan iyigit:

"Aisagon da babikgo altokdan." Mani Pinjkop da Abraham anjkwalek monji anak mukwa sosak do iyinban monji kalonj Pinjkop do imgut.

¹⁹ Abraham yan nandagit, "Aisak kimotjak kan, Pinjkop da tagi aban pidosak." Yanji nandagit, do monji kimoron nan abidagit yan asak.

Aisak, Jekop, ae Josep yo da Pinjkop nandan gadan imgwit

²⁰ Aisak nandan gadat anek Jekop gat Iso gat do gisam yomgut. Anek yo don noman tan yomdan unun do yoyigit.

²¹ Jekop nandan gadat anek si kimot do anek Josep dakon monji bamot do gisam yomgut. Anek busunni win kirinjni da diwarikon witjinej Pinjkop gawak imgut.

²² Josep nandan gadat anek si kimot do anek yagit "Israel amin don Isip miktim yipmanek kikdan." Yan yanek don kimakban iyi dakon kidari timigek nian ani unun do yoyigit.

Moses nandan gadat agit

²³ Moses dakon meni datniyo nandan gadat agimal. Do Moses al-tanban kanek kapbi anjksibigimal, nido monji unun wagil tagisisi kinda kagimal, ae kila amin madep dakon gen teban kirinjit do pasol pasol dima agimal.

24 Moses nandan gadat anek taganek amin madep agit bisapmon amin da kila amin madep Pero dakon gwi dakon monji yan iyini do dimasi galak tagit.

25 Unjun Pinjkop dakon minjat amin kabi gat jigi kalonji panen yan nandagit. Yokwi dakon anpak anek bisap pisipmisok kisik kisik ak do dima nandagit.

26 Yan nandagit, Kristo dakon man do mayatok paken kan, unjun da Isip dakon yoni tagisi morap unjun yapmandak. Yan nandagit nido Pinjkop da tomni do yo tagisi imdisak unjun do nandanek egipgut.

27 Moses nandan gadat anek Isip miktim yipmanek kigit. Kila amin madep da japmi nandan imgut, mani Moses unjun do dima pasalgit. Pinjkop pasili egisak unjun Moses da dabil da yan kagit do tebaisi akgit.

28 Unjun nandan gadat anek Yapyap Bilak madepmon Israel amin yoyinban sipsip dapgwit. Anek anelo da Israel amin dakon monji mibiltogikon igayikjok kinda dima ani yan do sipsip dakon yawi ban yoma domon sowit.

Israel amin morapmi nandan gadat tebaisi awit

29 Israel amin nandan gadat anek Tap Gami pudanek miktim kibiri timon yan kiwit. Mani Isip amin kin tap pudok do anek pakbi nan kimakgwit.

30 Israel amin nandan gadat anek Jeriko kokup pap angwasiinakwa gildat 7 kabi agit. Anakwa tip dam madep tuwil kigit.

31 Kosit oba minjat Reap nandan gadat anek amin panman ak amin bamot panpuluganek pabidanban yutnikon wigiwit. Do Pinjkop dakon

gen dima guramikgwit amin gat kisi dima kimakgwit.

32 Bisap pisipmi do ni gen ban sanbenek dayiken? Gideon, ae Barak, ae Samson, ae Jepta, ae Dewit, ae Samuel, ae kombi amin morap do dayiken kan bisap aripmi dima.

33 Unjun amin nandan gadat anek diwari da kila amin madep morapmi dakon emat amini pabin yopgwit. Unjun amin anpak kilegikon da amin kila anek Pinjkop da yo yom do yan teban tok agit unjun timikgwit. Ae laion dakon gen kagani soggwit.

34 Unjun amin da milen asip madepsi sogit unjun aba kimakgit. Ae emat agak siba panpek wolakwa dima dapgwit. Unjun amin tapminni mini, mani don tapmin pawit. Unjun emat amin tebaisi daganek miktim iwakwari dakon emat amin kabini yolba pasal kiwit.

35 Amin kimakbi aeni pidanba menji da timikgwit.

Mani nandan gadat amin diwari uwal da dam tebanon yopmanek giptimi obisi panupbal awit. Mani Pinjkop manji iminek pulugan kik do dima nandawit, nido yan nandawit, kimotner kan kimoron da pidanek egip egip wagil tagisi abidokdaman yan nandawit.

36 Ae uwal da diwari jigilak gen yoyinek baljawit, ae diwari nap teban ban panteban anek dam tebanon yopgwit.

37 Diwari tipban dapgwit, ae diwari ilik dagok ban giptimi ilik daganba tim bamot awit, ae diwari emat agak siba ban dapba kimakgwit. Unjun amin diwari sipsip ae meme gipban panek agipgwit. Unjun giptim dakon yo do

wadañakwa amin da jigi yominjek anpak yokwi anyomgwit.

³⁸ Yan aba miktim kibiri amin da aripmi dima egipmi ae kabapgwaw binap agek gopbat ae gapmagwan egi egi awit. Unun nandan gadat amin da miktim amin diwari yapman mudanek amin wukwisi ae tagisi awit.

³⁹ Unun minjat amin morapyo nandan gadat awit do anek Pin kop da minjat aminyo tagisi yan nandan yomgut. Mani miktimon egek Pin kop da yo yom do yan teban tok agit unun dima timikgwit,

⁴⁰ nido kalip Pin kop da yo wagil tagisi nin kisi da timitnen do nandan kokwin kili agit. Kalip egipgwit amin gat ae nin gat kisi bisap kalon gwaljigi minisi egipnen do nandagit.

12

Nin Yesu pakyarñi kanek nandan gadar imner

¹ Unun nandan gadat minjat aminyo kalip egipgwit unun gikwem da yan nin pan gwasiñek nandan. Yando, nin yo morap pabin nip do an unun yopman mudanek yokwi nin bangaldak unun pan dagonen. Anek tintim yanek dima yawogek Pin kop da napbi gwapbo anen do yagit unudon agipnen.

² Yesu unun nandan gadatnin dakon wasok wasok ae wasip, do dabilnin Yesukon gin tanakwan kanek egipnen. Unun don kisik kisik madepsi egipdisat yan nandanek tilak kindap dakon mayagi do nandaba kik dima anek tepmi panek kimakgit, da abisok Pin kop dakon kila amin madep yityit tamo da amin tet do yikdak.

Pin kop da nin pan kilek ak do jigi nimisak

³ Ji pakyarñi nandani. Yokwi pakpak amin da Yesu anpak yokwisi an iminakwa tebaisi akgit. Ji unun do nandanek tapmin yawot dima ani, ae butji dima yawotjak.

⁴ Asi, ji yokwi unun pabik do emat madepsi awit, mani emat anakwa yawisi kinda dima mawit, don mokdan.

⁵ Ae Pin kop da ji dakon but pan teban asak do gen yagit unun kili intawit, ma? Ji monjinoni yan dayinjek yan yagit:

“Monjino, Amin Tagi da gak an kilek ak do jigi gaban kan, unun do yo isali yan dima nandaki, ae gen tebai gayinban unun do tapmingo dima mosak.

⁶ Nido, Amin Tagi da amin morap but dasi galak tan yomisak unun pan kilek ak do jigi yomisak, ae amin morap monjinoni yan yoyinjek timikdak unun si baljosok.”

⁷ Ji tebaisi agakwa Pin kop da ji pan kilek ak do jigi damjak. Dat kinda da monji an kilek ak do asak unuden gin Pin kop da jikon yan gin asak. Namin monji kinda datni da dima an kilek asak?

⁸ Pin kop da monjini kisi morap pan kilek asak. Ae dima pan kilek asak kan, monjinisi dima ekwan. Kan ji gwamda yombem da ekwan.

⁹ Ae miktimon datnin do nandani. Unun da nin pan kilek ak do jigi nimanakwa nandano wukwan yomguman. Yan agiman do wupnin dakon Datni da nin pan kilek asak bisapmon unun do madepsi gawak iminjek egip egip abidonenji.

¹⁰ Miktimon datnin da bisap pisipmisok iyi da nandak nandak da aripmon nin pan kilek awit. Mani Pin kop da iyi telagi egisak do ninyo kisi yan gin telagi egipnen do anek nin pan puluganek pan kilek asak.

11 Dat da nin pañkilek ak do jigi nimisak bisapmon nin kisik kisik dima aman, nin butjik paman. Mani don pañkilek agit dakon bami koman, unun anpak kilegisi gat ae but yawot gat nimisak.

Nin tapmim pañek tebaisi atnej

12 Yan do, kisitji alek tanbi unun pañenagek pi ani, ae njwakji tapmimi mini pañteban anek

13 “kosit kilegikon agipni.” Yan ani kan, kandapji wagil dima yokwi tokdan, aeni kilek tokdan.

14 Amin morap gat yawori egip do pi tebaisi ani. Ae telagisi egipni. Telagi dima egipni amin unun Amin Tagi dima kokdan.

15 Pakyanjsi kan kimotni. Jikon da kinda manek Pin kop dakon nandan yawotni di yipman dekban. Ae jikon da kinda kindap isipmi da yan kwanek yokwi pañalon an daban amin morapmi di pañupbal aban Pin kop manji di ibam.

16 Amin kinda yumabi anpak asak do kan kimotni. Bo amin kinda Iso da Pin kop manji imgut unuden asak do kan kimotni. Unun jap bisap kalon noknogi unun timit dogin anek yo kabini monji mibiltogi amin da timiri unun kisi imgut.

17 Disi nandan, don yo kabini unun timit do nandagit, mani dima timikgit. Gisamni ae timit do kunam tagit, mani but tobil anek gisamni timitjak dakon kositni dima tan imgut.

Nin Jerusalem Kwen Kokup tosok unudon kili obiman

18 Israel amin da Sinai Kabap kiwit ji unuden dima an. Unun kabapmon kinjek yo dabil da pindakgwit, ae mirak pañek nandawit. Unudon kindap madep sogit, ae pilin tuk masi masimi

agit, ae mirim tebaisi agit unun pindakgwit.

19 Anek kwen kinda madepsi yanakwan amin kinda da gen yagit. Yanakwan minjat aminyo pasol pasol madepsi nandanek bisit tebaisi yan yawit, “Gen di gat nandak do pasolgomaj!”

20 Pin kop da gen yoyigit unun do pasalgwit. Gen unun yan:

“Amin bo bit kilap yo kinda kabapmon wigisak kan tipnan anakba kimotjak.”

21 Yo unun pindakgwit unun do madepsi pasal nimnimigek Moses yan yagit:

“Nak nimnimigek madepsi pasoldot.”

22 Mani ji yo unudenon dima abinj altawit. Saion Kabapmon kili apgwit. Jerusalem Pin kop egip egipmi ton dakon kokup pap Kwen Kokup tosok unudon kili apgwit. Unudon anelo tausen morapmisi da muwugek kisik kisik an.

23 Ji Pin kop dakon monji gwayoni mibiltogi man morapni Kwen Kokupmon mandabi unun dakon muwut muwut madepmon apgwit. Pin kop, amin morap dakon gen kokwin aminon apgwit. Amin kilegi dakon wup kabikon apgwit. Unun amin Pin kop da pañkilek aban gwaljigi minisi awit.

24 Yesu sanbek sanbek kalugi dakon binap aminon apgwit. Ae Yesu dakon yawi mumumni mawiron apgwit. Unun yawi da yokwinin wiririkdak, do unun Abel dakon yawi yapmandak. Abel dakon yawi da kobogi timit do yosok.

Kan kimotni

25 Kan kimotni. Pin kop da gen yosok unun nandak do dima kurak toni. Kalip Moses da on miktimon Pin kop dakon mama gen

yoyinban geni nandak do kurak tawit bisapmon, iyi kutnanjek kigik dakon kosit dima tan yomgut. Do yanji nandani, abisok Pinjop da Kwen Kokupmon da mama gen niyisak, unun manji imneŋ kan, nin panjutanjek kigik dakon kosit minisi.

²⁶ Kalip Pinjop da gen yanban miktim wudip agit. Mani abisok yan teban tok anek yan niyisak:

“Bisap kinda gat miktim ankwakwalitdisat.
Ae miktim gin dima, kundu yo kisi panjkwakwalitdisat.”

²⁷ Ae “bisap kinda gat” do yosok, do yan nandaman, Pinjop da miktim kunduyo kisi panjkwakwalitjak bisapmon yo morap iyi wasagit unun wiririkban pasildan. Anjakwan yo aripmi dima panjkwakwaliri unun dagin tokdan.

²⁸ Pinjop da kila asak kokup unun abidagiman unun aripmi dima kwakwaliri, yan do anek ya yan iyiner. Nin anpak iyi galak tosok unun anek iyi nanjin gawak iminek pasol pasol anek mani anenotneŋ.

²⁹ Yanji aneŋ, nido
“Pinjopnin unun kindap tebaisi,
do yo yokwi morap soŋ pilik mudokdisak.”

13

Nin kalonj kalonj amin do but dasi galak tan yomneŋ

¹ Ji panmuwukbi notji do but dasi galak tan yomyom anpak dima yipman detni.

² Jikon amin kinda dima nandan iman amin kinda apban kan, unun abidok do dima in-toni. Kalip amin diwari da aminsi ban timikgaman yan nandawit, mani anelo ban timikgwit.

³ Amin dam tebanon ekwan amin do dima in-tan yomni. Nin unun gat kisi dam tebanon ekwan yan nandani. Ae uwal da jigi

yoman amin unun do dima in-tan yomni. Ninyo kisi da jigi unun paman yan nandanek egipni.

⁴ Minat eyo anpak unun yo madepsi kinda, do amin morap kisi da unun do nandaba wigakwan kilani anjakwa gwaljigi minisi tosak. Nido Pinjop da yumabi anpak mibili mibili an amin unun kobogi yo yokwisi an yomdisak.

⁵ Monen dakon galaktok jikon dima tosak. Yo tan niman unun aripninon ton yan nandani. Nido Pinjop da yan kili niyigit:

“Gepman dekgo gaga dage aripmi dima egipdisal.”

⁶ Yanjo, nin nandan teban tanek yan yoman:

“Amin Tagi panpulugokno egisak,
do yo kinda do dima pasolben.
Amin da aripmi dima abin nepni.”

Nin Yesu yol do dima mayak toneŋ

⁷ Kila aminji kalip Pinjop dakon gen dayiwit unun dima in-tan yomni. Anpak awit dakon bami unun do nandanek nandan gadat awit unun yolek yan gin egipni.

⁸ Yesu Kristo unun kulabigi mini apma, ae abisok, ae don egi anan kikdisak teban.

⁹ Yanjo, amin da gen njwakjwari di dayin dekba nandan gadatji di witdal kwam. Nin Pinjop dakon nandan yawotni yipno unun da butnin pan-teban aban atneŋ. Jap noknok dakon gen teban yolyol anpak da amin dakon but aripmi dima pan-teban asak. Unun anpak da amin kinda aripmi dimasi anpulugokdisak.

¹⁰ Mukwa sogok amin da yo dangwi ton altakon dapbi unun ban non. Mani nin altanin njwakjwari kinda tosok. Unun altakon mukwa sogok amin da jap aripmi dima noknogi.

11 Mukwa sogok amin dakon mibiltok amin da sipsip ae bulmakau dakon yawini yokwi wiririt do Yut Buri Telagisi unjungwan pawigisak, mani bami yut yomayo da wanja sosonj.

12 Yanjin Yesu dakon yawini da minjat aminyo panjelak aban telagisi ani do kokup pap dakon yoma kaga da wanja tepmi pagit.

13 Yanjo, nin kisi yut yomayo da wanja kinjek unun da mayagi pagit ninyo unudenj gin panenj.

14 Nido on miktimon nin dakon kokup pap toktogi kindi dima tosoke. Mani kokup pap kindi don noman tokdisak nin unjudon kinenj dosi nandamanj.

15 Yanjo, nin yipmanj deri mini Yesu da manon Pinjkop anjkinj kimotnenj. Yanj anenj unun da gen dulumnin dakon paret asak.

16 Minjat aminyo do anjak tagisi anyomni, ae notji panpulugok do yo kabisi banj notji do yominj yominj ani. Unun anjak do dima intoni, nido unun paret kindi, Pinjkop da unun do galak tosoke.

Pinjkop da nin panpuluganban tagisi egipnenj

17 Kila aminji kilasi anj unun don pi awit dakon mibili Pinjkop iyikdanj, do gawak yominjek geni guramitni. Yanj ani kanj, kisik kisigon da pini akdanj. Mani butjik pani kanj, unun da ji dima panpulugokdisak.

18 Ji nin do bisit ani. Pinjkop da dabilon butningwan gwaljigi mini yanji nandamanj, ae yo morapmon anjak kilegisi banjin ak do nandamanj.

19 Nak jikon tepmisi tobil opbenj do bisit anj kimotni.

20 Amin Taginin Yesu, sipsip dakon Kila Amin madep, unun da sanjek sanjek dagok dagogi

mini unun anjeban ak do yawini parekgit. Unun Pinjkop da kimoron nanj aban pidagit. Abisok Pinjkop but yawot ami da

21 ji panjtagap aban egip egipjikon yo tagisi morap da tujanj daba iyi dakon galaktok yol kimotni dosi nandisat. Yesu Kristo da pi agit do anjek unun da ninon pi aban anjak morap iyi galak tosoke unun anj mudonenj. Tilimni dagok dagogi mini tanj anjanj kikedisak, do mani anjkinj kimotnenj. Unun asi.

Mibi gen

22 Not kabi, nak ji dakon but panjeban ak do gen on mandanj damisat unun do mirak pakyanji yopni, nido gen on mandisat unun dubagisi dima.

23 Ji yanj nandani, notnin Timoti unun dam tebanon nanj yipba kili kigit. Nagon tepmi apjak kanj, nit ji dandak do apdenj.

24 Nin dakon gildat tagi yipno kila aminji gat ae Pinjkop dakon minjat amin kabini kisikon abisak. Ae amin kabi Itali miktim yipmanj apg-wit ununyo kisi gildatni tagi yipba jikon abisak.

25 Pinjkop dakon nandanj yawotni ji kisikon tosoke do bisit asat.

Papia Jems da Mandagit

But piso gen

Papia on Yesu dakon padige Jems da mandagit. Jems unun Yesu yolyol amin Jerusalem egipgwit dakon kila amini egipgut. (Yabekbi 15.13 unudon koki.)

Jems da on papia mandagit unjungwan Pinjkop dakon minjat aminyo da ni anpak tagisi ban yolek ani dakon gen tagisi morapmi mandagit. Minjat aminyo da nandak nandak tagisi ban timigek ae Pinjkop dakon gen pakyanji abidan kimotni do tilak gen morapmi mandagit.

Jems da gen tebai yan yosok: Yesu nandan gadan injak amin isal egipmi mini. Amin do anpak tagisi ban an yomin kimotjak, unun da gak nandan gadat tebaisi asal yan minjat aminyo yoliban kokdan.

Nin panjkewalon tebaisi atnej, yan anek Pinjkop gat tagisi egipnen

(Kilapmi 1.1-18)

¹ Nak Jems, Pinjkop ae Amin Tagi Yesu Kristo dakon oman amini. Papia on Israel amin 12 kabi ji kokupji yipmanek miktin njaknjawarikon kiwit da ekwan ji do mandan yipbo obisak. Gildat tagisi.

Panjkitil da nin panjeban asak

² Not kabi, panjkitil mibili mibili altan damni bisapmon butjik kinda jikon dima tosak, kisik kisik dagin jikon tosak.

³ Nido ji nandan, yo noman tanej nandan gadatji panjkitildak, unun da tebai agek jigi guramitnej dakon anpak panalon asak.

⁴ Toktogisi tebaisi agek jigi guramitni, yan anakwa unun anpak da jikon teban tosak. Yan anek

Pinjkop dakon anpak kinda do wadak wadak dima ani. Anpakji da tagisi ae kilegisi akdisak.

Nandan kokwin kilegi do wadak wadak asak amin unun bisit asak

⁵ Ji da binapmon amin kinda nandan kokwin kilegi do wadak wadak asak kan, Pinjkop da nandak nandak injak do bisit asak, anjakwan Pinjkop da imdisak. Pinjkop da amin morap do yo morapmi yomisak, ae bisit iyan amin do yanba yokwi tok dima an yomisak.

⁶ Mani unun amin nandan gadatsi anek Pinjkop do bisit asak. Nandan gadatni timisok di yipman degek "Pinjkop da unun namdisak bo dima" yan dima nandisak. Nido amin but bamot an unun tap pakbi mirim da pisonjakwan tamalikgan unun yombem.

⁷ Unuden amin Pinjkop da yo kinda namdisak yan dimasi nandisak.

⁸ Unun amin dakon nandak nandakni yo dikon di yopman yopman asak, anek anpak morap asak unun kosit nan gin kanjek dima agisak.

Yoni mini amin gat ae yoni morapmi amin gat dakon gen

⁹ Not kinda yoni mini kan, kisik kisik tagi asak, nido Pinjkop da dabilon man madepni ton da egisak.

¹⁰ Ae yoni morapmi amin Pinjkop da mani abin yipmandak, do kisik kisik tagi asak, nido jarej da biripmikwan unun da tilak kimotdan.

¹¹ Gildat da wisak bisapmon gildat tepmisi wusinej jon pindakban kibidan mudon. Jon dakon jareji man mudanjakwa, tilimni tagisi unun wagil pasilgan. Unuden gin yoni morapmi amin pini mibili mibili sigin anek kimot akdan.

Piŋkop yo tagisi anj niminjek yok-wikon dima paŋkisak

¹² Paŋkewal morap noman toŋon jigi guramigek tebai akdak amin uŋun kisik kisik tagi asak. Nido paŋkilit morapmon tebai atjak kaŋ, Piŋkop da miŋat aminyo but dasi galak taŋ iman uŋun do egip egip dakon pelit tim tilimi toŋ yom do yaŋ teban tok agit, uŋun imdisak.

¹³ Yokwi ak do paŋkilit noman taŋ iba “Piŋkop da anjilikban asat” yaŋ amin kinda da dima yogogi. Nido, yokwi da Piŋkop aripmi dima anjilitjak, ae Piŋkop da amin kinda yokwi asak do dima anjilikdak.

¹⁴ Mani, nin kalonj kalonj dakon but dakon galaktok yokwi da paŋkiliban yokwi agak dakon galaktok noman tosok.

¹⁵ Uŋun but dakon galaktok yokwi uŋun miŋat kinda da monji kwapmi awildak yombem da don yokwi anjalon aban noman tosok. Ae yokwi da si tagosok bisapmon kimot anjalon asak.

¹⁶ Notnonisi, ji bikbik iba yokwi ami da ji di paŋkiliban.

¹⁷ But galak dakon yo morap tagisisi uŋun Dat da yopban kwen da paŋ. Dat, kundukon tenjenj morap wasagit amin, uŋun anpakni kulabik dimasi asak. Uŋun gildat paŋopmon yo dakon wupni dubak toŋ da ae don pisip toŋ uŋun yombem dima.

¹⁸ Uŋun yo morap wasagitgwan amin nin da wukwini egipneŋ do anek iyi dakon galaktok yolek gen bam niban miŋat monjini dagagimanj.

Nin Piŋkop do bamisi nandanj gadanj imamanj kaŋ, anpak tagisi kisi aneŋ

(Kilapmi 1.19-5.6)

Nin geni nandanek guramitneŋ

¹⁹ Not kabino, pakyaŋsi nandani. Ji morap gen nandak do mirak pakyaŋsi yopni, mani gen tepmi dima yoni, ae butjap tepmi dima nandani.

²⁰ Nido, amin dakon butjap da Piŋkop dakon anpak kilegi dima anjalon asak.

²¹ Yaŋ do anek anpak inani mibili mibili gat ae anpak yokwi morap jikon madepsi ireŋ tosok, uŋun wiriritni. Anek disi do nandaba piŋakwa egek Piŋkop da gen uŋun butjikon kwaogkit uŋun nanj abidoni. Gen uŋun da ji yokwikon ban tagi timitjak.

²² Mani gen uŋun isal dogin dima nandani, si guramitni. Isal dogin nandanj kaŋ, disi ban paŋkewalgaŋ.

²³ Amin kinda Piŋkop gen isal dogin nandanek dima guramikdak kaŋ, uŋun amin kinda da wupni pakbi idapmon kosok uŋun yombem.

²⁴ Uŋun iyi dakon tomno dabilni kosok, mani kinjek tomno dabilni uŋun nianjen uŋun tepmisi injosok.

²⁵ Mani gen teban gwaljigi minisi uŋun da yokwi dakon tapmim tuwilek nin puluganj nipmandak, do amin kinda da uŋun gen teban pakyaŋsi kaŋban pisanjakwan geni dima injanek guramitjak kaŋ, Piŋkop da uŋun amin anpuluganjakwan pi morap asak uŋun tagisisi noman tokdanj.

²⁶ Amin kinda “nak Piŋkop gawak imim silip anj kimokdot” yaŋ nandisak, mani gen kagani dakon kila tagi dima anek gen yokwi morapmi yosok kaŋ, uŋun amin iyi nanj top anjekwaldak, ae Piŋkop gawak imim dakon silip asak uŋun yo isalisi.

²⁷ Piŋkop gawak imim dakon silip Piŋkop Dat da kaŋban gwaljigi minisi ae gulusuŋni mini asak uŋun yaŋ; Nin miŋat monjiyo menj datyoni kimakbi gat, ae sakwabat

gat do nandak nandak anek panpuluganek jigini guramitnen, ae nin dakon anpak kila tagisi anek, anapno miiktim on dakon anpak yokwi da panupbal aban Pinjkop da dabilon inani dima egipnen.

2

Nin amin morap kisi do anpak aripisi gin anek

¹ Not kabino, Amin Taginin Yesu Kristo tilimni madepsi, unun nandan gadan iman, do amin kinda do anpak tagi anek ae kinda do manji imni kan unun tagi dima.

² Amin kinda yik imalyo tagisi ban panek ae kisi tamikon sip gol nan wasanbi kinda yipmanek ji dakon muwut muwut yutjikon wigakwan yoni mini amin kinda imalni daganbi ae yokwisi kinda ununyo kisi wugisak,

³ anakwal ji da anpak tagi amin yik imalyo tagisi ban pak unun do an iminek yan iyan, "Gak obin on tamo tagisikon yikgi", ae yoni mini amin yan iyan, "Gak amodon akgi" bo ae "Nak da kandap da kapmatjok mibilikon yikgi" yan iyan kan,

⁴ amin diwari tagi ae diwari yokwi yan nandan yan asak. Yan anek ji kokwin amin daganek nandak nandak yokwikon da kokwin an.

⁵ Not kabino nandani. Miiktim amin da dabilon yoni mini ekwan amin, unun banjin Pinjkop da nandan gadat madepsi tujan yominjakwan egipni do kili manjigit. Kalip yan teban tok yan agit, amin but dasi galak tan iman unun yopban iyi amin kila asak da kagagwan egipdan, do yoni mini amin iyi amin kila asak da kagagwan egipni do kili manjigit.

⁶ Mani ji da yoni mini amin unun nandaba pinban yoman. Namin da pabin depmanek jigi daminek ji

timik gen pikon depmanan? Unun yoni morapmi amin dagin anpak unun an.

⁷ Pinjkop da Kristo dakon mani tagisi jikon yipgut, nan namin da unun do nandaban pinjakwan jigilak gen yon? Unun yoni morapmi amin dagin yon.

⁸ Pinjkop unun kila amin madepnin, unun da papianikon gen teban kinda nimgut da yan yosok:

"Gaga do but dasi nian galak tosol, unuden gin amin do but dasi galak tan yobi."

Ji gen teban unun but dasi guramitni kan, ji anpak tagisi an.

⁹ Mani amin kinda do anpak tagi anek kinda yum koni kan, unun yokwi an. Anakwa gen teban unun da yan nolisak, ji gen teban tuwil tuwil amin.

¹⁰ Amin kinda Pinjkop dakon gen teban morap kisi guramigek kalonji kinda nanjin kirinjkdak kan, unun amin gen teban morap kisi kirinjkdak da arip gulusunni ton.

¹¹ Nido, Pinjkop da yan yagit:

"Minjat eyo kili abi, ji yumabi anpak dima ani."

Ae yan kisi yagit:

"Ji amin dima dapba kimotni."

Do yumabi anpak dima agil, mani amin kinda anakbi kimagkit kan, gak gen teban morap tuwil tuwil amin kinda dagagit.

¹² Pinjkop da anpakji kokwin asak bisapmon unun ji pulugan depmanak dakon gen teban unun do nandanek kokwin akdisak. Do ji unun do nandanek amin do bupmi nandanek toktogisi gen yogokji gat ae anpakji gat dakon kila tagisi ani.

¹³ Nido amin kinda amin do bupmi dima nandagit kan, Pinjkop da gen pikon kokwin asak bisapmon bupmisok kinda dima nandan imdisak. Mani amin do

bupmi nandagit amin unun gen pikon teban tokdisak.

Nandan gadat anpak tagi dima panalon asak, unun nandan gadat yo isali

¹⁴ Not kabino, amin kinda da “Nak Kristo nandan gadan imisat” yan yosok, mani anpak tagi dima asak kan, nandan gadat unuden da yokwikon ban tagi abidosak? Unun dimasi.

¹⁵ Panmuwukbi notnin kinda bo ae saminin kinda imalni yokwi gin, anjakwan japni mini kan,

¹⁶ jikon da kinda da yan iyisak, “Butgo yawori tanjakwan panji njanali egipbi, ae kin jap nanjek butgo tugosak”, mani imal bo jap dima imisak. Isal gen gin iyik unun da nian anpulugosak?

¹⁷ Nandan gadat dakon anpak kisi yan gin. Nandan gadat isal tanjek anpak tagi kinda dima noman tosak kan, unun yo isali.

¹⁸ Mani amin kinda da yan yosak, “Amin diwari nandan gadat anakwa amin diwari anpak tagi an.”

Yan yanban kobogi yan yokdisat, “Gak nandan gadat anek anpak tagiyo kisi dima abi kan, nak nianon da gak dakon nandan gadat koken? Mani, nak dakon anpak tagi da nandan gadatno golikdisak.”

¹⁹ Gak “Pinjkop kaloni dagin egisak” yan nandan gadasal. Unun tagi. Mani kon yo kisi yan gin nandan gadanek madepsi nimmimikgan.

²⁰ Nandan kokwingo tagi dima amin, gak nandan gadat gin anjek anpak tagiyo kisi dima abi kan, nandan gadatgo unun yo isali. Gak gen on dakon mibili nandak do nandisal? Kan, nandaki,

²¹ kalip babiknin Abraham da monji Aisak altakon yipmanek Pinjkop do paret aban Pinjkop da

yo agit unun kanek amin kilegi yan iyigit.

²² Pakyanji nandaki. Abraham dakon nandan gadat gat ae anpakni tagi unun kaloni gadagimal, anjakwan unun anpak tagi da nandan gadatni aripmisi agit.

²³ Do Pinjkop gen papiakon gen kinda tosok unun bami noman tagit. Gen unun yan:

“Abraham unun Pinjkop do nandan gadat aban, Pinjkop da amin kilegi yan iyigit.”

Ae amin da Abraham do Pinjkop dakon notnisi yan iyiwit.

²⁴ Do yanji nandani, amin kinda isal nandan gadat dogin Pinjkop da amin kilegi yan dima iyisak. Amin kinda anpak kilegi asak unun do nandanek amin kilegi yan iyisak.

²⁵ Yanjin kosit oba minjat Reap da amin panman ak amin bamot unun uwal da dapni yan do panjisibinek yabekban kosit nwanjwat nan tobil kigimal, do Pinjkop da minjat kilegi yan iyigit.

²⁶ Nin nandaman, amin kinda wupni kili yipman deggit kan, unun amin kili kimakgit. Yanjin, amin kinda nandan gadat anek anpagon dima yipmandak unun amin nandan gadatni kili kimakgit.

3

Nin gen yogoknin dakon kila tagisi anen

¹ Not kabino, jikon da amin morapmi da Pinjkop gen yoyindet pi ak do nandak nandak dima ani. Nido ji nandan, Pinjkop da minjat aminyo dakon anpak kokwin asak bisapmon minjat aminyokon yoyindet pi an amin unun pakyanji kokwin akdisak.

² Nin kisi morap gulusun morapmi aman. Mani amin kinda gen kagani dakon kila anek gen yokwi kinda dima yosok kan, unun

amin gwaljigi minisi, ae unun da giptim diwat morapni kisi kila tagi asak.

³ Os da nin dakon galaktok yolek kosit agipni do gen kaganikon ain tim yopmangaman. Yanj anek giptimni kisi iligapno nin dakon galaktok yolek akwan.

⁴ Ae tap wakga yo kisi do nandanen. Tap wakga unun yo madepsi daman, ae mirim madepsi da pisonjakwan tap idapmon agisak. Ae tap wakga antobilakwa agisak dakon kindap kwik unun monijisisok. Mani tap wakga awildak amin timi kindakon kik do asak kan, unun tap wakga dakon yo unun antobil tobil anjakwan dukwan kik do nandisak unudon kisak.

⁵ Unuden gin, gen kaga unun giptim dakon diwaru moningok kinda, mani iyi dakon man awigek yo madepsi do yosok.

Kindap moningok kinda da sojek madepsi anek koron sojek kindap morap tagini sosak.

⁶ Gen kaga unun kindap kinda, yokwini unun madepsi daman. Unun da kindap tepmisi kwan sosok unun da tilak anpak yokwi mibili mibili panalon anek egip egipnin madepsi panupbal asak. Ae Sunduk Tipdomon egisak unun da amin da gen kagakon kindap unun yipban sosok.

⁷ Amin da jon kilap mibili mibili gat, ae minam, ae tunon amin, ae tap idapmon yo morap ekwan unun timigek yo unun kilani anakwa unun da kisiron ekwan.

⁸ Mani gen kaga unun tapmimni madep do amin kinda da iyi dakon gen kaga kila aripmi dima asak. Bisap morapmi gen kaga gen yokwi morapmi yosok. Unudon amin dapdap marasin yokwi madepsi tugawit da tonj.

⁹ Gen kagakon da Amin Tagi Datnin anjisaman. Mani bisap diwaru nin da minat aminyo Pinjop da iyi yombem wasagit unun jobit yoman.

¹⁰ Gisam yomyom gat ae jobit gat kisi unun gen kaga kalonon dagin noman tomal. Not kabi, unun tagi dima.

¹¹ Pakbi dabil kalonikon da pakbi si noknogi ae amin da dima noknogi yo kisi aripmi tagi potpori?

¹² Not kabi, pik kindap da olip sop tagi potni? Ae wain nap da pik kindap dakon sopmi tagi potni? Yanjin pakbi isipmi da pakbisi aripmi dima dagoni.

Nandak kokwini tagisi amin da anpak tagisi akdisak

¹³ Ji da binapmon nandan kokwini tagisi ae nandak nandakni tagisi amin kinda egisak kan, unun amin bisapmi bisapmi anpak tagisi asak, ae nandan kokwini tagisi do iyi dakon man dima awigisak. Yanj anjakwan amin da kanba amin nandan kokwini tagisi ae nandak nandakni tagisi asak.

¹⁴ Mani ji tagisi ekwan amin do nandaba yokwi tok an kan, ae bisapmi bisapmi ji disi dakon man pawigik do kosit wusik an kan, nandan kokwin tagisi gat ae nandak nandakji tagisi gat do kisik kisik dima ani. Top anakwa anpakji da gen bami di abin yipban.

¹⁵ Nandan kokwin yokwi unuden Kwen Kokup da dima pisak. Unun on miktim dakon yo gin. Unun Pinjopmon da dima abisak, Sunduk da analon asak.

¹⁶ Nandani, tagisi ekwan amin do nandaba yokwi tok anek bisapmi bisapmi iyi dakon man pawigik do kosit wusik an amin da binapmon pidok pidok madepsi noman tosok, ae anpak yokwi morap unudon da noman tonj.

17 Mani amin nandan kokwin tagisi Kwen Kokupmon nani ban timikgan unun da anpak yan an: Mibiltok nandak nandak gwaljigi mini unun yolgan, ae unun da bunon amin gat but kalonisi ekwan, ae anpak yawori an yoman, anek pinbisi egek amin diwari dakon gen nandane ekwan, ae amin do bupmisi nandan yominek anpak tagisi anyoman. Unun amin morap kisi do anpak tilak kalonikon gin anyoman. Ae jamba but anpak dima an, unun anpak tagi yol kimokgon.

18 Nin but kalon ekwaman kan, unun jap yet kwaokgaman yombem. Do unun but kalon anpagon jap da pigaga kwon unun da tilak anpak tagisi da egipninin noman tokdan.

4

Miktim dakon anpak do galak ton amin unun Pinjkop dakon uwalni

1 Gen emat gat ae butjap ukwayityo binapjikon noman ton unun mibili nido noman ton? Unun yokwi dakon but suligik dakon anpak mibili mibili butjikon emat an, unun da gen emat ae butjap ukwayityo panalon an.

2 Ji yo timit do nandan, mani dima timikgan, do ji amin dapba kimokgon. Ji yo do pindak galaktok an, anek unun aripmi dima timitni, do butjap ukwayit yo anek gen emat an. Pinjkop da yo damjak do bisit dima an, mibili yan do anek yo dima timikgan.

3 Ae yo timit do bisit an bisapmon yo dima timikgan, nido nandak nandakji kilegi dima tanakwan Pinjkop bisit an iman. Ji but dakon galaktok yokwi yolek giptimji da kisik kisik asak unun dogin nandan.

4 Minjat da eni yipmanek kin yumabi anpak asak unun da tilak ji Pinjkop kili yipman dek mudan.

Nandani, miktim dakon yo do galagi nandisak amin unun Pinjkop do kuragisi nandan imisak. Unun dima nandan, ma? Nandani, on miktim not animisak amin, unun Pinjkop dakon uwalni dagosok.

5 Pinjkop dakon papia da yan yosok, "Wup unun Pinjkop da nin da butgwan yipgut unun yo morap yopman mudane iy dogin galaktan kimotne do nandisak." Gen unun gen isali yan nandan, ma?

6 Mani Pinjkop da nin do nandan yawot madepsi an nimisak. Mibili yan do anek Pinjkop dakon papia da yan yosok:

"Pinjkop da amin iy dakon man pawikwan amin yo ak do nandan unun dima ani do kosit sopman yomisak, mani amin iy do nandaba pan unun nandan yawok yominek yo tagi an yomisak."

7 Do ji disisi do nandaba pinjakwan Pinjkop da yongamgan egipni. Sunduk kosit sopman iminakwa depman dek pasal kikkisak.

8 Pinjkop da kapmatjok kini, anakwa Pinjkop ji da kapmatjok apjak. Yokwi pakpak, amin da kisitni pakbikon suganba kilegisi an, unun da tilak butjikon yo yokwi ton unun suganba kilek tan mudoni. Jamba but amin, butjikon nandak nandak yokwi ton unun wiririk mudoni.

9 But yokwi anek kunam morapmi tatni. Abisok jikgo yanjan amin, kulabik anek kunam tatni. Abisok jikgo yanjan amin, kulabik anek butji jik tanakwa egipni.

10 Amin Tagi da dabilon disisi do nandaba pini. Yan ani kan, Amin Tagi da ji pawigikkisak.

Nin amin do yanba yokwi tok dima aney

¹¹ Not kabi, pañmuwukbi notji diwari do yanba yokwi tok dima ani. Amin diwari do yanba yokwi tok asak bo ae notni dakon anpak kokwin asak, unun gen teban do yanba yokwi tok anek gen teban kokwin asak. Ae gen teban kokwin asal kan, gak gen teban dima guramikdal, unun gen teban dakon kokwin agak amin dagal yan asak.

¹² Pinokop kalonj dagin gen teban pañalon agit, unun kalonj dagin Gen Kokwin Amin egisak. Ae unun kalonj dagin minat aminyo yokwikon banj tagi timitjak, ae tagi pañupbal asak. Do gak namin da amin dakon anpakni kokwin asal?

Nin kwen wigik dima anej

¹³ Jikon amin diwari da yan yonj: “Abisok bo anwa kokup pap kindakon kinj monerj ilit pi anek bilak kinda egipnerj. Yanj anek monerj morapmi timitnerj.” Yanj yonj amin ji do gen yipmandat.

¹⁴ Ji gen unuden banj yonj, mani anwa yo ni da noman toni unun dima nandanj. Egip egipji mukwa da yanj noman tanjek bisap pisipmisok gin tanjek wagil pasilgan unun yombem.

¹⁵ Ji yanj gin yoni kanj tagi, “Amin Tagi da galak tosagon nin sigin egek yo unun ak do nandaman unun anej.”

¹⁶ Mani disa dakon man pawigek disa pi madep akdan unun do yonj. Unun yokwisi.

¹⁷ Pakyanjsi nandani, amin kinda anpak tagisi kinda ak do nandanek dima asak kanj, unun amin diwarini tonj.

5

Yoni morapmi amin kobogi yokwisi timitdanj

¹ Nandani! Yoni morapmi amin ji do gen yipmandat. Kunam tagek

yanj tidoni! Nido jigj madepsi da jikon noman tanj damdisak.

² Yo morapji gat ae tilimji gat kili miktanj mudanj. Ae imal morapji yo moninj da kili nanj mudanj.

³ Golji gat ae silwasi gat unun manut anj mudanj. Unun manut da ji dakon yokwisi pañnoman aban nomansi tentenokdanj, anek manut da giptimji kindap da yanj sonjba sokdanj. Mibi bisap kili ununjok noman tokdisak, anjakwan ji isal dogin yo morap gat monerj gat pañmuwukganj.

⁴ Nandani. Pi monji da pigagasi jap pawit. Anjakwa ji da yumanj nogini diwari pañkutnanek diwari gin yongwit. Monerj diwat unun da Pinokop da anpakji yokwi unun dakon kobogi damjak do madepsi yanj tidonj. Ae pi monji unun dakon bupmi kunamyo da Amin Tagi Tapmim Ami da miragon kili pigigit.

⁵ Miktimon egipgwit bisap morapmon ji yo tagi tagi morapmi timigek disa dogin nandanek kisik kisik anek egipgwit. Jap morapmi nanek madepsi tagawit, do dikba kimotni dakon bisap kili noman tak.

⁶ Amin kilegi gen yanj yominjek kili dapba kimakgwit. Unun iyi kutnok do yo kinda dima awit.

**Nin tebai agek bisit
anej Amin Tagi dakon
abap do jomjom anej**

(Kilapmi 5.7-20)

Nin jigj guramigek Amin Tagi dakon abap do jomjom anej

⁷ Do not kabi, butji yawori tanjakwa jigj guramigek Amin Tagi da ae apjak unun do jomjom ani. Disa nandanj, pigagani tonj amin unun jap tagisi kwokdanj unun do jomjom anejisak. Unun butni anteban anek yawori egek jomjom

anjakwan sikak gildatyo da pini anjakwal don bami pasak.

⁸ Jiyo kisi butji yawori tanakwa jigí noman tanj damanj unun guramitni, nido Amin Tagi da apjak bisap unun kwanj toso.

⁹ Not kabi, notji do yanba yokwi tok dima anj anj ani. Pinjkop da gen pikon di depban. Nandani, Gen Kokwin Amin Madep yoma kakakon akdak.

¹⁰ Not kabi, kombi amin kalip Amin Tagi da manon yanj tenjenjok awit unun do nandani. Uwal da yo yokwisi anyomgwit, mani butni yawori tanakwa jigí unun guramikgwit. Ji unun dakon anjak timigek yolni.

¹¹ Nandani, nin yanj yomanj, “Amin butni panjteban anjek yawori egek jigí guramikganj unun Pinjkop da gisamikban kisik kisiksi ekwanj.” Jop dakon geni kili nandawit. Unun butni anjteban anjek yawori egek jigí morap noman tanj ingwit unun guramikgit. Disi nandanj, don Amin Tagi da anjak tagisi anj imgut. Asi nandamanj, Amin Tagi da amin nin do but dasi galak tanj nimisak, ae bumpi madepsi nandisak.

Gen yanj panjteban ak dima ani

¹² Not kabi, gen madepsi kinda unun yanj: Ji Kwen Kokup bo miktim bo ae yo di da manon genji dima yanj panjteban ani. Yo kinda ak do nandanj kanj “Asi” yanj gin yoni. Mani dima ak do nandanj kanj “Dima” yanj gin yoni. Genji yo di da manon yanj panjteban aba Pinjkop da kobogi yokwi di daban.

Amin kilegi dakon bisit unun tapmimi tonj

¹³ Jikon da kinda jigí pasak kanj, Pinjkop do bisit asak. Ae kinda dakon but kisik kisik nandisak kanj, unun Pinjkop dakon man anj kisik do kap yosak.

¹⁴ Jikon da kinda sot asak kanj, panjmuwukbi dakon kila amin yanj yoba opni. Abanjek Amin Tagi da manon bit nelak giptimikon soj imanjek Pinjkop da anj puluganjan kilek tosak do bisit ani.

¹⁵ Pinjkop do nandanj gadanjek bisit ani kanj, Amin Tagi da sot amin unun anjmilip anjek aban pidokdisak. Ae yokwi agit kanj, Amin Tagi da diwarini wiririk imjak.

¹⁶ Yando, ji kalonj kalonj diwarisi Pinjkop dakon minjat aminyokon yanjkwok ani. Anjek ji kalonj kalonj Pinjkop da amin diwari panj pulugosak do bisit ani, anjakwa Pinjkop da ji panjmilip asak. Amin kilegi kinda da bisit asak kanj, bisitni unun tapmimi tonj, ae amin diwari tagisi panj pulugogi.

¹⁷ Elaija miktim amin nin yombem. Mani sikak dima mosak do bisit tebai anjakwan, sikak dima manjakwan bilak 3 ae kanek 6 agit.

¹⁸ Don bisit aeni anjakwan kundu da sikak yipban manjakwan pigaga jap aeni kwawit.

Kosit yipmanj dekgit amin abidanj anjopnej

¹⁹ Not kabino, jikon da kinda Pinjkop dakon gen bami yolyol kosit yipmanj degakwan amin kinda da abidanj aeni anjopjak kanj,

²⁰ unun amin anjak tagisisi nanj asak. Gen on do pakyanji nandani. Amin kinda yokwi pakpak amin kinda anj puluganjek kosit yokwikon nanj abidanj Pinjkopmon ae anjopjak kanj, unun amin yokwi pakpak amin kimoron nanj abidanjakwan kimot dima asak. Ae Pinjkop da yokwi pakpak amin dakon yokwini morapmi yopmanj yomgut.

Papia 1 Pita da Mandagit

But piso gen

Pita unun Yesu dakon panjet 12 kabikon nani kinda da on papia unun Yesu yolyol amin jigi morapmi paba unun dakon nandan gadatni panjeban ak do mandagit. Yan yosok, Yesu yolyol minjat amin Yesu Kristo dakon Gen Bin Tagisi do aeni nandani dosi yosok. Yesu kimagek kimoron da pidagit, anek aeni tobil ap do yan teban tok agit. Yan teban tok unun agit unun do nandanek apjak do jomjom ani.

Asi, Yesu yolyol amin jigi pan, mani jigi unun nandan gadatni panjilit do noman ton. Do nandan gadat tebaisi abidan kimagek wig Kristo da aeni tobil apjak bisapmon wigakwan unun bisapmon tomni tagisi timitdan.

No Rule Pinjop dakon minjat amin kabisi agiman, do anpak tagisi ban anek, yo tagisi abidok do nandanek jomjom aman unun abidonej

(Kilapmi 1.1-2.10)

¹ Nak Pita, Yesu Kristo dakon yabekbini. Papia on mandisat unun Pinjop dakon minjat aminyo ji uwal da jigi daba wasen ki provins Pontus, ae Galesia, ae Kapadosia, ae Esia, ae Bitinia unudon kin kin awit da ekwan ji do mandisat.

² Kalipsisigwan Pinjop Dat da ji kili nandan daminek iyi dakon minjat aminyo dagoni do kili manjigit. Unun Telagi Wup da panpuluganban egip egipji kisi Pinjop do parek

iminjek telak tanek Yesu Kristo dakon gen yol kimotni, anakwa Yesu dakon yawini da ji sugan depban Pinjop da dabilon gwaljigi mini ani, yan do anek ji kili manjigit.

Pinjop da nandan yawot madepsi an daminek butji panyawot aban yaworisi tosak do bisit asat.

Egip egip tagisi da nin do Kwen Kokupmon jomanek tosak

³ Nin Pinjop dakon man anksinen, unun Amin Taginin Yesu Kristo dakon Pinjopni ae Datni. Nin do bupmi madepsi nandan nimgut, do Yesu Kristo kimakbi tamokon nan aban pidagit, anek unun kosiron da Pinjop da egip egip kalugi nimgut. Ae egip egip kalugi wagil tagisi nin do anoman agit unun abidonejsi yan nandanek jomjom anek ekwaman.

⁴ Nin Kwen Kokup dakon egip egip abidonej do kili manjigit. Egip egip unun aripmi dima tasik togi, ae Pinjop da dabilon gwaljigi minisi, ae mudok mudogi minisi. Egip egip unun Pinjop gat kisi Kwen Kokup egipnen bisapmon abidonej do Pinjop da kili manjigit.

⁵ Kristo nandan gadan iminakwa Pinjop da tapmim madepnikon da ji panjunosok. Unun da ji yokwikon ban timigek panpuluganban tagisi egipni do nandisak, ae yo unun ak do nandisak unun mibi bisapmon nomansi aban tentenokdisak.

⁶ Pinjop da yo unun akdisak, ji unun do nandanek kisik kisik an. Mani abisok bisap pisipmisok dogin panjilit mibili mibili da noman tan daminakwa tepmi pan.

⁷ Pinjop da ji dakon nandan gadat anjilik kok do anek panjilit yum pindagakwan aban. Nin nandan, gol unun yo tagisi, mani

gol unun yo tasik togi, do ji dakon nandan gadat da gol yapmandak ae wagil tagisisi. Amin da gol unun asi gol bo yan do kindapmon sojek anjilik kon. Do nandani, panjilit mibili mibili altan daba nandan gadatji tebaisi sigin tosak kan, mibi gildaron Yesu Kristo noman altosak bisapmon ji do kisik kisik nandan daminek man madep damdisak.

⁸ Ji Yesu dima kawit, mani but dasi galak tan iman. Abisok dima kon, mani nandan gadan iminek but galaksi nandan. But galak unun da miktim dakon kisik kisik morap yapman mudosok. Unun gen kaginin da aripmi dima yan tenjenan mudogi. Dimasi.

⁹ Kristo nandan gadan iman do anek Pinjkop da ji yokwikon ban timikdak.

¹⁰ Kalip kombi amin da Pinjkop da abisok nandan yawok daminek jikon yo tagisi akdisak unun do yan tenjenok awit. Pinjkop da nin yokwikon ban timitdisak unun dakon mibili nandak do pi madepsi awit.

¹¹ Kristo dakon Wup da kombi amin da butgwan yigek gen kagakon da Kristo da tepmi mibili mibili pakdisak anek don man madep pakdisak unun do yanjkwok agit. Anjkwon kombi amin da nandawit, "Ni bisapmon nin yokwikon ban timitjak amin apjak?" ae "Unun bisapmon ni yo da noman tokdisak?"

¹² Mani, Pinjkop da yan yoligit, yo morap noman tokdan do kombi gen yawit, unun da bisapmon dima noman toni. Abisok ekwan amin ji da bisapmon noman toni do yawit. Telagi Wup Pinjkop da Kwen Kokup nan yabekban pigit unun da amin tapmin yoban Gen Bin Tagisi yan tenjenok anek Pinjkop da yo asak do kili dayiwit. Anjelo kisi Pinjkop da ji

do yo tagisi agit unun pindak nandanjo akdo tagisi nandan.

Pinjkop da telagi egipner do yosok

¹³ Do bisapmi bisapmi nandak nandakji si panjagap anek egipni, anek disi do kila tagisi anek egipni. Yesu Kristo da noman altosak bisapmon Pinjkop da nandan yawok daminek jikon yo tagisi unun akdisak unun do nandan gadat tebaisi anek jomjom ani.

¹⁴ Minat monjiyo da gen guramit an unuden ani. Kalip nandak nandakji mini, do galaktok yokwi mibili mibili yolgwit, mani abisok anpak unun dima yolni.

¹⁵ Pinjkop da ji kili yan damgut, unun telagi, do yo morap anikon jiyo kisi telagi egipni.

¹⁶ Nido Pinjkop dakon papia da yan yosok:

"Ji telagi egipni, nido nak telagi egisat."

Tomni madep nan nin yuman nagit

¹⁷ Pinjkop bisit iyinek "Dat" yan iyan. Dat unun da man timikgaman unun do nandane kokwin dima asak. Nin kalon kalon da anpak aman unun pindagek nin kokwin asak. Do on miktimon egipni bisap morapmon, on miktim unun nin dakon kokupsinin yan dima nandani, ae Pinjkop do pasalek unun da yongamgwan gin egipni.

¹⁸ Nido disi nandan, kalip babakji da mibili mini nanda nandan pisanek egipgwit jiyo kisi yanjin egipgwit, mani Pinjkop da ji yuman nanek unun anjagon ban pulugan depgut. Ae ji yum do miktim dakon yo si tasik togi silwa bo gol ban dima yuman nagit.

¹⁹ Kristo dakon yawi, tomni wukwisi nan yuman nagit. Kristo unun sipsip monin gwaljigi minisi.

²⁰ Pinjkop miiktim dima wasagit bisapmon, Kristo da ji yuman nosak do kili manjigit, ae abisok mibi bisap on ekwamanjon, Pinjkop da nin panpulugosak do Kristo yipban kili altan tenjenagit.

²¹ Ujun da ji panpuluganban Pinjkop nandan gadan imgwit. Ujun Pinjkop da Kristo kimakbi tamokon nan aban pidanban man madep ingut. Do ji Pinjkop do nandan gadat anek yo ak do yan teban tok agit unjun do jomjom an.

Nin amin do but dasi galak tan yomnenj

²² Ji gen bami yolgwit, yan anek disi Pinjkop da dabilon gwaljigi mini awit. Anek Pinjkop dakon minjat aminyo diwari but dasi galak tan yoman. Do abisok pi madepsi an kimagek but dasi galak tan yomin kimotni.

²³ Ji yan ani, nido egip egip kalugi Pinjkopmon abidawit unjun kimot kimori mini. Pinjkop dakon gen dagok dagogi mini unjun da egip egip kalugi unjun analon asak.

²⁴ Pinjkop da papiakon gen yan tosok: “Minjat amin morap jon da yan bisap dubak dima ekwan, ae man madepni da jaren da yan tepmi biripmigi monj.

²⁵ Mani Pinjkop dakon gen tok-togisi tan anan kisak.” Gen unjun jikon Gen Bin Tagisi yan tenjenawit unjun.

2

¹ Ji altok altok kalugi kili awit, do anpak yokwi morap yipman mudoni. Top yogok anpak gat, ae jamba but anpak morap gat, ae tagisi ekwan amin do nandaba yokwi tok gat, ae yanba yokwi tok morap gat unjun kisi yipman mudoni.

² Monji njaknjak kalugi mum do galagi madepsi nandan, unjun da tilak mum tagisi, ae unudon yo yokwi kinda dima tosok, unjun Pinjkopmon da abisak unjun timit do galagi madepsi nandani. Mum unjun da wupji anpuluganban Pinjkop da egip egip kalugi unjun damguron tagan madep ani ae tapmin pani, anek Pinjkop gat tagisi egipni.

³ Yan ani, nido Pinjkop da anpak ninon asak unjun kili ankilik kawit, anek Amin Tagi unjun tagisi yan kili nandawit.

Amin Tagi unjun gwak egip egipmi tonj

⁴ Ji Amin Tagikon apni. Ujun gwak egip egipmi tonj yombem kinda. Minjat aminyo da kanba yokwi aban maba kigit, mani Pinjkop da kili manjigit, anek kanban tagisisi agit.

⁵ Jiyo kisi gwak egip egipmi tonj yombem, ae Telagi Wup da tapmimon Pinjkop da panpuluganban iyi dakon yutni dagon. Yan aban ji Pinjkop dakon telagi mukwa sogok amin kabini egek Yesu Kristo da manon paret ani. Ujun paret Telagi Wup da ji panthagap aban Pinjkop da paret si galak tosok asak.

⁶ Ujun do Pinjkop da papiakon gen kinda yan tosok:

“Nandani, yut kodigikon gwak teban tip kindanaj tidosot unjun nak da kili manjigim.

Ujun gwak tagisi ae tebaisi.

Ujun abisok yipbo Saion kokup papmon tosok.

Ujun do nandan gadan imni amin mayaktok aripmi dima pakdanj.”

⁷ Ji nandan gadat an minjat aminyo yanjsi nandan, Kristo unjun gwak wagil tagisisi. Mani nandan gadat dima an amin, unjun do Pinjkop da papiakon gen yan tosok:

“Yut agak amin da gwak yokwi yan yanek maba kigit, unun gwak tip kinda nanj tidawit da akdak.”

⁸ Ae gen kinda yanj tosok:

“Unun da tip da yanj kosit obanikon tosok, do amin morapmi kandapmi tidanjek piligi pagek tasik tokdan.”

Unun Pinjkop dakon gen abinj yipmanjan, do kandapmi tidanjek piligi pokgon. Kalip Pinjkop da yanj ani do kili manjigit.

⁹ Mani, Pinjkop da ji kili manjigit. Ji Kila Amin Madep dakon telagi mukwa sogok amin kabini ekwan. Ji Pinjkop iyi dakon minjat amin kabini ekwan. Egek jikon yo tagisi morap agit unun dakon yanj tenjenok ani do yanj damgut. Pilin tuk yipmanj degek tenjenikon apni do yanj damgut.

¹⁰ Kalip Pinjkop dakon minjat aminyo dima egipgwit, mani abisok minjat amin kabini ekwan. Kalip Pinjkop dakon bupmini dima abidawit, mani abisok kili abidanj.

No Rule Minjat amin diwar da binapmon pilik bamok kilegisi anej

(Kilapmi 2.11-3.22)

Nin Pinjkop dakon oman monjisi egipnerj

¹¹ Notnonisi, ji on miktimon kokup njaknjwarikon amin da yanj ekwan, ae binap amin yobem. Do yanj dayisat, ji but kalip dakon galaktok yokwi manji yomni. Unun da wupji abinj yip do emat asak.

¹² Ji Pinjkop dima nandanj iman amin da binapmon pilik bamok kilegisi ani. Asi, gulusun anj do gen yanj damdanj, mani anpakji kilegi koni do don Pinjkop da minjat aminyo gen pikon yop do

anjak bisapmon Pinjkop dakon man anjksikdanj.

¹³ Gapman mibili mibili dakon geni guramitni, nido Amin Tagi da yanj ani do nandisak. Kila amin madep da ji dakon wukwisi egisak do geni guramitni,

¹⁴ ae provins dakon gapman dakon mibiltok amini kisi dakon geni guramitni. Kila amin madep da unun amin yabegek anpak yokwi anj amin do kobogi yokwi anyomni, ae anpak kilegi anj amin dakon man pawigini do yopgut da ekwanj.

¹⁵ Pinjkop da anpak tagisi banjin ani do nandisak. Yanj anek kanjo nandanj kokwini tagi dima amin da gen kagani sopmanjek gen dima yanj damni.

¹⁶ Ji minjat aminyo puluganjki da yanj egipni. Mani “nin puluganjki” yanj nandanjek kinj anpak yokwi mibili mibili di abam. Pinjkop dakon oman monji da yanj egipni.

¹⁷ Amin morap kisi do nandaba wukwan yomni, anek Pinjkop dakon minjat aminyo diwar do but dasi galak tanj yomni. Pinjkop do si pasalek egipni. Anjek kila amin madep do man madep imni.

Nin Yesu Kristo dakon anpak yolek tepmi panerj

¹⁸ Oman monji ji kila aminji dakon pinjini egek nandaba wukwan yomni. Nak kila amin tagisi ji do yo yawori andamanj unun dogin dima yosot. Kila amin yo yokwi andamanj unun kisi dakon pinjini egipni.

¹⁹ Pinjkop dakon galaktok yolakwa isal dogin tepmi daba tepmi unun tagi pamanj yanj nandanj kanj, Pinjkop da unun do tagisi nandakdisak.

²⁰ Mani anpak yokwi anakwa dikba tepmi pani kanj, Pinjkop da ji do nandaban tagi asak? Unun dima. Mani anpak tagi banj anakwa

dikba unjun do tepmi pani kan, Pinjkop da yan do galak tosok.

²¹ Pinjkop da anpak unjeden yolni do yan damgut, nido Kristo ji panpulugok do tepmi pagit. Ji da yolni do anpak unjun kili doligit.

²² “Unjun yokwi kinda dima agit, ae top genyo kisi kinda dima yagit.”

²³ Amin da ibipgwit, mani kobogi dima yobipgut. Tepmi pagit, mani panupbal ak do dima yagit. Unjun iyi nan Pinjkop yo morap kokwin kilegisi agak amin da kisiron yipgut.

²⁴ Kristo tilak kindapmon akgit anek giptimni nan nin dakon yokwinin imekgit. Yokwi morap yipman mudanek anpak kilegi yol kimotnej mibili yan do anek agit. Giptimni obisi anagakwa tepmi pagit unjun da ji panmilip agit.

²⁵ Ji kisi morap sipsip kinda pasilgit da dima nandan pisanek agisak unjun da tilak agipgwit. Mani abisok Sipsip Kila Amin Tagisikon tobil apgwit. Unjun wupji dakon Kila Amin Tagisi.

3

Minjat eyo dakon gen

¹ Unjeden gin, minjat eni ton unjun esi dakon pinji egipni. Ae unjun kabikon wili diwari Pinjkop dakon gen dima guramikgan kan, minjatni ji but tobil ani do gen dima yanakwa anpakji tagisi banjin pindagek but tobil tagi ani.

² Nido, minjat ji dandaba pilik bamok kilegisi anek pinbisi ekwan.

³ Minjat ji amin da dandaba tagisi ani yan do busunji dima panjilim ani, ae giptimji gol ban dima panjilim ani, ae imal tagisi ban dima pani.

⁴ Tilim dima tasik togi ban but kagasi panjilim ani. Tilim unjun anpak yaworisi ae tayangok egip

egip. Anpak unjeden Pinjkop da dabilon tagisisi.

⁵ Anpak unjeden do galak toni. Nido kalip bisapmon minjat telagi egek Pinjkop da yo tagisi yom do yan teban tok anyomgut unjun do jomjom anek unjun tilim pawit. Anek eni dakon pinjini egipgwit.

⁶ Sara unjun anpak yolek Abraham dakon gen guramigek amin madepno yan iyigit. Ae ji anpak kilegisi yolek yo kinda do dima pasolni kan, ji unjun Sara dakon gwakni.

⁷ Unjeden gin, wili minjatni ton, ji nandak nandak tagisi ban yolek minjatji gat tagisi yitni. Minjat dakon tapmin unjun wili dakon tapmin yombem dima, unjun madep dima, mani minjatyo kisi egip kalugi Pinjkop da butgalak do nimisak unjun kili abidawit, do ji minjatji do nandaba wikwan yominjek panpuluganek anpak tagisi ban anyomin kimotni. Anpak unjun yolek ani kan, yo kinda da ji dakon bisit do kosit sopsop dima akdisak.

Bisapmi bisapmi amin do anpak tagisi anyomnej

⁸ Gen on pandagak do yan yosot. Ji morap kisi but kalon egek amin morap kisi do bupmi nandan yomni. Pinjkop dakon minjat aminyo diwari do but dasi galak tan yominjek nandan yawok yominjek disi do nandaba pisak.

⁹ Amin da yokwi anj daba kan, kobogi do yokwi dima anj yomni. Ae yanba yokwi tok anj daba kan, kobogi do yanba yokwi tok dima anj yomni. Kobogi do Pinjkop da yo tagisi anyomjak do bisit ani. Pinjkop da ji yan anek disi gisam timitni do yan damgut.

¹⁰ Pinjkop gen papiakon gen yan tosok:

“Amin kinda egip egipni tagisi noman tanakwan bisap tagisi kok do nandisak kan, unun amin gen yokwi dima yosak, ae top dima yosak.

¹¹ Unun anpak yokwi morap manji yominek, anpak tagisi banjin asak.

Unun amin gat but kalon ak do dakon pi an kimotjak.

¹² Nido, Amin Tagi da amin kilegi kilani anek bisitni do mirak yopmandak, mani yokwi pakpak do nandaban yokwi tan yomisak.”

Anpak tagi anen dakon tepmi tagi panej

¹³ Ji anpak tagisi tebai yol kimagek ani kan, namin da yo yokwi an damjak?

¹⁴ Mani anpak tagisi anek unun do tepmi pani kan, Pinjkop da yo tagisi an damdisak, do pasol pasol dima ani, ae nandaba kik dima ani.

¹⁵ Butjikon da Kristo kalon nanjin yipba Amin Tagisi egipjak. Ae yo tagisi do jomjom an unun dakon mibili do dayinba kan, bisapmi bisapmi kobogi yoyik do tagap tok an kimotni.

¹⁶ Mani geni kobogi yawori ae anpak tagisikon da panjobil yomni. Ae Pinjkop da dabilon kilegisi egipni. Yanj aba Kristo yol do anek anpak tagisi anakwa gen yokwi dayar amin unun mayagi pakdan.

¹⁷ Anpak tagisi anakwa unun do amin da jigi daba tepmi pani kan, Pinjkop da ji do tagisi nandakdisak. Mani anpak yokwi anek unun dakon tepmi timitnej kan, unun da yo yokwisi asak.

Kristo da nin yokwikon banj timit do kimot anek ae pidagit

¹⁸ Kristo unun amin kilegisi, mani yokwi pakpak minjat aminyo dakon tamo abidanek yokwini wiririgek Pinjkopmon timik panjik

do anek kimakgit. Unun bisap kalon kinda kimakgit, ae kinda gat dima kimotjak. Unun miktum aminsi da ekwan amin da anakba kimakgit, mani Telagi Wup da tapmimon da pidagit da egisak.

¹⁹ Unun kinj wup dam tebanon egipgwit unun do Pinjkop gen yanj tenjenanj yomgut.

²⁰ Wup unun da kalip Noa da bisapmon Pinjkop gen abinj yipgwit. Noa da bisapmon anpak yokwi madepsi awit, mani Pinjkop da kobogi tepmi dima yomgut. Unun butni yawori tanakwan jomjom anegakwan wigi Noa da tap wakgani wasanj mudagit. Anek minjat aminyo kalonisok 8 kabi dagin tap wakgakon wigakwa pakbi madep da timik panjinakwa Pinjkop da yokwikon banj timikban tagisi egipgwit.

²¹ Pakbi unun da telagi pakbi sogok dakon tilak asak. Pinjkop da ji yokwikon banj timit do telagi pakbikon banj timikdak. Telagi pakbi unun giptim garak wiriritjak do dima, unun Pinjkop da dabilon gwaljigi mini egip do dakon tilak asak. Ji yokwikon banj timit do Pinjkop da Yesu Kristo kimoron nanj aban pidagit.

²² Ae Kristo Kwen Kokup kili wigigit da abisok Pinjkop da amin tet do yikdak. Yigakwan anelo ae kila amin madep, ae yo morap tapmimi tonj unun da pinjini ekwan.

**No Rule Panjiklit
madepsi da
panjmuwukbikon noman
tanj yoba tepmi panj**
(Kilapmi 4-5)

4

But kalip dakon anpak yipmanj mudonej

¹ Kristo giptim timnikon da tepmi pagit, do nandak nandak

uñun abidagit jiyo yan gin abidan kimotni. Nido, amin kinda giptim timnikon da tepmi pagit kan, uñun amin yokwi dakon anpak kili yipman dekgit.

² Ae miktimon egisak bisapmon but kalip dakon anpak dima yoldak, Pinjkop dakon galaktok banjin yoldisak.

³ Ji but kalip dakon anpagon aripmisi agipgwit, anek Pinjkop dima nandan iman amin da anpak an uñun ak do galagisi nandawit. Anpak uñun, yumabi anpak mibili mibili, ae pakbi teban nanek but upbal agak, ae jap pakbiyo madepsi anek pakbi teban morapmi nanek anpak yokwi agak, ae anpak wagil yokwisi kinda uñun kokup kidat do gawak yomyom anpak, uñun anpak morap awit.

⁴ Abisok Pinjkop dima nandan iman amin gat anpak yokwi mibili mibili uñun sanben yoba dima an, anakwa uñun do wiripdagek pidan gen yokwi dayan.

⁵ Mani don gen pikon iyi agek mibili nido anpak uñun awit uñun do yokdan. Pinjkop da amin si ekwan gat, ae amin kili kimakgwit gat kisi anpakni kokwin ak do kili tagap tak.

⁶ Mibili yan do anek minjat aminyo uñun kili kimakgwit uñun dima kimagek Gen Bin Tagisi nandawit. Asi, yokwi pakpak da kimokgon unuden yokwi awit dakon kobogi do kimot awit, mani Pinjkop da iyi yombem wup egipni do nandagit do Kristo dakon Gen Bin Tagisi nandawit.

Pinjkop da but galak do yo nimisak uñun pi tagisi yomnen

⁷ Yo morap pasildan dakon bisap kili kapmat toso. Do bisit ak do disi do kila anek dipmin dima pagek kalugi egipni.

⁸ Ae yo madepsi kinda, ji Pinjkop dakon minjat aminyo diwari do but dasi galak tan yomyom anpak tebaisi abidoni. Yan ani kan, amin da yokwi an daba diwarini tagi yopni.

⁹ Ae Pinjkop dakon minjat aminyo diwari apba ji gat egipni kan, but galagon da kilani tagisi ankimotni.

¹⁰ Pinjkop da ji kalon kalon do but galak dakon yo damgut, do ji kalon kalon Pinjkop dakon oman monji tagisi da egek, ni pi ani do tapmin damgut uñun anek amin diwari panpulugoni.

¹¹ Amin kinda Pinjkop gen yan tentenok pi abidagit kan, Pinjkop da iyi yosok yan nandanek gen yosak. Ae amin kinda amin panpulugok pi asak kan, uñun amin Pinjkop da tapmin imisak uñun da aripmon pi uñun an kimotjak. Yan anakwa minjat aminyo da yo morap ani uñun pindatni, anek Yesu Kristo da manon Pinjkop dakon man anksini. Uñun man madepni ae tapminni dagok dagogi mini tan anan kisak. Uñun asi.

Kristo da tepmi pagit unuden, tepmi pak do but galaksi nandanen

¹² Notnonisi, pankilit kinda kindap da yan jikon noman toso. Mani ji wiripdagek yo njaknwarisi kinda da noman tan nimisak yan dima nandani.

¹³ Uñun pankiliron ji Kristo da tepmi pagit unuden pan, do kisik kisik ani. Ae Kristo dakon tilimni altan tentenosak bisapmon ji kisik kisik madepsi anek butji tagisi tokdisak.

¹⁴ Ji Kristo dakon man abidon, anakwa uñun do amin da gen yokwi dayinba kan, ji uñun do kisik kisik ani. Nido, Pinjkop dakon Wup tilimni wagil tagisisi jikon toso.

¹⁵ Kan kimotni. Amin dapba kimotni, bo yo kabo noni, bo anpak

yokwi di ani, bo amin diwari dakon pi panupbal ani, anakwa tepmi pani kan, unun tagi dima.

¹⁶ Mani ji Kristo Dakon Amin ekwan do anek tepmi pani kan, mayagi dima nandani. Kristo dakon man unun do but galaksi nandanek Pinjkop anjksini.

¹⁷ Pinjkop da minjat amin kabini nin gen pikon nipjak dakon bisap kili noman tak. Mibiltok ninon asak, do minjat aminyo Pinjkop dakon Gen Bin Tagisi manji iman amin kabikon asak bisapmon kobogi yokwisi timitdan.

¹⁸ Pinjkop dakon papia da yan yosok:

“Yokwikon ban amin kilegi timit timit unun jigisi, do Pinjkop manji iman amin gat yokwi pakpak gat nian agagi?”

¹⁹ Do Pinjkop da galak togon amin diwari tepmi pani do nandisak kan, unun amin egip egipni Pinjkop nin wasagit da kisiron yipmanjek anpak tagisi banjin ak do. Unun da bisapmi bisapmi kilanin tagisi ankimokdok.

5

Kila amin ji Pinjkop dakon minjat aminyo kilani tagisi ani

¹ Abisok nak panmuwukbi dakon kila amin gat gen yogogi. Nakyo kisi kila amin kinda. Naga da dabilon Kristo kanapbo tepmi pagit. Ae nak gat ji gat Kristo dakon tapmim ae man madep noman al-tosak bisapmon Pinjkop da yo tagisi nin morap kisi do nim do yagit unun timitdaman. Kila amin ji pi yan ban ani do dayisat.

² Ji Pinjkop dakon minjat aminyo kila tagisi ani. Unun sipsip da yan ji da kisiron ekwan. Pinjkop da kisik kisigon da pi unun ani do nandisak. Do pi yanon da ani. Amin da tebai dayinba unun do anek pi di abam.

Ae tomni timit dogin pi unun dima ani. Pi unun ak do galagi nandani.

³ Amin madep daganek Pinjkop da minjat aminyo unun kisitjikon yopgut unun di pabin yopbam. Ji anpak tagisi ban anakwa pindagek yolni.

⁴ Yan ani kan, Sipsip Kila Amin Mibiltogi da altan tenjenosak bisapmon tomni wagil tagisi unun abidokdan. Tomni toktok teban tosak ae dima tasik togi unun nan abidokdan.

Nin egip egipnin Pinjkop da kisiron yipneŋ

⁵ Yawi kaluk ji kila amin da yongamgwan egipni. Ji morap pinbi egip egip yol kimagek Pinjkop dakon minjat aminyo da yongamgwan egipni. Nin nandaman:

“Pinjkop da minjat aminyo iyi dakon man pawikwan unun pabin yopmandak.

Mani amin pinbi ekwan unun nandan yawok yominek yo tagisi an yomisak.”

⁶ Do disi dakon galaktok pabin yopmanjek Pinjkop tapmimi ton da yongamgwan egipni. Yan ani kan, iyi nandisak bisap unudon ji panenotjak.

⁷ Pinjkop da kilasi tagisi asak, do yo morap do nandaba kik an unun kisitnikon yopni.

⁸ Ji kalugi egek disi do kila tagisi anek egipni. Sunduk uwalji unun laion yombem, unun da madepsi yan tidanjek minjat aminyo nok do wusisak.

⁹ Ji nandan gadaron tebaisi agek panjalikban kan geni dimasi nandani. Ji nandan, Pinjkop dakon minjat aminyo diwari miktimi miktimi ekwan, unun ji da tepmi pan yan gin pan.

¹⁰ Pinjkop, nandan yawot dakon mibili, unun da ji tilim gulgwani tagisi toktok teban tosok unudon iyi

gat kisi egipni do anek Yesu Kristo obakon da ji yan damgut. Bisap pisipmisok gin tepmi pakdan, mani don iyi nandan gadatji panjeban aban toktogisi tebaisi atdan.

¹¹ Unun kalongin dagok dagogi mini tapmim morap kisi tan imisak. Unun asi.

Gen diwari

¹² Sailas, nak da koko unun Yesu yolyol notnosi, ae pi bamisi gin asak, unun da nak anjpluganban gen pisipmi on ji do mandisat. Nak ji dakon but panjeban akdo, ae Pinjop dakon nandan yawotni bisapmi bisapmi jikon tosok unun dolik do anek papia on mandisat. Ji unun do nandanek tebaisi atni.

¹³ Panmuwukbi minjat aminyo Babilon* ekwan, unun minjat aminyo Pinjop da ji gat kisi kili manjigit, unun da gildat tagi yan dayan. Monjino Mak yo kisi da gildat tagi yan dayisak.

¹⁴ Panmuwukbi diwari do but dasi galak tan yoman yan yolikdo, kisitni iligek si bedoni.

Kristokon gadanbi amin morap butji yawori tosak do bisit asat.

5:12: Ya 12.2,25; 13.13; 15.22,37-40 **5:13:** Ya 12.2; 2Ti 4.11 * **5:13:** Amin diwari da Babilon unun Rom kokup pap do yosok yan nandan.

Papia 2 Pita da Mandagit

But piso gen

On papiagwan gen madep ton unun yan. Yesu yolyol minat aminyo unun yoyindet toptopmi diwari agek minat aminyo dakon nandan gadat gat ae anpakni tagi gat panupbal an amin do mirak dimasi yopni do papia on da yosok. Unun yabekbi da gen yomgwit unun tebaisi abidoni, anek Pin kop gat ae Amin Tagi Yesu Kristo gat do pakyar tagi nandaba pisosak do yosok. Yabekbi da iyi Yesu dabil da kawit, anek kanakwa Yesu da iyi yoyindet agit.

Amin diwari da Yesu ae dima tobil apdisak, do anpak yokwi morap aman unun da yo madep dima asak yan yawit. Mani on papia da apjak dosi yosok. Asi, unun tepmi dima abisak, mani tepmi dima abisak unun dakon mibili unun yan: Pin kop unun aminjok kinda dimasi pasiljak do nandisak. Amin morap kisi but tobil ani do nandisak, do minat aminyo do yawot yawot an yominjek jomjom anegisak (3.9).

Nin egip egipninon anpak tagisi ano teban tarakwan amin yokwi dakon gen pabin yopne

¹ Nak Saimon Pita, Yesu Kristo dakon oman monjini ae yabekbini. Nak minat aminyo nandan gadat tagisisi nin abidagiman unudensi abidawit amin ji do gen on mandisat. Yesu Kristo unun Pin kopnin ae yokwikon ban timit timit aminin, ae iyi dakon anpakni kilegi do anek ji da unun nandan gadat tagisisi abidawit.

² Ji abisok Pin kop ae Amin Taginin Yesu tagisi nandan yoman. Unun anpagon nandan yawot ae but

yawot da ji da egip egipmon sigin madep tosak do bisit asat.

Pin kop da nin iyi do manjigit

³ Nin Yesu Kristo nandan imaman, ae iyi unun Pin kop do tapmin madepnikon da egip egipnin panjeban asak dakon yo morap gat ae Pin kop dakon anpak anej dakon yo morap aripmisi ningut. Nin da man madepni gat, ae tapminni gat, ae anpakni tagisi gat timitne anek, nin yan ningut.

⁴ Yan anek yo wagil tagisisi ae yo madepsi nim do yan teban tok agit. But sulugik anpak da miktin amin ninon tane nin madepsi panupbal asak, mani Kristo da nin panpuluganban anpak unun tasik togi unun yapmanek Pin kop iyi dakon egip egip ae anpak abidone anek yo tagisi morap unun ningut.

⁵ Ji unun dosi nandanek, pi tebaisi anek nandan gadatji da tebai tosok unudene anpak tagisi aba teban tosak. Ae nandak nandak tagisi timit do dakon pi ani, yan aba unun da anpakji tagisi da yan jikon teban tosak.

⁶ Ae disi do kila anek anpak kalipmi pabin yopni. Anek unun anpak aba nandak nandakji tagisi da yan jikon teban tosak. Ae ji tebai agek jig guramitni dakon anpak tebai abidoni. Unun anpak aba giptimji kila an unudene teban tosak. Ae Pin kop dakon anpagon agipni, yan aba tebai agek jig guramit dakon anpak jikon teban tosak.

⁷ Ae Pin kop dakon minat aminyo diwari gat not anek egipni. Anpak unun aba Pin kop dakon anpagon egip egip da teban tosak. Ae amin do but dasi galak tan yomyom anpak abidoni. Unun anpak abidanba notsi anek egip egip anpak da jikon teban tosak.

8 Anpak unuden timikba egip egipjikon teban toni kan, Amin Taginin Yesu Kristo isal dogin dima nandan gadan imni. Bami morapmi tokdan.

9 Mani, amin anpakni unuden mini, unun amin yo dubagikon ton unun aripmi dima pindakgan ae unun amin dabili mini yombem. Pinjkop da yokwi morap kalip awit unun wiririk yoban amin kilegisi awit, mani unun amin Pinjkop da yo tagisi agit unun kili intawit.

10 Not kabi, Pinjkop da ji kili yan damgut, anek iyi dakon amin kabi egipni do ji manjin degut. Do iyi dakon amin kabini bamisi egek geni guramit dakon pini tebaisi ani. Yan ani kan, aripmi dima man potdan.

11 Anakwa kositji wagil witald damajakwan Yesu Kristo Amin Taginin ae Yokwikon Ban Timit Timit Aminin iyi kila asak da kagagwan tagi pigini, ae unudon bisap dagok dagogi mini egipdan.

12 Asi unun yo morap kili nandan mudawit, anek jen bamikon tebaisi akgan. Mani ji da intoni do dima nandisat, do bisapmi bisapmi sigin dayik do nandisat.

13 Nak kalugi sigin egipben bisapmon butji sigin pabo pisanakwa unun do sigin nandani kan, tagisi yan nandisat.

14 Nak nandisat, bisap pisipmisok giptimno yipman degok kimotdisat. Amin Taginin Yesu Kristo da yan kili noligit.

15 Yan do anek kimagapbo yo morap do dayigim unun do bisapmi bisapmi tagi nandani do anek pi tebaisi aben.

Yabekbi kabi da Pinjkop dakon tenjenji Yesukon tarban kawit

16 Nin da Amin Taginin Yesu Kristo dakon tapmim madep gat ae tobil apdisak unun do dayigiman

bisapmon nin amin da nandak nandagon morap gen isali noman tawit unun ban dima dayigiman. Dabilnin da Yesu dakon tenjenji ae tapmimni noman tar iban kagiman.

17 Pinjkop Dat da man madep iminek, tenjenji tagisi unun iban noman tar imgut. Anek Pinjkop iyi Kwen Kokup tenjenji madepsi tosok unudon da Yesu do yan yagit, "On Monjino, but dasi galak tar imisat ae but galaksi nandan imisat."

18 Nin unun gat kisi unun telagi ilenon egek gen unun Kwen Kokupgan da apban nandagiman.

19 Unun yo dabilnin da pindakgiman, do nin kombi amin kalip egipgwit dakon gen do tebaisi nandan gadaman. Ae jiyo kisi geni tebaisi abidoni kan tagisi. Kombi amin dakon gen unun kalin da yan pilin tukgwan sonjegakwan wigi Pinjkop da abinek wisawisa dakon gik pap da yan Kristo dakon tenjenji da butjikon tenjenjokdisak.

20 Mani, yo madep kinda ji da nandan kimotni unun yan. Kombi amin dakon gen Pinjkop gen papiakon ton unun kombi amin iyi dakon nandak nandak yolek dima mandawit.

21 Nido, kombi amin dakon gen kinda kombi amin da galaktoknikon da yoni do dima noman tagit. Telagi Wup da amin panthagap aban Pinjkop gen yomgut unun ban yan tenjenjok awit.

2

Amin yokwi da panmuwukbi dakon nandak nandak panjupbal awit

1 Asi kombi amin toptopmi di Israel amin da binapmon noman tawit. Unuden gin ji da binapmon amin diwari di kisi noman tarjek topmon da minjat aminyo Pinjkop

dakon gen yoyindet akdan. Anek pasilikon da top gen mibili mibili ji dakon nandan gadat panupbal agagi ji da binapmon panalon akdan. Ae unun gin dima, Amin Tagi da yuman nagit, mani unun amin da Amin Tagi manji imdan. Anek iyi dakon egip egip panupbal anakwa tepmisi tasik tokdan.

² Amin morapmi da unun amin dakon yumabi anpakni mibili mibili unun yoldan. Yan aba amin da anpak bami dakon kosit do yanba yokwi tok akdan.

³ Unun amin pindak galaktok aminsi, do ji dakon monej gwayek do top gen morapmi dayikdan. Mani Pin kop da unun amin pasilni do kili yagit. Pin kop dipmin dima pokdok, amin unun pan tasik akdisak.

⁴ Kalip anelo di yokwi aba Pin kop da yum dima pindakgit. Tipdomon gapma pilin tugisi unungwan dam tebanon yopgut da ekwan. Egek Pin kop da kokwin akdisak dakon gildat do jomjom anek ekwan.

⁵ Kalip minat aminyo egipgwit unun Pin kop manji iba yum dima pindakgit. Kulup madep yipban abinjakwan pasilgwit. Mani Noa unun anpak kilegi do yan tentenok amin, do Pin kop da Noa gat ae minat aminyo 7 kabi gat kisi kila anjakwan tagisi egipgwit.

⁶ Pin kop da Sodom gat Gomora gat tasik tonjil do yanek unun kokup bamot sorbal abilakni dagin tanej wagilsi tasik tagimal. Pin kop da yan aban minat aminyo Pin kop manji imni amin da unun do nandanek yo yokwisi ninon kisi yan gin noman tan nimdan yan si nandani.

⁷ Mani amin kilegi Lot unun Sodom kokupmon egek unun gen teban pabij yop amin dakon yumabi anpakni mibili mibili awit unun pindagek butjik nandagit, do

Pin kop da Lot abidanjakwan dima tasik tagit.

⁸ Asi, amin kilegi Lot unun Sodom amin da binapmon egek gildari gildari anpakni yokwi unun pindakgit, ae gen yokwini yanakwa nandan yomgut. Unun buri kilegisi tanjakwan, gen teban pabij yopyop anpak awit unun do nandaban yokwi tanban burikon da jigisi nandagit.

⁹ Nin Amin Tagi da yo unun agit unun do nandanek, anek nin nandaman, Pin kop yolgan amin pan kewan noman tan yomni kan, Amin Tagi da unun pan kewalon ban timitjak dakon kosit nandisak, ae amin yokwi kobogi do yo yokwisi yomdisak, anjakwan wig Pin kop da amin kokwin akdisak da gildaron wigikdisak.

¹⁰ Amin diwari kobogi yokwi madepsi timitdan. Unun amin giptimni dakon galaktok yokwi yolgan, ae kila amin dakon gen do nandaba yo isalisi an.

Unun Pin kop gen yoyindet amin toptopmi unun kwen wigik aminsi, ae iyi dakon galaktok banjin yolgan, do Kwen Kokup anelo mibiltogi tapmimi ton si unun ibip do timisok di dima pasolgor.

¹¹ Anelo morap yoyindet amin toptopmi unun yapmangan, mani Amin Tagi da dabilon yanba yokwi tok an yominek anelo mibiltogi gen dima yan yoman.

¹² Unun amin jon bit kilapyo yombem buri mini, do giptim dakon galaktok banjin yolgan. Unun amin jon kilap amin da timigek dapba kimotni dogin miktimon altawit unun yombem. Yo mibili dima nandan pison, unun do gen yokwi yon. Unun jon bit kilapyo da tasik ton unuden tasik tokdan.

¹³ Anpak yokwi mibili mibili anek amin diwari panjupbal awit, do yokwi awit dakon kobogi yokwisi timitdan. Gildaron jap morapmisi ae pakbi teban noknok do kisik kisik bamisi dakon anpak unjun yanjsi nandan. Ji gat kisi jap non, anek yan aba ji garakji ton daganakwa man binji tagi unjun panjupbal an. Mani anpak toptopmi unjun an unjun do kisik kisik an.

¹⁴ Bisapmi bisapmi minjat pindak galak tanjek yumabi anpak ak do nandan. Yokwi agak dakon galagi aripmi dima aba mudogi. Nandan gadatni dima teban tanji amin unjun pangalak anek ilik pangwa yokwi an. Ae pindak galaktok dakon anpak do pakyanjsi nandan. Pinjop da unjun amin obisi pantasik akdisak.

¹⁵ Unjun anpak kilegi do manji yominek Balam, Beo dakon monji, dakon kosit nan yolgwit. Balam unjun anpak yokwi anek unjun anpak yokwi agit dakon tomni timit do galagisi nandagit.

¹⁶ Mani donki kinda da amin da yan gen yanek Balam dakon anpak yokwini do tebai iyigit. Donki gen dima yon, mani unjun donki da unjun aban kombi amin unjun ngugigi anpak ak do nandagit unjun yipgut.

¹⁷ Unjun yoyindet toptopmi pakbi dabil da yan wagil kibidan mudan, ae gikwem madepsi ban mirim da pisonban dukwan dukwan kwan unjun yombem. Unjun Pinjop da kokup pilin tuk pilisi unjun kili anjnoman agit, do unjudon panjki egipdan.

¹⁸ Unjun amin gen pap yanek geni isali do giptim pawigik an. Unjun da amin yumabi anpak gat ae giptim dakon anpak yokwi mibili mibili ani do pangalak aba unjun ak do but sulugik an. Unjun anpak anek abisok anpak yokwi yipman amin, unjun ilikba kin unjun amin yokwi yolgan.

¹⁹ Unjun amin yokwi da yan yoyan: “Ji nin nolni kan, napmi mini tagisi egipdan.” Mani iyi anpak si tasik toni dakon oman monji ekwan. Nido, amin kinda yo kinda yipban unjun da kilani asak kan, unjun amin unjun yo dakon oman monji egisak.

²⁰ Asi, unjun Yesu Kristo unjun Amin Taginin ae Yokwikon Ban Timit Timit Aminin yan dakon nandak nandak kili timikgwit. Yan aba unjun nandak nandak da panpuluganban on miktim dakon anpak injani unjun yapgwit. Mani anpak yokwi unjudenon aeni kin gadanba unjun da dam tebanon egipni kan, unjun yokwisi egipdan. Mibiltok yokwi egipgwit, mani anpak injani unjun da damon aeni yopjak kan, yokwi dakon yokwisi egipdan.

²¹ Mibiltok kosit kilegi do dima nandawit tam, unjun da jigi. Mani Pinjop dakon gen telagisi abidanek manji ingwit do wagol jigisi ekwan.

²² Yo unjun noman tan yomisak unjun gen bamisi kinda da unjun do yan yosok:

“Pinjan wanditdit anek tobil kin wanditditni nosok.”
Ae gen kinda yan yosok, “Bit pakbikon pakbi kili sosok, mani kin nenagon ae sosok.”

3

Asisi Amin Tagi apdisak

¹ Notnonisi, on papia ji do mandisat. On papia bamotgwan gen damisat unjun ji dakon nandak nandak pabo pisanban on yo morap do nandanek nandak nandakji kilegisi tosak do anek mandisat.

² Kombi amini telagi da yo don altokdan dakon geni yan tentenok awit, ae Amin Tagi yokwikon ban timit timit Aminin dakon

gen tebani disi dakon yabekbi da damgwit unun kisi aesi nandani do nandisat.

³ Yo madep ji da si nandan pisoni unun yan: Mibi gildaron yansul amin noman tokdan, anek butni dakon galaktok yokwi unun yoldan.

⁴ Jigalak gen yansi yokdan, "Unun ae tobil apdisat yan teban tok anek dayigit, ma? Unun dukwan egisak? Babiknin kimakgwiron da wiñ abisok ekwamanon yo morap kalipsigwan miktim noman tanakwan tawit yan gin tonj."

⁵ Unun pakyanşi nandanek unun yo do nandak do dima galak tonj. Kalip Pinjkop da yanban kundu noman tagit. Anek miktim pakbi binap nan abidan awiñ yipban noman tagit.

⁶ Ae don Pinjkop da yanban pakbi da kulup madep anek on miktim witjinban miktim obisi yokwi tagit.

⁷ Ae abisok Pinjkop da yanban kundu gat miktim gat kindap da noman tanek panupbal ani do jomjom an. Unun bisapmon gen kokwin bisap madep noman tosak, ae amin Pinjkop do manji imgwit unun wagilsı tasik tokdan.

⁸ Notnoni, ji yo kalon on do dima in-toni: Amin Tagi da nandak nandagon gildat kalonşi unun bilak 1 tausen da arıp asak, ae bilak 1 tausen unun bisap pisipmisok gildat kalonşi yombem gin yan kosok.

⁹ Amin diwari da yon unun da tilak Amin Tagi yo aban noman toni do yan teban tagit unun ak do yawot yawot dima asak. Unun amin kinda pasiljak do dima nandisak. Amin morap kisi but tobil ani do nandisak, do but yaworon da ji do jomjom anegisak.

Miktım on gat kundu gat pasildamal

¹⁰ Mani, Amin Tagi Dakon Gildat unun kabo noknok da but pisoni mini aban unun da tilak noman tokdisak. Unun gildaron kundukon wuwik madepsi noman tanek yo morap kundukon tonj unun kindap da sonban wagil sonj mudokdan. Ae miktım gat ae yo morap miktım tonj unun kisi kindap da sonban sanbenek dima tokdan.

¹¹ Nandani, yo morap kosit yanon dasi pasildan, do ji nianen anpak ban yolek ani? Ji telagisi egek Pinjkop dakon anpak ban yolek ani.

¹² Anpak unun anek Pinjkop da apjak gildat do jomjom ani, anek unun gildat tepmisi noman tosak do antep an kimotni. Unun gildaron gin kundu sonj pasildisak, anakwan kindap tedepmini madepsi unun da yo moniñ moniñ morap Pinjkop da unun ban miktım wasagit unun sonban pakbi dagokdan.

¹³ Mani, Pinjkop da miktım kunduyo kalugi wasok do yan teban tok kili agit, ae amin anpak kilegisi an unun dagin unudon egıpdan. Nin yo unun da noman tosak do jomjom aman.

Nin kan kımagek Amin Tagi do jomjom anej

¹⁴ Notnoni, ji yo unun noman tosak do jomjom an, do Pinjkop da dabilon gwaljigi minisi egıpnen yan dakon pi tebaisı an kimotni. Yan anek yo kindakon gulusunji kindı dima tosak. Ae Pinjkop gat but kalonşi egıpni. Yan anakwa Amin Tagi da gildaron Pinjkop da ji dakon anpakji tagisi unun pındatjak.

¹⁵ Ji nandanisi, Amin Tagi sigin jomjom anek nin do yawori an nimisak. Unun yan asak, nido nin yokwikon ban timit do nandisak. Pinjkop da notninsi Pol do nandak

nandak tagisi iban unyuno kisi da gen oden ban mandan damgut.

¹⁶ Papi morap mandagitgwan on yo noman tokdan do yagit. Asi, unun papiagwan gen di ton unun tagi dima nandan pisogi, do nin mibili nandak do pi tebaisi aman. Do amin nandak nandakni mini ae amin nandan gadatni dima teban tanbi da gen unun mandagit panupbal anek gen nwanjwari yon. Ae Pinkop da papiakon gen diwari ton kisi yan gin an. Yan an do anek unun wagil tasik tokdan.

¹⁷ Notnoni, yo unun altokdan unun ji kili nandawit. Do ji disi do kila tebaisi an kimotni. Gen teban pabin yop amin dakon topni da ji ilik pangwa nandan gadatjikon sanbenek tebai dima di akbam.

¹⁸ Yesu Kristo Amin Taginin ae Yokwikon Ban Timit Timit Aminin, unun da ji do nandan yawok daminakwan pakyanji nandan iman. Yum kajakwa Kristo dakon nandan yawotni da jikon paptan madep tosak. Anakwan unun dakon nandak nandak morap sanbenek timitni. Yesu unun abisok ae bisap dagok dagogi mini man madepni tan anan kikedisak, do ankisin kimotnej. Unun asi.

Papia 1 Jon da Mandagit

But piso gen

Jon, Yesu dakon pañdetni kinda da papia on mandagit.

Papia on dakon mibili bamori kisi. Jon unun Yesu yolyol amin pañpuluganban Pinjok Dat gat ae Monji Yesu Kristo gat but kalonji egipneñ do yosok. Ae pilin tuk dakon miñat aminyo da pañkilikba Pinjok dima yipmanñdetni do yosok.

“Pilin tuk dakon amin kabi” unun da gen bamori yan yon: Kinda unun on miñtimon yo ton unun tagi dima, do Yesu unun Pinjok dakon Monji tam, amin daganek miñat aminyo nin da ekwaman unun da aripmon miñtimon yo morap gat aripmi dima gadanom. Ae kinda yon unun Yesu unun asi Pinjok dakon Monjisi tam aminsi aripmi dima daganban.

Yan yon, amin kinda Pinjok gat tagisi egip do nandisak kan, miñtim dakon yo morap do nandak nandak dima asak. Anpak kilegi gat ae amin do but dasi galak tan yomyom anpak unun kisi on miñtim dakon anpak, do unun do but dima yopni yan yawit.

Jon da Yesu yolyol amin gen unun do mirak dimasi yopni do yosok. Yan yosok, Yesu Pinjok dakon Monjisi da aminsi dagagit, do miñat aminyo Yesu nandan gadan imineñek Pinjok but dasi galak tan imineñek ae amin do but dasi galak tan yomin kimotni do yosok.

Nin tenñenikon egek pilin tuk dakon amin dakon top geni dima nandan yomneñ
(Kilapmi 1.1-3.10)

Gen egip egipmi ton unun nomansi altagit

¹ Nin Gen egip egipmi ton unun do yan tenñenok aman. Unun Gen abikisigwan wasok wasogikon kili egipgut da egisak. Nin mirak yopmanapno gen yagit, ae dabil da kagiman, ae kisit da kwenikon igayigiman.

² Unun egip egip nomansi altanban kagiman. Nin unun egip egip dagok dagogi mini do yan tenñenok an damaman. Unun Dat gat egipgut da nomansi altanban kagiman.

³ Ji nin gat but kalon anek egipneñ do anek yo kan nandanyo agiman unun do dayaman. Nin Dat gat ae Monji Yesu Kristo gat but kalon anek ekwaman.

⁴ Kisik kisiknin da madepsi tugañ tosak, yan do gen on mandan damaman.

Tenñenikon gin egipneñ

⁵ Yesu Kristo da gen yanban nandagiman unun nan gin dayaman. Gen unun yan: Pinjok unun tenñeni. Unudon pilin tukjok kinda dimasi tosok.

⁶ Nin unun gat but kalon ekwaman yan yanek kosit pilin tukgwan agipneñ kan, nin top yanek anpak bamisi dima aman.

⁷ Mani iyi tenñenikon egisak unun da tilagon tenñenikon agipneñ kan, nin Pinjok dakon amin kabini gat but kalon aman. Anek Monji Yesu dakon yawi da diwarinin kisisi suganban jimjimi minisi aman.

⁸ Nin diwarinin mini yan yoman kan, nin ninban pañkewalgaman. Anek gen bami ninon dima tosok.

⁹ Mani diwarinin yan kwok anek kan, Pinjok da yo ak do yagit unun akdisak, unun anpak kilegikon da diwarinin yopman nimjak, anek anpak yokwi morap ninon ton unun wiririkban gwaljigi mini an mudoneñ.

¹⁰ Pinjkop da nin do yokwi pakpak amin yan yanakwan nin diwarinin mini yan yoman kan, unun gen yoman unun da Pinjkop unun top amin yan iyaman. Anek Pinjkop dakon gen butninon dima tosok.

2

Kristo unun panpulugoknin

¹ Minjat monjiyono, yokwi dima ani do anek papia on mandan damisat. Mani amin kinda yokwi asak kan, amin kilegisi Yesu Kristo da nin pangolol anek Dat gen iyisak.

² Yesu iyi diwarinin wiririt dakon paret dagagit. Ae nin do gin dima, amin morap miktimi miktimi ekwan unun dakon diwarini kisi do agit.

Amin kinda Pinjkop pakyanjsi nandan imisak unun da anpakni yoldak

³ Nin Pinjkop dakon gen teban guramikgaman kan yanjsi nandan, nin Pinjkop pakyanjsi nandan imaman.

⁴ Amin kinda “Nak Pinjkop pakyanjsi nandan imisat” yan yosok, mani gen tebani dima guramikdak kan, unun amin top amin kinda. Gen bami butnikon dima tosok.

⁵ Mani amin kinda gen tebani guramikdak kan, unun amin da Pinjkop pakyanjsi but dasi galak tan imisak. Yan anek egip egipni Pinjkopmonsi tanakwan egisak.

⁶ Nin egip egipnin Pinjkopmonsi tanakwan ekwaman yan yoner kan, Kristo da anpak agit unun an kimotnejsi.

⁷ Not kabi, on gen teban mandan damisat unun kalugi dima, unun kalipmi. Ji unun gen teban nandan gadat si wasanek awit bisapmon kili abidawit. Gen kili nandawit unun gen teban kalipmi on unun gin.

⁸ Mani on gen teban mandan damisat unun da kalugi yan kinda asak. Pilin tuk unun pasil do anakwan tenjenjibamisi unun kili yamanjak, do unun gen teban dakon bami Kristokon tanban koman, ae jikon yo kisi tanban koman.

⁹ Amin kinda nak tenjenikon egisat yan yosak, mani panmuwukbi notni kinda do nandaban yokwi tok an imisak kan, unun amin pilin tukgwan sigin egisak.

¹⁰ Amin kinda amin do but dasi galak tan yomisak kan, unun tenjenikon egisak. Tenjenikon agakwan yo kinda da aripmi dima kesalban anjatjak.

¹¹ Mani amin kinda panmuwukbi notni kinda do nandaban yokwi tok an imisak, unun amin pilin tukgwan egisak. Pilin tuk da dabili sopmak, do unungwan agek dukwan agisak unun buri dima pisosok.

¹² Minjat monjiyono, Kristo dakon man do anek Pinjkop da yokwisi yopman damgut. Unun do anek on papia mandan damisat.

¹³ Dat kabi, amin unun wasok wasogikon egipgut da egisak unun nandan iman. Unun do anek on papia mandan damisat. Wili gimoni, ji Yokwi Ami kili abinj yipgwit. Unun do anek on papia mandan damisat.

¹⁴ Minjat monjiyo, ji Dat pakyanjsi nandan iman. Unun do anek on papia mandan damisat. Dat kabi, amin unun wasok wasogikon egipgut da egisak unun nandan iman. Unun do anek on papia mandan damisat. Wili gimoni, ji amin tebaisi, ae Pinjkop dakon gen ji da buron tebaisi tosok, ae Yokwi Ami kili abinj yipgwit.

Uñun do anjek on papia mandan damisat.

On miktim dakon yo morap do but dasi dima galak tonej

¹⁵ On miktim gat ae yo morap miktimon tonj unun do but dasi dima galak toni. Amin kinda on miktim do but dasi galak tanj imisak amin Dat but dasi dima galak tanj imisak.

¹⁶ On miktim dakon anpak yokwi morap unun Daron da dima abanj. Anpak unun yanj yokwi ak do but kindap agak, ae pindak galaktok, ae yo kabini morapmi tanj yomanj unun do pibit tidok anpak. Unun kisi on miktim dakon anpak.

¹⁷ On miktim gat ae galaktok yokwini gat pasuldamal, mani amin kinda Pinjkop dakon galaktok yoljak kanj, egip egip dagok dagogi mini egipjak.

Kristo dakon uwalni kili noman tak

¹⁸ Minjat monjiyono, abisok mibi bisapmon ekwamanj. Kristo dakon uwal unun apdisak dakon geni kili nandawit. Abisok uwalni morapmi kili noman tanj, do nin mibi bisapmon ekwamanj yanj nandamanj.

¹⁹ Unun amin kabi kalip nin gat egipgumanj da nipmanj kiwit. Mani unun nin da kabikon nani dima. Nin da kabikon nani tam nin gat sigin egipnom. Mani kilini kiwit unun da nolisak, unun nin da kabikon nanisi dima.

²⁰ Mani Telagi Wup kili abidawit, do ji kisisi gen bami nandanj.

²¹ Gen bami dima nandanj yanjon da on gen dima mandanj damisat. Ji gen bami nandanj, ae gen bami da top gen dima panjalon asak yanj nandanj do anjek papia on mandanj damisat.

²² Top amin unun namin? Yesu unun Kristo, Pinjkop da minjat amin

kabiyoni yokwikon banj timitjak do manjikbi amin dima yanj yosok amin unun top amin. Unun amin unun Kristo dakon uwalni. Unun Dat gat ae Monji gat kisi do wasip yosok.

²³ Amin kinda Monji do wasip yosok unun Dat do kisi yosok. Mani amin kinda Monji nandanj gadanj imisat yanj yosok unun Datyo kisi nandanj gadanj imisak.

Telagi Wup da gen bami niyinj dekdak

²⁴ Ji nandanj gadat wasanjek awit bisapmon gen nandawit unun tebaisi abidoni. Yanj ani kanj, egip egipji Monji gat Dat garon tanjakwan egipdanj.

²⁵ Kristo da egip egip dagok dagogi mini nim do yanj teban tok agit.

²⁶ Top gen dayinjba kosit kilegi yipmanj detdanj amin dakon mibilni nandani do on papia mandanj damisat.

²⁷ Mani Kristo da Telagi Wup kili daban abidawit. Unun ji gat sigin egisak, do namin amin da dayinjdet asak yanj do wisik wisik agagi mini. Telagi Wup da iyi yo morap do dayinj dekdak. Ae gen morap dayisak unun top dima, bami banj dayisak, do Telagi Wup da dayinj dekdak unun da arapmon Kristokon gadanjek egipni.

Nin abisok Pinjkop dakon gwakni kabi ekwamanj

²⁸ Minjat monji kabino, ji Kristokon gadani. Yanj anakwa abinj noman tosak bisapmon nin tebaisi agek injamnikon mayaktok dima panerj.

²⁹ Kristo unun amin kilegisi yanjsi nandamanj, do ununyo kisi nandamanj, amin morap anpak kilegi anj unun Pinjkop dakon gwakni kabi ekwanj.

3

¹ Mao, Dat da nin do but dasi galak taj nimisak unun madepsi daman. Pinjkop dakon gwakni kabi yanji niyisak. Asi, nin Pinjkop dakon gwakni kabi ekwaman. Miktim amin da Pinjkop dima nandan ingwit, unun do anek ninyo kisi dima nandan niman.

² Not kabi, nin abisok Pinjkop dakon gwakni kabi ekwaman, ae don egip egip nian egipdaman unun dima nandano pisosok. Mani yan nandaman, Kristo da abin noman tosak bisapmon Kristo bamisi kokdaman, do nin iyi yombensi da egipdaman.

³ Amin morap unun do nandan teban taneq ekwan amin unun Pinjkop da dabilon gwaljigi minisi egip do pini an. Yan anek Kristo gwaljigi minisi egisak unun yombem gin ekwan.

⁴ Yokwi an amin unun Pinjkop dakon gen teban yapmanan. Yokwi agak unun gen teban yapyap anpak.

⁵ Ji nandan, Kristo unun diwari wiririt do abin noman tagit, ae iyikon diwarini minisi.

⁶ Amin kinda Kristokon egisak kan yokwi dima asak. Amin kinda yokwi sigin asak kan, unun Kristo bamisi dima nandan imisak.

⁷ Minjat monji kabino, amin da kosit kilegi yipman detni do top dayikdan do kan kimotni. Amin kinda anpak kilegi asak unun amin kilegi, Kristo yombem egisak.

⁸ Amin kinda yokwi asak unun Sunduk dakon amin, nido wasok wasogikon da Sunduk unun yokwi sanbek sanbek agit da asak. Pinjkop dakon Monji unun Sunduk dakon pi tuwil panjasik ak do abin noman tagit.

⁹ Amin kinda Pinjkopmon da altosok unun Pinjkop dakon egip

egipni unun aminon tosok, do yokwi dima an an asak. Pinjkopmon da altanbi, do yokwi aripmi dima an an asak.

¹⁰ Pinjkop dakon gwakni kabi ae Sunduk dakon gwakni kabi yanon da kokwinigek nandaman. Amin kinda anpak kilegi dima asak, unun Pinjkop dakon monji dima. Ae amin kinda panmuwukbi notni do but dasi dima galak taj yomisak, unun Pinjkop dakon monji dima.

Yesu da amin do but dasi galak taj yomyom dakon anpak noligit

(Kilapmi 3.11-5.21)

Nin kalon kalon amin do but dasi galak taj yomnen

¹¹ Nin Kristo wasanek nandan gadan inguman bisapmon gen kili nandagiman unun yan: Nin kalon kalon panmuwukbi notnin do but dasi galak taj yomin yomin anen.

¹² Ken da agit unuden dima anen. Unun Yokwi Ami dakon amin egek padige anakban kimakgit. Mibili nido anakban kimakgit? Iyi dakon anpak unun yokwi, ae padige dakon anpak unun kilegi, mibili yan do agit.

¹³ Not kabi, miktim amin da nandaba yokwi tok andamni kan, dima wuripdatni.

¹⁴ Nin panmuwukbi notnin diwari do but dasi galak taj yomaman. Yan aman do anek yan nandaman, nin kimot dakon kosit kili yipguman da egip egip dakon kosit nan yolgaman. Amin kinda amin do but dasi dima galak taj yomisak unun amin kimot da kosiron sigin agisak.

¹⁵ Amin kinda notni do nandaba yokwi tok an imisak kan, unun amin unun amin dapdap amin kinda. Disi nandan, amin dapdap

amin unun egip egip dagok dagogi mini dima timikgan.

¹⁶ Nin amin do but dasi galak tan yomyom dakon anpak bamisi unun nandaman, nido Yesu unun nin panpulugok do egip egipni paregek kimakgit. Ae ninyo kisi panmuwukbi notnin panpulugok do egip egipnin paregek kimotneŋsi.

¹⁷ Mani amin kinda miktim dakon yoni tan iminjakwa notni kinda wadak wadak anek egakwan kanek bupmi nandan iminjakwa dima anpulugosak kan, Pinjop da amin do but dasi galak tan yomisak unun dakon anpak unun aminon dima toso.

¹⁸ Minjat monjyono, amin do but dasi galak tan yomneŋ unun genon dagan dima yoneŋ, anpagon da bamisi aneŋ.

Panmuwukbi Pinjop da dabilon tebaisi atni

¹⁹⁻²⁰ Nin amin do but dasi galak tan yomaman kan yanŋi nandaman, gen bami yolgaman. Ae butnin da nin pankiligek gen yan nimisak kan, Pinjop da dabilon butnin yawori tosak, nido Pinjop da yo morap kisi nandan mudosok, ae nandak nandakni da butninon nandak nandak ton morap unun yapman mudosok.

²¹ Not kabi, butningwan da nin gwaljigi mini yanŋi nandaman kan, Pinjop da dabilon pasol pasoli mini atneŋ.

²² Nin gen tebani yolgaman ae anpak aneŋ do galak toso unun aman, do bisiron da yo nido iyaman unun nimisak.

²³ Gen tebani unun yan: Monji Yesu Kristo nandan gadan imneŋsi, ae iyi niyigit unudeŋ gin amin do but dasi galak tan yomneŋ.

²⁴ Amin kinda gen tebani guramikdak unun amin Pinjopmon egisak, ae Pinjop unun aminon

egisak. Pinjop da Telagi Wupni ningut, do nin yanŋi nandaman, Pinjop ninon egisak.

4

Ji wup mibili mibili kokwin ani

¹ Not kabi, on miktimon kombi amin toptopmi morapmi ekwan, do amin da abinjak Pinjop dakon Wup da gen on nimik yan dayinba kan, tepmi dima nandan gadani. Asi, Pinjop dakon Wup da gen yomik bo dima, yan do pankiligek pindatni.

² Pinjop dakon Wup da pi asak bo dima yanon da kan nandanjo ani: Amin kinda da Yesu Kristo unun aminsi dagagit yan yosak kan, unun Pinjop da yabekdak yan nandan imni.

³ Mani amin kinda Yesu do yan dima yosak kan, unun Pinjop da dima yabekdak, unun Kristo dakon uwalni dakon wup da yabekdak. Unun don apdisak yan kili nandawit. Unun kili abik da miktimon egisak.

⁴ Minjat monjyono, ji Pinjop dakon amin kabi ekwan. Wup jikon egisak unun da wup yokwi miktim aminon pi asak unun yapmandak, do ji kombi amin toptopmi unun kili pabin yopgwit.

⁵ Unun amin kabi unun miktimon nani, do gen yon unun miktimon nani ban yanakwa miktim amin da geni nandan yoman.

⁶ Nin Pinjopmon nani. Pinjop nandan iman amin unun da genin nandan niman. Mani amin Pinjopmon nani dima unun da genin dima nandan niman. Yanon da Wup bami ae wup toptopmi kokwin aman.

Pinjop do but dasi galak tan imneŋ kan, amin do yan gin aneŋ

7 Not kabi, amin do but dasi galak taŋ yomyom anpak uŋun Piŋkopmon da abisak, do amin do but dasi galak taŋ yomneŋ. Amin morap amin do but dasi galak taŋ yomaŋ uŋun Piŋkopmon da altanbi, ae Piŋkop nandaŋ imanŋ.

8 Piŋkop uŋun but dasi galak taŋ yomyom dakon ami, do amin kinda amin do but dasi dima galak taŋ yomisak uŋun Piŋkop dima nandaŋ imisak.

9 Piŋkop da iyi dakon Monji kalonŋ naŋ nin da egip egip uŋun obakon da abidoneŋ do yabekban miktimon pigit. Piŋkop yaŋ anek nin do but dasi galak taŋ nimisak uŋun noligit.

10 Amin do but dasi galak taŋ yomyom anpak uŋun yaŋ: Nin da Piŋkop do galak taŋ ingumaŋ uŋun da yo bami dima agit, mani Piŋkop da nin do but dasi galak taŋ niminek Monji yabekban nin dakon diwari wiririt do kimakgit.

11 Not kabi, nin do but dasi galak taŋ niminek yaŋsi agit, do nin kalon kalon amin do but dasi galak taŋ yomaŋ kimotneŋsi.

12 Amin kinda da Piŋkop dimasi kagit, mani nin amin do but dasi galak taŋ yomneŋ kaŋ, Piŋkop ninon egisak, ae but dasi galak taŋ yomyom anpakni uŋun ninon bamisi toso.

13 Piŋkop da Wupni nimgut, do nin Piŋkopmon ekwamaŋ ae Piŋkop ninon egisak yaŋsi nandamaŋ.

14 Ae Dat da yo agit uŋun kili kagimaŋ, uŋun Monji yabekban miktim amin kisisi yokwikon baŋ timit do pigit. Nin uŋun dakon yaŋ tenŋenok amaŋ.

15 Amin kinda da Yesu do asi Piŋkop dakon Monji yaŋ yosok amin Piŋkop uŋun aminon egisak, ae uŋun amin Piŋkopmon egisak.

16 Nin nandamaŋ, Piŋkop da nin do but dasi galak taŋ nimisak, ae

nin uŋun dogin nandaŋ gadamaŋ.

Piŋkop uŋun but dasi galak taŋ yomyom anpak dakon ami. Amin kinda but dasi galak taŋ yomyom anpak anek egisak uŋun amin Piŋkop gat ekwamal, ae Piŋkop uŋun amin gat egisak.

17 Nin yaŋsi egipneŋ kaŋ, but dasi galak taŋ yomyom dakon anpak ninon bamisi tosak. Nin on miktimon Kristo yombem da ekwamaŋ, do Piŋkop da amin kokwin asak bisapmon pasol pasol dima aneŋ.

18 Amin kinda amin do pakyaŋsi but dasi galak taŋ yomisak uŋun pasol pasol dima nandisak. But-dasi galak taŋ yomyom dakon anpak egip egipninon bamisi tosak kaŋ, pasol pasol yolban kiŋ mudosak. Kobogi yokwi timitdamaŋ yaŋ do anek pasol pasol nandamaŋ. Amin kinda pasol pasol nandisak uŋun amin but dasi galak taŋ yomyom dakon anpak egip egipnikon bamisi dima toso.

19 Piŋkop da mibiltok nin do but dasi galak taŋ nimgut, do nin amin do but dasi galak taŋ yomamaŋ.

20 Amin kinda “Nak Piŋkop but dasi galak taŋ imisak” yaŋ yosak, mani paŋmuwukbi notni kinda do nandaban yokwi tok animisak kaŋ, uŋun top amin kinda. Amin kinda notni noman pindakdak uŋun but dasi dima galak taŋ yomisak, uŋun amin Piŋkop dima kokogi uŋun but dasi aripmi dima galak taŋ imisak.

21 Kristo da gen teban kinda nimgut uŋun yaŋ: Amin kinda Piŋkop do but dasi galak taŋ imjak kaŋ, paŋmuwukbi notni do yaŋ ginsi asak.

5

Miktim dakon tapmim abin yipmanŋamaŋ

¹ Amin morap Yesu unun Kristo, Pinjkop da minjat amin kabini yokwikon ban timitjak do manjikbi amin yan nandan gadan unun amin Pinjkopmon da altanbi. Amin morap dat kinda do but dasi galak tan iman unun minjat monjijoni kisi do yan gin nandan.

² Nin Pinjkop but dasi galak tan imaman ae gen tebani guramigaman kan nin yansi nandanen, nin Pinjkop dakon minjat monjijoni but dasi galak tan yomaman.

³ Pinjkop but dasi galak tan imaman kan, nin gen tebani guramitnen. Ae gen tebani unun guramit do jigi dima paman,

⁴ nido amin morap Pinjkopmon da altanbi unun da miktim dakon tapmim abin yipmanjan. Nin nandan gadatnin do anek emaron teban tanjek miktim dakon tapmim abin yipmanjaman.

⁵ Namin dasi on miktim dakon tapmim abin yipmandak? Amin Yesu do Pinjkop dakon Monji yansi nandan gadan unun da.

Pinjkop Monji dakon gen

⁶ Yesu Kristo unun abinjak telagi pakbi sogit, ae yawini tilak kindapmon tagalgit. Pakbi gin dima sogit, yawini yo kisi tagalgit. Telagi Wup, gen bami dakon amisi, unun da Yesu Kristo dakon mibili yan tenjenok asak.

⁷⁻⁸ Telagi Wup gat ae pakbi gat ae yawi gat unun kapbi da Yesu Kristo do yan tenjenanba gen kalonji asak.

⁹ Amin da gen yon unun nandan gadaman, mani Pinjkop da Monji do gen yagit unun da amin dakon gen yapmandak.

¹⁰ Amin kinda Pinjkop dakon Monji do nandan gadasak unun Pinjkop da gen yagit unun abidanjek burikon yipmandak. Mani amin kinda Pinjkop da Monji do gen yagit

unun nandaban bami dima asak kan, unun amin Pinjkop do top amin kinda yan yosok.

¹¹ Pinjkop da Monji do yan yagit: Unun da egip egip dagok dagogi mini nimdosi yagit. Unun egip egip dagok dagogi mini Monjikon tosok.

¹² Amin kinda egip egipnikon Pinjkop dakon Monji gat kalonji ekwamal unun amin egip egip dagok dagogi mini kili abidagit. Anjakwan amin kinda Monji gat kalonji dima ekwamal unun amin egip egip dagok dagogi mini dima abidosok.

Egip egip dagok dagogi mini kili abidagiman yansi nandanen

¹³ Pinjkop Monji dakon man do nandan gadan iman amin, ji da egip egip dagok dagogi mini kili abidawit yan nandan do anek gen on mandan damisat.

¹⁴ Do but bamori mini injamikon agek yansi nandanen, nin Pinjkop dakon galaktok yolek bisit iyinen kan, bisitnin nandan nimdisak.

¹⁵ Bisitnin kisi nandan nimisak yan nandan kan, yo nido bisit iyaman unun abidokdaman yansi nandanen.

¹⁶ Amin kinda da panmuwukbi notni kinda kanjakwan wupni aripmi dima kimotjak da aripmon yokwi kinda asak kan, bisit an iban Pinjkop da egip egip imjak. Nak wupji dima kimotni da aripmon yokwi an unun do yosot. Yokwi kinda tosok unun anek wupji wagil kimotdan. Nak unun do bisit ani do dima yosot.

¹⁷ Anpak morap kilegi dima aman unun kisi yokwi. Mani yokwi diwari unun da kimot dima analon an.

¹⁸ Nin nandan, Pinjkopmon da altanbi minjat amin morap unun yokwi dima an an an. Pinjkop dakon

5:3: Jn 14.15,23-24 5:6: Jn 1.29-34 5:7-8: Jn 15.26 5:9: Jn 5.32-37 5:10: Jn 5.36-40

5:12: Jn 3.36 5:13: Jn 20.31 5:14: Jn 14.13-14; 1Jn 3.21-22 5:16: Mt 12.31 5:18: 1Jn

Monji da paŋkutnosok, do Yokwi
Ami da aripmi dima igayisak.

¹⁹ Nin nandamaŋ, nin Piŋkop
dakon miŋat monjiyoni ekwamaŋ,
mani amin diwari morap Yokwi
Ami da kilani asak.

²⁰ Nin nandamaŋ, Piŋkop dakon
Monji da abiŋ Piŋkop bamisi
nandaŋ imneŋ do butnin paban
piŋgamaŋ. Nin Piŋkop bamisi gat
ae Monji Yesu Kristo gat gadat
gadagat agimaŋ. Yesu Kristo uŋun
Piŋkop bamisi, ae egip egip dagok
dagogi mini dakon mibilisi.

²¹ Miŋat monjiyono, ji kokup
kidat* da kagikon egipni.

* **5:21:** Kokup kidat uŋun Piŋkop yipmaŋek yo ninaŋ egip egipgokon yo madep yaŋ nandisal uŋun
da kokup kidatgo asak.

Papia 2 Jon da Mandagit

But piso gen

Amin morapmi da Jon Yesu dakon pan̄detni un̄un da mani an̄kisib̄nēk iyi do 'kila amin kinda' yan̄ yan̄ek papia on mandagit yan̄ nandan̄. Papia on kokup kinda dakon pan̄muwukbi do mandagit. Un̄un pan̄muwukbi do tilak an̄ek 'mīnat kinda gat gwakni gat' yan̄ yosok. (Gagi 4-5 do koki.) Un̄un mīnat dakon peni dakon gwakni un̄un pan̄muwukbi ae kabi kinda do yosok. Un̄un da gagi 13 non gildatni tagi yipman̄gan̄.

On papia dakon gen madep ton̄ un̄un Pīnkop dakon gen pan̄upbal an̄ek top yon̄ amin pindak kimagek amin do but dasi galak tan̄ yomyom an̄pak an̄ kimotni do yosok.

Nin Pīnkop gen tebaisi abidan̄ek gen n̄wakn̄wari do pindak kimotnēj

¹ Nak pan̄muwukbi dakon kila amin da mīnat gak gat ae gwakgo* gat do papia on mandan̄ damisat. Pīnkop da gak iyi do man̄jigit. Nak asisi ji do but dasi galak tan̄ damisat, ae nak gin̄ dima, mīnat amin morap gen bami nandan̄ un̄un kisi da ji do but dasi galak tan̄ daman̄.

² Gen bami ninon tosōk, ae dagok dagogi mini tokdisak. Un̄un do an̄ek but dasi galak tan̄ damaman̄.

³ Gen bamikon ae but dasi galak tan̄ yomyom an̄pagon Pīnkop Dat ae Monji Yesu Kristo un̄un da gisam dabal nandan̄ yawotni gat ae bupmini gat ae but yawotni gat da ji da egip egipmon tosōk do bisit asat.

Butdasi galak tan̄ yomyom dakon an̄pak anēj

⁴ Dat da anēnsi do yagit un̄un da aripmon mīnat gak dakon mīnat mon̄jyo diwari da gen bami yolgan̄. Nak un̄un dakon gen nandan̄ek but galak madepsi nandagim.

⁵ Ae mīnat, gen kinda yolni do nandisat un̄un yan̄: Nin kalon̄ kalon̄ amin do but dasi galak tan̄ yomīn yomīn anēj. Gen teban un̄un kalugi dima. Ji nandan̄ gadat si wasan̄ek awit bisapmon da un̄un gen teban kili abidawit da abidan̄ an̄an̄ oban̄.

⁶ Butdasi galak tan̄ yomyom dakon mib̄lisi un̄un yan̄: Nin Pīnkop dakon gen tebani guramigek agipnēj. Ji wasan̄ek nandan̄ gadat si awit bisapmon da gen teban kinda nandawit un̄un yan̄: but dasi galak tan̄ yomyom dakon an̄pak an̄ek agipni.

Kristo dakon gen tebaisi abidonēj

⁷ Kosit kilegi yipman̄ detni do pan̄kewalgān̄ amin morapmi miktimi miktimi akwan̄. Un̄un da Yesu Kristo aminsi dagagit yan̄ dima nandan̄ teban ton̄. Amin un̄uden un̄un top amin ae Kristo dakon uwalni.

⁸ Do pakyan̄si kan̄ kimotni. Pi teban an̄ek yo abidawit un̄un di yipman̄ dekbam. Pakyan̄si kan̄ kimotni kan̄, un̄un dakon tomni tagi timitdan̄.

⁹ Amin kinda Kristo dakon gen yipman̄ek gen n̄wakn̄warikon kisak kan̄, Pīnkop un̄un amin gat dima egisak. Mani amin kinda Kristo dakon gen tebaisi abidosok amin un̄un Dat gat ae Monji gat un̄un aminon ekwamal.

¹⁰ Amin kinda da abin̄ Kristo dakon gen bami dima dayin̄detjak kan̄, un̄un amin gildat tagi yan̄ dima iyini, ae yutjikon dima an̄kini.

* 1:1: Un̄uden 'mīnat gak gat ae gwakgo gat' un̄un pan̄muwukbi kinda dakon tilak asak. 1:4: 3Jn 3 1:5: 1Jn 2.7 1:7: 1Jn 4.1-3

¹¹ Amin kinda unjuden amin gildat tagi yan iyisak kan, anpuluganban pi yokwini kisi da amal.

Kila amin da kin pindat do nandagit

¹² Gen morapmi ton, mani papi-akon mandak do dima nandisat. Abin dandabo gen yan nandat anen kan tagisi yan nandisat. Yan anen kan, nin dakon kisik kisik da madepsi tugosak.

¹³ Pego dakon gwakni Pin kop da iyi do manjigit, unun da gildat tagi yan gayan.

Papia 3 Jon da Mandagit

But piso gen

2 Jonon mandagit unjudeŋ ġin on papia mandagit amin da iyi do 'kila amin' kinda yaŋ yosok. Amin morapmi da Jon Yesu dakon paŋdet kinda da mandagit yaŋ nandan.

Jon da papia on kila amin kinda mani Gaius unjun do mandagit. Gaius dakon man awiġigiti, nido Yesu yolyol amin diwari paŋpulugagiti. Ae amin kinda mani Diotrepes unjun kaŋ kimotjak do iyigiti, nido Diotrepes da Yesu dakon gen bin tagisi yogok amin yolban kiwit. (Gagi 9-10 do koki.)

Piŋkop dakon pi amin paŋpulugoneŋ

1 Nak paŋmuwukbi dakon kila amin da notnosi Gaius gak do papia on mandan gamisat. Nak asisi gak do but dasi galak taŋ gamisat.

2 Not gimam, wupgo tagisi tosok, unjudeŋ ġin yo morap asal unjun abi tagisi noman toni, ae giptingo yo kisi tagisi tosok yaŋ do bisit asat.

3 Paŋmuwukbi notnin di da abin gak da gen bami abidan kimagek egisal unjun dakon geni nayinba but galak madepsi nandagam.

4 Nak dakon minat monjiyono gen bami yolgan dakon geni nandisat bisapmon kisik kisik diwari nandisat unjun yapmanjek kisik kisik madepsi nandisat.

Gaius pi tagisi agiti

5 Not gimam, gak but dasi nandanek paŋmuwukbi not paŋpulugosol. Ae dima nandan yomisal, mani yum pindagek paŋpulugosol, do gak pi tagisi kinda nan asal.

6 Diwari da on paŋmuwukbi kabikon abin gak da amin do but

dasi galak taŋ yomisal unjun dakon geni yanba nandagiman. Gepman degek kik do ani bisapmon Piŋkop da nandisak unjun da aripmon paŋpulugok abi.

7 Yesu dakon pi ak do nandanek kin pi unjun anek Piŋkop dima nandan iman amin kabikon paŋpulugok di dima timikgan.

8 Nin Piŋkop dakon pi amin unjudeŋ paŋpulugoneŋ kaŋ tagisi. Yaŋ anek kaŋdo nin unjun gat pi kalon anek Piŋkop dakon gen bami jonitneŋ.

Diotrepes anpak yokwi agiti

9 Nak gen diwari paŋmuwukbi do kili mandagam, mani Diotrepes unjun mibiltok amini egip do nandisak, do nin dakon gen dima nandisak.

10 Yan do, opben kaŋ anpak asak unjun do yan kwok aben. Unjun nin do yanba yok anek gen yokwi mibili mibili yosok. Ae Yesu dakon pi amin yutnikon dima paŋkisak. Ae unjun ġin dima, paŋmuwukbi da pi amin iyi da yutnon paŋkik do aba yaŋsop anyomisak. Ae paŋmuwukbi kabi da wanga egipni do yoldak.

Demitius anpak tagisi agiti

11 Not gimano Gaius, anpak yokwi dima yolek abi, anpak tagisi ban yolek abi. Amin kinda anpak tagi asak unjun Piŋkop dakon amin. Mani amin kinda anpak yokwi asak unjun Piŋkop dima kaŋbi.

12 Amin kisi da Demitius dakon anpak tagisi unjun do yon. Ae Piŋkop dakon gen bami unjuno kisi anpakni tagisi unjun da anten ten asak. Ninyo kisi anpakni tagisi unjun do yoman. Disi nandan, gen unjun bamisi yoman.

Kila amin da Gaius kok do nandagit

13 Gen morapmi ton, mani papiakon mandak do dima nandisat.

¹⁴ Abiŋ gandabo gen yaŋ nandat
andenŋ kaŋ, tagiŋi yaŋ nandisat.

¹⁵ But yawot gagon tosak. Not-
goni idon ekwamaŋ uŋun da giŋdat
tagiŋ yaŋ gayaŋ. Notnoni uŋudon
ekwaŋ amiŋ kalonŋ kalonŋ manikon
da giŋdat tagiŋ yaŋ yoyiŋ yoyiŋ aki.

Papia Jut da Mandagit

But piso gen

Gen on papiagwan toj unun 2 Pita kon gen toj unun yombem pali. Unun Pinjkop dakon minjat aminyo Gen Bin Tagisi dakon uwalni da gen yon unun do mirak dimasi yopni do yosok. Papia da yan yosok, “Pinjkop da minjat amin kabini nin nandan gadat kalonji kongin atnej do yosok. Ae amin kinda da nin da nandan gadat aman unun kulabik aripmi dima asak.” (Gagi 3 kon koki).

Jut da yoyindet toptopmi do pindak kimotni do yosok. Unun da yan yon, Pinjkop dakon nandan yawotni unun madepsi do yokwi morap galak tokjikon tagi ani yan yon. Unun topsi yon do kan kimotni do yosok. (Gagi 4 kon do koki.)

Ji nandan gadatji do kila anek Gen Bin Tagisi dakon uwalni pabin yopni

¹ Nak Jut, nak Yesu Kristo dakon oman monjini, ae Jems dakon padige.

On papia unun Pinjkop da minjat aminyo yan damgut ji do mandisat. Pinjkop Dat da but dasi galak tan damisak, anjakwan Yesu Kristo da iyi kilasi tagisi asak.

² Pinjkop da panpuluganban bupmi anpak gat, ae but yawot anpak gat, ae amin do but dasi galak tan yomyom anpak da egip egipjikon madepsi tosak do bisit asat.

Gen Bin Tagisi dakon uwal dakon gen

³ Notnonisi, mibiltok nak Pinjkop da nin morap yokwikon ban timit do anek pi madepsi agit unun do papia mandan dam do galagi

madepsi nandat, mani abisok gen kinda mandaken yan nandisat unun yan: ji nandan gadatji kilani tebaisi anek uwalji dakon gen pabin yopni. Pinjkop da nandan gadat kalonji on minjat amini nin do nimgut, do amin kinda da yo nin da nandan gadaman unun kulabik aripmi dimasi asak.

⁴ Nak gen unun dayisat, nido Pinjkop manji iman amin di panmuwukbigwan pasilikon da kili abin pigen. Unun amin gen yokwisi yan yon, “Pinjkop dakon nandan yawotni madepsi, do yumabi anpak mibili mibili tagi anej.” Unun amin da Amin Tagi Yesu Kristo Kila Amin Madepnin kalonji manji iman, do kalipsigwan Pinjkop gen papia da yagit unun da aripmon unuden amin pasildan.

⁵ Ji Amin Tagi da kalip yo agit unun kili nandawit, mani butji pabo pisanban unun do sigin nandani do dayisat. Amin Tagi da kalip Israel amin uwal da kisiron ban timikban Isip yipman kiwit. Anek don nandan gadat dima awit amin unun panjasik agit.

⁶ Ae anjelo do nandani. Diwari unun Pinjkop da pi yomgut unun ak do dima galak tawit, anek kokupni yipman dekgwit. Yan awit do Amin Tagi da nap teban tebaisi unun ban panjeban agit, ae dam teban pilin tuksigwan yopgut da ekwan. Unun Pinjkop da kobogi do yo yokwisi yomdisak dakon bisap madep do jomjom anek ekwan.

⁷ Ae Sodom kokup amin gat ae Gomora kokup amin gat ae kokup unun da kapmatjok tawit unun do nandani. Ununyo kisi anpak yokwisi awit. Wili minjatyo kisi da yumabi anpak mibili mibili awit, do Pinjkop da kindapmon sonban pasilgwit. Unun da mama gen niyinek yan nolisak, yokwi pakpak amin morap kindap kimot kimori

mini unjungwan kobogi timitdan.

8 Ji dakon nandak nandak panupbal ak do pi an amin unjuno kisi yan gin anpak yokwi an. Dipmin mibili mibili pindagek unjun da panthagap aban yumabi anpak anek giptim timni panupbal aba imanisi an, ae Pinjop kwen wigik an iminek anjelo tapmimi ton unjun do yanba yokwi tok an.

9 Maikel unjun anjelo morap dakon mibiltok amini, mani unjun yan dima agit. Maikel gat Sunduk gat namin da Moses dakon giptim abidosak yan do gen emat agimal bisapmon, Maikel Sunduk do yanba yokwi tok an iminek gen yan imdo si pasalgit. Yan gin yagit, "Amin Tagi da iyi gen tebaisi gayisak dosi nandisat."

10 Mani unjun amin yo morap mibili dima nandan pison unjun do yanba yokwi tok an. Unjun bit kilapyo buri mini yombem da giptim dakon galaktok yolgan. Unjun anpakni da obisi panupbal an.

11 Awa, kan kimotni. Unjun Ken dakon anpak an. Unjun Balam da agit unjudej monen timit do tek kindap an. Unjun Kora da agit unjudej Pinjop kwen wigik an iman, do wagil pasildan.

12 Ji but kalon anek jap noknok bisap madepmon yikgan bisapmon unjun amin ji da binapmon yikgan unjun imal kwakwagikon garak an unjun yombem. Mani unjun ji gat yigek jap nok do mayagi dima nandan. Unjun amin iyi banjin panpulugok dogin nandan. Unjun gikwem sikak dima yopba manakwa mirim da pisonba dukwan dukwan kwan unjun yombem. Unjun kindap bami toktok bisapmon bami dima pokgon, ae geli walimbil pilikbi, do kosit bamot kimagkit.

13 Unjun amin tap madepsi tamalikgan unjun yombem. Yokwini dakon mayagi tarak ae sibit sibit da yan ilenikon noman ton. Unjun kundukon gik kositni ban dima yolek akwan unjun yombem. Do Pinjop da kokup pilin tuk dakon pilin tugisi kili an noman an yongut, unjudon kin toktok teban egi wigikdan.

14 Enok unjun Adam dakon babiknikon da altanban kosiri 7 agit. Unjun da unjun amin yokwi do kombi gen yanek yan yagit, "Koni, Amin Tagi telagi anjloni tausen morapmi gat apdisak."

15 Abinek minjat amin morap gen pikon yopdisak. Anek anpak yokwi awit ae gen yokwisi yan ingwit dakon kobogi yomdisak."

16 Unjun amin yo morap noman tan yoman unjun do nandaba yokwi tok anek gen morapmi yon. Unjun iyi dakon butni dakon galaktok yokwi unjun yol do galak ton. Unjun gen pap yanek giptim pawigik anek iyi dakon man pawikwan. Anek minjat aminyo unjun panpulugoni do pangalak an.

Nandan gadatji yipba unjun da butji panteban asak

17 Mani notnonisi, yo don altokdan unjun do aesi nandani, unjun Amin Taginin Yesu Kristo dakon yabekbini da kili yan tenjenan dangwit.

18 Unjun da yan dayiwit, "Mibi gildaron jigilak gen yogok amin noman tokdan. Anek Pinjop manji iminek iyi dakon galaktok yokwi yoldan."

19 Unjun amin da panmuwukbi panwasan. Unjun miktim dakon galaktok banjin yolgan. Telagi Wup unjun aminon dima egisak.

20 Mani notnonisi, ji bisapmi bisapmi nandan gadatji Pinjop da

iyi ji do damgut unun yipba unun da butji panṭeban asak. Ae Telagi Wup da tapmimon bisit ani.

²¹ Piṅkop da ji do but dasi galak taṅ damisak, do unun da kapmatjok egek bisapmi bisapmi Amin Taginin Yesu Kristo do jomjom anakwa bupmini nomansi analon anakwan egip egip teban abidoni.

²² Nandanṅ gadatni dima teban taṅbi amin do bupmi nandanṅ yomni.

²³ Ae amin diwari kindapmon ekwanṅ, do ji tepmisi yokwikon baṅ timitni. Ae diwari do bupmi anpak an yomni bisapmon, yokwikon gepni yaṅ do kaṅ kimagek pasol pasol gat kisi ani. Unun but kalip dakon anpak yolek garak gin awit. Ji yo morap Piṅkop da dabilon garagi tagi unun da dubagikon egipni.

Nin Piṅkop dakon man awigineṅ

²⁴ Kili nak Piṅkop anṅkisisat. Tapmimni madepsi, do kilasi anakwan aripmi dima mokdanṅ. Unun da timik panṅki depban iyi gat tilimnikon egek gulusunji mini ae kisik kisik madepsi taṅ damdisak.

²⁵ Unun kalonṅ dagin Piṅkop egisak. Anek Yesu Kristo Amin Taginin da pi agit unun do anek nin yokwikon baṅ timikgit. Do mani awigineṅ. Unun Kila Amin Madep egisak, ae tapmim madepni taṅ imisak, ae yo morap dakon busunṅi egisak. Wasok wasogikon yaṅ egipgut, ae abisok kisi yaṅ gin egisak, ae don bisap morap kisi yaṅ gin egipdisak teban. Unun asi.

Kristo da Gen Pasili Jon do Panalon An Imgut

But piso gen

On papia Jon da mandagit. Uñun Jon dagin Gen Bin Tagisi gat ae 1 Jon, 2 Jon, ae 3 Jon kisi mandagit.

On papia uñun amin da Yesu yolyol amin madepsi panupbal awit bisapmon Jon da mandagit. Yo yokwisi an yomgwit, nido Yesu yolyol amin uñun Yesu Kristo do Amin Taginin yanjsi nandan gadan imgwit. On papia da Yesu yolyol amin dakon nandan gadatni panjeban anjakwan jigi madep uñun da dima pabin yopjak yan do yosok.

On papia da yo don noman tokdan uñun do tilak gen morapmi yosok. Yesu yolyol amin uñun bisapmon egipgwit uñun da tilak gen nandan pisawit, mani nandan gadatni mini amin dima nandawit. Tilak gen uñun dakon mibili uñun yan: Yesu Kristo uñun Amin Tagi, ae uñun da kisiron da Pinjkop da uwalni kisi morap pabin yopdisak, anek Sunduk yo kisi abin yipdisak. Anek Yesu pini an mudosak bisapmon Pinjkop da minjat aminyo tebaisi agek nandan gadatni dima yipman dekgwit amin do tomni yomdisak. Anjakwan Pinjkop gat egek ae sanjebek jigi dima pakdan, nido Pinjkop da yo morap aeni panjaluk an mudokdisak.

*Yesu Kristo da panjmuwukbi 7 kabi
do gen yipgut
(Kilapmi 1-3)*

¹ Gen on pasili tawit, ban Yesu Kristo da panalon agit. Yesu da oman monjini yolisak do Pinjkop da imgut. Yo uñun tepmisi altokdan.

Yesu da aneloni yabekban abin pi monjini nak Jonon gen on nayigit. Nak da pi monjini diwari yoliken yanon da nayigit.

² Yo morap noligit uñun bamisi pindakgim. Pinjkop dakon gen ae Yesu Kristo dakon gen uñun bamisi.

³ Pinjkop yo morap noman toni do yagit uñun dakon bisap kwanj tosok, do amin kinda da on kombi gen panjmuwukbi do manjin yomjak kan, uñun kisik kisik tagi asak. Ae gen on mandabi uñun nandanek guramitni amin, uñunyo kisi kisik kisik ani.

Jon da panjmuwukbi 7 kabi do gen mandagit

⁴ Nak Jon da panjmuwukbi 7 kabi Esia Provinskon ekwan ji do gen on mandisat. Pinjkop abisok egisak, ae kalipsigwan egipgut, ae don egipdisak uñun da nandan yawok damanjakwan butji yawori tosak. Ae wup 7 kabi Pinjkop dakon kila amin madep yityit tamo da inamon ekwan uñunyo kisi da nandan yawok damanjakwan butji yawori tosak.

⁵ Yesu Kristo, Pinjkop dakon gen bamisi yan tenjenok amin, uñun kimoron da mibiltan pidagit. Ae uñun kila amin madep morap miktimon ekwan uñun dakon Amin Tagini. Uñun kisi da but yawot nandan damanjakwan butji yawori tosak.

Yesu da nin but dasi galak tan nimisak, ae iyi dakon yawi da yokwinin wiririk mudagit.

⁶ Yan anek nin uñun gat amin kila anen do manjin nipgut, ae iyi dakon Pinjkop ae Datni uñun dakon oman anen do mukwa sogok amini egipnen do manjin nipgut. Bisap mudok mudogi mini Yesu Kristo dakon tilimni ae tapmim madepti tan imdisak. Uñun asi.

⁷ Koni. Uñun gikwem gat kisi apdisak. Abinjakwan amin morap

kisi da dabil da kokdan. Amin morap Yesu sugawit unun kisi da kokdan. Anakwa amin morap miktimon ekwan kisi da unun do nandanek kunam bupmiyo madepsi akdan. Asi, yo morap unun altan mudokdan. Unun asi.

⁸ Amin Tagi Pinjop Tapmim Ami, abisok egisak, ae kalipsigwan egipgut, ae don apdisak, unun da yan yosok, “Nak Wasok Wasoksi ae Mibisi egisat.”

Jon da Kristo kagit

⁹ Nak Jon, ji dakon notji. Nin Yesu dakon amin kabi, ae Pinjop da Amin Kila Asak unun da kagagwan kalonji ekwaman, do but yaworon da jigi ae tepmiyo kalonji paman. Panjek kisin da dima alek tanjek tebai akgaman. Nak Pinjop dakon gen yan tenjenjek, “Nak Yesu nandan gadan imisat” yan yagim, do anek nak abidan tap binap miktim tim Patmos unudon nepgwit da egisat.

¹⁰ Amin Tagi dakon gildatni Sondakon, Telagi Wup da butnokon pigi madepsi tugagit. Anakwan manjinokon nandanapbo amin kinda gen madepsi yan tidanjek kwen da yan yagit.

¹¹ Unun amin da yan yagit, “Yo morap pindakdal unun papiakon mandan yopbi panmuwukbi 7 kabi do kini. Mandan yopbi panmuwukbi Epesas kokup papmon ekwan, ae Smena, ae Pegamum, ae Taitaira, ae Sadis, ae Piladelpia ae Laodisia do kini.”

¹² Yanban nak gen nayigit amin unun kok do tobilgim. Tobilek tenjeni tamo gol ban wasanji 7 kabi pindakgim.

¹³ Unun da binapmon “amin dakon monji yombem kinda” akban kagim. Unun imal dubakni paban pigi kandapni kisi witjigit.

Anek nap kinda gol ban wasanji nan pibirikon anjwasanjek wamgut.

¹⁴ Busunji ae busun dangwani unun kwakwagisi, sipsip dakon dangwan ae gik sitnan yombem. Ae dabilni kindap tebaisi soson unun yombem.

¹⁵ Kandapni unun tenjenisi ain kinda mani bras kindapmon soson unun yombem. Ae tekni nandagim unun pakbi madepsi pokgon unun dakon wiwik yombem.

¹⁶ Kisiri amin tet da gik 7 kabi timikgit. Ae emat agak siba geni teri teri ae geni tepmisi unun gen kaganigwan da pawin tagit. Gildat da tebaisi wisisak unuden tommo dabilni madepsi tenjenagit.

¹⁷ Nak unun kanek kandapnikon manj pagek amin kimakbi da yan pakgim. Pagapbo kisitni amin tet da kwenokon witjinek yan yagit, “Dima pasolgi. Nak Wasok Wasoksi ae Mibisi egisat.

¹⁸ Nak Egip Egip Egisat Amin. Nak kimakgim, mani koki, nak egip egip dagok dagogi mini egi anan kisasat. Kimot dakon yoma wital, ae amin kili kimakgwit unun dakon kokup dakon yoma wital kisitnokon tonj.

¹⁹ Do gak yo pindakdal unun dakon geni mandaki. Yo abisok tonj, ae yo don noman tokdan, unun do mandaki.

²⁰ Gik 7 kabi kisitno amin tet do tanja pindal, ae tenjeni tamo gol ban wasanji 7 kabi yan pindal, unun dakon mibili pasili tosok. Mibili unun yan: gik 7 kabi unun panmuwukbi 7 kabi dakon aneloni. Anakwa tenjeni tamo 7 kabi unun panmuwukbi 7 kabi.”

2

Epesas panmuwukbi do genyigut

¹ Unun da sanjenek yan yagit, “Gak panmuwukbi Epesas kokup

papmon ekwan unun dakon aneloni do gen yan mandaki:

Nak gik 7 kabi kisitno amin tet da timigek tenjenji tamo gol ban wasanji 7 kabi da binapmon agisat. Agek gen on yipbo gagon obisak.

² Anpak asal ae pi teban asal unun kili nandan mudagin. Gak tebaisi agek amin anpakni yokwi do dima galak tan yomisal. Diwari da yan gayiwit, 'Ninyo kisi yabekbi', mani unun yabekbi dima yan unun gaga kili geni kokwinigek top amin yan pindakgil.

³ Amin da gandaba mano abidosol do yo yokwisi angaman. Mani tebaisi agek jigi unun imegek kuraktok dima asal.

⁴ Mani nak gak gat gen ton. Nandan gadat kaluk agil bisapmon nak do but dasi galak tan namgul, mani abisok yan dima asal.

⁵ Kalip tagisi egipgul do nandaki. Gak kili mal. Do anpak kalip agil unun do aego nandane but tobi anek anpak kalip agil unuden abi. Yan dima abi kan, abin lamgo unun si gwayejen.

⁶ Mani anpakgo tagisi kinda unun yan: Nikolas dakon amin kabi dakon anpak do nandaba yokwi tok asal. Nagayo kisi unun amin dakon anpak do nandako yokwi tosok.

⁷ Amin mirakni ton da Telagi Wup da panmuwukbi do gen yosok unun pakyanji nandani. Amin kinda emaron teban tosok kan, nak da yan dagan iminapbo egip egip kindap walon jap pan nosak. Kindap unun Paradais kon Pinjop da pigaga tosok."

Smena panmuwukbi do gen yipgut

⁸ Unun da sanbenek yan yagit, "Gak panmuwukbi Smena ekwan unun dakon aneloni do gen yan mandaki:

Nak wasok wasoksi ae mibisi egisat. Nak kimakgim da aeno kalugi egisat. Gen on yipbo gagon obisak.

⁹ Gagon jigi ae tepmiyo morapmi noman tan gaman, ae yogo minisi da egisal, unun nandan gamisat. Mani yogo morapmisi. Amin diwari da gen yokwi yan gaman unun nandisat. Unun amin da iyi do nin Juda amin yan yon, mani unun Juda amin dima, unun Sunduk dakon amin kabi.

¹⁰ Donjok tepmi pakdisal. Mani unun do pasol pasol dima abi. Ji panjewal do Sunduk da ji da binapmon amin diwari ban dam tebanon yopdisak. Yan aban jigi ae tepmiyo gildat 10 da aripmon pakdan. Dikba kimotni do yoni kan, tebaisi agek nandan gadatji dima witdal kisak. Anakwa egip egip dakon pelit tilimi ton daben.

¹¹ Amin mirakni ton da Telagi Wup da panmuwukbi do gen yosok unun pakyanji nandani. Amin kinda emaron teban tosok kan, unun amin kimot da ae kinda gat aripmi dima anupbal asak."

Pegamum panmuwukbi do gen yipgut

¹² Unun da gen sanbenek yagit, "Gak panmuwukbi Pegamum kokup papmon ekwan unun dakon aneloni do gen yan mandaki:

Nak emat agak siba geni teri teri ae geni tepmisi unun abidosot. Gen on yipbo gagon obisak.

¹³ Kokup egisal unudon Sunduk dakon kila amin madep yityit tamonni unudon tosok unun nandisat. Mani nak dakon man abidan kimokdol. Antipas, nak dakon gen dakon yan tenjenok amin tagisi kinda, unun Sunduk da egisak kokupmon anakba kimakgit. Yan anakwa gak unun bisapmon nak do wasip dima yagit.

14 Mani nak gak gat gen tonj. Gagon amin di da Balam dakon anpak abidan kimokgon. Balam dakon anpak unjun yanj. Kalip Balam da Balak Israel amin panjkewal dakon mibili iyin dekgit. Iyin dekban Balak da Israel amin panjkewalban yokwi anek kokup kidat do bit kilapyo mukwa sowit unjun nawit. Ae yumabi kisi awit.

15 Unjuden gin amin di gagon ekwan unjun Nikolas dakon amin kabi dakon geni guramikgan.

16 Gak but tobil abi. Yanj dima abi kanj, nak kili unjunjok gagon obinej gen kaganokon emat agak siba tosoj unjun nanj unjun aminon emat akdisat.

17 Amin mirakni tonj da Telagi Wup da panjmuwukbi do gen yosok unjun pakyanji nandani. Amin kinda emaron teban tosak kanj, nak da mana di abisok pasili tonj unjun ibenj. Ae tip kwakwagi kinda ibenj. Unjun tipmon man kalugi kinda mandabi da tosak. Unjun man amin kinda da dima nandisak. Amin tip abidosak unjun amin dagin nandakdisak.”

Taitaira panjmuwukbi do gen yipgut

18 Unjun da gen sanjenjek yagit, “Gak panjmuwukbi Taitaira kokup papmon ekwan unjun dakon anjelo do gen yanj mandaki:

Nak Pinjkop dakon Monji. Dabilno unjun kindap tepmisi sosok unjun yombem, ae kandapno tetjenjosok unjun ain kinda mani bras suganba kwakwagisi anj unjun yombem. Gen on yipbo gagon obisak.

19 Anpak morap asal unjun nandanj mudosot. Gak amin do but dasi galak tanj yomisal, ae nak nandanj gadanj namisal, ae amin diwarj panjpulugok do pi asal. Nak

nandisat, pi mibiltok agil unjun yapmanjek abisok pi madepsi asal.

20 Mani nak gak gat gen tonj. Gak Jesebel yipbi gak gat ekwamal. Minjat unjun da nak kombi amin kinda yanj yosok, mani pi monjino top panjkewalek yumabi anpak, ae jap kokup kidat do paret abi unjun noni do yoyin dekdak.

21 But tobil asak do nandanjek bikbik imisat. Mani but tobil anek yumabi anpakni yipmanj det do dima nandisak.

22 Do unjun minjat sot kinda ibo tepmi madepsi pakdisak. Ae amin morap unjun minjat gat yumabi awit but tobil anek unjun minjat dakon anpakni dima yipmanj mudoni kanj, unjunyo kisi jigi ae tepmiyo madepsi yomdisat.

23 Ae monji gwayoni kisi dapbo kimotni. Yanj anjapbo panjmuwukbi kisi morap da nak da amin but ae nandak nandakyo pindagek ji kalonj kalonj anpak ani da aripmon tomni damdisat yanj nandanj nandanj.

24 Mani panjmuwukbi diwarj Taitaira ekwanj ji minjat unjun dakon gen dima yolgan, ae ‘Sunduk dakon geni pasili’ yanj yonj, unjun dakon mibili nandak do pini dima awit. Yanj dayisat, jigi kinda gat dima dabenj.

25 Mani yo morap timikgan unjun tebaisi timigakwa wigi nak da opbenj dakon bisap asak.

26 Emaron teban tanjek geno guramigakwan wigi bisap madep apjak amin unjun yanj mudanj ibo miktim morap kila akdisak.

27 ‘Kila amin pini tapmimi tonji anek ain win kirin nanj uwalni pudanj moninj moninj akdisak, amin da miktim kwoba pudanj moninj moninj anj unjun da tilagon akdisak.’

Datno da yan mudan namgut, unun da tilak unun amin do yan mudan iben.

²⁸ Ae wisawisa do gik wisak unun kisi iben.

²⁹ Amin mirakni tonj da Telagi Wup da panmuwukbi do gen yosok unun pakyansi nandani.”

3

Sadis panmuwukbi do gen yipgut

¹ Unun da sanbenek yan yagit, “Gak panmuwukbi Sadis kokup papmon ekwan unun dakon aneloni do gen yan mandaki:

Nak Pinjokop dakon wup 7 kabi timikdat, ae gik 7 kabi kisi timikdat. Gen on yipbo gagon obisak. Anpak morap asal unun kisi nandan mudosot. Amin da gak do yan yon, ‘Sadis panmuwukbi kabi unun egip egipmi tonji.’ Mani kili kimakgil.

² Dipmingo yopbi kit! Anpakgo diwari dima kimakgwit unun panjeban abi. Nido anpakgo kinda Pinjokopno da dabilon kilegisi yan kinda dimasi kat.

³ Gen bami kalip nandanek abidagil, unun do aego nandabi. Nandanek guramigek but tobil abi. Dipmin dima yipbi kisak kan, kabo noknok da tilagon apdisat. Abinapbo gagon opdisat dakon bisap dima nandakdisal.

⁴ Mani amin kabisok kinda Sadis ekwan unun imalni dakon kila anek garak dima awit. Unun amin kabi dakon anpakni kilegisi, do imal kwakwagi paba nak gat tagi agipnen.

⁵ Amin kinda emaron teban tosak kan, unun do kisi imal kwakwagi pan iben. Ae egip egip papiakon mani dima wiririkgen. Datno da inamon ae aneloni da inamon mani yan tenjenoken.

⁶ Amin mirakni tonj da Telagi Wup da panmuwukbi do gen yosok unun pakyansi nandani.”

Piladelpia panmuwukbi do gen yipgut

⁷ Unun da sanbenek yan yagit, “Gak panmuwukbi Piladelpia kokup papmon ekwan dakon aneloni do gen yan mandaki:

Nak telagisi, ae anpak bamisi dakon ami. Nak da Dewit dakon yoma witdal abidosot. Nak da yoma witdaldat, amin kinda da aripmi dima soppmi. Ae nak da yoma sopmandat, amin kinda da aripmi dima witdali. Gen on yipbo gagon obisak.

⁸ Anpak morap asal unun kili nandan mudagim. Koki! Injamgokon yoma kinda witdalbo pisosok. Ae amin kinda da aripmi dima sopjak. Nak nandisat, tapmingo madep dima, mani nak dakon gen guramigek nak dakon man do wasip dima yagil.

⁹ Sunduk dakon amin kabi unun da iyi do nin Juda amin yan yon, mani unun Pinjokop dakon amin dima, unun top amin. Nak da unun amin yabekgo abin gak da kandap mibilon njakben anek nak da ji but dasi galak tan damisat yansi nandani.

¹⁰ Nak dakon gen guramigek jigi altan gamgwit bisapmon butgo yawori tanakwan tebaisi akgil. Yan agil do jigi madep miktimi miktimi amin panjewal do noman tokdisak bisapmon kilago anapbo jigi unun dima altan gamjak.

¹¹ Gagon tepmisi apdisat. Yo abidosol unun tebaisi abidoki. Amin kinda da tomnigo unun di gwayenban.

¹² Amin kinda emaron teban tosak kan, nak da gwak yan moko agek Pinjokopno dakon

telagi yut anteban asak. Anej Pinjkop dakon yut yipmanjek aeni wanga dima pigisak. Unun aminon Pinjkopno dakon man, ae Pinjkopno dakon kokup pap dakon man mandakenj. Kokup pap unun Jerusalem kalugi, unun Kwen Kokup yipmanjek Pinjkopnokon da pikdisak. Ae naga dakon mano kalugi kisi unun aminon mandakdisat.

¹³ Amin mirakni tonj da Telagi Wup da panmuwukbi do gen yosok unun pakyanjsi nandani.”

Laodisia panmuwukbi do gen yipgut

¹⁴ Unun da sanbenek yan jagit, “Gak panmuwukbi Laodisia kokup papmon ekwan unun dakon aneloni do gen yan mandaki:

Nak Pinjkop dakon geni gat ae yan teban tok geni gat do gen unun asisi yan yogok amin. Nak Pinjkop dakon gen bamisi yan tenjenok amin. Bisapmi bisapmi geni bamisi gin yan tenjenosot. Pinjkop da yo morap wasagit dakon mibilisi nak da gen on yipbo gagon obisak.

¹⁵ Anpak morap asal unun kisi nandan mudosot. Nak nandisat, gak mirimi dima, ae tedepmi dima. Gak da mirimi bo ae tedepmi egipbi do nandisat.

¹⁶ Mani dima. Gak tedepmi yangok egisal. Gak tedepmisi dima ae mirimisi yo dima. Yan do anjek gen kaganokon da gak wanditdisat.

¹⁷ Gak ‘Monejno morapmi ae yo kabino morapmi tonj. Yo kinda do wadak wadak dima asat’ yan yosol. Mani dima. Amin da bupmisi nandan gamni da tilagon yokwisi egisal. Gak yogo minisi da egisal, ae dabilgo mini, ae molan molan agisal. Anej gaga dima nandabi pisolok.

¹⁸ Yan do anjek nawa gen on gamisat. Nak dakon golno kindapmon sonba gwaljigi minisi an unun gol ban yubi kan, monengo morapmisi tanj gamdan. Ae giptingo wam do imal kwakwagi ban yubi kan, amin da gandaba molan dima agipbi, ae mayagigo mini. Ae dabil marasin di yumanjek dabilgokon yopbi kan, tagisi sintokdisal.

¹⁹ But dasi galak tanj yomisat amin unun tebai yoyijek anpakni panjkilek ani do jigi yomisat. Do anpakgo panjkilek ak do pi tebai anjek but tobil abi.

²⁰ Nandaki! Nak yomakon agek yoma domon tidanj yan yosot: Nak yutnon tagi wikenj? Amin kinda tekno nandanek yoma witdaljak kan, nak wigiko unun gat egek jap nonden.

²¹ Amin kinda emaron teban tosak kan, unun amin do yan dagan ibo kila amin madep yityit tamonokon nak gat kisi yidenj. Kalip nak da emaron teban tanjek Datno gat kisi kila amin madep yityit tamonikon yikgim unuden yidenj.

²² Amin mirakni tonj da Telagi Wup da panmuwukbi do gen yosok unun pakyanjsi nandani.”

Sipsip Monj da Kwen Kokupmon Papua Kinda Witdalakwan Miktin Aminon Yo Yokwisi Noman Tokdan

(Kilapmi 4-11)

4

Kwen Kokupmon Pinjkop gawak imanj

¹ Unun da kwenon aeno kanapbo Kwen Kokupmon yoma kinda witdal kigit da tanban kagim. Kanapbo amin unun kalip nak do kwenj da yan tebaisi yan

tidaneĵ yan namgut unun da yan yagit, “Idon winjaki yo morap don altokdan goliko.”

² Nayanban unudon gin Telagi Wup da butnokon pigi madepsi tugagit. Anjakwan Kwen Kokup kila amin madep yityit tamo kinda tanban kagim. Unun tamokon amin kinda yikban kagim.

³ Unun amin tip jasper ae tip gami konilian da yan tenjenagit. Kilap ban kinda da kila amin madep yityit tamo unun anġwasigit. Kilap ban kildani unun tip kalikaligi emeral yan.

⁴ Kila amin madep yityit tamo 24 kabi da kila amin madep yityit tamo unun anġwasineĵ tanba pindakgim. Unun tamokon kila amin 24 kabi da yikgwit.* Unun kila amin imalni kwakwagi ban pawit, ae busunikon pelit kildani ton gol ban wasanbi ban pawit.

⁵ Kila amin madep yityit tamokon da mal dakon tenjeni da yangwit. Anakwa nandanapbo wuwik madepsi noman tanakwa kiririneĵ agit. Kila amin madep yityit tamo noman da kalin 7 kabi sowit. Kalin unun Pinġkop dakon wupni 7 kabi.

⁶ Kila amin madep yityit tamo noman da yo kinda tagit, unun tap idap daman glas ban wasanbi yombem, ae wagil kwakwagisi.

Yo 4 kabi egip egipmi ton unun kila amin madep yityit tamo dakon ilenji 4 kabikon akgwit. Yo 4 kabi unun burikon ae manjikon kisi dabil morapmi da giptimi kisi ilimikgwit.

⁷ Yo egip egipmi ton kinda unun laion yombem. Ae kinda unun bulmakau wili yombem. Ae kinda unun tomno dabilni amin dakon yombem. Ae kinda unun sinġin madep kwen agegisak yombem.

⁸ Yo 4 kabi egip egipmi ton kalon kalon unun kisi piri 6 kabi tan yomin yomin awit. Anakwa giptimi kalon dabil morapmi da ilimikgwit. Ae piri da mibilgwan kisi tawit. Gildari ae kalbi kisi ak nandari mini yan yon,

“Telagi, telagi, telagi.

Amin Tagi Pinġkop Tapmim Ami kalipsi egipgut, ae abisok egisak, ae don apdisak, unun telagisi” yan yon.

⁹ Yo egip egipmi ton kabi unun da Amin unun kila amin madep yityit tamonikon yikdak ae egip egip dagok dagogi mini egisak unun do kisik kisik madepsi anek mani awigek ya yan iyan. Bisapmi bisapmi yo 4 kabi egip egipmi ton unun yan anakwa

¹⁰ kila amin 24 kabi da Amin unun kila amin madep yityit tamokon yikdak unun da buron man pokgon. Man pagek egip egip dagok dagogi mini egisak Amin unun gawak iman. Ae pelitni kildani ton gol ban wasanbi unun kila amin madep yityit tamo tosok unudon noman ilik yopmanek kap yan yon,

¹¹ “Amin Tagi Pinġkopnin,

gak da yo morap galaktokokon wasagil da abisok ton. Yan agil do minjat amin morap kisi da gak do kisik kisik madepsi anek mango awigini, ae tapmingo madepsi da yongamgwan pinbi egipni kan tagisi.”

5

Jon da papia kinda kili sogwit kagit

¹ Amin unun kila amin madep yityit tamokon yikgit unun kisitni amin tet do papia gironjikbi kinda

4:2: Ais 6.1 4:3: Esi 1.28 4:4: PA 3.18 * 4:4: Unun kila amin unun anġelo man madepni ton kabi kinda do yosok. 4:5: Esi 1.13; Sek 4.2; PA 1.4; 8.5; 11.19; 16.18 4:6: Esi 1.5-10,22; 10.14 4:8: Ais 6.2-3; Esi 1.18; 10.12 4:10: PA 19.4 5:1: Ais 29.11; Esi 2.9-10

tanjan kagim. Papia unun teri teri kildani ton, ae kendol pakbi ban kosiri 7 kabi anteban abi.

² Ae anelo tapmimi tonji kinda kanapbo geno papmon da yan tidanjek yan yagit, "Namin amin kilegisi kinda dasi kendol pakbi ban panjeban abi pakdegek papia tagi witaljak?"

³ Mani amin Kwen Kokup ekwan, bo ae miktimon ekwan, bo ae miktim da mibiligwan ekwan kinda da papia unun aripmi dima witaljak bo ae aripmi dima kosak.

⁴ Nak papia unun amin kinda da aripmi dimasi witaljak bo ae kosak yan kanjek kunam madepsi sanjek sanjek morapmi takgim.

⁵ Yan anapbo kila amin kabikon da kila amin kinda da yan nayigit, "Gak kunam dima takgi. Koki! On Laion Juda amin kabikon altagit, unun Dewit dakon babinikon gugit unun da don noman tan wigit. On Laion emaron teban tagit. Yan agit do unun da papia kendol pakbi ban kosiri 7 kabi panjeban abi unun pakdegek tagi witaljak."

Jon da Sipsip Monij kagit

⁶ Yan nayinjakwan Sipsip Monij kinda akban kagim. Unun paret ak do si anakba kimakgit yombem. Unun kila amin madep yityit tamo da binapmon agakwan yo 4 kabi egip egipmi ton gat ae kila amin gat da angwasiwit. Sipsip Monij unun jomni 7 kabi, ae dabilni 7 kabi. Dabilni unun Pinjop dakon wupni 7 kabi. Unun Pinjop da yabekban miktimi miktimi kinj mudawit.

⁷ Kili Sipsip Monij da kila amin madep yityit tamokon kinj Amin yikgit da kisiri amin tet do papia tagit unun abidagit.

⁸ Papia unun abidanjakwan yo 4 kabi egip egipmi ton, ae kila amin 24 kabi gat da Sipsip Monij da

kapmatjok manj pakgwit. Kisisi kalon kalon gita monijni gat ae gol idapni gat timik timik awit. Gol idapmon yo kibanj tagisi tugawit, unun Pinjop dakon minjat amin kabiyoyo dakon bisitni.

⁹ Yan anjek kap kalugisi kinda yan yawit,

"Gak da papia gironjki abidanjek kendol pakbi ban panjeban abi unun aripmi tagi pakdekgi.

Nido gikba kimagek yawigo nan minjat aminyo Pinjop do im do anjek yuman nagil.

Asi, amin mibili mibili ekwan, ae geni mibili mibili,

ae giptimni mibili mibili,

ae miktimi miktimi ekwan kisi yuman nagil.

¹⁰ Yuman nanjek amin kila ani do manjin yopgul,

ae nin dakon Pinjop dakon oman ani do mukwa sogok amini manjin yopgul.

Unun da kila amin madep egek miktimon amin kilani akdan."

Sipsip Monij dakon man anjisiwit

¹¹ Kili aeno kanj egapbo anelo morapmisi dakon geni nandagim. Unun anelo dakon tilakni milion morapmisi ae tausen morapmisi da arip. Unun anelo kila amin madep yityit tamo ae yo egip egipmi ton ae kila amin kabi ban pangwasinjek akgwit.

¹² Yan tidanjek kap kinda yan yawit,

"Sipsip Monij on kalip anakba kimakgit.

Unun da man madep gat,

ae yo tagisisi morap gat,

ae nandak nandak tagisi gat,

ae tapmimi wukwisi unun kisi tagi timitjak.

Amin morap kisi da mani anenagek kisik kisik an iminek ya yan iyini kan unun kilegisi.”

¹³ Ae yo morap Pinjop da wasagit unun dakon geni kisi nandagim. Yo morap Kwen Kokup ekwan, ae miiktimon ekwan, ae miiktim kagawan ekwan, ae tap kaga ekwan kisi dakon geni nandagim. Unun da yan yawit,

“Amin unun kila amin madep yityit tamonikon yikdak, ae Sipsip Monin gat kisi, nin jil dakon tilim gat ae tapmim gat pindagek kisik kisik anek dagok dagogi mini man madep damaman.”

¹⁴ Anakwa yo 4 kabi egip egipmi tonj unun da yan yawit, “Unun asi.” Yan yanakwa kila amin kabi da man pakeg gawak yomgwit.

6

Sipsip Monin da kendol ban papia son anteban awit unun pakdekgit

¹ Nak kanapbo Sipsip Monin da papia gironkibi abidanek kendol pakbi ban kosiri 7 kabi panjeban abi unun mibiltok nani pakdekgit. Pakdegakwan yo egip egipmi tonj 4 kabikon da kanda gen yagit. Geni unun kiririn da yan yagit, “Gak op.”

² Aeno kanek os kwakwagi kanda kagim. Unun da kwenon amin kanda obipni abidanek yikgit. Unun amin do kila amin madep dakon pelit kanda imgwit. Iba emaron teban tagit da tilagon kigit. Kinjek emat morapmi sigin anek teban token yanon da nandanek kigit.

³ Sipsip Monin da kendol pakbi ban papia anteban abi 2 unun pakdekgit. Pakdegakwan yo egip egipmi tonj 2 unun da yagit, “Gak op.”

⁴ Yanakwan os gami kanda apban kagim. Unun da kwenon amin yikgit unun do tapmim ibi.

Unun tapmim unun on miiktimon yawori tosok unun panjagosak dakon tapmim. Panjaganban amin da notni dapman dapman anek kimotdan. Unun pi asak do emat agak siba madepsi kanda imgwit.

⁵ Kili ae Sipsip Monin da kendol pakbi ban papia anteban abi 3 unun pakdekgit. Pakdegakwan yo egip egipmi tonj 3 unun da yagit, “Gak op.” Yanakwan os pilisi kanda kagim. Unun da kwenon amin kanda yikgit, unun jap kokwin agak yo kanda kisirikon abidagit.

⁶ Anakwan amin dakon tek yombem kanda nandanapbo yo egip egipmi tonj 4 kabikon da yan yagit, “Amin kanda gildat daman kanda dakon pi asak dakon tomni timitjak unun wit yigi moninjosok kanda gin abidosak, bo bali kwoba kapbi gin timitjak. Mani gak olip nelak gat ae wain gat dima panjasik abi.”

⁷ Sipsip Monin da kendol pakbi ban papia anteban abi 4 unun pakdekgit. Pakdegakwan nandanapbo yo egip egipmi tonj 4 da yan yagit, “Gak op.”

⁸ Yanakwan os kilonkiloni kanda kagim. Unun da kwenon amin kanda yikgit unun mani Kimot. Amin Kili Kimakgwit Dakon Kokupni unun kapmatjok da yolgit. Amin miiktimi miiktimi ekwan kokwin 4 kabi anek kabi kanda dapbal kimotni do tapmim yobi. Diwari emat agak siba ban dapbal kimotni, ae diwari jap do madepsi anek kimotni, ae diwari sot yokwisi da timitjak, ae diwari jon bit kilapyo da dapman noni.

⁹ Sipsip Monin da kendol pakbi ban papia anteban abi 5 unun pakdekgit. Pakdegakwan amin kimakgwit dakon wupni alta da mibilgwan pindakgim. Kalip unun amin da Pinjop dakon gen tebaisi abidanek unun dakon yan tentenok anakwa uwal da dapba kimakgwit.

10 Amin wup unun da tebaisi yan tidanjek yan yawit, "Amin Tagi Tapmim Ami, gak telagisi egisal, ae anpakgo wagil bamisi gin. Nin bisap nianjasi gak do jomjom anapno miktim amin gen pikon yopmanjek yawinin dakon kobogi yobi?"

11 Yanba unun amin do paba pigik dubagi kwakwagisi kalon kalon yominej yan yoyiwit, "Ji jomjom pisipmisok ani. Uwal da oman amin pi isalji gat, ae notji gat dapdan. Ji dikba kimakgwit, yan gin dapba kimotdan. Amin nianj da dapdan unun Pinjkop da kili manjigit. Uwal da unun kisisi dapmanj mudanjakwa don Pinjkop da yawisi dakon kobogi yomdisak."

12 Sipsip Monij da kendol pakbi 6 papia anteban awit unun pakdekgit. Pakdegakwan miktim wudip madepsi agit. Anjakwan gildat dabil yik garan yombem pilisi agit, ae kanek gimanisi yawi yombem agit.

13 Anjakwan gik kundukon ton miktimon mawit. Gik mawit unun pik kindap dakon sopmi dima pek tanakwa mirim da pisonjakwa mon unun da tilak mawit.

14 Anjakwa papia gironjik yopmanjgaman, unun da tilagon kundu si kinj pasilgit. Anjakwan kabap gat ae tap binap miktim tim ton unun tamoni yopmanj degek duwalik kiwit.

15 Anjakwa miktim dakon kila amin madep gat, ae amin man madepni ton gat, ae emat amin dakon mibiltok amini gat, ae yoni morapmi amin gat, ae amin tapmimi ton gat, ae oman amin, ae amin morap isal ekwan, unun kisisi pasal kinj tip gobpatgwan ae kabapgwan tip madep ton unun da mibiligwan pasil do kiwit.

16 Anek kabap gat ae tip gat do yan tidanjek yawit, "Ji nin da

kwenon manj witjin nimanjakwa pasili egipnejen. Pasili egapno Amin unun kila amin madep yityit tamonikon yikdak unun dima nindasak, ae Sipsip Monij butjap damani nandanjek kobogi yokwi dima nimjak.

17 Amin do butjap madepsi nandanjek kobogi yokwisi yomdamal dakon gildat madep kili unun abik. Namin amin dasi tapmimni unun abin yipmanjek tagi egipjak?"

7

Israel amin 144 tausen da Pinjkop dakon tilak abidawit

¹ Unun da kwenon anjelo 4 kabi miktim dakon kodigi 4 kabikon akba pindakgim. Mirim da miktim gat ae tap gat ae kindap gat dima pisoni yan do mirim 4 kabi unun tebaisi timikgwit.

² Yan anjakwa anjelo kinda gildat wisak tetgin da apban kagim. Unun da Pinjkop egip egipmi ton dakon tilak aminon yop do yo kinda abidanjek apgut. Abinej anjelo 4 kabi Pinjkop da miktim gat tap gat pantasik ani do tapmim yomgut unun do madepsi yan tidagit.

³ Yan tidanjek yan yagit, "Ji miktim ae tap ae kindap tepmisi pantasik ak do dima nandani. Mibiltok Pinjkopnin dakon tilak pi monjini da injamon yopdaman. Yan anapno don yo morap tagi pantasik ani."

⁴ Ae nandanapbo amin tilak timikgwit dakon tilak yanba nandagim. Israel amin kabi morap da binapmon amin 144 tausen da tilak unun timikgwit.

⁵ Juda amin kabikon amin 12 tausen da timikgwit.

Ae Ruben da kabikon 12 tausen

ae Gat da kabikon 12 tausen

⁶ ae Ase da kabikon 12 tausen

ae Naptali da kabikon 12 tausen

ae Manase da kabikon 12 tausen

⁷ ae Simeon da kabikon 12 tausen
ae Liwai da kabikon 12 tausen
ae Isaka da kabikon 12 tausen

⁸ ae Sebulan da kabikon 12 tausen
ae Josep da kabikon 12 tausen
ae Benjamin da kabikon 12 tausen.

Unun amin da Pinjkop dakon tilak timikgwit.

Mijat amin morapmi da Pinjkop gawak ingwit

⁹ Ae unun da kwenon amin morapmisi pindakgim, unun manjiri mini. Amin unun amin kabi kabi egi egi an unun morap kisi dakon. Ae miktim morap kisi, ae giptim mibili mibili, ae gen mibili mibili unun kisi kila amin madep yityit tamo, ae Sipsip Monji da inamon akgwit. Unun ilikba pigik kwakwagisi ae dubagi ban pawit. Ae kisirikon jopban tam ban timikgwit.

¹⁰ Unun amin kabi madep tebaisi yan tidanej yan yawit,
“Pinjkopnin kila amin madep yityit tamonikon yikdak, ae Sipsip Monji kisi unun dagin nin yokwikon ban timikbal tagisi ekwaman.”

¹¹ Anakwa anelo morap kila amin madep yityit tamo, ae kila amin, ae yo 4 kabi egip egipmi ton unun pangwasinej akgwit. Agek kila amin madep yityit tamo kanek man pakeg tomno dabilni miktimgwan yopmanek Pinjkop gawak ingwit.

¹² Anek yan yawit,
“Unun asi! Nin dagok dagogi mini Pinjkopnin do ya yan iyinej kisik kisik madepsi anek man madepni do yan tenjtonenj.

Dagok dagogi mini nandan kokwini tagisi, ae tapmim madepni tan imdisak. Unun asi!”

Unun amin kabi dakon tepmi kili unun mudosok

¹³ Kila amin kabikon da kinda da yan nayigit, “On amin ilikba pigik dubak kwakwagi payin unun namin? Ae dukwan da aben?”

¹⁴ Yanban iyigim, “Amin tagi, gaga nandisal.”

Yanapbo yan nayigit, “On amin uwal da kisiron jigi tepmiyo madepsi pawit da abisok tagi ekwan. Imalni Sipsip Monji dakon yawi ban suganba kwakwagisi awit.

¹⁵ Yan awit do anek Pinjkop dakon kila amin madep yityit tamokon noman akgan. Gildari ae kalbiyo Telagi Yut Madepnikon egek omani an iman. Pinjkop kila amin madep yityit tamokon yikdak, iyi unun gat egek panjunosak.

¹⁶ Jap do ae dima akdan, ae pakbi do dima akdan. Gildat da giptimni tebai dima pindatjak, ae yo kinda da giptimikon pindakban tedepmi dima nandakdan.

¹⁷ Nido, Sipsip Monji kila amin madep yityit tamo da binap yikdak, unun da kila amini egipdisak. Anek pakbi egip egipmi ton da dabilikon unudon panjikdisak. Anakwan Pinjkop da dabil pakbini kisisi wiririkban kunam sanbenjek dima tatdan.”

8

Sipsip Monji da kendol pakbi ban panjeban abi 7 unun pakdekgit

¹ Sipsip Monji da kendol pakbi 7 papia anjeban awit unun pakdekgit. Pakdegakwan Kwen Kokupmon wayin mini tagit. Yan tanakwan wigi 30 minit da tilak agit.

² Ae koko anelo 7 kabi Pinjkop da inamon akgan unun do kwen 7 yan yoba timikgwit.

³ Anakwa ae anelo kinda alta da kapmatjok panji akgit. Unun anelo gol idap kinda yo kibanji

tagisi unjodon idawik mukwa kibanj tagisi sok do abidagit. Anjakwan yo kibanj tagisi morapmisi ingwit. Iba Pinjkop dakon amin dakon bisit gat timik kakwanjek alta gol ban wasanbi Pinjkop dakon kila amin madep yityit tamokon noman tosok, unjodon mukwa son imgut.

⁴ Yan anjakwan mukwa kibanj tagisi gat, ae Pinjkop dakon amin dakon bisitni gat, anjelo da kision da Pinjkop da inamon wigiwit.

⁵ Anakwa anjelo da kindap al-takon tagit unjun abidan mukwa soksok idapgan yopban tujanba kindap maban miktimon mawit. Miktimon manakwa mal dakon tenjeni da yangwit. Anakwa nandanapbo wuwik madepsi noman tanakwa kiririnj agit, ae miktim wudip agit.

Anjelo 4 kabi da kwenj pisowit

⁶ Anjakwan anjelo 7 kabi unjun kwenj 7 kabi timikgwit unjun pisok do tagap tawit.

⁷ Anjelo mibiltok akgit unjun da kwenj pisonakwan ais ae kindap ae yawi gat panjkolop abi gat kisi miktimon mawit. On miktim daman ae kindapyo kokwin aba kabi kapbi anakwa miktim kabi kinda sogit, ae kindap dakon kabi kinda sogit. Ae jon kaluk kalugi kisisi son mudawit.

⁸ Ae anjelo unjun da bujon nani kwenj pisogit. Anjakwan yo kinda kabap madepsi yombem si sonakwan, maba tap kaga pigi magit. Unjun tap kokwin aba kabi kapbi anakwa kabi kinda yawi dagagit.

⁹ Ae yo egip egipmi ton tap kagagwan ekwan unjun kokwin aba kabi kapbi anakwa kabi kinda si kimakgwit. Ae tap wakga yo kisi kabi kapbi kokwin anakwa tap

wakga kabi kinda wagisi tuwil ki tasik tawit.

¹⁰ Ae anjelo 3 kwenj pisogit. Anjakwan gik madepsi kinda kalinj da yan sonjek kundu yipman abinj magit. Unjun pakbi madep madep pokgon unjun kabi kapbi yan kokwin awiron kabi kindakon magit. Ae pakbi dabilon magit.

¹¹ Gik unjun dakon mani unjun Yo Isipmi ae Emari Ton. Unjun abinj pakbi kabi kindakon manakwan pakbi unjun isipmisi agit, do amin morapmisi pakbi unjun nanjek kimakgwit.

¹² Ae anjelo 4 kwenj pisogit. Anjakwan gildat ae kanek ae gikyo unjun kokwin aba kabi kapbi anakwa gildat kabi kinda ae kanek kabi kinda ae gik morap dakon kabi kinda panjupbal anjakwan pilin tuk awit. Yan awit do gildari dakon ae kalbi dakon tenjeni tagi dima tenjenawit.

¹³ Unjun da kwenon singinj madepsi kinda kwen binap akwan kagim. Singinj unjun madepsi yan tidanjek yan yagit, "Bupmisi, bupmisi, bupmi madepsi miktimon ekwan amin. Anjelo kapbi kwenj pisokdan, anakwa miktimon amin jigi madepsi pakdan."

9

Anjelo 5 kwenj pisogit

¹ Anjelo 5 unjun kwenj pisonakwan gik kinda kundukon da abinj miktimon kili magit kagim. Gapma dubagisi ae kidagi mini unjun dakon yoma wital unjun gik do ingwit.

² Anakwa gik da gapma unjun witalakwan unjun gapmagwan da kindap madepsi sosok dakon mukwa da wigit. Mukwa gapmagwan da wigit unjun da gildat dabil gat ae kundu gat dakon kosit sopmanakwan pilin tuk agit.

8:5: TP 19.16-19; MS 16.12; PA 11.19; 16.18 **8:7:** TP 9.23-26; Esi 38.22; Jol 2.30 **8:11:** Jer 9.15

8:12: Esi 32.7; PA 6.12-13 **8:13:** PA 9.12; 11.14 **9:1:** PA 20.1 **9:2:** WW 19.28; TP 10.12-15;

Jol 2.2,10

³ Anjakwan pilak pilak da mukwa kagagwan da miktimon mawit. Unun pilak pilak do skopion dakon tapmim yomgwit.

⁴ Pilak pilak unun yan yoyiwit, “Ji jon gat, ae yo mibili mibili miktimon kwon gat, ae kindap gat unun dima panupbal ani. Ji amin Pinjop dakon tilakni injamikon mini unun ban gin panupbal ani.

⁵ Ji unun amin tepmi pi madepsi kanek 5 da butgwan tagi yomni, mani dima dapba kimotni.” Tepmi pi yomni unun skopion da amin injinj yoba tepmi madepsi pan unun da tilagon yomdan.

⁶ Unun bisapmon amin kimot do kosit wisik akdan, mani kimot dima kokdan. Kimot do tagisi nandakdan, mani sigin egipdan.

⁷ Pilak pilak unun os amin da emat do pantagap an yombem pindakgim. Busunikon pelit gol ban wasanbi yombem da tan yomgwit. Tomno dabilni unun amin dakon yombem.

⁸ Busun dangwani unun dubagisi minjat dakon yombem, ae geni unun laion dakon yombem.

⁹ Paba pigik ain yombem ban pibiri witiwut. Piri unun karis morapni os da emaron kik do ilik pawilakwa wuwik madepsi noman ton unuden awit.

¹⁰ Paljigi skopion dakon yombem, pakbi emari ton aminon yopban pigini dakon kisikni paljigikon tan yoman. Kanek 5 yan amin tepmi madepsi yomyom dakon tapmim tan yoman.

¹¹ Gapma dubagisi kidagi mini dakon aneloni da kila amin madepni egi yomgut. Ibru genon da unun anelo do Abadon yan yawit. Ae Grik genon da Apolyon yan yawit. Unun gen dakon mibili: Yo Morap Pantasak Ak Amin.

¹² Jigi mibiltok altogi, kili unun

altan mudak. Nandabi. Jigi bamori don noman tokdamal.

Anjelo 6 kweni pisogit

¹³ Anjelo 6 kweni pisonjakwan gen kinda noman tanban nandagim. Alta gol ban wasanbi, Pinjop da inamon tosok, unun dakon kodigi 4 kabikon jom 4 kabi tawit unudon da yagit.

¹⁴ Gen unun altagit da anjelo kwen abidagit unun yan iyigit, “Anjelo 4 kabi pakbi madep Yupretiskon panteban awit da ekwan unun wital yoppi kini.”

¹⁵ Yanban anjelo 4 kabi unun kin amin morap miktimon ekwan unun kabi kapbi kokwinigek, kabi kinda si dapba kimotni do wital yopgut. Anjelo kabi unun kili noman tawit da pi unun ak do awa ae gildat, kanek, ae bilakyo dogin jomjom awit.

¹⁶ Ae nandanapbo emat amin oskon yikgwit dakon tilakni yawit, unun 200 milion yan. Tilakni nandanapbo yawit.

¹⁷ Unun dipmin yombem kanek os gat ae amin os kwenon yikgwit, unun yan pindakgim: amin unun emat dakon yik imalyo pawit. Paba pigik unun gami, ae pili, ae kilonkiloni ban pawit. Os dakon busuni unun laion dakon busuni yombem. Anakwa os da gen kagagwan da milen asip ae mukwa ae salfa tip si sonjek wuwit.

¹⁸ Unun amin kokwin kabi kapbi anek, yo yokwi kapbi unun os da gen kagagwan da altawit da minjat aminyo kabi kinda dapba kimakgwit.

¹⁹ Os unun dakon tapmimni gen kagani gat ae paljigi garon tawit. Paljigi unun tunon amin emari ton yombem. Paljigi diwarikon tunon amin dakon busuni ton, do unun ban amin panupbal awit.

20 Amin diwari unjun yo yokwisi kapbi da dima dapba kimakgwit amin but tobil dima awit. Konj gat ae kokup kidat iyi kisit da wasawit gat sigin gawak yomgwit. Kokup kidat unjun gol ae silwa ae ain kinda mani bras ae tip ae kindap ban wasawit, unjun dima sinjon ae gen dima nandanj ae kosit dima akwanj.

21 Unjun amin da amin diwari dapba kimakgwit, ae sot mawomyo anek yo tapmimi tonj diwari pawilgwit, ae yumabi awit, ae amin diwari dakon yo kabi panjisibiwit. Mani but tobil anek yo unjun yop do dima nandawit.

10

Anjelo da papia Jon do iban nagit

1 Ae kanjapbo anjelo tapmimi tonj kinda Kwen Kokup da pigit. Unjun giptimi gikwem nanj wamgut, ae busunji da kwenon kilap ban kinda tagit. Tomno dabilni gildat da yanj tenjenagit. Anakwan kandap bamotni milerj asip yombem.

2 Unjun anjelo papia gironjikbi monij kinda kisirikon abidagit, ae papia unjun witdal kwi da tagit. Unjun kandapmi amin tetgin do tap kwenon yipgut, anek kandapmi teri kinda miktimon bamagit.

3 Anek laion da madepsi yanj tidonj, unjudej madepsi yanj tidanjakwan kiririj 7 kabi da madepsi yawit.

4 Kiririj 7 kabi yanakwa gen yawit unjun mandak do agim, mani Kwen Kokupgan da tek kinda yanj noman tagit, "Kiririj 7 kabi dakon gen unjun nandak nandagkokon gin toni. Dima mandabi."

5 Kanjapbo anjelo tap idapmon ae miktimon bamanj akgit, unjun kisiri amin tetni Kwen Kokup gin do anjenakgit.

6 Anjenagek gen yanj anteban agit. Pinjkop egip egip dagok dagogi mini

egisak, kundu gat ae yo morap kundukon tonj, ae miktim gat ae yo morap miktimon tonj, ae tap gat ae yo morap tap kagagwan tonj unjun wasagit Amin da manon gen yanj anteban anek yanj yagit, "Bisap kili unjun mudokdisak. Pinjkop ae sanjenek jomjom dima akdisak.

7 Anjelo 7 kwenji pisonakwan Pinjkop da yo ak do yagit da pasili tonj, unjun panjalon aban bami tonj akdisak. Unjun gen kalipsigwan kombi amin pi monjini do yomgut."

8 Anjelo yanj yanjakwan tek unjun Kwen Kokup da aeni noman tanek nayigit, "Gak kinj anjelo unjun tap idapmon ae miktimon bamanj akdak da kisiron papia tosok unjun abida."

9 Nayinban kinj anjelo yanj iyigim, "Papia monij unjun nak do nam." Iyiko yanj nayigit, "Abidanek na. Gen kagagokon kabanj dakon pakbini yombem galagini tagisi akdisak, mani but kagagogwan emat akdisak."

10 Yanjakwan papia unjun kisirikon nanj abidanek nagim. Nanek gen kaganokon kabanj pakbi yombem galagini tagisi nandagim, mani si nanj mudanek butnogwan emat aban nandagim.

11 Ae yanj nayigit, "Gak aego minaj amin morapmikon, ae miktim morapmikon, ae amin geni mibili mibili yonjon, ae kila amin madep morapmikon yo noman tokdanj, unjun do kombi gen yoki."

11

Amin bamori da Pinjkop gen yanj tenjenagimal

1 Amin kinda da tilak yopyop kindap kirij kinda naminek yanj nayigit, "Gak pidanek Pinjkop dakon telagi yut gat ae alta gat tilak yopmanj. Yanj anek amin unjun yutgwan Pinjkop gawak iman unjun manjiki.

² Mani tamo wanja da tosok unun Amin Nwakhwari Kabi da egipni do parekbi, do unun tilak dima yipbi. Unun amin kabi da abin Pinjkop dakon telagi kokup pap pabin yopmanjek kila tebaisi anek bamanakwa kanek 42 yan akdisak.

³ Anakwa nak da amin bamori unun geno yan tentenonjil do tapmim yoben. Amin bamot unun bupmi dakon yik imalyo ban pakdamal. Anek nak dakon gen yan tentenanjakwal gildat 1,260 yan akdisak.”

⁴ Amin bamot unun miktim daman dakon Amin Tagini da injamon olip kindap bamot ae lam bamot akgamal unun mani.

⁵ Uwalni da yo yokwi an yomni kan, kindap gen kaganikon da noman tanjek sonba mini an. Asi, amin di unun amin bamot yo yokwi an yomni kan, kosit yanon da si kimotdan.

⁶ Unun amin bamot kundu kosit sopman ibal kombi gen yonjil bisapmon sikak dima moni dakon tapmim tan yoman. Ae pakbi kulabik abal yawi dagoni dakon tapmim kisi tan yoman. Ae miktim aminon wasok mibili mibili abal amin yokwi toni dakon tapmim kisi tan yoman. Yo unuden galaktoknikon tagi anjil.

⁷ Pinjkop dakon gen yan tentenanj anki wasip anakwal, jon kilap yokwisi kinda unun gapma kidagi mini yipman degek kwen wikdisak. Win amin bamot gat emat wamanjek amin bamot pabin yopmanjek dapban kimotdamal.

⁸ Anakwan bumjotni unun kokup pap da kosit oba madepmon tokdamal. Kokup pap unun tilak anek mani Sodom ae Isip yan yon. Unun kokup pap unudon gin kalip Amin Tagini tilak kindapmon anakba kimakgit.

⁹ Amin mibili mibili geni mibili mibili yon, ae giptimni mibili mibili, ae miktimi miktimi ekwanon da amin morapmisi da gildat kapbi ae gildat teri kinda amin bamot dakon bumjot pindatdan. Ae yum pindagakwa amin da bumjotni dimasi wayitni do yokdan.

¹⁰ Miktim amin da amin bamot unun kili wagil kunwamal yan pindagek, but kwaktok nandanek notni do but galak yo yomdan, nido kombi amin bamot unun miktim amin tepmi madepsi yomgumal.

¹¹ Mani gildat kapbi gat ae gildat teri kinda kin mudanakwa, Pinjkop da egip egip mirim yipban amin bamot da butgwan pukwa pidan akgimal. Agakwal amin bamot pindakgwit amin unun madepsi pasalgwit.

¹² Anakwa amin bamot unun nandanakwal amin kinda da Kwen Kokupgwan da tebai yan tidanek yan yoyigit, “Jil idon winjil.” Yanakwan uwalni pindagakwa amin bamot gikwem kagagwan wigek Kwen Kokup wigigimal.

¹³ Wugakwal unudon gin wudip madepsi kinda anakwan kokup pap dakon timi kinda tasik tagit. Anakwan timi 9 kabi dagin tagi tawit. Unun wudip da amin 7 tausen yan dapban kimakgwit. Anakwa si egipgwit amin madepsi pasalek Kwen Kokup Pinjkop dakon man yan ankwisiwit.

¹⁴ Kili jigi madepsi kosiri 2 kili unun mudak. Mani nandani, bisap pisipmisok egek jigi 3 noman tokdisak.

Anjelo 7 kwen pisogit

¹⁵ Kili anjelo 7 kweni pisogit. Anakwan nandanapbo Kwen Kokupgwan da madepsi yan tidanek yawit, “Pinjkop Amin Taginin gat ae Kristoni gat, unun

bamot miktimi miktimi dakon kila amin madep dagamal. Amin Tagi da kila amin madep dagok dagogi mini egi wugikdisak.”

¹⁶ Anjakwan kila amin 24 kabi iyi da kila amin madep yityit tamokon Pinjkop da injamon yikgan, unun njwakben anek tomni dabilni miktimon yopmanjek Pinjkop gawak imgwit.

¹⁷ Anek yan yawit,

“Amin Tagi Pinjkop Tapmim Ami,
gak abisok egisal,
ae kalipsigwan egipgul.
Tapmim madepgo abidanjek
kila amin madep pigo
wasanek asal,
do nin ya yan gayaman.

¹⁸ Pinjkop do kuraktok an amin unun Pinjkop do butjap madepsi nandawit,
mani gak da butjap madepsi pakdisal bisap kili unun noman tosok.

Abisok amin kimakgwit gen pigokon opni dakon bisap.

Abisok pi monjigo do tomni tagisi yomdisal dakon bisap.

Unun kombi amin, ae gaga dakon minjat amin kabi, ae gak dakon man do pasalek ekwan amin, unun amin mani tonj ae mani mini kisi do tomni tagisi yomdisal.

Abisok minjat aminyo panjupbal awit amin, unun pantasik aki dakon bisap.”

¹⁹ Kila amin da yan mudanjakwa, anjelo da Pinjkop dakon Telagi Yut Madep Kwen Kokup tosok unun witaldalgwit. Anjakwa Pinjkop dakon Sanjek Sanjek Kinam Telagi Yut Madepmon tanjan kawit. Mal da dukwan dukwan yamanjakwan kiririn unun wuwik madepsi yagit. Anjakwan miktim wudip anjakwan ais morapmi sikak da yan mawit.

Sunduk gat amin kabini gat waglisi tasik tawit (Kilapmi 12-20)

12

Jon da minjat gat ae nugim yokwisi madep gat pindakgit

¹ Kili kundukon tilak njwaknwarisi kinda noman tagit. Tilak unun yan; Minjat kinda gildat dabil nanj imali do wamgut. Anjakwan kanek kandapni da mukgwan tagit, ae gik 12 kabi da busunikon peliri do tanj imgwit.

² Minjat unun monji kwapni tonj. Monji altok do anjakwan tepmi nandanjek madepsi yan tidagit.

³ Ae kundukon tilak kinda gat noman tagit. Tilak unun yan; nugim yokwisi giptimi gami madepsi kinda noman tagit. Unun nugim yokwisi unun busunji 7 kabi. Anjakwan jomi 10 yan busunikon kwawit. Anjakwan kila amin madep pelit 7 kabi da busunikon tawit.

⁴ Unun dakon paljigi da kundukon gik morapmi wiririkban miktimon mawit. Unun gik kokwin kabi kapbi anek, unun dakon kabi kinda kisisi miktimon mawit.

Nugim yokwisi unun minjat unun da monji anjalak do agit unun da injamon akgit. Minjat unun da monji anjalanban monji unun si nok do jomjom anek akgit.

⁵ Anjakwan minjat unun monji wili anjalagit. Unun wili da kila agak dakon ain teban abidanjek minjat amin morap miktimon ekwan unun kila tebaisi akdisak. Minjat monji altanjan unudon gin anjan kwen Pinjkop ae Pinjkop da kila amin madep yityit tamo unudon awigiwit.

⁶ Anjakwa minjat unun pasal kinj miktim amini minikon kigit. Unudon Pinjkop da tamoni kili anjnoman agit. Unudon kilani anek

jap iminjakwa wigi gildat 1,260 yan asak.

⁷ Kili Kwen Kokup emat madepsi kinda noman tagit. Maikel gat anjelo kabini gat nugim yokwisi madep unun gat emat wamgwit. Ae nugim yokwisi madep gat ae anjelo kabini kisi emat kobogi awit.

⁸ Mani emaron teban toni dakon tapmim dima tan yomgut, do Kwen Kokup ae sanbenek dima egipgwit.

⁹ Pinjkop dakon anjelo da nugim yokwisi madep maba pigigit. Nugim yokwisi madep unun kalipsigwan egipgut, miktimon amin morap yokwi ani do panjewardak. Mani kinda Kon, ae mani kinda Sunduk yan yon. Unun maba miktimon pigit, ae anjeloni kisi unun gat maba piwit.

¹⁰ Kili unun da kwenon nandanapbo Kwen Kokupgwan da amin kinda da madepsi yan tidanek yan yagit,

“Abisok Pinjkopnin da minjat amin kabini yokwikon ban timikdak. Tapmimni altan tentenanakwan kila amin madep yikdak. Anjakwan Kristoni man madepni gat ae tapmimni gat abisok timikdak. Nido, notnin gen yan yomisak amin abisok anjelo da kili maba pigik. Unun gildat kalba ae kalbiyo Pinjkopnin da inamon gen yan yomgut.

¹¹ Notnin egip egipni panjutnok do dima nandawit. Sipsip Monin da yawikon, ae Pinjkop dakon gen yan tentenawiron da tapmim panjek emaron teban tanjek uwal abin yipgwit. Kimot do pasol pasol dima awit.

¹² Kwen Kokup gat ae Kwen Kokup ekwan amin morap ji kisik kisik ani! Mani miktim gat ae tap gat yagosil! Nido Sunduk jikon kili pik. Pik da bisap pisipmisok egipdisat yan nandisak, do butjap madepsi nandisak.”

¹³ Nugim yokwisi unun nak maba miktimon pigim yan kanjek, minjat unun monji wili anjalagit unun anjsoptut.

¹⁴ Mani nugim yipmanjek dubagikon miktim amini minikon tagi pidan kisak do singin madepsi dakon piri bamori unun minjat do imgwit. Unudon kin bilak kapbi ae bilak diwari kinda egakwan kilani anjakwa nugim yokwisi madep da aripmi dima anjupbal asak.

¹⁵ Kili nugim yokwisi madep unun da pakbi gen kaganikon da wandikgit. Pakbi unun pakbi madepsi da yan pak abigek minjat unun yolgit. Nugim yokwisi unun pakbi pak abigek minjat unun anjan abigakwan pasiljak yanon da agit.

¹⁶ Mani miktim da minjat anjpluganek gen kagani antan kinjakwan nugim yokwisi madep da pakbi unun wandikgit unun miktim da si nan mudagit.

¹⁷ Anjakwan nugim yokwisi madep unun minjat do butjap madepsi nandagit, do minjat unun dakon monji diwari gat emat wam do kigit. Minjat dakon monji unun Pinjkop dakon gen teban morap guramik kimokgon, ae Yesu dakon gen yan tentenanek Yesu yolgan amin unun.

¹⁸ Nugim yokwisi unun tap idap da ilenikon akgit.

13

Jon kilap yokwisi bamori noman tagimal

¹ Ae kanapbo jon kilap yokwisi kinda tap kagagwan da noman tan wigit. Unun busunji 7 kabi. Anjakwan jomi 10 kabi da busunikon kwawit. Anjakwa kila amin madep dakon pelit 10 kabi jomikon tawit. Ae busunikon man tan tan awit. Man unun Pinjkop jigilak mibili mibili yan imim dakon man da tawit.

2 Jon kilap yokwisi unun kagim unun jon pusiket madep lepat yan yon, unun yobem. Mani kandapmi unun bea dakon yobem, ae gen kagani laion dakon yobem. Nugim yokwisi madep unun da iyi dakon tapmim, ae kila amin yityit tamoni, ae kila agak dakon yan dagok madepni, unun jon kilap yokwisi do imgut.

3 Unun jon kilap yokwisi dakon busunji kinda si kimori da tilak wudani tar imgut, mani aeni kibidagit. Anjakwan miktimon minjat amin morap kisi unun kan nimnimigek yolgwit.

4 Nugim yokwisi madep unun da jon kilap yokwisi do kila amin pi asak do yan mudan imik, do nugim yokwisi madep unun gawak imgwit. Ae jon kilap yokwiyo kisi gawak iminek yan yawit, "Namin amin jon kilap yokwisi yobem? Ae namin amin gat emat aripmi tagi wanjil?"

5 Pinjop da yum kanjakwan jon kilap yokwisi unun iyi do nandaban wigakwan Pinjop do jigilak yan imgut, ae kanek 42 da aripmon pi unun asak dakon yan dagok Pinjop da imgut.

6 Unun gen kagani witdalek Pinjop jigilak yan imgut. Yan iminek Pinjop dakon man, ae Pinjop dakon kokup, ae amin Kwen Kokup ekwan kisi do manji gen yagit.

7 Pinjop da yum kanjakwan Pinjop iyi dakon minjat amin kabikon emat agit. Emat anjek dapmanek pabinj yopgut. Unun amin kisi dakon kila amin madep tagi egipjak, ae miktimi miktimi kisi, ae gen mibili mibili yon kisi, ae giptimi mibili mibili kisi dakon kila amin madep tagi egipjak dakon yan dagok an ibi.

8 Pinjop da miktim dima wasagit

bisapmon amin morap egip egip papiakon mani dima mandagit, unun amin da jon kilap yokwisi gawak imdan. Papia unun Sipsip Monin kalip anakba kimakgit, unun dakon.

9 Amin mirakni ton da gen on pakyansi nandani!

10 Amin kinda dam tebanon pigisak do manjikbi kan, unun dam tebanon pigikdisak. Ae amin kinda emat agak sibakon kimotjak do manjikbi kan, emat agak sibakon kimotdisak. Yo unuden noman tarba, Pinjop dakon minjat amin kabi butni yawori tarakwa tebai agek nandan gadatni tebaisi abidoni.

Jon kilap yokwisi 2 unun da miktim amin panjkealgit

11 Aeno jon kilap yokwisi kinda gat kanapbo miktim kagagwan da wigit. Unun jomi bamori sipsip monin dakon jom yobem. Ae gen yogokni unun nugim yokwisi madep kinda egisak dakon yobem.

12 Jon kilap yokwisi 2 unun da jon kilap yokwisi mibiltok nani dakon kila agak dakon tapmim kisisi yan dagok an imgut. Unun tapmim nan jon kilap yokwisi mibiltok nani da inamon pi agit. Unun tebaisi yoyinjakwan miktim gat ae minjat aminyoni gat da jon kilap yokwisi mibiltok nani gawak imgwit. Jon kilap yokwisi si kimori da tilak wudani tar imgut mani wudani aeni kibidagit.

13 Jon kilap yokwisi 2 unun da wasok tapmimi ton madep madep ban agit. Wasok tapmimi ton kinda agit unun yan; Amin da dabilon wasok aban kindap si sonjek Kwen Kokup yipmanek miktimon piwit.

14 Pinjop da tapmim iminjakwan wasok tapmimi ton morap jon kilap yokwisi mibiltok nani

da inamon anek miktım amın panjekwalgit. Anek jon kilap yokwisi unun kalip emat agak siba da anjakgit, mani abisok egisak gin, unun dakon man yan anjksik do kindap ban wupni pasini do tebaisi yoyigit.

¹⁵ Pinjkop da tapmim iminjakwan egip egip dakon mirim jon kilap yokwisi dakon wupmi wasawit do iban gen yagit. Ae amın morap jon kilap yokwisi dakon wupmi wasanji do dima gawak imni unun da si dapan kimotdan.

¹⁶ Jon kilap yokwisi 2 da tebaisi yoyinban amın morap dakon kisit amın tetnikon, ae inamnikon tilak kinda yipgwit. Amın isali, ae mani ton, ae yoni morapmi amın, ae yoni mini amın, ae oman amın dima ekwan amın, ae oman amın ekwan amın kisi tilak yopman yomgwit.

¹⁷ Do amın kinda unun jon kilap yokwisi dakon tilakni mini kan, aminon yumanj nok dima asak, ae unudon yumanj nok dima ani. Jon kilap yokwisi dakon tilakni unun iyi dakon mani, ae mani dakon namba.

¹⁸ Amın nandak nandakni tagisi da jon kilap yokwisi dakon namba pakyanji manjinj nandisak. On unun amın dakon namba. Nambani unun 666.

14

Sipsip Moninj dakon minjat amini kap kalugi yawit

¹ Nak aeno kanapbo, Sipsip Moninj Saion Kabap unudon akban kagim. Agakwan amın 144 tausen unun gat kisi akgwit. Sipsip Moninj dakon man gat ae Datni dakon man gat inamnikon mandabi.

² Ae nandanapbo wuwik tagisi kinda Kwen Kokupgwan da apgut. Unun pakbi madep morapmi dakon wuwik yombem, ae kiririnj madep da yanj agit. Wuwik

nandagim unun amın da gita tidañakwa gen yonj unun dakon wuwik yombem.

³ Kap kalugi kinda Pinjkop dakon kila amın madep yityit tamokon yawit. Ae yo 4 kabi egip egipmi ton da inamon ae kila amın da inamon yawit. Amın 144 tausen yanj Pinjkop da miktimon minjat aminyo da binapmon yokwikon ban yumanj nanj yopgut, unun kabi dagin kap unun tagi nandaba pisanak.

⁴ Unun amın kabi minjat gat yumabi dima anek gwaljigi minisi egipgwit. Kokup morap Sipsip Moninj da kik do agit, unun yol awilgan gin. Unun Pinjkop da miktimon amın da binapmon ban yokwikon ban yumanj nanj yopgut, do unun Pinjkop da minjat amın kabini mibiltoksi timikgit da yanji egipdan. Yanj agit, do iyi gat ae Sipsip Moninj gat dakon minjat amın kabi egipni.

⁵ Top gen kinda dimasi yawit. Gulusunni mini egipgwit.

Anjelo kapbi da yanj tenjenok awit

⁶ Nak aeno kanapbo ae anjelo kinda kwen binap kwan kagim. Unun da Gen Bin Tagisi dagok dagogi mini amın miktimon ekwan yoyinj tenjenosak do yabekbi. Miktimi miktimi minjat amın kabi morap, ae geni mibili mibili yonj, ae giptim kildani mibili mibili unun kisi do yabekbi.

⁷ Unun da abinj gen papmon da yanj yagit, "Pinjkop do pasal iminjek man madepni yanj anjenotni, nido Pinjkop da amın gen pikon yopjak dakon bisap madep kili abik. Pinjkop kundu ae miktım ae tap ae pakbi dabil morap wasanj yopgut unun gawak imni."

⁸ Ae anjelo kinda bujon yolgit unun da yanj yagit, "Kokup madep Babilon unun kili tuwil kigit. Asi, unun kili tuwil kigit. Kokup madep

Babilon amin da yumabi anpakni tebaisi tan yomgut. Ae minat amin kabi morap miktimon ekwan unun kisi da yumabi anpak ani do tebaisi yoyin dekgwit. Unun awit unun wain morapmi yoba nawit yan yombem agit.”

⁹ Unun anelo bamot da bunon ae kinda da abin gen papmon da yan yagit, “Amin kinda jon kilap yokwisi ae wupni gawak iminek tilakni inamikon ae kisirikon abidosak kan

¹⁰ wain kinda nokdisak. Wain unun Pinjkop dakon butjap nan nokdisak. Wain unun pakbisi nan dima anyawot akdisak. Tomni yokwisi yomjak kapmon iyi dakon butjapni tagalban nokdisak. Unun amin Pinjkop dakon telagi anelo kabi da inamon, ae Sipsip Monin da inamon tepmi madepsi pakdisak. Tip salfa tepmisi sosok unudon tepmi madepsi pakdisak.

¹¹ Kindap unun sonakwan tepmi panigwan da mukwa mudok mudogi mini pidokdisak. Amin kinda jon kilap yokwisi ae wupni gawak iminek mani dakon tilak abidosok unun amin yik nandat dimasi asak. Gildari gildari ae pilini pilini tepmi pi mudok mudogi mini pakdisak.”

¹² Unun bisapmon Pinjkop dakon minat amin kabi butni yawori tanakwa geni guramikgan, ae Yesu tebaisi nandan gadan iman amin unun tebaisi atdo.

¹³ Kili nandanapbo Kwen Kokupmon da amin kinda da yan yagit, “Gen yan mandaki, ‘Abisok minat amin kabi Amin Tagi nandan gadan iminek kimokgon ae don kimotni unun kisik kisik tagi ani.’” Ae Telagi Wup da yan si yosok, “Asisi, amin unun oman pi madepsi awit unun yipmanek yik yawot pani. Yan anakwa anpak kilegisi awit unun mandabi da ton unun da yolba kisi kini.”

Miktimon jap morap bami kili pik tawit, unun pakpak dakon bisap no-man tak

¹⁴ Unun da kwenon nak gikwem kwakwagi kinda kagim. Unun gikwemon

“amin dakon monji yombem kinda”

yikban kagim. Busunikon kila amin madep dakon pelit gol ban wasanbi kinda tagit, ae kisitnikon jap bami pakpak siba geni tepmisi kinda abidagit.

¹⁵ Ae anelo kinda Pinjkop da Telagi Yut Madepmon da abigi amin unun gikwemon yikgit unun tebaisi yan tidanek yan iyigit, “Sibago abidanek jap bami tan balja. Miktimon jap morap kisi kili pik tan, do abisok jap unun baljoki dakon bisap.”

¹⁶ Yanakwan amin unun gikwemon yikgit unun sibani abidanek miktimon jap pik tawit unun baljagit.

¹⁷ Ae anelo kinda gat Pinjkop dakon Telagi Yut Madep Kwen Kokup tosok unun yipmanek wanga pigit. Ununyo kisi jap bami pakpak sibani geni tepmisi kinda abidagit.

¹⁸ Ae anelo kinda alta yipmanek apgut. Anelo unun kindap sosok dakon kila agak dakon tapmin tan imgut. Unun da anelo jap bami pakpak siba geni tepmisi abigit amin gen tebaisi yanek yan iyigit, “Miktimon wain sop kili pik tan mudan, do gak sibago geni tepmisi unun abidanek miktimon dakon wain sop unun mandanek timi kindakon gin panmuwukgi.”

¹⁹ Yanakwan anelo sibani abidanek miktimon dakon wain sop mandanek panmuwuk yopgut. Yopmanek wain sop unun baman til do baman til tamo madep kindagwan similgit. Baman til tamo madep unun Pinjkop dakon butjap dakon tilak asak.

²⁰ Unjun wain sop bamanj til tamo madep kokup pap da wanja tagit, wain sop unjudon bamanj tilgwit. Anjakwa unjungwan da yawi madepsi pak abigek miktim kisi witjinban 300 kilomita da arip agit. Anjakwan yawi winan win os da gen kagakon ain tim tosoq unjun da aripmon wigigit.

15

Anjelo 7 kabi da yo yokwisi 7 kabi timikgwit

¹ Ae Kwen Kokupmon tilak masi masimi ae tapmimi tonji kinda noman tanban kagim. Anjelo 7 kabi pindakgim. Unjun da amin panupbal ak do yo yokwisi 7 kabi timikgwit. Yo yokwisi unjun da mudanakwa ae yo kinda dima noman tosoq, Pinjkop dakon butjapni wagil mudokdisak.

² Ae yo kinda tap idap madep yombem kagim. Unjun tap idapmon glas gat kindap gat iktagilbi. Tap idap glas yombem unjun da kidipminjon amin morapmi akgwit. Unjun amin kabi emaron teban tanjek jon kilap yokwisi gat ae wupni gat ae mani dakon nambani abinj yipgwit amin. Unjun gita Pinjkop da yomgut unjun timikgwit.

³ Anjek Pinjkop dakon oman amini Moses gat, ae Sipsip Moninj gat dakon kap yawit. Kap unjun yanj:

“Amin Tagi Pinjkop Tapmim Ami, pi masi masimi tapmimi tonji asal.

Amin kabi morap dakon Kila Amin Madepni, anpakgo unjun kilegisi ae bamisi.

⁴ Amin Tagi, gak kalon dagin telagisi egisal, do namin da gak do pasalek mango dima yanj anjisisak?

Anpakgo kilegisi unjun kili altan noman tawit, do miktim morap dakon amin da abinjek gawak gamdanj.”

⁵ Unjun da kwenon aeno sintoko Pinjkop dakon telagi imal yutni Kwen Kokup tosoq unjun witaldalgwit.

⁶ Anjelo 7 kabi unjun amin panupbal ak do yo yokwisi 7 kabi timikgwit, unjun Pinjkop dakon yut yipmanjek wanja piwit. Unjun imal gwaljigi minisi tentenini tonj ban pawit. Ae pibirikon imal dak gol ban wasanji ban pangwasinjek wangwit.

⁷ Yo 4 kabi egip egipmi tonj da kabikon kinda da idap madep gol ban wasanji 7 kabi anjelo 7 kabi do yomgut. Pinjkop, dagok dagogi mini egi ananj kisak teban, unjun dakon butjapni unjun idap madepmon tujan tawit.

⁸ Ae Pinjkop dakon tilimni gat ae tapmimni gat dakon mukwa Telagi Yut Madepmon tujan tawit. Amin kinda da unjungwan aripmi dima wigisak. Anjelo 7 kabi da yo yokwisi 7 kabi ban pini aba daganakwa don wigigi.

16

Idap madep 7 kabi Pinjkop dakon butjapni tonj unjun tagalgwit

¹ Nandanapbo Pinjkop da Telagi Yut Madepgan tek madepsi kinda nandagim. Unjun anjelo 7 kabi tebai yanj tidanjek yanj yoyigit, “Ji Pinjkop dakon butjap unjun idap madep 7 kabikon tonj unjun pabidan panji miktimon tagalni.”

² Yoyinban anjelo mibiltogi da idap madepni miktimon tagalgit. Yanj anjakwan wuda teban yokwisi tepmini madepsi mibili mibili amin jon kilap yokwisi dakon tilakni tanj yomgwit, ae wupni wasanji do gawak imgwit, unjun da giptim timon yikgwit.

³ Ae anjelo 2 idap madepni tap idapmon tagalgit. Tagalban tap idap amin kili kimakbi dakon yawi

yombem agit. Anakwan tap kagagwan yo morap egip egipmi ton unun kimakgwit.

⁴ Ae anelo 3 idap madepni pakbi madep ae pakbi dabil da kwenon tagalgit. Tagalban pakbi morap kisi yawi dagawit.

⁵ Anakwan nandanapbo anelo pakbi kila agit unun da yan yagit, "Pinkop, Telagi Amin, gak abisok egisal, ae kalipsigwan egipgul. Anpakgo wagil kilegisi, do kokwin kilegisi anek yo yokwisi altan yomni do yagit.

⁶ Unun amin kabi da kombi amingo gat, ae minat amin kabigo gat dapmanakwa yawini tayinigiwit. Yokwi unun awit do gak da yawi kolen yobi non. Yokwi awit dakon kobogi tagi timikgan."

⁷ Ae nandanapbo altakon da amin kinda da yan tidanek yan yagit, "Amin Tagi Pinkop Tapmim Ami, gak da amin gen pikon anpakni kokwin an yomisal. Asisi, gen pikon yopyopgo unun wagil bamisi ae kilegisi gin asal."

⁸ Kili anelo 4 da idap madepni gildaron tagalgit. Tagalakwan Pinkop da gildat do tapmim iminjakwan gildat da madep tanek amin son yomgut.

⁹ Gildat tepmisi sonjek, amin unun obisi son yomgut. Anakwan Pinkop ibipgwit. Pinkop da nandanakwan yo yokwisi unun altan yomgwit, mani but tobil anek mani dima yan anksiwit.

¹⁰ Kili anelo 5 da jon kilap yokwisi dakon kila amin madep yityit tamokon idap madepni tagalgit. Tagalakwan amin morap jon kilap yokwisi da kila agit, unun pilin tuk madepsi altan yomgut. Tepmi madepsi nandanek meli injiwit.

¹¹ Tepmi madepsi pawit, ae giptimnikon wuda tawit, unun do nandanek Kwen Kokup dakon

Pinkop ibipgwit. Mani anpak yokwisi awit unun but tobil anek manji yom do dima nandawit.

¹² Ae anelo 6 da idap madepni pakbi madep Yupretiskon tagalgit. Tagalban pakbi wagilsi kibidanakwan amin tagi madep gildat da si wisak tetgin da opni do kosit anroman agit.

¹³ Ae kon kapbi mengak yombem pindakgim. Kinda unun nugim yokwisi da gen kagakon da wigit, ae kinda unun jon kilap yokwisi da gen kagakon da wigit, ae kinda kombi amin toptopmi da gen kagakon da wigit.

¹⁴ Unun kon yokwisi kabi wasok tapmimi ton mibili mibili awit. Unun miktimi miktimi dakon kila amin madepni do dukwan dukwan kiwit. Unun kin kila amin madep timikba emat amini gat abin muwukba, Pinkop Tapmim Ami da amin gen pikon yopdisak dakon bisap madepmon Pinkop gat emat wam do muwutdan.

¹⁵ "Nandani. Nak tepmisi kabo noknok da tilagon jikon opdisat. Amin kinda dima pakeg yik imalni iyi da kapmatjok toni kan, unun amin kisik kisik asak. Nido, unun amin molan molan dima agipjak, anakwan amin da mayagini aripmi dima kokdan."

¹⁶ Kili kon da kila amin madep gat emat amini gat timik panabin miktim tim kinda Ibru genon da Amegedon yan yon unudon panmuwukgwit.

¹⁷ Kili anelo 7 da idap madepni kundukon tagalgit. Anakwan Pinkop da Telagi Yut Madepgwan, kila amin madep yityit tamonikon da amin kinda dakon gen kaga da yan tidanek yan yagit, "Kili unun mudosok."

¹⁸ Yanakwan mal da dukwan dukwan kisi yangwit. Anakwa

wuwik madepsi noman tanjakwan kiriririj anakwa wudip madepsi agit. Wudip unun madepsi daman agit. Miktimon amin egi anaj oban bisapmon wudip madep unuden kinda kalip dima noman tagit.

¹⁹ Kili kokup pap Babilon pu-dan ki timi kapbi awit. Anakwa minjat amin morap dakon kokup pap morap wagil tuwil ki tasik tan mudawit. Pinjok da kokup pap Babilon dakon anpak yokwisi do nandanek, wain kapmon iban nagit. Wain unun Pinjok dakon butjap damani.

²⁰ Wudip daman anakwan miktim tim morap tap binap tawit unun kisisi tap kagagwan pigiwit, ae kabap morap kisisi tuwil ki minisi awit.

²¹ Anakwa ais sikak madepsi mawit. Ais tim kalon kalon mawit dakon jigini unun 50 kilo da arip. Unun ais sikak kundukon da amin da kwenon manjek, amin wagilsidapman pantasik awit. Pinjok da ais sikak unun yipban man obisi panjupbal aban unun do Pinjok ibipgwit.

17

Yumabi minjat madep tomni yokwisi timikgit

¹ Unun anjelo 7 kabi idap madep 7 kabi timikgwit kabikon da kinda da abin yan nayigit, "Gak apbi yumabi minjat pakbi madep madep da kapmatjok yikdak, ni tomni yokwi ban timitdisak unun goliko.

² Miktim dakon kila amin madepni unun minjat gat yumabi morapmi awit. Ae miktim amin morapmi kisi minjat unun gat yumabi awit unun but upbal anek pakbi teban noknok amin yombem awit."

³ Kili Telagi Wup da butnokon pigi madepsi tujanakwan anjelo

unun da nak anaj miktim amin dima ekwan timon anki nepgut. Unudon minjat kinda jon kilap yokwisi gami kinda da kwenon yikban kagim. Unun jon kilap yokwisi da kwenon man morapmisi tawit. Unun man morap unun Pinjok do manji gen mibili mibili tawit. Jon kilap yokwisi unun busunni 7 kabi, ae jomi 10 kabi yan busunikon kwawit.

⁴ Minjat unun imal pagit unun gami ae pili yombem ban pagit. Tilimni gol ban wasanbi mibili mibili, ae tilim tip kildani tagisi ban wasanbi, ae kindiririj yoman nogi wukwisi ban wasanbi ban pagit. Kisirikon kap gol ban wasanbi kinda nan abidagit. Pinjok da dabilon anpak injan inani agit gat, ae yumabi agit dakon garak gat, unun kisisi unun kapmon tujan tawit.

⁵ Minjat unun inamnikon mani mandawit. Mani unun tilak gen yombem kinda. Mani unun yan: "Kokup Pap Madep Babilon, unun Yumabi Minjat Morap gat, ae Anpak Yokwisi Miktimon Tosok unun dakon Menji."

⁶ Unun minjat da Pinjok dakon telagi amin kabi, Yesu nandan gadan iminek mani yan tenjajawit amin dapban kimakgwit. Unun minjat kanjapbo amin unun dakon yawini nanjek but upbal amin yombem agit. Unun kan wiripdagek but morap nandagim.

⁷ Kili anjelo da yan nayigit, "Gak nido wuripdakkal? Minjat jon kilap yokwisi busunni 7 kabi ae jomi 10 kabi unun da kwenon yikban kwamal, unun bamot dakon mibili pasili tosok, mani nak unun do golikdisat.

⁸ Jon kilap yokwisi kagil, unun kalipsigwan egipgut, mani abisok ae dima egisak. Mani gapma kidagi mini yipmanjek kwen wikdisak.

Winek Pinjop da anjakban wagil pasildisak. Miktim amin, Pinjop da miktim dima wasagit bisapmon amin morap egip papiakon mani dima mandagit amin kabi, unjun da jon kilap yokwisi kanek wuripdatdan. Nido, kalip egipgut, ae abisok dima egisak, ae don noman tokdisak.

⁹ “Amin nandak nandakni tagisi da yo unjun do tagi nandaba pisokdisak. Busun 7 kabi unjun ilej 7 kabi dakon tilak asak. flej 7 kabikon minjat unjudon yikdak.

¹⁰ Ae busun 7 kabi unjun kila amin madep 7 kabi dakon tilak kisi asak. Kila amin madep 5 unjun kili kimakgwit, ae kinda abisok egisak, ae kinda don noman tokdisak. Noman tosak bisapmon bisap pisipmisok egipdisak.

¹¹ Jon kilap yokwisi unjun kalip egipgut da abisok dima egisak, unjun kila amin madep unjun 8. Mani kila amin madep 8 unjun 7 kabi da kabikon nani. Unjun wagil pasildisak.

¹² “Ae jom 10 kabi unjun jon kilap yokwisi da kwenon kwawit, unjun kila amin madep 10 kabi dakon tilak asak. Unjun kila amin madep dima noman tan. Mani jon kilap yokwisi unjun gat yan dagok kalonji panek kila amin madep pini unjun 1 awa da tilak gin akdan.

¹³ Kila amin madep unjun nandak nandakni kalonji dagin tokdisak. Anek kila amin pi asak do tapmimni gat ae yan dagokni gat unjun jon kilap yokwisi dogin imdan.

¹⁴ Yan aba Sipsip Monin gat emat wamdan. Wamanek Sipsip Monin da wagilsi pabin yopdisak, nido, unjun amin tagi morap dakon Amin Tagini, ae kila amin madep morap dakon Kila Amin Madepni. Unjun dakon amin kabini unjun iyi yan yomgut anek iyi do manjin yopgut

da geni tagisi guramikgan. Unjun amin kabi gat Sipsip Monin gat da emaron teban tokdan.”

¹⁵ Anjelo da sanjenek yan nayigit, “Pakbi madep unjun kanjaki yumabi minjat unjun da kapmatjok yikban kal, unjun amin mibili mibili morap gat, ae giptim mibili mibili gat, ae gen mibili mibili morap gat, ae amin kabi morap egi anjan kwan unjun dakon tilak asak.

¹⁶ Jom 10 kabi unjun pindal, unjun jom gat ae jon kilap yokwisi gat da unjun yumabi minjat do nandaba yokwi tok anjindan. Unjun obisi antasik anek imalni kisisi wiririkba molan atsamni. Yan anek giptimni dakon sabamni nanek kindapmon wagil sokdan.

¹⁷ Pinjop da iyi kila amin madep 10 kabi unjun do nandak nandak yomdisak. Yoban yo morap noman toni do kili nandagit, unjun noman tokdan. Unjun but kalon anek kila amin madep tapmim pawit unjun tapmim kisi jon kilap yokwisi dogin imdan. Yan anakwa wigi Pinjop da yo morap altan mudoni do yagit unjun altan mudokdan.

¹⁸ Minjat unjun kal, kokup pap madep unjun kila amin madep morap miktimi miktimi egi anjan kwan unjun da kilani asak dakon tilak asak.”

18

Babilon kili tasik tagit

¹ Unjun da kwenon kanapbo anjelo kinda gat Kwen Kokup yipman pigit. Unjun man bini ton, ae tilimni tagisi do anek miktim madepsi tejenagit.

²⁻³ Tebaisi yan tidanek yan yagit, “Miktim morap dakon amin Babilon gat yumabi morapmi awit. Unjun dakon waini tebaisi ban yan nawit. Ae miktimi miktimi dakon kila amin madepni gat kisi yumabi unjun gat awit. Babilon amin unjun

yoni morapmi ae yaworisi egek kisik kisik egipgwit, do miktimi miktimi monej ilit pi anj amin unjun yoni morapmi amin dagawit. Anjak yokwisi unjun agit do kokup pap madep Babilon unjun kili tasik tak! Unjun kili tasik tak! Unjun abisok konj da egipni dakon tamo dagak. Konj yokwisi gat, ae minam injani yokwisi mibili mibili gat kisi unjudon ekwan.”

⁴ Ae Kwen Kokupgwan da amin kinda da yanj yagit, “Minjat amin kabino, ji kokup pap unjun yipmanek abigini. Anjak yokwi asak, do unjun gat agek yokwi di abam. Ae yokwi agit dakon kobogi timitdisak, do jiyo kisi di timikbam.

⁵ Yokwini panjabinj kakwanjakwan Kwen Kokup da tilagon wigigit. Pinjkop da yokwi morapni agit unjun pakyanji nandanj kimokdok.

⁶ Ji unjun yumabi minjat da amin do anjak yokwisi nianj anyomgut, unjun anjak yanj gin anj imni. Unjun da pakbi teban tebaisi kapmon wasagit.

⁷ Unjun iyi dakon man awigek yumabi mibili mibili agit. Do yokwi morapmi unjun agit, unjun da aripmonsi tepmi madepsi iminjakwa kunam morapmisi tatjak. Unjun iyi dakon man awigek yanj yosok, ‘Nak minjat madep egisat, do minjat madep da yityit tamo madepmon nak unjudon yikdat. Nak minjat sakwabat da yanj isal dima egisat. Jigi abisok dima altanj namni anjakwa kunam aripmi dima takgenj. Aripmi dimasi.’

⁸ “Yanj yosok, do yo yokwisi mibili mibili gildat kalongin altanj imdanj. Sot yokwisi noman tokdanj, ae amin morapmi kunam tatdanj, ae jap do madepsi akdanj. Anjakwa kindap da Babilon sorban pasildisak. Pinjkop Amin Tagi, unjun

tapmimni madepsi, unjun da Babilon dakon anjak kili kokwinikgit, do si tasik tosak do yagit.

⁹ “Miktimi miktimi dakon kila amin madep unjun gat yumabi awit, ae yaworisi ae kisik kisiksi egipgwit, do kokup pap unjun sosak dakon mukwani pidanban koni bisapmon bupmi kunam yo anjek but yokwisi anjek egipdanj.

¹⁰ Kanba tepmi yokwisi unjun paban kanjek, madepsi pasoldanj. Anjek dubagikon da agek yanj yokdanj, ‘Bupmi, bupmisi, Babilon gak. Gak madepsi, ae kokup pap tebaisi! Bisap awa kalonj dogin yokwi agil dakon kobogi yo yokwisi kili noman tanj gamik!’

¹¹ “Amin da sanjbenjek yo kabini dima yumdanj, do monej ilit ilit amin miktimi miktimi ekwanj unjun da Babilon do nandanjek bupmi kunam yo anjek but yokwisi anjek egipdanj.

¹² Yumanj nok dakon yoni unjun gol, silwa, ae tip tomni wukwisi, ae kindirinj tomni wukwisi, ae imal kwakwagi tagisi, ae imal gami mibili mibili, ae silka imal, ae kindap kibanj tagisi morap kisi, ae elepan jom banj yo mibili mibili wasawit kisi, ae yo mibili mibili kindap tomni wukwisi banj wasawit gat, ae ain kinda mani bras, ae ain gat, ae tip tilakni mibili mibili yanj.

¹³ Ae yomanj nok dakon yoni diwarj kisi tanj yomgwit, unjun sinamon, ae jap pangalak ak yo mibili mibili, ae mukwa kibanj tagisi sogok dakon yo, ae bit nelak kibanj tagisi mibili mibili, ae wain, ae olip dakon nelagi, ae plaua tagisi gat, ae wit. Ae bulmakau, ae sipsip, ae os, ae oskon da amin pawil tamo, ae oman monji kisi. Unjun yo morap amin di da sanjbenjek yumyumi mini.

14 Monerj ilit ilit amin unun da yan yokdan, 'Yo tagisi morap unun butgo dasi timikgen yan nandagil, unun yo morap gak da dubagisikon tonj. Yo tagisi morapgo yumanj nogi wukwisi gat, ae tilimgo tagi tagi morapgo unun kisisi pasil mudanj. Ae sanjenek dima pindatdisal.'

15 "Ae amin monerj ilit pi unun yo morap ban awit, anek unun kokup papmon monerj morapmisi timikgwit, unun amin da kokup pap unun da tepmi yokwisi pakdisak unun kanek madepsi pasoldanj. Anek dubagisikon da agek kunam bupmiyo anek but yokwisi egipdanj.

16 Anek yan yokdan, 'Kokup pap madep, wagil bupmisi! Kalip imal kwakwagi tagisi, ae imal gami mibili mibili ban pagil. Yan anek giptimgo gol, ae tip kildani tagisi, ae kindirinj yumanj nogi wukwisi ban panjilim agil.

17 Bisap awa kalonj dogin monerj morap unun gat ae tilim gat unun wagil tasik tan mudanj.'

"Tap wakga pawilganj amin morap gat, ae tap wakgakon da miktim njwknwarikon kwanj amin morap gat, ae tap wakgakon pi an amin morap gat, ae amin morap tap idapmon monerj ilit pi an amin, unun kisi Babilon da dubagikon agek

18 kindap sonj imjak dakon mukwa kanek, yanji yan tidokdanj, 'Kokup pap madepsi oden kinda dimasi tagit.'

19 Yan yanek miktimon kimbabanj timik busunjon maba wugakwa, bupmi kunam yo anek but yokwisi anek egipdanj. Yan anek yan tidanek yan yokdanj, 'Kokup pap madep awa, bupmisi! Tap wakga dakon ami morap tap idapmon akwanj unun kokup pap dakon monerj morapni ban

timigek yoni morapmi amin dagawit. Bupmisi! Bisap awa kalonj dogin unun kokup pap wagilsi tasik tosok!'

20 "Kwen Kokup gat, ae Pinjkop dakon minjat amin kabi gat, ae yabekbi kabi gat, ae kombi amin kabi gat, ji kisi unun kokup papmon abisok yo noman tosok unun do kisik kisik ani. Pinjkop da unun kokup pap da jikon anpak yokwi andamgut unun kokwinigek unun dakon kobogi imisak."

21 Gen unun yan mudanjawan anelo tapmimi tonj kinda da tip madep kinda abidagit. Tip unun wit misinjkanj dakon tip dakon tilak, madepsi. Tip unun anjenak maban tap kaga pigigit. Maban pigakwan yan yagit, "On asat yan gin unun kokup pap madep Babilon abidanj tebaisi maba pigikdisak. Maba pigakwan amin da ae sanjenek dima kokdanj.

22 Do Babilon gagon gita dakon gen, bo kinam kirinj dakon gen, bo kwen, ae sanjenek gak da nagalgwan dimasi yokdanj. Ae kisit kilda amin pi mibili mibili an unun sanjenek gagon dima egipdanj. Ae tip madep da wit misinjkanj dakon wuwigi gagon sanjenek dima tosok.

23 Ae lam dakon tentenji ae sanjenek dima tentenjanj gamjak. Ae minjat eyo anek sojnok an dakon wuwigi gagkwan ae sanjenek dima noman tokdanj. Kalip monerj ilit amingo miktim amin morap da dabilon wukwisi da egipgwit. Gak amin panjilit wasok mibili mibili anek miktimi miktimi dakon amin top panjekwalgil."

24 Pinjkop da kanban unun kokup pap da kombi amini dapgut ae minjat amin kabini dapgut dakon gulusunni madepsi tan imisak. Ae miktimon minjat aminyo uwal da

dapba kimakgwit, unjun dakon gulusunni kisi Babilon dogin tosok.

19

Amin da Babilon tasik tagit unjun do kisik kisik awit

¹ Ae unjun da kwenon, amin morapmi Kwen Kokup egek madepsi yan tidon dakon wuwik yombem nandagim. Yan tidanej yan yawit, “Pinjkop anjksino! Nin dakon Pinjkop unjun dagin nin yokwikon ban timikgit. Unjun man madepni tonj ae tapmimni tonj.

² Asisi, Pinjkop gen kokwini unjun wagil bamisi ae kilegisi gin asak. Yumabi minjat madep unjun da miktim amin morap gat yumabi anpak anek panupbal agit. Yan agit do Pinjkop da kobogi yokwisi imisak. Minjat unjun Pinjkop dakon pi monji dapban kimakgwit, do kobogi imisak.”

³ Ae yan tidanej yawit, “Pinjkop anjksino! Kindap da unjun kokup pap sogit dakon mukwani dagok dagogi mini wigisak!”

⁴ Kila amin 24 kabi gat, ae yo 4 kabi egip egipmi tonj njwakbenj anek Pinjkop kila amin madep yityit tamonikon yigakwan gawak imgwit. Anek yan yawit, “Unjun asi. Pinjkop anjksino!”

⁵ Ae Pinjkop dakon kila amin madep yityit tamokon da amin kinda da yan tidanej yan yagit, “Pinjkop dakon pi monji, Pinjkop do pasalek ekwanj amin, ji amin mani mini ae mani tonj, ji Pinjkop anjksini!”

Sipsip Moninj minjat panjakwan jap noknok madep awit

⁶ Ae amin morapmisi da yan, gen yanba nandagim. Wuwikni unjun pakbi madepsi pokdok unjun dakon wuwik yombem. Ae unjun kiririnj da yan madepsi yawit. Unjun

da yan tidanej yan yawit, “Pinjkop anjksino! Amin Taginin Pinjkop Tapmim Ami kila amin madep egek pini asak.

⁷ Kili Sipsip Moninj da minjat pakdisak dakon bisap kili noman tosok, ae minjat iyi kili tagap tak da egisak, do butnin tagisi anjakwa kisik kisik madepsi anek mani yan anjksinenj.

⁸ Pinjkop da imal kwakwagisi tagisi, tenjtenjini madepsi, ae gwaljigi mini unjun minjat do imgut.” (Unjun imal kwakwagisi ae tagisi unjun Pinjkop dakon amin da anpak kilegisi awit dakon tilak asak.)

⁹ Ae anjelo da yan nayigit, “Gen yan mandaki: ‘Amin unjun Pinjkop da Sipsip Moninj da minjat pakdisak da sojnok madepmon kini do yan yomisak unjun amin kisik kisik tagi ani.’” Ae sanjenek yan nayigit, “Gen on Pinjkop dakon gen bamisi.”

¹⁰ Kili nak anjelo dakon kandap da kapmatjok njwakbenj anek gawak im do agim. Mani yan nayigit, “Yan dima abi! Gak gat ae not kabigo gat da Yesu da gen yan tenjtenjagit unjun nandanj gadanj amin kabi, ji da Pinjkop oman anjimanj, unjudej gin nak kisi oman amini gin, do Pinjkop nanj gawak ibi. Nin nandamanj, Yesu Kristo da gen yan tenjtenjagit, unjun dagin amin panjtagap aban kombi gen yonj.”

Jon da amin kinda os kwakwagikon yikban kagit

¹¹ Nak kanjapbo Kwen Kokup witdal kigit. Anjakwan os kwakwagi kinda akban kagim. Unjun oskon amin kinda yikgit, mani unjun yan: Pini Do Butdasi Nandanjek Anjgisak Amin, ae Anpak Bamisi Asak Amin. Gen kokwin pi asak, ae emat asak, unjun anpakni kilegisi nanj yolek asak.

12 Dabilni unun kindap dakon milen asip yombem, ae busunikon kila amin madep dakon pelit morapmi tanj ingwit. Giptimikon man kinda mandawit. Iyi gin kalonj da man unun nandisak, amin diwar di ma nandanj.

13 Imal dubak pagit unun yawi madepsikon anjim abi nan pagit. Mani unun Pinjop Dakon Gen.

14 Kwen Kokup dakon emat amin unun osni kwakwagi unudon yigek yol ananj kiwit. Imal kwakwagisi gwaljigi minisi ban pawit.

15 Emat agak siba geni tepmisi kinda, gen kaganigwan da wigit. Unun emat agak siba nan amin kabi morap miktimi miktimi egi ananj kwanj unun pabij yopdisak.

“Ain kirinj nan abidanek amin kabi morap kilani tebaisi akdisak.”

Yanj anek wain sop pinjil tip gapmakon wain sop bamanj tildisak. Unun Pinjop Tapmim Ami dakon butjapni dakon tilak asak.

16 Imal dubaknikon, ae sunjilikon man yan mandabi: “Kila Amin Madep Dakon Kila Amin Madepni, ae Amin Tagi Dakon Amin Tagini.”

17 Ae gildaron anelo kinda akban kagin. Unun da minam kwen binap akwanj do yanj tidanek yanj yoyigit, “Ji Pinjop dakon jap noknok madep do abinj muwutni.

18 Anek kila amin madep dakon giptim timni noni, ae emat amin dakon mibiltok amini dakon giptim timni noni, ae amin tebaisi dakon giptim tim, ae os gat ae amin os kwenon yikganj amin dakon giptim tim, ae amin morap kisi dakon giptim timni noni: oman dima ekwanj amin, ae oman amin, ae amin mani mini, ae amin mani tonj kisi dakon giptim tim noni.”

19 Ae jonj kilap yokwisi gat, ae miktimi miktimi dakon kila amin

madepni gat ae emat amini gat da abinj muwukgwit. Unun amin unun oskon yikgit gat ae emat amini gat emat wam do anek muwukgwit.

20 Mani jonj kilap yokwisi unun gat ae kombi amin toptopmi gat timikgwit. Kombi amin toptopmi unun jonj kilap yokwisi da dabilon wasok tapmimi tonj morapmi anek amin panjkewalban tilakni abidawit, ae wupni wasanji do gawak ingwit. Jonj kilap yokwisi gat kombi amin toptopmi gat dima kimagek egakwal gapma madep tip salfa unjungwan tugawit da sosok unjungwan maba pigigimal.

21 Anakwa amin unun oskon yikgit, unun da emat agak siba gen kaganikon tagit unun nan jonj kilap yokwisi dakon emat amini kisi morap dapban kimakgwit. Anakwan minam morap da unun emat amin dakon giptimni nanek buri tugawit.

20

Sunduk bilak 1 tausen yanj dam tebanon egipgut

1 Kili kanjapbo anelo kinda Kwen Kokup yipmanj pigit. Kisirikon gapma kidagi mini dakon yoma witdal abidagit, ae nap teban madepsi kinda kisi abidagit.

2 Unun da nugim yokwisi madep kalipsigwan egipgut unun abidagit. Mani kinda Konj, ae mani kinda Sunduk yanj yonj. Anelo da nap teban nan wamanj anteban aban bilak 1 tausen egipgut.

3 Kili anelo da maban gapma kidagi minikon pigigit. Pigakwan gapma unun dakon yoma sopmanjek tebaisi anteban agit. Miktim amin morap aripmi dima panjkewaljak, yanj do agit. Unun bilak 1 tausen mudanjakwan don

yipman dekba bisap pisipmisok galaktoknikon egipdisak.

⁴ Ae kila amin madep yityit tamo pindakgim. Unjun tamokon amin unjudon yikgwit. Pinjkop da gen kokwin ani do yan mudan yomgut. Ae amin uwal da tegi mandan daganek dapba kimakgwit, unjun dakon wupni pindakgim. Kalip unjun amin da Pinjkop dakon gen tebaisi abidanek, Yesu do yan tenjenok anakwa uwal da dapba kimakgwit. Unjun amin jon kilap yokwisi gat ae wupni wasanbi gat do dima gawak imgwit, ae unjun dakon tilakni inamnikon ae kisitnikon dima timikgwit. Unjun amin egip egip aeni abidanek Kristo gat kila amin madep egakwa bilak 1 tausen agit.

⁵ Unjun wasok wasok amin kimoron da pidon amin. (Amin diwari kimakgwit unjun bisapmon egip egip dima abidawit. Unjun bilak 1 tausen mudanakwan don egip egip abidokdan.)

⁶ Amin unjun wasok wasoksi aeni pidoni amin unjun kisik kisik tagi ani. Pinjkop da unjun amin iyi do manjigit, do kosiri kinda gat aripmi dima kimotdan. Unjun Pinjkop ae Kristo dakon mukwa sogok amin egek Kristo gat bilak 1 tausen kila amin madep egipdan.

Sunduk tasik tagit

⁷ Bilak 1 tausen unjun mudanakwan, gapma kidagi mini dakon yoma witalakwa Sunduk dam tebani yipman abigikdisak.

⁸ Unjun wanga abigek minjat aminyo miktimi miktimi ekwan unjun panjekwaldisak. Unjun amin kabi mani Gok ae Megok yan yon. Sunduk da emat ani do panmuwutdisak. Emat amin kabini dakon tilakni unjun tap kidipminjon niman ton yombem morapmisi.

⁹ Unjun miktimi miktimi da apgwit. Abin Pinjkop dakon minjat amin kabi gat ae kokup pap Pinjkop da si galak tan imisak unjun gat angwasiwit. Mani Kwen Kokup da kindap da pinj emat amin unjun sonj yoban mini awit.

¹⁰ Sunduk da amin panjekwalgit, do Pinjkop da Sunduk maban gapma madep tip salfa tepmisi soson unjudon pigigit. Jon kilap yokwisi gat ae kombi amin toptopmi gat unjun bamot unjun gapmakon kili egipgumal. Unjun amin kapbi kalbi ae gildari tepmi madepsi bisap mudok mudogi mini panjegipdan teban.

Gen pi madepsi noman tagit

¹¹ Unjun da kwenon kila amin madep yityit tamo madep kwakwagi kinda tanban kagim. Ae unjun tamokon amin kinda yikban kagim. Anakwan miktim gat ae kundu gat yipman dek kigimal. Ae sanjenek dima tagimal.

¹² Amin kimakbi pindakgim. Unjun amin mani ton, ae mani mini, unjun kila amin madep yityit tamokon noman akgwit. Kili anjelo da papia di kwinikgwit. Ae papia kinda kisi kwinikgwit, unjun egip egip dakon papia. Anakwan Pinjkop da unjun papiakon gen tawit unjun pindagek amin kimakgwit unjun dakon anpak kalip awit unjun kokwin agit.

¹³ Ae amin kalip tap idapgwan kimakgwit unjun kisi Pinjkopmon kwa anpak morap kalip awit unjun kokwin agit. Ae kimot gat ae Amin Kimakba Yopbi Tamo unjun bamot yun pindagakwal amin kimakgwit unjun Pinjkopmon kwa amin kalon kalon da anpak kalip awit unjun pindagek kokwin agit.

¹⁴ Kili kimot gat ae Amin Kimakba Yopbi Tamo unjun maban

pakbi idap kindap sosok unudon pigigimal. Pakbi idap unun kindap sosok unun amin kosiri kinda gat kimokgon dakon tamoni.

¹⁵ Amin morap mani egip egip papiakon dima ton unun kisi maba pakbi idap kindap sosok unudon pigiwit.

Pinkop da yo morap **pan**kaluk akdisak

(Kilapmi 21-22)

21

Kundu kalugi gat ae miktim kalugi gat pindakgim

¹ Unun da kwenon nak kundu kalugi gat ae miktim kalugi gat pindakgim. Kundu mibiltogi gat miktim mibiltogi gat unun kili wagil kin pasilgimal. Ae tap idap sanbenek dima tagit.

² Ae Pin kop dakon telagi kokup pap unun kagim. Unun Jerusalem kalugi. Unun koko Pin kop gat egipgumal, da Kwen Kokup yipman dek pigit. Unun tilimni tagisi, minjat da amin pak do tagap tanej tilimni tagisi pasak unuden.

³ Ae kila amin madep yityit tamokon da amin tek kinda madepsi yan tidanban nandagim, “Nandani. Abisok Pin kop dakon yut amin da binapmon tanjakwan iyi dakon minjat amin kabini egipni. Asi, Pin kop iyi unun gat egipdan. Anej unun dakon Pin kopni egipdisak.

⁴ Unun kabikon kunam pakbi morap dabilikon toni unun kisisi wiririkban kunam sanbenek dima tatdan. Ae amin sanbenek dima kimotdan, ae but yokwi anej sanbenek kunam dima tatdan, ae tepmi sanbenek dima pakdan. Nido miktim kalipmi gat yoni kalipmi gat unun kisisi pasil mudokdan.”

⁵ Amin unun kila amin madep yityit tamokon yikgit, unun da yan yagit, “Nandani, yo morap abo kalugi an mudon.” Aeni sanbenek yan yagit, “Gen on mandaki. Nido gen gayisat unun bamisi. Amin morap kisi da unun do tagi nandan gadagi.”

⁶ Yanjek yan nayigit, “Pi unun mudosok. Nak Wasok Wasoksi ae Mibisi egisat. Pi morap asat unun wasip anan asat. Amin kinda tegi bap tosak kan, nak da yipbo pakbi dabil egip egipmi ton ae yuman nogi mini unun nosak.

⁷ Amin kinda emaron teban tosak kan, nak da unun yo morap iben. Anej nak da Pin kopni egapbo unun da monjino egipjak.

⁸ Mani amin pasalek duwalik pukwan, ae nandan gadat dima an, ae anpak yokwisi morapmi an, ae amin dapba kimokgon amin, ae amin yumabi an, ae sot mawomyo anek yo tapmimi ton pawilgan amin, ae kokup kidat do gawak yoman amin, ae amin morap top yon, unun iyi da kokupmon pigikdan. Unun pakbi idap kindap tepmini madepsi salfa tip da soson unun. Unun amin kimot kosiri kinda gat an unun dakon tamoni.”

Jon da Jerusalem kalugi kagit

⁹ Kili anelo kinda nagon apgut. Anelo unun anelo 7 kabi idap madepmon Pin kop dakon butjap mudosak do amin panupbal ak dakon yo yokwisi 7 kabi timikgwit unun kabikon nani kinda. Anelo yan nayigit, “Gak apbi Sipsip Monin dakon minjatni abisok pakdisak unun goliko.”

¹⁰ Kili Telagi Wup da butnokon pigi madepsi tujanakwan anelo unun da nak bedan anki ilen madepsi ae kwensi kinda unudon nepgut. Anki nepmanek Pin kop

dakon kokup pap Jerusalem noligit. Unun koko Pinjkop gat egipgumal, da Kwen Kokup yipman dek pinjban kagim.

¹¹ Pinjkop dakon tilimi madepni unun kokup papmon tenjenagit. Tenjenini unun njwaknjwarisi, tip yuman nogi wukwisi dakon tenjenini yombem. Unun tip jaspas yombem da yan tenjenagit. Unun glas yombem gwaljigi minisi.

¹² Kokup pap yoma nagalni unun kwensi. Unun yoma kagani 12 kabi, ae anjelo 12 kabi unun yoma kagakon akgan. Anjakwa Israel amin kabi 12 dakon man yoma domon tawit.

¹³ Nagal unun dakon diwari gildat da wisak tetgin do yoma kagani kapbi tawit. Ae not tetgin nani do yoma kagani kapbi tawit. Ae saut tetgin nani do yoma kagani kapbi tawit. Ae nagal unun dakon diwari gildat da pigisak tetgin nani do yoma kagani kapbi kisi.

¹⁴ Kokup pap unun dakon nagal tebaisi tosak do kwinjiri tip daman 12 kabi mibilikan tawit. Sipsip Monij dakon yabekbi 12 kabi dakon mani unun tipmon tawit.

¹⁵ Anjelo gen nayigit unun da kalinj kirinj gol ban wasanji kinda abidagit. Unun nan kokup pap gat, ae nagal madepni unun gat, ae nagal unun dakon yoma kagani tilak yop do abidagit.

¹⁶ Kokup pap dakon ilenji 4 kabi dakon tilakni unun kalonji gin. Dubagini ae madepni unun kisi aripjinsi. Anjelo da kokup pap kalinj kirinjni nan tilak yipban 2,200 kilomita da arip agit. Kokup pap dakon ilenji 4 kabi dakon tilakni gat, ae kokup pap dakon kwen nani kisi dakon tilakni unun aripjinsi.

¹⁷ Ae kokup pap dakon nagal kisi tilak yipgut. Yan aban nagal kwen wigigit dakon tilakni 65 mita da

arip agit. Tilak yopyop unun amin da tilak yopmangan unun nanjin anjelo da nagal dakon tilak yopgut.

¹⁸ Kokup pap dakon nagal unun tip jaspas ban wasanji. Anjek kokup pap unun gol jimjimi minisi ban wasanji. Kokup pap unun dakon gol unun glas yombem gwaljigi minisi.

¹⁹ Kokup pap dakon nagal dakon teban tokni unun Pinjkop da tip yuman nogi wukwisi mibili mibili unun ban panjilim agit. Tip 1 tagisi nagal mibilon tagit unun tip jaspas. Ae tip 2 unun tip pili unun tip sapaia. Ae tip 3 unun tip aget. Ae tip 4 unun kalikaligi, unun tip emeral.

²⁰ Ae tip 5 unun tip sadonikis, unun gami kwakwagi kisi. Tip 6 unun tip giman konilian. Ae tip 7 unun kilonkilonji, unun krisolait. Ae tip 8 unun tip kalikaligi njwaknjwari kinda unun beril. Ae tip 9 unun tip kilonkilonji njwaknjwari kinda unun topas. Ae tip 10 unun tip krisopres. Tip 11 unun tip aiasin. Ae tip 12 unun tip gami njwaknjwari kinda tip ametis.

²¹ Yoma kaga 12 kabi unun pel 12 kabi, unun kindirin yuman nogi wukwisi. Yoma kalon kalon pel madep kalon kalon ban wasanji. Kokup dakon kosit pap unun gol banjin wasanji. Gol unun gwaljigi minisi glas yombem.

²² Unun kokup papmon Telagi Yut Madep kinda dima tanban kagim. Nido, Amin Tagi Pinjkop Tapmim Ami gat ae Sipsip Monij gat da iyi Telagi Yut Madep da yan egipgumal.

²³ Unun kokup papmon gildat gat kanek gat pini mini. Nido, Pinjkop dakon tilimni da kokup pap tenjenan imisak. Anjakwan Sipsip Monij unun kokup pap dakon lamni da yan egisak.

²⁴ Amin miktimi miktimi egi anan kwan da unun kokup pap

dakon tenjēnikon agipdan. Anjakwa miktimi miktimi dakon kila amin madep da yoni tagi unun yuman nogi wukwisi unudon panopdan.

²⁵ Unun kokup papmon pilin kinda dima tokdisak, do kokup pap dakon nagal dakon yoma dagok dagogi mini pisokdan.

²⁶ Amin miktimi miktimi egi anjan kwan unun yoni tilimi tagisi ton gat ae man madep imim anpakni kisi timigek unudon panopdan.

²⁷ Mani pilin tuk dakon yo gat, ae amin anpak yokwi mibili mibili an gat, ae top yon amin unun kokup papmon dima pigini. Minjat aminyo Sipsip Moniḡ dakon egip egip papiakon mani ton, unun dagin unun kokup papmon pigikdan.

22

Jon da egip egip pakbi gat ae egip egip kindap gat pindakgit

¹ Kili anelo unun da pakbi madep kinda noligit. Unun egip egip yomyom pakbi. Unun glas yombem gwaljigi minisi agit. Pakbi unun Pinjkop gat ae Sipsip Moniḡ gat da kila amin madep yit yit tamogwan da pak abigisak.

² Pak abigi kokup pap da kosit madep da binapsi nan pak kisak. Pakbi da ileni teri teri egip egip yomyom kindap akdak. Kindap unun bilak kinda da butgwan bami pot do kosiri 12 yan an asak. Kanek morap kisi bami tan tan asak. Ae kindap unun dakon tami unun amin miktimi miktimi egi anjan kwan unun sotni panmilip ak do ton.

³ Yo morap jobit pabi unun yo morap sanbenek ae dima tokdan. Pinjkop gat ae Sipsip Moniḡ gat dakon kila amin madep yityit tamo unun kokup papmon tosak. Ae

Pinjkop dakon oman amin da gawak imdan.

⁴ Gawak iminek tomno dabilni kokdan, ae Pinjkop dakon mani oman amini da injamnikon tokdisak.

⁵ Pilin ae sanbenek dima tokdisak. Anjakwan lam gat ae gildat gat pini mini, nido Amin Tagi Pinjkop da iyi minjat amin tenjēnan yomdisak. Anjakwan oman monjini kila amin madep dagok dagogi mini egi wigikdan.

⁶ Anelo unun da yan nayigit, “Gen unun bamisi. Amin morap kisi da unun do tagi nandan gadagi. Pinjkop Amin Tagi da kombi amin dakon wup panjtagap aban geni yan tenjēn. Unun aneloni yabekban abin yo tepmisi noman togi unun oman monjini nin noligit.”

Yesu apdisak

⁷ Yesu da yosok, “Nandani! Nak kili ununjok apdisat. Minjat aminyo kombi gen on papiakon ton unun guramikgan, unun kisik kisik ani.”

⁸ Nak Jon da gen on nandanek yo unun pindakgim. Yo unun nandan pindakyo an mudanek anelo unun yo morap noligit unun da kandap mibilon njwakben anek gawak im do agim.

⁹ Mani yan nayigit, “Yan dima abi! Nak kisi oman amin gin. Nak gak gat ae kombi amin kabi notgoni unun dakon pi isalji, ae amin morap on papiakon gen ton unun guramikgan amin unun dakon pi isalni. Pinjkop kalon nanjin gawak ibi.”

¹⁰ Yan nayinek sigin yan yagit, “Kombi gen on papiakon ton unun dima sopman anteban abi. Nido, Pinjkop da yo morap unun akdisak dakon bisap kili kwan tak.

¹¹ Amin anpak yokwi an, unun yum pindagakwa sanbenek ani. Ae amin anpak injan injani an, unun

yum pindagakwa sanbenek ani. Ae amin anpak kilegisi an, unun yum pindagakwa sanbenek ani. Ae amin telagi ekwan, unun yum pindagakwa telagi sigin egipni.”

¹² Yesu da yan yagit, “Nandani, nak tepmisi apdisat. Minat amin morap tomni yom do apdisat. Anpak awit dakon kobogi do tomni anpak awit da aripmon yomdisat.

¹³ Nak Wasok Wasoksi ae Mibisi egisat. Nak mibiltok egisat, ae bunjonsi egisat. Nak yo morap dakon mibili. Pi morap asat unun wasip an an asat.”

¹⁴ Amin pabi pigik dubakni sugon unun kisik kisik tagi ani. Unun da egip egip yomyom kindap dakon bami tagi pan noni, ae unun da kokup pap da yoma kaga nan tagi pigini.

¹⁵ Anakwa amin anpak yokwisi an amin gat, ae amin sot wamwam anek yo tapmimi ton pawilgan amin gat, ae yumabi an amin gat, ae amin dapba kimokgon amin gat, ae kokup kidat gawak iman amin gat, ae amin anpak toptopmi do galak tanek yolgan, unun amin morap Pin kop dakon kokup pap da wanga egipdan.

¹⁶ “Nak Yesu, nak da anelono yabekgo jikon obik da panmuwukbi jikon gen on yan tenjenosok. Nak kila amin madep Dewit da babi kabikon da gugi wugit unun nak mani. Ae nak Dewit Dakon Monji, ae nak Wisawisa Dakon Gik Pap Madepsi Tenjenosok unun.”

¹⁷ Telagi Wup gat ae minat unun Sipsip Moni pakdisak gat da yan yomal, “Gak apbi.” Ae amin morap gen on nandani ji kisi yan yoni, “Gak apbi.”

Amin kinda tegi bap tosak kan tagi apjak. Amin kinda pakbi nok do nandisak kan, unun amin abinek egip egip yomyom pakbi

tagi nosak. Unun Pin kop da but galak do yumsi nimisak.

Jon da gen on papiakon ton unun nandani amin do gen tebaisi yipgut

¹⁸ Nak da on papiakon kombi gen ton unun nandani amin morap do gen tebaisi yipmandat. On gen tosogon amin kinda gen kinda gat sanbesak kan, amin panjupbal ak yo yokwisi on papiakon ton, unun Pin kop da sanbenban unun aminon noman tan imdan.

¹⁹ Ae amin kinda da kombi gen on papiakon ton di wiriritjak kan, Pin kop da yo tagisi on papiakon ton unun wiririk imjak. Anakwan unun amin egip egip yomyom kindapmon jap dima pan nosak, ae Pin kop da telagi kokup papmon unudon dima egipjak. On papiakon unun dakon geni ton.

²⁰ On yo morap do yan tenjenok asak amin da abisok yan yosok, “Asisi, nak kilisok unun apdisat.”

Asi, Amin Tagi Yesu gak apbi.

²¹ Amin Tagi Yesu dakon nandan yawotni unun Pin kop dakon minat amin kabikon tosak.

KAP

But piso gen

On papia unun Israel amin dakon kap papiani Pin kop gawak imgwit bisapmon yawit. On papiagwan kap diwari ton unun Jerusalem Pin kop dakon yutnon muwukgwit bisapmon yan yan awit. Ae kap diwari unun bisit, do minjat aminyo da Pin kop gawak im do muwukgwit bisapmon, bo ae amin kalon kalon da jigi pan pan awit bisapmon, unun ban yan yan awit.

On kap gat ae bisit gat unun amin morapmi da jigi bo ae kisik kisik mibili mibili noman tan yomgwit bisapmon mandawit. Don amin diwari da pan muwukba papia kinda dagagit.

On papiagwan bisap mibili mibili gat domdom awit bisapmon yawit. Unjungwan Pin kop an kisik kap ton, ae yokwi yan tenjenok gat, ae yokwi wiririt gat dakon bisit ton. Ae jigi ae pan kilit bisapmon pan pulugok timit dakon bisit, ae kila amin madep kinda kaluk manjiri dakon bisap madep dakon kap, ae Pin kop nandan gadan imim dakon yan tenjenok kap, ae Pin kop do ya yan iyik dakon kap, ae butjik ae nandaba kik yan tenjenok agak dakon kap, ae Pin kop do bisit iyinba uwal pan upbal asak dakon bisit, ae minjat aminyo da anpak tagi ani dakon kap kisi ton.

On kap morap gat ae bisit gat unun minjat amin morap nin kisi dakon egip egip kisi abidosok. Nin kisik kisik bisapnin ton, ae butjik bisapnin ton. Ae monji gwayo bulagi tapminnin ton da egipner dakon bisapnin ton, ae minjat pelan amin pelanyo ane bisapnin ton. Bisap diwari sot aman, ae bisap diwari tagi ekwaman. Kap papia on da nin da bisap morap on

domdom aman unun abidosok. Do kalipsigwan da win abisok ekwamanon on kap papia da Pin kop dakon minjat aminyo dakon nandan gadat madepsi pan teban anek egip egipni pan pulugagit.

Kap diwari dakon gen busun ton unun da kwenon but pisoni unudon ton do pindakgi. But piso unun Ibru genon ban timigek yopbi. Bisap diwari namin da kap mandagit unun do yosok, ae ni bisapmon mandagit unun do yosok. Ae bisap diwari kap yanakwa amin diwari da duban bo kap dakon yo kidat diwari nian tidogi unun do yosok.

PAPIA 1

1

(Kap 1-41)

Amin kilegisi gat ae amin yokwi gat dakon anpak

¹ Amin kinda yokwi pakpak amin da yabet anakwa unun yolek dima agisak,

ae amin yokwi gat kisi dima akgan,

ae Pin kop do manji gen yon amin gat kalon dima yikgan, unun amin kisik kisik tagi asak.

² Unun amin da Yawe dakon nawa gen do tagisi nandisak.

Gildat kalba ae kalbiyo kisi unun do nandan egisak.

³ Unun amin kindap kinda pakbi ilenon kwaokbi yombem.

Bami toktok bisapmon bami unudon tantan asak, ae tami dima kibidosok.

Yo morap asak unun aban bami tagisi gin noman ton.

⁴ Amin yokwi unun yan dimasi.

Unun wit dakon gipmi mirim da wiririk pangwan unun yombem.

⁵ Yan do anek gen kokwin bisap madepmon Pin kop da amin yokwi gen pikon yopban

geni aripmi dima abin
yipdan.

Yokwi pakpak amin kilegi da
kabikon dima egipdan.

⁶ Nido Yawe da amin kilegi kilani
asak, mani yoki pakpak
unjun tasik tokdan.

2

*Pinjkop da kila amin madep kinda
manjigit*

¹ Minjat amin kabi morap miktimi
miktimi ekwan unjun nido kwen
wigik ak do gen yan panjeban an?

Minjat aminyo unjun nido isal
dogin yokwi ak do gen yan
panjeban an?

² Miktim morap dakon kila amin
madepni emat ak do tagap
tonj.

Unjun muwugek Yawe gat
ae amin unjun minjat amin
kabini kila asak do bit nelak
tagal ibi amin gat
pabin yop do gen yan panjeban
an.

³ Gen yan yon, “Unjun bamot dakon
amin wamwam nap teban
panjagono.

Ain nap kandapninon
panjeban agimal unjun
witdalno.”

⁴ Kwen Kokup kila amin madep
yityit tamonikon yikdak
amin jikgo yanjan yomisak.

Amin Tagi da jigilagon da
pabin yopmandak.

⁵ Butjapsi nandan yominjek
gen tebai yoyinban pasal
kimokgon.

⁶ Unjun da yan yoyisak, “Nak da
on amin kila amin madepno
egipjak do kili yipgum da
telagi ilenno Saion unjudon
yikdak.”

⁷ Kila amin madep da yan
yosok, “Yawe da yo madep
kinda nayigit unjun yan
tenjtenjokdisat.

Yan nayigit, ‘Gak Monjino.
Abisok nak gak dakon Datgo
dagosot.

⁸ Bisit nayinbi minjat amin morap
miktimi miktimi ekwan unjun
gak do gabo miktim kisisi
kila abi.

⁹ Gak da kila amin pi tapmimi
tonsi anjek kila amin madep
dakon kindap kirin ain nan
wasanbi unjun nan uwalgo
pudan monin monin akdisal.
Amin da miktim kwoba pudan
monin monin an unjun da
tilagon akdisal.”

¹⁰ Yan do, kila amin madep ji
nandan kokwin tagisi anjek
egipni.

Miktimon kila amin, mama
geno nandani.

¹¹ Ji Yawe do pasal iminjek omani
ani.

Kisik kisik anjiminjek pasal
nimnimik imni.

¹² Ji monji dakon pinjini egek
gawak imni.

Butjap tepmi nandisak, do
japmi nandan daban di
kimakbam.

Amin morap panjunosak do
Pinjkopmon kwan unjun kisik
kisik tagi ani.

3

*Amin kinda da wisa dagokdo
tapmim pak do bisit agit*

Dewit monji Apsalom do pasalek
kigit bisapmon kap on mandagit.

¹ Yawe, uwalno morapmisi! Amin
morapmi da yokwisi an na-
manj.

² Unjun da yan yon, “Pinjkop da
aripmi dima anpulugokdisak.”

³ Mani Yawe gak pasik da yan nak
anjisibisal.

Anpuluganbi emaron teban
tosot.

Gak kalon dagin but yokwino
wiririkbi pasilakwa anteban
abi tebai akdat.

- 4 Yawe da anpulugosak do yan tidosot.
Ujun telagi kabapnikon egek yan ilitno dakon kobogi namisak.
- 5 Dipmin potpot tamokon pagek obisi pak intosot.
Ae don pidanek tagisi egisat, nido Yawe da kilano tagisi asak.
- 6 Uwalno 10 tausen da teri teri da abin andagat ayin,
mani unun do dima pasolgen.
- 7 Yawe gak apbi! Pinjkopno abin anpulugoki!
Uwalno mogim kulbak dapbi.
Amin yokwi unun dakon geni dapman biripmikgi.
- 8 Yawe gak dagin nin panpuluganbi teban toman.
Minjat amin kabigo nin yo tagisi an nibi dosi nandisat.

4

Kalbi amin kinda tapmin timit do bisit agit

Dewit dakon kap kinda. Gita tidanek yogogi.

- 1 Pinjkopno kilegisi, gak do yan tidoken bisapmon nandan nabi.
But yokwino wiririkbi pasilgit.
Bupmi nandan naminek bisitno nandaki.
- 2 Amin ji, bisap nian da man madepno abin yip do pi ani?
Bisap nian da yo isali mibili mibili do but dasi galak tan yomun kimotni?
Bisap nian da top anpak yolni?
- 3 Ji gen on do pakyansi nandani.
Amin morap Yawe dakon pinbinisi ekwan, unun iyi do manjigit.
Nak unun do yan tidoko bisitno nandisak.
- 4 Ji Pinjkop do si pasalek anpak yokwi morap yopman mudoni.
Si potni bisapmon gen on do pakyansi nandanek gen kagasi sopni.

- 5 Paret Yawe da galak tosoke unun ban anek egip egipji Yawekon tosoke yansi nandani.
- 6 Amin morapmi da yan yon, "Namin da nin panpuluganban tagisi egipnen?"
Yawe, butgo ninon yipmanek yo tagisi an nibi.
- 7 Wit gat ae wain gat dakon bami morapmi pan bisapmon amin kisik kisik an.
Mani Yawe gak da kisik kisik butnokon yipgul unun da unun dakon kisik kisik yapmandak.
- 8 Yawe gak dagin kilano anaki tagisi egisat, do yo kinda do dima pasalek tamokon pokdot bisapmon tepmisi pak intosot.

5

Amin kinda Pinjkop da kilani asak do bisit agit

Dewit dakon kap kinda. Kap on amin da kasisin pisonakwa yogogi.

- 1 Yawe bisit anek iyon iyon yanapbo geno do mirak yopbi.
- 2 Kila Amin Madepno ae Pinjkopno, anpulugoki do bisit asat,
do yan ilitno nandan nabi.
- 3 Yawe, wisa dagokdo morap gak do bisit asat.
Wisa dagokdo gak do bisit tebaisi asat.
Bisitno dakon kobogi nabi do jomjom asat.
- 4 Pinjkop, gak anpak yokwi do kisik kisik dima asal.
Yokwi an amin gak da kapmatjok tagi dima egipmi.
- 5 Iyi do nandaba wikwan amin gak da dabilon tagi dima atni.
Anpak yokwi an amin morap dimasi galak tan yomisal.
- 6 Yawe, gak da top gen yogok amin morap panjupbal asal.

Amin dapba kimokgon amin
gat, ae amin panjkewalgan
amin gat dimasi galak tan
yomisal.

⁷ Mani gak da nak but dasi galak
tan namisal, do gak da yut-
non tagi wigikenj.

Telagi yutgokon unjodon
njwakbenj anek gawak gabenj.

⁸ Yawe, uwal da nak anjupbal akdan,
do kosit yipmanj naminjaki
anjpakgo kilegi unjun yolbenj.
Kosit agipbenj do nandisal
unjun noliki.

⁹ Uwalno gen bamisok kinda
dimasi yonj.
Amin diwari panjupbal ak dogin
nandanj.

Gen kagani unjun kimakbi
tamo da yanj pisonj.

Amin pangalak ak do gen
morapmi yonj.

¹⁰ Pinjkop, gen yanj yominjek yo yok-
wisi anj yobi.

Nandak nandak yokwini
panjupbal abi.

Yo akdo nandanj kokwin anj iyj
unjodon yokwalni.

Unjun kwen wigik anj gaminjek
yokwi morapmi anj, do yolbi
gak da injam da dubagikon
kinj mudoni.

¹¹ Mani amin morap panjknokni do
gagon kwanj unjun kisik kisik
tagi ani.

Unjun but galak nandanjek kisik
kisik dakon kap dagok da-
gogi minij tagi yoni.

Panjknutanjaki but dasi galak
tanj gamanj amin kisik kisik
sigin anjek mango awiginij.

¹² Gak da amin kilegi do yo tagisi anj
yomisal.

Emat dakon pasik da yanj tanjek
panjonngam asal, ae kilani
tagisi anjaki tagisi ekwanj.

6

*Amin kinda jigini tonj unjun Pinjkop
da anj pulugosak do bisit agit*

Dewit dakon kap kinda. Gita
napmi 8 kabi unjun nanj tidanjek
yogogi.

¹ Yawe, butjap nandanjek gen tebai
dima nayiki.

Butjap madepsi nandanjek nak
anjmilip ak do tepmi pi dima
nabi.

² Yawe, tapmimno minij, do bupmi
nandanj nabi.

Yawe, giptimno tep namanj, do
anjmilip abi.

³ Butno wagilsi jik tosoj.
Yawe, bisap nianj da jigij
panjegipbenj?

⁴ Yawe, tobil obinjek yokwikon banj
abidoki.

Bisapmi bisapmi amin do but
dasi galak tanj yomisal, do
anj puluganji dima kimokgenj.

⁵ Amin kimakbi dima nandanj
gamanj.

Kimakbi tamogwan da gak
dima anj kisanj.

⁶ Iyonj iyonj yanj egapbo tapmimno
wagilsi manj mudonj.

Kalbi morap kunam pakbino
da tamono wagilsi angik
asak.

Kunam tagapbo busunj kidinjo
madepsi gik tosoj.

⁷ Uwalno morapmisi, do kunam
gin tak egapbo dabilno
piriropmanj.

Anjakwa yo kinda dima kosot.

⁸ Kunam tak egapbo Yawe da kilij
nandanj namgut, do anj pak
yokwi anj amin jik kisisi nep-
mandek kit.

⁹ Yawe da anj pulugosak do anjek yanj
tidanjapbo nandanj namgut.

Yawe da bisitno nandagit.

¹⁰ Uwalno kisisi mayaktok ae but
yokwiyo pakdanj.

Tepmisi tobil kinjek mayaktok
pakdanj.

7

Jigini ton amin kinda dakon bisit
Dewit da amin kinda Benjamin da kabikon nani mani Kus unun da yokwi an iban butjik panek kap on Yawe do yagit.

¹ Yawe Pinjkopno, gak da nak anjknutnoki do obisat.

Anjapuluganjaki nak anjopmanjan amin da dima nikba kimokgej.

Yokwikon nan abidanjaki dima tasik tokenj.

² Laion da amin dakon gipni pandagonj, unun da tilak di anjupbal abam.

Hlik anjanj timi kindakon anjknjakwa amin da nak yokwikon nan aripmi dima di abidanbam.

³ Yawe Pinjkopno, yokwi agim dakon gulusunno tanj namisak, bo amin diwari do yokwi anj yomgum,

⁴ bo notno isal dogin yokwi anj ingum,

bo uwalno dakon yo isal dogin kabo timikgin kanj,

⁵ yum pindagaki uwalno da nak anjopmanjek abidoni.

Nak tagi bamanjek obisi anjupbal anek giptimno yipba kimbabanon isal tosak.

⁶ Yawe, pidoki! Uwalno da nagon emat tebaisi anj.

Unun butjap nandanj yominjek yo yokwisi anj yobi.

Pinjkopno, anpak kilegi dogin galak tosol, do abinjek anjapulugoki.

⁷ Gak kwensi kila amin madep yityit tamogokon yigek minjat amin kabi morap gak da kapmatjok abinj muwutni do yoyiki.

⁸ Yawe, minjat amin morap dakon anpakni kokwin asal, do anjapuluganjaki gen pikon teban tokenj.

Nido, anpak kilegi gat ae anpak tagisi gat banjin asat.

⁹ Pinjkop gak wagil kilegisi.

Amin morap dakon nandak nandak butyo pakyanji pindak nandanjo asal.

Amin yokwi anpak yokwi sanjenek dima ani do kirinjik yobi.

Mani amin kilegi panjapuluganjaki tebai atni.

¹⁰ Pinjkop unun pasikno. Butni kilegisi amin yokwikon banj timikdak.

¹¹ Pinjkop unun gen kokwin kila amin kilegisi.

Gildari gildari yokwi pakpak do japmi nandanjek pabinj yopmandak.

¹² Yokwi anj amin but tobil dima ani kanj, Pinjkop da emat agak sibani geni tonji asak do ilitdisak, ae obipni panjilitdisak.

¹³ Amin unun dapban kimotni do dikdikni kili panjoman agit.

Dikdik milenj asipmi tonj panjoman asak.

¹⁴ Amin yokwi unun yokwi ak do nandaban teban tonj.

Yokwi mibili mibili ak do tagap tok asak, ae bisapmi bisapmi top yosok.

¹⁵ Amin kinda abidok do gapma dubagi kinda wayikdak,

mani iyi unun gapma wayikdagwan mosok.

¹⁶ Gulusunj iyi asak unun da iyinanj witjinj imisak.

Ae butjap ematyo amin diwari do anj yom do nandak nandak asak, unun da tobilek iyi nanj anjupbal asak.

¹⁷ Yawe unun amin kilegisi, do ya yanj iyisat.

Pinjkop Wukwisi do mani anjksik do kap yokenj.

8

Piŋkop dakon man madep gat ae amin dakon man tagi unun dakon gen

Dewit dakon kap kinda. Kokup pap Gat dakon gita nanj tidanjek yogogi.

¹ Yawe, Amin Taginin, miktimi miktimi gak dakon man pidanjbisi. Tilingo wukwisi, kundu si yapmanjak.

² Gak da man madep gamni do minjat monjiyo gat ae monji njakjak gat yoyinj dekdal.

Man madep gaminjakwa uwalgo da gak abinj gep do antidok anjek gen mapmit anj.

³ Kundukon gik kanekyo kisitgo da wasanj kwen yopgul da tonj unun pindagek yan nandisat.

⁴ Minjat aminyo nin nianjen amin di banj nin do nandak nandak madep asal?

Nin yo isalisi. Nin dakon kila nido kagmansasi asal?

⁵ Piŋkop gak da nin gaga da mibilgwanjok nipgul.

Gak da nin wasanjek tilim gat ae man madep gat nimgul.

⁶ Yo morap wasagil unun nin da kilani anenj do yan mudagil.

Unun yo morap nin dakon pinji ekwanj.

⁷ Sipsip bulmakau, ae jonj bit kilapyo gat,

⁸ minam kwen akwanj gat, ae tap kilap ae yo morap tap kagagwan akwanj unun kisi nin dakon pinji ekwanj.

⁹ Yawe, Amin Taginin, miktimi miktimi gak dakon man pidanjbisi.

9

Amin kinda da Piŋkop dakon anpakni kilegi do Piŋkop ya yan iyigit

Dewit dakon kap kinda. Tek kinda mani Almut Laben yan jonj tegon da yogogi.

¹ Yawe, butnokon da ya yanji gayikenj.

Pi tagisi morap agil unun do minjat aminyo yoyikenj.

² Gak do nandanjek kisik kisik abenj. Piŋkop Wukwisi, mango awigik do kap yokenj.

³ Uwalno da gandanjek pasal kwanj. Manj pagek kimak mudonj.

⁴ Kila amin madep yityit tamogokon yigek gen kokwin kilegisi asal.

Anpakno kokwin anjaki gen pikon teban tosot.

⁵ Miktimi miktimi dima nandanj gamanj amin gen tebai yoyigil.

Amin yokwi kili panjupbal agil, ae dagok dagogi mini amin da injanj yomdanj.

⁶ Uwal wagilsi tasik tawit. Piŋkop gak da kokup papni kili panjupbal agil, ae amin da injanj yomdanj.

⁷ Mani Yawe unun kila amin madep dagok dagogi mini egi wigisak.

Unun kila amin madep yityit tamonikon yigek gen kokwin pi ak do kili tagap tagit.

⁸ Unun anpak kilegikon da minjat amin kabi morap dakon anpakni kokwin akdisak.

Ae anpak tagisikon da minjat amin kabi morap kisi kila akdisak.

⁹ Uwalon jigi panj amin Yawe da tagisi panjutnosok.

Jigi bisapmon unudon kinjek pasilganj.

¹⁰ Yawe, minjat aminyo gak wisinj gandak do pi anj amin manji dima yomisal.

Yanj asal, do mango nandanj amin egip egipni gagon tosok yanji nandanj.

¹¹ Yawe Saion kokup papmon unudon kila amin madep egisak.

- Kap yanek mani anqisini.
Amin morap kisikon pi morap
agit unun do yan tenjenok
ani.
- 12 Yawe da jigi pan amin nandan
yomisak, ae kunam takba
mirakni dima sopmandak.
Yokwi an yoman amin do
kobogi yokwisi yomisak.
- 13 Yawe, bupmi nandan nabi.
Uwal da jigi tepmiyo naman
pindakgi.
Pali kimot do asat, do yok-
wikon nan abidanaki tagisi
egipben.
- 14 Anpuluganbi yo morap agil dakon
geni tagi yanek mango
awigiken.
Saion kokup pap da wigaron
agek yan tenjenok anek yok-
wikon nan abidagil unun do
kisik kisik aben.
- 15 Miktimi miktimi dima nandan
gaman amin da nin timit do
gapma wayan,
mani iyi unungwan moŋ.
Nin timit do pat yopman,
mani iyi unun paron yok-
walaŋ.
- 16 Yawe dakon gen kokwin pi
agakni unun kilegisi yan
unun amin da nandan iman.
Amin yokwi amin diwari
panupbal ak do yo awit,
mani unun yo yokwi da tobilek
iyi ban panupbal awit.
- 17 Pin kop manji imenek yokwi an
amin morap unun kimakbi
kokupmon pan ki egipdan.
- 18 Bisapmi bisapmi Pin kop da
yoni mini amin dima intan
yomisak.
Jigini madepsi ton amin, unun
Pin kop da panpulugosak do
nandan gadat anek jomjom
an.
Unun yum pindagakwan isal
dogin jomjom dima an.

- 19 Yawe, apbi. Yum pindagaki
miktim amin da teban tanek
dima abin gepni.
Miktimi miktimi amin dima
nandan gaman unun gaga
da inamon yopmanek gen
kokwin an yobi.
- 20 Yawe, panpasol anaki madepsi pa-
solni, ae iyi do nin miktim
amin gin yan si nandani.

10

*Amin kinda Pin kop da anpulugosak
do bisit agit*

- 1 Yawe, gak nido nak da dubagikon
egisal?
Bisap yokwikon gak nido pasil
namisal?
- 2 Amin yokwi iyi do nandaba
wigakwa yoni mini amin
panupbal ak do yolgan.
Amin diwari yokwi anyom do
nandak nandak an, unun yo
yokwi iyi timikgan.
- 3 Amin yokwi galaktok yokwini do
nandanek pibit tidok asak.
Yo morapmi timit do nandan
amin pan kisisak, ae Yawe
ibipmandak.
- 4 Amin yokwi iyi do nandaban
wigakwan Pin kop wisin kok
do pi dima asak.
Pin kop do nandaban yo isali
asak.
- 5 Yo morap aban tagisi noman ton.
Yawe, gak dakon nandak
nandak kindasok dimasi
nandisak.
Unun da uwalni do manji gen
yan yomisak.
- 6 Yan nandisak, "Nak aripmi dima
moken.
Bisapmi bisapmi yo di da nak
aripmi dima abin nepni."
- 7 Bisap morap amin jobit yomisak,
ae top gen yosok, ae amin
dap do yosok.
Yokwi ak do ae jigi panalon ak
do gen tepmisi yosok.

8 Unjun kokupmon pasili egek amin gulusunni mini amin apba dapban kimotni do jomjom asak.

Unjun si pasilek amin tapmimni mini panupbal ak do yubun egisak.

9 Laion da yan pasilikon yigek kila tebai asak.

Unjun pasil yigek tapmimni mini amin paron yokwalban ilik panjisak.

10 Anjakwan unjudon gin tapmimni mini amin tasik tonj.

Amin yokwi dakon tapmim madepni da pabin yopmanjak.

11 Amin yokwi da yan nandisak, "Pinjkop da nak intar namgut.

Iyi dakon dabil kili soggut, do dima nandisak."

12 Yawe, abin yokwi pakpak amin kobogi yokwi anyobi.

Pinjkop, amin jigini tonj unjun dima intar yobi.

13 Yokwi pakpak amin da nido Pinjkop do yanba yokwi tok anj?

Ae nido "Pinjkop da kobogi yokwi dima nimdisak" yan nandanj?

14 Mani gak da yokwi pakpak amin dakon anjak pindak mudosol.

Anjak yokwi aba amin diwari da tepmi pan unjun pindagek kobogi yokwi yomisal.

Jigi nandanj amin gak da panpulugoki do buri gagon yopmanjan.

Mej datyoni kimakbi amin gak da tagisi panpulugosol.

15 Yokwi pakpak dakon tapmim pabin yopmanjek anjak yokwini burjon ae dima pindakgi.

16 Yawe dagok dagogi mini kila amin madep egi wigikdisak.

Pinjkop njwaknjari gawak yomanj amin miktimnikon ban yolban tasik tokdanj.

17 Yawe, gak jigini tonj amin dakon bisit nandanjek buri panjeban akdisal.

18 Mej datyoni kimakgwit amin gat ae uwalon jigi timikganj amin gat dakon bisitni nandanj yomdisal.

Panpuluganjaki gen pikon atni bisapmon teban tokdanj.

Ae miktimon minjat aminyo da sanjbenek yo yokwi dima anyomdanj.

11

Amin kinda Pinjkop do nandanj gadat tebaisi agit

Dewit dakon kap kinda. Kap on kap yonj dakon kila amin do mandabi.

1-2 Nak anjknosak do Yawekon kisat.

Do gak nido yan nayisal, "Amin yokwi obipni panjiliganj!

Pilin tukgwan amin kilegi yam do dikdikni bisapmon sambanj!

Do minam kinda da yan pasalek kabapngwan wigil!

3 Anjak kilegi dakon teban tokni kisi tuwil ki mudoni kanj, amin kilegi nianj ani?"

4 Mani Yawe telagi yutnikon egisak. Kwen Kokup kila amin madep egek dabili da amin morap kisi pindakdak.

Yo morap anj unjun kisisi nandanj mudosok.

5 Yawe da amin kilegi ae amin yokwi kagimansi kokwin asak.

Emat do galak tonj amin dimasi galak tanj yomisak.

6 Amin yokwi do kindap tepmisi sosok unjun tagal yomisak.

Anjek giptimni obisi sonj yomni do mirim tepmisi sosok unjun yipban abisak.

Ujun yokwi awit dakon kobogini.

- ⁷Yawe anpak kilegi gin asak.
Anpak kilegi an amin do but dasi galak tan yomisak.
Anpak kilegi an amin unun da tomno dabilni kokdanj.

12

Amin kinda Pinjkop da anpulugosak do bisit agit

Dewit dakon kap kinda.

- ¹Yawe, gak gawak gaman amin pasil mudan.
Gak golgan amin kinda dima kokdisal, do abin nak anpuluga.
- ²Amin morap kisi amin diwarikon top yon.
Panjkwel do gen galagi yoyan.
- ³Yawe, gak da gen galagi yon amin dakon gen kagani sopbi.
Ae pibit tidok an amin dakon gen kagani sopbi dosi nandisat.
- ⁴Ujun amin da yan yon, “Top gen yanek teban tonej.
Nin da galak togon gen yokdaman.
Amin kinda da kosit dima sopman jimjak.”
- ⁵Mani Yawe da yan yosok, “Amin yokwi da tapmimni mini amin pabin yopmanjan, ae yoni mini amin iyon iyon yanek ekwan.
Do nak da abin panpulugoken.
Ujun nak da panjutnoken do yon, do yansi akdisat.”
- ⁶Yawe dakon yan teban tok gen unun bamisi.
Ujun silwa kindapmon kosiri ⁷yan sonba jimjim minisi an, unun yombem wagil tagisi.
- ⁷⁻⁸Yawe, amin yokwi unun dukwan dukwan kisi agek anpak injani unun do yo tagisi yan nandan.

Do bisapmi bisapmi kilanin tagisi anaki amin yokwi da nin dima panupbal ani.

13

Amin kinda Pinjkop da anpulugosak do bisit agit

Dewit dakon kap kinda. Kap on kap yon dakon kila amin do mandabi.

- ¹Yawe, ni bisapmon aego nandan nabi?
Nak do dagok dagogi mini injan naminj wigikdisal bo?
Gak bisap nian da pasil naminjaki dima gandakenj?
- ²Bisap nian da butnokon da tepmi pasat unun sigin pakenj?
Gildat nian da but yokwino sigin tosak?
Bisap nian da uwalno da sigin abin nepni?
- ³Yawe Pinjkopno, nandan naminek bisitno nandaki.
Dima anteban aki kan, nak kimokgenj.
- ⁴Yan anaki kan do uwalno da “kili abin yipmamanj” yan dima yoni.
Ae nak da man pokgo kanek kisik kisik dima ani.
- ⁵Mani bisapmi bisapmi but dasi galak tan namisal yansi nandako dagosok.
Ae jigikon ban anpulugosol, do gak do kisik kisik abenj.
- ⁶Yawe da nak do yo tagisi agit, do mani awigek kap yokenj.

14

Amin dakon anpak yokwini

Dewit dakon kap kinda. Kap on kap yon dakon kila amin do mandabi.

- ¹Nandan kokwini tagi dima amin burikon da yan yon,
“Pinjkop kinda dima egisak.”
Ujun amin yokwisi.
Yo wagil yokwisi ban gin an.

- Kinda da anpak tagi kinda dima asak.
- ² Yawe unun Kwen Kokup da sinjanban pinjakwan minjat amin morapyo pindakdak. Unun da amin kinda nandak nandakni tagisi kinda Pinjkop wisin kok do pi asak bo dima yan do wisasak.
- ³ Mani dima. Kisi morap kosit kilegi kili yipman dekgwit. Unun amin wagil amin yok-wisi, kisi morap arip gin. Kindasok da anpak tagisi kinda dimasi asak.
- ⁴ Pinjkop da yan yosok, “Yokwi an amin nandak nandak tagi di dimasi timitdan. Bret nanba mudon, unun da tilak minjat amino nan mudon. Ae nak da panpulugoken do bisit dima an naman.”
- ⁵ Mani Pinjkop minjat aminyo geni guramikan amin gat egisak, do amin yokwi unun madepsi pasoldan.
- ⁶ Yoni mini amin da yo ak do panjosit an unun tuwil do pi an. Mani yoni mini amin Yawe da pankutnosok.
- ⁷ Nak Pinjkop da Saion amin kinda yabekban abin Israel amin yokwikon ban timitjak do nandisat. Yawe da minjat amini panpuluganban aeni tagisi egipni bisapmon, Israel amin kisik kisik akdan. Asi, but galaksi egipdan.

15

Anpak Pinjkop da nin da anej do nandisak

Dewit dakon kap kinda.

- ¹ Yawe, namn da gak da telagi yut-gwan tagi wigisak?
Telagi kabapgokon namn da tagi egipjak?

- ² Amin kinda sun kinda aban amin da yanba yokwi tok dima an imgwit,
ae anpakni kilegisi,
ae burikon da nandanek gen bami gin yosok,
unun amin da tagi egipjak.
- ³ Amin do yanba yokwi tok dima asak,
ae notni do anpak yokwi dima anyomisak,
ae notni do top dima yan yomisak.
- ⁴ Yokwi pakpak amin do dima galak tanek Yawe do pasolgon amin do nandaban wukwan yomisak.
Yan teban tok asak unun jigi noman tan iman bisapmon dima kirinigeek geni guramik kimokdok.
- ⁵ Amin da goman an iba di gat sanbenek imni do dima yosok.
Ae amin da topni panteban anek si yuman nanakwa amin kilegi gen pikon yop do aba geni dima nandan yomisak.
Unun anpak kilegi morap yol-gan amin unun dagok dagok mini aripmi dima mokdan.

16

Amin kinda da nandan gadat anek bisit agit

Dewit dakon kap kinda. On kap do “Miktam” yan yon.

- ¹ Pinjkop, ankutnoki do gagon obisat, do kilano aki.
- ² Nak Yawe yan iyigim,
“Gak Amin Tagino.
Yo tagisi morap timikdat unun gak da kiron dagin aban.”
- ³ Pinjkop dakon amin unun tagisi.
Nak unun gat egip do tagisi nandisat.
- ⁴ Amin timtim yanek pinjkop njwakjwarikon kwan unun jigi morapmi pakdan.

- Nak paret ak do bit kilapyo dakon yawi tagal do unun gat dima muwutneŋ, ae piŋkopni dakon man dima yokeŋ.
- ⁵ Yawe, gak kalon gin nak dakon yo morapno.
Yo morapno gak da kisiron gin tonj.
Yo morapno paŋkutnaŋ namisal.
- ⁶ Miktimno gat ae yo tagisi morap gat gagon gin timikdat.
Asisi, yo morap namisal unun wagil tagisi.
- ⁷ Yawe aŋkisikeŋ. Unun da tagisi egipbeŋ do nayiŋ nolisak.
Ae kalbi butno da nayiŋ dekdak.
- ⁸ Bisapmi bisapmi Yawe nak da kapmatjok ekwan nandisat.
Kapmatjok egek tapmim namisak, do yo kinda da aripmi dima aŋkwakwalitjak.
- ⁹⁻¹⁰ Yum nandaŋaki nak kimakbi kokupmon aripmi dima paŋki egipbeŋ.
Anek gak dakon Telagi Amin yum kaŋaki kimakbi tamokon taŋ dima miktosak.
Yaŋdo, butno tagisi aŋakwan mango yaŋ aŋkisisat.
Pasol pasoli mini tagisi egisat.
- ¹¹ Gak da egip egip dakon kosit nolisal.
Gak nak da kapmatjok egisal, do kisik kisik madepsi asat.
Ae aŋpulugaŋaki butno kisik kisik taŋakwan dagok dagogi mini yaŋgin taŋ aŋaŋ kikkisak.

17

Amin kilegi kinda dakon bisit

Dewit dakon kap kinda.

- ¹ Yawe, nak amin kilegi, do aŋpulugaŋek nandaŋ nabi do yaŋ tidosot.
Nak top amin dima, do bisitno nandaki do nandisat.
- ² Ni aŋpak da kilegi unun gak da nandisal, do aŋpulugaŋaki gen pikon teban token dosi nandisat.
- ³ Gak da nak dakon but nandaŋ mudosol.
Kalbi abiŋ aŋkilik nandaŋek nagon nandak nandak yokwi kinda dima taŋban kal.
Gen yokwi kinda dima yoken dosi nandisat.
- ⁴ Gen tebango guramigeek emat pidokyo aŋ amin dakon aŋpak manji yomgum.
- ⁵ Bisapmi bisapmi gak dakon kosit naŋ agek kandapno suŋ dima pilik bamosot.
- ⁶ Piŋkop, gak da bisitno dakon kobogi namisal.
Unun do aŋek gak do bisit asat.
Mirak yopmaŋek bisitno nandaki.
- ⁷ Nin do but dasi galak taŋ nimisal, unun dakon bami nolikek yo tagisi aŋnibi.
Tapmim madepgokon da nin paŋpulugosol.
Nin gak da kapmatjok egek uwalnin da dima nindani do pasilgamaŋ.
- ⁸ Gaga dakon dabilgo kila asal unudeŋ kilano aki.
Pup menji da pudigi pirigwan wutjisak unun da tilak nak wutjiki.
- ⁹ Yaŋ aŋaki kaŋdo uwalno da nak aripmi dima aŋupbal ani.
Nikba kimokgeŋ do aŋdigat aŋ.
- ¹⁰ Amin diwari do nandaŋ yawotjok di dimasi aŋ yomaŋ.
Gen pap yaŋek iyi dakon man pawikwaŋ.
- ¹¹ Nak abiŋ nepdosi nandaŋ teban taŋ,
do kandap tamono yolek aŋdigat ayiŋ da ekwaŋ.

- 12 Unjun laion da kilap dap do an unjun da tilak, ae laion bulagi da pasilek yubiŋ ekwan unjun da tilak.
- 13 Yawe, gak abin uwalno gat emat wamanek pabin yopbi.
Emat agak sibago abidanek unjun gat emat wamanek yokwi pakpak da kisiron ban abidoki.
- 14 Yawe, tapmim madepgokon da anpuluganaki uwalno da dima nikba kimokgen.
Unjun miktim dakon yo banjin panmuwut do nandan.
Anpak yokwini dakon kobogi yo yokwisi an yobi.
Ae monjini gat ae babikni don altoni unjun yo yokwisi an yobi.
- 15 Mani nak amin kilegi, do don gandakdisat.
Pokdot da pidosot bisapmon gak nak gat egisal yan nandanek but galaksi nandakenj.

18

Pinjkop da nin anpuluganakwan emaron teban tomanj

Dewit Yawe dakon oman amini dakon kap kinda. Kap dakon kila amin do mandagit. Kap on Yawe da Dewit Sol ae uwalni diwar morap da kisiron ban abidagit bisapmon Yawe do yagit.

¹ Yawe, gak da nak anjeban asal.

Nak but dasi galak tan gamisat.

² Yawe unjun tip madepno, unjun da nak anjisibisak.

Unjun dam tebano aripmi dima tuwili egisak.

Anjek uwal da kisiron nan abidosok.

Pinjkopno unjun tip madepsi yombem, do uwalno da dima nandani yan do unjudon kin pasildat.

Yawe unjun pasikno, ae yokwikon nan abidanek kilano asak dakon tapmim tan misak.

Unjun dam tebano.

³ Nak Yawe do bisit asat.
Anpuluganakwan uwalno da aripmi dima anjupbal ani.

Yawe unjun anjisigisi noman.

⁴ Nap teban da nak tebaisi wamanjak, ae tap idap da nak witjik do madepsi tamalikedak,
unjun da tilak kimot da nak palisi abidagit.

⁵ Paron yokwalek aripmi dima pulugan kigi,
unjun da tilak kimot da nak abidanban kimakbi tamokon palisi kigim.

⁶ Butno madepsi yokwi tagit,
mani Yawe do madepsi yan tidagim.

Pinjkop da anpulugosak do yan tidoko Telagi Yutnikon egek yan ilitno nandagit.

Anjek bisitno do mirak yopgut.

⁷ Bisitno nandanek uwalno do butjap madepsi nandan yomgut.

Anjek miktim aban wudip madepsi agit.

Anjakwan iler dakon mibili madepsi kwakwalikgwit.

⁸ Mukwa Yawe da tomnokon da pidawit.

Anjakwan milen asip gen kaganikon da baljanek yo morapmi sowit.

Anjakwan kindap patdet yaban dukwan dukwan kisi kiwit.

⁹ Unjun kundu witdalek pigit.

Anjakwan gikwem pilisi da kandapni da mibilgwan tawit.

¹⁰ Unjun anjelo madep serabim kinda da kwenon yikban piriropman abigit.

Ae mirim minam da yan piri ton da Pinjkop abidan tepmisi abigit.

¹¹ Unjun da pilin tuk yipban kubikgit.

Gikwem pilisi sikak mok do anjakwan wamanjak unjun da witjigit.

- 12 Unjun da gikwem aban tenjenisi anakwa ais sikak gat kindap patdet gat unjun gikwemngwan da mawit.
- 13 Yawe Kwen Kokup egek kiririn da yan madepsi yan tidagit. Pinjkop Wukwisi da madepsi yan tidagit.
- 14 Unjun da aban mal da dikdikni da yan uwalni yaban pasal kiwit.
- 15 Yawe, gen tebai yipmanjaki tap dakon mibili noman tagit. Migan pisonji miktim dakon mibili noman tagit.
- 16 Yawe kwen egisak unjun kisiri yipban pinjakwan nak yokwikon ban abidagit. Tap madep da nak witjigit, mani ilikban wigim.
- 17 Uwalno da madepsi teban tanakwa nak da aripmi dimasi pabin yopmi, mani Yawe da nak unjun da kisiron ban abidagit.
- 18 Bisap yokwi kinda noman tan naminakwan uwalno abin nagon emat awit. Mani Yawe da kilano agit.
- 19 Unjun da an puluganakwan tagisi egipgum. Tagisi nandan namgut do anek nak yokwikon nan abidagit.
- 20 Nak anpak kilegisi agim, do Yawe da kobogi do yo tagisi morapmi namgut. Sunj kinda dima agim do anek Pinjkop da yo tagisi an namgut.
- 21 Yawe dakon gen teban tagisi yol kimakgim. Pinjkopno manji iminek yokwi dima agim.
- 22 Bisapmi bisapmi gen tebani do nandanek geni tagisi unjun dima abin yipgum.
- 23 Unjun da nandisak, nak gulusunno mini. Kosit agipgum unjun kila tebai anek yokwi kinda dima agim.
- 24 Dabilnikon gwaljigi minisi egipgum, do Yawe da anpakno kilegi unjun do nandanek kobogi do anpak tagisi an namgut.
- 25 Yawe, amin kinda gak dima gepmandetjak kan, gak unjun amin dima yipmanj detdisal. Amin kinda anpak kilegi anek gulusunni mini kan, kobogi do yo tagisi gin an imdisal.
- 26 Amin kinda anpak gwaljigi mini asak kan, gak da anpakgo gwaljigi mini unjun yolisal. Mani amin kinda anpak yokwi asak kan, kalgimansi kanek kobogi imisal.
- 27 Gak da minjat aminyo iyi do nandaba pan amin yokwikon ban timikdal. Mani iyi do nandaba wikwan amin pabin yopmandal.
- 28 Yawe Pinjkop, gak da lamno yipbi tenjenosok, anek nagon pilin tuk yoldal.
- 29 Pinjkop, anpulanganjaki uwal kabi madep unjun aripmi tagi pabin yopben. Ae anteban anjaki kokup pap dakon dam madep aripmi tagi irakgen.
- 30 Pinjkop dakon anpak unjun wagil kilegisi. Yo kinda ak do yan teban tok asak kan, geni unjun bami noman tokdan. Yawe unjun pasik yombem, do amin morap uwal da dima pindatni yan do unjudon kin pasilakwa tagisi panjutnosok.
- 31 Yawe kalonjin Pinjkop bamisi. Unjun kalonj dagin tip madep da yan dam anjimisak.
- 32 Pinjkop dagin nak anteban anjakwan tebai akdat.

- Ae kosit agisat bisapmon kilano tagisi asak.
- 33 Jon kilap dia unun kandapmi tagisi do gilokon aripmi dima mosak, unun da aripmon anpuluganakwan ilenon kwensi tagisi agisat.
- 34 Unun da emat agak do nayin degek kisitno anteban asak, do obip tebai ain kinda mani bras unun ban wasanbi unun tagi panjilikgen.
- 35 Yawe, gak da nak uwal da kisiron ban abidagil. Pasikgo nabi unun da manjigwan pasildat. Kisitnokon abidanjaki tebai akdat. Anpulugosol, do minjat aminyo da dabilon man madepno tonj.
- 36 Kosit ilalogi nan yul namgul, do sagalek dima nikgit.
- 37 Nak uwal panjopmanjek timikgim. Yo yokwisi anyominejek wagil kisisi dapbo pasilgwit.
- 38 Nak da yabo manj pakgwit. Kandap mibilnogwan pakgwit, do aripmi dima pidokdan.
- 39 Gak da emat dakon tapmim namgul, anjek uwal kisitnokon yopmanjaki pabinj yopgum.
- 40 Anjaki uwal tobil manji naminejek pasal kiwit. Amin dima galak tanj namgwit unun wagil dapbo pasilgwit.
- 41 Amin da panpulugonisi do yanj tidawit, mani dima apgwit. Yawe do kunam takgwit, mani bisitni dima nandanj yomgut.
- 42 Mirim da milip milip pisonjba dukwan dukwan kwan, unun da tilak obisi panjupbal agim. Uwal mabo kinjek nenjak da yanj kosiron tawit.
- 43 Minjat aminyo da uwal anj namgwit bisapmon, anpuluganjaki dima anjupbal awit. Anjek Amin Nwaktjwari Kabi dakon mibiltok amini egipbenj do nak manjigil. Minjat aminyo dima nandanj yomgum, abisok nak da yonjgangwan ekwan.
- 44 Unun da mibilno nandanjek unudon gin geno guramikgan. Miktim dubagikon amin da nak do pasalek abinj njwakbenj anj namañ.
- 45 Tapmim pawit unun kili yipba magit, ae kokup papni tapmimi tonj unun yipmanj degek si nimnimik nimnimik nagon obanj.
- 46 Yawe unun toktogisi egisak. Unun tip madep da yanj nak dam asak, do mani anjksinenj. Pinjkop da nak yokwikon nanj abidagit, do nin man madepni awiginenji.
- 47 Pinjkop da uwalno yokwini dakon kobogi do yokwi anj yomisak. Anjek amin kabi miktimi miktimi ekwan unun yopban nak da yonjgangwan ekwan.
- 48 Yanj anjek uwalno da kisiron nanj abidosok. Asisi, Yawe gak da uwalno da dabilon man madep namgul. Anpuluganjaki emat pidokyo anj amin da dima nikba kimakgim.
- 49 Unun do anjek Amin Nwaktjwari Kabi da binapmon mango awigikenj. Yawe, mango awigik do kap yokenj.
- 50 Yawe da kila amin madepni nak Dewit anj puluganakwan uwal madepsi pabinj yopmanjat.

Bisapmi bisapmi iyi do tilak
agit amin nak but dasi galak
tañ namisak.
Ae dagok dagogi mini diwatno
don altoni unun but dasi
galak tañ yomdisak.

19

*Yo morap Pinjkop da wasagit unun
da man madepni nolisak*

Dewit dakon kap kinda. Kap on
kap yon dakon kila amin do mand-
abi.

¹ Kundu da Pinjkop dakon tilimni
nolisak.

Kwen yo morap da Pinjkop
unun nabisap aminsi yan
nolisak.

² Gildari gildari man madepni do
yon.

Ae pilini pilini mibilni yanakwa
nandaman.

³ Tenjenji gat pilin tuk gat gen ka-
gani mini, do gen aripmi
dima yonjil.

Nin da unun bamot dakon
tekni dima nandaman.

⁴ Mani unun da miktim amin
morap kisi yoyin dekgamal.

Geni kin miktim morap kisi
aripmi asak.

Kundukon Pinjkop da gildat do
imal yut kinda witjigit.

⁵ Gildat dabil unungwan da amin
kinda da minjat panek but

galagon da yutni yipmanek
wanja pisak,

unun da tilak wanga pisak.

Gildat dabil unun amin kinda
da napbi gwapbo do timtim

yanek kik do asak,
unun da tilak kisik kisik anek

kositni nan kisak.

⁶ Gildat dabil unun kundu dakon
diwarikon da altan wijek

teri kinda kisak.

Tedepnikon yo kinda aripmi
dima pasiljak.

Pinjkop dakon geni unun wagil
tagisi

⁷ Yawe dakon nawa gen unun
gwaljigi mini wagil tagisasi.

Unun da egip egipnin panjaluk
asak.

Yawe dakon gen unun bami tañ
tañ akdan gin, dima sun tok-
dan.

Unun da nandak nandakni
mini amin panthagap aban
nandan kokwini tagisi amin
dagon.

⁸ Yawe dakon geni tagisi unun
abidanej but galaksi nan-
daman.

Yawe dakon gen tebani unun
gwaljigi minisi.

Unun da nandak nandak tagisi
nimisak.

⁹ Yawe do pasalek gawak imim
unun anpak tagisi kinda, don
tañ ananj kikdisak.

Yawe da anpak anej do niyisak
unun bamisi ae kilegisi gin.

¹⁰ Yawe dakon geni da gol morapmi
gwaljigi mini yapmandak, do
nin unun do madepsi galak
toman.

Galagini madepsi da kaban
kok tamonikon da mon unun
dakon galagini yapmandak.

¹¹ Nak oman amingo mama gengo
guramigek kobogi tagisi
timikdat.

¹² Namin da iyi dakon anpak yok-
wini morap nandisak?

Yokwi diwari dima nandanej
asat unun wiririkbi kilegisi
egipben.

¹³ Ae unun gin dima, anpak yokwi
yan dino nandanej dima
abenej do oman monjigo
kilano aki.

Kwen wigik anpak da nak dima
abiñ nepjak do nandisat.

Nak kilegisi egek yokwi madep
dima abenej do nandisat.

¹⁴ Yawe, gen yogokno ae nan-
dak nandakno kisi gak da
pindakbi tagisi ani dosi
nandisat.

Yawe, gak tip madepno, ae yokwikon ban yuman nan nepnep amino.

20

Amin kinda Pinjkop da anpuluganban emaron teban tosak do bisit agit

Dewit dakon kap kinda. Kap on kap yon dakon kila amin do mandabi.

¹ Jigi noman tan gamni bisapmon Yawe da gak anpulugosak dosi nandisat.

Jekop dakon Pinjkop da gak anjknosak dosi nandisat.

² Unjun telagi yutnikon Saion kokup papmon egisak.

Unjun da gak anpuluganek anjeban asak dosi nandisat.

³ Unjun da paret morap asal unjun do tagi nandisak dosi nandisat.

Ae paret morapgo kindapmon sosol unjun do galak tosak dosi nandisat.

⁴ Pinjkop da yo morap galak tosol unjun gamjak, ae pi morap ak do nandisak unjun da anpuluganekwan aripmi tagi abi dosi nandisat.

⁵ Emaron teban toki bisapmon kisik kisik anej, ae Pinjkopnin dakon man awiginen.

Yawe da bisit morapgo nandisak dosi nandisat.

⁶ Abisok nak nandisat. Yawe da kila amin madepni iyi manjigit anpulugosok.

Unjun Kwen Kokup kokupni tagisikon egek bisitni nandisak.

Iyi da tapmimon anpuluganek uwalni da kisiron nan abidosok.

⁷ Amin diwari emat bisapmon os da amin ilik pawilgan tamoni unjun do pibit tidok an.

Ae amin diwari osni do pibit tidok an.

Mani nin Yawe Pinjkopnin dakon tapmim do yo madepsi yan nandaman.

⁸ Unjun amin man mudokdan.

Mani nin pidanek tebai at-daman.

⁹ Yawe, kila amin madepnin anpuluganaki emaron teban tonej.

Gak do yan tidonej bisapmon panpulugoki.

21

Pinjkop da kila amin madep anpuluganban mani awigigit

Dewit dakon kap kinda. Kap on kap yon dakon kila amin do mandabi.

¹ Yawe, kila amin madep da tapmimgo do kisik kisik nandisak.

Gak da anpuluganaki emaron teban tagit, do gak do but galaksi nandisak.

² Yo timit do nandagit unjun gak da ibi kili timikgit.

Yo do bisit gayigit, unjun imgul.

³ But galagon da abidanek yo tagisi imgul.

Anek kila amin madep dakon pelit gol ban wasanbi busunikon yipgul.

⁴ Egip egip do bisit gayinban imgul.

Anek egip egipni anjebak abi toktogisi egipdisak.

⁵ Anpuluganaki man madepni madepsi tosok.

Kila amin madep dakon tilimni wagil tagisisi gak da imgul.

⁶ Gak da yo tagisi dagok dagogi mini anjimin wigikdisal.

Gak unjun da kapmatjok egisal, do kisik kisik madepsi nandisak.

⁷ Kila amin madep da egip egipni Yawekon tosok yanji nandisak.

Pinjkop Wukwisi, unjun da kila amin madep do bisapmi bisapmi but dasi galak tan imisak, do tebaisi atdisak.

⁸ Kila amin madep da uwal morapni tebaisi timitdisak.

- Amin dima galak tan iman
amin kisiri amin tet da
tebaisi timitdisak.
- 9 Kindap madep da yo sosoŋ,
uŋun da tilak noman altosak
bisapmon uwalni dapban
pasildaŋ.
Yawe da butjap nandaŋ
yomiŋek pabiŋ yop-
manjakwan kindap da soŋ
yomiŋ mudokdaŋ.
- 10 Kila amin madep da uwalni
dakon monji gwayoni kisi
morap dapban kimak mu-
dokdaŋ.
Anjakwan monji gwayoni
miktimon sanbeŋek dima
egipdaŋ.
- 11 Uwal da nandaŋ nandaŋ anek
kila amin madep yokwi an
im do gen yaŋ panŋteban an,
mani aripmi dima abiŋ yipni.
- 12 Dikdikgo baŋ yamaŋ yobi tobilek
pasal si kikaŋdaŋ.
- 13 Yawe, tapmimoŋo madepsi do gak
dakon man ankisik do kap
yoneŋ.

22

*Iyoŋ iyoŋ dakon gen ae ya dakon
kap*

Dewit dakon kap kinda. Kap yoŋ
amin dakon kila amin da miŋat
aminyo yoyinban kap tek “Wisa
dagok dakon dia miŋat” uŋun naŋ
yoni.

- 1 Pinŋkopno, Pinŋkopno, nido nipman
dekgil?
Iyoŋ iyoŋ yaŋapbo nido
dubagikon egek jigikon naŋ
dima anpulugosol?
- 2 Pinŋkopno, gildari gildari gak do
yaŋ tidosot,
mani kobogi dima nayisal.
Kalbiyo kisi gak do yaŋ tidosot,
mani yawori kinda dima
abidosot.

- 3 Mani gak telagi egisal. Gak kila
amin madep yigaki Israel
amin da mango anŋkisaŋ.
- 4 Kalip babiknin da egip egipni
gagon tosok yaŋsi nandaŋ
gangwit.
Anjakwa gak da uwalni da kisiron
baŋ pulugagil.
- 5 Gak do yaŋ tidanba jigikon baŋ
pulugagil.
Nandaŋ gadaŋ gamiŋakwa
panpulugagil, do nandaŋ
gadadni uŋun isali dima agit.
- 6 Mani nak amin dima, nak walen
yombem yo isali.
Amin morap da nandaba yokwi
tok annamineŋek manji namaŋ.
- 7 Amin morap nak nandaŋ uŋun
yaŋsul an namaŋ.
Anek yaŋba yokwi tok anek wunda
kwakwal an namaŋ.
- 8 Anek yaŋ yoŋ, “Yawe da
anpulugosak do nandaŋ
gadaŋ imisak,
do yum kaŋakwa uŋun da jigikon
baŋ pulugaŋ yipjak.
Yawe do madepsi galak tan
imisak, do yum kaŋakwa
anpulugosak.”
- 9 Pinŋkop gak dasi kilano anaki meŋ
da buron da tagisi altaŋim.
Mum nagim bisapmon
anpulugaŋbi egip egipno
gagon tosok yaŋsi nandaŋ
gangum.
- 10 Meŋno da anlagiron da wasaneŋek
gak da kisiron egipgum da
egisat.
Si altaŋimon da wasaneŋek gak
Pinŋkopno egipgul da egisal.
- 11 Jigi mibili mibili aban, ae
panpulugokno mini, do
dubagikon dima egipbi.
- 12 Uwalno uŋun bulmakau wili da
yaŋ angwasaŋ.
Uŋun tapmimni madepsi,
Basan miktim dakon bul-
makau wili yombem.

- 13 Laion da jon kilap nok do yan tidaŋek gen kagani anŋan kwan, unuđen uwalno da nak anjupbal ak do anj.
- 14 Pakbi isal dogin tagal ki mudon, unun da tilak tapmimno minisi anj.
Kidatno dakon sanbekni kisi kalkalan mudonj.
Bit nelak da pakbi dagon unun da tilak butno wagilsi tapmimi mini pakbi idap asak.
- 15 Tapmimno mini anakwan melno tiptan gen kaganogwan tegosok.
Gak da nepbi kimot da tamokon pokdot.
- 16 Amin yokwi da nak pinjan da yan anjwasanj.
Anjek kisit kandapyo nokon injinba geni da giptimnogwan pigenj.
- 17 Kidatno kisi noman tanakwa tagi manjikenj.
Unun da nak da yokwi tat unun kanek kisik kisik anj.
- 18 Imalno kokwinik timigek paba pigikno namin da abidosak yan do satu wasok anj.
- 19 Yawe, nak nepmanjek dubagikon dima egipbi.
Panpulugokno, tepmi abin anjputuga.
- 20 Anjputuganbi emat agak siba banj dima nikba kimokgenj.
Unun amin pinjan yombem da kisiron banj putuganbi dima nikba kimokgenj.
- 21 Laion da gen kaga ae jon bulmakau da jomon banj pulugan nepbi.
- 22 Yan anaki notno kabikon man madepgo yan tenŋenokenj.
Ae minjat amin kabiyoy da muwutnikon gak anjksikenj.
- 23 Yawe do pasal iman amin kabi, Yawe anjksisini.

- Jekop dakon diwatni kabi, Yawe man madep imni.
Israel dakon diwatni kabi, Yawe gawak imni.
- 24 Nido jigi madepsi panj amin manji dima yomisak.
Tepmi jigiyoy panj amin unun do nandaban yo isali dima asak.
Unun manji dima yomisak.
Panjputugosak do yan tidaŋba bisitni nandanj yomisak.
- 25 Amin madepsi Pinjkop gawak im do muwutni bisapmon gak anjksikenj.
Minjat aminyo gak do pasolgon unun da dabilon kalip gak do paret ak do yan teban tagim unun akdisat.
- 26 Bupmi amin jap aripmisi nanj tugokdanj.
Ae Yawe wisin kokdo pi anj amin unun da mani anjksikdanj.
Pinjkop da panjputuganban dagok dagogi mini butni tagisi tanjan anj wigikdisak.
- 27 Amin miktimi miktimi ekwan Yawe do nandanjek tobil iyikon apdanj.
Miktimi miktimi amin kabi kabi ekwan unun da abinjek gawak imdanj.
- 28 Nido Yawe kila amin madep egek miktimi miktimi amin morap kilani asak.
- 29 Miktimi miktimi kwen wigik amin morap da njwakbenj anj imdanj.
Miktim amin morap kimagek miktim dagokdanj unun kisi morap da abinjek Pinjkop gawak imdanj.
- 30 Don altan altan ani amin da omani anj imdanj.
Amin da Amin Tagi do yan tenŋenok anakwa don altoni amin da nandanjan anjan kikanj.
- 31 Pinjkop da anjpakni kilegikon da iyiy minjat amin kabini yokwikon banj timikgit,

unjun dakon geni don altoni
amin ban yoyikdanj.

23

Yawe unjun kila amino tagisi

Dewit dakon kap kinda.

¹ Yawe unjun kila amino, do yo
kinda do wadak wadak dima
asat.

² Anji jon kalikaligi timon nepban
pak yawokdot.

Anjek pakbi monij monij
yawori pokgon unjudon gin
nayij awildak.

³ Tapmim kalugi naminej man
bini tagisi tosak do kosit
kilegikon nayij awildak.

⁴ Pinjkop, gak nak gat egisal, do gilo
ae pilin tukyogwan agipbenj
kanj, yo yokwi do dima pasol-
genj.

Gandako sipsip kila amin
dakon kindap kirij abidosol,
do unjun da butno anteban
asak.

⁵ Japno tagisi uwalno da dabilon
nomansi panoman asal.

Yutgokon but galagon
da abidanek bit nelak
busunokon tagaldal.

Yo galagi irenjisi idawukbi
idapno si tugosok.

⁶ Miktimon egipbenj bisap morap-
mon kilano tagisi anjek
but dasi galak tanj namij
wigikdisal.

Ae bisap mudok mudogi mini
yutgokon egi wigikenj.

24

Pinjkop unjun Kila Amin Madep

Dewit dakon kap kinda.

¹ Miktim gat ae yo morap unjungwan
tonj unjun Yawe dakon.

Ae kokup morap gat ae minjat
amin morap unjungwan ek-
wanj kisi unjun dakon gin.

² Pakbi ilarisi da binapmon miktim
wasagit.

Miktim dakon mibili tap binap
yipgut.

³ Namin da Pinjkop da kabap
madepmon tagi wigisak?

Ae namin da iyij da telagi ta-
mokon tagi atjak?

⁴ Yokwi dima asak amin, ae butni
kilegi, ae kokup kidat do
dima gawak yomisak,

ae notni topmon da yanj teban
tok dima anyomisak, unjuden
amin da aripmi tagi.

⁵ Unjuden amin Pinjkop da
gisamitjak.

Yokwikon banj timigek amin
kilegi yanj iyisak.

⁶ Unjuden amin da Pinjkop wisinej
Jekop dakon Pinjkop da kap-
matjok kisak.

⁷ Wigat, ji witdal kini. Yoma
kalipmi, ji madepsi pisoni.

Anjakwa Kila Amin Madep tilimi
tonjsi da wigisak.

⁸ Kila Amin Madep tilimni tonjsi
unjun namin?

Unjun Yawe kalonj gin.
Tapmimni madepsi, emaron
teban tosok.

⁹ Wigat, ji witdal kini. Yoma
kalipmi, ji madepsi pisoni.

Anjakwa Kila Amin Madep tilimi
tonjsi da wigisak.

¹⁰ Kila Amin Madep tilimi tonjsi
unjun namin?

Unjun Yawe tapmimni
pidanbisi.

Unjun kalonj dagin Kila Amin
Madep tilimi tonjsi da egisak.

25

*Amin kinda Pinjkop da kilani asak
do bisit agit*

Dewit dakon kap kinda.

¹ Yawe, anpulugoki do bisit gayisat.

² Pinjkopno, egip egipno gagon tosok
yanjsi nandisat.

Anpuluganjaki mayagi dima
pakenj, ae uwalno da abinj

- nepmanjek kisik kisik dima ani.
- 3 Amin morap gak do nandan gadan unun mayaktok dima pani,
mani amin panjkewalgan amin unun mayaktok pakdan.
- 4 Yawe, nian egipben do nandisal unun noliki.
Kositgo noliki.
- 5 Pinjkopno, yokwikon ban anpulugosol do nayin dekki gengo bami yol anan kikenj.
Gildat kinda kalon anpulugoki do jomjom anegisat.
- 6 Yawe, gak amin do bupmi nandanek but dasi galak tan yomisal unun do nandaki.
Kalipsigwan da anpak unun agil da anan obisal.
- 7 Pinjkop nak monji bilagi egek anpak yokwi agim unun do dima nandaki.
Gak amin do bupmi nandan yomisal, do but dasi galak tan nabi.
- 8 Yawe unun wagil tagisi ae kilegisi.
Yando, yokwi pakpak amin kositni yolisak.
- 9 Amin iyi do nandaba pan unun kositni kilegi yolisak, ae anpakni kilegi yoyin dekdak.
- 10 Yawe da sanbek sanbekni ae gen tebani yolgan minat aminyo unun do but dasi galak tan yominjek dima yopman dekdak.
- 11 Yawe, man bingo tagisi tosak do yokwino morapmisi unun wiririk nabi.
- 12 Yawe yolgan amin kosit kilegi nian agipni unun yolisak.
- 13 Unuden amin tagisi egipdan, ae monji gwayoni unun da miktimni abidokdan.
- 14 Yawe unun minat aminyo pasal iman unun dakon notni egisak.
Anjek sanbek sanbek unun gat agit unun do yoyin dekdak.
- 15 Yawe da gin nak paron nan kukwosok, do unun da anpulugosak do dabilno unudon gin yipmandat.
- 16 Naga dage egapbo amin da yokwi an naman, do tobil abinjek nandan yawok nabi.
- 17 Butjik morapno unun si pap toсок, do wiririk naminjaki yawori egipben.
Anpuluganjaki jigi da dima abin nepni.
- 18 Butjik morapno gat ae jigino gat do nandanek yokwi morapno yopman nabi.
- 19 Uwalno morapmisi unun do pindat.
Unun nak do japmisi nandanek ukwayit anj.
- 20 Anpulugoki do obisat, do egip egapno kutnoki, ae uwal da kisiron nan abidoki.
Anpuluganjaki mayagi dima pakenj.
- 21 Anpulugoki do jomjom anegisat, do anpakno tagisi ae kilegisi unun da nak ankutnoni dosi nandisat.
- 22 Pinjkop, amin kabigo Israel yuman nanjaki jigini mibili mibili ton unun da dima pabin yopni.

26

Amin kilegi dakon bisit

Dewit dakon kap kinda.

- 1 Yawe, nak anpak kilegi gin anjek gak dogin nandan gadasat, do amin kilegi yan nayiki.
- 2 Yawe, nak dakon but nandak nandakyo ankiligek koki.
- 3 Nido nak do but dasi galak tan namisal unun bisapmi bisapmi nandisat.
Anjek bisapmi bisapmi gak dakon gen bami yoldat.
- 4 Nak top yon amin gat dima yikgamanj.
Ae jamba but amin gat dima akwamanj.

- ⁵ Yokwi pakpak gat egip do dimasi nandisat.
Ae unun gat yit do dimasi galak tosot.
- ⁶ Yawe, nak diwarino mini yan nandaki do kisitno pakbi nan sugosot.
Nak gak dakon alta anjwasinej
- ⁷ gen papmon da gak anjksinej pi tagisisi asal unun do amin yoyisat.
- ⁸ Yawe, gak dakon yut do but dasi galak tosot.
Gak dakon tilingo unudon tosok.
- ⁹ Gak yokwi pakpak amin dapbi kimotni bisapmon dima nikbi kimokgen.
Amin dapidap amin dapmanjek nakyo kisi dima nikgi.
- ¹⁰ Unun amin yo yokwi ak do gen panjosit an.
Ae amin da notni yo yokwi anyomni do amin do tomni yomanj.
- ¹¹ Mani nak anpak kilegi gin asat.
Bupmi nandanj naminej yokwikon ban pulugan nepbi.
- ¹² Nak miktim kilegikon akdat.
Yawe, amin gawak gam do muwukanj unun da bikbigon gak anjksikenj.

27

Pinjkop anjksik dakon bisit

- Dewit dakon kap kinda.
- ¹ Yawe unun tentenino ae yokwikon ban timit timit amino, do namin do pasolgenj?
Yawe da nak anjktnosok, do nido pasol pasol abenj?
- ² Amin yokwi nak anjupbal ak do apni bisapmon kosit yokwigin agek manj potdanj.
- ³ Emat amin morapmisi da abinj anjwasini kanj, dima pasolgenj.
Uwal da nit do apni kanj, but morap dima abenj.
- ⁴ Yawe do yo kalonj kinda do bisit asat.

Unun da nandanj naban miktimon egipbenj bisapmon gildari gildari iyi da yutnon egipbenj do nandisat.

Anjek Yawe unun wagil tagisisi do dabilno unudongin yipmanjek kisik kisik anjek egipbenj.

Anjek Telagi Yut Madepnikon Yawe dogin nandanjek egipbenj.

- ⁵ Nido yo yokwi da nagon noman toni bisapmon unun da iyi da yutnon anjksibinj nepban egipbenj.

Yoma sopmanjek tagisi anjksibinj nepjak.

Tip madep kinda da kwenon nepban tagisi egipbenj.

- ⁶ Yan aban uwalno nak anjwasanj unun pabinj yopbenj.

Nak kisik kisik anjek yan tidanjek iyi da telagi yutnikon paret anj ibenj.

Anjek kap yanjek mani anjksikenj.

- ⁷ Yawe, gak do bisit abo bupmikon da bisitno nandanjek anjapulugoki.

- ⁸ Gagon opbenj do nayisal, do Yawe nak kili unun obisat.

- ⁹ Dima gandakenj yan do dima pasilgi.

Nak oman amingo, do butjap nandanjek dima akwayikgi.

Pinjkop, gak panjapulugokno.

Gak da nak yokwikon nan abidosol.

Dima nepmanj dekgi.

- ¹⁰ Menj datyo da manji namjil kanj, Yawe da kilano sigin akdisak.

- ¹¹ Yawe, gaga dakon anpak do nayinj dekgi.

Uwalno morapmi, do kosit kilegi nan nayinj ananj kiki.

- ¹² Yum nandanjaki uwalno da nak dima abidoni.

Unun topmon da gen yan
naminejek nak anupbal akdo
an.

13 Nak asisi nandisat, don on
miktim egisaron Yawe da yo
tagisi an namdisak.

14 Yawe anpulugosak do jomjom aki.
Tebaisi agek nandan gadan
iminejek but pasol dima abi.
Yawe do jomjom aki.

28

Pin kop da anpulugosak do bisit agit
Dewit dakon kap kinda.

1 Yawe, gak tip madepno, bisitno
nandanek anpuluga.

Dima anpulugoki kan, nak amin
kimakbi da tilak egipben.

2 Bupmi nandan naminejek
anpulugoki do yan tidoken
bisapmon nandan nabi.

Bisit anek kisitno panjenokgo
telagi yutgo da tet do
wigisak.

3 Yokwi pakpak amin gat kisi nak
dima ilik pan ki mabi kinen.

Unun amin kwen da notni do
gen galagi galagi yon.

Mani burigwan nandak nan-
dakni yokwi morapmi ton.

4 Anpak yokwi awit unun da
aripmon kobogi do tepmi pi
yobi.

Amin do yokwi awit unun
pan tobilbi iyikon kini.

5 Yawe da pi madepsi anek yo
morap wasagit unun do
dima nandan.

Yando, unun amin yut kinda
nan yan tuwilek dima
awaldisak.

6 Bupmi nandan namjak do bisit
abo bisitno kili nandagit, do
Yawe dakon man awigiken.

7 Yawe da tapmim naminejek pasikno
asak.

Yan asak do anek nandan
gadan imisat.

Yawe da nak anpulugosok unun
do kisik kisik madepsi nan-
dan imisat.

Nak ya yan iyinejek kap
morapmi yosot.

8 Yawe da minjat amin kabini
tapmim yomisak.

Kila amin madepni pini asak
do manjigit unun anpulugok
do tagap tanek dam tebani
aripmi dima tuwili da yan
egisak.

9 Minjat amin kabigo yokwikon ban
pulugan yopbi.

Gaga do manjigit amin kabi yo
tagisi an yobi.

Kila amini egek dagok dagogi
mini kilani abi.

29

Sikak mirimyo madep anjakwan
Pin kop dakon yan ilit nandaman

Dewit dakon kap kinda.

1 Ji anelo tapmimi ton, ji Yawe
an kisini.

Tilimni gat ae tapmimni gat do
nandanek an kisini.

2 Yawe dakon man madepni unun
tilimi ton, do an kisini.

Ji si telak tanek gawak imni.

3 Yawe da gen yanjakwan tap
kwenon kinjakwan nandan.

Pin kop tilimni madep kiririn da
yan madepsi yosok.

Gen madepsi yanban suligi tap
madep kwenon kinjakwan
nandan.

4 Yawe gen yosok unun tapmimi
tonsi yosok.

Yanjakwan amin morap da
Yawe unun kila amin madep
wikwisi yan nandan iman.

5 Yawe gen yanjakwan Lebanon
miktim dakon sida kindap
gawikgan.

6 Unun da wasok aban Lebanon
Kabap da bulmakau monji
da wigi mok an unuden an.

- Ae fleŋ Emon da bulmakau wili bilagi da yaŋ wigi mok asak.
- ⁷ Yawe da gen yaŋakwan mal asak.
- ⁸ Uŋun da wasok aban Kedes dakon miktım kibiri uŋun wudip madepsi asak.
- ⁹ Yawe da gen yaŋakwan kindap teban da kwasigilgaŋ, aŋakwa koron kindap tam morap kisisi biripmigi moŋ. Yaŋ aŋakwan Telagi Yut Madepnikon amin kisisi da yaŋ tidaneŋ yaŋ yoŋ, “Piŋkop uŋun tilimni toŋ!”
- ¹⁰ Pakbi igakwa Yawe dagok dagogi mini kila amin madep egisak.
- ¹¹ Yawe miŋat amin kabini tapmim yomisak. Yaŋ aŋek gisamigakwan yaworisi ekwan.

30

Amin kinda da Piŋkop ya yaŋ iyik do bisit agit

Dewit dakon kap kinda. Kap on telagi yut yoma witdal do yawit.

- ¹ Yawe, gak da nak yokwi da kisiron naŋ abidagil. Yum pindagaki uwalno da abin nepmanek kisik kisik dima awit. Yaŋ agil do mango yaŋ aŋkisisat.
- ² Yawe Piŋkopno, aŋpulugoki do bisit gayiko aŋpulugaŋbi kilek tagim.
- ³ Yawe, kimot do aŋapbo abi pidagim. Kimakbi tamogwan pigik do aŋapbo egip egipno aego namgul.
- ⁴ Yawe dakon miŋat amin kabini, Yawe aŋkisini. Mani telagi aŋkisini.
- ⁵ Bisap pisipmisok butjap nandisak. Mani miktımın ekwaman bisap morap nin do tagisi nandaneŋ yo tagisi aŋnimisak.

- Dabil pakbiga kalbi tagi moni, mani wisa dagokdo kisik kisik aego akdisal.
- ⁶ Kalip nak tagisi egek yaŋ yagim, “Yo kinda da aripmi dima aban yokwi tokenŋ.”
- ⁷ Yawe, gak nak do tagisi nandaneŋ aŋpulugagil bisapmon ileŋ kinda da yaŋ tebaisi akgim. Mani manji namgul bisapmon uŋudon yokwi tagim.
- ⁸ Yawe nak gak do yaŋ tidagim. Bupmi nandisak do Amin Tagi bisit tebaisi aŋek yaŋ iyigim,
- ⁹ “Nak kimakbi tamogwan pigiken kaŋ, ni yo tagi kinda da nomtosak? Amin kimakbi da mango tagi aŋkisini? Gak da toktoŋi ninon yo tagisi asal dakon gen uŋun da tagi yaŋ teŋteŋoni? Aripmi dima.

- ¹⁰ Nandan namineŋ nak do bupmi nandaki. Yawe, nak aŋpulugoki.”
- ¹¹ Gak da butno jigisi tagit uŋun aŋtagap abi kisik kisik kap asat. Ae but yokwi nandagim uŋun anjawot abi but kwaktok nandisat.
- ¹² Yaŋ agil, do gen mapmit aripmi dima abeŋ. Mango aŋkisiŋeŋ. Yawe Piŋkopno, dagok dagogi mini ya yaŋ gayikenŋ.

31

Yawe da miŋat aminyo gawak imineŋ ekwan uŋun kilani tagisi asak
Dewit dakon kap kinda. Kap on kap yoŋ dakon kila amin do mandabi.

- ¹ Yawe, gak da nak aŋkutnoki do abisat. Aŋpulugaŋaki uwal da dima abin nepni. Gak kilegisi do uwal da kisiron baŋ pulugaŋ nepbi.

- ² Nandan naminejek tepmisi pulugoki.
Gak gopbatno ae dam tebano aripmi dima tuwili egisal, do uwal da aripmi dima abin nepni.
- ³ Asi gak tip madepno ae dam tebano aripmi dima tuwili egisal.
Gak dakon man dima yokwi tosak do mibiltan naminejek kosit nolayiki.
- ⁴ Uwalno da nak abidok do pat yipman.
Mani gak pasili tamono, do abin anjuktanajaki paron dima yokwalgenj.
- ⁵ Wupno gak da kisiron yipmandat.
Yawe, gen bami dakon Pinjkop, yokwikon ban pulugan nepbi.
- ⁶ Gak kokup kidat gawak yoman amin dimasi galak tan yomisal.
Mani egip egipno Yawekon tosoq yansi nandisat.
- ⁷ Nak do bisapmi bisapmi but dasi galak tan namisal, do nak gak do but galaksi nandisat.
Jigi morapno pindagek butjik pagim unun pindak nandanjo agil.
- ⁸ Yum pindagaki uwal da nak dima abidawit.
Anpuluganajaki tagisi egisat.
- ⁹ Yawe, jigino madepsi, do bupmi nandan nabi.
Kunam morapmi tagek dabilno piriropman.
But yokwi nandanjek giptimno wagils alek tan.
- ¹⁰ Butnokon da jig nandan egisat.
Unun da egip egipno anpisip asak. Kunam morapmi takdat do bisap dubagi dima egipbenj.
Nak jigino madepsi do tapminno minisi anjakwan kidatno wagils yokwi tonj.
- ¹¹ Uwal da jigilak yan namanj.

- Kokup isalno da nak do nandaba yokwitok an namanj.
Anakwa notnoni da nak do pasol pasol madepsi anj.
Kosiron agapbo nak nandan amin unun pasal si kwanj.
- ¹² Amin kimakba intan yomamanj unudenj amin morap kisi nak do intan namanj.
Nak miktim kwoba pudan kwa maba kwan unun yombem.
- ¹³ Nak nandanapbo uwalno morapmi da manji gen yan namanj.
Yo pasolisi da nak anjwasan.
Muwugek nianji anek anjatno kimakban yan do yan nandan anj.
- ¹⁴ Mani Yawe egip egipno gagon tosoq yansi nandisat.
Nak yan josot, "Gak Pinjkopno."
- ¹⁵ Nak don egi ananj kikkisat unun gak da kisiron tosoq.
Uwalno nak anjsoqmanjan unun da kisiron ban pulugan nepbi.
- ¹⁶ Butgo oman amingo nagon yipmanjek yo tagisi an nabi.
Butdasi galak tan namisal, do uwal da kisiron ban pulugan nepbi.
- ¹⁷ Yawe, anpulugoki do yan tidosot, do anpuluganajaki mayagi dima pakenj.
Yokwi pakpak amin panmayak abi.
Anjaki kimakbi tamogwan pagek gen dima yoni.
- ¹⁸ Unun amin kwen wigik anek amin kilegi do yanba yokwi tok anyomanj,
do unun top yogok amin pantasik abi gen dima yoni.
- ¹⁹ Amin gak do pasalek gawak gaminejek ekwan unun gak da anpakgo tagisisikon da panpulugosol.
Minjat amin morap da dabilon panjuktanoki do gagon kwan amin kilani tagisi asal.

- 20 Gak da unun amin gaga da kapmatjok panjisibisal.
Yan anaki dap do yon amin dap do si panjidok an.
Gak da yongamgwan egakwa uwalni da gen yokwi yanjek aripmi dima pabin yopni.
- 21 Yawe anjisino. Nak do but dasi galak tan namisak.
Kokup papmon egapbo uwal da anawasinek nit do awit bisapmon tagisi anpulgagit.
- 22 Unun bisapmon wuripdagek yan yagim, “Gak da nak nolbi gak da dubagikon egisat.”
Mani bupmi nandanek anpulgoki do yan tidoko nandan namgul.
- 23 Telagi minat amin kabini, ji Yawe but dasi galak tan imni.
Geni guramikgan amin kilani tagisi asak, mani iyi do nandaba wigisak amin unun kobogi yokwisi yomisak.
- 24 Yawe da panpulgusak do jomjom an amin morap ji butji panteban anek atni.

32

Diwarinin yankwok anek kisik kisik anej

Dewit dakon kap kinda. Kap on do “Maskil” yan yon.

- 1 Amin kinda gulusun agit dakon yokwini Pinjok da wiririk imisak, unun amin kisik kisik tagi asak.
- 2 Amin kinda Pinjok da diwarini wiririk imisak, ae topni mini egisak amin unun kisik kisik tagi asak.
- 3 Diwarino dima yan tenjenagam bisapmon gildat kalba ae kalbi but yokwi nandanek iyon iyon yanjek egipgum.
Anek tapminno wagilsi alek tawit.
- 4 Gildari ae kalbi tepmi pi namgul.

Gildat da miktim kanban kibidosok unun da tilak tapminno kisisi man mu-dawit.

- 5 Don diwarino gagon yan tenjenagam.
Anpakno yokwi kinda dima anjisibigim.
“Yawekon diwarino kisi yan kwokeŋ” yan yagim.
Yankwok abo diwarino kisisi wiririk namgul.
- 6 Do amin gak golgan jigi bisapmon gak do bisit yoni.
Anakwa jigi pakbi ikdak unun da tilak abinek aripmi dima pabin depni.
- 7 Gak kalon gin pasili tamono.
Gak da kilano asal, do jigi da nak aripmi dima abin nepni.
Gak da nak jigikon nan pulugosol, do nak anawasinek aggan amin da but kwaktok kap yon.
- 8 Yawe da yan yosok, “Nak da gayin degek kosit agipbi unun golikdisat.
Nawa gen gayinek kilago akdisat.
- 9 Gak os bo donki da yan kadim dima dagoki.
Unun amin da gen kaganikon ain tim ton unudon nap teban panteban anek ilikba geni guramikgan.”
- 10 But yokwi morapmi yokwi pakpak aminon noman ton.
Mani Yawe si nandan gadan iman amin unun dagok dagogi mini but dasi galak tan yomisak.
- 11 Amin kilegi ji butji tagisi tanakwan Yawesi anjisini.
Butji gwaljigi mini amin, ji kisik kisik nandanek yan tidoni.

33

Pinjok yan anjisik dakon kap

- 1 Amin kilegi ji kisik kisik nandanek
Yawe anjksini.
Unun anpak unun ji da agagisi.
- 2 Yawe anjksinjek kulele tidoni.
Gita napmi 10 kabi ton unun
tidanjakwa geni galagisi
nandisak.
- 3 Kap kalugi yanek gita si nandan
kimagek tidoni.
Yan anek kisik kisik anek yan
tidoni.
- 4 Yawe dakon gen unun gen bamisi.
Yo morap asak unun da nin
toktogisi dima nipman dek-
dak yan nolisak.
- 5 Yawe unun anpak kilegi ae gen
kokwin kilegisi unun do but
dasi galak tosok.
Dagok dagogi mini miktimi
miktimi amin do but dasi
galak tan yomisak.
- 6 Yawe da gen yanakwan gildat
kanek ae gikyo kundukon
noman tawit.
Gen yanakwan yo morap kun-
dukon noman tawit.
- 7 Amin da kwobakon pakbi kolenba
ton unun da tilagon Yawe
da tap pakbi anmuwukban ta-
monikon gin tagit.
- 8-9 Gen yanakwan on miktim noman
tagit.
Gen tebai yanakwan noman
tagit do miktimi miktimi
amin kisisi Yawe do pasalek
tamtam yan imnisi.
- 10 Miktimi miktimi minjat aminyo da
yo ak do panjosit an unun
Yawe da tuwildak.
Ae pi ak do nandan unun kosit
sopmandak.
- 11 Mani Yawe da yo morap ak do
yosok unun jonjgek an mu-
dosok.
Pi morap ak do nandisak unun
toktogisi kulabik aripmi
dima asak.
- 12 Minjat amin kabiyo Yawe yipba
unun da Pinjopni egisak
unun amin kisik kisik tagi
ani.

- Unun minjat amin kabiyo iyi do
kili manjgit.
- 13 Yawe unun Kwen Kokup da
sinjanban pinjakwan amin
kisisi pindakdak.
- 14 Unun kila amin madep yityit
tamonikon yigek sinjanban
pinjakwan miktimon amin
morap pindakdak.
- 15 Unun da amin dakon but nan-
dak nandakni wasagit, do yo
morap an unun pindak nan-
danjo asak.
- 16 Kila amin madep kinda unun
emat amini morapmi da
uwalni aripmi dima pabij
yopni.
Ae emat amin kinda unun iyi
da tapmimon da uwalni da
kisiron da aripmi dima pasal
kisak.
- 17 Emat dakon os unun tapmimni
madepsi, mani uwal da
kisiron ban aripmi dima
panpulugosak.
- 18 Mani amin morap Yawe do pa-
solgon unun iyi kilani asak.
Dagok dagogi mini amin do
but dasi galak tan yomisak
unun do nandanek jomjom
an amin unun kilani tagisi
asak.
- 19 Unun amin kabi panpuluganjakwan
dima kimokgon, ae jap
da mini an bisapmon
jap yomanjakwan dima
kimokgon.
- 20 Yawe unun dagin nin tagi
panpulugosak, do unun do
jomjom aman.
Unun da pasiknin egakwan
unun da yongamgwan tagisi
ekwaman.
- 21 Nin mani telagi unun do nan-
dan dagoman, do kisik kisik
aman.
- 22 Yawe, gak nin panpulugoki do
jomjom aman.
Dagok dagogi mini but dasi
galak tan nibi dosi nan-
daman.

34

Dewit Pinjkop da anpulanganban anjksigit

Dewit Abimelek gat egek topmon da njugigi daganban Abimelek da yolban kigit. Kinjek kap on mandagit.

¹ Nak Yawe anjksikenj. Bisapmi bisapmi mani anjksikenj.

² Yawe da anpulgagit do nandanjek mani anjenokgej.

Jigini tonj amin da unun do nandanjek but galaksi nandani.

³ Yawe dakon man madepni do yanjek anjksinenj.

⁴ Yawe da nak anpulgusak do bisit iyiko nandagit.

Pasol pasolno wiririkban but yawot pagim.

⁵ Yawe nandan gadanj iman amin kisik kisik anjek mayagi dima nandanj.

⁶ Nak jigikon egek Yawe do yanj tidoko bisitno nandanjek jigi morapnokon nanj puluganj negut.

⁷ Yawe dakon anjelo da Yawe do pasal iman amin da kapmatjok egek yokwikon banj panpulgusak.

⁸ Yawe anjkilik koni, unun tagisi. Panjcutnosak do kwanj amin unun kisik kisik tagi ani.

⁹ Minjat amin kabiyoni ji Yawe do pasal imni.

Nido pasal iman amin unun yo kinda do wadak wadak dima anj.

¹⁰ Laion da jap do anj, mani Yawe wisinj kok do pi anj amin unun yo tagisi do wadak wadak dima anj.

¹¹ Minjat monjiyono, abinej mirak yopgut.

Apba Yawe do pasol pasol ani do dayinj dego.

¹² Ji miktimon bisap dubagi egek egip egip tagisi egek kisik kisik ak do nandanj?

¹³ Yanj egip do nandanj kanj, ji gen yokwi dima yoni, ae top gen dima yoni.

¹⁴ Ji anjak yokwi manji yominej anjak kilegisi gin ani.

Amin gat but kalonj anjek egip do pini si teban tanjek ani.

¹⁵ Yawe unun amin kilegi kilani anjek bisitni nandanj yomisak.

¹⁶ Mani yokwi anj amin dima galak tanj yomisak.

Kimagakwa amin da injanj yomdanj.

¹⁷ Amin kilegi Yawe bisit anj iba nandanj yomisak.

Panpulanganban jigi da dima pabinj yopmanjanj.

¹⁸ Yawe butjigon da egisak amin da kapmatjok egisak, ae nagon yo tagi di dima noman tokdanj yanj nandisak amin unun anpulgusak.

¹⁹ Amin kilegi jigi morapmi noman tanj yomanj, mani Yawe da jigi morapnikon banj puluganj yopmandak.

²⁰ Yawe da kilani tagisi anjakwan amin kinda da kidatni kinda dima jokgaldisak.

²¹ Anjak yokwi da yokwi anj amin dapba kimotdanj.

Amin kilegi dakon uwalni Yawe da tepmi pi yomdisak.

²² Mani Yawe da iyj dakon oman amini yokwikon banj yumanj nanj yopmandak.

Amin morap panjcutnosak do nandanj iman amin unun dima tasik toni do yoyikdisak.

35

Amin kinda Pinjkop da anpulgusak do bisit agit

Dewit dakon kap kinda.

¹ Yawe, kosit sopmanj namanj amin dakon kositni sopmanj yobi.

- Ae amin nak gat emat aman
amin, gak unun gat emat ani.
- ² Emat dakon yik imalyo gat ae
pasik gat timigek abin nak
anpulugoki.
- ³ Dikdik gat ae gwawiya gat timigek
nak an sopmanan aminon
emat abi.
“Nak yokwikon ban timit timit
amingo!” yan nayiki.
- ⁴ Unun amin da nikba kimokgen do
nolgan.
Pabin yopmanaki mayaktok
pani.
Unun da nak anupbal ak do gen
yan panjeban an.
Yopbi tobi kinakwa panjntok
abi dosi nandisat.
- ⁵ Yawe, mirim da wit dakon
gipmi wiririk pangwan, unun
da tilak anelogo da amin
yokwi unun wiriritjak dosi
nandisat.
- ⁶ Anelogo da yolban kinakwa kositni
aban pilin tuk ae sagalegiyo
ani dosi nandisat.
- ⁷ Nak da yokwi kinda dima an
yongum, mani nak abidok
do pat yipgwit, ae nak da
moken do gapma kinda
wayikgwit.
- ⁸ Yan awit, do dima nandanakwa
gak da yum pindagaki yokwi
da timitjak,
ae pat yipgwiron iyi yokwalni,
ae gapma unun wayikgwiron
yi unudon moni.
- ⁹ Yawe da yan anakwan but galak
nandan imdisat.
Nak anpulugokdisak do tagisi
nandan imdisat.
- ¹⁰ Butnokon da yan iyiken, “Yawe,
gak yombem kinda mini.
Gak da tapmimni mini amin
unun tagisi panpuluganaki
amin tapmimni ton da dima
panupbal an.
Gak da bupmi amin wadak
wadak an unun panpuluganaki
- kabo noknok da yoni dima
timikgan.”
- ¹¹ Top amin da anpak yokwi di dima
agimon gen yan naman.
- ¹² Nak anpak tagi ban an yominapbo,
unun da kobogi do anpak
yokwi ban an naman.
Do but yokwi nandisat.
- ¹³ Mani sot awit bisapmon
bupmi madepsi nandan
yominjek bupmi dakon imal
wamgum.
Nak jap kelek egek gak da
panpulugoki do bisit agim.
- ¹⁴ Unun notno bo ae padigino
yombem kinda do bupmi
nandagim.
Nak amin kinda da meni
kimagakwan bupmi ae
kunamyokon da agisak unun
yombem.
But yokwi nandanek kunam ae
bupmiyo anek egipgum.
- ¹⁵ Mani jig pasat bisapmon unun
muwugek kisik kisik an.
Ae amin di dima nandan
yomisat unun da abin nep do
muwukgan.
Ak nandari mini gen yokwi
yan naman.
- ¹⁶ Unun da yansul sigin yan naminek
gen yokwisi nayan.
Dima galak tan naminek mam
non.
- ¹⁷ Amin Tagi, bisap nian da sigin
yum pindagek nak dima
anpulugoki?
Anpuluganaki nak dima anupbal
ani.
Unun laion yombem da nak
nitdan, do unun da kisiron
ban pulugoki.
- ¹⁸ Gak da yan anakni minjat amin kabi
morapmi kisi gak gawak
gamdo muwutnikon ya yan
gayiken.
Asisi, minjat amin kabi madepsi
da binapmon mango
awigiken.

- 19 Amin diwari isal dogin uwal an naman.
 Yum pindakbi nak abin nepmanjek kisik kisik di abam.
 Unun isal dogin nandaba yokwi tok an naman.
 Do yum pindagaki nak dakon jigi do kisik kisik dima ani.
- 20 Amin diwari gat yityit tagisi ak do genjok di dima yon.
 Amin kokupmon tagisi ekwan unun panupbal ak do gen ban yon.
- 21 Unun da gen papmon da gen yanji yan naman,
 "Asisi, nin da gandaapno anpak yokwi agil."
- 22 Yawe, gak da unun amin kili pindak mudal.
 Gen mapmit dima aki.
 Amin Tagi, gak nak da dubagikon dima egipbi.
- 23 Gak Pinkopno ae Amin Tagino.
 Pidan abin nak anpuluganjek gen kokwin kilegisi an nabi.
 Pidanek nak dakon gen anteban ak do yan tentenok abi.
- 24 Yawe Pinkopno, gak anpak kilegi asal.
 Do nak anpuluganbi uwalno da nak anpak kilegi asat yanji nandani.
 Yum pindagaki nak da yokwi toko nandanek kisik kisik dima ani.
- 25 Yum pindagaki iyi do "Nin yo ak do nandagiman unun abisok tagisisi kili unun aman" yan dima yoni.
 Yum pindagaki "Kili anupbal aman" yan dima yoni.
- 26 Nagon jigi noman tak unun do kisik kisik an, do panmayak anek panintok abi.
 Unun iyi dakon man pawigik do anek nak abin nepmanjan, do mayaktok yomanjek mani pabin yopbi dosi nandisat.
- 27 Mani nak do amin kilegi yan nayiki do nandan amin,

unun kisik kisik dakon yan tidok anek buri tagisi toni dosi nandisat.
 Bisapmi bisapmi yan yoni,
 "Yawe unun mani wukwisi!
 Oman amini tagisi egipjak do but galaksi nandisak."

- 28 Yan anakwa nak da anpakgo kilegi do yan tentenok anek gildat kinda kalon gak anjikisen.

36

Amin dakon anpak yokwini

Yawe dakon oman amin Dewit da kap on mandagit. Kap on kap yon dakon kila amin do mandabi.

- ¹ Yokwi unun amin yokwi da buron yigek gen iyisak.

Unun amin Pinkop do disok dimasi pasoldok.

- ² Unun iyi do nandaban wigakwan nak yokwi pakpak aminsi kinda yan iyi do dima nandisak.

- ³ Bisapmi bisapmi unun amin gen yokwi gat ae top gen yosok.

Anpak kilegi asak dakon nandan kokwin tagisi disok dima tan iman.

- ⁴ Dipmin tamokon pokdok bisapmon yokwi asak dakon kosit dakon nandak nandak asak.

Kosit yokwisi bangin agek anpak yokwi manji dima yomisak.

Pinkop dakon anpak tagisi

- ⁵ Yawe, gak amin do but dasi galak tan yomisal.

Unun dakon tilakni kundu gat arip, madepsi.

Ae gengo anteban anek nin tagisi panpulugosol.

Tilakni unun kwen ason gikwem da arip.

- ⁶ Anpakgo kilegi unun madepsi kabap daman yombem.

Gen kokwin pi agakgo unun tap idap ilarisi yombem.

- Yawe, gak da amin gat bit kilapyo gat kilani anjaki tagisi ekwan.
- ⁷ Pinjop, amin do but dasi galak tanj yomyomgo unjun wagil tagisisi.
Minjat amin morap kisisi gagon obinej pasilgan.
Pup pidok meni da pirigwan panji pasil yikgan unjun yombem.
- ⁸ Yutgokon jap morapmisi, do amin jap do dima an.
Yogo galagisi unjun morapmisi.
Unjun pakbi madep pokgon unjun ban yan yobi nonj.
- ⁹ Gak egip egip dakon mibilisi.
Gak gaga tenjeni amisi, do tenjenigokon yo morap tagisi pindakgaman.
- ¹⁰ Bisapmi bisapmi amin si nandan gaman unjun amin but dasi galak tanj yobi.
Buri tagisi amin panpuluganjaki tagisi egipni.
- ¹¹ Gak yum pindagaki iyi do nandaba wgisak amin da nak dima bamoni.
Ae yum pindagaki amin yokwi da nak dima nolba kiken dosi nandisat.
- ¹² Pindakgi! Amin yokwi miktimon piligi manj da pokgon, ae aripmi dima pidokdan.
- ³ Gak egip egipgo Pinjopmon tosok yan nandanek anpak tagisi banj abi.
Yan anek miktimgokon bisap dubak tagisi egipdisal.
- ⁴ Pinjop do kisik kisik anj iminjaki yo galak tosok unjun gamjak.
- ⁵ Gak egip egipgo Yawe da kisiron yipbi.
Egip egipno unjudon tosok yan nandan iminjaki, unjun da gak anpulugosak.
- ⁶ Anpakgo tagisi unjun aban noman gildat dabil da yan tenjenokdisak.
Anek gildat dabil da gildat binapsi wisisak, unjun da tilak minjat aminyo da dabilon anpakgo kilegi nomansi antenjen akdisak.
- ⁷ Gak Yawe da kapmatjok tayangok yikgi.
Tayangok egek butgo yawori tanjakwan anpulugosak do jomjom abi.
Amin da anpak yokwi mibili mibili anek yo tagisi morapmi timikgan unjun do nandaba kik dima abi.
- ⁸⁻⁹ Amin yokwi wagil tasik tanj mudokdan.
Mani minjat aminyo nandan gadat anek Yawe da panpulugosak do jomjom an, unjun miktimnikon tagisi egipdan.
Do gak butjap yipbisi.
Ae nandaba kik yo kisi dima abi.
Yan abi kan, unjun da gak ilik ankwon yokwi akdisal.
- ¹⁰ Bisap dubak dima amin yokwi wagil tasik tanj mudokdan.
Unjun wusinj pindat do pi abi, mani dima pindatdisal.
- ¹¹ Mani minjat aminyo anpakni yawori, unjun Pinjop da miktim morap kisi yomdisak.
Unjun yiyit wagil tagisi anek kisik kisik egipdan.

37

Yo ni da amin tagisi gat ae amin yokwi garon noman tokdan
Dewit dakon kap kinda.

- ¹ Gak amin yokwi da anpak an unjun do nandaba kik dima abi.
Gak anpak yokwi an amin pindagek nak da yan asat tam tagi yan dima nandabi.
- ² Unjun jonj bo ae kindap tam da kibidon, unjun da tilak amin yokwi bisap pisipmisok kibidokdan.

- 12 Amin yokwi amin kilegi panupbal ak do nandak nandak asak. Anjek nandaban yokwi tok an yominek mam nan yomisak.
- 13 Mani Amin Tagi da nandisak, bisap kinda noman tokdisak, unun bisapmon amin yokwi pasil mudokdan, do Yawe da jikgo yanjan yomisak.
- 14 Amin yokwi unun yoni mini amin gat ae wadak wadak an amin yam do emat agak sibani yiknikon ban ilikgan, ae obip panjilikgan. Unun anpak kilegi yogan amin dapba kimot do an.
- 15 Mani emat agak siba da iyi ban wamikon sugokdan. Anakwa obipni si jokgal kikdan.
- 16 Amin kilegi dakon yoni kalonjisok unun da amin yokwi dakon yoni morapmi yapman mudosok.
- 17 Nido, Yawe da amin yokwi dakon tapmim pabin yopmanjek amin kilegi kilani tagisi akdisak.
- 18 Yawe da gulusunni mini amin unun kilani tagisi asak. Ae yo tagisi yomisak unun toktogisi timik wugikdan.
- 19 Bisap yokwikon jigi dima pakdan. Ae amin diwari jap do ani bisapmon amin kilegi japni morapmi tan yomdan.
- 20 Mani amin yokwi tasik tan mudokdan. Jaren gat jon gat da pasilgan, unun da tilak Yawe dakon uwalni pasildan. Asisi, mukwa da bisap pisipmisok tanek pasilgan, unun da tilak pasildan.
- 21 Amin yokwi yo do goman anjek sop do dima nandisak. Mani amin kilegi amin diwari do yo morapmi yomisak.
- 22 Minjat aminyo Yawe da gisamikdak, unun miktimni timigek tagisi egipdan.
- Mani minjat aminyo jobit timitni do yagit unun wagil tasik tan mudokdan.
- 23 Yawe da amin kinda do but dasi galak tan imisak kan, unun amin anjeban anjakwan kosit kilegisi agisak.
- 24 Unun amin mosak kan, wagilsi dima yokwi tosak. Yawe da kisitnikon abidanek anpuluganban aeni pidan akdak.
- 25 Kalip nak monji bulagi, ae abisok nak amin pelan kili at. Mani Pinjokop da amin kilegi kinda manji dima iban kagim. Ae amin kilegi dakon monji gwayoni jap do wadak wadak anjek amin da panpulugoni do dima yan tidanba pindakgim.
- 26 Bisapmi bisapmi amin kilegi da amin diwari do yo morapmi yoman. Ae monji gwayoni da men datni kisik kisik yoman.
- 27 Gak anpak yokwi morap do manji yominek anpak tagi banjin abi. Yan abi kan, dagok dagogi mini miktimon tagisi egipdisal.
- 28 Nido Yawe gen kokwin kilegisi an amin do but dasi galak tan yomisak. Minjat amin kabini geni guramikgan unun manji dima yomdisak. Dagok dagogi mini Yawe da kosit kilegi akwan amin kilani asak, mani amin yokwi dakon gwakni unun tasik tokdan.
- 29 Amin kilegi Pinjokop da miktim yomgut unun abidanek unudon toktogisi egi wugikdan.
- 30 Amin kilegi unun nandan kokwin kilegisi anjek gen yosok. Unun gen kokwin kilegi anjek gen yosok.

- 31 Pinjokop dakon nawa gen butnikon tosok, ae kositni kilegi unjun dima yipman degek sagalek dima anjakdak.
- 32 Amin yokwi amin kilegi anjakban kimotjak do yubin egisak.
- 33 Mani Yawe da amin kilegi yipman dekbam amin yokwi da aripmi dima anjakban kimotjak.
Ae amin yokwi da amin kilegi gen pikon yipjak kan, Yawe da yum kanakwan gen pikon aripmi dima abin yipjak.
- 34 Yawe da gak anpulgusak do jomjom anek anpakni yolgi.
Yan abi kan, man madep gaminjakwan miktim unjun gangut unjun abidokdisal.
Anek kanaki amin yokwi panupbal akdisak.
- 35 Nak amin yokwi tapminni madepsi kinda kagim.
Sida kindap da kindap diwari yapman mudosok, unjun da tilak minjat aminyo yapman mudagit.
- 36 Mani don unjudon kinjek mini kagim.
Nak unjun amin wusik do pi agim, mani dima kagim.
- 37 Amin kilegi, ae gulusunni mini, ae amin diwari gat yaworisi ekwan amin do nandaki.
Unjun amin dakon diwatni tagisi egipdan.
- 38 Mani Yawe da yokwi pakpak obisi panupbal akdisak.
Unjun dakon diwatni wagil tasik tan mudokdan.
- 39 Yawe da amin kilegi yokwikon ban timikdak.
Jigi altan yoman bisapmon dam tebani aripmi dima tuwili egi yomisak.
- 40 Panjutnosak do Yawekon kwan, do amin yokwi da kision ban timigakwan tagisi ekwan.

38

Amin kinda jigini ton dakon bisit Dewit dakon kap kinda.

- 1 Yawe, butjap nandisal mani gen tebai dima nayiki.
Butjap madepsi nandisal mani nak anmilip ak do tepmi pi dima nabi.
- 2 Gak gaga dakon gobin nan yaman namil, anek kisitgo da nikdak.
- 3 Gak da butjap nandan namisal, do sot yokwisi asat.
Nak diwarino ton, do giptimno tapmimi minisi asak.
- 4 Gulusunno da kili witjin namgut.
Ae unjun jigino yik yombem jigini madepsi, do nak da aripmi dima imeri.
- 5 Giptimnokon wuda ton dakon tabani unjun madepsi, ae miktanbi.
Nak nandan kokwini mini amin da aripmon anpak gulusun agim do anek unjun noman tan namen.
- 6 Butnokon jigi madepsi tanakwan tasik tosot.
Gildat kinda kalon bupmi nandanek kunam gin tak egisat.
- 7 Giptimno tedepmisi kindap da yan son naminjakwan sot madepsi asat.
- 8 Yo kinda da tebaisi baman namisak unjun da tilak nak obisi tasik tanek yokwisi egisat.
Butnokon da yokwisi nandanek tepmi madepsi nandisat do ion ion yosot.
- 9 Amin Tagi, gak da nak dakon galaktok teban nandisal.
Butno da kunam yokwisi takdak, unjun gak da dabilon pasili dima.
- 10 Wamno gami pi tebaisi anjakwan tapminno minisi asak.
Dabilno pilin tanakwan tagi dima sinjosot.
- 11 Notnoni gat ae gen kalonno gat nak da kapmatjok ap

- do dima galak ton, nido wudano yokwisi.
Gwakno kisi dubagikon ekwanj.
- 12 Nikba kimokgej do nandan amin unun nak abidok do pat yipmanj.
Amin nak antasik ak do nandan amin yo yokwi an nam do gen yonj.
Bisapmi bisapmi yokwi an nam do gen yan panjeban anj.
- 13 Mani amin mirakni mini yombem geni dima nandan yomisat.
Nak kadim yombem, do antan yok kinda dima asat.
- 14 Nak amin kinda gen aripmi dima nandagi, ae kobogi aripmi dima yogogi yombem.
- 15 Mani Yawe, nak gak do jomjom asat.
Amin Tagi, gak Pinjopno, do gaga geno dakon kobogi antobilbi.
- 16 Nak bisit yan asat, “Yum pindagaki sagalek nikban uwal da but kwaktok dima nandani.”
- 17 Nido, nak kili ununjak mokdisat.
Ae tepmi toktogisi pasat.
- 18 Nak gulusunjo gagon yan tentenjosot, anek yokwi agim do bupmisi nandisat.
- 19 Uwal morapno unun tapmimi tonji.
Unun da isal dogin uwal an namanj.
- 20 Nak anpak tagisi an yomisat, mani kobogi do anpak yokwi an namanj.
Nak anpak kilegi yolapbo unun do nandanek nak dakon uwal dagonj.
- 21 Yawe, dima nepmanj dekgi.
Pinjopno, nak da dubagikon dima egipbi.
- 22 Amin Tagi, gak yokwikon banj timit timit amino.
Nak tepmisi anpulugoki.

39

Amin jigini ton dakon gen

Dewit dakon kap kinda. Kap on kap yonj dakon kila amin Jedutun do mandabi.

1 Nak kili yagim, “Anpak morap aben unun kila tagisi anek abenj.

Ae gen yokenon yokwi kinda dima abenj.

Amin yokwi nak da kapmatjok egipni bisapmon nak gen kinda dima yokenj.”

2 Nak gen mapmit anek gen kinda dima yagim.

Ae yo tagi kisi do genjok kinda dima yagim.

Mani butjikno unun madepsi taganek paptan madepsi agit.

3 Anek butnokon da nandaba kiksi agim.

Nak sigin nandanek butno da jigi madepsi nandagim, do gen yagim.

4 Yawe bisit yan iyigim, “Egip egipno dakon wasip nayinbi nandako.

Bisap nianj da egipben unun nayinbi nandakenj.

Egipben dakon bisap unun pisipmisok unun do nayiki.

5 Nak dakon bisap pisipmisok yipgul.

Gak da dabilon nak dakon bisap yo isali.

Amin kinda da mirim yawik pisosok, amin morap unun da tilak miktimon bisap pisipmisok gin ekwanj.”

6 Amin morap gildat panjopmon wupnin noman tanek tepmi pasilgan unun yombem.

Yo morapmi timit do pi madepsi an, mani pi madep an unun bami mini.

Amin da yo morapmi panjmuwukanj, mani namin da timitjak unun dima nandanj.

- 7 Mani Amin Tagi, abisok nak nido jomjom asat?
Nak gak do nandan gadanej gak dagin anpulgoki do jomjom asat.
- 8 Yokwikon nan abidanej diwari morapno wiririk nabi.
Yum pindagaki nandan kokwini tagi dima amin da yansul dima an namni.
- 9 Mani nak gen dima yosot. Nak gen mapmit gin asat.
Nido, gak da gaga nak do yo unun asal.
- 10 Sanbejek tepmi pi dima nabi.
Obisi nikgil, do tapmimno minisi asak.
- 11 Gak da amin tebai yoyinej yokwini dakon kobogi yomisal.
Yo monin da imal kinda nanba yokwi tosok, unun da tilak yo morap unun do galak tosok unun wagil wiririkbi pasil mudon.
Amin kinda da mirim pisosok, amin morap unun da tilak miktimon bisap pisipmisok gin ekwan.
- 12 Yawe, bisitno nandaki.
Anpulgoki do yan tidosot unun do mirak pakyanji yopbi.
Mirakgo dima sopbi, nido gak gat bisap pisipmisok gin miktimon egipdamak.
Nak babakno yobem.
Unun kisi bisap pisipmisok gin miktimon egipgwit.
- 13 Sanbejek yo yokwisi dima an nabi.
Yum nandanaki butno ae tagisi asak.
Anjaki don kimagek on miktim wagil yipman dekgenj.

40

Pinjkop anjiskis kap

Dewit dakon kap kinda. Kap on kap yon dakon kila amin do mandabi.

- 1 Nak butno yawori tanakwan Yawe da anpulgusak do jomjom agim.
Anjek yan tidanapbo nak da tetgin do tobilek tekno nandagit.
- 2 Nak gapma dubagisikon man nejak kagagwan egapbo Yawe da ilikban wigim.
Awin tip kwenon nepban kosit tagi agipgum.
- 3 Pinjkopnin anjiskiken do kap kalugi kinda namgut.
Amin morapmi da yo agit unun kanek Yawe do pasalek egip egipni Yawekon tosok yanji nandan imdan.
- 4 Egip egipni Yawekon tosok yanji nandan amin unun kisik kisik ekwan.
Unuden amin iyi do nandaba wikwan amin dima yolgan, ae kokup kidat dima gawak yomanj.
- 5 Yawe Pinjkopno, gak nin panpulgok do yo tagisi morapmi agil.
Gak da nin do nandak nandak asal unun madepsi, ae nin panpulgok do pi asal unun manjiri mini.
Nak da amin aripmi dima yoyiko nandan mudogi.
- 6 Amin da bit kilapyo dapman mukwa sosoj, ae kindapmon wagil sojba sosoj, ae diwari wiririt do mukwa sosoj, unun kisi do madepsi dima galak tosol.
Mani gak da nak antagap abi gak dakon gengo guramit do nandisat.
- 7 Do yan yosot, “Nak gagon kili abisat. Kalip nak do gen kili mandabi unun yan,
- 8 Pinjkopno, nak gak dakon galaktok yol do tagisi nandisat.
Gak dakon nawa gen butnokon tonj.”

9 Gak da anpak kilegi asal unun minjat amin kabi morapmi kisi gak gawak gamdo muwukganon yoyisat.

Yawe gaga nandisal, nak gen mapmit dima asat.

10 Gak da anpakgo kilegikon da nak yokwikon ban pulugan nepgul, unun dakon geni dima witjiko tagit.

Gengo guramigek nin yokwikon ban timikgil unun dakon yan kwok asat.

Amin do but dasi galak tan yomisal ae anpak bamisi gin asal unun dakon geni amin morapmi muwugakwa yoyin tenjosot.

11 Yawe, bupmi nandan nabi. Nak do but dasi galak tan naminek gengo guramigek kilano dagok dagogi minisi abi do nandisat.

12 Nido jigi morapmi noman tan naman, unun manjiri mini.

Yokwino morapmi da witjin namik da tagi dima sintosot.

Anpakno yokwi morapmi da busun dangwano dakon tilak yapmandak.

Butno tagi dima tanakwan tapminno minisi asak.

13 Yawe, jigikon nan tagi abidoki?

Yawe, tepmisi abinek nak anpulugoki.

14 Amin di da nikba kimotdisat.

Gak da si pabin yopmanek panin tok abi, anaki mayak-tok pani.

Amin diwaru nak dakon jigino do kisik kisik an.

Gak da wiririkbi tobil kinakwa pabin yopbi dosi nandisat.

15 Nak da yokwi toko nandanek tagisi nandan.

Gak da mayaktok sigin yominaki anpak yokwini do gembin pikpiksi nandani dosi nandisat.

16 Mani gak wisin gandak do pi an amin buri tagisi anakwa but galaksi nandan.

Minjat aminyo gak da yokwikon ban timikgil unun do but galaksi nandan amin, unun da, "Yawe unun wukwisi" yan tagi yoni.

17 Nak wadak wadak amin. Mani Amin Tagi da nak do nandak nandak asak.

Pinok, gak dagin panpulugok amino, ae nak yokwikon nan abidosol.

Do jomjom dima abi. Tepmisi nak anpulugoki.

41

Sot amin kinda Pinok da anmilip asak do bisit agit

Dewit dakon kap kinda. Kap on kap yon dakon kila amin do mandabi.

1 Amin kinda da tapminni mini amin pindagek panpulugosok, unun amin kisik kisik tagi asak.

Jigi altan imni bisapmon Yawe da pulugan yipdisak.

2 Yawe da unun amin ankutnanakwan kimot dima asak.

Kilani anakwan miktinnikon gisami ton egakwan uwalni da dima abin yipdan.

3 Amin unun sot asak bisapmon Yawe da anmilip aban tapmin kaluk pakdisak.

4 Nak yan yagim, "Yawe, nak yokwi gak do angamisat, do bupmi nandan naminek sotno anmilip abi pasiljak."

5 Uwalno da nandaba yokwi tanban naminek yan yon, "Ni bisapmon kimagek mani pasiljak?"

6 Kinda da abin nandanek top yan namisak.

Anek sotno dakon mibili nandanek kin amin yoyinek anupbal ak do yosok.

- 7 Uwalno kisi da muwugek gen pişigon da yo yokwisi kında da altan imik yan yanek yan yoŋ,
- 8 “Sot yokwisi kında da abidak, do pokdok tamokon da aripmi dıma pıdosak.”
- 9 Nak notno kında kalip notnosi yan nandan iminek jap kalonı nagımak.
Mani uŋunyo kisi da nandaba yokwi tok an naminek uwal annamisak.
- 10 Yawe, nak do bupmi nandanek sotno anmılip anaki uŋun amın kobogı yoben.
- 11 Uwalno da nak dıma abın nepmanan, do nak yanşı nandısat, gak nak do tagısi nandan namısal.
- 12 Nak anpak kilegi gin asat, do kilano anaki gak da kapmatjok toktogısi egi wigıken.
- 13 Yawe, Israel amın dakon Pınkop toktogısi ankısin anan wıgınen teban. Uŋun asi.

PAPIA 2

(Kap 42-72)

42

Amin kında kokupni yipmanek dubagikon egısak dakon bısit

Kap on do “Maskil” yan yoŋ. Uŋun Kora amın kabı dakon. Kap on kap yoŋ amın dakon kıla amın do mandabi.

- 1 Joŋ kilap dia mıktım kibiri timon pakbi do tep toŋ, uŋuden nak Pınkop gak gat egıp do tagısi nandısat.
- 2 Pınkop, amın da pakbi do tep toŋ uŋuden, nak Pınkop egıp egıpmı toŋ gak do nandısat.
Ni bısapmon kiko Pınkop gat egıpden?
- 3 Gıdari ae kalbiyo amın da yan yoŋ, “Pınkopgo dukon egısak?”

Yan nayan, do bısapmi bısapmi kunam tagegisat.

Gıdari ae kalbiyo kunam ban japmi do nanjegısat.

- 4 Bısap tagısi kalıpmı do nandanek butno obısi yokwi toşok.

Kalıp nak amın morapmi Pınkop da yutnon mıbıltan yominek pankıgım.

Nın kınk kısık kısık do yan tidagıman.

Anek ya yan yagıman.

Uŋudon gak gawak gam do muwuk mamno kıgit.

- 5 Nıdo but yokwi nandısat? Nıdo butno jık toşok?

Nak Pınkop do nandan gadanek uŋun da yokwıkon ban kukwan nepjak do jomjom aben.

Uŋun Pınkopno, do aeno manı yan ankışıken.

- 6 Butno madepsi jık toşok, do nak gak do nandısat.

Nak Jodan Pakbi tet do ae fleŋ Emon ae fleŋ Mısa uŋudon egek aeno nandan gamısat.

- 7 Tap da tagan wınek ilenon mıktım wıtjısak ae pakbi tek manakwa wıwık madep asak, uŋuden gin jıgi morapmi da wıtjın namınakwa yokwısi nandısat.

- 8 Yawe da gıdaron but dası galak tan namısak.

Kalbi ya yan iyık do kap yosot. Pınkop egıp egıp namısak uŋun bısit iyısat.

- 9 Pınkop tip madepno yan iyısat, “Gak nıdo inıtan namısal?”

Yum pındagaki uwal da abın nepmanakwa butno nıdo obısi jık toşok?”

- 10 Toktogısi uwalno da sıtnok an namınak yan yoŋ, “Pınkopgo dukon egısak?”

Gen uŋun da gobın da yan yaman namınakwan kımot do nandısat.

- 11 Nido but yokwi nandisat? Nido butno jik tosok?
 Nak Piŋkop do nandan gadanek unun da yokwikon ban kukwan nepjak do jomjom aben.
 Unun Piŋkopno, do aeno mani yan ankisiken.

43

Amin kinda kokupni yipman dekgit dakon bisit

- ¹ Piŋkop, manji gaman amin da nak abin nep do an.
 Nak anpulanganek gen yokwi yan naman unun kosit sopman yobi.
 Anek anpak tagisi asat unun yolnbi koni.
 Unun top amin, anpakni yokwisi, unun da kisiron ban pulugan nepbi.
- ² Gak Piŋkopno. Amin yokwi da dima abidoni yan do gagon obin pasildat.
 Yan anapbo nido manji namisal?
 Nido uwal da abin nepmanakwa butno obisi jik tosok?
- ³ Tenjenigo gat ae gengo bami gat yopbi nagon obinek kosit nolnjl.
 Nolinbal kanek nomansi telagi ilengokon gaga egisalon wigiken.
- ⁴ Wigek gak da altakon opben.
 Piŋkop, gak da butno antagap anaki kisik madepsi nandisat.
 Gak Piŋkopno, do nak gita tidanek kap yanek mango ankisiken.
- ⁵ Nido but yokwi nandisat? Nido butno jik tosok?
 Nak Piŋkop do nandan gadanek unun da yokwikon ban kukwan nepjak do jomjom aben.
 Unun Piŋkopno, do aeno mani yan ankisiken.

44

Israel amin Piŋkop da panpulgusak do bisit iyiwit

Kap on do "Maskil" yan yon. Unun Kora amin kabi dakon. Kap on kap yon dakon kila amin do mandabi.

- ¹ Piŋkop, babiknin da kalip egipgwit bisapmon pi tapmimi ton agil unun dakon geni niyiwit.
 Nin mirak yopmanek gen unun kili nandagiman.
- ² Gaga da tapmimon da amin nwanjwari miktimnikon egipgwit unun yolbi kiwit.
 Anek unun miktim babiknin do yominjaki unudon tebai egipgwit.
 Gak da Amin Nwanjwari Kabi panupbal agil, mani babiknin panpulanganjaki tagisi egek madepsi iren tagis.
- ³ Babiknin emat agak sibakon da miktim unun dima abidawit.
 Iyi dakon tapmimon da emaron dima teban tawit.
 Gak da but dasi galak tan yomgul do unun gat egek tenjen yomgul.
 Gak da tapmimon gin emaron teban tawit.
- ⁴ Gak Kila Amin Madepno ae Piŋkopno.
 Gak da yanaki Jekop dakon amin kabi da emaron teban ton.
- ⁵ Gak da tapmimon gin uwalnin yolno kwan.
 Gak da manon da uwalnin baman misinjgaman.
- ⁶ Obip da anpulanganban emaron teban token yan dima nandisat.
 Ae emat agak sibano da nak anpulanganban dima teban token.
- ⁷ Gak dagin panpulanganjaki uwal nin dima pabin nipgwit.
 Unun da nin do dima galak tan niman, mani gak da unun gat emat wamanek panmayak agil.

- 8 Pinj kop, nin gildat kinda kalonj gak do man madep gamaman.
Bisap dagok dagogi mini mango anjksinon.
- 9 Mani gak manji kili nimgul, anek pabin nipmanjek emat aminin gat kisi sanjek emaron dima kwanj.
- 10 Yanj anjaki uwal da panjopba pasal kinjapno yo kabinin kili timikgwit.
- 11 Gak da yum nindanjaki nin sipsip si dapba kimori yombem da ekwaman.
Anek gak da miktinninon ban nolbi dukwan dukwan kinj Amin Njwakjwari Kabi da binapmon ekwamanj.
- 12 Gak da yum pindagaki minjat amin kabigo Amin Njwakjwari Kabi dakon oman monji dagawit.
Yuman nanek tomni pinjbsi gangwit, monenji madepsi dima timikgil.
- 13 Gak da ninon yanj anjaki, amin nin da kapmatjok ekwanj unj da yanjsul anj nimanj.
Miktin morap nin panjwasinjak tanj ananj kwanj unj da yanjsul madepsi anj nimanjek gen mayagisi yanj nimanj.
- 14 Gak da amin kabi morap miktimi miktimi ekwanj unj panjtagap anjaki nin dakon man do mayak mayak gen yonj.
Ninon yo noman tanj unj do jikgo madepsi yanjanj nimanj.
- 15-16 Uwal da jigilak gen yanj naminjak gen girenj nayanj.
Anek kobogi do anjak yokwisi anj namanj.
Do bisapmi bisapmi yokwisi nandanjek mayaktok obisi pasat.
- 17 Pinj kop, nin gak dima injanj gangumanj, ae gak dakon sanjek sanjek dakon gen dima abinj yipgumanj.
Mani unj yo morap noman tanj nimgwit.
- 18 Nin manji gaminjak gak dakon kosit dima yipmanj dekgimanj.
- 19 Mani jonj kilap da ekwanj timon gak da nin panjupbal agil.
Anek pilin tuk madep nanj nin witjigil.
- 20-21 Pinj kopnin, gak do injanj gamgumanj, bo ae kisitnin amin njwakjwari dakon pinj kopni do yopno kinjakwa bisit agimanj tam gaga nandabim.
Nin da butgwan nandak nandak morap pasili tonj unj nandanj mudosol.
- 22 Nin gak dakon minjat aminyo ekwamanj, do gildat kinda kalonj uwal da nindapba kimokgomanj.
Nin sipsip si nindapba kimori da tilak ekwamanj.
- 23 Amin Tagi, gak pida! Gak nido pokdol? Pida!
Nin do toktogisi manji dima nibi.
- 24 Gak mibili nido pasil nimisal?
Amin da yokwi anj nimanjakwa nin jiggi madepsi sigin pamanj.
Nin dakon jiggi do dima injanj nibi.
- 25 Nin manj kimbabanon pagapno giptinnin amin kimakbi da yanj miktimon tonj.
- 26 Pinj kop, pidanj abinj nin panj puluga.
Butdasi galak tanj yomyom anjakgo do nandanjek nin yokwikon banj timigaki kimot dima anenj.

45

Kila amin madep da minjat pasak dakon kap

Kap on do "Maskil" yanj yonj. Unj Kora amin kabi dakon. Kap on minjat pakpak dakon kap. Kap yonj

amin dakon kila amin da minjat aminyo yoyinban tek "Jareŋ tagisi" kon da yoni.

¹ Nandak nandaknokon gen tagisi morapmi toŋ.

Nak kap on mandan yobo kap yoŋ amin da kila amin madep do yan imni.

Gen kagano unun kilda mandak tagisi dakon kilda mandak yombem.

² Gak amin tagisi. Amin gak yombem mini.

Gengo unun tagisi gin.

Do toktoŋisi Piŋkop da gak do yo tagisi an gamdisak.

³ Gak kila amin madep tapmimi toŋ.

Gak tilimgo morapmi, ae man madepgo unun wukwisi.

Gak emat agak siba kwen-gokon anteban anek emat do tagap toki.

⁴ Gak kila amin madep mibiltogi man madepgo toŋ.

Oskon yigek emaron kinjek teban toki.

Yan anaki amin da gen bami aripmi dima abin yipni.

Ae amin da kosit kilegi nan yolek agipni do emat asal yan nandani.

Pi tapmimi toŋ anaki gandaŋek tamtam yokdan.

⁵ Gobinjo unun kisigisi do uwalgo wami gamikon obisi sugan yomisak.

Amin Nwakinwari Kabi pabin yopmanaki gak da kandap mibilgogwan ekwan.

⁶ Piŋkop, gak kila amin madep tok-tok teban egisal.

Minjat amingo kosit kilegikon da kila asal.

⁷ Gak anpak kilegi do but dasi galak tanek anpak yokwi do kuragisi nandisal.

Yan nandisal do Piŋkopgo da gak kisik kisik abi do bit nelak tagal gamgut.

Notgo kinda yan dima tagal imgut.

⁸ Imal dubakgo mea ae aloe ae kasia dakon pakbi kibani tagisi unun ban dapbi.

Kila amin madep dakon yut unun elepan dakon jomi ban pantilim abi.

Anek gak da kisik kisik abi do gita tidon.

⁹ Kila amin madep dakon gwani gat minjat man madepni toŋ diwari gat unun gak da yut-non ekwan.

Kwin amin tetgo do akdak.

Unun tilimni Opir miktim dakon gol ban wasanbi.

¹⁰ Minjat gimoni kila amin madep pak do nandisal, gak nak dakon gen do mirak yopmanek unun do nandaki.

Gak minjat aminyo kokup-gokon ekwan unun inŋan yobi, ae yawi diwatgo kisi inŋan yobi.

¹¹ Nido kila amin madep da minjat tagisi yan gandaŋek but dasi galak tan gamisak.

Unun amin tagigo, do man madep imin kimokgi.

¹² Tair kokup pap dakon minjat aminyo da but galak do yo panabin gamdan.

Ae yoni morapmi amin da gak dakon tagi tim abidok do but galak do yo panabin gamdan.

¹³ Kila amin madep dakon minjatni iyi dakon yutgwan egisak.

Unun minjat tagisi.

Imal pak unun mali gol ban wasanbi unun ban pantilim abi.

¹⁴ Imalni unun kildani mibili mibili. Abisok minjat unun kila amin madepmon anan kwan.

Anakwa minjat gimoni notni kisi yol anan kwan.

¹⁵ Kisik kisik anek but galak nandaneŋ kila amin madep da yut madepgwan wukwan.

- 16 Kila amin madep gak monjigo morapmisi altokdan.
 Unun da datgoni dakon tamo timigek man madep panjek miktim morapmon minjat aminyo kila akdan.
- 17 Gak dakon man madepgo minjat aminyo abisok ae don altanek egi ananj kikdan unudon yan tenjenan ananj kiken.
 Anapbo toktogisi minjat aminyo da mango anksisin wigikdan.

46

Pinjkop nin gat egisak

Kap on Kora amin kabi dakon. Kap yon amin dakon kila amin da minjat aminyo yoyinban tek "Minjat gimonji kabi" kon da yoni.

- 1 Pinjkop unun nin dakon pasili tamonin.
 Unun da nin bisapmi bisapmi panjeban asak.
 Jigi paman bisapmon unun nin da kapmatjok egek panpulgusok.
- 2 Yando, miktim wudip anjakwan ilej oba tuwil ki tapmon piginikan, nin unun do dima pasolne.
- 3 Tap madepsi tamaligakwan tarak madepsi anjek ilej oba pankwakwalitjak kan, nin unun do dima pasolne.
- 4 Pinjkop Wikwisi Madep unun telagi kokup papnikon egisak.
 Unun kokupmon pakbi madep kinda pakeg amin kisik kisik yomisak.
- 5 Pinjkop unun kokup papmon egisak, do kokup unun aripmi dima yokwi tosak.
 Wisa migon yipmanjakwan Pinjkop da kokup unun anjuktnosak.
- 6 Miktimi miktimi minjat aminyo da pasol pasol madepsi anjakwa on miktim dakon kila amin madep gat minjat amin kabiyoni gat obisi tasik ton.

Pinjkop da gen pap yanjakwan miktim pakbi dagon.

- 7 Yawe Tapmim Ami nin gat egisak.
 Jekop dakon Pinjkop unun dam tebanin aripmi dimasi tuwili egisak.
- 8 Ji abinek Yawe da wasok asak unun do pindakgit.
 Miktimon wasok masi masimi asak unun pindatni.
- 9 Miktimi miktimi emat panjawot asak.
 Obip gat gwawiya gat gwok-galek pasikni kindapmon sosok.
- 10 Unun da yan yosok, "Ji tayanbok egek nak Pinjkop bamisi unun pakyanji nandan namni.
 Miktimi miktimi amin nak do nandaba wukwan namni.
 On miktimon nak dogin nandaba wigisak."
- 11 Yawe Tapmim Ami nin gat egisak.
 Jekop dakon Pinjkop unun dam tebanin aripmi dima tuwili egisak.

47

Pinjkop unun minjat amin morapyo kisi dakon kila amin madep yikdak

Kap on Kora amin kabi dakon. Kap on kap yon dakon kila amin do mandabi.

- 1 Minjat amin morap ji kisik kisik anek kisit tidok ani.
 Ji kisik kisik dakon yan tidok anek kap yanek Pinjkop anksisini.
- 2 Yawe Wukwisi Madep unun njawakjwarsi.
 Unun miktimon minjat amin morap dakon Kila Amin Madep Wukwisi egi yomisak.
- 3 Unun da uwalnin pabin yopban nin dakon pinbinin ekwan.
- 4 Pinjkop da Jekop dakon diwatni nin do but dasi galak tan ningut.

- Iyi miktim kında manjinek nin do kili nimgut.
 Uñun miktim do nandano yo madepsi asak.
- ⁵ Piñkop Kwen Kokup wigigit.
 Wigakwan amin kisik kisik anjek madepsi yan tidanjek kwenyo kisi pisowit.
- ⁶ Kili Piñkop anjiskik do kap yono.
 Anjek Kila Amin Madepnin kisik kisik kap yan imno.
- ⁷ Piñkop uñun Kila Amin Madep yigek miktim morap kisi kila asak.
 Nin mani anjiskik do kisik kisik kap yonenj.
- ⁸ Piñkop uñun Kila Amin Madep yigek minjat amin morap kisi kila asak.
 Kila Amin Madep yityit tamoni telagi unudon yikdak.
- ⁹ Minjat amin morap dakon kila amini uñun muwukba nin gat kisi Abraham dakon Piñkop yan anjisamanj.
 Uñun on miktim dakon kila amin madep morap dakon Piñkop egisak.
 Miktimi miktimi mani wukwisi tan ananj kisak.
- ³ Piñkop uñun kokup papgwan egisak.
 Egakwan amin da Piñkop uñun dam tebanin aripmi dima tuwili egisak yan kan nandanyo anj.
- ⁴ On miktim dakon kila amin madep Saion gat emat anjek abinj yip do awit bisapmon muwugek Saion da kapmatjok apgwit.
- ⁵ Abinj pasolisi kan pasal si kiwit.
- ⁶ Madepsi nimmimigek minjat da monji altok do anjakwa tepmi madepsi pan uñun da tilak nandawit.
- ⁷ Yan nandanjakwa gak da dapbi kimakgwit.
 Uñun gildat wisak tet da mirim madep da Tarsis amin dakon tap wakga panjupbal asak,
 uñun da tilak gak da uñun amin panjupbal agil.
- ⁸ Kalip Piñkop da kokupni anjutanjek yo agit uñun dakon geni nandagimanj.
 Abisok aeni yan gin anjakwan komanj.
 Nin Piñkopnin Yawe Tapmim Ami da kokup papmon ekwamanj.
 Piñkop da kokupni anjeban anjakwan bisap mudok mudogi mini tebai tan ananj wigikdisak.

48

Saion kokup pap uñun man madepni tosoak ae tilimni tagisi

Kap on Piñkop gawak imim kap. On Kora amin kabi dakon.

- ¹ Yawe mani wukwisi. Nin telagi kabapnikon wigek Piñkop da kokup papgwan pipeg anjisinj kimotnej kan uñun tagisi.
- ² Piñkop dakon kabap uñun wagil tagisi ae dubagisi.
 Miktimi miktimi amin da Saion Kabap do but galaksi nandanj.
 Kila Amin Madep Wukwisi dakon kokup pap uñun kabapmon tosoak.
- ⁹ Piñkop, nin gak da telagi yutgwan egek gak da nin do but dasi galak tan nimisal uñun do nandanjek ekwamanj.
- ¹⁰ Piñkop, miktim diwarikon da diwarikon mango wukwisi tosoak,
 do unudon amin da mango anjisanj.
 Gak tapmimgo madepsi, ae anjak kilegisikon da minjat aminyo kila asal.
- ¹¹ Gak gen kokwin pi kilegisi asal, do Saion Kabapmon amin

da kisik kisik anakwa Juda
miktım dakon kokup monıj
monıj amin da but galak
nandanı.

12 Ji kiı Saion kokup pap dakon
dam madep anıwasınek
uwal pındat do dam unıun
da kwenon yut dubak dubak
abi unıun manjını.

13 Ji Saion kokup pap dakon dam
madepni gat, ae yut tebani
gat, unıun pakyanısi pındatni.
Yan anek don altoni amin
yoyını.

14 On Pinıkop unıun bısap mudok
mudogı mini Pinıkopnıin egi
wigısak.

Unıun da kosıt nolınakwan wigı
kimot da paı dagosak.

49

*Amin moneı dogın nandanı unıun
amin nandanı kokwını tagı dıma*
Kap on Kora amin kabı dakon. Kap
on kap yoı dakon kıla amin do
mandabi.

1 Mınat amin morap ji nandani.

Miktımı miktımı ekwan mınat
amin morap ji nak dakon
gen do mırak yopni.

2 Mani toı amin ae amin isalı, yoni
morapmi amin ae yoni mini
amin, ji kisi gen on yosot
unıun pakyanısi nandani.

3 Nawa gen yoko nandanek egiı
egiı tagısi dakon mibılı nan-
danı pisoni.

4 Nak nawa gen do mırak yop-
manek gita tidanek tilak gen
dakon mibılı dayıkenı.

5-6 Amin egiı egiıni moneıon
gin toı yan nandanek pıbit
tıdok an amin unıun da nak
anıwasınek anıupbal ak do anı.
Mani unıun anı amin do dıma
pasolgenı.

7 Amin kında da iyı dakon egiı
egiıni yum do Pinıkop do
moneı ariımi dıma imjak.

8-9 Egiı egiı dakon yumanı noıı
unıun wukwisi.

Pinıkop do moneı imınek
miktımon bısap dagok da-
gogı mini egiı anıı kineı
dakon kosıt kında dımasi
tosok.

10 Pındakımanı, nandanı kokwını
tagısi amin gat, ae nandanı
kokwını tagı dıma amin gat,
ae burı mini amin unıun kisi
kimotdanı.

Kımagakwa yo morapni amin
ııwakııwari da timitdanı.

11 Unıun kalıı miktım yumanı narıek
iyı do timıkgwit,
mani kımakbı kokup da
kokupsini aban unıudon
dagok dagogı mini egiıdanı.

12 Amin dakon yoni tagısi unıun
da kimot dakon kosıt ariımi
dıma sopjak.

Unıun joı bıı kılapyo da yanı
kimotdanı.

13 Amin egiı egiıni iyıkon tosok
yanı nandanı amin unıun
kimotdanı.

Unıudon amin nandak nandak
tagı mini.

Unıun amin yoni morapmi do
kisik kisik anı, mani unıun
kimotdanı.

14 Sipsıı da yanı kımagek kımakbı
kokupmon kini do Pinıkop da
yanı mudanı yomıut.

Yutni tagısi yıımanı detni, ae
giıtimni da mıkıtanı mudoni.
Anıakwa kimot da kıla amını egiı
yomıdisak.

15 Mani, Pinıkop da nak yokwıkon
nanı abııdokıdisak.

Anıakwan amin kımakbı tamo
da nak abııdosak dakon
tapmım dıma tanı imıdisak.

16 Amin dııwari moneıı morapmi
tımıtıni, ae yutni madeısi
anı, ae tilıımi morapmi kanı,
gak unıun do but yokwi dıma
abi.

17 Unıun kımagek yo dı ariımi dıma
pabııdanıek kıkıdanı.

- Yo morapni tilimi tonj unjun gat kisi timigek kimakbi kokupmon aripmi dima kikkandj.
- 18 Ekwanj bisapmon, yoni unjun do kisik kisik anj.
- Unjun pi madepsi anjek yo morapmi timigakwa minjat aminyo da "amin tagisi" yanj yonj.
- 19 Mani unjun kimagek babikni gat gildat ae dima kokogi kokupmon egipdanj.
- 20 Man madepnin da kimot dakon kosit aripmi dima sopjak.
- Nin jonj bit kilapyo da aripmon kimotdamanj.

50

Pinjkop da amin dakon anjak kokwin asak

Asap dakon kap kinda.

- 1 Pinjkop Tapmin Ami unjun Yawe.
- Unjun da amin kisisi miktimon ekwanj unjun yanj ilikdak.
- Gildat wisak tetgin da wasanek kinj si pigisak tetgin amin ekwanj kisisi yanj ilikdak.
- 2 Pinjkop unjun Saion kokup papmon egisak.
- Kokup unjun gwaljigi mini wagil tagisisi.
- Pinjkop dakon tilimni unjudon da tentenanj kisak.
- 3 Pinjkopnin tayangok dima abisak.
- Yo morapmi sonban mudonj unjun dakon kindapni da mibiltanj iban abisak.
- Sikak mirimyo madepsi kagagwan da abisak.
- 4 Minjat amin kabiyoni dakon anjak kokwin anakwan pindatjil do Kwen Kokup gat ae miktim gat yanj yoban abamal.
- 5 Pinjkop da yanj yosok, "Minjat amin kabino nak gat sanjek sanjek anjek unjun anteban ak do mukwa sowit ji nagon apba muwutneñ."
- 6 Kwen Kokup da iyi yanj tentenanj yanj yosok,
- "Pinjkop unjun anjakni kilegisi.

Unjun iyi gen kokwin agak ami."

- 7 Pinjkop da yanj yosok, "Minjat amin kabino mirak pani.
- Nak gen kinda dayikdisat.
- Israel amin nak da gen pikon depdisat.
- Nak Pinjkop egisat.
- Nak ji dakon Pinjkop.
- 8 Ji da bit kilapyo parekganj ae bit kilapyo bisapmi bisapmi nagon panabinj sonba sonj mudonj nak unjun do gen tebai dima dayisat.
- 9 Nak bulmakau wili bo meme ji da nagalon banj timit do dima nandisat.
- 10 Jonj kilap morap koron ekwanj gat ae bulmakau ileñ tausenon ekwanj gat unjun kisi nak dakon gin.
- 11 Kabapmon minam morap ekwanj unjun kisi nandanj yominj mudosot.
- Ae jonj kaga yo moninj morap ekwanj unjun kisi nak dakon.
- 12 Nak jap do aben kanj, but piso dima dayikdisat.
- Miktim madep gat ae yo morap unjungwan tonj unjun kisi nak dakon gin.
- 13 Nak bulmakau dakon sabamni gat ae meme dakon yawi gat unjun nosot yanj nandanj, ma? Unjun dimasi.
- 14 Ji nak do ya yanj nayini kanj, unjun da mukwa sogok tagisi asak.
- But galak do yo morap Pinjkop Wikwisi nak do nam do yanj teban tok awit unjun namni.
- 15 Ji yanj anjek jiggi altanj damni bisapmon nak do yanj tidanba panpulugokdisat.
- Yanj anapbo man madep namni."
- 16 Mani Pinjkop da amin yokwi do yanj yosok, "Ji nido gen tebano isaldogin gen kagakon da yonj?
- Ae nak dakon sanjek sanjekno dakon gen nido yonj?

- 17 Ji nak da egip egipji panmilip aben do kuragisi nandan, anek bisapmi bisapmi nak dakon gen pabin yopmanan.
- 18 Ji kabo noknok pindagek not anyoman.
- Anek yumabi amin gat kisi akwan.
- 19 Ji gen yokwi gat ae top gen gat yon.
- 20 Anek notji gen yan yoman.
- Disi dakon menji dakon monjini yanba yokwi tok an yoman.
- 21 Ji yan anakwa nak gen kinda dima yagim.
- Do nak disi yombem yan nandan naman, mani dimasi.
- Abisok nak tebai dayinek nomansi gen pikon depdisat.
- 22 “Minjat aminyo manji naman amin ji nandani.
- Ji yan gin egipni kan, nak da ji panupbal anapbo amin kinda da ji yokwikon ban aripmi dima timitjak.
- 23 Amin kinda ya yan nayisak, unun paret nan yan namisak.
- Unun amin da mano awigisak.
- Ae nak da amin geno guramitni unun yokwikon ban timitdisat.”

51

Yokwi wiririt dakon bisit

Dewit da Batsiba kon yumabi aban don kombi amin Natan da yokwini yoligit. Aban Dewit da yokwini do nandanek kap on mandagit. Kap on kap yon dakon kila amin do mandabi.

- ¹ Pin kop, gak bisapmi bisapmi amin do but dasi galak tan yomisal, do nandan yawok nabi.
- Bupmigo madepsi do nak dakon diwarino yipman nabi.
- ² Suga anmilip anaki anpak yokwino mudoni.

Diwarino wiririk naminjaki kilek token.

- ³ Gulusun at yansi nandisat.
- Unun gulusunno toktogisi tanba nandisat.
- ⁴ Nak gulusun gak nanjin an gamisat.
- Gak da dabilon yokwisi at.
- Yando, gen pikon nepmanek gen yan nabi unun tagisi.
- Gen kokwin kilegisi anek kobogi namdisal.
- ⁵ Asisi, yokwi gat kisi altagim.
- Men da butgwan wasanek yikgim bisapmon yokwi gat kisi yikgim.
- ⁶ Asi, nin butninon da topmi mini egipnen do nandisat.
- Do gak da nandan kokwingo tagisi butnokon nayin dekgi do nandisat.
- ⁷ Yokwino wiririkbi kilegisi egipben do nandisat.
- Suga nepbi ais kwakwagisi unun da tilak kilegisi egipben.
- ⁸ Butno antagap abi aeno kisik kisigi ton egipben.
- Asi, wagisi abin nepgul, mani aeno kisik kisik aben do nandisat.
- ⁹ Diwarino aego dima pindakgi.
- Yokwino kisi wiririk mudoki.
- ¹⁰ Pin kop, butno ankaluk abi kilegisi asak.
- Butno ankaluk abi gak nanjin golben.
- ¹¹ Nolbi gak da dubagikon dima egipben.
- Telagi Wupgo nagon egisak unun dimasi gwayeki.
- ¹² Kalip yokwikon nan anpulanbi kisik kisik nandagim unun aego nabi.
- Anpulanbi gak dakon gen guramikgen.
- ¹³ Anek yokwi pakpak amin anpakgo yoyin dekgi tobilek gagon opni.

- 14 Pinƙop, Yokwikon Baƙ Timit Timit Aminu, nak yokwi anƙabo amin kindu kimakƙit. Mani diwarino yipman nabi. Yan anƙi anƙpakgo kilegi do nandanƙ kisik kisik kap yoken.
- 15 Amin Tagi, gen dulumno anƙtagap abi mango anƙkisen.
- 16 Gak bit kilapyo parek gaben unun do dima galak tosol. Ae bit kilapyo gak do mukwa sok do dapman soko son pasilni kan, gak ununyo kisi do dima galak tosol.
- 17 Pinƙop, nak naga do nandako pinbisi asak unun da paret si galak tosol asak. Amin iyi do nandaba pinakwa but tobil an unun manji dima yomisal.
- 18 Saion kokup pap amin do galak taneƙ panpulugoki. Jerusalem kokup pap dakon dam madep aego abi atjak.
- 19 Yan anek unun bisapmon gak paret tagisi unun do galak tokdisal. Ae sonba wagil pasildan ununyo kisi do galak tokdisal. Nin bulmakau wili gak da al-takon son gamnen.
- Bisapmi bisapmi Pinƙop da nandanƙ yawot an yomisak.
- 2 Gak top amin, gengo siba geni tepmisi yombem geni tepmisi da amin diwari obisi mandanƙ yomisak. Gildari gildari amin diwari panupbal ak do nandak nandak asal.
- 3 Gak anƙpak kilegi do dima galak tosol. Anƙpak yokwi dogin galak tosol. Gak gen bami yogok do dima galak tosol. Top yogok dogin galak tosol.
- 4 Gak top amin. Amin diwari panupbal ak dakon gen dogin galak tosol.
- 5 Mani nandaki. Pinƙop da gak wagisi anupbal akdisak. Gak tebaisi abidanek yutgokon nan maban abigikdisal. Anek obisi gikban pasilaki miktimon sanbenek dima egipbi.
- 6 Amin kilegi da unun yo noman tan gaba pindagek si pasoldan. Gak do jikgo yanjan gaminek yan yokdan,
- 7 “Kabir. Unun amin Pinƙop da anpuluganek anteban asak do dima nandagit. Unun moneƙ yo morapni do nandanƙ gadagit, anek anƙpak yokwi da anpuluganƙakwa tagisi egipbenƙ yan nandagit.”

52

Amin kindu anƙpak yokwi do kisik kisik asak, unun amin nandanƙ kokwini tagi dima

Kap on kap yon dakon kila amin do mandabi. Dewit dakon kap kindu. On kap do “Maskil” yan yon. Dewit da kap on Idom miktimon amin kindu mani Doek unun da kin Sol, “Dewit Aimelek da yutnon kik” yan iyigit bisapmon mandagit.

- 1 Amin tebai, gak nido Pinƙop dakon minat aminyo do anƙpak yokwi an yomgul unun do pibit tidok asal?

- 8 Mani nak dima. Nak olip kindap da yan Pinƙop dakon yut kidipminon tagisi kwosot. Nak Pinƙop but dasi galak tan namisak unun do toktogisi nandanƙ dagoken.
- 9 Pinƙop, gak da nak anpulugagil, do bisapmi bisapmi ya yan gayiken. Anek minat aminyogo da dabilon mango awigek

“Pinjkop da nak do yo tagisi an
namisak” yan yokdisat.

53

*Amin dakon gulusun anpakni gat
ae anpak yokwini gat dakon gen*
Dewit dakon kap kinda. On kap do
“Maskil” yan yon. Kap yon amin
dakon kila amin da minat aminyo
yoyinban tek “Malat” ron da yoni.

¹ Nandan kokwini tagi dima amin
da

“Pinjkop kinda dima egisak”
yan yon.

Unun amin anpak kosirikon
dima an.

Unun anpak amin da dimasi
agagi ban an.

Kinda da anpak tagi kinda
dimasi asak.

² Pinjkop Kwen Kokup egek
sinanban minat aminyokon
pisak.

Anek nandan kokwini tagisi ae
Pinjkop dakon mibili nandak
do pi an amin di ekwan bo
dima yan do wisisak.

³ Mani dima. Kisi morap kosit kilegi
kili yipman dekgwit.

Kisi morap aripgin, unun amin
wagil yokwisi.

Kinda da anpak tagi kinda
dimasi asak.

⁴ Pinjkop da yan yosok,

“Yokwi an amin nandak nan-
dak tagi di dima timikgan.

Amin da bret nanba mudon,
unun da tilak amin yokwi da
minat amino nan mudon.

Ae nak da panpulugoken do
bisit dima an.”

⁵ Mani madepsi pasoldan.

Kalip yan dima pasalgwit.

Nido, Pinjkop da uwal morapji
unun wagisi dapmanek
kidatni maban dukwan
dukwan kikan.

Ji da uwalji panmayak akdan,
nido Pinjkop da manji kili
yongut.

⁶ Nak Pinjkop da amin kinda Saion
nan yabekban abin Israel
amin yokwikon ban timitjak
dosi nandisat.

Pinjkop da minat amini
panpuluganban aeni tagisi
egipni bisapmon Israel amin
kisik kisik akdan.

Asi, but galaksi nandakdan.

54

*Amin kinda da Pinjkop anpulugosak
do bisit agit*

Kap on kap yon dakon kila amin
do mandabi. Dewit dakon kap
kinda. On kap do “Maskil” yan
yon. Sip kokup dakon amin da kin
“Dewit nin da binapmon pasilak
da egisak” yan Sol iyiwit bisapmon
Dewit da kap on mandagit. Kap on
gita tidanek yogogi.

¹ Pinjkop mango wukwisi, do amin
yokwi da kisiron ban pulu-
gan nepbi.

Tapmingo madepsi do
anpuluganbi tagisi egipben.

² Pinjkop, nak dakon bisit nandaki.

Mirakgo yopmanek geno nan-
daki.

³ Nak dima nandan yomisat amin
da abin nitdan.

Ematni yokwisi amin da nikba
kimokgen do aban.

Unun amin da Pinjkop do yo isali
yan nandan.

⁴ Mani Pinjkop unun panpulugokno.

Amin Tagi da tapmim
namanakwan sigin egisat.

⁵ Yo yokwi annaman unun iyikon
noman toni.

Bisapmi bisapmi dima nep-
man dekdal, do uwalno
dapbi pasil mudoni.

⁶ Yawe, naga dakon galaktok yolek
paret gaben.

Mango unun tagisi, do mango
ankisiken.

⁷ Anpuluganaki jigi morapno da
dima abin nepgwit.

Dabil da pindagapbo gak da uwalno pabiŋ yopgul.

55

Amin kinda Piŋkop da anpulugosak do bisit agit

Kap on kap yoŋ dakon kila amin do mandabi. Dewit dakon kap kinda. On kap do “Maskil” yaŋ yoŋ. Kap on gita tidaneŋ yogogi.

¹ Piŋkop, nak dakon bisit nandaki.

Anpulugoki do yaŋ tidoko dima nandabi da tilak dima egipbi.

² Bisitno pakyaŋsi tagisi nandaneŋ gen kobogi nayiki.

Jigi unun da nak anupbal akdisak.

³ Uwal da nak anupbal ak do gen tebai yipman.

Amin yokwi unun da nak abiŋ nepmanŋaŋ, do butnokon da yokwisi nandisat.

Unun da jigi morapmi namineŋek butjap madepsi nandaneŋek uwal madepsi an naman.

⁴ Nak madepsi pasoldot, anek kimot do nandisat.

Anek unun da aban butno madepsi jik tosok.

⁵ Asi, nak madepsi pasoldot, anek giptimno madepsi nimnimikdak.

Pasol pasol da obisi abiŋ nepmanjak.

⁶ Do yaŋ yosot, “Bupmisi, nak kinarim da yaŋ pitno ton ak do nandisat.

Anek piriropman kin yik yawot tamo kinda wusiŋ kan unudon yikgen.

⁷ Nak piriropman dubagisi kindakon kin miktim amin dima ekwanon egipben.

⁸ Tepmisi kin ek yongamno kinda analon anek mirim ae sikakyo madepsi da dubagikon tagi egipben.”

⁹ Nak pindakgo kokup papgwan pidok anek emat an, do Amin

Tagi, gak da geni panjntok abi.

¹⁰ Unun gildari ae kalbi kokup pap dakon tip dam da kwenon akwan.

Kokup pap dakon minjat aminyo gulusun morapmi gat ae yokwi morapmi an.

¹¹ Kokup pap dukwan dukwan amin da amin diwari gat ae yo morap gat panupbal an.

Kosit ileŋon notni pabiŋ yopmanek yoni gwayek do panjekwalgan.

¹² Uwal kinda da nabipjak kan, unun jigi tagi paken.

Uwal da nit do asak kan tagi pasilgen.

¹³ Mani dima. Gak kalonjin.

Gak notnosi, egip egipnit kaloni.

Anpak yokwi unun gak da gaga asal.

¹⁴ Nit kalip but kalonon da Piŋkop da yutnon amin diwari gat kisi kigiman.

¹⁵ Anpak yokwi da butnikon tugawit, do uwalno but pisoni mini tepmisi kimotni do nandisat.

Kalugi sigin egek kimakbi kokupmon kinisi.

¹⁶ Mani Piŋkop da anpulugosak do bisit asat, do iyi nak yokwikon nan abidosak.

¹⁷ Jigi da nak anupbal an, do wisa dagokdo, ae gildat binap, ae kalbi kisi kunam tak ibo bisitno nandisak.

¹⁸ Amin morapmi da nikgan, mani giptimno dima yokwi tan, nido Piŋkop da jigikon nan pulugan nepmanek kilano anakwan tagisi egisat.

¹⁹ Piŋkop toktok teban kila amin madep egisak.

Uwalno Piŋkop do dima pasal iman, ae anpakni kulabik ak do dima nandan, do Piŋkop bisitno nandaneŋ uwal emaron pabiŋ yopdisak.

- 20 Nak dakon notno iyi dakon notni gat emat an.
 Anjek kalip notni gat sanbek sanbek awit unun tuwildak.
- 21 Gen kaga da gen galagi yosok, mani butnikon da emat ak do nandak nandak asak.
 Geni da aban but yawot ekwaman, mani geni unun geni tepmisi, emat agak siba yombem da nin mandan nimisak.
- 22 Jigi morap imekdal, unun Yawe da kisiron yopbisi.
 Anjaki unun da imegek kilago anjek gak anteban asak.
 Amin kilegi yipban aripmi dimasi mosak.
- 23 Mani Pinjkop, gak da amin dapba kimokgon amin gat, ae top yon amin gat wiririkbi kimakbi kokupgwan pigekek pasil mudokdan.
 Kimot bisapni tanakwa yawi kalik da tepmi kimotdan.
 Mani egip egipno gagon tosoke yansi nandan gabenj.

56

Pinjkop nandan gadan imisak amin dakon bisit

Dewit dakon kap kinda. On kap do "Miktam" yan yon. Uwalni Pilistia amin da Gat kokupmon Dewit tebaisi abidawit bisapmon Dewit da kap on mandagit. Kap yon amin dakon kila amin da minjat aminyo yoyinban "Kinarim kinda dubagikon kindapmon yikdak" unun tegon da yoni.

- 1 Pinjkop, nak do nandan yawok nabi.
 Amin da nak nit do anjek nolgan.
 Gildat kinda kalon uwalno da nit do aban.
- 2 Wisa dagokdo da wigi pilindosi uwal da nit do pi an.
 Amin morapmi da iyi do nandaba wigakwa abinj nep do an.

- 3 Pinjkop, yo kinda do pasoldot bisapmon, egip egipno gagon tosoke yansi nandisat.
- 4 Egip egipno Pinjkopmon tosoke yansi nandanjek geni bamisi do nandak nandak anjek mani awigisat.
 Nak Pinjkop nandan gadan iminek yo kinda do dima pasolgen.
 Amin da nak do yo kinda aripmi dima ani.
- 5 Yo morap akdisat unun uwal da panjupbal ak do pi an.
 Toktogisi nak anjupbal ak do kosit wusik an.
- 6 Unun kisi muwugek si pasilek ekwan.
 Nak da kosit agisat unudon yubinek nikba kimokgen do pi an.
- 7 Pinjkop, gak da anpak yokwi an unun do yo yokwisi an yobi.
 Gak butjap nandan yominek emaron teban tanek pabinj yopbi.
- 8 Jigi pasat unun gak da nandisat.
 Anjek nak unun do jigisi nandanjek kunam tagegisat.
 Kunam pakbino nian da mon unun gak da maninjek papiagokon kili mandal.
- 9 Nak yansi nandisat, Pinjkop unun panjplugokno,
 do bisit an iben bisapmon unun da uwalno yolban kin mudokdan.
- 10 Nak Pinjkop dakon gen awigisat.
 Asisi, Yawe dakon gen awigisat.
- 11 Egip egipno Pinjkopmon tosoke yansi nandisat,
 do yo kinda do dima pasolgen.
 Amin da nak do yo kinda aripmi dima ani.
- 12 Pinjkop, nak kalip yo ak do yan teban tok agim unun akdisat.
 Nak ya yan gayinek paret abenj,
- 13 nido gak da kimoron nanj puluganjaki dima kimakgim.

Anpulanganaki sagalek dima
nikgwit.
Do Pinjop da dabilon toktogisi
tenjeninikon agipbenj.

57

*Amin kinda Pinjop da anpulgosak
do bisit agit*

Dewit dakon kap kinda. On kap
do "Miktam" yanj yonj. Dewit Sol
do pasalek kinj tip kinamgwan
pasil egipgut bisapmon kap on
mandagit. Kap yonj amin dakon
kila amin da minjat aminyo
yoyinban "Dima pantasik ani" unun
tegon da yoni.

¹ Pinjop, bupmi nandanj nabi.

Nak gagon abisat, kilano aki do
nandisat.

Pup pudik da menj da pit
kagagwan pasilek ekwanj,
unun da tilak anjutanjaki
tagisi egisat.

Nak yanj gin egapbo wigi
anjupbal ani dakon yo da
pasilni.

² Nak Pinjop Wukwisi do yanj
tidosot.

Unun da anpulanganban galak-
tokni tagi yolgenj.

³ Unun Kwen Kokup egek nak
yokwikon nanj abidanjek nak
anjupbal ak do anj amin unun
pabinj yopdisak.

Pinjop toktogisi but dasi galak
tanj naminjek dimasi nepmanj
dekdak.

⁴ Amin da nak anjwasan.

Unun laion amin noknok
yombem.

Geni unun tepmisi, gwawia ae
gobinj yombem.

Melni unun emat agak siba
yombem geni tepmisi.

⁵ Pinjop, minjat aminyo da gak
dakon man kundu yap-
manjek kwensi awigini do
nandisat.

Tapmingo yipbi miktam
morap kisikon nomansi
tenjenosak.

Yanj anjaki minjat amin morap
kisi da man madepgo do
nandani.

⁶ Uwal da nak abidok do pat
yipmanj, do jigi madepsi da
nak obisi abinj nepmanjak.

Nak da mokenj do kosiron
gapma wayik yipmanj.

Mani dima magim.

Iyi unun gapmagwan mawit.

⁷ Pinjop, butnokon da gak do
tebaisi nandanj gadasat.

Do gak dakon man awigik do
kap yokdisat.

⁸ Dipmin yipmanjek pidokenji.

Gita ae kuleleyo tidokenji.

Wisa dima daganjakwan nak da
kalip pidanjek kap yokenj.

⁹ Amin Tagi, Amin Nwakjwari
Kabi da binapmon ya yanj
gayikenj.

Minjat amin morap kisikon
agek mango awigikenj.

¹⁰ Nin do but dasi madepsi galak
tanj nimisal.

Unun dakon tilak yipnenj kanj,
wigi kundu da arip akdisak.

Toktogisi gengo tagisi unun
yol kimagek ninon yo
tagi asal unun aripmi tagi
manjinenj kanj, tilakni unun
wigi gikwem kagagwan da
arip.

¹¹ Pinjop, minjat aminyo da gak
dakon man madepsi awigini
do nandisat.

Tapmingo yipbi miktam
morap kisikon nomansi
tenjenosak.

Yanj anjaki minjat amin morap
kisi da man madepgo do
nandani.

58

*Amin kinda da Pinjop da amin
yokwi tepmi pi yomjak do bisit agit*
Dewit dakon kap kinda. On kap do

“Miktam” yan yon. Kap yon amin dakon kila amin da minjat aminyo yoyinban “Dima panjasik ani” unun tegon da yoni.

¹ Kila amin, ji gen pikon gen kilegi yon, ma?

Amin morap kisi dakon gen kokwin tagisi an bo?

² Dimasi. Nandak nandakji yokwi ak dogin nandan.

Ji gen kokwin kilegisi dima anek dukwan dukwan minjat aminyo madepsi panjupbal an.

³ Amin yokwi unuden kaluk al-tonon da wasanek kosit tagisi yipman degek anpak yokwi gin an, ae top banjin yanekwan.

⁴ Geni unun tunon amin dakon pakbi emari ton yombem.

Mirakni intagit, do

⁵ tunon amin unun pidan kap asak do kasisin pison bisapmon, ami dakon kasisinni dakon tekni dima nandisak.

Ami kasisin dakon mibili pakyan nandanek pisosok, mani tunon amin tekni dima nandisak.

⁶ Pin kop, kila amin yokwi unun panjupbal akisi.

Unun laion emat yokwisi an yombem, do geni biripmik mudoki.

⁷ Pakbi da pak kinjek miktingwan pasilgan unuden si pasilni.

Amin da jon bamanja kibidon unuden gak da si bamanaki yokwi toni.

⁸ Unun galjisip da kimagek miktimon mikton, unuden tasik toni.

Ae monji men da butgwan kimagek gildat dima kon, unuden tagi kimotni.

⁹ Amin kinda da kindap moningok kinda pasisak, unun da tilak, Pin kop da tepmisi panjupbal akdisak.

Unun kalugi egakwa Pin kop da butjapsi nandan yominjek sibir sibir yan maban kikan.

¹⁰ Pin kop da amin yokwi yo yokwisi an yomjak bisapmon, amin kilegi kisik kisik akdan.

Amin kilegi da amin yokwi dakon yawi ban kandapni sugokdan.

¹¹ Anakwa amin diwari da yan yokdan,

“Asisi, Pin kop da amin kilegi do kobogi do tomni tagisi yomisak.

Asisi, Pin kop da gen pikon amin morap dakon anpak kokwin asak.”

59

Amin kinda uwal da dima anjupbal ani do bisit agit

Dewit dakon kap kinda. On kap do “Miktam” yan yon. Sol da Dewit abidanek anakba kimotjak do amin yabekba yutnikon kiwit bisapmon Dewit da kap on mandagit. Kap yon amin dakon kila amin da minjat aminyo yoyinban “Dima panjasik ani” unun tegon da yoni.

¹ Pin kopno, uwalno da kisiron ban nak abidoki.

Kilano anaki dima anjupbal ani.

² Amin yokwi da kisiron nan gwayeki, anek amin nikba kimotdisat da kisiron ban nak abidoki.

³ Pindakgi. Nikba kimokgen do yubin ekwan.

Yawe, yokwi kinda dima agim, mani amin yokwi emat agak amin unun nit do muwukgan.

⁴ Yawe, sun kinda dima agim, mani tepmisi nak gat emat wam do tagap tan.

Jigin do kanek abin anpuluga!

⁵ Pin kop Yawe, Tapmam Ami, tepmisi abinek nak anpulugoki. Gak Israel amin dakon Pin kop, tepmisi abin amin kabi

- morap egi ananj kwan tepmi pi yobi.
 Ujun jamba but aminsi, do bupmi dima nandanj yobi.
- 6 Pilin kaga abinej kokup pap da kosiron agek piñan da yan nimi yoñ.
- 7 Nandaki, gen kaganikon da gen yokwisi da moñ.
 Ujun emat agak siba geni tepmisi yombem.
 Mani yan yoñ, “Namin da nandanj nimjak?”
- 8 Mani Yawe, gak da jikgo yokwisi yanjanj yomisal.
 Gak da ujun miñat amin morap kabi kisi do yanjul anj yomisal.
- 9 Gak dagin nak anteban anek kilano asal.
 Piñkop, gak dam tebano aripmi dima tuwili egisal.
- 10 Piñkopno da but dasi galak tanj namisak, ae ujun da abinj anpulugokdisak.
 Piñkop da nak yum nandanjek nepban pindagapbo uwalno pabinj yopdisak.
- 11 Amin Tagi, dima dapbi kimotni.
 Miñat amino da tapmimgo madep do di inñanbam.
 Gak pasiknin tebaisi, gaga da tapmimon uwal yolbi kinakwa panupbal aki.
- 12 Toktogisi yokwi ak dogin yoñ.
 Iyi do nandaba wikwanj do yum pindagaki iyi da paron yokwalni.
 Jobit timitdo dakon gen ae top gen gat kisi yoñ.
- 13 Do gak da butjap nandanj yominej dapbi kimotni kanj tagisi.
 Amin yokwi ujun dapbi pasilni.
 Yan anaki miñat aminyo da gak do Piñkop, ae Israel amin dakon kila amin madep, ae dukwan dukwan kisi dakon kila amin madep egisal yan nandanj gamni.
- 14 Pilin kaga abinej kokup pap da kosiron agek piñan da yan nimi yoñ.
- 15 Jap wusinj pindak nok do kinj ap anj.
 Ae buri dima tugoni kanj, nimi yoñ.
- 16 Mani, nak tapmim madepgo do kap yokenj.
 Wisu dagokdo but dasi galak tanj namisal, ujun do nandanjek kap yokenj.
 Nido, kalip jigi mibili mibili noman tanj namgwit bisapmon tagisi anjknagil, anek dam tebano aripmi dima tuwili egipgul.
- 17 Piñkop, gak kalongin teban tokno.
 Gak dakon man awigik do kap yokdisat.
 Piñkop, toktogisi but dasi galak tanj namisal, ae dam tebano aripmi dima tuwili egisal.

60

Amin kindu Piñkop da yokwikon nanj abidosak do bisit agit

Dewit dakon kap kindu. On kap do “Miktam” yan yoñ. On kap da niyinjdet kindu asak. Dewit da Siria amin Mesopotemia miktimon nani gat emat wangwit bisapmon miktim Soba gat Joap gat dakon amin da tobil abinej Idom amin 12 tausen miktim kindu mani Galegi Tapmi Morapmi unjudon dapgwit. Ujun bisapmon Dewit da kap on mandagit. Kap yoñ amin dakon kila amin da miñat aminyo yoyinban “Sanjek sanjek dakon jareñ tagisi” ujun tegon da yoni.

- 1 Piñkop, gak da manji nimgul.
 Ninon yanj abi emaron magimanj.
 Nin do butjap nandagil, mani abisok aego tobil abinej nin panpulugoki.

- 2 **Gak da abi miktimnin wudip agit.**
 Miktim pudañbi gapma madep
 kinda noman tagit.
 Abisok miktimnin obisi tasik
 toso.
 Aego anmilip abi.
- 3 **Minjat amin kabigo nin do jigi morapmi nimgul.**
 Unjun wain ban yan nibi nan
 mudanek but upbal obisi
 agiman.
- 4 **Mani gak da tilak kinda anenakgil.**
 Do amin gak do pasolgon unjun
 tilagon kin altanek tagisi
 egakwa uwal da aripmi
 dima dapni.
- 5 **Gak da nin but dasi galak tan nimisal, do bisitnin nandan nibi.**
 Anjek tapmim madepgokon da
 nin yokwikon ban timigaki
 nin tagisi egipnen.
- 6 **Pinjkop iyi da yutnon egek yan yagit, "Nak emaron kili teban tat.**
 Do nak kisik kisik anjek Sekem
 dakon miktim gat ae Sukot
 dakon galegi oba unjun gat
 minjat amino do kokwinik
 yomdisat.
- 7 **Giliat miktim gat Manase miktim gat unjun nak dakon.**
 Epraim miktim unjun busun
 kutnokno.
 Ae Juda miktim unjun kila
 amin madep dakon kindap
 kirinno.
- 8 **Mani Moap miktim unjun nak dakon pakbi sogok idap.**
 Ae Idom miktim unjun nak
 dakon kandap gwil popyop
 tamo.
 Anjek nak emaron Pilistia amin
 pabin yopmanek kisik kisik
 anjek yan tidokdisat."
- 9 **Pinjkop, namin da nak anjan kokup pap dam tebani tonon anjisak?**
 Ae namin da nak Idom
 miktimnin emat ak do
 anjisak?
- 10 **Pinjkop, gak da nin manji kili nimgul, ma?**
 Nin dakon emat amin dima
 panpulugok do nandisal, ma?
- 11 **Amin dakon panpulugok unjun yo isali gin, do nin panpuluganaki uwal gat emat tagi wamnen.**
- 12 **Pinjkop da nin panpuluganakwan emaron teban tonej.**
 Iyi uwalnin pabin yopdisak.

61

Amin kinda Pinjkop da kilani asak do bisit agit

Kap on kap yon dakon kila amin do mandabi. Dewit dakon kap kinda. Gita tidanek yogogi.

1 **Pinjkop, mirakgo yopmanek anpulugoki do yan tidosot unjun nandaki.**

Bisitno nandaki.

2 **Nak miktim dubagisikon da gak do yan tidosot.**

Butnokon da panpulugogi mini egisat yan nandanek yan tidosot.

Anki nepbi tip madep da yongamon pasili egipben,

3 **nido tagisi anjknosol.**

Nagal tebano agaki uwalno da aripmi dima abin nepni.

4 **Nak bisap mudok mudogi mini gak da yutnon egipben do nandisat.**

Pup pudik meni da pitgwan tagisi ekwan, unjun da tilak gak da kapmatjok egapbo anjknoki do nandisat.

5 **Pinjkop, nak yan teban tok agim unjun gak da nandagil.**

Yo tagisi gak do pasolgon amin kabi do yomisal unjun nak do kili namgul.

6 **Kila amin madep anteban abi bilak morapmisi egipjak.**

Anteban abi babakni morapmi altan ani unjun pindatjak.

- ⁷ Piŋkop, anġteban anġaki bisap dagok dagogi mini gak da dabilon kila amin madep egipjak.
Toktogisi but dasi galak taŋ imiŋek kilani anġek anġkutnoki dosi nandisat.
- ⁸ Yanġ anġaki gildari gildari yo ak do yanġ teban tok agim unġun abenġ.
Anġek gildari gildari kap yanġek mango anġkisikenġ.

62

Piŋkop kalonġ dagin kilanin asak
Dewit dakon kap kinda. Kap yoŋ amin dakon kila amin da miŋat aminyo yoyinġban “Jedutun” unġun tegon da yoni.

- ¹ Nak tayanġok egek Piŋkop dogin jomjom asat.
Unġun da nak yokwikon nanġ abinġakwan egisat.
- ² Unġun kalonġ gin tip madepno ae yokwikon banġ timit timit amino.
Unġun kalonġgin dam tebano aripmi dima tuwili, do uwalno da aripmi dima abinġ nepni.
- ³ Bisap nianġ da nak nikba kimokgeŋ do emat akdanġ?
Ji nak dam garanġi yombem kinda da yanġ wagilsi tuwil kikenġ do nandanġ.
- ⁴ Nak man madepno toŋ, mani ji nak dakon man madepno anġupbal ak do nandak nandak panġkosit anġ.
Ji top gen dogin galak toŋ.
Ji Piŋkop da nak do yo tagiši anġ namjak do gen tagiši yoŋ, mani butjikon da “Piŋkop da anġupbal asak kanġ tagiši” yanġ nandanġ.
- ⁵ Nak tayanġok egek Piŋkop do jomjom asat.
Anġek unġun kalonġ dagin anġpulugosak do nandanġ teban tanġek jomjom asat.
- ⁶ Unġun kalonġ gin tip madepno ae yokwikon banġ timit timit amino.
Unġun kalonġgin dam tebano aripmi dima tuwili, do uwalno da aripmi dima abinġ nepni.
- ⁷ Piŋkop kalonġ dagin yokwikon banġ abidanġek man madep namisak.
Unġun da tip madepno agakwan tebaisi akdat.
Unġun dagin dam madepno agakwan tagiši anġkutnosok.
- ⁸ Miŋat amin kabi bisapmi bisapmi egip egipji Piŋkopmon tosoġk yanġsi nandani.
Nin Piŋkopmon kinġapno tagiši panġkutnosok, do butjikon yo morap toŋ unġun Piŋkop do imiŋ mudoni.
- ⁹ Amin isali unġun mirim pamanġ yombem bami mini.
Ae amin mani toŋ unġun jigi bisapmon nin aripmi dima panġpulugogi.
Unġuden amin kokwin anenġ kanġ, bami mini tagapmiši pinġdatdamanġ.
Unġun mirim pamanġ yombem bami mini.
- ¹⁰ Ji amin dakon yo timit do tebai dima yoyini.
Ji amin panġkewalek kabokon da yo timit timit unġun anġpak tagi yanġ dima nandani.
Moneŋ ae yo kabiyosi ireŋ tanġba unġun do butjikon da unġun yo madep yanġ dima nandani.
- ¹¹ Bisap morapmi Piŋkop da yanġ yanġban nandaginġ, “Nak naga Piŋkop, tapmišno madepsi.
- ¹² Nak bisapmi bisapmi amin do but dasi galak taŋ yomisat.”
Amin Tagi, anġpak amanġ unġun da aripmon gak da amin kalonġ kalonġ do kobogi niminġ niminġ asal.

63

Amin kinda da Pinƙop gat egip do nandanek bisit agit

Dewit Juda miktimon miktim amin da aripmi dima egipmi unudon egek kap on mandagit.

¹ Pinƙop, gak Pinƙopno.

Nak pi madepsi anek gak wisisat.

Nak miktim kibiri amin da aripmi dima egipmi timon egek tapminno minisi anakwa amin da pakbi do an unuden wupno da gak do tepmisi nandisak.

Anek giptimno da gak gat egipdosi nandisak.

² Telagi yutnon gandagim.

Tapmingo madep gat ae tilingo gat pindakgim.

³ Miktimon egip egip unun tagisi, mani unun yapmanek gak da nin do but dasi galak tan nimisal unun da wukwisi asak.

Do nak mango yan ankisiasat.

⁴ Nak si egipben bisapmon mango yan ankisin wigiken.

Kisitno si panenagak gak do bisit an an aben.

⁵ Amin da jap galagisi nelagi ton nanek aripmi an unuden wupno galagisi nandisak.

Do nak kisik kisik kap yanek mango yan ankisiasat.

⁶ Nak dipmin potpot tamokon si pokdot bisapmon gakedosi nandan egisat.

Kalbi nandak nandak gak dogin asat.

⁷ Gak panpulgokno egisal, do nak gak da pit kagagwan tagisi egek gak do kisik kisik kap yosot.

⁸ Wupno gak da kapmatjok gol awildak.

Anakwan kisitgo aminsi tet da nak tebaisi abidosok.

⁹ Amin nikba kimokgen do nandan amin, unun tasik tokdan.

Unun kimakbi kokupgwan pigikdan.

¹⁰ Uwalni da emat agak sibaban dapba kimagakwa jon pinan da giptimni nokdan.

¹¹ Mani kila amin madep nak naga Pinƙop do kisik kisik akdisat.

Ae Pinƙop yol do unun da manon da yan teban tok awit amin, unun kisik kisik tagi ani.

Mani unun da top amin dakon gen kagani sopdisak.

64

Amin kinda Pinƙop da kilani asak do bisit agit

Dewit dakon kap kinda. Kap yon amin dakon kila amin do mandabi.

¹ Pinƙop, nak jigino madepsi, do bisitno nandaki.

Nak uwal do pasoldot, do anpulanganbi nak aripmi dima nitni.

² Amin yokwi nak anpbal ak do pasulikon da gen yan panjosit an.

Anek nak nit do muwukan, do kilano anaki yo yokwi dima an namni.

³ Geni unun geni tepmisi.

Emat agak siba da yan mandan nama.

Amin da amin do tilak anek obip panjilkan, unun da tilak geni emari ton ban nak panjilik nama.

⁴ Unun pasil egek amin kilegi do obip yamanan.

Unun dima pasolgon, do tepmisi yamanan.

⁵ Iyi panjeban ak do anpak yokwi unun an.

Amin diwari yokwalni do pat yopmanek gen yan yon,

“Amin kinda da nin aripmi dima nindakdisak.”

⁶ Anpak yokwi ak do gen yan panjeban anek yan yon,

- “Anpak yokwi kinda ak do dakon nandak nandak tagisi aman.
Yo unun akdaman unun amin kinda da aripmi dima kan nandanayo asak.”
Amin dakon but nandak nandakyo aripmi dima nandanen.
Unun pasilisi.
- ⁷ Mani Pinjkop da iyi dakon gobin ban yaman yomdisak.
Anakwan unudon gin wuda madepsi noman tokdan.
- ⁸ Amin diwari panjupbal ak do yawit, do Pinjkop da panjupbal akdisak.
Amin morap unun pindatni amin da jikgo yokwisi yanjan yominjek winda kwakwal an yomdan.
- ⁹ Minjat amin morap kisi Pinjkop do pasoldan.
Anjek Pinjkop da yo unun asak unun do yokdan, ae unun do nandan egipdan.
- ¹⁰ Amin kilegi morap Yawe do kisik kisik akdan.
Anjek panjuktunosak do iyikon kinjek tagisi egipdan.
Amin kilegi morap Yawe dakon man awigikdan.
- 65**
- Kisik kisik anjek Pinjkop ya yan iyiwit*
Dewit dakon kap kinda. Kap on Pinjkop gawak imim kap. Kap yon amin dakon kila amin do mandabi.
- ¹ Pinjkop, nin Saion kokup papmon kinjek gak anjisinensi.
Yan anapano yo morap ak do yagiman unun kinda dima sun tosak.
- ² Gak da bisitnin nandan nimisal.
Amin morap kisisi gagon opdan.
- ³ Diwarinin da witjinba wagil yokwisi egipguman, mani gak da diwarinin wiririk ningul.
- ⁴ Amin gak da yutnon opni do manjisal unun kisik kisik ekwan.
Gak da Telagi Yut Madepmon yo tagisi ton unun ban tugok tugogisi panjek ekwaman.
- ⁵ Pinjkop gak dasi nin yokwikon ban timik timik anjaki tagisi ekwaman.
Gak bisitnin nandanek pi tapmimi ton anjek nin panpulugosol.
Amin miktim diwarisikon ae tap diwarisikon ekwan unun kisi gak da panpulugoki do jomjom an.
- ⁶ Gaga da tapmimon kabap morap wasan yopgul da tamonikon ton.
Gak tapmingo madepsi.
- ⁷ Gak da tap madep paptan tamaligakwan anyawot anjaki wayini mini toso.
Ae minjat amin kabi egi anjan kwan gen pap yanjek pidok pidok an unun gak da panjawot asal.
- ⁸ Wasok madep madep anjaki amin unun do pasolgon.
Gildat wisak tetgin ae pigisak tetgin wasok tapmimi ton asal unun do nandanek kisik kisik kap yan gaman.
- ⁹ Gak da miktim kilani ak do sikak yipbi mosok.
Yan anjaki miktim tagisi anakwan jap bami tagisi ton.
Pinjkop gak da pakbi morapmi yopgul da dima dugon.
Yando, jap bami madepsi iren tanakwa amin da aripnikon pan non.
Gak da yan ak do kili nandagil.
- ¹⁰ Gak da sikak morapmi yopbi manjek miktim anyawot anakwan pakbini ton anakwa jap gisamigaki bami tagi ton.
- ¹¹ Gak nin do tagisi nandanek jap pakpak bisapmon jap madepsi panjirenan nimisal.

Jap tamokon jap morapmisi
tuganj wigisak.

12 Miktim amin dima ekwanjon jon
tim morap tan ananj kwan
unjudon bulmakau gat ae sip-
sip gat morapmisi ekwan.

Ae ilej morapmon jon
kalikaligisi kwanakwa kisik
kisik anj.

13 Jon timon sipsip morapmisi
ekwan ae galegikon wit
morapmisi kwanek tonj,
do yo morap kisik kisik anek
kap yonj.

66

*Pinjkop do kisik kisik anek ya yanj
iyik dakon kap*

Kap on Pinjkop gawak imim kap.
Kap yonj amin dakon kila amin do
mandabi.

1 Miktimon minjat amin morap kisik
kisik anek yanj tidanjek Pinjkop
anjisini.

2 Kap yanjek man madepni yanj
anjisini.
Man madepni madepsi yanj
anjisini.

3 Pinjkop yanji iyini, "Yo morap asal
unjun wagil tagisisi.
Tapmingo unjun madepsi, do
uwalgo da madepsi pasol-
gonj.

4 Miktimon amin morap gak gawak
gamanj.
Kap yanjek mango yanj
anjisanj."

5 Ji abinej Pinjkop da yo agit unjun
pindatni.
Yo masi masimi amin da binap-
mon agit unjun do pindatni.

6 Unjun da Tap Gami aban kibidanj
miktim kibiri yombem
anjakwan unjudon da teri
kinda wugiwit.

Ji abinej mani yanj anjisinino.

7 Unjun tapmimni madepsi, ae kila
amin madep dagok dagogi
mini egi wugisak teban.

Egek amin da yo morap anj
unjun pakyanji pindakdak.

Do kwen wugik dima anj
imnej.

8 Minjat amin kabi morap ji
Pinjkopnin anjkinjakwa amin
da wiwikni nandani.

9 Unjun da kilanin anjakwan sigin
ekwamanj, ae sagalek dima
nindapmanjanj.

10 Pinjkop, amin da silwa sonja
gwaljigi minisi anj unjun
da tilak gak da nin kili
panjkewalgil.

11 Gak da nin paron banj timikgil.
Yanj anek ninon jigi madepsi
yipmanj ningul.

12 Gak yum pindagaki uwal da obisi
bamanj ningwit.
Anjaki nin kindap ae pakbi
madep kagagwan agipgumanj.
Mani abisok gak da kokup
tagisikon panjabil.

13-14 Kalip jigi noman tanj naban
paret kindap da si sonj
mudogi unjun gam do gen
kagano kon da yanj teban tok
kili agim.

Yanj agim do on paret gak
da yutnon panjobinej
kindapmon sokdisat.

15 Gak do bit kilapyo madepsi
banj altakon sonjek gak do
paret abenj.

Sipsip wili madepsi banj
sonjapbo unjun dakon kibanj
tagisi unjun nandabi.

Bulmakau wili ae meme wili
kisi gak do paret abenj.

16 Minjat amin morap ji Pinjkop do
pasalek ekwanj amin ji abinj
nak dakon gen nandani.

Pinjkop nak anpulugok do yo
madepsi agit, unjun dakon
geni dayikdisat.

17 Nak mani yanj anjisinjek
anjpulugosak do yanj tidagim.

18 Butnokon diwarino tawit unjun
yanjkwok dima agim tam,

Amin Tagi bisitno dima nandaban.

¹⁹ Mani Pinjkop da nak kili nandan namgut.

Asisi, tekno nandanek bisitno kili nandagit.

²⁰ Nak Pinjkop dakon man anjkisiat. Ujun bisitno nandaban isali dima agit.

Anek nak do but dasi sigin galak tan namisak.

67

Pinjkop anjkisik kap

Kap on Pinjkop gawak imim kap. Kap yon amin dakon kila amin do mandabi. Gita tidanek yogogi.

¹ Pinjkop nin do nandan yawok niminek ninon yo tagisi abi. Butgo ninon yipmanek yo tagisi an nibi dosi nandan.

² Yan anjaki amin kisi da gak dakon anpakgo nandani. Ae gak da amin yokwikon ban tagi timikdal dakon tapmim miktim amin kisi morap da nandani.

³ Pinjkop, amin da gak anjisinini do nandisat. Amin morap kisi da gak anjisinini dosi nandisat.

⁴ Gak gen kokwin pi agakgo kilegisi, ae miktimi miktimi minjat amin kabi kosit kilegi yolisal. Yan asal do minjat amin kisi dakon but tagisi anakwa kisik kisik kap yoni dosi nandisat.

⁵ Pinjkop, amin da gak anjisinini do nandisat. Amin morap kisi da gak anjisinini dosi nandisat.

⁶ Miktim da jap morapmi panalon asak, ae Pinjkop, nin dakon Pinjkop da nin gisamitjak.

⁷ Asisi, Pinjkop da nin gisamigakwan amin morap miktimi miktimi ekwan unun da Pinjkop do pasal imdan.

68

Israel amin Pinjkop da panpulugagit do kisik kisik awit

Dewit dakon kap kinda. Kap on Pinjkop gawak imim kap. Kap yon amin dakon kila amin do mandabi.

¹ Pinjkop da tepmisi abinek uwalni yoljak.

Pinjkop do uwal an amin pasalek kin mudoni dosi nandisat.

² Mirim da mukwa pisonba kin pasilgan, yan gin Pinjkop da uwal yoldisak.

Kindap tedep da kendol pindakban pakbi dagon, yan gin amin yokwi Pinjkop da injamon tasik tokdan.

³ Mani amin kilegi kisik kisik akdan. Anek Pinjkop da dabilon butni tagisi anek kisik kisik madepsi akdan.

⁴ Pinjkop anjisinin.

Man madepni do nandanek anjisinin kap yonenji.

Ujun gikwemon yigek kisak.

Mani unun Yawe.

Nin iyi da dabilon kisik kisik anen.

⁵ Pinjkop iyi da telagi kokupmon egek minjat monjiyo datni kimakgwit unun kilani asak, ae sakwabatyo kisi kilani asak.

⁶ Ae minjat aminyo dage dage anek ekwan unun diwatni panalon anyoban tagisi yikgan.

Ae dam tebanon ekwan amin puluganban kokupmon tagisi ekwan.

Mani kwen wugik an amin miktim kibiri tim yokwisikon panji egipdan.

⁷ Pinjkop, kalip gak minjat aminyogo mibiltan yominjek miktim amin da aripmi dima egipmi timon timik pawilgil.

⁸ Ujun bisapmon Sinai dakon Pinjkop abinakwan miktim wudip agit.

- Asi, Israel dakon Pinjkop abinjakwan sikak madepsi magit.
- 9 Pinjkop, gak da sikak madepsi yipbi miktimgokon magit.
Anjaki miktim yokwi da miktim tagisi ae dagagit.
- 10 Uñun miktimon miñat amin kabigo da kokup wasawit.
Gak yogo morapmisi uñun ban wadak wadak amin panpuluganaki tagisi egipgwit.
- 11 Amin Tagi da miñat amini do gen yomgut, aban miñat morapmi da kin gen uñun yan tenñawit.
- 12 Gen uñun yan, Uwal dakon kila amin madep gat ae emat amin morapni gat kisi pasal kwan.
Anakwa miñat kokupmon ekwan da amin emaron yo timikgan uñun kokwin an.
- 13 Miñat uñun sipsip kila an, mani silwa gat gol gat ban giptimni tagisisi panñilim anek minam dakon tilimi yombem dagon.
- 14 Pinjkop Tapmim Ami da Salmon Kabapmon kila amin madep yolban kiwit, anek uñun kabapmon ais yopban mawit.
- 15 Basan dakon kabap uñun madepsi.
Hleñ moniñ moniñni morapmisi.
- 16 Kabap madep Basan, gak nido Pinjkop da Jerusalem dakon kabap Saion uñudon iyi yit do tilak agit uñun do nandabi yokwi tok asal?
Yawe iyi toktogi uñun kabapmon egipdisak.
- 17 Amin Tagi emat amini gat os da emat amin ilik pawilgan tamo tausen morapmi kon da agut.
Sinai Kabap yipmanek pigit da iyi da telagi yutnon egisak.
- 18 Pinjkop kabap dubagisikon wigek uwalni morapmi emaron teban tanek iyi timikgit uñun amin timikban kisi wigiwit.
Uñun kwen wigik amin uñun dakon yoni ban but galak do timikgit.
Pinjkop Yawe iyi uñun kabapmon egipdisak.
- 19 Amin Tagi dakon man awigino.
Gildari gildari nin dakon jigi imekdak.
Pinjkop kalon dagin nin yokwikon ban timikdak.
- 20 Pinjkopnin da nin panpuluganjakwan tagisi ekwaman.
Amin Tagi Yawenin da nin panpuluganjakwan dima kimokgoman.
- 21 Mani Pinjkop da uwalni dakon busuñni panñulitdisak.
Uñun anpak yokwi toktogisi an amin panñasak akdisak.
- 22 Amin Tagi da yan yosok,
“Nak da uwalji Basan ekwan uñun aeno timik panñapdisat.
Tap idap da kadagikonsi ban timik pawiken.
- 23 Ji uwalji dakon yawi ban kan-dapji sugokdan.
Anakwa pinñanji da galak toknikon nokdan.”
- 24 Pinjkopno, ae Kila Amin Madepno, miñat amin morap da gandaba gak emaron teban tal da kisik kisik anek abisal.
Kisi morap da gandanakwa telagi yutgogwan wigisal.
- 25 Kap yogok amin mibiltok kwan, anakwa duban tidok amin buñon oban.
Anakwa miñatjok tambarin tidon uñun binapmon kwan.
- 26 Uñun kap yan yon,
“Nin Pinjkop dakon miñat aminyo, nin muwugek Pinjkop dakon man awigino.
Israel amin, nin Yawe dakon man awigino.”

27 Benjamin dakon miñat aminyo kalonjísok da mibíltok kwan. Ae Juda amin dakon kila amin gat ae miñat aminyo gat Benjamin dakon amin kabi ban yolgan.

Anakwa Sebulan gat Naptali gat dakon kila amin bunjon yolgan.

28 Piñkop, gak tapmimgo kalip noligil, unun nan abísok nomansi noliki.

29 Kila amin madep da yutgo Jerusalem tosok unjudon abínek gak do but galak do yo panaban.

30 Piñkop, Isip unun jon kilap yokwi yombem, unun tebaisi iyiki. Gak da uwalnin morap kwen wigik an unun tebaisi yoyiki. Tebai yoyinaki wigi ñwakber anek silwa gamni dakon bisapmon wugisak.

Emat ak do nandan amin yolbi dukwan dukwan kini.

31 Isip amin da but galak dakon yo timigek Jerusalem opdan.

Anakwa Itopia amin da Piñkop do kisitni panenagek gawat gawat akdan.

32 Amin Nwakñwari Kabi, ji Piñkop do kap yanek Amin Tagi dakon man awigik do kap yoni.

33 Unun kundu wasok wasogikon da kili tagit da tosok unjudon agisak.

Nandani. Piñkop madepsi yan tidosok.

34 Miñat aminyo morap, ji Piñkop dakon tapmim madepni do yan tenñoni.

Unun Israel amin dakon kila amin madepni.

Kundukon tapmim madepni nomansi koman.

35 Piñkop iyi da telagi yutnon tapmimi tonji yikdak, do pasal imin kimotnen.

Israel amin dakon Piñkop miñat amini do tapmim madepni yomisak.

Piñkop ankisino!

69

Dewit Piñkop da anpulugosak do bisit agit

Dewit dakon kap kinda. Kap yon amin dakon kila amin da miñat aminyo yoyinban “Jareñ tagisi” unun tegon da yoni.

1 Piñkop, nak anpuluga!

Pakbi winanek teknokon kili wik.

2 Naknenak kagagwan man pigigim da egísat.

Miktim tebai nikon bamanek tebai akgen?

Pakbi ilarigwan agapbo pakbi da igek wagil witinban tokdisat.

3 Piñkop gak da anpulugoki do toktogisi yan tidan egek tapmimno minisi asak.

Bisap dubagi gak do jomjom anek agit, do tekno bap tanakwan dabilno tep naman.

4 Isal dogin nandaba yokwi tok an naman amin morapmi ekwan.

Busun dangwano dakon tilak yapmandak.

Uwalno mibili mini nak antasik ak do an.

Nak kabo dima nan yominapbo top yan naman, do naga dakon yo kabino diwari yomisat.

5 Piñkop, nak nandan kokwini tagi dima amin kinda gak da nandan namisal.

Diwarino aripmi dima pankisibiken.

6 Amin Tagi Yawe Tapmim Ami, yum nandanaki yokwi di abo gak da anpulugosak do nandan gadat anek jomjom

- an amin da mayaktok di pabam.
- Israel amin nin dakon Pinjopnin yum nandanaki yokwi di abo gak wisin gandak do pi an amin da mayaktok di pabam.
- 7 Nak gak goldat, do amin da manji gen yan naman.
Yan anjakwa mayaktok pasat.
- 8 Peno padik padikyo da dima nandan naman wup an.
Gwakno da nak kokup njwakjwarikon amin kinda yombem nandan naman.
- 9 Nak gak dakon yut do madepsi galak tosot, do yutgo da tagisi tosak do pi madepsi asat.
Amin da gak do gen yokwi yan gamañ unun yanba nagon obisak.
- 10 Nak kunam tagek gak do nandanek jap kelkel anek gawak gamisat bisapmon, amin da nak do gen yokwi yan naman.
- 11 Nak but yokwi dakon imal pasat bisapmon, amin da manji gen yan naman.
- 12 Muwut muwut tamokon amin da nak do yanba yokwi tok an.
Ae pakbi teban nanek but upbal an amin da abin nep do kap yon.
- 13 Mani Yawe, nak gak do bisit asat.
Pinjop gaga nandisal bisapmon bisitno dakon bami unudon nabi.
Gak nak do but dasi galak tan namisal, do asi pulugan nep do yagil unun do nandanek bisitno dakon kobogi nabi.
- 14 Pulugan nepmanaki neñak kagagwan dima pigi pasilgen.
Nak do yanba yokwi tok an naman amin da kisiron ban pulugan nepmanaki pakbi ilarigwan dima pasilgen.
- 15 Yum nandanaki pakbi da igeñak dima witjisak, ae pakbi ilarigwan dima pigi pasilgen.
Yum nandanaki bumjot gapma da nak dima galautjak.
- 16 Yawe, gak bisapmi bisapmi but dasi galak tan naminek yo tagisi an namisal.
Yan do, bisitno dakon bami nabi.
Bupmigo unun madepsi, do abin an pulugoki.
- 17 Nak gak dakon oman monjigo.
Pasilikon dima egi nabi.
Nak jigikon egisat, do bisitno tepmisi nandanek bami nabi.
- 18 Nak da kapmatjok abinek yokwikon ban yuman nan nepbi.
Uwalno da kisiron nan pulugan nepbi.
- 19 Uwalno nak do gen yokwi yon unun gak da nandanaki nayan.
Mano abin yipmanjakwa mayaktok pasat unun nandisal.
- 20 Gen yokwi unun yan naman unun do but yokwisi nandisat.
Anek tapmimno minisi asak.
Amin di da nak dakon but bo anteban ani yan nandagim, mani dima.
Ae amin di da nak anteban ak do gen tagi di bo nayini yan nandagim, mani dima.
- 21 Jap do agim bisapmon marasin yokwi ban namgwit.
Tekno kibidanban wain isipmi banjin noker do namgwit.
- 22 Jap noknok madep ak do muwutni bisapmon unun kisik kisik bisap da tobilek kilap da yan paron depban yokwalni, ae gapmagwan manek tasik toni dakon yo yan asak dosi nandisat.

- 23 Dabilni abi pilin tuk ani, anek yo sanbejek dima pindatni.
Manji panupbal abi tebai dima atni dosi nandisat.
- 24 Butjap sigin nandan yominek yo yokwisi an yobi.
Anek butjapgo da aban pasil mudoni.
- 25 Kokup ekwan unun isal tosak.
Ae imal yutnikon amin kinda dima egipjak dosi nandisat.
- 26 Amin diwari yokwini dakon kobogi yomgul, amin yokwi da yokwi an yom do pi sigin an.
Gak da amin diwari dakon giptim pandaganek giptim tedep yomgul, amin yokwi da jigilak gen yan yominek jigi yoman.
- 27 Amin yokwi dakon yokwini do dima intan yobi.
Unun amin dimasi panpulugoki.
- 28 Gak da egip egip papiakon mani wiririkgi.
Ae amin kilegi dakon man gat kisi mani dima mandaki dosi nandisat.
- 29 Nak jigi tepmiyo madepsi pasat.
Pin kop, gak da nak yokwikon nan abidanek nak anmilip abi.
- 30 Yan anaki nak kap yanek Pin kop dakon man awigikdisat.
Anek ya yan iyinek man madepni do yan tenjenok aben.
- 31 Anapbo Yawe da anpak unun aben do but dasi galak tan kimotjak.
Bulmakau ban paret aben unun do madepsi dima galak toso.
- 32 Nak Pin kop ankisiken bisapmon minat aminyo jigi pan da unun kanek kisik kisik akdan.
Ae minat aminyo Pin kop wisin kok do pi an amin unun Pin kop da butni pan teban akdisak.
- 33 Yawe da yo do wadak wadak an amin dakon bisitni nandan yomisak.
Minat amin dam tebanon ekwan unun do dima intan yomisak.
- 34 Kundu gat ae miktim, ae tap idap gat ae tap kilap ae yo morap tap kagagwan ekwan, ji kisi morap Pin kop dakon man awigini.
- 35 Nido, Pin kop da Saion kokup pap dakon minat aminyo uwal da kisiron ban timitdisak.
Anek Juda minat aminyo panpuluganban kokup papni ae akdan.
Yan aban Pin kop dakon minat aminyo unun kokup papmon tagisi egek, unun miktim wagil abidoni.
- 36 Pin kop dakon oman amini dakon diwatni da unun miktim abidokdan, ae minat amin Pin kop but dasi galak tan iman unun da unun miktimon egipdan.

70

Dewit Pin kop da anpulugosak do bisit agit

Pin kop da Dewit dakon jigi kan nandan yo asak do Dewit da kap on mandagit. Kap yon amin dakon kila amin do mandabi.

¹ Pin kop, nak yokwikon nan abidoki.

Yawe, tepmisi abinek nak anpuluga.

² Amin diwari da nak nikba kimotdisat.

Gak dasi pabin yopmanek panintok anaki mayaktok pani.

Ae amin diwari nak dakon jigi do kisik kisik an, wiririkbi tobil kinakwa mani pabin yopbi dosi nandisat.

³ Nak do manji gen yon amin, obisi panmayak anaki anpak

yokwini do wiripdatni dosi nandisat.

⁴ Mani amin gagon oban, unun buri tagisi anjakwa gak do kisik kisik ani.

Minjat aminyo unun gak da yokwikon ban timikgil unun do but galaksi nandanek toktogisi

“Pinjop unun wagil tagisisi!”
yan tagi yoni.

⁵ Mani Pinjop, nak wadak wadak amin, ae nak naga aripmi dima anpulugoken, do tepmisi abin anpulugoki.

Yawe, gak gaga nak dakon panpulugokno ae yokwikon ban timit timit amino.

Jomjom dima abi, tepmisi anpulugoki!

71

Amin pelan dakon bisit

¹ Yawe, anjuktunoki do gagon obisat.
Nak anjuktunajaki mayagi dima pakenj.

² Gak wagil kilegisi, do nak anpuluganek uwalno da kisiron nan kukwanj nepbi.
Bisitno nandanek pulugan nepbi.

³ Gak tip madepno egek nak tagisi anjuktunosol.

Gak tip tebano ae dam tebano aripmi dima tuwili, do gen teban yipmanjaki uwal da kisiron da pulugan kikenj.

⁴ Pinjopno, amin yokwi da kisiron ban pulugan nepbi.

Unun emat aminsi, ae anpakni unun wagil yokwisi.

⁵ Amin Tagi Yawe, gak dasi pulugan nepdisal yan nandanek egisat.

Nak moninisogon da nandan gadan gamin anan wigim.

⁶ Menjno da nak analanban gak da kila anjaki wik da abisok egisat.

Yan asal do bisapmi bisapmi mango yan anjisin kimokgenj.

⁷ Amin morapmi nandanakwa yo noman tan naminjakwa yan nandan, gak kalon dagin tagisi anjuktunosol.

⁸ Gildat kinda kalon nak gak dakon man awigisat, anek minjat aminyokon gak dakon tilingo do yan tenjenok asat.

⁹ Abisok nak amin pelan kili at, do tapmimno minisi.

Gak nepmanj degek manji di nabim.

¹⁰ Uwalno nikba kimokgenj do muwugek anupbal ak do gen yan panjeban anj.

¹¹ Unun yan yon, “Kili yolek abidono.

Unun anpulugosak amin kinda dima egisak.

Pinjop kili yipmanj dekgit.”

¹² Pinjop, dubagikon dima egipbi.

Pinjopno, tepmisi abinek nak anpulugoki.

¹³ Gen yan namanj amin unun pabinj yopmanjek dapbi pasilni.

Nak anupbal ak do nandan, do gak da panjintok anek madepsi panmayak abi dosi nandisat.

¹⁴ Mani nak toktogisi gak nandan gadan gamin anpulugoki do jomjom abenj.

Mango madepsi sigin awigikenj.

¹⁵ Anpakgo kilegisi unun do amin yoyikenj.

Yo masi masimi morapmisi nagon agil unun aripmi dima manjin mudogi, do gildat kinda kalon gak do nandan egek pulugan nepgul unun dakon geni amin yoyikenj.

¹⁶ Amin Tagi Yawe, gak dakon tapmim do nandanek gak anjisenj.

“Yawe kalon gin unun amin kilegisi” yan yoyin tenjenokenj.

- 17 Pinj kop, nak moniŋisogon da gak da nayiŋ dek anaj wigił.
Gak da yo masi masimisi asal unun do amin yoyiŋ tenjenosot.
- 18 Abisok nak amin pelan kili at, ae kuluno madepsi kwan, do Pinj kop nak dima nepman deki.
Nak gat egaki gak dakon tapmim madepgo do minjat amin kabiyogo altan altan ani unun yan tenjenok anyomiŋ yomiŋ aben.
- 19 Pinj kop, anpakgo kilegi unun tugaŋ kundu da aripmon wigigit.
Gak pi madepsi agil.
Amin kinda gak yombem mini.
Gak da yapman mudosol.
- 20 Gak da jigi mibili mibili yopbi nagon apgwit, mani nak nandisat, gak da nak aego anjeban akdisal.
Miktim kagagwan nan abi pidoken.
- 21 Gak da mano abi madepsi sigin pap tokdisak.
Anek butno aego anjeban akdisal.
- 22 Pinj kopno, gak dimasi nepman dekdal, do mango awigik do gita tidoken.
Israel amin dakon Pinj kop telagi, mango awigik do gita tidanek kap yoken.
- 23 Nak kisik kisik anek yan tidoken.
Gak do kap yanek mango awigiken, nido yokwikon nan abidagil.
- 24 Amin da nak abin nep do awit, mani gak da pabin yopmanek obisi panmayak agil.
Yan agil do nak gildat kinda kalon gak dakon anpak kilegi do minjat aminyokon yan tenjenok aben.

72

Pinj kop da kila amin madep anpulugosak dakon bisit

Solomon dakon kap kinda.

- 1 Pinj kop, anpakgo kilegi unun kila amin madep do iyin deki gen kokwin kilegi asak.
- 2 Anjaki anpak kilegikon da minjat amin kabiyogo ae yoni mini amin gen kokwin tagisi an yomjak.
- 3 Kila amin madep anpak kilegi asak, unun do ileŋ madep ae moniŋikon jap bami tagisi pani.
- 4 Anpulugaŋbi kila amin madep da bupmi amin panpulugaŋban tagisi egipni.
Ae yo do wadak wadak an amin dakon gwakni panpulugosak.
Mani amin do yokwi anyoman amin unun pabin yopjak.
- 5 Kila amin madep anpulugaŋbi gildat ae kanek tonjil da aripmon egipjak.
- 6 Kila amin madep anpulugaŋbi anpak tagisi banjin asak.
Anjaki sikak da manek jap paniren asak unun da tilak anpakni tagi da tagisi noman tosak.
- 7 Miktimon egipjak bisapmon amin anpak kilegisi banjin ani.
Kanak da tan anaj kisak bisapmon yo kinda do wadak wadak dima ani.
- 8 Kila amin madep egek tap teri kinda da tap teri kinda miktim daman toso, gat ae Pakbi Yupretis kon da miktim morap tan anaj kwan unun gat kisi kila akdisak.
- 9 Miktim kibiri timon amin da gawagek pasal imni.
Ae uwalni da miktimonsi man pagek pasal imni.
- 10 Spen miktim dakon kila amin madep gat ae tap binap

miktim tim tonj unjun dakon
kila amin madep kisi da
gawat gawat an iminek yo
tomni madep ban imni.

Arebia miktim gat ae Seba
miktim gat dakon kila amin
madep da yan gin akdanj.

11 Kila amin madep morap da
njwakberj an iminjakwa minjat
amin morapyo da oman an
imdanj.

12 Yoni mini amin da panpulugosak
do yan tidanba panpulugosak.
Ae jigi panjek panpulugogi mini
amin panpulugosak.

13 Ae amin tapmimi mini
wadak wadak ekwanj
unjun do bupmi nandanek
panpulugosak.

14 Unjuden amin do but dasi
galak tanj yomisak, do
uwal da pabinj yopmanek
panupbal ani bisapmon uwal
da kisiron ban puluganj
yopdisak.

15 Kila amin madep unjun bilak
morapmi egipjak dosi
nandisat.
Arebia miktim amin da gol
imni.
Gildat kinda kalonj Pinjkop
da anpulugosak do minjat
aminyo da bisit an imni dosi
nandisat.

16 Lebanon miktimon wit tagisi
kwonj, unjuden gin amin da
pigaga yan gin kwoni.
Jonj morap kwanj irenj tonj unjun
da tilak kokup papmon amin
yanj gin irenj toni.

17 Kila amin madep unjun dakon
man madepni do dima injtoni
dosi nandisat.
Gildat da toktogisi tosok unjun
da aripmon man madepni
toktogisi yanj gin tanj anj
kisak.

Unjun amin dogin anjek miktimi
miktimi amin da gisami tonj
egek kila amin madep do

gisami tonj amin yanj iyini
dosi nandisat.

18 Pinjkop, Israel amin dakon Yawe
anjkisino.

Yo masi masimisi unjun kalonj
dagin asak.

19 Mani tilimni tonj unjun toktogisi
anjkisino.

Miktimi miktimi tilimni tugok
tugogisi tanj anjanj kikkdisak.

Unjun bami, unjun asi.

20 (Dewit, Jesi dakon monji,
unjun dakon bisit obinj idon
dagosok.)

PAPIA 3

(Kap 73-89)

73

*Pinjkop amin yokwi do yo yokwisi
anjyomdisak*

Asap dakon kap kinda.

1 Pinjkop da Israel amin do yo tagisi
anjyomisak.

Pinjkop da butnigwan yoni
minisi amin do yo tagisi
yomisak.

2 Mani nak da naga yokwikon pali
magim.

Nak kandapno sagalek yanj
nikban manek nandanj ga-
datno pali yipmanj dekgim.

3 Nido, nak kwen wugik amin
yokwi pakpak unjun
pindakgo yoni morapmisi
anjakwa unjun dakon yoni do
pindak galaktok agim.

4 Giptimnikon tepmi dima nandanj.
Unjun amin tebai ae giptimni
unjun tagisi gin.

5 Jigi amin diwari da panj unjuden
dima panj.

Amin diwari jigi mibili mibili
panj, mani yo unjuden di dima
noman tanj yomanj.

6 Do iyi do nandaba wigakwa kisik
kisik anj, ae nomansi amin
diwari dapmanek panupbal
anj.

7 Unjun but nandak nandaknikon
da anpak yokwi ak do nan-
danj unjun panjalon anj.

- 8 Amin diwari do manji gen yan yominek yokwi an yom do gen yon.
Unun kwen wugiksi anek amin diwari panupbal ak do gen madepsi yon.
- 9 Pin kop Kwen Kokup egisak unun do gen yokwi yan iman.
Anek iyi dakon man pawigek amin morap da geni guramitni do pi tebaisi an kimokgon.
- 10 Do Pin kop dakon minat aminyo diwari kwen wigik amin dakon gen do galak tanek geni unun nandan gadan.
- 11 Amin yokwi da gen yan yon, "Pin kop da yo nin da aman unun aripmi dima nandisak. Pin kop Wukwisi da nin dakon anpaknin dakon mibili nandisak dakon kosit kinda dima tosok."
- 12 Amin yokwi unun jigi di dima noman tan yoman.
Anakwa yoni morapmisi, ae sigin iren ton.
- 13 Nak naga dakon egip egipno kila tebaisi agim, ae butno gwaljigi mini tosok, ae yokwi di dima agim.
Unun isal dogin agim, ma?
- 14 Pin kop, nak yokwi dima agim, mani gak da gildat kinda kalon gip tedep namisal, ae wisa dagokdo morap kobogi yokwisi namisal.
- 15 Nak gak dakon minat aminyogo do amin yokwi da gen yon unuden yoyigim tam, top yoyikom.
- 16 Nak amin yokwi da yo unun an dakon mibili wisin kok do agim, mani antidok agim.
- 17 Pin kop, nak gak da telagi yutnon wigigim bisapmon nandak nandakno pisagit.
Anek amin yokwikon yo noman tokdan unun do nandako pisagit.
- 18 Pin kop, gak da amin yokwi abi kosit sagalegisi ban akwan, anek abi manek wagilsa tasik ton.
- 19 Unun tepmisi tasik ton.
Ae kimotni unun pasol pasolisi ae yokwisi.
- 20 Amin Tagi, unun amin da dipmin pindakgan da wisa daganakwan pasilgan unun yombem.
Gak da abinaki amin yokwi pasil mudoni.
- 21 Unun bisapmon nak bupmisi nandagim, anek butnokon da yokwisi nandagim.
- 22 Nandak nandakno minisi agit.
Jon kilap buri mini da yan gak da dabilon anpak agim.
- 23 Mani nak gak gat toktogisi egapbo kisitno aminsi tet do abidosol.
- 24 Nak da kosit kilegi agipben do nayin dekdal.
Ae don gak da nak abidanbi kokup tilimni ton unudon gak gat egipdamak.
- 25 Namun amin di da Kwen Kokup egek nak dakon kila an?
Amin di minisi, gak kalon gin.
Pin kop, nak gak do but dasi galak tan gamin kimokdot.
Gak do but dasi galak tosot unuden miktim dakon yo morap do dima galak tosot.
- 26 Giptimno ae wupno tapminni minisi anjil kan, Pin kop gak kalongin teban tokno.
Anek nak gat egaki toktogisi wadak wadagi mini egipben.
- 27 Asisi, minat aminyo manji gaman unun tasik tokdan.
Amin gak golgwit da ae kili gepman dekgwit, unun panupbal abi mini ani.
- 28 Mani nak gak da kapmatjok egisat, unun da tagisi.
Amin Tagi Yawe, gak da nak tagisi anikutnosol.
Nak yo morap agil do yan tenjenok aben.

74

Piŋkop da Israel amin paŋpulugosak do amin kinda da bisit agit

Asap dakon kap kinda. Kap on do Maskil yan jon.

¹ Piŋkop, gak nido toktogisi manji nimisal?

Nido sipsip kabigo tagisi pawildal nin do butjap tebaisi nandan nimisal?

² Miŋat aminyogo nin do aego nandaki.

Kalipsigwan miŋat aminyogo nin manjin nipgul.

Gak da nin yuman nagil da nin gak dakon kabi ekwaman.

Saion Kabap kalip egipgul unun do aego nandaki.

³ Uwalnin da gak dakon telagi yutgo dakon yo morap kili pantasik awit.

Abinek yo morap pantasik awit unun pindakgi.

⁴ Uwalgo da telagi yutgokon wigek yan tidanjek galak toknikon yo awit.

Gak dakon yo kulabik anek iyi emaron teban tawit unun dakon tilakni ban yopgwit.

⁵ Amin da koron kindap pasan unuden, gak dakon yut pasiwit.

⁶ Kindap kwik tilak tagisi ban pantilim abi, unun uwal da parenka ae ama madep ban tidanj tuwilgwit.

⁷ Kindap ban yutgo sowit.

Unun anpak yokwisi anek yut unun gaga egip do manjigil, unun anupbal aba telagi dima tagit.

⁸ Nin wagilsa pabin nip do nandak nandak awit, do miktinninon Piŋkop gawak imim yut morap ton unun son mudawit.

⁹ Gak da wasok tapmimi ton kinda abi dima koman.

Ae abisok kombi aminin mini.

Ni bisapmon jigi unun pasiljak unun ninon da kinda dima nandisak.

¹⁰ Piŋkop, bisap nian da uwal da yansul yokwisi an gamni?

Toktogisi gak dakon man do yanba yokwi tok anegipni?

¹¹ Gak nido nin dima paŋpulugok do nandisak?

Tapmim madepgokon da uwalnin dapbi tasik toni.

¹² Mani Piŋkop, kalipsigwan gak kila amin madepnin egipgul, ae abisok kisi kila amin madepnin egi nimisal.

Bisap morapmi gak da nin paŋpuluganbi emaron dima tasik tagiman.

¹³⁻¹⁴ Gak dasi tapmim madepgokon da tap pudagil, anek unun tap pakbi kagagwan nugim madep mani Liwa-iatan unun dakon busunji paŋsulikgil.

Anek giptim timni miktim kibiri nimani ton timon jon kilap do yobi nawit.

¹⁵ Gak dasi abi pakbi monin miktim timon noman tanjek pak abigiwit.

Ae gak dasi pakbi madep abi wagilsa kibidawit.

¹⁶ Gak dasi gildat kalba gat ae pilin gat wasagil.

Ae gildat gat kanek gat kwen yopgul.

¹⁷ Gak dasi miktim morap dakon wasipni yopgul.

Ae bilagi bilagi dakon gildat ae sikak bisap yopgul.

¹⁸ Yawe, gak dima injtoki.

Uwalgo da yansul yokwisi an gaman.

Unun nandan kokwini tagi dima amin da mango do yanba yokwi tok an.

¹⁹ Miŋat amingo kinarim yombem tapmimni mini, do gak da nin nipman dekbis jon bit

- kilapyo da dima panjupbal ani.
 Uwal da minjat amingo nin obisi panjupbal an, do dimasi injtan nibi.
- 20 Miktimninon dukwan dukwan morap kisi emat an, ae pilin tuk madepsi toso, do gak da nin gat sanjek sanjek agil unun do aego nandaki.
- 21 Yum pindagaki amin yokwi da bupmi amin baman yominek dima panmayak ani.
 Wadak wadak amin unun da mango ankisini do nandisat.
- 22 Pinjkop, uwal da gen yan gama, do gak abinek gen pikon gaga da tet kila tebai abi.
 Gildat kinda kalon nandan kokwini tagi dima amin da yansul yokwisi an gama unun do nandaki.
- 23 Uwalgo da gen pap yanek gen yokwi yan gama.
 Unun toktogisi madepsi yan tidon.
 Pinjkop, anpak yokwini do dima injtan yobi.

75

Pinjkop amin yokwi pabin yopmanjek amin kilegi panpulugosok
 Asap dakon kap kinda. Kap on Pinjkop gawak imim dakon kap. Kap yon amin dakon kila amin da minjat aminyo yoyinban "Dima panjasik ani" unun tegon da yoni.

- 1 Pinjkop, nin gak do ya yan gayinek mango toktogisi awikwaman.
 Anek man madepgo do yan tenjenok anek wasok tapmimi ton mibili mibili agil unun do yoman.
- 2 Pinjkop da yan yosok, "Nak da gen pikon depben dakon bisap kinda kili manjigim.
 Gen kokwin kilegisi akdisat.
- 3 Miktim wudip anakwan minjat aminyo unun yawori dima ekwan.

- Mani miktim dakon mibili tebai abidanapbo tebai tosak.
- 4 Nak da iyi do nandaba wikwan amin yan yoyisat, 'Ji pibit tidok dima ani.'
 Ae amin yokwi yan yoyisat, 'Ji disi dakon man dima pawigini.
- 5 Disi dakon tapmim do kisik kisik dima ani, ae madepsi yan tidanek manji gen dima yan namni.'"
- 6 Minjat aminyo man madep yomyon dakon pi unun miktim teri teri tan an an kwan dakon amin kinda da aripmi dima agagi.
- 7 Pinjkop kalon dagin anpaknin kokwin asak.
 Unun da amin diwari pabin yopmanjek amin diwari pawigisak.
- 8 Yawe da kisitnikon kap kinda abidosok, unun wain yokwisi ae tebaisi yo isipmi gat iktagilbi unjungwan tujanbi.
 Unun tagalban amin yokwi morap da kisi nan mudon.
- 9 Mani nak toktogisi Jekop dakon Pinjkop do yan tenjenok anek mani awigik do kap yoken.
- 10 Pinjkop da amin yokwi dakon tapmim wiririkban pasildan.
 Mani amin kilegi do tapmim madepsi yomdisak.

76

Pinjkop da emaron teban tagit
 Asap dakon kap kinda. Kap on Pinjkop gawak imim dakon kap. Gita tidanek yogogi.

- 1 Juda miktimon amin da Pinjkop pakyansi nandan iman.
 Israel miktimon mani wukwisi toso.
- 2 Yutni unun Jerusalem toso.
 Saion Kabapmon toso.
- 3 Unun kokupmon uwal dakon gobinri gat, ae pasikni gat,

ae emat agak sibani gat jokgalgit.

Piŋkop da emat dakon yo morapni paŋupbal agit.

⁴ Piŋkop, gak tilingo unun madepsi, ae gak kila amin madep mibiltogi.

Gak wukwisi, man madepgo da kabap madep dakon man madep yapman mudosok.

⁵ Gak uwal dakon emat amini tapmimi toŋ dakon yoni tagisi gwayeŋ paŋapgul.

Unun emat amin unun kili kimak mudawit, ae emat dakon yo kabini timitni dakon tapmim mini.

⁶ Jekop dakon Piŋkop, gak da tebai yoyigil, do os gat ae amin ilik pawilgan tamogat kisi wayiŋi mini.

⁷ Piŋkop, amin gak do si pasolgoŋ. Gak da butjap nandan yobi bisapmon, namin da gak da dabilon tagi atjak?

Amin kinda da aripmi dima.

⁸ Gak kwen kokupmon da uwal da kobogi yokwisi timitni do yagil, anjaki miktimon miŋat aminyo da pasalek tayangok egipgwit.

⁹ Piŋkop gak pidan agek amin yokwi dakon anpakni kokwin anek jigini toŋ amin pulugan yopmanŋal.

¹⁰ Gak butjap nandanek kobogi yomisal, do amin diwari mango awikwan.

Ae amin emaron dima yokwi toni unun da gak gawak gamdan.

¹¹ Yawe Piŋkopgo yan teban tok an iminek unun gen si guramikgi.

Miŋat amin morap ji Yawe do pasalek but galak do yo paŋki imni.

¹² Unun on miktim dakon kila amin madep kwen wigik an, unun pabiŋ yopmanŋak, do madepsi pasal iman.

77

Amin kinda da jigis bisapmon Piŋkop do yan tidagit

Asap dakon kap kinda. Kap yon amin dakon kila amin da miŋat aminyo yoyiŋban “Jedutun” unun tegon da yoni.

¹ Nak Piŋkop da anpulugosak do yan tidosot.

Bisitno nandisak do nandisat.

² Jigis bisapmon nak Amin Tagi do bisit asat.

Kalbi bisit an imisat, mani but yawot dima abidosot.

³ Nak Piŋkop do nandak nandak anek iyon iyon yosot.

Nandak nandak anek butno jik tosok.

⁴ Butno jigisi, do gen aripmi dima yoken.

Piŋkop gak da yum nandanaki dipmin dima pokdot.

⁵ Nak kalip tagi egipgum unun do nandisat.

Bilak unun kili kiŋ mudawit, unun do nandisat.

⁶ Kalbi nak nandak nandak morapmi anek naga do yan yosot,

⁷ “Amin Tagi da toktogi manji namjak bo?”

Nak do sanbenek dima galak tosok bo?”

⁸ Amin do but dasi galaktan yomyom anpakni wagil pasilgit bo?

Yan teban tok morapni isali bo akdan?”

⁹ Piŋkop da kili inŋan nimgut da bupmi nandan nim do dima bo nandisak?

Butjapni da bupmini sopmanŋak bo?”

¹⁰ Nak yan nandanek yagim,

“Piŋkop Wukwisi, gak abisok nak dima anpulugosol, do nak unun do butno obisi jik tosok.”

¹¹ Piŋkop, nak gak dakon pi madep do aeno nandaken.

Asi, wasok tapmimi toŋ kalip agil unun do nandaken.

- 12 Pi morap agil unun do nandaken.
Pi tapmimi tonj agil unun kisi do nandaken.
- 13 Pinjkop, anpakgo telagi.
Kokup kidat kinda gak gat arip dima.
Gak da yapman mudosol.
- 14 Pinjkop, gak kalonj dagin wasok tapmimi tonj asal.
Kalip gak da tapmingo madepsi minjat amin kabi morapmon yoligil.
- 15 Gaga da tapmimon da minjat amin kabigo Jekop gat Josep gat dakon babikni yokwikon banj timikgil.
- 16 Pinjkop, Tap Gami da gak gandagit bisapmon si pasalek kwakwalikgit.
- 17 Sikak madepsi manakwa kiririn madepsi awit.
Anej mal madepsi anej tenjenj dukwan dukwan kisi yamgwit.
- 18 Mirim kwasigilgwit da binapgan gak da kiririnj yopbi yawit.
Mal da aban miktim morap dukwan dukwan kisi tenjenjanakwa miktim kwakwalikgit.
- 19 Gak tap binap nanj agipgul.
Kosit tap idap madep da binap tagit, mani gak dakon kandap tamo dima kawit.
- 20 Gak mibiltok kinjaki minjat aminyo da bujon golgwit.
Gak da Moses gat Aron gat do pi yobi unun da kilani agimal.

78

Amin yokwi aba Pinjkop da but yokwi nandagit

Asap dakon kap kinda. Kap on do Maskil yanj yonj.

- ¹ Nak dakon minjat aminyo, ji nak dakon nawa gen pakyanji nandani.

Gen yokdisat unun do mirak pakyanji yopni.

- ² Nak ji do tilak gen dayikdisat.
Nak da yo kalipsigwan noman tawit unun dakon mibili do yokdisat.
- ³ Kalip babiknin da yo unun do kili niyinba nandanjek timikgimanj.
- ⁴ Nin monji gwayonin do gen unun dima panjisibinenj.
Monji gwayonin unun yoyinenj.
Pinjkop dakon tapmimni gat ae pi tapmimi tonj agit gat ae wasok tapmimi tonj mibili mibili agit unun do yoyinenj.
- ⁵ Pinjkop da Jekop do geni yomgut.
Israel dakon babini da guramitni do yomgut.
Kalipsigwan babiknin yanj yoyigit,
“Ji monji gwayosi nak dakon gen teban morapno pakyanji yoyinjetni.”
- ⁶ Yanj ani kanj, minjat monjiyo don altoni unun da nandanj pisanjek yoyin dekanj anj ani.
- ⁷ Yanj anjakwa unun amin kabi kisi da egip egipni Pinjkopmon tosok yanji nandanjek jomjom anej yo agit unun do dima injtoni.
Anej gen teban morapni tagi guramitni.
- ⁸ Anej babikni yombem dima egipni.
Babikni kwen wigik anej Pinjkop dakon gen pabinj yopmanjek tebai dima nandanj gadanj imgwit.
Anej wupmon da toktogisi dima yolgwit.
- ⁹ Kalip Epraim amin obip gobinyo tanj yomgwit, mani emat noman tanban pasal kiwit.
- ¹⁰ Pinjkop da sanjek sanjek agit unun dima guramikgwit, ae nawa geni dimasi yol do nandawit.

- 11 Wasok tapmimi ton yolinban pindakgwit unun do kili injtawit.
- 12 Babikni da dabilon Isip miktim unudon Soan miktim timon Pinjkop da wasok tapmimi ton agit.
- 13 Unun da tap idap pudanban tap idap teri teri agakwan Israel amin binapmon da panjkigit.
- 14 Gildari unun gikwem nan yolinjakwan unun nan kanek yolgwit, ae kalbi kindap tenjen nan yolinjakwan unun nan kanek yolgwit.
- 15 Miktim kibiri timon tip pudanban pakbi madepsi mibilikon noman tanban nawit.
- 16 Tipmon pakbi aban noman tagit unun koron pakbi madep da yan pak kigit.
- 17 Mani Pinjkop Wukwisi do yokwi sigin an ingwit.
Miktim kibiri timon egek kwen wigik an ingwit.
- 18 Pinjkop anjkilit do anek yan awit, jap si galak tawit unun si yomjak dosi tebai iyiwit.
- 19 Pinjkop manji gen yan iminjen yan yawit, "Pinjkop miktim kibiri timon jap morapmi aripmi tagi nimjak?"
- 20 Asi, mibiltok tip tidanban pakbi madepsi noman tagit.
Mani bret gat ae bit kilapyo di aripmi tagi nimjak bo dima?"
- 21 Yawe da geni unun nandanek Jekop do butjap nandan yomgut.
Israel dakon amin kabi do kindap yipban pinjakwan japmisi nandan yomgut.
- 22 Nido, dima nandan gadan imgwit.
Unun da kilani aripmi tagi asak yan dima nandawit.
- 23 Yan awit, mani Pinjkop da yanban kundu yoma witdal kigit.
- Witdal kinakwan Kwen Kokup da
- 24 mana yopban pinjakwa nawit.
Unun Kwen Kokup dakon jap.
- 25 Unun anelo dakon jap.
Pinjkop da mana morapmi aripnikon yomgut.
- 26 Anek gildat wisak tet da mirim yipban kigit.
Ae tapmim madepnikon da saut tet da mirim yipban kigit.
- 27 Anek minam morapmisi, kimbaban ae tap niman da tilak, morapmisi yopban bikbiknikon mawit.
- 28 Pinjkop da minam morapmi yopban manek yut kabenji panjwasinjek tawit.
- 29 Manakwa nanek aripmisi tugawit.
Yo unun do galak tawit unun Pinjkop da yomgut.
- 30 Mani jap si galak tawit unun sigin nan egakwa
- 31 Pinjkop da butjap nandanek Israel amin dakon monji tebaisi ae tagisi unun dapban kimakgwit.
- 32 Pinjkop da wasok tapmimi ton yan agit, mani minjat aminyo da yokwi sigin anek dima nandan gadan ingwit.
- 33 Do mirim da gen kagakan noman tanek tepmisi pasilgan unun da tilak tepmisi panpasil agit.
Unun panupbal aban pasol pasol madepsi anek kimakgwit.
- 34 Pinjkop da di dapban kimakgwit bisapmon diwari but tobil anek tobil abin yolgwit.
- 35 Aeni nandawit, Pinjkop unun tip damanin.
Pinjkop Wukwisi unun yokwikon ban timit timit aminin.
- 36 Mani unun si angalak anek top yawit.
- 37 Unun but dasi dima yolgwit.

- Unun gat sanbek sanbek awit unun kirinikgwit.
- 38 Mani bupmi nandan yominjek diwarini wiririk yominjek dima panupbal agit.
Bisap morapmi butjapni yipmanek dima japtan yomgut.
- 39 Unun do aeni nandagit, unun miktim amin gin, unun mirim da yan kir mudon, aeni dima aban.
- 40 Bisap morapmi miktim kibiri timon kwen wigik anakwa bupmisi nandagit.
- 41 Israel amin dakon Pin kop Telagisi bisap morapmi ankwalakwa nandaban yokwi tok anyomgut.
- 42 Tapmim madepni do intawit, ae uwal da kisiron ban timikgit unun do dima nandawit.
- 43 Unun tilak tapmimi ton Isip miktimon Soan miktim timon agit unun do dima nandawit.
- 44 Pakbi antobilban yawi daganba aripmi dima noknogi agit.
- 45 Ae bigal morapmi yabekban injin yomgwit.
Ae mengak morapmi yabekban yo morapni panupbal awit.
- 46 Ae pilak pilak yabekban kin pigagani yo kwawit unun nan mudawit.
- 47 Ae ais yipban manek wain napni ae pik kindapni panupbal awit.
- 48 Ae ais yopban manek bulmakauni dapba kimakgwit.
- 49 Butjap madepsi nandan yominjek yo yokwisi an yomgut.
Anek anelo kabi kinda yabekban kin panupbal anakwa jigi madepsi pawit.
- 50 Butjap madepsi nandanek yum dima pindakgit.
- Sot madepsi yoban kimakgwit.
- 51 Isip amin morap kisi dakon monji mibiltogi dapban kimakgwit.
- 52 Mani unun sipsip kila amin yombem da iyi mibiltok kinek minat amin kabini kila agit.
Miktim kibiri timon kosit yoligit.
- 53 Timik panwan jigini mini egipgwit, do dima pasalgwit.
Mani tap idap da uwalni witjigit.
- 54 Timik panpan telagi miktimnikon panpagut.
Unun miktim ilen obani ton iyi da tapmimon abidagit.
- 55 Minat amini apgwit bisapmon amin nwanjwari yolban kiwit.
Kinakwa miktim unun Israel amin kabi do kokwinik yomgut.
Anek yopban yutnikon yikgwit.
- 56 Mani Israel amin da Pin kop Wukwisi ankwalek kwen wigik an iminjek gen tebani dima guramikgwit.
- 57 Kalip babakni da awit, unuden gin, kwen wigik anek Pin kop manji imgwit.
Unun obip giren dikdik sun yamandak unun yombem.
- 58 Kokup kidat dakon alta wasanakwa unun do anek Pin kop da butjap madep nandagit.
Pin kop yipmanek kokup kidat gawak yominakwa nandaba yokwi tok an yomgut.
- 59 Pin kop da anpakni pindagek butjap nandan yomgut, do Israel amin do manji wagilsi yomgut.

60 Anek imal yutni telagi Silo kokup papmon tagit unjun yipman kigit.

Kalip unjun yutnon egipgut bisapmon minjat aminyo da binapmon egipgut.

61 Mani yum pindagakwan Sanjek Sanjek Kinam uwal da abidawit.

Unjun tamo timon tapminni gat ae tilimni unjudon tagit.

62 Minjat amin kabini do butjap nandanek yum pindagakwan uwal da emat agak siba ban dapba kimakgwit.

63 Monji bulagi emat madepmon kimagakwa minjatjok wili mini, do amin dima pawit.

64 Uwal da mukwa sogok amin dapba kimagakwa minjatni da bupmi kunamyo ani dakon bikbik dima tan yongut.

65 Amin da dipminon da pidon unjuden Amin Tagi pidagit.

Ae amin tebai wain morapmi nanek pokgon da don pidanek yan tidon unjun da tilak Yawe pidagit.

66 Anek uwal gat emat anek yolban kin mudawit.

Pabin yopmanakwan mayak-tok toktok teban pawit.

67 Mani Josep dakon babakni dima manjigit.

68 Unjun Juda amin kabi gat ae Saion Kabap iyi but dasi galak tan imisak unjun ban manjigit.

69 Yutni telagi unjun kabapmon agit.

Kwen kundu wasagit, ae miktim wasagit da tebai tomal, unjuden yutni anteban aban tebaisi toktogisi tokdisak.

70 Pinjkop da oman amini Dewit manjinek sipsip kila agiron nan abidagit.

71 Sipsip kila agiron nan abidanek yipban amin kabini Jekop dakon kila amini dagagit.

Pinjkop iyi dakon amin kabini Israel kila agit.

72 Dewit but dasi nandanek kilani tagisi agit.

Anek tagisi timik panjigit.

79

Israel amin Pinjkop da panpulugosak do bisit awit

Asap dakon kap kinda.

1 Pinjkop, Amin Nwakjwari Kabi gak da miktimon kili aben da minjat amin kabigo nin gat emat an.

Yutgo telagi unjun anupbal aba telagi dima tagit.

Anek Jerusalem obisi anupbal awit.

2 Telagi oman amingo dapmanek bumjotni yo isali yan nandanek yum pindagakwa singin gat ae jon pinan gat da giptimni non.

3 Minjat amingo dapmanakwa yawi da tagal kinjek Jerusalem pak pukwan.

Ae bumjotni wayitni amin kinda dima egisak.

4 Miktim nin da kapmatjok ton unjun dakon amin da yansul an niman.

Miktim morap nin pangwasinek tan anan kwan unjun da yansul madepsi an nimirjek gen mayagisi yan niman.

5 Yawe, bisap nian da butjap nandan nabi?

Gak toktogisi butjap nandan nimdisal bo?

Gepman dekgiman do butjapgo kindap da yan sonjek dima kimotdisak, ma?

6 Gak minjat amin kabi dima gawak gaman ae mango yanjek bisit dima an amin unjun do butjap nandaki.

- 7 Unjun amin kabi da minjat amin kabigo Jekop dapba kimakgwit, anek miktimni obisi anjupbal awit.
- 8 Babiknin da anpak yokwi awit unjun do yo yokwi dima an nibi.
Abisok nin yokwisi ekwaman do bupmi nandan niminek tepmisi panpulugoki.
- 9 Pinjokop, gak yokwikon ban timit timit Pinjokopnin.
Man madepgo do nandanek nin panpuluganek diwarinin wiririkgi.
- 10 Amin Nwakwari Kabi da nin do yan yon, "Pinjokopni dukon egisak?"
Unjun tagi dima. Uwal da oman amingo dapba kimakgwit, do yawinin dakon kobogi do gak da Amin Nwakwari Kabi yo yokwisi an yominjaki gandak do nandan.
- 11 Dam tebanon ekwan amin dakon kunamni nandaki.
Anek tapmim madepgokon da uwal da amin dapba kimotni dosi kili yawit, unjun yokwikon ban timikgi dosi nandisat.
- 12 Uwal nin da kapmatjok ekwan unjun da gak do gen yokwisi yawit, do Amin Tagi anpak yokwini dakon kobogi yominjaki kosiri 7 yan asak.
- 13 Yan anjaki minjat amin kabigo, sipsip kabigo, nin toktogisi ya yan gayinnej.
Ae babiknin don altoni unjun kisi da mango anjisinini.

80

Israel amin Pinjokop da panpulugosak do bisit awit
Asap dakon kap kinda. Kap yan amin dakon kila amin da minjat aminyo yoyinban "Sanjek sanjek dakon jarej tagisi" unjun tegon da yoni.

- 1 Israel dakon Sipsip Kila Amin, gak Josep dakon amin kabi sipsip ban yan kosit yolisal.
Bisitnin nandan nibi.
Anjelo madep serabim bamot da binapmon kila amin madep yigek tilingo minjat amin kabigo do yolijnbi pindatni.
- 2 Epraim ae Benjamin ae Manase da bikbigon tapmim madepgo noliki.
Abin nin yokwikon ban timikgi.
- 3 Pinjokop, kalip egip egip tagisi egipguman unjun aego anjaluk abi.
Butgo ninon yipmanek yo tagisi an nibi.
Anek yokwikon ban pulugan nipbi.
- 4 Yawe Pinjokop Tapmim Ami, minjat amin kabigo bisit gayinakwa bisap nian da butjap nandan yobi?
- 5 Butjap nandan nimanjaki kunam tagapno dabil pakbinin da jap pakbiyonin asak.
- 6 Gak da yum pindagaki amin kabi nin da ilenon ekwan unjun da abin nin dakon miktim abidok do emat an.
Uwalnin da yansul an niminek yanjan niman.
- 7 Pinjokop Tapmim Ami, kalip egip egip tagisi egipguman unjun aego anjaluk abi.
Butgo ninon yipmanek yo tagisi an nibi.
Anek yokwikon ban pulugan nipbi.
- 8 Kalipsigwan gak wain nap kinda Isip miktimon nan anjapgul.
Anek on miktimon amin kabi yolbi kinakwa wain nap unjun kwaokgil.
- 9 Miktim unjun garam anek kwaokbi kwanek geli dubagisi pigiwit.

Pigakwa madepsi kwanjek
miktim kisi ilimikgit.

10 Anek kabap anyongam anek unun
dakon kilinjı da sida kindap
madepsi unun kisi witjigit.

11 Unun dakon kilinjı da tap madep
Mediterenian da aripmon
kiwit.

Ae teri kinda do gigi da kwanjek
pakbi madep Yupretis da
aripmon kiwit.

12 Gak mibili nido wain pi dakon
dam tuwilgil?

Yan agil do amin da kin ap anek
bami pan.

13 Jon bit da abin panupbal an, ae jon
kilap da non.

14 Pinjok Tapmim Ami, ninon tobil
apbi.

Kwen Kokupmon da ninon
sinjanbi pinjakwan wain pi do
kilani abi.

15 Gak da gaga da tapmimon nin
kwaokgil, do abisok abin nin
panpulugoki.

Nin wain nap bulagi yombem
ban gak da panjeban abi
tebaisi awit.

16 Uwalnin da mandan kindapmon
kili sowit, do gak da butjap
nandan yominjek panupbal
aki.

17 Mani, minat aminyo nin gaga
do manjigil, ae gak da abi
madepsi taganek teban
tagiman, do panpuluganek
kilanin aki.

18 Yan aki kan, nin gak dima gep-
man detnen.

Gak da panpuluganbi tagi egek
bisit an gaminjek mango
awiginen.

19 Yawe Pinjok Tapmim Ami, kalip
egip egip tagisi egipguman
unun aego arkaluk abi.

Butgo ninon yipmanek yo
tagisi an nibi.

Anek yokwikon ban pulugan
nipbi.

81

*Jap noknok bisap madep dakon
kap*

Asap dakon kap kinda. Kokup pap
Gat dakon gita tidanek yogogi.

¹ Pinjok panpulugoknin do kisik kisik
kap kinda yonen.

Jekop dakon Pinjok do kisik
kisik kap yonen.

² Kap yoni. Tambarin tidanek, gita
gat ae kulele gat kisi tidoni.

³ Kanek kaluk abisak bisapmon
kwen pisoni.

Kanek binap tanjakwan Pinjok
gawak imim bisap madep-
mon kwen pisoni.

⁴ Yan anen do Jekop dakon Pinjok
da Israel amin nin do gen
teban unun ninggut.

⁵ Kalipsi Isip amin pabin yopgut
bisapmon, Pinjok da gen
teban unun Israel amin nin
do ninggut.

⁶ Nak amin kinda tekni dima
nandisat unun da gen yanban
nandisat.

Unun da yan yosok,

“Nak yo jigi morap ji da kwap-
mon tawit unun kukwan
yopgum.

Ae miktim simil gok panpulugoko
mibilikon yopba tanakwa pi
teban sanjenek dima awit.

⁷ Jigikon egek bisit nayinba pulugan
dep gum.

Gikwem kiririn yosok
unungwan da bisitji nandagim.

Nak Meriba pakbikon nandan
gadatji pindat do anek ji
pankewalgim.

⁸ “Nak dakon amin kabino, nawa
dayiko nandabit.

Israel amin, nak dakon gen
nandanek guramitni do
madepsi nandisat.

⁹ Ji miktim njwaknwarı dakon kokup
kidatni dima yolni, ae dima
gawak yomni.

- 10 Nak kalonjin ji dakon Yawe ae Pinjkopji egisat.
Nak naga Isip miktimon banj ji timik panjogum.
Gen kagasi antanj kinakwa upmokgen.
- 11 “Mani babikji da nak dakon gen nandak do dima galak tawit.
Asisi, Israel amin nak dakon gen guramit do dima galak tawit.
- 12 Do yum pindagapbo kwen wigik anpakni yolek galak toknikon yo awit.
- 13 “Nak minjat amino da geno guramik kimotni dosi nandisat.
Ae Israel amin nak dakon galaktok yol kimotni do nandisat.
- 14 Yanj ani kanj, nak da uwalni tepmisi pabij yopdisat.
Anjek uwal gat emat wamanjek pabij yopbenj.
- 15 Anjapbo minjat aminyo nak do nandaba yokwi tok anj, unjun madepsi pasal nimnimik namni.
Anjakwa toktogisi yo yokwisi anj yobenj.
- 16 Mani nak da ji do bret galagisi, ae kabanj kok koron nani dabenj, anjapbo butji tugokdanj.”

82

Pinjkop unjun kila amin madep mibiltogi

Asap dakon kap kinda.

- 1 Pinjkop unjun Kwen Kokup muwut muwut madep dakon mibiltok amin yikdak.
Miktim morap dakon kila amin da muwugakwa nandak nandakni kokwinikdak.
- 2 Anjek yanj yoyisak,
“Ji bisap nianj da gen kokwin pi gulusunj ani?
Ji yokwi pakpak amin nido panpulugonj?”

- 3 Ji yoni mini amin ae monji datni kimakbi panpulugoni.
Anjek jigi panjek yokwi ekwanj amin unjun panjutnoni.
- 4 Amin yokwi ekwanj ae yo do wadanj amin unjun yokwi pakpak da kisiron banj puluganj timigek panpulugoni.
- 5 Ji pilin tukgwan agek nandak nandakji minisi, do miktimi miktimi amin anpak kilegi dima anj.
- 6 Nak gen yanj yosot, ‘Ji pinjkop ekwanj.
Ji Pinjkop Wukwi Madep dakon monjini ekwanj.
- 7 Mani amin morap kimokgonj jiyo yanj gin kimotdanj.
Kila amin morap kimokgonj jiyo yanj gin kimotdanj.’”
- 8 Pinjkop, minjat amin morapyo unjun gak dakon gin, do abinj miktim amin morap gen kokwin anyobi.

83

Asap da Israel amin dakon uwalni Pinjkop da dapban pasilni do bisit agit

Asap dakon kap kinda. Kap on Pinjkop gawak imim dakon kap.

- 1 Pinjkop, gak gen mapmit dima abi.
Gak isal dima yikgi.
Pinjkop, gak isal dima egipbi.
- 2 Pindakgi. Uwalgo emat wasanjek anj.
Gak do nandaba yokwi tok anj amin kwen wigik anjgamanj.
- 3 Unjun pasili egek minjat amingo yokwi anj yom do gen yanj panjeban anj.
Gak da minjat amingo unjun kilani tagisi asal, mani uwal unjun panjupbal ak do muwugek gen yonj.
- 4 Unjun da yanj yonj, “Kili kino!
Israel amin dapno pasil mudanjakwa, amin da sanjbenjek dima nandanj yomni.”

- ⁵ Piŋkop, uŋun amin gak abin gep do but kalon anj.
- ⁶ Idom amin, ae Ismael amin, ae Moap amin, ae Akri amin,
- ⁷ ae Gebal amin, ae Amon amin, ae Amelek amin, ae Pilistia amin ae Tair amin, uŋun miŋtim morap dakon amin da yo uŋun ak do nandanj.
- ⁸ Siria yo kisi uŋun gat muwukganj. Uŋun amin tapmimi tonj kabi uŋun Lot dakon babini kabi paŋpulugonj.
- ⁹ Uŋun amin kabi da gak anjupal ak do but kalon anj, do kalip Midian amin do agil, bo pakbi madep Kison uŋudon Sisera amin gat Jabin amin gat do agil yan gin uŋun amin paŋjupal abi.
- ¹⁰ Uŋun bisapmon gak da kokup pap Endo uŋudon paŋjupal abi bumjotni miŋtimon tanej miŋtawit.
- ¹¹ Kalip kila amin bamot Orep gat ae Sep garon agil uŋuden gin emat amini dakon mibiltok amini paŋjupal aki. Kila amin madep bamot Seba gat ae Salmuna garon agil uŋuden gin kila amini pabinj yopbi.
- ¹² Uŋun amin da yan yawit, "Piŋkop dakon sipsip upmot miŋtimni nin do anawatneŋ."
- ¹³ Piŋkopno, miŋtimon kimbabanj banj yan uwalgo wiririkbi kini. Mirim da wit dakon gipmi pisonba kwanj uŋuden wiririkbi kini.
- ¹⁴ Kindap da koron sosonj, ae ilen gurigi tonj da madepsi sosonj,
- ¹⁵ yan gin gak da sikak mal kiririnyo madepsi yipbi abinej uŋun amin kabi yolban pasal kini. Ae uŋun da pasolni do mirim madepsi yipbi kisak.
- ¹⁶ Yawe, pabinj yopmanjaki mayak-tok madepsi pani.

Anej gak tapmimo madepsi yanj yokdanj.

- ¹⁷ Pabinj yopmanjaki toktogisi pasal kimotni do nandisat. Paŋmayak anej dapbi kimotni dosi nandisat.
- ¹⁸ Yan anjaki uŋun da gak kalonjin Yawe ae Piŋkop Wukwisi egek miŋtim morap kisi kila asal yanj nandanj gamni.

84

Amin kinda da Piŋkop dakon telagi yut do galak tagit
Kora amin kabi dakon kap kinda. Kokup pap Gat dakon gita tidanej yogogi.

- ¹ Piŋkop Tapmim Ami, gak dakon yut tilimi tonj galagisi.
- ² Nak uŋudon egip do but dasi madepsi galak tosot. Galak tok morapno kisi gak dakon yut do tosok. Giptim ae nandak nandakno kisi da Piŋkop egip egipmi tonj gak do kisik kisik kap yosot.
- ³ Yawe Tapmim Ami, gak Kila Amin Madepno ae Piŋkopno. Bibagap ae bibagap giman da gak dakon alta da kapmatjok yutni anej pudigi kila amal.
- ⁴ Miŋjat aminyo gak da yutnon ekwanj uŋun kisik kisik anej bisapmi bisapmi mango awigik do kap yonj.
- ⁵ Miŋjat aminyo gak dakon tapmim timigek Saion Kabapmon wigik do but dasi galak tonj, uŋun kisik kisik tagi ani.
- ⁶ Miŋtim kinda mani Miŋtim Kunam Pakbi Kulduk Giban, uŋudon kinakwa uŋun miŋtimon pakbi gapma morapmi noman tonj. Anjakwa sikak manakwa pakbi gapmakon wiŋonj.
- ⁷ Uŋun amin kosit agek tapmim kaluk sigin paŋj.

- Ujun Saion kin Piŋkop da inamon altokdan.
- ⁸ Piŋkop Yawe Tapmim Ami, bisitno nandaki.
Jekop dakon Piŋkop, mirak pak yaŋsi yopmanjek geno nandaki.
- ⁹ Nin dakon kila amin madep do koki.
Pasiknin da yaŋ nin dam anjek kilanin tagisi asak.
Yawe, gaga kila amin madep egipjak do manjigil, do yo tagisi an ibi.
- ¹⁰ Nak gildat kalon kindagin gak dakon yut da yomakon egipben kan, unun da tagisisi asak.
Ujun da gildat 1 tausen timi dukon egi egi asat unun yapman mudosok.
Nak oman amin pinbisi egek Piŋkopno dakon yoma kagakon yoma kila agak amini egip do but dasi galak tan kimokdot.
Mani amin yokwi da yutnon egip do dima galak tosot.
- ¹¹ Nido Yawe unun panjutnok aminin ae tenteninin.
Ujun da nin do yo tagisi an nimejek man madep nimisak.
Kilegi akwan amin do yo tagi yom do dima panjutnosok.
- ¹² Yawe Tapmim Ami, minat aminyo gak nandan gadan gaman amin unun kisik kisik tagi ani.
- ² Amin kabigo nin yokwi morap agiman dan dakon diwarinin unun wiririk nimgul.
- ³ Gak kalip nin do butjap nandagil unun nandabi magit.
Nin do japmisi nandagil, mani kulabik anek butgo magit.
- ⁴ Piŋkop, yokwikon ban timit aminin, kalipsi nin tagisi egipguman abisok panjaluk abi yangin egipneŋ.
Butjap sanbenek dima nandan nibi.
- ⁵ Bisap mudok mudogi mini butjap sigin nandan nimeŋ wigikdisal?
Babikon da babikon yaŋ gin tan anan wigikdisak?
- ⁶ Minat amin kabiyogo aego panjeban abi nin kisik kisik anek gak anjksineŋ.
- ⁷ Yawe, gak asisi mudok mudogi mini nin do but dasi galak tan nimeŋsal unun dakon bami nolipbi koneŋ.
Yokwikon ban timigaki tagisi egipneŋ.
- ⁸ Nak Piŋkop Yawe da gen yosok unun do mirak pakyaŋsi yopmandat.
Nin da anpak yokwi kalip agimanon tobi dima pigineŋ kan, unun iyi dakon telagi amin kabini nin but yawot nim do yosok.
- ⁹ Asisi, amin Piŋkop do pasal iman unun yokwikon ban timitdisak.
Anjakwan tilimni miktimninon tokdisak.
- ¹⁰ Ujun bisapmon amin da amin do but dasi galak tan yomejek anpak tagisi an yomdan.
Yaŋ anek kilegisi egek but yaworon da tagisi egipdan.
- ¹¹ Miktimon Piŋkop but dasi yolyol anpak miktimgwan da pawinban pisanek kwokdisak.

85

Piŋkop da amin kabini kila asak do amin kinda da bisit agit
Kap on Kora amin kabi dakon kap.
Kap yon amin dakon kila amin do mandabi.

¹ Yawe, gak da miktimgo ae amin kabigo Jekop nin panpuluganaki kalip tagisi egipguman abisokyo kisi yaŋ gin anaki tagisi ekwanan.

Ae Kwen Kokup da anpak kilegi sinjanban miktimon pikdisak.

- 12 Asisi, Yawe da yo tagisi nimirakwan miktimmnin da jap morapmisi panalon akdisak.
- 13 Yawe apjak dakon kosit yul im do kan, amin da anpak kilegi aba kanjek unjudon tagi apjak.

86

Amin kinda Pinjkop da anpulugosak do bisit agit

Dewit dakon bisit kinda.

- 1 Yawe, nak wadak wadak amin, do bisitno nandanjek anpulugoki do nandisat.
- 2 Yokwikon nan abidanaki dima kimokgen, nido nak gak nan goldat.
Nak oman amingo, gak nan nandan gadan gamisat, do anpulugoki.
- 3 Amin Tagino, nak gildat kinda kalon gak do bisit asat, do nak do bupmi nandan nabi.
- 4 Amin Tagi, nak gak dogin bisit asat, do oman amingo nak do kisik kisik nabi.
- 5 Amin Tagi, gak tagisisi, diwarinin wiririk nimisal.
Gak minjat aminyo bisit gayan unun but dasi galak tan yomisal.
- 6 Yawe, gak bisitno do mirak pakyañsi yopbi.
Nak do bupmi nandan nabi do yan tidosot.
Yan ilitno nandaki.
- 7 Nak gak do yan tidosot bisapmon anpulugosol, do jigi paken bisapmon gak do bisit aben.
- 8 Amin Tagi, pinjkop gak yombem di mini.
Gak da kisi morap yapmandal.
Ae amin kinda da wasok tapmimi ton asal unuden kinda aripmi dima asak.
- 9 Amin Tagi, minjat amin kabi morap gak da wasagil, unun

da abin njwakben an gaminjek gak dakon man awigikdan.

- 10 Nido, gak kalongin tapmingo madep ae gak dagin yo masi masimisi asal.
Gak kalongin Pinjkop bamisi.
- 11 Yawe kositgo kilegi do nayin dekbi gengo bamisi yolek egipben.
Nayin dekbi gak dogin nandan egek mango awigiken.
- 12 Amin Tagi Pinjkopno, nak but dasi gak anksiken.
Toktogisi mango anksin wigiken.
- 13 Nido gak nak do madepsi but dasi galak tan namisal.
Kimoron nan pulugan nepbi gapmagwan dima pigigim.
- 14 Pinjkop, kwen wigik amin da nak nit do aban.
Unun amin yokwi bupmini mini da nak nikba kimokgen do abin muwukan.
Unun manji gaminjek gengo dima guramikgan.
- 15 Mani Amin Tagi, gagon bupmi ae nandan yawotyto tugagit da tosok.
Gak butjap tepmi dima nandisat.
Gak nin do but dasi galak tan nimek gengo anteban anek nin anpulugan wigisal.
- 16 Tobil nagon abinjek bupmi nandan nabi.
Menno da kalip gak dakon pi agit, abisok monji nakyo kisi pigo asat, do nak dakon but anteban anek yokwikon nan pulugan nepbi.
- 17 Yawe, gak da nak do but dasi galak tan namisal unun dakon tilak kinda nolnbi koken.
Yan anaki uwalno da gak da nak anpuluganek anteban asal unun kan nandan yo anek anpak yokwini dakon mayagi pani.

87

Jerusalem do kisik kisik awit

Kora amin kabi dakon kap kinda.
Kap on Pinjkop gawak imim dakon kap.

- 1 Pinjkop da kokup papni telagi kabapmon agit.
- 2 Yawe da Israel miktim dakon kokup morap do galak toso, mani Jerusalem do madepsi but dasi galak toso.
- 3 Pinjkop dakon kokup pap dakon minjat aminyo, ji nandani, Pinjkop da yo tilimi ton tagisi jikon asak.
- 4 Pinjkop da yan yosok, "Namin amin da nak dakon gen guramikdak, unun manjiker bisapmon, Isip ae Babilon kisi manjiker.
Anek Pilistia, Tair ae Itopia do yan yokdisat, 'Unun yo kisi Jerusalem amin gin.'
- 5 "Nak Jerusalem do yan yokdisat, 'Unun minjat amin morap kisi dakon kokup pap.'"
Ae Pinjkop Wukwisi da Jerusalem anpulanban tebaisi tokdisak.
- 6 Yawe da amin diwari dakon man mandakdisak.
Anek panmuwugek Jerusalem minjat aminyo gat kisi manjikdisak.
- 7 Anakwan minjat aminyo unun kap yanek kisik kisik anek yan yokdan, "Jerusalem, gak yo tagisi morap ninon ton unun dakon mibilisi."

88

Amin kinda Pinjkop da anpulosak do yan tidagit

Eman unun Sera kabikon nani kinda da kap on mandagit. Kap on do Maskil yan yon. Kora amin kabi da Pinjkop gawak iminek kap on yon. Kap yon amin dakon kila amin da minjat aminyo yoyinban "Malat Leanot" unun tegon da yoni.

- 1 Pinjkop, Yawe, gak panpulugokno.
Gildari ae kalbi gak do yan tidosot.
- 2 Bisitno nandaki.
Anpulgoki do yan tidosot,
- 3 nido jigi morapmi nagon noman tan naminakwa pali kimokdot.
- 4 Amin diwari da si kimot do an, nak unun yombem.
Tapmimno kisisi mudan.
- 5 Nepman degakwa amin kili kimakgwit gat kisi ekwaman.
Amin da amin kinda anakba kili kimakgit da kimakbi tamokon toso, nak unun yombem.
Amin wagisi intan yominek sanbenek dima panpulugokdisal unun yombem.
- 6 Mabi gapma dubagisi kidagisikon kili pigigim, da pilin tuksigwan egisat.
- 7 Butjapgo da obisi abin nepgut.
Tap idap da yan tamaligek wutjinban tagim.
- 8 Gak da yopbi notnoni da manji namgwit.
Gak da nepbi nak amin yokwisi daganapbo madepsi pasal naman.
Unun da tebai abidanakwa aripmi dima pulugan kiken.
- 9 Nak jigi panapbo dabilno yokwi tanakwan tagi dima sintosot.
Ae gildari gildari kisitno panenagek gak da anpulgoki do bisit asat.
- 10 Gak wasok tapmimi ton amin kimakbi panpulugok do anek asal, ma?
Amin kili kimakgwit da pidanek mango awikwan, ma?
- 11 Ae kimakbi tamokon kili pakgwit kabi da gak da but dasi galak tan nimisal yan di yon bo dima?
Si tasik togi tamokon da gak da kilanin tagisi asal yan di yon bo dima?

- 12 Piliñ tuk tamogwan ekwan amin da wasokgo tapmimi ton unun di pindakgan?
Amin gak da kili inñan yomgul tamokon ekwan unun da anpakgo kilegi di pindakgan?
Unun dimasi!
- 13 Yawe, nak gak da anpulugoki do yan tidosot.
Nak wisa dagokdo morap gak do bisit asat.
- 14 Mani Yawe, nido manji namisal? Nido pasil namisal?
- 15 Monji bulagi egipgum bisapmon da win abisok egisaron, jigi panek kili ununjok kimotdisat.
Gak da yo yokwisi pasol pasolisi an naminjaki tapmimno mini asak.
- 16 Yawe, butjapgo da wutjin namisal.
Gak da obisi nigeek obisi anupbal asal.
- 17 Gildat kinda kalon nak do yan asal.
Pakbi da igek miktim morap kisi wutjisak, unun da tilak amin da nak angwaseñ.
- 18 Gak da abi notno tagisi nepman dekan.
Nagon pilin tuk dagin tosok.

89

Israel amin jigi bisapmon kap on yogogi

Etan unun Esra amin kabikon nani kinda dakon kap. Kap on do Maskil yan yon.

- 1 Yawe, gak da amin do but dasi galak tan yomisal, unun do nak toktogisi kap yoken.
Gak gengo anteban anek nin tagisi panpulugosol unun dakon geni babikon da babikon yan tenñoken.
- 2 Gak toktogisi nin do but dasi galak tan nimisal unun dakon geni yan tenñan wigiken.

Gak gengo anteban anek nin tagisi panpulugosol.

- Unun anpak kundu da tebai tosok unuden toktogisi tokdisak.
- 3 Gak da yan yagil,
“Naga dakon amino manjinek unun gat sanbek sanbek kili agim.
Oman monjino Dewit unun do yan teban tok kili agim.
- 4 Anek yan iyigim, ‘Israel dakon kila amin madep noman tan noman tan ani unun gak da kabikon dagin noman tokdan.
Babikon da babikon gak da kabikon nani kinda da kila amin madep yiyit tamokon yitdisak.’”
- 5 Yawe, Kwen Kokup anelo gak da yo tagisi agil unun do kap yanek mango awikwan.
Gak da gengo guramikdal unun do nandanek kap yon.
- 6 Nido Kwen Kokupmon Yawe gak yombem kinda mini.
Anelo kinda gak yombem mini.
- 7 Anelo dakon kila amin da muwukanon Pinkop do si pasolgon.
Unun anelo kabi angwasiñek akgan unun masi masimi, mani Pinkop da unun kabi si yapmanek wagil masi masimisi.
- 8 Pinkop Tapmim Ami, gagon tapmim madep tosok unuden amin kinda mini.
Toktogisi gak kulabik dima anek gengo guramik kimokdol.
- 9 Gak da tap idap tapmimi ton unun kila asal.
Tap idap si pidosok bisapmon gak da abin yipmanjaki wayin dima asak.
- 10 Gak da Isip dakon tapmim madepni tuwilek obisi anupbal agil.
Anek tapmim madepgonon da uwalgo pabin yopgul.

- 11 Kundu gat miktim gat unun gak dakon gin.
Gak da miktim gat yo morap unudon tonj gat wasagil.
- 12 Gak da not tetgin dakon miktim wasagil, ae saut tetgin dakon miktim kisi wasagil.
Flej Tabor gat ae flej Emon gat gak do kisik kisik anek kap yan gamamal.
- 13 Yawe, gak tapmimgo madepsi.
Tapmimgo pidanbisi.
- 14 Gak kila amin madep egek anpak kilegikon da amin kilani anek gen kokwin pi kilegisi asal.
Gak minjat amin do but dasi galak tan yominjek gengo anteban anek tagisi panpulugosol.
- 15 Amin gak gawak gaminek kap yan gaman unun kisik kisik tagi ani.
Yawe, amin morap gak da inamon tetjenigokon akwan unun kisik kisik tagi ani.
- 16 Unun amin anpakgo kilegi do gildat kinda kalon unun do nandanek kisik kisik anek mango anksan.
- 17 Gak kalongin teban toknin, ae gak do kisik kisik madepsi nandaman.
Nin do nandan yawok niminek panpuluganaki emaron teban toman.
- 18 Asisi, Yawe unun pasiknin egi nimisak.
Gak Israel amin nin dakon Pinjop Telagisi nin da kila amin madepnin ningul.
- Pinjop da Dewit do yan teban tok agit*
- 19 Kalipsigwan oman amin kabigo tagisi do dipmin yoligil, anek yan yoyigil,
“Nak da emat amin tagisi kinda kili manjigim.
- Nak da minjat aminyo da binapmon nan kila amin madep egipjak do abidagim.
Anek kila amin madep dakon pelit kinda busunikon yipman ingum.
- 20 Nak da oman amino Dewit kili manjigim, anek yipbo ji dakon kila amin madep dagagit.
- 21 Nak tapmimno yipbo unun gat toktogisi egipdamal.
Nak dakon tapmim da aban teban tokdisak.
- 22 Uwalni da emaron aripmi dima abin yipni.
Ae amin yokwi da aripmi dima abin yipni.
- 23 Nak da uwalni baman yomdisat, anek amin nandaba yokwi tan imni amin dapbo kimotdan.
- 24 Nak da but dasi galak tan imin kimagek unun gat toktogisi egipdisat.
Uwal gat emat wamni bisapmon nak da anpuluganapbo pabin yopdisak.
- 25 Nak da miktimni abo tap idap Mediterenian unudon da wasanek kin pakbi madep Yupretis da aripmon kikdisak.
- 26 Anek Dewit da yan nayikdisak, ‘Gak Datno ae Pinjopno.
Gak da tip tebano egek toktogisi anpulugosol.’
- 27 Nak da manjiko monjino mibiltogi dagosak, ae kila amin madep mibiltogi daganek miktimon kila amin madep morap yapman mudosak.
- 28 Nak toktogisi but dasi galak tan imin kimotdisat.
Anek unun gat sanbek sanbek anapdo sanbek sanbek unun toktok teban tan wigikdisak.

- 29 Toktogisi unun da kabikon kinda da kila amin madep egi egi akdisak.
Kundu da toktogisi tosoq unun da tilak, unun da kabikon kila amin madep kinda da toktogisi Israel amin kila akdisak.
- 30 “Mani babini kabi nawa geno pabij yopni, ae nak dakon gen dima yolni kan,
- 31 bo ae geno do manji iminek gen tebano dima guramitni kan,
- 32 yokwini do nandanek baljokdisat.
- 33 Mani unun bisapmon kisi nak Dewit but dasi galak tan imdisat.
Anek dima yipman dekgen, ae unun do yan teban tok agim unun dima ansun aben.
- 34 Nak unun gat sanbek sanbek agimak dima kirinjiken, ae geno kulabik kinda dima aben.
- 35 Nak Dewit do yan teban tok agim.
Nak telagisi, do top dimasi yosot.
- 36 Babikni kabi toktogisi egi wugikdan.
Gildat da tosoq unun da tilak unun dakon diwatni da minat aminyo bisap dubagi kila akdan.
- 37 Kanek da kundukon tosoq, unun da tilak toktogisi yan egi wigikdan.”
Uwal da kila amin madep abij yipgwit bisapmon kunam takgwit
- 38 Mani abisok kila amin madep manjigil unun do butjap nandan imisal.
Kili yipman dekgil, anek manji imgul.
- 39 Oman amingo gat sanbek sanbek agimal unun pan dagagil.
Gak da kila amin madep pelitni mabi miktimon manek yo isali agit.
- 40 Gak da kokup papni dakon dam kili tuwilgil.
Yutni tebaisi unun kili tasik tawit.
- 41 Minat amin morap kapmatjok akwan unun da yo kabini kabo timikgan.
Ae amin kapmatjok ekwan da yansul an iman.
- 42 Gak da yum pindagaki uwal da emaron abij yipgwit.
Yan anyominjaki kisik kisik awit.
- 43 Gak da abi emat amini emaron dima teban tawit, anek emat bisapmon dima anpulugagil.
- 44 Gak da abij yipgul da kila amin madep sanbenjek dima egisak, ae sanbenjek minat aminyo kila dima asak.
- 45 Gak da abi amin pelan tepmisi asak, anek mayaktok madepsi da wutjin imisak.
Pinjkop da panpulugosak do bisit awit
- 46 Yawe, gak bisap nian da pasildisal?
Toktogisi, ma?
Bisap nian da butjapgo kindap da yan tebai sosak?
- 47 Yawe, nin bisap pisipmisok gin ekwaman, do nandan nibi.
Gak da nin wasagil, mani mibili mini ekwaman da kimak mudokdaman.
- 48 Namin da toktogisi egek aripmi dima kimotjak?
Namin da tebaisi egek kimakbi tamokon aripmi dima kisak?
Amin kinda minisi.
- 49 Amin Tagi abisok nin dima galak tan nimisal, ma?
Dewit gat yan teban tok anek nin but dasi galak tan nim do yagil unun nian?
- 50 Amin Tagi, oman amingo nak do nandaki.
Amin da nak do yansul an naman.
Amin Nwakanwari Kabi dakon manji gen yokwini dakon jigi imekdat.

- 51 Yawe, gak da nak kila amin madep manjigil, mani uwal da yansul an naman.
Dukwan dukwan morap kisasat yansul an naman gin.
- 52 Nin Yawe dakon man toktogisi awigi kimotnnej.
Ujun asi.

PAPIA 4

(Kap 90-106)

90

Pinjkop gat amin gat dakon gen

Kap on Pinjkop dakon pi amini Moses dakon bisit.

- 1 Amin Tagi, gak nin dakon yutsi yombem.
Kalip babiknin gagon egipgwit, ae abisokyo kisi, nin yan gin gagon ekwaman.
- 2 Kalipsigwan ae don kisi toktok teban egipgul da egisal.
Kabap morap dima noman tawit, ae miktimon yo morap dima wasagil, mani gak kili egipgul.
- 3 Gak da yan yosol, "Minat aminyo ji aesi miktim dagoni."
Yan yanek minat aminyo abi kimagek ae miktim dagon.
- 4 Gak da bilak 1 tausen unun bisap pisipmisok gildat kalongin, apma gildat egapno tepmi mudak unun yombem gin yan kosol, ae emat amin da kalbi bisap pisipmisok kila an unun da arip gin.
- 5 Pakbi da igek amin timik panabikwa kimokgon, unuden gak da amin abi kimokgon.
Bisap pisipmisok ekwan, unun dipmin yombem gin pindakgan.
- Unun jon yombem da wisa dagokdo kwan*
- 6 madep tanek tilimni yopmanjan, mani pilindo si kibidan mudon.

- 7 Gak nin do butjap nandisal, do nin panjupbal asal.
Gak nin do butjap nandisal, do madepsi pasolgomaj.
- 8 Gak da nin dakon yokwi morap kisi pindak mudosol.
Yokwi morap pasili aman, unun gak da nomansi yopmanjek pindak mudosol.
- 9 Miktimon egipnnej bisap morapmon butjapgo da kagagwan ekwaman.
Egip egipnin mudok do anjakwan yanwik anek kimokgomaj.
- 10 Nin bilak 70 yan da aripmon gin ekwaman.
Ae tapminnin toni kan, bilak 80 da arip tagi egipnnej.
Mani unun bilak morap ekwamanon, nin pi madepsi aman, anek jigi morapmi panalon aman.
Unun bilak morap tepmisi kin mudanakwa nin tepmisi pasilgaman.
- 11 Namin da butjap madepgo dakon tapmin unun nandisak?
Butjapgo unun madepsi, do amin da gak do pasol pasol madepsi nandani kan, unun da tagi asak.
- 12 Niyin dekb: on miktimon bisap dubagi dima egipdaman yansi nandannej.
Yan aki kando nandan kokwin tagisi ban panek egipnnej.
- 13 Yawe, butjapgo bisap nian da sigin tosak?
Oman amingo nin do bupmi nandan nibi.
- 14 Wisa dagokdo but dasi galak tan nimanjaki butnin kadimisi tosak.
Yan anjaki miktimon egi anjan kinnej daman kisik kisik kap yanek tagisi egipnnej.
- 15 Gildat nian da jigi nimgul unun da arip kisik kisik nibi.

- Ae bilak nian da yokwisi egipguman unun da arip kisik kisik nibi.
- 16 Wasok tapmimi ton asal unun oman amingo nin do nolijbi pindatneŋ.
- Ae tilingo tagisi minjat monjyonin do yolijbi pindatni dosi nandisat.
- 17 Amin Tagi Pinjkopnin, gisamgo ninnon tosak do nandaman.
- Ninon tanjakwan pi morap aman unun bami tagisi tosak.
- Asi, panjeban anjaki pi aman dakon bami tagisi tosak.

91

Pinjkop unun kila aminin

- 1 Pinjkop Wukwi Madep gat ekwan amin unun Pinjkop Tapmin Ami da yongamgwan egek yik yawot tagisi an.
- 2 Nak Yawe do yan yosot,
“Gak da dam madepno aripmi dima tuwili egek nak tagisi anjuktunosol.
Gak Pinjkopno.
Egip egipno gagon tosok yanji nandisat.”
- 3 Pinjkop da kilago tagisi anjakwan paron dima yokwalgi.
Ae gak nagal anjakwan sot teban gagon dima noman toni.
- 4 Pup da pudigi pirigwan wutjan unjudeŋ Yawe da tagisi anjuktunosak.
Unun toktok teban kilago anek pasikgo asak.
- 5 Kalbi binap bo gildat kalba yo yokwisi kinda da anupbal asak yan do pasol pasol dima abi.
- 6 Ae sot teban kinda da kalbi al-tan gamjak, bo gildat binap yo yokwisi kinda da gak anupbal asak yan do pasol pasol dima abi.
- 7 Amin 1 tausen gak da kapmatjok kimagakwa ae amin

- 10 tausen amin tetgo do kimotni kan, unun yo yokwiga da kapmatjok aripmi dima apni.
- 8 Dabilgo da si pindagaki Pinjkop da amin yokwi kobogi yokwi yomdisak.
- 9 Yawe Wukwi Madep da yongamgwan egipbi kan,
10 yo yokwisi gagon aripmi dima noman toni.
Ae sot teban gak da yut da kapmatjok aripmi dima apni.
- 11 Kosit morap agipbikon Yawe da anjeloni pi yoban kilago akdan.
- 12 Anakwa kandapgo tipmon tidokijan do gak kisit da bedan awildan.
- 13 Gak da laion emari yokwi gat ae tunon amin emari ton gat baman misinjitdisal.
- 14 Yawe da yan yosok,
“Amin nak do but dasi galak tan namaŋ unun yokwikon ban timikgen.
Amin nak dakon man do nandan teban ton unun panjuktunoken.”
- 15 Nak do bisit aba bisitni nandan yoben.
Ae jigi noman tan yomni kan, nak unun gat egipneŋ.
Nak da yokwikon ban timigek man madep yoben.
- 16 Nak da yokwikon ban timigek egip egipni sanbeko dubagi anjakwan tagisi nandakdan.”

92

Pinjkop anjistik kap

- Kap on Sabat bisapmon Pinjkop gawak iminek yogogi.
- 1 Yawe, gak Pinjkop Wikwisi egisal.
Ya yan yanek kap yanek mango anjisinin kan unun tagisi.
- 2 Wisa dagok morap gak da nin do but dasi galak tan nimisal

- unjun do yanj tenjenok anen
kan unjun tagisi.
Ae kalbi morap bisapmi
bisapmi panpuluganek dima
nipmanj dekdal unjun do
yanj tenjenok anen kan unjun
tagisi.
- ³ Gita napmi 10 kabi dakon ae gita
napmi morapmi tonj unjun
banj tidanek kisik kisik anek
unjun dakon yanj tenjenok
anen kan unjun tagisi.
- ⁴ Yawe, gak yo tagisi asal unjun do
nandanek butno tagisi asak.
Kisitgo da pi asak unjun do nan-
danek kisik kisik kap yosot.
- ⁵ Yawe, gak pi tapmimi tonji asal.
Nandak nandakgo unjun ilarisi.
- ⁶⁻⁷ Amin yokwi jonj yombem
tagi kwonj, ae yo morapmi
timigek tagisi ekwanj.
Mani gak da wagilsi panjupbal
akdisal.
Amin nandak nandakni mini
ae nandanj kokwini tagi
dima amin on yo morap do
aripmi dima nandanj pisoni.
- ⁸ Mani Yawe gaga kila amin madep
toktok teban egi wigisal.
- ⁹ Yanjsi nandamanj, amin gak
do uwal anj gamanj, unjun
kimotdanj.
Yo yokwi anj amin pabij yopbi
birapmigi dukwan dukwan
kikdanj.
- ¹⁰ Mani gak da tapmim madep
namgul unjun jonj bul-
makau wili dakon tapmim
yombem.
Gak da yo tagisi anj namisal, do
but galaksi nandisat.
- ¹¹ Dabilno da pindagapbo uwalno
tasik tanj mudawit.
Mirakno yopmanjek uwalno
yokwisi dakon kunam
wiwik nandagim.
- ¹² Amin kilegi unjun silbat da yanj
madepsi taganek bami tok-
danj.

Sida kindap Lebanon
miktimon tonj unjun da tilak
tagokdanj.

- ¹³ Amin kilegi unjun Yawe da yutnon
kili kwaokbi.
Pinjkopnin da yutnon egek
madepsi tagonj.
- ¹⁴ Amin pelanj anek bami sigin tok-
danj.
Tagisi tanjek tami dima
biripmigi manek kalikaligi
sigin tokdanj.
- ¹⁵ Anek yanjsi yanj tenjenokdanj,
“Yawe unjun anjakni kilegi
gin.
Unjun tip madepnin egisak, ae
yokwini kinda dimasi tanj
imisak.”

93

*Pinjkop unjun kila amin madep
egisak*

- ¹ Yawe unjun kila amin madep
egisak.
Kila amin madep dakon imal
pasak.
Asi, kila amin madep dakon
imal pasak, ae tapmimni
unjun madepsi.
Miktim daman unjun wasanban
tebaisi tosok, aripmi dima
puwenj kisak.
- ² Yawe, gak kila amin madep yityit
tamogokon kalipsigwan
kilisi yikgil.
Yo morap dima noman
tanjakwa gak kilisi egipgul.
- ³ Yawe, tap pakbi madep unjun da
madepsi tamalikganj.
Anek wiwik madepsi yanjek su-
lukwanj, ae ilenikon tebaisi
tidonj.
- ⁴ Mani Yawe, gak dakon tapmimo
unjun pidanjsi.
Tap pakbi madepsi tamalikganj
unjun dakon tapmim yap-
manjak, ae ilenikon tidonj
unjun dakon tapmim yo kisi
yapmandak.
- ⁵ Gak dakon gen tebango unjun tok-
togisi tokdanj.

Yawe, gak dakon yut dagok da-
gogi mini telagisi tokdisak.

94

*Piŋkop da amin yokwi morap
pabiŋ yopmaŋek amin kilegi morap
paŋpulugokdisak*

¹ Yawe, gak Piŋkop, gak da yokwi
pakpak amin yokwi aŋ
dakon kobogi yomisal.

Do abisok butjapgo yoliŋaki
tilingo koni.

² Miktim daman dakon gen kokwin
amin madep pidoki.

Abisok abiŋek iyi do nandaba
wigisak amin dakon aŋpak
yokwini do kobogi yokwisi
yobi.

³ Yawe, bisap niaŋ da amin yokwi
da aŋpakni do kisik kisik ani?

⁴ Amin yokwi da iyi do nandaba
wigakwa aŋpak yokwini aŋ
uŋun do pibit tidok aŋ.

⁵ Yawe, miŋat amin kabi gaga do
manjigil, amin da pabiŋ yop-
maŋek jigi madepsi yomaŋ.

⁶ Uŋun da sakwabat gat, ae miŋat
monjiyo meni datni yopmaŋ
kimakgwit gat, ae amin
kokup ŋwakŋwarikon da apg-
wit da miktimninon ekwaŋ,
uŋun dapba kimokgoŋ.

⁷ Aŋek yaŋ yoŋ, “Yawe da nin dima
nindasak.

Israel amin dakon Piŋkop yo
nin da amaŋ uŋun do nand-
aba kik dima asak.”

⁸ Nandak nandakji mini amin,
mirak yopmaŋek butji
pisoni!

Ji ŋugigisi. Ni bisapmon nan-
daŋ kokwin tagisi amin dag-
oni?

⁹ Piŋkop da miraknin wasagit, do
aripmi dima nandisak, ma?

Ae dabiŋnin wasagit, do iyi
aripmi dima siŋtosak, ma?

¹⁰ Miŋat amin kabi egi aŋ aŋ kwaŋ
kobogi yokwi yomisak, do

ji do kobogi yokwi aripmi
dima damjak, ma?

Uŋun miŋat amin morap kisi
dakon yoyiŋdetni.

Uŋun nandak nandakni mini,
ma?

¹¹ Yawe da miŋat amin morap kisi
dakon nandak nandak kili
nandaŋ mudagit.

Uŋun nandisak, yo morap ak
do nandaŋ, uŋun bami tagisi
dima noman tokdaŋ.

¹² Yawe, gak da amin kinda aŋmilip
akdo tepmi imiŋek nawa
gengo iyiŋ dekgi kaŋ, uŋun
amin kisik kisik tagi asak.

¹³ Jigi bisapmon gak da yik yawot
imisal.

Yaŋiŋ egakwan amin yokwi
kimagek miktim kagagwan
pikwaŋ.

¹⁴ Nido, Yawe da miŋat amini
aripmi dima yopmaŋ detjak.

Asisi, miŋat amin kabi iyi do
manjigit uŋun manji aripmi
dima yomjak.

¹⁵ Ae don aŋpak kilegikon da gen
kokwin akdaŋ.

Aŋakwa amin kilegi da uŋun
yoldaŋ.

¹⁶ Namin da nak aŋpulugaŋek amin
yokwi pabiŋ yopjak?

Namin da nak aŋpulugaŋek
amin gulusuŋ aŋ uŋun pabiŋ
yopjak?

¹⁷ Yawe da nak dima aŋpulugagit
tam, bisap dubak dima
kimakbi tamokon pakgim.

¹⁸ Nak yaŋ nandagim, “Kandapno
sagalegi, do kili uŋun maŋ
nitdisak.”

Mani dima. Yawe, nak do
but dasi galak taŋ namiŋek
abidaŋaki dima magim.

¹⁹ Butjik nandagim bisapmon,
butno aŋteban aŋek
aŋpulugaŋbi kisik kisik agim.

²⁰ Gak kila amin yokwi gat pi dima
aŋ.

- Unjun amin da minjat aminyo
anjpak yokwi tagi ani do gen
teban yopmanganj.
- 21 Unjun muwugek amin kilegi
panjupbal ak do gen yan
panjteban anj.
Ae gulusunj dima anj amin
dapba kimotni do gen yan
yomanj.
- 22 Mani, Yawe dam madepno
aripmi dima tuwili egisak.
Pinjkopno da tagisi anjknosok.
- 23 Unjun anjak yokwi awit dakon
kobogi yomdisak.
Yokwini unjun nandanj
yomisak, do dapban
kimotdanj.
Asi, Yawe Pinjkopnin da obisi
panjtasiak akdisak.

95

Pinjkop anjakisik kap

- 1 Apba kisik kisik kap Yawe do
yono!
Pinjkop tip madepnin yok-
wikon banj puluganj nipgut
unjun do nandanjek yanj
tidanjek kisik kisik kap yono.
- 2 Unjun da kapmatjok kinjek ya yanj
iyinenj.
Anjek kisik kisik kap yanjek
mani anjakisino.
- 3 Nido Yawe unjun Pinjkop tapmimi
tonsi egisak.
Unjun Kila Amin Madep
tapmimi tonsi egek amin da
pinjkopnin yanj yonj yo morap
yapmanj mudosok.
- 4 Miktim galegi ae kabap miktim
kisi unjun iyi dakon.
- 5 Miktim gat tap gat kisi iyi wasagit,
do kisi bamot iyi dakon gin.
- 6 Ji apba njwakbenj anjek gawak imno.
Yawe unjun da nin wasanj
nipgut.
- 7 Unjun Pinjkopnin egisak.

Nin sipsip kabini, do nin
dakon kila anjek japnin
nimisak.

- Abisok geni nandanj imni.
- 8 Yawe da yanj yosok, "Kalip babikji
da miktim kibiri timon,
Meriba ae Masa miktimon,
but teban awit.
Ji yanj dima ani.
- 9 Yo agim unjun pindakgwit, mani
nak anjkewal do pi madepsi
awit.
- 10 Nak bilak 40 unjun amin do butjap
nandanj yomgum.
Anjek yanj yagim, 'Butdasi nak
dima nolganj.
Nak dakon gen dima gu-
ramikganj.'
- 11 Yanjdo, nak japtanjek yanj yoyigim,
'Asi dayisat, ji nak dakon yik
yawot kokupgwan dimasi
pigini.' "

96

Pinjkop da minjat amin kabinikon anjpak tagisi asak

- 1 Yawe do kap kalugi kinda yanj
imni.
Miktimi miktimi amin ekwanj,
ji Yawe do kap yanj imni.
- 2 Yawe do kap yanj iminjek mani
anjkisini.
Gildari gildari amin yokwikon
banj timik timik asak unjun
dakon geni yanj tenjenoni.
- 3 Amin kisisi miktimi miktimi ek-
wanj tilimni gat ae yo masi
masimisi asak unjun do yanj
tenjenanj yomni.
- 4 Yawe unjun wagil tagisisi, do
anjkinj kimorisi.
Unjun kokup kidat morap yap-
manjak, do si pasal imimisi.
- 5 Miktim diwari dakon pinjkopni
unjun kokup kidat dakon
wupmi gin.
Mani Yawe da kundu wasagit.
- 6 Yawe unjun kila amin madep egek
man madepni tanj imisak.

Tapmimni madep gat ae yo morapni kildani tagisi telagi yutnikon tan iman.

7 Minjat amin kabi morap, yan simil anek Yawe dakon tilimni gat ae tapmim madepni gat do yoni.

8 Yan simil anek tilim madepni do nandanek Yawe anjksini.
Paretji timigek Telagi Yut Madepni da nagalgwan pigini.

9 Unun telagisi ae tilimni njwaknjwarisi, do Yawe gawak imni.
Amin miktimi miktimi ekwan, ji nimnimigek pasal imni.

10 Miktimi miktimi egi anan kwan unun dakon amin yan yoyini, "Yawe unun kila amin madep egisak.
Unun da miktim daman anteban aban wayin dima asak.
Yawe da don gen kokwin pi kilegisi anek amin dakon anpak kokwin akdisak."

11 Kundu gat miktim gat, jil kisik kisik anjil.
Tap idap, gak wayin madepsi anek kisik kisik abi.
Ae yo morap tap kagagwan ton, jiyo kisi kisik kisik ani.

12 Jap pi gat ae yo morap unjungwan ton, ji kisik kisik ani.
Unun bisapmon kindap morap koron ton unun kisik kisik kap yokdan.

13 Yawe da buron kisik kisik akdan, nido Yawe abin gen kokwin anek miktim daman kisi dakon minjat aminyo dakon anpak kokwin an yomdisak.
Anpak kilegikon da, ae gen bamikon da, miktimon minjat amin morapyo gen kokwin anyomdisak.

97

Pinjkop unun kila amin madep mibiltogi

1 Yawe unun kila amin madep egisak. Miktim gak kisik kisik aki.

Miktim tim tap binap ton ji but galak nandani.

2 Gikwem gat ae pilin gat da anjwasamal.
Anpak kilegikon da amin kila asak.

3 Kindap da mibil tan iminek uwalni anjwasinjek ekwan unun sonban pasilgan.

4 Unun da malni yopban miktim tentenosok.
Miktim da kanek nimnimikdak.

5 Yawe apban kanek kabap da pakbi dagon.
Unun miktim morap kisi dakon Amin Tagi egisak.

6 Kundu da anpakni kilegi do yan tentenok anjakwan minjat amin morapyo da tilimni kon.

7 Amin kokup kidat gawak yominjek panjksan unun mayak tok pan.
Kokup kidat, ji Yawe gawak imni.

8 Saion kokup pap amin gat, ae Juda miktimon kokup pap tan anan kwan unun dakon amin gat da unun nandanek, gen kokwin tagisi asal unun do but galak nandanek kisik kisik anj.

9 Nido Yawe gak Pinjkop Wikwisi egek miktim morap kisi kila asal.

Gak pinjkop njwaknjwari morap kisi yapmanjek mango wukwisi tosok.

10 Ji Yawe but dasi galak tan iman amin, ji anpak yokwi do nandaba injanisi asak.

Iyi dakon telagi amin kabini, yokwi an amin da kision ban timigek kilani asak.

- 11 Pinjkop da amin kilegi tenjenan yoban kisik kisik pan.
 12 Amin kilegi, ji Yawe kisik kisik anjiminjek mani telagi do nandanek ya yan iyini.

98

Pinjkop unjun amin morap dakon kila amin madepni

- 1 Yawe da yo masi masimisi agit, do kap kalugi kinda yan imno.
 Tapmimni madepsi ae anpakni telagi, do emaron teban tagit.
 2 Yawe emaron teban tagit unjun dakon yan tenjenok agit.
 Anpakni kilegi yolijnban miktimi miktimi amin kisi da kawit.
 3 Israel amin do but dasi galak tanej dima yopman det do yan teban tok agit unjun do sigin nandisak.
 Pinjkopnin da emaron teban tanej nin yokwikon ban pulugan nipgut, unjun miktimi miktimi amin ekwan unjun da kili kawit.
 4 Miktim amin morap, ji yan tidanek Yawe anjisinini.
 Kisik kisik kap yanek anjisinini.
 5 Gita tidanek kap yanek Yawe anjisinini.
 6 Kwen gat ae kasisin gat pisonjek yan tidanek kisik kisik anek Yawe anjisinini.
 Unjun Kila Amin Madep egisak.
 7 Tap gat yo morap tagwan ton, ji yan tidoni.
 Miktim gat amin miktimon ekwan, jiyo kisi yan tidoni.
 8 Pakbi madep ji kisi tidoni.
 Kabap ji kisik kisik anek kap yoni.
 9 Ji kisisi Yawe da buron kisik kisik anek kap yoni, nido Yawe miktim amin morap gen kokwin an yom do abisak.
 Gen kokwin kilegisi akdisak.

99

Pinjkop unjun kila amin madep mibiltogi

- 1 Yawe unjun kila amin madep egisak.
 Miktimi miktimi amin ji pasal nimnimikyo ani.
 Kila amin madep tamonikon yigakwan anjelo madep serabim da teri teri akgan.
 Anjakwa miktim wudip asak.
 2 Saion kokup papmon unjudon Yawe tapmim madepni tan imisak.
 Ae unjun da minjat amin morap kisi dakon man yapmanek mani da wikwisi asak.
 3 Amin kisi da mango madepsi ae masi masimi unjun do yan anjisin kimotnisi.
 Gak telagisi.
 4 Kila amin madep tapmimi ton gak anpak kilegisi unjun do galagisi nandisak.
 Gak da Israel amin nin do anpak tagisi gat ae anpak kilegi gat nibi yolgaman.
 Gak da Israel miktimon gen kokwin kilegi gat ae anpak kilegi gat asal.
 5 Ji Yawe Pinjkopnin anjisinini.
 Unjun telagi egisak, do burikon kinjek gawak imni.
 6 Moses gat Aron gat Yawe dakon mukwa sogok amin egipgumal.
 Ae Samuel yo kisi mani yanek gawak ingwit amin kabikon nani kinda.
 Unjun da Yawe do bisit aba bisitni nandan yomgut.
 7 Gikwem timi kinda dubagisi wigisak unjudon egek gen tebani yomgut.
 Yoban gen teban morap Pinjkop da yomgut unjun guramikgwit.
 8 Yawe Pinjkopnin, gak da minjat aminyogo dakon bisitni nandan yomgul.

Gak da diwarini wiririk
yomgul, mani gulusunji
dakon kobogi do jigi yomgul.

- ⁹ Yawe Pinjkopnin unjun telagi, do
mani awigek iyi da telagi
kabapmon gawak imnenj.

100

Pinjkop ya yanj iyik dakon kap.

- ¹ Amin miktimi miktimi ekwan ji
kisik kisik anjek yanj tidanek
Yawe anjksini.
- ² Ji but galagon da Yawe gawak
imni.
Kisik kisik kap yanjek unjun da
kapmatjok kini.
- ³ Yawe unjun Pinjkop yanjsi nandan
imni.
Unjun da iyi nin wasanj nipgut.
Nin unjun dakon gin.
Nin unjun dakon minjat amin
kabini, nin sipsip kabini iyi
pawilakwan ekwamanj.
- ⁴ Telagi yut madep da nagal-
gwan pigeke ya yanj iyinjek
anjksinenj.
Nin ya yanj iyinjek mani yanj
anjenotnejenj.
- ⁵ Nido Yawe unjun tagisi.
Dagok dagogi mini amin do but
dasi galak tanj yomisak.
Babikon da babikon geni
anjetaban anjek amin kabini
panjfuluganjan anjan kikdisak
teban.

101

*Kila amin madep dakon yanj
teban tok*

- Dewit dakon kap kinda.
- ¹ Yawe, nak amin do but dasi galak
tanj yomisak, ae amin dakon
anjpak kokwin kilegisi asal
unjun do kap yokenj.
Nak gak anjksik do kap yokenj.
- ² Nak anjapak kilegi banj gin yolgenj.
Yawe, ni bisapmon gak abinj
nak anjfulugoki?
Nak naga da yutnon anjapak
kilegi banj gin abenj.

- ³ Nak yo injani kinda dimasi kokenj.
Pinjkop manji iman amin dakon
anjpak do dima galak tosot.

Nak unjun gat kalonji dima
agipnejenj.

- ⁴ Nak butnokon da yokwi di dima
abenj.

Ae anjapak dima agagi do nan-
dak nandak dima abenj.

- ⁵ Nak da amin do yanjba yokwi
tok anj amin obisi panjupbal
akdisat.

Iyi do nandaba wigisak amin
gat dima egipnejenj.

- ⁶ Nak amin Pinjkop yolgan unjun banj
galak tanj yobenj, ae unjun
gat gin nak da yutnon tagi
egipnejenj.

Amin toktogisi anjapak kilegi
anj, unjun amin dagin oman
amino egipni.

- ⁷ Jamba but amin nak da yutnon
dima egipni, ae top yon amin
nak gat dima egipnejenj.

- ⁸ Gildari gildari amin yokwi
miktinninon ekwan unjun
panjupbal ak do pi abenj.

Nak da amin anjapak yokwi anj
amin wiririgapbo Yawe da
kokup papmon sanjenjek
dima egipni.

102

*Amin kinda da jigi panjek bisit
asak*

Amin kinda jigi panjek tapmimni
minisi anjakwan Yawe da anjfulugosak
do bisit agit.

- ¹ Yawe, bisitno nandaki. Nak gak
da anjfulugoki do yanj tidosot.

Nak dakon kunamno nandan
nabi.

- ² Jigi madepsi pakenj bisapmon
dima gandakenj yanj do dima
pasilgi.

Bisitno nandaki.

Gak do yanj tidokenj bisapmon
tepmisi nandanek nak
anjfulugoki.

- 3 Egip egipno unun mukwa da
yanj bisap pisipmisok tanjek
pasilgan unun yombem.
Kindap madep da sosok unun
da tilak giptimno tepmisi
sosok.
- 4 Amin da jon kibidanbi bamon
unuden nak yokwisi egisat.
Do jap nok do dima galak tosot.
- 5 Nak iyon iyon yosot, ae giptimno
madep dima, nak kidari
ginsi.
- 6 Nak singin da yanj miktim kibiri
timon yokwisi egisat.
Ae kalbi dakon minam da
kokup amin da antasikabi do
amin da aripmi dima egipmi
timon ekwan unun da arip
egisat.
- 7 Nak dipmin potpot tamokon pok-
dot, mani dabilno si sinjan
egisak.
Bupmisi, nak minam kinda da
yut kwenon yikdak unun da
tilak nak naga gin egisat.
- 8 Gildat kinda kalon uwal da nak
gen yokwi nayan.
Tasik token do yanjek yansul an
naman.
- 9-10 Gak nak do butjap madepsi
nandisal, do abilak banjin
nosot, ae dabil pakbino kap-
mon manba pakbi gat kisi
nosot.
Nak sibat sibat ban yan abidan
mabi timi kindakon kigim.
- 11 Pilindo gildat da pigisak unun da
aripmon egip egipno bisap
pisipmisok gin.
Nak jon da kibidon unun
yombem.
- 12 Mani Yawe, gak kila amin madep
toktogisi egisal.
Mango unun wukwisi, do
minjat aminyo don altokdan
unun da gak nandan gam-
dan.
- 13 Abisok abin Saion kokup pap
do bupmi nandan iminjek
anpulugoki.
- Bupmi nandan ibi dakon bisap
kili noman tak.
Abisok bupmi bisap.
- 14 Saion kokup pap unun yokwi tak,
mani oman amingo da yut
agak tip morapni do but dasi
galak tan yoman.
Abisok yokwi tak, mani kosit
madepni dakon kimbaban
pindagek unun da but yokwi
yomisak.
- 15-16 Pinjop da Saion kokup pap
aeni wasanek tilimni minjat
amin kabikon yolikdisak.
Anjakwan minjat amin kabi
morap Yawe do pasolni,
ae miktim dakon kila amin
madep morap tilimni do
pasal imdan.
- 17 Unun giptim dakon yo do wadan
amin unun dakon bisitni
nandan yomdisak.
Bisit aba sanbenek manji dima
yomdisak.
- 18 Yo unun Yawe da asak unun pa-
piakon mandano babi kabi
don altoni da Yawe da pi
unun agit dakon gen nan-
danek mani awigin.
- 19 Gen unun yan mandanen, "Yawe
iyi da telagi kokupmon
kwen egek sinjanban pigit.
Unun Kwen Kokup egek
sinjanban miktimon pigit.
- 20 Anjek dam tebanon amin jigi
panjek kunam tagakwa
nandagit.
Ae dapba kimotni do yanbi
amin unun pulugan yopban
kiwit."
- 21 Yan agit do Saion minjat aminyo
da Yawe dakon man yan
tenjenoni.
Jerusalem minjat aminyo da
anjisini.
- 22 Unun bisapmon minjat aminyo
gat ae kila amin madepni
gat Yawe gawak im do
Jerusalem muwugek yan
akdan.

- 23 Nak tagan amin madep egapbo
Yawe da tapmimno anupbal
anej bisapno anpisip agit.
- 24 Do nak yan iyigim, "Pinkopno,
toktok teban egisal.
Nak amin pelanj dima at, do
egip egipno abisok dima
gwayeki.
- 25 On miktim dakon teban tokni
kalipsigwan kili yipgul da
tosok.
Ae kundukon yo morap ton
unjun gak dakon kisit kilda.
- 26 Kundu gat miktim gat tasik tok-
damal. Imal giranji da pudan
kwan, unjun da tilak yokwi
tokdamal.
Amin da imal kulabik an,
unjun da tilagon gak da
kulabik anaki sanbenjek dima
tokdamal.
Mani gak toktok teban
egipdisal.
- 27 Gak kulabik dima anej yan gin
egipgul da egisal.
Gak dagok dagogi mini egi
wigikdisal.
- 28 Oman amingo nin dakon minjat
monjiyo gak da buron
egipdan.
Ae unjun dakon diwatni
panpuluganaki gak gat tagisi
egipdan."

103

*Pinkop da nin do but dasi galak
tan nimisak*

Dewit dakon kap kinda.

- 1 Yawe ankisiken.
Nak butno nan yan iyisat,
gak gwinimbil mani telagi
ankisiki.
- 2 Yawe ankisiken.
Nak do yo morap tagisi asak
unjun do dima intokenj.
- 3 Unjun da diwarino kisisi wiririk
namisak.
Ae sotno kisisi panmilip aban
kilek tosot.

- 4 Yawe da yokwikon ban pulu-
ganban dima kimokdot.
Ae but dasi galak tan naminek
bupmi nandan namisak.
- 5 Yo tagisi do galak tosot unjun
aripnokonsi namisak.
Yan anakwan nak aeno amin
kalugi daganjek singin da yan
tapmimi ton agisat.
- 6 Amin da pabin yopmanakwa
yokwi ekwan amin Yawe
da anpakni kilegikon da gen
kokwin tagisi an yomisak.
- 7 Kalipsigwan yo morap ak do
nandagit unjun Moses nan
iyigit.
Ae pi tapmimi ton agit unjun
Israel amin do yolinban
pindakgwit.
- 8 Yawekon bupmi ae nandan ya-
wotyosok.
Unjun butjap tepmi dima
nandisak, ae amin do but
dasi madepsi galak tan
yomisak.
- 9 Bisapmi bisapmi yokwi aman do
gen dima yan nimisak.
Ae butjapni bisap dagok
dagogi mini dima tan anjan
kisak.
- 10 Diwarinin dakon kobogi yokwisi
timiri mani dima nimisak.
Nin yokwi morapmisi aman
unjun dakon kobogi do
yo jigisi timiri mani dima
nimisak.
- 11 Nido amin iyi do pasal iman
amin unjun but dasi galak tan
yomisak.
Butdasi galak tan yomyomni
unjun pidanbisi, miktim yap-
manek kwensi ason kundu
tosok unjun dakon tilak.
- 12 Gildat wisagon da si pigisak tet
unjun dubagisi.
Unjun da tilak Pinkop da
diwarinin wiririkban
dubagisikon tonj.
- 13 Dat da minjat monjiyoni do
bupmi nandan yoman unjun

- da tilak Yawe da amin iyi do pasal iman amin do yanji nandan yomisak.
- 14 Nido tapmimnin madep dima, nin miiktim gin yan nandan nimisak.
- 15 Amin nin jon yombem egip egipnin pisipmisok.
Nin jon dakon jareni yombem da bisap pisipmisok egek kibidomanj.
- 16 Mirim da jarej panwayinj aba manakwa amin da jarej sanbejek dima pindakganj.
- 17 Mani Yawe da toktok teban minjat aminyo pasal iminek ekwanj unun do but dasi galak tanj yomisak.
Ae babak don altoni unun do anpak kilegisi anj yomdisak.
- 18 Yawe da sanbek sanbek agit unun yolek geni guramikganj amin do yo tagisi anj yomdisak.
- 19 Yawe Kwen Kokupmon kila amin madep yigek yo morap kila asak.
- 20 Anjelo tapmimi madepsi kabi, ji Yawe dakon geni do mirak pakyanji yopmanjek guramik kimokgonj kabi, ji Yawe anjisini.
- 21 Ji Yawe dakon pi amin Kwen Kokup egek galaktokni yolek omani anj, ji Yawe anjisini.
- 22 Yo morap Yawe da wasagit da kilani asak unun dukwan dukwan tanj ananj kwanj, ji Yawe anjisini.
Nak Yawe anjisikenj.
- 2 Amin da imal banj giptimni wamanjanj unudenj, gak gagananj tenjenj nanj wamanjal.
Amin da imal yut ilikba pikwanj unudenj, gak da kundu gat ae gik morap gat yopmanjal.
- 3 Anjek yutgo kwen ason pakbi kwenon asal.
Gikwem da os da amin ilik pawilganj tamo tingo daganakwan mirim da gak ananj kisak.
- 4 Gak da mirim yabekbi unun da gengo ananj kisak.
Ae gak da abi mal da oman amingo dagonj.
- 5 Gak da miiktim on yipgul da tamonikon wagil tebai tosoj, ae aripmi dima duwalik kisak.
- 6 Gak da tap idap yipbi imal da yanj miiktim wutjigit.
Anjaki pakbi da kabap morap kisi wutjigit.
- 7 Mani don tap idap tebai iyinjbi duwalik kigit.
Tap idap gak da tebai yanjbi nandanjek tintim yanjek kigit.
- 8 Tap idap kabap morap yipmanj degek miiktim kuldugi timon pigigit.
Gak da tap idap unudon tosoj do yagil da abisok unudon tosoj.
- 9 Gak da tilak kili yipgul, do tap idap tilak unun dima iratjak.
Tap idap miiktim morap aeni dima wutjisak.
- 10 Kabap da galegikon miiktimgwan pakbi dabil panjoman anjaki pakbi pagek kuldugi timon pukwanj.
- 11 Jon bit kilapyo pakbi unun banj nonj, ae jon donki kisi unun pakbi nonj, anjek tekni panjawot anj.
- 12 Pakbi ilejon kindap tonj, minam unudon yutni anjek kindap kilinon yigek gen yonj.

104

Pinjkop yo morap wasagit, do mani awigino

- 1 Nak Yawe anjisikenj.
Yawe Pinjkopno, gak wukwisi.
Gak kila amin madep mibiltogi ae man madepgo tonj.

- 13 Gak kokupgokon kwen egek sikak yipbi kabap morapmon moŋ.
Pi asal dakon bami da on miktimon tugosok.
- 14 Gak da bulmakau da noni do joŋ yopbi kwoŋ.
Ae yo mibili mibili abi kwanakwa nin jap unjudon pamaŋ.
- 15 Nin wain nok do wain sop pamaŋ, anek but galaksi nandamaŋ.
Ae tomno dabilnin sono gul-gwa ani yaŋ do olip dakon nelagi pamaŋ.
Ae jap da giptimnin panjeban ani do pigaga jap pamaŋ.
- 16 Sikak maŋakwa Lebanon dakon kindap dakon geli da pakbi morapmi ilikgaŋ.
Yawe dakon sida kindap unjun kalipsigwan iyi kwaokgit.
- 17 Unjun sida kindapmon minam da yutni aŋ.
Ae bilak minam unjun kwat kwenon yutni unjudon aŋ.
- 18 Joŋ meme kabap madepsikon akwaŋ.
Anakwa misan kabap dakon tip madep da paŋyoŋgam anakwa ekwaŋ.
- 19 Gak da kanek wasagil da unjun da bilak dakon kanek morap dakon tilakni asak.
Ae gildat dabil ni bisapmon pigisak unjun gildat da iyi nandisak.
- 20 Gak da pilin tuk abi noman tanakwan koron joŋ bit kilapyo akwaŋ.
- 21 Laion kilap wisinek madepsi yaŋ tidon.
Piŋkop gak da kilap wisana unjun yomisal.
- 22 Gildat wisak bisapmon tamonigwan si paŋki pokgoŋ.
- 23 Anakwa amin pidan kin pini anakwa wigi gildat pigisak.
- 24 Yawe, gak da yo morapmi wasagil.
Gak nandaŋ kokwin anek yo morap unjun wasagil.
Gak da yo morap wayin anek ekwaŋ wasagil unjun on miktimon tugaŋbisi.
- 25 Tap idap unjun madepsi.
Tap kilap madep ae monin monin morapmisi gat ae yo diwari gat kisi unjungwan ekwaŋ.
Nin da aripmi dima manjitneŋ.
- 26 Tap kwenon tap wakga kin ap anakwa tap kilap madepsi wasagil unjun tap pidanek kisik kisik anek wigi mok aŋ.
- 27 Unjun kisisi jap do aŋ bisapmon gak da upmoksi do jomjom aŋ.
- 28 Gak da jap yominaŋki noŋ.
Gak da upmagaki buri tugon.
- 29 Mani manji yominaŋki si pasolgoŋ.
Ae mirim gwayesal bisapmon kimagek miktim dagon.
- 30 Gak da egip egip dakon mirim yobi egip egip kalugi abidon.
Yo morap paŋkaluk anaki miktimon kalugisi ton.
- 31 Yawe dakon tilimni dagok dagogi mini taŋ anaŋ kisak dosi nandisat.
Anakwan yo morap wasagit do kisik kisik asak.
- 32 Unjun miktimon sinjanban miktim wudip asak.
Kisitni kabapmon yopban mukwa pidon.
- 33 Nak si egipben bisapmon Yawe do kap yoken.
Nak miktimon egi anaŋ kikdisat unjun da aripmon Piŋkopno sigin yaŋ ankisiken.
- 34 Nak Yawe do kisik kisik asat.
Do unjun da nandak nandakno do galak tosak dosi nandisat.
- 35 Yawe, yokwi aŋ minjat aminyo paŋupbal aki.

Nak amin yokwi wagil pasilni
do nandisat.
Nak Yawe ankisiken.
Yawe ankisini!

105

*Pinjkop gat minjat amin kabiyoni
gat dakon kap*

- ¹ Yawe bisit iyinek ya yan iyino.
Pi madep madep agit unun
dakon geni yoyino miktimi
miktimi amin da nandani.
- ² Kap yanek mani ankisinek wasok
tapmimi tonji morapmi agit
unun do yan tenjenono.
- ³ Mani telagi ankisinen.
Amin morap Yawe gawak im
do unun da kapmatjok kwan
unun kisik kisik madep ani.
- ⁴ Bisapmi bisapmi Yawe da kap-
matjok kinjek panpuluganjek
tapmim nimjak do sigin
iyinen.
- ⁵⁻⁶ Ji Yawe dakon oman amini
Abraham dakon babini kabi,
ji Jekop da kabikon nani,
Yawe da iyi do manjikbi
kabi, Yawe da pi tapmimi tonj
ae yo masi masimi agit unun
do aesi nandani.
Ae amin yokwi do kobogi
yokwi yomgut unun do
nandani.
- ⁷ Yawe unun Pinjkopnin.
Unun da miktimi miktimi minjat
amin morap kilani asak.
- ⁸ Yawe da sanbek sanbekni nin gat
toktogisi agit.
Dagok dagogi mini sanbek
sanbekni do nandan egisak.
- ⁹ Yawe da Abraham gat sanbek
sanbek unun agit.
Unun sanbek sanbek agit unun
dima kirinjit do Aisak nan
yan teban tok an imgut.
- ¹⁰ Ae Jekop, Israel amin dakon
babi, sanbek sanbek unun
toktogisi tosak do Yawe da
iyigit.

- ¹¹ Unun da yan yagit, “Nak da Ke-
nan miktim gak do gaben.
Miktim unun babigoni do
tosak.”
- ¹² Kalip Israel amin kalonjok,
ae apbi amin yombem da
egipgwit.
Asi, Kenan miktimon egipgwit,
mani iyi dakon miktim unun
mini.
- ¹³ Unun amin njwaknjari da
miktimon agi agi awit.
- ¹⁴ Mani, Yawe da yum
pindagakwan amin di da
dima pabinj yopgwit.
Panpuluganjek kila amin madep
yokwi anyom do nandawit
unun tebai yoyigit.
- ¹⁵ Kila amin madep unun yan
yoyigit, “Minjat aminyo
unun nak dakon pi ani do
manjigim, do anpak yokwi
dima anyomni.
Nak dakon kombi amino do
yokwi dima anyomni.”
- ¹⁶ Yawe da aban Kenan miktimon
jap do madepsi awit.
Anjek japni panjpasil agit.
- ¹⁷ Mani Josep yabekban unun da
mibil tanjek unun da kalip
panki Isip miktimon egipgut.
Peni padik padikyo da monen
timit do nandanjek amin
dakon oman monjini egipjak
do amin do yomgwit.
- ¹⁸ Ain nap ban kandapnikon
panteban aba kandapmi pilin
tagit.
Ae ain gironjikbi madep kinda
tegikon anteban awit.
- ¹⁹ Yan egakwan wigi yo unun altoni
do kalip yanjkwok agit unun
bami noman tagit.
Yawe dakon gen da Josep
dakon gen unun bamisi yan
yoligit.
- ²⁰ Kili Isip amin dakon kila
amin madep da amin kinda

- yabekban kin Josep dam tebanon nan pulugagit.
 Amin Nwaktjwari Kabi dakon kila amin unun da Josep pulugan yipban kigit.
- 21 Anek yipban yut madepni gat ae yo morapni kila asak do man madep imgut.
- 22 Kila amin madep dakon yo morapni kila an unun dakon mibiltok amin morapni kila agit.
 Ae kila amin madep nandak nandak iman amin kabi unun yoyinjetjak dakon tapmim kisi tan imgut.
- 23 Don Jekop panji Isip egipgut.
- 24 Ae don Yawe da minjat amin kabini panpuluganban gwakni morapmi awit.
 Ae panpuluganban tapmimni da uwalni dakon tapmim yapgut.
- 25 Yawe da Isip amin dakon butni pantobilban minjat amin kabini do uwal an yomgwit.
 Anek Yawe dakon oman amini do yokwi an yom do kosit wusik awit.
- 26 Mani don, Yawe da oman amini Moses gat Aron gat manjinjek yabekban Isip kigimal.
- 27 Kin altanek Yawe dakon wasok tapmimi ton Isip miktimon agimal.
- 28 Yawe da pilin tuk yipban pilin tuk da miktim wutjigit, mani Isip da geni abin yipgwit.
- 29 Pakbi kulabik aban yawi danganjek tap kilap kisi morap dapban kimak mudawit.
- 30 Mengak morapmisi iren tanek miktimni kisi tugawit, ae kila amin madep iyi dakon yut tamoyo kisi tugawit.
- 31 Yawe da yanjakwan bigal gat ae gugim gugim kisi morapmisi iren tanek Isip miktim kisi tugawit.
- 32 Ae sikak kulabik anek ais gat ae mal gat ban yopban piwit.
- 33 Wain napni gat ae pik kindapni gat panjupbal anek kindap diwari dapban sulugi timi morapmi awit.
- 34 Gen yanjakwan pilak pilak noman tawit.
 Tilakni unun morapmisi, amin da aripmi dima manjiri.
- 35 Pilak pilak da yo tami ton morap nawit.
 Anek Isip amin da jap kwaokgwit dakon bami kisi nawit.
- 36 Ae Isip amin morapmon amin yuri kindakon monji mibiltogi Pinjop da dapban kimak kimak awit.
- 37 Mani don, Israel amin timik panjinjakwan Isip yipman dekgwit.
 Silva ae gol kisi timigek kiwit.
 Israel amin morap kisi tagisi egipgwit, kinda sot dima agit.
- 38 Isip amin Israel do madepsi pasalgwit, do kin mudanjakwa but galak nandawit.
- 39 Yawe da gikwem timi kinda yipban kwen tanek unun da minjat amini panyongam agit.
 Ae kalbi kindap madep kinda yipban unun da tenjeri yomgut.
- 40 Jap do iynba minam yopban apba nawit.
 Ae Kwen Kokup dakon bret yoban nanek tugawit.
- 41 Tip madep kinda wital kinjakwan pakbi kinda tagal kinjek miktim kibiri timon pakbi madep kinda pak kigit.
- 42 Yo morap yan agit, nido kalip Abraham oman amini do

- yanj teban tok agit unjun do
sigin nandagit.
- 43 Do anek minjat amini timik
panjkigit.
Anjakwan minjat amin kabiiyi do
kili manjigit unjun kap yanjek
kisik kisik anek kiwit.
- 44 Kinakwa Amin Nwaknwaru Kabi
dakon miktim unjun do
yomgut.
Ae yum pindagakwan unjun
dakon pi timikgwit.
- 45 Israel amin da gen morapni gat
ae gen teban morapni gu-
ramik kimotni do yanj agit.
Yawe dakon man awiginu!

106

*Pinjkop da minjat amin kabini do
anjap tagisi asak*

- 1 Yawe dakon man awiginu.
Yawe anjakni unjun tagisisi, do
ya yanj iyinejsi.
Dagok dagogi mini nin do but
dasi galak tanj nimisak.
- 2 Yo madep agit do namun da
unjun dakon geni tagi yanj
tentejosak?
Ae anjak tagisi morap agit
unjun da arapmon namun da
mani tagi awigisak?
- 3 Amin do gen kokwin kilegisi anj
yominek bisapmi bisapmi
anjap kilegisi anj amin unjun
kisik kisik tagi ani.
- 4 Yawe, minjat amin kabigo
panpuluganjek yokwikon banj
timikgi bisapmon, nakyo kisi
abidoki.
- 5 Nak minjat amin kabigo
pindagapbo tagisi yigek yo
tagisi timitni do nandisat.
Ae amin kabigo da kisik kisik
anjakwa nak unjun do kisik
kisik aben.
Anjek nin gak dakon amin
kabigo ekwamanj do mango
anjakisinej dosi nandisat.

- 6 Kalip babiknin da awit, unjuden
nin yokwi agimanj.
Nin anjak yokwi mibili mibili
agimanj.
- 7 Isip miktimon babiknin gak da
wasok tapmimi tonj agil unjun
do pakyanjsi dima nandawit.
Gak da bisap morapmi anjak
tagisi anj yomgul, mani unjun
do si injtawit.
Anjek Tap Gamikon kinj altawit
bisapmon gak kwen wigik
anj gangwit.
- 8 Mani Yawe da tapmim madepni
yolik do nandagit, ae man
bini dima mosak do yok-
wikon banj timigakwan dima
yokwi tawit.
- 9 Tap Gami tebai iyinban miktim
kibiri tim dagagit, do amin
da miktim kibiri timon kwanj
unjun da tilak minjat aminyo
mibiltan yominek tap idap
pudanjek panpanj kigit.
- 10 Amin uwal anj yomgwit amin
da kisiron banj timigakwan
dima panjupbal awit.
- 11 Mani pakbi da uwal wutjiba
kimak mudawit, kinda dima
egipgut.
- 12 Yawe da yanj anjakwan minjat
aminanyi da yanj teban tok
morap anj yomgut unjun do
nandanj gadawit.
Anjek kap yanjek anjkisiwit.
- 13 Mani Yawe da yo agit unjun do
tepmisi injtawit.
Anjek mibiltok Pinjkop da si
yoyinjakwan yo ak do dima
nandawit.
Iyi da nandak nandagon da yo
awit.
- 14 Miktim kibirikon egek burikon
da jap dogin madepsi nan-
danjek Pinjkop anjkilikgwit.
- 15 Pinjkop yo nido iyiwit unjun
yomgut, mani sot madep
kinda kisi yipban sot awit.

- 16 Miktım kibiri timon egek di da Moses gat Aron Yawe dakon mukwa sogok amini telagi gat do nandaba yokwi tok an yomgwit.
Anek Pinjkop da nin do tapmim yangin nimisak tam tagi yan nandawit.
- 17 Anakwa miktımon gapma madep kinda pisan pigakwan Datan gat ae Abiram gat amin kabini gat kisi unun gapmagwan pigakwa miktım da abin sopmanjakwan pasilgwit.
- 18 Anakwa kindap da pinjek unun amin bamot yolgwit amin sorban mini awit.
- 19 Orep Kabapmon unudon egek gol ban bulmakau wup kinda wasanek unun Pinjkopnin yan yanek gawak imgwit.
- 20 Bulmakau jon nosok dakon wupmi kinda gawak imgwit. Unun anpak anek Pinjkopni tilimi tonji abin yipgwit.
- 21 Pinjkop da Isip miktımon pi tapmimi tonji anek Isip da kisiron ban timikgit, mani Israel amin da si intan imgwit.
- 22 Pinjkop da wasok tapmimi ton Isip miktımon agit, ae yo njwakjwarisi Tap Gamikon aban minat aminyo madepsi wiripdagwit.
- 23 Pinjkop da minat amini dapban kimotni do yagit.
Mani pi amini unun manjigit unun Moses, unun da Pinjkop da dabilon agek Israel amin panpuluganek Pinjkop dakon butjap dakon kosit sopmanjakwan Pinjkop da dima panupbal agit.
- 24 Unun Pinjkop da panpulugosak do yan teban tok agit unun do dima nandan gadawit, do miktım tagisi abidok do dima galak tawit.
- 25 Imal yut kabenjigwan egi egi anek Yawe do yanba yokwi tok anek geni dima guramikgwit.
- 26 Yan awit, do Pinjkop da gen tebaisi yominek miktım kibiri timon kimotni do yagit.
- 27 Anek babikni yolban panji Amin Nwakjwari Kabi da binapmon egek miktım njwakjwarikon egipni do yagit.
- 28 Don Peor miktımon kokup kidat Bal gawak iminek kokup kidat egip egipmi mini unun do paret abi unun nawit.
- 29 Anpak unun aba Yawe butjap nandanek sot madep yokwisi kinda yomgut.
- 30 Mani Piniyas da pidan agek binap amini egi yomjakwan sot madep unun pasilgit.
- 31 Piniyas da yo unun agit unun do anpak kilegisi kinda asak yan nandan imgwit da wun abisok ekwamanjon kisi yangin nandaman.
- 32 Israel amin Meriba paktikon yokwi aba Pinjkop butjap nandan yomgut, do unun anpakni do anek Moses jigi madep pagit.
- 33 Moses buri yokwi tanban dima yogogi gen yagit.
- 34 Yawe da yoyigit unuden, Amin Nwakjwari Kabi dima dapba kimakgwit.
- 35 Israel amin Pinjkop dima nandan iman kabikon minat eyo anek unun dakon anpak yokwini yolek awit.
- 36 Yan anek kokup kidatni gawak yominek anpak yokwisi anek egipgwit.

37 Unun da monji gwayoni dapman kokup kidat do paret awit.

38 Iyi dakon monji gwayoni ban dagwit.

Monji gwayoni gulusun dima awit, mani dapman paretni do Kenan amin dakon kokup kidat do imgwit.

Anakwa yawini da miktim anupbal aban Pinjop da dabilon inani agit.

39 Anpak unun anek iyi ban panupbal aba Pinjop da dabilon inani awit, anek minjat kinda da eni yipmanek yumabi asak unun da tilak Pinjop manji imgwit.

40 Yanj awit do Yawe minjat amin kabini do japmi nandanek nandaban inanis agit.

41 Ae yopman degek yum pindagakwan Amin Nwakjwari Kabi da kisiron kiwit. Anakwan uwalni dakon pinji egek geni guramigwit.

42 Uwal da jigi morapmi yominakwa unun dakon tapmim da yonngamgan egipgwit.

43 Bisap morapmi Yawe da minjat amini panpulugagit, mani iyi dakon galaktok yolek kwen wigik anek yokwi morapmisi awit, do yokwisi egipgwit.

44 Mani bisit awit bisapmon bisitni nandan yomgut.

Anek yokwisi egipgwit do bupmi nandan yomgut.

45 Bupmisi nandan yominjek sanjek sanjek agit unun do ae nandagit.

Ae amin kabini do but dasi galak tanj yomgut, do nandak nandakni ae kulabik agit.

46 Anek uwal Israel amin dam tebanon yopgwit amin dakon buri panjobilban Israel amin do bupmi nandawit.

47 Yawe Pinjopnin, yokwikon ban timikgi.

Nin Amin Nwakjwari Kabi da binapmon ekwaman, mani aego panmuwugek miktimninon panji nipbi.

Yanj anaki mango telagi do nandanek ya yanj gayiner, ae kisik kisik anek gak anksiner.

48 Yawe anksiner.

Unun Israel amin nin dakon Pinjop abisok ae don egi ananj kiner kisi dakon.

Amin morap kisi da yoni, "Unun asi!"

Yawe anksini!

PAPIA 5

(Kap 107-150)

107

Pinjop anpakni tagisi unun do kisik kisik anej

1 Yawe anpakni unun tagisisi, do ya yanj iyinisi.

Dagok dagogi mini nin do but dasi galak tanj nimisak.

2 Minjat amin morapyo, Yawe da nin uwal da kisiron ban pulugan nipgut, do yanji yanek mani anksini.

3 Unun da ji miktim dubagikon egakwa timik panopgut.

Gildat wisak tet da, ae pigisak tet da, ae not tet da, ae saut tet da ji timik panopgut.

4 Diwari miktim kibiri timon agipgwit.

Kokup pap kinda analon anek unudon panji egipni dakon kosit kinda dima kawit.

5 Jap ae pakbiyo do obisi anek pali kimakgwit.

6 Yokwi yanji egek, Yawe do yanj tidanba yokwikon ban pulugan yopgut.

7 Anek timik kosit kilegi nan panpan kokup pap kindakon kin al-tanek unudon egipgwit.

- 8 Yawe da toktogisi but dasi galak
tañ yomisak ae amin kabini
tagisi panpulugosok, do ya
yañsi iyini.
- 9 Nido miñat aminyo pakbi do tegi
kibidoñ unun pakbi yoban
nañek yawokgoñ, ae jap do
añ amin jap morapmi yoban
nañek tugon.
- 10 Diwari dam teban yutnon pilin
tukgwan egipgwit.
Amin da nap teban ban
panteban añek jigi yomgwit.
- 11 Nido, Pin kop Wukwisi kwen
wigik añ imiñek geni abin
yipgwit.
- 12 Yan aba Pin kop da pi madepsi
yoban jigisi nandawit.
Añek miktimon mañ pagakwa
panpulugoni dakon amin
mini.
- 13 Yan egek Yawe do yan tidañba
panpulugañek jigini unun
wiririkban pasilgwit.
- 14 Yawe da pilin tukgwan ban timik
panañek dam teban dakon
nap tebani pan dagagit.
- 15 Yawe da toktogisi but dasi galak
tañ yomisak ae amin kabini
tagisi panpulugosok, do ya
yañsi iyini.
- 16 Nido, yoma ain kinda mani bras
unun ban dapmañ pan teban
abi unun tuwildak, ae dam
teban yut dakon dam dakon
ain oba panjokgal jokgal
asak.
- 17 Diwari kwen wigik añek nandañ
kokwini tagi dima amin da-
gawit.
Gulusuñ morapmi awit, do jigi
tepmiyo madepsi pawit.
- 18 Jap nok do dima nandawit, do
palisok kimakgwit.
- 19 Yokwi yan egek Yawe do
yan tidañba jigini unun
wiririkban pasilgwit.
- 20 Iyi yanek giptimni panmilip aban
kimakbi tamogwan dima
pigiwit.
- 21 Yawe da toktogisi but dasi galak
tañ yomisak ae amin kabini
tagisi panpulugosok, do ya
yañsi iyini.
- 22 Ya yan iyik do paret anisi.
Ae kap yanek kisik kisik añek
yo tagisi agit unun do miñat
aminyokon yan ten ten onisi.
- 23 Diwari tap binap tap wakgakon
pi awit.
Tap madepmon agek moneñ
ilit pi awit.
- 24 Yawe da wasok agit unun
pindakgwit.
Tap ilarisikon wasok tapmimi
ton agit unun pindakgwit.
- 25 Yawe da yanban mirim madep
añakwan tap pakbi da
madepsi tamalikgwit.
- 26 Añakwan tap wakga kwen
añenakban wigigit, ae yipban
yawok mibilikon pigigit.
Yan añakwan pasildamañ yan
nandañek but pasol madepsi
awit.
- 27 Pakbi teban morapmi nañek
obigi abigi añ unun da tilak
tap wakgakon agipgwit.
Ae tap wakga awil do antidok
awit.
- 28 Yokwisi agek Yawe do yan
tidañba panpulugañban jigini
pasil yomgwit.
- 29 Mirim madep anyawot aban tap
pakbi tamalikit unun ya-
wori tagit.
- 30 Tap pakbi kanba yaworisi
tañakwan but kwaktok nan-
dawit.
Yan nandañakwa Yawe da duk-
wan kik do nandawit unun
tamo tagisikon pan ki yop-
ban akgwit.
- 31 Yawe da toktogisi but dasi galak
tañ yomisak ae amin kabini
tagisi panpulugosok, do ya
yañsi iyini.
- 32 Pin kop dakon miñat amin
kabi gat muwugek mani
añkisinisi, ae kila amin

108

- muwut muwuron mani
an̄kisinisi.
- 33 Yawe da yan̄ban pakbi madep
kibidon̄, ae pakbi dabil
dugon̄.
- 34 Uñun da yan̄ban mikt̄im pakbini
ton̄ uñun da kulabik aban
yosok kind̄a uñudon̄ dima
kwosok.
Uñun mikt̄im amin̄ da an̄pak
yokwi awit, do Yawe da j̄igi
yan̄ yomisak.
- 35 Yawe da yan̄ban mikt̄im kibirikon
pakbi noman ton̄, ae mikt̄im
pakbini minikon pakbi dabil
morapmi noman tan̄jek pok-
gon̄.
- 36 An̄akwa jap do an̄ amin̄ pan̄abin̄
yopban uñudon̄ kokup pap
kind̄a an̄jek yikgan̄.
- 37 Yigek jap pi ae wain pi an̄jek bami
iren̄jisi pan̄.
- 38 Yawe da pan̄gisam aban min̄jat
mon̄jyoni morapmi iren̄
ton̄, ae bulmakauniyo kisi
yan̄ gin̄ iren̄ ton̄.
- 39 Mani don̄ uwalni da pabin̄ yopba
kalon̄isok dagin̄ egek bupmi
nandan̄jek yokwisi ekwan̄.
- 40 Yawe da kila amini pabin̄ yop-
ban mikt̄im kibiri ae kosit
minikon̄ isal yumgin̄ akwan̄.
- 41 Mani wadak wadak an̄
amin̄ pan̄pulugan̄ban min̄jat
mon̄jyoni uñun sipsip da
yan̄ iren̄ ton̄.
- 42 Amin̄ kilegi da Yawe dakon̄
an̄pakni kan̄jek but kwaktok
nandan̄.
Mani yokwi pakpak amin̄
uñun gen kagani sopman̄jek
gen dima yon̄.
- 43 Nandan̄ kokwin̄ji tagisi amin̄, j̄i
uñun yo morap do pakyan̄si
nandan̄jek egipni.
Yawe da bisapmi bisapmi
amin̄ do but dasi galak tan̄
yomisak uñun do nandani.

- Pin̄kop da min̄jat amini pan̄pulugosak
do amin̄ kind̄a da bisit agit*
Dewit dakon̄ kap kind̄a. Kap on
Pin̄kop gawak imim dakon̄ kap.
- 1 Pin̄kop, butnokon̄ da gak do tebai
nandan̄ gadasat.
Asi, nak wagil gakdosi nandan̄
gadasat.
Nak mango awigik do kap
yokdisat.
- 2 Nak pidan̄jek dipmin̄ yopbo
kin̄akwan̄ gita gat kulele gat
tidoken̄.
Wisa wisa do uñun ban̄
tidoken̄.
- 3 Yawe, nak Amin̄ Nwakan̄wari
Kabi da binapmon̄ ya yan̄
gayiken̄.
Nak min̄jat amin̄ morap
kabikon̄ kin̄jek mango
awigikdisat.
- 4 Gak da nin̄ do but dasi madepsi
galak tan̄ nimisal.
Nin̄ da uñun dakon̄ tilak
yipnen̄ kan̄, kundu da
aripmon̄ wigikdisak.
Gak toktogisi gengo yolek nin̄
pan̄pulugan̄jek dima nipman̄
dekdal.
Nin̄ da uñun dakon̄ tilak
yipnen̄ kan̄, gikwem da
aripmon̄ wigikdisak.
- 5 Pin̄kop, nak min̄jat amin̄yo da
mango madepsi awigini do
nandisat.
Tilingo yipbi noman tan̄akwan̄
min̄jat amin̄yo mikt̄im morap
kisikon̄ ekwan̄ uñun da koni.
- 6 Gak da nin̄ but dasi galak tan̄
nimisal, do bisitno nandaki.
An̄jek tapmim madepgokon̄ da
nin̄ yokwikon̄ ban̄ timigaki
nin̄ tagisi egipnen̄.
- 7 Pin̄kop telagi yutnikon̄ egek
yan̄ yosok, “Nak emaron
kili teban̄ tat, do nak kisik
kisik an̄jek min̄jat amin̄o
do Sekem mikt̄im kok-
winitdisat, ae Sukot mikt̄im

- dakon kuldukgibanj kokwinik yomdisat.
- ⁸ Gileat miktım gat Manase miktım gat uñun nak dakon.
Epraim miktım uñun nak dakon busuñ kutnokno.
Anakwa Juda miktım uñun kila amin madep kalıñ kirıñno.
- ⁹ Moap miktım uñun pakbi sogok idapno.
Ae Idom miktım uñun kandap gwıl yopyop tamono.
Pilistia amin emaron pabiñ yopmanek kisik kisik anek yan tidokdisat.”
- ¹⁰ Pinjokop, namın da nak anañ kokup pap dam tebani toñon tagi anjksak?
Ae namın da nak Idom miktım emat ak do tagi anjksak?
- ¹¹ Pinjokop, gak da nin manji kili ningul, ma?
Nin dakon emat amin dima panpulugok do nandisal, ma?
- ¹² Amin dakon panpulugok uñun yo isali gin, do nin panpuluganaki uwal gat emat tagi wamnen.
- ¹³ Pinjokop da nin panpulugosak kanj, emaron teban tonen.
Iyi uwalnin pabiñ yopdisak.

109

Jigini toñ amin dakon bisit

- Dewit dakon kap kinda. Kap on Pinjokop gawak imim dakon kap. Kap yon amin dakon kila amin do mandabi.
- ¹ Pinjokop, nak mango anjksisat.
Manji dima namınek bisitno nandan nabi.
- ² Nido, amin yokwi da uwal an namınek aminon nak do top gen yoyan.
- ³ Uñun nak do kuragisi nandanek gen yokwisi nayan, mani uñun gen dakon mibili mini.
- ⁴ Nak uñun do butdasi galak tan yomınek uñun panpulugok do

- bisit asat, mani gen yan namanj.
- ⁵ Nak anpak tagi ban anyomisat, mani kobogi yokwi ban anjnamañ.
Nak uñun do but dasi galak tan yomisat, mani nak do kuragisi nandanj.
- ⁶ Amin yokwi kinda manjikbi uñun da uwalno tagi abıñ yıpjak.
Iyi dakon uwalni kinda da gen tagi yan imjak.
- ⁷ Gen kokwin asak amin da uñun amin gulusuñni toñ yan kosak.
Ae uñun amin dakon bisitni kisi diwarini toñ yan kosak.
- ⁸ Nak uñun amin tepmisi kimagakwan amin njwaktjwari da uñun dakon pi tamo abidosak dosi nandisat.
- ⁹ Tepmi kimagakwan monji gwayoni datni mini egıpnı, ae mıñatni sakwabat egıpjak dosi nandisat.
- ¹⁰ Ae monji gwayoni yutni mini ae amin da jap yomni do bisit yoyınek egıpnı dosi nandisat.
Ae yut tasik tanbikon egıpdan uñudon ban amin da yolakwa abigikdanj.
- ¹¹ Uwalno goman amini da abıñ miktım ae yo morapni kisi timitjak dosi nandisat.
Anakwa kokup njwaktjwarikon amin da abıñ yo morapni yum do anek pi agıt uñun tagi timitni.
- ¹² Amin kinda da anpak yawori dima an imjak dosi nandisat.
Ae amin kinda da monji datni mini egıpnı uñun do bupmi dima nandanj yomjak.
- ¹³ Mıñat monjiyoni tagi kimotni, anakwa amin don altıni da uñun amin dakon man dima nandani dosi nandisat.
- ¹⁴ Nak babıknı da anpak yokwi awıt do Yawe da uñun do nandisak dosi nandisat.

- Anek menji dakon diwarini dima wiririk imjak do nandisat.
- 15 Yawe da diwarini do toktogisi nandan yomjak, anjakwan minjat aminyo da unun dakon diwatni do wagilsi intan yomni dosi nandisat.
- 16 Unun amin, amin diwari do anpak yawori an yom do dima nandagit.
Unun yoni mini amin gat, ae yo do wadak wadak awit amin gat, ae butjik madepsi nandawit amin gat panjopmanjek dapban kimakgwit.
- 17 Amin jobit yom do tagisi nandagit, do abisok iyi jobit pasak dosi nandisat.
Pinjop da amin diwari gisamitjak do bisit ak do dima nandagit, do ununyo kisi Pinjop dakon gisam dima timitjak.
- 18 Toktogisi amin diwari jobit pani do yagit, unun gen yagit da iyi dakon imalni agit.
Unun gen yagit da giptim kaganigwan pakbi da yan pigisak.
Anek kidarigwan bit nelak da yan pigisak.
- 19 Jobit yagit unun nan imali do tagi banjaljak, anek boban nap nan yan wamjak dosi nandisat.
- 20 Amin nak do gen yokwi yanek gen yan naman amin unun do Yawe da kobogi yan anyomjak dosi nandisat.
- 21 Mani Amin Tagi Yawe, man bingo tagisi tosak do anek yo tagisi an nabi.
Gak nak do toktogisi but dasi galak tan namisal, do yokwikon nan abidoki.
- 22 Nak wadak wadak amin.
Butjik madepsi nandisat.
- 23 Wupnin gildat panjop do no-man tonj da gildat pigakwan
- pasilgan unun da tilak nak pasil do asat.
Nak pilak pilak kinda mirim da anki maban kisak unun yombem.
- 24 Nak gak do nandanjek jap kelek egapbo njwak tukwalno tapmimi mini ak.
Nak amin kidari gin agim.
- 25 Gen yan naman amin da nandanjek jikgo yanjan naman.
Busun kwakwal anek jikgo yanjan naman.
- 26 Yawe Pinjopno, gak da toktogisi nak but dasi galak tan namisal, do anpuluganek yokwikon nan abidoki.
- 27 Uwalno buri panjobilbi gak dagin nak anpuluganek yokwikon nan abidosol yansi nandan gamni.
- 28 Pinjop da nak anjupbal asak do yokdan, mani gak da nak do yo tagi gin akdisal.
Yokwi an naman amin pabin yopmanjaki mayak tok pani do nandisat.
Anjaki pi amingo nak but kwaktok nandaben.
- 29 Uwalno da mayaktok ban imal ban yan pani, anakwa minjat aminyo da mayaktokni unun pindatni.
- 30-31 Mani Yawe da wadak wadak amin panpuluganek kilani asak.
Amin da gen yan yominek kimotni do yan dagok anakwa unun da kisiron ban timikdak.
Yansi asak, do nak gen pap yanek Yawe ya yan iyiken.
Minjat aminyo da gak gawak gam do muwutni bisapmon mango anjisiken.

110

Yawe gat ae kila amin madep manjigit dakon kap
Dewit dakon kap kinda. Kap on Pinjop gawak imim dakon kap.

1 Yawe da nak dakon Amin Tagi
yanj iyigit, “Gak abinj nak da
aminsi tet do yikgi.

Anjaki uwalgo dakon tapmim pabinj
yopbo gak dakon pinjbisi
egipni.”

2 Yawe Saion kokup papmon
egisak.

Unjun da man madep gaban miktim
madep kila akdisal.

Ae yanj yosok, “Gak da uwalgo kila
akdisal.”

3 Uwalgo gat emat wamni
bisapmon minjat amin
kabigo gat kinjek unjun da
but dasi nandanek gak
anjapulogokdanj.

Gak kila amin madep dakon telagi
imalgo pakdisal.

Kalbi morap gik sitnanj manek jonj
pankaluk anj, unjun da tilak
gak gildari gildari tapmim
kalugi pakdisal.

4 Yawe da gen yanj anjeban anjek
nandak nandakni unjun ku-
labik dima asak.

Gen unjun yanj yagit, “Melkisedek
da mukwa sogok amin
egipgut, unjudenjak gak mukwa
sogok amin kinda dagok
dagogi mini egi wigikdisal.”

5 Amin Tagi gak anjeban ak do gak
da kapmatjok egisak.

Butjap nandisak bisapmon kila
amin madep madep gat
emat wamanjek obisi pabinj
yopdisak.

6 Miktimi miktimi gen kokwin
anyominjek madepsi dapban
kimotdanj.

Miktimi miktimi kila amin
madep madep obisi pabinj
yopdisak.

7 Kosit ilenjon pakbi kinda pok-
dok unjudon pakbi nanj
teban tanjek emaron teban
tokdisak.

111

Yawe anjkisino

1 Yawe dakon man anjkisino!

Minjat amin kabnikon nak but
dasi nandanek ya yanj iyikenj.

2 Yawe unjun pini wagil tagisi asak.

Amin morap Pinjkop dakon pi
do galak tonj pini unjun do
nandanj ekwanj.

3 Yo morap asak unjun da tilimni
anjalon aban wagil tagisisi
asak.

Anjakni kilegi unjun toktogisi
tanj anjanj kisak.

4 Yawe da minjat aminyo dakon
nandak nandakni panjtagap
aban yo madep madep agit
unjun do sigin nandanek ek-
wanj.

Yawe bisapmi bisapmi nandanj
yawok niminjek nin do
bupmi nandisak.

5 Iyi do pasolgonj amin jap yomisak.
Sanjek sanjek agit unjun dima
injosok.

6 Amin njwakanjwari dakon miktim
minjat amini do yominjek
tapmimni madep anjalon
agit.

7 Anjakni unjun bamisi ae kilegisi.
Gen morapni unjun bamisi gin,
do tagi guramitnej.

8 Gen tebani unjun bamisi ae tok-
togisi tanj anjanj kikdanj.
Unjun butdasi nandanek yol
kimotnej do nimgut.

9 Pinjkop da iyi dakon minjat amin
kabini yumanj nagit.
Anjek unjun gat sanjek sanjek
dagok dagogi mini agit.

Pinjkop unjun mani telagi ae
masi masimi.

10 Amin kinda nandanj kokwini
tagisi amin kinda dagok do
nandisak kanj, Yawe do pasal
imjak.

Amin geni guramikganj unjun
nandak nandak tagisi
yomisak.

Dagok dagogi mini mani
anʒkisiŋ anʒan kineŋ!

112

Amin kilegi dakon kisik kisik

¹ Yawe anʒkisini!

Amin morap Yawe do pasalek
geni do galak toŋ unun kisik
kisik tagi ani.

² Monji gwayoni miŋat aminyo da
binapmon man madepni
toŋ da egipdan.

Amin kilegi unun dakon
diwatni Piŋkop da yo tagisi
anʒyomdisak.

³ Yutnikon yo kabini morapmi taŋ
imni, ae anʒpakni tagisi unun
do amin da dima iŋtoni.

⁴ Pilin tukgwan tenŋeŋi da altaŋek
amin kilegi paŋpulugosok.

Amin kilegi unun amin do
nandanʒ yawot anʒ yomiŋek
bupmi nandanʒek kosit kilegi
agisak.

⁵ Amin kinda yo kabini amin do
yum yomisak, bo ae goman
do yanba nandanʒ yomisak,
ae yumaŋ gwayek kosit
kilegikon da asak unun amin
tagisi egipjak.

⁶ Unun amin tebaisi atjak.

Anʒakwan man bini don taŋ
anʒan kikkdisak.

⁷ Gen bin yokwi nandisak
bisapmon pasol pasol dima
asak.

Yawe tebaisi nandanʒ gadan
imisak.

⁸ Unun tebaisi agek pasol pasol
dima nandisak.

Ae uwalni emaron aripmi
dima teban tokdanʒ yan
nandisak.

⁹ Yoni mini amin do yo morapmi
yomisak.

Man bini amin da binapmon
taŋakwan unun do nandaba
wukwan imanʒ.

Anʒpakni tagisi unun do amin da
dima iŋtoni.

¹⁰ Yokwi pakpak amin da unun
kanek but jap nandanʒ.

Yan anek mam nan yomiŋek
giptimni man mudonʒ.

Yo ak do nandanʒ unun suŋ toŋ.

113

*Piŋkop da yo tagisi anʒyomisak do
kisik kisik anʒ*

¹ Yawe anʒkisini.

Oman amini ji Yawe anʒkisini.
Mani anʒkisini.

² Dagok dagogi mini Yawe dakon
man anʒkisini.

³ Gildat da wisak tetgin ae pigisak
tetgin miŋat amin morap ek-
wanʒ kisi da Yawe anʒkisini.

⁴ Yawe unun miŋtimi miŋtimi man
madepni toso.

Tilimni unun kundu si yap-
manek wagil tagisisi.

⁵ Yawe Piŋkopnin egisak, unun
yombem kinda mini.

Unun kwensi kila amin madep
yityit tamonikon yikdak.

⁶ Unudon da mibilisigwan sintanek
kundu gat miŋtim gat
pindakdak.

⁷ Anek yoni mini amin sibat
sibat tamokon ekwanʒ unun
paŋpuluganek

⁸ iyi dakon miŋat amin kabini
dakon kila amin gat yopban
tagisi ekwanʒ.

⁹ Miŋat monji suŋ ekwanʒ unun
paŋpuluganban monji
morapmi paŋalanek kisik
kisik madepsi anʒ.

Yawe anʒkisini.

114

*Tap Gamikon Piŋkop da miŋat
amin kabini yokwikon ban timikgit
dakon kap*

¹ Israel amin kalip Isip yipman
degek kiwit.

Jekop dakon diwatni da amin
gen iŋwakŋwari yonʒ kabi

- dakon kokup yipmanjek kiwit.
- ² Yanj awit bisapmon Juda minjat aminyo Yawe dakon telagi yut dagawit.
Israel amin Pinjkop da kila agit.
- ³ Tap Idap Gami Israel amin pindagek pasal kigit.
Ae Jodan Pakbi isal tanjek dima pak kigit.
- ⁴ Kabap unjun meme da yanj wigi mokmok awit, ae ilej unjun sipsip da yanj wigi mokmok awit.
- ⁵ Tap Gami gak yo ni da noman tanban pasal kigit?
Jodan Pakbi gak nido dima pak kigit?
- ⁶ Kabap morap nido meme da yanj wigi mokmok awit?
Ae ilej moninj moninj ji nido sipsip da yanj wigi mokmok awit?
- ⁷ Miktim daman, abisok Amin Tagi abisak, do gak wudip aki.
Jekop dakon Pinjkop unjun kili abik, do gak wudip aki.
- ⁸ Unjun da tip kulabik aban pakbi idap moninj kinda dagagit.
Anej tip tebanon wasok aban pakbi dabil noman tagit.

115

Pinjkop kalongin unjun Pinjkop bamisi

- ¹ Pinjkop gak bisapmi bisapmi nin do but dasi galak tanj niminek dima nipmanj dekdal.
Yanj asal do nin dakon man dima pawiginenj.
Gak dakon man madepgo nanjin anjksinenj.
- ² Amin Njwakjwari Kabi da "Pinjkopji dukwan egisak?" nido yanj niyanj?

- ³ Pinjkopnin Kwen Kokup egisak.
Unjun yo kinda ak do nandisak kanj si akdisak.
- ⁴ Amin Njwakjwari Kabi kokup kidatni dakon wupmi unjun gol ae silwa banj wasonj.
Unjun amin kisit da wasonj.
- ⁵ Kokup kidat dakon wup unjun gen kagani tonj, mani gen aripmi dima yoni.
Dabilni tonj mani aripmi dima sijtoni.
- ⁶ Mirakni tonj, mani gen aripmi dima nandani.
Unjun tomnoni tonj, mani yo dakon kibanj aripmi dima nandani.
- ⁷ Unjun kisitni tonj mani yo aripmi dima igayini.
Ae kandapni tonj, mani kosit aripmi dima agipni.
Ae gen kinda tegikon da dima noman tokdanj.
- ⁸ Kokup kidat dakon wupmi wasonj amin unjun kokup kidat wup yombem anj.
Ae amin morap egip egipni kokup kidaron tonj yanjsi nandanj unjun kisi kokup kidat yombem gin anj.
- ⁹ Israel minjat amin kabi, egip egipji Yawekon tosok yanjsi nandani.
Unjun da ji panpuluganjek panjktnosok.
- ¹⁰ Pinjkop dakon mukwa sogok amin Aron da kabikon nani, egip egipji Yawekon tosok yanjsi nandani.
Unjun da ji panpuluganjek panjktnosok.
- ¹¹ Yawe do pasolgon amin kabi, egip egipji Yawekon tosok yanjsi nandani.
Unjun da ji panpuluganjek panjktnosok.
- ¹² Yawe da nin sigin nandanj niminek gisamitjak.

- Unjun da Israel minjat amin kabi gat ae Aron dakon amin kabi kisi gisamitjak.
- 13 Yawe da amin mani tonj ae mani mini iyi do pasal iman amin unjun kisisi gisamitjak.
- 14 Yawe da ji gat ae gwakji gat morapmisi panjirenj asak dosi nandisat.
- 15 Yawe Kwen Kokup ae miktimyo wasagit unjun da ji gisamitjak dosi nandisat.
- 16 Kwen Kokup kwensi ason tosok unjun Yawe iyi dakon.
Mani miktim unjun amin nin do ningut.
- 17 Amin kimakbi gen wayinyo mini tamo unjungwan pigeke Yawe dima anjisanj.
- 18 Mani nin abisok ae don dagok dagogi mini Yawe anjisininj.
Yawe anjisininj!

116

Pinjkop da amin kindan puluganjan ya yan iyigit

- 1 Yawe da bisitno nandisak, do nak but dasi galak tanj imisat.
Asisi, bisitno nandisak.
- 2 Nagon tobilek bisitno nandagit, do miktimon egipbenj bisapmon bisit dima yipmanj dekenj.
- 3 Kimot da nak nap da yanj wamgut.
Nak kimakbi kokup do nandanjek pasol pasol madepsi agim.
Yanj anjek nandaba kik madepsi agim.
- 4 Yanj nandanj egek Yawe yanj iyigim, "O Yawe, pulugan nepbi!"
- 5 Yawe da nin nandanj yaworon dasi yo tagisisi anjnimisak.
Pinjkopnin da bupmi nandanj nimisak.
- 6 Yawe da nandak nandakni mini amin panjikutnosok.

- Kalip tapmimno mini da egapbo puluganj nepgut.
- 7 Yawe da nak do yo tagisisi anj namgut, do butno aeni yaworisi tosok.
- 8 Yawe, puluganj nepbi dima kimakgim.
Yanj anjek dabil pakbino wiririgek kilano anjaki dima kesal nikgit.
- 9 Yanjo, nak miktimon egipbenj bisapmon Yawe gat kalonj agipdenj.
- 10 Nak Pinjkop nandanj gadanj iminjek bisit yanj agim, "Yawe, nak jigisi nandanjek egisat."
- 11 Ae si pasalgim bisapmon yanj yagim, "Amin kisi morap unjun top amin gin."
- 12 Yawe da nak do yo tagisi anj namisak, do kobogi do yo ninanjanj ibenj?
- 13 Yawe da nak yokwikon nanj abidagit, do ya yanj iyinjek paret ak do wain kap anjenokgenj.
- 14 Minjat amin kabini abinj muwutni da dabilon nak kalip Yawe do yo ak do yanj teban tok agim unjun abo pindatdanj.
- 15 Yawe dakon telagi amin unjun iyi dakon wam tabilni, do kimokgonj bisapmon pindakban yo madepsi anj.
- 16 Yawe, nak gak dakon oman monjigo.
Merjno da kalip gak dakon pi agit, abisok monji nakyo kisi pigo asat.
Nak nap tebanon egapbo puluganj nepgul.
- 17 Nak ya yanj gayinjek paret anjek mangokon da bisit abenj.
- 18 Minjat amin kabini abinj muwutni da dabilon nak kalip Yawe do yo ak do yanj teban tok agim unjun abo pindatdanj.

19 Yawe, nak Jerusalem kokup papmon gak da telagi yutnon paret unun aben.
Yawe anjksini!

117

Yawe anjksinenej

- 1 Minjat amin kabi morap egi anjan kwan, ji Yawe anjksini.
Miktimi miktimi minjat amin morap ji mani yan anjksini.
- 2 Nin do but dasi galak tan nimisak.
Bisapmi bisapmi geni guramik kimagek nin dima nipman dekdak.
Yawe anjksini!

118

Pinjkop da panpulugagit do ya yan iyiwit

- 1 Yawe anpakni unun tagisi, do ya yan iyini.
Dagok dagogi mini nin do but dasi galak tan nimisak.
- 2 Israel amin ji yan yoni,
“Dagok dagogi mini nin do but dasi galak tan nimisak.”
- 3 Pinjkop dakon mukwa sogok amin kabini yan yoni,
“Dagok dagogi mini nin do but dasi galak tan nimisak.”
- 4 Minjat aminyo morap Yawe do pasal iman amin yan yoni,
“Dagok dagogi mini nin do but dasi galak tan nimisak.”
- 5 Nak jigino madepsi, do Yawe bisit iyiko nandanek jigino unun wiririkban pasilgwit.
- 6 Yawe nak gat egisak, do aripmi dima pasolgen.
Amin da nak do yo kinda aripmi dima ani.
- 7 Yawe panpulugokno nak gat egisak.
Kanapbo Yawe da uwalno pabij yopdisak.

- 8 Panjutnosak do Yawekon kinej kan tagisi.
Egip egipnin amin kindakon tosoj yan nandanek kan, unun da tagi dima.
- 9 Panjutnosak do Yawekon kinej kan tagisi.
Egip egipnin kila amin madep kindakon tosoj yan nandanek kan, unun da tagi dima.
- 10 Uwal morapmi da nak anjwasiwit, mani Yawe da manon dapbo pasilgwit.
- 11 Teri teri kisi da nak anjwasiwit, mani Yawe da manon dapbo pasilgwit.
- 12 Kaban morapmi da yan nak anjwasiwit.
Mani jon kibiri sonja sonjek tepmi pasilgan, unun da tilak tepmi kimakgwit.
Yawe da manon dapbo pasilgwit.
- 13 Nak gat emat madepsi wamanek abij nep do aba nandagim.
Mani Yawe da nak anpulugagit.
- 14 Yawe da tapmim madepsi namisak.
Iyi nak yokwikon nan pulugan nepmandak.
- 15 Pinjkop dakon minjat amin kabini da imal yutnigwan kisik kisik anek yan tidon do nandaki.
Yan yon, “Yawe dakon tapmim madepni da yo unun agit!”
- 16 Yawe dakon tapmim madepni da nin panpuluganban emaron teban tagiman!
Yawe dakon tapmim madepni da yo unun agit!”
- 17 Nak dima kimokgen.
Nak egek Yawe da yo agit unun do yan tenjenok aben.
- 18 Yawe da nak anjklek ak do yo yokwisi annamgut, mani

yum nandaŋakwan dīma
kimakgim.

- 19 Wigat amin kilegi da tagi pigigi
uŋun witdal namīnaki pigeŋ
Yawe ya yaŋ iyikeŋ.
- 20 Uŋun Yawe dakon wigat.
Amin kilegi da uŋun naŋ tagi
pigini.
- 21 Gak biŋitno nandaŋek yokwikon
naŋ pulugaŋ nepgul, uŋun
do ya yaŋ gayisat.
- 22 Yut agak amin da gwak yokwi
yaŋ yaŋek maba kigit, uŋun
gwak tip kindā naŋ tidawit
da akdak.
- 23 Yawe da iyi yo uŋun aban nin da
kono yo masi masimisi asak.
- 24 Yawe on gildat uŋun nin do
nimik.
Nin kisik kisik aŋek but galak
nandaŋeŋ.
- 25 Yawe, gak da nin yokwikon baŋ
timikgi do gayamaŋ.
Gak da nin paŋpulugaŋbi yo
morap ano tagisi gin noman
toni.
- 26 Yawe da manon abisak amin
uŋun Piŋkop da yo tagisi aŋ
imjak.
Yawe da yutnon nin mani
aŋkisineŋ.
- 27 Yawe uŋun Piŋkop.
Uŋun da teŋteŋi nimisak.
Kindap kilin timigeŋ kin alta
aŋgwasini.
- 28 Gak Piŋkopno, do ya yaŋ gayisat.
Gak Piŋkopno, do mango
awigisat.
- 29 Yawe aŋpakni uŋun tagisi, do ya
yaŋ iyini.
Dagok dagogi mīni nin do but
dasi galak taŋ nimisak.

119

*Piŋkop dakon gen teban uŋun
tagisi*

- 1 Amin kosit kilegikon akwaŋ,
ae gulusuŋni mīni, ae
Yawe dakon gen teban
guramikgaŋ, uŋuden amin
kisik kisik ekwaŋ.
- 2 Amin Piŋkop dakon gen gu-
ramigeŋ but dasi nandaŋek
yolgaŋ uŋuden amin kisik
kisik ekwaŋ.
- 3 Uŋuden amin gulusuŋ kindā dīma
aŋ.
Yawe dakon aŋpak baŋgin yol-
gaŋ.
- 4 Gak da gen morapgo nimīnek
nin da kilani tagisi aŋek
guramitneŋ dosi gen teban
yipgul.
- 5 Gak dakon gen si teban taŋek
guramik kimokgeŋ dosi
nandisat.
- 6 Nak yaŋ abeŋ kaŋ, gak dakon gen
teban do nandaŋ egipbeŋ
bisapmon mayagi dīma
pakeŋ.
- 7 Gen tebango kilegi do pini aŋek
nandabo pisosak bisapmon
butno kilegisi taŋakwan
mango aŋenokgeŋ.
- 8 Nak gen tebango kisi morap gu-
ramikgeŋ.
Wagil dīma nepmaŋ deŋgi.
- Piŋkop dakon gen teban gu-
ramikgaŋ amin dakon gen*
- 9 Nian aŋek monji giŋmonji da aŋpak
kilegi gin aŋek egipni?
Gak dakon gen guramigeŋ
kaŋdo kilegisi egipni.
- 10 Nak but dasi nandaŋek gak wisin
gandak do pi asat.
Aŋpulugaŋaki gak dakon gen
teban dīma yipmaŋ deŋgeŋ.
- 11 Nak yokwi kindā dīma aŋgabeŋ
do aŋek gengo butnokon
yopgum.
- 12 Yawe mango aŋkisisat.

Gen tebango nayiŋ deŋgi.

13 Gen teban morap niyigil uŋun miŋat amin morapyo yoyiŋ tenŋeŋosot.

14 Nak amin da moneŋ ae yo galagiŋi do galak toŋ, nak uŋun da tilak gak dakon gen guramit do galagiŋi nandisat.

15 Nak gengo do pakyaŋsi nandan egisat.

Ae anŋpakgo do nandan egisat.

16 Nak gen tebango do galagiŋi nandisat.

Uŋun dima iŋtokenŋ.

Amin kinda Piŋkop dakon gen teban do but galak nandisak

17 Oman amingo nak do yo tagisi an nabi.

Yaŋ anaki nak kalugi egek gengo guramikgenŋ.

18 Nandak nandakno dakon yoma witdalaki nawa gengokon gen wagil tagisi morap toŋ uŋun aripmi tagi nandan pisokenŋ.

19 Nak on miktimon miktin iŋwakiŋwarikon amin kinda da egisat.

Do gen tebango dima anŋkisibiŋ nabi.

20 Butnokon da gildari gildari gak dakon gen teban yol do tek kindap pasat.

21 Gak da iyi do nandaba wiŋkwan amin gen tebai yoyisal.

Uŋun amin jobiri toŋ, ae gen tebango manji yomiŋek iyi da galak togon akwanŋ.

22 Uŋun da jigilak yaŋ namineŋ nabipmanŋanŋ.

Mani gak dakon gen teban yoldat, do yum pindagaki gen uŋuden dima nayini.

23 Kila amin muwugek nak dakon man abiŋ yipmanŋanŋ.

Mani oman amingo nak toktoŋi gak dakon gen do nandakenŋ.

24 Gak dakon gen do but dasi galak tosot.

Gengo da kosit kilegi agipben do nayiŋ dekdak.

Amin kinda Piŋkop dakon gen teban yol do pi madepsi asak

25 Nak kimbabanon yokwisi pokdot.

Yaŋ teban tok agil uŋun da aripmon abi pidaŋapbo anŋteban aki.

26 Anŋpak morapno do gayiko kobogi panŋobil namgul.

Gengo nayiŋ deŋgi.

27 Nayiŋ dekbi gengo dakon mibili nandan pisokenŋ.

Ae wasok tapmimi toŋ morapgo uŋun do nandan egipbenŋ.

28 Butno jigisi asak.

Yaŋ teban tok agil uŋun da aripmon nak anŋteban aki.

29 Anŋpak toptopmi yolbi nak da dubagikon kiŋ mudoni.

Anŋpak tagisi an namineŋ nawa gengo do nayiŋ deŋgi.

30 Nak gak gol do gen yaŋ anŋteban agim.

Toktogisi nawa gengo dogin nandan egisat.

31 Yawe, gengo uŋun guramik kimokdot.

Anŋkutnaŋaki mayaktok dima pakenŋ.

32 Gen tebango tepmisi guramitdisat.

Nido, gak da nandak nandak di gat sanbenek namdisal.

Amin kinda Piŋkop da nandak nandak anŋpulgusak do bisit agit

33 Yawe, gengo nayiŋ dekbi guramik egapbo bisapno mudosak.

34 Nawa gengo dakon mibili noliŋbi but dasi nandanek guramikgenŋ.

35 Gak dakon gen teban do galagiŋi nandisat, do uŋun dakon kosit noliŋbi uŋun nan kikenŋ.

36 Butno anŋtagap abi gak dakon gen do galagi nandanek yo do pindak galaktok dima abenŋ.

37 Anpulanganaki yo isali do pindak galak tok dima aben.

Yan teban tok agil unun da aripmon egip egipno anjuktnoki.

38 Oman amingo nak do yo ak do yan teban tok agil unun da aripmon anaki amin da pasal gamni.

39 Nawa gengo unun tagisi.
Anpulanganbi mayaktok dima pakenj.

Mayagi pak do si pasoldot.

40 Gengo guramit do galagisi nandisat.

Anpakgo kilegisi, do egip egipno anjuktnoki.

Amin kinda Pinjkop dakon gen do nandan gadat agit

41 Yawe, bisapmi bisapmi nak do but dasi galak tan nabi, anek nak yokwikon nan abidoki dosi nandisat.

Gak yan ak do kili yan teban tagil.

42 Nawa gengo do nandan dagosot.
Do anpulanganaki nabipmangan amin do gen kobogi aripmi tagi panjobil yobenj.

43 Nawa gengo da nak tagi anpulugosak yan nandan teban tanjek jomjom asat.

Do anteban anaki bisapmi bisapmi gengo bami yan tenjenokenj.

44 Bisap dagok dagogi mini nawa gengo guramik kimokgenj.

45 Gengo guramit do pini asat, do yo yokwi kinda da kosit dima sopman namjak.

46 Nak da kila amin madep gengo do yoyikenj.

Unun da mayagi dima namni.

47 Gen tebango do but galaksi nandisat.

Gen teban morapgo unun do but dasi galak tosot.

48 Gen tebango unun tagisi yan nandanek, unun do but dasi galak tan kimokdot.

Gengo unun do nandan egipbenj.

Amin kinda da Pinjkop dakon gen teban do yo bamisi yan nandisak

49 Gak oman amingo nak do kalip yan teban tok agil unun do nandaki.

Unun da nak antagap aban tagisi egipbenj yanji nandan teban tanjek jomjom asat.

50 Yan teban tokgo da egip egip namisak.

Jigi pasat bisapmon unun da butno anteban asak.

51 Iyi do nandaba wikwan amin da yansul yokwisi an namanj.

Mani nawa gengo do manji dima yomisat.

52 Yawe, gak dakon nawa gen kalipmisi unun do nandan egisat.

Unun da butno anteban asak.

53 Amin yokwi da nawa gengo manji yominakwa japmisi nandan yomisat.

54 Nak kokupno da dubagikon egek gengo do kap yosot.

55 Yawe, nak kalbi mango do nandak nandak anek nawa gengo yoldat.

56 Gak dakon gen guramikdat.

Unun da but galak namisak.

Amin kinda Pinjkop dakon gen teban yol do but dasi galak tagit

57 Yawe, gak nak gat egisal, do yo do wadak wadak dima asat.

Gengo yol do yan teban tok asat.

58 Gak da nandan yawot an nabi do yan teban tok agil, do yanji abi do bisit gayisat.

59 Anpak morapno do kili nandagin, anek tobilek gengo guramit do agim.

60 Jomjom dima abenj.

Gen tebango tepmisi guramikgenj.

61 Amin yokwi da nap nan nak anteban anek anpak yokwinikon ilik anan kik do anj,

mani nawa gengo do dima
injosot.

62 Kalbi binap nawa gengo kilegisi
do ya yan gayik do pidosot.

63 Amin morap gak do pasalek
gengo guramikgan amin not
an yomisat.

64 Yawe, gak da miktimon minjat
amin morap kisi do but dasi
galak tan yomisal.

Gengo do nayindet abi.

*Pin kop dakon gen teban unun da
nin tagisi panpulugosok*

65 Yawe, yan teban tok agil unun da
aripmon oman amingo nak
do anpak tagisi an namgul.

66 Gen tebango do nandan gadasat.
Do nandak nandak gat ae gen
kokwin tagisi agak dakon
nandak nandak do nayin
dekgi.

67 Nak ankilek akdo pi dima agil
bisapmon kositgo yapgum.
Mani abisok gengo gu-
ramikdat.

68 Gak tagisi, do yo asal unun tagisi
ban asal.

Gengo do nayin dekgi.

69 Iyi do nandaba wikwan amin da
top morapmi yan namgwit.
Mani but dasi nandanek gengo
guramikdat.

70 Unun amin nandak nandakni
kilegi mini.

Mani nawa gengo do but dasi
galak tosot.

71 Gak da jiggi namgul unun tagisi
agil.

Unun da gengo do nayindet
tagisi agit.

72 Nawa gengo do nandako yo
madepsi asak.

Unun da gol ae silva monej
morapmisi yapmandak.

*Pin kop dakon gen teban unun
kilegisi*

73 Kisitgo da nak wasagil.

Nandak nandak naminjaki gen
teban morapgo nandan
pisoken do pi tagisi aben.

74 Gengo da nak tagi anpulugosak
yan nandan teban tanek
jomjom asat.

Do minjat amin morap gak do
pasolgon amin nak nandani
bisapmon kisik kisik ani dosi
nandisat.

75 Yawe, nak nandisat, gak dakon
gen teban morap unun
kilegisi gin.

Gak gengo yolek anpakno
anjmilip ak do anek jiggi
namgul.

76 Gak nak do toktogisi but dasi
galak tan nam do yan teban
tok kili agil.

Do gen yagil da aripmon nak
oman amingo dakon but
anjteban abi dosi nandisat.

77 Nawa gengo do but dasi galak
tosot.

Do nak do bupmi nandanaki
tagisi egipben dosi nandisat.

78 Iyi do nandaba wikwan amin
da top yanek isal dogin abin
nepgwit.

Anpakni unun do gak da
panmayak abi mayak toni
dosi nandisat.

Mani, nak toktogisi gengo do
nandan egipben.

79 Namun amin da gak do pasolgon
ae gak dakon gen teban nan-
dan unun da nagon apni dosi
nandisat.

80 Anpuluganaki gen teban morapgo
guramigek anpakno do
mayaktok dima paken dosi
nandisat.

*Amin kinda Pin kop da yokwikon
nan abidosak do bisit agit*

81 Gak da nak yokwikon nan
abidoki do jomjom anek
butjiksi nandisat, anek
tapminno minisi ayin.

Mani gengo da nak tagi
anpulugosak yan nandan
teban tanek jomjom asat.

82 Gak da yan teban tok agil
unun aripmi akdisal yan do

- jomjom anek sintan egit da dabilno tep naman.
 Anek yan yosot, "Ni bisapmon butno anteban abi?"
- 83 Nak wain tibat meme gip ban wasanbi kalipmi kinda amin da mukwakon yipba teban tanbi yombem.
 Mani gen tebango do dima intosot.
- 84 Bisap nian da oman amingo nak jomjom sigin aben?
 Yo yokwi an naman amin do ni bisapmon kobogi yokwi an yobi?
- 85 Iyi do nandaba wikwan amin, nawa gengo dima guramikgan.
 Nak da moken do gapma wayikgan.
- 86 Minat aminyo nin da gen teban morapgo tagi nandan gadanen.
 Amin da isal dogin yokwi an naman, do anpulugoki do nandisat.
- 87 Palisok nikba kimakgim, mani gengo dima yipman dekgim.
- 88 Nak do toktogisi but dasi galak tan namisal, do anpuluganaki dima kimokgen.
 Yan anaki gen teban morapgo guramikgen.
- Amin kinda Pinjok dakon gen teban do nandan gadagit*
- 89 Yawe, gak dakon gengo toktogisi tan anan kikdisak.
 Unun Kwen Kokup tebaisi tosok.
- 90 Anpakgo tagisi unun amin don altahek egipdan kabikon toktogisi tan anan kikdisak.
 Miktim yipgul da tamonikon tanek dima diwalik kisak.
- 91 Gaga yagil unun da aripmon yo morap tawit da abisokyo kisi ton gin.
 Nido yo morap kisi da gak dakon pi an.
- 92 Nawa gengo do but dasi dima galak tagim tam, nak jigi panek kili kimakgim.
- 93 Gengo dimasi intoken.
 Nido unun yolapbo gak da egip egipno anjktual.
- 94 Nak gak dakonsi, do yokwikon nan abidoki.
 Nak gengo guramit do pini asat.
- 95 Amin yokwi nikba kimokgen do jomjom an.
 Mani, gen tebango do nandan egipben.
- 96 Abisok nak nandisat, yo wagil tagisi kinda minisi.
 Mani gengo unun yo tagisisi, ae tilakni mini.
- Amin kinda Pinjok dakon gen teban do but dasi galak tosok*
- 97 Nak gen tebango do but dasi galak tosot.
 Gildat kinda kalon unun dogin nandan egisat.
- 98 Gen tebango nagon toktogisi tosok, do nandan kokwin tagisi amin kinda daganek uwalno dakon nandak nandak yapmandat.
- 99 Nak toktogisi gak dakon gen bami dogin nandan egisat, do nandak nandak tagisi timigek yoyindet morapno kisi yapmandat.
- 100 Gengo kilegisi unun guramikdat, do nandan kokwino tagisi da amin pelan dakon nandak nandak yapmandak.
- 101 Anpak yokwi ak do dimasi nandisat, nido gengo banjin guramit do nandisat.
- 102 Gak da gaga dakon gen do nayin dekgil, do gen unun dima yipman dekgim.
- 103 Kaban kok unun gen kaganokon galagisi, mani gengo da unun yapmanjek wagil galagisisi asak.
- 104 Gengo da nandak nandak tagisi namisak, do anpak yokwi morap do dimasi galak tosot.

Amin Piŋkop dakon genon tenŋenji abidoŋ

105 Gengo da nak anpulanganban kosit kilegi agipben dakon lamno asak.

Ae kosit agipben dakon tenŋenno asak.

106 Gen tebango kilegisi guramit do yan teban tok kili agim, do yan gin akdisat.

107 Yawe, jigi madepsi da wutjin namisak.

Yan teban tok agil da aripmon anpulanganbi kalugi egipben.

108 Yawe, nak ya yan gayisat unun da paretno asak, unun timikgi.

Gen tebango do nayin dekgi.

109 Nak toktogisi kimot da kapmatjok kin kin asat.

Mani nawa gengo dima inŋtokeŋ.

110 Amin yokwi da nak abidok do pat yipman, mani gengo dima yipman dekdak.

111 Toktogisi gengo abidan kimokdot.

Anapbo unun gen da kisik kisik namisak.

112 Gengo guramik kimokgenŋi, anapbo wigi kimokgenŋ da bisapmon wigisak.

Piŋkop dakon gen teban da panpulanganakwan nin tagisi ekwaman

113 Amin gak gol do but bamot an unun do dima galak tan yomisat.

Mani nawa gengo do but dasi galak tosot.

114 Gak kalongin pasili tamono ae pasikno.

Gengo da nak tagi anpulgusak yan nandan teban tanek jomjom asat.

115 Yokwi pakpak minat aminyo ji nepman dekgit.

Piŋkopno dakon gen teban guramit do nandisat.

116 Yan teban tok agil da aripmon anteban anaki egipben.

Anaki yo abidok do nandan teban tanek jomjom asat unun dima sun tosak.

117 Kisitnokon abidanaki tagisi egipben.

Anaki toktogisi gengo do nandan egipben.

118 Minat amin morapyo gen tebango yipman dekkan unun manji yomisal.

Top geni unun sun tokdan.

119 Gak da amin yokwi morap sibit sibit gin yan nandan yominek mabi kwan, do gengo do but dasi galak tosot.

120 Nak gak do pasalek giptimno madepsi nimnimikdak.

Gen kokwin tamokon gak da amin gen yan yomdisal unun do nandanek madepsi pasoldot.

Amin kinda Piŋkop dakon gen teban guramikdak

121 Nak anpak kilegi tagisi ban agim. Yum nandanaki uwalno da yokwi dima an namni do nandisat.

122 Pi amingo nak anpulgok do yan teban tok abi do nandisat. Yum pindagaki kwen wigik amin da jigi dima namni.

123 Yokwikon nan abidoki do yan teban tok agil unun aripmi akdisal yan do jomjom anek sinŋtan egit da dabilno tep naman.

124 Oman amingo nak butdasi galak tan naminek gen bami do nayin dekgi.

125 Nak oman amingo, do nandak nandak naminaki gengo do tagi nandabo pisosak.

126 Abisok minat aminyo nawa gengo kirinikan unun Yawe gak da kobogi yobi dakon bisap.

127 Gol unun yo tagisi, mani unun yapmanek gen tebango do but dasi galak tosot.

128 Gen morapgo kisi guramikdat.

Anpak yokwi morap do dima galak tosot.

Piŋkop dakon galaktok yolyol dakon gen

129 Gen tebango unun wagil tagisisi do anek guramikdat.

130 Amin kinda da notni kinda anpuluganban gengo dakon mibili nandisak kan, tenjenikon egipdisak.

Gengo unun da nandak nandakni mini amin nandak nandak yomisak.

131 Nak amin da pakbi do tep ton unun da tilak gen tebango do galagisi nandisat.

Unun nandak do but dasi galak tosot.

132 Amin morap mango do but dasi galak ton unun bupmi nandan yomisal, unuden gin abin bupmi nandan nabi.

133 Yan teban tok agil unun da aripmon kosit nolayiki.

Ankutanajaki yokwi kinda da nak abin nep do pi dima asak.

134 Pulugan nepmanjaki nak abin nep do yon amin da dima anupbal ani.

Yan anjaki gengo guramikgen.

135 Butgo oman amingo nagon yipmanek yo tagisi an nabi.

Gen teban morapgo do nayin deki.

136 Amin da nawa gengo dima guramikgan do anek kunam tagapbo dabil pakbino pakbi madep da yan pokgon.

Piŋkop dakon gen teban unun kilegisi

137 Yawe gak kilegisisi.

Ae gen teban morapgo kisi kilegi gin.

138 Gen teban morap nimgul unun kilegi ae nin da tagi nandan gadanen.

139 Uwalno gengo do nandak nandak dima an, do but-jap madepsi nandanek tapmimno mon.

140 Yan teban tokgo unun pankiligek unun bamisi yan kili pindakgin.

Do oman amingo nak yan teban tok gengo unun do but dasi galak tosot.

141 Nak amin isali nan amin da abin nepmangan.

Mani gengo do dima intosot.

142 Anpakgo kilegi unun toktogisi tan anan kikan.

Ae nawa gengo unun bamisi.

143 Jigi morapmi nagon noman ton, mani gengo do but galaksi nandisat.

144 Gengo unun toktogisi kilegisi.

Anpuluganbi gen unun do nandan pisanek tagisi egipben.

Amin kinda Piŋkop da yokwikon nan abidosak do bisit asak

145 Yawe, nak gak do bisit tebai asat.

Bisitno nandanjaki gen morapgo guramikgen.

146 Nak gak do yan tidosot.

Yokwikon nan abidanjaki gen tebango tagi guramikgen.

147 Wisa dima daganakwan pidanek anpulugoki do yan tidosot.

Gen tebango da nak tagi anpulugosak yan nandan teban tanek jomjom asat.

148 Kalbi dipmin dima pokdot.

Toktogisi yan teban tok gengo dogin nandan egisat.

149 Yawe, toktogisi but dasi galak tan namisal, do bisitno nandaki.

Gak kilegisi, do kilano anjaki egipben.

150 Amin nandak nandakni yokwi da nak anupbal ak do nak da kapmatjok aban.

Unun amin nawa gengo dima guramikgan.

151 Mani Yawe, gak nak da kapmatjok egisal.

Ae gen teban morapgo unun bamisi gin.

152 Gengo unun anteban anjaki dagok dagogi mini toktogisi tosok unun kalipsigwan kili nandagim.

Amin kinda Piŋkop da yokwikon nan abidosak do yan tidagit

153 Nak nawa gengo do dima intosot, do jigino madepsi unun kanjek anpulugoki.

154 Uwal da gen yan naman, do anpuluganjek yokwikon nan abidoki.

Kalip yan teban tok agil unun yolek egip egip nabi.

155 Amin yokwi gen tebango unun dima guramikgan, do yokwikon ban dimasi timitdisal.

156 Yawe, bupmigo unun madepsi. Gak kilegisi, do kilano anjaki egipben.

157 Amin morapmi da yokwi an naminej uwal an naman. Mani gengo bami dima yipman dekdal.

158 Manji gaman amin pindakdal bisapmon nandaba yokwitok an yomisat, nido unun gengo dima guramikgan.

159 Gengo do but dasi galak tosot unun nandisal.

Yawe, gak da but dasi galak tan naminej kimokdol, do yokwikon nan abidanjaki tagisi egipben.

160 Gen morapgo unun bamisi gin. Nawa gen morapgo kilegisi unun toktogisi tan anjan kikan.

Amin kinda Piŋkop dakon gen teban guramik kimot do nandagit

161 Kila amin da mibili mini nak yokwi an naman.

Mani nak gengo do nandanek nimnimikdal.

162 Amin kinda da yo tagisi morapmi timikdal, unun da tilak yan teban tok gengo do kisik kisik madepsi asat.

163 Nak anpak toptopmi do nandabo tagi dima an.

Mani gen tebango do but dasi galak tosot.

164 Nawa gengo unun kilegisi, do gildat morap kisi nak gak do ya yan kosiri 7 kabi yan yan asat.

165 Minjat aminyo nawa gengo do but dasi galak ton, unun butni yaworisi ton, ae yo kinda da kesalban dima man dapni.

166 Yawe, yokwikon nan abidoki do jomjom asat.

Nak gen tebango guramikdal.

167 Nak gengo do but dasi galak tosot, do gengo guramikdal.

168 Anpak morapno unun pindakdal, do gen teban morapgo unun guramikdal.

Amin kinda Piŋkop da anpulugosak do bisit agit

169 Yawe, anpulugoki do yan tidosot, do nandan nabi dosi nandisat.

Yan teban tok agil unun da aripmon nandak nandak tagisi nabi.

170 Kalip yagil unun da aripmon bisitno do mirak yopmanjek yokwikon nan abidoki dosi nandisat.

171 Gengo do tagisi nayin dekdal, do toktogisi mango anjisiken dosi nandisat.

172 Gen teban morapgo unun kilegi gin, do gengo do kap yoken dosi nandisat.

173 Nak gengo yoldosi nandagim, do toktogisi nak anpulugok do tagap toki dosi nandisat.

174 Yawe, gak da nak yokwikon nan abidoki do madepsi nandan egisat.

Nawa gengo da kisik kisik namisak.

175 Egip egip naminjaki mango anjisiken.

Gengo da anpulugosak do nandisat.

176 Sipsip da kin pasilgan unun da tilak kosit tagisi kili yipman dekim.
Do abin oman amingo nak do wusiki.
Nak gen tebango do dima injtosot.

120

Amin kinda Pinjkop da anpulugosak do bisit agit

Pinjkop gawak imim tamokon kigik dakon kap.

1 Jigi noman tan namgwit bisapmon Yawe do yan tidoko bisitno nandan namgut.
2 Bisit yan agim, “Yawe, top amin da nak ankewalni yan do nak pulugan nepbi.”

3 Top amin ji, Pinjkop da ji do yo ni ban an damjak?

4 Unun da emat amin dakon gobin ban yaman damdisak.
Anjek kindapni tedepmi jikon tagaldisak.

5 Nak ji da binapmon yokwisi egisat.
Amin da Mesek miktimon bo Kade amin da binapmon yokwisi ekwan unun da tilak jikon yokwisi egisat.

6 Nak minjat aminyo yawori egip egip do ikwayit an amin gat kisi bisap dubagisi ekwan, do kuragisi nandisat.

7 Nak da tagisi yitni do yosot bisapmon unun emat gin ak do nandan.

121

Yawe unun nin dakon kila amin
Pinjkop gawak imim tamokon kigik dakon kap.

1 Nak sintoko ilenon wigisak.
Panpulugokno dukwan da apban koken?

2 Yawe kundu gat ae miktin gat wasagit unun dagin panpulugokno egisak.

3 Kilago asak, do aripmi dima man pokgi.

Kilago anek dipmin dima pokdok.

4 Pakyanansi nandani, Israel amin dakon kila amin unun pak nandat kinda dimasi asak.

5 Yawe unun gak da ilenonjok egek kilago anek gak anyongam asak.

6 Gildat da gildat kalba ae kanek da kalbi aripmi dima anupbal anjil.

7 Yawe da kilago anakwan yo yokwi morap ton kindasok da gak dima anupbal asak.

Egip egipgo kisi kila asak.

8 Yawe da abisok ae don kin apyo akdisal unun kilago anjan wigikdisak.

122

Jerusalem ankisik dakon kap

Dewit dakon kap kinda. Pinjkop gawak imim tamokon kigik dakon kap.

1 “Kili apba Yawe da yutnon kino” yan nayinba nandabo tagisi agit.

2 Nin kili abin Jerusalem dakon wigat yapmanek nagalgwan pigiman da akgaman.

3 Jerusalem kokup pap unun wagil tagisi wasanbi.

4 Israel amin idon abin Yawe ya yan iyini do kalip kili yoyigit unun gen yolek abin abin an.

5 Unudon gen kokwin agak tamo tosok.

Dewit dakon diwatni kila amin madep egi egi awit unun dakon gen kokwin tamo ton.

6 Jerusalem yaworisi tosak do bisit ani.

Bisit yan ani,

“Yawe, Jerusalem do galagi nandan amin panpuluganbi tagisi egipni.

7 Panpuluganbi Jerusalem da nalgwan ekwan amin emari mini tagisi egipni, ae kila amini gat kisi tagisi egipni dosi nandaman.”

8 Gwakno gat ae notno gat do nandanek Jerusalem amin do bisit yan aben,

“Ji emari mini tagisi egipni.”

9 Nak Yawe Pinkopnin dakon telagi yut do nandanek bisit yan aben,

“Yo kinda do wadagi wadagi mini tagisi egipni.”

123

Amin kinda Pinkop da bupmi nandan injak do bisit agit

Pinkop gawak imim tamokon kigik dakon kap.

1 Yawe, nak Kwen Kokup sintoko wigakwan gandako kila amin madep yiyit tamogokon yikdal.

2 Oman amin amin tagini do nandan gadasak, anjakwan pi amin miñat unun amin tagi miñat do nandan gadasak, yan gin nin Yawe gak do nandan gadaman.

Gak Pinkopnin, gak dagin bupmi nandan nibi do jomjom aman.

3 Yawe, amin da yokwi an nimanakwa jigisi nandaman, do bupmi nandan nibi.

4 Bisap dubagisi iyi do nandaba wikwan amin da pabin nipg-wit, do jigisi nandaman.

124

Pinkop unun miñat amin kabini dakon Panpulugok Amiri

Dewit dakon kap kinda. Pinkop gawak imim tamokon kigik dakon kap.

1 “Yawe da nin dima panpulugagit tam, nianji?”

Israel amin da unun gen dakon kobogi yoni.

2-3 “Amin da butjap nandan nimanek ninon emat awit bisapmon Yawe da nin dima panpulugagit tam, uwal da japmisi nandanek obisi tagi panjupbal abam.

4 Butjapni pakbi da yan igek timikban tagi pasilnom.

5 Pakbi madep unun igek timikban tagi kimak mudonom. Mani dima.”

6 Nin Yawe do ya yansi iyinen.

Yum nindanakwan uwal da nin dima nindapba pasilgiman.

7 Nin minam da yan amin kinda da pat yipguron yokwalgiman da pulugan kigiman.

Pat unun tuwil kigit, do nin pulugan kigiman.

8 Yawe Kwen Kokup ae miktimo wasagit, unun da iyi nin tagisi panpulugosok.

125

Pinkop da miñat amin kabini yopban tagisi yikgan

Pinkop gawak imim tamokon kigik dakon kap.

1 Miñat aminyo egip egipni yawekon tosok yansi nandan amin unun Saion Kabap yombem.

Kabap unun dima nimanimegek tebaisi tokdisak.

2 Heñ da Jerusalem anawasinek ton unun da tilak Yawe da abisok ae don pangwasinek miñat amini kilani akdisak.

3 Amin yokwi da amin kilegi dakon miktim toktoği kilani dima ani.

Yan ani kan, amin kilegi yokwi akdan.

4 Yawe, amin tagisi butni kilegi unun aminon anpak tagisi anjyobi.

- ⁵ Mani miñat aminyo iyi dakon anpak yokwini yolek an, unun yo yokwisi an yobi.
Yokwi pakpak amin do yo yokwisi an yobi.
Israel amin yawori tagi egipni.

126

Piñkop da pañpulugosak do Israel amin da bisit awit

Piñkop gawak imim tamokon kigik dakon kap.

- ¹ Yawe da nin uwal da kisiron ban timik aeni Saion kokup papmon pañpagut bisapmon dipmin yombem pindakgiman.
² Nin jikgo madepsi yanjagiman. Anek kisik kisik kap yagiman. Yan anapno miktim diwari dakon miñat aminyo da yan yawit,
“Yawe da Israel amin pañpulugok do pi madepsi agit.”
³ Asisi, Piñkop da nin pañpulugok do pi madepsi agit, do nin wagol tagisisi nandaman.

- ⁴ Yawe, miktim kibirikon sikak manakwa jon yo morap ae kwon unun da tilak pañpuluganaki kalip tagisi egipguman yan gin aenin tagisi egipnen.
⁵ Amin kunam tagek jap kwaokgan, unun kisik kisik nandanek bami pakdan.
⁶ Asisi, amin kunam tagek jap yet kwaot do jap yet pigaga pañgan, unun don jap bami pektanba pañ pañobinek kisik kisik kap yokdan.

127

Piñkop da yo tagisi an yoban mani ankwisiwit

Solomon dakon kap kinda. Piñkop gawak imim tamokon kigik dakon kap.

- ¹ Yawe da pañpuluganban kisit kilda yut dima an tam, pi isal dogin abam.

Yawe da pañpuluganban kila amin kokup pap kinda kilani dima an tam, kila isal dogin abam.

- ² Nin jap timit do nandaba kik anek wisa dima daganakwan pidan pi gin anegapno wigi pilin toni kan, pi unun isal dogin aman.

Nido, Piñkop da miñat aminyo but dasi galak tan yomisak unun yik yawot yomisak.

- ³ Piñkop da nin do yo tagisi an nimejek monji gwayo but galak do nimisak.

Unun gisam tagisi Piñkopmon timikgaman.

- ⁴ Yawi kaluk dakon monji gwayo unun gobin da yan emat amin kinda da kisiron tonj.

- ⁵ Amin monji gwayo morapmi amin kisik kisik tagi ani.

Unun da gen pi tamokon uwal gat gen pi anakwa anpulugokdan.

Anakwa mayagi dima pakdisak.

128

Piñkop da geni guramikgan amin do yo tagisi anjomisak

Piñkop gawak imim tamokon kigik dakon kap.

- ¹ Amin morap Yawe do pasalek geni guramikgan unun amin kisik kisik tagi ani.

- ² Ji pi anek unun dakon bami pañ noni.

Ji kisik kisik anek tagisi egipdan.

- ³ Miñatgo da yutgokon wain nap da yan bami madepsi toni.

Ae miñat monjiyogo da olip kindap monin yombem da yutgokon tamokon angwasiñek yitni.

- ⁴ Asi, Yawe do pasalek ekwan amin kisik kisik tagi ani.

- ⁵ Yawe Saion kokup papmon egisak unun da gisam tagi damjak.
 Ji miktimon egipni bisap morapmon Jerusalem kanakwa tagisi tosak dosi nandisat.
- ⁶ Ji bisap dubagisi egek babikji pindatni do nandisat.
 Israel amin yawori tagi egipni.

129

Israel amin da Pinjkop da uwalni panjupbal asak do bisit awit

Pinjkop gawak imim tamokon kigik dakon kap.

- ¹ Israel amin, gak monijisogon da wiŋ abisok ekwamanon gak uwal da yokwi an gamgwit dakon gen niyiki.

- ² Gak yan yoki, “Monijisogon da wiŋ abisok ekwamanon bisapmon uwal da nak yo yokwisi an naman.
 Mani nak aripmi dima abin nepni.

- ³ Nak obisi baljanakwa nap kirin da manjinokon giptimno dapba kirinikwan.
 Pi kaga dangap pindakgaman unun da tilak baljanba wuda dubagisi di noman tonj.

- ⁴ Mani Yawe unun kilegisi.
 Nak amin yokwi da nap teban wamgwit unun mandan daganakwan oman monji sanjenek dima egisat.”

- ⁵ Nak Yawe da minjat aminyo Saion kokup pap do uwal an, unun mayaktok yominek pabin yopmanek yolban tobilek kokupnikon kini dosi nandisat.

- ⁶ Unun jon yut kwenon kwanek don dubak tokdo anakwa gildat da pindakban tepmi kibidon unun yombem ani dosi nandisat.

- ⁷ Amin kinda da jon unun baljan panmuwuk wamanek dima panjisak.

- ⁸ Ae minjat aminyo uwalnin da kapmatjok kinjek “Yawe da yo tagisi an daminek gisam damjak” yan dimasi yoyini dosi nandisat.

130

Amin kinda Pinjkop da anjapulugosak do bisit agit

Pinjkop gawak imim tamokon kigik dakon kap.

- ¹ Yawe, butno jigisi tanakwan anjapulugoki do yan tidosot.

- ² Amin Tagi, bisitno nandaki.
 Anjapulugoki do gayisat, do nandan nabi.

- ³ Yawe, gak da diwarinin manjenek gen pikon nipbim tam, Amin Tagi namin da gengo yapban?

- ⁴ Mani gagon diwari wiririt tosak, do nin gak do pasal gamnenjsi.

- ⁵ Nak Yawe da anjapulugosak do nandanek jomjom asat.
 Anjek geni do tebaisi nandan gadasat.

- ⁶ Nak Amin Tagi da anjapulugosak dosi nandanek but kindap asat.
 Kalbi kila amin da uwal apni do kila anjek wisa tepmi dagosak do antep an unun yapmanek but kindap madepsi asat.

- ⁷ Israel amin, Yawe da nin do but dasi galak tan nimisak, ae dima yokwi tonen yan do bisapmi bisapmi nin panjapulugosok, do Yawe da nin panjapulugokdisak yanjsi nandan teban tanjek unun do jomjom anen.

- ⁸ Unun da Israel amin nin yokwikon ban timigek

dīwarinin kisisi wiririk
nimisak.

131

*Amin kindā iyī do nandaban
piṅkwan bisit agit*

Dewit dakon kap kindā. Piṅkop
gawak imim tamokon kigik dakon
kap.

¹ Yawe, nak naga do nandako dima
wigisak.

Mano dima awigisat.

Nak yo kindā ni da wikwisi
asak ae yo unun dakon
mibili aripmi dima nandako
pisosak unun do nandaba
kik dima asat.

² Nak butno tagisi tosak do pi at da
butno yawori tosak.

Nak egisat unun monji ṅakṅak
da yaṅ menji da kisiron
nandaba kigi mini pagegisak
nak unun yombem.

³ Israel amin, ji abisok ae bisap
morap don kisi Yawe da
panpulugosak do nandan
teban tanjek jomjom ani.

132

*Piṅkop dakon telagi yut madep do
kisik kisik awit*

Piṅkop gawak imim tamokon kigik
dakon kap.

¹ Yawe, gak Dewit do dima intoki.
Ae jigi morap pagit kisi do dima
intoki.

² Dewit da Israel amin dakon Yawe,
Piṅkop tapmimi tonj, unun
do yaṅ teban tok kindā yaṅ
yagit,

³ “Nak yutnon dima kikenj, ae
dipmin potpot tamokon
dima pokgenj.

⁴ Nak dipmin dima pokgenj.

⁵ Mibiltok Yawe do yut kindā aben,
unun Israel amin dakon
Piṅkop Tapmimi Tonj unun da
egipjakdo.

Anej don yik yawot abenj.”

⁶ Nin Betlehem kokupmon egek
Sanjek Sanjek Kinam duk-
wan tosak unun dakon geni
nandagimanj.

Anej unun Kariat Jearim da
miktimon tanban kagimanj.

⁷ Kaṅek yaṅ yagimanj,
“Nin kili Yawe da yutnon
wigino.

Ae unun da kapmatjok kinjek
gawak imnenj.”

⁸ Yawe, gak Sanjek Sanjek
Kinamgo gat kisi abinej yik
yawot yutgokon yikgi.

Sanjek Sanjek Kinam unun
gak dakon tapmim madepgo
dakon tilak asak.

⁹ Mukwa sogok amingo panpuluganaki
toktogisi anpak kilegi ani.

Anaki unun anpakni kilegi da
imalni tagisi da yaṅ asak.

Ae minjat aminyogo panpuluganaki
kisik kisik anek kap yoni dosi
nandisat.

¹⁰ Yawe, oman amingo Dewit do
nandan ibi.

Kila amin madep gaga manjigil
unun manji dima ibi.

¹¹ Gak da kalip Dewit do yaṅ teban
tok tebaisi anj imgul, ae
gengo kulabik aripmi dima
akdisal.

Yaṅ iyigil, “Nak da monji
kabigokon kindā yipbo kila
amin madep egipjak.

¹² Monjigoni nak dakon sanjek
sanjekno guramitni, ae
gen morapno yobenj unun
guramitni kaṅ, don bisap
dagok dagogi mini babigoni
dakon monjini kila amin
madep dagokdanj.”

¹³ Yawe da Saion kokup pap iyī do
tilak agit da unudon toktogisi
egip do nandisak.

¹⁴ Yaṅ yagit, “Nak unun kokup pap-
mon toktogisi egipdisat.

Nak unun kokup papmon kila amin madep egipbenj do tilak kili agim.

15 Nak Saion kokup pap dakon minjat aminyo do yo morapmi imdisat.

Anapbo yo do wadak wadak dima akdan.

Anjek yoni mini amin do jap morapmi yobo nanj tugokdan.

16 Nak da Saion kokup pap dakon mukwa sogok amin kabini yokwikon banj timikgo unun da imalni yombem asak.

Anapbo Saion dakon minjat aminyo da kisik kisik kap yokdan.

17 Nak da Dewit da kabikon amin kinda abidanjek yipbo unun kokup papmon kila amin madep dagosak.

Anjek minjat amin kabino do lam kinda da yanj tentenanj yomjak.

18 Nak da uwalni panmayak akdisat. Mani kila amin madepno tilim madepni gat yitdisak."

133

Not do but dasi galak tanj yomyom anpak do tagisi nandawit
Dewit dakon kap kinda. Pinjkop gawak imim tamokon kigik dakon kap.

¹ Pinjkop dakon minjat aminyo but kalonj anjek egipni kanj unun tagisi, ae buri tagisi akdan.

² Unun anpak unun wagil tagisisi. Unun olip dakon nelagi yombem.

Olip dakon nelagi Aron do tagal iminjakwa mogim danjwanikon pigekek imal dubakni da diwarikon pigigit.

³ But kalonj anpak unun kalbi gik sitnanj Emon Kabap ae Saion Kabapmon monj unun yombem tagisi.

Yawe da but kalonj ekwanj amin gisamni yomisak.

Egip egip dagok dagogi mini unun yomisak.

134

Pinjkop dakon man anjksino

Pinjkop gawak imim tamokon kigik dakon kap.

¹ Yawe dakon oman amin morap, ji kalbi yutnikon pi anj amin, ji mani anjksini.

² Telagi yutnikon kisitji panjenagek Yawe dakon man anjksini.

³ Yawe kundu ae miktim wasagit unun Saion egisak, unun da yo tagisi andamjak dosi nandisat.

135

Yawe anjksik dakon kap

¹ Yawe anjksini!
Yawe dakon oman amin, ji mani anjksini.

² Ji Yawe da nagalgwan Pinjkop da yutnon omani anj, ji Yawe anjksini.

³ Yawe unun tagisi, do Yawe anjksinenj.

Mani unun tagisisi, do kap yanjek anjksini.

⁴ Yawe da Jekop iyi do anjawakgit.
Israel unun Pinjkop iyi dakon amin kabi.

⁵ Yawe unun mani wukwisi yanj nandisat.

Amin Tagi da pinjkop toptopmi morap kisisi yapmanj mudosok.

⁶ Yawe kwen kundukon, ae miktimon, ae tap kwenon, ae tap kagagwan, galaktokni yolek yo morap ak do nandisak unun asak.

⁷ Unun da yanban gikwem noman tonj, ae mal anjek sikak mosok, ae yo morap yopyop

- yutnikon da mirim yopban kwanj.
- 8 Isip miktimon Isip amin dakon monji mibiltogi gat ae bit kilapyo dakon monji mibiltogi unun dapban kimakgwit.
- 9 Isip miktimon kila amin madep gat ae kila amini gat panupbal ak do wasok tapmimi tonj mibili mibili agit.
- 10 Yawe da miktim morapmi panupbal anek kila amin madep tapmimi tonj morapmi dapban kimakgwit.
- 11 Amo amin kabi dakon kila amin madep Sion anakban kimakgit, ae Basan dakon kila amin madep Ok, ae Kenan miktim dakon kila amin madep morap gat kisi dapban kimakgwit.
- 12 Yanj anek unun kila amin madep dakon miktimni amin kabini Israel do yomgut.
- 13 Yawe, mango bisap mudok mudogi mini tan ananj kikdisak.
Babikon da babikon man bingo do nandanj ananj kikdanj.
- 14 Yawe dakon amin kabi uwalni da yo yokwi anyoba iyi panjknokdisak.
Oman amini do bupmi nandanj yomisak.
- 15 Amin Nwakanjwari Kabi kokup kidatni unun silwa ae gol ban wasonj.
Amin kisit da wup unun wasonj.
- 16 Kokup kidat dakon wupmi unun gen kagani tonj, mani gen aripmi dima yoni.
Ae dabilni tonj, mani yo aripmi dima pindatni.
- 17 Ae mirakni tonj, mani gen aripmi dima nandani.
Ae mirim dima panj.
- 18 Kokup kidat dakon wupmi wasonj amin, ae egip egipni kokup kidaron tosok yansj nandanj amin morap, unun kokup kidat dakon wupmi yombem akdanj.
- 19 Israel minjat aminyo, ji Yawe anjksini.
Yawe dakon mukwa sogok amin, ji mani anjksini.
- 20 Liwai da kabikon nani, ji Yawe anjksini.
Minjat aminyo Yawe do pasolgonj amin, ji mani anjksini.
- 21 Yawe Jerusalem kokup papmon egisak, do minjat aminyo ji Saion wigek mani anjksini.
Yawe anjksini!

136

Pinjkop ya yan iyik do dakon kap

- 1 Yawe anpakni unun tagisisi, do ya yan iyinenjsi.
Dagok dagogi mini nin do but dasi galak tanj nimisak.
- 2 Nin Yawe ya yan iyinenj.
Unun da pinjkop toptopmi morap yapmanj mudosok.
Toktok teban nin do but dasi galak tanj niminj kimokdok.
- 3 Nin Amin Tagi ya yan iyinenj.
Unun da amin tagi morap yapmanj mudosok.
Toktok teban nin do but dasi galak tanj niminj kimokdok.
- 4 Unun kalonj da wasok tapmimi tonj madep asak.
Toktok teban nin do but dasi galak tanj niminj kimokdok.
- 5 Iyi da nandak nandagon da kundu ae yo morap kwen tonj unun wasagit.
Toktok teban nin do but dasi galak tanj niminj kimokdok.

- 6 Miktim yipban kwen tagit, ae pakbi yipban mibilikon tagit.
Toktok teban nin do but dasi galak tarj nimin kimokdok.
- 7 Gildat gat kanek gat wasagit.
Toktok teban nin do but dasi galak tarj nimin kimokdok.
- 8 Gildat yipban gildat kinda kila asak.
Toktok teban nin do but dasi galak tarj nimin kimokdok.
- 9 Kanek gat gik morap gat yopban pilin kila an.
Toktok teban nin do but dasi galak tarj nimin kimokdok.
- 10 Nin Yawe ya yan iyinej.
Ujun Isip amin dakon monji mibiltogi dapban kimakgwit.
Toktok teban nin do but dasi galak tarj nimin kimokdok.
- 11 Israel amin timik panjobinjakwan Isip yipmarj dekgwit.
Toktok teban nin do but dasi galak tarj nimin kimokdok.
- 12 Iyi da tapmim madepmon da timik panjopgut.
Toktok teban nin do but dasi galak tarj nimin kimokdok.
- 13 Tap Gami pudanban timi bamori agit.
Toktok teban nin do but dasi galak tarj nimin kimokdok.
- 14 Iyi mibiltok kinjek minjat amini timik panjabinjakwan tap idap pudawit.
Toktok teban nin do but dasi galak tarj nimin kimokdok.
- 15 Mani Isip dakon kila amin madep gat ae emat amini gat yopban pakbi nan kimakgwit.
Toktok teban nin do but dasi galak tarj nimin kimokdok.
- 16 Miktim kibiri timon minjat amini mibiltan yominjek kigit.
Toktok teban nin do but dasi galak tarj nimin kimokdok.
- 17 Kila amin madep tapmimi ton dapban kimakgwit.

- Toktok teban nin do but dasi galak tarj nimin kimokdok.
- 18 Ae kila amin madep man bini ton dapban kimakgwit.
Toktok teban nin do but dasi galak tarj nimin kimokdok.
- 19 Amo amin kabi dakon kila amin madep Sion anjakban kimakgit.
Toktok teban nin do but dasi galak tarj nimin kimokdok.
- 20 Ae Basan dakon kila amin madep Ok anjakban kimakgit.
Toktok teban nin do but dasi galak tarj nimin kimokdok.
- 21 Anjek unjun kila amin madep dakon miktimni minjat amini do yomgut.
Toktok teban nin do but dasi galak tarj nimin kimokdok.
- 22 Miktim unjun oman amini Israel do yomgut.
Toktok teban nin do but dasi galak tarj nimin kimokdok.
- 23 Uwal da pabin nipgwit bisapmon nin do sigin nandan nimgut.
Toktok teban nin do but dasi galak tarj nimin kimokdok.
- 24 Anjek uwal da kisiron banj timikgit.
Toktok teban nin do but dasi galak tarj nimin kimokdok.
- 25 Minjat aminyo gat ae bit kilap morap gat jap yomisak.
Toktok teban nin do but dasi galak tarj nimin kimokdok.

- 26 Do Kwen Kokup Pinjokop ya yanji iyinej.
Toktok teban nin do but dasi galak tarj nimin kimokdok.

137

Israel amin uwalni da miktimon egek kokupni do kunam tagwit

- ¹ Nin Babilon amin dakon pakbini da ilenikon yigek Saion kokup pap do nandak nandak anjek kunam tagimanj.

138

Amin kinda Piŋkop do ya yaŋ

iyigit

Dewit dakon kap kinda.

- 2 Kindap kapmatjok tawit uŋun da kilinikon gitanin mindano tanakwa sanbenek dima tidagimanŋ.
- 3 Nido nin timik miktimmnikon panŋkiwit amin da kap yoneŋ do niyiwit.
Yokwi anŋningwit amin da tebai yaŋ niyiwit,
“Nin da kisik kisik panenŋ do ji da kap yoni do nandamanŋ.
Saion dakon kap kinda yoni.”
- 4 Mani miktim dubagikon egek Yawe dakon kap nianŋon da tagi yoneŋ?
- 5 Jerusalem, nak gak do inŋtoken kanŋ, Piŋkop da nak anŋinŋtok aban sanbenek gita dima tidokenŋ.
- 6 Jerusalem, nak gak do inŋtanek yo isali yaŋ gandaneŋ yo diwari do nandako wigini kanŋ, Piŋkop da nak melno anŋkadim aban kap dima yokenŋ dosi nandisat.
- 7 Yawe, gak Idom amin da kalip Babilon dakon emat amin jonŋkigwit uŋun do aego nandaki.
Babilon amin da emat wamanek Jerusalem abidawit bisapmon Idom amin da gen yaŋ yawit,
“Yut morapni kisi tuwil mudaneŋ panŋupbal an mudoni.”
- 8 Babilon, nandaki.
Gak tasik tokdisal.
Nin do anpak yokwi nian anŋ ningul uŋudenŋ gin kobogi yokwisi timitdisal.
Kobogi yokwi gamjak amin uŋun kisik kisik tagi asak.
- 9 Uŋun da gak dakon monji monin monin timik maban tipmon manek obisi tasik tanek kimotdanŋ.
- 1 Yawe, nak but dasi nandaneŋ ya yaŋ gayisat.
Piŋkop toptopmi da dabilon kap yanek mango yaŋ anŋkisisat.
- 2 Bisapmi bisapmi but dasi galak tanŋ namineŋ kilano tagisi asal, ae mango gat gengo gat da yo morap yapman mudaneŋ uŋun da wukwisi amal.
Yaŋdo, nak Telagi Yut Madepgokon gawak gamineŋ mango yaŋ anŋkisikenŋ.
- 3 Gak do bisit asat bisapmon nandanŋ namisal.
Anek tapmim namineŋ butno anŋteban asal.
- 4 Yawe, miktimon kila amin madep morap da gengo kili nandayinŋ, do uŋun da mango yaŋ anŋkisini dosi nandisat.
- 5 Tilimni uŋun madepsi, do uŋun da Yawe dakon wasokni do nandaneŋ kap yoni dosi nandisat.
- 6 Yawe uŋun wukwisi egek amin iyi do nandaba pan amin uŋun nandanŋ yomineŋ kilani asak.
Mani iyi do nandaba wigisak amin uŋun yum dabil dagin pindakdak.
- 7 Jigi mibili mibili altan naba kilano anaki dima kimokdot.
Uwalno da nak do japmi nandanŋ, mani gak tapmingo madep, do si pabinŋ yopmanek nak anpulugosol.
- 8 Yawe da nak nianŋi egipbenŋ ae pi ni ban abenŋ do nandagit uŋun kilano anjakwan an mudokenŋ.
Mudok mudogi mini nak do but dasi galak tanŋ namisal.

Gak da nak wasagil, do dima
injan nabi.

139

*Pinjkop da nandan niminek kilanin
asak*

Dewit dakon kap kinda. Kap yon
amin dakon kila amin do mandabi.

¹ Yawe, gak butnokon yo ni da ton
unjun kokwin anek bamisi
nandan namisal.

² Gak nak da yik pidoty asat unjun
nandan mudosol.

Dubagikon da nandak nanda-
kno nandan mudosol.

³ Nak kosit agisat bo ae dipmin pok-
doron nian egisat unjun gak
da nandisal.

Gak anpakno kisisi nandan mu-
dosol.

⁴ Yawe, nak gen kinda yok do asat
unjun gak da kili nandagil.

⁵ Gak mibiltok ae bunonyo agaki
kisitgo da nak abidosok.

⁶ Nandak nandakgo da nandak
nandakno yapmanek wuk-
wisi asak.

Unjun nak da aripmi dima nan-
daken.

⁷ Nak dukwan kinjek Wupgo
yipman deksen?

Nak pasal dukwan kinjabo gak
kapmatjok dima egipdisal?

⁸ Kwen Kokupmon wigiken kan,
gak unjudon egipdisal.

Ae kimakbi tamogwan pigiken
kan, unjudon kisi egipdisal
gin.

⁹ Pidan piriropman gildat wisak
tetgin do dubagisi kiken bo
tap diwarisikon kiken kan,

¹⁰ gak unjudon egipdisal gin.

Anek kisitgo da nak abidanek
kosit nolikdisal.

Tapmingo madep, do nak
anjpulugokdisal.

¹¹ Nak "Pilin tuk da nak ankisibisak,
ae gildat dakon tenten nak
angwasisak unjun da pilin tuk
asak" yan yoken kan

¹² pilin tuk da nak aripmi dima
ankisibisak.

Kalbi unjun gildat kalba
yombem akdisak.

Pilin gat ae tenten gat kisi
pindakbi aripsi amal.

¹³ Gak da giptim diwat morapno
kisi wasagil.

Menj da butgwan nak
unjungwan wasan mudagil.

¹⁴ Nak da gak ankisisat, nido gak
da pi njakwarisi anek nak
wasan nepgul.

Nak pakyanji nandisat, gak
da yo morap wasagil unjun
njakwarisi.

¹⁵ Menj da butgwan pasili ta-
mogwan tagok tagok agim
bisapmon gak da pindagaki
kidat morapno taganek
notnikon sanbewit.

¹⁶ Menj da dima analanakwan kili
nandagil.

Nak miktimon dima altagin,
mani gak da gildari gildari
miktimon egipben do
nandagil unjun papiagokon
kili mandagil.

¹⁷ Pinjkop, nandak nandak morapgo
unjun wagil tagisisi.

Nandak nandakgo unjun
madepsi, amin da aripmi
dima manjiri.

¹⁸ Gak da nandisal yo morap
manjiken kan, tap ilenon
niman morap yapjak.

Dipminon da pidosot bisapmon
nak gak gat sigin egisat.

¹⁹ Pinjkop, amin yokwi dapbi
kimotni do nandisat.

Amin dapdap amin ji nepman
dek kit!

²⁰ Unjun amin da gak do gen yokwi
yon, ae gak dakon man do
gen giren yon.

²¹ Yawe, nak amin gak do kuragi
nandan amin do kuragi nan-
dan yomisat.

Ae amin kwen wigik angaman
amin do nandaba yokwi tok
anj yomisat.

- 22 Asisi, nak unun amin do kuragisi nandisat.
Unun pindakgo nak dakon uwalno anj.
- 23 Pinjkop, kokwin tagisi anjek nak dakon nandak nandak morap butnokon toj unun do nandaki.
Anjkwalek nandak nandak morapno do pakyanjsi nandaki.
- 24 Egip egipno kokwin tagisi abi.
Anjpak yokwi di nandak nandaknokon di tanbam.
Egip egip teban dakon kosit nan anjan kiki.

140

Amin kinda da Pinjkop da kilani tagisi asak do bisit agit

- Dewit dakon kap kinda. Kap yon amin dakon kila amin do mandabi.
- 1 Yawe, amin yokwi da kisiron ban pulugan nepbi.
Kilano tagisi anjaki emat amin da dima anjupbal ani.
- 2 Toktogisi anjapak yokwi ak do nandak nandak anj, anjek toktogisi minjat aminyo da binapmon pidok pidok panjalon anj.
- 3 Gen yogokni unun tunjon amin emari toj dakon geni yombem, geni tepmisi.
Ae gen yogokni unun tunjon amin emari toj dakon pakbi yokwini yombem da gen kagakon tugawit da minjat aminyo panjupbal anj.
- 4 Yawe, kilano tagisi anjaki amin yokwi da dima abinj nepni.
Dam anjaki emat amin nak anjupbal ak do gen yon, unun yo kinda dima ani.
- 5 Kwen wigik amin da nak do pat yipman.
Nak do kilap nan yan abidok do nap teban ban nak da kosiron pat yipman.

- 6 Yawe yan iyisat, "Gak Pinjkopno."
Yawe, nak anjapulugoki.
Yan tidosot, do nandan nabi.
- 7 Amin Tagi Yawe, gak yokwikon ban timit timit amino tapmimi tonjsi.
Kalip uwal gat emat wamgunan bisapmon anjknutnagil.
- 8 Yawe, amin yokwi da yo timit do galak toj unun dima yobi.
Yum pindagaki anjapak yokwi ak do gen yan panjeban awit unun dima ani.
- 9 Yum pindagaki uwalno da emaron dima abinj nepni.
Yo unun ak do nandan unun panjotobilbi iyikon noman toni.
- 10 Kindap yipbi kwenikon moni.
Mabi gapma madepgwan pipeg ae dima wini.
- 11 Isal dogin amin diwari gen yan yoman amin yum pindagaki nin da miktimon tagi dima egipni.
Ae emat aminon yo yokwisi noman tan yoba pasilni do nandisat.
- 12 Yawe, gak da jigj pan amin gat ae yo do wadak wadak anj amin gat panpulugosol.
- 13 Minjat aminyo kilegi da mango anjksikdan.
Unun gak gat kisi egipdan.

141

Amin kinda kalbi bisit agit
Dewit dakon kap kinda.

- 1 Yawe, nak gak do yan tidosot.
Tepmisi anjapulugoki do nandisat.
Gak do yan tidosot, do bisitno nandaki.
- 2 Bisitno da mukwa kibanj tagisi da yan gagon opjak dosi nandisat.

142

Ae gak do kisitno panjenokdot
 unun da pilindo dakon
 paretno yan asak.

³ Yawe, gen kagano do kila tagisi
 anjaki gen yokwi kinda dima
 yokenj.

⁴ Yum nandanjaki butnokon da
 anpak yokwi ak do dima
 nandakenj.

Ae yum nandanjaki amin yokwi
 gat muwuk agek yokwi dima
 anenj.

Yum nandanjaki unun dakon
 jap noknok bisap madep-
 mon unun gat dima yitnenj.

⁵ Yum nandanjaki amin kilegi kinda
 da nak anmilih ak do jigi tagi
 namjak.

Mani nak amin yokwi not
 dima an yobenj.

Pinjkop da amin yokwi unun
 anpak yokwini dakon kobogi
 panjobil yomjak do bisit asat.

⁶ Amin da amin yokwi dakon
 kila amini unun timigek
 maba tip domon pigini
 bisapmon Yawe dakon gen
 unun bamisi yan nandaba
 pisokdanj.

⁷ Anjek amin da jap pi do miktim
 pidanek pandamit anj,
 unun da tilak unun amin
 dakon kidari pandamit anjek
 maba kimakbi tamogwan
 pigikdanj.

⁸ Mani Amin Tagi Yawe, nak gak do
 nandan gadasat.

Gak da nak tagisi anjuknosol.

Yum nandanjaki dima
 kimokgenj.

⁹ Anpuluganaki amin yokwi da pat
 yipgwit unudon dima yok-
 walgenj.

¹⁰ Yopbi iyi pat yipgwiron iyi yok-
 walni.

Mani nak kosit tagisi agek yo
 kinda da dima anjupal asak.

*Dewit Pinjkop da anpulugosak do
 bisit agit*

Dewit dakon kap kinda. Kap
 on do Maskil yan yonj. Dewit
 tip kinamgwan egek bisit on
 mandagit.

¹ Nak Yawe da anpulugosak do
 tebaisi yan tidosot.

Bupmi nandanj namijek
 anpulugosak do bisit asat.

² Nandaba kikno gat ae jigi morap
 noman tan namanj unun kisi
 iyinj mudosot.

³ Jigisi nandanjek wagilsi yokwi
 tokdisat yan nandisat
 bisapmon, Yawe nianji abenj
 unun gak da nandisal.

Kosiron yokwalgenj do amin
 da pat piwit.

⁴ Nak anpulugosak amin kinda kap-
 mat dima akban kosot.

Amin kinda da kilano dima
 asak, ae amin kinda da
 nak do bup tanjek dima
 anjuknosok.

⁵ Yanjo, Yawe nak anpulugoki do
 bisit gayisat.

Gak kalongin pasili tamono.

Miktimon egisat bisapmon gak
 gat gin egip do nandisat.

⁶ Butno obisi jik tosok, do
 anpulugoki do bisit asat unun
 nandaki.

Nak anjopmanjanj amin unun
 tapmimni madepsi.

Aripmi dima pabinj yopbenj, do
 unun da kisiron ban pulugan
 nepbi.

⁷ Jigikon yikdat, do pulugan nepbi
 tagisi egipbenj.

Yan anjaki yo tagisi anjamisal
 unun do nandanjek minjat
 amin kabiyogo muwutnikon
 mango anjakisikenj.

143

Amin kinda Piŋkop da anpulgusak do bisit agit

Dewit dakon kap kinda.

¹ Yawe bisitno nandaki.

Mirakgo yopmanjek anpulgoki do yan tidosot unun nandaki.

Gak amin kilegisi, ae bisapmi bisapmi dima nepman dekdal, do bisitno nandaki.

² Gak da dabilon amin kilegi kinda dima egisak, do oman amingo nak gen pikon dima nepbi.

³ Uwalno da nol anki nikban man miktimon pokdot.

Anakwan amin kili kimakgwit da aripmon pilin tukgwan egisat.

⁴ Nandak nandakno upbal tanjakwan but pasol madepsi nandisat.

⁵ Kalipsi egipgum unun do nandisat.

Yo morap agil ae pi tagisi agil unun do nandak nandak tebaisi asat.

⁶ Anpulgoki do didasat.

Miktim kibirisi da sikak do nandisak, unun da aripmon nak gak do madepsi galak tan gamisat.

⁷ Yawe, butno tapmimi mini aban nandisat, do bisitno nandanejek tepmisi anpulgoki.

Dima pasil nabi.

Yan abi kan, amin kili kimakgwit unun da tamokon kiken.

⁸ Egip egipno gagon tosok yanji nandisat, do anpulanji wisa dagokdo gak da amin nin do but dasi galak tan nimisal unun do nandaken.

Nak bisit gayisat, do kosit nolinji unun nan kiken.

⁹ Yawe, kilano abi do gagon obisat, do uwalno da kisiron ban pulugan nepbi.

¹⁰ Gak Piŋkopno, do nayin dekbi gak dakon galaktok yolek egipben.

Wupgo tagisi unun da mibiltan naminakwan kosit kilegikon agipben.

¹¹ Yawe, man bingo tagisi tosak do yokwikon nan pulugan nepbi.

Gak amin kilegisi, do jigi morap pasat unun wiririk nabi.

¹² Nak do but dasi galak tan namisal, do uwalno dapbi kimotni.

Nak oman amingo, do uwalno obisi dapbi kimotni.

144

Kila amin madep da Piŋkop da anpulanban emaron teban tagit do ya yan iyigit

Dewit dakon kap kinda.

¹ Nak Yawe dakon man ankisiasat.

Unun tip madepno.

Emat dakon mibili tagisi nayin dekdak.

Anjek antagap aban emat do tagap tosot.

² Unun but dasi galak tan namisak, ae dam tebano aripmi dima tuwili egisak.

Unun pasili tamono, ae yokwikon ban timit timit amino.

Unun pasikno tebaisi, do anjuknanjakwan tagisi egisat.

Amin Nwaktjwari Kabi pabin yopmanjakwan nak da yonngamgwan ekwan.

³ Yawe, minjat aminyo nin nianen amin di ban nin do nandak nandak madep asal?

Nin yo isalisi.

Gak nido kilanin kagimansi asal?

⁴ Mirim bisap kalon pisono kwan
 unun da tilak bisap pisipmisi
 ekwaman.

Wupnin gildaron tepmisi altan
 pasilgan unun da tilak bisap
 pisipmisok gin ekwaman.

⁵ Yawe, kundu witdalek piki.

Kisitgo kabapmon yopmanjaki
 mukwa madepsi pidoni.

⁶ Mal yipbi noman tanjek uwal yol-
 ban kin mudoni.

Gobingo yamanjaki pasal kin
 mudoni.

⁷ Kisitgo yipbi pinakwan nak ilikbi
 wiken.

Anjaki pakbi ilarisi yipman
 dekgen.

Amin Nwaktjwari Kabi da
 kisiron ban abidoki.

⁸ Unun amin gen bami dima yon.

Top ban gin yanek gen unun
 bamisi yan yon.

⁹ Pinjkop, nak abisok gak do kap
 kalugi yoken.

Gita tidanek gak do kap
 yokdisat.

¹⁰ Kila amin madep panpuluganjaki
 emaron teban ton.

Oman amingo Dewit nak yok-
 wikon nan abidagil.

¹¹ Uwal yo yokwi an naman da
 kisiron ban abidoki.

Anjek Amin Nwaktjwari Kabi da
 kisiron ban abidoki.

Unun gen bami dima yon.

Top ban gin yanek gen unun
 bami yan yon.

¹² Nin monjinin wili kindap da yan
 tebaisi tagoni do nandaman.

Ae gwanin da kila amin
 madep dakon yut dakon
 tilimni tagisi da egipni do
 nandaman.

¹³ Pigaganin da jap bami morapmi
 tanakwa jap pan yopyop yut
 madepsi tugan toni do nan-
 daman.

Anakwa sipsipnin da monji
 morapmi sigin panjalani.

¹⁴ Ae bulmakau da monji morapmi
 panjalani.

Anakwa yokwi di dima altoni ae
 kinda dima kimotjak.

Nin dakon kosiron minjat bo
 wili kinda da jigi bo ae tepmi
 panjek kunam dima tatjak do
 nandaman.

¹⁵ Minjat amin kabi yo unuden
 timikgan unun kisik kisik tagi
 ani.

Minjat aminyo Yawe yipba
 Pinjkopni egisak unun kisik
 kisik tagi ani.

145

Pinjkop anjistik dakon kap

Dewit dakon kap kinda. Kap on
 Pinjkop dakon man anjistik dakon
 kap.

¹ Pinjkopno ae Kila Amin Madepno,
 bisapmi bisapmi mango
 anjistiken.

² Gildari gildari mango anjistiken.
 Dagok dagogi mini gak anjistikin
 wigiken.

³ Yawe unun mani wukwisi, do
 mani anjistikin kimotnen.

Mani wukwisi, do unun dakon
 mibili kisi amin da aripmi
 dima nandaba pisogi.

⁴ Babikon da babikon pi madep an
 an agil unun do yan yan ak-
 dan.

⁵ Amin da tapmim madepgo gat
 ae Kila Amin Madep Wikwisi
 egisal unun do yokdan.

Anakwa nak do pi madep
 madep asal unun do nan-
 danjek egipben.

⁶ Amin da pi masi masimi asal unun
 dakon geni yokdan.

Anakwa nak da man madepgo
 do yoken.

- 7 Anpakgo tagisi unun dakon geni yanek kapmon da anpakgo kilegisi unun do yoni.
- 8 Yawe da nin do nandan yawok niminek bupmi nandan nimisak.
Butjap tepmi dima nandanek but dasi galak tan nimisak.
- 9 Amin morap kisi do anpak tagisi anyomisak.
Anek yo morap wasagit unun do bupmikon da kilani asak.
- 10 Yawe, yo morap wasagil unun da mango ankisini.
Minjat amin kabigo da mango ankisini.
- 11 Amin kila agakgokon tilingo tosok unun do yokdan.
Anek tapmim madepgo dakon geni yokdan.
- 12 Yan anakwa amin morap da pi madep asal unun do nandani.
Anek gak kila amin madep tapmimi ton egisal ae mango wukwisi tosok yan nandan gamni.
- 13 Gak kila amin madep dagok dagogi mini egek amin morap kilani akdisal.
Yawe yan teban tok gen yagit unun kinda dima yapmanek guramik kimokdok.
Nin panpulugok do yo tagisi gin asak.
- 14 Jigini ton amin panpuluganek amin da pabin yopmangan amin unun panenakban tagisi ekwan.
- 15 Yo morap egip egipmi ton jap do an bisapmon gagon sinjanba wikwan jap upmokdol.
- 16 Jap gat ae yo morap gat aripnikon yomanjaki tagisi ekwan.
- 17 Yawe unun anpak kilegi gin asak.

- Yo morap wasan yopguron anpak tagisi ban anyomisak.
- 18 Butdasi nandanek bisit iyan amin Yawe unun amin da kapmatjok egisak.
- 19 Iyi do pasolgon amin yo nido galak ton unun yoban timikgan.
Bisitni nandanek yokwikon ban timikdak.
- 20 Iyi do but dasi galak tan iman amin Yawe da kilani asak.
Mani yokwi an amin panupbal akdisak.
- 21 Bisapmi bisapmi Yawe dakon mani ankisiken.
Yo morap egip egipmi ton ji dagok dagogi mini mani telagi ankisini.

146

Pinjkop Panpulugokni dakon mani ankiwit

- 1 Yawe dakon man ankisini.
Nak naga mani ankisiken.
- 2 Miktimon egipben bisapmon Yawe dakon mani ankisiken.
Pinjkopno do kap yanek ankinj wigek kimokgen.
- 3 On miktim dakon kila amin madep da gak aripmi dima anpulugokdan, do egip egipji unun aminon tosok yan dima nandani.
- 4 Unun kimagek miktim dagokdan.
Yo ak do yawit unun bami dima noman tokdan.
- 5 Mani amin kinda Jekop dakon Pinjkop da anpulugosak do nandan gadanek jomjom asak unun amin kisik kisik tagi asak.
- 6 Pinjkop da kundu ae miktim ae tap ae yo morap unjungwan ton wasagit.
Toktogisi yo morap ak do yosok unun akdisak.
- 7 Jigikon ekwan amin panpulugosok.

- Ae jap do an amin jap yomisak.
Yawe da dam tebanon ekwan
amin witdal yopban kwan.
- ⁸ Dabili mini amin dabilni paban
pisanban sinjon.
Ae jigi da tebai pabin yop-
manjan amin unun jigini
kukwan yomisak.
Yawe unun amin kilegi do but
dasi galak tan yomisak.
- ⁹ Dubagikon amin nin da miktimon
ekwan unun kilani asak.
Ae sakwabat gat ae monji menji
datniyo kimakbi unun kisi
kilani asak.
Mani amin yokwi an unun da
yo ak do nandan unun kosit
sopman yoban dima an.
- ¹⁰ Yawe unun dagok dagogi mini
kila amin madep egipdisak.
Saion kokup pap amin ji dakon
Pinjop dagok dagogi mini
Kila Amin Madep egipdisak.
Yawe dakon man anjisini!

147

*Yawe unun man madepni ton ae
tapmim madepni ton*

- ¹ Yawe anjisini!
Pinjopnin kap yanek anjisaman
kan, anpak kilegisi aman.
Yan anapno butnin tagisisi
tosok, ae anjisaman unun
agagisi nan aman.
- ² Yawe da Jerusalem kokup pap
aeni ankaluk anek Israel
amin kalip uwal da timik
miktim dubagikon panjkwit
unun aeni panmuwukdak.
- ³ Buri yokwi tawit unun panmilip
anek wudani waman
yomisak.
- ⁴ Unun da gik manjinek gik kalon
kalon do man yomisak.
- ⁵ Amin Taginin unun wukwisi
madep, ae tapmimni
madepsi.
- Nandak nandakni unun tilakni
mini.
- ⁶ Yawe da amin iyi do nandaba pan
unun panpulugosok.
Mani yokwi pakpak amin
pabin yopban miktimon
man pokgon.
- ⁷ Yawe ya yan iyinek kap yan imno.
Gita tidanek Pinjopnin
anjisino.
- ⁸ Unun da gikwem kwen yopban
sikak manakwa ilenon jon
kwoj.
- ⁹ Unun da jon kilap do jap yomisak,
ae minam pidikyo kisi yan
tidanja ba jap yomisak.
- ¹⁰ Yawe unun os dakon tapmim
gat ae amin dakon tapmim
gat do nandaban yo madep
dima asak.
- ¹¹ Mani, amin iyi do pasal iman
ae Yawe da nin do but dasi
bisapmi bisapmi galak tan
nimisak yansi nandan gadan
amin unun do galak tan
yomisak.
- ¹² Jerusalem amin ji Yawe anjisini.
Saion amin ji Pinjopji anjisini.
- ¹³ Unun da kokup papji dakon
wigat panjeban anek amin
kabigo gisam yomisak.
- ¹⁴ Unun da panpuluganban emari
mini tagisi ekwan.
Ae wit tagisi dakon ban
panjiren aban nanek butji
tugon.
- ¹⁵ Gen kinda yipmandak unun
tepmisi miktimon pisak.
- ¹⁶ Unun da ais yopban sipsip dakon
dangwi da yan man miktim
yalisak.
Anek gik sitnan yopban abilak
da yan man tayinikwan.
- ¹⁷ Ais madep yopban tip da yan
miktimon mon.
Anek unun da aba kokup
mirimisi anjawan amin

- kında da mirim abin yipmi
mini.
18 Ae don gen yipban mirim
anjakwan ais pakbi daganjek
pokgon.
19 Geni Jekop do imgut.
Nawa geni Israel amin do
yomgut.
20 Miktım diwari tan anj kwan
dakon minjat aminyo do yan
dima agit.
Nawa geni dima nandan.
Yawe dakon man anjisinini!

148

*Yo morap kundukon ae Kwen
Kokupmon ae miktımton ton unun da
Pinjkop anjisanj*

- 1 Yawe anjisinini!
Ji ason Kwen Kokup ekwan,
Yawe anjisinini.
2 Anjelo morapni anjisinini.
Kwen Kokup emat amin kabi
morapni anjisinini.
3 Gildat gat kanek gat jil anjisinijil.
Gik morap tenjenonj ji anjisinini.
4 Kundu kwen ason anjisisiki.
Pakbi kundu yapmanjek
kwensi ton, ji anjisinini.
5 Iyi yanakwan unun yo morap
noman tawit, do unun yo
morap Yawe dakon man
anjisinini.
6 Unun yo morap wasanjakwan ta-
monikon toktogisi tebai ton.
Gen yagit unun dima pasiljak.
7 Miktımton yo morap ton, ji Yawe
anjisinini.
Ji tap kilap madep madep gat,
ae tap idap morap ilarisi,
8 ae mal, ae ais madep monijyo,
ae gikwem, ae mirim madep
Yawe dakon galaktok yol-
gan, ji kisi da anjisinini.
9 Ji kabap madep ae monij gat
ae kindap sopmi ton ae sida
kindap madep,

- 10 ae jon kilap gat ae bulmakau ae
yo monij morap egip egipmi
ton gat ae minam gat, ji kisisi
Yawe anjisinini.
11 Ji kila amin madep gat ae amin
gat ae gapman gat ae kila
amin morap gat,
12 ae wilisok ae minjatok ae amin
pelan ae minjat monijyo, ji
kisisi Yawe anjisinini.
13 Unun kisi morap Yawe anjisin
kimotni.
Unun kalon gin mani wukwisi.
Tilimni da miktım gat kundu
gat yapman mudosok.
14 Unun da iyi dakon amin kabi Is-
rael unun do but dasi galak
tan yominek panjeban asak
do anjek anjisanj.
Yawe anjisinini!

149

Yawe anjistik dakon kap

- 1 Yawe anjisinini! Kap kalugi yan
imni.
Pinjkop yol kimokgon minjat
amin kabini ji muwugek
anjisinini.
2 Israel amin ji Pinjkop da wasagit,
do but galak nandan imni.
Saion kokup pap amin ji Kila
Amin Madepji do kisik kisik
ani.
3 Kap anjek mani yan anjisinini.
Tambarin gat ae gita gat
tidanjek mani anjisinini.
4 Yawe da minjat amin kabini do
galak tan yomisak.
Anjek amin iyi do nandaba
pinjbi anj unun yokwikon banj
timikdak.
5 Yan asak, do minjat amin kabini
but dasi yolgan unun kisik
kisik ani dosi nandisat.
Dipmin potpot tamokon kisik
kisik kap yoni.
6 Pinjkop yan anjisinjek emat
agak siba geni tepmisi banj
timigek

7 Amin Nwakwari Kabi gat emat
wamanek yo yokwisi an
yominjek pabin yopni dosi
nandisat.

8 Anek ain nap ban kila amin
madepni gat ae kila amini
gat dakon kandap panṭeban
ani.

9 Anakwa Pinṭkop da yagit unun
da aripmon kobogi yokwisi
timitni.

Anakwa amin kabini iyi yol
kimokgon unun dakon man
madep tokdisak.

Yawe anṭkisini!

150

Yawe anṭkisino

¹Yawe anṭkisini!

Pinṭkop telagi yutnikon egisak,
unun anṭkisini.

Kwen Kokup tapmimi tonji
unudon egisak, unun
anṭkisini.

²Pi masi masimisi asak do anṭkisini.
Mani unun wagil wukwisi do
anṭkisini.

³Kwen pisonjek anṭkisini.
Gita mibili mibili tidanek
anṭkisini.

⁴Tambarin tidanek kap anek
anṭkisini.
Gita tidanek kasisin pisonjek
anṭkisini.

⁵Ain idap notnikon tidan tidan
anek anṭkisini.
Unun tidanba gen madepsi
yanakwa anṭkisini.

⁶Yo morap mirim pan unun Yawe
anṭkisini!
Yawe anṭkisini!